
LETTERS
SCIENCE
ARTS
AGRICULTURE
KNOWLEDGE
DISCIPLINA IN CIVITATEM

Mustafâ Nûrî, Paşa

1294-1327

نتايج الوقوعات

جلد اول

مطبعهٔ عامره ده طبع اولندی

سنه ١٢٩٤

الجلد الاول
من تاريخ نتايج الوقوعات

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد وثنای رب العالمين وصلاة وسلام حضرت سيد المرسلين وترضيهٔ آل واصحاب كزين وظيفهٔ وجيبه‌سی ايفا قلندقدن صكره شو وجهله عرض مافي الضمير ابتدار اولنوركه فقير كم بضاعه آوان طفوليتمدنبرو مطالعهٔ تواريخ وتتبع آثار اسلافه مائل اولديغمدن متداول ومشهور اولان تاريخلردن ماعدا بعض ارباب وقوفك مواد مشهوده‌لری اوزرينه يازدقلری آثاردن دخی خيليجه رسائل ولوايحی مكررا مطالعه وتدقيق ايلمش وبلطفه تعالى اوتوز سنه‌دن متجاوز زماندنبرو باب عالی وخزينهٔ ماليه ودفترخانهٔ خاقانی مأموريت ومناصبنده وبا خصوص جنتمكان سلطان عبد العزيز خان حضرتلرينك اوائل سلطنتلرنده مابين همايون باش كتابتنده بولنديغم جهتله حسب المأموريه مطلع اولديغم حوادث ايامی ومشهود عاجزانه‌م اولان قوانين قديمه وقيودات عتيقه‌يی نظر امعاندن كچورمش اولديغمدن بقدر الياقه استنباط ايلديكمه كوره سلطنت سنيهٔ عثمانيه‌نك بدايت ظهورندنبرو ادارهٔ سياسيه ونظامات موضوعه وعرفيه‌سی بالدفعات تبدل ايلمش اولمغله بونلرك حقايق نتايج واقعه‌لرينی مبين اولمق واخلافه

عاجزانه بر یادکار براغلق اوزره اشبو رسالهٔ مستمندانه‌می ترتیبه مباشرت وحالا اریکه پیرای خلافت عظما شوکتلو عظمتلو سلطان الغازی «عبد الحمید خان ثانی» افندمز حضرتلرینك نام نامیٔ همایونلریله معنون وشرف مقارنت اسم سامیٔ پادشاهانه‌لریله متیمن اولمق دعواتنه مبادرت ایلدم

اکرچه نیت عاجزانه‌م هرعصرده جاری اولان نظامات ملکیه وقوانین عسکریه وادارهٔ مالیه وتفرعات سائره‌یی توضیحه منحصر ایسه‌ده بومقصدك لایقیله میدانه چیقارلمسی ضمننده وقوعات کونیه‌نك مجملا ترقیم وبر تکمله علاوه‌سی ایله مقصد اصلینك تتمیم اولنمسی مقتضی اولدیغی مثللو تغیرات کلیه تاریخلرندن بدأ اولنمق اوزره سلطنت سنیه‌نك شهنامهٔ واقعاتی التی بابه بالتقسیم هربابك تکمله سنده حاوی اولدیغی عصرك نظامات جاریه وقوانین مرعیه‌سی علی قدرالامکان توضیح واتیان قلنمق صورتی اختیار قلندی

علامهٔ ذوفنون مؤرخ ابن خلدون هر دولته سن نمو وسن وقوف وسن انحطاط اثبات واعمار دولی اکثریا یوز یکرمی سنه اولمق اوزره ایراد ایدوب حابوکه کندوسی سکز یوز سکز سنهٔ هجریه‌سنه قدر معمر اولمق حسبیله بغداد واندلس ومصرده اوچر بشر یوز سنه سلطنت سورن خلفای عباسیه وامویه وفاطمیه‌یی مدرك اولدیغی حالده بودعواده بولنمسی هر اوچ قرنده اصول وعادات دول کلیا متحول ومتغیر اولور دیمکه محمول اولوب بوعادت طبیعیه ایسه دولت علیهٔ عثمانیه‌ده دخی حکمنی اجرا ایلدیکی هربابك مقایسهٔ تکمله‌سیله ظاهر اولمق ایچون برنجی باب ابتدای ظهور کوکبهٔ عثمانیه‌دن تیمور حادثه‌سنه قدر یوز بش سنه‌لك وایکنجی باب چلبی سلطان محمد خان حضرتلرینك تجدید دولته موفقیتلرندن سلطان بایزید ثانی حضرتلرینك ترك مشغلهٔ سلطنت بیوردقلری طقوز یوز اون سکز سنه‌سنه‌دکین یوز اون اوچ ییللق واوچنجی باب یاوز سلطان سلیم خان حضرتلرینك جلوسلرندن بیك اوچ تاریخنه قدر سکسان بش سنه‌لك ودردنجی باب سلطان محمدخان ثالث حضرتلرینك تاریخ‌مز بورده وقوعبولان جلوسلرندن بیك طقسان طقوز سنه‌سنده سلطان سلیمان خان ثانی حضرتلرینك جلوسلرینه وبشنجی باب اورادن بیك یوز سکسان سکزده منعقد اولان قاینارجه معاهده‌سنه دکین

مرور ایدن زمانلرده واقع اولان حادثاتی والتنجی باب اندن صکره
صورتیاب ظهور اولان احوالی مبین اولەرق ترتیب واشبو اثر ناچیزانەم
(نتایج الوقوعات) نامیله توسیم قلندی مع مافیه ضروری الوقوع اولان
خطیئاتک دامن عفو وصفح ایله مستور وقلم معارف رقمله تصلیح وتصحیح
بیورلسی مسترحمدر ومن الله التوفیق السید مصطفی
ناظر دفتر خاقانی
حالا

باب اول ابتدای ظهور آل عثمان ایدالله ملکه الی آخر الزماندن
سکز یوز درت تاریخنده واقع تیمور وقعەسنه قدر اولان وقوعاتی
مبیندر

مفصلات تواریخده مسطور اولدیغی اوزره برمدت اخلاطده متوطن
اولان قایی خان قبیلەسی مأوای قدیملری اولان ماهان طرفلرینه عودت
ایلمك نیتیله جعبر قلعەسی جوارنده نهر فراتدن مرور ایدرلر ایکن امیر
قبیله اولان سلیمان شاه غریقا فوت اولمغله ترك ایلدیکی درت نفر اولادندن
ایکیسی وطن قدیملرینه عودت ایدوب دیکر ایکیسی اولان ارطغرل
غازی ایله دوندار بك درت بشیوز خانه قدر توابعاتلریله کشور رومه
منتقل واول تاریخده قونیه ده حکمران کشور روم اولان دولت سلجوقیەنك
زیر حمایەسنه داخل اولملریله انقره جوارنده واقع سکود یایلاسی مسکن
تعیین قلندیغندن اوراده توطن ایلدیلر
بو تاریخه قدرکه تقریبا هجرت سنیەنك التیوز اوتوز سنەسی زادەلریدر
قوهٔ اسلامیه آیدین ومغنیسا وقرەسی وکوتاهیه وانقره وقسطمونی وسینوب
طرفلرینه دکین ایلرولیوب اناطولی قطعەسنده روملر النده یالکز بروسه
وازمید سنجاقلریله بولی سنجاغنك بر پارچەسی وقره دکز سواحلنده
صامسون وطربزون قلعەلری قالمشیدی بوراده بولنان امرای ملت
مسیحیه هرنقدر استانبول امپراطورلرینه تابع ایسەلرده دره بکلری مثلاو
هر بریسی زیر حکومتنده بولنان مواقعه بالتوارث متصرف ایدیلر روم
امپراطورلغی بر اراق فرنکلرك استانبولی استیلالرندن ناشی ازنیقه مرتحل وذاتا
سن شیخوخته واصل اولمسیله اکرچه التمش یتمش سنه مرورنده بوتقریب

پای تخت قدیمنك استردادینه دسترس اولدی ایسه‌ده قوت ومکنتی همان بالکلیه محو اولمق درجه‌سنه رسیده اولدیغندن وقتیله بنا اولنمش اولان استانبول حصن حصیننك متانت ورصانتی سایه‌سنه صیغنمش ایدی

دولت سلجوقیه واسع الممالك بر دولت قوی شوکت اولدیغی حالده تاتارلرك مهاجماتی وشهزادکانك نائل سلطنت اولمق ایچون یکدیکریله اولان مخاصمات ومحارباتی وبعضا تاتار پادشاهلرینه التجالری سببلریله التیوز اللی تاریخندن صکره قوت ومکنت وهیئت اجتماعیه‌لرینه وهن وخلل تطرق ایدوب کوندن کونه تنزل ایتمکه باشلادیلر

آناطولی قطعه‌سی بوحالده ایکن ارطغرل غازی سکود صحراسنده ساکن اولوب دولت سلجوقیه امراسندن وبولندیغی موقع روملر ایله همحدود اولمق حسبیله اوج یعنی منتهای حدود بکلرندن اولمغین سلاطین سلجوقیه‌نك سفرلری واقع اولدقجه اعوان وانصاریله خدمت دولتده بولنور ومسکننده بولندقجه جوارنده واقع رومستانه چاپول ایدوب اموال غنایمله مغتنم اولور ایدی چونکه دولت سلجوقیه‌نك هرنقدر روم ایمپراطورلریله مصالحه‌لری واقع اولور ایدیسه‌ده طرفین سرحد امراسی یکدیکری ممالکنه تجاوز ایدرك صحرالرده بولنان اهالی وحیواناتی اسیر وغصب ایلمك عادات عصریه‌دن ایدی بناء علیه استحصال منافع ایله کوندن کونه ارطغرل غازینك قوتی تزاید وجمعیتی تکثر ایدرك اوراده پرآشوب عمری آخر اولنجه‌یه قدر غزا وجهاده وتزیید ثروت واقتدار ایله محافظهٔ تبعه وبلاده صرف همت ایلمشدر

ارطغرل غازی التیوز سکسان تاریخنده ترك ملك مجازی ایتدکده اوغلی عثمان غازی امیر قبیله اولوب سلاطین سلجوقیه طرفندن امارتی تصدیق قلندی

مشار الیه دخی پدری کبی غزا وجهادی پیشه ایدنمکله آناً فآناً قدر وشانی وقوت وسامانی ترقی ایدرك واحداً بعد واحد قره‌جه حصار وبیله‌جك ویارحصار واینه‌کول قلعه‌لرینی فتح وتسخیر ایتمش ویکیشهری ابنیهٔ متینه ورفیعه ایله تزیین ایدوب دار الملك ایدنمش اولدیغندن سلطان سلجوقی اولان علاء الدین ثانی جانبندن اسکیشهر قصبه‌سی فتح ایتدیکی ممالکه الحاق وجمله‌سی برسنجاق اعتباریله عثمان غازی عهده‌سنه توجیه اولندقدن

ماعدا طبل وعلم امارت احسانیله دخی شان وشهرتی لامع الاشراق
قلندی بو بابده دیوان سلطان علاالدیندن صادر اولان فرمان همایون ایله
جوابی فریدون بك منشأتنده مسطوردر

لال عثمان غازی

عثمان غازی بروجه مشروح بر سنجاق والیلکی هیئتنی کسب ایلدکدن
اون اون ایکی سنه مرورنده غلبهٔ تدریجیهٔ تاتار دولت سلجوقیه یی کاملا
مضمحل وتارمار ایتمش اولمسیله امرای سلجوقیه دن کرمیان اوغلی
کوتاهیه ده وقره سی وصاروخان وآیدین ومنتشا وحمید اوغللری نامرینه
منسوب اولان یرلرده واسفندیار ورمضان وذوالقدریه اوغللری قسطمونی
وادنه ومرعش طرفلرنده وقتا بوقتا اعلان استقلال ایتدکاری مثللو
عثمان غازی دخی التیوز طقسان طقوز تاریخنده نامنه خطبه قرائت
ایتدیره رك حوزهٔ حکومتنده واصل مرتبهٔ استقلال واستبداد اولدی
تبریزده فرمان فرما اولان ایلخان جنکیزی طرفندن مقدما دولت سلجوقیه یه
ناظر تعیین اولنوب قیصریه ده اقامت ایدن ارتنابك وارث سلطنت
سلجوقیه اولمق دعواسنده ایدیسه ده سالف الذکر ولاة سلجوقیه مومی
الیهه اطاعت ایتمدکلرندن بشقه مؤخرا قرمان اوغللری دخی قونیه ده تشکیل
حکومت ایلدیلر
مؤخرا سلطنت ایلخانیان دخی کسب تفرق وتشتت ایلدیکنه مبنی تاتار
پادشاهلرینك اناطولی احوالیله تقیده اقتدارلری قالمدیغندن ومن بعد
ارتنابك دخی قوهٔ موجوده سیله امرای سلجوقیه یی تحت اطاعته المغه
مقتدر اولمیه جغنی تیقن ایدرك قیصریه وحوالیسی حکومتیله قناعت
ایلدیکندن شیوهٔ قدر اناطولی قطعه سنده ملوك طوائف حدوثنه منجر
اولدی
بوندن صکره عثمان غازی تاریخ وفاتی اولان یدیوز یکرمی التی سنه سنه
قدر بالتدریج بروسه وقوجه ایلی حوالیسنی فتح وتسخیر ایدوب بروسه
شهری پای تخت عثمانی اولمق اوزره درون قلعه ده واقع آق کنبد
نام مناستر درونته دفن اولنمسنی وصیت ایدرك اعلان استقلالندن یکرمی
یدی سنه مرورنده وبتمش یاشنده ارتحال دار بقا ایلمشدر

اورخان غازی

عثمان غازینك وقوع وفاتیله اوغلی اورخان غازی مسند نشین تخت
استقلال اولوب ایکی سنه صکره ازمید وهرکه قلعه لری فتح وشهزادهٔ

اکبر سلیمان پاشای غازی یه توجیه قلنمش و یدیوز اوتوز برسنه‌سی خیلی وقتدنبرو تحت محاصره‌ده بولنان ازنیق شهری دخی تسخیر اولنوب بروحدت مستقر سریر سلطنت اولمشدر

شهزاده سلیمان پاشا روملر النده بولنان طراقلی یکیجه‌سی تسخیری نیتیله حرکت ایدوب آوازهٔ عدل ودادی مشتهر آفاق اولدیغندن اهالیسی عرض انقیاد ایتدکاری مثللو مدرنی وکوینك حاکملری دخی اطاعته مجبور اولملریله خانی الزام جزیه ایله یرلرنده تقریر وهمت اورخانی ایله برآیدن زیاده محاصره‌دن صکره کملیك قلعه‌سی دخی تسخیر قلندی

شمدی‌یه قدر اسلام النده بولنان ممالکه تعرض اولنمامشیکن امرای سلجوقیه‌دن قره‌سی والیسی اولدیغی حالده امثالی مثللو کسب استقلال ایدن عجلان بك فوت اولوب درکاه اورخانیده بولنان اوغلی ایله باباسی یاننده اولان دیکر اوغلی بیننده وارث ملك پدر اولمق اوزره وقوعبولان مخاصمه وقتال قره‌سی سنجاغنك حکومت عثمانیه‌یه کیرمسنی موجب اولمغله لواء مزبور شهزاده سلیمان پاشایه واندن قلان ازمید سنجاغی ایکنجی شهزاده سلطان مراده توجیه بیورلدی یدیوز اوتوز سکز سنه سنه قدر بروسه وازمید و بولی سنجاقلرنده بولنان ممالك عیسویه کاملا تسخیر اولنوب حدود عثمانیه اسکدار جهتنده قرتاله واصل اولمش واناطولی طرفنده یالکز الا شهر ایله بیغا قلعه‌سی روملر النده قالمشدر

بوندن صکره یدیوز اللی سکز سنه‌سنه قدر تواریخده وقوعات حربیه‌یه دائر ایضاحات اولمامسنه نظرا بومدتده تشیید بنیان دولت خصوصلرینه اعتنا قلنمش اولمسی ظن اولنور

مفصلات تواریخده بیان اولندیغی وجهله شهزاده سلیمان پاشا معیتنده بولنان مجاهدین ایله یدیوز اللی سکز سنه‌سی روم ایلی طرفنه بالمرور کلیبولی ودعتوقه و برغوس طرفلرینی ومعارض کورفزینی روملر الندن اخذ وتسخیر و بولایر قصبه‌سنی مرکز امارت اتخاذ ایدوب توسیع ممالکه صرف همت ایتمکده ایکن صید وشکار اثناسنده اتدن دوشوب فوت اولدی

بوجهتله روم ایلیده بولنان موحدین سردارسز قالدقلری زمانده روم و بلغار وصرب وافلاق امرامی بالاتفاق اوتوز بیك قدر عسکر ایله برا

وبحرا هجوم ایتمشلر ایسه ده بلطفه تعالی هزیمت کامله یه کرفتار اولدقلرندن بو ظفریت اهل اسلامك روم ایلیده استقراربنی تأمین ایلدی
ووقوعات مزبوره عقبنده یعنی یدیوز التمش برسنه‌سی اوائلنده اورخان غازی سکسان برياشنده وحکومتنك اوتوز بشنجی سالنده بروسه‌ده مرتحل دار آخرت اولدی

نت سلطان مراد اول المشهور بخداوندکار

خداوندکار غازی لقب جلیلیله مشهور اولان سلطان مراد خان اول حضرتلری یدیوز التمش برسنه‌سی پدری اورخان غازی یرینه مربع نشین سریر سلطنت اولدقده اولا سوق سپاه ایله انقره قلعه‌سنی امرای سلجوقیه بقایاسندن اولان آخیلر نام متغلبه اللرندن انتزاع ایلدکدن صکره عسکر انجم شمار ایله روم ایلی طرفنه کذار وچورلی بی عنوة ومسوری بی صلحا داخل قبضهٔ اقتدار ایدوب ادرنه حاکمنك سد سپاه اسلام اولمق ایچون کوندردیکی عسکری سازلو دره نام محلده تدمیر وادرنه قلعه‌سنی تسخیر ایلدی
بعده روم ایلی بکلر بکیسی نصب اولنان لالاری شاهین پاشا وامرادن اورنوس بك معیتلریله سوق اولنان جنود ظفر مقرون زغره وکوملجنه طرفلرینی الحاق قلمرو همایون ایلدکدن صکره پاشای مشار الیه ادرنه‌ده تقرير اولنوب موکب پادشاهی پای تخت اولان بروسه‌یه معاودت ایلدی
مؤخرا میرمیران مشار الیهك همتیله فلبه قلعه‌سی فتح اولندیغنه مبنی حاکمنك تظلم وتشویقیله صرب وافلاق وبوسنه ومجار قراللری عثمانیانی روم ایلندن طرد ایتمك اوزره عقد اتفاق واللی التمش بیك قدر عسکر ایله ادرنه‌یه طوغری هجوم ایلدکاری واصل سمع مراد خانی اولیجق مدافعه قصدیله بروسه‌دن حرکت بیوریلوب حاجی ایل بکی نام امیر دلیر استطلاع احوال دشمن ایچون سکز اون بیك مقداری جنود اسلامیه ایله اوجه بعث وتسییر اولندی
اول شهسوار عرصهٔ بختیاری حالا صرب صندیغی دیمکله مشهور صحراده اولان متفقین اردوسی جوارینه برشب تارده واصل اولوب کمال غرورلرندن ناشی دشمنك بی‌حزم واحتیاط کیمی مست وخراب وکیمیسی آلودهٔ خواب

اولدقلرینی تحقیق ایتمکله متوکلا علی الله مهاجمه نمای سطوت اولوب
عسکر دشمنی مرتبهٔ استیصاله ایصال ایلدی

بو خبر مسرت اثر پادشاه غازینك روم ایلی جانبنه عبورندن مقدم واصل
سمع همایون اولمغله فریضهٔ شکری ایفا و بیغا قلعه‌سنی رومللر النّدن بعد
التسخیر مقر سلطنت اولان بروسه‌یه عودت بیوردیلر استانبول ایمپراطوری
طرفندن کیلر ایله یلاق اباد ساحلنه عسکر اخراج اولندیغی استخبار قلنمغله
ارسال سپاه ایله برمقداری اسیر وماعداسی تدمیر قلندی

یدییوز التمش سکز سنه‌سی خداوندکار غازی حضرتلری ایکنجی دفعه اوله‌رق
روم ایلی جانبنه عبور وادرنه شهرینی دارالملك روم ایلی اولمق اوزره
سرای همایون وابنیهٔ رفیعه انشاسیله معمور ایدوب یتمش یدی تاریخنه قدر
گاه کندولری کیدرك وگاه امرا ارسال ایدرك ویزه وصماقو طرفلری
واورنوس بك ضرب شمشیریله قواله ودرامه وسیروز جانبلری ضبط وصرب
قرالنك زیر حکمنده بولنان نیش قلعه‌سی دخی صولت پادشاهی ایله سلسلهٔ
تملکه ربط قلندقدن بشقه قرال مزبور سنوی رکاب همایونه اللی قیه کمش
اعطا ایتمك شرطیله مظهر عفو عالی وکوستندیل ونیکبولی وسلستره
حکمدارلری دخی التزام ویرکو ایله نائل مصافات شهریاری اولدیلر

بعده روم ایلی بکلربکیکی تیمورطاش پاشایه بالتوجیه بروسه‌یه عودت وولاة
سلجوقیه‌دن ایکن کوتاهیه‌ده کسب استقلال ایدن کرمیان اوغلنك کریمه‌سی
بیوك شهزاده‌لری اولان یلدیرم بایزیده الیویرمکله جهاز عروس اوله‌رق
کرمیان زاده‌نك طرف پادشاهی‌یه تسلیم ایلدیکی کوتاهیه وسیماو
وطاوشانلو قصبه‌لری ممالك عثمانیه‌یه منضم اولدیغی مثللو حمید ایلی حاکمی
بولنان حسین بکدن سیدی شهری ویکشهری ویلواج وقره اغاج
واسبارته ثمن معلوم ایله اشترا قلندی

پادشاه غازی اوچنجی دفعه اوله‌رق روم ایلی جانبنه چکوب صوفیه قلعه‌سنی
فتح وتسخیر بیوردقلری آوانده قرمان اوغلی اشترا اولنان مواقع مذکوره
سببیله ممالك عثمانیه‌نك قلمرو حکومتنه کسب اتصال ایتمسندن توحش ایدرك
وخداوندکار حضرتلرینك روم ایلیده اولان مشغولیتنی فرصت اتخاذ
ایلیه‌رك ممالك محروسه‌یه دست تعدی بی دراز ایلدیکندن یدی یوز سکسان

يدى سنه‌سى موكب همايون اناطولى يه عودت وقونيه صحراسنده جمعيت قرمانيانى رهين پريشانى وهزيمت ايلدكدن صكره قونيه قلعه‌سى دخى محصور اولمشيكن قرمان اوغلنك حليله‌سى بولنان كريمهٔ پادشاهى نفيسه سلطان شفاعتيله مظهر عفو همايون اولدى

روم ايلى بكلربكيسى تيمور طاش پاشا مناستر و پرلپه وقارلى ايلنى بعد التسخير بوسنه وهرسك مملكتلرينى سوختهٔ آتش خسارت ايلديكندن حاكملرى بالضروره التزام ويركو ايله تحصيل امنيت ايتمشلر ايدى

قرمان اوغلى مسئله‌سى حدوثنده وبلكه بينلرنده قرار كير اولان اتفاق خفى يه بناء بوسنه قرالى اظهار معاملهٔ سركشى يه جرأت ايلديكندن لالا شاهين پاشا معيتيله سوق اولنان يكرمى بيك قدر جنود موحدين غارت ممالك دشمن ايله مشغول ايكن قرال مرقوم بغتةً اوزرلرينه هجوم ايتمكله عساكر اسلاميه منهزم واكثريسى دائرهٔ شهوددن منعدم اولديغندن اوحواليده بولنان ومقدما التزام ويركو ايلش اولان حكمداران ملت عيسويه دخى زروهٔ عصيانه عروج ايتمكين سلطان مراد خان حضرتلرى روم ايلى طرفنه مرور وبرقوهٔ مفرزه ايله صدر اعظم على پاشايى مأمور ايدرك شمنى وپراودى وطرنوى ونيكبولى وسلستره قلعه‌لرى فتح وتسخير ايتديرلدى

قونيه محاربه‌سنده موكب همايون معيتنده برمقدار صرب عسكرى بولنوب بونلردن اموال اهالى يه اطالهٔ دست تعدى ايدن چند نفر شقى حقنده اجراى سياست بيورلمشيدى بومادّه‌دن صرب بلولر پك زياده منفعل اولوب مملكتلرينه عودتلرنده اظهار عدوانه قيام وسالف الذكر امراى عيسويه‌يى اضلاله اهتمام ايتمكده اولدقلرى تحقيقكردهٔ پادشاهى اولمغين نيت تأديب ايله سلطان ظفر قرين حضرتلرى فلبه‌ده مشتانشين اولديغى صرب قرالنك مسموعى اولنجق جوارنده بولنان ملوك عيسويه ايله عقد اتفاق ايدرك ويوز بيكدن زياده عسكر ومتعدد حكمدارلر ايله شهريار انامه مقابله ايچون ممالك عثمانيه يه هجوم ايتمرله يديوز طقسان برسنه‌سى رمضان شريفنده قصوه صحراسنده محاربهٔ عظيمهٔ مشهوره وقوعبولەرق اردوى متفقين كاملا كرفتار هزيمت و پريشانى وخداوندكار غازى دخى اردوكاه دشمنى سير ايدركن مقتولين اراسنده مجروحا ياتمقده بولنان ميلوش

نام دمیر پلو فدائی ضربیله شهیدا عازم ملك جاودانی اولمشدر سن عمرلری
التمش بش ومدت سلطنتلری او توز برسنه یه قریبدر
خداوندکار غازی حضرتلرینك شهادتی وقوعنه مبنی تعقیب دشمن ایله
مشغول اولان بیوك شهزادهلری یلدیرم بایزید خان معسکر همایونه کلوب
جالس سریر حکومت اولمسیله برابر طرف طرف امرا وسپاه ارسال
اولنه رق ممالك دشمن غارت ایتدیرلمکله بیحد وقیاس اسرا واموال نفیسه
ایله اردوی همایون مالامال اولدی

سلطنت بایزید خان المشهور بیلدیرم

روم ایلی سرحداتی تأمین وتحکیم اولندقدن صکره سلطان جدید اناطولی یه
عودت وطوائف ملوك النده بولنان آیدین وصاروخان ومنتشا سنجاقلرینی
حکومت عثمانیه یه الحاق ایله توسیع دائرهٔ مملکت بیوردقلری مثللو روم ایلی
بکلربکیسی تیمورطاش پاشا دخی قره طوه معدنیله اوحوالیده بولنان معادن
سائره یی تسخیر ایدرك اموال بیشمار ایله رکاب همایونه واصل اولدی
ملوك عیسویه نك اتفاقی ماده سنده قرمان اوغلی ذی مدخل وبلکه اشدای
اسباب وعلل اولمغله ترتیب مجازاتی نیتیله رایات عثمانیه تبختر واهتزازه
آغاز ایدوب کرمیان ونکه وحمید ولایتلری حاکملری یدلرندن نزع وممالك
قرماندن قونیه واق شهر ونیکده شهرلری کشور عثمانیه یه بالالحاق قرمان
اوغلنه لارنده وطاش ایلی قصبه لری ارزانی بیورلدی
افلاق حاکمی متعهد اولدیغی ویرکویی ارسالده اهمال اوزره حرکت
ایتمکین پادشاه غازی سکز یوز طقسان اوچ سنه سنده اوجانبه عطف عنان
وبرحمله ده صف سپاه افلاقی پریشان ایتمکله ویرکوی قدیمی تضعیف
ایلدیلر
قرمان اوغلی علاالدین بك پادشاه انامك روم ایلی طرفنه عبورندن استفاده
طریقنه سالك وممالك عثمانیه نك غارتنه متهالك اولمغله یلدیرم خان حضرتلری
سیر سریع ایله اناطولی یه رجعت ایدوب وقوعبولان محاربه ده مظفریت
کامله یه نائل وابن قرمان دائرهٔ شهوددن زائل اولدی
سیواس وتوقاد سمتلری دخی قبائل تاتاردن اولان قاضی برهان الدین دست
تغلبندن انتزاع قلندی
افلاق حاکمنك عصیانی قسطمونی حکمداری بولنان اسفندیار اوغلنك
تشویقیله ظهوره کلدیکی محقق اولدیغندن نیت تأدیب ایله اوجانبه

حركت همايون وقوعبولدقده اسفنديار زاده سينوبه فرار وسينوب قلعه‌سنك يدنده ابقاسی نيازينی تكرار ايتمكله قسطمونی وكرهٔ نحاس ممالك عثمانيه‌يه علاوه ايله اكتفا وممالك مفتوحه‌يه شهزادكان وامرا تعيين واسرا قلندی

عثمانيان عليهنه اوله‌رق ونديك وفرانسه وسائر اوروپا حكامی طرفندن سلانيك ساحلنه كليتلو عسكر اخراج قلنديغی خبری وارد اولمغله سلطان بايزيد حضرتلری طقوز يوز طقسان التی تاريخنده اوجانبه سوق سمند استعجال ودلالت تيغ بيدريغ ايله جيوش وارده‌يی استيصال ايتدكدن بشقه سلانيك و يكيشهر قلعه‌لرينی دخی تسخير ايلدی

يدييوز طقسان يدی سنه‌سی ادرنه‌ده جمع سپاه اوله‌رق حصن حصين استانبول تحت محاصره‌يه النديسه‌ده مجار قرالی پادشاهی بوعزمندن وازكچورمك ايچون يوز بيكدن زياده عسكردن مركب بر منفقين اردوسی تشكيليله نيكبولی قلعه‌سنی محاصره ايتمكين بالضروره استانبول محاصره‌سی ترك اوله‌رق اوطرفه عزيمت وعسكر دشمنی كرفتار هزيمت ايلديلر

استانبولك تكرار محاصره‌سی نيتيله كوك صو مسيره‌سنك اوست جانبنده واقع كوزلجه حصار تعبير اولنان اناطولی حصاری بنا اولنمغله استانبول ايمپراطوری سنوی اون بيك التون ويركو ويرمك ودرون استانبولده براسلام محله‌سی احداثيله قاضی وامام نصب وتعيين قلنمق شرطلريله متشبث اذيال استيمان اولمغين لصلحة مساعده وبووجهله مصالحه وقوعندن صكره ارسال امرا وسپاه ايله نرحاله وانته شهرلری رومليلندن وديوربكی وكماح وبهسنی طرفلری متغلبهٔ اتراك يدلرندن اخذ اولنوب ممالك عثمانيه‌يه اضافه قلندی

مفصلات نوار بخده بيان قلنديغی اوزره اون بش يكرمی سنه‌دنبرو سمرقند طرفلرنده ظهور وممالك اسلاميه‌يی كرفتار شر وشور ايدن تيمورلنك اوحواليده بولنان ملوكه غلبه‌ايدرك جمعيت كثيره وقوهٔ عظيمه پيدا وعراق عرب وعجم واذربايجان قطعه‌لرينی دخی ضبط واستيلا ايتمكله بغداد پادشاهی اولان سلطان احمد جلاير وتبريز حكمداری بولنان قره يوسف سطوت تيمورلندن هراسان والتجا كتنان سلطان بايزيد دركاهنه شتابان

اولدقلری مثللو جانب پادشاهیدن مملکتلری ضبط اولنان طوائف ملوك
دخی تیموره دخالت وسلطنت عثمانیه‌دن عرض شکایت ایتملریله وتیمور
منسوباتندن اولوب ارذنجان طرفلرنده حکمران اولان طهرتن اوزرینه
یلدیرم بایزید خان هجوم ایدرك اولاد وعیالنی اسیر ایلمکله بوماده‌دن
وطرفینده بولنان ملتجیلرك ترغیب وتشویقلرندن حادث اولان حالات
وجریان ایدن مخابرات ومعاتبات تیمور مغرورك ممالك عثمانیه‌یه قدوم‌شومنی
مستلزم اولدی
بناء علی ذلك تیمور خونریز سکز یوز اوچ سنه‌سی کشور رومه عنان انکیز
اولوب سیواسی تخریب واهالیسنی انواع عقوبتله تعذیب ایلدکدن صکره
شام وحلب طرفلرینه عزیمت ومدافعه‌سی ضمننده سوریه طرفلرینه
وارد اولان ملك مصری کرفتار هزیمت ایدوب عادت مستمره‌سی اوزره
اوحوالی بی نهب ویغما وانواع شناعت ومظالم اجرا ایلدی ایرتسی‌سنه
اواخرنده مبالغاتدن قطع النظر ایکیوز بیکدن متجاوز عسکر تیمور
اردوسنده ویوز یکرمی بیك قدر جنك اور بایزید خان عسکرنده بولندیغی
حالده انقره صحراسنده محاربهٔ عظیمهٔ مشهوره وقوعبوله‌رق بقضاء الله
تعالی اردوی همایون هزیمت کامله‌یه کرفتار وسلطان بایزید دخی مبتلای
دام اسار اولمغله یدی سکز آی مرورنده حال اسارنده وسلطنتنك اون دزدنجی
سالنده وقرق درت یاشنده ارتحال دار بقا ایلدی

﴿ فصل اولك تکمله‌سی ﴾

دولت سلجوقیه‌نك انقراضیله ظهور ایدن طوائف ملوکدن بریسی دخی
عثمان غازی اولوب ملکا ونفوسا سائرلرندن کوچك کبی کوروندیکی حالده
بیان احواللری صددنده بولندیغمز درت عدد پادشاهان ذیشانك تقریبا
یوز التی سنه قدر اولان مدت سلطنتلرنده ممالك سلجوقیه کاملا تحت
حکومت دولت علیه‌یه داخل اولدقدن بشقه طونه ساحللرینه دکین
روم ایلی کشورینك فتح وتسخیر اولنمسی وبرجمعیت قلیله‌نك بودرجه‌ده
کسب جسامت وعظمت ایلمسی مادی ومعنوی برطاقم وسائل واسبابك
تجمعیله صورتیاب حصول اولمشدر شویله که اولا مشار الیهم حضراتی
احکام شریعت جلیلهٔ احمدیه‌یه کردن دادهٔ مطاوعت اولوب مواد

حقوقيه‌يى حوزهٔ حكومتده بولنان شهر وقصبه‌لره تعيين ايتدكلرى قضاته
تحميل وكندولرينى دخى بو بابده افراد ناس منزله‌سنه تنزيل ايدرك حكومت
شرعيه‌يه اصلا مداخله ايتمامرله عدالت شريعت نبويه ملك ودولتلرينى
اعمار واحيا ايلمشدر ثانيا متبوعلرى بولنان دولت سلجوقيه‌يه نهايت
حكومتلرينه دكين مقام اطاعت وانقياده ثابت قدم اوله‌رق بروقتده
عصيان وتغلب واديسنه سلوك ايلمدكلرندن حق سبحانه وتعالى حضرتلرى
دخى مكافات جزيله احسان ودولت عثمانيه اوزرينه وقت وقت خروج ايدن
ارباب بغى وطغيانى مقهور ومدمر ايده‌كلمشدر ثالثا دولت سلجوقيه‌نك
انقراضى وروم ايمپراطورلغنك ضعف واختلالى سيلرله عثمانيانك مهد
امارتلرى جوارنده بردولت قوى شوكت بولنماسى ظهور سلطنت سنيه‌يى
تسهيل ايلمشدر رابعا طائفهٔ عثمانيه سرحد اسلاميه‌ده متوطن ودائما غزا
وجهاد ايله مشغول اولدقلرندن نو بنو فتوحاته نائل واموال غنائم ايله
ثروت وسامانه واصل اولدقجه صيت شهرت وشانلرى واوله انداز اقطار
اولديغندن طلب مثوبات غزا وخواهش اموال غنيمت واسرا ايله اطرافده
بولنان شجعان مسلمين اقين اقين بارگاه عثمانى‌يه التحاق والتجا ايلدكلرندن
كون بكون موكب عثمانى كسب عظمت ومهابت ايلدى خامسا ارباب
فضل ومعارفه تعظيم والتفاتلرى واعوان وانصار دولته تيمار صورتيله
اراضى تمليك وتفويض ايدرك منافع دولتدن حصه‌مند ايلملرى وتوسيع
ممالك وتزييد نفوس اسلاميه حقنده اولان اقدام وهمت فوق العاده‌لرى
وعدل وداد واعمار بلاد امرنده اولان دقت وغيرتلرى وبو بابده اتخاذ
ايلدكلرى قوانين ونظامات حكمت اميزلرى تأسيس بنيان دولت وتحكيم
اركان سلطنت عثمانيه‌يى موجب اولمشدر

عثمان غازى واصل امارت اولدقدن صكره خيمهٔ بدويتى قصر حضريته
تبديل ومركز حكومتنى اعمار وانشا ايتديرديكى يكيشهره تحويل ايدوب
اواخر مدتنده علت نقرسه ابتلاسى جهتيله غزا وجهاد مصلحتنى وادارهٔ
امور عسكريه‌يى كوچك اوغلى اورخان غازى‌يه تحميل ايلمش واورخان
غازى دخى جالس سرير حكومت اولدقدن اون ايكى سنه مرورينه دكين
پدرى كبى بالذات حرب وقتال ايله مشغول اوله‌رق عصرمزك تقسيماتنه
قياسا بروسه وازميد وقره‌سى سنجاقلرينى داخل دائرهٔ حكومت ايلدكدن

صكره امور حربيه‌يی بيوك اوغلی شهزاده سليمان پاشايه تفويض ايتمكله مشار اليه دخی كاليبولی حواليسنی ضبط ايدوب بولايرده متمكن ومستقر اولمشيدی

سلطان مراد خان اول عصرنده ادرنه وقصوه محاربهٔ عظيمهٔ مشهوره‌لرينك ثمرهٔ غالبيتی اوله‌رق ممالك عثمانيه طونه ساحللرينه وصرب حدودينه‌قدر توسيع قيلنوب بعد ازين محاربانك الك خيرلو ومنفعتلوسی روم ايلنده وقوعبوله‌جغندن ادرنه شهری روم ايلی پای تختی اتخاذ اولندی اناطوليجه دخی انقره وبيغا سنجاقلری حربا واسبارته سنجاغی اشتراً وممالكت كرميان دينلان كوتاهيه سنجاغنك برمقداری جهاز طريقيله داخل قلمرو عثمانی اولوب طوائف ملوكك سرفرازی بكنان قرمان اوغلی حكومتی دخی خداوندكار غازينك سيف سطوتيله مغلوب اولديغندن سلطنت عثمانيه دولت معظمه هيئتنه كيردی بالخصوص خداوندكار غازينك مصره كوندرديكی ايلچی وساطتيله مصرده بولنان خليفهٔ عباسی طرفندن تنفيذ حكومت شرعيه ايچون اجازتنامه وسلطان روم عنوانی وارد اولمغله پادشاهمز سلطان مراد نامی ودولتلرينه دولت عثمانيه ومنتميان دركاه سلطنتلرينه عثمانلی تعبيرلری زبانزد انام وطوائف ملوك ايستر ايستمز وقوعبولان غزواتده موكب همايون معيتنه عسكر ارساليله اعانه ايلمكه رام اولدی مؤخرا دخی يلديرم خان حضرتلری نيكبولی وسلانيك محاربهٔ مشهوره‌لرنده نائل فوز وظفر اوله‌رق سلانيك ويكيشهر واتنه‌يی اوردهٔ قبضهٔ اقتدار واناطوليده بولنان طوائف ملوك ممالكنی دفعة حوزهٔ حكومتنه ادخال ايتمكله كشور عثمانی‌يی طونه‌دن سيواسه‌قدر توسيع ايدوب استانبول وصرب وبوسنه وافلاق حكومتلرينی ويركو اعطاسنه اجبار ايلمشيدی بوقدر مظفريت اوزرينه ذاتنده اولان تهور وغرور مرتبهٔ كماله واصل ومع مافيه بعض كونه احتشام وهوايه ميلندن ناشی امرا وطوائف عسكريه‌نك آبا واجدادينه اولان اعتقاد واعتمادلری زائل اولديغندن بشقه آوان سلطنتی تيمورك زمان استدراجنه تصادف ايلديكندن اوتاريخه قدر مرارت مغلوبيتله تلخكام اوليان حكومت عثمانيه سيلاب زدهٔ شر وشور اولدی تيمور خونريزك احوالی تتبع ايدن ارباب انصافك معلومی اولديغی اوزره مومی اليه ملت اسلاميه

اوزرینه جناب حقك بر بلای عظیمی اولدیغنده شبهه یوقدر چونکه
مرکز امارتی کویا سمرقند ایسه ده باشنده مجتمع اولان حشراتی نهب وغارت
اموال عباد ایله اعتنا و بوسببله قوت وعظمت پیدا ایلمکی اعتیاد ایدنمکله
دائما سفر برلك حالنده بولنور ایدی بونك ایجاب طبیعیسی اوله رق دوکدیکی
قان وایتدیکی ظلم وتخریب ایلدیکی بلدان حد وحسابه کلیوب اکثریسی
دخی ممالك اسلامیه اوزرنده در آسیای وسطاده کی ملوك اسلامیه یی زیر
زبر ایتدکدن صکره عراق واذربایجان طرفلرینه هجوم ایدرك قهر
وصولتندن فرار ایدن بغداد پادشاهی سلطان احمد جلایر ایله تبریز
حکمداری قره یوسف بارکاه یلدیرم خانی یه دخالت ایتملریله بونی سررشتهٔ
امل ایدوب اولا برصورت متجبرانه ده انلرك طلبنه قیام ایلدی اکر سطوت
وصولتندن یلدیرم بایزید خانه خوف وخشیت طاری اولوب مطاوعتکارانه
حرکت کوسترمش اولسه درجهٔ ثانیه ده کندوسنه التجا ایدن طوائف
ملوکك مملکتلرینی استردادە تشبث ایده جکی میدانده ایدی هرنه حال ایسه
اوراره حاجت قالمیه رق یلدیرم خان مرحوم غایت شدتلی وتحقیر امیز
جوابلر ارسالیله کبر ونخوتنه طوقندیغندن کسر شوکت عثمانیه قصدیله
سوق موکب ظلم واعتساف ایدوب لکن حقانیت وشفقتدن بشقه
کندوسندن برشی صادر اولمامش کبی کاه سلطنت عثمانیه مثلو مجاهد
بردولتی پریشان ایلمکی تجویز ایتدیکم حالده یلدیرم خان حضرتلرینك
خلاف آداب ملوك نامه سنه درج ایلدیکی شتم وطعن بنی مجبور حرب
وقتال ایلدی دیه رك وکاه ممالك موروثه لرندن ودار ودیار واولاد وعیاللرندن
مهجور اولان طوائف ملوکك نثار ایلدکاری کوز یاشلرینه دایانه مدم یوللو
مقالات نشر ایلیه رك مقصد اصلیسی اولان غارت و یغما مادهٔ قبیحه سنی
ستر ایتدی واقعا یلدیرم خان طرفندن دفعةً اودرجه تهور وطعن وتشنیع
اظهارینه لزوم یوغیدی حتی بو بابده وکلاسی دخی وخامت انجامی
ممکن اولدیغی مرتبه بیان ایدرك منعه سعی ایلدیلر ایسه ده کارکیر اولمدی
تیمور نامه لرده کوریلان تفصیلاتدن مستفاد اولدیغی اوزره معسکر تیموری
بر دریای بی پایان اولدقدن بشقه امرا وافراد عسکریه نك اطاعت وانقیادلری
حد کمالده ونظام وانتظامجه دخی اواوقته کوره تحت انضباطده اولوب
لکن جیوش عثمانیه دها منتظم ومکمل وطوب وتفنك مثلو اسلحهٔ ناریه یه

مالك ایدوکندن اردوی تیمور غلبه اولنمق مستبعد دکل ایکن برطاقم اسباب هزیمتك تجمعی مظفر رائمی اولان لوای عثمانینك سرنکون اولمسنی مستلزم اولدی شویله که اولا طوائف ملوك یدندن نزع اولنان ممالكك اهالیسی قلت زمان سببیله سلطنت عثمانیه یه عبودیت راسخه حاصل ایده‌مدکلرندن حین محاربه‌ده تیمور معسکرنده مشاهده ایلدکلری اسکی بکلری جانبنه فرار ایلدیلر ثانیا اردوی همایون میمنتنده سکز بیك قدر صرب عسکری بولندیغندن بونلردن تشأم اولنور ومثال اوله‌رق خداوندکار غازینك اواخر سلطنتنده قرمان اوغلی ایله ترتیب ساز اولدیغی صف مصافك نتیجه‌سی قصوه محاربه‌سنك وقوعنه وخداوندکار غازینك شهادتنه باعث اولدی دینلور ایدی ثالثا بومحاربه‌نك ظهورینی ذاتا ارکان دولت تجویز ایده‌مدکلری کبی یلدیرم خان حضرتلری هوا وهوسه انهماکلری ثمره‌سی اوله‌رق عسکر ووظائفجه بعض تنقیحات اجرا ایلمش بولندیغندن متفقانه وفداکارانه حرب اولنه‌مدی وپادشاه مرحوم بوغوغانك سببیتی بتون کندو اوزرنده ایدوکنی بلدیکندن حد امکانده ایکن فراردن عار ایدرك برقاچ بوز کشی ایله قالنجه‌یه قدر بالذات چالیشوب الك نهایتنده اسیر اولمشدر

احوال ارکان دولت

عثمان غازینك پدرندن قالمه برطاقم امرا وارکانی وار ایدیسه‌ده قاعدهٔ دولت اوزره تعیین مناصب اولنیوب فقط بیوك اوغلی علاالدین پاشا تحصیل علم وعرفانه سالك مرد کامل وکوجك اوغلی اورخان بك ارباب حرب وقتال وادبسنه مائل اولمغله علاالدین پاشا پدری یاننده آرام ایدر واورخان بك سردارلق وظیفه‌سنی ایفا ایلر ایدی
اورخان غازی جالس سریر امارت اولدقدن صکره ابرام والحاح ایله [illegible] پاشایی مقام وزارته اصعاد ایتمکله پاشای مشار الیه وقت وحاله مناسب وتأیید بنیان دولتی موجب نظامات عسکریه وسائره وضع وتنظیم وبعده کوشهٔ انزوایی منصب دنیایه تقدیم ایلدیکندن مؤخرا اورخان غازینك اوغلی سلیمان پاشا فریدون بك مجموعه‌سنده مسطور اولان منشور موجبنجه دیوان همایونده وزیر وکافهٔ امرا وجیوش عثمانیه‌یه امیر نصب

اولندی خداوندکار غازینك یتشمش شهزادهسی اولمقدن بشقه عز سلطنت حقوق ابوت وبنوتی سالب اولمق زمانی کلمش وحتی اوچنجی دفعه روم ایلی یه تشریفلرنده بروسده ده قائممقام بر غیلان شهزاده ساوجی بك کندو نامنه سکه وخطبه ضرب وقرائت ایتدرمشیدی بناء علی ذلك اواسط سلطنت مرادخانیده قاضیعسکر بولنان جاندارلو قره خلیل خیر الدین پاشا نامیله وزیر نصب اولنوب سکسان یدی سنهسنده وقوع وفاتنه مبنی مع الوزاره قاضیعسکر بولنان اوغلی علی پاشا پدری مقامنه اعتلا ایلدی

قوم ترك بیننده بیوك اولاده پاشا دیمك عادت اولمسیله علاالدین پاشا وسلیمان پاشایه پاشالق اضافهسی طبیعی اولوب جاندارلو قره خلیله خیر الدین پاشا نامنك اعطاسی اولاد مقامنه قیامنی تلمیحا اولمق کرکدر روم ایلی فتح اولنمقدن صکره لالا شاهین ومؤخرا تیمور طاش پاشا روم ایلی بکلر بکیسی نصب اولنهرق بونلره دخی پاشالق نامی ویرلمش ودها صکرهلری تیمورطاش پاشایه و بعض امرایه وزارت احسان اولنمش اولمسیله علی پاشا وزیر اعظم عنوانیله تمییز قلنمشدر

هر سنجاقده بر میرلوا وهر قضاده بر قاضی وانقرهده اناطولی بکلر بکیسی مقیم اولوب پای تخت قاضیلری سفر وقوعنده موکب همایون ایله عزیمت ایده کلمشیکن اوائل سلطنت مرادخانیده سالف الذکر جاندارلو قره خلیل بروسه قاضیلکندن مجددا احداث اولنان قاضیعسکرلك مأموریتنه انتخاب اولندی

شهزادکان اناطولی یی مخصوص اولمق اوزره بر سنجاقده میرلوالق مأموریتیله اجرای حکومت وامور سیاسیهده کسب مهارت ایده کلدکلرندن بارکاه پادشاهیده وزیر اعظم وقاضیعسکر وطوائف عسکریه ضابطانی ودفتردار و بعض امرا وخدمهٔ مخصوصهٔ پادشاهی بولنور ایدی

صورت ادارهٔ اراضی

ممالك عثمانیهنك اراضیسی تیمار وخاص نامیله ایکی صنفه تقسیم اولنوب مثلا بشیوز قریهیی شامل اولان بر سنجاغك ایکی اوچیوز کویی ایجابنه کوره ایکیشر اوچردن سکسان طقسان تیماره بالتفریق شجعان مسلمینه تفویض

اولنمش وماعدامی خاص اعتبار اولنه‌رق اقتضاسی وجهله شهزادکان
ووزرا و بکلربکی ومیرلوا وسائر امرایه حصه افراز اولندقدن صکره بقیه‌سی
خاص همایون نامیله خزینهٔ دولته براغلمشدر ذکر اولنان خاص وتیمارلر
چفتلك دیمك اولمیوب چونکه هرخاص وتیمارك حاوی اولدیغی اراضی
شونك بونك متصرف اولدقلری ترلالردن عبارت اوله‌رق اصحابی زراعت
وحراثت ایدرلر وعشر شرعیسنی وفراغ وانتقال اراضیده معین اولان
خرجی خاص ویاتیماره متصرف اولنلره اعطا ایلرلر که اصطلاح قانون اوله‌رق
اشبو خزینهٔ دولته عائد حقوقه متصرف اولا خاص وتیمار اصحابنه صاحب
ارض دینلور و بعض اراضینك اشبو صاحب ارضلق حقوقی فاتحلری
اولان وزرا وامرایه طرف پادشاهیدن تملیك اولنمغله حاصلاتنی انشاسنه
موفق اولدقلری خیرات ومبراته وقف وتخصیص ایلدکاری کبی سلاطین
عظام حضراتی دخی کندو جامع ومدرسه وسائر مبراتلرینه مناسب مقدار
اراضی وقف وتسجیل ایلمشلردر
اصحاب تیمار تیمارلری داخلنده ساکن اوله‌رق حوزهٔ تیمارینك ضابط
وحارسی اولمغله محافظه‌سنه وکندوسی دخی حصه مند منافع اوله‌جغی
جهتله زراعت وحراثتنك تزایدنه اعتنا وغیرت وسفر وقوعنده مکمل سلاح
وتوانا آتی وحالنه کوره توابعاتی ایله تحت لواسنده بولندیغی میرلوانك
قوماندامی النده ایفای وظیفهٔ حرب وقتال ایلرلردی
بونلرك قوانین ونظاماتی عصر سلیمان خانیده استکمال قلنمش اولمسیله
ان شاالله تعالی فصل ثالثده مقدار وکیفیتلری ودسترس اولدقلری منافعك
درجاتی وقاعدهٔ توجیهاتلری برتفصیل ذکر و بیان قلنه‌جق ایسه‌ده
بوراده اساس مصلحت بروجه اجمال ایراد وانبان قلندی

تأسیسات وترقیات

پادشاهان عظام حضراتنك ارباب غزا وجهاده التفات واعتبارلری
برکمال اولدیغندن کرك اعوان وانصار قدیمه‌نك وکرك میخال بك واورنوس بك
کبی صکره‌دن بارکاه عثمانی‌یه التحاق ایدن امرانك اولاد واحفادلرندن
فن حرب وقتالده ماهر بهادرلر یتشمکده اولدیغی مثللو اصحاب فضل
ومعارف حقنده مبذول بیوریلان تلطیفات وتعظیمات ثمره‌سیله از وقتده

مركز دولت مجمع فضلا ومعارفندان اولمشدر بونلردن بريسي دخی
اورخان غازينك برادری علاالدين پاشا اولوب زمان ومكانی تشكيل بنيان
دولته مساعد كوردكارندن صرف نيروی اجتهاد ايله عساكر موظفه
ترتيب وتعيين البسه وقيافت ايله طوايف عسكريه‌يی ارباب حرف
وزراعتدن تمييز ايلديلر واعظم علايم استقلال اولان سكه قطعی
خصوصنه اورخان غازی‌يی ترغيب ايدرك اوچی بردرهم سيم خالصدن
عبارت اولمق اوزره اقچه قطع اولندی

چونكه عثمان غازی هرنقدر نامنه خطبه قرائت ايتدرمش ايسه‌ده سكه
قطعنه موفق اوله‌مديغندن تداول ايدن نقود سلاطين سلجوقيه اساميسيله
مسكوك ايدی

عثمان غازی عصرنده ادوات قلعه كيری مرتبهٔ كماله واصل اولمديغندن
بروسه وازنيق مثللو اولوقته كوره مستحكم اولان قلعه‌لرك فتح وتسخيری
ضمننده مدت مديده محاصره‌دن بشقه چاره اولمامسيله مذكور قلعه‌لرك
جوارلرينه استحكامات بنا وايچلرينه عسكر وضع اولنوب اوتز اون بشر سنه
تحت محاصره‌ده طوتلمش وبالاخره ويره ايله النمشيكن ارباب هنر ومعارفك
همتيله ازمدت مرورنده دها يكی منتشر اولمقده اولان اسلحهٔ ناريه تدارك
اولنمشدر كه قوصوه محاربه‌سنده طوب وتفنك استعمال قلنديغی بعض
تاريخلرده مسطور اولدقدن بشقه اولبابده اصدار وبروسه‌يه ارسال اولنان
فتحنامه دخی محرردر

بيان احواللری صددنده بولنديغمز پادشاهان عظامك ووزرا وامرالرينك
بروسه وازنيق وسائر محلرده بنا وانشا ايلدكلری جوامع ومدارس وخان
وحمام وسائر آثارلری اليوم موجود اولمغله قدرت وقوتلرينه ومدنيت
ومعارفك نه‌درجه‌يه قدر ايلرولمش اولديغنه مقياس صحيح اوله‌بيله‌جكندن
اولبابده اطناب مقاله حاجت كوريله‌مز وابنيهٔ مزكوره‌نك اكثريسی
غالبا روم معمارلرينه ياپديرلمشدر حتی خداوندكار غازی نام ساميسنه منسوب
اولان جامع شريفی انشا ايتديرمك تصوريله برمعمار تحريسنده ايكن
روم ايمپراطورلری طرفندن عثمانيان عليهنه اوله‌رق يلاق آباد ساحلنه
سوق اولنان عسكر قرين انهزام اولدقده النان اسرا ايچنده برمعمار

بولنمغله ذکر اولنسان جامع شریف ایله برخیلی ابنیه مذکور معمار
بنا ایتدیرلمش اولدیغی بعض تواریخده مذکوردر

﴿ احوال عسکریه ﴾

عثمان غازی زماننده ارباب حرب وضرب بدن اولان اهالئ اسلامیه ایجاب
ایتدکجه عموما سفره کیده کلشیکن ممالك وسعت واهالیده کثرت حاصل
اولدقده جیوش منتظمه وموظفه ترتیبی لازم کلدیکندن اورخان غازی جلوسنده
بونك اجراسنه تشبث اولندی مع مافیه فتح اولنان ممالکك اکثر اهالیسی
عیسوی اولمغله وتکثیر نفوس اسلامیه ماده‌سی ایسه الك زیاده اعتنا
اولنه‌جق اموردن بولنمغله بو ایکی مقصدی جامع اولان دیوشیرمه قانونی
وضع قلندی شویله که خرستیان چوجقلرندن هرسنه ممکن اولدیغی قدر
اطفال اخذ وجمع اولنوب تربیه وتعلیم شرائط اسلامیه اولندقدن صکره
رکاب همایونده قشله نشین اولمق اوزره یومیه بر اقچه وظیفه وتعیینات
مقتضیه ایله پیاده عسکری ترتیب اولندیکه یکیچری دینلان عسکر بونلردر
بوقانون وضع اولندقده ابتداکی سنه بیك نفر چوجق النوب بعده
کیتدکجه توسیع اولنمش وبیك اللی تاریخلرینه قدر جریان ایلمشدر مؤخرا
اشبو دیوشیرمه چوجقلرندن پك چوق امرا ووزرا ومحمود پاشا ورستم پاشا
وصوقوللی محمد پاشا کبی عظما ظهوره کلمش اولمسیله خرستیان اهالی
چوجقلرینی کندو رضا وبلکه رجالریله ویرمکه باشلادقلری تواریخده
مسطوردر

ممالك عثمانیه توسع ایتدکجه تیمار چوغالوب تیمار تکثر ایلدکجه سواری
عسکری ارتمقده ایسه‌ده بالاده بیان اولندیغی اوزره تیمارلو سپاهیسی
تیمارلری داخلنده توطن ایده کلملریله مرکز سلطنتده یکیچری عسکری کبی
وظیفهٔ یومیه ایله موظف برسواری عسکری ترتیبی لازم کلدیکندن
خداوندکار غازی عصرنده روم ایلی بکلر بکیسی اولان تیمور طاش پاشا
همتیله ابنای سپاهیان بلوکی تنظیم وترتیب قلندی بونلر دخی دیوشیرمه
چوجقلرینك کزیده‌لرندن ومحاربانده النوب سرای پادشاهیده ووزرا
خدمتلرنده تربیه اولنمش اسرادندر بوحالده تیمارلو سپاهیسی اوردو یااولرك
ژندارمه دیدکلری ایالات عسکری حکمنده ویکیچری وسپاه اوجاقلری

پادشاهلرك عساكر خاصه‌سی مقامنده اولدیغندن مركز سلطنتده حاضر بولنورلر ایدی كه یكیچری پیاده وابنای سپاهیان سوار یدر بونلرك تفصیل احواللری دخی عصر سلیمان خانی‌یه تصادف ایدن فصل ثالثده توضیح قلنه‌جقدر

احوال مالیه

واردات دولت جزیهٔ شرعیه‌دن ومتجاور اولان ملوك عیسویه‌نك ویركوی مقطوعلرندن وخواص همایون اعشاریله كمرك وملحه‌لر حاصلاتندن والك جسیمی اموال غنایم خمس شرعیسندن عبارتدر كه اشبو خمس شرعی خداوندكار غازی عصرنده قرمانی مولانا رستم القاصیله وضع وتأسیس قلنمشدر

وارداته نسبتله مصارف پك جزئی اولوب چونكه عساكر عثمانیه‌نك قسم اعظمی اولان تیمارلو سواریسی ایله وزرا وامرا واركان دولتك اكثریسی كندولرینه تخصیص اولنان خاص وتیمارلرك حاصلات عشریه‌سیله موظف اولدقلرندن خزینهٔ دولتدن اعطا اولنان مصارف قپو قولی تعبیر اولنان یكیچری ودرگاه عالی سپاهیلری یومیهٔ معینه‌لریله بعض علما وساداته تخصیص قلنان وظائف یومیه‌دن عبارتدر

فضلهٔ واردات جامع ومدرسه وكوپری وخان وحمام مثللو عماراته صرف اولنوز ایدیكه ممالك عثمانیه‌نك هرطرفنده الآن آثارلری باقیدر یلدیرم بایزید خان زمانه قدر پادشاهان عظام حضراتی تزیینات واحتشاماتدن غایت ساده اولوب حتی عثمان غازینك مخلفاتی برقاچ طاقم اسلحه ایله بش اون آت واوچ بش سوری قیونلدن عبارت ایدوكی توار یخده مسطور اولوب بوكا ایسه عدم اقتدار معناسی ویریله‌مز چونكه یكرمی اوتوز سنه برسنجاقلقدن زیاده مملكته بروجه استقلال متصرف اولان برحكمدار اگر آرزو ایتمش اولسه پك چوق تجملاته دسترس اوله‌جغی درکاردر

خداوندكار غازی‌یه سور همایونده اورنوس بك طرفندن تقدیم اولنان هدایا كه یوز نفر كوله ویوز نفر جاریه اللرنده آلتون وكمش تبسیلر طوترلر وایچلرنده اوانی زر وسیم مملو ایدی بونلری كاملا مصر سلطانته اهدا

ایتدیکی کبی سلطان مشار الیه طرفندن وسائر حکمداران وامرا جانبلرندن وارد اولان هدایای کلیه نك بریسنی نفسی ایچون توقیف ایتیوب شرفا وعلما وغزاة موحدینه تقسیم بیورمش اولدقلری دخی بوقضیه‌یی مؤیددر یلدیرم بایزید خانك وزیر اعظمی بولنان علی پاشا که یقین وقته قدر جاری اولان دارات وزارتك مخترعیدر مزین وملبس ایچ اوغلانلری وحرم اغالری قوللانمق واوانی زر وسیم استعمالی ایلمك یوللرینی اچدیقندن وقاعدهٔ دخی دولتك ترفه وتنعم زمانی حلول ایلمش ایدوکندن یلدیرم خان حضرتلری التون دوکمه‌لو والتون تللر ایله نسج اولنمش البسه‌لر کیمکه وزر وسیمدن مصنوع اوانی استعمال ایلمکه باشلیوب سائر احتشامات وتزیینات دخی بومقیاس اوزره جریان ایلدیکندن اواخر ایام سلطنتنده وظائف عسکریه‌یی تقلیله مجبور اولدی برکت و رسون مصارف کلیهٔ دولت اولمق لازم کلان معاش وزرا وامرا ومأمورین وعساکر عثمانیه نك قسم اعظمی اولان تیمارلو سپاهینك معاشلری خاص وتیمار صورتیله حاصلات عشریه‌دن محول بولندیغندن خزینهٔ دولتك مضایقه‌سی تمامیله میدانه چیقمدی

حکام شرعیه خزینهٔ دولتدن وظیفهٔ یومیه ایله موظف ایکن عصر یلدیرم خانیده بعض مکارهه جرأتلرندن ناشی تأدیب وتربیه‌لرینه تشبث اولندقده صدر اعظم علی پاشا بونلرك وظیفهٔ معینه‌لری پك جزئی اولدیغنی ومتأخرین اخذ اجرت خصوصنده قلمزن افتا اولدقلرینی بیان ایله ترکه وحجت کبی مواثیق شرعیه‌یه رسم معین وضع وتخصیص ایتدرمشدر

احوال خارجیه

دولت سلجوقیه‌نك انقراضی ایله مکنت ومملکتلری طوائف ملوکه منقسم اولدیغی مثللو استانبول ایمپراطورلغنك کمال ضعف وفتوری سببیله انك توابعنی دخی طوائف ملوك هیئتنه کیردیکندن عثمان غازینك جوانب اربعه‌سنده ذی قدرت و بطش شدید صاحبی حکومت قالمامغله غازیٔ مشار الیه ایله اورخان غازی زماننده اناطولی قطعه‌سنده ممالك عیسویه قولایلقله تسخیر اولندقدن صکره سلیمان پاشا روم ایلی بقعه‌سنه مرور ایلدکده شمدی‌یه قدر اهمیت ویرمدکاری دولت عثمانیه روم ایلنده بولنان حکمداران ملت مسیحیه‌یه موجب دهشت اوله‌رق بالاتفاق

قوهٔ عظیمه ایله مدافعه یه قیام ایلدیلر ایسه‌ده ادرنه باصغنده وقوصوه صحرا بعضنده هزیمت کامله یه کرفتار اولملریله رایات عثمانیه طونه ساحللرینه وصربستان حدودینه واننه طرفلرینه قدر واصل اولدیغندن بالضروره افلاق و بوسنه وصربستان حکمدارلری واستانبول ایمپراطورلری و یرکو اعطاسنه راضی اولدقلرندن بشقه ایجاب ایتدکجه عسکرلریله خدمت دولتده بولنمغه دخی مجبور اولدیلر

اناطولیده بولنان طوائف ملوک ممالکندن اولا قره‌سی بعده انقره واماسیه وسیواس طرفلری حوزهٔ حکومته ادخال اولنمسیله وطوائف ملوکك الك قوتلوسی بولنان قرمان اوغلی حرکات تجاوز کارانه‌سنه بناء خداوندکار غازینك کرفتار قهر قهرمانه‌سی اولمغله طوائف ملوکك جمله‌سی سرفرو بردهٔ انقیاد اولمشلر ایدی لکن یلدیرم خان حضرتلری غایت متهور ومغرور اولدیغندن مناسبت وقوعنه وتأنی واحتیاط طرفلرینه اصلا نکاه التفات ایتمیه‌رك آیدین ومنتشا وحمید ایلی وقونیه وکرمیان واسفندیار حکمدارلرینی برجله‌ده قاچیروب ذکر اولنان مملکتلره طرفندن والیلر نصب وتعیین ایتمکله بو کیفیت تیمور وقعه‌سنه سبب اولدی

اورخان غازی وخداوندکار غازی و یلدیرم خان حضرتلری روم ایمپراطورلرندن قیز الدقلری کبی کرمیان وقرمان اوغللریله وسائر طوائف ملوك ایله قیز الوب و یره‌رك صهریت حاصل ایتمشلر ایسه‌ده بوصورت دولت علیه‌نك مستمد اولدیغی توسیع ممالکه حائل اولمقدن بشقه بلکه اساس صهریت توسیع ممالکی مستلزم اولمق مقصدینه مبنی ایدی چونکه خداوندکار غازی اوغلی یلدیرم خان حضرتلرینه کرمیان اوغلنك قیزینی الیو یردکده جهاز اوله‌رق کوتاهیه سنجاغنك برقاچ قضاسی حکومت عثمانیه‌یه تسلیم اولندیغی حالده بالعکس کریمه‌لری نفیسه سلطانی قرمان اوغلی علی بکه تزویج ایلدکده فریدون بك منشآتنده مسطور اولان خطبهٔ نکاح مزایاسندن استدلال اولندیغی اوزره مملکت قرماندن اقسرای واقشهر وایلغین قصبه‌لری سلطان مشار الیهایه تملیك ایتدیرلمشدر وقوعات سائره‌یه دخی عطف نظر اولندقده بوقضیه ثابت اولور چونکه یلدیرم بایزید خانك کرمیان اوغلی قائن پدری وقرمان اوغلی انشته‌سی ایکن

نطع کشور کشاییده شاهان مصاهرت رهین پیادگان اجانبدن اصلا فرق
و تمییز قلنمامشدر
سلاطین عثمانیه حضراتی اوروپا قطعه سنده نائل فتوحات اولدقجه ملوك
اسلامیه بیننده فضائل غزا وجهاد ایله کسب شرف وافتخار ایده
گلدکلرندن اولبابده سلاطین مصریه ایله ملوك سائره یه یازیلان فتحنامه
وکلان تبریکنامه‌لر فریدون بك منشآتنده مسطور اولغله معاملات
خارجیه‌لرینك بعض جهتلری دخی آندن مستبان اولور

باب ثانی

(یلدرم بایزید خان حضرتلرینك وفاتندن سلطان بایزید خان ثانینك)
(فراغ مشغلهٔ سلطنت ایلدکلرینه قدر تقریبا یوز اون اوچ سنه‌لك)
(وقوعاتی متضمندر)

یلدرم خان حضرتلرینك امیر سلیمان وعیسی چلبی ومحمد چلبی وموسی
چلبی ومصطفی چلبی وقاسم چلبی نامنده التی نفر اوغلی اولوب قاسم چلبی
صبی اولغله بروسه‌ده حرم همایون یاننده ترك اولنه‌رق ماعداسی معرکه
کاهده حاضر ایدی انهزام امارتلری نمایان اولدقده وزیر اعظم علی پاشا
ویکیچری اغاسی حسن اغا و بعض امرا بیوك شهزاده امیر سلیمانی
بالاستصحاب بروسه‌یه شتاب ودسترس اولدقلری اموال خزینه ایله حرم
همایونی وقاسم چلبی‌یی الهرق زوم ایلنه کچمك ایچون ساحل سلامته
مواصلت ایلدیلر ایسه‌ده دریادن مرور اولنمق خصوصنده ایمپراطورك
اعانه‌سنه محتاج اولدقلرندن قرتال و پندك وگکبوزه قصالرینی ایمپراطوره
تسلیم وشهزاده قاسم چلبی‌یی دخی ترهین ایدرك سالما ادرنه‌یه واصل
اولدیلر
عیسی چلبی مقدما والی بولندیغی بالیکسری طرفلرینه صاوشوب تیمورك
عودتنه قدر اختفا ایلدی محمد چلبی که چلبی سلطان محمد خان حضرتلری بدر
لالالری بایزید پاشا و بعض امرا ودائره‌سی خلقی اولان یدی سکز یوز قدر
سواری ایله ایالتگاه قدیمی اولان اماسیه‌یه عزیمت ایلدی موسی چلبی
پدرلریله برابر اسیر ومصطفی چلبی غائب اولدی
تیمور غدار عسکر عثمانینك پریشانیسی عقبنده بروسه وکوتاهیه وسائر
بلاد وامصاره طاقم طاقم غارتگران تاتار تسلیطیله بروسه‌ده بوله‌بیلدکلری

خزینهٔ همایونی و کوتاهیه ده مدخر اولان تیمور طاش پاشانک خزائن وفیره‌سنی ضبط ایلدکدن صکره عادت مستمره‌سی اوزره هرمملکت اهالیسندن مال امان تحصیلیله غارت وخسارتی مرتبهٔ کماله ایصال ایلدی

قرمان اوغلی علاالدین بکك ازاله‌سندنبرو بروسه‌ده محبوس بولنان مخدومی محمد بکی کتوردوب قرمان حکومتنه اصعاد وکرمیان اوغلی یعقوب بکی کوتاهیه وصاروخان اوغلی خضرشاه بکی مغنیسا وآیدین اوغلی جنیدبکی واسفندیار اوغلنی حکومتکاه قدیملرینه ایصال ایدرك ظاهرده برمروت وحقانیت ابراز ایدوب معنا اناطولی قطعه‌سنده تکرار بین الاسلام مقاتلات عظیمه وقوعی اسبابنی تهیه ایتدی لازمهٔ مرحمت وحمیت اشخاص معدوده‌نك ترفه وتنعمی استحصاله منحصر اولیوب بلکه اسلام بیننده فتنه وفساد ظهورینی انتاج ایده بیله جك حالاتك رفع وازاله‌سیله هیئت عمومیه‌نك اسایش واقتداری وتوسیع ممالك وتزیید نفوس موحدینه کسب اقتداری قضیه‌سی ایکن مظهریتی ایجابنجه بوراره عطف نظر اتمیوب سکسان یوز سنه قدر زمان دها بین الاسلام سفك دماء مؤمنینه باعث وبادی اولدی

تیمورك آسیا قطعه‌سنده سیر وحرکتی پك چوق ایشده‌ده دکز کچمك عادتی اولدیغندن روم ایلی طرفلرینه تسلط ایده میوب حتی روم ایمپراطورلری جانبندن ارسال اولنان استخوان پارهٔ هدایا ایله قناعت ایلدی لکن اناطولیجه مقتدر اولدیغی مظالمی اجراده قصور ایتمدکدن بشقه چلبی سلطان محمدك اماسیه طرفلرنده تدمیر اشقیا حقنده سرزدهٔ ظهور اولان موفقیتلرینی استماع ایتدکده انی دخی امحا ایلمکه تشبث ایلدی شویله که عقیب محاربه‌ده برطاقم تاتار سرکرده‌لری ممالك عثمانیه‌نك نهب وغارتنه قویولدقلری مثلاو بالطبع خصمای عثمانیاندن اولان طوائف ملوك توابعاتی وباخصوص اسفندیار اوغلنك متعلقاتی یلدیرم خان شهزاده‌لرینك فرصتیاب اقتدار اوله بیلملرینی منع ایچون بشر اونربیك حشرات ایله توقاد واماسیه طرفلرنده طولاشدقلرینه مبنی چلبی سلطان محمد خان حضرتلری بالضروره بونلرك دفع وازاله‌سنه مجبور اولمشیدی کندوسنك قپوسی خلقی وتحت حکومتنده بولنان اماسیه عسکری ایکی اوچ بیك

کشیدن عبارت ایکن توفیقات الهیه مقارنتیله او مثللو جمعیت عظیمه
صاحبی اولان اشقیا وخونه‌یی واحدا بعد واحد تنکیل وتدمیر ایلمکله
باباسنه خیر الخلف اوله بیله‌جکی تبین ایلدیکندن تیمور مغرور کندوسنه
داماد ایدنمک وعدیله دعوتنامه تحریر واسطار ویلدیرم خان حضرتلرینی
دخی اجابتی امر مکتوب ازبارینه اجبار ایلدی

شهزادهٔ مشار الیهک امرا وارکانی تیمورک نه‌قوله غدار وستمکار اولدیغنی
بیان ایله اجابتی تجویز ایله مامشلر ایکن بومقتضای سن شباب فریفتهٔ
خصم مکار اولملریله برایکیبک سواری ایله سوق سمند شجاعت ایدوب
ایکن چند مرحله کیدر کیتمز یولی بکلمکده اولان ایکی طاقم خونه‌یه
دوچار اولدیغندن حملات رستمانه‌سیله جمله‌سنی تارمار ایتمش ایسه‌ده
بونلرک ظهوری مطالعات امرا وارکانی مؤید کورنمکله مقر امارتنه عودت
واعتذار نامه ایله خواجه‌سی صوفی بایزیدی معسکر تیموره ارساله مسارعت
ایلدی

بو آوانده ایسه یلدیرم خان وفات ایتمکله تیمور تعزیتنامه وبعض هدایا ایله
خواجهٔ مومی الیهی سلطان محمد طرفنه اعاده وادرنه‌ده مربع نشین
امارت اولان بیوک شهزاده امیر سلیمانه دخی هدایا وتسلیتنامه فرستاده
ایلدی

تیمور تیره‌ده مشتا نشین ایکن جنویزلرک ازمیر لیماننده انشا ایتدکلری قلعه‌یی
ملوک اسلامیه تسخیره قدرتیاب اوله‌مدقلرینی استخبار ایتدکده هم قدرتنی
خلقه کوسترمک وهمده فرنکلرک مدخر اولان مال ومناللرینی یغما ایلمک
ایچون اول بهارده ازمیره هجوم ایدوب جملهٔ اولاده قتل ایلدکدن صکره
مقر حکومتی اولان سمرقنده عودتی تصمیم وقره تاتار دینلان قومی
بالاستصحاب ضرب کوس رحلت ایلدی

ذکر اولنان قره تاتار طائفه‌سی جنکیزیلر جانبندن سلاجقه‌یه نظارت ایتمک
اوزره رومه اعزام اولنان اقوامدن اولوب مرور زمان ایله قیصریه
وسیواس طرفلرنده خیمه نشین اوله‌رق توطن ایتمشلر ایدی یلدیرم خان
مرحوم سیواسی حوزهٔ حکومته ادخال ایلدکده بونلری تکالیف دیوانیه‌دن
معاف ایدوب یالکز سفرلر وقوعنده خدمات حربیه‌ده استخدام قلنمقده
اولدقلرندن کوندن کونه تکثر ایدرک قرق اللی بیک نفوسه بالغ اولمش

وتيمورلنك مرزبوم رومه توجه ايتدكده بونلرك رؤساسى سلطنت رومى
وعدايله خفيا جلب ايلديكنه مبنى در جنك اول طائفهٔ مرقومه تيمور
عسكرينه التحاق ايلمشلر ايدى ايش بتدكدن صكره تيمور هرنه مطالعه يه
مبنى ايسه بونلرى يرابر كوتورمكى تنسيب ايدوب لكن رضالريله
كتميه جككلرى معلوم اولديغندن عساكر كليه ايله جوانب اربعه لرينى احاطه
ايدرك الوب كتمشدركه تيمورك رومده اولان افعالنك الك خيرلوسى بودر

هرنقدر خارج صددايسه ده ازمير شهرى مسقط رأس عاجزانه م اولديغندن
بو بابده بعض معلومات درجى تصويب قيلنوب فقط شهر مذكورك اتام
اولمق حسبيله حال حاضرينى توصيفه حاجت اولمديغندن بالكز احوال
قديمه سيله سبب معموريتى ايراد قلنور شويله كه ازمير ليمانى اناطولينك
مرساى مواردهسى اولديغندن بشقه غايت منفعتلو طوزله لرى بولنمغله
مختصرجه برشهرى وليمانه ناظر جبل اوستنده قيدفا نامنده رملكه يه منسوب
قلعه يى حاوى اولوب بوقلعه آيدين اوغلارينك زير حكمنده ايدى سياح
مشهور ابن بطوطه نك يازيشنه كوره والئ مملكت بولنان ايدين بك زاده
محمد بكك اوغلى خضر بك كميلر تجهيزيله دائما اطه لرى وروم مملكتلرينى
اوروب اموال واسرا اخذ ايده كلديكندن مومى اليهدن پاپايه شكايت
وقوعبولوب پاپادخى بين الملل متداول اولان قوهٔ بحريه نوبتى يد اقتدارلرنده
بولنسان جنويزلولره امر ايتمكله بركيجه بغتةً سفن كثيره ايله شهرى
باصدقلرنده مومى اليه خضر بك قلعه دن اينوب مدافعه يه چالشمش
ايسه ده مقتدر اوله ميوب كندوسى دخى شهيد اولدى بوجهتله جنويزلولر
شهرى ضبط ايدوب لكن نه انلر قلعه يه ونه ده قلعه ده بولنانلر شهره
ظفرياب اوله مديلر بناءً عليه جنويزلولر ساحل ليمانده برقلعه انشا ايدرك
ليمانك وطوزله نك منافعنه دسترس اولدقلرى حالده مذكور قلعه يى بروجه
بالا تيمور فتح وتسخير واساسندن تخريب ايلدى بوقلعه نك اوچ طرفى
دكز وطرف رابعى قره اولوب تيمورك دكز طرفلرينى املا ايتديره رك تسخير
ايلديكى تواريخده مسطور ايسه ده موقعى معلوم دكلدر بوندن صكره
ازمير شهرى آيدين اوغلى سلاله سندن اولوب ازمير اوغلى دينلان جنيد بكك
تحت حكومتنه داخل اولمغله ليمانه ناظر اولان سالف الذكر قيدفا قلعه سيكه

یقین وقته قدر تربیعا اون اون ایکی آرشون جسامتنده مرمر اوزرینه حك اولنمش ملكهٔ مز بوره‌نك و یاخود الهه‌سنك رسمی مدفنی اولمسی محتمل اولان طاشدن اویمه برصندق اوزرنده وقلعه قپوسی خارجنده دیوار قلعه‌یه کوملی اولدیغی حالده موجود ومشهود ایدی

جنید بك لیمانك محاصره‌سندن اول صولت عثمانیه‌دن وجودینك محافظه‌سنه محتاج اولدیغندن اشبو قلعه‌یی تعمیر وتحکیم ایلدی عصر مراد خان ثانیده اناطولی بکلر بکیسی یخشی بك جنید بکك دفع وازاله‌سنه مأمور اولمغله پك زیاده زحمت ومدت مدیده محاصره ایله ظفریاب اوله بیلدی

مذکور قلعه هرنقدر لیمانه ناظر ایسه‌ده اسکی طوپلرك منزله کوره لیمانك محارسه‌سنه کافی اولمدیغنه وتحصن ضمننده دخی دولت علیه‌جه لزومی بولنمدیغنه بناء اعتباردن اسقاط اولنوب اب دریاده واقع وحصار جامعی دیمکله مشهور اولان جامع شریفك پیشگاهنده تقریبا اون اون ایکیبیك زراع مربع جسامتنده برقلعه بنا وانکله‌سفاین دشمن تسلطی رفع اولنمشیدی

بیك سکسان بر تاریخنده کوپریلی اوغلی فاضل احمد پاشا کرید فتحندن عودتنده ازمیره اوغرایوب اهالینك نیاز واسترحاملری اوزرینه ایکی ساعت مسافه‌دن جسیم کمرلر وکارکیر یوللر انشاسیله آدم باشندن قالین برصو اجرا ایتدکدن بشقه یونمه طاشدن بیوك برخان و برچارشو و برچفته حمام و برجامع شریف انشا ایتدیردیکی کبی بنا امینی اولان وکیل خرجی عثمان اغا دخی مشار الیهك اجراسنه موفق اولدیغی صو جسامتنده برصو کتورمش ومؤخرا دخی مرزیفونی قره مصطفی پاشا کوجك وزیرخانی نامیله دیکر برخان و یشل دیرکلی اسمنده چفته برحمام ودها صکره‌لری دارالسعاده اغاسی بشیر اغا جسیم خان وچارشولر انشا ایتدرمشدر

ازمیر شهرینه سکز میل بعدی اولان ولیمانك قپوسی حکمنده بولنان سنجاق بورنی نام محله کرید سفرلری سببیله عصر محمد خان رابعده برقلعه انشا وعظیم طوپلر وضع اولنمشدرکه بوقلعه یکی قلعه نامیله الآن موجوددر مرور زمان سببیله وهن طاری اولدیغندن بیك ایکیوز قرق درت سنه‌سنده ازمیر اعیانی بولنان بدرم منصوری زاده امین افندی مرحوم

بافرمان همایون تعمیرینه مأمور اولمغله مالکنی صرف ایله قلعه‌یی تعمیر
وخارجنه طابیه‌لر وبردکزدن بردکزه خندق انشا ایتمشدر غریبدرکه
صدر مشار الیه قندیه محاصره‌سنده اضاغه ایتدیروب استعمال ایلدکدن
صکره کتوروب مذکور قلعه‌یه وضع ایلدیکی ایکی قطعه طوپ طوپکه
ایچنه آدم کیره بیلور وبریسنک اغزنده ایکی دانه کله پاره‌سی اولمغله
صاغلامنه غازی بوکا شهید دینلور بروجه مشروح خارج قلعه‌یه طابیه‌لر
انشا اولندقده بوطوپلری چیقارمغی تصمیم ایلدکاری حالده مقتدر
اولنه مامشدر کریدده اعمال اولنه‌رق کتورلمکله قلعه‌دن طابیه‌یه
چیقاریله‌مامق بیننده اولان اقتدارک فرقی معلوم اولمق اوزره اطناب
مقال قلندی

اشبو یکی قلعه‌نک بناسیله ازمیر شهری پیشکاهنده اولان سالف الذکر لیمان
قلعه‌سنک اهمیتی زائل اولدیغندن اطرافنه چارشو وخانلر بنا اولنمشیدی
بیک ایکیوز سکسان التی سنه‌سی متعلق بیوریلان مساعدهٔ سنیه موجبنجه
درون قلعه‌ده بولنان یکرمی بش اوتوز قدر خانه اشترا وقلعه هدم اولنه‌رق
ارامل وایتام ایچون انشاسی تصور اولنان اصلاحخانه‌یه ایراد اولمق اوزره
یرینه چارشو یاپلمسنه تشبث اولندی اسباب مشروحه ایله شهر کوندن کونه
کسب جسامت وجمعیت ایدوب حتی وقتیله فنای بلده‌ده بولنان مزارلقلر
شمدی وسط شهرده قالمشدر یینه صدده رجوع ایده‌لم

تیمورک عودتی اوازه‌سی منتشر اولدقده برقاچ یوز بیک غارتکرک کذرکاهی
نه حاله کیره‌جکی محتاج بیان اولمامغله قریبنی اولان محللر اهالیسی
طاغلر باشلرینه چکلدکاری مثللو چلبی سلطان محمد دخی اماسیه‌یی ترک ایله
بولی طاغلرینه صعود ایدوب مترقب انجام کار اولدی

تیمور شومک جهنم اولوب کیتدیکی تحقق ایتدکده یاننده بولنان برقاچ بیک
عسکر ایله اینوب بروسه‌یه توجه ایتمش ایسه‌ده اولجه عیسی چلبی کنج
اختفادن ظهور ایدرک متوسد وسادهٔ حکومت اولمش بولندیغندن ایکی
برادر داعیهٔ تاج وتخت ایله محاربه‌یه ابتدار وحملات عسکر محمدی صف
سپاه عیسوی‌یی تار مار ایتمکله سکز یوز التی سنه‌سنده چلبی سلطان محمد
بروسه‌یه داخل ودیهیم اجدادینه واصل اولدی

کرمیان زاده‌نک مودوع بد اماتی اولان جنازهٔ یلدیرم خانی وشهزاده

موسی چلبی جلب اولنه‌رق جنازهٔ مشار الیهی تربهٔ مخصوصه‌سنه دفن ایتدیروب برادرلرینی صنوف نوازشه قرین بیوردیلر ادرنه‌ده حکمران اولان امیر سلیمان برادری چلبی سلطان محمدی ازاله ایتمك قصدیله اناطولی‌یه کچمکی تصمیم ایلدیکی حالده وزیر اعظم علی پاشا عیسی چلبی‌یی تسلیط ایلمکی دها مناسب کوردیکندن موجبجه عیسی چلبی امیر سلیمان جانبندن اقدار اولنه‌رق تکرار محاربه‌یه تصدی ایتدی ایسه‌ده ینه منهزم اولدیغی مثللو منتشا وصاروخان وازمیر اوغللرینك معاونتیله متجاسر اولدیغی هجومنده دخی پریشان اولمغله مؤخرا اسکیشهرده مختفی ایکن دیار عدمه ایصال قلندی

پادشاه مؤید سلطان محمد آیدین طرفنه نهضت ایدوب ایاثلوغده وقوعبولان محاربه‌ده ازمیر وصاروخان ومنتشا اوغللرینی پریشان ایلمکله آیدین ومغنیسا سنجاقلرینی تسخیر وصاروخان اوغلی خضر شاه بکی قتل ایدوب ازمیر اوغلی جنید بکك اعتذارینی قبول ایله یالکز ازمیر قلعه‌سنی یدنده ابقا ایدرك بروسه‌یه عودت بیوردیلر

خضر شاه بکك قتلی خصوصنده منجم باشی تاریخ مشهورنده وقعهٔ تیموریده عفوی ناقابل جرمه تصدیسی موجب قتلی اولدی دیمش ایسه‌ده عقوله جنایت اولدیغی تصریح اولنمامشدر اکر طرف خلافده بولنمق ویاخود عیسی چلبی‌یه اعانه ایلمك تهمتی اولسه طوائف ملوکك جمله‌سندن صادر اولمش برحال اولمغله امثالی مثللو مظهر عفو اولمق لازم کلور ایدی لکن بو خضر شاه عیاش وسفیه برحریف اولمغله وقعهٔ تیموریده ناموس خاندان سلطنتی مخل بر وضع ناهمواره بولنمش اولمق کرکدر که سائرلری حقنده اولان عفو جمیل محمد خانیدن محروم اولمشدر

استقلال محمد خانی امیر سلیمانی بی‌ارام ایتمکله عساکر کلیه ایله اناطولی‌یه کچوب سلطان محمد اوزرینه هجوم ایلدکده کیفیت بین الاعیان تذکر اولنوب امیر مشار الیه هرنقدر عیش وعشرته مبتلا واستحقاق خلعت سلطنتدن معرا ایسه‌ده شهزادکانك اکبری وروم ایلی امراسی عموما فرمانبری اولمغله احوالی لایقیله میدانه چیقنجه‌یه قدر اختیار تأنی ومقابله‌دن تبری اولنمسی قرار کیر اولدیغندن چلبی سلطان محمد اماسیه‌یه رحلت وامیر سلیمان تعقیب کنان انقره‌یه مواصلت و بعده بروسه‌یه عودت ایلدی

عادت جاریه‌سی اوزره هرکون حماموده زوق وصفا ایله مشغول اولدیغی
چلبی سلطان محمدك مسموعی اولدقده سپاه اراسته ایله بغتة بروسه‌یه مهاجمه
نمای سطوت اولدیسه دخی کثرت باران سببیله بعض نهرلری کچمك ممکن
اولمامغله برقاچ کون محاربه‌دن صکره اماسیه‌یه مراجعت بیوردیلر
امیر سلیمانك عیسی چلبی‌یی سلطان محمده تسلیط ایلدیکنك نظیره‌سی
اوله‌رق بو کره کوچك شهزاده موسی چلبی سلطان محمد جانبندن بالاقدار
سینوبدن روم ایلی طرفنه امرار اولنمغله امیر سلیمان اناطولی‌یی ترکه مجبور
اوله‌رق روم ایلی‌یه عودت وامیر سلیمانك احوال سرمستیسندن بیزار اولان
روم ایلی امراسی موسی چلبی‌یه اتباع ایتمشلر ایکن امیر مشار الیهك
ورودنده ینه انك طرفنه میل کوسترملریله موسی چلبی شواهق جباله
اختیار فرار ایلدی
بو آوانده که سکز یوز اون اوچ سنه‌سیدر وزیر اعظم اولان علی پاشا
وفات ایدوب امیر سلیمانك انتظام احوالی کلیا مختل اولمغله برمقدار
عسکر ایله موسی چلبی بغتة ادرنه‌یه هجوم ایلدکده امیر مشار الیه
برحمامده مست ومدهوش بولندیغندن افادهٔ کیفیت ایچون حضورینه
کیرنلره غضب ایدوب حتی بونلردن یکیچری اغاسی حسن اغانك صقالنی
دلالك اوستره‌سیله تراش ایتدرمکله بو حال جمله‌نك روکردان اولمسنه
بادی وبالآخره استانبوله طوغری فرار ایتمشیکن اثنای راهده طوتلمله
عازم ملك جاودانی اولمشدر
موسی چلبینك روم ایلی‌یه حین اعزامنده نائل امل اولور ایسه خطبه وسکه
نام محمد خانی ایله مزین اولمسی مشروط ایکن واصل مسند حکمرانی
اولدقده دعوای استقلاله تصدی ایلدیکنه وهر نصل اولسه برملکده ایکی
حکمدارك اجتماعی قابل اولمامق قاعدهٔ صحیحه‌سنه بناء سلطان محمد خان
حضرتلری عساکر کلیه ایله روم ایلنه کچوب وقوعبولان مقاتله‌ده نائل
ظفر اولمشیکن جیوش پادشاهینك تعقیب فراریان ایچون مرکزلرندن
آیریله‌رك سلطان محمدك جمع اندك شمار ایله قالدیغی موسی چلبینك منظوری
اولیجق رکابنده بولنان قپوقولی عسکر یله هجوم ایلدیکندن بالضروره
سلطان محمد خان حضرتلری رجعت وبروسه‌یه عودت بیوردیلر

موسی چلبی تند مشرب وسوء ظنی غالب برذات اولدیغندن اکثر امرای قدیمه‌یی عزل وتنکیل ایلدیکی مثللو سرفراز امرا اولان اورنوس بکی دخی معاملات غیر لایقه ایله تحقیر وازعاج واسافل ناسدن کورشاه ملك نامنده بریسنی وزیر ایدینه‌رك قلوب انامی کندوسندن تنفیر ایلدیکنه مبنی صدر اعظم متوفی علی پاشانك اوغلی ابراهیم پاشایی سفارت وویرکو طابیله استانبوله کوندردیکی حالده پاشای مشار الیه ادرنه‌یه عودت ایمیوب سلطان محمد درکاهنه واصل وایرتسی سنه که سکز یوز اون التی تاریخیدر سلطان محمد خان حضرتلری تکرار روم ایلی جانبنه کذار ایتدکده روم ایلی امراسنك اکثری موکب همایونه داخل اولمغله موسی چلبی مقابله‌دن اجتناب ایله نیش طرفلرینه طوغری حرکت وسلطان محمد دخی تعقیب کنان اولحوالی‌یه مواصلت ایلدیکندن بالمجبوریه مقاتلات شدیده وقوعیله جمعیت موسویه پریشان وکندوسی دخی طوتیلوب ایصال محله‌ء خاموشان قلندی

اِستقلالِ سلطانْ محمدخان اول المشهور بچلبی

تیمور وقعه‌سندن موسی چلبی شهادتنهٔ قدرْ مرورْ ایدنْ اون ایکی اون اوچ سنه قدر زمان ایچنده ممالك عثمانیه‌ده انواع حروب ومقاتلات وقوع بوله‌رق نهایت استقلال محمد خانی حصولیله سفینهٔ دولت مرسای سلامته واصل وامواج فتن اولدقچه زائل اولدی

قرمان اوغلی محمد بك سلطان محمد خان حضرتلرینك موسی چلبی ایله اولان مشغولیتنی فرصت اتخاذ ایدرك برآیدن زیاده بروسه‌یی محاصره‌یه جرأت ونهب وغارت مثللو حرکات باغیانه‌یه جسارت ایتدکدن بشقه بعض روم مؤرخلرینك روایتنه کوره یلدیرم خان مرحومك تربه‌سنی تخریب وانواع حقارت اجرا ایتمکده ایکن موسی چلبینك جنازه‌سی ظهور ایلدکده چلبی سلطان محمد خان حضرتلرینك موفقیتنی اذعان ایدرك خوف مجازات ایله فراره استعجال ایلدی

متعاقبا سلطان محمد دخی اناطولی‌یه عودت وقرمان اوغلی اوزرینه تحریك لوای سطوت ایدوب اقشهر وبکشهری وسیدی شهری وسائر سعید ایلی تعبیر اولنان ممالك که عصر مراد خانیده ثمن معلوم ایله اشترا قلنمشیکن وقعهٔ تیموریده قرمان اوغلی النه کچمشیدی تکرار ممالك عثمانیه‌یه الحاق

قلندقدن صكره قونيه دخی محاصره اولندیغی حالده بعض غوائل ظهوریله ترك بیورلدی

ایرتسی سنه ینه قرمانیان تأدیبی نیتیله انقره صحراسی مرکز اردوی همایون اولدقده مزاج پادشاهی متغیر اولسنه مبنی اختیار سکون اولنمقده ایکن اناطولی بکلر بکیسی بایزید پاشا قرمان اوغلنه پادشاه انامك نامزاجلغنی اخبار ولطائف الحیل ایله امیده دوشیررك اغفال ایلسی اوزرینه بغتة اردوسنی باصوب قرمان اوغلی محمد بك ایله براوغلنی دردست ایدرك حضور همایونه ایصال ایلدی

برموجب مكارم اخلاق فیما بعد دولت عثمانیه یه خصومت ایتامك اوزره قرمان اوغلنه یمین ایتدیرلدكدن صكره اطلاق وبایزید پاشانك ایالتنه منصب وزارت الحاق بیورلدی لكن قرمان اوغلی مملكتی جانبنه كیدر ایكن بزم عثمان اوغللریله اولان مخاصمه مز من المهد الی اللحد در دیه رك چراكاهده بولنان خیول پادشاهی یی غصب ایتمش و بوقاج سنه صكره انطاكیه یی محاصره ایتدكده طوب كله سیله اوریلوب و پاره پاره اولوب یمین شكنلك جزاسنی كورمشدر

مشاهیر فضلادن شیخ بدرالدین موسی چلبی عصرنده قاضیعسكرلك ایله مبجل اولوب استقلال محمد خانی ظهورنده وظیفهٔ تقاعد ایله ازنیقده اسكان اولنمشیدی قاضیعسكرلكی زماننده كتخداسی بولنان بوركلوجه مصطفی بو ارالق قره بیرون طرفلرنده خلقی شیخ مشار الیهه اتباعه دعوت ایدرك برطاقم حشرات جمع ایلدیكی مسموع اولدقده شیخ مومی الیه خوفه تبعیله سینوبدن افلاق طرفنه كذار واندن سلستره به كچوب دلی اورمان ایچنده تحصن وقرار ایلدی اناطولی بكلر بكیسی بایزید پاشا بوركلوجه مصطفی جمعیتنی تفریق وكندوسنك جامهٔ خیاتنی تمزیق ایلدیكی مثلو شیخ مشار الیه دخی طوتیلوب سیروزده معسكر همایونه واصل اولدقده خروج علی السلطان تهمتی وسعدالدین تفتازانی تلامیذندن حیدر هروی فتواسیله اول علامهٔ فضائل مدار سیروز بازارنده بردار قلندی

طوسیه وكنقری وقلعه جك ممالك عثمانیه مضافاتندن ایكن تیمورلنك تقسیماتنده اسفندیار اوغلی ایالتنه الحاق قلنمشیدی سلطان محمد خان

حضرتلری ملك موروثلری طلبنه قیام ایدوب ابن اسفندیارده ایسه مخالفته
اقتدار اولمامغله ذکر اولنان شهرلری جانب دولته تسلیم ایلدی

افلاق حاکمنك ممالك عثمانیه یه تعرضاتی اوجانبه حرکت همایون وقوعنی
استلزام ایتمکله کشور افلاق بازدهٔ خیول یغما وایسافجی و یرکوکی
قلعه لری تعمیر وانشا اولندقدن واوچ سنه لك ویرکو استحصال قلندقدن
صکره اناطولی یه عودت بیورلدی

تیمورك رومه هجومنه باعث اولنلردن قره یوسف برمدت مصرده محبوس
اولدقدن صکره تیمورك وفاتیله حیات تازه تحصیل و برتقریب ایله حکومت
تبریزی تسخیر ایتمشیدی جانبك وقره حصار شرقیده اجرای حکومت ایدن
وسلطنت عثمانیه یه منتسب بچنان بقایای امرای سلجوقیه احفادینی طرد ایله
کندو منسوباتنی اقامه ایلدیکی اوجانبه موجب حرکت همایون اولوب معاونت
پادشاهی ایله مواقع مزبوره ینه امرای مرقومه یدلرنده تقریر وصامسون
قلعه سی تسخیر اولنه رق معاودت بیورلدی

موکب همایون اسکلیبه واصل اولدقده اوچ بشبیك چادری حاوی
برعشیرت منظور پادشاهی اولوب لدی التحقیق تاتار سرکرده لرندن منت
بکك توابعاتی اولدیغی تبین ایلدکده ارکان دولتی مواخذه وتیمور عودتندن
صکره کشور روم تاتار شومدن خالیدر دینلور ایدی بونلرندر وکندو
حاللرینه براغیلور ایسه قره تاتار جمعیتلرینه نظیره اولمزمی بیوروب هیئت
مجموعه لریله فلبه جوارنده اسکانلرینی امر وفرمان ایلدیلرکه حالا بونلرك
مسکنلرینه تاتار بازاری دینلور

بروسه ده بناسنه صرف همت بیورلمقده اولان جامع ومدرسه وسائر مبرانه
وقف ترتیبی لازم کلمکله عصر اورخان غازیده فتح اولنمشیکن امیر سلیمانك
ایمپراطوره تسلیم ایلدیکی هرکه وککبوزه و پندك وقرتال ازسرنو تسخیر
وبعضیلری وقف وتسبیل اولندی

سلطان محمد خان حضرتلری ادرنه ده مقیم ایکن سکز یوز یکرمی درت
تاریخنده قرق اوچ یاشنده و بالاستقلال سلطنتنك سکزنجی سالنده مرتحل
دار آخرت اولوب جنازه لری بروسه یه نقل وتربهٔ مشهوره لرینه دفن
قلندی

شهریار مشار الیه حضرتلری حلیم وصبور وشجیع وغیور تهدیدینی

ایقاعه قادر موفقیتی باهر بر پادشاه جلیل الشان اوله‌رق انواع محن ومشقت ایله دولت عثمانیه‌یی تجدید ایلمش و یکرمی درت محاربه‌ده بالذات موجود بولنوب قرقه قریب یاره یمشدر بوقدر مشغولیتی اراسنده ادرنه و بروسه‌ده پك چوق خیرات ومبراته موفق اولدقدن بشقه حرمینه صره ارسالنی دخی ابتدا بونلر وضع ایلمدی ذاتا علیل الوجود اولدقلرندن اکثر اوقاتلری خسته‌لکله کچوب کنج یاشنده ارتحال بیوردیلر بعضیلر تاریخ ولادتلرینی یدی یوز طقسان اوچ اولمق اوزره ضبط ایدوب پدرلری وفاتنده اون ایکی یاشنده ایدی دیرلر بعضیلری دخی ولادتلری یدیوز سکسان برده ایدوکندن پدرلری ارتحالنده یکرمی درت یاشنده بولندیغنی بیان ایدرلر پدرلری زماننده اماسیه والیسی وتیمور محاربه‌سنده چرقه‌جی اولمسنه وصکره‌کی اجرا آتلرینه وشهزاده‌لری سلطان مرادك تاریخ ولادتی سکزیوز التی سنه‌سی بولنمسنه باقلنجه روایت ثانیه صحیح اولمق لازم کلور ایسه‌ده بعض تاریخلرده دخی والده‌لری دولت شاه خاتون کرمیان اوغلی یعقوب بکك همشیره‌سی اولمق اوزره مسطور اولوب مشار الیها ایسه یدیوز سکسان اوچ تاریخنده یلدیرم بایزید خان حضرتلریله ازدواج ایتمش اولدیغندن بوتاریخلرده دخی بریاکلشلق اولمق ایجاب ایدر بنابرین شهریار مشار الیهك تاریخ ولادتی صحت اوزرنده تعین ایدەمز

بروجه مشروح چلبی سلطان محمدك ادرنه‌ده وفاتی وقوعبولدقده وارث تخت سلطنت اولوب اماسیه طرفلرنده بولنان بیوك شهزاده سلطان مراده کیفیت انها ومرحومك وصیتی اوزره امر وفات اخفا اولنه‌رق پادشاهمزك ازمیر اوغلی اوزرینه سفری واردر شایعه‌سیله موکب همایونده بولنان عسکرك برمقداری اناطولی طرفنه کچورلمش ایسه‌ده سپاه وسلحدار طائفه‌سی ماده‌ٔ ارتحالی تفطن ایله مطلقا پادشاهمزی کوره‌لم دیو اصرار ایلدیلر وکلای دولت بوکیفیتدن بغایت مضطرب اولدقلری حالده حکیم باشینك ترتیبی وجهله مرحومك جسدی البسهٔ ملوکانه ایله برقرانلق اوطه‌ده تخت اوزرینه اوطوردیلوب وارقه‌سنه برآدم وضع اولنوب ضابطاندن اوچ بش کشی ایچرویه صوقلدی ورای مینه موضوع اولان آدم مرحومك اللرینی وباشینی تحریك ایلدیکندن ومهابت

سلطنت سلطان مراد خان ثانی

همایون ایله ظلمت موقع اطلاع حقیقت حاله میدان ویرمدیکندن ضابطانِ مرقومه دعا ایدرك چیقدیلر بوفقره‌ده مورخین متفق الکلام اولوب انجق مرحومك میتی بعض اجزا ایله تبخیر اولدیغی درکار ایسه‌ده تدبیر مشروحك تمامیله عقله توفیق اولنمسی مشکلجه‌در هرنه ایسه بونی متعاقب بروسه‌ده سلطان مراد ثانینك جلوسی خبری وارد اولمغله ارکان دولت جنازهٔ پادشاهی‌یی الوب بروسه‌یه کلدیلر و مرحومی وفاتندن قرق ایکی کون صکره ایدیکه دفن ایلدیلر

تجدد سلطنت خبرینك شیوعی اوزرینه تیمور محاربه‌سنده ضایع اولان شهزاده مصطفی چلبی اولمق ادعاسیله سلانیك طرفلرنده برشخص ظهور ایدوب اورنوس اوغللری وسائر امرا وعسکری طائفه‌سی دعواسنی تصدیق ایله معیتنه مجتمع اولدقلرندن نوبت سلطنت بنمدر دیه‌رك ادرنه‌یه کلوب اعلان حکومت واناطولی‌یه چکمك اوزره حرکت ایلدیکی سلطان مرادك مسموعی اولدقده برمقدار عسکر ایله بایزید پاشا مقابله‌سنه کوندرلدی لکن حین التقاده بایزید پاشانك معیتنده بولنان عسکر دوزمه مصطفی نامیله مشهور اولان مدعیٔ مرقومه دخالت ایتملریله پاشای مشار الیه دخی اتباعه مجبور اولدی دوزمه مصطفی اولا بایزید پاشایی وزیر ایدنمش ایسه‌ده صکره صداقتندن امین اوله‌مدیغندن سازلی دره‌ده اعدام واویله مسبوق الخدمه بر وزیر عالیشانی کتمام ایلدی

هرنه صورتله اولور ایسه اولسون ممالك عثمانیه‌نك شورشندن مستفید اولمق ارزوسنده بولنان ازمیر اوغلی جنید بك دوزمه مصطفی‌نك وزارتنی وزرینی یوکلنوب عساکر کثیره ایله اناطولی طرفنه عبور واولوباد نهرینك برطرفنه نصب اردوی شر وشور ایلدیلر نهرمز بورك دیکر جانبنده بولنان سلطان مراد اردوسی مخالفینه نسبتله ضعیف اولدیغندن تدابیر حکیمانه ایله تفریق جمعیتلرینه تشبث لازم کلمکله روم ایلی امراسنك مشاهیرندن اولوب موسی چلبی طرفنده بولنمق تهمتیله سکزسنه دنبرو توقاده محبوس اولان میخال اوغلی محمد بك سریعا جلب اولنه‌رق انك طرفندن روم ایلی امراسنه القاآت مؤثره اعطا اولندیغی کبی وزرادن حاجی عوض پاشا جانبندن جنید بکه مکتوب یازیلوب جنابکز ابنای ملوکدن ایکن بویله مجهول النسب برشخصك وزارتنی قبول ایلمکز

شانکزه ومنفعتکزه مخالفدر یولنده نیجه مقدمات تمهید وصورت صداقتده دوزمه مصطفی یه تقدیم اولنان عریضه ده دخی امراکز بوطرفله اتفاق ایدوب سزه غدر ایتمك اوزره درلر دیو بعض مغالطه درج اولنه رق مرقومك اوهامی تشدید اولندیغندن ان غیر منقعه ده جمعیتلری پریشان ومدعئ مرقوم روم ایلی جانبنه فراره شتابان اولمغله سلطان مراد دخی درقفا اوله رق ادرنه یه بالوصول مرقوم بکیجه ده طوتیلوب ادرنه قلعه سنك برجنه صلب اولندی

بزم تاریخلرك افاداتی بومرکزده ایسه ده روم مؤرخلرینك روایتنه نظرا شهزاده مصطفی چلبی تیمور واقعه سندن صکره استانبوله کلمش وچلبی سلطان محمدك زمان سلطنتنده مشار الیهك التماسیله لمنیده حبس اولنمش ایکن روم ایمپراطورلری دخی حکومت عثمانیه نك اشتغالندن مستفید اولان طوائف ملوك ایله هم مسلك اولدقلرندن تبدل سلطنت وقوعنده مصطفی چلبینك روم ایلی جانبندن مرورینه خفیا مساعده ایتمشلردر

نظر دقتله باقلدیغی حالده بوصورتك صحتی استدلال اولنور زیرا ذات وشخصی معلوم امرا واعیان اولان برشهزاده نك نامیله اجنبی بر آدم چیقوب روم ایلی امرا وعسکریسنك علی العموم اکا اتباع ایلسی مستبعددر لکن بارکاه دولتده بولنان ارکان سلطنت انکاردن بشقه چاره بوله مدقلرندن مشار الیهه دوزمه مصطفی نامنی و یرمکه مجبور اولدیلر

حکومت ایمپراطوریه نك دوزمه مصطفی یه اولان اعانهٔ معنویه سندن ناشی سلطان مراد حضرتلری اخذ انتقامه قیام ایتمکله شهر استانبول تحت محاصره یه النوب خیلیجه ده تضییق اولنمش ایکن قرمان وکرمیان اوغللرینك اضلالیله حمید ایلنده والی اولان کوجك برادرلری مصطفی نام صبی شهزاده ازنیق شهرینه استیلا ایله دعوای استقلاله مجاسرت ایلدیکندن استانبول محاصره سی ترك اولنه رق اوطرفه عزیمت اولندی

شهزاده نك لالاسی اولان شربدار الیاس بك بعض مواعید ایله طرف پادشاهیدن مجلوب اولدیغندن شهزاده یی طوتوب تسلیم ایتمکله دفع فتنه مقصدیله بیچاره معصوم ازاله قلندی

اسفندیار اوغلنك تهمت مشروحه سندن فضله اوله رق طراقلی بکیجه سی

محاصره ایلدیکی مسموع همایون اولدقده سوق سمند جلادت ایله بولی حوالیسنده اسفندیاریلر جمعیتنی پریشان ایلدکدن و قسطمونی و کرهٔ نحاس ممالک عثمانیه‌یه الحاق اولندقدن صکره اسفندیار اوغلی متحصن اولدیغی سینوب قلعه‌سندن ضراعتنامه ارسال و کریمه‌سنی پادشاهه انامه عقد ایلمک نیازینی تکرار ایتمکله مظهر عفو همایون اولدی

پادشاه حضرتلرینک بومشغولیتی اراسنده افلاق بکی اولان دراقوله طونه‌یی مرور ایله بعض یرلری غارات ایتمشیدی ترتیب مجازاتی ایچون روم ایلی جانبنه حرکت همایون وقوعنی استماع ایتدکده ادرنه‌ده تقبیل دامن سلطانی‌یه مسارعت وایکی یللق ویرکوسنی تقدیمه مبادرت ایلدیککندن اعتذاری موقع قبولده واقع اولدی

منتشا اوغلی الیاس بک فوت اولوب دائرهٔ همایونده بولنان اوغللری سودای استخلاص ملک موروث تهمتنه بناء ولاوفاء للملوک قاعده‌سنه اتباعا حبس اولنه‌رق منتشا سنجاغی ممالک محروسه‌یه علاوه قلندی

ازمیراوغلی جنید بکک دفعاتله وقوعبولان حرکاتی وآیدین سنجاغی بکیله دائمی حکمنده اولان مقاتلاتی سببلریله ازالهٔ وجودی لازم کلمش ونصب کردهٔ تیموری اولان بومثللو کوجک کوجک حکومتلرک رفع والغاسی زمانی حلول ایلمش اولدیغندن اناطولی بکلر بکیسی حمزه بک ایله آیدین بکی یخشی بک مأمور ایدیله‌رک خیلیجه مقاتلات وقوعندن صکره جنیدبک ایله اوغلی قورد حسن اعدام ویوز سنه‌دن متجاوز زماندن برو اورالرده حکومت ایدن آیدین اوغلی خاندانی یکسنام قلندی

پادشاه حضرتلری روم ایلی حدودلرینک تأمینی ایچون ادرنه‌ده بولندقلری آوانده که سکزیوز اوتوز تاریخیدر قرمان اوغلی محمد بک کندوسنه التجا ایدن تکه اوغلی احفادندن عثمان چلبی‌یی اقدار وانطالیه محاصره‌سنه ارسال ایدوب کندوسی دخی استحضار ادوات قلعه کیری‌یه اشتغال اوزره اولدیغی مسموع اولمسنی متعاقب محافظ قلعه بولنان فیروز بک وفات ایتمکله اوغلی حمزه بک جانشین پدر اولمشیدی تکه اوغلنک خسته اولدیغی حالده استانوز طاغنده خیمه نشین اقامت بولندیغی استخبار اولندقده حمزه بک قرمان اوغلی کلمزین بونک تدارکی کورلمسنه تشبث ایدرک

کوندردیکی فرقهٔ حربیه تکه اوغلی جمعیتنی باصوب پریشان وعثمان چلبی‌یی اعدام ایلدیلر
قرمان اوغلی بوحالك وقوعندن پك زیادهٔ مکدر اوله‌رق برآیدن متجاوز قلعه‌یی محاصره وطوپلر وضعیله تضییق ایتمکده ایکن سلطان مرادك اناطولی‌یه عودتی خبری منتشر اولمغله برساعت اول ایشنی بتورمك ایچون قلعه‌نك هجومه قابل اولان محلنی تحری اثناسنده قلعه‌دن آتیلان کله ایله اوریلوب پاره پاره اولدی
محمد بکك اوغلی ابراهیم بك پدرینك جنازه‌سنی الوب قونیه‌یه عزیمت ایلدیکی اثناده علی بك نامنده اولان قرنداشی خوفه تبعیتله قلعه‌یه التجا ایلدیکندن بشارتنامه ایله معا درکاه همایونه ارسال قلندی وپادشاه حضرتلری همشیره‌لرینك برینی میر مشارالیهه تزویج وصوفیه سنجاغنی دخی توجیه ایتمکله الی الوفات اوراده مقیم اولدیلر
ابراهیم بك قونیه‌یه واصل اولدقده عیسی علی بکی تسلطن ایلمش بولمغله بالضروره برادری عیسی بك ایله برابر سلطان مراد حضرتلرینه دخیل دوشدیکنه بناء پادشاه حضرتلری بونلره دخی بردر همشیره‌لرینی تزویج ایلدکدن صکره ابراهیم بکه عسکر ومهمات حربیه اعطاسیله پدری مقامنه اقعاد وعیسی بکی رکاب همایونده توقف ایلدی ابراهیم بك دخی حمید ایلی سنجاغندن اولوب باباسنك غصب ایلدیکی یرلری تسلیم ایله وظیفهٔ تشکری یرینه کتوردی
سلطان مراد حضرتلری جلوسندن صکره ولایتکاهی اولان اماسیه‌یی لالاری بولنان یورکچ پاشایه ویرمشیدی مشارالیه اوحوالی‌یی تطهیره آغاز ایدوب اولا ترکمان عشیرتندن یوزغاد صحراسنده خیمه نشین اولوب واردین وصادرینه صارقندیلق ایتمکده اولان قزل قوجه اوغللرینه پادشاه طرفندن اولمق اوزره فرمان اصداریله جانبك تسخیری ایچون معیتنه جلب وکندوسی خسته‌لك اشاعه ایدرك بونلری اوچ بشیوز نفر توابعلریله مناسب یرلره قوناق ویردکدن صکره بغتةً جمله‌سنی اعدام ایلدی
ثانیا عثمانجق جوارنده برقیانك تپه‌سنده واقع قلعه‌یه تحصن ایتمش اولان حیدر نامنده برپیر کلیتلو ذخیره ادخار ایدرك طرف سلطنته اطاعتدن

مجتنب ایدی مرقومك آدملرندن بعضلرینی پاشای مشار الیه پس پرده‌دن جلب ایدرك ذخیره انبارلرینی احراق ایتدیرمكله بر مز بوری نفسنی تسلیمه مجبور ایلدی

ثالثا جانیك حاكمی بولنان الب ارسلان اوغلی حسین بك كه سلاجقه احفادندندر انك اوزرینه حركت ایتمك تدارككنده ایدوكی مرموم الیهك مسموعی اولدقده هرنقدر بن پادشاهه عاصی دكلم و مراد جانیك قلعه‌سی ایسه كندم تسلیم ایدرم دیو التجا ایتمش ایسه ده بیچاره كیفیت مطاوعتنی اكلاده مدیغندن پیر حیدر ایله معا و مقیدا ركاب همایونه ارسال و مواقع مز بوره قلمرو حكومته ادخال اولنمقله مومی الیهمایه طرف پادشاهیدن خاصلر تخصیصیله روم ایلنده اسكان اولندیلر

كرمیان اوغلی یعقوب بك سكسان یاشنی متجاوز بر پیر اولوب اولادی دخی اولمدیغندن همشیره سنك حفیدی بولنان سلطان مراد حضرتلرینی زیارت و ملكنی پادشاهه وصیت ایتمك صورتنی تصمیم ایتمكله سكز یوز اوتوز برسنه‌سی بالاستیذان كوتاهیه‌دن حركت و بروسه‌یه مواصلت ایلدكدن صكره كلیبولی طریقیله ادرنه‌یه واصل و انواع احترامانه نائل اولوب بعد العوده برسنه مرورنده مرتحل دار آخرت اولمغله كوتاهیه سنجاغی ممالك عثمانیه‌یه الحاق قلندی

ارتق اناطولیده طوائف ملوكدن قرمان و اسفندیار اوغللری حكومتلرندن بشقه حكومت قالمیوب انلر دخی سطوت عثمانیه‌یی طانمش و تقلید پادشاهی ایله نائل امارت اولمش اولدقلرندن اسكی اهمیتلری قالمامشدر

سلانیك قلعه‌سی عصر یلدیرم خانده فتح اولنمشیكن تیمور وقعه سنده روملر النه كچمش و استانبول ایمپراطورلری شعبه سندن اولمق اوزره اوراده برحكومت تشكل ایتمشیدی سكز یوز اوتوز ایكی سنه‌سی اوطرفه سوق موكب جلادت و كلیبولیدن دخی سفن حربیه ارساله مباشرت اولنوب هرنقدر وندیك كبری روملره معاونت ایلدیلر ایسه ده پنجهٔ عثمانیاندن تخلیصه مقتدر اوله مدقلرندن بر آیدن متجاوز محاصره‌دن صكره عنوة تسخیر قلندی

بوندن صكره طرف طرف امرا و سپاه ارسالیله ارنبوداق و مجارستان

طرفلری غارت اولنمقده ایکن مجارستان سرعسکری اورنوس بك اوغلی علی بك منهزم اولدیغنه وقرمان اوغلی ابراهیم بك ایله سمندره حاکمی ویلیق اوغلنك اتفاق خفیلرینه مبنی مجارلر طونه یی کچوب ممالك اسلامیه یه هجوم ایلدکاری کبی قرمان اوغلی ابراهیم بك دخی حمید سنجاغنی تسخیر ووالیسی بولنان شهربدار الیاس بکی اسیر ایلدی

بونك اوزرینه پادشاه حضرتلری ادرنه ده اقامتی اختیار وروم ایلی بکلر بکیسی سنان پاشایی عساکر کلیه ایله مجارلر اوزرینه تسیار ایتمکله دشمن اوردوسی کوکرجنلك قلعه سنی محاصره ایله مشغول ایکن پاشای مشار الیه یتیشوب دشمنی مرتبهٔ استیصاله ایصال ایلدی ایرتسی سنه که سکز یوز اوتوز طقوز تاریخیدر پادشاه انام دخی قرمان اوزرینه حرکت وقونیه یی اوردهٔ قبضهٔ حکومت ایلمش ایکن ابراهیم بکك طاش ایلندن اعتذار نامه سی وارد اولوب حلیله سی بولنان همشیرهٔ پادشاهی دخی شفاعت ایتمکله بنه عفو همایونه نائل واز سرنو مملکت موروثه سی حکومتنه واصل اولدی

پادشاه غازی قرمان اوغلنی تأدیب ایله مشغول ایکن مجار قرالی طونه یی کچوب الاجه حصاری محاصره ایتمش و پادشاهك روم ایلنه عودتی شایعه سی اوزرینه مأیوسا مملکتنه کتمشیدی بوجرأتنه مقابله ایچون مجارستانه سوق عسکر منصور اولنوب طمشوار وهر منشتاده دك غارت و بلغراد قلعه سی محاصره سی نتیجه بخش مراد اولمدی ایسه ده اطرافنه ایصال خسارت اولنه رق ادرنه یه عودت بیورلدی

صربستان حکمداری بولنان ویلیق اوغلی قرمان اوغلیله مجار قرالنك اتفاقنه واسطه اوله کلدیکندن صورت مجازاتی تصور قلنمقده ایدوکنی حس ایدرك مقدما ذات پادشاهی یه عقد ایلدیکی کریمه سنك جهازی حاضر اولدیغنی عرض ایله پنجهٔ عقابدن تخلیص کریبانه وسیله ارامقده ایدی چونکه یلدیرم خان زماننده صربستان قرالی بولنان لاس اوغلی کریمه سنی یلدیرم خانه ویروب انك واسطه وشفاعتیله خیلیجه منافعه دسترس اولدیغندن بوکره دخی او یله اولور قیاسنده ایدیلر اکرچه عروس مزبور دارات فاخره ایله جلب اولندی ایسه ده تصمیم مجازاتندن فراغت

بیورلمامغله سکز یوز قرق اوچ سنه‌سی موکب همایون جانب غزایه منعطف اولمق اوزره ایدوکندن بحثله افلاق حاکمی دراقوله وویلیق اوغلی رکاب همایونه دعوت قلندی

دراقوله ایکی اوغلی ایله موکب همایونه واصل اولوب ویلیق اوغلی دخی ایکی نفر اوغللرینی ارسال ایلدیکی حالده جمله‌سی کلیبولی وتوقادده حبس اولنه‌رق اردوی همایون سمندره جانبنه سوق بیورلمغله بو کیفیت ویلیق اوغلنك مسموعی اولیجق مجار قرالنه التجا ایلدی وقوهٔ قاهرهٔ پادشاهی ایله دار اماره‌سی اولان سمندره ونیکبولی قلعه‌لری تسخیر قلندی انجق قره چلبی زاده‌نك قولنجه فرمان عالی‌یه اطاعة رکاب همایونه واصل اولان امرای مسیحیه‌یی بلاجنحه حبس ایلمنك شأمتی ظهور ایدوب اولا مزید بك وثانیا قوله شاهین پاشا قوماندالریله کشور افلاقه سوق اولنان ایکی فرقه عسکر اسلام منهزم اولدی

حتی بو انهزاملر سببیله قرمان اوغلی ینه امیده دوشوب ممالك عثمانیه‌یه تجاوز وبك بازاری وسائر بعض قصبه‌لری غارت ایتمکله سکز یوز قرق التی سنه‌سی پادشاه انام قرمان اوغلی اوزرینه عطف لجام ایدوب کمال غضبلرندن خلاف ایین عثمانی ممالك اسلامیه‌یی قونیه‌یه‌دك بازدهٔ خیول یغما ایتدیردیلر

قرمان اوغلی ابراهیم بك عادت جاریه‌سی اوزره طاش ایلنه فرار ایدوب متشبث دامن امان اولمغین بوکره دخی حلیله‌سی اولان خواهر پادشاهی شفاعتی واولاد حضرت مولانادن عارف چلبی توسطیله نائل عفو همایون اولدی

مجار قرالنه التجا ایدن ویلیق اوغلنك تشویقی وقرمان اوغلی ابراهیم بکك ممالك عثمانیه‌یی بیلرنده تقسیم ایلمك تکلیفی اوزرینه قرال مزبور اوغلی ویانقو نام بکلر بکیسنی برجسیم اردو ایله سوق ایدوب الاجه حصار ونیش حوالیسنی یاقوب یقمقده اولدقلری مسموع پادشاهی اولدقده سیرسریع ایله قرماندن عودت ایدرك مانع مرور دشمن اولمق اوزره ایزلادی دربندی طوتلمشیدی بوجهتله دشمن بوغازی کچمکه مقتدر اوله‌مامقله برابر تقرب موسم شتادن ناشی رجعته دخی مجبور اولدقلرینی دربیش مطالعه ایله ترتیب مکر وال وصورتا اختیار فرار ایتمه‌لریله پادشاه

حضرتلری بکلربکی قاسم پاشایی وتوقاد والیسی بلبان پاشایی و بولی بکی
اولوب همشیره‌لرینك زوجی و وزیراعظم خلیل پاشانك برادری اولان
محمود چلبی‌یی عساکر وافیه ایله تعقیب دشمن ایچون کوندردیلر

بونلر غافلا کیتمکده ایکن یانقونك نیش دربندنده پوصویه وضع ایلدیکی
عسکر جنود اسلامیه‌یی بغتة احاطه ایتمکله اکثری شهید ومحمود بك ایله
برمقداری اسیر اولدی

پادشاه حضرتلرینك ادرنه‌یه عودتلرنده برطرفدن و یلیق اوغلنك ودیکر
جانبدن محمود بکك حلیله‌سی سلطان حضرتلرینك رجا ونیازلرینه بناء
مصالحه‌یه رضا کوستریلوب سمندره قلعه‌سیله محبوس بولنان اوغللری
و یلیق اوغلنه تسلیم ومحمود بك ایله سائر اسرای اسلامیه تخلیص قلندی

تکرر انهزام سلطان مراد حضرتلرینه باعث اکدار والام اولدیغی حالده
بیوك شهزاده‌لری اولان اماسیه والیسی سلطان علاالدینك وقوع انعدامی
بتون بتون یأس وفتورلرینی موجب اولمغله سکز یوز قرق یدی سنه‌سی
فرزند ارجمندلری سلطان محمد خان حضرتلرینی ایالتکاهی اولان مغنیسادن
جلب وتخت سلطنته اجلاس ایدوب کندولری مغنیساده عزلت کزین
اولدیلر

بوخبر منتشر اولدقده قرمان اوغلی ابراهیم بك حکام عیسویه‌یه ابلاغ
پیام وسلطان مرادك اختلال شعورینه مبنی اون ایکی یاشنده اولان
شهزاده‌سنی مقامنه اقعاد ایلمسی پك بیوك برفرصت زمانی ارائه ایتمشدر
دیو اعلام ایلمسنه مبنی مجار قرالنك وزیری اولان یانقو مباشرتیله مجار
والامان و بوسنه وهرسك وافلاق و بغدان وونديك حکامی بیننده واهل
صلیب طرزنده براتفاق استحصال وعساکر کلیه ایله بلغرادن بچوب
اوکلرینه کلان ممالك اسلامیه‌یه ایصال خسار ایدرك دوبریجه‌یه طوغری
کلمکده اولدقلری ارکان دولتك مسموعی اولدقده بویله برهجوم عمومینك
دفعی سلطان مرادك قدومنه موقوف اولدیغنی پادشاهه عرض ایله
دعوتنامه یازلدی سلطان مراد حضرتلری اولا صورت استغنا کوسترمشلر
ایسه‌ده تکرر دعوت واهمیت مصلحت جهتلریله مغنیسادن حرکت ایدوب

لكن اقدكز بوغازی التمش بتمش قطعه وندیك سفینه‌لریله مسدود اولدیغندن بالضروره استانبول بوغازینه توجه ایلدیلر
وزیر اعظم خلیل پاشا دخی روم ایلی حصارینك موقعنه كلوب ساحله طوپلر وضعیله امر مروری تأمین ایلدیكندن سالما ادرنه‌یه مواصلت وجنود اسلامیه‌یی بالاستصحاب جانب دشمنه سوق عزم جلادت بیوردیلر

سكز یوز قرق سكز سنه‌سی رجبنك طقوزنجی صالی كونی وارنه جوارنده تلاقی فریقین وقوعبولوب غایت شدتله طرفین یكدیكرینه هجوم ایتمكله اناطولی بكلر بكیسی قراجه پاشا و برخیلی امرا واصل مرتبهٔ شهادت واكثر عساكر اسلام اطرافه پریشان اولرق سلطان مرادك یاننده قپو قولی و بعض امرادن بشقه كیمسه قالمدیغی مجار قرالنك منظوری اولدقده غالبتنه جازم و بوجهتی دخی طاغتمغه عازم اولوب اسب تهوره ارخای عنان ایلمسیله یكیچریلر ایكی شق اولرق قرالی اورته‌یه الدقدن صكره قره خضر نام بر یكیچری اتدن یقوب باشنی قطع ایلدی
سر مقطوع درحال بر مزراغه طاقیلوب اعلان قلنمغله عساكر دشمن پراكنده و پریشان اولدیغندن تعقیبلرینه روم ایلی بكلر بكیسی داود پاشا مأمور ومعركه‌كاهدن طونه‌یه قدر اولان ایكی كونلك یول قتلای دشمن ایله مالا مال اولدی
سلطان غازی بویله بر فتح عظیم ایله كامیاب اولرق ادرنه‌یه عودت ایلدكده وزیر اعظم خلیل پاشا وسائر وزرا تخت دولتدن روكردان اولملرینه باعث اولان ملالك زائل وقبول سلطنته مائل اولدقلرینی تفرس ایلملریله سلطان محمد حضرتلرینه پدركزك هرنقدر قبول ایتمیه‌جكی دركار ایسه‌ده لاجل التطیب سلطنتی تكلیف ایلمكز حقوق ابوت و بنوت ایجابندندر دیو القا ایلدكلرندن سلطان محمد دخی نیاز قبول تخت وتاجه آغاز ایلدی
ایرتسی كونی سلطان مراد غازی صید وشكار بهانه‌سیله ادرنه جوارنده واقع بجق تپه‌یه چیقوب امرای عسكریه‌یی جلب ایله استمزاج ایلدكده جمله‌سنك تكرر سلطنتلرینه ارزوكش اولدقلری متعین اولدیغندن ایكنجی دفعه اولرق تخت عثمانی‌یه جالس وسلطان محمد دخی بتكرار خلعت امارت صاروخانی لابس اولدی

سلطان مراد حضرتلری مغنیسادن ادرنه‌یه کلور ایکن اقدکز بوغازینی وندیکلیلری ابلوقه ایلمش بولنمسندن ناشی وندیك اوزرینه سفر تصمیمنده اولوب انجق بونك سمت سهولتی مورەنك تسخیرینه موقوف اولدیغنه ومورە شبه جزیره‌سنك روم ایلی قطعه‌سنه اتصالی اولان محل که دربند دینلور واوچ میل عرضی حاوی بدز موره حکمدارلری جانبندن بورایه متین بردیوار وبش موقعنه مستحکم حصارلر وپیشکاهنه جسیم خندق یاپلمش ایدوکنه بناء سکرمه حصارلری دیو مشهور اولمشیدی بونك تسخیری ایچون سکز یوز اللی تاریخنده سوق سمند سطوت ایدرك تیشهٔ اهتمام مجاهدین ایله مذکور دیوار وحصارلر خاکله یکسان واستانبول ایمپراطورلری شعبه‌سندن اولان موره حکمدارلری مجبور استیمان قلنمغله مظفرا ادرنه‌یه عودت بیورلدی

ارنودلق حاکمنك اوغلی اولان اسکندربك مقدما خیلی زمان سرای پادشاهیده تربیه اولنمش وشرف اسلام ایله دخی مشرف اولمشیدی پدری وفاتنده نصب پادشاهی ایله وعلی روایة فرار ایدرك ارنودلق حکومتنه نائل اولدقدن صکره اعلان عصیان ایلدیکنه وعم زاده‌سی بولنان حمزه بك دخی پادشاهی اسکندرك تربیه‌سنه تشویق ایتمکده ایدوکنه مبنی سکز یوز اللی برسنه‌سی اولطرفه عزم همایون واقع اولوب اقچه حصار قلعه‌سی تسخیر اولندی ایسه‌ده اسکندری اله کتورمك ممکن اولمامغله بوندن صکره یکرمی بش سنه قدر زمان بونك غائله‌سی ممتد اولمشدر

وارنه محاربه‌سندن فرار ایدرك مجارستانه واصل اولان جنرال یانقو اخذ انتقام سوداسیله تکرار براتفاق عمومی احداثنه تشبث ایدرك له وجه وافلاق و بغدان بانلری یعنی حکمدارلرینی قاندیروب جسیم براردو تشکیلیله طونه‌یی مرور وقوصوه صحراسنه ورود ایلدی پادشاه غازی دخی جمع عسکر خصوصنده زیاده اعتنا ایلدیکندن فرمان اوغلی بیله موکب همایونه برمقدار عسکر کوندرمشیدی سکز یوز اللی ایکی شعبانك دردنجی جمعه کونی ترتیب صفوفه مباشرت اولندی چونکه وارنه معرکه‌سنده عسکر اسلامك پریشانلغنه سبب موکب همایونك ارقه‌سی تأمین وتحکیم اولنمدیغی قضیه‌سی ایدوکندن بوکره قانون عثمانی اوزره

پادشاه غازی قپوقولی دینلان یکیچری وسپاه وسلحدار بلوکاریله وسطده
وروم ایلی عسکری صاغ واناطولی عسکری صولده طوروب اقنجی بکلری
چرخه‌یه تعیین اولندقلری مثللو صاروجه پاشا برمقدار عسکر ایله اردوی
همایونك ارقه‌سنی محافظه‌یه مأمور اولدی ایکی کون ایکی کیجه
علی الاتصال آتش حرب وقتال اشعال اولنه‌رق جیوش منفقین هزیمت
کامله‌یه کرفتار وبالجمله مهماتلری داخل قبضهٔ اقتدار اولوب یانقو بوکره
دخی فرار ایلدی ایسه‌ده بانلرك ایکیسی فرسودهٔ شمشیر وله وجه بانلری اسیر
اولدی له بانی کندوسنی بلدیرمیوب الدن اله صاتلمغله بالآخره خلاص
اولمش وجه بانی حضور همایونده قتل قلنمشدر
سلطان مراد حضرتلری بعدالعوده ادرنه‌ده آرام ایتمکدهٔ ایکن سکز یوز
اللی بش سنه‌سی محرمنك برنجی کونی خسته‌لنوب اوچنجی کونی قرق طقوز
یاشنده وسلطنتنك اوتوز برنجی سالنده مرتحل دار آخرت اولمغله سلطان
محمدخان حضرتلری مغنیسادن کلوب تخته جلوس ایدنجه‌یه قدر اون ایکی
کون کیفیت وفاتلری کتم واخفا اولنه‌رق بعده بروسه‌یه کوندریلوب
تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن قلندی مشار الیه سلطان مراد ثانی
حضرتلری قوی العزم وشدید السیاسه برپادشاه اولوب موفق اولدقلری
خیرات ومبرات مفصلات تواریخده مسطوردر اجدادندن مراد اول
ویلدیرم بایزید خانه ومخدوم وحفیدلری سلطان محمد وسلیم خان اول
حضرتلرینه نسبتله توسیع ممالك امرنده پك ایلرویه کیده‌مامشلر ایسه‌ده
بونلرك زماننده اولان کثرت اسرا واموال غنایم هیچ بروقتده کورلمامش
وتیمورك غارتی سببیله ضایع اولان ثروت عثمانیه بالغا مابلغ یرینه کلمشدر

سلطنت ابو الفتح سلطان محمد خان ثانی

ابو الفتح سلطان محمد خان حضرتلرینك جلوسلرینی متعاقب قرمان اوغلی
ابراهیم بك برمعتاد عصیان وکرمیان ومنتشا وصاروخان وآیدین اوغللری
سلاله‌سندن بر در بدری ممالك موروثه‌لری استخلاصنه ارسال ایدوب
کندوسی دخی ممالك عثمانیه غارتنه ال اوزاتدیغی مسموع همایون اولدقده
اناطولی جانبنه کذار بیورلدی صیت صولت موکب پادشاهی ایله مذکور
دربدرلر پریشان وقرمان اوغلی دخی طاش ایلنه کریزان اولوب ممالك

قرمان قونیه‌یه قدر تسخیر اولنمشیکن توسط شفعا ایله ینه ابراهیم بکه احسان و روسه جانبنه عطف عنان قلندی

استانبول تسخیری سلطنت عثمانیه‌نك مطمح نظری اولوب سلطان مراد مرحوم ایسه بو استعدادی حاصل ایتمش وفرزند ارجمندلرینه یازدیغی وصیت نامه‌ده توصیه وتشویق ایلمش اولمغله بروسه‌دن روم ایلنه عودت بهانه‌سیله بوغاز ایچنده واقع اناطولی حصاری دینلان کوزلجه حصاره کاوب قارشویه مرورلری اثناسنده ذرت آیده وعلی روایة قرق کونده روم ایلی حصارینی بنا وایچنه مستحفظلر وضع بیوردیلر

استانبول ایمپراطوری بوخصوصدن پك زیاده اضطرابه دوشوب وزیر اعظم خلیل پاشایه مراجعت ایلدی ایسه‌ده برثمره حاصل اوله‌مدی

یلدیرم بایزید خان زماننده واقع اولدیغی کبی متجاوز اولان ملوك عیسویه فسخ عزیمتی موجب تجاوزاته مقتدر اوله‌مامالری ایچون حدود اسلامیه تأمین وتحکیم اولندقدن و بیوك طوبلر وسائر لوازمات قلعه‌کیری اعمال واستحضار ایتدیرلدکدن صکره یوز بیکدن متجاوز جنکجی عسکر ویراولقدر دخی چاپولجی وسائره ایله قلعهٔ استانبول براً و بحراً محصور اولوب تواریخده تفصیل اولندیغی اوزره اللی اوچ کون محاصره ایله سکز یوز اللی یدی سنه‌سی جمادی‌الآخره‌سنك یکرمی یدنجی صالی کونی عنوةً فتح وتسخیر اولندی

پادشاه حضرتلری اون سکز کون قدر استانبولده اقامت ایلدکدن وسلوری و بوغاسوس کبی نواحی‌یی دخی تحت حکومته الدقدن صکره تعمیر قلعه وتنظیم مملکت خصوصلرینی قارشدیران سلیمان بکه بالتودیع ادرنه‌یه عزیمت ایله ایام شتایی اورانده امرار و بعث عسکر ایله اینوس قلعه‌سنی وقارشوسنده واقع طاشوز اطه‌سنی قلمرو سلطنته ادخال ایلدی

صرب و بوسنه وموره حکمدارلریله و یرکو مقاوله اولنمش ایسه‌ده مؤخرا صرب حاکمنك وقوع وفاتنه مبنی صربستانك بعض یرلری غارت وسکز یوز التمش تاریخنده بلغراد قلعه‌سی محاصرة اولنه‌رق فتحی قوة قریبه‌یه کلمشیکن مجار قرالی عساکر کلیه ارسالیله محافظهٔ قلعه‌یه کافهٔ

اقتداری صرف ایلدیکندن وقوعبولان مهاجمات نتیجه بخش مراد اولمیوب عساکر اسلامیه رجعته مجبور اولدی
ایرتسی سنه اردوی همایون موره جزیره سنه سوق اولنوب کردوس وبالیی بادره وسائر برقاچ قلعه الندقدن صکره پادشاه حضرتلری اسکوبده مشتا نشین اولوب اول بهارده وزیر اعظم محمود پاشا ارسال اولنه رق صرپستانك بقیهٔ قلاعی تسخیر ایتدیرلمکده ایکن موکب پادشاهی سمندره اوزرینه راهی اولمغله واولوقت قلعهٔ مزبوره بوسنه قرالنك ید ضبطنده بولنمغله قرال مزبور مفتاح قلعه یی رکاب همایونه تقدیم ایلدی بووجهله سکز یوز التمش اوج تاریخنده کاملا صرپستان داخل حکومت عثمانیان اولمشدر
بوندن صکره پادشاه غازی اناطولی جانبنه کچوب قره دکز ساحلنده واقع وجنویزلر ضبطنده اولان اماصره قلعه سنی فتح وتسخیر واسفندیار اوغلی اسماعیل بکه فلبه سنجاغنی توجیه ایدرك ممالك اسفندیاری کشور عثمانی یه الحاق ایلمریله نصب کردهٔ تیموری اولان طوائف ملوکدن قرمان اوغلی حکومتندن غیری حکومت قالمدی
برمدتدنبرو ایران شاهی اولوب کوندن کونه کسب قوت وعظمت ایدن اوزون حسن استانبولك فتحندن صکره طربزونده تشکیل حکومت ایلیان روم ایمپراطورینك قیزینی تزوج ایدوب اماسیه سنجاغی ملحقاتنه دخی تعرضدن خالی اولمامسیله قیونلی حصاری ضبط ایتمشیدی پادشاه حضرتلری حصار مزبوری استرداد ایتدکدن صکره طربزون اوزرینه عزیمت ایتمك اوزره اولدیغی حسن طویلك مسموعی اولیجق هم حرکات واقعه سندن اعتذار وهمده طربزون حکومتنی پنجهٔ قاهرهٔ محمد خانیدن تخلیصه چاره بولمق ایچون والده سی ساره خاتونی رکاب همایونه اعزام ایلدی مومی الیها مظهر الطاف پادشاهی اولدی ایسه ده نیت همایونی تحویله قادر اولهمیوب قلعهٔ طربزون برا وبحرا محصور وبروجه استیمان تسلیمه مجبور اولدی
افلاق حاکمی اولان قازقلی وبوده که درافوله بکك اوغلیدر افعال واطوارندن حرکت باغیانه احساس اولنمقدن ناشی رکاب همایونه دعوت اولندقده امر پادشاهی یه اطاعت صورتنی کوستروب فقط کشور افلاقك

محافظه سیچون برمقدار عسکر کوندرلمسی عرض ایلدیکنه مبنی نیکبولی بکی
حمزه بك مأمور اولمشیدی قازقلی و یوده‌نك ورودینه انتظار اولنور ایکن
حمزه بکی ومعیتنده بولنان جنود اسلامیه‌یی قتل عام ایلدیکی خبری واصل
اولمغله پادشاه غازی سکز یوز التمش التی سنه‌سی کشور افلاقه سوق سمند
جلادت ایدوب جمعیت اشقیایی پریشان وقازقلی ویوده دخی مجارستانه
فرار ایتمکله افلاق حکومتی مومی الیهك قرنداشی اولوب خیلی وقتدنبرو
رکاب همایون خدمتنده بولنان رادوله ویوده‌یه احسان اولنه‌رق عودت
وعساکره اجازت و یرلمکسزین کلیبولیدن اناطولی طرفنه مروره
مسارعت اولندی

ایازمنده ادی‌الوصول دونمای همایون دخی مدللو جزیره‌سی مقابلنه
لنکر انداز اولمغله جزیرهٔ مزبوره برمدت جزئیه محاصره اولندقدن صکره
صلحا تسخیر قلندی

ضبط وقایع ایدن مورخین اسلاف کرك بالاده محرر وکرك بوندن صکره
یازلمسی مقرر اولان فتوحاتك هربرینه بر سبب ایراد ایدوب صرب
قرالنك وفاتی واسفندیار اوغلنك تلقیٔ امر همایونده بطائتی واماصره‌ده
بولنان جنویزلك سفن تجاریه‌یه تسلطی مملکتلرینك باعث انتزاعی
اولدی دیرلر وحادثات ضروریه وضعیفه‌یی اسباب قویه‌دن عد ایدرلر
حالبوکه هردولت وملت وقت وحالی مساعد بولدقجه توسیع ممالکدن
کیرو طورماموق امر طبیعی اولوب فاتح حضرتلرینك عصری دخی سلطنت
عثمانیه‌نك زمان نشو نماسی وهنکام ترقی واعتلاسی اولدیغندن بوندن بشقه
سبب تحری ایتمك تأویلات ارامق نوعندندر بناء علی ذلك سکز یوز التمش
یدی سنه‌سی وزیر اعظم محمود پاشا ارسال ومتعاقبا تحریك لوای شوکت
واقبال اولنوب ایالت بوسنه کاملا تسخیر واسیر ایدیلان بوسنه قرالی
موکب همایونده تدمیر اولندقدن صکره هرسك جانبنه عطف عنان قلندی

هرسك قرالی مملکتنك نصفنی تسلیم واوغلنی دخی خدمت پادشاهی‌یه
تقدیم ایدوب چوق کچمکسزین فوت اولدیغندن مذکور قراللق دخی ممالك
عثمانیه‌یه منضم اولدی قرال مزبورك اوغلی مؤخرا شرف اسلام ایله

مشرف اولوب بالدفعات صدر وزارته وعزت صهريته نائل اولمش وهرسك زاده احمد پاشا نامیله کسب اشتهار ایتمشدر

موره جزیره سنده واقع کردوس قلعه سی موره حکمدارلری جانبندن محاصره وعصر مراد خانیده تخریب اولنان کره حصارلری تعمیر اولندیغی مسموع همایون اولدقده سکز یوز یمش سنه سی وزیر اعظم محمود پاشا ارسال اولنوب مذکور حصارلری بکیدن تخریب وکردوس قلعه سی تخلیص اولندقدن ماعدا موره جزیره سنك جهت شرقیه سنده بولنان قلاع کاملا انتزاع اولنمغله بوندن صکره موره حکمدارلری بولنان روم ایمپراطورلغی شعبه سی پایدار اوله مدیغندن جزیرهٔ مرقومه نك غرب طرفنده واقع اینه بختی ومتون وقرون وسائر قلاعه وندکلولر استیلا ایلمش ومؤخرا سلطان بایزید زماننده انلر دخی فتح اولنوب موره جزیره سی بالتمام حوزهٔ حکومت عثمانیه یه داخل اولمشدر

قرمان اوغلی ابراهیم بك فوت اولدقده جاریه دن متولد اولان بیوك اوغلی اسحاق بك جانشین پدر اولمشیکن کوجك قرنداشی اولان پیر احمد بك که چلبی سلطان محمد خان مرحومك کریمه سندن دنیایه کلمشدر امداد پادشاهی ایله سکز یوز التمش سکز سنه سی مسند نشین حکومت اولمشیدی درت سنه مرورنده طور ادبدن خروج ایلدیکندن پادشاه حضرتلری قونیه یه سایه انداز مهابت اولوب منازع دفعی استحصال و ایالت قرمانی بیوك شهزاده لری سلطان مصطفی یه توجیه بیوردیلر

وزارت عظمادن معزول اولدقدن صکره کلیبولی سنجاغی توجیه اولنان محمود پاشا دونمای همایون ایله وندکلولر یدنده بولنان اغریبوز جزیره سنك فتحی ایچون ارسال بیورلمغله سکز یوز یتمش اوچ سنه سی جزیرهٔ مرقومه تسخیر اولندی وندکلولر دخی مدللو اطه سنه و بعض سواحله تسلط ایتمشلر ایسه ده برشیئه قادر اوله میوب رجعت قهقری یه مبتلا اولدیلر

کذلك احمد پاشا بعض امرای قرمان یدنده بولنان قلاعی ضبط ایتمك ایله مشغول ایکن احفاد سلجوقیه دن اولوب نواحیٔ جزیره سیله علائیه ده علم افراز امارت اولان قلیج ارسلانك اوزرینه کیدرك مومی الیهده ایسه

بازای مقاومت مفقود اولدیغندن امارتکاهنی ونفسنی تسلیمه مجبور اولدی

پاشای مشار الیه من بعد رکاب همایون کوندردکده زوم ایلنده کوملجنه سنجاغی احسان اولنمش ایسه‌ده امیدی درجه‌ده مظهر الطاف اولمدیغندن مؤخرا مصره فرار ایلمشدر بعض مورخین بوکا و برده عصر مراد خان ثانیده جانبك حاکمی ایکن نفسنی تسلیم ایدن حسین بکه مقدوردر دیرلر واصلا جانب سلطنته مخالفت وادیسنه سلوك ایتمدکلری وابا واجدادلرندن موروث اولان حکومتلرنده مطاوعتکارانه تعیش ایلدکده بولندقلری حالده مظهر قهر دهر اولدیلر دیو تأسف ایدرلر

قونیه حکومتندن طرد اولنان قرمان اوغلی احمد بك ایران شاهی اوزون حسنه التجا وسلطنت عثمانیه‌نك حقلرنده ظهور ایدن معاملاتندن بث وشکوی ایدوب حسن طویل ایسه طربزون فتحندن طولایی فاتح حضرتلرینه مغبر وسیف جهانکیری ید اقتدارنده اولمق خلیاسی کندوسنجه مقرر اولدیغندن برمقدار عسکر ایله عم زاده‌سی یوسفجه میرزایی اوشال ایله توقاد وقرمان طرفلرینی تاراجه ابتدار ایتمکله قونیه والیسی اولان شهزاده سلطان مصطفی اناطولی عسکریله یتشوب اکثر غارتکرانی قتل وتدمیر ویوسفجه میرزایی اسیر ایلدی

حسن طویلك بویله اچیقدن اچیغه تعرضاته اجتساری محرك غیرت صاحبقرانی اولمغله موکب همایون تحترك واهتزازه آغاز ایدوب جانب شرقه توجه بیورلدی سیواسه بعدالوصول روم ایلی بکلربکیسی مراد پاشا یکرمی بیك قدر عسکر ایله ایلرو ارسال اولنوب پاشای من بور ایسه قنطرهٔ بحر بعه‌دن مرور ایتمامش برجوان زور آور اولدیغندن دشمنی کوزینه کسدیره‌رك مهاجه‌نمای استعجال واوزون حسنك دام مکر وفریبنه کرفتار اولمغله کندوسی ومعینده بولنان عساکرك اکثریسی تلف اولدی

بونك اوزرینه حسن طویلك غروری برقاتدها ترقی ایدرك بایبورد قربنده معسکر پادشاهی یه مقابل اولدقده ذات پادشاهی قپو قولی عسکریله وسطده وشهزاده سلطان مصطفی وسلطان بایزید جناحینده واناطولی وروم ایلی وسائر ایالات عساکری موضعلرنده طوروب سکزیوز یتمش

سکز سنه‌سی ربیع الاولک اون التنجی چهارشنبه کونی حربه مباشرت اولندی

رکاب همایونده بولنان قپو قولی هنوز یرلرندن حرکت وتشهیر سلاحه مبادرت ایتمکسزین جناحینده بولنان جیوش عثمانیه‌نک هجومیله اردوی دشمن پریشان وحسن طویل سمت ادباره کریزان اولمغله کافهٔ مهمات وادواتی ادخال قبضهٔ تسخیر واون بش بیکرمی بیک قدر اشخاص دخی اسیر اولندی بونلرک احوالی لدی التفقد ایچلرنده تیمور احفادندن اوچ میرزا و بش اون نفر فضلا و پک چوق ارباب صنایع موجود اولدیغی تبین ایتمکله بومثللولر ممالک محروسه‌یه اسرا وقره قویونلی طائفه‌سندن اولنلر حقنده عفو عمومی اجرا اولنوب فقط اق قیونلی طاقمی که لازم الازاله اشرادن ایدیلر انلردن درتبیک نفری کردن دادهٔ تیغ سرتیز اولدی

موسم شتا قریب وتعقیب دشمن خصوصی بلاد اسلامیه‌یی مستلزم تخریب اولدیغندن عودته قرار و یریلوب قره حصار شرقی حوالیسنه کلدکده محافظی بولنان داراب بک تسلیم حصاره مسارعت ایلمکله میرمز بوره چرمن سنجاغی احسان بیورلدی

قرمان اوغلی پیر احمد بک حسن طویلک باشنه بلا وشمع اقبالنه موجب انطفا اولدقدن صکره ارمناک وسلفکه طرفلرینه وارد اولدیغی مسموع پادشاهی اولدقده تکرار کدک احمد پاشا ارسال بیوریلوب هجوم ناکهانی ایله میر مزبورک جمعیتی پریشان وعائله‌سنی وضع ایلدیکی میnan قلعه‌سی مجبور استیمان قلمغله بیچاره پیر احمد بک بو الم جانکاه ایله برسنه مرورنده حدود شامده فوت اولدی

قونیه والیسی شهزاده سلطان مصطفی سکز یوز یتمش طقوز سنه‌سی دوه‌لی حصار فتحی نیتیله اول طرفه حرکت ایدوب امرای قرماندن محافظ قلعه بولنسان اتجه بک بعد ازین آل قرمانک اعادهٔ حکومت ایده بیلملرندن مأیوس اولمغله قلعه‌یی تسلیم ایلدی شهزادهٔ مشار الیه بو وجهله نائل مطلب اولدی ایسه‌ده بعد العوده ارتحال دار بقا بیوردیلر

جنوه بزلر قوهٔ بحریه‌لری شایه‌سنده اقدکز وقارهٔ دکزک بعض ساحلارینه متصرف اولمشلر ایدی بوقبیلدن اوله‌رق قریم جزیره‌سنک جهت

شرقیه سنده واقع کفه سنجاغی تعبیر اولنان یرده یعنی بحر ازاق بوغازنده برقاچ پاره قلعه اعمار ایدوب اوتورمقده اولدقلری وملوك تاتارك قلعه کیرلکه عدم قدرتلرندن وغلی روایة جنویزلی واسطه سیله اوروپا معمولاتنه دسترس اوله کلدکلرندن تعرضدن اجتناب ایلمکده بولندقلری حالده سکز یوز سکسان تاریخنده کدك احمد پاشا اوچیوز پاره سفینه ایله قره دکزه اخراج اولنوب کفه وازاق ومنکوب قلعه لری تسخیر ایتدیرلدی النان اسرا ایچنده قریم خانی ایکن وفات ایدن حاجی کرایك منکلی کرای نامنده براوغلی اولدیغی خبر النوب لدی التدقیق حاجی کرایك وفاتنده حرب وضربه قادر سکز اون نفر اولادینك تحصیل حکومت ضمننده بینلرنده مقاتلات کثیره وقوعبولدیغندن مشار الیه منکلی کرای برقاچ کون جالس مسند حکومت اولدقدن صکره برادرلرینك تسلطلری سبیله جنویزلره التجا ایلدیکی تبین ایتمش اولمسنه مبنی اکرام واحترامی امرنده اهتمام اولنمقده ایکن قریم اطه سنده تحدث ایدن شورش وغوغا بروجهله تسکین اولنه مدیغندن قریمك علما وامراسی مشار الیه منکلی کرایك علی طریق الشتابه قریمه کوندرلمسی نیازینی متضمن رکاب همایونه عرض محضر تقدیم ایتملریله درحال دارات ولوازماتی ترتیب اولنه رق ارسال وقریم حکومتیله توقیر واجلال بیورلدی

اشقودره ده تفرد ایدن اسکندرك تأدیب وتربیه سی ایچون دفعاتله عسکر سوق اولنمغله پك چوق تلفات وقوعبولمش وارنودلغك اکثری مواقعی ضبط وایلبصان قلعه سی بنا اولنه رق اولدقجه امنیت حاصل اولمش ایسه ده ارنود اسکندریه سی دینلان اشقودره تسخیر اولنه مامشیدی بودفعه دخی بوخصوصه مأمور اولان روم ایلی بکلربکیسی خادم سلیمان پاشا موفق اوله مدیغنه وبغدان حاکمنك دخی حرکات سرکشانه سی مشاهده قلندیغنه مبنی پادشاه غازی حضرتلری سکز یوز سکسان برسنه سی اوجانبه عطف عنان ایدوب کشور بغدان ایکی آیدن زیاده فرسوده سم سمند غازیان اوله رق بعد العوده مجار قرالنك طونه وموروه نهرلری ملتقاسنده بنا ایلدیکی قلعه تخریب قلندی بوسفرده افلاق وبوده سی موکب همایون معیتنده بولنمغله النان غنایمدن اکا دخی حصه افراز اولندیغکه اکثریسی جنوار سوریلری ایدی

ایرتسی سنه اشقودره قلعه‌سی محاصره اولنوب لکن موقعنک صربلغی وقلعه‌نک رصانتی مانع فتح اولمغله سد مخارج ومداخل ایچون جوارینه برقلعه بنا واشقودره ملحقاتندن بولنان اوچ عدد پلانقه‌نک تسخیریله اکتفا بیوریله‌رق عودت همایون وقوعنی متعاقب اسکندربکک وقوع وفاتی جهتیله اشقودره قلعه‌سی دخی اهالیسی جانبندن تسلیم اولنمغله ارنودلغک کیفه‌لق قطعه‌سی کاملاً حوزهٔ حکومت عثمانیه‌یه داخل اولدی

سکزیوز سکسان درت سنه‌سی گدک احمد پاشا دونتمای همایون ایله ارسال اولنوب اولونیه طرفلری فتح اولندقدن صکره ناپولی اولکاسنده واقع اوترانته شهری وجوارنده بولنان برقاچ قلعه فتح اولنمش ایسه‌ده پاشای غازی تکرار عسکر ومهمات المق اوزره ایکی سنه مرورنده عودت ایدوب بو آوانده ایسه فاتح حضرتلری وفات ایتمش وسلطان بایزید جم سلطان غائله‌سیله مشغول بولنمش ایدوکندن ناپولی جهتنه باقلمغه زمان مساعد اولمدیغنه مبنی ایتالیانلر ممالک مزبوره‌نک استردادینه دسترس اولدیلر

کذلک وزرادن مسیح پاشا سردارلغیله رودوس قلعه‌سی محاصره اولنوب فتحی قوهٔ قریبه‌یه کلمشیکن پاشای مزبور قلعه‌ده مدخر اولان اموال طرف حکومته عائد در غارت اولنمسون دیو دلاللر ندا ایتدیرمکله مهاجمینک روکردانلقلرینه بادی وبی فتح وظفر عودتی مؤدی اولدی

ذوی القدریه خاندانی که چلبی سلطان محمد مرحومه وفاتح حضرتلرینه قیز ویروب شرف صهریتله مشرف اولمشلردر بونلردن حکمدار وقت بولنان شهسوار بک برارالق فاتح حضرتلرینه مخالف ومصریلره طرفدار کورنمشیکن مؤخراً مصر سلطانی قایتبای برتقریبله شهسوار بکی اله کتوروب مصرده باب ذویله‌ده بردار وممالک ذوی القدریه‌یی میرمرحومک برادرینه توجیه ایلدیکنه ومنازل حجده اولان برکه‌لرک تعمیری حقنده اولان نیت پادشاهی‌یه دخی مساعده ایلدیکنه بناءً فاتح حضرتلری عربستان سفری عزمیله اسکداره کذار وککبوزه قربنده نصب سرادقات اجلال ایلدکده

سكسان التي سنه‌سي ربيع الاولنده اللي ايكي ياشنده وسلطنتنك اوتوز ايكنجي سالنده مرتحل دار آخرت اولدي

سلطنت سلطان بايزيد ثاني

مژدهٔ سلطنت اماسيه واليسي بولنان سلطان بايزيده اسرا وامر وفات اخفا اولنديسه ده تدابيرده بعض قصور وقوعنه مبني يكيچريلر كيفيته مطلع اولملريله رفع علم شقاوت ووزير اعظم قرماني محمد پاشايي قتل ايلدكدن صكره يوت يهودي غارت ايلديلر

سلطان بايزيدك شهزاده‌لرندن سلطان قورقود استانبولده بولنمغله پدري طرفندن نيابة تحت سلطنته اصعاد اولديغي متعاقب سلطان بايزيد دخي وارد اولمغله آتش فتنه منطفي اولدي

قونيه واليسي بولنان جم سلطان پدرينك وفات و برادرينك جلوسني استماع ايلدكده شركت سلطنت دعواسنه قيام و بروسه جانبنه عطف لجام ايدوب ايكيبك يكيچري ايله بروسه محافظه‌سنه كوندريلان اياس پاشا مقاومته قادر اوله‌مديغندن سلطان جم شهره داخل وسراي همايونه نازل اولوب نامنه خطبه قرائت ايتديره‌رك اعلان استقلال ايلدي

سلطان بايزيد حضرتلري سپاه اراسته ايله بالذات جم سلطان اوزرينه هجوم ايدوب يكيشهر صحراسنده تقابل صفين وقوعبولدقده سلطان جمك لالاسي اولان يعقوب بك طرف سلطنتدن مجلوب بولنديغنه مبني موكب همايونه التجا ايلمكله سلطان جمك عسكري پريشان وكندوسي قونيه طرفنه كريزان اولدي

قونيه‌ده بولنان والده وعيال واولاديني بالاستصحاب جانب مصره واورادن دخي حرمين شريفنه عزيمت وايفاي فريضهٔ حجدن صكره سلطان مصرك اعانه‌سي وآل قرماندن قاسم بكك اتفاقه دعوتي اوزرينه قرمان حدودينه عودت ايلدي

طرف پادشاهيدن جم سلطانه ارسال رسل ورسائل ايله حكومتكاهي اولان قونيه ايالتنك وارداتي كندوسنه ويرلك اوزره قدس شريفده اقامت ايلمسي تكليف اولنديسه ده سلطان جم ارضا اوله‌مديغندن قوهٔ كافيه ايله كدك احمد پاشا مأمور اولمغله كرك سلطان جم وكرك قاسم بك عسكريله وقوعبولان مقاتلاتده پاشاي مشار اليه مظهر فوز وظفر اولديغندن سلطان جم بوجهتدن نائل امل اولمقدن محروم اولديغنه

وقاسم بك دخی دولتك مشغولیتنی روم ایلی طرفنه دوشوروب كندوسنجه ممالك قرمانك ضبطی كسب سهولت ایلمك مقصدیله سلطان جمی روم ایلی جانبنه چكمكه تشویق ایلدیكنه مبنی شهزادهٔ سادهدل ردوس قوالیرلرندن كمی طلبی ایچون آدم كوندروب كتوردی

مفصلات تواریخده بیان اولندیغی اوزره سلطان جم كمی به بندكدن صكره حریتنی غائب ایتمكله اون ایكی سنه قدر اوروپاده قالوب آخر الامر مسموما وفات ایلدی

شویله كه برمدت ردوسده توقیف وبعده پاپایه اهدا اولنهرق پاپا دخی جانب دولت علیهدن تحصیل منفعت خصوصنده سلطان جمی آلت اتخاذیله امرار وقت ایتمكده ایكن سلطان جمك والدهسی بوربون خاندانندن بولنان فرانسه قرالنك همشیرهسی اولوب استانبول امپراطورینه تزویج ایچون كوندرلدیكی حالده ایام فتحه تصادف ایدرك فاتح حضرتلرینك شرف ازدواجیله مشرفه وسلطان جمی متولده اولق حسبیله فرانسه قرالی سلطان جم اوزرینه دعوای حق قرابت ایله حربا تخلیص ایتمش ایسه ده طقوزیوز تاریخنده پاپا طرفندن خفیا تسمیم ایتدیرلمشدر بعض روایتده دخی قوجه مصطفی پاشا سلطان بایزید طرفندن كوندریلوب بربر اولق اوزره شهزادهیه انتساب وزهرآلود اوستره ایله تراش ایدرك سبب ارتحالی اولمشدر هرنه ایسه سلطان جمك وفاتیله سلطان بایزیدك اوهامی برطرف اولهرق جنازهٔ شهزاده دخی كتوریلوب بروسهده تربهٔ مخصوصهسنده دفن اولندی

سلطان جمك فرارندن صكره قرمان اوغلی قاسم بك حركات واقعهسندن اظهار ندامت وعاطفت پادشاهی به دخالت ایتمكله علائیه سنجاغی احسان اولنهرق سلطان بایزید ادرنهیه رجعت ایلدی

پادشاه حضرتلری سلطان جم غائلهسیله مشغول ایكن بغدان حاكمی كشور افلاقه تعرض ایلمسیله موكب همایون بغدانه سوق اولنوب سكز یوز سكسان طقوز سنهسی كلی واق كرمان قلعهلری فتح اولندی وبوسفر همایونده قریم خانی منكلی كرای خان وافلاق وبودهسی معیت پادشاهیده بولندی

بعد العود بغدان حاكمی كلی بی محاصره ایتدی ایسه ده اوحوالیده بولنان

امرای عثمانیه‌نك سطوت سیوفیله فراره مجبور اولدیغندن ایکی سنه علی الاتصال ممالك بغدان پامال خیول یغما اولوب نهایت جانب سلطنتدن ویوده نصبیله اسایش مملکت استکمال قلندی

مصرده سلطنت ایتمکده اولان دولت چراکسه‌نك ذوی القدریه ورمضان اوغلی حکومتلرینه اولان تغلبی دولت علیه‌یه خوش کلدیکی کبی مملکت قرمانك حکومت عثمانیه‌یه الحاقی دخی مصرلولرك ایشنه الیویرمامکله دولتین بیننه برودت واسترقاب کیرمشیدی حال بویله ایکن سلطان مصرك جم سلطانه اولان اعانه‌سی مضمر اولان آتش عداوتی اشعاله باعث اولدیغنه مبنی قرمان بکلربکیسی قره‌کوز پاشا سرحدده بولنان قلاع تسخیریله مأمور اولمغله ادنه وترسوس قلعه‌لری ضبط اولندی ایسه‌ده مصردن اعزام اولنان اردونك مدافعه‌سنه تعیین اولنان اناطولی بکلر بکیسی هرسك زاده احمد پاشا وقوعبولان محاربه‌ده منهزم واسیر اولمغله مصرلولر مذکور قلعه‌لری استرداد ایلدیلر

بونك اوزرینه سکز یوز طقسان اوچ سنه‌سی وزیر خادم علی پاشا سپاه اراسته ایله ارسال اولنوب ادنه قربنده محاربهٔ شدیده وقوعیله ایکی طرف دخی زیاده زده‌لنوب مفارقت ایلدکدنصکره اردوی همایونك عودتی خبری فرط مخافه ایله طی مسافه ایدن مصرلولره واصل اولدقده تکرار ممالك عثمانیه جانبنه حرکت ونیکده ولارنده‌یه قدر غارت ایتدیلر

بوخبر سمع همایونه ایریشدکده تکرار سردار تعیین قلندقدن بشقه بالذات عزم پادشاهی دخی تقرر ایتمش وعلما وارکان دولت مصر سفری اوزرینه اتفاق ایتمشیکن تونس پادشاهی سلطان عثمان حفصی طرفندن توسط اولنوب مفتی عصر اولان مولانا زین العربی دخی سفك دماء مسلمیندن اجتناب اولنمق بابنده نصایح موثره ایراد ایتمکله سکز یوز التی سنه‌سی ترك مخاصمه‌یه قرار ویریلوب چقور اووده ضبط اولنمش اولان برقاچ پاره قلعه دخی حرمین شریفین وقفی اولمق حسبیله حکومت مصریه‌یه تسلیم قلندی

مجار قرالی فوت اولوب غیر منکوحه برقاریدن متولد اوغلندن ماعدا خلف ترك ایلمدیکندن انك ویاخود له قرال زاده‌سنك مقام حکمرانی‌یه اصعادی خصوصنده انکروس امراسی بیننه اختلاف دوشدیکنه وبان

تمییر اولنان بلغراد محافظی پادشاه حضرتلری اولطرفه کلور ایسه بلغرادی
تسلیم ایده جکنی اخبار ایلدیکنه بناء سکز یوز طقسان یدی سنه سی
موکب همایون صوفیه یه وارد اولدقده امرای انکروس له قرال زاده سنی
مجار تختنه اجلاس ومحافظ مرقومی تبدیل ایلدکلری خبر النمغله ارنوداق
طرفنه توجه اولنوب عصیان اوزره بولنان نواحی تحت تربیه یه ادخال
اولندقدن صکره دار السلطنه جانبنه مراجعت والتی سنه قدر زمان
اختیار سکوت واقامت بیورلدی

بومدت ایچنده سمندره بکی اولان میخال اوغلی علی بك مجارستانی غارته
کیدوب عودتنده پوصوده بولنان دشمن عسکرینه مغلوب اولمش
اولدیغندن مجار قرالی غیرته کلوب عساکر کلیه ایله درنجیل بان نام جنرلی
بوسنه تسخیرینه کوندردیکی بوسنه بکی یعقوب پاشانك مسموعی اولدقده
تحت اواسنده بولنان غزاة موحدینی جمع ایله خرواتستانه کچوب قروا نام
محلده وقوعبولان محاربهٔ شدیده ده فرقهٔ دشمندن اون ییکی مقتول وجنرال
مرقوم ایله برابر اولهرق اون بیك قدری دخی قید اسره موصول اولدی
بوخبر نصرت واصل سامعهٔ دولت اولدقده پاشای غازی یه روم ایلی بکلر
بکیلکی عنایت بیورلدی

مجار وله حکومتلری یك وجود حکمنه کیرمش اولدیغنه مبنی مجارلولك
حرکات واقعه لرینه مقابلة ولهلولك دخی بغدانه تسلطلرینه بناء سلستره
بکی مالقوچ اوغلی بالی بك قرق بیك قدر جنود مسلمین ایله لهستانه
هجوم ایدوب ایکی آی سرتاسر کشور لهی پامال خیول یغما وغارت
ایدرك غنایم واسرای لایحصی ایله دار الاماره سنه عودت ایلدی

وندکلولر یدنده بولنان موره جزیره سنك جهت غربیه سی فتح وتسخیر
اولنمق تصمیم اولنمغله بوسنه ایالتی وزارتدن متقاعد اسکندر پاشایه بالتوجیه
وندیك ممالکنی غارت ایلسی اراده بیورلدیغندن پاشای مشار الیه بانجه
وبوسنه اوفجه سی ودراج کبی قلاعی فتح ایتدکدن بشقه تا وندیك شهرینه
قدر غارت ایتمکده ایکن طقوز یوز درت سنه سی وزیر هرسك زاده احمد
پاشانك معیتنه روم ایلی واناطولی بکلر بکیلری مصطفی پاشا وسنان پاشا تعیین
اولنه رق ارسال ودونمای همایون دخی قپودان داود پاشا قوماندا سیله تسیار
قیلنوب برا وبحرا محاربات شدیده وقوعندن صکره اینه بختی قلعه سی تسخیر اولنمغله

وخبر فتح اثنای راهده سلطان بایزید حضرتلرینه واصل اولمغله ادرنه‌یه
عودت اولندی

بوندنصكره موره ایالتی خادم علی پاشایه توجیه وقلاع سائره‌نك ضبطنه سردار
نصب وطقوز یوز یدی سنه‌سنه قدر برا و بحرا محاربات كثیره ایله ومتون
وقرون وسائر حصارلر تسخیر اولنه‌رق موره ایالتی وندیك اشترا كندن
تخلیص قلندی

وندكلولر فرانسه‌لولردن استمداد وسفن كثیره ایله مدللویی بوكره دخی
محاصره ایتمشلر ایسه ده مغنیسا والیسی شهزاده سلطان قورقودك اعانه‌سیله
منهزما فرار ایلدكلری مثللو اناطولی ساحللرینه وقوعبولان تسلطلرندن
دخی فائده مند اوله‌مدیلر

سلطان بایزید خان حضرتلری حد ذاتنده سفر وحركتدن مجتنب وراحت
وانزوایه راغب برپادشاه درویش نهاد اولدیغی حالده برش وافیون كبی
بعض مكیفاته ابتلاسندن ویاشی الدقجه قواسنه ضعف وخلل طریان
ایلدیكندن امور سلطنتی وكلاسنه تحمیل وطاعات وعبادات مراسمی تكمیل
وادیسنه سلوك ایدرك دولت صاحبسز كبی قالمغله وقوعات آتیه دهشت
بخشای ظهور اولمشدر شویله كه شیخاوغله شاهلغی جمع ایدن شاه اسماعیل
صفوی خطهٔ ایرانی ضبط وجوارنده بولنان حكومتلرك كیمی الغا وكیمسی
امرینه ربط ایدوب نائل اولدیغی غلبات متوالیه وكثرت عسكریه‌یه
مغرورا تیمور یولنی طوته‌رق اسكداره قدر قبضهٔ حكمنه ادخال ایلمكی
قورمش وكندوسی اكثریا حدود اوزرنده طولاشوب ارسال نقبا ایله
اناطولی خلقنی مذهبنه دعوت ایدرك خیلیجه طرفدار پیدا ایلمشیدیكه
بقیهٔ سیف سلیم خانی اوله‌رق بونلردن بعض قبیله‌لر الآن اناطولی ایچنده
موجوددر حال بومركزده ایكن قونیه ومغنیسا وكفه والیلری بولنان سلطان
علمشاه وسلطان محمود وسلطان محمد نام شهزاده‌لرك متعاقبا وفاتلری پادشاه
حضرتلرینك بتون بتون فتور ویأسنی مستلزم اولدیغندن اماسیه والیسی
بولنان بیوك شهزاده سلطان احمده فراغ سلطنت ایلمكی تصمیم ایدوب
شهزادهٔ مشار الیه ایسه لین الجانب حلیم وكریم اولدیغندن وبوجهتلرله
وكلانك دخی ایشنه موافق كلدیكندن بوبابده پادشاهی تشویق ایدرلر
ایدی

ایکنجی شهزاده سلطان قورقود اصحاب فضل وکمالدن وادبا ایله هم بزم والفت عرفادن اولوب پدرینك بونیته مطلع اولدقده طائفهٔ عسکریه ایچنده ال پیدا ایتمکه تشبث ایلدیکنه مبنی مغنیسادن قالدیریلوب حکومتگاه سابق اولان تکه‌یه کوندرلدی لکن مشار الیه بوتوجیهدن بوی تبعید استشمام ایلدکلرنه مغنیساده ابقاسی نیازینی تکرار ایلدیکی حالده مظهر اوله‌مدیغندن بالضروره تکه‌یه کیتدی ایسه‌ده برمدت مرورنده کمال انفعالندن مصره فرار ایدوب مؤخرا سلطان مصرك نصایحیله تکرار سنجاغنه عودت واعتذار نامه تقدیمنه مسارعتله مظهر عفو پادشاهی اولمشیکن بغتة تکه‌دن قیام ومغنیسا جانبنه عطف لجام ایلدیکی خبری واصل در دولت اولدقده حسب الوقت والحال ینه مغنیسا والیلکیله ابجال بیورلدی

لکن شهزادهٔ مشار الیهك بوحرکت فوق العادهسی پادشاهك شایعهٔ ارتحالی تکوننه باعث اولدیغنه وتکه حوالیسی حاکمدن خالی قالدیغنه بناء شاه اسماعیل مجلوبلرندن وتکه اهالیسندن برملحد قاعدهٔ اعجام اوزره شاه قولی نامنی طاقنوب باشنه طوپلانان ایکی اوچ بیك قدر اشقیای روافض ایله اناطولی بکلربکیسی قره کوز پاشایی باصه‌رق عسکرینی تارمار وکندوسنی الهکتوروب کوتاهیه قلعه‌سی برجنه بردار ایلدی

بو پیام بارد سمع دولته وارد اولیجق شهزاده سلطان احمد تنکیل اشقیایه مأمور اولمش ایسه‌ده عهده‌سندن کله‌مدیکی جهتله وزیراعظم خادم علی پاشا برمقدار عسکر ایله استانبولدن قالقوب اشقیا اوزرینه توجه ایلدی وسلطان احمد ایله برلشوب بو ایشه موفق اولمدقدن وخلق بیننده شهزادهٔ مشار الیه تحصیل نام وشهرت ایلدکدن صکره اجلاسی مادهسی تصمیم قلندی

علی پاشا اشقیانك ایرانه طوغری قاچمقده اولدقلرینی استماع ایلدکده اجتماع عسکر حاصل اولمقسزین اسب تهوره سوار وارقه‌لرندن مهمیززن الغار اولوب سیواس حوالیسنده کوك چای نام محلده یتشدی انجق اشقیا فنا برموقعده کیرودونوب علی پاشایه هجوم ایتمکله پاشای غازینك شجرهٔ عمری کوتاه واشقیا دخی شاه اسماعیل درکاهنه رو براه اولدی

اوچنجی شهزاده اولان طربزون والیسی سلطان سلیم خان حضرتلری

حرب وضربه مائل وفضیلت وشجاعتله مشتهر غضوب وغیور برشهزادهٔ
مهابتموفور اولدیغندن دائرهسی مجمع شجعان وملجاء معارفندان زمان ایدی
على الدوام كرجی طائفهسی وشاه اسماعیل منسوباتیله محاربهلر ایدوب
حتی بایبورد وارزنجانی فتح ایلمكله اركان دولتك افاداتی اوزرینه پدری
جانبندن فرمان عالی صادر ویالكز حوزهٔ حكومتنك محافظهسیله مقید
اولوب تجاوزی حركاتدن مجانبت ایتمسی بابنده تنبیه پادشاهی واقع
اولمشیدی

سلطان احمد حقنده اولان تصمیماتی استماع ایتدكده احوال دولتك
اغتشاشندن وطربزونك سنجقسزلكندن بحث ایدرك روم ایلندن برمنصب
طلب ایدوب وارد اولان جوابده روم ایلی وجود پادشاهی ایله محافظهیه
مقرون وشهزادكانه اورادن سنجاق توجیهی خلاف قانون اولدیغندن
اناطولیدن قنغی سنجاغه رغبت ایدر ایسه ویریلهجكی بیان اولندقده
پدرم ایله كوروشوب احوال دولتی شفاها عرض ایتمك اقتضای مصلحتدن
اولمشدر دیهرك مخدوم مكرملری سلطان سلیمانك حكومتگاهی اولان
كفهیه مرور وقریم اوزرندن طولاشهرق اون بيك قدر آدم ایله طونه
نهرندن عبور ایدوب سلستریه واصل اولدی

اركان دولت سلطان سلیمك مزاج ومشوارندن متوحش اولدقلری حالده
روم ایلیه كچمسندن بتون بتون وهمه دوشوب بوحركاتنی عادتا عصیان
عد ایدرك جمع عسكر ایله سلطان بایزیدی ادرنهیه كوتوردیلر سلطان سلیم
دخی تقرب ایلدكده ارسال رسل ورسائل ایله مادهٔ ملاقات وقت مرهوننه
تأخیروشمدیلك سمندره منصبیله بوقیر اولنوب خلعت سلطنت شهزادكاندن
هیچ برینه الباس اولنماق وولی عهد تعیین قلنمیوب مشیت الهیهیه
براغلمق شرائطیله فصل دعوا اولندی

لكن سلطان سلیم خان حضرتلری اناطولی احوالی كسب انتظام
ایدنجهیه قدر بزم بوراده بولنمامز لازمدر دیهرك قرانلق حوالیسنده قرار
اوزره ایكن سلطان بایزیدك استانبوله عودت وسلطان احمده دعوتنامه
ارسالنه مبادرت ایلدیكنی استماع ایلدكده حركت سریعه ایله چورلی
جوارنده موكب همایونه یتشدی سلطان بایزید حضرتلری عربه ایچنده
ایدیلر اركان دولت عربهنك پردهلرینی قالدیروب دست شریفكزی

تقبيله كلان مخدومكزك اردوسنه نظر بيورون ديو سلطان سليمك عسكريني
ارائه ايله محاربه يه رخصت الوب همان طوپلره آتش ويرديلر سلطان سليم
محاربه دن اجتناب ايلدى ايسه ده ضرورى برمقدار مقاتله وقوع بولمسيله
اديولى يه رجعت ومقدما اوراده استحضار ايلديكى سفينه لر ايله كفه يه
عودت ايلدى بونك اوزرينه سلطان بايزيدك استانبوله وصولنى متعاقب
سلطان احمد اسكدار جوارنده واقع مال تپه يه وارد اوله رق ظهور مژدهٔ
سلطنته مترقب اولديغى حالده يكيچريلر سلطان سليم طرفنه مجذوب
ومجلوب اولديقلرندن مخالفته قيام ايدوب سلطان احمد شيطان قولى وقعه سنده
لايق ناموس دولت حركته موفق اوله مامغله باعث شين ورزالت اولدى
سلطان قورقود اگرچه علم وفضل ايله متصف ايدى لكن بو عصرده مقام
سلطنتك اهل وارباب دكلدر سلطان سليم امرى اداره وسياستده ماهر
وخصماى دولتك حقندن كلمكه قادر اولديغندن بويله زمانده اندن بشقه
پادشاه قبول ايتميز ديه رك غوغايى بيودوب سلطان احمده طرفدار اولان
وكلا خانه لرينى غارت ايتمرله بالضروره سلطان احمده خبر ارسال
وشمديلك تأخير مصلحت ايجاب ايتمشدر مآلنده اعتذارلر ايله منصبى طرفنه
عودتى استعجال اولديغندن رجعته مجبور اولدى
ارتق بونك اوزرينه هوا دكشمكله هر طرفدن سلطان سليمه دعوتنامه لر
ياغديرلديغندن شدت شتايه باقيوب طونه منجمد ايكن اوزرندن بالمرور
سير سريع ايله طقوز يوز اون سكز سنه سى صفر الخيرى اوائلنده استانبوله
واصل ويكى بغچه جوارنده ركز اولنان اردوكاهنه داخل اولدى
برقاچ كون مرورنده پدرى ايله ات اوزرنده اندى الملاقات سلطان بايزيد
حضرتلرى شاه اسماعيلك متغلبانه اطوارندن شكايت وسنى سردار ايدوب
كوندره يم ديه رك ضميرينى بوقلمغه مبادرت ايتدكده بو امر عظيم بلا سلطنت
قابل تنظيم دكلدر جوابنى المغله خواه ناخواه تخت سلطنتى سلطان سليمه
تسليم ايدرك عزلت كزين اولمق اوزره خواص خداميله ديمتوقه يه عزيمت
ايلدى ايسه ده اثناى راهده احتمال ضعف تسميم ايله التمش التى ياشنده
وسلطنتك اوتوز ايكنجى سالنده واصل خلد برين اوله رق جسد شريفلرى
جامع لامع الانوارلرى پيشگاهنده واقع تربهٔ مخصوصه لرينه دفن اولندى

عمارت عامره‌لرنده الان محفوظ اولان وقفیه‌لرنده مسطور اولدیغی اوزره
جسد شریفلری حضرت خالد جوارنده مقابر مسلمینه دفن اولنوب
اوزرینه قبه بنا اولنمامق جمله وصیتلرندن ایکن نه‌مطالعه‌یه مبنی اجرا
اولنمدیغی تحقیق قلنه‌مامشدر

ایکنجی فصلك تکمله‌سی

تیمورك صدمه‌سی جسم دولته اغر یاره‌لر اچدیغندن اعادهٔ عافیت اقبال
قولای شی دکل ایکن مجدد دولت القابنه لایق ومظهر اولان چلبی سلطان
محمد مرحومك اقدام وغیرتی وتوفیقات الهیه‌یه مقارنیله التیام پذیر اولمشدر
چونکه تیمورلنك آیدین وقونیه وقسطمونی وکوتاهیه ایالتلرینی حکومدار
سابقلرینه اعطا ایتمکله اناطولی قطعه‌سنده ممالك عثمانیه ازمید وبروسه
وبالیکسری وانقره واماسیه سنجاقلرینه منحصر قالوب یلدیرم بایزیدك
فقدانیله شهزادکان دخی بری برینه دوشدکلرینه وطوائف ملوك ایله
استانبول ایمپراطورلری عثمانلی اوجاغنی سوندرمك وتکرار فرصتیاب قوت
ومکنت اوله بیلملرینی منع ایتمك ایچون قولا وفعلا مقتدر اولدقلری افسادات
واضراراتی اجرادن بر آن کیرو قالمدقلرینه مبنی ممالك عثمانیه اون سنه‌دن متجاوز
مقاتلات داعیه ایچنده قالمشیدی اکرچه روم ایلی قطعه‌سی تیمورك پازدهٔ
خیول یغماسی اولمدی ایسه ده اناطولی اعانه‌سندن محروم قالدیغندن سلانیك
وصر بستانك بعض یرلری الدن چیقدقدن ماعدا ویرکو اعطا ایتمکده
اولان ملوك متجاورهٔ عیسویه معاملات سرکشانه‌یه متجاسر اولوب فقط
جناب حقك لطف واحسانیله قصوه وادرنه مجار بەلری مثللو اهل صلیب
هیئتنده اتفاق عمومی ایله هجومه قدرتیاب اوله‌مدیلر واکثریا دولتلرك
بویله پریشانلقلری زماننده ارباب قدرتدن بولنان ولاة وامرا دعوای
استقلاله تصدی ایده‌کلمشیکن وروم ایلنده اورنوس بك ومیخال بك
خاندانلری کبی حشمت وقوت صاحبی امرا موجود اولدیغی حالده هیچ
بریسی بوطریقه کیتمدیلر وولی نعمت زاده‌لرینه خیانت ایتمدیلر برده
جناب حق هرفنالغك ایچنده بعض محسنات دخی خلق ایده کلدیکندن
تیمور وقعه‌سی دولت علیه‌نك انتباه وتجددینی موجب اولدی چونکه
یلدیرم بایزید خان عصرنده زیب وزینته وهوا وهوسه میل ورغبت

علامتلری ظهوره باشلامغله کوندن کونه ایلرولیه‌جکی و بایزید خانك
وفاتنده بیوك شهزاده امیر سلیمانك قاعدهٔ جالس تخت دولت اوله‌جغی
درکار وشهزادهٔ مشار الیهك احوال تن پرورانه‌سی ایسه ثابت وآشکار
ایدوکندن عواقب امورك وخامتی ملحوظ ایدی لکن یلدیرم خانك
بوصورتله فقدانی شهزادکانك تفرقه‌سنی استلزام ایدرك قاعده بوزلغله
وچلبی سلطان محمد مرحوم ایله امرا ووزراسی حصول مطلبه قدر انواع
فلاکت ومشقت ودرلو درلو مخاطره ومقاتله ایچنده بولنه‌رق جفاکشلکله
ازسرنو الفت ایلمکله مزاج دولته عارض اولان طورغونلق زائل اولدی

بو وجهله چلبی سلطان محمد مرحوم دولتی بولنه قویدقدن ومراد ثانی
حضرتلری دخی تیمور وقعه‌سنده اولان ضایعاتك اکثریسنی استردادە
موفق اولدقدن صکره اواخر سلطنتنده وارنه وایکنجی دفعه اوله‌رق
قوصوه محاربه‌لری کبی ایکی جسیم میدان جنکنده نائل فوز وظفر اولدیغندن
هیبت شمشیر عثمانی دوست ودشمنه هیئت مدهشهٔ سابقه‌سیله عرض دیدار
ایلدی

فاتح حضرتلری دخی مرکز استقرار دولت اولان استانبولی ومتعاقبا
صربستان وهرسك وبوسنه‌یی وموره‌نك برجهتیله طربزون وقریم ومدللویی
حوزهٔ حکومتنه ادخال وقونیه‌نك ضبطیله نصب کردهٔ تیموری اولان
طوائف ملوکك القاسنی اتمام ایدوب صاحب ظهورلق دعواسنده
بولنان حسن طویلی دخی تأدیب وتنکیل ایلمکله سلطنت سنیه‌نك
شان وشهرتی وغلبه وعظمتی ولوله انداز جهان اولمشدر

یلدیرم خان مرحوم استانبولك فتحنی قوهٔ قریبه‌یه کتورمشیکن تیمور
وقعه‌سی سببیله تأخر ایدوب اللی ایکی سنه مرورنده فتح اولنمسنه باقلنجه
تیمورك صدمه‌سی دولت عثمانیه‌نك اعتلاسنی اوقدر زمان تأخیر ایتمش
اولدیغی علی طریق الموازنه استدلال اولنسه بجادر

فتوحات عثمانیه ایکی نوعه منحصر اولوب بریسی دولت عثمانیه‌جه
ودیکری ملت اسلامیه‌جه فتحدر شق اول ذاتا اهل اسلام طرفندن فتح
اولنمش اولدیغی حالده مؤخرا سلاطین عثمانیه جانبندن ضبط قلنان
وشق ثانی هنوز اسلام النه کچمیان برلرك فتحی اولوب بونوعی ایسه

الك زياده مشروح ومدوحيدر وفاتح حضرتلرينك اكثر فتوحاتى دخى بوقبيلدن وذلال شرع شريف حضرت نبوى يى جريان سبقت اتميان ممالكه اجرا ايلمك موفقيتى جملەسندن اولمغله بحق ابو الفتوحات والمغازى لقب جليلنى حائز اولمشدر

سلطان بايزيد حضرتلرينك اوان سلطنتى پدر وفرزندينك زمانلرنده اولان حركات سريعه وشديده واجراآت مهمه وجسيمه يه نسبتله ايام سكونت وعطالت حكمنده وهله اواخر سلطنتى بتون بتون شورش ايچندەدر چونكه مشار اليه درويش نهاد ودكوب نزولدن مجتنب بر پادشاه اولوب فقط برادرى سلطان جم اوروپاده بولندقجه ممالك عثمانيه يه دخولندن بغايت وهمناك اولديغندن خلقك نظر تحسيننه مظهر اولەجق حركاته نفسنى تحت مجبوريتده كورەرك اوائل سلطنتنده بغدانه سفر ايدوب كلى واقكرمان قلعەلرينى فتح ايله كشور بغدان اوزرنده حكومت عثمانيه يى تأسيس وتأكيد ايلمش ومؤخرا موره جهتنه عطف همتله هنوز تسخير اولنەميان قلاعك ضبطنى استحصال ايلمش ايسەده طقوزيوز تاريخنده سلطان جم وفات ايدرك ذهن بايزيد خانيده غائلهٔ عظيمه اولان معنا مندفع اولديغنه و بوقاروده مذكور اولديغى وجهله كندولرى دخى ياشى الدقجه ومبتلا اولديغى برش وآفيون كبى مكيفات اعصابنه تأثيرى ارتدقجه بتون بتون امور سلطنتى وكلايه تفويض ايلديكنه مبنى شاه اسماعيلك ممالك عثمانيه جه نفوذى ارتمغه باشلادى ونهايت شهزادەكانك ظهور وخروجيله ترك سلطنت ايلمكه مجبور اولدى

احوال اركان دولت

فصل اول تكملەسنده بيان اولنديغى اوزره خداوندكار غازى زماننده نائل وزارت عظمى اولان خيرالدين پاشانك ارتحالنده اوغلى على پاشا وانك دخى وفاتنده كذلك اوغلى ابراهيم پاشا و اودخى فوت اولدقده ينه اوغلى خليل پاشا وزير اعظم اولوب يكرمى بش سنەدن متجاوز پايدار اولمشيكن استانبول ايمپراطورلرينك مجلوبى اولمق وفتح قسطنطنيه خصوصنده ارائهٔ مشكلات ايله عوق وتأخيره سعى ايتمك تهمتيله عقيب فتحده قتل اولندى

بونلرك دردى دخى اصحاب فضل وكمالدن وتشكيل دولت وتوسيع مملكت

خصوصلرنده خدمت وصداقتلری مسبوق ذواتدن اولوب ایچلرندن
علی پاشا هوا وهوسه میل ایله مشهور ایدیسه‌ده تدبیر امور ملکیه‌ده
دخی ماهر ایدی انجق بو خاندانك مدت وزارتلری طقسان سنه‌قدر ممتد
اوله‌رق علی التوارث نائل مقام وزارت عظمی اوله‌گلدکلرینه مبنی شجرهٔ
سلطنتك برشعبه‌سی حکمنده کورلدکلرندن و بو ایسه استقلال سلطنته
مخالف اولدیغندن بشقه خلیل پاشا فاتح حضرتلرینك ابتداکی سلطنتلرنده
خلعنه سبب مستقل اولوب باخصوص خواجه تاریخنك روایتنه نظرا
سلطان مراد ثانی حضرتلری حین احتضارنده فاتح حضرتلرینی وصی
مختار وخلیل پاشایی نظارته اختیار ایلمسی خاندانلرینك منشأ اضمحلالی
اولمشدر

بعده زمان محمود پاشای ولی روم ایلی بکلربکیلکیله معا منصب وزارت
عظمی‌یه نائل و اون بش سنه قدر خدمات مرغوبه ابرازینه موفق
اولدقدن صکره قونیه سفرلرنده قرمان اوغلی خانداننی طوتمق ممکن ایکن
مروتمندانه حرکت ایلمك تهمتیله معزول وایکی سنه مرورنده ینه مقام اولنه
موصول اولوب حسن طویل انهزامندن صکره حضور همایونده
عقد اولنان مجلسده اکثر وزرا پادشاه حضرتلرینی تعقیب دشمنه سوق
ایلدکلری حالده محمود پاشا طرف خلافده بولنوب اوزون حسنك بو صدمه‌دن
صکره برده طورمق احتمالی اولمدیغندن طاغلر باشنده وقت کچوره‌جکی
بدیهی اولمسنه نظرا تعقیبی برفائده‌یی منتج اولمیه‌جغی مثللو ممالك اسلامیه‌یی
غارت واهالیسنه ایصال اذیت دخی پادشاهمزك دیانت وعدالتنه
موافق دکلدر دیمکله عودته قرار ویرلمشیدی لکن خصماسی اکر حسن
طویل تعقیب اولنسه اله کچمك مقرر ایدی دیو سلطان محمدی اغضاب
ایلدکلرندن تکرار عزل ایله ادرنه جوارنده واقع خواص محمود پاشا دینلان
محلده اقامه قلندی

برمدت مرورنده قونیه والیسی شهزاده سلطان مصطفی فوت اولدقده
تعزیه ایچون استانبوله کلدکده خصماسی تکرار نائل اقبال اولمسندن خوفه
دوشوب محمود پاشانك شهزادهٔ مرحوم ایله بینونت قدیمه‌لرینی دخی
بیلدکلرندن وفات شهزاده‌دن ممنون اولمشدر زمیننده القا آته مسارعت
ایلدیلر

لدی التفحص اولوقتده مرعی اولان ایام ماتم تمام اولدیغندن البسهٔ ماتمی چیقاروب شطرنج اویونیله مشغول ایدوکی تبین ایلمکله قرق کون یدی قله ده حبس بعده قتل اولندی

بوندن صکره خدمت وزارت عظما حدیقة الوزرا نامیله مشهور اولان رساله ده بیان اولنان ترتیب وجهله دیوان همایونده بولنان وزرایه تفویض اولنه کلمشدر مقتولین مشار الیهمایه اوچنجی اولمق اوزره انواع خدمات جلیله سی مسبوق اولان کدك احمد پاشا اوائل سلطنت بایزید خانیده ادرنه ده علف تیغ تلف اولمشدر شویله که احمد پاشا سلطان بایزیدك بروسه حوالیسنده جم سلطان ایله محاربه سی هنکامنده رکاب همایونه وارد ومقام صداقتده قائم اولمغله انواع التفاته نائل وایکنجی دفعه اوله‌رق خدمت وزارت عظمایه واصل اولمشیدی دشمنلری مشار الیهی جم سلطان طرفدارلغیله اتهام وانك بقاسی سلطان جمك سلطنتنی موجبدر دیو سلطان بایزیدی اخافه ایلدکارینه و بایزید خان حضرتلری قرنجه‌نك بیله رنجیده اولمسنه راضی دکل ایسه ده جم سلطاندن بغایت وهمناك اولدیغنه مبنی محافظهٔ جان شیرین ایچون مشار الیهی قتل ایتمکه مجبوریت حاصل ایدرك ترتیب اولنان برضیافت کیجه سی خانمنده بیچاره احمد پاشا کشتهٔ تیغ نشتهٔ قضا اولدی

ابوالفتح حضرتلرینك اواخر سلطنتلرنده قاضیعسکرلك اناطولی وروم ایلی اعتباریله ایکی یه تقسیم اولندیغندن دیوان همایونده وزیراعظم و برقاچ وزیر وایکی قاضیعسکر واستانبول قاضیسی ونشانجی ودفتردار ویکیچری اغاسی و بلوك اغالری وخواجکان دیوان همایون موجود بولنور ایدی

نشانجیلغك وظیفه سی دیوان همایوندن صادر اولان اوامر علیه یه نظارت ایتمك وتوجیهات عسکریه که تیمار وزعامت توجهاتیدر انلری قانون ونظامی دائره سندهٔ جریان ایتدیرمك وممالك مفتوحه‌نك تحریرینه اعتنا ایلمك قضیه‌لری اولوب حاصلی صکره‌دن کسب تمیز وتحیز ایدن رئیسلك منصبیله دفتر امانتنك وظائفنی حائز ورئیس ودفتر امینلری انك معیتنده ایدی

بلوك اغالری یکیچری وسپاه وسلحدار واورته بلوکار دینلان علوفجیان

يمين ويسار واشاغى بلوكلر تعبير قلنان غرباء يمين و يسار اوجاقلرينك اغالرى اولوب ديوان همايون خواجه لرى دخى شمدى اردو محاسبه جيسى ديديكمز مأمور يتلره عائد وظائفى رؤيت ايدن بلوكات مذكوره كاتبلرى و بكلكجيلك ومكتوبجيلق وواردات ومصارفات محاسبه جيلكلرى مقامنده بولنان ضابطان اقلام ديمكدر مراتب دولته وصولك يولى دخى شويوجهله ايديكه دوشيرمه چوجقلرينك وسفرلرده الدنان اسرا اطفالنك كزيده لرى افراز وادرنه وبروسه وكليبولى وغلطه سرايلرنده تربيه وتلقين شرائط اسلاميه اولندقدن صكره سراى پادشاهى يه النور و برمدت خدمت همايونده بولنوب لياقتنه كوره كسب درجات ايدرك بعده بلوك اغالقلرندن وياخود اوزنكى اغالقلرندن كه مير علم وميراخور اول وثانى وقپوجى باشيلقدن كنايتدر بربله چراغ اولوب برزمان دخى اوخدمتلرده اثبات لياقت ايتدكدن صكره حاللرينه كوره ميرلوالق وياخود بكلربكيلكله طشره يه كوندريلور و بروقت دخى ادارهٔ ملكيه واردولر معيتنده احوال حربيه يه كسب وقوف ايدرك بعده طالعى مساعد اولوبده خدمات جليله يه موفق اولورسه منصب وزارت ايله اكرام قانون وديوان همايونده قاعد اولور ايدى نشانجى ودفتردار كبى ارباب قلميه دن وطريق علميه دن وطوائف عسكريه ايشكذارلرندن دخى قطع مراتب ايدرك نائل وزارت اولنلر وار ايسه ده اكثريتى بالاده بيان اولنان طريق ايله اولديغى ترجمهٔ حاللرندن معلومدر

اولوقتك وزراسى عصرمز اصطلاحنجه سردار اكرم ديمك اولوب لكن بونلرك ايكيشر اوچريك وبعضيسنك دها زياده دائره لرى خلق بولنديغندن برمقدارى استانبولده ساكن اولدقلرى قوناقده وماعداسيله حيوانات وخيام وسائر اسباب سفريه لرى استانبول خارجنده اولان چفتلكلرنده حاضر طورەرق برايش ظهورنده ايچلرندن بريسى سردار نصب اولنوب مثلا اون ياخود يكرمى اورته يكيچرى وسوارى بلوكلرندن علوفجيان يمين وغرباء يسار بلوكلرى معيتنه تعيين وكيده جكى محلك جوارنده بولنان بكلربكى وميرلواردن دخى اقتضاسى درجه سى رفاقتنه مأمور ايديلەرك غايت سهولتله براردو تشكل ايدر ايدى اكر صدر اعظم كيدر ايسه بريسى قائممقام اولوب بالذات پادشاهك حركتنى مستلزم سفر ظهورنده

بريسی استانبول محافظه سنده وسفر روم ايلی طرفنه ايسه بريسی دخی اناطولی وعكسی تقديرنده روم ايلی محافظه سنده قالوب قصورلری موكب همايون ايله عزيمت ايدر ومعركه كاهده ايجابی وجهله استخدام قلنورلر ايدی

وبعض وزرا بالايجاب منصب وزارتدن عزل اولنه رق بكلربكيلكيله كوندرلديكی وبعضيلری دخی بووجهه تقاعد برسنجاق امارتيله مدافعه اولنديغی واقع اولمشدر

خلفای عباسيه ده جاری اولان عادته توفيقا وزير اعظملره وكالت سلطنتده استقلالنی مشعر اولمق اوزره مهر همايون اعطا اولنور ايديكه حالا مرعيدر فقط اووقت مهر همايون يوزك اوزرينه محكوك اولمغله وزير اعظملر پارمقلرينه طقارلر ايكن صكره لری النوندن اوزمه كيسه ايچنده اوله رق جيبلرنده حفظ ايده كلمشلردر

ديوان همايون دخی بووجهه آتی عقد اولنور ايام تعطيليه دن ماعدا هركون علی السحر پادشاه انام ديوانخانه يه چيقوب وزرا وارباب ديوان يرلو يرنده طورورلر اولا نوبت پادشاهی كه مهترخانهٔ همايوندر چالنور عثمان غازی يه سلطان علاء الدين سلجوقی طرفندن طبل وعلم وارد اولوب چالندقده غازیٔ مشار اليه تعظيما اياق اوزرنده طورمش اولديغندن اخلافی دخی نوبت چالنور ايكن قائما استماع ايدرلر ايدی فاتح حضرتلری عصرنده سلطنت عثمانيه دولت سلجوقيه نك قات اندر قات فوقنه ترقی ايلمش اولديغندن بوقاعده عز سلطنته موافق كلمامكله ايكيوز سنه اول وفات ايدن سلطان علاء الدين سلجوقی يه تعظيما قائم اولمق بيهوده در ديو ترك بيورلدی كذلك فاتح عصرينه قدر پادشاهلر وزرا ايله برابر اوتورورلر ايكن كدك احمد پاشا وزارتنده اتراكدن برمصلحتلی ديوان همايونه كيروب دولتلی پادشاه قنغكزدر ديو كمال غلظت ايله سؤاله جسارت ايتمكله موجب انفعال پادشاهی اولديغی احمد پاشانك منظوری اولمجق بعدما پادشاهلرك ورای قفسدن استماع امور بيورملری اقتضای وقت وحالدن اولمشدر ديمكله وزرانك اوتورديغی محله ناظر اقامتكاه همايون ترتيب واوكنه قفس وضع اولندی

بووجهه مشروح نوبت چالندقدن صكره امور مهمهٔ دولته دائر اوراقی

رئيس الكتاب افندی اوقویوب قراری درحال اجرا اولنور یعنی فننی
دائره‌یه متعلق ایسه خواجگان دیوان همایون تحریر وترقیم ایدوب بعده
چاوشان ومتفرقه‌گان همایون ایله حاضر بولنسان چاوش باشی دعاوی
عظیمه‌یه دائر اولان ارباب مصالحی طاقم طاقم دیوان همایونه کتورمکله
ایجابی وجهله محاکمات اجرا وقضیه‌سنه عائد ایسه قاضیعسکرلر یاخود
استانبول قاضیسی جانبندن حکم شرعیسی ایفا اولندیغی متعاقب اولا
وزیر اعظم منفردا ومؤخرا وزرا مجتمعا وانلردن صکره وایام معینه‌سنده
قاضیعسکرلر ویکیچری اغاسی حضور همایونه کیروب امر مأموریتلرینه
متفرع خصوصات وار ایسه عرض ایدوب چیقارلر ومنصب ویریله‌جك
علما وامرایه خلعتلر اکساسیله مأموریتلری اعلان قلنه‌رق دیوان تمام
اولورکه بو اجرا آتك جمله‌سی ظهر وقتندن اول ختامه رسیده اولمغله
ارباب دیوان یرلو یرینه عودت وامور مأموره‌لرینه مواظبت ایدرلر وزیر
اعظم وقت عصردن صکره کندو سراینده دخی دیوانه چیقوب
تذکره‌جیلری وسائر دائره‌سی خلقی متحیرانی وچاوشباشی ایله چاوشان
ومتفرقه‌گان اطرافنی احاطه ایدرك دیوان همایونه متحمل اولیان
مصالحی رؤیت واقتضا ایدن یرلره حواله‌سنی امر ایتمکله صادر اولان
امرینی تذکره‌جیلر اياق اوزرنده بولندقلری حالده عرضحال بالالرینه
ویاخود بیاض اوزرینه تحریر وترقیم ایدرلر ایدی

تأسیسات وترقیات

استانبولك فتحیله دولت عثمانیه مرکز استقرارینی استحصال ایلمش اولدیغندن
شهر مذکور پای تخت اتخاذ اولنه‌رق اولا اسکی سرای صکره یکی سرای
اعمار وانشا اولندیغی مثللو فاتح وسلطان بایزید مرحوم ووزرا وامرالری
ناملرینه منسوب اوله‌رق الآن باقی اولان جوامع ومدارس وحمام ومکتب
مثللو خیرات ومبرات ایله بیدر پی مملکتی تزیین ویکیچری قشله‌لری ایله
عصرمزك اصطلاحنه کوره مکتب اعدادیه دیمك اولان ودیوشرمه
چوجقلرینك تربیتکاهی بولنان عجمی اوغلنلری قشله‌سنی انشا ایلدیلر

جمعیت عظیمه‌یی حاوی اولان موکب عثمانی درون استانبولده توطن ایدوب

قونيه واناطولينك سائر موقعلرندن خيليجه نفوس دخى نقل خانه ايتديريله رك اسكان قلنديغندن از وقتده معموريت عظيمه حاصل اولدى

چونكه روم مورخلرينك بيانه كوره قبل التسخير استانبولك نفوسى تقريبا يوز اللى بيوز التمشبيك رادهلرنده اولوب درون سورده اون درت قصبه واولمقدار اداره بلديه موجود اولمغله مذكور قصبهلرك ارالرى باغلق وبغچهلك ايدى كه ابن بطوطهنك بالمشاهده رواياتى دخى بونى تأييد ايدر روملرك برازى اثناى محاربهده تلف اولوب بعضيلرى دخى فرار ايلمش ايسهده اكثريسى قبول رعيت ايله يرلرنده قالديغندن فاتح حضرتلرى امور روحانيه ومذهبيهلرينى رؤيت ايتمك ايچون بطريق انتخاب ايتديرتدى وتشريفات مطنطنه ايله صورت مأموريتنى وامتيازات مقتضيهيى حاوى برات عالى احسان ايلدى حتى روم ايمپراطورلرينه مخصوص اولان جسيم ومكلف فراجه كه حالا بطريقلر مواقع رسميهده تلبس ايدرلر انى دخى اكسا ايلدى جوامع شريفهيه تحويل اولنانلردن ماعدا يعنى روملره كفايت ايدهجك مرتبهده بولنان كليسالرى دخى يدلرنده ابقا بيوردى

استانبولك طرف بريسى ذاتا حوزۀ حكومت عثمانيهيه داخل وسرحد عثمانى ايسه ايكيوز ساعتلك مسافهدن متجاوز اولديغندن بشقه روم ايلينك كافۀ بلدانى اول عصرك استحكاماتنى حاوى اولمغله برا استانبوله دشمن كلهبيلمك مستحيل اولديغنه وقارهدكز بوغازى روم ايلى واناطولى حصارلريله مسدود اولديغى مثلاو اق دكز بوغازى دخى قلعۀ سلطانيه وقارشوسنده واقع قوم قلعهنك انشاسيله ترصين وتأمين قلنديغنه مبنى استانبول سورينك تحكيم وتعميرينه چندان التفات اولنمامشدر
روم دولتنه ضعف طارى اولدقجه ايمپراطورك واركان دولتك تعظمات وتزييناتى ترقى ايدرك فورى بردبدبه وداراته وانواع تشريفاته مستغرق اولدقلرندن سلطنت سنيه استانبول تختنه مالك اولديغى مثلاو بونلره دخى وارث اولديكه سورغوجلر وصولاق وپيكلر ودراو دراو البسهلر ايله الايلراو جملهدندر حتى افندى تعبيرى بيله روملردن مأخوذدر
سلاطين عثمانيه حضراتنك جملهسى اكرچه علوم ومعارفك انتشارينه

اعتنا ایدرلر ایدی لکن فاتح حضرتلری بوخصوصه بالذات اقدام وهمت بیورمغله بروسه وازنیق وادرنه واستانبول مدرسه‌لرنده هرنوع فنونده ماهر اصحاب فضل وکمال یتشمکده اولدیغندن ماعدا خارجدن دخی بك چوق علما وارباب معارف جلب ایدرك اولعصرده بولنان دول متمدنه‌نك برنجیسی اولمشدر علمای اعلامك تفصیل احوال وتألیفاتلری مشهور وترجمهٔ شقایقده مسطور اولمغله تفصیلدن مستغنی اولدیغی کبی فاتح جامع شریفنك معماری معمار ایاسك وسلطان بایزید جامعنك معماری معمار کمال الدینك مرتبهٔ معلوماتلرینه اثرلریله استدلال اولنمق طبیعیدر

فاتح مرحوم استانبول محاصره‌سی ایچون دوکدردیکی ایکی عدد بیوك طوب که اولعصره قدر امثالی کورلمامشدر بریسی اوربان نام برمجار مهندسنك دیکری صاروجه اسمنده بریکیچرینك عملیات ماهرانه‌لرندن اولدیغی مفصلات تواریخده محرر اولدیغی مثللو خاقان مشارالیهك اضاعهٔ قوالیب اقتدار ایلدیکی طوپلردن برخیلیسی الان قلعهٔ سلطانیه‌ده موجود وبریسی وبدهلو کچمه وغایت مصنع ایدوکی مشهود اولوب خباره ایجادی دخی فاتح مشارالیهه مسند واشقودره محاصره‌سنده اعمال واستعمال قلندیغی روایت کردهٔ ثقاتدر

کدك احمد پاشا ایتالیا سواحلنده واقع اقرانته دوقه‌لغی ضبط ایتدکده کوزل برقلعه انشا ایتدرمش اولدیغندن کندوسنك بالاده مسطور اولدیغی اوزره رکاب همایونه عودتندن صکره ایتالیانلر بوقلعه‌یی تسخیر ایدنجه‌یه قدر بك چوق زحمت چکوب سبنی لدی التحری صنایع انشائیه‌سندن اولدیغنی استدلال ایلمریله فن استحکامانه اساس اتخاذ اولنمش ایدوکی ومؤخرا ایتالیان وفرانسز مهندسلری جانبندن فروعاتنده جزئی تصحیحات وقوعبولمش ایسه‌ده اس اساس استحکامات بوکونکی کونه قدر کدك احمد پاشا استحکاماتی اولدیغی فن مزبور علماسندن پروسیالو بیرو نام مؤلفك علوم متنوعه مجموعه‌سنده وسونین نام بروسیه مهندسی کتابنده ودها سائر استحکامات جسیمه کتابلرینك مقدمه‌لرنده تصدیق واعتراف اولنمشدر

اسلحهٔ ناریه کوندن کونه تصابح واستعمالی تسهیل اولنه‌رق جیوش عثمانیه

تسلیح قلنمغله سلطنت سنیه اردولری هم عساکر موظفه ومعلمه یی وهم ده اسلحهٔ جدیده یی حائز اولوب دول متجاوره ده ایسه هنوز عساکر موظفه تشکیل ولایقیله اسلحهٔ جدیده تنظیم اولنمدیغندن موکب عثمانی دنیانك الڭ منتظم اردوسی دینمکه شایان ایدی
صنایع وحرف دخی ایلرولیوب اقمشهٔ متنوعه وقالیجهٔ وصوف وچینی انواعی معمولات حد کماله واصل وحالا بروسه ده واقع چلبی سلطان محمد مرحومك جامع وتربه سنده اولان بینظیر چینیلر که کورنلر علی العموم تحسین ایدرلر دلی محمد نامنده بر استادك اثر مهارتی اولوب حالی اولان مرقوم وضع ایتدیکی عمل محمد مجنون امضاسیله ابقای نام ایلمشدر

ادارهٔ ملکیه خصوصنده دخی حکیمانه وموشکافانه قانون ونظاملر وضع وحتی استانبول خلیجنك طولماسی مقصدیله کاغدخانه طاغلری زراعتندن منع اولنه رق آیرق کوکی اکدیرلمش وبویله جزئیاته بیله اعتنا قلنمشدر
دولت علیه نك برنجی دوشندیکی شی نفوس اسلامیه نك تکثری وبالخصوص روم ایلیده توفیری قضیه سی اولمغله بوسنه وارنبودلق جهتلری اهالیسنك دین اسلامه داخل اولملری امرنده پك بیوك همت ومساعی صرف اولنوب ثمرهٔ خیریه سی دخی اقتطاف اولنقده اولدیغی کبی اناطولینك مواقع مختلفه سندن خیلیجه عشائر وقبائل روم ایلی یه کچیریلوب بالقانلرده ودوبریجه وهرسك وسلانیك طرفلرنده اسکان قلنمشدر که فاتحان نامیله الآن سلانیك طاغلرنده مقیم اولان یورکار دخی بونلردندر
برطرفدن دخی هرسنه معتاد اولان دیوشرمه چوجقلری وسفرلرده النان اسرا ملت اسلامیه یه التحاق ایده کلدیکندن یوما فیوما اهل اسلام قوت وکثرت حاصل ایدر ایدی
دیوشرمه چوجقلری سنوی بش التیك نفردن عبارت ایسه ده اسرانك مقداری پك زیاده اولوب حتی فاتح مرحوم اوزون حسنه غلبه ایتدکده شکرانهٔ مظفریت اوله رق جمیع ممالیکم ازاد اولسون دیمکله لدی التدقیق قرق بیك نفره بالغ اولدیغی تحقیقکردهٔ ثقات مورخین اولمغله وزرا وامرا وطوائف عسکریه نك اللرنده کچن اسرا بوندن قیاس اولنه بیلور
چونکه مملوك پادشاهی بولنان اسرا خمس شرعیدن مجتمع اولسنه نظرا

اوائل عصرده ملت اسلاميه النده ايكيوز بيك اسير بولنديغى استدلال قيلنور

احوال عسكريه

قپوقولى دينلان طوائف عسكريه نك پياده سى اولان يكيچريلره مؤخرا احداث اولنان طوبجى وخمبره جى ولغمجى وجبه جى بلوكلرى الحاق قلنديغى مثللو سواريسى بولنان سپاه وسلحدار بلوكلرينه دخى علوفجيان يمين ويسار وغرباى يمين ويسار ناميله درت بلوك علاوه قلندى

ممالك عثمانيه توسع ايتدكجه تيمار چوغالوب تيمار تكثر ايلدكجه ايالات عسكرى اولان تيمارلو سپاهيسى تزايد ايلمكله سلطنت سنيه هرقنغى طرفه اولسه قولايلقله يوز بيك منتظم عسكر سوقنه مقتدر ايدى

باخصوص ملت اسلاميه نك قدرت بدنيه صاحبلرى على العموم جهاد ايله مأمور ومكلف اولدقلرينه وروم ايلينك اكثرى طرفلرنده توطين اولنمش اولان ترك وتاتار قبيله لرى وارنبودلغك بعض مواقعى اهاليسى زراعت وحراثتله مشغول اولميوب عثمانليلق مسلكنده يعنى وزرا وامرا دائره لرنده ماهيه‌اواوله‌رق خدمت عسكريه ده وبرطاقى دخى سرحداتده مقيم اولان اقنجى بكلرى معيتلرنده بولندقلرينه مبنى اهل اسلامك قسم كليسى عسكرلك وسلحشورلقله مألوف ومأنوس اولدقلرندن دولت عليه بونلردن ديله ديكى قدر عسكر ترتيب واستحضار ايده بيلور ايدى

يكيچرى اوجاغى تشكيل اولنه‌لىدنبرو يوز سنه‌دن متجاوز زمان مرور ويوزلرندن فتوحات عظيمه ظهور ايتمكله برابر هيئتلرنده كثرت وعصبيت حاصل اولديغندن مصالح دولت حقنده تعريضاته جرأت اماره‌لرى كورنمكه باشلامشيدى مراد ثانى حضرتلرى ايكنجى دفعه كى جلوسلرندن اولجه اوجاقلو يى استمزاج ويارمشر اقچه ترقى وعد ايلديكندن اهميت وجودلرينه جازم اولديلر

يدى سنه مرورنده فاتح حضرتلرينك دفعهٔ ثانيه جلوسلرى واقع وعقيبنده قونيه سفرى ظهور ايتمكله بعد العوده پادشاهمزك ايلك سفرى وبرنجى مظفريتيدر قوله بخشش احسان ايلمرى لازمدر ديو علنا بى ادبلكه جرأت ايلدكلرندن بالضروره اون كيسه اقچه احسانيله جميتلرى

طاغیدیلوب ضابطلرینك بعضیسی عزل وتنکیل و بعضیسی ضرب تازیانه
ایله تعزیر قلندی

فاتح مشار الیه حضرتلرینك ارتحاللری وقوعنده بلاسبب علم افراز شقاوت
و وزیر اعظم محمد پاشای قرمانی‌یی اعدام و یهودی محله‌سنی غارت
ایلدیلر سلطان بایزید اماسیه‌دن ورود وتخت سلطنته جلوس ایلدکده
عطایا وترقیات احسانیله فتنه‌یی تسکین ایتدی ایسه‌ده ان شاء الله تعالی
فصول آتیه‌ده بیان اولنه‌جغی وجهله هر تبدل سلطنتده اعطاسی جمله
قوانین دولتدن اولان جلوس بخششی تأسس وتقرر ایلدی سلطان
بایزید مرحومك حلم وسکونتی ووکلانك یکدیکری علیهنده تحریکاتی
یکیچریلری درجه درجه شماردوب الك نهایتنده خلاف مرضیسی اوزره
پادشاه مشار الیهی سلطان سلیمه ترك سلطنت ایلمکه مجبور ایتدیلر

روم ایلی فتح اولندقدن صکره مرور وعبور ایچون کلیبولیده برمقدار
سفینه وقایق تدارك اولنمشیدی

سلطان مراد ثانی عصرنده صرف همات ایله حرب دونماسی هیئتنه
کتیریلوب موره ساحللرینه وفاتح زماننده مدللو وقره دکز سواحلنه
وبالخصوص کفه طرفلرینه کوندریلرك پك چوق ایشه یرامش وپیری رئیس
وکمال رئیس کبی مجاهدین بحریه یتشمش اولمغله عصر بایزید خانیده بیوك
کمیلر یاپیلوب وندکلولر ایله جسیم محاربه‌لر اولنمشدرکه کرك کمیلرك
هیئت وجسامتی وکرك محاربات واقعه کاتب چلبی مرحومك تحفة الکبار
فی اسفار البحار نامنده اولان تاریخنده مفصلا مسطوردر بو وجهله جیوش
عثمانیه ایچنده بر ده عساکر بحریه حادث اولوب بونلره فی الاصل عزب
طائفه‌سی دینلور ایدی صکره‌لری قالیون وقالیونجیلر ظهور واسکی
کمیجیلره یعنی کورکله کیدن سفینه‌لره وطائفه‌لرینه تفوق ایتمکله جمله‌سنه
قالیونجی دینلمشدر

احوال مالیه

اشبو فصل ثانینك حاوی اولدیغی زمانده یعنی سکز یوز بش سنه‌سندن
طقوز یوز اون سکز تاریخنه قدر اولان مدتده سلطنت سنیه‌نك واردات
ومصارفاتنه دائر شایان اعتماد دفاتر وقیوده ظفر ممکن اولمیوب بالخصوص

واردات دولت شمدیکی کبی خزینه‌یه کلوب، اورادن صرف اولنمق قاعده‌سی تحتنده اولمدیغندن امور مالیه‌جه اولان وسعت ویاخود مضایقه روش اداره‌دن استدلال اولنمق ضروریدر

چونکه دولت علیه‌نك واردات عشریه‌سی معاش مقابلی اوله‌رق خاص وزعامت وتیمار صورتیله وزرا وامرا ومأمورین وایالات عسکری اولان تیمارلو سپاهی‌یه وعصرمز اصطلاحنجه مصارف مخصوصاتی حکمنده بولنان اوقافه منقسم ومخصوص اولدیغندن وبعض یرلرده عوارض نامیله جزئی بر ویرکو وار ایسه‌ده اودخی مملکتلرك مصارف ضروریه‌لرینه معین ایدوکندن خزینهٔ دولته عائد اولان واردات جزیهٔ شرعیه وکمرك ومعادن ومحلول حاصلاتیله ملوك متجاوره‌دن النه کلان مقطوعاتدن عبارت اولوب مع مافیه کرك خزینهٔ دولتی وکرك وزرا وامرا وافراد ملت عثمانیه‌یی اغنا ایدن اموال غنایم ایدیکه بودخی طوتدیغنه تابع برواردات غیر مقرره‌در

مصارفات ایسه قپوقولی دینلان طوائف عسکریه ایله بعض علما وساداته مخصص اولان علوفهٔ یومیه ایله ادوات حربیه وابنیهٔ خیریه اعمالات وانشاآتنه منحصر وواردانه نسبتله جزئیاتدن اولمسیله دولتی دوشندیرد شیلر دکل ایدی تیمور وقعه‌سندن صکره اون سنه‌دن متجاوز مقاتلات داخلیه منقطع اولمامشیکن چلبی سلطان محمد مرحوم بعد الاستقلال سکز سنه‌دن عبارت اولان مدت سلطنتلرنده بروسه وادرنه‌ده اولان آثار مبروره‌لرینی انشا ایتدردکلرینه وبومثللو ابنیهٔ خیریه ایسه اکثریا غزا مالیله یاپیلوب حقوق عباددن بغایت اجتناب اولنه کلدیکنه نظرا ابجه وانقریه اصولی احتمالی غیر وارد وخزینهٔ دولتك وسعته دلیل وشاهددر فاتح مرحوم حسن طویل اوزرینه کیدر ایکن طوائف عسکریه‌یه یوز یوك اقجه اقراض ایدوب بعد الظفر هبه بیوردقلری تواریخده مسطور واواوقتك یوز یوك اقجه‌سی عصرمزده تماجه یوز یوك غروش دیمك اولوب مع مافیه سیم وزرك اشیایه نسبتنده فرق عظیم اولدیغنه یعنی اولتاریخده بردرهم کمش ایله النه بیلان اشیا شمدی برقاچ مثلنه محتاج اولدیغی ارباب حساب وتدقیق طرفندن بیان اولنمقده ایدوکنه باقیلور ایسه مبالغ مذکوره عصرمزه کوره کلیتلو مبالغ دیمك اولدیغندن معین اولان

علوفه‌دن فضله بوقدر اقچه اقراض وهبه ایلمك اقتدار مالیبی معلن اولدیغی کبی فاتح عصرینه قدر مسکوکات عثمانیه کمش اقچه‌یه منحصر ایکن مشار الیهك مجار التونی وزن وعیارنده التون قطع ابتدرمش اولمسی دخی ثروت دولت علیه‌نك ترقیسنی مؤیددر سلطان بایزید مرحوم اماسیه واستانبول وادرنه‌ده جوامع وعمارات وعظیم متفرعات وکبوه قرنده سقریه نهری اوزرنده جسیم وکارگیر کوپری وسائر خیرات ومبرات انشاسنه موفق اولمش ایسه‌ده اواخر سلطنتنده مضایقهٔ مالیه حادث اولوب دونما تدارکی ایچون فوق العاده اوله‌رق استانبول وبعض شهرلر اهالیسنه ویرکو توزیع ومؤخرا ترك اولندیغی بعض تواریخده مسطوردر حتی اول عصرده برآیدن متجاوز استانبولده زلزله واقع اولوب بك چوق کارگیر ابنیه منهدم اولمغله پادشاه ایچون چادره یعنی اخشاب دائره‌لر بنا اولندی وسلطان احمد جامع شریفنك بولندیغی موقعك الت طرفنده کون کورمز کلیسا دیمکله معروف اولان وباروت مخزنی اتخاذ قلنان بر ابنیهٔ رصینه‌یه صاعقه اصابتیله برهوا اولوب جوارنده بولنان بیوتی ودرت بیك نفوسی افنا ایلمسی شأمت مظالمه حمل اولندیغندن ویرکوی مذکورك سبب تأخیری اولمشدر لکن بومضایقه ضروری الوقوع برشی اولمیوب موقت وسوء اداره‌دن منبعث ایدوکی فصل آتی مزایاسندن معلوم اولور

احوال خارجیه

ممالك دولت علیه‌یه مجاور اولان دولتلر اسیاجه ایران ومصر واوروپاجه ونديك ومجار وله دولتلرندن عبارت اولمغله بونلرله وقوعبولان معاملات خارجیه بروجه آتی بیان اولنور

تیمورك ممالك عثمانیه‌یه هجومنه قدر سلطنت سنیه ایله ایران حکمدارلری بیننده معاملهٔ خصمانه ظهور ایتامشیدی وقعهٔ مزبوره‌دن صکره دخی دولت علیه اکمال ضایعاتیله مشغول وایران حکمدارلغی کاه قره قویونلی وکاه تیمور اولاد واحفادی ید اقتدارلرینه موصول اولمغله مناسبت واقع اولدقجه ارسال رسل ورسائل ایله دوستانه امرار وقت اولنور ایدی

وقتاكه فاتح عصرنده اق قیونلی طائفه‌سندن ابو النصر دینلان حسن طویل ایران ملوکنه غلبه ایدرك کسب عظمت وشوکت ایلدکده تیوریانه طور ایله سرحدات عثمانیه‌یی تجاوزه ومتعظمانه مکتوب ارسالنه جرأت ایتمکله فاتح مرحومك سیف سطوتیله لوای استدراجی سرنکون اوله‌رق عائله‌سی برطرف اولدی. چوق زمان کچمکسزین کندوسی ومؤخرا اولاد واعقابی نوش پیالهٔ مرك ایله وادیٔ عدمه روان وشیخ صفی اردبیلی اولادندن شاه اسماعیل اشاعهٔ مذهب شیعی وابا واجدادی مریدلرینك فدا کارانه اقدام وغیرتی ثمره‌سیله تخت نشین ایران اولدی

شاه مشار الیه هم صاحب مذهب وهمده حکمدار ذیقدرت اولدیغندن ایشنی ایکی طرفلو طوته‌رق اولا اناطولی ایچنه ارسال نقبا ایله خلقی مذهبنه دعوت وکلیتلو مرید پیدا ایلدیکه شیطان قولی دینلان شقی دخی انلردندر

ممالك شاهانه‌ده اول درجه‌ده درویش وقلندر صورتنده اشخاص چوغالدی واول مرتبه‌ده پادشاه اسلامه واهل سنته عداوت ومتبوع خفیلری اولان شاه شیعیه فدا کارانه نصرت وخدمت ایدرلر ایدیکه تعریف اولنمز حتی سلطان بایزید مرحوم ارنبودلق سفرندن عودت بیوردقلرنده الایله ادرنه‌یه کیرر ایکن برطار سوقاقده قلندر هیئت رذیم سل سیف ایله هجوم ایدوب رکاب همایونده بولنسان بندکانی طاقتمزله ازقالدی واصل مرام اوله یازدی هله پادشاه ایله همرکاب اولان اسکندر پاشا ضرب دبوس ایله مزبورك باشنی ازدی

بناء علیه بومثللو اجلافك ومذهب شیعه متعلرینك طرد ودفعلرینه تشبث اولندی ایسه‌ده بومطلبك حصولی برقوهٔ قاهره‌یه محتاج اولوب علاوهٔ رحم وشفقتله اولور بترامورددن اولدیغندن رفع ودفعلری شویله طورسون کوندن کونه تکثر وتزاید ایلدیلر وارکان دولتدن بعضیلری بیله مذهب مزبور محبت خاندان نبوی اولمق زعمیله درونی میل ومحبته باشلادیلر بوحالر سلطان بایزیدك انزواسی ایامنه دخی تصادف ایتمکله شاه اسماعیل اسکداره قدر ضبط ایلکی قوروب حدود اوزرنده طولاشمغه باشلادی ودولت علیه دخی حسن مدافعه‌یه وچول ایها نامیله اقجه وبوغیه ویره‌رك دفع ایلك تشبثنه مجبوریت تحتنده بولندی بوحالره نظرا روزکارك

نه نتیجه ویره جکنه انتظار اولنور ایکن زمام امور سلطنت سلطان سلیمك ید اقتدارینه بچه رك هوا بردن بره دکشدیکه تفصیلاتی ان شاءالله تعالی مصراتی فصلنده ایراد اولنور

بغداده خلفای عباسیه منقرض اولدقدن صکره آل عباسدن مصرده خلیفه انتخاب اولنوب سلاطین مصریه انلردن تقلد سلطنت ایدرلر ایدی اکرچه خلفای مشار الیهم امور حکومته مداخل دکللر ایسه ده خلافتلری عموما ملت اسلامیه جانبندن مصدق اولمغله ملوك اسلامیه نك اکثریسی حکومتلرینی شرع شریفه توفیق ایتمك مقصدیله خلیفهٔ عصردن اجازتنامه الهکلدکاری مثللو سلاطین عثمانیه حضراتی دخی قاعدهٔ عمومیهٔ مذکوره یی ایفا و بومناسبتله سلاطین مصریه ایله رسم مراسلات وموالاتی اجرا ایدرلر وفتوحات جسیمه وقوعنده تبشیر نامه لر وغنایمدن هدایای مناسبه کوندررلر ایدی حتی سلطان مراد ثانینك وارنه مظفریت عظیمه سنده ارسال ایلدیکی هدایا ایچنده یکرمی بش نفر اهن پوش اسیر بولندیغندن غزوهٔ مز بوره نك اهمیت وصلابتی بونلردن استدلال اولنه رق اول هفته منابرده الله ینصر ابن عثمان دعاسی ادا ایلدکاری معتبرات تواریخده مسطوردر فقط تیمورلنك کرك دولت علیه وکرك سلطنت مصریه نك دشمن محاربی ایکن و یلدیرم بایزید خان ایله سلطان مصر بیننده بوبابده مخابره جریان ایلدیکی حالده نیچون طرفینك حرکاتی یکدیکرینه توفیق اوله مدیغی حلی مشکل برمعمادر زیرا تیمور سکز یوز اوچ سنه سی سیواسی تخریب ایتدکدن صکره شام وحلب طرفلرینه هجوم ایلدیکی زمانده سلطان بایزید دخی اذربایجان حاکمی طهرتن اوزرینه کیتمشیدی ظاهر حاله باقلنجه یلدیرم مرحوم ملك مصرك اردوسیله پرلشوب یاخود بری عربستان جانبندن و دیکری قونیه اوزرندن حرکت ایدرك تیموری اورته یه السه لر اغلب احتمال اوزره کسر تسلط وتغلبی الطاف سبحانیه دن مأمول ایدی

اناطولیده واقع طوائف ملوك ممالکی ایکنجی دفعه یعنی فاتح مصرنده کاملا حوزهٔ حکومت عثمانیه یه داخل اولدقده ممالك مصریه ایله کشور دولت علیه بیننده آل رمضان وآل ذوالقدریه حکومتلری قالمشیدی بونلر دخی جنکیز وقعه سی سبیله وطنلرینی ترکه مجبور اولان قبائل اتراکدن اولوب اذنه ومرعش طرفلرنده توطن ایدرك تشکیل حکومت ایتمشلر ایسه ده

حكمدارلری استقلال كامله مظهر اوله‌میوب اكثریا مصر پادشاهلری طرفندن و بعضا دخی دولت علیه جانبندن مذكور خاندانلر منسوبانندن اوله‌رق ملتجی اولنلر بالاقدار مقام حكومته اصعاد اولنه كلدیكی جهتله بوندن طولایی دولتین بیننده استرقاب كیردیكندن فاتح مرحوم عزبستان سفری نیتیله حركت ایلدیكی حالده وقوع وفاتی تأخیر عزیمتی مستلزم اولمشیدی متعاقبا سلطان مصرك جم سلطانه اعانه‌سی محرك غیرت بایزید خانی اولمغله كانون مقاتله فروزان اولمشیكن بروجه اشعار سابق مفتی مصر بولنان مولانا زین‌الدین عربینك سفك دماء مسلمیندن اجتناب اولنمق حقنده عرض ایتدیكی شاهد زیبای نصایح پادشاه حضرتلرینك اینهٔ قلب‌حقایق اشنایلرنده تام الاندام كورنمكین ترك محاربه‌یه رضاداده اولوب دولتین بیننده اولان شرارهٔ فتنهٔ رقابت اغوش رمادده تستر ایلدی

وندیك جمهوری مالك اولدیغی قوهٔ بحریه سایه‌سنده توسیع تجارت وثروت ومندرس اولان روم ایمپراطورلغی انقاضندن استفاده ایدرك كرید وسائر بعض اطه‌لرایله موره‌نك برمقدار یرینی تحت تصرفنه المشیدی جیوش عثمانیه موره و بوسنه طرفلرینه واصل اولدقدن صكره دولت‌علیه ایله محاربه‌یه مجبور اولدی ایسه‌ده موره‌ده اولان مستملكاتنی ودالماسیاده واقع بعض سواحلنی الدن چیقارمقدن و بوسنه‌عسكرینه وندیك شهرینه قریب یرله قدر غارت ایتدیرمكدن بشقه برشی حاصل ایده‌میه‌رك محاربات بحریه‌ده دخی كلیتلو ضایعاته كرفتار اولمغله غائب ایتدیكی ممالكك استردادندن قطع امید ایله طالب مصالحه اولدی اول عصرك صلحلری ایسه عصرمز معاملاتنه مقیس اولمدیغندن كیفیت انعقادلرینك بیان وتوضیحنه ابتدار اولندی

محارب اولان دولته یأس وفتور عارض اولدقده ركاب همایونه واركان دولته وسرحدات امراسنه ایلچی وهدایای مناسبه ارسالیله استرحام ایدرك عفو پادشاهی‌یه نائل اوله‌بیلور ایسه مقام صدق واستقامتده دائم اولدقجه ومغایر مصافات حال وحركتده بولنمدقجه طرف سلطنت سنیه‌دن مؤاخذه اولنمیه‌جغنی متضمن فرمان عالی اعطا اولنوب انلرطرفندن سند اخذینه تنزل اولنمز ایدی

چونکه فتح اولنان محللرك استرداد احتمالی و یاخود حکومت دولت علیه یه ترك قلندیغنی تصدیق ایتدیرمك احتیاجی مفقود اوله‌رق طرفینك زیر حکمنه کیرمش بولنان محللر محتاج شرح وایضاح اولمامغله حدود تعیینی و برطاقم شروط وقیود بیانی تکلفنه لزوم یوغیدی

مع مافیه اثنای مصالحه‌ده دخی سرحدات اقنجیلری فرصت بولدقجه چته‌یه کیتمك تعبیریله یکدیکری ممالکنه تجاوز ایدرك حیوانات واسرا اغتنام ایلمك ناقض مصالحه وموجب شکایات اولدیغی بعضا طرفین سرحد محافظلری بیننده بر برلری ممالکنه طوب چکلمامك اوزره مقاولات وقوعندن استدلال اولنورکه طوب بسز تجاوز ایدن چته جیلر تحت مساعده‌ده بولنورلر بوحاللره نظرا اول عصرك مصالحه‌لری یالکز حرکات کلیهٔ عسکریه‌یی دافع برنوع متارکه دیمك اولور

دوبرونیك جمهوری که راغوزهٔ جمهوری دخی دیرلر ذاتا وندکلولردن امین دکللر ایکن دولت علیه‌نك بوسنه وارنبودلق طرفلرینه طوغری ایلرولدیکنی مشاهده ایلدکلرنده امنیت واسایشی حمایهٔ سلطنت سنیه‌ده بوللریله اوچ سنه‌ده برکره یتمش بشبیك قره غوش یعنی ریال ویرکو ویرمك اوزره عرض اطاعت ایلدکلرندن بشقه وندیك ایله هم حدود اولمق مضرتندن قورتلمق اوزره مملکتلرینك وندیك ممالکنه متصل اولان ایکی جهتندن تقریبا یارم و برساعت عرضنده برخط ایروب جانب دولت علیه‌یه تسلیم ایلشلر ایدیکه بوخطك بری قیلق ودیکری ستورینه ایالنلرندن بدأ ایله هرسك اراضیسنه منتهی والآن تحت حکومت سلطنت سنیه‌ده‌در مذکور جمهورلق درتیوز سنه‌دن متجاوز بوحالده امین وسالم پایدار اولدقدن صکره بیك ایکیوز اون بش تاریخلرنده فرانسه ایمپراطوری بناپارت طرفندن ضبط اولنوب صکره نمچه‌لویه منتقل اولدی

دولت علیه روم ایلنك فتحیله مشغول ایکن طونه‌نك بوطرفنده بولنان حکمداران ملت عیسویه مجار قراللرندن استمداد ایده‌کلدکلرینه ومجار دولتی طونه‌نك قارشو جانبنده واقع وسلطنت سنیه‌دن اوزاق ایسه‌ده مطالعهٔ انجام کار ایله مبتلای خوف وهراس اولدیغنه مبنی حکمداران سالف الذکره پیشوا اوله‌رق بالدفعات هجوم ایدوب لکن ضایعاتدن غیری برشیئه نائل اوله‌میه‌رق فقط طونه‌نك بوطرفنده واقع بلغرادی برتقریبله اله کچورمش

وفوق العاده استحکام ایله تحصین ایدرك برسد سدید استحصالنه موفق اولمشیدی عساکر عثمانیه مرة بعد اخری مجارستانی غارت ایلدی ایسه ده بلغرادك فتحی ممکن اوله مامسیله کاه مصالحه و کاه محاربه صورتیله امرار وقت اولنمقده ایدی

افلاق امارتی یلدیرم بایزید خان زماننده ویرکو اعطاسنه مجبور اولوب تیمور وقعه‌سی سببیله وعسکرەلری بروجه آتی تشویقات ثمره‌سیله صورت مخالفتده کورندکجه جیوش عثمانیه‌نك صدماتنه کرفتار وفاتح عصرنده بغدان مملکتی دخی سطوت سلطنت سنیه‌دن خبردار اولمغله وباخصوص سلطان بایزید ولینك اوائل سلطنتنده بندر واقکرمان قلعه‌لری فتح وتسخیر اولنمغله مملکتین ممالك عثمانیه‌دن معدود اوله‌رق فقط والی تعیینه عدم تصدی ایله ایچلرندن ویوده انتخاب ایتدیریلور ومعین اولان ویرکولری سنه بسنه رکاب همایونه تقدیم اولنور ایدی افلاقك اولا ویرکوسی قرق بیك التون ایکن بردفعه وقوعبولان عصیانلری مجازاتی اوله‌رق سکسان بیکه ابلاغ قلنمشدر

له دولتی مملکتینك حکومت عثمانیه‌یه ارتباطنی بروجهله هضم ایده مامکله بعضا ویوده‌لری تشویق وبعضا دخی سوق عسکر ایله متشبث تفریق اولدیغندن کرك عساکر تاتار وکرك سرحدات عثمانیه امراسی پك چوق کره لهستانی غارت ویغما ایلدیکنه بناء له دولتی دخی دولت علیه ایله دوام مخاصماتده تزیید ضرردن بشقه برشیئه مقتدر اوله‌میه‌جغنی تیقن ایدرك رکاب همایونه وقریم خانه وسرحد امراسنه اقچه وبوغچه‌لر تقدیمیله عهد وامانی مشعر فرمان همایون استحصالنه موفق اولدیکه بونلرك دها زیاده تفصیلاتلری انشاءالله تعالی درجه درجه فصول آتیه‌ده ایراد اولنور ؛

باب ثالث

(سکز یوز اون سکز سنه سنده واقع یاوز سلطان سلیم جلوسندن بیك)
(اوچ تاریخنده مرتحل دار آخرت اولان سلطان مراد ثالثك اواخر)
(سلطنتنه قدر اولان سکسان بش سنه‌لك وقوعاتی متضمندر)

یاوز سلطان سلیم خان حضرتلری اگرچه طوائف عسکریه‌نك طلب واستدعالری اوزرینه نائل سلطنت اولدی ایسه‌ده قبل‌الجلوس یکی بغچه چاینده خیمه‌زن اقامت ایکن امرای عسکریه ایله عقد مقاوله ایدوب امور سلطنته مداخله وخلاف ادب حرکت ایتمیه‌جکلرینه وامرندن چیقمیوب ارباب جنایته صحابت ایلمیه‌جکلرینه عهد وامان الدرق بوشرطلر ایله قبول سلطنت ایلمشیدی معتاد اولان جلوس بخششی ایله ترقیاتك اعطاسی اثناسنده برمتعین بك وبریکیچری وبرسپاهی طور ادبدن خارج حرکاته تصدی ایلدکلرندن اوچنی دخی صلب ایدرك اجرای شروط مقاوله‌یه بوندن بدا ایلدی

شهزادهٔ مکرملری سلطان سلیمانی کفه‌دن جلب ایدرك استانبول محافظه‌سنه بالتعیین کندولری یکرمی بیك قدر عسکر ایله بیوك برادرلری سلطان احمدك اناطولیده اولان تسلطنی دفعه عازم اولدی چونکه بایزید خان مرحومك جملهٔ وصایاسندن بریسی بلاموجب برادرلرینه سل سیف ایتمامك قضیه‌سی اولدیغندن پادشاه حضرتلری اثنای جلوسده استانبولده بولنان سلطان قورقوده مدللو سنجاغنی منصب قدیمی بولنان لواء صاروخانه الحاقا توجیه وانواع تکریمات ایله اعزام ایدوب لکن سلطان احمد نیل سلطنتدن مأیوسا اسکداردن رجعته مجبور اولدقده کمال غضبندن قونیه‌یی محاصره‌یه جرأت و پادشاه عصره اعلان عصیان ومخالفت ایلدیکنه مبنی بالضروره انك دفع تسلطی لازم کلمشیدی

موکب همایون انقره‌یه واصل اولدقده سلطان احمدك ملاطیه طرفلرینه طوغری فرار ایلدیکی خبر النمغله واوزرینه کیدلسه سلطان مصره دخالت ایده‌جکی اشکار بولنمغله بروسه‌یه عودتله بالسهوله اله کچورلمسی تدابیرینه تشبث اولندی

بارکاه پادشاهی‌یه دخالت ایدن بش نفر برادر زاده‌لری اقتضای حکم

عصره و وزير اعظم قوجه مصطفى پاشا دخى سلطان احمد ايله نهانى اجراى مكاتبه ده بولنديغنه بناء اعدام اولندقلرندن صكره كويا طوائف عسكريه بونلرك بلا موجب قتللرندن طولايى سلطان سليمدن روكردان وسلطان قورقودك جلوسنى خواهان اولمق زمينده سلطان قورقوده اطاره اولنان محررات مصنعه شبهه دن وارسته طريقى ايله شهزادهٔ مشار اليهه واصل اولمغله بيچاره شهزاده بونى صحيح ظن ايدوب برطاقم مواعيدى مشعر جواب يازديغندن پادشاه شديد المشرب شكار شابه سيله بغتة بروسه دن حركت ومغنيسايه صولت ايدوب سلطان قورقود اكرچه فرار وتكه ساحللرندن كمى يه بنوب سلطان جم كبى صاوشمق تشبثنه ابتدار ايلدى ايسه ده بقه يى اله و برمكله زمرهٔ شهدايه الحاق قلندى

سلطان احمد دخى بومثللو مكاتيب مصنعه يه اعتمادا بروسه جوارينه جلب واطرافى احاطه اولنه رق دردست ايديلوب انك دخى شهباز روحى اعلاى عليينه پرواز ايلدى

اكثر مورخين شهزادكانك قولايلقله اله كچملرينى موفقيت سليم خانيدن عد ايدرلر واكر بونلر شاه اسماعيله ومصر سلطاننه التجا ايلسه لر سلطان سليم هيچ برطرفه حركت ايده مز ونائل اولديغى فتوحاته مظهر اوله مزدى ديرلر و پادشاه مرحومك برادرلرينك شهادتندن پك زياده متأسف ومتأثر اولوب اغليه رق بو بدعت سيئه يى نسلمزده ايجاد ايدن رحمت حقدن بعيد اولسون ديو انكسار ايلدكلرى روايت ايدرلر

هرنه حال ايسه ورثهٔ سلطنت منازعه سى برطرف اولدقدن صكره شاه اسماعيلك اناطولى ايچنه كونرديكى نقبا معرفتيله تضليل ايلديكى عشاير وايلات كمال تدقيق ايله لدى التحرى مذهب شيعه يه داخل اولمش قرق بيك قدر نفوس دفتر اولنمغله بونلرك اشداسى قتل وتدمير وسبكمغز اولنلرى تأديب وتنكيل قلندى

بعده سلطان سليم روم ايلى يى طولاشه رق ادرنه يه رهبت بخشاى ورود اولوب ملوك مجاوره دن كلان ايلچيلرى كمال دارات واحتشام ايله قبول وايجاب حاله تطبيقا تلطيف وترهيب ايلدى

بو وجهله امور داخليه بوانه قونلدقدن صكره مقصد اقصى اولان شاه اسماعيل تأديبى ايچون شرق سفرى اعلان وطقوز يوز يكرمى سنه سى

محرمنده ادرنه دن استانبوله سوق موکب اقتدار ایله بشکطاشدن طرف
اسکداره کذار بیورلدی

سلطان سلیمك هجومی شاه اسماعیلك معلومی اولدقده حرکات سابقه سندن
تجاهل ایله بومثللو معامله خصمانه اجراسنك سببندن سؤال معرضنده نامه
وایلچیلر کوندردی ایسه ده سلطان سلیم اصلاح کاتنه خلل کتورمیه رك
وایلچیلری تدمیر وتحقیر ایدرك اول تاریخده سرحد ممالك عثمانیه اولان
سیواسده عساکر محشده نك یوقلمه سنی اجرا وفرق یکنی سیواسده توقیف
ایدوب منتخبی اولان یوز بیك نفر جند منصور ایله کشور ایرانه داخل
اولدی

شاه اسماعیل مقابله یه بکده جرأت ایده مدیکنه مبنی اوزاق طولاشمقده
وطوائف عسکریه ایسه ایکی آیدر ایران ممالکنده کشت وکذار ایتدیکمز
حالده شاه میدانه چیقمیور بو قدر اغر عسکر ایله بوندن ایلرویه کیدلمز
دیه رك عودت ارزوسنی سمع پادشاهی یه القا ایتمکده اولوب حتی لاجل
الاخافه اوطاغ همایونه قورشون دخی اتدیلر ایسه ده سلطان سلیم خان شاه
اسماعیلك کسر شوکتی حاصل اولمقسزین رجعت اولندیغی تقدیرده بوقدر
زحمت نافله یه کیتمش اوله جغنی بلدیکندن یکیچریلرك کفتکوسنه اصلا
قولاق اصمیوب بلا محاربه دونمك احتمالی یوقدر جانی استیان بنمله کلسون
استراحت طلب ایدن تن پرورلر دونسون جواب قهر عتابیله تبریزه طوغری
حرکت وشاه اسماعیلك غضبنی تحریك ایله میدانه چقمسی ایچون تستر واختفاسنه
تعریضا لباس زنان وکسوه صوفیان ارسالنه مساعت ایلدی

وکلای دولت دخی عودت مطالعه سنده ایسه لرده سویلمکه جسارت
ایده مدکلرندن مقرب پادشاهی اولان همدم پاشایی قاندردیلر پاشای
مزبور غرور جوانی ونشئه کامرانی ایله برتقریب لزوم عودتی یاد ایلدکده
تیغ سرتیز سلیم خانی ایله تباه وسائره باعث انتباه اولدی

شاه اسماعیل سلطان سلیمك تحقیراتنه وکندو امراسنك تعریضات
وتشویقاتنه طیانه میوب تبریز جوارنده واقع چالدیران صحراسنده موکب
عثمانی یی استقبال ایلدی

شاه مزبورك عسکری هم کثرتلی وهم کاملا سواری وبرفرقه سی زرهلی
بولندیغی وذاتا دخی غلبه ایله مألوف اولمش وسلحشورلقده کسب ممارست

ایتمش برطاقم فدایی ایدوکلری جمله تحقیقاتدن اولمسنه مبنی درجنك اول شدتله هجوم ایده‌جکلری درکار اولدیغندن قانون قدیم عثمانی اوزره تفنك انداز اولان ینکیچریلر صف حربك وسطنه وضع اولنوب جانبینه طوپلر تعبیه وزنجیرلر ایله یکدیکرینه ربط قلندی اردوی همایونك ارقه‌سی مهمات عربه‌لری ایله تحصین اولنوب چادرلر دخی اوقدر صیق قورلدیکه ایپلرینك بربرینه مربوطیتندن ارالرنده سواری دکل پیاده بیله حرکت ایده‌مز ایدی ودشمنی طوپلرك نشانکاهنه چکمك ایچون اوکارینه عزب تعبیر اولنان عسکر قونلدی

شاه اسماعیل بالذات موکب همایونك صول قولنه شدتله هجوم ایدوب عزبلری طوپلرك اوکندن منحرفا ایچرو الغه وقت ویرمامکله کلی تلفاته سبب اولدقدن وروم ایلی بکلربکیسی ایله بعض امرایی مقتول سیف حیف ایلدکدنصکره ارقه جانبندن معسکر همایونك ایچنه کیرمکه صولت ایتدی ایسه‌ده بروجه محرر مهمات عربه‌لرینك وچادر ایپلرینك حیلولتندن مقتدر اوله‌میوب سلطان سلیم طرفندن صول قول امدادینه قپو قولی باوکلرندن عساکر منتظمه دخی ارسال قلنمغله شاه مزبور بالضروره عودته مجبور اولدی معسکر همایونك صاغ جناحنده قوماندان اولان اناطولی بکلربکیسی سنان پاشا بوحالی مشاهده ایلدکده صاغ قول طوپلرینك پیشکاهنده بولنان عزب طائفه‌سنی طوپلرك اره‌لرندن واوزرلرندن ایچرویه الوب تمام نشانکاهه کلمش اولان امرای عجم اوزرینه آتش ایتمکه باشلدی

شاه جانبندن بوقوله حمله ایچون معین اولان وکیل السلطنه عبد الباقی خان ودیار بکر حاکمی استاجلو محمد خان وسائر صنادید صفویه ازوقت ایچنده دانه قوارع آتش فشانه هدف ومعیتلرنده بولنان جنود روافض دخی افتاده صحرای تلف اولمغله شاه اسماعیلك کوکب اقبالی غروبه یوز طوتدی

ایرانیلرك وهله اولاده اولان شدت هجوملری بووجهله کچشدرلدکدنصکره برمدت دها محاربه‌یه دوام اولنوب طوب وتفنك قارشوسنده سوارینك پایدار اولمسی ممکن اوله‌مدیغنه مبنی عساکر عجم پراکنده وپریشان وشاه اسماعیل دخی طوتلمق مرتبه‌سنه کلشیکن مجروحا فراره شتابان اولدی شاه مزبورك اردوسی وپایند فرار اولمق ملاحظه‌سیله استصحاب ایلدکلری

اهل وعیاللری وحتی شاهك تاجلی خانم نامنده اولان زوجه‌سی اغتنام اولنوب بعده جانب تبریزه سوق موکب اجلال بیورلدی

تبریز اهالیسی موقع اطاعت وفرمانبریده قائم اولمغله غارت وخسارتدن امین اولوب فقط بیك قدر ارباب هنر وصنایع اهل وعیاللریله برابر استانبوله اعزام وارسال قلندی

سلطان سلیم قاره باغده مشتا نشین اولوب اولبهارده تکرار شاه اسماعیل اوزرینه صولت ایتمك افکارنده ایدیسه‌ده یکیچریلر عودت خصوصنده همزبان نیاز اولوب موسم شتا دخی تقرب ایلمکله رکاب همایونك تبریزه دخولندن طقوز کون مرورنده اوازهٔ کوس عودت ولوله انداز زمین زمان واثنای راهده یکیچریلری تحریك تهمتیله وزیر اعظم هرسك زاده احمد پاشا معزول و وزرادن دوقه کین اوغلی احمد پاشا مقتول اولوب اناطولی بکلربکیسی خادم سنان پاشا وزارت عظمی‌یه ارتقا ایلدی اماسیه‌یه بعد الوصول موسم شتانده امرار اولنوب طقوز یوز یکرمی برسنه‌سی اول بهارنده حرکت وطلایع معسکر همایونك سیف سطوتلریله کماح ودیار بکر وچمشکزك طرفلری امرای اعجام اللرندن تخلیص قلندی

ذوالقدریه حاکمی اولان علاالدوله دولت مصریه طرفداری اولوب سنهٔ سابقه‌ده موکب پادشاهینك بعض مهمات فرقه‌لرینه تعرض ایلمشیدی ترتیب جزاسی ایچون وزیر اعظم سنان پاشا وحاکم مشار الیهك برادرزاده‌سی اولوب خدمت سلیم خانیده بولنان شهسوار اوغلی علی بك اعزام بیورلمغله بالمحاربه علاالدوله وارکان وامراسی قنطرهٔ شمشیردن امرار وممالك ذوالقدریه دینلان مرعش ایالتی مشار الیه علی بکه احسان قلندی

ملك مصر اولان سلطان غوریدن نامه وایلچی کلوب شهسوار زادهٔ علی بکك نظر التفاتدن اسقاط اولنمسنی وممالك ذوالقدریده کمافی السابق خطبه‌ده نامی یاد قلنمسنی التماس ایتمکله بوکونه متحکمانه معامله‌دن پادشاه حضرتلرینك طبع سلیملری متغیر اولوب قوجه چرکس ار ایسه مصرده خطبه‌سنی مستمر ایتسون جواب قهر عتابیله ایلچیسی اعاده وذوالقدریه ممالکنك علی بکه احسان اولندیغی حکایه‌سیله علاالدوله‌نك سر بریده‌سی دخی علی رغم الانف فرستاده قلندقدن صکره دار السلطنهٔ استانبوله مراجعت بیورلدی

اماسیه مشتاسنده عسکری طائفه‌سی بر بهانه ایله دفتردار پیری پاشا وخواجهٔ سلطانی حلیمی چلبینك خانه‌لرینی غارته اجتسار ایتمشلر ایدی استانبوله بعدالوصول ضابطان عسکریه بالذات حضور پادشاهی‌یه جلب وسبب فتنه‌دن سؤال ایله تضییق ایدلدکده وقعهٔ مزبوره وزرادن اسکندر پاشا وقاضیعسکر تاج‌زاده جعفر چلبی وسکبان باشینك تحریکی اثری اولدیغنی بیان ایلملریله اوچی دخی شمشیر کلوکیره مبتلا اولدیلر

شاه عجمه تابع اولان امرای اکرادی سمت اطاعته دعوت ایچون اماسیه مشتاسندن ادریس بدلیسی ارسال اولنمغله مولانا مشارالیه ارمی واشتی وسوران وعمادیه وحسن کیف وبدلیس وحیزان وجزیرهٔ عمریه حکامی وبونلر امثالی یکرمی بش قدر امرای اکرادی کاه تخویف وکاه تلطیف ایله ربقهٔ اطاعت دولت علیه‌یه بند ایلدی   شاه اسماعیل طرفندن دیار بکر استخلاصنه مأمور ایدیلان قره خانك دفع تسلطی ضمننده میرمیران قرمان خسرو پاشا سردار تعیین اولنه‌رق قوچ حصار قربنده مقاتلهٔ عظیمه وقوعیله اون بیك قدر عجم ایله قره خان مقتول اولوب بومظفریت جلیله‌نك ثمره‌سی اوله‌رق کردستان طرفلرنده بولنان بقیهٔ قلاع وسنجار وموصل واورفه سنجاقلری دست تغلب ایرانیاندن انتزاع قلندی

شاه اسماعیل طلب عفو وصلح ایچون مکررا ایلچیلر کوندردیسه‌ده مظهر مساعده اوله‌مدیغندن ملك مصر اولان سلطان غوری‌یه نامه یازوب اکر سلطان سلیم برکره دها ایرانه هجوم ایدر ایسه کشور عجمی ضبط ایده‌جکی وبعده نوبت ملك عربه کله‌جکی درکار اولسنه مبنی شمدیدن بونك چاره‌سنه باقلمسنی تذکار ایلمشیدی
سلطنت سنیه ایله دولت چراکسه بینه ایسه قرق سنه‌دنبرو رقابت کیرمش وامرای چراکسه فن فروسیتده اولان مهارتلرینه مغرور ومتکبر برقوم جاهل اوله‌رق سلطان سلیمك درجهٔ قوت ومکنتنی تمییزه غیر مقتدر بولنمش اولنق حسبیله صورت توسطده اظهار تحکم وعداوته مجاسرت ایلمکه باشلادیلر
حالبوکه شاه اسماعیل سیف سطوت سلیم خانی ایله مقهور اولدقدنصکره

جهانكيرلك سوداسندن فراغت وميدان حربه چيقديغنه ندامت ايدوب عيش وعشرته منهمك اولمسيله اوجسانبدن انديشه يى موجب حال قالمديغنه مبنى تسخير كشور عرب ذهن پادشاهيده جولان ايتمكده ايدى بناء عليه ظاهرا ايران وباطنا عربستان اوزرينه سفر نيتيله طقوز يوز يكرمى ايكى سنه‌سى اوائلنده وزير اعظم سنان پاشا يكرمى بيك قدر عسكر ايله ديار بكره طوغرى حركت وسلطان سليم دخى متعاقبا تحريك لواى سطوت ايلدى

روم ايلى قاضيعسكرى زيرك زاده وامرادن قره‌جه پاشا سفارتله سلطان غورى‌يه ارسال وتسطير اولنان نامهٔ همايونده ايران اوزرينه اولان حركتى بيان ايله خادم حرمين اولديغكزدن دعاى خيريه‌كز رجا اولنور مآلى تذكار اولندى لكن سلطان غورى شهريار بلند اقتدارك نيتنى تفرس ايلديكنه مبنى عربان وعسكردن ماعدا اون اوچبيك عبد مشترا ايله تحريك لواى نهضت ايدرك حلبده سفيران مشار اليهما ايله لدى الملاقات برقاچ كون حبس وتحقير ايلدكدن صكره ملاحظهٔ انجام كار ايله بالتطييب اعاده وايران اوزرينه سفر ايتمك مرادكز اولديغى حالده نيچون دونمه‌كزك اسكندريه‌يه عزيمتنى تنبيه ايلديكزديو تعريضى متضمن جواب نامه دخى فرستاده ايلدى

موكب همايون بوجاق دره نام محله واصل اولدقدهٔ مشار اليهما تقبيل سرير دولتمصير وزبان شكوى ايله سركذشتلرين تقرير ايلدكلرينه وصدر اعظم دخى حدود عربستانه بالوصول ملاطيه معبرندن عبور ايچون حكام چراكسه‌يه مراجعت ايلدكده سدباب رخصت ايله فتح دروازهٔ عداوت ايتدكلرينه مبنى سلطان غورينك سالك اولديغى طريق ناموافق مؤكد عزم سابق اوله‌رق اردوى همايونك يوزى شرقده ايكن قبله طرفنه چويريلوب عربستان اوزرينه سوق توسن عظمت قلندى

عينتاب وملاطيه وديوريكى وبهسنى وقلعة الروم ضبط اولندقدن صكره طقوز يوز يكرمى ايكى سنه‌سى رجبنده حلب قربنده واقع مرج دابق نام صحراده مصر اردوسيله مقاتلهٔ عظيمهٔ مشهوره وقوع بولوب

بش ساعت ظرفنده عسکر چراکسه منهزم وسلطان غوری دخی دائرهٔ شهوددن منعدم اولدی

حلب والیسی اولوب عرض اطاعت ایدن خیری بك واسطه‌سیله حلب سکانی موکب همایونی کمال تعظیم ایله استقبال ایلدکلرندن غارت وخسارتدن مصون اولدیلر سلطان غوری شاه اسمعیل کبی اسکداره قدر ضبط ایتمك اوهامنه قانع اولمیوب استانبولی دخی تسخیره نیت وبین محاصره‌ده صرفنه محتاج اولدیغی مبالغی تهیه واستصحاب ایلمش ایدوکندن حلب خزینه‌سنده مدخر بولنان یکرمی کره یوز بیك التون یعنی عصرمز قیمتنه نظرا برملیون لیره ایله اشیای سائره وموروع امرا اولان اموال کثیره مضبوط خدام سلیم خانی اولدی

اون سکز کون حلبده اقامتدن صکره طرف شامه عطف لجام اجلال اولنوب حما وحمص وطرابلس وقدس شریف سکانی صف بستهٔ مقام اطاعت اولمشلر ایسه‌ده حاکم غزه اولان جانبرد غزالی برمقدار چراکسه وعربان عسکریله غزه‌ده اقامت ایدوب مصره سدسپاه اولمق ویاخود سلطان سلیم عودت اختیار ایدر ایسه شامی تخلیص ایلمك افکارنده بولندیغی تحقیقکردهٔ پادشاهی اولمغله وزیر اعظم سنان پاشا ارسال اولنوب جمعیتی تدمیر وجنود عثمانیه حقنده بدمعامله‌یه متجاسر اولان غزه اهالیسی تازیانهٔ شمشیر ایله تعزیز ایتدیرلدی

شامده اوچ درت آی آرام وغائلهٔ شتا برطرف اولدقدن صکره تسخیر مصر ایچون عزیمته اقدام اولنوب وزرادن حسام الدین پاشا مشکلات بریه‌یی بیان ایتدکده بقاسی عسکر بینده فتور واوهامی استلزام ایده‌جکندن ایران سفرینه قربان اولان همدم پاشایه تردیف ودولت شهادت ایله تشریف قلندی

بونك اوزرینه مراد همایونه مخالف کلام تفوهنه کیمسه‌ده قدرت وجسارت قالمامقله موکب همایونه لزومی اولان صو وذخائر برابر کتورلمك کبی مشکلات عظیمه اختیار اولنه‌رق یوله دوزلدیلر لکن عنایت حق ایله بعضا یغمورلر یاغمغله قورقیلان شیلر وقوعبولمقسزین طقوز یوز یکرمی ایکی سنه‌سی ذی الحجة الشریفه‌سنك سلخنده مصر قربنده واقع برکة الحاج

نام محله نصب سرادقات اجلال وهمان اولكون ترتيب بزم رزمه استعجال اولندى

سلطان غورينك وفاتندن صكره مصرده تسلطن ايدن سلطان طومانباى زيدانيه صحراسنده تشكيل ايلديكى اردويى طوب وتفنك وسائر ادوات جنك ايله تحصين ايتمش ايسه‌ده پادشاه صاحب تدبير احوال دشمندن خبير اولديغنه مبنى جبل مقطمدن نازل ومعركه كاهه طرف خلافدن واصل اولمغله طومانباينك سعى واقدامى نتيجه پذير اوليوب جمع اندك شمار ايله فراره مجبور اولدى

چراكسه جنديلرينك سلحشورلقلرى وفرط جسارتلرى تسليمكردۀ يار واغيار اولوب حتى اسلحۀ ناريه‌يه مقابله ايده‌ميه‌جكلرينى تفرس ايلدكلرنده برقاچ نفر چركس فدايئسى بالذات سلطان سليمه ايصال مضرت ايتمك ايچون رايت همايون اوزرينه هجوم ايلديلر توفيقات ربانيه جمله‌سندن اوله‌رق پادشاه حضرتلرى موقع اخرده بولنمغله سنجاق ديبنده طوران وزير اعظم سنان پاشا ورمضان اوغلى محمود بك وعينتاب واليسى يونس بك كشتۀ تيغ قضا اولدى لكن بودرجه جان سپارانه چالشمشلر ايكن خيبت وخسراندن غيرى برشيئه نائل اوله‌مديلر

محاربه ختام بولدقدنصكره سلطان سليم شوكت باهره وكوكبۀ قاهره ايله مصر ايچندن كچوب بولاقده منصوب اولان معسكر همايونه نزول بيورديلر

چندكون مرورنده سلطان طومانباى جمع ايده‌بلديكى عربان عسكريله بغتةً مصره دخول ايدوب اوچ كون اوچ كيجه درون شهرده محاربه ممتد ولايعد جان وبيكلرجه نوجوان سيلاب زدۀ فتن اوله‌رق يوم رابعده طومانباى جانب فراره سوق سمند واهالئ مصر دخى الامان صداسنى بلند ايلديلر

مؤخرا طومانباى دخى تعقيبنه مأمور اولان امرايه نفسنى تسليمه مجبور اولمغله حضور همايونه ايصال اولندقده سلطان سليم مشار اليهى مصر واليلكنده قوللانمق نيتنده بولنمش ايسه‌ده معاملۀ سركشانه اظهار ايلديكندن وعربلر لسانندن الله ينصر طومانباى صداسى منقطع اولمديغندن شهسوار زاده على بككه تسليم اولنوب باب زويله‌ده بردار قلندى چونكه

میر مشار الیهک باباسی مصر اولو مقدما باب مذکورده صلب ایلمش اولدقلرندن اکابدل طوتلدی

سنان پاشادن صکره مقام وزارت عظمایه اعتلا ایدن یونس پاشا مصر والیلکنه تعیین اولنمش ایسه‌ده طمع خائندن ناشی مقتول اولان امرای چراکسه حرملرینی مصادره‌یه باشلادیغندن حکومت مصر خیری بکه وشام ینه امرای چراکسه‌دن اولوب مؤخرا بارکاه سلیم خانی‌یه دخالت ایدن جانبرد غزالی‌یه توجیه ومصر محافظه‌سیچون خیری بک معیتنه بشیوز یکیچری و بشبیك سواری براغیلوب درت آی قدر مصرده اقامتدن صکره جانب شامه واندن حلبه عودت بیورلدی

اثنای راهده برکون وزیر اعظم یونس پاشا پادشاه حضرتلریله مصاحبت ایدرك کلورلر ایکن بوقدر زحمت ومشقتلر چکیله‌رك مصر فتح اولندقدن صکره برخائن چرکسه ویره‌جککزی بیلسه‌لر قوللرك ارقه که دوشوب کلمزلر ایدی دیو تعریضه جسارت ایلدیکی انده همان انك باشنی چکوب اوراجقده پاشای مشار الیهی قتل ایتدیردکدن صکره اناطولی قاضیعسکری بولنان کمال پاشا زاده‌یی یانه چاغیروب مصاحبت ایدرك یوله دوام ایلدی کمال پاشا زاده‌نك اتی نصلسه برصو برکندیسنه باصه‌رق سرپندیسی سلطان سلیمی باشدن اباغه قدر چاموره غرق ایلدیکندن مولانای مشار الیه بیجنابه دوشدکده علما اتی اباغندن اوزریمه صیجرایان چامور باعث فخر ومباهاتمدر بعدالوفات صندوقه‌م اوزرینه اورتسونلر دیو فراجه‌سنی چیقاروب حفظ ایتدیردی و بومعامله ایله قدردانلغنی عالمه بیلدیردی مذکور فراجه الان صندوقلری اوزرنده طورور

خدمت وزارت عظمی‌یه انتخاب اولنان استانبول محافظی پیری پاشا حلبده رکاب همایونه لدی الوصول شاه عجمك قره باغده تحزب واجتماع اوزره اولدیغی استماع اولندیغندن قرق بیك قدر عسکر ایله پاشای مشار الیه محافظهٔ سرحد ایچون اعزام اولندقدنصکره پادشاه حضرتلری جانب رومه عطف زمام ایدرك طقوز یوز یکرمی درت سنه‌سی رجب شریفنده استانبوله واصل و برقاچ کون مرورنده ادرنه‌یه مرتحل اولوب بعدالشتا استانبوله عودت بیوردیلر

وزیر اعظم بیره‌جك مقابله‌سنده ضرب خیام ارام وممالك مفتوحه‌نك

تنظیم امورینه اهتمام ایدوب شاه عجمك جانب خراسانه کریزان اولدیغی خبرالمغله بعد الاستیذان عودت ورکاب همایونه مواصلت ایلدی

بوزق اشقیاسندن جلال نام مفسد توقاد سمتنده برغارده قرار ومهدیلك دعواسیله یکرمی بیك قدر حمقا جمع ایلدیکی استخبار اولنمغله روم ایلی بکلر بکیسی فرهاد پاشا استیصالنه تعیین ومرعش حاکمی شهسوار اوغلی علی بکه دخی پاشای مشار الیهه التحاق ایلسی توصیه وتلقین اولنمشیدی میر مشار الیه فرهاد پاشانك وصولنه ترقب ایتمیه‌رك اشقیای مزبوره‌یی تنکیل وتدمیر ایلدی عصر سلیمان خانیده وبیك تاریخندن صکره ظهور ایدن بومقوله اشقیا جمیتلرینه جلالی تعبیری بونلردن اقتباس طریقیله اولدیغی مرویدر

برمدت قدس شریف و بر الشامه مستولی اولان اهل صلیب ملك صلاح الدینك همتیله اورالردن طرد اولندقلرنده ردوس جزیره‌سنده جمهور صورتنده برحکومت تشکیل ایدوب مجاهد معناسنه اوله‌رق قوالیر نامیله یاد اولنورلر وتدارك ایلدکلری قوهٔ بحریه واسطه‌سیله سفن اسلامیه‌یی طوتمق صنعتیله مشغول اولورلر ایدی

فاتح مرحوم عصرنده بونلرك دفع مضرتلرینه ابتدار وردوسك تسخیرینه صرف اقتدار قلندی ایسه‌ده قلعه‌سی فوق العاده استحکامات ایله تحصین اولنمش ودرونی فدایلر ایله مملو بولنمش اولدیغندن ضبطنه موفق اولنه‌مامشیدی

لکن مصر فتح اولندقدن صکره استانبول ایله مصر اراسنده‌کی موارده سفاینی تکثیر ایتمك طبیعت مصلحتدن اوله‌رق بونلرك تحت امنیته کیرمسی دخی بهمه حال ردوسك تسخیرینه منوط بولندیغنه بناء وکلای دولت سلطان سلیمی بوخصوصه تشویق وترغیب ومهمات مقتضیه تدارکنه اقدام ایتمکده ایدیلر

پادشاه حضرتلری ایسه برکره دها ایرانه هجوم ایدوب هنوز تأسس ایتمکده اولان مذهب شیعه ودولت صفویه‌یی محو وافنا ایلمك نیتنده اوله‌رق حالبوکه علمای عصر بر اقلیم فتح ایلمکدن برعیسوی کوبی الوب برخرستیان مسلمان ایلمك دها خیرلودر وسلطان سلیمك کافهٔ حرکاتی سفك دماء مسلمینی مؤدی اولوب اوکا ایسه مولا راضی اولمز دیه‌رك تعریض ایتمکده

ایدوکلرندن ووکلانك ردوس سفریله سلطان سلیمی اشغاله چالشملری دخی بونکته یه مبنی اولدیغندن پادشاه حضرتلری بن اقلیملر فتح ایتمك ارزوسنده یم سز بنی برخرسز جزیره سنی تسخیر ایله مشغول ایتمك ایسترسکز حالبوکه بنم بوندن صکره آخرت سفرندن بشقه سفرم یوقدر وبزم ارتحالمز لازم کلمشدر زیرا بقامز چوق آدمك فناسنی ایجاب ایده یور جواب جامع الکلامیله ردوس سفرینی رد بیوردیلر

فاتح مرحوم استانبولی تسخیر ایلدکده اهالیسنه امان احسان ایدوب اداره امور روحانیه لریچون بعض امتیازات ایله بطریق نصب ایلمش وامرای عیسویه یی دخی تلطیف وتبجیل ایتمشیدی برمدت مرورنده قانته قوزن وسائر بعض امرا برتقریبله استانبولی استرداد ایتمك سوداسنه دوشدکاری واولوقت طربزونده وموره ده تشکیل حکومت ایدن روم ایمپراطورلری تعلقاتیله مخابره یه کیرشدکاری استماع اولندقده مجاسرلری تأدیب اولنوب سلطان بایزید عصرنده دخی بو وسوسه کاملا زائل اولمدیغندن سلطان سلیم روم طائفه سنك یاقبول اسلام ایلملرینی ویاخود استانبولی ترك ایدوب کیتمرینی امر ایلدی

وکلای دولت بوبابده اضطرابه دوشوب لکن پادشاهك شدت هیبت وغضبندن مخالفته جسارت ایده مملریله مفتی عصر اولان زنبیللی علی افندی یه مراجعت ایلدیلر

مفتی مشار الیه فاتح مرحوم بونلره عهد وامان احسان وبرقطعه فرمان دخی اعطا ایلمش اولدیغندن شمدی بوتکلیف شرعا جائز اولمز دیو افتا ایتمکله سلطان سلیم فرمانی کورهیم دیو طلب ایلدی کیفیت بطریقه افاده اولندقده ذکر اولنان فرمان برحریقده محترق اولدیغنی بیان ایلمکله ایش برقات دها مشکلاته کرفتار اولدقده مفتی مشار الیه اثبات ماده دخی کافیدر دیدیکنه مبنی اختیار یکیچریلردن ایکی کشی دیوان همایونده ادای شهادت ایدوب سلطان غضوب حضرتلرینك دعواسی علیهنه حکم اولنمغله غائله برطرف اولدی

طقوزیوز یکرمی التی سنه سی شعبانده پادشاه حضرتلری ادرنه یه عزیمت ایدوب انجق پدرلری مرحوم ایله ترتیب ساز صف مصاف اولدقلری اوغراش کوبی نام محله وصوللرنده مبتلا اولدقلری علت شیرپنجه مشتد

اولمغله قرق كون قدر اوراده ارامه مضطر اولوب سنهٔ مزبوره شوالنده
اللى برياشنده وسلطنتنك طقوزنجى سالنده ارتحال دار بقا بيورديلر

پادشاه مشار اليه حضرتلرى مدبر وبهادر وتهديدينى ايقاعه قادر احوال
عالمدن خبير غضوب ومهيب حقه قائل واقتضاسى درجه‌ده كرمكارلغه
مائل لطيفه كو برشهريار عظيم الشان ايديلركه احوال مبسوطه وحكايات
آتيه مزاياسندن اوصاف مذكوره ايله اتصافلرى موقع ثبوته واصل اولور

عربستان سفرينه عزيمتدن مقدم پيرى پاشايه مضمر درونني افشا ايلدكده
پاشاى مشار اليه جنكيز وتيمور كبى جهانكيرلرك چولى كچمدكلرينى
وبوخصوصده اولان مشكلاتى بيان ايلديكندن مظهر غضبلرى اولمشيدى
بعد الفتح پيرى پاشايه خطاب ايدوب ايشته بن كيتدم ومصرى فتح
ايتدم بيورديلر پاشاى مشار اليه دعاى همايونلرينى تكرار ومطالعهٔ
سابقه‌سنك مخالفتنى اقرار ايلدكده يوق سنك عرض ايلديكك
ملاحظات موافق حال ومطابق حزم واحتياط ايدى لكن حق بكا باباسنى
وقرنداشلرينى اولدردى ديو طعن ودشنام ايتمكده اولدقلرندن دولتعليه‌يه
فوق العاده برخدمت ايله بوتهمتى فراموش ايتديرمكه مجبور اولديغمدن ناشى
مخاطرات ملحوظه‌يى كوزمه الدم بيورمشلردر
بركون ينه پيرى پاشا ايله اثناى مصاحبتده تيمورلنك بزم بيوك پدرى
طوتديغندن بوكيفيت سلاله‌مز اوزرنده برلكه براقدى بونك ازاله‌سى
ايچون هندستانده حكومت ايتمكده اولان تيمور اولادلرى اوزرينه سفر ايتمك
ايسترم بيورديلر پاشاى مشار اليه بو وقعه‌نك اوزرندن يوز سنه‌دن متجاوز
زمان مرور ايتمش وسلطنت سنيه‌كز مؤخرا بوقدر فتوحات وترقى‌يه مظهر
اولمش ايدوكندن بولكه طبيعتيله زائل اولمشدر مع مافيه هندستانك
بعديتى سببيله سفر حد امكانده دكلدر ديدكده عصرمزده كشاد اولنان
قنال موقعنى باتعريف اورادن بحر سويشى اقدكزه الصاق ايدر وبحرا
هندستانه كيدرم بيورمشلردركه بوفقره احوال عالمه اولان وقوفلرينه
شاهد عادلدر
ينه بركون اندرون همايون اغالرندن اوتوز قرق كشى‌يه بردن غضب ايدوب

قتللرینی امر ایتمشلر ایدی مفتئ عصر زنبیللی علی افندی کیفیتی استماع ایلدکده حضور همایونه واروب شویله بر وقعه ایشتدم دیمسنه جوابا افندی اولوق سن امور سلطنته مداخله یه باشلادک بیورمشلر افندئ مشار الیه دخی بز امور اخرویه کرک محافظه سنه مأمور اولدیغمزه مبنی احکام شرعیه یی بیانه کلدم دیدکده پادشاه حضرتلری اصلاح احوال عمومیه ایچون برفرقه نک قتلی تجویز اولنمش دکلیدر دیدیکنه جوابا اصلاح عالم بونلرک قتللرینه منحصر دکلدر قباحتلرینه کوره تعزیر اولنمق مرتبهٔ کفایه ده در دیو بیان حقیقت حال ایلملریله پادشاه حضرتلری قتللرندن واز کچدم لکن قپومده طورماسونلر کتسونلر دیمشلر مفتئ مشار الیه عرض تشکرله برابر بونلر خدام مخصوصهٔ شاهانه کزدن بوالدقلرینه مبنی بلانانپاره چیقار یلور ایسه خدمات سافله ده بولنمغه مضطر اولورلر بو ایسه موافق شان سلطنتکز دکلدر نانپاره ویریلور ایسه بلاموجب بیت المال مسلمین اضرار اولنمش اولور انعام عاطفت بیورون وقباحتلرینه کوره تعزیر ایله خدمتده ابقوبک دیدکده بو کلام حقی قبول ایلمشلردر

مصر فتحیله بکام اولدقلرنده شریف حجاز اولان ابو البرکات تهنیهٔ فتح وظفر ایچون اوغلنی کوندرمشیدی تکریمات فائقه یه مظهر اولدقدن بشقه اهالئ حرمین شریفنه ایکیوز بیک آلتون عطیه کوندردیلر وعلمای مصر سلاطین سالفهٔ مصریه وقفلرینک ضبطنه فتوا ویرمشلر ایکن ابقاسی طرفنی اختیار بیوردیلر ومصر خزینه سنده بولنان تبرکات جلیله یعنی ذات مابه الموجودات حضرت رسالتپناهی یه واجلهٔ اصحاب کرام حضراتنه منسوب امانات سنیه ایله بعض نوادر اشیادن غیریسنی المیوبْ خزینهٔ مصریه یی تخلیه ایلمدیلر وروم وزراسنک عربستان اداره سیله عدم الفتلرینی در پیش ملاحظه ایدوب مصری خیری بکه وشامی جانبردی غزالی یه ویردیلر بونلرک جمله سی علو جناب وکرمکارلغنک دلائلندندر

پادشاه مرحومک او یخوسی غایت از اولمغله اکثر لیالی یی مطالعهٔ کتب ایله امرار ایدرلر وتزییناته اصلا رغبت بیورمزلر ایدی بعض محرملری سببندن سؤال ایتدکده وکلا وامرانک البسهٔ رسمیه تلبس ایلملری پادشاهلرینه تعظیمادر بزکیمی تعظیمه مجبورزکه اختیار کلفت ایدهلم بیورمشلر

حاصل کلام کمال پاشا زاده نک مرثیه سی تمام کاشف احوالی اولمغله انک تحریریله ختم مقال اولندی

ترکیب بند

عزمده نوجوان حزمده پیر * صاحب السیف صائب التدبیر
هم صف آرا ایدی هم اصف رای * نه وزیر ایستر ایدی نه ده مشیر
الی شمشیر ایدی دیلی خنجر * نیزه ایدی قولی و پرمغی تیر
از مدتده چوق ایش ایتمشیدی * سایه‌سی اولمشیدی عالمگیر
شمس عصر ایدی عصرده شمسك * ظلی ممدود اولور زمانی قصیر
تاج وتخت ایله فخر ایدر بکلر * فخر انکله ایدردی تاج وسریر
کوکلی اول شورده بو اولوردی سرور * که چلا چاغریدی تیغ ونفیر
رزم ایشنده و بزم عیشنده * کورمدی پیر چرخ اکه نظیر
کیرسه میدان رزمه شیر دلیر * چیقسه ایوان بزمه مهر منیر
اولیجق دار کیر اول شیری * اکسون وقانلر اغلسون شمشیر
حیف سلطان سلیمه حیف ودریغ * هم قلم اغلسون اکا هم تیغ

سلطنت سلطان سلیمان خان قانونی

وزیر اعظم پیری پاشا سلطان سلیمك وفاتنی اخفا ومغنیسا والیسی بولنان شهزاده سلطان سلیمانه سرعت ورودی لزومنی انها ایتمکله شهریار جدید استانبوله واصل وتخت خلافت عظمایه نائل اولدیغی خبری پاشای مشارالیهه وارد اولدقده اردوی همایون ایله جنازهٔ سلیم خانی‌یی بالاستصحاب استانبوله شتاب ایلدی سلطان سلیمان حضرتلری پدر مکرملرینك جنازه‌سنی استقبال وحین حیاتلرنده نذهتکاه مرغوبلری اولان میرزا سراینه دفن ایتدیروب اوزرینه تربه وجوارینه جامع وتفرعات انشا ایتدیردیلر که سلطان سلیم جامعی دیمکله معروفدر

سلطان سلیمك خبر وفاتی منتشر افاق اولدقده شام والیسی اولان جانبرد غزالی سلطنت مندرسهٔ مصریه‌یی اعاده ایتمکله عزیمت ومصر والیسی خیری بکی اتفاقه دعوت ایدوب میر مومی الیه ایسه عاقل ودور اندیش برذات اولدیغندن بو امرك حصولی مرتبهٔ استحالده اولدیغنی ادراك ایدوب انجق غزالینك کندو اوزرندن تسلطنی دفع ایچون دعوته اجابتی حلبك تسخیرینه تعلیق ایلدی بنا برین جانبرد غزالینك حلبی محاصره ایلدیکی خبری رکاب همایونه واصل اولدقده فرهاد پاشا سرعسکر نصب

وارسال وشهسوار زاده‌یه دخی حلب محافظی قره‌جه پاشایه امداد ایلمسی ایچون فرمان عالی اصدار اولندی
محافظ مشار الیهك اقدامی وشهسوار زاده‌نك مهاجماتی جانبرد غزالی‌یی ضبط حلبدن مأیوس وفرهاد پاشانك قرب وصولی دخی رایت امیدینی معکوس ایتمکله شامه عودت ایدوب قدوم سرعسکره منتظر اولدی فرهاد پاشا شام جوارینه لدی الوصول وقوعبولان محاربه‌ده عساکر شامیه منهزم ومخذول وجانبرد غزالی دخی مقتول اولدیغندن سطوت شمشیر عثمانی عربستان خلقنه تکرار عرض دیدار مهابت ایلدی
ارکان دولت سلطان سلیمان حضرتلرینی لذت فتوحاته دادانديرمق ایچون غزا وجهاده ترغیب ومجاز قرانك تبریك جلوسه مسارعت ایلدیکنی بیان ایله بلغرادك فتحنه تشویق ایلدکلرندن طقوز یوز یکرمی بدی سنه‌سی اوجانبه سوق سمند جلادت اولنوب وزیر اعظم پیری پاشایی اوجه بلغراد محاصره‌سنه اعزام وکندولری بودین نیتیله طونه نهرینی مروره اقدام ایلمشلر ایکن تکرر انهای پاشای صاحب تدبیر ایله عودت وبلغراد پیشگاهنده اولان وزیر اعظم اردوسیله ملاقات ایلدیلر برآی قدر محاصره‌دن صکره قلعهٔ بلغراد عنوة مسخر تیغ ظفر پیکر وجوارنده بولنان چند عدد پلنقه دخی مرآت فتحده جلوه‌کر اولمغله امر محافظه‌لری اتمام واهالیسندن برمقداری استانبوله نقل ایله جانب دار السلطنه‌یه عطف زمام اولندی
مطمح نظر دولت اولان ردوس تسخیری ایچون انواع سفائندن التبوز التمش درت کمی استحضار ووزیر ثانی مصطفی پاشا ایله ارسال اولندقدن صکره سلطان سلیمان خان حضرتلری سوق موکب عظمت واقتدار ومرمرس اسکله‌سندن ردوس جزیره‌سنه کذار بیوردیلر متانت قلعه التی آی قدر کیجه وکوندز اشتعال آتش حرب وقتاله بادی وبك چوق ضایعات وتلفاتی مؤدی اولدیغی حالده بالآخره قوهٔ قاهره ایله فتح وتسخیر وجوارنده واقع استانکوی وبودرم قلعه‌لری دخی دفتر فتوحات سلیمان خانی‌یه درج وتسطیر بیوریله‌رق عودت همایون واقع اولدی

فرهاد پاشانك اوته‌دنبرو شهسوار زاده‌یه غیض وخصومتی اولمغله

میر مشار الیهی دعوای استقلالده بولنمق تهمتیله غمز ایلدیکلرندن ردوس اوزرینه حرکت همایون وقوعندن مقدم ظاهرا محافظهٔ سرحد و باطنا قیاضهٔ ابن شهسواری سد ایچون اعزام قلنمشیدی علی بك فرط صداقتنه اعتمادا فرهاد پاشانك اردوسنه داخل اولدقده علف شیر شمشیر قلنمغین ذوالقدریه خاندانی رهین اضمحلال و پریشانی اولدی

دولت چراکسه اواخر ایامنده تورك لوندلری سواحل یمنه منتشر و بعض مواقعك ضبطیله تشکیل حکومته مقتدر اولوب اقلیم مصر حکومت عثمانیه یه داخل اولدقده عرض اطاعت وفرمانبری یه مجبور بولندقلرندن طرف سلیم خانیدن بعض مرتبه عسکر وامرا ارسال و بکلربکیلکی لوندات مزبوره سرامدانندن کمال پاشایه توجیه قلنمشیدی مؤخرا طائفهٔ لونددن اسکندر نامنده برخارجی دعوای استقلاله قیام وتبدیل خطبه وسکه یه اهتمام ایلدی ایسه ده میرمیران مشار الیهك شمشیر غیرتیله شقی مرقوم ازاله واسایش مملکت اعاده قلندیغی خبرمسرت اثری رکاب همایونه واصل اولدی

ردوس محاصره سی اثناسنده مصر والیسی خیری بکك خبر وفاتی وارد اولمغله وزیر ثانی بولنان مصطفی پاشا حکومت مصر ایله اجلال وقادرغه لر ایله ارسال قلندی

ردوسدن عودت همایون وقوعندن صکره جهٔ برکون پادشاه حضرتلری وزیراعظم پیری پاشایه غایت مقبول ومعتمد برقولم واردر بربیوك منصب ایله بهره مند ایتمك ایسترم دیه رك افادهٔ مرام و وزیراعظم مشار الیه نکته یی تفرس ایدرك اویله مرغوب وموثوق بنده لرینه لایق اولان قوللکرك مأمور تمدز جوابیله استعفایه قیام ایلمکین پیری پاشایه تقاعد احسان اولنوب خاص اوطه باشی ابراهیم اغا منصب وزارت عظمایه اعتلا ایلدی

وزیر ثانی بولنان احمد پاشا که سلطان سلیم مرحومك امکدارلرندن اولوب پدرلری سلطان بایزید ایله وقوعبولان مصادمه دن عودتله احیولی یه شتاب ایدرلر ایکن عقبکیرلردن برقاچ نفری ینشوب سلطان سلیمه سوء قصد ایلدکلرنده جمله سنی دفع وقهر ایدن قهرمان زماندر سلطنت سلیم خانیده میراخور ومؤخرا وزیر اولمشیدی مهر همایونك بویله

خلاف اصول ابراهیم اغایه ویرلمسندن صبر وقراری منسلب ومصر
والیلکنه طالب اولوب کیندی لکن ابراهیم پاشانك مرکز اهانتده
قیام وافنای وجودینه نصب نفس اهتمام ایلدیکنه مطلع اولدقده
بو اضطراب ایله مقصدی اولدیغی حرکات مزبوحانه اعلان عصیان
ایلمك رنکنه قونیله رق ودعوای استقلاله مبادرت وتبدیل خطبه وسکه یه
جرأت ایلدی دینله رك صدر مشار الیهك تسلیط ایلدیکی امرای
مصریه دن محمد بك طرفدارانی بالاستصحاب پاشای مشار الیه اوزرینه
هجوم ایله قتل وافنا وخزینهٔ مصریه یی یغما ایلدیلر
بو خبر واصل در دولت اولدقده مصالح مختلهٔ مصریه نك تنظیم وتسویه سی
وزیر اعظم ابراهیم پاشانك کیتمسه محتاج کورینوب کمال اجلال واستقلال
ایله اعزام قلنمغین برقاچ آی مصرده اقامت واعادهٔ اسایش مملکته موفق
اولدقدن صکره عودت ایلدی
طقوز یوز اوتوز ایکی سنه سی تسخیر کشور انکروس نیتیله سلطان سلیمان
خان حضرتلری سوق سمند جلادت ایدوب ره راسنده بولنان قلاع
دست دشمندن انتزاع اولنه رق موکب همایون مهاج صحراسنه واصل
اولدی
مجار قرالی توجه پادشاهی یی استماع ایتدکده متجاور اولدیغی ملوك
عیسویه دن استمداد وعساکر کلیه جمع واعداد ایدرك مزبور صحراده
مقابله یه مبادرت ایلدی ایسه ده قوهٔ قاهرهٔ عثمانیه یه تاب آور مقاومت
اوله میوب انهزام کامله ایله منهزم وکندوسی دخی دایرهٔ شهوددن
منعدم اولمغله پادشاه غازی اردوی همایون ایله بودین پیشکاهنه رهبت
بخشای ورود اولدی
امرای مجار مقام فرمانبریده پایدار اولمغله مجار قراللغی خدام درکاه
سلیمانیدن اولوب حقنده وعد جلیل سبق ایدن اردل بانی اوغلی یانوشه
ارزانی بیوریلوب مستقر سریر خلافت جانبنه مراجعت قلندی
سلطان سلیمان خان انکروس سفریله مشغول ایکن اناطولیده ذوالنون
اوغلی وحاجی بکتاش اوغلی کبی جلالیلر ظهور وباشلرنده مجتمع اولان
بشر اون بیك حشرات ایله ممالك محروسه یه القای شر وشور ایلدکلری
استماع اولنمغین صدر اعظم ابراهیم پاشا اعزام اولنوب بالمحاربه جمعیت

اشقیا تارومار ومرقوملر دخی طوتیلوب قنطرهٔ سیف سیاستدن امرار
قلندی

نمچه قرالی اولان فرندوش طرف پادشاهیدن مجار قرالی نصب بیورلان
یانوش قرال اوزرینه هجوم وبودینی تسخیر ایله یانوشی فراره مجبور ایلدیکی
تکرار اوجانبه حرکت همایون وقوعنی استلزام ایلمکله طقوز یوز اوتوز بش
سنه‌سی تحریک لوای سطوت وقلعهٔ بودین ایکنجی دفعه اوله‌رق اوردهٔ
قبضهٔ جلادت بیوریله‌رق ینه یانوش قراله احسان اولندقدن بشقه مهاج
محاربه‌سنده مقتول اولان مجار قرالنك اله کچمش اولان وقرونه تعبیر
قلنان قدیم مجار قراللغی تاجی ایله دخی سر افتخاری تزیین اولندی

بعده نمچه قرالنك حرکات واقعه‌سنه ترتیب جزا نیتیله ویانه اوزرینه حرکت
اولنوب یکرمی برکون محاصره وکمال کرمیتله محاربه اولندیغی حالده
تسخیری ممکن اوله‌مدی

چونکه صدر اعظم ابراهیم پاشا ویانه قلعه‌سی تکلفات عظیمه‌یه محتاج
اولمامق مطالعه‌سیله بیوك طوبلر استصحابنده قصور ایلمشیدی اکرچه برمدت
دها محاصره‌یه دوام اولندیغی حالده شاهد مطلوب مرآت نیه‌مرده
جلوه نما اوله‌جغی بدیهی ایدیسه‌ده ذاتا ویانه ایله ممالك اسلامیه بیننده
علاقهٔ اتصال اولمدیغنه مبنی ضبطی غیر قابل وموسم شتا دخی داخل
اولوب مع مافیه ویانه‌نك سکسان یوز ساعت قدر جوانب اربعه‌سی
غارتکران عساکر واسطه‌سیله تخریب واحراق قلنه‌رق امر جزا کمایذبغی
ایفا قلنمش اولدیغندن ویانه ده محبوس بولنان اسرای اسلامیه‌نك سبیللری
تخلیه قلنمق ومجار قرالنه تعرض اولنمامق اوزره محصورینك وقوع بولان
نیاز واستدعاری موقع قبولده واقع اولوب دار اسلامه عودت وشدت
شتادن خیلیجه زحمت چکیله‌رك استانبوله مواصلت بیورلدی

نمچه قرالی فرندوش مجارستان هواسندن کندوسنی اله‌مدیغندن طقوز یوز
اوتوز سکز سنه‌سی تکرار بودین قلعه‌سنی محاصره ایلدکده سمندره سنجاغی
میر لواسی اولان یحیی پاشا زاده محمد بك تحت حکمنده بولنان جنود
موحدین ایله امداده شتاب واردوی همایونك دخی قریب الوصول

اولدیغنی اشاعه واشراب ایتمکله فرندوش قرال عودته مجبور اولدی

بوخبر در دولته واصل اولدقده سلطان سلیمان خان حضرتلری تکرار سوق توسن عظمت ایدرك نمچه ممالکنی زیر وزبر ویکرمیدن متجاوز قلاعی مسخر تیغ ظفر پیکر ایدوب حد وحسابه کلمز انواع غنایم و یوز بیکدن متجاوز اسرا اخذ ایدرك جانب دار السلطنه یه معاودت بیوردیلر
فاتح مرحومك نصب کرده‌لری اولان قریم خانی منکلی کرای خان فوت اولدقده اکبر اولادی اولان محمد کرای جالس سریر حکومت وبرمدت مرورنده شهیدا مرتحل دار آخرت اولمغله غازی کرای نام صبی اوغلی وارث تخت پدر اولدی ایسه‌ده صباوتی حسبیله قریمده انواع شورش حادث اولدیغندن منکلی کرای مرحومك اولادندن اولوب کوچکلکندنبرو دائرهٔ سلیم خانیده تربیه اولنمش اولان سعادتکرای طرف پادشاهیدن قریم خانلغی ایله بهراد وکفه مقاطعه‌سندن یومیه بیك اقچه جیب خرجلغی تعیینیله منظومهٔ اقبالی مستزاد قلنمشیدی برقاچ سنه منکاپیرای حکومت دشت قپچاق اولدقدن صکره اسلام کرای نام برادری حربا تخت خانی‌یی غصب ایتمکله سعادتکرای در دولته کلوب صنوف عواطفه قرین و الی الوفات استانبولده مکین اولدی
بوجهتله اسلام کرای تخت قریمده مستقر اولدی ایسه‌ده حرکات واقعه‌سی مخالف رضای سلیمان خانی اولدیغنی بلدیکندن خوف تیغ پادشاهی ایله راحت وحضوردن مهجور وبو اندیشه ایله عاقبت حکومت قریمدن عرض فراغه مجبور اولمغله قریم خانلغی رکاب همایونده بولنان صاحبکرای نام کوچك برادرینه توجیه بیورلدی
امرای اکرادن بتلیس حاکمی بولنان میر شرف شاه عجم درکاهنه دخالت ایتمکله بتلیس حکومتی اولامه پاشایه توجیه بیورلمشیدی میرمرقوم شاه طرفندن اقدار اولنه‌رق پاشای مشار الیه اوزرینه هجوم ایدوب وقوعبولان محاربه‌ده منهزم ومقتول اولدی ایسه‌ده شاه عجمك بوکونه متجاوزانه حرکتی وباخصوص بغداد حاکمی اولوب طرف پادشاهی‌یه متمایل بولنان امیر ذوالفقاری برتقریب ایله قتل واعدام ایتمسی چالدیران محاربه‌سندن برو مستور خاکستر تغافل اولان آتش عداوتك

یکی باشدن شرر افشان اولمسنی استلزام ایلمکله صدر اعظم ابراهیم پاشا جیوش کافیه ایله جانب شرقه اعزام بیورلدی

صدر مشارالیه وان قلعه‌سنی وارجیش ووسطان وعادلجواز واخلاط بلده‌لرینی ادخال قلمرو سلطنت ایدرك تبریزه داخل ومتعاقبا سلطان سلیمان خان حضرتلری دخی موکب همایون ایله واصل اولوب شاه مشارالیه اردوی صدر اعظمی ایله مقابله تدارکنده ایکن صاحبقران عصرك ورودینی استماع ایتدکده جبال شاهقه‌یه کریزان اولدیغندن خطهٔ اذربایجان فرسودهٔ سم سمند عثمانیان اوله‌رق جانب بغداده عطف عنان اولندی

شاه جانبندن محافظ بغداد اولان تکلی محمد خان بیم جان ایله سمت فراره پویان اولمغین دار الخلافهٔ بغداد بی اتعاب شمشیر فتح وتسخیر اولنوب التی آی مقداری اقامت همایون مدتنده حله وشهربان قلعه‌لری ولورستان وواسط ومشعشع وجزایر قطیف اولکه‌لری فرالقاب شهریاری ایله شرفیاب و بصره حاکمی راشد دخی عرض اطاعت وانقیاد ایله سالك راه صواب اولدی

خطهٔ بغدادك اسباب محافظه‌سنی اتمام وشاهك وانی محاصره‌سنی استماع اولنمقدنناشی تکرار ایران اوزرینه‌سوق سمند اعتزام اولنوب موکب همایون درکزینه واصل اولدقده شاهك عفو جرایم رجاسنه نیازنامه‌لری وارد اولدیغنه ومقصد اصلی اولان عراق عرب حوزهٔ حکومتنه ادخال قلنمش ایدوکنه بناء نظر قبولده واقع اولوب طقوز یوز قرق ایکی سنه‌سی اوائلنده استانبوله مواصلت میسر اولدی

صدر اعظم ابراهیم پاشا سلطان سلیمان خان حضرتلرینك شهزاده‌لکندنبرو منظور نظر التفاتلری اولوب اون اوچ سنه‌دن عبارت اولان زمان صدارتنده دخی فوق العاده استقلاله مظهر اولمشیدی غرور جوانی ونشئهٔ کامرانی ایله بعض حرکات ناسزایه مبادرت والقاب ومناشیرده سرعسکر سلطان نامنی اشاعت ایتمکله خصوصاسی شرکت سلطنت دعواسنده اولمق تهمتیله متهم ایلدکلرندن وپادشاه حضرتلری دخی اوضاع واطوارندن وسوسه‌یه ذاهب اولدیغندن معتاد اولدیغی اوزره برکیجه سرایده الیقونیلوب وکما فی السابق التفات واحترامی ایفا بیوریلوب جامه خوابنه واردقده

تعیین اولنان مأمورلر واسطه‌سیله قتل وافنا ومهر صدارت ایاس پاشایه اعطا قلندی

مدللو اهالیسندن اوروج بك نام غازی تدارك ایلدیکی برقاچ قطعه سفینه ایله یقین وقته قدر جاری اولدیغی وجهله دول غیر متعاهده تجارکمیلرینی ضبط ایله اغتنام ایده کلمکله کوندن کونه جمعیت واقتداری تزاید ایلمش وبر مدت افریقا ساحللرنده کشت وکذار وعاقبت الامر جزایر غربی ضبط ایله جای تحصن وقرار ایلدکدنصکره مرتحل دار آخرت وبرادری خیرالدین بك جالس سریر امارت اولمشیدی لکن میر مشار الیه تورك آدمی اولمق حسبیله افریقا ساحللرنده تشکیل ایتدیکی حکومتك دوامی ینه ترکستانك اعانه‌سنه وبو دخی پادشاه عصرك مساعده‌سنه محتاج اولدیغنی درك وتیقن ایلدیکندن اهالیسنك وقوعبولان استدعاسی اوزرینه جزایر حکومتنی سلطان سلیمان نامنه اوله‌رق قبول ومؤخرا پادشاه حضرتلرینك بغداد سفرینه عزیمتلرندن مقدم اون سکز پاره قادرغه ایله درسعادته ورود ایلمکله جزایر غرب بکلربکیلکی الحاقیله قپودان دریا نصب وبندکان سلطنت سنیه سلکنه ادخال قلنمشدر

مشار الیه امور ترسانه‌یه نظام ودونمای همایونه رونق تام ویروب بعده قورفه جزیره‌سنی تسخیر نیتیله رایت همایون تبختر واهتزازه آغاز ایتدکده مشار الیه خیرالدین پاشا و وزرادن سردار تعیین قلنان لطفی پاشا ایکیوز سکسان پاره قادرغه ایله ارسال قلندی

چونکه وندکلولر خیلی مدتدنبرو جانب سلطنت سنیه‌یه مطاوعتکارانه حرکت اوزره بولندقلری حالده کچن سنه بوسنه قلاعنك بعضیلرینه تعرض وعثمانلو تجار سفینه‌لرینه تسلط ایتمشلر ایدیکه بودخی دولت علیه‌نك خصم طبیعیسی اولان اسپانیا قرالی والمانیا ایمپراطوری مشهور شارلی کنتك اثر تشویق وتحریکی در بناء علیه طقوز یوز قرق اوچ سنه‌سی نوغ پادشاهی قورفه مقابلنه سایه ساز ودونمای همایون دخی جزیره‌ٔ مزبوره جوارینه لنکر انداز اولوب قرق اوچ کون حصر وتضییق اولنمش ایسه‌ده فتح وتسخیری میسر اوله‌مدیغنه وموسم شتا دخی تقرب

ایلدیکنه مبنی ایکیوزدن زیاده قرا تخریب واقنا وجنود موحدین انواع
غنایم ایله اغنا اولنه رق طرف دارالسلطنه یه عودت بیورلدی
بغدان ویوده سی پترو متعهد اولدیغی مال خراجی ارسالده اهمال اوزره
حرکت واعادیء دولت ایله عقد پیوند موافقت ایلدیکندن اسب همته
ارخای عنان اولنوب طقوز یوز قرق بش سنه سی علم پادشاهی کشور
بغدانده لامع اشراق اولدی مجرد مهابت کوکبهٔ موکب همایون ایله
مزبور ویوده برکیجه بغتةً عازم سمت فرار وجمع ایتدیکی سکسان بیك قدر
حشرات ان واحدده تار مار اولمغله بغدان کبراسندن اولوب بروقتدنبرو
ملازم رکاب همایون اولان چیتنه والد استفان بك ویوده نصبیله تختگاه
عثمانی جانبنه رجعت وعساکر تاتار ایله معیت پادشاهیده بولنان قریم خانی
صاحبکرای تشریفات همایون ایله مکرم اولدقدن صکره حکومتکاهی
جانبنه عودت ایلدی
بغدان سفرینه حرکت همایون اثناسندهٔ قپودان غازی خیرالدین پاشا
یوزالّلی پاره قادرغه ایله اقدکز محافظه سنه اعزام قلنمشیدی وندیکه
تابع کرید وکربه وکفالونیه مثللو یکرمی بش قطعه جزیره غارت وتخریب
اولندقدن صکره اوچیوز پاره قادرغه ویوز پاره قالیوندن عبارت اولان
واسپانیا امرالرندن مشهور اندریا دوریا قوماندەسنده بولنسان متفقین
دونماسیله اینه بختی اچیقلرنده محاربهٔ شدیده واقع اوله رق جنود موحدین
نائل فتح وظفر ویوز قادرغه ایله اللی قدر قالیون مسخر اولدیغی خبر
مسرت اثری واصل در دولت اولدی
بونك اوزرینه وندکلولر اوچ یوز بیك یالدیز التونی تضمین سفر وسنوی
سکز بیك التون ویرکو ویرمك اوزره عقد صلحه موفق اولدیلر
هندستانه حکمدارلرندن کجرات پادشاهی اکبر شاه برطرفدن همایون شاهك
وبرطرفدن پورتکیزلرك مهاجماتندن مضطرب اولمغله خلیفهٔ اسلامه
عرض شکایت ایلدیکندن سلطان سلیمان حضرتلری بغدان سفرینه
متهی حرکت اولدقلری زمانده مصر بکلربکیسی سلیمان پاشا هند سفریله
مأمور اولوب استانبولدن ومصردن جنکجی وکورکجی اوله رق اوتوز بیك
قدر عسکر ترتیب وسویشده تنظیم اولنان دونمایه ارکابا اعزام قلنمشیدی
لکن مزبور سلیمان پاشا اق اغالردن وحکمت حکومتدن عاری جبابره دن

اولمغله جده یه و یمن ساحللرینه اوغرایه‌رق عدن شهرینه واصل اولدقده حاکمی بولنان ابن عامری عرض اطاعت ایتمش و کندوسی دخی امان ویرمشیکن مالنه طمعا قتل واعدام ایلدی

بو حوادث یمن وهند طرفلرینه منتشر اولدقده عموم خلقك تنفرینه باعث اوله‌رق حتی گجراته وصولنده اکبرشاه وفات ایتمش و یرینه محمود شاه قاعد مسند امارت اولمش بولنمغله شاه جدید پورتکیزلر ایله اتفاق ایدرك پاشای مزبوری مدافعه ایلمشدر

بناء علی ذلك سلیمان پاشانك اورالرده وقوعبولان محاربانی برفائده‌یی مفید اولمیوب یالکز کندوسنك ثروت وسامانی مستلزم اولدی موخرا استانبوله کلوب بذل اموال ایدرك ایاس پاشادنصکره صدر اعظم اولان لطفی پاشا اوزرینه وزارت عظمایی استحصال ایلمش ایسه‌ده وزیرثانی خسرو پاشا ایله دیوان همایونده مجادله‌یی یکدیکرینه خنجر چکمك درجه‌سنه قدر ایصال ایلدیکندن معزول وچوق کچمکسزین دار مجازاته موصول اولدی یرینه رستم پاشا صدر اعظم اولمغله مؤرخین بو وقعه‌یی انك تصنیعنه حمل ایدرلر سلیمان پاشا سفرندن صکره پیری قپودان وکمال قپودان وسیدی قپودان قوماندەلریله مکررا سویشدن هندستانه دونمالر کوندریلوب چوق جنکلر اولمشدرکه تفصیلاتی کاتب چلبی مرحومك اسفار البحار نام تاریخنده مندرجدر

طرف پادشاهیدن مجار قرالی نصب اولنان یانوش قرال فوت اولمغله اوغلی استفان صندالی قرالیه اقعاد اولنمشیدی لکن صبی شیرخوار اولمق ملابسه‌سیله نمچه قرالی اولان فرندوش بوکره دخی بودینی محاصره ایله مشغول حرب وستیز اولدیغی مسموع همایون اولدقده وزرادن محمد پاشا وسکبان باشی علی جناح الاستعجال ارسال ومتعاقبا تحریك لوای شوکت واقبال اولنوب بودینه لدی التقرب نمچه قرالنك قرق بیکه قریب عسکری قتل واعدام ومحاصره ایچون کتوردکلری طوب وتفنك وسائر ادوات جنك کاملا ضبط واغتنام قلندیغی خبر مسرت اثری پاشای مشار الیه طرفندن واصل ومظفریت عظیمه وقوعنه اطلاع حاصل اولمغله سرور نامحصور ایله بودینه مواصلت ونمچه قرالنك رشته طمعنی قطع ایچون استفان قراله باباسی اوجاغی اولان اردل قراللغی

توجیه بودین ایالتی طقوز یوز قرق سکز سنه‌سی یحیی پاشا زاده محمد پاشایه تفویض قلندی

موسم شتا ادرنه‌ده امرار ولوازمات سفریه استکمال اولندقدن صکره نمچه قرالندن اخذ انتقام نیتیله رکاب همته وضع قدم بیورلوب شقلوش واسترغون واستونی بلغراد قلعه‌لریله نیجه قلاع وبقاع نمچه‌لولریدندن انتزاع قلنمغله وقرال مشارالیه هجوم عثمانیانه تاب آور مقاومت اوله‌میه‌جغنی تیقن ومجارستانی دردست ابدیم دیرایکن ویانه‌یی مخاطره‌یه القا ایده‌جکنی تفطن ایتمکله سنوی اوتوز بیك التون ویرکو ویرمك شرطیله ترك محاربه خصوصنده استحصال مساعده ایذوب سکتوار سفرینه قدر یکرمی ییلدن متجاوز زمان ممالك نمچه هجوم جیوش عثمانیه‌دن امین اولدی

طقوز یوز تاریخندن صکره‌جه اندلسده بولنان حکومت اسلامیه کلیا مندرس اولمغله اکثر اهل اسلام قبول رعیت ایذوب قالمشلر ایکن اسپانیولارك کوندن کونه تزاید ایدن اذا وجفالری طاقت فرسا اولدیغندن طاقم طاقم افریقا ساحللرینه کچمکه باشلاملریله خیر الدین پاشانك کیفیت ظهور وغزواتنی متضمن تاریخ خصوصیده وکاتب چلبینك اسفار البحارنده تفصیل اولندیغی اوزره اول اوقتلرده قورصان حالنده بولنوب تحت تملکنده بولنان اون بش یکرمی پاره‌کمی ایله اسپانیول سفینه‌لرینی طوتمق ومقتدر اوله بیلدیکی ساحللری اورمق ایله مشغول ومغتنم اولان پاشای مشار الیه ذکر اولنان اندلس مسلمانلرندن التمش یتمش بیك قدر نفوسی تخلیص وافریقایه کچورمشیدی

اسپانیا قرالی اولان شارلی کان مؤخرا المانیا ایمپراطورلغنی احراز وقرنداشی فرندوشی نمچه تخت قرالیسنه اصعاد ایتمکله کسب عظمت وقوت ایدرك برطرفدن افریقا ساحللرینه تجاوز وبرطرفدن فرانسه‌یه تخطی ایدوب حتی فرانسه قرالنی اسیر ایتمش وافریقا خلقیله اسپانیولر بیننده اولان عداوت مرتبهٔ قصوایه واصل اولدیغی حالده شارلی کان مجارستانی قرنداشی اولان نمچه قرالنه ضبط ایتدیرمك داعیه‌سیله ظهوره کلان محاربات متوالیه‌دن ناشی سلطان سلیمان ایله دخی خصومت قویه پیدا ایلمش ایدوکنه مبنی فرانسه قرالنك

شارلی کان علیهنه اوله‌رق واقع اولان استمدادی سلطنت سنیه‌نك منافعنه تمامیله موافق کله‌رك طقوز یوز قرق طقوز سنه‌سی خیرالدین پاشای غازی مکمل بر دونانما ایله ارسال قلندی

مشار الیه اوچ درت سنه علی التوالی اسپانیا ساحل واطه‌لرینی غارت وتخریب واسپانیا دونانمالریله وافریقا ساحللرینه مستولی اولان اسپانیوللر ایله کره بعد اخری محاربه‌لر ایدرك فتوحات عظیمه‌یه موفق اولدقدن وبرا وبحرا اسپانیوللرك کسر قوت وقدرتلرینی استئصال ایدرك اعلام عثمانیه‌نك هیبت وسطوتنی اقدکزده یار واغیاره اعتراف ایتدردکدن صکره استانبوله عودت وسکسان یاشنی متجاوز اولدیغی حالده مرتحل دار آخرت اولوب بشکطاشده اعداد ایلدیکی تربهٔ مخصوصه‌یه دفن اولندی

غازیٔ مشار الیه اقدکزی رایات عثمانیه حکمنه وضع ایلدکدن بشقه مکتب تربیتنده دورغود پاشا وقلیج علی پاشا وجزایر بکلربکیسی حسن پاشا وصالح پاشا کبی مجاهدینی یتشدیرمش اولمغله بعد الوفات دخی خیلی مدت اثاری پایدار اولمش وافریقا ساحللرینك کاملا اسپانیوللر تسلطندن تخلیص وقبریس جزیره‌سنك فتحی انلرك اقدام همتیله میدانه کلمشدر

طقوز یوز اللی تاریخنده نخچه سفرندن عودت همایون وقوعندن صکره اللی بش سنه‌سنه قدر اختیار حضور وراحت اولنمشیکن دارای عجم اولان شاه طهماسبك برادری القاص میرزا درکاه سلیمان خانی‌یه دخالت وقرنداشنك ظلم وتعدیسندن شکایت ایتمکله انك رجاسیله ایران اوزرینه حرکت اولنوب مقدما فتح اولنمشیکن مؤخرا شاه عجمك ید استیلاسنه کرفتار اولان وان قلعه‌سی بعد التسخیر شهزادهٔ مشار الیهه بعض امرا وقبائل اکراد ترفیق اولنه‌رق کشور ایرانه اعزام قلندی ایسه‌ده درایت ولیاقتی حصول مطلبه کافی اولمدیغندن برادرینك دانهٔ فریبی ایله افتادهٔ دام اعدام اولدی

پادشاه حضرتلری حلبده مشتا نشین اولوب اول بهارده ینه ایرانه هجوم اولنمق نیتیله حرکت ایتمشیکن شاهك قرارکاهی معلوم اولمدیغی جهتله

متاعب بی فائده دن غیری برشی حاصل اوله میه جغی تبین ایلمسنه مبنی استراحت اشکر منصور ایچون استانبوله عودت بیورلدی

صدر اعظم رستم پاشا القاسیله قریم خانی صاحبکرای معزول ومنصب خانی به منکلی کرای احفادندن دولت کرای موصول اولوب خان معزول در دولته عازم اولدی ایسه دخی خلفی غدریله اثنای راهده سیراب شهد شهادت اولدی

اردل قرالی استفانك صباوتی وامرای اردلك نیجه قرالنه تمایلی سببلریله ممالك اردلدن اولان طمشوار و یچوی ولیبوه قلعه‌لری نیجه عسکری دست محافظتنه یکدیکی مسموع پادشاهی اولمغله طقوز یوز اللی طقوز سنه‌سی میرمیران روم ایلی صوقوللی محمد پاشا ارسال اولنه‌رق ذکر اولنان یچوی ولیبوه وایرتسی سنه وزرادن احمد پاشا سردارلغیله طمشوار قلعه‌لری فتح وتسخیر اولنوب بقیهٔ اردلستان امتیازات سابقه‌سنده ابقا واولبابده برقطعه فرمان عالیشان اعطا قلندی

صدر اعظم رستم پاشانك حلیله‌سی مهرماه سلطان شهزاده سلطان بایزیدك لابوین قرنداشی اولمق حسبیله صدر مشارالیه وراثت سلطنتك اکا انحصاری ترتیب مقدماتنه ساعی اولدیغندن بیوك شهزاده سلطان مصطفی خصم قویسی ایدی

شاه عجمك بعض سرحدات خاقانیه یه اطالهٔ دست خسارت ایلدیکی رسیدهٔ سمع همایون اولدیغنه مبنی رستم پاشا اناطولی جانبنه امرار قلنمغله سلطان مصطفی‌نك ایالتکاهنه تقرب ایلدکده شهزادهٔ مشارالیه بغتة کندوسنی باصوب قتل ایتمك افکارنده بولندیغنی استخبار وطرف پادشاهی یه اشعار ایلدیکندن پاشای مشارالیه استانبوله جلب اولندی

برطرفدن انك القاآتی و برطرفدن اثر تصنیعی اوله‌رق طوائف عسکریه‌نك پادشاهك اختیارلغندن وشهزاده سلطان مصطفی‌نك تخت سلطنته لیاقت واستحقاقندن بحث ایلملری شهزادهٔ مشارالیهك طالب تخت وتاج ومتشبث مطلب اولمسی حقنده سلطان سلیمان خان حضرتلرینك وهمنی درجهٔ تحقیقه ایصال ایلدیکندن طقوز یوز التمش سنه‌سی ایران سفری شایعه‌سیله استانبولدن حرکت وقرمان ارکلیسنه مواصلت

اولوب سلطان مصطفی برموجب امر همایون معسکر پادشاهی یه وارد اولدیغی آنده قرق یاشنده ایکن شهد شهادتی نوش ایلدی و بوفسادک مؤلفی بولنان صدر اعظم رستم پاشا تطییب انام وستر افعال سیئهلری ایچون معزول ومقام صدارت عظمایه طمشوار فاتحی احمد پاشا موصول اولدی

موکب همایون حلبده مشتا نشین اولوب اول بهارده ایران اوزرینه حرکت وشاهک حرکات غارتکرانهسنه مقابله روان ونخجوان اطرافی یکرمی کونلک مسافهیه قدر اتش فنا ایله خاکستر قلندقدن صکره مشتای ارضرومه عودت بیورلمش وحرکات سرکشانهلرینه مجازاتا کشور کورجستان دخی غارت قلنمشدر

ارضرومده اقامتدن مقصد پادشاهی سنهٔ آتیهده ینه ممالک ایرانه هجوم نیتنه مبنی اولدیغی شاه طهماسبک معلومی اولمغله ایکی کره تقدیم نیاز نامه ایله استدعای عفو وصلح ایلدیکندن ترفیه رعایای طرفین ایچون مساعدهٔ پادشاهییه مقرون اولهرق طقوز التمش ایکی سنهسی تختکاه عثمانی جانبنه عودت وسکتوار سفرینه قدر اون برسنه استراحت بیورلدی

پادشاه حضرتلری ایرانده ایکن مقتول سلطان مصطفی اولمق وبرتقریبله دست جلاددن قورتلمش بولنمق ادعاسیله یانبولی طرفلرنده برشخص ظهور ایدوب باشنه خیلی اشقیا جمع ایتمشیدی روم ایلی محافظهسیچون ادرنهده مقیم اولان شهزاده سلطان بایزید شخص مرقومی اله کچیروب اعدام ایتمش ایسهده کویا مرقومک ظهوری صدر اعظم بولنان احمد پاشانک اثر تصنیعی اولدیغی رستم پاشا طرفداراتی اولان حرم همایون متنفذانی جانبندن ذات شاهانهیه القا اولندیغنه ورستم پاشانک صدارتده بولنمسی سلطان سلیمان خان حضرتلرینک باعث حضور قلب وامنیتی بولندیغنه بناء احمد پاشا بو افترا ایله کشتهٔ تیغ قضا ورستم پاشا ایکنجی دفعه اولهرق مهر همایونه نائلیله کارفرما اولدی

طقوز یوز التمش التی سنهسی کوتاهیه والیسی اولان کوچک شهزاده سلطان بایزیده اماسیه ومغنیسا والیسی بولنان بیوک شهزاده سلطان سلیمه

قونیه سنجاقلری توجیه اولنمغله بو معامله دن سلطان بایزید استشمام بوی تبعید ایلدی

چونکه سلطان سلیمان خان حضرتلری واصل سن شیخوخت اولوب باخصوص علت نقرس ایله خسته بولندقلرندن ایکی شهزاده بیننده آتش رقابت تاج وتخت علو افشان اولمشیدی بناء برین اگرچه سلطان بایزید امر همایونه امتثالا اماسیه یه گیتمش ایسده مقدما کندوسنک وحالا سلطان سلیمک لالاسی اولان مصطفی پاشانک دانهٔ مکر وفریبیله کرفتار دام نفاق اولوب جمع عسکر ایدرك سلطان سلیم اوزرینه هجوم ایلدی

صدر اعظم رستم پاشا سلطان مصطفی وقعه سیله متهم ایدوکندن بو دفعه شهزاده لر احوالنه دائر سوز سویلمکه قادر اولمامغله وسلطان بایزید پدری جانبندن وقوعبولان نصایحی تلقی ایتمامکله عاصی نظریله باقیلوب جانب سلطنتدن ارسال سپاه وتعیین امرای اطراف ایله سلطان سلیم طرفی تقویه اولنمغین قونیه صحراسنده وقوعبولان محاربه ده سلطان بایزید منهزم وفرار کنان ایالتکاهنه عازم اولدقدن صکره عفو جرایم نیازینی حاوی طرف پادشاهی یه تقدیم ایلدیکی نیاز نامه لر وجانب همایوندن پرسش احوال ضمننده کوندریلان فرمانلر لالا مصطفی پاشانک تدابیر رهزنانه سیله طرفینه واصل اوله مدیغندن بیچاره سلطان بایزید عفو پدر عالیکهردن نا امید اولوب بالضروره درت نفر اولادینی استصحاب ایدرك شاه عجم درکاهنه التجا ایلدی

شاه مشار الیه شهزاده نك قدومنی سرمایهٔ جر ومنفعت ایدینه رك مفصلات تواریخده بیان اولندیغی اوزره اوچ درت سنه علی التوالی مراسلات ومحاوبات جریان ایدوب نهایت طرف پادشاهیدن ووارث تخت اولان سلطان سلیم جانبندن برملیوندن متجاوز التون وکلیتلو هدایا ویرلمك شرطیله شهزادهٔ مشار الیهك میتا تسلیمی قرارلشدیرلمغله طقوز یوز التمش طقوز محرمنده سلطان بایزید درت نفر اولادیله قزوینده اعدام وجنازه لری طرف رومه اعزام قیلنوب خارج سیواسده دفن ایتدیرلدی

خیرالدین پاشا مرحومدن صکره هر سنه دونانمای همایون اقدکزه چیقوب

اسپانیا جزیره وساحللرینی غارت وافریقا طرفلرندن اسپانیوللرك دفعنه سعی وغیرت ایده کلدکلرندن جزایر وطرابلس غربده اولان حکومت عثمانیه کسب تأسس ایلمشیدی طقوز یوز التمش بش والتی سنه‌لرینه فرانسه قرالنك طلب واستدعاسی اوزرینه قپودان دریا پیاله پاشا اقدکزه چیقوب دشمن ساحل وجزیره‌لرینی غارت وفرانسزلره معاونت قلندیغی مثللو مؤخرا اسپانیا وایتالیا فدایپلری کلیتلو دونناتر تبیله طرابلس غرب پیشکاهنده بولنسان جربه جزیره‌سنی ضبط وتحکیم ایلدکلری طرابلس بکلر بکیسی طورغود پاشا طرفندن عرض اولنمغله مشار الیه پیاله پاشا طقوز یوز التمش سکز سنه‌سی دفع دشمن ایچون اوجانبه سوق مراکب سطوت ایدوب متفقین دونناسی جربه قلعه‌سنك آلتنده بولندقلری حالده اوزرلرینه هجوم اولنه‌رق وقوعبولان ملحمهٔ کبراده قرق قدر دشمن کمیسی ضبط وناپولی جنرالی ومشهور اندریا دوریانك اوغلی وچچلیه امرالی سلسلهٔ اسره ربط قیلنوب سفاین سائره کلیا اغراق وافنا اولندی

بعده طورغود پاشا غرب عسکریله وارد اولمغله قلعهٔ مرقومه‌نك فتحنه غیرت وعون وعنایت جناب رب قدیر ایله اوردهٔ قبضهٔ جلادت قلندقدن صکره بالتخریب قپودان مشار الیه سفن مفتوحه واسرای مرقومه ایله دار السلطنه‌یه مواصلت ایلدی

جربه جزیره‌سنك تسخیرندن صکره اقدکز قورصانلرینه مرکز اولان مالطه اطه‌سنك ضبطی تصمیم اولنوب طقوز یوز یتمش ایکی سنه‌سی اسفندیار اوغلی سلاله‌سندن وزیر رابع مصطفی پاشا سردار ومعیتنه قپودان دریا پیاله پاشا تعیین وطرابلس غرب بکلر بکیسی طورغود پاشایه دخی مرافقتی متضمن فرمان همایون اصدار وتسیار قلندی

مع مافیه طورغود پاشانك رأیی اوزره حرکت اولنمسی کرك سردار وکرك قپودان پاشایه طرف پادشاهیدن توصیه وتنبیه بیورلمشیکن دونمای همایونك مالطه‌یه وصولنده طورغود پاشا هنوز کلمامش اولدیغندن اضاعهٔ وقت اولنمامق مطالعه‌سیله لیمان قلعه‌لرینك محاصره‌سنه مباشرت اولنوب چند کون مرورنده پاشای مشار الیه وارد وکیفیت تشبثه مطلع اولدقده اصل مالطه حصاری تسخیر اولنمقجه بونلر ایله اوغراشمق

اتلاف لوازمات واتعاب عسکردن غیری برشئ مفید اولهمیه‌جغی بیانیله سردار وقپودان پاشالره عتاب ایتمش ایسه‌ده لاجرم مباشرت اولنان امرک اتمامی لازمه‌دن ایدوکندن بوبابده صرف اقتدار ویکرمی اوچ کون محاربهٔ شدیده وقوعیله ذکر اولنان قلعه‌لر فتح اولنوب لکن اثنای محاربه‌ده طورغود پاشا شهید اولدیغندن ولوازمات قلعه‌کیری‌یه دخی نقصانیت طریان ایلدیکندن اصل مالطه قلعه‌سنک محاصره‌سی نتیجه‌بخش مراد اولمامغله غارت اطراف ایله اکتفا اولنه‌رق عودت قلندی

سلطان سلیمان خان حضرتلرینه علت پیری مستولی اولمق حسبیله التمش تاریخندن صکره برطرفه حرکت بیورمدیغندن والتمش سکز سنه‌سنده صدر اعظم رستم پاشانک وفاتیله مقام صدارت عظمایه اعتلا ایدن سمیز علی پاشا دخی رکوب ونزوله غیرقادر ایدوکندن افتاب سطوت عثمانیه نیچه قرالی نظرنده منکسف کورندیکنه مبنی معین ومعهود اولان ویرکونک ارسالنده اظهار بطائت اولنمغه باشلامشیدی سمیز علی پاشانک دخی وفاتیله صدراعظم نصب اولنان صوقوللی محمد پاشا اقتدار سلطنت سنیه‌یی تکرار اظهار ایلمک لزومنی عرض وانها وپادشاه حضرتلرینک بالذات سفره عزیمتلری بابنده تشویق واغرا ایتمکله اون ایکی سنه‌دن برو ارامکیر کنج سکون اولان رایات همایون تبختر واهتزازه اغاز ایدوب طقوز یوز یتمش درت سنه‌سی محرمنده قلعهٔ سکتوار محصور لشکر جرار اولدی

بوقلعه قوهٔ قاهرهٔ دولت علیه‌یه مقاومت ایتمک اوزره خیلی وقتدن برو فوق العاده تحکیم وترصین قلنمش و بهادرلقله مشهور اولان رزونجق نام خروات جنرالی جیوش ومهمات منتخبه ومکمله ایله محافظه‌سنی درعهده ایدوب قپانمش اولمغله بادئ نظرده فتح وتسخیری خارج طوق بشر کبی کورینور ایدی لکن عساکر اسلامیه‌نک اقدام وغیرتی وفداکارانه مهاجماتی ثمره‌سیله برقاچ کون ظرفنده واروش قلعه ضبط اولنوب ایچ قلعه‌ده بولنان جنرال مرقوم سمت تسلیمه دعوت قلندقده مرکز مخالفتده پابرجا اولدیغندن اطراف حصاره طاغلرکبی اودون یغلوب آتش ویرلمسیله داراً مادار کرفتار التهاب نار اوله‌رق بروجهله ارامه امکان

قالدیغنه مبنی جنرال مرقوم بر مقدار اتلو ایله چیقوب صاوشمق صددنده ایکن قتل وتدمیر وقلعهٔ مرقومه فتح وتسخیر قلندی

نمچه قرالی مکمل بر اوردو ایله امداد ایچون جوار سکتواره کلمشیکن اعانه یه قدرتیاب اوله مدیغی حالده قلعهٔ مرقومه نك قوهٔ قاهرهٔ اسلامیه ایله زیر وزبر اولدیغنی استماع ایتدکده ارتکاب رجعت قهقری ایلدی

یتمش درت سنه سی صفرینك یکرمی برنجی کونی بو فتح مبین وقوعبولوب اول اخشام سلطان سلیمان خان حضرتلری علت زحیردن یتمش درت یاشنده وسلطنتنك قرق سکزنجی سالنده مرتحل دار آخرت اولمغله برطرفدن کوس شادمانی چالینوز وبرطرفدن درون اوطاغ همایونده خفیا مرحومك جنازه سی غسل قیلنور ایدی

کیفیت وفات برمعتاد کتم اولنوب کوتاهیه والیسی بولنان وارث سلطنت سلطان سلیم خان حضرتلرینه ضراعتنامه ارسال و امر ورودلری استعجال اولنوب طوائف عسکریه تعمیر قلعه وتخریب دیار دشمن مثللو مشاغل ایله اشغال قلندی

سلاطین عثمانیه ده سلطان سلیمان خان حضرتلری کبی بختیار بر پادشاه کلمدیکی مواد آتیه ایله ثابت اولور که اولا اوان جوانیده یعنی یکرمی التی یاشنده جلوس ایدوب قرق سکز سنه سلطنت سورمشدر ثانیا صدف سلطنتك در یتیمی اولمغله ورثهٔ سلطنت منازعات ومقاتلاتندن مصون قالمشدر ثالثا پدر جنت مقرلری شرق وغربی سیف سطوتیله لرزان وارکان دولت و افراد عسکریه یی بر وجه اتم تربیه ایتمکله قدر ومنزلتی واصل مرتبهٔ عال العال اولمش بر تخت عالیبخته جلوس ایلمشدر رابعا کمال پاشا زاده وابو السعود افندی کبی تشکیل دولته قادر فضلایه وخیرالدین پاشا وطورغود پاشا مثللو مجاهدینه مقارن اولمشدر

کندولری دخی اوائل سلطنتلرنده اجداد عظاملری کبی بالذات ادارهٔ امور دولت ایدوب اون اوچ دفعه علم افراز سفر اولمشلر ایسه ده طقوز یوز اللی تاریخندن صکره اولکی همت ومساعیسنه نسبتله نوعما کسل طاری اولدی

حتی ذکر اولنان اون اوچ سفرك طقوزی سلطنتلرینك نصف اولنده

ویالکز دردی نصف اخیرنده بولنمسی وعجم شاهنه التجا ایدن شهزاده
سلطان بایزیدی شاه عجمی تهدید ایدرك حیا الق شان سلطنتی ایجابندن
ایکن خلاف مأمول اقچه و بوغچه‌لر اعطاسیله میتا المغه راضی اولمسی
بوقضیه‌یی مؤیددر

سلطنت سلطان سلیم خان ثانی

مژدهٔ سلطنت سلطان سلیم حضرتلرینه واصل اولدقده سرعت سیر ایله
استانبوله وارد وتخت عثمانی یه صاعد اولدیغنك دردنجی کونی اردوی
همایون جانبنه حرکت وصدر اعظم صوقوللی محمد پاشا دخی قلعهٔ
سکتواری تعمیر وامور سرحداتی تنظیم ایلدکدنصکره سلطان سلیمانك
جنازه‌سنی صاقلنده بندیکی عربه‌یه تحمیل ایدوب اردوی همایونله بلغراده
طوغری عودت ایلدی

اکرچه پادشاه مرحومك وفاتی مکتوم ایسه‌ده امتداد زمان وروش
حرکات شبیله موکب همایون خلقنك محسوسی اولمغله و پادشاه جدیدك
بلغرادده منتظر ورود موکب سلطنت اولدیغی استخبار قلنمغله بلغراده
قریب محلده امر وفات اعلان قلندی

صدر مشار الیه سلطان سلیمه تذکره تقدیم ایدوب اردوی همایونی
استقبال وطوائف عسکریه‌یه ترقی احسان بیورملرینی واردو خلقی رسم
بیعتی اجرا ایلدکدن صکره اوطاغ همایونه کیرملرینی بیان ایلمشیدی
سلطان سلیم ایسه برابر کلان مقربان بوتکلفاته حاجت اولمیوب امر جلوس
وبیعت استانبولده تمام اولمغله صدر اعظمك بویله اعظام ماده ایلمسی
کندو موقعنی محافظه مقصدینه مبنیدر دیملریله سلطان سلیم اردوی
همایونی استقبال ایلدکدن صکره طوائف عسکریه‌نك بیعتنه التفات ایتمیه‌رك
طوغریجه اوطاغ همایونه داخل اولدی

بوکیفیت عسکری طائفه‌سنك پك کوجنه کیدوب انواع قیل وقاله
متجاسر اولملریله وسلطان سلیم دخی یاکلش یوله کتدیکنه واقف اولمغله
طوائف عسکریه‌یی تلطیف ایچون لالاسی بولنان حسین پاشایی روم ایلی
مناصبندن بریله یانندن دفعه مجبور اولوب لکن بونکله دخی مقصد
حاصل اولمدیغندن بعد العوده استانبوله الای ایله کیردیکی کون
یکیچریلر سرای همایونك قپوسنی قپادوب سلطان بایزید جوارنده

ایکی ساعت قدر سلطان سلیمی ات اوزرنده توقیف ووزرایه انواع حقارت
ایلدیلر نهایت ایچلرندن برقاچ نفرسوزساحبلری حضور همایونه جلب ایله
ترقی و بخششلری قانون قدیم اوزره اعطا اولهجغی وعد بیوریلهرق کوچ
حال ایله غوغا تبس اولندی

بعد از بن صدر اعظمك معروضات وافاداتنه کیمسهنك اعتراضه جرأتی
قالمامغله واصل استقلال تام اولمشدر

سلطان سلیمان مرحوم سکتوار سفرینه عزیمت بیوردقلرنده قپودان
دریا پیاله پاشا دونمای همایون ایله اقدکزه ارسال قلنمشیدی ساقز
جزیرهسنه واصل وامرای جزیره اطاعت صورتلرینه اغترارا پاشا کیسنه
داخل اولدقده جملهسنی اوروپایه اجلا وقلعهیه وضع مستحفظ وامرا
ایلدی بوخبر واصل سمع سلیمان خانی اولمقسزین مرتحل دار بقا اولملریله
سرلوحهٔ ظفرنامهٔ سلیم خانی اولمشدر

تبریك جلوس ایچون ملوك اطرافدن ایلچیلر کلدیکی کبی نمچه قرالی
جانبندن دخی سفیر مخصوص وارد اولمشیدی سلطان سلیمان زماننده
معقود اولوب سکتوار سفری سببیله منحل اولان معاهده تجدید اولندی

اقصای عراق عربده واقع ملك مشعشع حاکمی اولان ابن علیان اطاعت
سلطنت سنیهدن روکردان اولوب بصره حوالیسنی غارت ایتمشیکن
میرمیران بغداد اسکندر پاشا شمشیر سطوتیله تأدیب وترهیب قلندی

ال مطهردن یمنده امامتی ادعاسنده بولنان آدم علم افراز عصیان اولمغله
ایالات حبش بکلربکیسی اولان اوزدمیر اوغلی عثمان پاشا یمن بکلربکیلکیله
اوجانبه ارسال ومیرمیران شام لالا مصطفی پاشا مأموریت سرداری ایله
اجلال اولنمشیکن میرمیران مصر سنان پاشا صرف نقدینهٔ مساعی ایله
سرداراق خدمتنی استحصال ایدوب طقوز یوز التمش التی سنهسی درندیك
سواری ایله برا جانب یمنه عزیمت ایلدی

لکن وصول سرداردن مقدم عثمان پاشا ساحهٔ یمنی فتنهٔ ال مطهردن
تطهیر ایتمکبن سنان پاشا برسنه قدر اوحوالیده حاکم مطلق العنان اولدقدن

واموال عظیمه اکتساب ایلدکدن صکره مصره عودت و یمن فاتحی عنوانی علاوهٔ القاب مفخرت ایلدی

ازاق دکزینه منصب اولان تن نهریله خزر دکزینه دوکیلان ولقه نهرینك یکدیکرینه قربیت حاصل ایلدیکی درت فرسخ قدر بر حفر اولنور ایسه قاره دکزدن بحر خزره امرار سفاین ممکن اولهرق ترکستان طرفلرینك تحت حکومت عثمانیه یه ادخالی قابل اوله‌جغی کفه بکلر بکیسی اولوب فن هندسه ده مهارت کامله‌سی اولان قاسم پاشا طرفندن عرض اولنمغله پاشای مز بور اتمام خدمت ایله مأمور اولوب قپو قولی بلوکلرندن بر قاچ بیك عسکر ارسال وقریم خاننه دخی بوخصوصده اجرای معاونت ایلمك ایچون نامهٔ همایون اصدار اولندی وایشه مباشرت قلندی ایسه ده خان مشار الیه بومقصد حاصل وحکومت عثمانیه ترکستانه واصل اولدیغی تقدیرجه قریم امارتی پایدار اوله‌میوب ممالك دولت علیه‌نك ایالات سائره‌سی حکمنه کیره‌جکنی دربیش مطالعه ایدرك صورت خیر خواهیده ترتیب ایتدیکی مقدمات مکروفریب عودت نابهنکام اقتضا ایتمکله عساکر اسلامیه انواع فلاکت ومشقته کرفتار ونصفندن زیاده‌سی تلف زدهٔ روزکار غدار اولدی

سلطان سلیم خان حضرتلری قونیه‌ده حکمران ایکن مصر بکلر بکیسی طرفندن تقدیم اولنان اتلری قبرس قورصانلری غصب ایلدکلرندن زینت افزای تخت عثمانی اولدقلرنده اخذ انتقامه قیام ودونمای همایونك استکمالنه نصب نفس اهتمام ایدوب لالا مصطفی پاشایی قبرس فتحنه سردار ودونمایه پیاله پاشایی سرعسکر نصب ایدرك یکیچری اغالغندن قپودان دریا اولان مؤذن زاده علی پاشا ایله برابر طقوز یوز یتمش سکز سنه‌سی محرمنده اقدکزه ارسال واناطولی عسکرینك سلفکه اسکله سنده مجتمع اولملری ایچون بکلر بکیلره فرمان همایون اصدار بیوردیلر

دونمای همایون ومأمور اولان مجاهدین طوزله اسکله‌سنه واصل اولدقدن ولوازم قلعه کیری ترتیب قلندقدن صکره دارالامارهٔ جزیره اولان لفقوشه قلعه‌سی محصور لشکر منصور اولدی

قرق کون قدر اتش حرب وقتال کرماکرم اشتعال اوله‌رق قلعهٔ مرقومه عنوة فتح وتسخیر وکرینه وباف قلعه‌لری اهالیسی تسلیم حصار

ایلدکلرندن الزام جزیه ایله یرلرنده تقریر اولنوب بعده متانت ورصانتله
مشهور آفاق اولان ماغوسه حصاری تحت محاصره یه النذی ایسه ده
ضبط وفتحی زمان طویله محتاج اولدیغی تعین ایلدیکندن دونمای همایون
اموال غنایم ایله درسعادته اعاده قلندی
ایرتسی سنه دونما سرعسکری نصب اولنان پرتو پاشا وقپودان مشار الیه
علی پاشا ایله اوچیوز یکرمی پاره قادرغه چیقاریلوب جزایر غرب میرمیرانی
اولج علی پاشا دخی حسب الامر یکرمی قطعه قادرغه ایله التحاق
وامرا ولوند کمیلری تجمع ایتمکله دونمای همایون درتیوزدن زیاده سفینه
اولدیغی حالده ماغوسه یه واصل اولدی
برا وبحرا امر محاصره تشدید اولنمغین محصورین استیمانه مجبور
اولدقلرندن اوروپایه نقللری ایچون یکرمی قطعه سفینه تخصیص اولنمشیکن
قلعه جنرالی سردار اکرم مصطفی پاشایه ملاقی اولدقده ماغوسه قلعه سنده
بولنان اسرای مسلمین کیفیتی سؤال اولنوب اسیرلرم ایدی جمله سنی قتل
ایلدم دیو جواب ویردیکنه وبو ایسه مغایر شرائط استیمان بولندیغنه مبنی
سردار اکرم دخی مجازاة جنرال مرز بوری اعدام ایلدی
جزیرهٔ قبریس سکانی عموما تحریر ایتدیریلوب بوز یکرمی بیك قدر نفوس
ذکور موجود بولنمغله بهر بینه برر التون جزیه تخصیص قلندی
دونمای همایون کرید وقورفه جزیره لرینی غارت ایتدکدن صکرهٔ
لوند کمیلرینه ارائهٔ رخصت وروم ایلی عسکری دخی ساحللره اخراج
اولنه رق استانبوله عودت تصورنده ایکن وندیك واسپانیانك اوچیوزدن
متجاوز کمیلری ظهور ایتمکله امر مدافعه لری بین الامرا مذاکره اولندقده
نقصانیت عسکر ومهمات سببلریله اینه بختی لیماننده استحکامات التنده
اقامت اولنمسنی اولج علی پاشا وسائر فن دریا متفننلری بیان ایلمشلر ایکن قپودان
پاشانك تهور نابجاسی لیمان مرز بوردن خروجی مستلزم اولوب اینه بختی
اوکلرنده محاربهٔ شدیده وقوعیله درجنك اول قپودان پاشا شهید ودونمای
همایون سفینه لرینك اکثریسی مغروق ومحروق اولدی
سرعسکر پرتو پاشا برتقریبله قرمیه چیقوب استانبوله وارد اولدقده معزول
وجوق ایکمکسزین زحمت حقه موصول اولمشدر
اوج علی پاشا کندو کمیلرینی قورتاردقدن بشقه دشمن کمیلرندن یکرمی

ایکیسنی تسخیر ایدرك درسعادته واصل اولمغله منصب قپودانی ایله تبجیل واوچ لقبی قلیجه تبدیل اولندی

صنغین دونماسی نامیله زبانزد مورخین اولان اشبو هزیمت بحریه اوزرینه وندیك واسپانیه‌لولر سلطنت سنیه‌نك برقاچ سنه دونما اخراج ایده‌میه‌جکی اعتقادنده ایکن صدر اعظم صوقوللی محمد پاشانك اقدام وهمتیله بش التی آی ظرفنده یوز اللی پاره قادرغه انشا وتجهیز قلنوب دونما سرداری تعیین اولنان وزیر پیاله پاشا ایله قپودان دریا قلیج علی پاشایه تودیعا اقدکزه تسییر اولندی

اوارین اوکلرنده دشمن کمیلرینه تصادف قلنمش ایسه‌ده دونمای همایون خلق سنهٔ سابقه وقوعاتندن متوحش اولوب دشمن امرالاری دخی خلاف مأمول برخصمه راست کلدکلرندن ایکی طرف دخی محاربه‌دن اجتناب ایدرك ایرلدیلر بنابرین بوسنه تلافئ مافات ممکن اوله‌میوب فقط دشمن دخی تصمیم‌کرده‌لری اولان سواحل اسلامیه غارتنه مقتدر اوله‌مدیلر

ایرتسی سنه که طقوز یوز سکسان برتاریخیدر دونما سرداری نصب اولنان فاتح یمن سنان پاشا وقپودان قلیج علی پاشا ایکیوز اللی قادرغه واون قطعه معونه‌دن مرتب دونمای همایون ایله اقدکزه تسییر اولنوب وندیکه تابع سواحل وجزایر سوختهٔ آتش غارت قلنمقده ایکن وندیکلولر استانبولده عقد صلحه دسترس اولدقلرندن اولبابده سردار وقپودان مشار الیهمایه فرمان عالی وارد اولوب موسم دخی کذران ایلمش اولمسنه مبنی استانبوله عودت وسنهٔ آتیه‌ده حلق الواد سفری ایچون تدارکات مقتضیه‌یه مسارعت قلندی

چونکه اسپانیولار تونس ملوکی اولان بنی حفص خاندانندن بعضیلرینی صحابت صورتیله تونسده اجرای نفوذ ایدوب باخصوص تونس پیشکاهنده واقع حلق الواد قلعه‌سنی تحکیم وکندولرینه جای قرار ایدندکلرندن انلرك اورادن طرد ودفعی سلطنت سنیه‌نك لازمهٔ ذمت همتی اولمش ووندیکلولر ایله عقد صلح اولنمغله بونك اجراسی کسب سهولت ایلمشیدی طقوز یوز سکسان ایکی سنه‌سی ینه سردار وقپودان مشار الیهما دونما وعساکر بریه ایله اوجانبه رایت‌کش سطوت اولوب مسینه وسچلیا اطه‌لری غارت اولندقدن صکره اوتوز یدی کون محاصره ومقاتلهٔ شدید ایله ذکر اولنان

حلق الواد قلعه‌سی فتح وتخریب وایکی سنه اول دونغای همایون انهزامنه سبب اولان اسپانیول امرالی قلعه‌ده محصور بولنمغله سر مقطوعی باب قلعه‌یه اویخته قلندی

بوفتح مبین خطهٔ تونسك حکومت سلطنت سنیه‌یه الحاقنی مستلزم اوله‌رق بنی حفص ملوکی بقیه‌سندن اولنلر استانبوله کتوروب باوب تعیین وظائف ایله الی الوفات متنعم نعمت دولت اولدیلر

پادشاه حلیم سلطان سلیم حضرتلرینك سبب معلوم ایله وجودلرینه طاری اولان اسقام منحدث علت سرسام اولدیغندن سرای همایونده بنا بیوردقلری بیوك حمامه ایلك کیرشلرنده ایاقلری قایوب دوشمکله وجودلرینك برطرفی یره‌لندی و بوعارضه عاقبت باعث رحلتلری اوله‌رق سکسان ایکی سنه‌سی اواسط شعبان شریفنده اللی ایکی یاشنده وسلطنتنك طقوزنجی سالنده عازم دار عقبا اولدیلر

شهریار مشار الیه مائل عیش وطرب وشاعر خوش گو بر خسرو جمشید مشرب اولمغله امور سلطنتی پدری زماندنبرو مقام وزارت عظماده بولنان وشرف صهریتلریله مشرف اولان صوقوللی محمد پاشایه تفویض ایدوب کندولری مصاحبلری شمسی پاشا وجلال بك وشاعر مشهور باقی افندی کبی ندما ایله بوغاز ایچنده واقع چبوقلی وسلطانیه مسیره‌لرنده وسائر موقع نشاط افزاده امرار زمان ایلمشلردر روش ورفتارلری یلدیرم خان اوغلی امیر سلیمانه بك شبیه ایسه‌ده هنگام سلطنتی امیر مشار الیهك زمانی کبی فتن وغوغا اوانی اولمدیغندن وشریك سلطنتی دخی بولنمدیغندن حادثات روزکار ایله رنجش خاطردن امین اولمشدر

جلوس سلطنت سلطان مراد خان ثالث

سلطان سلیمك جنازه‌سی سرای همایون بوزلغنده حفظ اولنوب مغنیسادهٔ علم افراز حکومت اولان سلطان مراده مژدهٔ سلطنت ارسال اولنمغله طقوز یوز سکسان اوچ سنه‌سی رمضان شریفنده استانبوله واصل وتخت عالیبخت عثمانی‌یه نائل اولدی

قریم خانی دولتکرای خان واصل رحمت رحمان اولدیغندن حکومت قریم سعادتکرای اولادندن محمد کرایه توجیه واحسان بیورلدی

فاس ومراکش سلطانی اولان شریف عبدالله عزم عدم اباد ایتدکده اوغلی محمد مستنصر تخت پدره نائل اولمشیدی عمی شریف عبد الملك

دعوای حق سلطنت وجانب دولت علیه دن استعانت ایتمکله جزایر غرب بکلر بکیسی رمضان پاشا اعانه وامداده مأمور اولمشیدی پاشای مشار الیهك اقدام وغیرتیله شریف عبد الملك تخت مغربه مالك ومحمد مستنصر پورتکیز قرالنه التجا طریقنه سالك اولدیغندن قرال مزبور شریف مشار الیهی دیار فاسك تسخیرینه آلت اتخاذ ایدرك اوچیوز طوب وسکسان بیك عسکر ایله افریقایه مرور ایلمش ایسه ده وادی السبیل نام محلده محاربهٔ عظیمه وقوعنده انهزام فاحش ایله منهزم وشریف مشار الیه ایله قرال دخی دائرهٔ شهوددن منعدم اولمغله شریف عبدالملك نائل استقلال اولمشیکن برقاچ کون مرورنده مرك شادی یه مبتلا اولدی

شاه اسماعیلدن صکره دارای عجم اولان طهماسب شاه اللی اوچ سنه فرمان فرمای ایران اولدقدن صکره مسموما مرتحل دار آخرت اولمغله اوغلی اسماعیل ثانی جانشین تخت شاهی اولوب مذهب اهل سنته سالك اولمق حسبیله شیعی اولان امرا وارکان دولتی قتل واعدام وخاندان صفویه دن اون بش نفر شهزاده یی کتنام ایدوب یالکز بی شعور وبصر اولان کور خدا بنده یی ابقا ایلمشیدی لکن اره سی چوق کچمکسزین خیانت امرای اعجام ایله مقتول ومذکور خدا بنده تخت سلطنته موصول اولوب عدم قدرت وقلت لیاقتی سببیله خزینهٔ دولتی اتلاف وهیئت حکومتی رهین اختلاف ایلدیکندن جزئی همتله کشور ایرانك ضبط وتسخیری ممکناتدن ایدوکی ارضروم بکلر بکیسی خسرو پاشا طرفندن عرض اولندیغنه مبنی سلطان مراد حضرتلری سفر اچغه قیام ایلدی صدر اعظم محمد پاشا بو ایشك خلافنده بولنوب مملکت اعجام کاملا فتح اولنسه دخی دولت علیه ضرردن بشقه برشیئه دسترس اولەمز چونکه کشور ایرانی تحت حکمده طوتمق ایچون اورالرده کلیتلو عسکر بولندیرمق لازم کلوب وارداتی ایسه مصارفنه کفایت ایتمز وطائفهٔ اعجام هرنوقت فرصت بولورلر ایسه عصیانه قیام ایدرلر بوحاللر عصر سلیمان خانیده مکررا وقوعبولان ایران سفرلریله تجربه اولنمشدر دیو واقع الحالی بیان وسفك دماء مسلمیندن احتراز بابنده صرف تاب وتوان ایلدی ایسه ده صدر اعظمك خلافنده بولنانلرك اغرا وتشویقیله پادشاه حضرتلری بو عزمندن فراغت ایلمدیکندن قبرس فاتحی اولان لالا مصطفی پاشا

سردار نصب اولنوب طقوز یوز سکسان بش سنه‌سی اوائلنده جانب ایرانه عطف عنان ایلدی

اولتاریخده ملحقات کشور ایراندن اولان چلدیر صحراسی مرکز سرادقات لشکر منصور اولدقده یکرمی درتبیك قدر عجمك مترصد هجوم اولدقلری استخبار اولنوب سردار اکرم مصطفی پاشا بالذات محاربه‌دن تعنف واستکبار ودفع تسلطلری ایچون برقاج بکلر بکی ارسال ایتمکله وقوعبولان مقاتله‌ده اون بشبیك مقداری عجم مطموره نشین عدم ونیجه صنادید صفویه بکنند اسره منضم اولدی بومظفریت اوزرینه تفلیس وشروان طرفلرنده بولنان حکام ایران فرار ایتمکین اولحوالی حوزهٔ حکومته ادخال ومع الوزاره اوزتیمور اوغلی عثمان پاشایه توجیه اولنوب موسم شتانك تقربنه بناء سردار اکرم مشتای ارضرومه عودت ایلدی

سردار مشار الیهك کزیده سپاه ایله رجعتی شاه عجمك مسموعی اولیجق اوغلی حمزه میرزایی اوتوزبیك قدر عسکر ایله عثمان پاشا اوزرینه کوندرمکله شماخی صحراسنده اوچ کون اوچ کیجه آتش حرب وقتال کرماکرم اشتعال اولوب یوم رابعده قریم خانك برادری عادلکرای عساکر تاتار ایله امداده یتشمکین جیوش اعجام پامال خیول لشکر منصور اولدی لکن چندکون مرورنده اوچیوز قدر تاتار ایله عادلکرای و برادری غازی کرای چاپوله چیقدقلرنده مکین کمین اولان ایرانیلره اسیر اولملریله بونشئه ایله حمزه میرزا تکرار جمع سپاه وعثمان پاشا اوزرینه هجوم ایدرك شماخی قلعه‌سنی محاصره ایلدی

عثمان پاشا برمدت مدافعه‌دن صکره عنانتی مکمل وذخیره جهتنه مستعد اولان دربند شماخی که تیمورقپو قلعه‌سی دخی دیرلر باجمله طوب ومهمات ایله اورایه رجعت وطاغستان جانبلرینی اوردهٔ قبضهٔ حکومت ایلدی

عادلکرای صباحت وجه ایله ممتاز برشهزادهٔ بنام اولدیغندن شاهك حرمی کندوسنه دلبسته اولمق شایعه‌سنه مبنی غلوی عام ایله شهید اولوب غازی کرای مدت مدیده قهقهه قلعه‌سنده محبوس اولدقدن صکره اسارتدن تخلیص کریبان ایدرك استانبوله وصولنی متعاقب قریم خانی

نصب قلنمش ومشاهیر خانان قریمدن اولمق اوزره زیور صحائف تواریخ اولمشدر
اواخر سلطنت سلیمان خانیدنبرو صدر اعظم بولنان صوقوللی محمد پاشا سلطان سلیم ثانی جلوسنده سنجاقدن برابر کلان امرا ومقربینی طرد وتکدیر ایتدیرمش اولدیغندن پادشاه زمان سلطان مراد ثالث مقتبسا امارنده ایکن بندکانی افندمزك سلطنتنی بکلەرز لکن محمد پاشانك صدارتی اوانده ارزو ایلمیز زیرا بزه دخی پدرکزك مقربلرینه ایتدوکنی ایدر دیرلر ایدی
مع مافیه مشار الیه ابتدای صدارتندنبرو اتابك دولت وصاحب شان وشهرت اولدیغندن وسلطان مرادك دخی انشته‌سی بولندیغندن شهریار مشار الیه لاجل الجلوس استانبوله وارد ویالی کوشکنده محمد پاشایه ملاقی اولدقده تقبیل دستنه مسارعت ایدوب هرنقدر پاشای مشار الیه بومعامله‌دن ابا ووظیفهٔ عبودیتی اجرا ایلدی ایسه‌ده سلطان مراد صکره‌دن بوتنزلنه نادم ومشار الیهی تحقیر واستثقاله عازم اولوب درلودرلو جفالر ایدر ایدی نهایت طقوزیوز سکسان التی سنه‌سی شعبانده صدر مشار الیه کندو سراینده ایکندی دیوانی ایدر ایکن برمجذوب عرضحال تقدیم ایده‌جك کبی تقرب وخنجر ایله سینه‌سندن اورمغله برساعت مرورنده وفات ایلدی وتفصیلات مبسوطه‌یه مطلع اولانلر مجذوبك بوجرئتك مصنع اولمسنه ذاهب اولدیلر هرنه حال ایسه بووجهله صدر صدارت منحل اولدیغندن وزیر ثانی احمد پاشا حائز مقام وکالت کبری اولدی

سردار اکرم مصطفی پاشا اسناد تقصیر ایله معزول ووزیر رابع سنان پاشا مسند سپهسالاری‌یه موصول اولمغله مشار الیه مصطفی پاشا استانبوله عودت ایتمشیدی
طقوزیوز سکسان یدی سنه‌سی ربیع الاولنده صدر اعظم احمد پاشا وفات ایلدیکندن مصطفی پاشا مقام قائممقامی‌یه اصعاد اولنوب بعد ازین مهر همایون اعطاسی ووزیر اعظم اطلاقی لغو اولندیغی اعلان اولندی

لکن اوچ آی صکره مهر شریفك ایران اوزرنده سردار اولان سنان پاشایه

ارسال قلندیغنی مصطفی پاشا استماع ایتدکده خصم قویسنک کندوسنه ترجیح اولنمسنه طبانه مبوب حضرت خالد مشهد شریفلرینه یوز سوره رک الام دنیادن خلاصی جناب حقدن تمنی ایلمشیدی قوناغنه عودت ایلدیکنی متعاقب فجاة وفات ایلدی

مشار الیه قبریس فتحنده وایران سرعسکرلکنده خدمات جلیله یه موفق اولمشیکن مقصد اقصاسی اولان مهر صدارتله بکام اولهماسنی بعض مورخین مقدما لالاسی بولندیغی شهزاده سلطان بایزید حقنده سبقت ایدن تصنیعات ظالمانه سی مجازاتی اولمق اوزره ایراد ایدرلر

صدر اعظم سنان پاشا ایران سفرنده برخدمته موفق اولهمدیغندن بعض اوهامه تبعیتله طوائف عسکریه ومهمات سفریه یی بکلربکیلره تسلیم ایدرک بلا استیذان درسعادته چیقه کلدیکندن عزلی قرار داده ایکن بذل درهم ودینار ایله مقام صدارتده پایدار اولدی ایسه ده برقاچ ای مرورنده عزل ومعلفره یه اجلا اولنوب دیوان همایون وزراسندن سیاوش پاشا صدر اعظم وفرهاد پاشا سردار عجم نصب اولندی

طقوز یوز طقسان برسنه سی فرهاد پاشا روانی تسخیر وسور بناسیله تحصین ایتدکدن وچغاله زاده سنان پاشایی مع الوزاره محافظ نصب ایلدکدنصکره مشتای ارضرومه عودت ایلدی

شروان جانبلرنده بولنان وزیر اوزتیمور اوغلی عثمان پاشا اولحوالیده نیجه آثار مردانکی اظهار واون یدی قطعه قلعه نک مفتاحلرینی داخل قبضهٔ اقتدار ایدوب صادر اولان امر همایون موجبنجه جعفر پاشایی نامزد خدمت محافظه ایدرک دشت قبچاقدن عازم درگاه سلطانی اولمغله کفه یه داخل اولدقده قریم خانی بولنان محمد کرای برادری عادلکرایک اسارتندن طولایی عثمان پاشانک خصم جانی اولدیغندن اخذ انتقام قصدیله کفه یی محاصره ایلدی

بوخبر واصل سمع دولت وموجب رنجش خاطر سلطنت اولمسیله قوندهده عزلت گزین اولان برادری اسلام کرای خلعت خانی ایله تشریف وقریمه ارسال اولندیغنه وامرای تاتار خان جدیده اتباع ایلدیکنه مبنی محمد کرای کفه محاصره سنی ترک ایله فراره مجبور اولدیغندن بالتعقیب اعدام اولندی

عثمان پاشا دوتمای همایون ایله استانبوله واصل ومتعاقبا مهر صدارته

نائل اولوب برمدت مهمساز مصالح سلطنت اولدقدن صکره مقتول محمد
کرایك بعض عوناتی قریمده ایقاد فساده سعی ایتمکده اولدقلری استخبار
قلندیغندن سینوبدن دونغای همایون ایله قریمه کچمك اوزره قسطمونی
جانبنه حرکت ایتمشیکن اوازهٔ شهامتیله قریم اختلالی برطرف اولمغله
سردار فرهاد پاشا سمت رجوعه وضع قدم وصدر مشار الیه جانب ایرانه
تحریك طوغ وعلم ایلدی
تبریز قربنده جسیم بر ایران اردوسنه تصادف اولنوب بالمحاربه پریشان
ایدیلدکدن وتبریزه کیریلوب اطرافنه سور بناسیله تحصین وخدمت
محافظه سنه جعفر پاشا تعیین اولندقدن صکره مشتایه عودت خلالنده
صدر اعظم عثمان پاشا مرتحل دار آخرت اولوب خدمت صدارت قائممقام
مسیح پاشایه توجیه واردوی همایونده بولنان چغاله زاده سنان پاشایه دخی
سرعسکرلك تفویض اولنمش ایسه‌ده چوق کچمکسزین صدر اسبق
سیاوش پاشا مقام صدارته اعتلا وشاه اوغلی حمزه میرزانك تبریزی
محاصره ایلدیکی استماع اولندیغنه مبنی فرهاد پاشا ثانیا سردارلق ایله
جانب ایرانه توجیه لوای ظفر التوا ایلدی
فرهاد پاشانك خبر تقربی سببیله حمزه میرزا تبریز محاصره سنی ترك ایدرك
کنجه‌یه عودت ایلدیکنی متعاقب معشوقی اولان بر اوغلان مباشرتیله
منشور حیاتی تمزیق اولنمغین مشار الیه فرهاد پاشا کنجه‌یی اوردهٔ قبضهٔ
دولت وخدمت محافظه سنه حیدر پاشایی بالتعیین مشتای ارضرومه
مراجعت ایلدی
حمزه میرزانك فقدانیله شاه خدا بنده‌نك وممالك عجمك احوالی بتون
بتون مختل و پریشان اولدیغندن اتفاق صنادید صفویه ایله عباس میرزا
تخت شاهی‌یه اصعاد اولندی
لکن اوزبکلر دخی کشور ایرانه هجوم ایتمکده اولدقلرندن ایرانیلرك
هر نصل اولور ایسه سلطنت سنیه ایله اوبوشمقدن بشقه چاره‌لری
قالمدیغندن استدعای صلحه اغاز ایلملریله ودولت علیه دخی اون ایکی
سنه‌دنبرو بو یولده کلیتلو مال وجان اضاعه ایدرك اذربایجان وشروان
اولکالرینی ضبط وتسخیر ایتمسیله تبریز و کنجه وروان وخطهٔ شروان
حکومت دولت علیه‌ده قالمق وشاه عباسك برادر زاده‌سی اولان حیدر

میرزا رهن اولەرق استانبولده اقامت ایتمك شرطلریله امر مصالحه قرین امضا اولوب طقوز یوز طقسان سکز سنەسی اوائلنده فرهاد پاشا میرزای مشار الیهی بالاستصحاب استانبوله واصل وضعفای سرحد نشینانك کرفتار اولدقلری مصائب وفتن زائل اولدی

قریم خانی اولان اسلام کرای طقوز یوز طقسان التی سنه سنده عازم دار قرار اولمغله حکومت دشت قبجاق مرحومك برادری اولوب یانبولیده ساکن اولان غازی کرایه تفویض قلندی

آل مطهردن یمنده اولان طائفهٔ زیدیەنك رئیسلری بولنان بش کشی یی یمن بکلربکیسی حسن پاشا حسن تدبیر ایله الەکچیروب زیر دستلرنده بولنان قلاع وبقاعی قبضهٔ تسخیره ادخال ومرقوملری درسعادته ارسال اتمکله قدر کفایه علوفه وتعیینات تخصیصیله یدی قلەده اسکان اولندیلر

ایران سفرلری وعساکر موظفەنك تکثری سببلریله سلطنت سنیەنك واردانی مصارفنه کفایت ایدەمامك رادەسنه کلدیکندن وزن وعیار سکه تنقیص اولنمشیدی روم ایلی بکلربکیسی ومقرب پادشاهی اولان محمد پاشا محسود وکلا اولدیغی حالده تصحیح سکه خصوصنی درعهده ایدوب بو بابده صرف نقدینهٔ اهتمام ایلمکده ایکن سپاه طائفەسی مغشوشیت سکه یی بهانه ایله علم افراز شقاوت وصدر اعظم سیاوش پاشا سکه مادەسی بکلربکنه حواله اولنمشدر جوابیله عاطف مسؤلیت اولدیغندن طائفهٔ مرقومەنك دیوان همایونده وقوعبولان افعال شقاوتکارانەلری مشار الیه محمد پاشا ایله دفتردار محمود افندینك قتلنی مستلزم اولدی

پادشاه حضرتلری محمد پاشانك قتلی ارکان دیوان همایونك مسامحه وبلکه مساعدەسیله وقوعبولدیغنه ذاهب اولمغله صدر اعظم سیاوش پاشا وشیخ الاسلام شیخی محمد افندی یی ووزرادن قپودان ابراهیم پاشا وجراح محمد پاشایی ویکیچری اغاسیله سائر بلوك اغالرینی دفعةً عزل ایدرك مقام صدارته ثانیا سنان پاشا ومشیخته روم ایلی قاضیعسکری بوستان زاده محمد افندی اعتلا ایلدی

طقوز یوز طقسان طقوز سنەسی اواخرنده فرهاد پاشا صدر اعظم نصب اولنوب متعاقبا ارضروم خلقی خدمت محافظەده بولنان یکیچری بلرك

تعدیاتندن شکایت ایتملریله استانبوله کلملریچون فرمان کوندردیکندن
وتبریز محافظی جعفر پاشا دخی اوراده بولنسان یکیچری سرکشلرینی
اعدام ایلدیکندن دودمان یکیچریان علم افراز عصیان اولوب ارضرومده
بولنسان یولداشلرمزی قرمق ایچون فرمان کوندرلمش دیه‌رك دیوان
همایونده واوله ساز غوغا اولملریله بیك سنه‌سی اواسطنده فرهاد پاشا
معزول وسیاوش پاشا ثالثا صدر صدارته موصول اولدی

بیك برسنه‌سی رجبنده یکیچری علوفه‌سی کاملا تسلیم وسپاه علوفه‌سی
مقسطا ویرلك اوزره تصمیم قلنمغله اشقیای سپاه دیوان همایونده عربده
وغوغایه جرأت وصدر اعظم سیاوش پاشا ایله دفتردار امیر پاشانك قتللرینی
طلبه مبادرت ایلملریله دفع شقاوتلری ضمننده علوفه‌لری اتمام اولندیغی حالده
ینه مرکز عناد واصرارده پایدار اولدیلر

بوکشمکش اراسنده سرای همایون خدامی که مطبخ واخور خلقیله قپوجیلر
وبوستانجیلردن عبارتدر اشقیانك شاید دیوان همایونه وبلکه دار السعاده‌دن
ایچرویه هجوملری وقوعبولور ایسه مدافعه‌لری مصلحتی ایچون مترقب
ومنتظر ایدیلر

ایچلرندن من غیر رویة براورك صداسی ظهور ایدوب موجود بولنانلر
دخی طرف پادشاهیدن امر صدوریله ذاهب اولدقلرندن یکپاره حمله
ایتملریله اشقیای سپاهدن ایکیوزدن متجاوز کشتنی مقتول وماعداسی فراره
مجبور اولدی صناديد سپاهدن محرك فتنه اولانلر تفریق وازاله اولنوب
اولدقجه تربیه‌لری حاصل وصدر اعظم سیاوش پاشا تشریفات
پادشاهی‌یه نائل اولمشیکن درعقب معزول وسنان پاشا ثالثا صدر صدارته
موصول اولدی چونکه سنان پاشا مصر وبنده کلیتلو ثروته دسترس
اولمغله انك بذلیله هرمقصدینه نائل اولوب اولکی صدارتنده سرای خاقی
بنده انجیلی کوشك وتار بخلرده سنان پاشا کوشکی نامیله معروف اولان
قصری ومؤخرا دخی عصرمزه قدر باقی اولدیغی حالده هدم اولنمش
اولان یالی کوشکنی پادشاه حضرتلری ایچون بنا ایلدکدن بشقه کرك
بوکوشکلرك تقدیمی اوانده وکرك سائر اوقاتده هدایای عظیمه ونقود کثیره
عرض ایتدیکی مثللو حرم همایون ومقربان سلطنتی وطوائف عسکریه‌نك
سوز صاحبلرینی عطایای وفیره ایله جلب ایتمش اولدیغندن وتحصیل

صدارت هواسندن بران کبرو قالبوب طرفدارانی دخی مناسبت وقوعنه
مترقب ایدوکلرندن سیاوش پاشانك کرك صدارت ثانیه‌سنده وکرك
اشبو اوچنجی دفعه‌سنده طوائف عسکریه‌نك دیوان همایونه هجومی
شآمت قدمی اقتضاسندن اولمق اوزره اتفاق کلام حاصل اولمغین بویله
بر موفقیت عقیبنده عزلی وقوعبولمشدر
سرحد نشین اولان اقنجی طائفه‌سی وبعضا امرای طرفین یکدیکری
ممالکنه چپوب چاپول ایلمك عادات عصریه ایجابندن ایسه‌ده بوسنه
بکاربکیسی حسن پاشا دولتجه اولان سفرلرده جاری اولان قاعده وجهله
عموما بوسنه‌نك طوائف عسکریه‌سنی جلب وجمع ایدوب نمچه ممالکنه
مرور وبهکه قلعه‌سنی فتح وبك چوق بلاد وقصباتی تخریب ویغما ایتمکله
نمچه دولتی طرفندن عرض شکایت وپاشای مشار الیه بوسنه‌دن
قالدیرلمدیغی حالده موجب نقض عهد اوله‌جغی حکایت اولندقده حواله‌ٔ
سمع اعتبار اولنمدقدن بشقه روم ایلی بکلربکیسی اعانه‌سنه مأمور
ایدلشیدی لکن تبدل صدارت مناسبتیله مذکور اعانه توقیف اولنوب
حسن پاشا ایسه بوندن بی خبر اولدیغی حالده ایکنجی دفعه خرواتستانه
کچه‌رك سیسقه نام قلعه‌یی محاصره ایله مشغول ایکن نمچه‌لولر کلیتلو
عسکر ایله ورود وواقع اولان مقاتله‌ده حسن پاشا وهرسك بکی محمد بك
واکثر جنود موحدین شهد شهادتی نوش ایلدی
بوخبر واصل در دولت اولدقده حضور همایونده عقد مجلس مشورت
اولنوب بعض حقایق بین اولنلر سرحدات خاقانیه سلطان سلیمان
عصری کبی دکلدر اکثر دیرلکاره شهر سایه پرورلری اوشدی وبوجهتله
وظیفه خواران محافظه‌ٔ قلاع ایچ ایله دوشدی دیو سفردن مجانبت
اولنمسی طرفنی ترجیح وحتی خواجه‌ٔ سلطانی سعدالدین افندی بن
دولت علیه تاریخنی یازمقده‌یم وبوعصره تقرب ایلدم ایسترمکه پادشاهك
برقولی عجم شاهنك برادرزاده‌سنی رهن الوب کتوردی ونمچه قرالی دخی
ایکی بیلاق وبرکوسنی تقدیم ایتدی مفاد مباهات انجامیله خاتمه زیب
مقال اوله‌یم دیه‌رك صلحك بوزلمامسی خیرلو اوله‌جغنی تصریح ایلدی
لکن صدراعظم سنان پاشا فرهاد پاشانك کشور کشالقله اولان شهرتنی

چكه‌میوب اكا تفوق ایتمك مطالعه‌سنه سالك وسفره متهالك اولدیغندن سعدالدین افندی‌یه خطابا پادشاهك برقولی عجم شاهنك برادر زاده‌سنی رهن الدیغنی و برقولی نیچه قرالنی طوتوب كتوردیكنی بیان ایله ختم وقایع ایام ایدیكز جواب مغرورانه‌سیله باب سفری كشاد ایتمكه قرار ویردیردی وموسم شتانك تقربنه باقیه‌رق وخلافنده اولنلرك كفرینه حكم ایتدیره‌رك بیك برسنه‌سی اواسطنده علی العجله بلغراده عازم اولدی

بلغرادده مشتانشین اولمق اوزره تصمیم اولنمشیكن نیچه‌لولرك یتمش سكسان بیك عسكر ایله استونیٔ بلغرادی واسترغونی محاصره ایلدكاری خبری وارد اولمغله بودین جانبنه سوق موكب سطوت اولنوب جوارده بولنان بولانه و پسرم قلعه‌لری تسخیر اولندقدن وجنود موحدینك حملات شجیعانه‌لری ثمره‌سی اوله‌رق استونیٔ بلغرادی واسترغونی محاصره ایدن دشمن اردولری دفع وسكز قطعه محاصره طوبلری ضبط قلندقدن صكره بقیهٔ شتایی امرار ایچون بیك ایكی سنه‌سی صفرنده بلغراده عودت اولندی

لكن بوسنه اواسط شتاده ایكی آی قدر هوالر مساعد كیتمكله و بودینده سرعسكر نامیله براغیلان سردار زاده محمد پاشا مدافعهٔ دشمنه موفق اوله‌مامغله سكز اون قدر پالنقه استیلای دشمنه كرفتار اولمشدر

صدر اعظم سنان پاشا اول امرده سفری تهوین ایتمش ایسه‌ده مشكلات حربیه‌یی ودشمنك شدت هجومنی مشاهده ایلدكده تلاشه دوشوب عموما قپو قولی بلوكاریننك اردوی همایونه كوندرلمرینی عرض والتماس ایلدی وموجبنجه فرمان صادر اولدی

صناديد یكیچریان ركاب همایون سكون اوزره اولدقجه یكیچری اوجاغنك هیئت مجتمعه‌سیله سردار معینته مأموریتی خلاف قانوندر دیو قیل وقاله جرأت ایتدیلر ایسه‌ده حكم زمان بونی ایجاب ایتمشدر دنیله‌رك عزیمتلری تأكید قلندیغندن جمله بلوكلر اردوی همایون جانبنه راهی اولدیلر

قریم خانی غازی كرای حسب الامر یوز بیك قدر تاتار عسكریله اردوی همایونه كلور ایكن طار بر بوغازده لشكر اعدایه تصادف ایتمكله بالمحاربه یكرمی بیك مقداریني قتل وتدمیر والتی بیكنی اسیر ایلدی

اولبهار حلولنده سردار اکرم مشتای بلغراددن حرکت وتاتار مختصر
قلعه یی آورده٬ قبضهٔ دولت ایتدکدن صکره رابه نهرینك طونه یه منصب
اولدیغی محلده واقع اولوب سلطان سلیمان زماننده احراق اولنمق حسبیله
یانق نامیله زبانزد مورخین اولان کلوار قلعه سنی محاصره ایلدی انجق
طونه نهرینك قارشو یقه سنده کلیتلو بر دشمن اردوسی موجود اوله رق
دائما قلعه یه امداد ایده کلدکلرندن وانك دفعی استحصال اولنمدقجه
قلعه یه ظفر ممکن اولمیه جغی تعین ایلدیکندن قارشو یه عسکر کچورمك
ایچون کپری انشاسنه مباشرت قلندقده هرنقدر دشمن امر مدافعه ده
بذل مجهود ایتدی ایسه ده مقتدر اوله مدیغندن کوپری اتمام وتاتار خان
وسائر جیوش اسلامیه نك هجومیله اردوی دشمن پراکنده وپریشان
وبالجمله طوب وجبه خانه وخیام وسائر مهمات حربیه لری ضبط
واغتنام اولندی
بونك اوزرینه محصورین قلعهٔ دخی رایتکش ایستیمان اولدیغندن
موجود اولان طوب ومهماتیله داخل قبضهٔ دولت وطوائف عسکریه دن
اون بیك قدر عسکر وضع ومجددا بکلربکیلك اتخاذ قیلنوب مشتایه عودت
اثناسنده قومران قلعه سی دخی محاصره اولندی ایسه ده تقرب شتا مانع
فتح وتسخیر اولدیغندن بیك اوج سنه سی اوائلنده بلغراده مواصلت
اولندی
اقدمجه افلاق ویوده سی فوت اولمغله امارت افلاق متوفانك برادری
میخال بکه توجیه اولنمشیدی میرمزبور اولوقتك قاعده سی اوزره تنظیم
دائرهٔ امارت ایچون استانبولده بولنان و بومثللو تجارت ایله مشغول اولان
بکیجری وسائر کساندن مجوهر خنجروات طاقمی واوانی سیم واشیای
متنوعه مبایعه ایدرك محل امارتنه عزیمت ایتمش اولمغله الاجقلولری
استیفای حقوق ایچون بکرشده تجمع ایدوب تضییقه باشلادیلر لکن اشیای
مزبوره غایت فاحش صاتمش واوزرینه فائض دخی ضم اولنمش ایدوکندن
تأدیه سی خارج امکان اولدیغنه وصدر اعظم سنان پاشا مهمات حربیه
تدارکنده بطائت اسنادیله میرمزبوره اظهار غیض وغضب ایدرك
بردعناد تقدیم ایلدیکی هدایاسنی رد وقهر وتنکیلنه مسارعت اونه
اولدیغنی اشعار واشاعت ایدوب نیجه لو ایسه امارتین و بوده لر بنی واردل

قرالنی دائرهٔ اتفاقه دعوت ایلمکده ایدوکنه بناء میرمز بور بغتةً علم افراز عصیان اولوب الاجقلولرندن وسائره دن بکرشده بولنان اوچ درتبیك قدر اهل اسلامی قتل واعدام ویرکوکی واروشنی احراق ایتدکدن بشقه طونه نك بوجهتنده اولان روسجق وسائر قصباته دخی اطالهٔ دست عدوان ایلمکه باشلادی

وقعهٔ مذکوره دن مقدم بغدان ویوده سی استفان بك رکاب همایون جانبندن عزل وفرهاد پاشا دائره سنده پرورشیاب اولان بغدان بك زاده نصب اولنوب صندالی‌ٔ امارتنه اقعاد ایچون مباشر تعیین اولنان قپوجی باشی ایله کوندرلمش بولنمغله معزول ویودهٔ دخی بوقار یشقلغی فرصت اتخاذ ایدرك امر همایونه اظهار مخالفت ایلدیکندن مرعش بکلر بکیسی مصطفی پاشا میرمعزولی طرد وتبعیده ویکی ویوده یی اصعاد وتقریره مأمور اولوب طونه نهرینی مرور ایلمش ایدیکه عاصی مزبور پاشای مشارالیهی باصوب کندوسنی شهید وعسکرینی پریشان ایلمکله سنه بوغازندن ودینه قدر نهر طونه سواحلنده بولنان بالجمله بلدان وقراده امنیت زائل وانواع فتن وشرور حاصل اولدی

پادشاه زمان سلطان مراد خان ثالث حضرتلری جمعیت نسابه انهماکلری سببیله علت مثانه یه مبتلا اوله رق بیك اوچ سنه سی جمادی الآخره سنده اللی یاشنده وسلطنتنك یکرمنجی سالنده مرتحل دار آخرت اولدیلر

شهریار مشار الیه حضرتلری ناز ونعیم ایچنده نشو ونما بولمغله شفره دکل سرای همایوندن طشره یه بیله چقمیوب برطاقم شعرا وندما ومضحك وجوجه وخواننده وسازنده ایله امرار زمان ایلمشلردر مع مافیه تصوفه مائل وحقه قائل مذهبات وسفك دمادن مجتنب اولوب فقط جمع مال واشتهای هدایای غیر معتاده ایله مشتهر ایدیلر بناء علیه آتیده تفصیل اولنه جغی وجهله اکثر نظام دولت علیه نك اختلالنه اوان سلطنتلری مبدأ اولمشدر

باب ثالثك تکمله سی

مقدمهٔ کتابده ایراد اولندیغی اوزره مقصد عاجزانهم هر عصرده

دولت علیه‌نك صورت اداره ونظامات جاریه‌سنی تصویره منحصر
اولوب اشبو فصل ثالثك حاوی اولدیغی مدت ایسه قوت وشوکت سلطنت
سنیه‌نك درجهٔ عال العالیه وقوانین ونظاماتك مرتبهٔ کماله واصل اولدیغی
زمان اولمسیله برابر عادات الهیه اقتضاسنجه تشویش وفتوری مستلزم
اولان بعض احوال ومقدمات دخی سرزدهٔ ظهور اولدیغندن بو بابده
بسط تفصیلات اولنمق اقتضا ایلدی

دولت علیه‌نك هیئت متشکله‌سی ایجابنجه طور وحرکتی پادشاهان عظام
حضراتنك احوال ذاتیه‌لرینه تابع اولدیغندن سلطان بایزید خان ولی
مرحومك مبتلا اولدیغی فتور ورخاوت کافهٔ ارکان وامرایه دخی
سرایت ایلمکله اعصاب دولته یورغنلق وعروق ملته طورغنلق کلمشیکن
یاوز سلطان سلیم خان حضرتلری رونق ساز تخت عثمانی اولدقلرنده
دفعةً تبدل اطوار وافکار وقوعیله سلطنت سنیه کویا برغضنفر خواب آلود
ایمش‌ده اویانمش ویاخود سلاح وادواتدن خالی برسفینهٔ کوه اندام ایمشده
طونانمش حکمنی حائز اوله‌رق کارزار سلطنت مشار الیه حضرتلرینك آب
وتاب اقدام وضبطنیله تجدید رونق وانتظام ایلدی وخلعت جلیلهٔ
خلافت دخی مصرده الك صکره‌کی خلیفه اولان مستمسك باللهك فراغیله
سلاطین عثمانیه حضراتنك زیور دوش افتخاری اولدی

بناءً علیه اعدای دولت مقهور ومدمر اولوب پادشاه مشار الیه عصرنده
ممالك مصریه ایله سوریه وکردستان وسلطان سلیمان زماننده عراق
عرب ومجارستان وافریقا ساحللری وسلطان سلیم ثانی عهدنده قبریس
جزیره‌سیله تونس ایالتی وسلطان مراد ثالث سلطنتنده آذربایجان
وشیروان الکاری الحاق کشور عثمانی قلنمغله ممالك سلطنت سنیه فاس
حدودندن حبشستانه واقصای یمنده واقع عدن بندرندن مجارستانه قدر
کسب وسعت وجسامت ایلدی

سلطان سلیمان مرحومك اکثر غزواتی مجارستان اوزرنده اولمغله اورالره
صرف ایندیکی اقتداری عجمستان وترکستان جانبلرنده اعمال ایتمش اولسه
ملت اسلامیه‌نك قسم اعظمی نقطهٔ واحده‌ده جمع ایده‌بیلور ودها خیرلو
اولور ایدی دیو برملاحظه السنهٔ انامده دوران ایدر لکن عصرمز بود

وقيمزه بك اوزاق اولديغندن اوزمانك حكمى تماميله تاريخ كتابلرندن استنباط اولنمق ممكن اولمدقدن بشقه شوراسى دخى جاى مطالعه دركه افريقايى وعربستان وكردستانى فتح ايدن وصكره تحت حكمده طوتان تورك قومنك وجيوش عثمانيه‌نك منبعى اسرا ايله دبوشرمه چوجقلريدر چونكه دولت عليه اوروپا سفرلرنده ضايع ايتديكى نفوسك اضعاف مضاعفى اسرايه دسترس اولوب ملت اسلاميه‌يه الحاق ايده‌كلمكله ابتداى ظهور دولتدنبرو التان اسرا حساب اولنسه مليونلره بالغ اولور وتكثر نفوس عثمانيه‌يه نقدر خدمت ايلديكى تبين ايدر مع مافيه فضائل جهاد واغتنام اموال وسهولت طريق سفر مثللو باشلو سببلر دخى ميدانده اولمغله بوخصوصلر نظر تدقيقه انديغى حالده اوروپا سفرلرينك اختيارى طبيعت مصلحت اقتضاسندن وبلكه دولت عليه‌جه الك منفعتلو اموردن بولنمسى ظن وتخمين اولنور

سلطان بايزيد ولى مرحومدن ماعدا سلاطين سالفه حضراتى تنظيم امور مهمه وترتيب صفوف حربيه خصوصلرينه بالذات نصب نفس اهتمام ايده‌كلدكلرى وسلطان سليمان دخى اوائل سلطنتنده مسلك اسلاف كرامى اوزره حركت ايتديكى حالده دولت وثروت كمالى بولمش ورياض سلطنت اذهار ترفه وتنعم ايله طونانمش اولديغندن بشقه اواخر سلطنتلرنده ضعف پيرى‌يه علت نقريس دخى منضم اولمغله بالضروره حضور واسايشه ميل ايله ادارهٔ امور دولتى دوش وكلايه تحميل ايلمكله باشلادبلر وديوان همايونه حاضر وناظر اولمز اولديلر

سلطان سليم ثانى ومراد خان ثالث عصرلرندهٔ ايسه عموما هيئت دولتده زيب وزينت ودارات واحتشام كوندن كونه چوغالوب سفربرلك وجفاكشلك خصلت قديمه‌لرى متروك اولمق بوانى طوتدى

منقولدركه ياوز سلطان سليم مرحوم سلطان غورى ايله تقابل صددنده كندو عسكرينى نيموره ومصر لشكرينى زر وزيوره مستغرق كورمكله همركابى بولنان كمال پاشا زاده‌يه بوصورتك احكامندن سؤال ايلدكده جيوش عثمانيه مصريلرك اشياى نفيسه‌لرينى غارت ايتمك ايچون هرنوع

فداکارلغی اختیار ایده جکاری امر طبیعی اولدیغندن اسباب مظفریت شاهانه‌لری جمله سندندر دیو جواب ویرمش و پادشاه مشارالیهك شهزاده مکرمه‌لری سلطان سلیمان زر وزیور ایله آراسته البسه ایله حضورلرینه کیردکده سلیمان اتاك نه کیسون بیورمشلردر ینه بونی مؤید اوله‌رق کوزیجه‌لی قوجی بك سلطان مراده تقدیم ایلدیکی رساله‌سنده سلطان سلیمان وزراسندن احمد پاشانك بش الیوز عبد مشتراسی واکا کوره اسلحه ومهمات سفریه‌سی موجود اولدیغی حالده ایکی کورکی اولوب بزینی دیوانده و بزیسنی خانه‌سنده تلبس ایده کلدیکنی بیان ایلمشدر حال بومنوال اوزره ایکن سلطان سلیم ثانی ومراد خان ثالث عصرلرنده عموما هیئت دولتده برطرفدن زیب وزینت ودارات واحتشام جوغالوب برطرفدن دخی سفربرلك وجفاکشلك خصلت قدیمه‌لری غائب ومساکن وملابسده وامر تعیشده انواع تکلفات حادث اولدی وپادشاهلرك سفره کتمسی شویله طورسون دیوان همایونه کلملری بیله ایلچی قبولی وطوائف عسکریه وظائف معینه‌لرینك اعطاسی کونلرینه منحصر کبی قالمغله توجیهات منصب وامور مهمه‌یه دائر خصوصات معروضات ایله استیذان قلنمق اصولی تأسس ایلدی

مواد مبسوطه‌نك استلزام ایلدیکی حالات متعلق اولدیغی اداره‌لرك بیانی صره‌سنده ایراد قیلنور

احوال ارکان دولت

ارکان دولت باب سابق تکمله‌سنده بیان اولنسان صورتده اولوب فقط شیخ الاسلاملك ایشی خدمت فتوایه منحصر وفاتح عصرنده استانبول قاضیسی حضر بکه علاوهٔ مأموریت اولدیغی حالده مؤخرا کمال پاشا زاده وابوالسعود افندی کبی فضلا بعد الصداره منصب فتوایه رونق بخش اولملریله منصب مزبور صدرین محترمینك فوقنده اوله‌رق طریق علمیه‌نك رئیس ومحاکم شرعیه‌نك ناظری اعتبار اولنوب کیدرك بالجمله توجیهات علمیه انك ترتیب وتنسیبنه وابسته اولمش وصدر اعظملر ایله هم رتبه طوتلمشدر

يلديرم بايزيد خان عصرنده سادات كرامه ناظر تعيين اولنمشيكن صكرهلرى متروك اولمغله سلطنت سليمان خانيده سيد صحيح النسب اولان طريق عليه رجالندن نقيب الاشراف نصب اولنمش وسادات كرامك سلسله نامهلرى نقيب افندى جريدهسنه قيد ايتديرلوب بالايجاب تأديبى اقتضا ايدن شرفا دائرهٔ نقابتده حبس وتوقيف اولنهرق احاد ناسدن تميز وتفريقى قلنمشدر

سلطنت سنيه سفن حربيه تدارك ايتدكدن صكره بحرا برجانبه سفر وقوعنده كيلره اركاب اولنهجق قره عسكرينه وزرادن بريسى سردار نصب وتعيين اولنمق قاعدهٔ دولتدن ايكن مؤخرا ياوز سلطان سليم خان حضرتلرى ترسانهيى كليبوليدن استانبوله نقل ايدرك امور بحريه كسب جسامت ايلديكندن وباخصوص مصر وردوس وقبرس وافريقا ساحللرى فتح اولندقدن صكره مراودهٔ سفاين عثمانيه تكثر ايلسيله مالطه واسپانيا قورصانلرندن اقدكزك محافظهسى ايجاب ايتديكندن هرسنه دونغاى همايون چيقارلمق اقتضا ايلدى بناء عليه وزرادن وياخود مير ميراندن مستقل قپودان دريا نصب اولنمغله باشلانيلهرق بومأموريت دخى مناصب سلطنت سنيهنك اهم واعاظمندن اولمشدر

ممالك دولت كسب جسامت ايتدكجه مصالح مهمه دخى تكثر ايلديكندن اناطولى وروم ايلى دفترداري ناميله ايكى دفتردارلق دها ايجاد اولنوب اصل دفترداره باش دفتردار وبونلره ايكنجى واوچنجى دفتردار دينلور ايدى لكن صكرهلرى امور ماليه كاملا باش دفتردارلق مقامنده تجمع ايلديكندن ايكنجى واوچنجى دفتردارلق پايهكبى قالوب قدماى رجاله جهت تعيش اولمش وشق ثانى وثالث تعبيريله دفتر توجيهاتده مقيد اولديغى حالده وقعهٔ خيريهدن صكره الغا قلنمشدر

وزير معين معناسنه اولمق اعتباريله اسمى مسماسنه موافق اولهرق وزرا پادشاهان عظامك معاونلرى ووزير اعظم انلرك رئيسى ايكن سلطان سليمان مرحوم اوائل سلطنتنده مقبول ومرغوبى اولان ابراهيم اغانى خلاف وتيرهٔ اسلاف اوزره دفعة مقام وزارت عظمايه اصعاد وفوق العاده استقلال اعطا ايلديكى مثللو اوان پيرسنده دخى رستم پاشايه توديع

مهام انام ایلمکله ینه اسمی مسماسنه موافق اوله‌رق وزیر اعظملره صدر اعظم ووکیل مطلق ودها صکره‌لری صاحب دولت دینمکه باشلانلدی وسلطان سلیم ثانی مرحوم دامادی اولان صوقوللی محمد پاشایی صدر اعظم بولوب کاملا تحمیل امور سلطنت ایلدی

سلطان مراد ثالث عصرنده پاشای مشار الیهك شهادتی وقوعندن صکره اصول دکشوب وزرا تحصیل صدارت امرنده یکدیکرینه مسابقت ایچون طرف سلطنته وحرم همایون ومقربان پادشاهی صاحب نفوذلرینه تقدیم هدایا ایله استحصال مقصد ایده کلدکلرندن مسند صدارت کیسه‌ده پایدار اوله‌میوب صیق صیق تبدل ایدر اولدی

چونکه مقدملری برجانبه سردار اوله‌رق کوندریلان وزرا وامرا فتوحاتلری غنایمندن اولمق اوزره پادشاه عصره هدیه تقدیم ایتمك قاعدهٔ دولتدن اولوب حتی قپودان دریا غازی خیرالدین پاشا بردفعه سفر عودتنده اموزلرنده بر پشتمال چوقه ایله ایکیبیك اسیر وکذلك اموزلرنده بر کیسه اقچه ایله ایکیوز غلام واللرنده کمش تبسی ایچنده اطلس کیسه‌لر ایله بیکر التونی حامل دفعه یوز غلام وینه اللرنده التون تبسیلر ایچنده اینجو ومرجان تسبیحلر وکردانلقلر والتون قدحلر وسائر اشیای نفیسه‌یی شامل ایکیوز جاریه تقدیم ایلمشیدی کیدرك سفر عودتی واموال غنایم قیدی برطرف اولوب استانبوله کلان وزرا وبکلربکیلر هدیه تقدیم ایدر اولدیلر حتی سلحدارلقدن مصر والیسی اولان ابراهیم پاشا قبه وزارتیله استانبوله دعوت اولندقده تقدیم ایلدیکی هدایایه یکرمی کره یوزبیك التون قیمت تقدیر اولنمشدر که عصرمز حسابنه کوره برملیون لیرا دیمك اولور مذکور هدایا سکسان بیك مثقال التوندن مصنوع مرصع برتخت والتون ومجوهرات ایله اراسته اسلحه وات طاقملری واشیای سائره وبرقاچ یوز حیواندن عبارت اولدیغی تواریخده مسطوردر صدر اعظم سنان پاشا دخی وزرای عصرك اغنیاسندن اولمغله سلطان مراد ثالث حضرتلری ایچون کلخانه‌ده واقع اولوب حالا اثاری باقی اولان اینجیلی کوشکی بنا ایتدکده عظیم برضیافت ترتیبیله عرض وکلیتلو مرصعات دخی تقدیم ایلمشدر ١٠ ل عصرده وزرا وامرانك

جملەسی حاللرینە کورە هدایا اعطاسنە مجبور اولدقلری مثللو عیدیە ونوروزیە نامیلە هدایای رسمیە تقدیمی دخی معتاد حکمنە کیرمشدر

وزرای سالفەنك درجۀ ثروت وقدرتلرینە اثارلری برهان ومقیاس اولوب فقط ایچلرندن بعضیلری فوق العادە زنکیندر ازان جملە رستم پاشانك کندوسیلە حلیلەسی مهرماه سلطان نامنە ادرنە قپوسندە واسکدارده وزندان قپوسی جوارندە وازمیدده بنا ایلدیکی جامعلر ومدرسە وخانلر وسائر اثار کە پك کلیتلو مبالغە محتاجدر بونلری تنظیم ایلدکدن صکرە حین وفاتندە وقیمز حسابنە کورە تقریبا اوچیوز بیك کیسە اقچەلك مخلفاتی قالمشدر رتبۀ میر میرانی ایلە قپودان دریا اولان قلیج علی پاشا مشهور اولان جامع شریفنی واوقافنی بنا وترتیب ایلیوب بعدە حین وفاتندە بشیوز بیك التون نقدی چقمقلە وورثەسی دخی اولمامغلە جانب بیت المالە اخذ اولنمشدر فاتح یمن سنان پاشانك استانبول واناطولی وروم ایلی وعربستان ویمندە ابنیۀ جسیمە اولەرق یوزدن متجاوز میراتی وانلری ادارەیە کافی اوقافی اولوب حتی عصرندە حیرتدە شهور اولان ثروتنی کورن ضعفای عقول اصحابی علم کیمیایە ظفریاب اولمشدر ظننده ایدوکاری مضبوط اثار روایتدر

وزرا وامرای دولتك معاش مخصصلری بحثندە دخی شو وجهلە عرض تحقیقات اولنور کە والیلکدە بولنان شهزادکان حضراتنە اونوزایکی یوك اقچەلك خاص تعیین قلنمق قانون دولتدن اولدیغی بعض تواریخدە مسطور اولمسیلە برابر سلطان سلیم ثانی شهزادە ایکی اواندە قونیە والیسی ایکن اللی بش یوك اقچەلك خاصە متصرف اولدیغی یینە تاریخلردە مندرجدر

صدر اعظملرك یکرمی یوك اقچەلك خاصی اولدیغی حالدە فاتح مرحوم محمود پاشانك وسلطان سلیمان ابراهیم پاشانك خاصلرینی اوتوز یوکە ابلاغ ایلمشدر

قبە وزیرلرینك حیثیتلرینە کورە اوندن اون بشە یوك ونشانجی ودفتردار ورئیس کبی عظمای رجالك ایکیشر اوچر دردر یوك اقچەلك خاصلری وقلم خواجەلرینك وکتبەنك ومتفرقە تعبیر اولنان خدمۀ دولتك درجەلرینە

قیاسا خاص وزعامتلری اولوب کرک بونلرک وکرک طشره‌ده بولنان بکلربکی ومیرلوا وتیمار کتخداسی ودفترداری مثللو مأمورینك خاص وزعامتلری وتیمارلو سپاهیسنك تیمارلری کیفیتلری و بو بابده موضوع اولان قوانین ان شا الله تعالی اتیده تفصیلا ایراد اولنور

سلطان سلیمان وزراسندن لطفی پاشا اصفنامه نامیله قلمه الدیغی رساله‌سنده اوان صدارتنده یکرمی یوك اقچه‌لك خاصلرم اولدیغندن اون یوکی دائره‌م مصارفنه کفایت ایدوب بش یوکی تصدق اولنور و بش یوکی خزینه‌مده قالور ایدی دیو بر اداره موازنه‌سی کوسترر اول عصرك بر اقچه‌سی وقتمزك تمام برغروشی وزن عیارنده اولمسنه نظرا مشار الیهك دائره‌سی مصارفی سنوی ایکیبیك کیسه دیمك اولوب کندوسی هرنقدر کثرت خدم وحشمله مشهور اولنلردن دکلسه دخی امثال واقرانانه وحکم زمانه کوره دائره‌سی خلقی بهمه حال ایکیبیك کشیدن اکسك اوله‌میه‌جغندن مبالغ مزبوره ایله اداره‌سی قابل اوله‌مامق اقتضا ایده‌جکی بادی نظرده وارد خاطر اوااور لکن اول عصرلرده و بلکه یقین وقتلره قدر ممالك محروسه اوجوزلق اولمق مطالعه‌سیله حوایج عامه‌دن اولان حبوبات وسائره خارجه چیقارلمز ایدی چونکه اوروپادن مبایعه اولنه‌کلان امتعه جزئیاتدن اولدیغنه واخراجی تحت مساعده‌ده بولنان برقاچ قلم اشیا بلغا مابلغ اکا تقابل ایلدیکنه مبنی ممالك محروسه‌نك مأکولاتجه بوللق واوجوزلق برحالده بولنمسی بغایت التزام اولنان موادن اولمغله فی‌الحقیقه بعض وقفیه‌لر مزایاسندن استدلال اولنسان اوجوزلق تصور وحسابك خارجنده‌در برده وزرای عظامك استانبول قیرلرنده چفتلکلری اولمغله حیوانات واکثر آدملری اوراده ساکن اولوب چفتلکك محصولاتیله وغایت ساده صورتله تعیش ایده‌کلدکلرندن اول وقتك مصرفی زمانمزك فیئات وتکلفاتنه بروجهله قیاس قبول ایتمز مع مافیه معادنك اشیایه نسبتنده دخی فرق عظیم واردر

اوائل دولتده میرمیران ومیرلوالر اون یکرمیشر سنه و بلکه دها زیاده منصبلرنده مستقر اولملریله بك چوق آثار خیریه وتنظیمات ملکیه‌یه موفق اوله کلشلرایکن کیدرك رکاب همایونده اولان تبدلات سریعه بونلره دخی

سرایت ایلدیکندن بر منصبك اوچ بش سنه تبدلاتدن وارسنه اولمسی شاذ
حکمنه کیردی و بنا برین امرایه قدرتسزلك و معموریت ممالکه نقصان
کلمکه باشلادی و امورین دخی انواع ارتکاباته متجاسر اولدیلر مادهٔ
رشوت طبیعت بشرده مرکوز بر فطرت اولدیغندن شؤنات عالم بروقتده
بوندن خالی دکل ایسه ده جای بحث ودقت قلت وکثرتی ومتجاسرلرینك
مظهر مجازات اولوب اولماسی قضیه سیدر صدر اعظم رستم پاشا
رشوتسز منصب توجیه ایتمز ایدیسه ده انصافی دخی الدن براقمز ایدی
دیرلر وحتی بعض مورخین انصافنی بیان صددنده بردفعه ارضروم
بکاربکیسی طرفندن بشبیك آلتون تقدیم اولندقده ارضروم منصبنك
بوقدر آلتونه تحملی یوقدر دیو اوچبیك آلتونی الوب ایکی بیك آلتونی
اعاده ایلدیکنی یازارلر بوندن استدلال اولنورکه اخذ رشوت اولوقتلرده
ممنوعیت قویه تحتندن چیقمشدر صوقوللی محمد پاشا صدارتنده بوداد
وستد ملعونه به فی الجمله کسل کلمشیکن مشار الیهك وفاتندن صکره
اولدرجه ایلرولدیکه اقسام وانواعنی بیان عدیم الامکاندر حتی قسطمونی
حکمدارلری اولان آل اسفندیار سلاله سندن اولوب مصاحب شهریاری
اولان مشهور شمسی پاشا برکون یالیسنه غایت بشاشت ایله کلوب
سببی سؤال اولندقده بوکون سلطان مراد حضرتلرینه بیوجك
بر رشوت قبول ایتدیردم بعدما بولذت دماغ سلاطینده مستقر اولور
وانتظام دولتك انحلالنی ایجاب ایدرك بوصورتله بن دخی اجدادمك انتقامنی
المش اولورم دیدیکنی عالی افندی کنه الاخبار نام تاریخنده ایراد ایلمشدر

اوائل دولتده علمای اعلامك فضل ومزیتلری اعتباریله مشیخت
وقاضیعسکرلك ومولویتلر توجیه اولنور ایکن الان جاری اولان اصول
وقاعدهٔ طریق علمیه وضع وتأسیس اولنمغله انجام حال موجب تأسف
وملال اولدیغی مثللو امارت ایالات والویه یه وصول ایچون باب سابق
تکمله سنده بیان اولنان طریق متروك اولوب کسب ثروت ایتمش ملتزملر میراوا
ومیرمیرانلغه دسترس اولور اولدیلر و بناء علیه ظلم واعتسافده کسب
مهارت ایتمش نیجه نیجه نا اهلان مناصب دولته شایان کورلمك مقدمانی

ظهوره باشلادیکه فصل آتیده بونك نتایجی دخی ان شاء الله تعالی ایراد اولنور

تفصیلات ادارهٔ اراضی

واردات دولتك الك باشلوسی عشر حاصلاتی اولوب اکرچه بو واردات خاص وزعامت وتیمار صورتیله وزرا وامرا وبندکان وایالات عسکری اولان تیماراو سپاهیسنه ووقف نامیله نشر معارف خصوصلرینه و یورتلق اوجاقلق تعبیریله حدود محافظلرینه و ینه اوجاقلق اصطلاحیله بعض قلاع وامصار براونفراتنه مخصوص ایسه ده بو تخصیص وتقسیم سببیله سلطنت سنیه وکلا ورجال دولت ومأمورین اقلام و بالجمله طشره والی ومأمورلری معاشندن وارسته اولدقدن بشقه آتیده تفصیل اولنه جغی وجهله بلا مصرف یوز قرق بیك قدر سواری یه مالك اولدیغنه مبنی اشبو اراضی توجیهاتنك نظام موضوعی دائره‌سنده جریاننه فوق العاده اعتنا اولنمشیدی

حتی بر ارضك وقفه ویاخود خاصك زعامته ویا زعامتك تیماره تحویلی والحاصل موضوع لهنك جهت اخرایه تبدیلی لازم کاور ایسه ارادهٔ مخصوصهٔ پادشاهی اوزرینه نشانجی بولنان ذاته خطابا تصحیح امرعالیسی صادر اولوب موجبجه نشانجی دخی قیود دفتر خاقانی یی کندو قلمیله تصحیح وزیرینه امضاسنی وضع ایلمك و بو فرمانك طغراسنی مطلقا صدر اعظم بولنانلر چکمك مقتضای قانون دولتدن ایدی چونکه کرك امور مهمه یه وکرك دعاوی یه دائر صادر اولان فرمانلرك طغرالرینی قبه وزیرلری یعنی ایکنجی واوچنجی ودردنجی وزیرلر دیوان همایونده اوتوردقلری زمانده چکرلر ایدی

هر کسك معلومی اولدیغی اوزره اراضی اوزرنده ایکی وجهله تصرف جاری اولوب انك بریسی حق زراعتدرکه طاپو سندیله متصرف اولان کسان زراعت وانکله تعیش ایدرلر ایکنجیسی او ارض محصولانك عشر شرعیسنی الق ومحلولاتنی طالبنه تفویض ایلمك وفراغ وانتقالی وقوعنده معین اولان خرجنی استیفا ایدرك طاپو سندی و یرمك حق اولوب بو دخی دولته عائد اولدیغندن سلطنت سنیه بو حقنی خاص وزعامت وتیمار اصحابنه

اعطا وتقسيم و بعض خيرات ومبراته وقف اولنق اوزره تخصيص ايلمشدر

مثلا بر قريه‌نك اراضيسی طاپو سندلريله سكسان يوز نفر اهالينك عهدهٔ
تصرفلرنده اولدیغی حالده او قريه‌نك كافهٔ اراضيسی اوزرنده بولنان
وجانب دولته عائد اولان حقوق عشريه‌سی بر سپاهينك تيماری
ویا بر زعيمك زعامتی ویا بر ميرلوانك خاصيدر وياخود خيرات ومبراتدن
برشيئك مصارفی قارشولنغی اوله‌رق وقفه تخصيص اولنمشدر
بو بابده تطويل كلام ايلديكمزدن طولايی شو وجهله اعتذار اولنوركه
ماليه خزينه‌سی مأموريتلرنده بولنديغمز اوانده قره طاغ حدودی تحديد
اولنوب اشقودره ملحقاتندن برمقدار اراضی قره طاغلولر طرفنده
قالديغندن صاحبلرينه جانب دولتدن تضمين صورتنده اراضی ويرلمك
لازم كلمشيدی
انك اوزرينه مجلس مخصوص قراريله كلان بيورلدينك مآلی كچنده اشقودره‌ده
بر تيمار محلول اولمشدر بو تيمارك اراضيسی تضمين و يريله‌جك ادملره تقسيم
اولنسون حكمنی شامل اولمغله تيمار ديمك چفتلك ديمك اولمديغی وتيمار
داخلنده بولنان تارلالرك صاحبلری بولنديغی جوابا اشعار اولنمشدر
برده زمانمزده قلمه النان تاريخلردن خيرالله افندی تاريخنده پادشاهان
عظام حضراتنك واردات مخصوصه‌لری خاص ناميله برطاقم چفتلكلردن
عبارتدر ديلوب حالبوكه چفتلك ايله خاص بيننده فرق عظيم اولديغی
وتيمار وزعامت وخاصلرك كليا الغاسی يكرمی اوتوز سنه‌لك شی بولنديغی حالده
بو وجهله احواللرينك اونودلمسنه نظرا دها صكره‌لری بتون بتون معلوم
اولميه‌جق برحاله كله‌جكی مطالعه‌سنه مبنی ينه تفصيلاته دوام اولنمق
اقتضا ايلدی
بروجه مشروح اراضينك حقوق عشريه‌سنه متصرف اولانلره لسان
قانونده صاحب ارض ديلور واهاليدن بريسی تارلاسنی صاته‌جق اولسه
صاحب ارض حضورنده تقرير ويرمك وصاحب ارضك اذنی لاحق
اولمق لازمدر وديرلك دخی ديرلركه ديرلك مدار تعيش معناسنه اولمغله
طرف دولتدن ويريلان هرنوع علوفهٔ يوميه وخاص وتيمار وزعامته
پادشاه ديرلكی اطلاق اولنور

صاحب ارض دیرلکی داخلنده محلول اولان اراضی بی وخالی عن الزراعه
بولنان یرلری طاپو مثلیله طالبلرینه تفویض ایلر فقط کندو عهده سنده
الیقو یه مز واخر قضا اهالیسنه صاته مز مکر که بیوك جفتلك اولوب کوی
اهالیسنك دخی اراضی یه احتیاجی اولمیه چونکه کندو عهده سنده
الیقو یه بیلسه بالاخره کویك جفتلك اولمسنی واخر محللر اهالیسنه صاته بیلسه
کویلونك مضایقهٔ حاللرینی ایجاب ایده جکندن ذکر اولنان محذورلری دفع
ایچون بووجهله قانون وضع اولنمشدر
فتح ممالك واقع اولدقجه اراضیسی تحریر ایتدیریلوب هرقریه نك مقدار
حاصلات عشریه سی ونفوسی وقاچ خانه دن عبارت ایدوکی وهر قضانك
مستقلا ویاخود مشترکا استعمال ایلدکاری اورمان ومرعا ثبت وترقیم اولنوب
مثلا برسنجاغك یوز بوك اقجه حاصلات عشریه سی اولوبده دیرلکك
هرنوعی دخی بولنمق فرض وتقدیر اولندیغی حالده یکرمی بوکی خاص
واون بوکی زعامت وقرق بوکی تیمار ویکرمی بوکی اوقاف واون بوکی
اوجاقلق ویورتلق واوجاقلق اولمق اوزره تقسیم اولنمشدرکه بروجه ترتیب
کیفیتلری بیان وتوضیح اولنور
حاصلات مقیده سی یوز بیك اقجه دن زیاده اولان دیرلکه خاص اطلاق
اولنور وطرف پادشاهی یه مخصوص خواص همایون ایله سلاطین عظام
حضراتنه تخصیص اولنان خاصلردن ماعدا وزرا و بکلر بکی ومیراوا
وسائر بندکانه معین اولان خاصلر منصبلر یله قائمدر
یعنی هرمنصبك متصرفی معین اولان خاصنه دخی تصرف ایدر واصحاب
خاص سفره عزیمت ایلدکده قاچ یوز بیك اقچه خاصی وار ایسه هربشبیك
اقچه سی ایچون برجبه لو کوتورمکه بورجلو و بوتقدیرجه اون یوك اقچه
خاصی اولان بر بکلر بکی تام السلاح وحرب وضربه قادر ایکیوز جبه لو ایله
سفره کیتمك مقتضای قانوندر فقط جبه لولر امرانك توابعاتی دیمك
اولدیغندن اکثریا بر بکلربکی وياخود میراوا خاصی نسبتله بورجلی اولدیغی
جبه لونك برقاچ مثلی استصحاب ایدر وقپوسی مکمل تعبیریله شایان شاباش
وتحسین اولورلر ایدی
حاصلاتی یکرمی بیك اقچه دن یوز بیك اقچه یه قدر اولان دیرلکه زعامت
اطلاق اولنور و بونلر دخی حاصلات مقیده مقدارینك هربشبیکی ایچون

برجبه‌لو كوتوررلر لكن زعامتلر هر ايالات مركزنده بولنان خزينه وتيمار دفتردارلرينه وزعامت كتخدالرينه وهر سنجاقده اولان الای بكنه وقلاع خاقانيه دزدارلرينه وركاب همايونده بولنان قپوجی باشيلره وخواجكان ديوان همايونه ومتفرقه تعبير قلنان زعمايه ودفترخانه وخزينهٔ عامره وديوان همايون قلمی كتابنه توجيه اونه كلمكله پك بيوك برجنايتی ظهور ايتمدكجه عهده‌سندن رفع اولنمز بناء عليه قيد حياتله مقيددر
حاصلاتی اوچبيك اقچه‌دن يكرمی بيك اقچه‌يه قدر اولان ديرلكه تيمار تعبير قلنور وقليج تيمار اطلاق اولنان اوچبيك اقچه سندن صكره هر اوچبيك اقچه ايچون ديرلك صاحبی برجبه‌لو كوتورمك مقتضای قانوندر مثلا التيبك اقچه تيماره متصرف اولان سپاهی برجبه‌لو وطقوز بيك اقچه تيماره متصرف اولان ايكی جبه‌لو واون طقوز بيك اقچه تيماره متصرف اولان بش جبه‌لو كوتورمكه بورجلو وتيمار اصحابی ديرلكنك بولنديغی سنجاقده متوطن اولمق مشروطدر
تيمار اوچ نوعه منقسم اولوب برنجيسی والك كليتلوسی اشكنجی تيماردركه متصرفلری الای بكيسی بيراغی التده مأمور اولديغی سفره اشر ايكنجيسی مستحفظ تيماردركه منسوب اولديغی قلعه محافظه‌سنده بولنور اوچنجيسی خدمت تيماردركه بعض سرخداته بولنان جوامع امامت وخطابتنه وسرای همايونلر خدماتنه مخصوصدر حتی سرای همايونه سنوی اوتوزبيك سنبل صوغانی كتورمك وشاهين وچاقير ديلان قوشلری تدارك وتقديم ايتمك ودها بونك كبی ايشلری رؤيت ايتمك ايچون مخصوص تيمارلر واردر بعضا دخی بالذات پادشاهلر بعض امكداران سپاهيانه متصرف اولدقلری تيمارلرينی تمليك ايلمشلردركه ورثه‌سنه توارث ايدر
برتيمار ويازعامت محلول اولدقده متوفانك حرب وضربه قادر اولادی وارايسه اكا ويريلور اكر ولدی صبی ايسه ايفای خدمته مقتدر اولنجيه قدر جبه‌لو كوندرمك شرطيله توجيه قلنور بلا اولاد فوت اولان ديرلك اصحابنك تيمار ويازعامتی جبه‌لولردن مستحق اولانه ويرلمك اوزره بكلربكيلر تذكره اعطا ايدوب بعده درسعادتدن برات شريف ايله تفويض قلنور فقط تيمار ايسه مثلا اون بش بيك اقچه‌لك وزعامت ايسه اوتوز قرق بيك اقچه‌لك بولنديغی حالده ايجابنه كوره تيمارك اوچ بش بيكی وزعامتك يكرمی يكرمی

بش بیکی توجیه اولنه‌رق اوست طرفلری شایان مکافات کوریلان دیرلك
صاحبلرینه ترقی یعنی ضمیمه صورتیله تقسیم اولنور وبویله ترقیلر ایله
برسپاهینك تیماری یکرمی بیك اقچه‌یی تجاوز ایدر ایسه زعامت اعتبار قیلنور

یوزسنه‌ده برکره عموما تحریر ممالك نظام موضوعی ایجابندن ایدیسه‌ده
سلطان سلیم ثانی زماننده ختام بولان تحریردن صکره اجرا اولنه‌مدیغنه
وترقیات مشروحه سببیله دیرلکار دخی حصه‌لره منقسم اولوب باخصوص
مرور زمان ایله دیرلکلرك حاوی اولدیغی اراضیده معموریت وخرابیت
وقوعندن ناشی یازوسی یعنی حاصلات مقیده‌سی ترقی وتنزل ایلدیکنه مبنی
براتلرده یازیلان اقچه برامر اعتباری وبلکه حصه‌دارانه تقسیم
حاصلاتی ارائه ایچون برمیزان حکمنده قالمشدر
برسنجاق ویا ایالتك اشکنجی زعما وارباب تیماری سفره مأمور اولدقده
هم محافظهٔ وطن وهمده ارقداشلرینك دیرلکاری اموربنی تسویه ایلك
ایچون اونده بری مملکتلرنده قوروجی قالوب ماعداسی کیدر ومأمور
اولدقلری سرعسکرك معیتنه وصوللرنده یوقلمه اولنوب کرك دیرلك اصحابی
وکرك جبه‌لولری ایرو ایرو دفتر اولنمغله فلان سپاهی ویا فلان جبه‌لو
فلانجه پاشانك دفترلوسیدر دینلورکه سفرده اثبات وجود ایتمش دیمکدر
اکر سرحدانده قشله‌مق لازم کلور ایسه هرسنجاق سپاهیسی ایچلرندن بشر
اونر آدم انتخاب ایدوب خرجلقجی نامیله یعنی تیمارلری حاصلاتندن کندولرینه
خرجلق کتورمك اوزره مملکتلرینه کوندررلر ایدی چونکه بونلره سفرده
بولندقلری وقتیله معاش وتعیین مثللو برشی ویرلمز ایدی بك اختیار وعمل
مانده اولنلری تیمارینك ترقیاتی مساعد ایسه انکله تقاعد ایدیله‌رك قلیج تعبیر
اولنان ووظیفهٔ حربیه‌یی شامل اولان اساس تیمار آخره تفویض قلنمغله یکیدن
مصرف اچلمقسزین هم برآدم تقاعده نائل اولور وهمده اعداد عسکریه‌یه
نقصان ترتب ایلمز ایدی قوانین مبسوطه پك چوق انتظامات وحکمیاتی
موجب اولدیغی ادنا ملاحظه ایله معلوم اولوب بونلردن برنجیسی سفرلر نقدر
ممتد وتلفات مشتد اولسه عساکر هر قومه‌دن برنفر اکسلمك احتمالی یوقدر
ایکنجیسی اکثر اصحاب
چونکه برتیمار محلول اولور ایسه اون طالبی بولنور
تیمار اباعن جد وطنلرینك ضابط وحارسی ومملکتلرینك اوجاق زاده‌سی
اولمغله اهالی بونلری بیوك کورمش اولدقلرندن وکندولری دخی خاندانلقله

مفتخر صاحب دارات ادملر ایدوکلرندن قرا وقصبه‌لرینك محافظه‌سنه
قادر واشقیا واجانب تسلطی احتمالنده درحال اهالینك ایشه یرارلرینی
طوپلیوب دفع وتنکیل اعدایه مسارعت ایده بیلمك قوهٔ عصبیه‌یه مالك ایدیلر
اوچنجیسی بونلرك اولادلری بابالرینه خلف اوله بیلمك استحقاقنی تحصیل
ایتمش بولنمق ایچون وقت صباوتلرنده اته بینمك واسلحه قوللانمق
خصوصلریله اشتغال ایده کلدکلرندن فروست وسلاحشورلقده کسب
مهارت ایدرلر ایدی دردنجیسی بونلرك منافعی دیرلکلری داخلنده
بولنان زراعتك تکثر زراعتلرینه وابسته اولدیغندن محتاج اعانه اولان اهالی‌یه
تخم وحیوانات اعطا وزراعتدن خالی محل قالمامسنه اعتنا ایتملریله وکندولری
ایچون دخی حیوان یتشدیرمك مجبوریتنده اولملریله ممالك محروسه‌نك
معموریتی وتوانا حیوانلر یتشمسی امرلرنده تأثیرات کلیه‌لری بدیهیاتدن
بولنمشدر

بوطائفه‌نك تشویش نظام وانتظاملری مقدماتی دخی شو وجهله سرزدهٔ
ظهور اولدیکه محلول اولان دیرلکلر حرب وضربه قادر واصحاب حیثیت
وناموسدن اولان وملازملك ایله خدمتی مسبوق بولنان مستحقینه توجیه
اولنه کلور ایکن عصر سلیمان خانیده چاشنکیر باشیلقدن بکلربکیلك ایله
چیقان خسرو پاشا رشوت ایله ویرمك سیئه‌سنه پیشوا اولدی

عصر مراد خان ثالثده ایران سرعسکری اولان عثمان پاشا محلول اولان
تیمار وزعامتلری کندو توابعانه توجیه ایتمکه باشلامغله ایالتلر خلقی دعوایه
قیام ایلدکلرنده بنم آدملرم بنمله برابر بونجه سفرلرده بولنمش وپادشاه
دیرلکنه کسب استحقاق ایتمشدر دیو جواب ویروب نهایت محلولاتك ثلثی
مشار الیهك منسوباتنه وثلثانی ایالتلو ملازملرینه توجیه اولنمق اوزره
قرار ویرلدیکنی کوریجه‌لی قوچی بك لایحهٔ معلومه‌سنده ایراد وبونك
ابتدای وقوعنی عثمان پاشایه اسناد ایتدکدنصکره فی الحقیقه مشار الیهك
آدملری یمن وایران سفرلرنده پك چوق خدمات حربیه‌ده بولندقلرندن
استحقاقلرینی تصدیق ایلر ایسه‌ده تواریخ متعدده مؤلفلری سلطان
مراد ثالثك صوقوللی محمد پاشا حقنده واقع اولان تحقیراتنی بیان صددنده
مشار الیهك اون یدی نفر اغواتنك متصرف اولدقلری زعامت وتیمار

وزعامتلری خواص همایونه ضبط اولنوب بدل اولەرق یازوسندن یعنی
حاصلات مقیدەسندن متنزل چورك تیمارلر ویردیلر دیو حکایه ایدرلر
بو تقدیرجه وزرا دائرەلرنده بولنان توابعانه دیرلك توجیهی دها اول
جریان ایتمش دیمك اولور
اکرچه اولوقتك ادارەسنجه هر وزیرك دائرەسی برمکتب حکمنده اولدیغندن
لیاقت واستحقاقی مشاهده اولنانلره دیرلك توجیهی مخالف حکمت
حکومت دکل ایدیسەده پادشاه دیرلکنه نائل اولنلر بعد ازین افندیلری
دائرەسنده قالیوب دیرلکك معین اولان موقعنده ایفای خدمت ایلملری
لازم کلور ایکن بوقاعدهٔ صحیحەیه رعایت اولنمز اولدی حتی بیك برسنەسنده
کشاد اولنان سفر مذاکراتنده سرحدات عساکر مرتبەدن خالیدر
دیرلکلر ایچ ایله دوشدی دیدکاری بومعنایی متضمن ایدی زیرا اصحاب حربه
مخصوص اولان تیمار وزعامت متصرفلرینك دیرلکلرینك بولندیغی
سنجاقده ساکن اولملری وخلافنده بولنانلرك دیرلکی رفع اولنمسی افواه
شرائط قانون همایوندن ایدی
برده کرك خواص همایون وکرك وزرا وامرا خاص وزعامتلری امنا
معرفتلریله تعشیر اولنه کلور ایکن رستم پاشا خواص همایونی التزامه
ویرمك بدعت مخربەسنی ایجاد ایدوب کیدرك وزرا وامرا خاص
وزعامتلرینه واوقاف اراضیسنه وبلکه تیمارلره قدر سرایت ایلدی
ملتزملر دیرلك اصحابی کبی ایلرو سنەلر حاصلاتنك تکثیری مطالعەسنده
اولمالریله زراعه دراو دراو ظلم وتعدی یه متجاسر اولدقلرندن ممالك
دولتك خرابیتنه بو دخی برسبب قوی اولدی
اوائل دولتده خرستیانلقدن فتح اولنان ممالکك بعض قراسی سلاطین
عظام حضراتنك انشاسنه موفق اولدقلری خیرات ومبرات مصارفاتنك
تسویەسی ایچون وقف وتخصیص اولندیغی مثللو بعضیلری دخی
اورنوس بك ومیخال بك ولالا شاهین پاشا وتیمور طاش پاشا کبی بالذات
خدمت فتحده بولنان مجاهدین مسلمینه وبعض اعزهٔ کرامه تملیك
بیورلدیغندن انلر دخی وقف ایتمشلردر تملیك اولنان شی عینیله تیمار
وزعامت وتیرەسی اوزره زراعك باطاپو تحت تصرفلرنده بولنان ترلالرك
حقوق عشریه وعرفیەسی اولمقله جانب وقفدن تعشیر ومحاول وخالی

عن الزراعه اولان يرلرى طالب اولان زراعه تفويض اولنوب حاصلاتى خيرات ومبرات مصارفنه صرف اولنور ايدى

ملوك اسلاميه‌دن نزع اولنان ممالكده ملوك سالفه‌نك كرك كندو وقفلرينه وكرك اعزهٔ كرامه تخصيص ايلدكلرى اراضى اكثريا حال وقفيتده ابقا اولندى لكن كيدرك بوخصوصده دخى سوء استعمالات جريان ايتمكه باشليوب يوز سنه اول فتح اولنوب خاص وزعامت اعتبار اولنان اراضى وزرا وامرايه تمليك اولنور ووقف ايديلور اولدى

ياوز سلطان سليمدن بعض مقربلرى برمقدار اراضى تمليكنى رجا ايلدكلرنده ابتداى جلوسمزده غفلتله على پاشايه بعض قرا تمليك ايتمشيدم اصحاب سيفك مخصصاتنى ماوضع لهنك غيرينه ويرديكمدن طولايى حالا نادم وپشيمانم بيوردقلرى منقولدر

دها صكره‌لرى ايش بتون بتون چغرندن چقمغله اراضى توجيهات وتخصيصاتى حقنده تفصيل اولنان مقدمات افساديه نه‌درجه‌لره قدر ترقى ايتديكى ونه مرتبه‌ده اغتشاش امور دولتى مستلزم اولديغى انشاالله تعالى آتيده ايراد اولنور

اوجاقلق تعبيرى ترسانهٔ عامره مصارفنه وياخود برقلعه مستحفظلرينك ويا برشهر يرلو نفراتنك علوفهٔ يوميه‌لرينه قارشولق اوله‌رق تخصيص قلنمش اولان برقاج قريه ويا برقضا حاصلات عشريه وعرفيه‌سنه اطلاق قيلنور وبونلر دخى عينيله ديرلك كبى اداره ووارداتى ماوضع لهنه صرف اولنور فقط اوجاقلق يالكز اعشاره منحصر اولميوب جزيه وميزان حرير وكمرك مثلاو بعض رسوماتدن دخى تخصيص اولنمشدر

ياوز سلطان سليم مرحوم جالديرانده شاه اسماعيلى تدمير ايلدكدن صكره ادريس بدليسى‌يى كوندروب حدود اوزرنده بولنان امراى اكرادى طرف دولت عليه‌يه اتباع ايتديرمش اولديغندن امراى مومى اليهمك متوطن اولدقلرى محلار كندولرينه يوردلق واوجاقلق ناميله توجيه اولندى يوردلق واوجاقلغك حاوى اولديغى اراضينك واردات عشريه وعرفيه‌سى وامر حكومتى متصرفلرينه عائد وخدمتلرى دخى حدودى محافظه ايتمك واوجانبلره اردو سوق اولنور ايسه سر عسكرلر معيتنده بولنمق ماده سندن

عبارت اولوب حل وقوعنده دیرلکلری اوغللرینه و بلا ولد ایسه
او خانداندن مناسبنه توجیه قلنمق دخی جمله شرائطندندر

ممالك عثمانیه‌نك حاوی اولدیغی ایالات

ایالت روم‌ایلی پاشا سنجاغی یعنی مرکز ایالت اولان مناستر وصوفیه
لوارله موره واسکندریه یعنی اشقودره ویانیه وترحاله وکوستندیل
واوخری ودوقه‌کن واولونیه وایلبصان وسلانیك ودلونیه واسکوب
وودین والاجه حصار و بروزین و برشتنه وسلستره ونیکبولی وچرمن وویزه
وقرق کلیسا و بندر واقکرمان سنجاقلرینی حاوی اولوب بکلربکیسنك
سنوی یرمیبون یوزبیك اقچه‌لك ومیرلوالرینك دخی ایکیوزبیك اقچه‌لکدن
بشیوز بیك اقچه‌لکه قدر خاصلری واردر بو ایالتده طقوز یوز اون
درت زعامت وسکز بیك اوچیوز التمش تیمار اولمغله بالجمله حاصلات مقیده‌لری
اللی التی ملیون سکز یوك کسور اقچه‌یه بالغ وقوهٔ عسکریه‌سی دیرلك
اصحابنك جبه‌لولریله برابر اوتوز اوچ بیك قدر سواری‌یه رسیدهٔ اولور
سلستره‌دن صکره محرر اولان سنجاقلره مؤخرا اوزی وقلبرون وکیلی لوالری
الحاق اولنه‌رق سلستره ایالتی تشکیل اولدیغی مثللو موره دخی التی سنجاغه
بالتقسیم مستقل ایالت اتخاذ قلنمشدر
ایالت بوسنه سرای بوسنه وکلیس وهرسك وایزورنیق و بوزغه وراجنه
وکرقه وراهوبجه سنجاقلرندن عبارت اولوب بکلربکیسنك سنوی التیوز
اللی بیك اقچه‌لك ومیراولرینك یوز یتمشبیك اقچه‌لکدن التیوز قرق بیك
اقچه‌لکه قدر خاصلری واردر بو ایالتده اوچیوز سکسان طقوز زعامت وتیمار
اولدیغی حالده عمومنك حاصلات مقیده‌سی اون ایکی ملیون ایکیوز بیك اقچه‌یه
بالغ وقوهٔ عسکریه‌سی جبه‌لولریله برابر اوچبیك سواری‌یه رسیده اولور
هرنه سببه مبنی ایسه بو ایالتك دیرلکلری جساملوجه تفریق وقپودان
تعبیر اولنور خاندانلره تقسیم قلنمق حسبیله عدد تیمار وزعامت سائر ایالاته
وعموم حاصلاته نسبتله ازجه‌در
ایالت طمشوار طمشوار وکوله ومورو وجنات و یانوه سنجاقلرینی
حاوی اولوب صکره‌دن فتح اولنان شبش ولغوش وقاجاص وواراد
و بشلاك لوالرینك الحاقیله اون بر سنجاغه ابلاغ اولنمشیکن مؤخرا یانوه

وبرقاج سنجاق دها برلشدیریله‌رك واراد ایالتی تشکیل قلنمشدر
طمشوار بکلر بکیسنك سنوی سکز یوك التیبك یدیبوز طقسان بش والویهٔ
ملحقه میرلوارینك یوز طقسان بك اقچه لكدن اوجیوز بك اقچه لكه قدر
خاصلری واردر وعموما خاص وزعامت وتیمارلرك حاصلات سنویه‌لری
سکسان بشیوك کسور اقچه اولوب عسکریسی دخی ایکیبك سواری‌یه
بالغ اولور
ایالت بودین بودین وسمندره وپچوی واستونیٔ بلغراد واوسك ومهاج
واسترغون وسرم وشمونطورینه وسکسار واکری وقانیژه وصولنق وسکدین
وخطوان وفلك وسجان وسکتوار وقوبان ونویغراد سنجاقلرینی شامل
اولدیغی حالده مؤخرا اکری وقانیژه سنجاقلرینه یدیشر لوا الحاقیله مستقلا
ایالت اتخاذ اولندیغی مثلو ایوار فتحندن صکره کذلك یدی سنجاق تشکیلیله
بر ایالت دها ترتیب اولندی
شوراسی دخی اخطار اولنورکه تفصیلات مبسوطه مزك مأخذی اولان
دفتر امناسندن عین علی افندینك « قوانین ال عثمان درخلاصهٔ مضامین
دفتر دیوان » نامنده اولان رساله‌سی بیك اون التی تاریخنده ترتیب اولنمش
ایسه‌ده بیك یوز سنه‌لرینه قدر اولان وقوعاتك بعضیلری دخی رساله‌نك
حین طبعنده علاوه اولنوب فقط هرفصل ایسه کریدفتحی درج وتسطیر
قلنمامش واسامینك صحتی التزام اولنمامشدر نیجه تغییرات اجرا اولنمشدر
بنابرین فصل آتیده تکرار ایراد اولنمغه لزوم قالمامق ایچون هرنقدر بیانی
صددنده بولندیغمز مدتك خارجنده ایسه‌ده علاوات مزبوره‌نك لزومی
اولانلری دخی تسطیر قلندی بودین بکلربکیلکنك سنوی سکز یوك سکسان
بیك وملحقاتی بولنان میرلوالقلرك ایکیوز اون بیك اقچه لكدن یدیبوز قرق
بیك اقچه لكه قدر خاصلری اولوب مجموع ایالتده ایکیبك یدیبوز یکرمی ایکی
قلیج زعامت وتیمار واردر قلیج تعبیری دفتر خاقانی اصطلاحاتندن اوله‌رق
ارباب حربه مخصوص اولان زعامت وتیماراتك اصل باش قلمنه یعنی اساسنه
اطلاق اولنمغله ترقی اوله‌رق صکره دن الحاق واعطا اولنان ملحقات قلیج
تعبیرندن خارج قالور وحلول وقوعنده قلیجی مجددا بریسنه وملحقاتی ترقی
اوله‌رق دولت اصحابنك مستحق مکافات اولانلرینه علاوه توجیه قیلنور

بغداد ومصر وبودين ايالتلری وقتيله دار السلطنه اولادقلرندن ميرميرانلرينك
قوجيلی قايغه بنمك وركابنده صولاق وپيك يورمك وبردرجه يه قدر
توجيهاته مأذون اولق كبی بعض امتيازلری وار ايدی

ايالت اناطولی پاشا سنجاغی اولان كوتاهيه ايله صاروخان وايدين
وخداوندكار وقسطمونی ومنتشا وبولی وانقره وكنغری وقره حصار صاحب
وتكه ايلی وحميد ايلی وسلطان اوكی وباليكسری سنجاقلرينی حاوی اولوب
بكلربكيسنك اون يوك وميرلوالرينك ايكی يوكدن التی يوك اقچه لكه قدر
خاصلری واردر بو ايالتده يوز طقسان بش زعامت ويديبيك يوز التمش التی تيمار
اولمغله جبه لولريله برابر قوه عسكريه سی اون يديبيك سوارييه بالغ اولور

ايالت قرمان پاشا سنجاغی اولان قونيه دن ماعدا نيكده واقسرای
وبكشهری وقير شهری وقيصريه واقشهر سنجاقلرندن مركب اولوب
بكلربكيسنك سنوی التی يوك التمش بشبيك وميرلوالرينك يوز طقسان بيك
اقچه لكدن اوجيوز اللی بيك اقچه لكه قدر خاصلری واردر وبو ايالتده
يوز اون التی زعامت وبيك بشيوز درت تيمار موجود اولمغله جبه لولريله برابر
قوه عسكريه سی درتبيك التی يوز سوارييه رسيده اولور

ايالت جزاير بحرسفيد كليبولی واغريبوز واينه بختی وقارلی ايلی ومستره
وردوس ومدللو وقوجه ايلی وبيغا وصغله سنجاقلريله ساليانه ايله
تصرف اولنان ساقز ونقشه ومهديه لوالرينی حاويدر بو ايالت
قپودان پاشالغه مربوط اولوب بكلربكيسنك يعنی قپودان پاشانك سنوی
سكز يوز سكسان بشبيك وميرلواقلرينك ايكيوز اون بيك اقچه لكدن
درتيوز قرق بيك اقچه لكه قدر خاصلری واردر اشبو ايالتده يوز
يكرمی التی زعامت وبيك درتيوز طقسان ايكی تيمار بولنمغله قوه عسكريه سی
جبه لولريله برابر درتبيك بشيوز نفره بالغ اولور وبونلره دريا قلمی اطلاق
قيلنوب دريا سفرلرينه اشرلو ميرلوالری دخی بر ايكيشر كمی ايله دونغای
همايون معيتنده ايفای خدمت ايدرلر صغله يعنی ازمير سنجاغی ترسانه
كتخدالرينك خاصيدر

ايالت قبريس پاشا سنجاغی اولان لفقوشه ايله ايج ايل وسيس وعلائيه
وطرسوس سنجاقلرينی وساليانه ايله تصرف اولنان كرينه وباف
وماغوسه لوالرينی شامل اولوب بكلربكيسنك سنوی التی يوك وسنجاق

بكلكلرينك ايكيوز بيك اقچه‌لكدن ايكيوز قرق بيك اقچه‌لكه قدر
خاصلری واردر بو ايالتده اوتوز سكز زعامت و بيك التی يوز يكرمی يدی
تيمار اولمغله قوۀ عسكريه‌سی جبه‌لولريله برابر درتبيك بشيوز كشی‌يه بالغ
اولور وقبريس بكلر بكيلری بركمی و بريدك ايله دريا سفرينه اشمك اوزره
مأموردر جزيرۀ مذكوره فتح اولندقدن صكره اهميت زمانيه‌سنه بناء ايالت
اتخاذ قلنمش ايسه‌ده بكلر بكيسنك تقويۀ بازوی اقتداری ايچون خارجدن
اعانه‌يه لزوم كورنديكندن اناطولی ساحلنده واقع اولوب بالاده محرر اولان
درت سنجاق علاوه والحاق اولنمغله ايجابی تقديرنده ميرميران ايالت مذكور
سنجاقلرك ارباب زعامت وتيماريني جزيره‌يه جلب واستخدام ايده بيلور
ايدی

ايالت ذوالقدريه مرعش وملاطيه وعينتاب وقارص ذوالقدريه
وصمصاد سنجاقلرندن عبارت اولوب بكلر بكيسنك التی يوك يكرمی سكز بيك
درتيوز اللی وميرلواالقلرينك اوچيوز بيك اقچه‌لكدن بشيوز بيك اقچه‌لكه
قدر خاصلری واردر و بو ايالت يكرمی طقوز زعامت وايكيبيك يوز قرق
تيماری حاوی اولمغله قوۀ عسكريه‌سی جبه‌لولريله برابر بشبيك بشيوز
سواری‌يه بالغ اولور عصر سليمان خانيده مرعش حكمداری بولنان
شهسوار زاده علی بك فرهاد پاشا غدريله مقتول اولدقده زعامت وتيمارلر
ميرمرحومك توابعاتنده بولنمق مطالعه‌سيله رفع والغا ومقاطعات ميريه
اتخاذ قلنمشيدی برقاچ سنه مرورنده جلاليلر ظهور ايدوب ديرلكلرندن
محروم اولان كسان دخی انلره التحاق ايله جمعيت شقاوت كسب جسامت
ايلديكندن اولوقت صدر اعظم بولنان مقتول ابراهيم پاشا مذكور
مقاطعه‌لری هيئت اصليه‌سنه ارجاع واصحابنه وسائر مستحق اولنلره اعاده
وتوجيه ايدرك جمعيت اشقيايی طاغتمغه موفق اولمش واول زماندن برو
تكرار زعامت وتيمار صورتيله تصرف اولنه كلمشدر

ايالت روميۀ صغری پاشا سنجاغی اولان سيواس سنجاغيله اماسيه وچورم
و بوزق وديوريكی وجانيك وعربكير لوالريني حاويدر بكلر بكيسنك
طقوز يوك وميرلوالرينك ايكيوز بيك اقچه‌لكدن اوچيوز اللی بيك
اقچه‌لكه قدر خاصلری واردر بو ايالتده يكرمی طقوز زعامت واوچبيك

بكرمی بر تيمار اولمغله جبه‌لولريله برابر قوهٔ عسكريه‌سی طقوز بيك مقداری سواری‌يه رسيده اولور

ايالت ارضروم   ارضروم وقره حصار شرقی وكيفی وخنس وپاسين عليا وملازكرد وتكمان وقوزی جان واسپر وطرطوم وپاسين سفلا ومامروان سنجاقلرينی شامل اولوب بكلربكيسنك سنوی برمليون ايكيوز اون درت بيك وميرلوالرينك يوز بيك اقچه‌لكدن اوچيوز يكرمی بيك اقچه‌لكه قدر خاصلری واردر بو ايالتده يوز يكرمی زعامت وبشبيك يوز اللی طقوز تيمار اولمغله قوهٔ عسكريه‌سی جبه‌لولريله برابر يدیبيك سكز يوز سواری‌يه بالغ اولور

ايالت شام   دمشق وقدس شريف وغزه وصفد ونابلس وعجلون ولجون وبقاع وعكه وتدمر وصيدا مع بيروت وكورك مع شوبك سنجاقلرينی حاوی اولوب بكلربكيسنك سنوی برمليون اقچه‌لك وميرلوالرينك ايكيوز بيك اقچه‌لكدن اوچيوز التمشبيك اقچه‌لكه قدر خاصلری واردر بو ايالتده يوز يكرمی سكز زعامت وسكز يوز التمش سكز تيمار اولمغله جبه‌لولريله برابر قوهٔ عسكريه‌سی ايكيبيك التيوز مقداری سواری‌يه رسيده اولور

ايالت طرابلس شام   طرابلس وحما وحمص وسلميه وجبليه سنجاقلرندن عبارت اولوب بكلربكيسنك سنوی سكز يوك اقچه وميرلوالرينك ايكيوز اون بيك اقچه‌لكدن اوچيوز طقسان بيك اقچه‌لكه قدر خاصلری واردر بو ايالتده التمش اوچ زعامت وبشيوز يتمش بر تيمار اولمغله جبه‌لولريله برابر قوهٔ عسكريه‌سی بيك درتيوز سواری‌يه بالغ اولور

ايالت حلب   حلب وادنه واكراد كليس وبيره‌جك وعزيز ومعره وتركمان حلب وعزاز ومنبج مع مضيق سنجاقلرينی حاوی اولوب بكلربكيسنك سنوی سكز يوز اون يدی بيك وميرلواقلرينك ايكيوز بيك اقچه‌لكدن بشيوز بيك اقچه‌لكه قدر خاصلری واردر بو ايالتده يوز درت زعامت ويديوز طقسان طقوز تيمار موجود اولمغله قوهٔ عسكريه‌سی جبه‌لولريله برابر ايكيبيك بشيوز سواری‌يه بالغ اولور ادنه سنجاغيكه طوائف ملوكدن رمضان اوغللری حكومتكاهيدر فصل سابقده بيان اولنديغی اوزره بونلر كاه سلاطين مصريه‌يه وكاه دولت عثمانيه‌يه طرفدار كچمكده ايكن

مصر فتح اولندقدن صکره بالطبع دولت علیه‌نك زیر حکمنه داخل اولدقلرندن سنوی اون یوك کسور اقچه‌لك خاص تعیین وحکومت تعبیریله ادنه‌ده تمکین اولنمشلر ایدی مرور زمانله حکومت مزبوره مندرس اوله‌رق مستقل ایالت اتخاذ قلنمشدر

ایالت رقه پاشا سنجاغی اولان اورفه سنجاغیله جماسه وخابور ودیررحبه وبنی ربیعه وسروج وعنه سنجاقلرینی حاوی اولوب بکلر بکیسنك سنوی التمیوك سکسان بیك اقچه‌لك ومیر اوالرینك یوز بیك اقچه‌لکدن ایکیوز سکسان بیك اقچه‌لکه قدر خاصلری واردر بو ایالتده اوتوز یدی زعامت والتیوز اون التی تیمار اولمغله جبه‌لولریله برابر قوه عسکریه‌سی بیك التیوز سواری‌یه بالغ اولور

ایالت قارص قارص‌ونخجوان وزار وشاد وکچوان وقغزمان مع شوره‌کل سنجاقلرندن مرتب اولوب بکلر بکیسنك سکز یوز یکرمی ومیر لوالرینك ایکیوز بیك اقچه لکدن درتیوز بیك اقچه لکه قدر خاصلری واردر بو ایالتده بیك ایکیوز التی زعامت وتیمار اولمغله قوه عسکریه‌سی بونسبتده اولمق اقتضا ایدر

ایالت چلدر چلدر واولتی وخرنوش واردنوج واردهان وحجرك وبوسخو وماخجیل واجاره وپنك وبرتکرك واوانه ونصف لوانه وشوشاد سنجاقلرینی حاوی اولوب بکلر بکیسنك طقوز یوز یکرمی بشبیك ومیر لوالرینك ایکیوز بیك اقچه‌لکدن التی یوزبیك اقچه‌لکه قدر خاصلری واردر والویه اخیره‌نك دردی یورتلق واوجاقلق وجهله تصرف اولنور بو ایالتده طقسان یدی زعامت وبشیوز اللی طقوز تیمار اولمغله قوه عسکریه‌سی جبه‌لولریله برابر بیك سکزیوز سواری‌یه رسیده اولور

ایالت طربزون طربزون وباطوم وکونیه سنجاقلرندن عبارت اولوب بکلر بکیسنك سنوی یدیوز اوتوز درتبیك سکزیوز اللی طقوز اقچه‌لك خاصی واردر بو ایالتده اللی التی زعامت ودرتیوز طقسان سکز تیمار اولمغله جبه‌لولریله برابر قوه عسکریه‌سی بیك یدیوز اللی سواریدر

ایالت کفه بو ایالت برسنجاقدن عبارت وقریم جزیره‌سنك بحر ازاق جانبنده واقع وبرقاچ قلعه‌یی حاوی اولوب بکلر بکیسنك التیوز یتمش

طقوز بيك اقجه‌لك خاصی واردر وقريم خانلرينه اعطا اولنه كلان يوميه بيكر اقچه جيب خرجلغی كفه مقاطعه‌سندن محولدر مع مافيه بشيوز اللی درت عدد تيمار وزعامت دخی موجوددر

ايالت موصل پاشا سنجاغی اولان موصل سنجاغيله باجوانلو وتكريت واسكی موصل وهورن وبانه لوالرينی حاوی اولوب بكلر بكيسنك سنوی التيوز سكسان بيك ومير اوالرينك ايكيوز بيك اقچه‌لكدن ايكيوز يكرمی بيك اقچه لكه قدر خاصلری واردر وايكيوز يتمش درت زعامت وتيماری حاويدر

ايالت ديار بكر پاشا سنجاغی اولان امد يعنی ديار بكر لواسيله خربوت وارغنی وسيورك ونصيبين وحصنكيف وجمشكزك وسعرد ومفارقين واقچه قلعه وسنجار وخابور وصغمان وقولب ومهرانی وترجيل واوتاق وپرتك وچباقجور وچرميك سنجاقلرينی حاوی اولوب بكلر بكيسنك برمليون ايكيوز بيك ومير لوالرينك يوز بيك اقجه‌دن بشيوز بيك اقجه لكه قدر خاصلری واردر بوسنجاقلرك سكزينه اكراد بكلری يوردلق واوجاقلق وجهله متصرف اولدقلری مثللو درتيوزدن متجاوز عشاير اكراد بكلری دخی واردركه ميرلوالر كبی صاحب توغ وعلم اولميوب زعما حكمنده‌در وبو ايالتده قرق ايكی زعامت والتيوز سكسان سكز تيمار اولمغله قوه عسكريه‌سی جبه‌لوريله برابر بيك سكز يوز واكراد عسكريله معا طقوز بيك سواری يه بالغ اولور

ايالت وان وان وعادلجواز وارجيش وموش وباركری وكاركار وكسانی واسپايرد واناكس واكراد بنی قطور وقلعهٔ بايزيد وبردع واوه‌جق سنجاقلرينی حاوی اولوب بكلر بكيسنك سنوی برمليون اوتوز ايكی بيك ومير لوالرينك ايكيوز بيك اقچه‌دن درتيوز اللی بيك اقجه لكه قدر خاصلری واردر بو ايالتده يوز طقسان طقوز زعامت وطقوز يوز اون التی تيمار اولمغله قوه عسكريه‌سی بونسبتده اولمق اقتضا ايدر

بغداد وبصره ومصر ويمن وحبش ولحسا ايالتلريله جزاير بحر سفيد وحلب ايالتلرنده واقع بعض سنجاقلر ساليانه‌لو اولديغندن اول امرده بونك تعريفنه ابتدار اولنور شويله كه ساليانه‌لو دينلان ايالات والويه ممالك سائره كبی وقتيله خاص وزعامت وتيمار صورتيله تفريق وتقسيم

اولنمامغله بالجمله حاصلات عشریه وعرفیه‌سی خزینهٔ دولته عائددر بناء علیه
حاصلات واقعه‌دن میر میران ومیر لواره سالیانه یعنی معاش سالیه
ویرلی قولی تعبیر قلنان محلی طوائف عسکریه‌سنه علوفهٔ معینه اعطا
اولنوب فضله‌سی جانب دولت علیه‌یه کوندریلور فقط شوراسیدخی
معلوم اولسونکه مصر ارسالیه‌سی درتیوز بیك التون ایکن عصر سلیمان
خانیده مصر بکلربکیسی پاشا التیوز بیك التونه ابلاغ وارسال ایلدکده
سلطان سلیمان مرحوم سببنی استفسار ایلدی پاشای مزبور هرنقدر
بوفضله حسن اداره وتصرفاتم ثمره‌سیدر یوخسه قدیمندن زیاده اهالی‌یه
برشی طرح اولنمامشدر دیو جواب ویردی ایسه‌ده پادشاه مشار الیه
حضرتلری مذکور فضله‌یی خزینهٔ عامره‌یه قبول ایتیوب استانبوله اجرا
ایلدکاری صویوللرینه وکرلرینه خرج ایتمشلردر

ایالت بغداد   بغداد ودجله وزنکی اباد وجوازر ورماحیه وچنکوله وقره طاغ
ودرتنك وسماوات وبیات ودرنه ودهبالا وواسط وکرند وتیمور قپو
وقرانیه وکیلان وال صابح وعمادیه سنجاق وحکومتلرینی حاویدر
بغداد بکلربکیلکنك برملیون درتیوز بیك اقچه سالیه‌سی اولوب الویهٔ
ملحقه‌نك بعضیسنده خاص امرا وار ایسه‌ده اکثریسی سالیانه ایله
موظفدر

ایالت بصره   عصر سلیمان خانیده بغداد فتح اولندقده بصره امیری
راشد عرض اطاعت ایتمکله بروجه حکومت کندوسنه تفویض اولنوب
برمدت مزبورك اعقابی تحت اداره‌سنده قالدقدنصکره جانب دولت علیه‌دن
میر میران کوندرلمکه باشلادی والتزام صورتیله بکلربکیلره توجیه اولنور
اولدی حاصلاتی اون یوك اقچه‌یه بالغ اولور

ایالت لحسا   بودخی بغداد فتحندن صکره حوزهٔ حکومت عثمانیه‌یه داخل
اولوب سکز یوز سکسان بیك اقچه سالیانه ایله میر میران کوندریلور ایکن
مؤخرا عربان تسلطنه کرفتار اولمغله بغداد والیلرینك اقتدارلوجه‌لری
بردرجه‌یه قدر تنفیذ حکومت ایدرلر ایدی

ایالت یمن   سلیمان پاشا وسنان پاشا سفرلرندن صکره یمنك اکثر مواقعی
تحت حکومت دولته داخل اولوب مخا وزبید وصنعا وتعز وصهله وکوکبان
وطویله ومعارب وعدن لوالری تشکیل قلنمش و بکلربکیلر خیلیجه آثار

براقوب براراق عدن ایروجه بکلر بکیلك اتخاذ اولنمشیکن بیك تاریخندن صکره‌لری اوراره باقلمغه زمان مساعد اولمدیغندن اکثر محللری اماملرك دست تصرفنه کچمشدر

ایالت حبش مصوع وسواکن سنجاقلرندن عبارت اولوب فقط اوز تیمور پاشا واوغلی عثمان پاشا حبش بکلر بکیسی ایکن حبشیلر ایله عظیم جنکلر ایدوب توسیع دائرهٔ حکومت ایلمشلر ایدی مؤخرا ایالت مزبوره برطاقم نااهللره توجیه اولنمغله شیرازهٔ حکومت بوزلدی دها صکره جده سنجاغی مرکز ولاة اتخاذ اولنوب ایالت حبش دخی الحاقا توجیه اولنور اولدی سالیانه‌سی اون بر یوك سکسان بیك اقچه‌در

ایالت مصر جرجه وابریم والواحات ومنفلوط وسیوط و بهنسا وشرقیه وغربیه ومنوفیه ومنصوریه وقلیوبیه وبحیره واسکندریه ودمیاط ورشید سنجاقلرینی حاوی اولوب بکلر بکیلکنك درتیوز سکسان یدی کیسه سالیانه‌سی واردر

ممالك محروسه‌ده واقع سنجاقلره تعیین اولنان میر اوالر جانب دولت علیه‌دن انتخاب وارسال اولنور ایسه‌ده مصر وبغداد کبی اوزاق اولان ایالتلرك الویهٔ ملحقه‌سنه بکلر بکیلر تعیین میرلوا ایدرلر ایدی دولت چراکسه بقایاسندن اوله‌رق مصرده برطاقم کوله‌من بکلری موجود اولوب بونلره مخصوص مناصب وکویلر واردر که بکلر بکیلر تفویضه مأذوندر اسکندریه ودمیاط ورشید سنجاقلری ساحلده بولنمق تقریبیله اکثریا بروجه خاص ترسانهٔ عامره امراسنه توجیه اولنمغله طرفلرندن متسلم کوندروب اداره ایدیررلر وفضلهٔ حاصلاتیله تعیش ایدرلر بو کوله‌منلرك نتایج احوالی ان شاء الله تعالی فصول آتیه‌ده تفصیل اولنور

طرابلس غرب وتونس وجزایر ایالتلری بونلره غرب اوجاقلری اطلاق اولنور وامر ادارہ‌لری بتون بتون بشقه برحالده‌در شویله که بو ایالتلر فتح اولندقجه یرلی قولی نامیله سکز اون بیك ترك عسکری براغلمشیدی اسپانیوللرك اندلسده بولنان عربلر حقنده متجاسر اولدقلری حرکات غدارانه سببیله ملت اسلامیه ایله اسپانیوللر بیننده مخاصمهٔ قویه حادث اولدیغندن ودولت علیه‌نك ایسه اسپانیا دولتیله اصلا معاهده‌سی سبقت ایتمدیکندن مبنی ذکر اولنان اوجاقلر خلق تدارك ایلدکاری سفن حربیه ایله

علی الدوام اسپانیا ساحل وجزیره‌لرینی غارت وتجار سفینه‌لرینی اخذ وضبط ایدر وایجاب ایتدکجه دوننمای همایون معیتنه جلب اولنه‌رق خدمات سفریه‌ده بولنورلر ایدی
برده اول عصرده مالطه قورصانلری اسلام تجار سفینه‌لرینی شکار ایتمك ایله مشغول ومألوف بولندقلرندن غرب اوجاقلری دخی دولت علیه‌جه انلره مقابل طوتلمشدر اسپانیوللر بو اوجاقلرك اك قوتلوسی وکندولرینه اك قریبی بولنان جزایره دفعاتله هجوم ایلدیلر ایسه‌ده کلی ضایعاته کرفتار اوله‌رق وجهت قهقری‌یه مجبور اولمشلردر کیدرك مذکور اوجاقلرده عصبیت عسکریه حاصل وفی‌الاصل بونلر یکیچری ایکن دایی تعبیری ایله کمی قپودانلری وصاحب نفوذ ضابطان حادث اولمغله بکلر بکیلرك چوقلق حکمی قالمیوب حل وقوعنده ایچلرندن انتخاب ایدر اولدیلر وجانب سلطنت سنیه‌دن دخی تصدیق وتوجیه اولنمغه باشلادی ایکی اوچ سنه‌ده برکره طرف دولت علیه‌یه هدیه تقدیم ایدرلر وترسانهٔ عامره‌دن دخی کندولرینه سفینه وادوات حربیه اعطا اولنور ایدی

اناطولی واقدکز جزیره‌لری اهالیسنك اشبهلری وبرجنایتله متهم اولوب تحریات حکامه مبتلا اولنلر غرب اوجاقلرینه فرار ایدرلر وبعضا دخی مذکور اوجاقلردن مخصوص مأمورلر کلوب ازمیر وسائر یرلرده بایراقلر آچه‌رق صولومه‌دن جان ویرمك وترلمه‌دن مال قزانمق استیانلر بایراغز التنه کلسون دیو دلاللر ندا ایتدیروب عسکر یازارلر ایدی دها صکره‌لری مذکور اوجاقلر خلقنه اوروپا دولتلریله عقد معاهده ایتمکه جانب دولت علیه‌دن رخصت اعطا اولنمغله وبعضا دخی اجبار قلنمغله بتون بتون برسربست اداره استحصال ایلدیلر واقعا بونلرك معاهده‌لری دولتلرجه مرعی اولان قیود وشروط پولتیقیه‌یی حاوی اولمیوب ترك محاربه‌دن عبارت وبرنوع متارکه دیمك ایسه‌ده بومأذونیت آتیده دولت علیه‌یه بیوك مشکلاتی دعوت ایتمشدر
بالاده تسطیر اولنان ایالاتدن ماعدا دولت علیه‌یه تابع بعض حکومتلر دخی واردرکه بروجه آتی ایراد اولنور

شرافت حجاز   شرفای اداره‌سنده‌ن شریف قتاده بشیوز طقسان
طقوز سنه‌سی حرمین شریفینی شرفای هواشم یدندن اخذ وضبط
ایدوب تشکیل حکومت وامارت ایلمش ایسه‌ده بحر احمر ساحللری سلاطین
مصریه زیر حکمنده بولندیغنه و بلدتین مبارکتینك ذخائر وارزاقی
مصردن کلمکه منوط ایدوکنه مبنی مصر پادشاهلرینك نامللری خطبه‌لرده
یاد اولنور و بردرجه‌یه قدر امر ونهیلری دخی تنفیذ قیلنور ایدی
یاوز سلطان سلیم مرحوم فتح مصر ایله کامبین اولدقده شریف وقت
بولنان ابو البرکات تبریك فتح وظفر ایچون اوغلنی والان زیب آرای
خزینهٔ عثمانی اولان بعض تبرکات جلیله‌یی اعزام وارسال ایتمکله مظهر
صنوف تکریم اولمشیدی
یمن وحبش طرفلرنده کوندن کونه جیوش عثمانیه تکثر ایدرك طقوز یوز
قرق درت سنه‌سنده حرمین شریفینه طرف دولت علیه‌دن قاضی نصب
وارسال وسنان پاشانك یمن سفری عودتنده جده کمرکینك نصف حاصلاتی
شریف بولنانلره تخصیص قلندی
دها صکره‌لری لواء جده وایالت حبش وشیخ الحرملك مکه خدمت
جلیله‌سی برلشدیریلوب میرمیران ووزرایه ومدینهٔ منوره شیخ الحرملکی
مأموریت علیه‌سی دخی دار السعاده اغاسی معزوللرینه تفویض اولنه
کلمکله شریفلرك ایشلری شرفایه نظارت وبدوی عربانه حکومت ایتمکه
منحصر قالدی
مع مافیه طرف دولت علیه‌دن علو شانلرینه احترامده قصور اولنمیوب
هرسنه صرهٔ همایون امناسیله اینجو والماس ایله مرصع خلعت ونامهٔ
همایون ارسال اولنوب وحل الهی ظهورنده ویاخود بالایجاب انفصاللری
وقوعنده سلالهٔ جلیله‌لرندن انتخاب اولنان ذات شریفه توجیه امارتی
متضمن منشور وتشریفات پادشاهی کوندریلورکه جناب حق الی قیام
الساعه پایدار بیورسون بو اصول الان مرعی وجده والیلریله بالاشتراك
اجرای حکومت ایتمکده اولدقلری مرئیدر
قریم خانلغی   فاتح مرحوم عصرینك وقوعاتی صره‌سنده ذکر و بیان
اولندیغی اوزره منکلی کرای خان فاتح مشار الیه حضرتلری جانبندن
قریمه ارسال قلندقدن صکره جانب دولت علیه‌یه برنوع مربوطیت

حاصل اولمغله سلطان بايزيد مرحوم بغدان سفرينه عزيمت ايتدكده خان مشار اليه دخى على طريق الاعانه موكب همايونه كلوب خدمتده بولنمش وعسكر تاتارك فتح ايتدكارى بالطوه نام اراضى خانلره خاص تخصيص قلنمشيدى

فاتح حضرتلرى عصرنده كدك احمد پاشا شمشير سطوتيله جنويزلردن فتح اولنان كفه وازاق ومنكوب قلعه‌لرى قريم شبه جزيره‌سنك جهت شرقيه‌سنده واقع و بوسببله دولت عليه جزيرهٔ مذكوره اراضيسندن حصه‌دار بولنديغنه بناء نفوذ دولت كوندن كونه حكومت تاتار اوزرينه كسب تقويت ايدوب نهايت خانلر عصر سليمان خانيده عزل ونصب اولنمغه وخان زاده‌لردن برقاچ شهزاده رهن اوله‌رق استانبولده توقيف قلنمغه باشلانمش وكفه مقاطعه‌سندن يوميه بيك اقچه جيب خرجلغى تخصيص قلنمشدر

لكن قريم خانلرى ملوك اسلاميه‌دن معدود وامر حكومتلرنده ومجاور بولندقلرى ملوك عيسويه ايله جنك وصلح خصوصنده بردرجه‌يه قدر مستبد بالرأى اولدقلرى مثلاو خطبه‌لرده دعاى پادشاهى‌يه ترديفا خانلره دخى دعا اولنور وكندو نامرينه اوله‌رق سكه قطع ايتديررلر ايدى بونلرك عزل ونصبى وقوعنده والقاب ومعاملاتده ملوكه لايق اعزاز وتشريفات ايله تكريم وسفرلر ظهورنده دعوتى متضمن نامهٔ همايون وسكبان بها ناميله خرجراه ارسال قلنه‌رق امر احترام تميم اولنور ومعزول اولان خانلر واولاد وتعلقاتلرى اسليه ويانبولى وتكفور طاغى وچتالجه كبى مناسب موقعلرده بالاقامه چفتلكات وساليانه وسائر معينات كافيه ترتيب وتخصيص قلنه‌رق ترفيه حاللرينه اعتنا قيلنور ايدى

سلطان مراد ثالث عصرنده سعين محمد كراى عزل اولندقده برعثمانيانك امراسندنميزكه انلرك عزليله معزول اوله‌يم قريم تختى بكا ابا واجدادمدن موروثدر ديو ادعاى استقلاله تصدى ايتدى ايسه‌ده خلفى اسلامكراى ساكن اولديغى محلدن استانبوله جلب ايله حضور همايونده متلبس خلعت خانى اوله‌رق دونغاى همايون ايله ساحل قريمه واصل اولدقده قوم تاتار خان جديده اتباع ايتملريله محمد كراى هدف سهام روزكار اولدى

كذلك عصر مراد خان رابعده بنه محمد كراى نامنده برخان عزلنى قبول ايميوب وادئ عصيانه سالك اولمغله صورت جبريه ده ابقاسى منشوريني استحصال ايلدى ايسه ده انك دخى انجام حالى نشانهٔ تفنك فنا اولغى انتاج ايلدى اوچيوز سنه قدر مدتده بو ايكى محمد كرايدن ماعدا خانان قريمدن هيچ بريسى علم افراز عصيان اولمامشدر

قريم حكومتنك حدودى واداره داخليه سى لايقيله معلوم اوليوب فقط اورقپوسنك خارجنده واقع صحارئ جسيمه قبائل تاتار ونوغاى وقزاق ايله مملو وخانلرك درجهٔ اقتدار وحركتلرينه كوره بونلره امر ونهيلرى جارى اولوب نفس قريم خلقى ايسه مدن وامصارده ساكن اولملريله برابر بدوى الطبع اولدقلرندن وغايت كلفتسز اوله رق كرك كندولرينك وكرك اتلرينك مأكولاتلرينى تركيلرينه وضع ايله برايكيوز ساعتلك مسافه يه قدر ايلغار ايده كلدكلرندن على الدوام قزاق وروس ولهه مملكتلرينه چاپول ايدرك كليتلو اسرا وحيوانات چيقاروب صاتارلر وبونكله تعيش ايدرلر ايدى

خانلر دار الاماره اولان بغچه سرايده ووزير اول وثانى حكمنده اولان واكثريا سرعسكرلك وظيفه سنى ايفا ايدن قلغاى ونورالدين سلطانلر وسائر ميرزالر هر بريسى قريم شهرلرندن برنده اقامت واجراى حكومت ايدوب خانلرك برجانبه سفرى وقوعنده دائره لرى خلقنى واهاليدن حرب وضربه قادر اولنلرى جمع ايدوب موكب خانى يه الحاق ايده كلمشلردر طرف دولت عليه دن وظيفه خوار اوله رق خدمت خانيده بولنان بيك قدر طوائف عسكريه دن غيرى عساكر منتظمه معلوم دكل ايسه ده سالف الذكر سلطان وميرزالر ايله امراى تاتار كندولرينه منسوب قبائل خلقيله خان اردوسنه واصل واجتماع حاصل اولدقده اوتوز قرق بيك وبلكه دها زياده جنكاوره رسيده اولدقلرى ثابتدر حتى بيك تاريخندن صكره لره قدر قريم خانلرى مسقوه شهرينه قدر بالدفعات ايلغار وغارت وروسيه ولهه دولتلرندن وبركوى سنوى اخذ ايده كلمشلر ايكن بالآخره طائفهٔ تاتاره ضعف وتن پرورلك مستولى اوله رق اسكى بطش وشدتلرى درجه درجه زائل اولمغله عالك اعدايه تجاوز شويله طورسون كندو ولايتلرينى بيله محافظه يه قادر اوله ميوب بالآخره ذل اسارته كرفتار اولديلر

شوراسی سزاوار دقتدرکه قریم خانلری غازی ومجاهد ملوك اسلامیه‌دن
اولوب کرك منفردا وکرك اردوی همایونلر معیتنده غزوات عظیمه وفتوحات
جسیمه‌یه نائل ودرلو درلو الطاف والتفات دولته واصل اولمشلر ایکن
کفه سنجاغی کبی کوجك وممالك عثمانیه‌یه غیر متصل وقریم جزیره‌سی
اوزرنده واقع براولایی نه خانلر طلبه جرأت ایده بلمش ونه جانب
دولت علیه‌دن قریم حکومتنه الحاق قلنمشدر فقط یاوز سلطان سلیم
مرحوم کفه‌دن روم ایلی طرفنه کلور ایکن قریم خانی بك چوق اکرام
واحترام واعانهٔ عسکریه ایله وظیفهٔ مخادنتی اتمام ایتمسی عقیبنده ان شاءالله
نائل تخت پدر اولور وکفه سنجاغنك قریم حکومتنه الحاقیله حقمزده
درکار اولان لطف وکرمکزی اکمال بیوررسکز دیدکده خاقان مشار الیه
پادشاهلر هر نوع لطف وکرمی دریغ ایتمزلر انجق ملك ویرمك پادشاهلره
کوره دائرهٔ امکاندن خارجدر دیدکاری منقولدر

افلاق وبغدان امارتلرینك وراغوزه جمهورلغنك احوالی باب سابق
تکمله‌سنده مسطور اولوب فقط طوراله وطونه نهرلری ساحللرنده اولان
قلاع نو بنو تحکیم وتعیین مستحفظین وامرا ایله امر حراستلری تتمیم
اولنمغله مملکتین اوزرنده اولان حقوق دولت کوندن کونه کسب متانت
ایلدی

اردل قراللغی سلطان سلیمان مرحوم مجارستانی فتح ایتدکده اردل
حاکمی یولنان یانوشی بودین تختنه اصعاد وسکز اون سنه مرورنده وقوع
وفاتنه مبنی اوغلی استفانی پدری مقامنه اقعاد ایتمشیدی لکن استفان
صبیٔ شیر خوار اولوب والده‌سی وکالة تسویهٔ اموره قائمه ایسه‌ده
نمچه‌لولر بو وسیله ایله قلعهٔ بودینی تسخیر ایتمك سوداسنه دوشدکلرندن
قلعهٔ مرقومه ولاة دولت حومهٔ محارستنه تودیع واردل قراللغی مزبور
استفانه توجیه بیورلدی

بوندن صکره مذکور قراللق بیك یوز تاریخنه قدر پایدار وتابعیت سلطنت
سنیه ایله شهرتشعار اولوب قراللرینك حرکاتی دخی وقوعات حربیه
صره‌سنده ایراد اولدیغندن تکرارندن صرف نظر قلندی

اردل قراللرینك تشریفات ومعاملاتجه افلاق وبغدان ویووده‌لرندن

برقاچ وجهله فرق وامتیازلری اولوب اولا القاب ومناصب مملکتین
بکلرینه ویوده واردل حکمدارلرینه قرال تعبیر وتسطیر قیلنور ایدی
ثانیا حین نصبلرنده مملکتین بکلرینه قوقه تعبیر قلنان وقول کتخدالرینه
مخصوص اولان قالنسوه کیدیریلوب اردل قراللرینه قورونه دینلان تاج
اعطا اولنه کلمشدر ثالثا مملکتینده بولنان قلاع امرای عثمانیه دست
محافظتلرنده اولەرق اردل قلاعی ایسه قراللره مودوع بولنمشدر رابعا
مملکتین امارتلری صکرەلری روملردن خدمت دولتده اولان بعض کسانه
توجیه اولنه کلوب اردل قراللغی ایسه دائما اهالینك انتخاب ایلدکلری
براو کبراسنه تفویض اولنور ایدی

باب دولتده موجود اولوب خزینهٔ همایوندن علوفهٔ یومیه ایله موظف اولان علما ومأمورین وقپو قولی تعبیر قلنان و پادشاهلرك عساکر خاصەسی حکمنده بولنان طوائف عسکریەنك کمیت ومقدارلریله نظامات وقواعد مرعیەلری بروجه آتی بیان اولنور

مأمورین وعساکر عثمانیەنك برصنفی کندولرینه تخصیص واراءه اولنان
حاصلات عشریه ودیکر صنفی خزینهٔ دولتدن علوفهٔ یومیه ایله موظف
اولدقلری بالاده تحریر قلنمش وحاصلات عشریه ایله تعیش ایدنلرك
احوال وکیفیتلری بروجه تفصیل بیان وایراد اولنمش اولدیغندن صنف
ثانینك توضیح مقدار ونظاماتنه شروع اولندی

وظیفهٔ یومیه ایله موظف اولان طوائف دائما رکاب همایونده موجود
وحاضر بولندقلرندن قپو قولی تعبیریله مسما و پادشاهان عظامك بندهٔ
مخصوصی وعساکر خاصەسی حکمنده بولنمشدر طقوز یوز یتمش
اوچ سنه سنده واقع سلطان سلیمان مرحومك سکتوار سفرینه عزیمتلرنده
بونلرك مجموعی قرق سکز بیك اوچیوز اون التی نفر ایکن عصر مراد
خان ثالثده التمش درتبیك درتیوز یکرمی التی نفره و بیك تاریخندن صکره
طقسان بربیك ایکیوز ایکی نفره بالغ اولدیغنه هرصنفی ایرو ایرو ایراد
اولنور

شیخ الاسلام اولان ذواتك یومیه یدییوز اللی وبالفعل روم ایلی
قاضیعسکرلرینك بشیوز یتمش ایکی واناطولی قاضیعسکرلرینك بشیوز التمش

ایکی ومعزوللرینك ایکی یوز اللی واستانبول قضاسندن منفصل اولانلرك یوز یکرمی و بعضا ایکیوز وحرمین وادرنه وبروسه‌دن منفصل اولانلرك یوز وسائر مواویت معزوللرینك سکسان وطقسان اقچه وظیفهٔ یومیه‌سی اولدیغی مثللو مدرسین کرام مدرسه‌لرینك وقفلری جانبندن موظف ایدیلر مع مافیه بالفعل حکومت شرعیه‌ده بولنان صدور وموالینك خرج مواثیقدن کلیتلو وارداتلری اولوب معزوللری اوائلده وظیفهٔ یومیه‌لری ایله تعیش ایدرلر ایکن اتیده تفصیل اولنه‌جغی وجهله برطرفدن اقچه‌نك قیمتی تناقص و برطرفدن زینت واحتشام تکثر ایتمکله ترفیه حاللری ایچون ارپه‌لقلر احداث وتخصیص قلندی شویله که صدور وموالی‌یه بعض قضالرك حکومت شرعیه‌سی تفویض اولنه‌رق انلر دخی طرفلرندن نائب ارسالیله اداره ایتدیره‌رك فضلهٔ حاصلاتی مدار تعیش ایدر اولدیلر ینه اسباب مشروحه‌یه مبنی کتبه ومتفرقه وسائر بندکاندن زعامت متصرفلرینه ضمیمه اوله‌رق علوفهٔ یومیه وعلوفهٔ یومیه متصرفلرینه زعامت ویرلمکه باشلادی

عصر مراد خان ثالثده امرای عسکریه و بندکان دولت وسرای همایون خدامنك معین اولان وظیفه‌لریله عدد نفوسلرینی مبین اولان جدول بروجه اتی ایراد اولنوب بعده صنوف عسکریه‌نك بیانه مبادرت قلندی

نفر		علوفهٔ یومیه اقچه
٠١	یکیچری اغاسی	٠٥٠٠
٠١	میر علم	٠٢٠٠
١٠	سر بوابین اغالر	١٥٢٠
٠٣	بیوك وكوچك میراخور وچاشنکیر باشی	٠٤٥٠
٠١	چاقرجی باشی	٠١٦٠
٠٦	سپاه وسلحدار وعلوفجیان یمین ویسار وغربای یمین ویسار اغالری	٠٧٢٠
٠٢	چاوش باشی وقپوجیلر کتخداسی	٠١٤٠
٠١	جبه‌جی باشی	٠٠٦٠
٠٧	اوزنکی اغالقلرندن معزول بولنانلر	٠٦٩٣

۳۵	مخادیم وزرا وعلما وامرا ودفترداران واغایان	۱۷۷٦
۳۲	اغایان متقاعدین	۱۲۷۸
۰۵	اغایان اهل حرف	۰۲٤٦
۱۳	بغدان وافلاق ویوده‌لرینك قپو کتخدالری	۰٤۹۰
۰۲٤	کاتبان دیوان همایون	۰٤۷۱
۰۱٦	کاتبان خزینهٔ عامره	۰٤۹۰
۱۳۳	شاکردان خزینهٔ عامره	۱۱۳۰
۰۲۰	کاتبان احکام مالیه	۰۲٥۳
۰۲٥	مشاهره خواران	۰٥۹۲
۳۳٥		

سرای همایونده بولنان خدام پادشاهی وسائره

نفر		علوفهٔ یومیه‌لری اقچه
۷۰۹	غلمانان اندرون مع اغایان	۷۰۸۰
۱۰۹	جماعت تبرداران خاصه	۰٥۷٥
٤۳۳	جماعت متفرقه‌کان درکاه عالی	٤٦۸۰
۳۲٤	جماعت چاوشان درکاه عالی	۸۸۲۰
۲۷۱	جماعت چاقرجیان خاصه	۱٦۷۰
۲۷٦	شاهینجیان	۱۳٤٥
۰٤٥	اتمجه جیان	۰۲۲٥
۰۰۲۱	اطبای خاصه	۰۸۹۳
۰۰۰٥	جماعت شاکردان منجمان	۰۰۲٤
۰۰٤۱	جماعت اطبای یهود	۰٦٤۳
۰۸۳۳	جماعت مهتران خیمه	٥٤۷۸
۰۲۲۸	جماعت مهتران علم	۲۰۷٤
۰۰۱۹	جماعت خزینه‌داران بیرون	۰۷٤۲
۰۰٤٤	جماعت معماران خاصه	۲٤۹۹

٠٠١٥	جماعت مؤذنان خاصه	٠١٩٨
٠٠٣٦	جماعت سقايان ديوان	٠٣٣٥
٠٠٥٧	جماعت شاطران خاصه	٠٣٣٢
١١٢٩	مطبخ عامره وكيلار خلقى	٩٣٠٨
٠٣١٩	جمله خاص وخلعت درزيلرى	٣٠٣٠
٠٩٤٧	خدمهٔ اهل حرف	٨١٦٤
٤٣٢٢	بيوك وكوجك اخورده اولان سراج وخدمه	٢٣٦١٣
١٩٢٥	دركاه عالى بوابلرى	١٦٨٨١
٠٤٢٧	باب همايون بوابلرى	٠٩٦٠٣
١٢٥٢٥		
٠٠٣٣٥	فصل اولده محرر اولان امرا وبندكان	
١٢٨٦٠		

خاص وزعامت وتيمار ايله تعيش ايدن وزرا ومأموريندن ماعدا خزينهٔ دولتدن وظيفه خوار اولان امرا وخدمه بر وجه بالا اون ايكيبيك سكز يوز التمش نفره بالغ اولديغى بياندنصكره طوائف عسكريه نك كيفيت وكميتلرى توضيحنه شروع اولندى

يكيچرى اوجاغى

برنجى وايكنجى فصل تكمله لرنده ايراد اولنديغى اوزره يكيچرى طائفه سى عصر اورخان غازيده خرستيان چوجقلرندن دوشيريلان اطفالدن ترتيب اولنوب كتدكجه قانون ونظاملرى تصحيح وتنظيم وعصر سليمان خانيده تكميل وتتميم قلندى شويله كه دوشيرمه چوجقلرى عجمى اوغلانلرى قشله سنده تربيه وتلقين شرائط اسلاميه اولندقدن صكره يكيچريلره الحاق اولنور وخارجدن يكيچرى يازلمق محال حكمنده بولنور ايدى حتى ياوز سلطان سليم مصر سفريند عزيمتلرى هنكامنده برتاجردن مبالغ وفيره استقراض ايدوب بعده تأديه اولنه جغى زمانده تاجر مرقوم نيازه اغاز واوغلى اوچ اقچه علوفهٔ پادشاهى ايله عسكرى سلكنه ادخال قلنديغى

حالده مبالغ مستقرضه یی هبه ایده جکنی بیان ایلدیکندن کیفیت حضور همایونه عرض اولندقده موجب غضب سلیم خانی اولوب تیز تاجرك پاره سی و یرلسون وعساکر عثمانیه ایچنه اجاب قارشدیرمغه سبب اولنلر جناب حقك لعنتنه مظهر اولسون دیدکلری مسطور تواریخ اولدیغی مثللو سلطان سلیمان مرحوم سکتوار سفرینه کیدر ایکن دائما بندکاری رهوارك کمی قیرلقله تعبیرینه اهتمام اولنه رق بر ینکیچری نفری بلورسز صورتده یاپمشیدی پادشاه حضرتلرینك مسموعی اولدقده طائفهٔ عسکریه یه اصناف قارشدیرلمش اولدیغندن از قالدی ینکیچری اغاسی قضازده اوله یازدی هله توسط شفعا ایله اغا قورتارلدی ایسه ده کمی تعبیر ایدن ینکیچری یی تقاعد علوفه سی احسانیله اوجاقدن اخراج ایلدیلر

حال بو یله ایکن بیك طقسان سنه سنده سلطان مراد ثالث حضرتلرینك شهزاده سلطان محمد ایچون ترتیب و ایکی ای قدر تمدید ایلدیکی سورختانده تجمع ایدن جانباز وحقه باز و پرنده باز مثللو اشخاصك وسور همایون خدمتنده بولنان کسانك صورت تلطیفلری کندولرندن استفسار اولندقده جمله سی ینکیچری اوجاغنه ادخال اولنمق نیازنده بولنملریله اسعاف مسؤللرینه اراده تعلق ایلدی ینکیچری اغاسی بولنان فرهاد اغا ضابطان وامکداران اوجاق ایله کیفیتی درمیان مذاکره ایدوب اشخاص مرقومه اوجاغه قبول اولندیغی حالده اداب وتربیهٔ عسکریه وقوانین موضوعه رهین اختلال اوله جغندن بحثله اعتذار ایلدی ایسه ده طرف پادشاهیدن امر سابق تأکید اولنمقله اغای مشار الیه استعفاسنی تقدیم ایدرك وظیفهٔ صداقتی یرینه کتوردی

لکن نه چاره که خلفی اولان یوسف اغا اشخاص مرقومه یی قبول ایتدکدن بشقه اغا چراغی نامیله برخیلی منتسبان ارباب اقبالی ینکیچری یازوب جویبار فسادی اب روی جبوش عثمانیه اولان ینکیچری اوجاغنه اساله ایلدی فقط شوراسی جای دقتدر که ینکیچری اوجاغی نظاماتنك مبدأ فسادی اوجاغك ایجادندن ایکیوز التمش سنه دن زیاده زمان مرورندن صکره واقع اولمشدر

بعد از ین شفیع مجبره مالك و بذل رشوته سالك اولنلر ایچون صنوف

عسكريه‌يه التحاق ايتمكه مانع قالمديغنه وتكثر عساكر ايله برابر ايراندن فتح اولنان يرلرك محافظه‌سی ضمننده اوجاقلردن نفرات ترتيب وارسالی ممكن اوله مديغنه مبنی اوچ سنه خدمت محافظه‌ده بولنمق شرطيله وقول اوغلی وقول قرنداشی نامی ومجددا علوفه تخصيصيله يكيدن بش اونبيك يكيچری يازلديغندن بيك تاريخندنصكره جه مع ضابطان يكيچری اوجاغی عجمی اوغلانلريله برابر قرق سكز بيك التيوز سكسان سكز كشی‌يه وسنوی علوفه‌لری يوز اون بر مليون يوز يتمش ايكيبك بشيوز يكرمی التی اقچه‌يه بالغ اولدی

حالبوكه سلطان مراد ثالث جلوسنه قدر عجمی اولنلريله برابر كافهٔ يكيچريان يكرمی بيك راده‌لرنده اولوب انجق عصرمزده بولنان عساكر نظاميه كبی جمله‌سی بيكار وقشله نشين اولمغله متقاعد اولمدقجه تأهل ايتمك واصنافلق ايلمك ممكن دكل ايدی

بروجه محرر اوجاغك نظامی بوزلدقدن وتربيه‌سز اجلاف ايله طولدقدن صكره منتسبين كروهی افنديلرينك يانلرنده اوطورور و بر فرقه‌سی دخی اليش ويرش ايله مشغول اولور اولدی بوندن حاصل اولان مضرات پك چوق ايسه‌ده الك مؤثرلری عساكر منتظمهٔ عثمانيه‌نك كيدرك درندی برعسكر حكمنی انتساب ايلمسی وعلوفه‌لرينه خزينهٔ دولت طاقت كتوره‌مامكله انواع مكارهه مجبوريت حاصل اولمسی ودها فنالی دوشيرمه اصولنك متروكيتی نتيجه ويرمسی قضيه‌لريدر چونكه علوفه خوار اولان قپو قولی اوجاقلری دفعةً بر مثلی تزايد ايدوب برطرفدن دخی اجلاف اهالی سلك عسكری‌يه كيرمكه چالشمقده اولدقلرندن خزينهٔ دولتی وقايه مقصديله صدر اعظملر ايچون الك بيوك ممدوحيت تقليل عسكره موفق اولمق والك زياده مدخوليت تكثير نفراته مساعده كوسترمك ماده‌لری اولمغله طبيعتيله دوشيرمه اصولندن استغنا حاصل اولمشدر

يكيچری اوجاغی جماعت وبلوك وسكبان بلوكی ناميله اوچ صنفه ويوز طقسان التی اورته‌يه منقسم اولوب برنجيدن يوز برنجی‌يه قدر جماعت وينه برنجيدن التمش برنجی‌يه قدر بلوك وكذلك برنجيدن اوتوز درد نجی‌يه قدر سكبان بلوكی تعبير اولنور ايدی هر اورته‌نك چورباجی واوته‌ واوده باشی ومتولی وبيرافدار وامام وياش قره قوللقچی ناميله ضابطانی وچاوش حكمنده

قره قوللقجیلری ومفتاح وقالیون تیموری وبالق وعلم ودپوس مثلاو بر نشانی اولمغله قشله وقوللقلری قپوسنده وبیراقلرنده بونشانلر منقوش اولدیغی حالده عسکرەلری افراد عسکریه منسوب اولدقلری اورته نشانلر بینی مرکب ویاخود باروت ایله قوللرینه وبالدیرلرینه دوکدرمکی اعتیاد ایدنمشلردر

اوجاغك طرف دولتدن منصوب براغاسی وبرکاتبی اولدقدن بشقه ایچلرندن قول کتخداسی وصامسونجی باشی وزغرجی باشی وطورنەجی باشی ومحضر اغا وباش چاوش وکتخدا یری نامیله ضابطان عمومیەسی واردرکه بونلره قطار اغاری اطلاق اولنور بودخی عسکرەلری یکیچری اغاری قول کتخدالرندن اولمغه باشلامغله ایچلرنده سلسله وقوعبولدیغندن کنایەدر

اوائلده سکبان اورتەلری سکبان باشی بولنان ذاتك زیر ادارەسنده ایکن مؤخرا یکیچری اغاری حکمنه داخل اولمغله سکبان باشیلق ایشسز برمنصب قالوب فقط اردوی همایون ایله یکیچری اغاری عزیمت ایتدکده سکبان باشیلر استانبولده یکیچری اغاسی مقامنده قائم ودرسعادتده بولنان هرنوع یکیچری یه حاکم اولورلر ایدی

اوجاغك ابتدای ترتیبنده بهر نفره یومیه برر اقچه علوفه تخصیص اولنمشیکن عسکرەلری اوچ اقچه یه وبیك تاریخلرینه قریب زمانلرده بش اقچه یه چیقوب فقط سفرلرده مظفریت عظیمه واقع اولدقچه وبعضا سفره کیدیلور ایکن اردوی همایونده موجود بولنانلرینه یعنی قشلەلرنده قوریجی قلانلردن ماعداسنه برر ایکیشر اقچه ترقی ویریله کلدیکندن بعض امکدارانك علوفهٔ یومیەسی اون اون بش اقچه یه قدر تزاید ایتمش وبوجهتله علوفهٔ نفرات متخالف المقدار بولنمشدر

برده بعض قلعەلره هجوم ایچون ویاخود بوکا مقیس مخاطرەلی ایشلری رؤیت ایلمك ضمننده ایجاب ایتدکجه اوچر بشر اقچه ترقی ایله یکیچریلردن ایکی اوچیبك سردن کچدی وتعبیراخرله دال قلیچ بازارلر ایدی که فدایی دیمکدر بونلردن صاغ قلانلر مذکور ترقی یه نائل اولدقدن بشقه امتیاز مخصوص اولمق اوزره سردن کچدی قاوغی نامیله برنوع قاوق کیرلر وسردن کچدی اغاسی دیو مظهر تکریم اولورلر ایدی

هر اورته‌نك قشلاسنه مرتب اولان ات واكمك تعيينلرى ونفراتك البسهٔ عينيه وبدليه‌لرى كندولرينه مخصوص عادات وتشريفات اوزره وارد و واصل اولديغى مثللو معاملات روز مره‌لرنده والبسهٔ مخصوصه‌لرنده پك چوق قاعده واصوللرى وار ايسه‌ده بيان وتصريحى تفصيلاتى مقتضى وفائدهٔ استماعدن عارى اولديغندن ترك اولندى

پادشاهان عظام حضراتى برنجى بلوكك يولداشلرندن ووظيفه خوارلرندن اولمغله علوفه چيقدقجه يكيچرى اغاسى قيافتنده برنجى بلوك قشله‌سنه كلوب دائرهٔ مخصوصه‌سنده اوطورور وعلوفهٔ معينه‌سنى اخذ ايدوب عودت ايدر ايدى

قشله‌لرك برطاقى شمدى احمديه ميدانى دينلان ات ميداننده و برازى شهزاده جامع شريفى قارشوسنده اولوب برنجى بلوكك قشلاسى ايسه شهزاده باشنده عثمان بابا تربه‌سى ناميله مشهور ومشهود اولان مرقدك ارقه‌سنده واقع اولمغله دائرهٔ همايون مرقد مذبورك اوزرنده اولديغى بيلانلرك افاده‌سندن مستباندر

پادشاهلر علوفه المغه كلور ايكن اغا قپوسيكه عصرمزده باب فتوادر اورادن مرور ايتمك ويكيچرى اغالرى كاسه ايله شربت عرض ايدرك ات اوزرنده ايچمك جملهٔ قوانيندن اولديغى و بودخى اوجاغه پادشاهلرك كمال امنيتنى كوسترمك مقصدينه مبنى ايدوكى منقولدر

چالديران سفرنده يكيچريلرك واقع اولان شقاوتلرى اوزرينه ياوز سلطان سليم مرحوم تربيهٔ مقتضيه‌لرينى اجرا ايلكله بونك حسن تأثيرى ثمره‌سى اوله‌رق بيك تاريخلرينه قدر معاملهٔ سركشانه‌ده بولنمديلر اكرچه سلطان سليم ثانى جلوسنده طلب ترقى ايله حركات بى ادبانه‌يه تصدى ايتديلر ايسه‌ده مفصلات تواريخك سياق وسباقنه امعان نظر اولندقده صدر اعظم بولنان صوقوللى محمد پاشانك رأيى تزييف يولنده مقربينك وقوعبولان تشجيعلرينه مبنى سلطان سليم مرحوم مبالاتسز برحالده بولنديغندن وقعهٔ مذبوره صدر مشار اليهك تعليله دينلمز ايسه‌ده مساعدهٔ ضمنيه‌سيله سرزدهٔ ظهور اولمشدركه بودخى زور بالغك دوام ايتمامسيله استدلال اولنور

چونكه بيك تاريخندن صكره واقع اولان حادثات فجيعه‌ده تجربه اولنديغى

وجهله بركره طوائف عسكريه يوزه چيقدقدن صكره تأديبات شديديه تصادف ايتدكجه امر شقاوتك ارقه‌سى النه مديغى ظاهردر

جبه‌جى اوجاغى

قپو قولى عسكرينك پياده اوجاقلرندن بريسى دخى جبه‌جى اوجاغى‌دركه طوبجى وعربه‌جى اوجاقلرى دخى انك متفرعاتندن معدوددر بونلر دخى حاللرنجه تكثر ايدوب بيك تاريخندن عسكرلرى يديبيك طقوزيوز التمش التى نفره وعلوفهٔ سنويه‌لرى اون بش مليون اوچيوز قرق التى‌بيك ايكيوز سكسان درت اقچه‌يه رسيده اولدى مذكور اوجاقلرك مناصب ديوانيه‌دن اوله‌رق بر اغا وعصرمز اصطلاحنه قياسا محاسبه‌جى موقعنده بر كاتبلرى ويكيچرى اوجاغى مثللو اورته وبلوك وضابطلرى اولوب اياصوفيه جوارنده وطوبخانه طرفنده اولان قشله‌لرنده اقامت وامور مأموره‌لرينك تنظيم وتعليله امرار وقت ايدوب ايجاب ايتدكجه مناسب مقدارى سرعسكرلر معيتنه كوندريلوز وموكب همايون چيقديغى حالده هيئت مجتمعه‌لريله عزيمت ايدرلر ايدى

سوارى اوجاقلرى

كذلك قپو قولى عسكرينك سواريسى كه التى بلوك نفراتى ديتلان سپاه وسلحدار وعلوفجيان يمين ويسار وغرباى يمين ويسار بلوكلريدر بونلرك ايكيسنه باش وايكيسنه اورته وايكيسنه اشاغى بلوكلر ديتلديكى مثللو سپاه بلوكنه قيرمزى بيراق وسلحدار بلوكنه صارى بيراق واورته واشاغى بلوكلره الاجه بيراق تعبيرى دخى مستعملدر

چونكه سلطان علاالدين سلجوقينك عثمان غازى‌يه كونديرديكى علم بياض اولديغندن پادشاهان عظام حضراتى اق سنجاق اتخاذ ووزرا وبكلربكيلر دخى اكا اتباع ايدوب فقط طوائف عسكريه‌نك رنك امين بيراقلرى وهر صنفك نشان وعلامت فارقه‌لرى وار ايدى

اشبو سوارى اوجاقلرينك منبعى دخى ديوشرمه چوجقلريله سفرلرده النان اسرا اطفاليدركه مذكور چوجقلرك ايچلرندن متناسب وقابليتلولرى استانبول وادرنه وكليبولى سراى همايونلرنده تربيه اولندقدن صكره

يدى سنه‌ده برکره چیقمه تعبیریله کسب لیاقت ایدنلری بلوکلره تقسیم اولنه کلمشدر
عصر مراد خان ثالثده بونلره دخی خارجدن اشخاص داخل اوله بیلمك قپوسی اچلمغله سلطان سلیمان زماننده التی بلوك خلقی یدیبیك کشی راده‌سنده ایکن مؤخرا یکرمی بیکی وعلوفهٔ سنویه‌لری یوز اوتوز ملیون اقچه‌یی تجاوز ایتدی سائر اوجاقلر کبی بونلرك دخی طرف دولتدن منصوب اغا وکاتبلری واوجاق کتخداسی وچاوش نامیله ضابطانی وار ایدیسه‌ده پیاده اوجاقلری قدر مکمل اولمدیغندن آتیده بیان اولنه‌جق شقاوتلری قلت ضابطاندن منبعث اولدیغنی کاتب چلبی ایراد ایدر بونلرك قشله‌لری اولمیوب ات بسلمك خصوصنده سهولت اولمق مطالعه‌سنه مبنی بروسه وادرنه ماییننده اولان قرا وقصباتده توطنلرینه مساعده اولنمش ایدوکندن بعضیلری استانبول ایچنده وبعضیلری جوار قریه‌لرده ساکن اولور وعلوفه چیقدقجه کلوب علوفه‌سنی الورلر ایدی

باش بلوکلر نفراتنك یومیه اون اوچر واورته بلوکلر خلقنك اون برر واشاغی بلوکلر طائفه‌نك طقوزر اقچه علوفهٔ یومیه‌لری اولدیغی بعض تواریخك مزایاسندن استدلال اولنور ایسه‌ده بومقدارلر ابتدا بلوکلره چراغ اولدقلری زمان تخصیص اولنان علوفه اولوب مع مافیه بیوك سفرلرده احسان اولنمسی جملهٔ قوانین دولتدن اولان ترقیلر سببیله سفر کشیده اولان امکدارانك علوفه‌لری بوراده‌یی تجاوز ایده کلمشدر
سلطان سلیمان مرحوم سفرلره عزیمت ایلدکجه ملازم نامیله سواری بلوکلرندن اوچیوز کشی افراز ایدوب دائرهٔ همایون محافظه سنده وعصرمز تعبیراتنجه یاورلك خدمتلرنده استخدام ایدرك بعد العوده مکافاة بعض سلاطین تولیتلرینك وجسیمجه مقاطعات میریه‌نك برسندلك اداره‌سنی وجبایت جزیه مثللو خدمتلری بونلره تفویض ایتمکله خدمات مزبوره‌دن منتفع اولورلر ایدی
بوقاعده کیدرك قانون حکمنی اکتساب ایتدکدن بشقه طائفهٔ مرقومه خدمات ملکیه منافعندن والتزامجیلقدن لذت المغله برابر حائز ثروت واقتدار واستحصال احتشام ودارات ایله کامکار اولدقلرینه وایران سفرلرنده

سرعسكر بولنانلرك توجيهلريله ايچلرينه اجنبی قاريشوب اداب وتربيه‌لری دخی بوزلديغنه مبنی سلطان مراد ثالث عصرنده ايكی دفعه علم افرازبغی وشقاوت اولوب ديوان همايونه هجوم ايلديلر

انشاءالله تعالی فصل آتيده بيان اولنه‌جغی وجهله بيك تاريخندنصكره‌لری سفر اولسون اولمسون هرسنه طائفهٔ مزبوره‌نك صاحب قدرتلرندن اشخاص كثيره ملازم يازيلوب خدمت ناميله هرنوع خدمات ملكيه وديوانيه‌يه طالب اوله‌رق قبه التی مناصبنه وبلكه صدارته قدر بزم حقمزدر ديرلر ووكلای دولته ايتدكلری اذا وجفا قالمز ايدی

گاه منفردا وگاه يكيچريلری دخی جلب ايدرك مجتمعا متجاسر اولدقلری زور بالقلرك حد وپايانی اوليوب باخصوص سلطان عثمان وقعه‌سی كبی برمادهٔ فجيعه‌يه آلت اولدقلرندن اولا سلطان مراد رابع مرحومك سيف سطوتنه ومؤخرا كوپريلی محمد پاشانك تيغ سياستنه كرفتار اوله‌رق پيمانهٔ ناموس وحرمتلری شكسته ودهان لاف وكذافلری بسته اولدی

بعدازين هرنقدر بو اوجاقلر كليا الغا اولنمدی ايسه‌ده نظر اعتبار دولتدن اسقاط والسنهٔ انامده تهمت خيانت ولی‌نعمت ايله ياد اولنمغله كوندن كونه مقدارلری مرتبهٔ جزئياته تنزيل ومعاملهٔ بی‌اعتباری ايله تذليل اولنه‌رق وقعهٔ خيريه‌يه قدر بويلجه كذارندهٔ ايام اولديلر

ترسانه اوجاغی

قپو قولی اوجاقلرندن بريسی دخی ترسانه خلقيدركه عزب طائفه‌سی دخی دينلور مقدارلری ايكيبيك اوچيوز التمش درت نفردن وعلوفهٔ سنويه‌لری يدی مليون يديوز يتمش طقوز بيك التيوز التمش سكز اقچه‌دن عبارتدر بونلر سفينه قپودان ورئيسلريله ضابطان وطوبجی نفراتيله كميلر ترسانه‌ده بولندقجه محافظه‌لرينه مأمور اولان كسان ديمكدر چونكه دونغا چيقدقجه دريا قلمی تعبير اولنان سواحل سنجاقلرينك زعما وارباب تيماری سفردريا ايله مكلف بولندقلرندن انلر دونغای همايونه كيردكدن بشقه ايجاب ايتدكچه يكيچری وسائر طوائف عسكريه‌دن لزومی مقدار نفرات دخی اركاب اولنور واولوقتك كميلری كوركله حركت ايلديكنه مبنی كورك

چکمك خدمتی دخی فورسه دینلانه اسرایه کوردیر یلور ایدی زیرا سفرلرده اخذ اولنان اسرانك اطفالی سرایلره وعجمی اوغلانلری قشله لرینه ویرلدیکی مثللو یکرمی اوتوز یاشنده بولنانلری ترسانه کورکنه وضع اولنمق قاعده‌دن وباخصوص اکثریا بحر سیاه ساحللرینی غارت ایتمك قصدیله اوزی صوینده‌ن چیقسان قزاق طائفه‌سی واقدکزده کزمکده اولان قورصانلر اشقیاسی اله کچدکجه ترسانه کمیلرینه تقسیم اولنوب تیمور بند اولدقلری حالده کورك چکدیرمك عادات عصریه‌دن بولنمشدر

بوستانجی اوجاغی

عجمی اوغلانلرندن اوچ بشبیك کشی استانبول وادرنه سرای همایونلریله اسکدار وداود پاشا و بوغاز ایچنده واقع حدایق سلطانیه‌ده بوستانجیلق خدمتنی ودائرهٔ همایونك قایقجیلق ایشنی اجرا ایدرلر ایدی کیدرك بونلر دخی برعسکر اوجاغی هیئتنی اکتساب ایدوب بوستانجی باشیلر بوغاز ایچنك وسرای وحدایق پادشاهی جوارلرینك امور ضابطه سنه مأموریت ایله حائز امتیاز اولدیلر

طشره‌ده بولنان یرلی قولی اوجاقلری

بالاده ترقیم وتفصیل اولنان قپو قولی وایالات عسکری اولان زعما وارباب تیماردن بشقه بغداد ومصر وغرب اوجاقلرنده وشام وحلب وارضروم وقونیه وکوتاهیه وبروسه وازمیر وقبریس وادرنه وسلانیك وبوسنه وبلغراد وطمشوار وبودین کبی مرکز ایالت اولان موقعلرده یرلی قولی نامیله یکیچری وسائر صنوف عسکریه‌دن بلوکلر ویکیچری اغالری ویکیچری سردارلری وقلاع خاقانیه‌ده یماق تعبیریله مستحفظ نفراتی موجود اولوب بونلرك علوفه ووظائف مقننه‌لری اوجاقلق تخصیص اولنان اعشار وجزیه ومیران حریر رسمی مثللو وارداتدن تحصیل وایفا اولنور وشهزادکان حضراتی منصبده بولندقجه طرف سلطنتدن معین اوله‌رق خدمتلرنده وزیر مقامنده لالا ودفتردار ونشانجی ورکاب همایون ترتیبنه تطبیقا بلوك اغالری وهرصنف عسکردن اوچر بشر یوز کشی بولنور ایدی

روم ایلی ایالتنده یورك واناطولی ایالتنده مفخم وزننده مسلم نامیله اللی بیك قدر بر نوع عسکر وار ایدیکه بونلره برچفتلك یعنی سکسانر یوزر دونم اراضی اعطا وعشر شرعیلری دخی بدل خدمت اوله‌رق کندولرینه ترك اولنمش وزعمادن میر یورکان ومیر مسلم نامليله ضابطان نصب قلنمشیدی سفر روم ایلی جانبنه واقع اولور ایسه یورکان طائفه‌سندن واناطولی‌یه اولور ایسه مسلمان کروهندن بنوبت تعبیریله بشده بری معسکر همایونه جلب اولنه‌رق یول اچمق وخندك قازمق کبی خدمتلری ایفا ایدرلر ایدی صکره‌لری بو ایشلر اکثریا مملکتین عسکرینه کوردیریله کلدیکندن ذکر اولنان یورکان ومسلمان طائفه‌لری رفع والغا واراضیلری دریا قلمنه الحاق قلنمغله منسوخات نامیله برخیلی تیمار حاصل اولوب متصرفلری اسفار بحریه‌یه اشر اولدیلر

اقنجی طائفه‌سی

روم ایلنده یکرمی بیك مقداری اقنجی کروهی وار ایدیکه اقنجی بکلری معیتنده ممالك اعدایه چاپول ایدوب نهب وغارت واموال غنایم ایله تحصیل ثروت ایده کلدکلرندن سفر واقع اولدقجه اردوی همایونك حرکتندن مقدم امرلر ارسالیله ممالك اعدایه تسلیط اولنورلر و بونلر خفیف سواری اولدقلرینه مبنی قلعه واردو اوزرینه وارمیوب قراء معمورهٔ دشمنی تخریب ایدرلر ایدی مؤخرا بو وظیفه عسکر تاتاره منتقل اولدی

احوال امور مالیه

سلطان بایزید مرحومك اواخر سلطنتنده مصالح دولت مختل ومشوش اولمغله امور مالیه‌جه دخی مضایقه حاصل اولمشیدی یاوز سلطان سلیم نائل تخت ودیهیم اولدقده بعض تجاردن استدانه‌یه مجبور اولمشیکن مؤخرا سلاطین مصریه‌نك خزینه‌سنه مالك وطریق حسن اداره‌یه سالك اولمغله کلیتلو نقود ادخار ایلدی

حتی التون ایله طولدردیغم انبارلری اخلافمدن هرکیم اقچه ایله املا ایده بیلور ایسه کندو مهری ایله تمهیر ایلسون والا خزینهٔ همایون

بنم مهرم ایله مهرلنسون دیو وصیت ایلمکله الی الآن اندرون خزینه‌سی مهر سلیم خانی ایله تمهیر اولنور

عصر سلیمان خانیده حوزهٔ حکومت دولت فوق الحد کسب وسعت ایتمسیله برابر تزیینات واحتشامات تکثر ووظائف عسکریه ترقیات متعاقبه ایله تزاید ایتدیکی وسلطان سلیمان مرحوم خیرات ومبرات معلومه ومشهوده‌لرینه خزینه‌لر صرف ایلدیکی حالده مشکلات مالیه‌یی ایما ایدر تواریخده برشی کورلمیوب فقط خاقان مشار الیهك طقوزیوز یتمش اوچ سنه سنده سکتوار سفرینه عزیمتلرنده که سلخ شهر سلطنتلریدر سرای همایونده بولنان بعض اوانیٔ زروسیمی ضربخانه‌یه اعطا ایدوب سکه ضرب ایتدیردیکی وسنهٔ مزبوره‌ده واردات دولت یوز سکسان اوچ ملیون سکسان سکز بیك ومصارف یوزسکسان طقوز ملیون التیوز اللی یدیبیك اقچه اولمغله التیوز اللی التیبیك طقوز یوز اقچه اچیق بولندیغی بالمناسبه نعیما تاریخنده وعین علی افندی رساله سنده مسطوردر

سلطان سلیم ثانی عصری دخی صدر اعظم بولنان صوقوللی محمد پاشانك حسن اداره‌سی ثمره‌سیله ضررسزجه کچوب سلطان مراد ثالث زماننده بروجه بالا عساکر موظفه‌نك تکثری واتلافات واسرافاتك تزایدی سببلریله امور مالیه مختل ووقت وزمانیله علوفه ویرلمك قاعدهٔ قدیمه‌سی معطل اولوب ارکان دولت تدارکات مبالغ خصوصنده انواع مکاره اختیارینه مجبور اولدیلر

اکرچه بیك برتاریخنده یعنی مراد ثالث حضرتلرینك اواخر سلطنتنده واردات ایکیوز طقسان اوچ ملیون درتیوز بیك اقچه‌یه بالغ اولوب عصر سلیمانیده اولان وارداتدن یوز اون ملیون اقچه تزاید ایلدی ایسه‌ده مصارف دخی اوچیوز التمش اوچ ملیون درتیوز بیك اقچه‌یه رسیده اولمغله اچیق یتمش ملیون اقچه‌یه پیوسته اولدی

مصارفك ارتمسی علوفه خوارانك تکثرندن منبعث اولدیغی معلوم ایدوکندن اندن بحث ایجاب ایتمیوب وارداتك نه سببلرله ترقی ایلدیکی بروجه آتی ایراد اولنور

توجیه مناصب خصوصنده بالادن ادنایه قدر هدایا ورشوت تعاطیسی رایکان اولمسیله برابر مصارف خزینه‌نك تکثرینه قارشولق اولمق ایچون

واردات تحریسی امر ضروری کورندیکندن اولا جسیمجه زعامت
وتیمارلر محلول اولدقجه ارباب استحقاقه توجیه اولنیوب مقاطعات میریه نامیله
خزینه‌دن بالتوقیف سنه بسنه ملتزملره الزام و بدلاتی ایراد قید اولنمغه
باشلادی و بوسببله ایالات عسکرینك تدنی وقدرتسزلکلری مقدماتی
حادث اولدی ثانیا معسکراته رسم وضع اولنمشیکن رعایا بوندن اشتکا
ورسم مز بورك جزیه‌یه علاوه‌سنی استدعا ایتملریله ادنا واوسط واعلا
اعتباریله انعقده اولان اون ویکرمی واوتوز اقچه جزیهٔ شرعیه‌یه نصف
ضم اولنوب ادنا اون بش واوسط اوتوز واعلا قرق بش اقچه‌یه ابلاغ
قلندی ثالثا وفات ایدن وزرا وامرانك مصادرات نقودیه‌لری دخی
بر واردات غیر مقرره حکمنه کیردی رابعا عصر اورخان غازیده طقسان
عیارنده واوچی بر درهم وزننده اقچه قطع اولنوب بایزید ثانی عصرینه
قدر بوزلمامشیکن مؤخرا عیاری سکسان بشه تنزیل قلندقدن بشقه
یوز درهم سیمدن درتیوز ودها صکره‌لری بشیوز اقچه وبالاخره مراد ثالث
زماننده سکزیوز اقچه قطع اولنمغه باشلادی مع مافیه اصوص مسکوکات
اولان یهودی صرافلر اقچه‌لرك اطرافنی کسمکه متجاسر اولدقلرندن
قره غروش یعنی درکالی اریال قرق اقچه‌یه ایکن سکسان اقچه‌یه والتون
التمش اقچه‌یه ایکن یوز یکرمی اقچه‌یه فیرلادی
چونکه دولت علیه‌نك اساس معاملات نقودیه‌سی اقچه اوزرینه مبنی
اولوب غروش تعبیری برنوع سکه اسمی ایکن یقین وقتلرده یعنی عصرمزدن
یوز یوز اللی سنه مقدم قرق پاره اعتباریی واساس معاملات اولمق حکمنی
اکتساب ایلمشدر

بنابرین فاتح زماننده بر و قطع اولنمقده اولان التون یالدیز التونی وزن
وعیارنده اوله‌رق بیك تاریخندن صکره‌لره قدر اصلا تغیر ایلمدیکنه مبنی
اقچه‌نك وزن وعیاری تنزل ایلدکچه التونك فیئاتی ترقی ایدوب یعنی قرق
اقچه‌یه ایکن اللی یه اللی اقچه ایکن التمشه و یوزه ودها زیاده‌یه چیقه کلمشدر

نقودك اشیایه نسبتی بحثنه کانجه طقوز یوز یتمش درت سنه‌سنده واقع
سکتوار سفرنده برابر بولنان سلانیکلی مصطفی افندی سفر مز بورده

غلا واقع اولیوب ارپه‌نك كیله‌سی اون اقچه‌یی تجاوز ایتمدیكنی تاریخ
مشهورنده بیان ایدر بوحاله باقلنجه ارپه‌نك فیئات عادیه‌سی یدی سكز
اقچه اولدیغی وتقریبا ایكی درهم كمش ایله بركیله ارپه النه بلدیكی استدلال
اولنمغله عصرمز حسابنه نسبت اولنور ایسه براقچه اوتوز اوتوز بش پاره
قیمتنده بولندیغی واشیایه نسبت قیلنور ایسه براقچه‌نك یوز پاره‌لغه یقین
ایش كوره بلدیكی معلوم اولور
بالاده بیان اولنان واردات ومصارفات طوغریدن طوغری‌یه خزینهٔ دولته
كیروب چیقان مبالغ اولوب بودخی جزیهٔ شرعیهٔ وبدل مقاطعات میریه
وكمرك ومحلهار حاصلاتیله دول متجاوره وایالات ممتازه‌دن النان ویركولردن
عبارت اوله‌رق اعشار شرعیه وبعض رسومات بروجه تفصیل سابق
خاص وزعامت وتیمار واوجاقلق ویوردلق اوجاقلق نامیله پادشاهان
عظام وسلاطین وشهزادكان ووزرا وامرا وتیمارلو سپاهیسنه وبیوك
شهرلرده وسرحداتده بولنسان یرلی قولی ومستحفظ عسكرینه مرتب
ومنقسم اولمغله واردات نامیله مذكور اولان مبالغك خارجنده‌در

احوال ترقیات علوم وفنون

بوعصرده علوم وفنون كركی كبی ترقی ایدوب نوبنو ظهور ایدن علما
وفضلا كرك استانبولده وكرك ممالك عثمانیه‌ده واقع مركز لوا وقضالرده
اولان محاكم شرعیه مأموریتلرینه یعنی قاضیلقلره بلغا مابلغ كفایت
ایتدكدن بشقه پك چوق فضلا دخی استانبولده وطشره‌لرده نشر علوم
ومعارفه حصر حیات مستعار ایتمشلر ایدی
هندسه ومعمارلق وسائر معارفه دائر اولان فنون اربابی ایسه خیلیدن
خیلی ترقی ایدوب معمار سنان شهزاده وسلیمانیه وادرنه‌ده واقع سلطان
سلیم جامع شریفلرینی ومشهود ومعلوم اولان وزرا وامرا خیرات
ومبراتلرینی اساسی متین وطرز دلنشین اوزره انشا ایدرك اسلاف واخلافنه
تفوق ورجحانیتنی اثبات ایلمشدر حتی سلطان سلیمان مرحومدن هند
پادشاهلری معمار طلب ونیاز ایلدكلرینه مبنی معمار سنانك شاكردلرندن
موسی اوستهٔ ارسال قلنمغله بنادر هندیه‌ده طرز رومی اوزره ابنیهٔ جسیمه
بنا واعمار ایلدیكی مرویدر

یاوز سلطان سلیم مرحومك زماننده اعمال اولنان طوبلردن برقطعه‌سی الان مدللو قلعه‌سنده موجود و اوزرنده سلطان سلیم بن بایزید خان عنوانی وعمل مصطفی وطورسون کاتب طوبخانه امضالری وطقوز یوز یکرمی اوچ تاریخی محرر ومنقش اولوب بوطوب یکرمی التی قارش طولنده وتقریبا یکرمی ایکی جاننده اولدیغی حالده صارمه تعبیر اولنان صورتده تیمور چبوقلردن اعمال اولنمش وارباننك افاده‌سنه کوره غایت مصنع وعاملك مهارت ولیاقتنه دلیل قوی بولنمشدر

کذلك عصر سلطان سلیم خان ثانیده قپودان اولوب سلطان مراد ثالث زماننده وفات ایدن مشهور قلیج علی پاشا جزایر بکلربکیسی ایکن اصاغه ایتدیردیکی جسیم واردز پیکر طوپچ طوبلر الآن طوبخانهٔ عامره ده موجود و اوزرلرنده مشار الیهك نامی منقش ومشهوددر

وممالك عثمانیه معمولاتی اوله‌رق انواع قلیج وتفنك ومزراق وزره مثللو شیلر الحالة هذه موزه خانه‌لرده وشونك بونك الندده پك چوق اولمغله محتاج تفصیل دکلدر

حاصل کلام دولت علیه کرك لوازمات حربیه‌جه وکرك ابنیه ومقتضیات بشریه‌دن اولان ارزاق ومنسوجاتجه خارجه محتاج اولمیوب اکرچه تزیینات واحتشاماته رغبت اماره‌لری ظاهر اولدقدن صکره چوقه واقمشهٔ فرنکیه وساعت وشکر کبی برقاچ قلم اشیا مبایعه اولنمغه باشلادی ایسه‌ده بودخی کبرایه مخصوص ایدی

پادشاهان عظام حضراتنك وبالخصوص سلطان سلیمان مرحومك بنا وانشا ایلدکاری مدرسه‌لرك بعضیلری علوم عالیه و بعضیلری دخی طب وهندسه مثللو فنون حکمیه وریاضیه‌یه مخصوص اوله‌رق تعلیم وتعلم امرنده فوق الحد دقت واعتنا اولنور ودولته لزومندن زیاده ارباب معارف یتشدیریلور ایدی

وزرا وامرای دولت عموما غزا وجهاد ایچنده نشو ونما بولدقلری جهتله فنون حربیه وحرکات عسکریه‌جه کسب مهارت وملکه ایدرك تنظیم مهمات سفریه وترتیب صفوف عسکریه خصوصلرنده سبقت ایدن درایت وخدمتلری معلوم اولوب اکرچه ارکان حربیه ایشلربنی رؤیت ایدن اصحاب هنر ومعارفك مفرداتیله اسم ورسملری بزم تاریخلرده محرر

دکل ایسه‌ده اثردن مؤثره استدلال اولنمق قاعده‌سنجه پای تخت سلطنتدن
مصر و بغداد و ویانه کبی مواقع بعیده‌یه جسیم اردولر سوق اولنه بیلمك
وسویشدن هند دکزلرینه دونغا کوندرلمك و ینه سفن حربیه وعساکر بریه
ارسالیله اسپانیوللرك یورتلرینك دیبنده اولان افریقا ساحللرینی ید
استیلالرندن تخلیص ایلمك نقدر قوت ومکنته ونه درجه‌ده معارف
وانتظامانه محتاج اولدیغی ازادهٔ کلفهٔ بیان اولمغله رقبانك مرتبه‌سی
وقوعاتك اهمیت ومشکلاتیله موازنه اولنمق امر طبیعیدر

احوال خارجیه

عصر سلیمان خانیده عجم واوروپا دولتلریله معاهدات رسمیه تنظیم
اولنمغله باشلیوب فقط سلطنت سنیه‌نك معیار غالبیتی اوله بیله جکی وجهله
هموار بولنان اوروپا دولتلرندن ویرکوی سنوی اخذیله عقد مصالحهٔ
اولنمشدر شویله که وندکلولر ممالك دولت علیه‌یه قریب اولان بعض
مواقع ایچون ویرکو اعطاسنی درعهده ایتمکه مجبور اولوب حتی قبریس
جزیره‌سی ویرکوسی اوله‌رق مصر خزینه‌سنه ویره کلدکلری قرق بیك
التون مصرك فتحندن صکره خزینهٔ دولته منتقل اولدیغی حالده عصر
سلیم خان ثانیده جزیرهٔ مزبوره تسخیر ومتعاقبا وندکلولر ایله تجدید صلح
اولندقده مبلغ مزبورك کماکان طلب اولنماسی ایچون خیلیجه تلاش
ایلمشلردر

نمچه دولتی سنوی اوتوز بیك التون ویرکو اعطاسنی متعهد اولمغله مبلغ
مزبور هرسنه مأمور مخصوص واسطه‌سیله تقدیم اولندقدن بشقه سرحد
عثمانی اولان استرغون قلعه‌سی محافظنه وبودین والی وقاضیسنه وارکان
دولته دخی پاره‌لر وزر وسیمدن معمول هدیه‌لر کوندررلر ایدی بونك
تشریفات وتفصیلاتی پچوی تاریخنده مسطوردر

له دولتی برقاچ کره بغدان بکلربنی عصیانه تشویق ایدرك اعانهٔ فعلیه‌ده
دخی بولنمغله بالدفعات اهستان پامال خیول عثمانیان ایدلدیکندن کرك
طرف سلطنت سنیه‌یه وکرك قریم خانلرینه ویرکو وهدایا اعطاسنی تعهده
مضطر اوله‌رق تحصیل مصافاته دسترس اوله بیلمشدر

روسیه دولتنك اول عصرلرده سلطنت سنیه ایله یکدهٔ معامله‌سی اولمیوب

قریم خانلریله گاه محارب وگاه مصالح اوله‌رق ویرکو وهدایا اعطاسیله
تاتارلرك غاراتندن اولدقجه مملکتنی محافظه ایدر ایدیسه ده برطرفدن دخی
قزان تاتارلغنی ضبط وتسخیر ایله مشغول اولوب وقریم خانلری ایسه
بالدفعات مسقوویه قدر غاراته قدرتیاب اولمشلر ایکن قزان جهتنه
عطف نظر دقت ایتمیه‌رك استحصال منافع روز مره‌لریله اوقاتگذار
اولدقلرندن روسیه دولتی اوحوالی‌یی بالتدریج زیر حکمنه چکیرمشدر

عصرمز سلیمان خانیده سلطنت سنیه‌نك محارب بولندیغی اوستریا واسپانیا
دولتلریله فرانسه دولتی مخاصمه اوزره اولدیغندن دولت علیه ایله فرانسه
بیننده عقد اتفاق وتنظیم معاهدات اولندیغی مثللو ایرانیلر دخی دولت
علیه علیهنده اوستریالولر ایله عقد اتفاق ایتمشلردر انکلتره دولتی
ممالك عثمانیه‌دن اوزاق وحرکات خصمانه‌یی موجب حالاتدن وارسته
بولندیغندن بشقه اول عصره کوره ترکستان ایله خیلیجه معاملهٔ تجارتی
اولدیغنه مبنی دائما ابراز ود ومخالصت ایده کلمکله دولت مشار الیها ایله
دخی عقد معاهده قلنمشدر
ذکر اولنان معاهده‌لرده تجار اجنبیه‌نك کتوردکلری مال ایچون ویره‌لری
لازمگلان کمرك رسمنی ایفا ایلدکدن صکره کندولرندن برکونه رسم طلب
اولنمامسی وحقوقه دائر ایکی اجنبی بیننده تکون ایدن دعوانك کندو
قونسلوسلری معرفتیله رؤیت قلنمسی وتبعهٔ دولت علیه ایله اجنبی آراسنده
واقع اوله‌جق دعاوینك رؤیتنده ترجمانلری حاضر بولنوب درتبیك
اقچه‌لکدن زیاده اولان محاکمات کنار محکمه‌لرنده کورلمیه‌رك قاضیعسکرلر
حضورنده مرافعه اولنمسی کبی بعض مساعدات مندرج اولدیغندن بونلر
عصرمزده باعث مشکلات اولمقده ایسه‌ده اولوقته کوره اهمیت ویریله‌جك
ومحذور مطالعه اولنه‌جق مواددن دکل ایدی
چونکه ممالك محروسه‌ده بولنان اجنبی تجاری حال مسافرتده واستملاك
املاکدن وخرده فروشلقدن ممنوع اولملریله ذاتا تکالیف اعطاسنی
ایجاب ایدر کیفیتله مألوف اولمدقلری مثللو فرضا برفرانسز یاخود انکلیز
تاجریله متاع تجاریه‌سنی کتورمش اولان کذلك فرانسز ویا انکلیز او
رقپودان بیننده تکون ایده بیله‌جك دعوانك محاکم دولت علیه‌ده رؤیتی

طابده فائده وقونسلوسخانه‌لرنده فصل وتسویه اولنمسنده دولتجه برضرر
کورلمدیکندن لابأس حکمنده طوتلمشدر چونکه هروقتده یاپیلان معاهده‌لر
مزاج عصره توفیق اولنه‌کلوب یوخسه اوچیوز سنه صکره اداره‌ٔ دولت
شوهیئته کیره‌جکدر اول زمان بوماده‌لر مضر اولور مطالعه‌سنی دربیش
بده بلمك عقول بشریه‌نك خارجنده اولدیغی جای اشتباه دکلدر
بوکا دلیل ارانیلور ایسه عصرمزده واقع اولان فرانسه محاربه‌سی
کوستریله بیلورکه فرانسه ایمپراطوری ایکنجی ناپولیونك ولواءٔ شوکت
وسطوتی بتون عالمه دهشت انداز اولوب جمیع دول شرندن استعاذه
ایتمکده ایکن پروسیا اوزرینه اعلان حرب ایلدیکنك اینه وارمقسزین
اردولری پریشان وکندوسی اسیر اولدقدن بشقه مؤخرا پروسیالولر پارس
شهرینی دخی تسخیر ایلدیلر
حالبوکه فرانسزلر یکرمی اوتوز کون ظرفنده برلینه کیره‌جکلرینی اعلان
ایدوب کافهٔ ناس دخی پروسیالولرك قدرتیاب مدافعه اوله‌میه‌جقلرنده
متفق الکلم اولمغله نتایج واقعه کیمسه‌نك خیال وخاطرینه کلمز ایدی
شوراسی دخی علاوهٔ مقال اولنورکه تفصیلات مبسوطه‌دن غرض
عواقب امورك تفکری عبث اولمق معناسنی متضمن اولمیوب قاعده التنده
اولان تخمینلرك و بدیهیاتدن اولان مقدماتك نتایجی ظاهر اولور ایسه‌ده
اویله اوچیوز سنه صکره واقع اوله‌جق حالات بیلنمز و بلکه حوادثات
ناکهظهور کونیه ایله ملحوظ ومنتظر اولان پك چوق مواد
تغیر وتبدل ایدر دیمکدر بنابرین مشید بنیان دولت
اولان اسلاف عظامه عاقبت بین اولمامق نقیصه‌سنی
اسناد ایلمك مغایر انصاف ومخل ادابدر

تم الجلد الاول و یلیه الجلد الثانی

فهرست

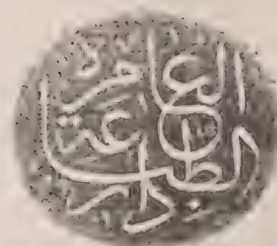
صحیفه

اشبو جلد ثانینك حین طبعنده كرك حروفاتجه وكرك سبك وربطجه بعض
خطیئات واقع اولمش ایسه ده جزئیاتدن وسیاق وسباق قرینه‌سیله معلوم
اولان موادن اولمغله خطا وصواب جدولی ترتیبته لزوم كورلمیوب مطالعه
بیوران ذواتك عفو وتصحیحنه براغلدی

نتایج الوقوعات

جلد ثانی

مطبعهٔ عامره‌ده طبع اولنمشدر
سنه ۱۲۹٦

الجلد الثانى
من تاريخ نتايج الوقوعات

بسم الله الرحمن الرحيم

باب ثالث

بيك اوچ سنه سنده واقع جلوس محمد خان ثالثدن بيك طقسان طقوزده وقوعبولان سلطان محمد خان رابع خلعنه قدر طقسان بش سنه لك وقوعاتى متضمندر

باب ثانى خاتمه سنده بيان اولنديغى اوزره بيك برسنه سى اواخرنده اوستريا دولتى اوزرينه سفر آچيلوب سردار اكرم سنان پاشا بودينه قدر عزيمت وموسم حربك كذرانى جهتيله بيوك برمحاربه واقع اولمقسزين بلغراده عودت ايلدكدن صكره سفرك ايكنجى سنه سى بلغراددن تكرار ترفيع رايات اقتدار وويانه يه قريب رابه نهرى كنارنده اولان يانق قلعه سنى محاصره يه ابتدار ايدوب قلعهٔ مرقومه يى محارسه قصديله وارد اولان بيوك برنمچه اردوسنى پريشان وكافهٔ طوب ومهماتلرينى ضبط وقلعه يى دخى تسخير ايتمكله مظفراً بلغراده عودت ايتمشدى لكن اوستريالولرك افساداتى وپاپانك امراى ملت مسيحيه يى اهل اسلام عليهنه دعوتى وسردار اكرم سنان پاشانك افلاق بكى ميخال بك حقنده اولان تفوهات تهديد انكيزى سببلريله افلاق وبغدان وأردل امارتلرى بالاتفاق اعلان

عصیان وطونه ساحللرینی تخریب وتالان ایلدکلری حوادثنك ورودینی
متعاقب مراد خان ثالث حضرتلری مرتحل دار آخرت وسلطان محمد خان
ثالث حضرتلری جالس تخت خلافت اولوب قائممقام بولنان صدر سابق
فرهاد پاشایی مهر صدارت ایله تکریم وسردار اکرملك ایله توقیر ایلدی
اول امرده مذکور امارتلرك تأدیب وتربیه سیله طونه سواحلنك تأمین ایدلمسی
لازمهٔ مصلحتدن اولمغله صدر مشار الیه اردوی همایونی بالاستصحاب
روسجغه واصل اولوب طونه اوزرینه کوپری قورمق ایله مشغول ایکن
سنان پاشا هوادارلری اولان قائممقام ابراهیم پاشا ووزرادن چغاله زاده
وجراح محمد پاشا وشیخ الاسلام بوستان زاده وروم ایلی قاضیعسکری شاعر
مشهور باقی افندی اتفاق ایدوب طوائف عسکریه فرهاد پاشادن متنفر
اولدقلرندن معیتنده لایقیله خدمت احترازلر وکندوسنك عاصی میخال بك ایله
اتفاق خفیسی واردر دیه‌رك اغراض ذاتیه‌لرینی اجرا ایچون بویله برتنك
وقتده تبدیل سرداردن جانب دولت علیه‌یه عائد اوله‌جق مضراتی اختیار
والقای مفتریانه اجتسار ایلدیلر پادشاه صافدل مکر دشمندن غافل بولنمغله
مهر همایونی استرداد وفرهاد پاشایی عالم هستیدن ابعاد ایچون مأمور
کوندردی ایسه‌ده وصولندن اول پاشای مشار الیه کیفیتدن خبردار اولمغله مهر
شریفی واداره‌ٔ عسکریه‌یی یکیچری اغاسی ساطورجی محمد پاشایه تسلیم ایدرك
روسجقدن فرار واستانبوله کلوب حضرت خالد جوارنده اولان چفتلکنده
مختفیا قرار ایلدی خلق اولان سنان پاشا اردوی همایون جانبنه راهی اولدقدن
صکره فرهاد پاشا والده سلطان طرفنه هدایای عظیمه تقدیمیله عفوی مشعر خط
همایونه دسترس اولوب باخصوص قائممقام ابراهیم پاشایه دخی غایت ذی
قیمت برخنجر اهداسیله تحصیل امنیت وبعض اصدقاسیله کورشمکه مبادرت
ایلدیکی حالده ابراهیم پاشای غدار تکررا اعدامنی تلخیص ایله استحصال
اراده ایلمکله مسبوق الخدمه اویله برغازی وزیر علف شیر شمشیر اولدی
صدر جدید بیك اوچ سنه‌سی اواخرنده اردوی همایونه واصل اولوب
انشا اولنان جسردن طونه‌یی مرور وبکرشه توجه ایلدی میخال بك جمع
ایده بیلدیکی یکرمی اوتوز بیك قدر عسکر ایله بکرش بوغازنده معسکر
همایونی استقبال ومتصدیٔ حرب وقتال اولدی ایسه‌ده قدرتیاب
مدافعه اوله‌مدیغنه مبنی بکرشه واندن ترغوشته قصبه‌سنه عودت واوراده

دخی پابرجای تمکن اوله‌مامسیله اردل طاغلرینه فراره مسارعت ایلدی
سردار اکرم بکرش وترغوشته قصبه‌لرینه سور انشاسیله تضییع
اوقات ایلدیکندن وباخصوص تبدل صدارت سببیله زمان سفر
طارلشمش وجیوش عثمانیه دخی اموال غنایم ایله پربار اوله‌رق عودت
ارزوسنه دوشمش ایدوکندن میخال بك اتخاذ فرصت ایله تکرار ظهور
وترغوشته‌یی جبرا وقهرا استیلا ومستحفظلرینی انواع اشکنجه ایله شهید
ایلمسیله بکرشك محافظه‌سی ممکن اوله‌میه‌جغی استدلال وبابلان سور
تخریب واحراق اولنه‌رق عودت اولندی طونه ساحلنه ندی الوصول
کوپری‌یه مأمورلر تعیینیله اموال غنایمدن خمس شرعی المغه مباشرت
وبوایش ایله مشغولیت خلالنده میخال بکك تعقیب ایتمکده اولدیغی استماع
اولندقده سردار اکرم هنکام شبده کوپریدن کچوب ایرتسی کون دخی طوب
ومهمات وجیوش اسلامیه مرور ایتمکده ایکن بین الصلاتینده میخال
بکك عسکری یتیشه‌رك دانهٔ طوب ایله جسری شکست ایلملریله کروده قلان
عسکر وباخصوص اقنجی طائفه‌سی دوکوشه دوکوشه سرمست سلاف
صاف شهادت اولدیلر حتی ابتدای ظهور دولت عثمانیه‌دنبرو استخدام
اولنه کلان اقنجی طائفه‌سنك انقراضنه بو وقعه‌نك سبب مستقل اولدیغی
بعض مورخین ایراد واثبات ایلمشدر
صدر مشار الیه افلاق اوزرینه توجه ایتدکده نمچه حدودنده واقع سرحدات
اسلامیه‌نك محافظه‌سیچون اوغلی محمد پاشایی مع الوزاره سرعسکر ایدوب
اناطولی و بوسنه وقرمان وسیواس و بودین وطمشوار وحلب وسکتوار
ویانق بکلر بکیلرینی وسپاه وسلحدار بلوکلرینی معیتنه تعیین ایتمشدی نمچه‌لولرك
استرغونی محاصره ایلدکلری استخبار اولندقده بودندن قالقوب معیتنده
بولنان امرا وجنود اسلامیه ایله اوجانبه عزیمت ایلدی لکن محاربه‌یه مباشرت
اولندیغی کون سرعسکر مزبور جرأت عارضی تحصیل ایده‌یم دیر ایکن مست
مدهوش اولوب آت اوزرنده استفراغ ایتمکه ویوروسونلر دیو هذیان سویلکه
باشلادیغی امرا وطوائف عسکریه‌نك منظوری اولیجق مظهر لعن ودشنام
اولمقده وطرف محاربه اولنمقده ایکن عسکر بوزلدی ظنیله بودینه فرار
ایلدیکنه مبنی جیوش اسلامیه‌نك برمقداری رجعت واناطولی بکلر بکیسی
محمد پاشا بیك بشیوز قدر سواری ایله استرغون قلعه‌سنه دخول ایلدی

و برای قدر مدافعهٔ دشمن خصوصنده بذل مقدور ایتدی ایسه ده انقطاع
امداد واشتداد قلت زاد سببلریله قلعهٔ مرقومه نمچه لولرك يد استیلاسنه
تسلیم اولندی حاصل کلام سفرك اشبو اوچنجی سنه سی وقوعاتی سلطنت
سنیه نك شان وعظمتنه موجب نقیصه وشین اولوب هیئت انکیز دول
اولان عساکر عثمانیه افلاق و بوغدانده مغلوب ونمچه طرفنده دخی
استرغون قلعه سیله برقاج بلنقه ایادی اسلامیه دن مسلوب اولدی
بونك اوزرینه سنان پاشا خدمت صدارتدن معزول ویرینه لالا محمد پاشا
موصول اولمشیکن صدارتنك اونجی کونی وفات ایلدیکنده وقائمقام ابراهیم
پاشا فرهاد پاشانك قتلنه سبب اولمق تهمتیله پادشاه حضرتلری نزدنده
متهم ایدوکنه مبنی شیوهٔ قدر سنان پاشانك بشنجی دفعه صدراعظم اولمسنه
منجر اولدی مشار الیه بوکره بالذات پادشاه انامك سفره عزيمتنی سوق
وتصویب وخواجه سعد الدین افندی دخی تشویق وترغیب ایتمکله
شهریار نوجاهی اختیار مشقت سفره قائل وطريق غزا وجهاده مائل
ایلدکلرندن موسم شتاده استحضار لوازمات موکب همایونه تقید اوزره
ایکن صدر مشار الیه مرتحل دار آخرت اولمغله اقتضای حکم زمان ایله
چار ناچار ابراهیم پاشایه تفویض خدمت صدارت قلندی
سلطان سلیمان عصرندنبرو ارام کیر کنج سکون اولان رایات سلطانیه
تبختر واهتزازه اغاز ایدرك بیك بش سنه سی اوائلنده پادشاه اسلام
بلغراده واصل اولمغله بين الارکان جهت توجه مذاکره اولندقده بعضیلر
قومران قلعه سنك تسخیرینه عزيمت اولنمغی تنسیب ایتدیلر ایسه ده قلعهٔ
مرقومه طونه ایچنده بر اطه ده واقع اولوب پادشاه حضرتلرينك اختیار
کلفت ایلدکلرینه دکمیه جکندن واکری قلعه سی استحکامات جسیمه دن
ونمچه ممالکی ایله اردل ولايتنی فاصل اولمق حسبیله مواقع مهمه دن
اولدیغندن انك فتحیله نمچه لولرك اردل طرفلرندن قطع ایادیٔ تسلطلری
قرارلشدیرلدیغنه مبنی بلغراددن صاوه ووارهدیندن طونه نهرلری بچیلوب
قلعهٔ مرقومه پیشکاهنده نصب سرادقات شوکت ویکرمی کون قدر
محاصره ومقاتلهٔ شدیده وقوعیله اوردهٔ قبضهٔ دولت قلندی
بالذات پادشاه آل عثمانك مجارستانه توجهی اخباری منتشر اولدقده
نمچه اولر پاپانك امر وقراریله دول عیسویه دن بالاستعانه اهل صلیب

طرزنده برهیئت حربیه تشکیل ویوز اللی بیك قدر عسکر جمع ایتمشلر ایدی
اکری محاصره‌سی هنکامنده اردوی همایونی باصمق تصورنده اولدیلر
ایسه‌ده یتیشه‌مدکلرندن اکری‌یه سکز اون ساعت مسافه‌ده واقع حاج
اوه صحراسنده رکز خیام ارام ایلدکلری مسموع ارکان دولت اولدقده
ینه خواجه سعدالدین افندینك ترغیب وتشویقیله موکب همایونك دشمن
اوزرینه هجومی تنسیب قلنه‌رق حرکت اولندی معسکر اسلامده اللی
اللی بشبیك قدر قپو قولی وراولقدر دخی ایالات عسکری ووزرا وامرا
توابعاتی موجود اولدقدن بشقه قریم خانی غازی کرایك برادری فتحکرای
یکرمی بیك تاتار سواریسیله معیت پادشاهیده حاضر ایدی بیك بش سنه‌سی
ربیع الاولنك دردنجی کونی تقابل صفین واقع اولدی ایسه‌ده برمقدار
محاربه‌دن صکره حلول وقت شام ایله طرفین اردوکاهلرینه چکلدیلر مخیم
همایون ایله اردوی دشمن اراسنده بربطاقلق اولوب ایکی محلنده کچید
یرلری اولمغله ایرتسی کونی دائرهٔ همایون ایله پادشاهدن ماعدا کافهٔ
وزرا وصنوف عسکریه بتاغی اوته جانبه کچوب حرب وقتاله مباشرت
ایتمکله نمچه‌لولر اول امرده اغفال قصدیله صورت خوف وهراس ارائت
ایلمشلر ایکن بردن بره آتش افشان هجوم اولدقلرینه مبنی جیوش
اسلامیه‌نك یوزی دونوب بتاغی برو طرفه مرور ودشمن دخی درقفا اوله‌رق
عبور ایدرك اردوی همایون ایچنده یقه یقه‌یه غوغایه باشلاندی وپیادکان
دشمندن موکب همایون چادرلرینی غارته متجاسر اولنلری اکرچه آشجی
وقره قوللقجی وخربنده مثللو چادر بکجیلری اللرینه بکن الات ایله اعدام
وافنایه آغاز ایلدیلر ایسه‌ده بوحالی مشاهده ایدن کوته بینان عسکردن
اردوی همایونك ربعنه مساوی بی‌عار عازم سمت فرار اولمغله وزرای عظام
پادشاهی احاطه ایدرك خواجه افندی صبر وثبات موجب فوز ونجات
اوله کلدیکنی پادشاهه تقریر ایدر ایدی دشمنك صف مرتبلری بوزلمق
حسبیله از وقت ظرفنده قوت وشدتلری مبدل ضعف وانکسار اولدیغندن
عودته‌شتابان اولدقلری مشاهده اولندقده انجام کاره‌منتظر ومترقب اولان
سواری سر عسکری چغاله زاده سنان پاشا وفتحکرای سلطان تعقیبه
مسارعت ایتملریله یوز بیکه قریب دشمن افتادهٔ خاك هلاك اولدقدن
ماعدا بقیة السیوفلری دخی اردوکاهلرنده پایدار اوله‌میوب وقت غروبده

طاغلره دوشدیلر بنابرین معسکر دشمنده موجود اولان اوز بیك فیلوریلك طقسان یدی قطعه طوب و بیك چوق ضربزن وشاهی و کافهٔ جبه خانه و مهمات ضبط واغتنام اولندی جغاله زاده مهر صدارت و فتحکرای سلطان برادری غازیکرای یرینه قریم خانلغی ایله تشریف اولنوب فراریلرك درلکلری جالندی یعنی دفاتر خاقانیه ده اولان اسامیلرینه خط بطلان چکیلوب اله کچنلری عقوبات شدیده یه کرفتار اولدی لکن اشبو مظفریت عظیمه اوزرینه مهابت دور سلیمانی اعاده قلنمشیکن لایقیله ثمرهٔ غالبیت اقتطاف اولنه مدیغنی وقعه ده حاضر بولنان بچوی ابراهیم افندی تاریخ مشهورنده بیان ایدوب دیرکه اکر اول قیش پادشاه حضرتلری بودین یاخود بلغرادده مشتا نشین اولوب اولبهارده تکرار هجوم اولنسه ویانه یه قدر تسخیر اولنمق ودلخواه اوزره عقد مصالحه ایلمك ممکن ایدی نه چاره که عقیب غزای اکبرده استانبوله عودت بیوریلوب امور سفریه کوشك طوتلمغله دشمنه تدارکات مافات خصوصنده ارخای عنان اولندی دیو تأسف ایدر

موکب همایون ادرنه جوارنده ایکن والده سلطان شفاعتنامه‌سیله ابراهیم پاشا ثانیا صدر صدارته اعتلا ایلمکله درحال سلفی جغاله زاده‌نك نصب کرده‌لرینی عزل وازعاجه قیام ایدرك اولا سرعسکرلك خدمتیله بلغرادده براغلمش اولان صوقوللی محمد پاشا زاده حسن پاشایی تبدیل وامر عظیم سرداری‌یی کرك قدرت ومکنت و کرك رای وتدبیرجه صعفادن اولان ساطورجی محمد پاشانك کردن بلاهتنه تحمیل ایلدی ثانیا غازیکرای انفصالنی استماع ایتدکده د اثرهٔ اطاعتدن خروج ایده جکی مجزوم اولمغله بویله بروقتده دولته غائلهٔ عظیمه‌یی مستلزم اوله جقدر دیو پادشاهی وارکان دولتی اخافه ایله فتحکرایك عزلنه صرف ماحصل قدرت ایدوب هرنقدر پادشاه حضرتلری غرس یمینلری اولان خان عالیشانك محافظهٔ جاهنه اعتنا ایلدی ایسه ده ابراهیم پاشانك تزویراتی ابطاله قدرتیاب اوله مدیغنه مبنی ناچار بری غازیکرای و بری فتحکرای نامنه اوله‌رق ایکی قطعه ابقا فرمانی تصدیر اولنوب اکر غازیکرای قریمدن چیقمش بولنور ایسه فتحکرایك فرمانی اعلان قلنمق وچیقمامش اولوبده طائفهٔ تاتار غازیکرایك بقاسی ارزوسنده اتفاق ایتمش بولنور ایسه اولحالده انك فرمانی ارائه اولنمق

تعليماتيله وزير مزبور منتسبلرندن خندان اغا نامنده برمفسده تسليما ارسال اولندى اغاى مزبور سينوبه واصل اولدقده غازيكرايى اورايه كلمش بولمشيكن خلاف تعليمات حركت وفرمانني اعطا ايله برلكده قريمه عودت وعزيمت ايلديلر فتحكراى ايسه جريان وقعه‌دن خبردار اولمغله تقرير حكومتنى متضمن خط همايون تحصيل ايلمش ايدوكندن غازيكراى فرمانى وفتحكراى خط شريفى ابراز ايتدكده امراى تاتار حيرتده قالوب بالاخره حكم شرع شريفه مراجعت ايلملرى اوزرينه غازيكراى طرفدارى بولنسان مولانا ازاغى ديارمزده اعتبار طغرالى فرمانه اولوب خط همايونه تقليد احتمالى واردر ديمكله غازيكراى مقام حكومتده مستقر وبعض مصلحين توسطيله فتحكراى دادر اكبرينك دستبوسنه واردقده هدف سهام قضا واولاد واعقابى دخى كشتهٔ تيغ جفا اولدى صد حيف ودريغ كه اويله برغازى خديو نوجوان ابراهيم پاشانك غرضكارلغى يولنه قربان اولمشدر

سردار ساطورجى محمد پاشا بيك التى سنه‌سى محرمنده بلغراددن حركت وبودين جانبنه عزيمت ايتمكله يانق قلعه‌سنى محاصره ايدن نمچه‌لولر قومرانه عودت ايلدكلرندن مقدما فتح اولنمشيكن مؤخرا نمچه‌لولرك يد استيلاسنه كرفتار اولان تاتا بلنقه‌سنى تسخير ايچون برخيلى وقت مشغول اولدقدن ومذكور بلنقه‌يى فتح ايلدكدن صكره واچ صحراسنه وارد اولان نمچه [illegible] بش اون كون على التوالى مقاتله‌يه ابتدار ايلدى ايسه‌ده اردوى دشمنه ظفردن مأيوس اولديغنه وقاسم دخى مرور ايلديكنه مبنى طرفين مشتارينه عودت ايلديلر اردل قرالى اولان زيغمونه دخى بوآونده طمشوارى محاصره ايتمشيدى لكن ظفرياب استيلا اوله‌مدى

پادشاه حضرتلرى صدر اعظم ابراهيم پاشايه فرهاد پاشانك قتلنه آلت اولديغندن طولايى مغبر ايكن بوكره فتحكرايك دخى انعدامنه باعث اولمسندن ناشى بغايت منكسر وملول وسردار ساطورجى محمد پاشانك خدمته موفق اوله‌ماسى صدر مشار اليهك تدابير لازمه‌ده قصورينه محمول اولمغله صدر عزتدن دور ومهر همايونله خادم حسن پاشايى مسرور ايلدى لكن صدر جديد علنا مناصب دولتى مزايده‌يه باشلايوب تجريم ايلديكى كسانه دخى سزدن الديغم مبالغ يانمه قالور ظننده اولميكز زيرا والده

سلطان بنی قسطه کسمشدر جمع ایلدیکم اقچه واشیانی مشار الیهایه تقدیم
ایتمکه مأمور ومجبورم دیه‌رك اعلان ایتمکده ایدی بو اوانده شیخ الاسلام
بوستان زاده فوت اولمغله پادشاه خدمت فتوانی خواجه سعدالدین افندی‌یه
ویرمك مراد ایلدیکی حالده صدر اعظم شاعر باقی افندی‌یه توجیه
ایتدیرمك ایچون برایکی دفعه تلخیص ایتدی ایسه‌ده کارکر اولمیوب
خواجهٔ مشار الیه مسند فتوایه باعث مزیت وزین وجامع الریاستین
اولدیغنده وصدر اعظمك مقرب پادشاهی اولان غضنفر اغا حقنده اولان
غیضی دخی اغای مومی الیهه عکس ایلدیکنه مبنی خواجه افندی ایله
بالاتفاق صدر مشار الیهك افعال واقوال نامرضیه‌سنی افاده وتقریر
ایلملریله سیف سیاسته مقتول وصدارت عظمایه جراح محمد پاشا موصول
اولدی

بغدان اراضیسی تاتارستانه ملاصق اولمق حسبیله اهالیسی مهاجمات تاتاره
تاب آور مقاومت اوله‌مدقلرندن قریم خانته عرض اطاعته مجبور اولمشلر
ایسه‌ده افلاق بکی میخال بك واردل قرالی زیغمون بر طرفدن جانب
دولت علیه‌یه تقدیم معروضات ایله استیفای جرایم بولنده اغفاله مباشرت
وبراندن مقتدر اولدقلری مرتبه حرکات خصمانه‌یه مجاسرت ایده‌کلدکلرینه
واردلستان تحت اطاعته الندقجه افلاقك ضبطی قابل اوله‌میه‌جغنه مبنی
سردار ساطورجی محمد پاشایه بیك یدی سنه‌سی موسم صیفنده اردلستان
اوزرینه سفر ایتمك اوزره رکاب همایون جانبندن اصدار فرمان اولنمشیدی
لکن سردار مشار الیه بلغرادن حرکت ایتمکسزین یعنی سنهٔ سابقه
اواخرنده نمچه‌لولر یانق قلعه‌سی محافظلرینك کمال غفلت اوزره آرام
وطوائف عسکریه‌دن اکثریسنك بچوی واستونیٔ بلغراد
طرفلرنده تأهل ایدرك اورالرده امرار ایام ایلدکلرینی استخبار ایلملریله
قومران قوماندانی اولان پالفی نام جنرال بر کیجه بغتةً یدی سکز بیك
سواری وپیاده عسکر ایله قلعه قپوسنه قدر کلمشیکن کیمسه‌نك خبری
اولمدیغندن وقلعه‌نك متانتی کمالده ایسه‌ده قپوسی غایت ضعیف وخندق
اوزرنده بولنان اصمه کوپری دخی تمهٔ تکاسل جمله‌سندن اولارق
قالدیرلمامش بولندیغندن رفوع اغاج طوپ ایله قپوبی شکست ایدرك
یکیچری اغاسی اولان سرخوش ومحافظه خدمتیله مأمور اولان جیوش حال

سرحدیدن بیدار اولنجیه قدر قلعه‌یی استیلا وقورتیله بیلان بش اون کشیدن ماعداسنی اعدام وافنا ایلدی

بصره سمتلرنده تحشد ایدن عربان مشایخندن سید مبارك علم افراز عصیان اولوب بصره ولحسه حوالیسنی تاراج ویغما ایلمکله اهالئ قرا وقصبات عجم شاهندن استعانه ایلدکلرینه مبنی اوچبیك قدر عجم کلوب انلرك غارتی دخی عربانك سیأتنه منظم اولدیغی پیامی واصل در دولت اولدقده مذکور عجملرك کرو الدیلمسیچون شاهه نامهٔ همایون اصدار ووزرای دیوان همایوندن صوقوللی محمد پاشا زاده حسن پاشا سردارلق نامیله بغداد والیلکنه تعیین وارسال قلندی

سردار ساطورجی محمد پاشا بلغراددن حرکت وطونه‌اوزرینه تمدید اولنان جسردن قارشو جانبه مروره مباشرت ایدوب بیك یدی سنه‌سی اوائل محرمنده بچکرك صحراسنه رکز خیام وقریم خانی غازیکرایك ورودینه انتظارا اللی بش کون آرام ایلدکدنصکره مشارالیه عساکر تاتار ایله واصل معسکر همایون اولمغین اردلستانه توجه ووراد قلعه‌سنی محاصره ایلدی لکن بو سفردن مقصد ممالك اردلی غارته منحصر اولدیغی جهتله بیوك طوپلر وادوات قلعه ستانی استصحاب اولنمدیغنه وموسم شتا دخی تقرب ایدرك یغمورلرك کثرت اوزره نزولنه مبنی برای قدر ممتد اولان امر محاصره نتیجه بخش مراد اولمدیغی مثلو حین محاصره‌ده کرك اقنجی طائفه‌سی وکرك جنود تاتار چاپوله رخصت طلب ایلدکجه بعدالفتح بولنکده کیدرز دینلرك تأخیر اولنملریله غارت ممالك عصات دخی حاصل اوله‌مدی نهایت اولر ایسه اون بشبیك قدر ایتالیان والتمش بشبیك مقداری مجار وخروات عسکرندن مرتب برادو ایله یوزیوب کچن سنه فتح اولنان تاتا پلنقه‌سنی وسائر پلنقه‌لری ضبط وبعده بودینی تحت محاصره‌یه الدقلری خبری سمع سرداره منعکس اولنجق یکرمی بیك قدر تاتار عسکریله بعض امرایی امداده ارسال ایدوب کندوسی دخی وراد محاصره‌سنی ترك وبودینه کیدلك نیتیله حرکت اتمش ایسه‌ده انهارك طغیانی وذخائرك قلتی ودواب ومواشینك طاقتسزلکی سببلریله قدرتیاب اوله‌مدیغندن بلغراده عودت ایلدی بودین محافظه‌سنده بولنان مرعش بکلربکیسی سنان پاشا واستونئ بلغراد بکلربکیسی سنبر پاشا مقاتلات واقعه‌ده شهید وقربانی

حسن پاشا ایله سمندره بكی محمد بك زخمدار اولدقدن صكره واروشی ترك وقلعه‌یه تحصن ایلدكلرندن اكرچه دشمن واروشی ضبط ایتدی لكن اطرافدن امداده كلان جیوش اسلامیه بشتده‌یه طوبلر وضع ایدرك نمچه‌لولری ازعاج وموسم شتا دخی حلول ایتمسیله استیلای قلعه‌دن مأیوساً واروشی تخریب واحراق ایدرك یقیلوب كیتدیلر

بو سنه‌نك وقوعات متألمه‌سندن بریسی دخی حافظ احمد پاشا انهزامیدر شویله كه بوسنه والیسی اولان پاشای مشار الیهك معیتنه برقاج بكلربكی تعیین اولنه‌رق طونه یالیلری محافظه‌سنه مأمور ایدلمشیدی نیكبولی‌یه واصل اولدقده میخال بكك برآدمی كلوب عفو جرایم رجاسنی تكرار ومساعده بیورلدیغی حالده میخال بكك خاكپای وزیر مشار الیهه رومال ایده‌جكنی تذكار ایلمكله حافظ پاشا بوكا الدانوب اوطاغنی انواع زیب وزینت ایله تزیین ایدرك میخال بكك بنه‌جكی قایقه نكران ایكن وادیٔ دیكردن اوزرلری آل چوقه پوشیده‌او عربه‌لر كورندی میخال بكك ادمندن سؤال اولندقده هدیه عربه‌لری ایدوكنی بیان ایلمسی عقیبنده میرمزبور عساكركلیه ایله ظهور ومذكور عربه‌لرك دخی طوب عربه‌لری اولدیغی تبین ایدوب عساكر اسلامیه ایسه غافل بولندیغندن جملهٔ اولاده وزیرمشارالیه عازم سمت فرار وبالجمله خیام ومهمات نصیب دشمن مكار اولدی بونك اوزرینه میخال ضال یكرمی كون قدر نیكبولی قلعه‌سنی محاصره ایتدی ایسه‌ده اطرافدن وارد اولان جیوش اسلامیه‌نك صولتیله مأیوساً افلاق جانبنه مرور ایلدی

وقوعات مبسوطه صدراعظم جراح محمد پاشانك وسردار ساطورجی محمد پاشانك رخاوت وعدم اداره‌لرینه محمول وصدر مشار الیه عزل اولنه‌رق سردار مزبور دخی مقتول اولمغله خدمت صدارت ثانیا ابراهیم پاشایه توجیه وسردارلق دخی عهده‌سنه تحمیل اولنوب قپودان خلیل پاشا قائممقام وجغاله زاده سنان پاشا ثانیا قپودان دریا نصب بیورلدی حابوكه ساطورجی محمد پاشا ابتدای نصبنده بوایشه عدم لیاقت واستطاعتنی بیان ایله اعتذار ایتمش‌ایكن قبول اولنمدیغی وركاب همایونده عقد اولنوب سردارلك اردلستانه توجه ایلمسنه قرار ویریلان مجلسده جراح محمد پاشا نمچه‌لولر اسیرغوندہ تحریب واجتماع اوزره اولملریله بودن

جانبی ترك اولنەرق اردلستانە عزیمت مخاطرەلیدر اقتضاسنە كورە حركت اولنمق اوزرە سردار تخییر اولنسون دیمشیكن مثمر اولمیوب اردلە توجهی متضمن امر قطعی كوندرلدیكی اونودلدی وجراح پاشا یالكز عزل ایلە قورتیلوب بیچارە ساطورجی پاشا شربت شهادتی نوش ایلدی

صدر اعظم ابراهیم پاشا استحضار لوازمات سفریە ایلە مشغول اولوب لكن پادشاه حضرتلری كچن سنە ایچ خزینەدن اللی ملیون آقچە ویردیكی حالدە بو سنە مصارف سفریەنك اعطاسندە تردد كوستردیكندن حضور همایونده عقد اولنان بر مجلس عمومیدە شیخ الاسلام سعدالدین افندی وجاهاً آقچە طلبنە جرأت وپادشاه دخی بالضرورە اظهار موافقت ایتمكلە صدر مشار الیە طوائف عسكریەیی مستصحباً جانب بلغرادە عطف زمام ایلدی بیك سكز سنەسی محرمنك اوائلندە زمون صحراسنە مرور واردلستان طرفلری بازدۂ خیول غارت ایدلمك ایچون بودیندن پشتە جانبنە عبور اولنوب ضنبوردە مشتا نشین اولان قریم خانی غازیكرای ساطورجی پاشا مرحومك تهمتندە مشترك طوتلمق وسوسەسیلە مستشعر اولدیغندن هر نقدر صدر اعظم تعظیم وتوقیرندە مبالغە ایلدی ایسەدە مطمئن ومؤتلف اولەمیوب كولر یوز كوسترمدی

نمچەلولرك اردوسی استرغونك قارشوسندە واقع جكردلن صحراسندە اولدیغندن اولا طابور دشمن اوزرینە واریلوب بر طرف ایدلدكدن صكرە غارتە سوق جیوش قلنمسی تنسیب قلنمغلە نمچەلولر وقت قزانمق وایوار ایالتنی خساردن محافظە ایلمك قصدیلە مأمور كوندرەرك صلحە طالب اولدقلرینی اظهار ایلدكلرندن مذاكرەیە مباشرت واكری ایلە استرغون مبادلە قلنمق مثلاو بعض شرائط ایراد ایلدیلر ایسەده مرادلری اغفال ایدوكی تبین ایلدیكندە مبنی ترك مذاكرە ایلە طابورلری اوزرینە وارلمغە قرار ویرلدیكی حالدە ممدود اولان كوپریدن استرغون طرفنە كچوب جسری دخی قالدیرملریلە هجوم جیوش اسلامیەدن تخلیص كریبان ایلدیلر بنابرین صدر اعظم برای قدر اولحوالیدە اقامت وطرف طرف اقنجی سوقیلە ایوار ایالتنی واردلستانك بعض طرفلرینی غارت ایتدیردكدنصكرە مشتای بلغرادە مراجعت ایدوب یكیچری وساٸر قپوقولی عسكری بلوكلرینی استانبولە اعزام وایالات عسكریلە ولاتی مناسب مشتالرە

تقسیم ایلدی قریم خانی بوقیش دخی التونده چوق چالشدی ایسه‌ده
خان مشار الیه عساکر تاتارك ضعف حاله کرفتار اولدقلرندن بحثله آرام
قراره اقتدارلری قالمدیغنی بیان ونذکار ایله جانب قریمه رو براه عزیمت
اولدی

عصرمزده طابور تعبیری یدی سکز یوز کشیدن مرکب برفرقهٔ عسکریه‌یه
اطلاق اولنوب حالبوکه اولوقتلرده اردو اطرافنه خندق چویرمك وياخود
عربه والو شیلر وضعیله اطرافنی تحصین ایتمك واقع اولدقجه بزم تاریخلرده
طابور قوردی تعبیریله توضیح واستحکام التنده بولنان دشمن اردولرینه
طابور اطلاق اولنه کلمشدر

کیرا نامنده بریهودی قاریسی بر تقریبله حرم همایونه یول بولوب واسطهٔ
رشوت اولدیغندن بك چوق مناصب مزبوره‌نك دلالتیله توجیه اولنمقده ایدی
طائفهٔ سپاه قائممقام خلیل پاشا سراینده مجتمع اوله‌رق بوبابده عرض
شکایت قیام ومزبوره جواب اولندیغی آنده پاره پاره ایلمکه اقدام ایلدکلرندن
والده سلطان بو وقعه‌نك ظهورندن بغایت منفعله اولوب قائممقام
مشار الیهك مسامحه وبلکه تحریکنه حمل ایدرك عزل ایتدیرمکله
مسند قائممقامی‌یه حافظ احمد پاشا موصول اولدی

عاصی میخال بك اردلستانی قبضهٔ تصرفنه ادخال ایلدیکندن بحثله افلاق
ایالتیله برابر عهده‌سنه توجیهنی مستدعی صدر اعظمه یازدیغی عریضه‌یی
دیبو نامنده برمعتمد آدمی ایله ارسال ایتمکله صدر مشار الیه دخی کیفیتی
انها ودیبوی دخی استانبوله اسرا ایلمشیدی مرقوم نیکبولی وقعه‌سنده
حافظ احمد پاشانی اغفال ایدن حریف اولدیغندن پاشای مشار الیه
بلا امان مزبوری قتل واعدام ایلدیکنه وصدر اعظم سرحدده بولندیغی
حالده قلاع خاقانیه‌نك تفتیشی ایچون برچاوش کوندرمك کبی خلاف
اصول وادب حرکاته جسارت ایتدیکنه مبنی صدر مشار الیهك شکایتیله
عزل اولنه‌رق ینیچری اغاسی بولنان یمشجی حسن اغا مقام قائممقامی‌یه
اعتلا ایلدی

اول بهار حلولنده قپوقولی بلوکلری سردار اکرم معیتنه قادمه جنبان
عزیمت اولمغله بیك طقوز سنه‌سی محرمنده صدر اعظم بلغرادن قیام
واوسك کوپریسی مقابلنده نصب سرادقات اسلام ایدوب استرغون

محاصره‌سنه عزیمت منوی ضمیری ایکن بودین والیلکندن معزول توپال
حسن پاشا ایله جهت توجه مذاکره اولندقده بودین قلعه‌سنك صاغ
طرفنده ودراوه نهرینه منصب اولان برق صویی کنارنده واقع قنیزه
قلعه‌سی قلاع متینه‌دن واوسك معبریله کذرکاه اردوی همایونه قریبندن
ناشی مستحفظلری دائما معسکر اسلامك خط حرکاتنی تخریب وتضییق
ایده کلدکلرندن اولا قلعهٔ مرقومه‌نك تسخیریله ره‌راستك تأمینی سوق
ایلدیکنه ومطالعات معروضه موافق حزم احتیاط کورلدیکنه مبنی اوسك
جسری مرور اولندقدن صکره جانب یساره عزیمت وقلعهٔ مرقومه‌نك
محاصره‌سنه مباشرت قلندی چند کون مرورنده قلعهٔ مزبوره‌یی
محارسه ایچون وارد اولان نمچه اردوسی طابور قوروب اوطورمغله
برطرفدن قلعه محاصره و برجانبدن علی التوالی یدی کون طابور اوزرینه
مهاجمه اولنه‌رق اکرچه دشمن استیصال اولنه‌مدی ایسه‌ده قرار
وثباته دخی تاب وتوانلری قالمدیغندن بالضروره عودت ورجعت
ومحصورین دخی ناچار قلعهٔ مرقومه‌یی ایادی اسلامیانه تسلیم ایلدیلر
سکتوار و پچوی وشقلوش واوسك سنجاقلرینك الحاقیله قنیزه قلعه‌سی
بکاربکیلك اتخاذ والاجه ایلی حسن پاشایه توجیه اولنوب ایکی سنه خدمت
محافظه‌ده بولندقدنصکره سواری بلوکارینه قید اولنمق شرطیله اوچیك
قول اوغلی وترقی احسانیله یکرمی قدر چورباجی ووافر یکیچری قلعه
محافظه‌سنه براغیلوب وعموما قپو قولی نفراتنه ایکیشر اقچه ترقی احسان
اولنوب مشتای بلغراده عودت و برمعتاد یکیچری اغاسی طوائف عسکریه
ایله استانبوله و بکار بکیلر دخی مشتا تعیین اولنسان محلاره عزیمت
ایلدیلر

حافظ احمد پاشا انهزامندن صکره طونه سرعسکری نصب اولنان کورجه
محمود پاشا اولاقه مرور ایتدکده میخال ضال اوچ دفعه متصدی حرب
وقتال اولدی ایسه‌ده جمله‌سنده عساکر اسلامیه منصور ومظفر وبالجمله
طوب ومهمات حربیه‌سی مضبوط ومسخر اولمغله مخذول ومنکوب
اردلستانه فرار ایلدی لکن مقدما نمچه‌لولر ایله دخی بوزشمش اولدیغندن
انلر طرفندن کشتهٔ تیغ سیاست قلنمغله یدی سکز سنه‌دنبرو دغدغه فرسا
اولان کانون فسادی منطفی اولدی

قنبره‌نك فتحی نمچه‌لوره بك كران كلدیكله نزع واستردادی ایچون تداركات عظیمه‌یه قیام ایدوب اسپانیا وفرانسه وایتالیادن قرق اللی بیك فدائی عسكر جلب ومجار وسائر كندو عسكرلریله برابر یوز بیك كشیلكدن متجاوز بر اردو تشكیل ایلمكده ایدوكاری استخبار اولندیغنه مبنی صدر اعظم ابراهیم پاشا قنبره محافظه‌سنی تریاكی حسن پاشانك عهدهٔ درایتنه تودیع ایدوب قپوقولی اوجاقلرینك ورودینه مترقب ایكن مرتحل دارمجازات اولمغله قائممقام بولنان یمشجی حسن پاشا صدر اعظم وسردار اكرم نصب اولنه‌رق علی العجله معسكر همایون جانبنه راهی اولدی

نمچه ایمپراطوری عساكر مجتمعه‌نك قرق بیك قدرینی استونیٔ بلغراد اوزرینه سوق وماعداسیله بالذات قنبره محاصره‌سنه عزیمت ایدوب استونیٔ بلغراده كیدنلر طقوز كون ظرفنده قلعهٔ مرقومه‌یی ضبط ایلدیلر

بوخبر سردار اكرمك سمعنه واصل اولیجق اولا قلعهٔ مرقومه استرداد وبعده قنبره‌یه امداد اولنمق اوزره بیك اون سنه‌سی اوائلنده اوجانبه عطف زمام واستحكام التنه كیرمش اولان دشمن اردوسنك تدمیرینه اقدام ایلدی ایسه‌ده موقعك صارپلغی مانع ظفر اولمغله وموسم شتا دخی تقرب ایتمكله سكدینه عودت ایدوب قنبره‌نك نتیجهٔ احوالنه دیده كشای انتظار اولدی

نمچه ایمپراطوری عساكر كلیه ایله قنبره‌یی محاصره ایدوب مؤخراً استونیٔ بلغرادی تسخیر ایدن فرقهٔ مفرزه دخی منضم اولمغله كمال شدت ایله مقاتله قلنمقده ایكن مفصلات تواریخده مسطور اولدیغی وجهله تریاكی حسن پاشا برجانبدن مدافعهٔ شجیعانه‌یه قیام وبر طرفدن دخی خدعهٔ حكیمانه ایله مجار ونمچه‌لولر بیننه منافرت وعدم امنیت القاسنه اهتمام ایدوب عاقبت تشبث ایلدیكی تدبیركاركر تأثیر اولنه‌رق مجارلولر ایمپراطوری براغوب مملكتلرینه كیتدیلر وطوب كشان اولان حیواناتی استصحاب ایتدیلر مع ما فیه ایام محاصره ایكی بچوق آیی كچمش وقاسم دخی مرور ایتمش اولمغله جناب حقك عنایتیله بردنبره برقیش مستولی اولدیكه الی وایاقی طوكتز درجه‌یه واردی وایمپراطور كمال ضجرت ایله فراره مجبور اولدی بناء علیه قرق اللی قدر محاصره طوپلری كه هرری بریردن جلب اولنمش غایت قیمتدار ومصنع ایدی انلر وبالجمله خیام ومهمات وجبه‌خانه وحتی ایمپراطورك بارگاهیله التون

وكشدن معمول تزره وصندالیه‌لری حالیله یرنده قالدیغندن كافه‌سی اغتنام
اولندی عساكر مجتمعهٔ مخالفیندن پك جزئیسی شمشیرسرتیز مجاهدیندن
تخلیص گریبان ایده بیلمشدر صدر اعظم پك زیاده تلاش وحیرت ایله
سكدینده مقیم ایكن بو فتح مبین نصیب مسلمین اولدقده مسروراً بلغراد
مشتاسنه عزیمت ایدوب تریاكی حسن پاشا رتبهٔ وزارت وانواع تعطفات
پادشاهی‌یه واصل ومعیتنده بولنان امرا وجیوش اسلامیه دخی انعامات
وترقیاته نائل اولدیلر نیچه لولرك دندان امید وطمعلرینی شكست ایتمك ایچون
مؤخراً مذكور طوبلر اولوقت دار الامن اولان بلغراده نقل اولنمشدر
بروقتدنبرو نیچه سفرلری ملابسه‌سیله اناطولی ولاة وعسكردن خالی قالدیغندن
هرطرفده جلالیلر ظهور ایدوب بونلرك اشداسندن اولان قره یازیجی نام
شقی بش اون بیك قدر حشرات جمعیله اورفه طرفلرینی خراب ویباب ایتمكده
اولدیغی استماع اولندقده اوچنجی وزیر بولنان سنان پاشا زاده محمد پاشا
سرعسكر تعیین اولنه‌رق سنهٔ سابقه‌ده ارسال اولنمشیدی حبش بكلربكیلكندن
معزول واناطولی تفتیشیله مأمور اولان حسن پاشانك متجاسر
اولدیغی ظلم واعتسافدن طولایی ترتیب جزاسنه تشبث اولندیغندن پاشای
مزبور دخی یازیجیٔ مرقومه دخالت ایتمكله محمد پاشا رها قلعه‌سنده ایكیسنی
بردن محاصره وتضییق وقره یازیجی حسن پاشایی تسلیم ایتمك شرطیله
استیمان ایلدیكنه مبنی دفع فتنه ایچون كندوسنه اماسیه سنجاغی توجیه
اولنه‌رق وپاشای مزبور استانبوله كوندریله‌رك اشد عقوبتله قتل اولندی
انجق قره یازیجی شقاوت سابقه‌سنده پایدار اولدیغندن سرعسكر مشارالیه
استیصالنه قیام ایلمشیكن سیواس بكلربكیسی علی پاشا مجارستان سفرینه
عزیمت ایچون استانبولدن مرور ایلدیكی اثناده عاصیٔ مرقوم حقنده
حسن شهادت وحركات واقعه‌سی سرعسكر مشار الیهك سطوت
وتسلطندن خوفه مبنیدر دیمكله وعلی روایة شیخ الاسلام صنع الله
افندینك برادر زاده‌سنه قره یازیجی جانبندن اوتوز بیك التون تقدیم اولنمغله
محمد پاشا سرعسكرلكدن عزل اولنوب شقی مرقومه بو دفعه‌ده دخی چورم
سنجاغی احسان اولندی لكن مرقومك حركات شقاوتكارانه سندن رجوعی
شویله طورسون نعیما تاریخنده صورتی مسطور اولان وفرمان همایون
روشیله برطاقم هذیانی مشتمل بولنان حكمنامه‌سی مزایاسندن معلوم اولدیغی

اوزره دعوای سلطنته قدر متجاسر اولسیله قهر وتنکیلی ضمننده بغداد والیسی
صوقوللی محمد پاشا زاده حسن پاشا سرعسکر نصب واستانبولدن دخی
حاجی ابراهیم پاشا تعیین وارسال قلندی ابراهیم پاشا سرعسکر مشارالیهه
الحاق ایتمکسزین حرب وقتاله متصدی ومنهزم اولمش ایسه ده حسن پاشا
جمعیت اشقیایی پریشان ایدرک قره یازیجی یی سیواس طاغلرینه قاچردی
لکن متعاقباً شقی مرقوم فوت اولدقده سرکردکان اشقیا برادری دلی حسنی
مقامنه اقامه وحسن پاشانك بغداددن کلمکده اولان اموال کثیره واشیای
نفیسه سنی نهب وغارت ایدرك بوسببله کسب قوت وتوفیر جمعیت ایلدکلرندن
پاشای مشارالیه اوزرینه قدرتیاب هجوم اولدیلر حسن پاشا معیتنه مأمور
اولان عسکره رخصت انصراف ویرمش بولندیغنه مبنی یالکز قپوسی خلقی
مدافعهٔ اشقیایه غیر کافی ایدوکندن توقاد قلعه سنه تحصن ایدرك جمع
عسکره اقدام ایتمکده ایکن مقرب پادشاهی قپو اغاسی غضنفر اغا سوقیله
طواشیاندن دیاربکر بکلربکیسی بولنان خسرو پاشایه سرعسکرلك تفویض
اولنمغله حسن پاشانك قوهٔ نفوذیه سی سکته دار ایلدی مع مافیه اشقیا
توقاد قلعه سنی تسخیره سعی بلیغ ایتمکده ایسه لرده لوازمات قلعه کیریدن
معرا اولدقلرندن بر وجهله حصول مقصده مقتدر اوله میوب فقط حسن
پاشانك صباحلری قلعه قپوسی خارجنده اوتورمقده ایدوکنی واسطهٔ
جواسیس ایله استخبار ایدرك قورشون ایله اوروب اعدامنه ظفریاب
اولدیله ارتق قلعه محاصره سنی ترك ایله قره حصارده مشتانشین اولمق اوزره
اوطرفه کیتدیلر مؤخرا دلی حسن بقیهٔ عمرینی غزا وجهادده کچرمك
شرطیله استیمان ایتمکله دفع فتنه ضمننده عهده سنه بوسنه بکلربکیلکی توجیه
اولنه رق سکز اون بیلك قدر عجیب الهیکل حشرات ایله انواع تخریبات
ومظالم اجرا ایدرك کلیوایدن چوبه منصبی جانبنه روانه اولندی
اولبهار حلوانده عساکر عثمانیه بلغراده مجتمع اولمغله صدر اعظم یمشجی
حسن پاشا بیك ایکی بیك سنه سی محرمنده کچن ییل ایادیٔ دشمنه کرفتار اولان
استونیٔ بلغرادی استرداد ایچون سوق سمند عزیمت وسکزاون کون محاصره
ایله اوردهٔ قبضهٔ دولت ایدرك بودنه واصل واردلستان غارتنه کتمك
نیتیله یشته جانبنه مرتحل اولدی سرحد امراسی وبودین خلقی استرغون
قلعه سی ایادیٔ دشمنه کرفتار اوله لی بودین سرحد اولمشدر وغنچه اردوسی

استرغونده مهیا ایدوکندن معسکر همایون اردلستانه توجه ایتدکده کاوب بودینی محاصره ایده‌جکلری درکاردر دیمشلر ایکن صدر مشار الیه عنود برارنبود اولدیغندن حوالهٔ سمع اعتبار ایلمدی ایسه‌ده برقاج مرحله کیدر کیمز نمچه‌لولرك پشته‌یی ضبط وبودینی محاصره ایلدکاری اخبار اولندقده جان باشنه صیجرایوب سرعت سیر ایله عودت ایلدی وپشته‌نك استردادی ایچون طوپلر وضع ایدرك دوکمکه باشلادی بو وجهله پشته جانب اسلامیاندن وبودین نمچه‌لولر طرفندن دوکلمکده ایکن معسکر همایونده قلت ذخائر نمایان اولمغله واردو خلقی بودیندن ذخیره المکه باشلادیغنه و بوایسه وخامت انجامی موجب اوله‌جغنه مبنی بین الارکان مذاکرهٔ مصلحت اولندقده ویریلان قرار موجبنجه ترقی ایله بیك نفر یکیچری و بعد اداء الخدمه سواری بلوکلرینه الحاق اولنمق شرطیله بیك نفر قول اوغلی یازیلوب روم ایلی بکلر بکیسی لالا محمد پاشا ایله بودین محافظه‌سنه وضع وتعیین اولندقدنصکره صدر اعظم مشتای بلغراده عطف لجام ایلدی نمچه‌لولر برمدت دها محاصره‌یه دوام ایتدیلر ایسه‌ده قدرتیاب تسخیر اوله‌میه‌جقلرینی استدلال ایدوب موسم شتا دخی تقرب ایتمکله رجعته مجبور اولدیلر وکوتوره‌مدکلری بعض طوب ومهماتلری اغتنام اولندی

صدر اعظم بلغراده بعدالوصول استونیٔ بلغراد فتحی مکافاتی اوله‌رق سواری اوجاقلری نفراتنه ایکیشر و پیاده اوجاقلری نفراتنه بر اقچه ترقی احسان ایدوب قپو قوللرینی استانبوله وامرایی مشتالرینه ارسال ولالا محمد پاشایه وزارت ثالثه براتنی تسیار ایدرك روم ایلی بکلربکیلکنی قپوجی مراد پاشایه توجیه ایلدی

یکیچری طائفه‌سی مدبران دولته تعریض وسوء اداره‌لری حقنده کفتکویه مجاسرت ایتملریله قائممقام بولنان ساعتجی حسن پاشا وشیخ الاسلام خواجه زاده محمد افندی و یکیچری اغاسی علی اغا معزول اولوب کوزلجه محمود پاشا قائممقام وصدر اعظمك مقدما عزل ایتدیردیکی صنع الله افندی ثانیا شیخ الاسلام و بوستانجی باشی دلی فرهاد یکیچری اغاسی اولمشیدی اشبو بیك اون برسنه‌سی رجبنك یکرمی اوچنجی کونی سپاه زوربازی دیوان همایونده اظهار شقاوت وشهریار اناسی ایاق دیوانه دعوت ایتملریله بالضروره باب السعاده پیشکاهنده تخت همایون قوریلوب پادشاه حضرتلری عرض

دیدار ایتدیلر متعینان سپاهدن حسین خلیفه وبو یراز عثمان وکاتب جرمی ایلرو کلوب پادشاهم اناطولیده جلالی اشقیاسی کوندن کونه تکثر ومظالم وتعدیاتلری تزاید ایتمکله سفرده بولنان طوائف عسکریه‌نك خانمانلرینی خراب ایلدیلر کوندر یلان سرعسکرلرك وباخصوص طواشی خسرو پاشانك عدم لیاقتلری ناموس دولتك کسرینه سبب اولدی بوکا دخی باعث قائمقام سابق ساعتجی حسن پاشا و وزرادن طرنقجی حسن پاشا وقپو اغاسی غضنفر اغا ودار السعاده اغاسی عثمان اغا اولمغله بونلرك جزالری ترتیب اولنمق مطلوبدر دیه‌رك الحاح وابرام ایلدکلرندن پاشالر موقع قتله کلشیکن تبرئهٔ ذمت ویکیچریلر دخی شفاعت ایلملریله قورتیلوب مذکور اغالر قنطرهٔ سیفدن امرار اولندی

طوائف عسکریه‌نك غلیانی صدر اعظمك مسموعی وعدوی جانی اولان صنع الله افندینك مشیخت ومحمود پاشانك قائمقاملق مسندلرینه ارتقالری وانلرك اثر تحریکی اوله‌رق غضنفر اغا وقعه‌سنك ظهوری وکندو حقنده دخی سوء تصمیماتلری معلومی اولیجق لالا محمد پاشایی سردارلق ایله کندو مقامنه اقامه ایدرك سبکبار بلغراددن الغار ایله شعبان شریفك یکرمی بشنجی کیجه‌سی استانبوله واصل وطوغریجه سرای پادشاهی‌یه داخل اولوب مظهر التفات جهانداری اولدی ایرتسی کونی قائمقام محمود پاشا صدر مشار الیهك قتلی ایچون فتوا الوب طائفهٔ سپاهك مطلوبلری دخی بومرکزده اولدیغنی عرض ایلدی ایسه‌ده پادشاه حضرتلری مساعده ایتمامریله شیخ الاسلام ایله قائمقام نتیجهٔ حالی تفرس ایدرك فرار واشقیای سپاه دخی عقد جمعیت ایله آت میداننده قرار ایلدیلر طائفهٔ یکیچریان صدر اعظمك مجلوبی اولمق حسبیله صدر مشار الیه اغا قپوسنه عزیمت ووزرا وعلمایی وترسانه وطوبخانه عسکرلرینی دعوت ایدوب انلرك اجتماعیله کسب قوت وباخصوص علی رؤس الاشهاد قرائت اولنان خط همایونده صدر اعظمه معاونت واشقیانك تنکیلنه غیرت اولنمسی امر وفرمان بیورلمغله تجدید اقبال وسطوت ایلدی بناء علیه بلوك اغالری جمعیت سپاهه کوندریلوب اسم ورسملری معین اولان شقیلرك تسلیمی تکلیف اولندقده اول امرده مخالفت وتجلد اظهار ایلدیلر ایسه‌ده متعاقبا خوف تأدیب ایله پراکنده و پریشان اولملریله صنادید اشقیا برقاچ کون

ایچنده اله بگدیجه قتل وافنا اولندی اناطولی قاضیعسکری ابو المیامن مصطفی افندی صدر اعظمك علیهنده اولنلردن وقتلنی امضا ایدنلردن اولدیغی حالده عدم وقوف ایله افندیٔ مشار الیهی مسند فتوایه سوق واصعاد ایدوب صکره‌دن واقف حال اولدقده طریق عفو واغماضه سالك اولدی سردار لالا محمد پاشا طورناجی باشی معیتیله کوندریلان سکز اون بیك قدر یکیچری عسکریله بوسنه بکلربکیسی جلالی دلی حسن پاشانك ورودلرینه مترقبا بغدادده آرام ایتمکده ایسه‌ده وقت سفرتنك اولدیغندن حرکته قیام واوسك کوپریسی جوارینه نصب خیام ایلدکده عساکر مرقومه ومتعاقبا دلی حسن پاشا اون بیك قدر جلالی سواریسیله معسکر همایونه وارد اولوب منتخبی اولان درتیوز قدر آدملرینی سواری بلوکلرینه قید ایتمك اوزره سرداردن التماس ایتدکده سردار مشارالیه هرنقدر چکشدرمکه اقدام ایلدی ایسه‌ده بروجهله قابل اوله‌مدیغندن ضروری ابراز مساعده ایتدکدن صکره فك رابطهٔ خیام وبیك اون بر سنه‌سی اوائلنده بودین جانبنه سوق سمند اعتزام قلندی
قریم خانی غازی کرای خان سردار اسبق ساطورجی محمد پاشانك قتلندن منفعل اولدیغندن اولوقتدنبرو بالذات سفره کلیوب هرسنه اون بش یکرمی بیك تاتار عسکری کوندرمکده اولدیغی حالده سلامت کرای ومحمد کرای وشاهین کرای نام برادرلری خان مشارالیهدن روکردان اوله‌رق جلالی دلی حسن جمعیتنه داخل وجلالیٔ مزبورك بوسنه وایالتیله روم ایلی جانبنه کچمسی صورتپذیر اولدقده عفو همایونه نائل اولدقلرندن خان مشارالیه شاید حقمده اغبرار پادشاهی حاصل اولمش ایسه بونلردن بری قریم خانلغنه نصب اولنور واهمه‌سیله سنهٔ سابقه اواخرنده یعنی صدر اعظم عشچی حسن پاشانك اردوی همایونله بغداده عودت ایلدیکی زمانده واصل معسکر همایون اولوب محافظهٔ سرحدات ایچون پچویده مشتانشین اولمشیدی بودفعه سردار لالا محمد پاشا خان مشارالیهی برلکده سفره کوتورمکه چوق غیرت ایلدی ایسه‌ده بزم جلالی طائفه‌سیله اجتماعمز قابل اوله‌مز اعتذاریله جانب قریمه عطف عنان مراجعت ایلدی
عسکر اسلام بودینه ونمچه اردوسی پشته‌یه واصل اولوب قارشو بقارشو

رکز خیام اولندقدن صکره پشته جانبنه مرور اولنمق تصمیمیله کوپری انشاسنه مباشرت وختامه رسیده اولمقسزین یدی سکز بیك جلالی واوچ درت بیك قدر یکیچری وسائر عسکر قاپقلر ایله امرار اولنوب کوپرینك محافظه‌سی ایچون استحکام انشاسی سپارش اولنمشیکن جلالی طائفه‌سی بز اناطولیده بوقدر غوغا ایتدك ونیجه ممالك تخریب وغارت ایلدك نه مترس قازدق ونه سپت دیزدك دیه‌رك اچیقدن دشمن اردوسی اوزرینه هجوم ایدوب خیلیجه جلادت اظهار ایلدیلر ایسه دخی ایش اسکی بیلدکلرینه توافق ایلمدیکندن وکوپری دخی تمام اولمامق حسبیله اعانه اولنه‌مدیغندن بودین جانبنه مرور ایده‌بیلان افراد جزئیه‌دن ماعداسی تلف وهبا اولدی برقاچ کون مرورنده سکز بیك قدر فدایی تمچه‌لو بودین جانبنه کچوب متصدئ رب وقتال اولدقلرنده مقدار کلیسی علف شیرشمشیر وبرطاقی دخی طونه‌یه دوکیلوب غریقا تلف اولدیغی مثللو مؤخرا واقع اولان هجوملری دخی موجب انهزام وحرمانلری اولدی ووقعهٔ سابقه‌نك عینیله نظیره‌سی ظهوره کلدی بوندن صکره برمدت دها طرفین موقعلرنده آرام وموسم شتانك حلولی جهتیله بیك اون ایکی سنه‌سی ربیع الاولنده روم ایلی والیسی تریاکی حسن پاشا بودین محافظه‌سنه بالتعیین موکب اسلام جانب بلغراده ونمچه‌لولر دخی مملکتلری طرفنه عطف زمام ایلدیلر

جلالی حسن پاشا روم ایلی طرفنه کچورلمش ایسه‌ده پاشای مزبوردن آیریلان وطرف طرف حادث وپیدا اولان جلالیلر کوندن کونه کسب جمعیت وجسامت ایتمکده اولملریله تنکیل وتدمیرلری ایچون اولا وزرادن نوح پاشا وثانیا نصوح پاشا سرعسکر تعیین اولنمشیکن موفق اوله‌میوب صدراعظم یمشجی حسن پاشا دخی ایکی طرفك اموریله تقید ایلمك ضمننده استانبولده قالدیغی حالده اغراض شخصیه‌سنك اجراسی قیدینه دوشه‌رك وزرا وامرادن منفوری اولنلری قتل واعدام ایلدیکنه ویکیچریلرك حمایه‌سیله نائل استقلال اولمقدن ناشی مغلوب امتنانلری اولدیغندن یکیچری طائفه‌سی کرك استانبولده وکرك اردوی همایونده پك زیاده بوزه چیقوب ادارەلری کسب مشکلات ایتدیکندن ماعدا طوائف عسکریه ایله اعتصامی جانب سلطنته خوش کلدیکنه بناءً بیك اون ایکی سنه‌سی

ربیع الآخرنده معزول و برقاچ کون صکره مقتول اولوب مقدما سلحدارلقدن مصر والیلکیله چیقان یاوز علی پاشا صدر صدارته انتخاب ودعوت اولندی

حکمران ایران اولان شاه عباس عصر مراد خان ثالثده دولت علیه ایله عقد مصالحه ایتدکدن صکره امور مختله‌ٔ دولتنی تنظیم واوز بکلر النه کچن ممالك موروثه‌سنی مع زیادة استرداد ایله قوت وقدرتنی تتمیم ایتمکله مقدما جانب سلطنت سنیه‌یه ترك ایلدیکی اذربایجان وشروان الکارینك ضبطنه فرصت بین ایدی نیچه سفرینك تمادیسی وباخصوص اناطولیده جلالی اشقیاسنك ظهوری ارادیغی زمانی ارائه ونیچه‌لولك ترغیب وتشویقیله حاصل اولان اتحادلری دخی شاهك ارزوسنی اجرایه ابراز مساعده ایلدیککندن وتبریز محافظه‌سنده بولنان ویرلی قولی دنبلان اوچ درتبیك قدر یکیچری نفراتی والیلری بولنان زنجیرقران علی پاشایه تغلب ایدرك اهالی‌یه ایتدکاری جور واذا قالمدقدن بشقه پاشایی قالدیروب بعض اکرادی تربیه نامیله غارته کوتوردکاری شاه مشارالیهك مسموعی اولدیغندن اونبشبیك سواری ایله بروجه ایلغار یدی کونده اصفهاندن تبریزه واصل اولدی علی پاشا برایکی بیك کشی ایله اثنای عودتنده شاهه راست کلەرك وقوعبولان محاربه‌ده اثبات شعار مردانه‌کی ایتمشلر ایسه‌ده عجملرك کثرتی موجب غلبه‌لری اولمغله اکثر عسکر وامرا شهیدا عازم ملك جاودانی اولوب علی پاشا اسیر وشهر تبریز کرفتار دام تسخیر اولمسیله براوشاه مشارالیهك روانی محاصره‌یه شتاب ایلدیکی خبری دردولته وصول بولدی بونی متعاقب پادشاه زمان سلطان محمد خان حضرتلری بیك اون ایکی سنه‌سی شهر رجبی اواسطنده اوتوز یدی یاشنده وسلطنتلرینك اونیجی سالنده مرتحل دار آخرت اولمغله سلطان احمد خان اول جالس تخت پدر اولدی شهریار مغفور عابد وزاهد برپادشاه کثیرالمحامد اولوب فقط قوه‌ٔ مدبره‌سی مرتبهٔ احتیاجدن دون ووالده‌لری صفیه سلطانه تعظیم وتوقیری حددن افزون اولمغله عزل ونصب وکلا وحل وعقد مصالح سلطنت مشارالیهانك مسلم کف غیرکافیه‌سی اولدیغندن رواج ارتشا فوق العاده شهرتنما ایدی

سلطنت سلطان احمد خان اول

جلوس احمد خانی وقوعی کونی قپودان دریا جغاله زاده سنان پاشا دونغای همایون ایله اقدکزدن عودت وتقبیل دامن پادشاه جدید ایله تجدید مزیت ایلدیکی مثلاو بش التی کون صکره صدراعظم یاوز علی پاشا دخی واصل اولدی جلوس بخششی صدراعظمک مستحصبی اولان مصر خزینه سندن اعطا اولنمق مصمم اولدیغی حالده خزینهٔ مزبوره نك قاره‌دن کلدیکی جهتله ورودی بش اون کونه محتاج اولدیغندن یالکز ایچ خزینه‌دن یدیوز بیك التون اخراج وقانون دولت وجهله طوائف عسکریه‌یه تقسیم اولندی صدراعظم نمچه طرفنه وجغاله زاده عجم اوزرینه سردار نصب اولنوب بش اون بیك یکیچری ایله سلحدار وعلوفجیان یسار وغربای یسار بلوکلری جغاله زاده معیتنه وقصور طوائف عسکریه صدراعظم اردوسنه مأمور وترفیق قیلنوب صدر مشار الیه بیك اون اوج سنه‌سی محرمنده جانب انکروسه تحریك طوغ وعلم ایلدی لکن بلغراده وصولنی متعاقب مرتحل دار اخرت اولمغله مهر صدارت سنهٔ سابقه‌ده سردار بولنان لالا محمد پاشایه ارسال بیورلدی

صدرجدید ابتدای سفردن یعنی اون ایکی سنه‌دنبرو محاربه ومحافظه خدمتلرنده مستخدم ودرایت وشهامتی مسلم اولدیغندن تدارکات قویه ایله بودین جانبنه عزیمت ایدوب وصولندن مقدم پشته‌ده بولنان نمچه‌لولر فرار ایتمکین اوحوالیده بولنان جان قورتاران وخطوان وواچ پلنقه‌لرینی ایادیٔ اعدادن تخلیص وتعمیر وترمیملرینی تتمیم ایتدکدن صکره استرغون قلعه‌سنی محاصره ایلدی ایسه‌ده نمچه‌لولر استرغونك قارشوسنده واقع جکردلن نام استحکام جوارینه اردو وطونه نهری اوزرینه کوپری قوروب نوبنو قلعه‌یه عسکر ومهمات وضعیله تحکیم وترصین ایلمه کلرندن وروز قاسم دخی تقرب ایتدیکندن برایدن متجاوز وقوعبولان محاصره ومحاربه نتیجه بخش مطلب اولمامغله صدر مشار الیه سرحدات اسلامیه‌نك امر محافظه‌لرینی بالاکمال بودینه واندن بلغراده عودت ایدوب بش اون کون مرورنده خاکپای شاهانه‌یه یوز سورمك ومصالح مهمه‌یی شفاها عرض ایلمك ایچون جانب استانبوله تحریك توسن استعجال ورمضان شریف انجنده تقبیل دامن سلطانی ایله تحصیل شرف واقبال ایلدی

شاه عجم روانی محاصره‌یه عازم اولدقده والیسی بولنان شریف پاشا

جوارده بولنان نخجوان قلعه‌سنی ترك ایتدیرەرك ایچنده بولنان عساکر عثمانیه‌یی جلب ایتمكله رواننده التی بیك قدر عسكر تجمع ایتمش‌ایدی بونلرله امر مدافعه‌یه قیام ایلدی ایسه‌ده استانبولدن سردار تعیین اولنان چغاله زاده‌نك ورودی اوچ بش آیه محتاج اولدیغنه وجوارده بولنان ولاة دخی جلالی غائله‌سندن ناشی قدرتیاب اعانه اوله‌مدقلرینه مبنی یدی آی محصور اولدقدن صكره بالضروره تسلیم حصار ایلدی آذربایجان اهالیسی ایچنده شیعیت تأسس ایلمش بولنمقدن ناشی انلرك اعانه‌سیله شاه مشارالیهك قوت وجمعیتی کوندن کونه متزاید اوله‌رق اوحوالیده بولنان مواقعی کاملا زیر حکمنه المغله صوقللی محمد پاشا مرحومك فصل سابقده بیان اولنان ملاحظات ومطالعاتی تمامیله ظهوره کلدی ومقدما چکیلان بونجه امکلر هبا اولدی

سردار ایران چغاله زاده سنان پاشا بیك اون اوچ سنه‌سی محرمی اواسطنده اسکداردن حرکت ایدوب راست کلدیکی جلالی سرکرده‌لرینك کیمی قتل وتدمیر وکیمنی تلطیف وتأمین ایله جنود عثمانیه‌یی توفیر ایدرك ارضرومه واندن قارصه واصل اولدقده جنکه دعوتی متضمن ایران شاهنه نامه‌لر کوندردی ایسه‌ده شاه مشارالیه مقابله‌دن کریزان وروانه طوغری روان اولدیغندن سردار اکرم دخی ارقه‌سی صره بویان اولدی شاه عجمك مقصدی عساکر عثمانیه‌یی اتعابه منحصر ومقابله‌دن مجتنب اولدیغنه ومقدما قلعهٔ روانی تخریب واوحوالی‌یی اهالیدن تخلیه ایلمش ایدوکنه بناء سردار مشارالیه نخجوانه منصرف وزمام تدبیری قره باغده قشلامغه منعطف اولدیغی حالده معیتنده بولنان امرا وطوائف عسکریه ممالك عثمانیه‌یه عودت خصوصنده همزبان اتفاق اولدیلر سردار اکرم هرچند که قره باغك شتاسی خفت وما کولات ومشروباتی کثرت اوزره‌در جمعیتمزی طاغتمیوب بوسنه اوراده مشتا نشین اولور ایسك عجم شاهنی بریده قصد ایدوب طوتمق اغلب ما‌مولدر دیدی ایسه‌ده کارکر تأثیر اولمیوب وموسم شتانك حلولی جهتیله بعدازین تبریزی محاصره دخی نتیجه بخش اولمز دیوغلو ایلدکلرندن بالضروره نهرارسی مرور ایله تبریزه قریب محللردن وانه لدی الوصول امرا وطوائف عسکریه‌یی مناسب مشتالره ارسال وکندوسی وانده اقامتی اختیار ایلدی وامرادن بعضیلرینك سردار اولانلرك سرحدلرنده

مشتا نشین اولمسی خلاف معتاد ومغایر احتیاطدر دیدکارینه قولاق ویرمدی
لکن عساکر عثمانیه‌نك طاغیلوب سردارك وانده مقیم اولدیغی شاه عجم
استماع ایتدکده وانی محاصره‌یه شتاب ایلدیکندن سردار مشارالیه ناچار
وان کولندن قایق ایله عادلجوازه واندن دخی ارضرومه عزیمت وشاه
دخی وانی الغه عدم استطاعتنی درك ایله عودت ایلدی
صدراعظم لالا محمد پاشا بیك اون درت سنه‌سی محرمنده اردوی همایون ایله
استانبولدن حرکت ایدوب بلغراده وبعده اوسك جوارینه واصل اولدقده
جهت توجه تعیین اولنمق اوزره عقد مجلس مشاوره ایلدی بعضیلری
استرغون تسخیرینه کیدلمك صورتنی ترجیح ایلدیلر ایسه‌ده اکثر امرا
قنیژه ایله ویانه بیننده اولان وثروت ومعموریتلری مشهور بولنان مملکتلرك
غارت ایدلمسنی سوق ایتملریله بوکا قرار ویریلوب یکیچری اغاسی نفرات ایله
ایلرویه کوندرلمش اولدیغی حالده اردو قاضیسی بولنان ولدان زاده
احمد افندی‌یه قرار مجلسی تسجیل واعلام ایلمك خصوصی طرف سردار
اکرمیدن تکلیف اولندقده قاضی مومی الیه اصحاب لیاقت وحمیتدن برذات
اولدیغندن جواب صادقانه‌یه جرأت ایدوب برطاقم حطام دنیا ارزو
کشلرینك اقوالنه فریفته اوله‌رق بوقدر اغر عسکر ایله چاپوله کتمك خطای
فاحشدر زیرا دها قاسمه سکسان کون اولوب امر غارت ایسه یکرمی اوتوز
کونده حاصل اولور وطوائف عسکریه دسترس اولدقلری اموال غنایمی
مأمنلرینه ایصال ایچون طاغیلور اولوقت دشمن استونی؛ بلغراد
ویاخود بودینی محاصره ایلدکده کیملر ایله جواب ویررسکز باخصوص
پادشاه حضرتلری استرغونك فتحی مراد مخصوصمدر دیدیکنی افاده
بیورمش ایدکز بوکا تشبث ایلدیککز حالده بعد المحاصره فتحی میسر
اولمسه دخی معذور اولورسکز دیمکله بو کلام مستقیمانه صدر اعظمی خواب
غفلتدن بیدار ویکیچری اردوسنی عودت ایتدیره‌رك استرغون جانبنه
عطف لجام اقتدار ایلدی
مقدما پاپا طرفندن نمچه لوله اعانه‌یه کوندریلوب بعض پلانقه‌لر محافظه‌سنه
وضع اولنان ایتالیا اولردن اوچیبك قدر ایتالیان مرحوم ابراهیم پاشا
صدارتنده مأمور محافظه‌سی اولدقلری قلعه‌لری جانب سلطنت سنیه‌یه
تسلیم وعلوفهٔ معینه ایله خدمت دولت علیه‌یه داخل اولمشلر ایدی بونلرك

واسطه سيله بوكره دخی استرغون ملحقاتندن اولوب امر محافظه لری كذلك ايتاليانلره مودوع اولان استحكامات مرقوملر طرفندن جانب دولته تقديم قلندی وبونلر دخی عطايا وعلوفهٔ معينه ايله خدمت دولته قبول اولندی

قلعهٔ استرغون برآيدن زياده محاصره وتضييق اولندقدن صكره استيمان ايله فتح وتسخير اولنمغله صدراعظم فوق العاده مسرور اولدی زيرا مقدما ايادیٔ اعدايه كرفتار اولدقده كندوسی محافظ بولنديغندن ينه كندو معرفتيله استرداد اولنمسنی تمنی ايتمكده ايدی حتی مقدما ويره شرائطنی مذاكره ايدن وخدمت كتابتنده بولنسان بچويلی ابراهيم افندی يی كوندروب استرداد شرائطنی دخی ينه انكله مذاكره ايتدرمش اولديغنی وبعد ازين ولديكمه غم يم ديديكنی مومی اليه ابراهيم افندی روايت ايدر

اسلطان سليمان زماننده برو تابعيت دولت عليه ايله نائل اسايش اولان اردل قومی ابتدای سفرده فريفتهٔ مكر وال ومتصدی دعوای استقلال اولوب انواع خسارته كرفتار اولدقدن صكره بالآخره نمچه لولره محكوم اولمشلر ايدی نمچه خلقی ايسه كرك مجار وكرك اردل اهاليسنه پك زياده ظلم وحقارت ايده كلملريله مبتلا اولدقلری ذلت واذيت جانلرينه طاق ديديكندن نهايت عقد جمعيت ومجار بكزاده لرندن بوچقايی نام بكزاده كندولرينه قرال نصب اولنمق اوزره كما فی السابق طرف دولت عليه يه عرض تابعيت ايتملريله سنهٔ سابقه ده اقتضا ايدن شروط وقيود مذاكره وتتميم وجانب پادشاهيدن اصدار واحسان اولنان نامهٔ همايون ومرصع آلتون تاج وقليج وخفتان صدر اعظم واسطه سيله تسليم اولندقدن ماعدا يكرمی بيك قدر عساكر متنوعهٔ عثمانيه ايله دخی بازوی اقتدارلری تحكيم قلندی بناء عليه صدر اعظم استرغون محاصره سيله مشغول ايكن قرال مشار اليه اردل ايچنده بولنان نمچه اردولريله برقاچ دفعه محاربه وجمله سنده استحصال غلبه ايتمكله وراد وسائر اردل قلعه لرينی تخليص ايلدكدن صكره وقوعبولان التماسنه مبنی بودين بكلربكيسی بكتاش پاشا عساكر جديده ايله اعانه يه مأمور ايديله رك مجارستانك قلاع مشهوره سندن اولان اييوار قلعه سی دخی نمچه لولرك ايادی تسلطلرندن انتزاع اولندی قلعهٔ مرقومه ذاتا اردل حكومتنك خارجنده اولديغندن طوغريدن طوغری يه

جانب سلطنت سنیه‌دن ضبط اولنمق صورتنی تصور قلنمش ایسه‌ده قرال مشارالیه اردل حکومتنه الحاقی خصوصنده نیاز والحاح ایلدیکنه وتطبیعی ایسه ملتزم بولندیغنه مبنی اسعاف التماسنه مساعدهٔ سنیه ارزانی بیورلدی

شرق سرداری اولان چغاله زاده سنان پاشا موسم شتایی ارضرومده امرار وتدارکات حربیه‌یه صرف اقتدار ایدوب بیك اون درت سنه‌سی اول بهارنده معیتنه مأمور اولان امرا وعساکر ایله تبریزه طوغری حرکت وسلماس حوالیسنه مواصلت ایدرك عجم شاهی ایله ارالرنده ایکی اوچ ساعتلك مسافه قالدقده ارضروم بکلربکیسی سفر پاشا اون یدی نفر میرمیران ومیرلوایی کندوسنه اویدیروب بلا رخصت جانب دشمنه ایلغار ایتمکله سردار مشارالیه عودتلری ایچون اسطار اوامر ایلدیکی حالده کارکر تأثیر اولمدی شاه مشارالیه ایسه عسکرینی اوچ فرقه‌یه تقسیم ومتعاقبا سوق ایلمش ایدوکندن سفر پاشا طاقمی درجنك اول برنجی فرقه‌یی تارمار وفرقهٔ ثانیه‌یه التجایه اجبار ایدوب انلر ایله دخی مطارحهٔ کار وزاره مسارعت وجمله‌سنی شاه اردوسنه ارجاعه غیرت ایتملریله بوقدر فوز وظفر ایله قناعت لازمه‌دن ایکن تهور نابجا ایله اردوی شاهه دخی هجوم واخشامه قدر جنك ایلدیلر شاه عجم ابتدای حالده معسکر عثمانی عسکردن خالی اولمق زعمیله درت بش بیك سواری کوندرمش ایدوکندن سردار اکرمك یانده بولنسان جیوش موظفهٔ عثمانیه بونلری دفع ایدوب انجق حین عودتلرنده کرکی کبی زده‌لنمش و بورلمش اولان سفر پاشا عسکرینه بالتصادف آغاز محاربه اولنغله امرانك بعضیلری دشمنی سوکوب اردویه عودت ایده بیلدیلر ایسه‌ده سفر پاشا وبرقاچ بکلر بکی ومیرلوا مقتول ومأسور اولدی بو وقعه عساکر عثمانیه‌یه موجب دهشت اولدیغی حالده اخشامدن صکره اکراد بکلری عجم باصدی غلغله‌سیله پراکنده وپریشان وصنوف عسکریه‌دن پك چوغی دخی انلر ایله کریزان اولوب مؤخرا بو شایعه‌نك بی اصل وخدعهٔ دشمن اولدیغی ظاهر اولمشیکن سردار اکرمك یانده ایکی اوچبیك قدر یکیچری وسپاه ضابطان ونفراتندن بشقه کیمسه قالمدیغندن بالضروره مهمات وعسکری دوداره ارکاب وروانه طوغری شتاب ایلدی شاه عباس اردوی همایونك عودتی

كندوسنی طوتمق ایچون ترتیب اولنمش دسیسه‌یه حمل ایله برمقدار تأنی اختیار ایتدکدن صکره اردوکاهه واصل ونقل اولنه‌میان بعض اشیای خسیسه‌یه نائل اولدی

استطراد دولت علیه‌نك عساکر موظفه ومنتظمه‌سندن اولوب اوائلده میرمیران ومیرلوالر معیتنده خدمات عظیمه‌یه موفق اولان ومقدار وکیتلری فصل سابقده مسطور بولنان تیمارلو سپاهیسنك انحلال قانون وانتظاملری سببیله سورت وعددلرینه ضعف ونقصان طریان ایلدیکندن بووقتدنبرو بکلربکی ومیرلوالر لوند وسکبان نامیله دائره‌لرنده برطاقم حشرات استخدام ایدرلر ایدی بونلر دخی جلالیلرك برنوعی وبلکه منبعی اولوب چونکه برایکیوز نفره پیشوا اولان سکبان بلوکباشیلری قپوسز قالدیغی ووقت حالی مساعد کوردیکی آنده جلالی اولور ویا اولمشلره التحاق برله تخریب ممالك وغارت اموال عباد الله ایله امرار ایام ایلر ایدیکه بوعصرده ظهور ایدن جلالیلرك پیشواسی اولان قره یازیجی دخی ولاة بلوکباشیلغندن آزمشدر کرك بومحاربه‌ده وکرك سنهٔ سابقه‌ده بودیندن پشته‌یه عسکر امرار اولندقده قیریلان جیوش اسلامیه بونلردن اولوب عساکر موظفهٔ عثمانیه‌دن اولان ضایعات اقل قلیل ایدوکی روایت کردهٔ اکثر مورخیندر

چغاله زاده مغموم ومکدر وانه واندن دیاربکره رجعت عقبنده مرتحل دار آخرت اولمغله ارتق امرای عثمانیه شروان وشماخی طرفلرنده پایدار اوله‌مدیغندن اوحوالی دخی شاه عجمك حکمنه داخل اولدی

جلالی اوزرینه سرعسکر تعیین اولنان نصوح پاشا بولوادین قربنده طویل نام شقی ایله محاربه ایدرك منهزم وسکبار استانبوله عازم اولوب بالذات پادشاه حضرتلرینك اناطولی جانبنه عزیمتلری مقتضیدر دیو شفاها حضور همایونده عرض ما فی الضمیر ایلدیکندن سلطان احمد خان حضرتلری بروسه‌یه عزیمت بیوروب یمشجی حسن پاشا وقعه‌سندنبرو سرسری کزمکده اولان درت بیك قدر سپاه وسلحدار چاقلرینك یعنی مطرودلرینك جرایم سابقه‌لری عفو ووظائف مقطوعه‌لری ابقا وایفا اولنه‌رق نصفی نصوح پاشا ونصف دیکری وزرادن داود پاشا معیتنه

بالتعيين جلالی تسلطنك رفع وازاله سنه مأمور واعزام بيورلدی ومتعاقبا آستانهٔ عليه يه عودت همايون واقع اولدی

صدر اعظم لالا محمد پاشا استرغون فتحيله بكام اولدقدن وويشغراد وپولاته وپسپرم كبی پلنقه‌لری روم ايلی بكلر بكيسی ترياكی حسن پاشا وبوسنه ميرميرانی خسرو پاشا معرفتلريله تسخير ايتديردكدن صكره بلغراده عودت ايتمشيدی ايران ماده‌سی وجلالی احوالی كسب مشكلات واهميت ايتمك حسبيله استانبوله دعوت اولنوب لدی الوصول عقد مجلس مشورت اولندقده وزير رابع بولنان وقيوجی مراد پاشا ناميله مشهور انام اولان پيرصاصب شمشيرك نمچه اوزرينه ونصوح پاشانك ايران جانبنه سردار تعيينيله صدر مشار اليهك مركز دولتده اقامت ايلمسی قرارلشوب مساعدهٔ پادشاهی دخی ارزان بيورلمشيكن چغاله زاده وفاتنده بوستانجی باشيلقدن قپودان اولان وذات شاهانه‌يه فوق العاده تقرب حاصل ايليان درويش پاشا سوقيله صدراعظمك بالذات ايران اوزرينه حركتی ايچون اكيد وشديد خط همايونلر صادر اولدقدن بشقه بعض توبيخات وتحقيرات دخی واقع اولديغندن صدر مشار اليه بغايت متأثر ومتكدر اوله‌رق بالآخره منزول وبرقاچ كون مرورنده رحمت حقه موصول اولمغله مشار اليه درويش پاشا بيك اون بش سنه‌سی اوائلنده صدر صدارته اعتلا وتقرب پادشاهيدن مستفيد اولمق امنيه‌سيله سلفی زماننده حيدر پاشا صحراسنده تهيه اولنان اردوی همايونی دلی فرهاد پاشا نامنده برنو ظهوره اعطا واناطولی جانبنه اسرا ايلدی انجق پاشای مزبورك حركات مجنونانه‌سی جهتيله قونيه‌يه وارمقسزين معيتنه مأمور اولان عسكر متفرق وپريشان اولديغندن علت سببيت ايله صدر مشار اليه متهم وطمع وغرضدن عبارت اولان افعال سيئه‌سی دخی منتشر اولمغله سنهٔ مزبوره شعباننده حضور همايونده مقتول ومقام صدارته نمچه اوزرنده سردار بولنان قيوجی مراد پاشا موصول اولدی

اكری قلعه‌سی اردل ايله مجارستان بالاينده واقع اولوب ممالك اسلاميه‌يه اوزاق اولديغنه واسترغون قلعه‌سی ايسه طونه كنارنده وبودينك اوست جانبنده ايدوكندن الده بولنمدقجه بودينك تحت امنيت كامله‌ده قاله‌ميه‌جغی بديهی ايدوكنه مبنی ابراهيم پاشا صدارتنده مذكور قلعه‌لر

مبادله اولنمق شرطیله عقد مصالحه اولنمسی مذاکره اولندیغی حالده
نمچه لولر راضی اولمامشلر ایکن اردل قومنك سلطنت سنیه یه تجدید
تبعیت ایتملری اوزرینه بالضروره اظهار موافقته مجبور اولدیلر ایسه ده
جانب دولت علیه دن بلابدل استرغون قلعه سی طلب اولنمغله ینه مصلحت
تسویه پذیر اوله مامش اولدیغی حالده مؤخرا استرغون قلعه سی دخی
حربا تسخیر اولندیغندن امر مصالحه یه مانع قالمیوب فقط صدر عصر
بولنان لالا محمد پاشا برکره حوزهٔ حکومت اسلامیه یه کیرن قلعه لرك یعنی
یانق قلعه سیله فیلك وسائر پلنقه لرك جانب دولت علیه یه تسلیمی وعموما
مجار قومنك پوچقایی قرال زیر حکمنده بولنمسی اساس مصالحه اتخاذ ایدرك
بو وجهله مذاکرهٔ صلح اولنمقده ایکن کندوسی استانبوله دعوت اولنمغله
ختام مصلحت مراد پاشایه حواله اولنمشیدی ایران واناطولی احوالنك
تنظیمی ایچون نمچه مصالحه سنك بر آن اول بتورلمسی اقتضای حالدن
کورندیکنه مبنی اساس مذکوردن فراغت اولنه رق بودین میرمیرانی علی
پاشا وقاضیسی هابل افندی نمچه مرخصلریله استرغون ایله قومران
بیننده واقع زیدوه نام محلده قایقلر ایچنده بالاجتماع بدل صلح اولمق اوزره
نمچه لولر طرفندن ایکیوز بیك غروش اعطا واوچ سنه مروردن صکره
هرسنه هدیهٔ مناسبهٔ غیر معینه تقدیم قلنمق شرطیله اون یدی ماده ویکرمی
سنه مدت اوزرینه امر صلحی مذاکره وتنظیم ایلدیلر
اون بش سنه ممتد اولان اشبو محاربه نك نتیجه سنده غالبیت ومغلوبیت
ومنافع وضایعاتدن طرفینه عائد اولان احوال بر وجه آتی ایراد اولنور
اولا سلطنت سنیه نك مرکز سلطنتی شویله طورسون اس الحرکات
عسکریه سی اولان بلغراد بیله معرکه کاه اولان مواقعه ایکیوز ساعتدن
متجاوز وویانه نك مسافه سی ایسه بوندن پك چوق ناقص اولمق حسبیله
سوق عسکر ومهمات خصوصاتنده دولت علیه جه مشکلات برقاچ
مرتبه افزون ایکن اوائل سفرده سنان پاشا زاده محمد پاشانك زیر
اداره سنده بولنان بر سرعسکر اردوسنك پریشانلغندن بشقه عساکر
عثمانیه میدان محاربه سی انهزامنه کرفتار اولمیوب بالعکس یانق واکری
وقنیژه محاربه لرنده نمچه لولرك اوچ عدد جسیم اردولری بالکلیه قهر وتدمیر
وکافهٔ طوب وجبه خانه ومهمات خیامیدلری ضبط وتسخیر اولنمشدر

ثانيا بزم تاريخلرده يانق تعبير اولنان راب قلعه‌سيله استرغون واستونىٔ بلغراد و پشته قلعه‌لرى و برطاقم پلنقه‌لر بالدفعات طرفيندن ضبط واسترداد اولنمش ايسه‌ده نتيجهٔ حالده سلطنت سنيه حدود قديمه‌سندن اصلا ضايعاته مبتلا اولمدقدن فضله اكرى وقنيژه وايوار قلعه وسنجاقلرينى قلمر وحكومته الحاق ومنشأ محاربه اولان بوسنه ايالتنى دخى بهكه وبنالوقه طرفلرندن خيليجه توسيع ايلمشدر ثالثا بومحاربه‌دن صكره افلاق وبغدان امارتلرنده مخالفت وعصيان اقتدارى بالكليه زائل ومملكتين مزبوره ايالات سائره صره‌سنه داخل اولمغله ديوان همايون ترجمانلغى كبى خدمات دولت عليه‌ده مستخدم اولان روم ملتى آكا بزندن و يوده‌لر نصب وتعيين اولنمغه باشلانمشدر ضايعات بحثنه كلنجه اولا سلطان سليمان زماننديرو نمچه‌لورك سنوى اوتوزبيك التون ويركو ويره‌لرى مشروط ايكن هديهٔ غير معينه‌يه منقلب اولدى ثانيا هرنقدر سلطنت سنيه بوسفرده غائب ايلديكى نفوس واموالە مقابل كليتلو اسرا واموال غنايمه دسترس اولمق حسبيله ملت اسلاميه‌نك ضايعاتنى بومنافع جبر ايده بيلور ايسه‌ده سفر مزبور جلاليلرك ظهوريله اناطولينك خرابيتنى استلزام ايلدى ثالثا عجم شاهى دولت عليه‌نك نمچه‌لولر ايله اوغراشمقده اولمسنى فرصت اتخاذ ايدرك اذربايجان وشروان الكاربنى استردادە قدرتياب اولدى سلطان احمد خان حضرتلرينك زادهٔ طبع شاهانه‌لرى اولان صلح تاريخى دخى مواد مشروحه‌يى مؤيد اولديغندن ثبت وترقيم قلنمشدر

بوجه يللدر سرحده سردار ارسال ايلدم
كرچه كوردم هر بيرينك خدمتى اعلادرر

برزمان آسوده اولوب عسكره ايره نظام
كيمسه‌يه قالمز كچر چون بيلورم دنيادرر

مائل اولدم نيجه يللر ايره سرحده سكون
رزمى بزم ايتسونلر انده نيجه برغوغادرر

طوندى راه كعبه‌يى خار مغيلان عدو
انى اول يولدن كيدرملك دولت عظمادرر

هم جلاليدن قرامان وسيواس اولسون خلاص
خارجى خذفى دخى لازم جو برمعنادرر

رأی صائب فکر ثاقبده وزیر بی نظیر
بولمدم اما بوکار اوزره که مستثنادرر
عاقبت هاتف مراد پاشا ایچون ایدوب خطاب
دیدی کوندر سرحده اول عاقل ودانادرر
خدمتکده حاصل ایتمشدر سنك ریش سفید
بو مرادك اول مراده کرواره دنیادرر
بوسرور اوزره انی سرحده ارسال ایلدم
سعی ایدوبدر خدمتده هرنه کیم اولادرر
بختیا باش اکدرن قطع خراجه دشمنی
اولدی تاریخ حالیا جهد مراد پاشادرر
١٠١٥

اردل قرالی اولان اشتوان پوچقایی حقنده نمچه لولك عداوت وخصومتلری مرتبهٔ کمالده اولوب لکن حرباً برشیئه مقتدر اوله مدقلرندن علی روایة بعض وسائط ایله تسمینه ظفریاب اولملریله مشارالیهك وصیتی اوزرینه همشیره سی دامادی اولان وقدیم مجار قراللری نسلندن بولنان همون باطوری نام بکزاده اتفاق امرای قوم ایله مقام قرالی به انتخاب اولندیغنه ومقدما قرال متوفایه اعطا اولنان عهدنامهٔ همایونده دخی مز بورك ولی عهد لکی مسطور ایدوکنه مبنی جانب سلطنت سنیه دن مشارالیهك قراللغی تصدیق ونامه وتشریفات همایون ایله توقیر قلندی صدر اعظم امر صلحی اتمام وبدل صلح اولان ایکیوز بیك غروش ایله وارد اولان نمچه ایلچیسنی مستصحبا دار السلطنه جانبنه خرام ایدوب بیك اون التی سنه سی اواخر محرمنده اسنا نبوله واصل وربیع الاولنده اناطولی احوالی تنظیم ایچون صحرای اسکداره مرتحل اولدی
چغاله زاده ایران اوزرینه سردار اولدقده یوردلق واوجاقلق وجهله کلیس سنجاغنه متصرف اولان جانبولاد زاده حسین بکه حلب ایالتنی توجیه ایتمشیدی سردار مشارالیه منهزماً وانه عودت ایدر ایکن مزبور حسین پاشا درتبیك قدر منتظم عسکر ایله ملاقات ایلمی عقیبنده هنگام محاربه یه یتشمامك تهمتیله مقتول اولدیغندن حلبده متسلم اولان برادر

زاده‌سی علی بك رفع رایت عصیان ایلدیکنه بناء دفع غائله‌سی ایچون ایالت
حلب میرمیرانی بوره توجیه اولندیسه دخی تحصیل اطمینان ایده‌مدیکندن
وارباب عشیرت وعصبیتدن واصحاب ثروت واقتداردن اولملریله
عساکر موظفهٔ عثمانیه‌یه تقلیداً قرق بیك قدر سواری وپیاده جیوش
منتظمه تدارك ایدرك شام وحمص طرفلرینه اطالهٔ دست تغلبه متجاسر
اولدیغندن صدراعظم قلندر اوغلی وقره سعید وطویل کبی اوجر بشر
بیك اشقیا ایله اناطولی‌یی تخریب ایلمکده اولان جلالیلره عطف نگاه اتمیه‌رك
اول امرده جانپولاد اوغلی جمعیتنك طاغدلمسی مقصدیله حلبه طوغری
عازم اولدی اثنای راهده وبالخصوص قونیه‌ده اله کچردیکی اوفق تفك
جلالی اشقیاسنی انداختهٔ حفرهٔ انعدام ایتدکدنصکره حلب جوارنده
وقوعبولان محاربهٔ عظیمه‌ده منصور ومظفر اوله‌رق سواد اشقیایی قهر
وتدمیر ایلدی بو محاربه‌ده روم ایلی والیسی تریاکی حسن پاشا فوق العاده
اظهار شجاعت وغیرت ایدوب خاتمه زیب دفتر خدمات اولمغله پیرلکنه
بناء وطلب واستدعاسنه ابتناء خواص وزارت ایله تقاعد احسان
وجانپولاد اوغلی علی پاشا بعد الانهزام فرار کنان درکاه پادشاهی‌یه
دخیل دوشدیکندن عفو همایونه مظهر وطمشوار ایالتیله موقر قلندی
اشبو بیك اون التی سنه‌سی خلالنده قریم خانی اولان غازی کرای مطعوناً
مرتحل دار اخرت اولدقده امراسی پدری وصیتیدر دیه‌رك اوغلی
تخمشکرایی مسند خانی‌یه اصعاد ایله کیفیتی طرف شاهانه‌یه عرض
ایلدیلر ایسه‌ده بلا توجیه قاعد وسادهٔ حکومت اولمسی طرف سلطنت
سنیه‌یه کران کلدیکندن برمدت جلالی دلی حسن پاشا ایله کزوب بعده عفو
همایونه نائل واول زماندنبرو استانبولده مقیم اولان مرحوم مشارالیهك
برادری سلامت کرای منصب خانی‌یه واصل اولدی
صدراعظم یکیچری اوجاغنی معیتنده توقیف وطوائف عسکریه‌یی
وبکلربکیلری مناسب موقعلره تقسیم ایدوب کندوسی حلبده مشتانشین
اولمشیدی طرف پادشاهیدن معسکر همایونه کوندرلمسی لازمکلان خزینه
دفتردار اتمکجی زاده احمد پاشایه تودیع وتقویهٔ بازوی اقتداری ایچون
روم ایلی والیلکی دخی علاوهٔ مأموریتی قیلنوب ارسال اولندی ایسه‌ده
پاشای مشارالیه ارباب حرب وقتالدن اولمدیغندن جلالی خوفیله یولی

صابدیروب انقره قلعه‌سنه داخل وایلرویه حرکت ایده‌بلمك احتمالی اولمدیغی
سمع سرداره واصل اولوب باخصوص بروسه ومغنیسا شهرلرینی
واوحوالیده اولان سائر قصبات وقرایی یغما وتاراج ایدن قلندر اوغلی نوبت
استیصال کندولرینه رسیده اولدیغنی درك ایله صناديد جلالیانی رفاقته
دعوت ایلسیله اوتوز بیك قدر شقی تحت امرنده مجتمع اوله‌رق خزینه‌یی
اختلاس ایتمك سوداسنده اولدقلری دخی استخبار اولندیغنه مبنی صدر
اعظم عساکر عثمانیه‌نك اجتماعنه باقیه‌رق اواخر خمیسنده حلبدن حرکت
ایلدی جلالی سرکرده‌لرندن بعضیلری سردار اکرم ایله مقابله‌یی تجویز
ایتمیوب اناطولینك اوزاق یرلرینه چکلمه‌کی تنسیب ایلدیلر ایسه‌ده برطاقی
اردوی همایونده عسکرك قلتنی درپیش ایدرك محاربه‌یه جرأت ایتدیلر
بناء علیه کوکسن بیلاسنده مقاتلهٔ شدیده وقوعیله یکرمی‌بیك قدر کشتنی
سردادهٔ وادیٔ عدم اولوب بقیة السیوف اولان اشقیا قلندر اوغلی ایله
عجمستانه طوغری فرار ایلدکلرندن صدر اعظم تعقیبلری ایچون امرا
وعسکر تعیین ایتدکدن ماعدا کندوسی طقسان باشنده بریره ایکن اشقیانك
تکرار بریرده مجتمع اوله‌مالری قصدیله بالذات بش کون بش کیجه ایلغار
ویتشدیکی اجلافی قنطرهٔ سیفدن امرار ایدرك انجق برایکی‌بیك قدر
شقی حدود ایرانه داخل و بعد ازین نام ونشانلری صحائف روزکاردن
زائل اولدی

مقدما بغداده بلوکباشیلق خدمتنده مستخدم اولان طویل اوغلی محمدنام
شقی بالتدریج کسب قوت ومکنت ایدرك بغدادی ضبط ایلدیکندن
تأدیب وتنکیلی ایچون وزرادن نصوح پاشا کوندرلدیکی حالده موفق
اوله‌میوب منهزماً عودت ایتمشیدی صدر اعظم ایالت مزبوره‌یی رها
مشتاسنده اولان چغاله زاده سنان پاشانك اوغلی محمود پاشایه توجیه
وارسال ایتمکله پاشای مشارالیه تدابیر حکیمانه ایله بغداد عسکرینی
طرفنه جلب ایدرك غائله‌یی سهولتله دفع ایدوب صاعد وسادهٔ حکومت
اولدیغی خبر مسرت اثری صدر صاحب تدبیرك مستزاد منظومهٔ موفقیت
واجلالی اولمغله رکاب همایونه دعوتله تلطیف اولندیغندن بیك اون یدی
سنه‌سی رمضاننده استانبوله کلوب التفات پادشاهی‌یه مظهر اولمشدر •
آیدین محصلی اولوب باشنده اوچ بشبیك لوند مجتمع اولان یوسف پاشا

مقدما خواجهٔ سلطانی‌یه مکتوب کوندروب بکا وزارت احسان اولنور ایسه جلالی اشقیاسنك قهر وتنکیلنی تعهد ایدرم دیمکله استدعاسنه مساعده اولنمش و پادشاه حضرتلری بروسه‌یی تشریف بیوردقلرنده رکاب همایونه دعوت قلنمش اولدیغی حالده حد ذاتنده جلالی سیرت وانلر ایله متحد المزاج اولمغله نه اجابت ونه‌ده اشقیا اوزرینه حرکت ایلمشیدی برده ایچ ایل متصرفی اولان موصلی چاوش یدضبطنده بولنان التی یدی قطعه قلعه‌نك متانتنه وبولندیغی مواقعك صربلغنه کوه‌نرك اوامر دولتی اصغا ایتمامکده بولندیغندن بونلرك حالی اوزره براغلمسی ازسرنو جلالی جمعیتلرینك حدوث وظهورینی ایجاب ایده‌جکی اشکار اولدیغنه مبنی صدر اعظم ظاهرا ایران اوزرینه کیتمك شایبه‌سیله اسکدار صحراسنه نصب سرادقات اجلال ایدوب وعد وعیدی متضمن مکتوب ارسالیله پاشای مزبوری اردوی همایونه دعوت وموصلی جاوشك اعمال لطائف الحیل ایله قتل وتدمیری ایچون قونیه والیسی ذوالفقار پاشایه ارسال تعلیمات ایلدی یوسف پاشا عدم اجابته جسارت ایده‌میوب باخصوص جلالیلك صفتنی کندو اوزرینه قوندرمدیغندن بالضروره واصل معسکر همایون اولدقده صدراعظم پك زیاده توقیر واحترام ومنصبنه علاوه مغنیسا سنجاغنی دخی توجیه وبراتنی اعطا ایتمکله اوهامنی ازاله ایدوب موصلی جاوشك نتیجهٔ حالنه مترقبا امرار وقت ایتمکده ایدی ذوالفقار پاشا مزبور جاوشی تأمین وقونیه‌یه جلب ایدرك فرصتنی دوشوروب قتل وسر مقطوعنی ارسال ایلمکله صدر اعظم دخی یوسف پاشانی ازاله ایلدی پادشاه حضرتلری صدر اعظمك ایران اوزرینه حرکتنی امر واولبابده ابرام ایلدکجه صدر مشارالیه مزبورلرك احوالی برطرف اولمقسزین حرکت موجب تجدد شقاوت اولور دیو اعتذار ایتمکده اولدیغندن حضور همایونه واروب پادشاهم بلاکلفة ایکی دشمن قوینك حقندن کلندی وارتق ایران اوزرینه کیتمکه مانع قالمدی لکن بوسنه موسم سفر کذار ایلمش اولدیغندن انشاءالله تعالی سنهٔ آتیه‌ده جانب شرقه عزیمت اولنور وبوسنه‌کی سفرمز دخی اسکدار سفری اولسون دیه‌رك بسط مقدمات معقوله ایتمکله مساعدهٔ همایون ارزانی بیورلدی وصدر اعظم دخی ارکان دولت وطوائف عسکریه ایله بیك اون سکز

سنه‌سی شعبانده استانبوله نقل ایلدی ·

قریم خانی اولان سلامت کرای بیك اون طقوز سنه‌سی ربیع الاولنده عازم ملك جاودانی وقالغای بولنان جانبك کرای خان نائل منصب خانی اولدی خان مغفور بالدفعات روس وله مملکتلرینی نهب وغارت وتحصیل ظفر وغالبیت ایلمشدر

سنهٔ مزبوره اوائلنده صدر اعظم اسکداره چقوب تنظیم مهمات وتتمیم لوازمات ایتدکدن صکره حرکت واواسط شعبانده ارضرومه مواصلت ایدوب شاه عجمك تبریز حوالیسنده اولدیغی استخبار اولنمغله اوجانبه توجیه موکب عثمانی ایدرك تبریزه وصول بولدی ایسه‌ده عجم شاهی تبریزی تخلیه وتخریب وسرخاب نام جبال شاهقه‌یه صعود وتحصن ایلمش اولدیغندن واذربایجانك اعمار ومحافظه‌سیله اوغراشمق بیهوده اوله‌جغی امثالی دلالتیله معلوم اوله‌رق موسم شتا دخی تقرب ایلدیکندن اردوی همایون دیار بکر مشتاسنه عودت ایلدی چونکه شاهان صفویه‌نك تا چالدیران محاربه‌سندنبرو اتخاذ ایتدکلری قاعده عساکر عثمانیه‌یی قوتلیجه کوردکجه مقابله‌دن اجتناب ومواقع توجهنی تخلیه ایدرك صعب المرور محلارده ارام ایلمك واردوی همایونك عودت ویاخود تفرقی وقوعنده فرصت دوشوروب برشیئه نائل اوله‌بلمك صورتنه منحصر ودولت علیه‌نك مطالعاتی ایسه ممالك ایرانده مذهب شیعی تأسس ایلمش بولندیغنه مبنی حکومت صفویه متزلزل اولمدقجه ممالك عجمك ضبط والده طوتلمسی ممکن اوله‌میه‌جغندن بیهوده تخریب ممالك وازعاج اهالی ایله اوغراشلیوب بالکز خاندان صفویه‌نك شوکت وعصبیتنی محو وازاله ایلمك مرکزنده دائر ایدی بناء علیه بالدفعات میدان حربه دعوتی متضمن مکتوبلر کوندرلدی ایسه‌ده شاه مشارالیه اورالره یناشمدی

صدر اعظم اسکداردن حرکت ایدلیدنبرو شاه عجم نامه وایلچیلر کوندروب سلطان سلیمان حدودی اوزرینه عقد صلح اولنمق رجاسنده وسلطنت سنیه دخی فرهاد پاشا صلحی موجبنجه تبریز وروان وشروان الکارینك تسلیمی دعواسنده اولدیغی حالده بوکره دیار بکر مشتاسنه وارد اولان نامهٔ شاهیده طلب اولنان مملکتلرك ویرکوسی اولمق اوزره محصولندن سنوی ایکیوز یوك حریر وسائر اشیا تقدیم اولنمق شرطیله

عقد مصالحه اولنمق استدعاسی تکریر اولندیغندن صدر اعظم اغفال قصدیله صورت مماشات ارائه وکیفیتی رکاب همایونه عرض ایدوب بیك یکرمی سنه‌سی اوائلنده دیار بکر صحراسنه چیقمشیدی متعاقباً مرتحل دار آخرت ودیار بکر والیسی نصوح پاشا نائل مسند صدارت اولوب استراحت عساکر منصوره نیتیله التماس شاهه مساعده وعقد مصالحه اولندی صدر جدید عساکر مجتمعه‌یه اذن انصراف اعطا وهدیهٔ موعوده ایله عجم ایلچیسی جیقنجه‌یه قدر یدی سکز ای دیار بکرده آرام ایدوب بعده اشیای مزبوره ایله ایلچی‌یی مستصحباً رکاب همایونه واصل اولدی

نمچه سفری ختامندنصکره مملکتین امارتلرینه مأمور اولنلرك جانب سلطنت سنیه‌یه اطاعت وانقیادلری درجهٔ مطلوبه‌ده اولمدیغندن رکاب همایون خدماتنده بولنان روم ملتی اکابرندن افلاق وبغدانه ویوده‌لر نصب ومعیتلرینه اهل اسلامدن دیوان افندیسی ویکیچری ضابطانندن بچلی اغاسی ویدی سکز یوز قدر بچلی نفری تعیین اولنه‌رق سیواسدن معزول کتانجی عمر پاشا مباشرتیله ارسال ومقر امارتلرینه اقعاد اولنمشیدی مقدما بغدان بکی اولان ارمیه‌نك زوجه‌سی دومنه له پرنسلرندن اولوب لهستانده کلی املاکی وثروتی اولمغله کبرای روسدن دامادی اولان قورسقی نام بکزاده معرفتیله روس وله خلقندن اوتوز قرق بیك عسکر جمع وبغدانه هجوم ایدرك طرف دولتدن منصوب اولان استفان بکی فراره مجبور ایلدیکندن تریاکی حسن پاشا کتخداالقندن نشأت ایدوب بوسنه بکلربکیلکندن معزول اولان اسکندر پاشانك معیتنه طونه حوالیسندن عساکر کافیه ترتیب وتعیینیله بیك یکرمی ایکی سنه‌سی اوجانبه اعزام اولندی پاشای مشارالیه بغدان ایچنده مزبوره‌نك عسکریله لدی المقابله نائل فوز وظفر اوله‌رق دومنه ایله دامادینی اسیر ورکاب همایونه تسییر ایلدکله استفان بك مقام امارتده کسب استقرار ایلدی

اردل قراللغی مقامنده بولنان وباتوری نامیله مشهور حکمدار سلاله‌سندن اولان باتوری غابور که دلی قرال نامیله معروفدر غایت متهور وظالم اولدیغندن امرای اردلك اکثریسی اطاعتندن خروج ونمچه‌لوله میل ایلشلر ایدی مظالم وتعدیاتندن رکاب همایونه رفع رقعهٔ اشتکا اولنمغله

مقدما عشجی حسن پاشا زماننده طرف دولت علیه یه دخالت ایتمش اولان
وسلالهٔ مزبوره‌دن بولنسان بتلن غابور اردل قرالی نصب اولنه‌رق
اسکندر پاشا وقالغای سلطان وافلاق وبغدان ویوده‌لری قرال معزولك
ازاله‌سیله قرال جدیدك نصبنه مأمور اولملریله جمله سی طمشوارده مجتمع
اوله‌رق تیمور قپو نام محلدن اردلستانه داخل اولدقلرنده معزول مزبور
وارات قلعه‌سنه تحصن ایلدیکنه مبنی قرال منصوب مرکز امارت اولان
اردل بلغرادنده تخت حکومته اصعاد اولندقدن صکره قرال معزول
ذکر اولنسان قلعه‌دن چیقوب فرار صددنده اعدام اولندی وطمشوار
ملحقاتندن ایکن سفر سابقده اردل حکومتنك زیر اداره‌سنه کچمش اولان
لیبوه وبانوه نام قلعه‌لر کما فی السابق طرف دولت علیه‌دن ضبط قلندی
نمچه‌لولرك اردلستان حدودینه تعرض ایتمك تشبثاتنده اولدقلری قرال
جدید طرفندن انها اولنمش ایسه‌ده انجق بو اوانده نمچه معاهدات
سابقه‌سی اون ایکی ماده علاوه‌سیله توثیق وتحکیم اولنمش واردلستان
حدودینه تجاوز قلنمامسی دخی جملهٔ شرائطدن بولنمش اولدیغندن بونك
احتمالی اولمدیغی جوابا اشعار ومجددا اردل حکومتنه اعطا اولنان عهد
نامهٔ همایونده دخی نمچه‌لولر ایله بعض مقاولات اجراسنه رخصت وریلوب
فقط اردل ممالکندن کرك له وبغدانه وکرك نمچه‌لولره قلعه صاتلمامسی
درج وتسطیر قلندی
قزاق اشقیاسی شایقه تعبیر اولنور کوچك قایقلر ایله اوزی نهرندن
چیقوب سینوب شهرینی تخریب وغارت ایلدکلری نکبولی بکلربکیسی
وطونه سفینه‌لری قوماندانی شقشق ابراهیم پاشانك مسموعی اولدقده
اوزی بوغازینی بکلیوب اشقیای مزبوره‌نك عودتنده برا و بحرا اوزرلرینه
هجوم ایله الدقلری اموال واهالی‌یی براقدردقدن بشقه مقدار کلیسنی
تدمیر وبقیه‌سنی اسیر ایلدی لکن له دولتنك ارالق بغدانه تعرض
ایلمسی وقزاق اشقیاسنه ارائهٔ رخصتله قره‌دکز ساحللرینی غارت ایتدیرمسی
موجب غضب پادشاهی اولدیغندن اسکندر پاشا له اوزرینه سردار
تعیین اولندی پاشای مشار الیه بوسنه وروم ایلی ایالتلری عسکریله
حرکت واردل قرالی وممالکتین ویوده‌لری حسب المأمور به معسکر
عثمانی‌یه مواصلت ایدوب طوروله نهری کنارنده نصب سرادقات عظمتله

نهر مز بورك قارشـو طرفنده بولنان له اردوسـيله محاربه‌یه حاضرلنمقده
ایکن اهلولر عقد مصالحه‌یه طلبکار اولدقلرندن برصورتله اردل وافلاق
و بغدانه تعرض اولنمامق وقزاق اشقیاسنك قره دکزه چیقملرینه مانع
اولمق ورکاب همایونه وقریم خانته ویرلیه کلان ویرکوو هدایا وقت
وزمانیله تقدیم قلنمق شرطلریله بیك یکرمی التی سنه‌سی رمضاننده عقد
معاهده قلندی
عقیب مصالحه‌ده وارد اولان ایران ایلچیسنه ترفیقا نامهٔ همایون ایصالنه
مأمور اولان اینجیلی مصطفی چاوشـدن ایکی سنه‌یه قریب خبر وهدیهٔ
مقتنه‌دن اثر ظهور ایتمدیکنه مبنی ایران اوزرینه تکرار اعلان سفر اولنه‌رق
نصوح پاشا قتلندن صکره وزیراعظم اولان اوکوز محمد پاشا اردوی
همایون ایله حلبه کوندریلوب اوراده مشتا نشین اولمشیدی اکرچه مؤخرا
بورون قاسم نام عجم ایلچیسیله هدیهٔ مشروطه‌نك واینجیلی چاوشك وانه
واصل اولدقلری خبری کلدی ایسه‌ده فسخ عزیمته رخصت بیورلمدیغندن
بیك یکرمی بش سنه‌سی اوایهارنده حرکت وروان قلعه‌سنك محاصره‌سنه
مباشرت اولندی ایسه‌ده بیوك طوپلر استصحابنده قصور اولندیغندن اوچ
آیدن تجاوز وقوعبولان محاربات نتیجه بخش مراد اولمامغله صدرمشارالیه
ارضرومه عودت خلالنده سوء حرکت تهمتیله معزول ومقام صدارته
سنین سابقه‌ده آقدکزده پك چوق قورصان کمیلری فتح وتسخیر ایتمش
وطرابلس غربده علم افراز تغلب اولان سفر دایی بی اعدام ایلمش اولان
قپودان خلیل پاشا موصول اولدی
بیك یکرمی التی سـنه‌سی صدر جدید ایران سفری ایچون اسـتانبولدن
حرکت ایدوب قریم خانی جانبك کرای دخی رفاقت سرداره مأمور قلنمش
اولدیغندن خان مشار الیهك ورودینه مترقبا موکب عثمانی دیار بکرده
مشتا نشین اولدی
اون دردنجی پادشاه عثمانی اولوب اون درت یاشـنده جلوس ایتمش اولان
سلطان احمد خان اول حضرتلری اون درت سنه سلطنت سـوردکدن
صکره بیك یکرمی التی سنه‌سی ذی القعده‌سنك یکرمی ایکنجی کونی مرتحل
دار آخرت اولمغله بنا وانشاسنه موفق اولدقلری جامع معروفلری جوارنده
اولان تربه‌لرینه دفن قلندیلر

شهریار مشار الیه ترك منهیات خصوصنده وزهد وصلاحده اسلاف عظاملرینه غالب وعلی الدوام سادات وعلما وفقرانك جلب خاطرلرینه راغب اولوب اهالیٔ حرمینه وعلما ومنزویانه وباخصوص بروسه وادرنه یه تشریفلرنده مطلع اولدقلری فقرایه بذل وایثار بیوردقلری عطایا فوق ما یتصوردر حرمین شریفنك تعمیر وتزییناتی امرنده دخی پك چوق مال خرج وصرف ایدوب حتی پدرلری سلطان محمدك اللی بیك التونه اشترا ایلدكلری شبچراغ نام الماسی ایكیوز یكرمی یدی قطعه یاقوت وسائر ذی قیمت احجار ایله بر التون لوحه اوزرینه وضع ایتدیرەرك وجه كریمٔ جناب نبوی نشانەسی اولمق اوزره تقدیم ایلمش وباشنه طاقدیغی صورغوجه قدم شریف رسم جلیلنی ترسیم وزادهٔ طبع شاهانەلری اولان اشبوقطعەیی تحریر وترقیم ایتدیرمشلردر

نوله جانم كبی باشمده كوتورسم دائم
قدمی رسم درر حضرت شاه رسالت
كل كلزار نبوت اوقدم صاحبدر
بختیا طورمه یوزین سور قدمینه اوكالت

بختی تخلص بیوررلر ایدیكه جلوس همایونلرینه دخی تاریخ واقع اولمشدر پادشاه مشار الیه حضرتلرینك جملهٔ محاسنندن بریسی دخی وراثت تخت دولت حقنده ترتیب اصول وقانون ایلمسیدر چونكه سلطان مراد اولك قوصوه محاربەسی عقیبنده شهادتی وقوعنه مبنی یلدرم بایزید خان جلوس ایدوب دفع فتنهٔ موهومه قصدیله برادری یعقوب چلبی یی ازاله ایلدیكندن صكرەلری بو بدعت سیئه تأسس ایلمشیدی یلدرم خان وسلطان بایزید ثانی شهزادەلری مثللو منصب وعسكر صاحبی اولوبده مقاتلاته جرأت ایدنلرك دفع غائلەلری امر ضروری دینلسه بیله بوقدر عظیم سلطان سلیم ثانی وسلطان مراد ثالثك سرای همایونده تك وتنها بیغوله نشین انزوا اولان معصوملرینه قدر سرایت ایلدیكندن عموم خلقه داغ درون اولمسنه مبنی اذهان انامی تسلیه ضمننده نیجه افسانەلر ترتیب اولنمشدركه حالا السنهٔ عوامده دوران ایدر

شهریار مشار الیه حضرتلری برادرلری سلطان مصطفی یه تعدی ایتمیوب

بالکز شهزادکانك طشره مناصبنه کوندرلمسی قاعدهٔ جاریه سنی الغا وارسال لحیه وتولید ذریات ایتمرلرینی منع ایله تخت سلطنتی اکبر شهزادکانه تخصیص ایلمکله وصیت وترتیبلرینه توفیقا برادرلری مشار الیه سلطان مصطفی تخت سلطنته اجلاس اولندی لیکن قوهٔ ممیزه سی مفقود وحل وعقده عدم لیاقتی مشهود اولدیغندن بیك یکرمی یدی سنه سی غرهٔ ربیع الاولنده اتفاق ارکان دولت ایله خلعت سلطنت دوش بی اقتدارندن نزع واکبر شهزادکان احمد خانی اولان سلطان عثمان ثانی یه الباس قلندی

سلطنت مصطفی خان اول

سلطنت عثمان خان ثانی

بیك یکرمی یدی سنه سی جمادی الاولیسنده صدر اعظم دیار بکردن حرکت ایدرك واننده قریم خانی جانبك کرای خان ایله لدی الملاقات تبریزه واصل اولندقلرنده والیسی اولان قارچغای خان مملکتی تخلیه واهالیسنی اردبیله طوغری سوق ایلمش اولدیغی تحقیق اولنمغله مشار الیه جانبك کرای خان بونلرك غارتی سوداسنه دوشدی دفتردار باقی پاشا وسائر کار ازموده اولان امرا اوتوز قرق ساعتلك مسافه یه قدر ایلغار ایلمك مخالف حزم واحتیاطدر زیرا مقاتله لازم کلور ایسه عسکرك یورغون بولنمسی برفنالغی موجب اولور دیدکلری حالده کارکر تأثیر اولدیغندن ناچار صدر اعظم برقاچ بکلربکی ترفیق ایدرك ارائهٔ رخصت ایلمکله ایکی کون ایکی کیجه ایلغار ایله اردبیله قریب سراو نام صحراده ایرانیلره یتشدیلر ایسه ده قارچغای خان بونلرك صورت هجوملرینی تحقیق ایلمش اولدیغندن عسکرینك اکثریسی پوصولره قویمشیدی جیوش عثمانیه بلا انتظام وایلرو سی ارقه سندن بی خبر محاربه یه مباشرت ایلدکلرنده پوصولرده اولان ایرانیلر بونلری اورته یه الدقلرندن وذاتا دخی یورغون بولندقلرندن قریم خانی وبعض بکلربکیلر کوچ حال ایله اردوی همایونه عودته قدرتیاب اولوب ماعداسی مقتول ومأسور اولدی بونك اوزرینه معسکر همایونده عقد مجلس مشورت اولنوب چغاله زاده وقعه سی مثللو برحادثهٔ فجیعه ظهورندن احترازا اظهار جلادت وایلرویه طوغری حرکت اولنمق قرارپذیر اولمغله برقاچ کون کیدیلوب معرکه کاه اولان سراو صحراسنده نصب خیام آرام قلندی

شاه عباس صلح نیاز یله ایلچی ومکتوب کوندرمکدن خالی اولمیوب بوکره
اردبیلی وحتی شاهان صفویه‌نك مرقدلرنده اولان مجوهراتی بیله رفع
وتخلیه ایلمش اولدیغی استخبار اولندیغنه وایران سفرلری تعب بلا فائده‌دن
عبارت ایدوکی بوکره دخی تحقق ایلدیکنه مبنی نصوح پاشا زماننده عقد
اولنان شروط موجبنجه تجدید مصالحه‌یه موافقت اولندی وشاه طرفندن
صدر اعظمه وسائر وزرا وامرایه کلیتلو ذخائر وفواکه ارسال وطرف
همایونه دخی هدیهٔ مشروطه ایله برابر درت رأس فیل تقدیم قلندی
بعده توقاده عودت خلالنده صدر اعظم سکتهٔ عزله کرفتار وقائمقام
بولنان صدر سابق محمد پاشا ثانیا مهر همایونله کامکار اولمشدر
بو مصالحه حکمنجه دولت علیه اذربایجان وشروان الکاربنی الندن
چیقاردی ایسه‌ده ویریلان عهد نامهٔ همایونده ام المؤمنین حضرت صدیقه
جنابلرینه واصحاب کزین وائمهٔ مجتهدین حضراتنه طعن اولنمامق وجانب
سلطنت سنیه‌یه تبعیتله وایه‌دار اولان شمخال وسائر حاکمان طاغستانه
تعرض قلنمامق وروسیه‌لولرك بحر حزر کنارنده انشا ایتدکلری ترك قلعه‌سنك
قلع وقمعی خصوصنه تشبث قلندقده عساکر ایران طرفندن مداخله
وقوعبولمامق شرطلریله حدود وسنوره دائر وسائر قیود لازمه درج وتسطیر
قلنمشدر
سلطنت سنیه‌نك آقدکزده ساحلدار وصاحب معامله اولان دولتلردن
انکلتره وفرانسه ونمچه وونديك دولتلرندن ماعداسیله مصالحه‌سی اولمامغله
اسپانیا وایتالیالولر طرفندن ترتیب وتجهیز اولنان سفائن حربیه وباخصوص
مالطه اطه‌سی قورصانلری دائما سفن اسلامیه‌یی نهب وغارتله
مشغول اولدقلرینه وافریقا اهالیسی وبلکه بتون ملت اسلامیه اسپانیولرك
اندلسلولر حقنده متجاسر اولدقلری حرکات ظالمانه‌دن طولایی خصم
قویلری بولندیغنه مبنی دولت علیه دخی مالطه واسپانیا قورصانلرینه
مقابل جزایر وتونس وطرابلس اوجاقلرینی احداث ایلدیکندن بونلر
بیننده علی الدوام محاربات بحریه ویکدیکری ساحللرینی غارت ویغما جاری
اولمسیله برابر هرسنه دخی دونمای همایون آقدکزه چیقاریلوب ایتالیا
واسپانیا ساحل وجزیره‌لری غارت ایتدیریله‌رك اسرا واموال غنایم اخذیله

طائفهٔ عسکریه اغنا ومصر ایله استانبول بیننده امد وشد ایدن سفن اسلامیه‌یی ضبط واستیلایه فرصت بین اولان قورصانلرك دفع وتنکیلنه اعتنا قیلنور ایدی بنابرین طرفینك اللرنده یکدیکردن النمش کلیتلو اسرا بولنمغله صاحب قدرت اولنلری اعطای فدیه ایله تخلیص نفس ایدرلر وقدرت وسامانی اولمیانلر بعضا مذکور اوجاقلرجه ویاخود دولتجه مبادلهٔ اسرادن مستفید اولورلر ایسه‌ده اکثر اوقاتده کیلرده کورك چکمك خدمتیله مقید بولنورلر ایدی اوروپا اهالیسندن غشبر نام کمسنه اسلام اسیرلرینی بولندقلری یرلردن صاتون آلوب ولیلرینه بیع ایلمك تجارتیله کسب ثروت وملت اسلامیه‌یه من جهة خدمت ایلدیکندن نقشه جزیره‌سنی دوقه‌لق نامیله التزام ایدوب نیچه مصالحه‌سنده دخی مستخدم اولمغله دولتجه تحصیل شهرت ونام ایلمشیدی مؤخرا بغدان ویوده‌لغنه طالب وبذل اموال ایله نائل مطالب اولوب ایکی سنه صکره عزلی واقع اولدقده لهلولردن استغاثه ایله قرق اللی بیك قدر عسکر جمع ایدرك اعلان عصیان ایلدی

دفتردار مشهور انکجی‌زاده احمد پاشا مشرف فوت اولدقده اوقافنی تنظیم ایلدکدن صکره یوز بوك اقچه که عصرمز حسابنه کوره تقریبا قرق بیك لرای عثمانی ایدر افراز ودائما اوزی نهرندن چیقوب قره‌دکز ساحللرینی غارت ایدن قزاق اشقیاسنك دفع مضرتلری ضمننده اوزی قلعه‌سنك بناسنه صرف اولنمغی وصیت ایلدیکندن قلعهٔ مرقومه بنا وبندر وافکرمان وابوجاق سنجاقلری الحاقیله اوزی ایالتی تشکیل اولنه‌رق اسکندر پاشای غازی‌یه توجیه قلنمشیدی عاصی مزبورك وله اردوسنك تدمیری ایچون پاشای مشار الیه سرعسکر تعیین وقلغای سلطان ایله سلستره بکلربکیسی معیتنه ترفیق اولنمغله بیك یکرمی طقوز سنه‌سی نهر پروت قربنده ترتیب صفوف حرب وقتال واون سکز کون نائرهٔ کارزار اشتعال اولندی

لهلولرده یارای مقاومت قالمدیغندن ناشی عودته مباشرت ایدوب لکن هجوم تاتاردن محافظه ایچون ارقه‌لرینه عربه‌لرینی دیزه‌رك کیدرلر وجیوش تاتار وعساکر جرار دخی تعقیب ایدرلر ایدی بوحال ایله برقاچ کون ایچنده چید باشی نام محله واصل اولدقلرنده طغیان نهر لهلولره

مانع مرور اولدیغنه وذاتا دخی پك پریشان حاله کرفتار اولدقلرینه مبنی طائفهٔ تاتار خونخوالق مراسمنی کما ینبغی اجرایه درکار اولمغله نهر مزبوری بوزه‌رك کچن اوچ بش یوز لهلودن ماعداسی قنطرهٔ شمشیردن مرور ایلدی وبغدانه فرار ایدن عاصی غشبری دخی اهالی بغدان تبریهٔ ذمت قصدیله قتل ایلدکلرندن یکیدن ویوده نصب واقعادیله مصلحت ختام پذیر اولدی

قپودان دریا بولنان کوزلجه علی پاشا اقدکرده فتوحات عظیمه‌یه نائل اولوب تسخیر ایلدیکی التی قطعه قالیون ایله درسعادته عودت وخاکپای پادشاهی‌یه اوموزلرنده برکیسه غروش یعنی ریال ایله ایکیوز اسیر تقدیمنه مسارعت ایدرك مظهر الطاف همایون اولمغله صدر اعظم محمد پاشا استرقاب بلیه‌سیله النان کمیلر تحت معاهده‌ده اولان فرانچه وونديك سفینه‌لریدر دیه‌رك اعتراض وایلچیلری دخی دعوایه اغرا ایلدی ایسه‌ده کارکر اولمدقدن بشقه عزلنی استلزام ایلمکله قپودان مشار الیه صدر صدارته اعتلا ایلدی لکن برقاچ آی مرورنده فوت اولدیغندن بوستانجی باشیلقدن وزارت رابعه ایله اخراج اولنمش اولان حسین پاشا مسند نشین صدارت عظما اولدی

لهلولك برقاچ کره‌لر بغدان اراضیسنه وقوعبولان تجاوز وتعرضلری وسلطان عثمان خان حضرتلری اجداد عالی نژادلری وتیره‌سی اوزره بالذات سفره کتمکه طالب برپادشاه نوجوان ایدوکی جهتلرله موکب همایونلری لوازماتنك استحضارینی امر ایلدیلر بین الوکلا منعقد اولان مجالس مشورتده له دولتی پادشاه عالیجاهك اختیار کلفهٔ حرکتنه دکر خصمادن اولمدیغی وسنهٔ سابقه‌ده اسکندر پاشادن یدکاری سلهٔ قهر وتدمیر مرتبهٔ کفایه‌ده کورلمیوبده بردرجه دها تربیه‌لری مراد پادشاهی ایسه وزرادن برینك مأموریتیله مطلوب حاصل اوله‌جغی بیان اولندی ایسه‌ده سلطان عثمان حضرتلری بالذات عزیمت خصوصنده اصرار ایلمکله بیك اوتوز سنه‌سی اواسطنده استانبولدن تحریك رکاب شوکت وایساقجیده قوریلان جسردن طونه نهری مرور اولنه‌رق خوتین قلعه‌سی جوارینه مواصلت بیورلدی له اردوسی قلعهٔ مذکوره‌نك قربنده

واستحکام ایچنده بولنمغله هر طرفدن محاصره ومقاتله یه اغاز اولنمسیله برابر ولاة اطرافك وباخصوص قریم خانی جانبك کرای خان ایله اردل قرالی بتلن غابورك ومملکتین ویووده‌لرینك التحاقیله موکب همایونده بك کلیتلو جمعیت حاصل اولدیغندن طرف طرف سوق غارتکران ایله لهستان سرتاسر تاراج ویغما اولنوب یالکز یوزبیك نفردن زیاده اسیر اخراج قلنمشدر فقط ادارهٔ امورحربیه دار السعاده اغاسی سلیمان اغانك ید استبدادنده اولدیغندن برایدن متجاوز مدتده دشمن اردوسی اوزرینه وقوعبولان یورویشلر نتیجه پذیر اولمیوب موسم شتا دخی تقرب ایتمکده بولندیغندن لهلولرك افلاق ویووده‌سی واسطه‌سیله عرض واسترحام ایتمکده بولندقلری مصالحه خصوصنه مساعدهٔ سنیه ارزانی بیورلغله مقتول غشبر ویووده‌نك لهلولره تسلیم ایلدیکی خوتین قلعه‌سی جانب دولت علیه‌یه رد اولنمق شرطیله بروجه معاهدهٔ سابقه ترك محاربه اولنه‌رق موکب همایون بیك اوتوز برسنه‌سی اوائلنده دار السلطنت السنیه‌یه واصل اولدی

سلطان عثمان خان حضرتلری له سفرنده مظفریت کامله‌یه نائل اوله‌مدیغنی طوائف عسکریه‌نك غیرتسزلکنه حمل ایله منفعل اولدیغندن دارالسعاده اغاسی وخواجه عمر افندی وحرم اغالری سوقیله عربستانه طوغری کیدوب فارسان عربدن عسکر ترتیب وانلر ایله یکیچری وسپاه طائفه‌سنی تأدیب ایتمك قیدینه دوشدیکنه وخوتین سفرنده حسین پاشا اوزرینه صدراعظم اولان دلاور پاشا دخی ادارهٔ امور دولتدن غافل ساده دل برآدم اولدیغندن بودرد جانکاهك اندفاعنه چاره بوله‌مدیغنه بناء پادشاه حضرتلری حجه کیتمك شایعه‌سیله استحضار لوازماته مباشرت ایدوب ارکان دولت هرنقدر منعه چالشدیلر ایسه‌ده مفید اولمدی نهایت سنهٔ مزبوره رجبنك سکزنجی کونی سپاه زوربالری سرای همایونده مجتمع اولوب پادشاهی بومقوله افکار مضره‌یه سوق ایدن صدراعظم ودارالسعاده اغاسی وخواجه عمر افندی ایدوکندن بونلرك قتلی مطلوبمزدر دیه‌رك واوله‌ساز اولمقده وصدور عظام تسکین فتنه ایچون مزبورلرك فدا ایدلمسنی پادشاهه نصیحت ایلدکجه اظهار غضب وعناد بیورلمقده ایکن سلطان مصطفی‌یی ایسترز دیو براوازه ظهور

ایتمکله طوغانجی باشی دلی درویش رهنمالغی ایله مشارالیهی چیقاروب علمایی اجرای رسم بیعته اجبار ایلدیلر بوخبر سلطان عثمانه واصل اولدقده صدر اعظم ایله دارالسعاده اغاسنی عسکره تسلیم ایلدیکندن پاره پاره ایلـلریله برابر ایش ایشدن کچمش بولندیغنه مبنی سلطان مصطفی یی الوب یکیچری قشله‌لری وسطنده واقع اورته جامعه کوتوردیلر سلطان عثمان اول کیجه یکیچریلره دخالت قصدیله صدر اعظم نصب ایلدیکی حسین پاشانك تدبیری وجهله اغا قپوسـنه عزیمت ایتدی ایسه‌ده یکیچری طائفه‌سی حسین پاشایی وکندولرینه نصیحته اغاز ایدن یکیچری اغاسنی اعدام وسلطان عثمانی دخی اورته جامعه ایصال ایلدیلر سلطان مصطفی طرفندن صدر اعظم نصب اولنان داود پاشا خائنی عثمان خان برکشته اقبالی برجارشو عربه سنه قویوب یدی قله‌یه کوتوردکدن صکره کندوسی ومعلوم الاسامی برقاج عونهٔ خونه‌سی مباشرتلریله شـهید ایلدی سلطان عثمـان اون درت یاشنده پادشاه اولوب غرور جوانی وسؤ قرین القـاآتی ایله نامناسب ایشـلره جرأت وباخصوص کیجه‌لری قوله جیقوب میخانه‌لر باصه‌رق طوائف عسکریه‌دن بولدیغنی اعدام ایده کلدیکنه وطریق علمیه رجالنك ارپه‌لقلرینی رفع ایلدیکنه مبنی هر طرفدن مظهر دشنام ونفرت اولمغله درت سنه‌دن مجاوز سلطنت سوردکدن صکره بوفلاکته مبتلا اولدی وخوتین سـفرینه عزیمت ایلدکلری اثنـاده بی جرم وکناه قتل ایلدیکی برادری سـلطان محمدك بد دعاسنه اوغرادی

سلطنت ثانیهٔ مصطفی خان اول

سلطان مصطفی‌نك ادارهٔ امور سـلطنته مجرب اولان اقتـدارسزلغی جهتیله طائفهٔ عسـکریه فوق‌العاده یوزه چیقارق تا صدارت عظمادن مناصب صغیره‌یه قدر عزل ونصب خصوصنی وسائر اموری یدتغلبلرینه الدیلر ایسه‌ده خیانت ولی نعمت ایله هر جانبدن مظهر لعن وطعن اولدقلرندن برایکی دفعه صدر اعظم داود پاشایه هجوم وبز سلطان عثمانی امانت ویرمشیدك نیجون قتل اولندی دیو غوغایه اغاز ایدرك بالاخره یکرمی سکز کون مرورنده خائن مزبورك عزلی وقوعندن صکره ایوب سمتنده مختفی اولدیغی محلدن جیقاریلوب بالتصادف شهید مشارالیهی بندردیکی عربه ایله یدی قله‌یه ارسال واختـناق اولندیغی مثللو مبـاشر

قتل اولان سائر خائنلر دخی اعدام اولنمش وفقط دلی درویش مقدمجه طمشوار میرمیرانلغیله کتمش واوراده آتدن دوشوب کبرمشدر

سلطان مصطفی نك اون بش ای قدر ممتد اولان اشبو سلطنت ثانیه‌سی اوانی انواع شورش واختلال ایله مرور ایدوب داود پاشادن صکره مره حسین پاشا ولفکه‌لی مصطفی پاشا وکورجی محمد پاشا وتکرار مره حسین پاشا متصدیٔ امور صدارت وبالاخره کمانکش علی پاشا نائل مهر وزارت اولمغله اصلاح عالم بر پادشاه عاقل وقاهره محتاج ایدوکنی درپیش ایدرك اتفاق ارکان دولت ایله بیك اوتوز ایکی سنه‌سنی ذی القعده‌سنك اون دردنجی کونی اکبر شهزادکان احمد خانی اولان سلطان مراد خان رابع حضرتلرینی تخت عالیبخت عثمانی‌یه اجلاس ایلدیلر سلطان مصطفی یه مسکن قدیملرینه عودت ایدوب اون التی سنه صکره مرتحل دار آخرت اولمشدر

سلطنت سلطان مراد خان رابع

سلطان احمد خان حضرتلرینك ارتحاللرندنبرو درت بش سنه ایچنده اوچ دفعه جلوس بخششی ویرلدیکه هر بری عصرمز حسابنه کوره تقریبا برملیون لرای عثمانی‌یه بالغ اولور ایدی بوسببله وباخصوص سلطان مصطفی نك والده‌سی بقای مسند فرزند زعمیله بغاة عسکره پك چوق التون اعطا ایلمش اولدیغندن خزینهٔ همایونه ضعف کلدیکنه مبنی سلطان مراد حضرتلرینك تصمیم جلوسلرنده بخشش طلب اولنمامق اوزره طوائف عسکریه ایله مقاوله اولنمشیکن نقض قراره ابتدار وطلب عطیه ایله ارکان دولتی بیزار ایلدکلرندن بالضروره مقطوعا بر مقدار شی اعطاسیله اسکات اولندیلر

بغداد والیسی یوسف پاشا تسامح ولاة سابقه ایله بغدادده کسب قوت واقتدار ایدن عساکر سرکرده‌لرندن بکر صوباشینك قتل واعدامنه تشبث ایلدی ایسه ده عکس قضیه ظهوریله پاشای مشار الیه وادیٔ عدمه عائد وبکر صوباشی مسند حکومته صاعد اولدیغی خبری عصر مصطفی خانیده وارد اولدقده دیار بکر والیسی حافظ پاشا سرعسکر تعیین وارسال اولنمشیدی مشار الیه معیتنه مأمور عساکر ایله بغداده واصل اولوب محاربه ومحاصره‌یه آغاز ایلمشیکن بکر صوباشینك استعانه واستحمانه مبنی شاه عجمك کلك اوزره ایدوکی زبانکذار ودرون بغدادده شاه نامنه

خطبه قرائت وسکه ضرب اولنمغه مباشرت قلنه جغی استخبار اولنمغله حافظ پاشا غائلهٔ عظیمه حدوثندن احترازا ایالت بغدادی بکر صوباشی یه توجیه ایدرك دفع مباینت ایلدی بکر صوباشی دخی وظیفهٔ تشکری ایفا وفقط تحصیل اطمینان ایچون حافظ پاشانك عودتنی رجا ایتمکله سرعسکر مشار الیه دیار بکره رجعت ایلدیکنی متعاقب شاه عباس عساکر وافیه ایله جوار بغداده رهبت بخشای ورود اولدی بکر صوباشی مظهر عفو والطف پادشاهی اولدیغنی اشعار وتقدیم هدایا ایله عرض اعتذار ایلدکده شاه مشار الیه اظهار غضب ونخوت وبغدادی محاصره یه مباشرت ایدوب لکن محاربه ایله واصل امل اولمق مشکل و بلکه نا قابل اولدیغنی تیقن ایلدیکندن بغداد حکومتنی وعد ایله بکر صوباشینك اوغلی محمدی جلب واقناع ایلدیکنه مبنی مزبور محمد برکیجه مأمور محافظه سی اولدیغی قبویی آچوب عجملری ایچرویه المسی جهتیله دارالسلام بغداد کرفتار ایادی سرخسران اولدی شاه مشارالیه سنیلر حقنده انواع جور واهانته آغاز ایدوب بکر صوباشی یی دخی دراو اشکنجه لر ایله اعدام و بش اون کون صکره اوغلی مزبور محمدی دخی تمنام ایلدی

عثمان خان شهید وقعه سندنصکره قپو قولی عسکرینك کسب اشتداد ایدن ادبسزلکلری اطرافده بولنان ارقداشلرینه دخی سرایت ایلدیکندن ارضرومده بولنان نوبتجی یکیچریلری والی ولایت اولان ابازه پاشایه رعونت اظهار ایده کلملریله پاشای مشارالیه عتو وطغیانلرینه طاقت کتوره مدیکندن بر تقریبله مزبورلری قلعه دن چیقاروب اکثریسنی اعدام ایلدی

لکن بوماده دولتجه معفو طوتلسه بیله اوجاقلونك الحاح وابراملریله مظهر مواخذه اوله جغی بیلدیکندن عثمان خان شهیدك اخذ ثاری شایعهٔ ابلهفریبانه سیله رایت کش عصیان اولوب جمع ایده بیلدیکی اوتوز بیك قدر اوباش واجلاف ایله راست کلدیکی یکیچری ودرکاه عالی سپاهیلرینی قتل وافنا ایدرك سیواسه طوغری یوریدی ومرعش وقره حصار شرقی وسیواس والیلری اولان قلاون یوسف پاشا ومرتضی پاشا وطیار پاشایی وسائر بر طاقم امرایی خواه ناخواه کندوسنه التحاقه اجبار ایدوب مؤخرا یوسف پاشایی مرتضی پاشانك صنیعه سیله اعدام ایلدی

صدر اعظم کامکش علی پاشا جلوس مراد خانی‌یه باعث اولمق مزیتیله
کسب اقبال واستقلال ایدوب لکن طمع بلاسیله هدف سهام انام
اولدیغندن مقتولا عازم ملك جاودانی وقائد الجیش شهدای وزرای مراد
خانی اولوب خاتم وکالت ایله دیوان همایون وزراسندن چرکس محمد
پاشا کامکار وابازه پاشا فتنه‌سنك دفعنه سردار عسکر جرار اولمغله بیك
اوتوز درت سنه‌سی اوائلنده اسکدار دن حرکت وقیصریه قربنده عسکر
جلالی ایله ترتیب بزم رزمه مباشرت ایدوب یکیچری طائفه‌سی ازوقت
طرفنده خصم جانلری اولان ابازه پاشا سکبانلرندن اون بیك قدر شقی بی
نشانهٔ تفنك انعدام وبالضروره ابازه پاشایه عرض تابعیت ایدن مرتضی
پاشا وطیار پاشا دخالت کنان جانب اردوی همایونه عطف زمام
ایتلریله ابازه پاشا منهزما ارضرومه فراره مجبور اولدی صدر اعظم
اردوی همایون ایله ارضرومه ایکی مرحله قالدقده ابازه پاشا عفو جرایم
رجاسیله دامنگیر استرحام اولدیغندن دفع مشغلهٔ امور داخلیه قصدیله
مظهر عفو عالی اولوب ارضروم قلعه‌سنه ایکیبیك نفر یکیچری وضع
اولنه‌رق بغداد سفری مهماتی استحضاری ایچون صدر مشارالیه توقاد
طرفلرینه عودت ایلدی
مقدما سلامت کرای خانك قالغایی ایکن فرار ایدوب استانبولده ومؤخراً
ردوسده توقیف اولنان محمد کرای عصر مصطفی خانیده صدر اعظم
مره حسین پاشا سوقیله جانبك کرای اوزرینه قریم خانی نصب اولنمشیدی
سلطان عثمان زماننده دار السعاده اغالغندن معزول اولان مصطفی اغا
مصره کیدر ایکن ردوسده مشارالیه محمد کرای ایله کورشدکده سابقهٔ
رنجش ایله خان مزبور اغای مرقومه بعض مرتبه توبیخ ودشنامه
اغاز ایلمش اولمسیله سلطان مراد خان حضرتلری جلوسنده مصطفی اغا
تکرار دار السعاده اغالغی ایله بکام اولدقده اخذ ثاره قیام ومحمد کرایی
مسند خانیدن عزل ایله ثانیا جانبك کرای خانی نصب ایتدیرمك
تحصیل مرام ایدوب لکن خان جدیدی اجلاس ایلمك مأموریتنه تعیین
اولنان قپودان رجب پاشا و وزرادن ابراهیم پاشا کفه‌دن ایکی مرحله
ایاروله‌دکده خان معزول محمد کرای وقرنداشی شاهینکرای عساکر کلیه ایله
قارشولیوب وقوعبولان محاربه‌ده عساکر عثمانیه منهزم وابراهیم پاشا ایله

خیلی عسکر منعدم اولمغله قپودان پاشا وجانبك کرای کوچ حال ایله دونمایه وطائفهٔ تاتار غالبانه کفه‌یه داخل اولدیلر ارتق بونك اوزرینه قپودان پاشا طرفندن محمد کرایه ابقا فرمانی وخلعت خسروانی ارسال اولنه‌رق ید اختلاسنده اولان کفه قلعه‌سنی وهنکام محاربه‌ده الدیغی طوبلر واسیر ایتدیکی جنود عثمانیه تخلیص ایدیله‌رك دونمای همایون استانبوله عودت ایلدی وبو اویغونسزلغه باعث اولان دار السعاده اغاسی مصطفی اغا کدرندن فوت اولدی

صدر اعظم چرکس محمد پاشا سفر بغداد تدارکاتیله مشغول ایکن مرتحل دار عقبا اولدیغندن خاتم صدارت دیار بکر والیسی حافظ احمد پاشایه احسان واعطا اولنمغله مشارالیه هیئت اردوی همایونی دیار بکره جلب وتنظیم مهمات ایلدکدن صکره جانب بغداده عطف زمام وبیك اوتوز بش سنه‌سی اوائلنده پیرامن زورادہ نصب سر ادقات احتشام ایلدی

کورجستان ملکی طهمورس خان اوزرینه شاه عجم اوتوز بیك قدر عسکر سوق ایدوب لکن برطار بوغازده کورجیلر مذکور عجملری وقوماندانلری اولان قارجغای خان وامیرکونه خانی تدمیر واستیصال وبدی بیك قدر رؤس مقطوعه ایله یکرمی نفر زنده ایرانیی اردوی همایونه ارسال ایلدکلرندن سردار مشارالیه برمقدار عسکر اعزامیله طهمورس خانه اعانه ایدوب اوجانبدن عجملری تضییق وتخفیف وکندوسی دخی زهاب بوغازندن ممالك ایرانه دخول ایله غارات وتخریب ایتمك وذکر اولنان بوغازی طوتوب عساکر ایرانی بغداد طرفنه چکیرمامك وبوجهتلرله بغدادی براقدیرمق قیدینه دوشدیکنه وهیولای مطالعاتنه صورت بخش وثوق وامنیت اولدیغنه مبنی بیوك طوبلر ولوازمات قلعه کیری استحصالنده قصور وغفلت ایلمشیدی موصله لدی الوصول عقد اولنان مجلس عمومیده بالجمله وزرا وامرا وطوائف عسکریه ضابطانی بغداد محاصره‌سنه عزیمت رأی وتنسیب ایلدکلرندن منوی ضمیرینی اظهار واجرایه قادر اولمدی حتی مجلس مشورتده بغدادك انختارلری جیبنده‌در دیدیکی شایع اولدیغندن بغداد پیشکاهنه نزول اولندیغی کون قلعه‌دن طوب وتفنك انداختیله مدافعه‌یه اغاز اولندقده سپاه زور باری آلا

بغدادك انحلالرینی دیه‌رك استهزایه جرأت ایتدیلر موجود اولان برقاچ قطعه کوچك طوب امر محاصره‌یه کافی اولمامق حسبیله استانبولدن وبصره قلعه‌سندن بال یمز طوبلر جلب اولنوب یدی سکز آی حرب وقتاله اهتمام قلندی ایسه‌ده شاه عباس اللتمش بیك قدر کزیده سپاه ایله نهر دجله کنارینه نصب خیام آرام ونو بنو محصورینه امداد واعانه ایله تلفاتلرینی اتمام ایده کلدیکندن بشقه جابجا اردوی همایونه دخی هجوم وصولت ایتمکله شاهد فتح وظفر آیینهٔ قدرده جلوه‌کر اولمدی لکن شاه مشارالیه دخی سلطنت عثمانیه‌نك بر وجهله بغداددن واز کچمیه‌جکنی درك ایتمکله تسلیم بغدادی اساس مصالحه ایدرك بعض شرائط ایله عقد معاهده‌یه راضی اولوب اقتضای مصلحت بالمخابره قرارلشمق اوزره ایکن سپاه زوربالری قحط وغلا وتعفن هوا سببلریله عودت خصوصنده اصرار وصدر اعظم حقنده بی ادبانه حرکت باغیانه اظهار ایتملریله نقلنه امکان مساعد اولمیان بیوك طوبلر زیر آب وترابده ستر اولنه‌رق بالضروره عودت اولندی

حافظ پاشا عدم موفقیتندن طولایی معزول وصدر اسبق خلیل پاشا بیك اوتوز التی سنه‌سی ربیع‌الاولنده مقام صدارته موصول اوله‌رق اردوی همایون جانبنه راهی اولمغله حلبده تنظیم مهمات سفریه ایله مشغول اولدی

اردل قرالی بتلن غابور ایله نمچه‌لولر بیننده محاربه آکسك اولیوب بعضا دخی امرای سرحد اسلام طرفندن قرال مشارالیهه اعانه اولندیغندن دولت علیه ایله اوستریا دولتی بیننده منعقد اولان مصالحه قرین اختلال اولمغله نمچه‌لولرك اللی بیك عسکردن مرتب بر اردو ایله منتهای حدود عثمانیه اولان استرغون جوارینه کلدکاری بودین والیسی مرتضی پاشانك مسموعی اولدقده سرحدات اسلامیه عسکرینی جمع وقرال مشارالیهی دخی جلب ایدرك دفع دشمن ایچون اوجانبه حرکت ایلدی نمچه‌لولر استحکام التنده اولدقلری حالده برآی قدر محاصره اولنوب قلت زاد وامتداد مقاتلات سببلریله جیوش دشمنك نصفندن زیاده‌سی رهرو وادی عدم اولوب بقیه‌سی فراره مجبور اولدی بونك اوزرینه امر حربك علو کیر اشتداد اولمامسی طرفیندن التزام اولندیغندن بیك اوتوز التی سنه‌سی

رجبنده پاشای مشار اليه معرفتيله مصالحه تجديد ويكرمى بش سنه مدتله
تحديد قلندى

صدر اعظم خليل پاشا بغداد سفرى نيتيله حلبدن حركت وديار بكره
مواصلت ايلدكده ايرانيلرك اخسخه‌يى محاصره ايلدكلرينى بالاستخبار
ارضروم واليسى اباظه پاشايى سرعسكر نصب ايدوب معيتنه برقاچ بكلر
بكى تعيين ايلديكندن اباظه پاشا دخى ارضروم صحراسنه اردو قوروب معيتى
مأمورلرينك ورودينه مترقب ايكن صدر مشار اليه خدمت سرعسكرى‌يى
وشلنك حسين پاشايه تفويض وتحويل ايلديكنه واباظه پاشا ايسه وقعهٔ
سابقه‌دن طولايى طرف دولتدن مستشعر اولمغله بو ماده بتون بتون سلب
امنيتى موجب اولديغنه مبنى دفعهٔ ثانيه اوله‌رق رفاقتنده بولنان يكيچريلرى
قتل واعدام ومشار اليه حسين پاشايى دخى كمنام ايلديكى استماع اولندى
بنابرين تقديم اهم قاعده‌سنجه اردوى همايون ارضرومه دوندريلوب
برآى قدر اباظه پاشا محاصره اولنمش ايسه ده تسخير قلعه ممكن اوله‌مديغندن
وموسم شتا دخى تقرب ايلديكندن صدر مشار اليه توقاده عودت خلالنده
عدم موفقيتندن ناشى بيك اوتوز يدى سنه‌سى رجبنده مهر وكالتدن
جدا وسلحدارلقدن يكيچرى اغالغيله چيقوب بغداد سفرندن صكره معزول
ومتعاقبا قبه وزارتنه موصول اولان بوسنه‌لى خسرو پاشا نائل مسند
صدارت عظما اولدى اباظه پاشا خليل پاشانك سلحدارلغندن نشأت ايتمش
اولديغندن مشار اليهك صدارتى اباظه پاشانك استمالت وحسن استخدامنه
مبتنى ايكن عكس قضيه ظهوره كلدى

قريم خانى محمد كراى وقعهٔ سابقه‌دن صكره اوامر دولته چندان التفات
ايتمديكندن بشقه اطرافه تعرضه باشلاديغنه وازان جمله اوزى قيرنده
متوطن اولان امراى تاتاردن قانتمر ميرزا اوزرينه برادرى شاهينكرايى
كوندروب ميرزاى مزبورك خانمانى تخريب وتنكيل ايتديرديكنه مبنى نائرهٔ
عتو وطغيانه سد اولمق مطالعه‌سيله قانتمر ميرزايه سلستره ايالتى توجيه
وعساكر وافيه ايله بازوى اقتدارى تحكيم اولنمشيدى خان مشار اليه تكرار
مزبور شاهينكرايى يكرمى بيك قدر تاتار ايله ارسال ايتمكله طونه نهرينى
مرور ودوبريجه اوه‌سنده قانتمر ميرزا ايله آهنك جنك وشرور ايتمش ايسه ده

انهزام فاحش ایله منهزم وعسکرینک اکثریسی منعدم اوله‌رق قوت وسطوتلرینه خلل تطرق ایلدیکی بونک اوزرینه جانبک کرای خان بوکره دخی قریم خانلغیله اجلال ودوغای همایون ایله کفه‌یه ارسال اولنوب طوائف تاتار دخی تلقی بالقبول ایلملریله بلا محاربه تخت قریمه جالس اولدی دوغای همایونک عودتندن صکره محمد کرای باشنه جمع ایلدیکی نوغای وقزاق اشقیاسیله تکرار جانبک کرای اوزرینه هجوم ایلمش ایسه‌ده وقوعبولان مقاتله‌ده مقتول و برادری شاهینکرای فراره مجبور اولوب بش التی سنه سرسری کزدکدن صکره بالضروره طرف دولته دخالت ایلدکده ردوسده اقامه قلنمش ومؤخرا قتل اولنمشدر مشهور غزل مصنع اشبو شاهینکرایکدر

صدر اعظم خسرو پاشا اباظه پاشا غائله‌سنک دفعی ضمننده جانب ارضرومه تحریک طوغ وعلم ایدوب ترجان صحراسنه واصل اولدقده اباظه پاشانک وقوعبولان استمدادینه مبنی اون بش بیک قدر ایران عسکریله شمسی خانک ارضرومه کیرمک اوزره اولدیغنی استخبار ایتمکله قارص بکلر بکیسی سفر پاشایی کوندروب بالمحاربه عساکر مزبوره‌یی تدمیر وشمسی خانی اسیر ایتدیردکدن وقرق کون محاصره ایله اباظه پاشایی استیمانه اجبار وارضروم قلعه‌سنی بالتعمیر عساکر وافیه وضع ایلدکدن صکره اباظه پاشایی مستصحبا بیک اوتوز سکز سنه‌سی اوائلنده استانبوله واصل وانواع التفات سلطانی‌یه نائل اولدی اباظه پاشا دخی مظهر عفو وصفح پادشاهی واولا بوسنه ومؤخرا اوزی ایالتلریله قرین الطاف شهنشاهی بیورلدی

سنهٔ مزبوره اواخرنده صدر مشار الیه جانب ایرانه سوق موکب عظمت ایدوب اناطولینک مواقع عدیده‌سنده حادث اولان جلالی اشقیاسی بقیه‌سنی کشتهٔ تیغ سیاست ایدرک موصله وصولنده قرق اوچ سنه فرمان فرمای ایران اولدقدن صکره وفات ایدن شاه عباسک یرینه حکمران ایران زمین اولان حفیدی شاه صفینک همدانده اولدیغی وقرق بیک قدر کزیده سپاه عجم ایله زینل خانی محافظهٔ حدود ایچون ارسال ایلدیکی استخبار اولنمغله صدر اعظم دخی حلب بکلر بکیسی نوغای پاشایی سرعسکر نصب ومعیتنه برقاچ بکلربکی واوچ بیک یکیچری ایله قول

کتخداسی مصطفی اغانی ترفیق ایدرك مقابله یه اعزام ایلدی اغای
مومی الیه بغداد فتحنده صدر اعظم اولان مشهور قره مصطفی پاشادر
مهربان قلعه سی جوارنده واقع اولان مقاتلهٔ شدیده ده اوتوز بیکه قریب
عجم قتل وتدمیر اولنوب بقیة السیوف زینل خان ایله درکاه شاهه واصل
اولدقده خان مزبور شمشیر سیاسته کرفتار وشاه دخی عازم سمت فرار
اولدی

صدر اعظم بلا مزاحم کشور ایرانه داخل اولوب همدان ودرکزین
ونهاوند وسائر مدن وقرایی تخریب ویغما ایتدیروب شاه عباسك بغدادی
استیلاسنده متصدی اولدیغی قتل وغارته بروجه اتم اجرای مجازات
ایلدکدن صکره تختگاه شاهان اولان اصفهانه طوغری هجوم اولنمق تقرر
ایتمشیکن وارد اولان خط همایون قطعی المفاد موجبنجه مقصد اقصی
اولان بغداد جانبنه مراجعت قلندی لکن عسکره بورغنلق ومهمانه
نقصانیت طریان ایلمش اولدیغندن قرق کون قدر امر محاصره یه اهتمام
اولندی ایسه ده شاهد مطلب اینهٔ توفیقده عرض دیدار ایلدیکندن
عودته قرار ویریلوب فقط بودفعه قوهٔ بازوی همت ایله طوبلر ومهمات
سائره کاملا استصحاب اولندی ایرتسی سنه ماردین صحراسی مرکز
اردوی همایون اولوب اکمال مهمات وورود جیوش تاتار ایچون بش التی
آی اقامت اولندقدن صکره سفر بغداد زمانی مرور ایتمشدر دینه رك
بیك قرق برسنه سی اوائلنده ینه دیار بکره عودت قلنمغله بوحال خسرو
پاشانك عزلنه ورکاب همایونده وزیر ثانی بولنان صدر اسبق حافظ
پاشانك صدارتنه سبب اولوب فقط خسرو پاشانك ولولهٔ شهرتی طنین
انداز مسامع یار واغیار اولدیغندن طوائف عسکریه بز سندن غیری سردار
استه میز دیه رك فرمان همایون ایله کلان مأموری پاره لمق استدیلر ایسه ده
خسرو پاشا منعه استعجال وامر پادشاهی یه امتثال ایلدی وهیئت موکب
همایون دخی استانبوله جلب اولندی سنهٔ مزبوره رجبنده قائممقام
رجب پاشا تحریکیله سپاه زوربازی رفع علم عصیان وسلطان مراد
حضرتلرینی اتاق دیوانه چیقاروب حضورنده حافظ پاشانك خونی ریزان
ایتلریله قائممقام رجب پاشا صدر صدارته اعتلا ایلدی
شیخ الاسلام یحیی افندی دخی خسرو پاشا خلافکیرلرندن بولندیغندن

تستر واختفایه مجبور اولوب روم ایلی قاضیعسکری اخی زاده حسین افندی
مسند مشیخت اسلامیه یی حائز اولدی پادشاه حضرتلری بوفتنه لرك
وقوعنی خسرو پاشایه عزو ایلدیکندن دیار بکر والیسی نصب ایلدیکی
مرتضی پاشا معرفتیله توقادده مقیم اولان مشارالیه خسرو پاشایی قتل
ایتدیرمکله بوکیفیتك شیوعی تکرار نائرهٔ فتنه نك اشتعالنی استلزام ایدرك
زوربالر پادشاه حضرتلرینی ایکنجی دفعه ایاق دیوانه چیقمغه مجبور ایدوب
خسرو پاشا کبی عجمستانه ولوله ساز اولان وزیر بی نظیری عزل وقتل
ایتدیرنلر وموصلده بوقدر عسکر ومهمات تجمع ایتمشیکن تلف واضاعه سنه
سبب اولنلر خائن دولتدربونلری بزه تسلیم وشهزادکان حضراتی ولی نعمت
زاده لرمز اولمغله وجودلرینه سوء قصد ایتمیه جکنه تأمین ایله دیه رك انواع
بی ادبلکه جرأت ایتملریله بالضروره برادران پادشاهی اولان سلطان
بایزید وسلطان سلیمان وسلطان قاسم وسلطان ابراهیم اشقیایه ارائه وصدر
اعظم ایله شیخ الاسلام طرفلرندن ابراز کفالت اولنه رق هرنقدر سرای
همایوندن طاغلدیلر ایسه ده صدر اعظم رجب پاشا سوء صنعیله مقرب
ومرغوب سلطانی اولان موسی چلبی نام دلبر لطافت منظری وبنه
بوقبیلدن اولوب چند کون مقدم یکیچری اغالغیله جیقان حسن اغایی
ودفتردار مصطفی پاشایی قتل واعدام ایلدیلر روش حاله باقلنجه
خسرو پاشانك عزل وقتلیله حافظ پاشانك صدارتنده موسی وعیسی
چلبیلر ذی مدخل اولدیغندن امثال واخلافلرینی ترهیبا وتأدیبا کرفتار
فلاکت اولمشلردر
سلطان مراد خان حضرتلری موسی چلبینك انعدامندن پك زیاده
متأسف اولمغله صدر اعظم حقنده اولان غضبنی کتمه قادر اوله میوب هنوز
آتش اختلال تمامیله کسب سکونت ایتمکسزین برکون بغتة حضورینه
جلب ایله کل بقالم طوبال زوربا باشی ابدستك وارمی دیو خطاب ایلدکده
رجب پاشا هرنقدر تبریهٔ ذمته چالشدی ایسه ده مثمر اولمیوب درحال قتل
واعدام ایتدیردیلر زیرا وقعه کونلرنده سلطان مراد ایاق دیوانه چیقمق
اوزره ایکن رجب پاشا پادشاهم ابدست الوب اویله چیقین دیدیکنی برنوع

اخافه‌یه حمل ایتمشیدی مهر صدارت قبهٔ همایون وزراسندن محمد پاشایه اعطا واشقیانك تأدیب وتربیه‌لری اسبابنك استحصالنه چاره‌جو اولمسی بروجه اکید تنبیه وفرمان بیورلدی

فصل سابق تکمله سنده بیان اولندیغی وجهله سلطان سلیمان عصرنده سفرلر واقع اولدقجه سواری اوجاقلرندن یعنی سپاه وسلحدار وعلوفجیان یمین ویسار وغربای یمین ویسار بلوکلرندن اوچیوز نفر ملازم یازیلوب بارگاه همایون محافظه‌سی خدمتنی بعدالایفا بعض مأموریتلر ویریلور ایکن مؤخراً طائفهٔ مرقومه‌نك عتو وطغیانلری مزداد اولمق حسبیله سفر اولسون اولمسون هرسنه برایکیبیك کشی ملازم یازیله‌رق بالجمله مقاطعات میریه وجبایت جزیه‌یه واوقاف سلاطینه مستولی اولدقلرندن طشره‌لرده ایتدکلری ظلم وتعدی قالمیوب امور ولاته وحکام شرعیه وظائفنه قدر تجاوز وتعدی ایدر اولمشلر ایدی صدر جدید بونلرك کسر سورت وقدرتلری ضمننده یکیچری ضابطانی بسط مقدمات معقوله ایله جانب سلطنت سنیه‌یه جلب واماله ایتمکله بعدازین سلطان سلیمان قانوننندن خارج خدمت ویریلمیه‌جکی اعلان اولنوب بونك اوزرینه سپاه طائفه‌سی عقد جمعیت شقاوت ایتدیلر ایسه‌ده یکیچریلرك صولت وهجوملریله پراکنده وپریشان اولدیلر بعده کلخانه میداننده واقع سنان پاشا قصرنده کافهٔ وزرا وعلما واوجاقلر اغالری وضابطانی حاضر اولدقلری حالده بردیوان عمومی عقد اولنوب پادشاه حضرتلری زوربالرك منجاسر اولدقلری شقاوتی وطشره‌لرده متصدی اولدقلری مظالمی تعداد ایله بونلرك تأدیب وتربیه‌لرنده اختیار تهاون اولنور ایسه ممالکك خرابیتی وخزینه‌نك فقدانی استلزام ایده‌جکنی اوردهٔ زبان مقال ایتدکده یکیچری ضابطانی پادشاهمزك رضاسنه مخالف حال وحرکتده بولنان اشقیانك قهر وتنکیلنه صرف مقدور ایده‌رز دیملریله سپاه ضابطلری دخی ایچلرنده بولنان ارباب جنایته صحابت ایتمیه‌جکلرینی تعهده مجبور اولدیلر بناءً علیه حضور همایونده قرار مادّه تعجیل وجهله سنه تعیین ایتدیریلوب همان اول‌کون فتنه‌لرده اولك ایاق اولنلردن اون بش یکرمی قدر شقی اعدام اولندی بوندن صکره کرك صدر اعظم وکرك ضابطان عسکریه شقاوت مستمره اصحابنك ازاله‌لرینه دوام وباخصوص سلطان

مراد حضرتلری بالذات تبدیل کزوب راست کلدیکی زورباری وتوتون یساغی بهانه‌سیله بك چوق اشخاصی قتل واعدام ایتمکله مهابت سلطانی بردرجه‌یه واردیکه اوچ بش کشی بریرده اوتوروب مصاحبت ایتمکه خوف ایدر اولدیلر مؤخراً پادشاه حضرتلری بروسه‌یه واورادن ازنیقه عازم اوله‌رق یوللرك تنظیم اولنماسی تهمتیله ازنیق قاضیسنی صلب ایلدیکنه مبنی بین العلما بعض مرتبه قیل وقال حادث اولدیغندن شیخ الاسلام حسین افندی والده سلطانه تذکره تحریر وبومثللو افعال قبیحه‌یه مصدر اولمامالری ضمننده پادشاهه نصیحت ایلملرینی تذکیر ایتمکله مشار الیها دخی بوتذکره‌یی طرف همایونه ارسال ایلدی شیخ الاسلام مشار الیهك مقدما شهزادکانه کفیل اولمسی جانب سلطنته برنوع نظارت حکمنی متضمن اولمق واهمه‌سی جایکیر ضمیر سلطانی اولدیغی حالده بومادّه‌نك وقوعی دخی منضم اولدیغندن سرعت سیر ایله استانبوله وصوللری عقیبنده شیخ الاسلام مشار الیهی قبریسه نفی ایچون کمی‌یه بندیروب کوندردکلرندن صکره ارقه‌سندن بوستانجی باشی مشهور دوجه‌یی اعزام ایله باروتخانه جوارنده شهد شهادتی اشراب ایتدیردیلر وحافظ پاشا وقعه‌سنده مجبور اختفا اولان شیخ الاسلام سابق یحیی افندی ثانیا لابس فروهٔ بیضای مشیخت اسلامیه اولدی

ایرانیلرك وان اوزرینه هجوم ایلدکلری استخبار اولندیغنه بناء بیك قرق اوچ سنه‌سی اوائلنده صدر اعظم سپاه‌کش اسلام اولوب اثنای طریقده دیار بکر والیسی مرتضی پاشا وارضروم بکلربکیسی خلیل پاشانك سیف سطوتلریله دشمنك دفع وتنکیل قلندیغی خبری وارد اولدیغندن صدر مشار الیه بغداد سفری مهماتنی تدارك وتنظیم ایتمك ایچون جانب حلبه مطیه‌ران عزیمت اولدی

اوزی وسلستره والیسی اولان مشهور اباظه پاشا غزا وجهاد ایله سیئات سابقه‌سنه کفارت ایتمك مطالعهٔ امیانه‌سیله تحت ایالتنده بولنان طوائف عسکریه‌یی معیتنه جلب وافلاق وبغدان وبوده لرینی دخی بیورادیلر تحریریله سفره مأمور ایدوب جمعیت عظیمه ایله طونه نهرینی مرور وقانیجه اطرافنی سرتاسر تخریب ونیجه امرا واموال کثیره اخذیله عودت

ایلدیکندن بو کیفیت له دولتیله منعقد اولان صلحی رخنه دار ایدوب
اهلولر دخی تعرضاته باشلادقلرینه مبنی پادشاه حضرتلری بالذات
اوجانبه تصمیم سفر ایدرك ادرنه یه وصوللرنده اعتذاری متضمن له
طرفندن نامه وارد اولدیغندن جنك ویا صلح خصوصی دیاربکردن جلب
اولنان مرتضی پاشایه حواله وروم ایلی وبوسنه وسلستره ایالاتی عسکرندن
وسائره دن التمشبیك قدر عسکر ترتیب وترفیق اولنه رق اعزام قلنمغله جناب
پادشاهی استانبوله عودت بیوردیلر پاشای مشارالیه کشور افلاقه لدی
الوصول اهلولرك استرحاملرینی مشمول نظر مساعده وصلح سابقی تجدید
ایدوب بعدالاستیذان معیتنده مجتمع طوائف عسکریه یه رخصت اعطا
وکندوسی رکاب همایون جانبنه عودت ایلدی
سلطان مراد حضرتلری بغداد سفرینه حاضرلنمقده ایکن ایتدکلری
استخاره حکمنه توفیقاً روان تسخیرینه تحویل نیت ایلدکلرندن بیك قرق
درت سنه سی اواخرنده ترفیع رایت عظمت واقتدار ایدوب هر مرحله ده
اشقیای عسکریه دن اله کچنلری وطور جلالیده اولان بکلر بکیلری وظلم
وتعدیلرندن شکایت اولنان حکام وامرایی بلا امان قتل واعدام ایدرك
ارضرومه واصل اولدی عساکر مجتمعه ایکیوز بیکی متجاوز اولوب
حتی ارضرومه کیریله جکی کون ترتیب اولنان الایده کذرکاه پادشاهینك
طرفینده دیزیلان عسکر اوچر صره اولدیغی حالده مرحلتین یینی
استیعاب ایتمش اولمغله اللی بیك قدری ارضرومده بالتوقیف ماعداسیله
یکرمی بش قطعه بال یمز ویوز قطعه شاهی طوب استصحاب اولنه رق
کشور ایرانه کذار وبرهفته محاربه ایله قلعهٔ روان ادخال قبضهٔ اقتدار
قلندی مراد پادشاهی سرحد ایرانده مشتا نشین اولوب اولبهارده
اصفهانه طوغری هجوم اولنمق مرکزنده ایدیسه ده عساکر کلیه نی
اورالرده باریندرمق مشکل اوله جغندن بشقه پادشاهك ایاقلرنده نقریس
علتی دخی ظهور ایلدیکندن عودته قرار ویرلدی
شاه عجم عادت اسلافی اوزره قطعهٔ اذربایجانی تخلیه وکندوسی صعب المرور
طاغلره چیقمش اولمسیله اون بیك قدر عسکر ایله مرتضی پاشا روان قلعه سی
محافظه سنه وضع اولندقدن صکره بهستان وخوی ومرند وتبریز شهرلری

تخریب اولنه‌رق پادشاه حضرتلری استانبوله وصدر اعظم مشتای دیار بکره عودت ایلدی روان خانی اولان امیرکون اوغلی طرف همایونه دخالت ایلدیکنه مبنی حلب والیلکی احسان قلندی ایسه‌ده قوانین عثمانیه اوزره اجرای حکومتده عجمی اولدیغندن استانبوله جلب اولنوب روم ایلی حصارینك اوست طرفنده واقع فریدون بك بغجه‌سی وکاغدخانه جوارنده جفتلك ووزارت خاصلری اعطا اولنمغله بش التی سنه قدر مرفهاً امرار وقت ایدوب مؤخراً تبریك جلوس ابراهیم خانی‌یه کلان عجم ایلجیسنك دسایس والتماسیله ازاله اولنمشدر

قیش اورته‌سنده عجم شاهی روانی محاصره ایلدیکی صدر اعظمك مسموعی اولدقده سبکبار دیار بکردن ارضرومه ایلغار ایلدی ایسه‌ده شدت شتادن ناشی امداده قدرتیاب اوله‌مدیغندن وروان محافظه‌سنده بولنان مرتضی پاشا دخی اثنای محاصره‌ده مجروحا مرتحل دار بقا اولدیغندن قلعهٔ روان کرفتار دست ایرانیان اولدیغی مسموع پادشاهی اولدقده اول امرده صدر اعظمه استمالتی متضمن خط همایون کوندرلدی لکن روانك فتحی عقیبنده میر میراندن برمناسبی محافظ نصب اولنوب مرتضی پاشانك عساکر مرتبه ایله قارصده اوطورمسی ووقوعبوله‌جق تعرضاتك خارجدن منعنه اقدام وایجابی وجهله امداده اهتمام ایلمسی لازمهٔ حالدن وقواعد حربیه اقتضاسندن اولدیغی صدر مشارالیهه افاده اولنمشیکن علت رقابت ودفع مزاحم قصدیله مرتضی پاشایی روان قلعه‌سنه وضع ایلمسی بووقعه‌نك حدوثنه سبب اولمق اوزره طرف همایونه القا اولندیغندن بیك قرق التی رمضاننده معزول وقائممقام بیرام پاشا صدر صدارته موصول اوله‌رق بعدالعید اردوی همایون جانبنه عزیمت ایلدی

روان سفرینه عزیمت همایون اثناسنده قریم خانی جانبك کرای خان سفره مأمور قلنمش ایسه‌ده علیل واختیار اولدیغندن بحثله استعفا ایلدیکندن حکومت قریم مشهور غازی کرایك اوغلی اولوب یانبولیده مقیم اولان عنایت کرایه ارزانی بیورلمشیدی مشارالیه قریمه لدی الوصول جمع ایلدیکی عسکری قالغایلق ونورالدینلك منصبلرینه تعیین ایتدیکی برادرلری حسامکرای وسعادتکرای سلطانلره ترفیقا اوزی قبرنده متوطن

اولان نوغای امراسندن قانتمر میرزا قبیله‌لری اوزرینه سوق وقانتمر میرزا
مغایر مصالحه ممالك الهی تاراج ایده کلدیکندن بزعجم اوزرینه کیدر
ایسك لهلولر قریمه هجوم ایدرلر دیو عذربارد اظهار ایلدی میرزای
مزبور دخی خان مشار الیهك اطاعت پادشاهیدن روکردان اولدیغنی
حکایه ایله مقاتله‌یه اذن طلب ایلدکده مساعده اولنموب کندوسی استانبوله
جلب اولندیغندن مذکور سلطانلر قانتمر میرزا قبیله‌لرینی تخریب و یغما
ایلدکلرندن صکره کفه قلعه‌سنی محاصره ایله میرزای مزبورك اورایه وضع
ایلدیکی عیال واموالنی جبرا اخذ ایتدیلر خان مشارالیه دخی کفه بکلر
بکیسی ابراهیم پاشادن مقدما طرف دولته شکایتنامه کوندروب هنوز
جواب المقسرزین کفه‌یی محاصره واهالی دفع صائل قصدیله پاشای مومی
الیه ایله قاضی بلده‌یی تسلیم ایلدکلرنده ایکیسنی دخی اعدام ایلدی
وشیخ الاسلام یحیی افندی‌یه مکتوب تحریریله قانتمر میرزایی طلب
و ویرلمدیکی حالده استانبوله قدر هجوم ایلیه‌جکنی اشراب ایله خلاف
اداب عبودیت برطاقم کلمات متعظمانه درج ایتدی بونك اوزرینه دولتجه
چاره دوشنلمکده وذکر اولنان سلطانلر قبائل نوغایی قریمه کوتورملك
ایله اشتغال ایتمکده ایکن طائفهٔ نوغای بر کیجه بغتة مذکور سلطانلری
باصوب ایکیسنی دخی اعدام وعساکر مجتمعه‌لرینی پریشان وکتنام
ایلدکلری خبری وارد اولدیغنه بناء سلامت کرای خان زاده بهادر کرای
حکومت دشت قبچاق ایله تبجیل و بحرا قریمه تسییر قلنمغله خان معزول
بارکاه پادشاهی‌یه جبین فرسا اولدقده قانتمر میرزا ایله حضور همایونده
مواجهه ومحاکمه اولنمسی عقبنده هدف تیغ سیاست وجنازه‌سی ایین ملوك
اوزره بالجمله ارکان دولت مباشرتیله یحیی افندی تربه‌سی جوارنده غنودهٔ
پستر رحمت قلندی قانتمر میرزا اکرچه خوتین سفرنده ومحاربات سائره‌ده
ابراز خدمات مبروره ایلمش واوزی وسلستره ایالتلری احسانیله بندکان
دولت سلکنه ادخال قلنمش ایسه‌ده محمد کرای وعنایت کرای کبی ایکی
خدیو بنامك انعدامنه سبب اولدیغنه ومنظور نظر دولت اولدقجه نوغای
طائفه‌سی قریم خانلرینه اطاعت ایتمیه‌جکلری وخانلر دخی طرف دولتدن
امین اوله‌میه‌جغی بدیهی ایدوکنه مبنی ازاله‌سی لازم کلمش اولدیغی حالده
کندوسنه قره حصار صاحب سنجاغی توجیه اولنوب پارکاب عزیمت ایکن

اوغلی اسکدارده بر آدم قتل ایلدیکندن بو وسیله ایله اوغلی وکندوسی
اعدام قیلنوب قریم خانه دخی طوائف نوغایی تلطیف وتألیف ایله
مشاجرهٔ سابقه‌نك ازاله‌سنه اعتنا ایلمسی ضمننده فرمان عالی اصدار قلندی
لکن خان مقتولك متجاسر اولدیغی جنایاتك هر بریسی کندوسنك تدمیر
وتنکیلنی مستلزم اولدیغی میدانده ایکن خلفنی مدافعه ویاخود بعض
اسلافی مثللو فرار قیدنده اولمیوب طوغریجه سلطان مراد کبی پادشاه
قهارك استانه دخالت والتجا ایلمسی غریب کورینور وروایات وحادثات
مبسوطه خصماسنك اثر تصنیعی اولمسی وتبرئهٔ ذمت امیدیله کلوب اکا دخی
مقتدر اوله‌مامش بولنمسی خاطره کلور العلم عندالله
سلطان مراد خان حضرتلری بغداد سفری نیتیله بیك قرق یدی سنه‌سی
ذی الحجه‌سنده اسکداردن حرکت ایدوب قونیه جوارنده صدر اعظم
اردوسیله ملاقات ایلدکدن صکره بیره‌جك اوزرندن صوب مقصوده ره پیما
اولدی وصدر اعظم بیرام پاشا متوجه سمت آخرت اولمغله مهر
صدارت دیار بکر والیسی طیار پاشایه احسان بیورلدی بیك قرق سکز
سنه‌سی رجبی اوائلنده پیرامن بغداده نصب سرادقات اجلال اولنوب
هرطرفدن امر محاصره وتضییقه اهتمام اولندیغی حالده شاه عجم قصر
شیرین نام محلده اقامت ومقابلهٔ موکب همایوندن مجانبت اوزره ایدی
بر آیدن متجاوز آتش حرب وقتال عسکرها کرم اشتعال اولوب بالآخره
محصورلر استیمانه مجبور و بغداد محافظه‌سی اغورینه فدای نفس ایدن
اوتوز بیك قدر سپاه کزیدهٔ ایرانیانك اوچ یوز نفردن ماعداسی مقتول
ومقهور اولدی واثنای هجومده صدر اعظم رتبهٔ شهادته نائل اولمغله
قپودان قره مصطفی پاشا صدر صدارته اعتلا ایلدی پادشاه حضرتلری
اشتداد علت نقریس سببیله منحرف المزاج اولدقلرندن امر صلح وحربی
عهدهٔ صدر اعظمی‌یه تودیع ایدوب کندولری متوجه دارالسلطنه
اولملریله قرق طقوز سنه‌سی صفرنده مکمل آلای مظفریت ایله استانبوله
داخل اولدیلر
صدر اعظم بغداد محافظه‌سی ایچون ایجاب ایدن عسکر ومهماتی ترتیب
وتکمیل ایتدکدن صکره عساکر عثمانیه ایله ایران ممالکنه طوغری
عزیمت ایتمش ایسه‌ده طلب صلح نیازیله شاه جانبندن ایلچیلر وارد

اولدیغنه و یدی سنه‌دنبرو جیوش اسلامیه ایران سرحدلرنده امرار
اوقات ایدرك حصول آسایشه احتیاجلری درکار بولندیغنه مبنی الآن
مرعی اولان حدود اوزرینه عقد مصالحه‌یه امضازن موافقت اولنغله
بعد اتمام المصلحه جانب دارالسلطنه‌یه عودت ایدوب سنهٔ مزبوره
رمضاننده واصل رکاب همایون اولدی

سلطان مراد خان رابع حضرتلرینك روان سفرندنبرو مبتلا اولدقلری
علت نقریس یوما فیوما کسب اشتداد ومألوف بولندقلری عیش وعشرت
دخی علته امداد ایتمکله بیك قرق طقوز سنه‌سی شوالنده اوتوز بر یاشنده
وسلطنتنك اون یدنجی ییلنده عازم ملك جاودانی اولوب پدر جنت مقرلری
سلطان احمد خان تربه‌سنه دفن اولندی

پادشاه مشارالیه حضرتلری اعاظم سلاطین عثمانیه‌دن اولوب یاوز سلطان
سلیم خان وادیسنده بر شهریار قهار وخونخوار ایدیسه‌ده معارف
ومعلوماتجه سلطان سلیم مرتبه‌سنه رسیده اولمدیغندن ودولتك قوهٔ
شبابیه‌سی دخی زائل اولمش ایدوکندن فتوحات خصوصنده اول درجه‌یه
واصل اوله‌مدی ابتدای جلوسنده‌زوربالرك عتو وطغیانی صد چندان اولمق
حسبیله اون سنه قدر زیر بار تغلبلرنده امرار زمان ایدوب تربه‌لرینه موفق
اولدقدن صکره کیف مایشا اجرای حکومت و بالذات ادارهٔ مهام سلطنت
ایلدیلر فقط سفك دماده افراطلری وخصوصیله سلطان بایزید وسلطان
سلیمان وسلطان قاسم نامنده اوچ نفر برادرلرینه واهمهٔ استرقاب ایله
شربت شهادت نوش ایتدیرملری قصر عمرلرینه سبب معنوی اولدیغی
روایت اولنور

محفوظ صون صمدانی اولان الك کوجك برادرلری سلطان ابراهیم خان
حضرتلری بالانحصار وارث اورنك عثمانی بولندیغندن جالس تخت سلطنت
اولوب طوائف عسکریه‌یه اعطاسی قانون دولتدن اولان جلوس همایون
بخششی دفعة اعطا قلندی زیرا سلطان مراد مرحوم نقود کلیه جمع
وادخار ایلمش ایدوکندن اصلا تدارك غائله‌سی چکلمدی صدر اعظم
قره مصطفی پاشا بالاستقلال مقام صدارتنده پایدار اولوب تصحیح سکه
وتنظیم امور دولت خصوصلرینه صرف مساعی ایدوب حتی عنایتکرای
زمانده حادث اولان اختلال داخلی سببیله ازاق قلعه‌سی اطرافی قبائل

[...]ت سلطان
[...]هیم خان

تاتاردن تهی قالدیغندن قلعهٔ مرقومه مسقو وقزاق طائفه‌سنك ایادی
استیلاسنه دوشمشیدی فتح وتخلیصی ضمننده قپودان دریا دلی حسین پاشا
وفرمان فرمای قریم اولان بهادر کرای خان ارسال اولنمش ایسه‌ده
موفق اوله‌مدقلرندن صدر مشارالیه دیوان همایون وزراسندن سلطان
زاده محمد پاشایی سردار ایدرك اعزام ایلمکله هیبت هجوم جیوش عثمانیه
قزاقلره دهشت فرما اوله‌رق قلعهٔ مرقومه‌یی تخلیه وتخریب برله فرار
ایتدکلرینه مبنی تعمیر وتحصینی اکمال وعساکر مستحفظه‌سی ترتیب واستکمال
قلندقدن صکره سردار مشارالیه رکاب همایون جانبنه عودت ایلدی

خان مشارالیه ازاقدن علیلا عودت وقریمده اختیار سفر اخرت ایتمکله
مسند خانی برادری اولان محمد کرایه ارزانی بیورلدی
سلطان ابراهیم خان برادری سلطان مرادك خوف قهریله کوشهٔ عزلتده
برك خزان دیده کبی لرزان ایکن نائل تخت سلطنت اولدقده بولندیغی
حال اضطرابك بردن بره برسعادت کامرانی وشوکت جهانبانی‌یه تحولی
جهتیله زمام عقل وشعوری ربودهٔ لذائذ هوا وهوس اولوب لکن
صدر اعظمك مهابت علو قدر ومنزلتی برمدت مانع افعال ناپجاسی
اولمشیکن شعبدهٔ افسونکری ایله کسب تقرب ایدن جنجی خواجه نك
وصدر اعظمك استقلالی مانع منافع ذاتیه‌لری اولان سوء قرینلرك
وخصوصیله طائفهٔ نسا مستولیلرینك ترغیب وتشویقلریله صدر
مشارالیهك ازاله‌سی ذهن همایونلرنده جولان ایتمکه باشلادی حتی
برکون صدر اعظم دیوان همایونده رویت مصالح مهمه ایله مشغول
وپادشاه حضرتلری قفسدن استماع امور ایدر ایکن چاغروب کتخدا
قادین ایچون امر ایلدیکم اودون حالا ویرلمامش سببی ندر دیدکده
صدر مشارالیه درشتکو برآدم اولدیغندن بکا مهام سلطنتدن وسرحدات
خاقانیه احوالندن برشی صورمیوبده بومثللو التزام مالایلزم ایش سؤال
بیورمکز وبونك ایچون دیوان همایوندن جلب ایلمکز غریب وشان
سلطنتکزه ناچسباندر دیمشیدی طرفینك بومقوله اطوار واقوالی
بالاخره صدر مشارالیهك زوال دولتنی مستلزم اولمغله بیك اللی اوچ

سنه‌سی مقتول وسلطان زاده محمد پاشا که جوان قپوجی باشی نامیله مشهوردر مسند صدارته موصول اولدی

سلطان احمد خان اول حضرتلری زماننده‌نبرو کرید جزیره‌سنك فتح وتسخیری منوی ضمیر دولت ایدوکی مروی اولوب نعیاده دخی سلطان مراد مرحومك بغداددن عودتلرندن صکره وندکلولرك بعض اسلام تجار سفینه‌لرینی غصب ونابدید ایده کلدکلرینه مبنی اظهار غیض وغضبله عظیم دونتما تدارکنه اشتغال ایلدکلری و وندکلولر جانبندن عرض اعتذار وتقدیم هدایا ومبالغ اولندقجه استنکاف ایتمکده اولدقلری بیان اولنمغله بو دخی روایت سابقه‌یی تأیید ایدر بو اوانده ایسه دولت علیه غوائل خارجیه‌دن وارسته اولدیغنه ودار السعاده اغالغندن معزولا مصره عزیمت ایدن سنبل اغانی اثنای راهده آقدکز فورصانلری شهید واموال کثیره‌سنی اخذ ایدرك کریدده فروخت وآنلرینك برقاچ رأسنی والئ ولایته اهدا ایلدکلری کسب اشتهار ایلدیکنه بناء کرید سفری تصمیم اولنوب سلحدارلقدن قپودانلقله تکریم و پادشاه حضرتلرینك ایکی بچق یاشنده اولان کریمه‌لرینك عقدیله تفخیم اولنان یوسف پاشایه عساکر بریه سرعسکرلکی دخی علاوه اولنه‌رق وروم ایلی واناطولی الویهٔ مناسبه‌سندن یکرمی اوتوز سنجاغك زعما وارباب تیماری آلات پیاده‌کی ایله وقپو قولی عساکری اوجاقلرندن دخی ایجابی قدر جیوش موظفه قول کتخداسی مراد اغا و بعض بلوك اغالریله ترتیب وترفیق قلنه‌رق ایکی یوزدن متجاوز سفن حربیه ونقلیه ایله بیك اللی بش سنه‌سی اول بهارنده مالطه سفری نام واشاعه‌سیله آقدکزه اخراج وارسال قلندی برموجب قانون سواحل واطه‌لر میرلوالری چکدیریلریله غرب اوجاقلری سفن حربیه‌لری ومصردن مرتب اولان ذخائر ولوازمات دونتمای همایونه التحاق ایلدکدن صکره کرید جزیره‌سنده واقع حانیه قلعه‌سی جوارینه لدی الوصول عسکر و بیوك طوبلر ومهمات مقتضیه قاره‌یه اخراج واللی کون قدر محاربه ومحاصره ایله قلعهٔ مرقومه استیمانا جانب اسلامیانه تسلیم اولنوب اون بیك قدر مستحفظ وندکلودن بقیة السیوف اولان ایکی بیك نفری قندیه‌یه عازم اولدی سردار غازی قلعه‌نك خراب اولان یرلرینی

تعمیر ومهمات کافیه ایله صنوف عسکریه‌دن اون ایکی بیك نفر مستحفظ
ترتیب ووضع ایلیه‌رك وروم ایلی بکلر بکیسی حسن پاشایی خدمت محافظه‌یه
تعیین ایدرك دونمای همایون ایله منصورا ومظفرا استانبوله عودت
ایلدی

صدر اعظم محمد پاشا قپودان مشارالیهك اقبال واستقلالنی چکه‌مدیکندن
پادشاه حضرتلرینه اکرچه یوسف پاشا قولکز حانیه قلعه‌سنی فتح ایتدی
لکن بر طاقم حربی وندکلویه امان اعطا ایدرك مال واشیالریله صالیویردی
وپادشاهمزه ایکی قطعه مرمر ستوندن بشقه نه هدیه ومال غزا کتوردی
بو دخی مجرد طمع خامی وخفیاً وندکلولردن الدیغی اموال کثیره ثمره‌سیدر
دیو غمز وسعایت وقپودان مشارالیه دخی صدر اعظم حقنده التزام
مذمت ایتمکله بالآخره صدر مشارالیه معزول ودفتردار صالح پاشا مقام
صدارته موصول اولدی ایسه‌ده ماله دائر اولان القاآت ضمیر همایونده
جایکیر اولدیغندن بر کون یوسف پاشایه انواع مؤاخذه وتکدیر اجرا
بیورلدقدن صکره همان کریده کیت وبقیه قلاعی فتح ایت دیملریله پاشای
مشارالیه دخی شمدی اربعین ایچنده اولدیغمزدن سفر دریا قابل اولمز
وایتدیکم خدمتك نه قدری بلندیکه آتیسنه براعت الاستهلال اولسون
دیو درشتانه جوابه تصدی ایلدیکندن آتش تهور سلطانی علو افروز
اوله‌رق درحال قتل واعدام ایتدیروب بر ساعت مرورنده اظهار ندم
وپشیمانی بیوردیلر

صدر سابق محمد پاشا کریده سردار وبودین والیلکندن معزول مشهور
دلی حسین پاشا حانیه محافظی نصب اولنوب انجق مشارالیه محمد پاشا
جزیرهٔ مرقومه‌یه وصولی متعاقب مرتحل دار آخرت اولمغله خدمت
سرداری مشارالیه حسین پاشایه تفویض قلندی

بوندنصکره کرید جزیره‌سی دولت علیه‌نك تعلیم خانهٔ حربیه‌سی حکمنه
کیروب هر سنه عسکر ومهمات ارسالنه اقدام اولنور ووندکلولر دخی
وار قوتی بازویه کتوره‌رك تجهیز ایلدکلری جسیم دونمالر ایله آقدکز
بوغازینی ابلوقه ایدوب کریده مهمات وعسکر ارسالنه مانع اولمق
خصوصنده چالیشورلر ایدی مشارالیه حسین پاشانك اون بش سنه قدر

سردارلغنده اظهار ایلدیکی شجاعت وجلادت وموفق اولدیغی حروب ومغازی زیور صحایف مفصلات تواریخدر ازان جمله سردار مرحوم سوده قلعه‌سنی محاصره‌یه تشبث ایدوب لکن بوقلعه سوده لیمانک اغزنده وبرجزیرهٔ صغیره اوزرنده کائن ومتانت ورصانتی حد کمالده ایدوکندن یورویش ایله ضبطنه امکان ودور دراز محاصره‌دن بشقه چاره اولمدیغنه وبالکز بونکله اضاعهٔ وقت قلمامق مطالعه‌سنه مبنی چند قطعه بال یمز طوب ومقدار کافی عسکری امر محاصره‌ده ابقا ایدوب سپاه کزیده ایله رسمو قلعه‌سنک تسخیرینه عزیمت وبرآیدن متجاوز محاصره ومقاتله ایله بیك اللی التی سنه‌سی ذی القعده‌سنك غره‌سنده استیمانأ اوردهٔ قبضهٔ جلادت ایلدی

سلطان ابراهیم خان حضرتلری علت سودایه مبتلا اولدقلری جهتله کوندزلری تختروان ایله درون شهرده وکیجه‌لری مشعله‌لر ایله سرای همایونك ایچنده کشت وکذار ودائما جنك وچغانه ولعبیات شعبده بازانه ایله امرار اوقات ایلرلر ایدی بناء علیه کذرکاهلرنده موجب مزاحمه اولمامق ایچون استانبول ایچنده عربه استعمالنی منع بیورمش اولدقلرندن بیك اللی یدی سنه‌سی شعبانك اون یدنجی کونی اوقونمق قصدیله داود پاشا سمتنده ساکن ارباب عزایمدن برخواجه‌نك خانه سنه کیدر ایکن از قضا برعربه‌یه تصادف ایتملریله غضب وتهورلری فوران ایدرك درحال صدر اعظم صالح پاشایی خواجه‌نك اوینه جلب وقوبی ایپیله اختناق ایتدیروب هزار پاره نامیله زبانزد مؤرخین اولان دفتردار احمد پاشایی مقام صدارته نصب وتعیین بیوردیلر

صدر اسبق سلطان زاده محمد پاشا مرحوم سلفی قره مصطفی پاشانك حالندن عبرتبین اولمغله پادشاه صاف نهاد حضرتلرینه فوق العاده مداهنه‌یه مبادرت وطرف همایونلرندن هرنه صادر اولور ایسه محض خیر واثر الهامدر دیه‌رك محافظهٔ نفسنه حصر همت ایتمکله پادشاه حضرتلرینك زاید حرکات مضرانه‌سنه قوت بخش اولمشیکن مؤخراً یوسف پاشا وصالح پاشانك وسائر وزرا ومیرمیرانك نقله غیر صالح اسباب ضعیفه ونامشروعه ایله اعدام وافنا اولندقلری منظور انام اولدقده هرکس خائف وترسان وانجام کاره نکران اولدیلر برطاقم اسافل واراذل ایسه

بو احوالدن استفاده یه شتاب و پرستاران حرم سلطنته وشکرپاره و وبوده
قزی کبی کیجه‌لری مصل سویلیه‌رك پادشاهی اکلنـدرمکده اولان
مکاره‌لره بذل اموال ایله انتساب ایدوب هیچ بر وجهله لیاقت واستحقاقلری
اولمیان مناصب رفیعهٔ علمیه وسیفیه یه دسترس اولملریله بازار ارتشا مثلی
مسموع ومشهود اولمیان درجه یه واردی   صدر اعظم دخی بو جهله‌دن
اولدیغندن علی‌الدوام پادشاهه وحرم همایون متنفذانه نقود وهدیه
تقدیم ایدوب مناصب دولت رشوت علنیه ایله ویریلور وبازارلق اولنان
مبالغ حقوق ثابته مثللو تحصیل قیلنور اولدی حالبوکه کرید جزیره‌سنده
وهرسك حدودنده وندکلولر ایله آتش حرب وقتال کرما کرم اشتعال
اولوب باخصوص وندیك دونغاسی آق‌دکز بوغازینی ابلوقه ایلمشیدی
بو جهتلرله هیجان افکار عامه ارتمقده ایکن پادشاه حضرتلری شام
والیلکنی قادینلردن بریسنه توجیه ایدوب مسلم ایله اداره ایتدرمك واغنیایی
مصادره ایتمك واختراعکرده‌لری اولان قپانیجه تعبیر اولنور مرصع دکه‌لو
سمور کورکلردن بالجمله وزرا وصدور علما وامرای عسکریه‌نك بر دانه
تقدیم ایلملرینی امر ایلمك مثللو حرکات منکره‌یی تزیید ایلدیکنه مبنی بیك
اللی سکز سنه‌سی رجب شریفنك یدنجی کونی طوائف عسکریه ضابطانی
وشیخ الاسلام عبدالرحیم افندی وبالجمله علما وارکان دولت فاتح جامع
شریفنده عقد جمعیت ایدوب ظاهرا تبدیل صدارت وباطنا خلع خلعت
سلطنت خصوصنه قرار ویردیلر بوخبر رکیجه اول صدر اعظم احمد
پاشانك مسموعی اولدیغندن تبدیلا فرار ایتمکله طلب جمهور ایله خدمت
صدارت عظما دفتردارلقدن معزولا مولویخانه قپوسی جوارنده معتکف
کنج انزوا اولان صوفی محمد پاشایه توجیه اولنوب بعده صدر سابق اختفا
ایلدیکی محلده دردست اولنه‌رق اعدام قلندی   ایرتسی کونی ارکان
دولت طوائف عسکریه ایله سرای همایونه عزیمت ایدوب بیوك شهزاده
اولان سلطان محمد خان رابع حضرتلرینی یدی یاشنده اولدیغی حالده
تخت سلطنته اجلاس ایلدیلر پادشاه مخلوع اولا حبس اولنمش ایسه‌ده
یکرمی کون مرورنده عبدالرحیم افندینك فتواسی موجبنجه شیرین مذاق
شهد شهادت اولمشدر و بو بابده پادشاه معصومدن النسان خط همایون
نه مقوله احکامی حاوی اولدیغی کندیسنك فهم ایدهمیه‌جکی تشبیهات

سلطنت سلطان محمد خان رابع

ايله محرر ايدى صورت خط همايون « پدرم ابراهيم خان بعض هوادارلرى امداديله ايقاظ فتنه ايتمك اوزره‌در دفع محذور ضرر عام ملاحظه‌سيله باغ عالمدن مصر عدمه تحريك قدم ايتمسى اهم اولمشدر ايمدى فرمان متحتم الاذعان موجبنجه نقطهٔ وجودى مركز شهوددن نابود اولوب خار وازارى دامن ملكدن ازاله اولنه » تم

پادشاه مرحومك سنى اوتوزى متجاوز ومدت سلطنتى طقوز سنه‌يه قريبدر مقدما پك فاحش صورتله قاضيعسكرلك مرتبه‌لرينى احراز ايدن ملقب مصلح الدين افندى وجنجى خواجه ناميله زبانزد انام اولان حسين افندى مقتول وجزاى سزالرينه موصول اولديلر قره چلبى زاده عبدالعزيز افندى بو وقعه‌يى تاريخ مشهورنده بيان ايلديكى صره‌ده ولى نعمتز ولان سلطنت عثمانيه‌يه بويله برخدمت خيريه‌ده بولندق ديو افتخار ايدر

پادشاه نوجاه عادت اجداد كراملرى اوزره حضرت خالد تربهٔ شريفه‌سنده تقلد سيف ايدوب مرتب ومنتظم آلاى ايله سراى همايونه عودت ايلديلر وسنهٔ آتيه‌ده اوچ نفر كوچك برادرلريله برابر سنت اولنديلر

سلطان مراد مرحومك شمشير سياستيله مدمر ومقهور اولان سپاه طائفه‌سى تبدل سلطنت وقوعنى كانون عتو وطغيانلرينك يكى باشدن شعله فروز اولمسنه مدار اتخاذ ايدوب طشره‌لرده متوطن اولان اشبهلرى استانبوله وارد وبرموجب قانون سراى همايون ايله غلطه وابراهيم پاشا سرايلرى اغالرندن برايكى بيك قدر كسان سپاه وسلحدار بلوكارينه چراغ اولنديغنه مبنى جمعيتلرى متزايد اولمغله بعض زوربا باشيلرينك تحريك وتشويقيله سلطان احمد جامعنده عقد جمعيت ايدوب صدر اعظم ايله شيخ الاسلام قتلهٔ پادشاه مغفوردن اولملريله ايكيسنك دخى اعدامنى طلب ايدرز ديه‌رك منوىٔ ضميرلرينى پوشيدهٔ حيل ايله استتار وعوام ناسى جلب ايچون طرف سلطنته صداقت اظهار ايلديلر صدر اعظم يكيچرى ضابطانيله متفق اولديغندن انلره دخالت ايدوب باخصوص سفارتله جمعيتكاه سپاهه كوندريلان بريكيچرى چورباجيسى ينه صدر اعظمك صنيعه‌سيله سپاه قيافتنده اولان اشخاص طرفندن پاره‌لنديكندن يكيچريلرك

غضب وتهورلری هیجان ایدرك علی العموم هجوم ایله اشقیای سپاهی تأدیب وتنکیل واوچیوزه قریب نفوسی قتل وتدمیر ایلدیلر
کرید سفری ظهورندنبر وندکلولر بر طرفدن مدافعه ومحاربه یه قیام و بر جانبدن دخی تحصیل مصالحه یه اقدام ایده کلدکلرندن ایلچیلری بك اوغلنده اوطورور وطرف سلطنت سنیه‌دن دخی سکوت ومساعده اولنور ایدی بو اوانده جمهور جانبندن ایلچی یه تعلیمات کلدیکی لدی الاستخبار دردست ایتدیریله‌رك ترجمه اولندقده ایکی سنه‌دنبرو بوغازی ابلوقه ایدن دونغالرینك ضعف حالندن بحثله عثمانلی دونماسنك برمدت تأخیرینه چالشمسی و بو بابده متقدما عصره نقدر پاره اعطا ایدر ایسه قبول اولنه‌جغی مندرج اولدیغندن ایلچیٔ مزبور روم ایلی حصارنده حبس اولنوب بروجه مسارعت قپودان دریا وینیق احمد پاشا یتمش سکسان پاره سفن حربیه وکریده کوندرلمك ایچون عجمی اوغلانلرندن یکیچری یازیلان اوچبیك قدر عسکر ومهمات ایله آقدکزه اعزام قلندی سفن اسلامیه وندیك کمیلری اوزرینه آتش افشان اوله‌رق بوغازدن چیقوب وندکلولر اکرچه مانع خروج اوله‌مدیلر ایسه‌ده اکمال لوازمات ایچون ازمیر جوارنده واقع فوچه لیماننه واصل وداخل اولدقلرینی متعاقب دونمای دشمن لیمان اغزینه رسیده اوله‌رق متصدیٔ حرب وقتال اولملریله طرفیندن اوچر بشر کمی تلف و بشیوز قدر جیوش اسلامیه شهید اولدقدن صکره یکدیکرلرندن آیریلوب سفن اسلامیه شکسته وبسته ردوسده بالتجمع کریده کیتدیلر ومهمات وعسکری سردار غازی یه ایصال ایتدیلر
صدر اعظم صوفی محمد پاشا امور مختلهٔ دولتك تصحیحنه مباشرت واسرافات واتلافاتی متضمن اولان شیلری لغو وابطاله مبادرت ایدرك وبیوك والده سلطانك ومتنفذان اندرون همایونك خزینه یه مضر ومغایر قانون اولان رجا وشفاعتلرینی رد ایلیه‌رك بلا استحقاق نائل واردات اولان اشخاصك وظائف ومعیناتلرینی تنقیح ایتمشیدی لکن بومثللو منافع عامه یه طوقینانلرك وتصحیح مصالح دعواسنده بولنانلرك بغایت عفت واستقامت اوزره حرکت ایتملری لازمه‌دن وسائرلرندن صدور ایدن افعال منکره‌نك بومثللولردن اولنه‌بری مشاهده اولنمسه خلقك طعن وتشنیعی

مرتبهٔ غلویه واصل اوله‌جغی مجرباتدن ایکن صدر مشارالیه پیرانه سر جمع ماله وتشیید بنیان خان وکاشانه‌یه مباشرت ایتمکله هدف دشنام انام اولدی یکیچری اغاسی مراد اغا وصنادید یکیچریاندن مصلح الدین اغا وبکتاش اغا وقره چاوش مصطفی اغا وقول کتخداسی چلبی محمد اغا صدر مشارالیهك متغلبلرندن اولدقلری حالده امر حکومت قبول اشتراك ایده‌مامك سببیله ینلری بوز یلوب باخصوص بیوك والده سلطان طرفندن مومی الیه مراد اغا صدارتله تبشیر اولنمغله صدر اعظمك عزل وتنکیلنه بهانه جو ایدیلر صدر مشارالیه دخی بونلرك حرکاتندن سوء قصدلر ینی استدلال وجانب سلطنتدن علایم مؤاخذه استشعار ایلدیکنه مبنی اکثریا دیوان همایونه وارمامقده ایکن محاربهٔ بحریه وتلفات واقعه مسموعی اولدقده بو وسیله ایله خصماسنك دفعنه چاره بولمق امیدیله مصلحتی اعظام وحضور همایونده عقد مجلس ایتدیرمکه قیام ایلدی بیك اللی طقوز سنه‌سی اوائل جمادی الاولیسنده سلطان محمد خان تخت اوزرنده وبیوك والده سلطان پای تختنده اوطوروب ابتدای مذاکراتده پادشاه حضرتلری نیچون دونمایه اهتمام ایلمدك دیو صدر اعظمی مظهر عتاب وسن وزیر آدمیسی دکلسن ویر مهرمی الفاظیله خطاب بیورمغله بو حال ناکهظهور صدر مشار الیهی برمدت دمبسته ولال وبالآخره حضارك سرفرو پردهٔ مطاوعت اولدقلرندن قضیه تحت اتفاقده اولدیغنی استدلال ایدوب مهر همایونی تسلیم ایلدی ذات شاهانه مهر همایونی برمدت النده طوتمغله برابر ارباب مجلسی کوزدن کچردکدن صکره یکیچری اغاسی مراد اغایه کل مهری آل سنی وزیر ایلدم بیوردیلر یکیچری اغالغی دخی قره چاوش مصطفی اغایه توجیه اولندی صدر سابق وکتخداسی اغا زاده ودفتردار نصب ایلدیکی شامی محمد افندی اولا حبس اولنوب بعده کندوسی منفاسی اولان مالغره‌ده ومومی الیهما استانبولده اعدام قلنمشدر

برمدت مرورنده قتلهٔ ابراهیم خانبدن معدود اولان شیخ الاسلام عبدالرحیم افندی دخی عزل واجلا اولنوب بهایی افندی مسند مشیخت اسلامیه‌یه اعتلا ایلدی

سپاه طائفه‌سنك اصحاب اقتدارندن اولوب علاقهٔ کلبه‌سی سنبله

نیکده‌ده ساکن اولان کورجی عبدالنبی سلطان احمد جامعنده مقتول اولان بولداشلرینك انتقامنی آلمق سوداسیله باشنه یدی سکز بیك حشرات جمع وقطاع طریق کروهندن قاطرجی اوغلنی دخی معیتنه جلب ایدوب اسکداره طوغری کلمکده اولدیغی استماع اولندیغنه وازمید حوالیسنده مدافعه‌سنه تشبث اولندی ایسه دخی ممکن اوله‌مدیغنه مبنی صدر اعظم مراد پاشا بالجمله قپو قولی اوجاقلریله اسکداره چکوب مال تپه جوارنده وقوع بولان مقاتله‌ده اشقیا منهزم وکورجی نبی دائرهٔ وجوددن منعدم اولوب قاطرجی اوغلی اولا فرار ومؤخرا طرف دولته دخالت ایلمکله عفو همایونه مظهر ومیرلوالق منصبیله موقر اولدی غرائبدندرکه مومی الیه بعد ازین صداقت واستقامت اوزره خدمات دولت علیه‌ده قطع اعتبار ومراتب ایدوب یکرمی سنه قدر زمان مرورندن صکره روم ایلی بکلر بکیسی ایکن کوپریلی زاده فاضل احمد پاشا معیتیله قندیه قلعه‌سی محاصره‌سی هنکامنده حائز رتبهٔ شهادت وسیئات سابقه‌سنك ایفای کفارتیله واصل سر منزل رحمت اولمشدر کریدده سردار اولان غازی حسین پاشا ایکی سنه‌دنبرو قندیه قلعه‌سنی محاصره ایتمکده اولدیغی حالده قلعه‌نك متانتی واستانبولك قاریشقلغی سببیله لایقیله عسکر ومهمات کوندریله‌مامسی پرده کش شاهد امید اولدی لکن پاشای غازی قندیه جوارنده عنادیه نامیله برقلعه بنا ودرونته جامع شریف ومهمات انبارلری وعسکر قشله‌لری انشا ایدوب اردوکاهده دخی حمام وسائر ابنیه یاپدرمغله بعد ازین سردار وعسکر اسلام اوراده اقامت وتضییق دشمنه بذل وسع مقدرت ایلمشلردر

صنادید یکیچریاندن اولان سالف الذکر اغالردن اولوب مزاج شهر ودهره واقف وامور عظیمه تمشیتنه لیاقتله متصف اولان قوجه مصلح الدین اغا فوت اولمغله دیکر اغالر کوندن کونه ازیدوب امور دولته والتزامات خزینه‌یه وضع ید استیلا ایتدکلرندن بشقه استانبولك حوایج ضروریه‌سندن اولان ات واتمك وسائره‌یی فرونلر ودکانلر کشادیله ید واحد صورتنده اداره‌یه اقدام وجمع اموال خصوصلرینه نصب نفس اهتمام ایتملریله بو ایشلردن طولایی صدر اعظم مراد پاشا ایله بوزشدیلر بناء علیه صدر مشارالیه نتیجهٔ احوالی تفکر ایدرك استعفا وبودن ایالتنی رجا ایتمکله

مسؤلی قرین قبول و بیك التمش سنه‌سی شعبانده صدارت عظمایه ملك
احمد پاشا موصول اولدی

ازمیرده مقیم انكلیز قونسلوسی بر دعوا ضمننده حضور شرعه دعوت
اولندقده اجابت ایتمدیكی قاضی افندی طرفندن شیخ الاسلام بهائی
افندی‌یه اشعار اولنمغله مشارالیه انكلیز ایلچیسنی جلب ومؤاخذه وایلچی
دخی اوچبیك اقچه‌لكدن زیاده اولان دعوالرك كنار محكمه‌لرنده رؤیت
اولنمامسی مقتضای عهددن اولدیغنی معرض جوابده افاده ایتمسی اوزرینه
شیخ‌الاسلام مشارالیه افیون كیفیله ایلچی‌یی حبس ایلدیكی مسموع اركان
دولت اولدقده انكلتره دولتی سلطنت سنیه‌نك دوست قدیمی اولوب
خصوصیله وندكلولره اعانه ایلدكدن بشقه سفن نقلیه ایجاریله دولت
علیه‌یه معاونت ایتمكده اولسنه نظرا ایلچیلری حقنده بو وجهله معامله‌ٔ
تحقیریه اجراسی مغایر رضای دولت بولندیغی درمیان وصورت ترضیه‌ده
بهائی افندی عزل ونفی اولنه‌رق اقدمجه پایهٔ مشیخت ایله توقیر اولان
قره چلبی زاده عبدالعزیز افندی مقام فتوایه ارتقا ایله مسرور الجنان
قلندی

یكیچری اوجاغی اركانی اولان اغار امور دولته و واردات خزینه‌یه بسط
ید استیلا ایلدكلرندن علوفه اعطاسی كسب مشكلات ایتدیكنه مبنی
دفتردار وقت بولنان امیر پاشا خزینه‌یه كلان صاغلم اقچه‌لری زیوفه
تبدیل واصنافه توزیع ایتدیروب بهر یوز اون سكز اقچه مقابلنده برالتون
المق و بوالتونلری دخی ایكیشر زیاله تحویل ایدرك حاصل اوله‌جق ایكییوز
فرق بیك قره غروش یعنی ریال ایله علوفه‌یی ادا ایتمك اوزره برتدبیر تخیل
ایدوب اغار دخی بو صورتی تحسین وتنسیب ایتملریله اجراسنه تشبث
اولندقده اصناف طائفه‌سی بوظلم صریحك اجراسنه مقتدر اوله‌میه‌جقلرینی
بیان ایله صدر اعظمه عرض شكایت ایلدیلر ایسه‌ده مظهر شتم وتبعید
اولدقلرندن بیك التمش بر سنه‌سی رمضان شریفی اوائلنده سكز اون
بیك قدر اصناف اشبهلری بالتجمع شیخ‌الاسلام عزیز افندی‌یی خانه‌سندن
قالدیروب جمعیت عظیمه ایله حضور همایونه ایصال ایتدیلر پادشاه
حضرتلری ایاق دیوانه چیقوب احواله مطلع اولدقدن صكره مظالم

مزبوره‌نك الغاسی ضمننده خط همایون اصدار واعطا ایتدكاری حالده
جمعیتك سوز باشیلری شماروب اغوات مرقومه‌نك ازاله‌لری ایچون
رخصت طلبنه آغاز ایلدیلر اگرچه صنادید ینكیچریان متغلبه‌لرینك تدمیر
وتنكیللری مطلوب دولت ایدیسه‌ده بویله اصناف درندیسیله انلرك كسر
سطوتلرینه جسارت اولنه‌مدیغندن یارین اقتضاسنه باقیلور دینه‌رك
خلق طاغیدیلوب مهر همایون دخی ملك احمد پاشادن اخذ ایله قبه
وزراسندن سیاوش پاشایه اعطا قلندی وینكیچریلر ایرتسی كونی طرف
طرف قول كزوب تكرار عقد جمعیته میدان ویرمدیلر
پادشاهك بیوك والده‌سیله اصل والده‌لری بیننده بالطبع رقابت ومباینت
حاصل اولمغله طرفینك حرم اغالری وسائر توابعاتی دخی یكدیكره خصم
قوی اولدقلرینه وبیوك والده‌نك صنادید ینكیچریان ایله اتفاق واتحادی
بولندیغنه مبنی دفع مزاحم قصدیله ینكیچری اغاسیله قول كتخداسنه
وبكتاش اغایه خبر كوندروب كوچك والده سلطان حرم اغالرندن اوزون
سلیمان اغا واسماعیل اغا وعلی اغا سزلره تصمیم عقوبت ایتمكده‌درلر
مزبورلرك دفعیله تقید ایتمدیككز حالده حقكزده وخیم اولور دیو تحریك
ایلدیككندن وانلر ایسه ذاتاً طرف سلطنتدن متوحش اولدقلرندن
رمضان شریفك اون دردنجی كونی اغا قپوسنده عقد جمعیت
وشیخ الاسلام ایله قاضیعسكرلری جلبه مسارعت ایدوب ذكر اولنان
حرم اغالرینك دفع ورفعلری خصوصنی خاكپای همایونه عرض ایتمك
ایچون صدر اعظمه ارسال خبر ایلدیلر بوخبر مزبور حرم اغالرینك
مسموعلری اولدقده اندرون همایون اغواتنی وبوستانجی وقپوجی نفراتنی
جمع ایدوب بیوك والده پادشاه معصومی ازاله وكوچك برادری سلطان
سلیمانی اجلاس ایتدیرمك ایچون ینكیچری اغاسی ایله قول كتخداسنی
وبكتاش اغایی دعوت ایتمكله شمدی سرایی باصه‌جقلر وولی نعمتكزی
افنا ایده‌جكلر دیه‌رك عروق حمیت وشفقتلرینی تحریك ایتمكله جمله‌سی
محافظهٔ وجود پادشاهی ایچون نطاق بند اتفاق واتحاد اولدقلرندن
مزبور سلیمان اغا برایكی یوز قدر عوناسیله بیوك والده‌نك دائره‌سنه هجوم
ایدوب مشار الیهایی شهید وپادشاه حضرتلرینه سوء قصد خصوصنده
متفق اولملرینه حكم ایتدكاری بوستانجی باشی وخاص اوده باشیسی وسائر

بش اون کشی یی اعدام ایلدیلر بونك اوزرینه صدر اعظم ودیوان همایون وزیرلری ومعزولین علما سرای پادشاهی یه دعوت وعقد انجمن مشورت اولنەرق اتفاق ارا ایله سنجاغ شریف چیقاریلوب دلاللر واسطەسیله اعلان قلندی اهالیٔ شهر چند روز مقدم حادث اولان وقعه وسپاه طائفەسی سلطان احمد میدانندە مسبوق اولان مقاتلەسببلریله یکیچری اغاسی وقول کتخداسی وبکتاش اغانك خصم قویلری اولوب یکیچری ضابطان ونفراتندن منصف واهل عرض اولنلر دخی مزبورلرك حرکات واقعه وظلم وتعدیلرندن بیزار اولدقلرینه مبنی جملەسی سنجاغ شریف التنه اجابت ایتمکله سرای همایون میدانلریله ایاصوفیه وسلطان احمد حوالیسی عسکر ایله مالامال اولدی ومسند مشیخت شیخ الاسلام اسبق ابو سعید افندی یه وروم ایلی قاضیعسکرلکی معزولین صدوردن حنفی افندی یه واناطولی خواجه زاده مسعود افندی یه توجیه قلندی بناء علی ذلك جمعیت شقاوت طبیعتله متزلزل ومندرس اولمغین یکیچری اغاسنه طمشوار وقول کتخداسنه بوسنه وبکتاش اغایه بروسه توجیه وعلی العجله چیقمالری تنبیه اولندقدن صکره اوچی دخی دردست اولنەرق اعدام قلندی شیخ الاسلام سابق عبدالعزیز افندی اولا ساقزه نفی وبعده بروسه یه کتوریلوب اقامه اولنمش ویدی سکز سنه دها معمر اولدیغی حالده استانبوله کلمسنه مساعده قلنمامشدر مشارالیه فاضل زمانه ومنشیٔ یکانه اولوب مشهور اولان تاریخ بلیغنه بروسەدە ذیل تحریر وبرائت ذمت ایچون ایمان اکیده درج وتسطیر ایلمش ایسەدە فی الاصل عربدەجو وسلطان ابراهیم وقعەسی متهملرندن بولندیغندن فریاد وفغانی مسموع صماخ دولت اولمدی کرك والده مرحومەنك وکرك مقتول اولان اغالرك بونجه زماندنبرو جمع وادخار ایتدکلری مبالغ کلیه خزینهٔ همایونه نقل اولنمغله مصارفات دولته خیلیجه معاونت ایلدی

مقتوللرك ید تغلبلرنده بولنان زمام مداخله واستیلا بوکره حرم اغالری وسرای همایون خلقی اللرینه کچمکله وصدر اعظم سیاوش پاشا دلخواهلری اوزره حرکت ایده مامکله اوچ آی مرورنده عزل اولنوب دیوان همایون وزراسندن پیرفرتوت کوربجی محمد پاشا مسند صدارته کتورلدی اکرچه مشارالیه بدی بچق آیدن عبارت اولان مدت وزارتنده

سرای خلق استدکاری کبی الوب صاتدیلر ایسه ده امور مالیه رؤیت
اولنه مامق وعلوفه ویریله مامك حالنه کلدیکندن متنفذان اندرون انجام
کاری ملاحظه ونفسلرینی مخاطره دن وقایه مقصدیله مصر والیلکندن
معزولا استانبوله کلان ترخونجی احمد پاشایی بیك التمش ایکی سنه سی
رجبنده صدر صدارته اقعاد ایتدیردیلر لکن مشارالیه اصلا مدارا
ومماشات بلمز غایت مستقیم برذات اولدیغندن اسرافاتی قطع وواردات
خزینه یه ال اوزادانلرك دست طمعلرینی رفع خصوصنده فوق الامکان
التزام صداقت ایتمکله بیچاره یی خلع واجلاس افتراسیله متهم ایدرك
بیك التمش اوج سنه سی ربیع الاخرنده اعدام وقپودان دریا بولنان
درویش پاشانك صدر اعظم نصب اولنمسنه دسترس اولدیلر صدر جدید
بغداد سفرنده نائل وزارت اولمش قدمادن واصحاب تمول واقتداردن
معتدل ومزایا شناس برذات اولمغله ایکی سنه یه قریب ممتد اولان زمان
صدارتنده هم اندرون خلقنی وهم مهام دولتی حسن اداره یه موفق
اوله رق خوشجه بروقت کچوردی
شویله که وندکلولر یك کلیتلو سفن حربیه استحضار ایدرك بوغازی ابلوقه
ایده کلدکلرندن کریده عسکر ومهمات ارسالی خصوصنده انواع تلفات
ومشکلات واقع اولمقده اولدیغی حالده صدر اسبق مراد پاشایی قپودان
نصب ومهمات مقتضیه یی مکمل صورتده تدارك ایلمکله بیك التمش درت
سنه سنده اخراج اولنسان دونما وندیك کمیلرینه غلبه ایدرك کریده
عساکر وغیره ومهمات لازمه نقل اولندی وباشباقی قولی موره لی
مصطفی اغایی دفتردار واداره امور مالیه یی مستقلا عهده سنه تحمیل
ایدوب مومی الیه اکرچه سنین آتیه وارداتنی صاتمق قپوسنی اچدی
ایسه ده علوفه اعطاسنده مشکلات کوسترمدی صدر مشارالیه سنهٔ
مزبوره اواخرنده مرتحل دار اخرت اولدقده صوابدید ارکان دولت
اوزره مهر صدارت حلب والیسی ابشیر پاشایه کوندرلدی حالبوکه
مشارالیه مقدما اوجاق اغالرینك زمان استیلا وتغلبلرنده اناطولیده بولنان
سپاه نفراتنی باشنه جمع ایله دار السلطنه یه طوغری قادمه جنبان طغیان
اولمشیکن اغالرك زوالی موجب عودتی اولمشیدی بویله بر تهمت سابقه ایله
متهم بولندیغی حالده صدر صدارته انتخابی سوء قصده مبنی اولمق واهمه سیله

سپاه زور بازی بقیه سندن وسائره‌دن یکرمی بیك قدر عسکر طوپلیوب هزار تکلف وبطائته اوچ درت آیده استانبوله دهشت بخشای ورود اولدی موره‌لی دفتردار وموقوفاتی محمد افندی وسلطان کتخداسی غده محمد افندی مثللو علیهنده قولا وفعلا حرکاته جرأت ایدنلری قتل واعدام وسنین آتیه وارداتنی درعهده ایدن ملتزمینك ویردکاری آقچه‌لری ضبط ایله احاله‌لرینی فسخ ایدوب انجق برابر کتوردیکی اشخاصی مناصب ومأموریت ایله تطییب ایلمك خارج حوصلهٔ دائرهٔ دولت اولدیغندن حریفلر صدر مشارالیهه اظهار عداوت ایتمکده اولدقلری حالده قپودان مراد پاشا دخی آتش فتنه‌یه مروحه جنبان اولمغله محافظهٔ نفس امیدیله استصحاب ایلدیکی سپاه زوربازی رفع علم شقاوت ومشار الیهی قتل ایتدیرنجه‌یه قدر صرف نقدینهٔ غیرت ایدوب مشارالیه مراد پاشا ثانیا متکا بیرای صدارت عظما اولدی

بوصورتله مراد پاشا اکرچه نائل امنیه وامید اولدی ایسه‌ده طائفهٔ عسکریه‌نك عتو وطغیانلری باشدن اشدیغندن سکز اون بیك قدر اشراری اوجاقلره الحاقه مجبور و بو جهتله علوفهٔ عسکریه زادهٔ سابقه‌سندن صد مرحله موفور اولدیغنه وطرف سلطنته وارکان دولته احوال مشکله بی بیان ایتدکجه تحریك ایلدیکك فتنه‌نك چاره‌سنی ینه سن مطالعه ایله زمیننده معامله‌لر مشاهده ایلدیکنه مبنی بو کره دخی صدارتدن استعفا وشام والیلکنی استدعایه مجبور اوله‌رق خدمت صدارت ارمنی سلیمان پاشا نامنده بر پیر عاجزه توجیه قلندی وصدر سابق شامه عزیمت ایتدیکی حالده حمصده فوت اولدی

بیچاره اختیار شرکای دولت وغارتکران مقربینك قهر وغلبه‌لری النده طقسان طقوز کون حامل مهر وکالت اوله‌رق الامان صداسنی ایصال مقام بالا ایتمکله عزل ومهر همایون کرید سرداری بولنان غازی حسین پاشایه ارسال قلندی ایسه‌ده برایکی کون مرورنده وقعهٔ وقواقیه نامیله زبانزد مورخین اولان اختلال عظیم دهشت انداز وقوع اولدیغندن ینه تبدل صدارت واقع اولمشدر شویله که کرك کریدده اکمال مدت مشروطه ایله استبدالا عودت ایدن وکرك استانبولده بولنان طوائف عسکریه‌یه سلیمان پاشانك عزلندن اوجه ویریلان علوفه کاملا مغشوش

وزیوف آقچه اولدیغندن بین الاهالی اعتباردن ساقط اولمغله ومقربینك
التزامات ومقاطعاته اولان تسلطلری حد کماله واصل اولهرق اموال
خزینه ید تغلبلرنده محو اوله کلمکله ارکان دولتدن بعضیلرینك تعلیم
والقا آتیله قپو قولی اوجاقلرینك کافه‌سی متحداً عقد جمعیت ایدرك
عرضحالمز واردر دیو پادشاه حضرتلرینی الای کوشکنه چیقاردیلر
سپاه طائفه‌سی عقلاسندن ومعارفنداندن برقاچ سوز صاحبلری ایلرو
کلوب ذات همایونه فصیح وبلیغ دعالر ایتدکارندن صکره پادشاهم
برطاقم خونهٔ دولت واردرکه اللری آلتنده بولنان ملتزملره سنین آتیه
مقاطعات و وارداتنی وقت احاله سندن مقدم الیویروب بدلنی دخی
نصف بهاسیله شوندن بوندن طوبلادقلری خزینه سرکیلری وزیوف
اقچه ایله قپاتمقده واموال خزینه میوهٔ نارسیده کبی خام ایکن
تلف اولمقده اولمسیله کرید جزیره سنده مشغول حرب وقتال اولان
وبوراده بولنان قوللرك علوفه یوزی کورمز اولدیلر دیدیلر وبوکره
بیك بلا ایله ویردکلری آقچه دخی بودر دیو ارائه ایتدیلر وخونهٔ
مرقومه‌نك ظلم وتعدیلری ممالك محروسه‌یی استیعاب ایتمشیکن وکلای
دولت شرلرندن خوفله واقع حالی عرضه جسارت ایده‌مدکلرندن ناشی
بالضروره بو وجهله کستاخلغه جسارت قلندی ایسه‌ده قبح ظاهریسی
حسن عاقبتنه نظرا معذور ودامن عفو ایله مستور بیورلمق مرجودر
دیوب بعده اندرون و بیروندن اوتوز قدر آدمك اسامیسی مسطور اولان
دفتری ابراز وبونلرك قتل وازاله‌لری موجب صلاح دولت اولمغله مظهر
سیف سیاست اولملرینی استدعا ایلدیلر طوائف عسکریه‌نك وبلکه
بالجمله ارکان دولتك بوبابده اتفاقلری محسوس اولدیغندن دلخواه
جهوره مساعده اولنمقدن بشقه چاره قالمدیغنه بناء دار السعاده اغاسی
وخواجه بلال اغا ووالده باش اغاسی وخاص اوطه باشی وملکی اوسته
وزوجی شعبان خلیفه وسائرلری برقاچ کون ایچنده اله کچدکجه قتل واعدام
وسلطان احمد میداننده اولان چنار اغاجنه اویزان قلنمغله سبب تسمیهٔ
وقعه اولمشدر

بواوانده قائمقام سورنازن مصطفی پاشا مسند صدارتی وممك زاده مقام
مشیختی دردست ایتمشلر ایکن عسکری طائفه‌سنك اعتراضلرینه بناء

اون اوچ ساعت مرورنده سلستره والیسی اولان صدراسبق سیاوش پاشا ثانیا صدر اعظم وبعض عملیات خفیه‌یه ابتناء خواجه زاده مسعود افندی شیخ الاسلام نصب اولندیلر

صدر مشارالیه مجموعاً درسعادته وصولندن برای صکره دفتردار محمد پاشا کبی بر فاضل وادیبی مجرد استرقاب بلاسبله قتل ایتدیردیکی کیجه فوت اولمغله مهر همایون شام والیسی بوینی اکری محمد پاشایه ارسال قلندی

شیخ الاسلام مسعود افندی اناطولی قاضیعسکری ایکن حق کویلك ایله شهرت بولوب وقعهٔ وقواقیه‌ده تعیین جمهور ایله مقام مشیخته واصل اولمشیدی بغایت متعظم وتندخو اولدیغندن ماعدا کافهٔ امور دولت کف استقلالنه رام ومرجع خاص وعام اولمق سوداسیله زباندرازلغی مرتبهٔ افراطه ایصال ایلدیکندن بیچاره‌یه خلع واجلاس تهمتی اسناد اولنه‌رق دیار بکره نفی نامیله بروسه‌یه کوندریلوب اوراده اعدام قلندی ومقام مشیخت صدوردن حنفی افندی‌یه توجیه بیورلدی

دولت علیه اختلالات داخلیه ایله بحران حالنده ایکن بوسنه اخراج اولنان دونمای همایون دخی وقوعبولان محاربه‌ده مبتلای هزیمت کامله اولمغله وندکلولر بوزجه اطه ولمنی جزیره‌لرینی استیلا ایلدیلر بناء علیه دارالسلطنهٔ عثمانیه محصور حکمنده قالدیغندن ارکان دولت دمبستهٔ حیرت اولدقلری حالده شام طرابلسی توجیه اولنوب خرجراه تدارکی ایچون نك وپو ایتمکده اولان کوپریلی محمد پاشا والده کتخداسی معمار قاسم اغانك سوق وتعریفیله بیك التمش التی سنه‌سی ذی القعده‌سنك یکرمی بشنجی جمعه کونی شرائط استقلالیه ایله حامل مهر صدارت ومتکفل اصلاح امور دولت اولدی

وندکلولرك مرام ومقصودلری بوزجه اطه ولمنی جزیره‌لرینی تملك ایتمك اولیوب مجرد استانبولی تضییق ایله کرید جزیره‌سنی وهیچ اولمز ایسه محاصرهٔ دائمیه تحتنده بولنان قندیه قلعه‌سنی براقدیروب صلح اولمق قضیه‌سی اوله‌رق حتی قندیه قلعه‌سی خراجی نامیله مقدار معین بر مبلغ اعطاسنی دخی دائما عرض واستدعا ایتمکده ایدیلر لکن دولت علیه بوقدر غوائل داخلیه‌سیله برابر قندیه قلعه‌سی تسلیم اولنمدقجه صلحك امکانی

اولمدیغنی بیان ایله هرسنه دونما وعسکر ومهمات ارسالنده اظهار ثبات
ومتانت ایدر ایدی شول درجه‌یه قدر که برکون حضور همایونده عقد
اولنان مجلس عمومیده لوازمات سفریه ایچون مقتضی اولان اقچه‌نك فقدانی
درمیان اولندقده والده سلطان حضرتلری شو کرید جزیره‌سنك کاملا
فتحنه غیرت اولنسون بن کافهٔ مجوهرات وسیم وزره متعلق اوانی وادواتمی
دخی اعطا وفدا ایدرم بیورمشلردر
بوسنه وهرسك طرفلرنده وکرید جزیره‌سنده محاربه‌یه دوام اولنمقده
ایسه‌ده بوغازده بولنان وندیك دونماسنی دفع ایتمك وبوزجه اطه ولمنی‌یی
تخلیص ایله استانبولی محاصرهٔ بحریه‌دن قورتارمق اهم اموردن اولغله
صدر اعظم دونمای همایونك تنظیم واکمالنه اقدام ایتمکله برابر کافهٔ جیوش
عثمانیه اوجاقلرینی بالاستصحاب بوغازه عزیمتی قرارلشدیردی واسرافات
واتلافاتك قطع وتنقیحنه اعتنا ایله خیلیجه مصارف تنقیص ایلدی لکن
بونك منافع وفوائدی ایلروده کوریله‌جکننه وشمدی ایسه مصارف سفریه
ایچون اقچه لازم اولدیغنه مبنی طرف همایوندن باسند اوچیك کیسه
استقراض ایدرك استحضار لوازمات حربیه‌یه چالشمقده ایکن سپاه
طائفه‌سندن برطاقم خذله صدر مشارالیه علیهنه اعلای لوای شقاوت
ایتمشلر ایسه‌ده آتش فساد لهیب افروز اشتداد اولمقسزین یکیچری
ضابطانی معرفتیله مواقع مفسدتلری باصیلوب برقاچیوز نفوس خبیثه
ازاله اولنمغله کانون طغیان منطفی واون بش یکرمی سنه‌دنبرو وقت وقت
میدانه چیقان قاضی زاده‌لیلر غوغای معلومی دخی بعض اولك ایاق اولنلرك
نفی واجلاسیله مندفع اولدی
صدر جلادت کستر بیك التمش یدی سنه‌سی شعباننده بحر سفید بوغازی
جانبنه سوق موکب ظفر اثر ایدوب دونمای همایون دخی واصل اولمغله
وندیك کمیلریله محاربه‌یه مباشرت اولندقده یکیچری طائفه‌سی بندکاری
سفینه‌لری باشدن قاره ایدوب ساحلاره دوکلریله وسفاین سائره دخی
اوته‌یه وبرویه صاوشمغله دونمای همایونده ینه علایم پریشانی ظهوره
کلدی صدر مشارالیه بوحالی مشاهده ایله منسلب الشعور اولدرق پیشرو
فراریان اولان التیوز قدر یکیچری‌یی قتل واعدام وساحلاره لنکر انداز

اولان سفن اسلامیه‌یی وبالخصوص باشدارده تعبیر قلنان پاشا کمیسنی
کزند دشمندن صیانت ایچون مناسب موقعلره عظیم طوپلر وضع وتعبیه سنه
اهتمام ایلدی شجاعت ودرایتله مذکور وکور قپودان نامیله مشهور
اولوب سنهٔ سابقه‌ده دوننمای همایونی پریشان و بوزجه اطه ولمنی‌یی ضبط
ایله اکتساب شهرت وشان ایدن وندیك امرالی بوکره دخی نائل
اولدیغی غالبیته مغرورا باشدارده وسائر اسلام کمیلرینی بستهٔ زنجیر تسخیر
ایتمك سوداسیله هجوم ایدرك واصل امید اولمغه تقرب ایتمشیکن قره محمد نام
بر طوپجی غازینك اتدیغی طوپك کله‌سی امرال مزبورك سوار
اولدیغی کمینك جبه‌خانه‌سنه تصادف ایتمکله مذکور کمی ایله یدی اولان
قالیون وایچلرنده بولنان ایکبیدن متجاوز ضابطان وعساکر منتخبه
ایله پابرهوا اولدیغندن سفن سائرهٔ دشمن مبتلای دهشت عظیمه اوله‌رق
فرار ایلدیلر بونك اوزرینه صدر مشار الیه سجدهٔ شکری ادا ایلدکدن
وخدمت وشجاعتی سبقت ایدنلره مکافات وخلافی حرکتده بولنانلره
ترتیب مجازات ایتدکدن صکره بش التی بیك قدر عسکر امرار ایله بوزجه
اطه‌سنی ومتعاقبا دوننمای همایون ایله قپودان طوپال محمد پاشایی کونده‌رك
لمنی جزیره‌سنی استردادده موفق اولمغله منصورا ومظفرا ادرنه‌ده رکاب
همایونه واصل وانواع التفات سلطانی‌یه نائل اولدی غرائبدندرکه
یکیچری اغالغندن متقاعد قره حسن زاده حسین اغا وقعه‌لرده طرف
سلطنته متمحض بولنوب رأی وتدبیری دخی موافق تقدیر دوشمکله مؤتمن
دولت ومستشار سلطنت مزیتنی حائز اولمشیدی بو اوانده صدر اعظمك
امرا وعسکریدن پك چوق آدملری قتل واعدام ایلدیکنی استماع ایتدکده
شیخ الاسلام افندی‌یه خبر کوندروب کوپریلینك حرکات ومشوارینه
نظرا مظفرا عودت ایدر ایسه جمله‌مز حقنده موجب وخامت اوله‌جغی
کورنمکده اولدیغندن لزوم عزل وتبدیلی ضمننده مابین همایونه تذکره
یازسونلر بن دخی لازم کلان تبلیغاتی اجرا ایدرم دیدی شیخ الاسلام
افندی اکرچه حال بویله ایسه‌ده صدر مشارالیه وندیك دوننماسنی دفعه
موفق اولوب بوزجه اطه‌یی فتح ایتمك ایله مشغول اولمغله عزل وتبدیلی
دولته مضر اولور دیو جواب ویردیکی حالده اغای مومی الیه تکرار
پیام اصرار ایصال ایتدیکنه مبنی بالضروره شیخ الاسلام افندی والده

سلطانه تذکره تحریرینه شروع ایتمسی متعاقب کتخداسی کلوب قولاغنه
قره حسن زاده‌نك فجئة وفاتی اخبار ایلدیکندن ماده بر طرف وصدر
مشارالیهك مظهر توفیق اوله‌جغنه براعة الاستهلال اولدی

مقدما اردل قرالی اولان بتلن غابور فوت اولدقده اوغلی صغدالی قرالیته
اقعاد اولنمش ایسه‌ده عدم رشد وکفایتی سببیله حسن اداره‌یه
مقتدر اوله‌مدیغندن امرای مجاردن راقوقجی اوغلی اواخر سلطنت مراد
خانیده حکومت اردلی دردست ایلدی لکن اولوقت مومی الیهك
قراللغی جانب سلطنت سنیه‌دن تصدیق اولنمامغله بعض محاربات جریان
ایتمشیکن عصر ابراهیم خانیده عرض ایتدیکی کالای اطاعت وفرمانبری
منظور نظر سلطانی اولوب اردل قراللغی احسانیله مظهر اکرام
اولمش وکندوسی بهادر وجنك جو بر آدم اولدیغندن دائما نمچه وله
دولتلریله محاربه ایله امرار وقت ایتمکده بولنمشیدی پادشاه حضرتلرینك
بو کره ادرنه‌یه تشریفلری جهتیله رسم قدیم عثمانی اوزره افلاق و بغدان
ویوده‌لری استفان وقسطنطین بکلر ایله قرال مشارالیه رکاب همایونه دعوت
اولندقلرنده دولت علیه‌نك مشاغل واقعه‌سندن استفاده ایتمك ملاحظه‌سنه
بناء ویکدیکریله اتحادلرینه مغرورا بعض اعذار واهیه سرد ایدرك
امتثال فرمان ایلمدیلر بنابرین افلاق ویوده‌لغی منجنه وبغدان ویوده‌لغی
ولیقه نام بکلره توجیه ودیوان همایونده خلعت واسکوف کیدیریله‌رك
تلطیف اولندقدن صکره مقام امارتلرینه اقعادلری خصوصی سلستره
والیسی فضلی پاشایه حواله قلندی معزول ویوده‌لر بالاتفاق تدارکات
ادوات حرب وقتال ایله مدافعه ایچون اردو قوروب تحصن ایتمشلر
ایسه‌ده مأمور اولان عسکر تاتار مملکتینی غارته قویلدقلرندن وفضلی پاشا
دخی مرتب معیتی اولان جیوش عثمانیه ایله طونه‌یی مرور ایلدیکندن
پابرجای استقرار اوله‌میوب ممالك اردله فرار ایتلریله منصوب اولان
ویوده‌لر محل امارتلرینه اقعاد قلندی

ذکر اولنان قرالیلرك رکاب همایونه اعزامی وکندوسنك دخی تجدید
حکومت ایچون سده سنیه‌یه روینمال ایلمسی راقوقجی اوغلنه تکرار امر
واشعار اولندقده ینه اعذار واهیه سردیله اطاعت امردن نکول ایتمسنه

مبنی صدر اعظم کوپریلی محمد پاشا اردل اوزرینه سردار نصب
اولنه‌رق بیك التمش سکز سنه‌سی رمضاننده اوجانبه توجیه لوای سطوت
ایلدی
ممالك اردلك قپوسی مقامنده اولان ینوه قلعه‌سی ودارالاماره حکومت
اولان اردل بلغرادی فتح وتسخیر وراقوفچی اوغلی هوادارانی اولنلر
قتل وتدمیر اولندقدن صکره نمچه حدودنده واقع اولوب قرال مشارالیهك
تحصن ایلدیکی قلعه‌یه سوق موکب جلادت اولنمق تصمیم اولنمشیکن آتیده
بیان اولنه‌جق ابازه حسن پاشا جمعیتی بروسه‌یه طوغری تقرب ایلدیکنه
مبنی وارد اولان خط همایونه امتثالا صدر اعظم عودته مجبور اولدیغندن
واهالی اردلك دخی عرض اطاعتلری جهتیله یغما کران تاتاردن
محافظه‌لری زمانی کلمش ایدوکندن راقوفچی اوغلنك دفترداری اولان
بارچقای اقوش نام بکزاده‌یه اردل قراللغی احسان وخلعت وطبوز وقوقه
اعطاسیله تتمیم مراسم تشریفات اولندیغی مثلاو اردل قراللغنك وبرکوی
قدیمی اون بش بیك التون ایکن بوکره قرق بیکه ابلاغ وبدل مصرف
اوله‌رق رکاب همایونه بیك کیسه اقچه تقدیمی دخی شرط قلنمشدر
قرال جدیدی محافظه وممالك اردلی محارسه ضمننده طمشوار بکلربکیسی
علی پاشا ینوه‌ده تمکین وبودین والیسی کنعان پاشا عنوان سرعسکری
ایله تکریم اولنه‌رق صدر اعظم سرعت ایله رکاب همایونه مراجعت
ایلدی
ابنای سپاهیاندن ابازه حسن اغا مقدما حیدر اوغلی نامنده صاحب جمعیت
برشقی بی طوتوب استانبوله کتورمکله مقابله خدمتده ترکمن اغالغی یعنی
کلیس سنجاغی کندوسنه توجیه اولندیغندن کوندن کونه ثروت وقدرتی
ازدیاد بولوب اوجاق اغالرینك زمان تغلب واستیلالرنده ابشیر پاشا ایله
متحدا مزبور اغالر علیهنه علم افراز طغیان اولمش واغالرك تدمیر وتنکیلی
بونلرك آتش فتنه‌لرینی تسکینه سبب اوله‌رق مؤخرا دخی مزبور ابازه حسن
اغایه حلب والیلکی احسان قلنمشیدی بوکره اردل سفرینه کلسی امر اولندقده
صدر اعظمك سابقه‌لو اولان شقاوتکارانك وظلمه امرانك قتل واعداملری
خصوصنده اولان شدتنی درپیش نظر مطالعه ایدرك خوفه دوشدیکندن
شام والیسی طیار اوغلی احمد پاشا واناطولی والیسی جان میرزا پاشا ومعزول

ومنصوب اون بش قدر امرا ايله عقد اتفاق وصدر اعظمك سيف سطوتندن
فرار ايدن سپاه اشقياسى دخى بونلره التحاق ايتمكله اوتوز بيك قدر كشتنى
اولدقلرى حالده قونيه يه طوغرى توجه وصدر اعظمدن مسلب الامنيه
اولدقلرندن نخشله طيار اوغلى احمد پاشا خدمت صدارتده استخدام اولنور
ايسه سفره كيده جكلرينى و بوكا مساعده بيورلمديغى تقديرجه روم ايلنه
كچمك احتماللرى اولديغى مبين ركاب همايونه عرض محضر تقديم ايلديلر
سراى خلقنده ومأمورين دولت ايچنده كوپريلينك استقلال وسطوتندن
خوفناك پك چوق آدم بولنمقله ماده يى اعظام وترويج مقصد اشقيايه
اهتمام ايتديلر ايسه ده پادشاه حضرتلرى صدر اعظمك محافظهٔ جاه
واعتبارى خصوصنده فوق العاده ثبات كوستردكلرندن عرض محضره
جوابا كوندريلان خط همايونده وزير اعظم اردل سفريله مشغول
اولديغنه مبنى تبديل صدارت زمانى دكلدر اكر روم ايلنه كچمكه خوف
ايتمكده ايسه كز جمعيتكزى طاغيدوب منصبلر يكزه رجعت ويا خود بغداد
محافظه سنه عزيمت ايدك ديو امر وفرمان بيورلدى معمافيه صدر
اعظمك دخى عودتى تعجيل اولنديغندن اردوى همايون سرعت سيرايله
ادرنه ده ركاب همايونه مواصلت ومتعاقبا پادشاه حضرتلريله برابر استانبوله
عزيمت ايدوب صدر مشار اليه اسكدار صحراسنه نصب خيام آرام ايلدى
ابازه جمعيتى ترويج مرامدن مأيوس اولدقلرندن قوهٔ جبريه ايله شاهد
مقصودى دراغوش ايتمك خلياسيله بروسه طرفلرينه طوغرى قادمه جنبان
هجوم اولدقلرنده بروسه محافظه سنه مأمور اولان قائممقام سابق كنعان
پاشا دخى خوف قهر وزير اعظم ايله اشقيايه التحاق ايلديكندن عتو
وطغيان كسب اشتداد ايلدى ايسه ده دفع وتنكيللرى ايچون سردار تعيين
اولنان ديار بكر واليسى مرتضى پاشانك خبر قرب وصولى جمعيت اشقيانك
عودتنى استلزام ايلدى سردار مشار اليه ايله اشقيا بيننده وقوعبولان
محاربه ده اكرچه موكب سرداريده نوعما هزيمت واقع اولدى ايسه ده
نشر اولنان فرمانلر وابازه پاشا ايله منفقلرينك واجب الازاله باغى
اولدقلرينى متضمن ويريلان فتواى شريف فوتيله زير حكم وتغلبلرنده
بولنان قلاع مأمورين دولت دست تحفظلرينه كچمش وسردار مشار اليه
دخى جمعيت عسكريه سنى بالتنظيم حلبه داخل اولمش ايدوكندن جمعيت اشقيا

میدانده قالوب هرجانبدن مرجوم وزاد وذخیره‌لری معدوم اولمق حسبیله قوت وقدرتلری کوندن کونه ضعفه مبدل اولدی بناء علی ذلك تسلیم اولمق صورتنده مرتضی پاشایی بالاغفال حلبه کیروب بغتة قلعه‌یی ضبط ایتمکی بینلرنده ترتیب ایتمشلر ایسه‌ده سردار مشارالیه واقف احوال اولدیغندن دها رنکین حیل وتشبثات خفیه ایله مزبورلری اغفال ایدرك دام انتقامه دوشردی وشهر حلبه کیردکاری کیجه جمله‌سنی قتل وتدمیر وروس مقطوعه‌لرینی استانبوله تسییر ایلدی

سابقا افلاق وبوده‌سی اولوب اردلستانه فرار ایدن قسطنطین بك بوتقریبله مملکت بغدانه مستولی اولدیغندن وافلاق وبوده‌سی منجنه بك که کنجلکی اوانده کنعان پاشا دائره‌سنده تربیه اولنه‌رق لسان عربی وفارسی تحصیل ایلمش وکنج بك نامیله کسب شهرت ایتمشیدی اودخی طرف دولته عصیان ایلدیکندن اوزرلرینه عسکر تاتار سوقیله جمعیتلری پریشان ایدیلوب افلاق ویوده‌لغی قسطنطین بکك بغدانی استیلاسنده طرف دولته دخالت ایدن وایقه بکه وبغدان ویوده‌لغی مقدما یکرمی سنه قدر بغدان ویوده‌لغنده بولنوب صداقت وعبودیتی تجربه قلنمش اولان ۰ ۰ ۰ ۰ وبوده‌نك اوغلنه احسان اولنه‌رق مقام امارتلرینه اقعاد قلندیلر

اردل قراللغندن مهجور اولان راقوفجی اوغلی جمع ایده بلدیکی عسکر ایله اردلستانی استیلایه عازم اولدی ایسه‌ده بودین والیسی سیدی احمد پاشانك سیف شهامتیله منهزم ومنعدم اولدقدن صکره نمچه‌لولر امرای مجاردن کیانوشه عساکر وافره ترفیقیله اقدار وارسال ایلدکلرینه وعساکر عثمانیه دخی مشتایه چکلمش بولندیغنه مبنی مزبور کیانوش اردلستانی ضبط وطرف سلطنت سنیه‌دن منصوب اولان قرال اقوشی اعدام ایلدیکی خبری واصل در دولت اولدقده قپودان کوسه علی پاشا سردار تعیین وتسیار قلندی سردار مشارالیه بیك یتمش برسنه‌سنده حصون اردلدن وراد قلعه‌سنی فتح وتسخیر وایرتسی سنه مزبور کیانوشی دخی قتل وتدمیر ایتمکله اپاقی میخال نام بکزاده‌یی انتخاب اهالی ایله مقام قرالی‌یه اقعاد ایلدی مومی‌الیه اپاقی میخال جانب دولت علیه‌دن نصب اولنان اردل قراللرینك خاتمه‌سی اولوب وبانه محاصره‌سنه قدر یکرمی سنه‌دن متجاوز

زمان مسند حكومتده پايدار اولمش واو ارالق قراللغى اوغلنه فراغت
ايلمشدر

نمچه اولرك ممالك اردله تسلط وبعض قلاعنى ضبط وتملك ايلملرى بين الدولتين
منازعات ومباحثاتى مستلزم اولمغله پادشاه حضرتلرى ادرنه‌يه نهضت
وبعد الوصول صدر اعظم كوپريلى محمد پاشا بيك يتمش ايكى سنه‌سى
ربيع الاولنده اختيار سفر آخرت ايتمكله وصيتى موجبنجه ركاب همايون
قائممقامى بولنان اوغلى فاضل احمد پاشا متكاپراى صدارت عظما اولدى
مرحوم مشار اليه اصحاب لياقت ودرايتدن قوى العزم كرك باران ديده
اولمغله شقاوتكاران عسكريه واعادئ خارجيه‌يى شمشير سطوتيله تأديب
وترهيب وامور مختلهٔ دولتى تنظيم وترتيب ايتدى ايسه ده پك چوق وزرا
وامرا قتل وافنا ايلدى هله كريد سردارى غازى حسين پاشا كبى نامدار
وامكدار بر پير شجاعت سميرى وسيدى احمد پاشا مثللو بهادر ودليرى
استرقاب بليه سيله اعدام ايلمسى صفحهٔ محاسننى لكه‌دار ايتمشدر

نمچه‌لولرك اردل قلاعندن قطع يد وقنيژه قلعه‌سى جوارنده خلاف
عهد بنا وزرين وار ناميله مسما ايلدكلرى يكى قلعه‌يى هدم ايلملرى نمچه
ايلچيسنه افاده وبرسنه‌دن متجاوز بوبابده مذاكره ومخابره اولنديغى حالده
موافقتلرى استحصال قلنه‌مديغنه مبنى عقد اولنان مجلس مشورتده نمچه
اوزرينه اعلان سفر اولنمسى قرار پذير اولمغله صدر اعظم فاضل احمد پاشا
سردار اكرم نصب وتعيين اولنه‌رق بيك يتمش اوچ سنه‌سى رمضاننده
بالجمله جيوش عثمانيه ايله جانب بلغراده عطف عنان ايلدى اردوى
همايونايله استصحاب اولنان نمچه قپو كتخداسى ومقدما اردل سرعسكرى
على پاشايه ومؤخرا معسكر همايونه كلان ايكى نفر ايلچيلر بلغراده حضور
صدر اعظمى‌يه قبول اولنوب ذكر اولنان يكى قلعه‌نك تخريب واردل
قلاعنك تخليه سيله سلطان سليمان معاهده سنده ويرلمسى مشروط اولان
اوتوز بيك التون ويركو وياخود مراد پاشا صلحنده اعطاسى مقرر اولان
ايكيوز بيك غروشك تأديه‌سى تعهد اولنديغى حالده تجديد معاهده
اولنه‌جغى افاده اولنه‌رقده تخريب وتخليه ماده‌لرينى درعهده ايدوب
ويركو اعطاسنده مخالفت اظهار وبرمقدار هديه ديلور ايسه چاره‌سى
بولنه بيله‌جكنى تذكار ايتملريله برابر استانبولده ايكن سبقت ايدن مذاكراتده

ویرکو لقردیسی اولمدیغنی درمیان ایلدیلر صدر اعظم دخی دولت علیه حضور واسایش اوزره بولندیغی حالده بوقدر کلفت ومصرف اختیار یله بورالره کلندکدن صکره البته بوماده دخی قبول اولنمق اقتضا ایدر دیو جواب ویردی وبوجهتله مصلحت تسویه اولنه مدیغندن مذکور ایلچیلر بودینده بالتوقیف صدر مشارالیه اردوی همایون ایله استرغونه طوغری حرکت ایلدی نمچه لولر مطالب دولت علیه یه تماميله موافقت واللی التمش سنه دنبرو متروك اولان ویرکو مسئله سنی دخی هدیه نامیله قرارلشدیرمغه ابراز ملایمت ایلدکلرینه نظرا اوبوشلق خصوصنده موانع کلیه قالمامش ایسه ده فاضل احمد پاشا مبدأ صدارتنده مع الفتوحات شانلو بر معاهده عقدینه دسترس اولمغی التزام ایلدیکندن جنك وحرب طرفنی اختیار ایلدی

اورته مجار قلاعندن اولوب بیك اون ایکی تاریخنده فتح واردلستانه الحاق اولنسان ایوار قلعه سی مؤخرا نمچه لولر النه کچمش واستحکامات جسیمه ایله تحصین قلنمشیدی انك از سرنو تسخیری خصوصنه قرار ویرلدیکنه مبنی استرغوندن طونه اوزرینه کوپری انشاسنه ابتدار وقارشو طرفك محافظه سی ایچون اون بیك قدر عسکر امرار اولنمغله ایوارده بولنسان جنرال سکز بیك عسکر انتخاب وعساکر مفرزهٔ اسلامیه یی باصمغه شتاب ایلدی ایسه ده وقوعبولان محاربه ده عسکر دشمنك ثلثاندن زیاده سی مقتول ومأسور اولدی ومتعاقبا کوبرینك انشاآتی اتمام قلنمغله صدر اعظم بالجمله اردوی همایون خلقیله قارشو جانبه مرور ایلدی مشهور جنرال مونته قوقوللی معیتنده بولنان اردو ایله قلعهٔ مرقومه یی محارسه ایچون کلمشیکن جنود اسلامیه نك جلادت وهجوملری سببیله عودته مجبور اولدیغندن برای قدر عریض وعمیق محاصره ایله قلعهٔ ایوار بند کنند تسخیره کرفتار اولوب اطرافنده بولنان پلنقه لرك دخی کیمی ضبط وکیمی تخریب وممالك اعدا یازدهٔ خیول یغمسا قلندقدن صکره مشتای بلغراده عودت اولندی واردوی همایون معیتنده بولنان اردل قرالی ومملکتین ویوده لری محل امارتلرینه کتمکه ماذون اولدیلر

موسم شتا منقضیه اولمقسزین نمچه لولرك قنیژه قلعه سنی محاصره ایتدکلری استماع اولنمغله صدر اعظم بیك یتمش درت سنه سی رمضاننده

بلغراددن حركت وهنوز عساكر اسلاميه كاملا مجتمع اولمديغندن موجود
اولان اوتوز بيك قدر عسكر ايله جانب اعدايه توجيه وجهه عزيمت
ايدوب قلعهٔ مرقومه يه تقرب اولندقده جيوش دشمن ترك محاصره ايله
فراره اغاز ايتمكلريله دراوا وموروا نهرلرينك ملتقاسنده بنا اولنان وباعث
حرب اولان موادن بريسى بولنان يكى قلعه نك محاصره سنه ابتدار
قلندى نمچه اردوسى نهرك قارشو طرفنده ارام وقلعهٔ مرقومه يه تمديد
ايلدكلرى كوپرى واسطه سيله نوبنو اعانه يه اهتمام ايلدكلرى حالده
زور بازوى عساكر اسلاميه ايله عنوة فتح وتسخير وطوب ومهماتلرى
اخذ اولندقدن صكره تخريب اولندى بو اثناده اردوى همايونده بولنان
نمچه قپو كتخداسنه عقد صلح ايچون رخصت كامله كلديكى جهتله عقد
مجلس مكالمه اولنوب نمچه اويدنده بولنان اردل قلاعى رد وتسليم اولنمق
وهدم اولنان يكى قلعه فيما بعد اعمار اولنمامق وركاب همايونه عقد صلح
عقبنده ايكيوز بيك غروش قيمتلو هديه تقديم ايلمك شرطلرى وشرائط
متفرعهٔ سائره ويكرمى سنه مدت ايله بيك يتمش بش سنه سى محرمى اوائلنده
ومجلس مذاكره عقد اولنديغى كون همان برقاج ساعت ظرفنده تنظيم
مصلحت اولنوب طرفين مرخصلرى ترقيم اولنان معاهده نامه يى امضا
ايلديلر لكن طرف پادشاهيدن حربك بتورلمسى تعجيل وجانب سردار
اكرمى يه خطوط همايون ايله توصيه وتأكيد قلنمقده اولديغندن سند مزبور
طرف ايمپراطوريدن تصديق اولنمقسزين ترك حرب اولنسه ايشى
اوزاده جقلرى وبو جهتله مطلوب اولان سرعت ختام سفر حاصل
اوليه جغى منفهم اولديغنه مبنى عهدنامهٔ مذكور ايمپراطور جانبندن امضا
وصدر اعظم طرفنه ايصال اولنمقجه ترك حرب اولنمامسى دخى مقاوله
اولندى بنابرين صدر مشاراليه رابه نهرينى چوب يانق قلعه سنى محاصره
ايتمك خصوصنى تصميم ايدرك كچيد يرى بولمق ايچون نهرك بر طرفندن
وجنرال مونته قوقوللى دخى مانع مرور اولمق قصديله ديكر جانبندن
كيتمكده اولدقلرى حالده انجق درت سوارى يان يانه كچه بيله جك مرتبه ده
كوچك بر كچيد محلى بولنوب خفيفجه بر پياده كوپريسى انشاسيله قارشويه
اون بيك قدر عسكر امرار اولنه رق درجنك اول نمچه لولر اورمانلر ايچنه
چكلمكه مجبور اولمشلر ايكن بردن بره نهرك طغيانى سببيله جسر مذكور

منهدم اولدیغندن دشمن بو حالدن مستفید وعساکر اسلامیه دخی ورود امداددن ناامید اوله‌رق اردوی همایون جانبنه چکیله‌لان اوچ درت بیك کشیدن ماعداسی مقتولا ومغروقا واصل درجهٔ شهادت اولدی جیوش اسلامیه‌نك موجودینه نظراً ضایعات واقعه جزئیات قبیلندن ایسه‌ده نهر مزبورك طغیانی ونمچه‌لولرك امر محافظه‌ده اولان اقدامی مانع مرور اولدیغندن پلاطینه کولی اطرافی وشمدی‌یه قدر اسلام اتی ایاغی باصمیان ممالك اعدا تخریب ویغما اولنه‌رق سکتواره واصل وبرقاچ کون صکره ایوار طرفنده نمچه‌لولرك تجمع وتعرضلری استماع اولنمغله موکب همایون تکرار استرغوندن طونه نهرینی عبور ایله ایوار آلتنه وارد اوله‌رق جنرال مونته قوقوللینك زیر قوماندهسنده بولنسان اردو اوزرینه هجومه حاضرلنمقده ایکن نمچه ایمپراطوری طرفندن صلحنامهٔ معهود امضا وارسال اولنمغین شنلك طوبلری انداختیله باریشق اعلان اولندی وسرحدات اسلامیه‌نك امر محافظه‌لری بالتنظیم سردار اکرم جانب بلغراده مراجعت وموسم شتایی اوراده امرار ایتدکدن صکره وارد اولان نمچه ایلچیسیله هدیهٔ معهوده‌یی مستصحباً ادرنه‌ده رکاب همایونه مواصلت ایلدی

بیك اللی بر تاریخنده قریم خانی نصب اولنان محمد کرای اللی درت سنه‌سی شعبانده معزول وجنجی خواجه‌نك سوق وتعریفیله برادری اسلام کرای ثانی مقام خانی‌یه موصول اولوب روس وله مملکتلرینی بالدفعات پازدهٔ خبول یغما ومقرر اولان ویرکو وهدایایی مع زیادة تحصیل واستیفایه موفق اولدقدن صکره بیك التمش درت شعبانده واصل رحمت رحمانی اولمغین مشارالیه محمد کرای ثانیا سلطنت قریم ایله اجلال اولنمشیدی بو دفعه سفره مأمور ایکن کلیوب یکرمی بیك قدر عساکر تاتار ایله اوغلنی کوندرمسی موجب انحراف دولت اولدیغی حالده نوغای تاتارلرندن بعض قبیله‌لر سلستره اطرافنده توطن ایتمك استدعاسنه اغاز ایدرك مظهر مساعدهٔ همایون اولدقلرینی تحقیق ایلدکده ذکر اولنان قبیله‌لری قتل وغارت ایله راه عزیمتلرینی سد ایلدیکندن امارت قریم بیك یتمش التی سنه‌سنده عادل کرایه توجیه ودونمای همایون ایله کفه‌یه ارسال قلندی

خان معزول اگرچه مدافعه یه تشبث ایتدی ایسه ده مقتدر اوله میه جغنی تیقن ایتمکله طاغستانه فرار واون سنه قدر اوراده قرار ایدوب بعده مقعد صدقه خرام ایلمشدر

نیچه واردل عائله لری دلخواه دولت اوزره قرین اتمام اولوب امور داخلیه دخی یولنه کیرمش اولدیغندن ارتق کرید سفرینه نتیجه ویرلمك زمانی حلول ایلدیکنه مبنی صدراعظم فاضل احمد پاشا سردار اکرم نصب اولنه رق بالجمله جیوش عثمانیه اوجاقلری ایله بیك یتمش یدی سنه سنده موره جزیره سنه طوغری عطف زمام وسواحل مناسبه دن قرق اللی قطعه دونمای همایون سفینه لریله درت دفعه ده حانیه قلعه سنه نقل موکب اسلام ایلدی یکرمی اوچ سنه دنبرو کرید جزیره سی عساکر عثمانیه نك تعلیم کاه فنون حربیه سی حکمنده اولقله هر طرفی حوزهٔ حکومت سلطنت سنیه یه داخل اولوب یالکز قندیه قلعه سیله صوده لیمانی اغزنده وقبز قلعه سی مثللو برقیا اوزرنده واقع صوده قلعه سی وندکلولر النده قالمش ایسه ده انلر دخی محاصرهٔ دائمه تحتنده ایدی اسپانیا وایتالیا طرفلرندن بقیهٔ اهل صلیب وادیسنده علی الدوام طاقم طاقم فدائیلر کلوب اعانه ایتمکده اولدقلری حالده بو دفعه سردار اکرمك عساکر وفیره ایله کرید جزیره سنه مرودی وندکلولری دوچار خوف وتلاش ایلدیکندن برطرفدن جانب سلطنته ایلچی ارساليله قندیه قلعه سی و برکوسی اوله رق سنوی یکرمی بش بیك التون اعطا اولنمق اوزره نائل مصالحه اوله بیلملری ایچون خاکپای همایونه ووکلا ومتنفذان عصره مبالغ کلیه عرض ایلکده مسارعت وبر جانبدن دخی اوروپانك اعانه وامدادینه دسترس اولمق قصدیله هردرلو تشبثات وفداکارلغه مبادرت ایلدکلرینه مبنی سردار مشارالیهه کوندریلان خط همایونلرده فتح قندیه دها ممتد اوله جق اولور ایسه عسکر ومهمات ارسالنده اولان مشکلات متزاید وسکنهٔ ممالك اسلامیه نك بوخصوصدن طولایی کرفتار اولدقلری تعب ومشقت متکاثر اوله جغندن بحاله وندیك ایلچیسنك مطالبی تلمیح وتوضیح اولنمغه باشلادی لکن صدر مشارالیه بو بابده اظهار متانت وحمیت ایدرك قلعهٔ محصوره نك فتحی قوهٔ قریبه یه کلدیکنی ووندکلولرك مال وقالنه اعتبار اولنماسنی کندو قلیله ویك موثر صورتده طرف پادشاهی یه اشعار ایلدیکندن ماعدا شیخ الاسلام افندی

وقائمقام پاشا ومصاحب مصطفی پاشا وسلحدار اغایه وخواجهٔ شهریاری
وانی افندی‌یه مکتوبلر تحریر ایدوب دشمنك سرمست سکر مکری
اولمقدن تحذیر وعساکر اسلامیه قندیه اغورنده بوقدر مشقت وتلفات
اختیار ایدرك شاهد مقصودی دراغوش ایتمك تقرب ایتمشیکن تکلیف
کف ید موجب وخامت اوله‌جغنی اخطار وتذکیر ایتمکله دوام حربه قرار
ویریلوب ایلچیٔ مزبور طرد قلندی
فرانسه دولتی سلطنت سنیه ایله مصالح ومعاهد اولدیغی حالده وندکلولرك
مواعید کثیره‌سنه طیانه‌مدقلرندن کویا دولتك رضاسی یوق ایسه‌ده
اهالینك اعانه‌سنه پرده‌کش ممانعت اولنه‌مامش اولق صورتنده فرانسه
قرالنك عم زاده‌سی اولان پرنس قومانداسنده اوله‌رق اون بش بیك قدر
فدایی عسکری مالطه وپاپا کمیلریله برابر التمش قدر سفن حربیه‌یه تحمیل
وقندیه قلعه‌سنه توصیل اولنغله عساکر مزبوره کمال نخوت وغرور ایله
قلعه‌دن چیقوب جیوش اسلامیه اوزرینه هجوم ایتدکلرنده پرنس مزبور
ایله ایکی‌بیك قدری قنطرهٔ سیفدن امرار اولنوب بقیه‌سی رجعت قهقری‌یه
مبتلا اولدقلری مثللو سفن حربیه دخی ساحلده بولنان اسلام طابیه‌لرینی
طوپه طوتمشلر ایسه‌ده برشیئه قادر اوله‌مدقلرندن بشقه طقسان قطعه
طوپی حامل اولان برکبیر قالیونلری اغراق وماعداسی دخی رخنه‌دار
ایدلمکله بقیه‌سی بقیة السیوف اولان فرانسزلری الوب مملکتلرینه عودت
ایتدیلر بیك یتمش یدی ذی القعده‌سندن سکسان سنه‌سی جمادی الثانیه‌سنه
قدر ایکی بچق سنه قدر پیرامن قلعه‌ده آتش حرب وقتال کرما کرم اشتعال
اولوب وندکلوزده طاب وطاقت قالمامش وهر جانبدن مأیوس اولمش
اولدقلرندن قندیه قلعه‌سنی تسلیم ایله عقد مصالحه‌یه اظهار طلب
ایلدکلرینه بناء حلب والیسی ابراهیم پاشا وقول کتخداسی ذوالفقار اغا
ودیوان همایون ترجمانی بنایوط بك مأمور اوله‌رق قندیه قلعه‌سی کافهٔ
طوب ومهماتیله جانب دولت علیه‌یه تسلیم اولنمق وصوده قلعه‌سیله
مفرز برجزیرهٔ صغیره‌ده واقع اسپراونقه پلنقه‌سی وعصر ابراهیم خانیده
وندکلولرك ید استیلالرینه کچن کلیس یعنی بهکه قلعه‌سی وندکلو اللرنده
قالمق واقعه کرده اسلام سفینه‌سی ضایع اولور ایسه وندیك طرفندن تضمین

ایدلمك شرطلری وشرائط سائره ایله عقد معاهده اولندی وقندیه قلعه سنك
تعمیرات ولوازمات مقتضیه سی تتمیم قلندقدن صکره سردار اکرم ادرنه ده
رکاب همایونه واصل وانواع التفات خسروانی یه نائل اولدی
قریم خانی عادل کرای شیرین بکلری حقنده ظلم وغدره اجتسار ایتمکله
رکاب همایونه وقوعبولان شکایاته مبنی مسند حکومتدن تنزیل وبیك
سکسان بر سنه سی اواخرنده رزمی بهادر کرای مرحومك اوغلی سلیم کرای
تخت قریم ایله تبجیل اولندی
له دولتی توابعاتندن صاری قامش قزاغی خطه‌لری رکاب همایونه دخالت
ایدرك بندکان دولت سلکنه قبول وطبل وعلم احسانیله واصل مسؤل
قلندیغی حالده لهلولرك خطه‌سان مرقوم اوزرینه هجوم ایلملری باعث
انفساخ صلح صلاح عد اولنه‌رق بیك سکسان ایکی سنه سی اواخرنده بالجمله
ارکان سلطنت وعساکر دولت ایله پادشاه حضرتلری بالذات علم افراز
جهاد اولوب پودلیا ایالتنك مقری اولان قانیچه قلعه سی وجوارنده بولنان
پلنقه‌لر فتح وتسخیر وله ممالکی سرتاسر غارت وبوز بیکدن زیاده اسیر
اخذ واخراجیله جیوش عثمانیه دلسیر نعمت مظفریت قلندیغنه مبنی له
حکومتی بالضروره طالب استیمان اولدیغندن قبائل تاتاردن اولوب خیلی
وقتدنبرو لهستانده قالمش اولان لبقه تاتارلرندن دارالاسلامه چیقمغه
عزیمت ایدنلره ممانعت اولنمامق وبودلیا ایالتی کافهٔ ملحقاتیله طرف دولت
علیه‌ده قالمق واوقرانیا قطعه سی سالف الذکر صاری قامش خطه‌لری
درشنقو یه تسلیم اولنه‌رق بر وجهله تعرض ایدلمامك وقریم خانه ویریله
کلان مقننات وهدایادن ماعدا رکاب همایونه سنوی یکرمی ایکی بیك
التون تقدیم قلنمق شرطلرینك علاوه‌سیله معاهدهٔ سابقه تجدید اولنوب
پادشاه غازی دارالسلطنه جانبنه عودت بیوردیلر لکن لهلولرك مؤخرا
نقض عهد ایله خوتین جانبنه هجوملری استخبار اولندیغندن جیوش
عثمانیه ایکی سنه دها لهستانی پامال سمند غارت ایتمکله چار ناچار اجرای
شرائط صلح سابقی اختیار ایلدیلر
بیك سکسان یدی سنه سی اواسطنده ادرنه یه عزیمت همایون وقوع
بولدقده صدر اعظم فاضل احمد پاشا اثنای راهده ارتحال دار بقا ایدوب
کوپریلی مرحومك واد معنویسی اولغله فاضل احمد پاشا ایله برلکده

نشو ونما بولمش وفاضل مشار اليهك مدت صدارتنده ركاب همايون قائمقاملغنده استخدام قلنمش اولان مرزيفونلى قره مصطفى پاشا صدر صدارته اعتلا ايلدى مرحوم مشار اليه يكرمى سكز ياشنده حائز مسند صدارت واون التى سنه تنسيقساز مصالح دولت وملت اوله‌رق فتوحات عظيمه‌يه نائل وزمان صدارتنده كوكبهٔ سلطنت قاهره عصر سليمانيده اولان رونق وشوكت مرتبه‌سنه واصل اولمشدر علم فقه وفلسفياتده يكانه واخلاق حميده ايله فريد زمانه اولوب فقط استعمال مسكراته ابتلاسى كنج ياشنده موجب وفاتى اولدى

اهلولرك پنجهٔ تحكملرندن تخليص وتفريق اولنان قزاق خطهانى درشنقو مؤخرا مسقولره تحويل تبعيت واوقرانيا ممالكنك دار الامارهسى اولان چهرين قلعه‌سنى تسليمه مبادرت ايتمكله قريم خانى سليم كراى خان ايله وزرادن سردار تعيين قلنان ابراهيم پاشا قلعهٔ مرقومه‌نك فتحنه اقدام وغيرت ايلديلر ايسه‌ده قدرتياب تسخير اوله‌مدقلرندن بو تهمت ايله ايكيسى دخى معزول ومسند خانى‌به مراد كراى موصول اولوب ايرتسى سنه يعنى بيك طقسان تاريخنده پادشاه حضرتلرى بالذات اختيار كلفت سفر وطونه نهرينه لدى الوصول صدر اعظم قره مصطفى پاشايى خدمت سردارى ايله موقر ايدرك ارسال ايلدى قلعهٔ مرقومه اوزى نهرينه منصب اولان تاجه صويى كنارنده واقع اولوب طونه نهرينه يوز اللى ساعتدن زياده اوزاق وممالك عثمانيه ايله منقطع الاتصاق اولمسنه مبنى بعض اركان دولت نظارنده بو قدر كلفته واختيار مصارف ومشقته دكرى اولماوق مطالعه‌سى دوران ايتمكده ايديسه‌ده صدر مشار اليه مقام صدارتده پايدار اوله بيلمسنى خدمات فاخره ابرازينه وابسته كورديكندن بو بابده فوق الغايه اقدام واعتنا ايدر ايدى

استطراد سلطان مراد خان اول عصرنده قاضيعسكرلكدن منصب وزارته اعتلا ايدن وخير الدين پاشا ناميله امامهٔ سجهٔ صدارت اولان چاندرلو قره خليل كه بنيان دولت عثمانيه‌نك تشييدى حقنده خدمات مبروره ابرازينه موفق اولان ذات عاليقدردر بركون خداوندكار مشار اليهه معرض تعليمده نوقت سفر ايتمك لازمدر ديو سؤال ايتمكله پادشاه مرحوم دخى

احتیاج قوی اولدیغی وغلبه دخی امید قوی تحتنده بولندیغی حالده سفر اختیار اولنور دیدکده پاشای مشارالیه واقعا بویله در لکن برشرطی دها واردرکه اودخی سفرك ضمننده دولتجه منفعت متحقق اولمقدر کلامیله خاتمه زیب نصایح اولمشدر واقعا قره مصطفی پاشانك اشبو جهرین سفری شرائط مشروحه احکامنه بالکلیه منافی ایدی

هرنه حال ایسه معسکر همایون قلعهٔ مرقومه پیشگاهنه واصل اولمسیله برابر قرق اللی بیك کشیدن مرکب برمسقو اردوسی دخی کلمش وقلعه یه یکرمی بیك قدر عسکر وضع ایلمش اولدیغی حالده زور بازوی هجوم موحدین ایله قلعهٔ مرقومه عنوة تسخیر وایچنده بولنانلر کاملا تدمیر اولندی و بوکیفیت خارج قلعه ده بولنان مسقولولرك مشهودی اولدقده درحال فراره شتابان اولدقلرندن برمقدار تعقیب و بعده عودت اولنه رق قلعه نك محافظه سنده عسرت درکار ودولت علیه جه لزومی اولمدیغی آشکار اولمق حسبیله بالتخریب صدر مشارالیه اردوی همایون ایله مراجعت وسلستره ده رکاب همایونه مواصلت ایلدی ایرتسی سنه ینه سفره حاضرلنمقده ایکن روسیه اوجانبندن ایلچی کلوب صلحه طلبکار اولمغله اوزی نهرینك صاغ طرفی دولت علیه یه وصول جهتی روسیه لویه عائد اولمق اوزره تنظیم صلح وصلاح قلندی

یدی قطعه جسیم فرانسه قالیونلری خصملری اولان طرابلس غرب کمیلرینك ساقز لیماننده اولدقلرینی خبر المغله کلوب سفن مذکوره ایله قلعه یه طوبلر انداخت ایدرك خیلوجه خسارت ایتدکاری معروض دردولت اولدقده صدر اعظم فرانسه ایلچیسنی جلب ایله تضییق وتهدید وبوخصوصدن طولایی ترضیه وتضمین ویرلدیکی صورتده ممالك محروسه ده بولنان فرانسه تجار وتبعه سنك تحت توقیفه النه جغنی بسط وتمهید ایتمکله ایلچیٔ مزبور بالضروره مطالب دولت علیه نك اجراسنی درعهده وسند اعطا ایدرك تخلیص کریبان ایلدی وبرقاچ آی مرورنده فرانسه قرالی طرفندن اعتذاری و بوایشه متجاسر اولنلرك قویا تأدیب قلندقلرینی متضمن نامهٔ مخصوص ایله التمش بیك ریال قیمتنده هدیه تقدیم اولندی اورته مجار حاکمی وامراسی بهرسنه ویانه یه کیدوب ایمپراطور ایله ملاقات ایتمك قاعدهٔ قدیمه اقتضاسندن اولمغله تقریبا بیك سکسان تاریخ

هجریسنده واقع اولان ملاقاتده قاتولیك مذهبنی قبول ایتملری اوزرینه
اورته مجار حاکمیله بعض امرا ایمپراطور طرفندن قتل واعدام اولنمش
وحاکم مقتولك اوغلی اولان توکلی امره ارتق اورته مجارستانده اقامت
ایده‌میوب قبیله وتوابعاتیله ممالك سلطنت سنیه‌دن اکری ایالتی اراضیسنه
کچه‌رك اوراده اقامت ونمچه‌لولرك غدر وظلملرندن تحصیل امنیت ایلمشیدی
مزبور توکلی امره باباسنك انتقامنی المق ونمچه‌لولر النه کچن حکومتنی
قورتارمق مقصدیله هربار دولت علیه‌یه عرض اخلاص ومطاوعت وملك
موروثنك استردادی بابنده استدعای مرحمت ایتمکدن خالی دکل ایسه‌ده
فاضل احمد پاشا مرحوم کندو الیله منعقد اولان نمچه مصالحه‌سنك
انفساخنی موجب وپك چوق دماء بشریه‌نك ریزان اولمسنی مستوجب
اوله‌جق بویله برایشه مباشرتی تجویز ایلمدیکندن کچشدرمکده اولدیغی
حالده صدر وقت بولنان قره مصطفی پاشا اشتهاء ذاتیسی احکامندنمیدر
یوخسه بعض تاریخلرك بیانی وجهله توکلی امره جانبندن عرض
وتقدیم اولنان مبالغ کلیه‌یه طمعندنمیدر هرنصل ایسه مزبوری واصل
مطلب ایلك التزام مالا یلزمنی اختیار وبودین والیسنی وحوالیده اولان
سرحدات امرا وعسکریسنه سردار ایدرك توکلی امره ایله معاً
ارسال ایلدکله اورته مجار ممالکنی کاملا ضبط وتسخیر ایتدیروب سنوی
رکاب همایونه قرق بیك التون تقدیم اولنمق شرطیله مشارالیهی قرال
نصب وتشریفات لازمه ایله عهدنامهٔ همایون اعطا ایتدیردی حتی
قرال مشارالیهك وارد اولان نامه‌لرنده « معین آل عثمانم اطاعت
اوزره‌یم امره   قرال اورته مجارم که نامم توکلی امره » امضاسی
منظومی مسطور اولدیغی مشهور وکندوسی دخی اردوی همایونلر
معیتنده چوق خدمتلرده بولنوب قرص قرالی نامیله مذکور اولمشدر
دولت علیه‌نك سطوت وشوکتی حد کالده اولمق حسبیله قوجه براقلیم
قرال مشارالیهه ضبط ایتدرلمشیکن نمچه‌لولر مدافعه‌یه جسارت
ایده‌مدکلرندن فاضل احمد پاشا صلحنك مدتی منقضیه اولمق اوزره اولدیغی
وسیله عد ایدرك ایلچی ارسالیله تجدید معاهده‌یه طلبکار اولدیلر
اورته مجار قراللغی دخی نمچه‌لویه تصدیق ایتدیرملك ممکناتدن ایدیسه‌ده
صدر اعظم نمچه اوزرینه سفر کشادینی التزام ورایه وقعه‌سی سلطنت

سنه‌نك شهنامهٔ مظفریتنه لکه براقدیغندن انك ازاله‌سی لازمدر دیه‌رك
ذات همایونه عرض مرام ایلمکله تحصیل رخصت سنیه ایلدکدن صکره
نمچه ایلچیسنی یکیچری اغاسی بولنان وزیر مصطفی پاشایه جلب ایتدیروب
تجدید مصالحه یانق قلعه‌سنك طرف دولت علیه‌یه تسلیمنه وابسته اولدیغنی
افاده ایتدیردی ایلچیٔ مومی‌الیه بوتکلیفدن نتیجهٔ مرادی تفرس ایدرك
قلعه النوب و یرلمك محاربه‌سز اولور و بتر ایشلردن دکلدر دیو جواب
ویردیکنه مبنی امر سفر تقرر ایتمکله بیك طقسان درت سنه‌سی اوائلنده
پادشاه زمان سلطان محمد خان حضرتلری جانب بلغراده سوق موکب
عظمت ایدوب اورادن صدر اعظمی یانق قلعه‌سنك فتح وتسخیرینه
سردار تعیین وتسیار بیوردیلر
صدر اعظم ویانه‌یی تسخیر واورته مجار قرالی توکلی امره‌یی قرال نصب
واقعاد ایلمکی ذهننده قرارلشدیرمش اولدیغندن بودینده عقد اولنان
مجلس مشورتده پیش توجهمزده اولان یانق وقومران قلعه‌لرینی ضبط
ایتمك ایچون اوغراشمقدن ایسه طوغریجه ویانه‌یه کیدیلوب تسخیر اولنسه
بونلر طبیعتیله تسلیم اولورلر دیو ایراد مافی‌الضمیر ایتدکده بودین والیسی
ابراهیم پاشا واردل قرالی اپاقی میخال اولا یانق قلعه‌سی فتح اولنوب بعده
ویانه اوزرینه کیدلمکی سوق ایلدیلر ایسه‌ده صدر مشارالیه قرار دادهٔ
ضمیرندن وازکچمامکله ویانه‌یه کیدلمك خصوصی تقرر ایلدی ویانق آلتنه
لدی‌الوصول محافظ قلعه بولنان جنراله تسلیم حصار ایلمسی ضمننده خبر
کوندرلمسنه جوابا سزلك اقصای مرادکز ویانه اولمغله انی فتحه موفق اولور
ایسه‌کز بلاجنك وجدال تسلیم قلعه ایدرم اکر یانغی محاصره ایلر ایسه‌کز
المدن کلدیکی مرتبه مدافعه ایده‌جکم جهتله بیهوده ایشکزدن قالورسکز
دیمکله بودخی صدر مشارالیهك مطالعاتنه موافق کورندیکندن اردوی
همایون بلا توقف ویانه اوزرینه توجه ایلدی نمچه ایمپراطوری ویانه
محافظه‌سنی معتمد جنراللره تودیع وکندوسی پراغه شهرینه عزیمت ایدوب
اطرافدن استمداد وتنظیم اجناد ایله مشغول اوله‌رق اردوی همایون دخی
ایکی آی قدر ویانه‌یی محاصره ایلدیکی حالده بکرمی درتبیك ایله واوتوز بش
بیك نمچه عسکریله قرق بیك مقداری جیوش ساره ومعاونه‌دن مرکب
براردو له قرالك قوماندسی التنده اوله‌رق امداده کلوب بیك طقسان

درت سنه‌سی رمضانك يكرمنجی كونی وقوعبولان مقاتلهٔ عظيمه‌ده عسكر
اسلام مبتلای انهزام اولمغله بالجمله طوب ومهمات وجادرلر كرفتار دست
اعدا اولدی

عصر احمد خان ثالثده سلحدارلقدن جراغ اولان فندقليلی محمد اغا
بوتاريخلرده اندرون همايونده بولنمغله وقعه‌ده حاضر بولنانلرك ومؤخرا
تحت استنطاقه النانلرك افاداتندن مطلع اولديغی اسباب انهزامی تاريخ
مشهورنده شو وجهله بسط وايراد ايدركه اولا بوسفرده اردوی همايونده
مجتمع اولان عسكر هيچ بروقتده كورلمدك درجه‌ده كثرت اوزره اولديغنه
وممالك عثمانيه‌دن خيليجه تباعد قلنديغنه مبنی مدت محاصره برماهی تجاوز
ايتدكدن صكره ذخيره ومهماتده مضايقه حاصل اولمغه باشلادی وكيدرك
عسكره يورغنلق وفتور عارض اولدی ثانيا دشمن عسكرينك تقربی استماع
اولندقده عقد مجلس مشاوره اولنوب اكثر اركان وامرا محاصره‌يی ترك
ومترسلرده اولان طوبلری بالاستصحاب كافهٔ جنود اسلاميه ايله مدافعهٔ
دشمنه كيديلوب بعده اقتضای حاله كوره حركت اولنمسنی تصويب ايلمشلر
ايكن صدر اعظم ترك محاصره‌يی تجويز ايتمامكله كوچك طوبلر وخفيف
عسكر ايله مقابله قلندی وبعد الانهزام اردوی همايون مركزنده دخی
پايدار اولنه‌مدی ثالثا دشمن طونه نهرينی كچمك اوزره اولديغی
استخبار اولندقده ومنع مرورلری ايچون قريم خانی مرادكرای خان عساكر
تاتار ايله اعزام قلنديغی حالده مشار اليه صدر اعظمدن دلكير بولنمسنه
بناء اوزاقدن دشمنك مروريني تماشا ايدوب اصلا ممانعت قيدنده اولمدی
رابعا ابتدای محاصره‌دن برای مرور ايتدكدن صكره هرنوقت اولسه
هجوم ايله ظفر مقرر ايكن مظنون اولان اموال كثيره‌نك يغمايه
كيتمامسيچون صدر اعظم قلعه‌نك استيمانا تسخيرينی التزام ايلدی ديو بيان
تحقيقات ايدر

ايكن صدر مشار اليه هرنقدر جمع ماله تهالك ايله مشهور ايديسه‌ده درايت
ولياقتی دخی مسلم اولديغندن اردوی همايونی باصمق ايچون تداركات
عظيمه‌يی استماع ايدوب طوررايكن فوت فرصت ايلمسی وقريم خانك
صدر اعظمه مغبر اولمسی جهتيله عمومه عائد اوله‌جق برخيانته جسارت ايتمسی
مستبعد كورينور ومفتريات جمله‌سندن ظن اولنور

صدر اعظم اطرافه پریشان اولان عسکرك اجتماعی ایچون اوچ کون یانق
قلعه‌سی التنده اقامت ایتدکدن صکره بودینه واصل اولوب ویانه
محاصره‌سی مذاکره‌سنده خلاف رأیده بولنان ابراهیم پاشانك جنك کونی
پیشرو منهزمین اولدیغنی غرضه حمل ایله قتل وقریم خاننی عزل ایدوب
تاتار اردوسنده بولنان حاجی کرایی منصب خانی ایله اجلال ایلدی

له قرالنك یکرمی بیك قدر عسکر ایله استرغون اوزرینه کلدیکی استماع
اولنمغله برقاج بکلربکی ایله برمقدار عسکر کوندریلوب وقوعبولان
محاربه‌ده قرال مشارالیه بوزلمش ایسه‌ده ایکی کون مرورنده تکرار قوهٔ
جسیمه ایله عودت ایدوب بوکره عساکر اسلامیه تاب آور مقاومت
اوله‌مدیغندن قلعهٔ مرقومه کرفتار دست دشمن اولدی

خبر انهزام بلغرادده پادشاه حضرتلرینك مسموعی اولدقده اردوی
همایونك ورودینه توقف ایتمیه‌رك کمال تهور وانفعال ایله حرکت وادرنه‌یه
مواصلت ایلمسنی متعاقب صدر مشارالیهك خصم قویلری بولنان
دارالسعاده اغاسی یوسف اغا وفاضل احمد پاشا کتخدالغندن میراخور اول
اولوب ذات شاهانه‌یه تقرب تام حاصل ایدن صاری سلیمان اغا قائممقام
بولنان قره ابراهیم پاشایی که صدر اعظمك کتخدالغندن رکاب قائممقامی
نصب اولنمشیدی وعد صدارت ایله افندیسنه اختیار خیانته میل
ایتدیروب اوچی برندن کانون غمز ونفاق اشعال برله صدر مشارالیهی
اعدام ایتدیردیلر ومشارالیه ابراهیم پاشا صدر صدارته وسلیمان اغا رکاب
همایون قائممقاملغنه اعتلا ایلدی مقتول مشارالیهك خطیئاتی منکر دکل
ایسه‌ده قدرت ولیاقت صاحبی وحیثیتلی برادم اولدیغندن ابقا اولنسه
تلافئ مافاته مظهریتی مأمول قوی ایدوکی اتفاق کردهٔ مورخیندر

وندیکلولرك بوسنه حدودنده بعض تجاوزلری وقوعنه مبنی ایلچیلری
قبل السفر تضییق وتهدید اولندقده بشیوز کیسه اقچه جریمه تقدیمیله
پنجهٔ مواخذه‌دن تخلیص کریبان ایتمشلر ایدی بوبابده صدر مقتولك
خاکپای همایونه تقدیم ایتدیکی تقریرنده شمدیلك بواقچه‌نك اخذیله
اغماض عین اولنوب نمچه محاربه‌سی بتدکدن صکره وندیکلولر حقنده دخی
ترتیب مجازات اولنمسی مسطور واوزرینه بووجهله اجراسی ایچون خط
همایون صحیفه زیب صدور اولدیغندن بوکاغد ویانه انهزامنده نمچه‌لولرك

النه چوب وندكلوزه ارائه اولنمغله انلرك دخی نقض عهدینه سررشته اولدی بنابرین تجهیز ایلدكلری دونغما ایله موره جزیره‌سنه هجوم واول امرده ایاموره قلعه‌سنی استیلا ایلدیلر

قره ابراهیم پاشا نیل صدارت ایله كامروا اولدی ایسه‌ده نمچه وله وونديك دولتلریله محاربه قپولری اچلدیغندن ایشك وخامت عاقبتندن اندیشه‌یه دوشمكله بالذات سفره كتمكدن اجتناب وهرجانبه سرعسكر ارسالیله كندوسنك پادشاه یاننده بولنمسنی استصواب ایدوب بورأیی خواه ناخواه طرف شاهانه‌یه قبول ایتدیردی وخان اسبق سلیم كرایی خلعت حكومت قریم ایله تبجیل وله طرفنه تسییر ایدوب نمچه سرعسكرلكنی اردوی همایونده بولنان یكیچری اغاسی تكفور طاغلی مصطفی پاشایه وموره سرعسكرلكنی یكیچری اغالغندن متقاعد خلیل پاشایه تحمیل وتفویض ایلدی اكرچه هرطرفه عسكر ومهمات ارسالنده اقدام وغیرتی مشهود ایدیسه‌ده مع مافیه حركات حربیه‌یی تحصیل استقلاله الت ایدرك اون بش سنه‌دنبرو وزیر ثانی وداماد سلطانی اولان مصاحب مصطفی پاشایی قپودانلقله وقائمقام سلیمان پاشایی بابا طاغی سرعسكرلكیله قرب پادشاهیدن تبعید وجزئیجه مغبر أولدیغی كسانی برر صورتله تنكیل وتهدیده قیام ایله مظهر دشنام انام اولدی سردار مصطفی پاشا مدافعهٔ هجوم دشمنه موفق اوله‌مدیغی مثللو ایرتسی سنه سرعسكر نصب اولنان ابراهیم پاشا دخی استرغون جوارنده بوزلدیغندن هر برینك فتحی برشهریار نامدار ویا برسردار ظفر شعاره باعث اشتهار اولان قلاع متینه انسداد طرق اعانه‌دن ناشی ذخیره‌سزلكدن قولای قولای كرفتار كف استیلا ومورده‌ده اولان حركات عسكریه دخی كوندن كونه فنا اولمغه باشلادیغنه مبنی پادشاه حضرتلری صدر اعظمك بالذات سفره كتمسی خصوصنه اصرار ایلدیكندن تمارض وتنظیم اموردن كف ید ایلكله بالضروره طقسان یدی سنه‌سی محرمنده عزل وسلیمان پاشا صدر اعظم وسردار اكرم نصب اولنه‌رق بودینه طوغری سوق سمند اعتزام ایلدی ومعزول مشارالیه حجه كتمك ایچون مأذون اولمشیكن مؤخرا نفی وقتل قلندی

سنهٔ سابقه‌ده نمچه‌لولر بودینی محاصره ایدوب الكن قدرتیاب تسخیر اوله‌مامشلر ایكن بوسنه تكرار محاصره‌یه اغاز ایلدكلرینه وصدر اعظم

تخلیصنه جهد وغیرت ایلدیکی حالده موفق اولهمدیغنه مبنی قلعه‌مزبوره
دست اعدایه کرفتار اولدیغی مثللو ایرتسی سنه دخی عسکر اسلام اوسک
جوارنده مبتلای کسر وانهزام اولمغله اردوی همایونده اختلال حادث
اولوب ظاهرا صدر مشارالیهك بعض حرکات نابجاسی موقع بحثه وضع
اولندی وبو سببله مشارالیه سلیمان پاشا استانبوله فراره مجبور اولمسیله
اتفاق عامه ایله بوسنه والیسی سیاوش پاشا اردوی همایون قائمقاملغنه
انتخاب قلندی

پادشاه زمان سلطان محمد خان حضرتلری اوان شبابندنبرو مبتلا اولدیغی
صید وشکار ایشنی مرتبهٔ افراطه ایصال وسلطنت سنیه‌نك بوله برمضایقه
و بحرانی حالنده کل یوم کشت دشت وکهسار ایله اشتغال ایده‌کلدیکندن
کافهٔ انام علنا طعن وتشنیعه قیام وکرسی شیخلری غیابا ووجاها فصل
ومذمتنی التزام ایلمشلر ایدی شیخ الاسلام چتاجه‌لی علی افندینك وخلفی
انقره‌لی محمد افندینك بوکیدیشك عاقبتی وخیم اوله‌جغی حقنده اولان
اخطارلری بروجهله تأثیر ایتمامش ایکن اردوی همایونده واقع اولان
اختلال خبری واصل اولدقده تدارك مافاته قیام ایلدی ایسه‌ده فائده
ویرمدی حضور همایونده عقد اولنان مجلس مشورتده قائمقام رجب پاشا
اردو خلقنك تأدیب وتربیه‌لرینی تعهد ایله صدارته طلبکار اولدیغی حالده
ارباب اختلال ایله سرا متفق و بلکه مشوق اولنلر دلخواه سپاهه مساعده
کوستریله‌رك بالسهوله غائله‌نك اندفاعنی سوق ایتملریله و پادشاه
حضرتلری دخی بوصورتی اختیار ایتمکله مهر همایون سیاوش پاشایه
احسان واولبابده اصدار اولنان خط همایونده صوفیه ویاخود فلبه‌ده
مشتا نشین اولملری امر وفرمان بیورلدی واستانبولده مختفی اولان
سلیمان پاشا اله کتیریلوب تألیف قلوب عسکریه ایچون قتل وسر مقطوعی
اردوی همایونه فرستاده قلندی مشار الیه سیاوش پاشا کوپریلی مرحومك
هم کوله‌سی وهم دامادی اولمق حسبیله موجب تهوین مصلحت اوله‌جغی
ظننه مبنی کوپریلی زاده فاضل مصطفی پاشا مقام قائمقامی‌یه اقعاد
اولنوب حالبوکه فاضل مشار الیه قره مصطفی پاشا صدارتنده رتبهٔ وزارتله
تکریم اولنمشیکن صدر مشار الیهك قتلندن صکره برقاچ مرتبه تحقیراته
کرفتار اولدیغندن قائمقاملق ایچون حضور همایونه کیردکده پادشاه

حضرتلری بابالك وقرنداشك صدارتلرنده پك راحت ایتمشیدم وسکا چوق
جور واذا ایلدم دیو اعتذار وشو غائله‌نك اندفاعنه غیرت ایلدیکی حالده
هر وجهله نائل مکافات ایده‌جکلرینی تذکار بیوردقلرینی اولوقت خاص
اوطه اغالرندن اولان فندقلیلی محمد اغا تاریخ مشهورنده روایت ایدر
وخفیا سیاوش پاشایه تأیید صدارتی ولوندات سر چشمه‌سی اولان یکن
عثمان بکه رتبهٔ وزارت ایله کریمه‌لری خدیجه سلطانك تزویجنی وعد
ایلدیلر ایسه‌ده بونلرك هیچ بریسی افکار عامه‌نك جریاننه سد اوله‌مدی.
اردو خلقی وارد اولان خط همایونلره اصلا التفات ایتمیه‌رك وبریده
توقف وآرام ایله میه‌رك سوری‌یه واصل اولدقلرنده استانبوله دخولدن
مقدم تبدل سلطنت خصوصنی باعرض محضر اعلام واستدعا ایتلریله
بیك طقسان طقوز سنه‌سی محرمنك ایکنجی کونی قائممقام پاشانك
دعوتنامه‌لری اوزرینه بالجمله علما وارکان دولت ایاصوفیه جامعنده
بالاجتماع مزبور عرض محضر قرائت اولندقدن صکره اتفاق عامه ایله
سرای همایونه کیدیلوب سلطان محمدك کوچك برادرلری سلطان سلیمان
ثانی تخت عثمانی‌یه اجلاس قلندی پادشا مخلوع یدی یاشنده جالس اورنك
سلطانی وقرق بچق سنه حکم فرمای ملك عثمانی اولوب بعدالخلع بش سنه
قدر کوشه نشین انزوا اولدقدن صکره ادرنه‌ده وفات ایتمش ونعشی
استانبوله کوندریلوب بغچه قپوسنده واقع والده‌لری تربه‌سنه دفن ایتدیرلمشدر

باب ثالثك تکمله‌سی

اشبو باب ثالثك حاوی اولدیغی زمانکه بیك اوچ سنه‌سندن بیك طقسان
سکز سنه‌سی غایتنه قدر طقسان بش ییللق وقوعاتدن عبارتدر مدت
مزبوره سلطنت سنیه‌نك اوان سن وقوتی ایسه‌ده اوائلنده انحطاط خفی
واواخرنده انحطاط جلی احکامی سرزدهٔ ظهور اولمشدر چونکه
بوعصرده دولت علیه اوروپاجه ضایعات ملکیه‌یه کرفتار اولمیوب بلکه
کرید وایوار وقنیژه وبودلیا واوقرانیا ایالتلرینی حوزهٔ حکومته ادخال
ایله توسیع دائرهٔ سلطنت ایتمشیکن آتیده تفصیل اوله‌جغی وجهله ادارهٔ
ملکیه ونظامات عسکریه ومالیه‌سی قرین اختلال اولدیغندن هربرسنده

درلو درلو فنالقلر ظهور ایلدی ازان جمله غرب اوجاقلری برنوع جمهوریت حالنی اکتساب ایدرك اکرچه اسفار بحریه‌ده موجود اولان کمیلر بالهٔ کلوب خدمتده بولنورلر ایدیسه‌ده طرف دولتدن والی کوندرلمك وامور اداره‌لرینه مداخله ایدلمك قابل اولمیوب حل وقوعنده دایی تعبیر ایتدکلری ضابطانك انتخابیله مسند امارته اقعاد اولنان آدمه پاشالق وتصدیق امارت امر عالیسی کوندریلور اولدی بو اوجاقلرك طرف دولت علیه‌یه معین ویرکولری اولمیوب فقط ایکی اوج سنه‌ده برکره خاکپای همایونه هدیه تقدیم ایدرلر وجانب سلطنت سنیه‌دن طوب وکهرجله وباروت کبی لوازمات حربیه احسان قلنور ایدی

مصرده دخی برلی قولی نامیله عساکر موظفه اوله‌رق اولاد ترکدن مرتب اولان یکیچری وسپاه وسلحدار نفراتنك قاعدهٔ نظامیه‌لرینه واستبدالرینه اعتنا اولنمدیغندن مرور زمان ایله یرلی حکمنی اکتساب وجیوش منتظمه هیئت وقوتنی ضایع ایلملریله کوله‌من بکلری تغلب وتفرد ومصر والیلرینك حکومتی بر امر رسمی درجه‌سنه تنزل ایلدی امرای مزبوره ارسالیه نامیله جانب دولت علیه‌یه کوندریله‌جك ویرکوبی وحجازه مرتب اولان ذخائری ووالی‌یه معین اولان عوائداتی ترتیب وارسال ایله مصالح حکومتی کیف مایشاء اجرا ایدر اولدیلر ادارهٔ کیفیه‌لرینه مانع اولمق صددنده بولنان والیلری مقام حکومتدن تنزیل ودرلو مفتریات ایله طرف دولته عرض محضر تقدیم ایدوب دولت دخی حقیقت حالی بیلور ایسه‌ده بالضروره اغماض عین ایدرك دیکر والی انتخاب وارسال ایدر ایدی بنابرین مصرده نفوذ حکومت تناقص ایلمسیله بحر احمر سواحلنه لایقیله باقیله‌مدیغندن ایالات یمن ال مطهر اماملری زیر حکمنه کیردی وحبش ایالتی سواکن ومصوع اسکله‌لرینه منحصر قالدی .

ینه اسباب مسروده‌یه وصیق صبق تبدل ولاته مبنی بغداد والیلرینك دخی اسکی قوت وسطوتلری زائل اولدیغندن لحسا وقطیف طرفلرینده عربان مستولی اولدی

وبرقاچ کره حادث اولان جلالی اشقیاسی سببیله وایران سفرلری تقریبیله نفوس کلیه تلف وضایع اوله‌رق اناطولینك معموریت سابقه‌سی تدنی ایلدی

دولتك عنفوان شبابنده قوهٔ نشو ونماسی اداره‌جه اولور اولماز
او يغونسزلقلرك آثار مضره‌سنی محو وازاله ايدر ايكن قوای ملكه شيب
وهرم عارض اولدقده جزئی خطالر بيوك يارهلر آچمغه سبب اوله كلديكی
جهتله بو عصرك خواصندن اولمق اوزره ادارهٔ امور دولت اهل وارباب‌ی
النه كچدكجه هيبت وعظمتی دهشت بخشای يار واغيار وسبكمغزانك يد بی
اقتدارينه دوشدكجه انواع مضايقه ومشكلاته كرفتار اولمغه باشلادی
بوقضيه كوپريلی مرحوم ايله اوغلی فاضل احمد پاشانك يكرمی سنه‌دن
متجاوز اولان اعوام صدارتلرنده تماميله مركز ثبوته واصل اولمشدر چونكه
جلالی وقعه‌لری وعثمان خان شهيد حادثه‌سندن صكره اون بش سنه
ممتد اولان شورش واختلال ومحمد خان رابع جلوسندن كوپريلی صدارتنه
قدر مرور ايدن سكز سنه قدر زمانده مشاهده اولنان فتن متتابعه وكلانك
عدم اهليت ولياقتندن منبعث اولديغی «الاشياء تنكشف باضدادها»
قاعده‌سيله معلوم اولمشيكن اختلالات سابقه‌يی بيلنلر ازالوب بيلميانلر
ايسه اسباب دولتی دوندرمك هركس ايچون ممكندر ذهابنه دوشدكلرينه
وكويا عاقبت انديش كچنان نوظهورلر كوپريليلرك اقبال واستقلالی برزمان
دها پايدار اولور ايسه شركت سلطنت مرتبه‌سنه رسيده اولور ديو خاطر
همايونه بروهم براقدقلرينه مبنی وبانه انقراضندن صكره كوپريلی خاندانه
بربغض وعداوت ميدانه چيقدی وقره ابراهيم پاشا وصاری سليمان پاشا
كبی او خاندانك پروردهٔ نعمتلری اولان الچقلر بيله عليهلرينه قيام ايدوب
كوپريلی اوغلی فاضل مصطفی پاشا وعموجه زاده حسين پاشا وسائر
كوپريلی متعلقاتی قرب دولتدن تبعيد وادارهٔ مهام امور قائممقام رجب
پاشا وامثالی مثللو بيشعورلرك النه تسليم اولندی ودرعقب نتيجهٔ وخيمه‌سی
ظاهر اولدی

مفصلات تواريخك افاداتندن استدلال اولنديغنه كوره كرك كوپريلی
مرحومك وكرك فاضل احمد پاشانك استقلاللری درجهٔ كمالده اولمسيله برابر
لازمهٔ عبوديت وتعظيمده اصلا قصورلری اولمديغی آشكار اولوب حتی
قانيجه سفرينه كيديلور ايكن حرم همايون عربه‌سی چامورك كثرتندن ناشی
برمنزلده وقتيله يتشه‌مديكی فاضل احمد پاشانك مسموعی اولدقده اويله
روز بر عظيم الشان جادرينه اغمش ايكن درحال عربه‌نك اولديغی محله

عودت وكندو بنديكى آتى عربه يه قوشدروب هزار كلفت ومشقت ايله منزلكاهه كتورديكى فرط عبوديت وتعظيمنه دليلدر فقط اولوقتلر ايله عصرمز بيننده ايكييوز سنه دن متجاوز مدت مرور ايلمش اولديغندن حكم زمان لايقيله بيلنه مز ايسه ده فاضل مشار اليهك صدارتنده اصاغه اولنوب الان طوبخانهٔ عامره ده موجود اولان برجسيم طوپك اوزرنده برلوحه درونده پادشاه زمانك نامى وديكر لوحه ده مشار اليه فاضل احمد پاشانك اسمى منقش اولوب بو ايسه استانبولده تنظيم اولنان بومثللو شيلرده مخالف اطوار اسلاف واخلافدر

بو عصرك اواخرنده وندكلولردن كريد ونمچه لولردن اپوار ولهلولردن قمانيچه يعنى پودليا ومسقولردن اوقرانيا ايالتلرى ضبط وتسخير اولنمغله اوروپاجه دولت عليه ايله همحدود اولان اشبو درت دولت يكيدن زخم ديده ومانند ازدرهاى دم بريده اولدقلرينه نظرا جزئى فرصت بولدقلرى انده بالاتفاق علم افراز هجوم اوله جقلرى بديهياتدن اولديغندن فتوحات مزبوره يى هضم ايدنجيه قدر تأليف وتخويف بيننده برمعاملهٔ حكيمانه اتخاذ اولنمق فرائض حاليه دن ايكن قره مصطفى پاشانك تحصيل استقلال وتقرير اقبال قصديله واقع اولان سعى واقدامنه مبنى بيك طقسان درت سنه سنده بلا ايجاب نمچه اوزرينه اعلان سفر اولنوب ويانه انهزامى واقع اولدقدن صكره نمچه لولر مجارستانه ولهلولر پودليا ايالتنه ووندكلولر موره يه وروسيه لولر ازاق طرفلرينه تجاوز ايلملريله اون بش سنه ممتد اولان اشبو محاربات عظيمه نك حاصل ايتديكى نتايج ان شا الله تعالى باب آتيده تفصيل وايراد اولنور

احوال اركان دولت وادارهٔ امور سلطنت

مرة بعد اخرى اجمال وتفصيل قلنديغى وجهله ديوشرمه جوجقلرينك كزيده ومتناسبلرى سراى همايونلره اخذ اولنوب تربيه وتلقين شرائط اسلاميه اولندقدن صكره افرادى سپاه وسلحدار وعلوفجيان يمين ويسار وغرباى يمين ويسار دنيلان سوارى بلوكلرينه چيقارلر ايدى وسراى همايونده قطع مراتب ايليانلرى ذكر اولنان بلوكلرك اغالقلريله وياخود اوزنكى اغالقلرى تعبير قلنان ميرعلملك وميراخورلق وقپوجيلر كتخدالغى

وقپوجی باشیلق مأموریتلریله جراغ اولنوب بعده میرلوالق ومیرمیرانلق ایله طشره‌یه کوندریلور ایدی بو جهتله اداب خدمت سلطنت وادارهٔ امور دولت خصوصلرینی تعلم ایتدکدن وطشره‌لرده وسردارلر معیتنده احوال ملکیه وحربیه‌یه دخی کسب وقوف ایلدکدن صکره خدماتی نظر تحسینه لایق وقدره دخی موافق اولور ایسه رتبهٔ وزارته نائل اولورلر ایکن مؤخرا ناز ونعیم ایچنده پرورده اولان وزرا وکبار زاده‌لر وشهر سایه پرورلرندن طرف وتقربینی بولنلر سرای همایونه النه کلمکله بونلردن سلحدار وچوقدار ورکابدار ومیراخور شهریاری مثللو منظور نظر التفات پادشاهی اولنلر دفعة وزارتله بکام اولمغه باشلادی

مستغنی تعریف اولدیغی اوزره دولت علیه‌ده درت طریق اولوب انك برنجیسی ملکیه درکه اربابی نوجهله ترقی ایلدکاری ذکر اولندی ایکنجیسی طریق علمیه درکه مدرسلك مرتبه‌سنه نائل اولنلر اون بش یکرمی سنه طلابه افاده وافاضه ایله ایفای وظیفه ایلدکدن صکره الویهٔ معلومه مولویتلرینه بعده استانبول قاضیلغنه واناطولی وروم ایلی صدارتلرینه ونهایت مسند مشیخته ارتقا ایدرلر ایدی اوچنجیسی قلمیه رجالی اولوب بونلر دخی خواجکانلق تعبیر اولنان قلم ضابطلکارینه ومناصب معلومهٔ قلمیه‌یه مأمور اوله‌رق منتهای طریقلری نشانجیلق ودفترداراق وریسلك ودفتر امینلکی وشق ثانی وثالث دفترداراقلریدرکه مناصب مذکوره‌یه مناصب سته تعبیر اولنور دردنجیسی طریق سیفیه درکه کرك پیاده وکرك سواری اوجاقلرینك ضابطانی اصول مرعیه‌لری وجهله کسب ترقی ایدوب فقط سردارلق وقومانداناق مرتبه‌لری میرمیران ووزرایه تفویض اولنه کلمشیدی

وجه مشروح اوزره قاعده‌نك اساسی بوزلدیغندن فرعی دخی مختل اولمغله نشانجیلق منصبی اکثریا او مثللو نوظهور وزرایه احسان اولنه کلدیکندن بشقه یکیجری اغالغندن دفتردار ونشانجیلقدن قپودان پاشا نصب اولنور اولدی ودفتردارلره دخی وزارت ویرلك قاعده حکمنه کیرمکله ارباب سیف وقلم یکدیکری مناصبنه ارتقا ایده بیلك قپوسی اچلدی طشره والیلك و بکلربکیلکاری وزرا کتخدالقلرنده بولنانلره وملتزم ملکده کسب ثروت ویسار ایدنلره توجیه اولنوب مع مافیه وزرا دخی تکثر ایلدیکندن روم ایلی وبودین واناطولی ومصر وبغداد وشام کبی مناصب جسیمه

وزرایه تفویض وجزئی سببلرله بکار بکیلره دخی وزارت احسان اولنمق قاعدهسی ظهور وکون بکون ترقی ایلدی فی الاصل منصب وزارت طرف پادشاهیدن رخصت کامله یی متضمن اولمغله وزرای عظام فرمان یازمغه وطغرا چکمکه مأذون اولدیغی حالده وجه مشروح اوزره طشرهده بولنان وزرانك کثرتنه مبنی بو مأذونیتك الغاسی لازم کلدیکندن سلطان ابراهیم عصرنده کمانکش قره مصطفی پاشا صدراعظم ایکن طشرهده بولنان وزرایه امر کوندروب فرمان یازمقدن وطغرا چکمکدن منع ایلمش اولمسنه مبنی بوماده ارضروم والیسی بولنان نصوح پاشازاده حسین پاشانك عصیاننه سبب اولمشدر

دولت سنیه الدقچه مصالح جاریه معاملاتنده اولان سادهلك دخی زائل اولهرق برطاقم قیودات وتدقیقاته احتیاج حاصل اولدیغندن درلو درلو قلملر ایجاد قلنمسیله مناصب خواجکان دخی تزاید ایلدیکه تواریخ متأخرهده اولان توجیهات دفترلرنده مسطوردر

بکلر بکی ومیرلوالرك وظیفهٔ مأموریتلری حوزهٔ حکومتنی تسلط اشقیادن محارسه وزیر ادارهسنده قلعه وار ایسه انلری محافظه ایتمك وعشائر وقبائلی تحت فرمانبریده بولندرمق ومحلول اولان تیمار وزعامتلری اهل وارباننه توجیه ایتدیرمك وسفره مأمور اولدقده زیر لواسنده بولنان دیرلك اصحابنی جمع ایله تعیین اولنان محله عزیمت ایلمك قضیه لرینه منحصر اولوب مواد حقوقیه ایله شهر وقصبهلرك معاملات خصوصیهلری حکام شرعشریفه وجزیه ومقاطعات وسائر مرتبات میریهنك جبایت وتحصیلی دفتردار ومحصل اموال اولنلره عائد وظائفدن ایکن امرایه مدار تعیش اولان خاصلرك اکثریسی وقتاً بوقتاً رفع والغا اولنهرق مقاطعات میریه یه الحاق اولنمغله امرانك تعیشی بادهوا وارداته وابسته اولدی

واقعا قوانین دولت قرین اغتشاش اولدقچه بکلربکی ومیرلوالر درلو درلو مکارهه میل ایله اموال وفقرایه دسترس اوله کلدکلری وخاصلر حاصلاتندن مستغنی اولدقلری تبین ایلدکده ذکر اولنان خاصلر بالتدریج مقاطعاته الحاق قلندی ایسهده بوصورت مظالم وتعدیاته رخصت رسمیه معناسنی اشراب ایلدی

بناء على ذلك والى وميرلوالر حضريه وسفريه ناميله اهالىيه عينى وبدلى ويركولر طرح وتوزيع ايتمكه ومحلول اولان زعامت وتيمارلرى هركيم زياده رشوت ويرر ايسه اكا عرض ايلمكه وحوزهٔ حكومتنده بولنان اغنيايى بر سبب تصنيع ايدرك مصادره‌يه قويلديلر مع مافيه حد معروفى تجاوز ايدنلر وانصافى بتون بتون الدن براقانلر حقنده اهالى جمعيت ايدوب مملكتدن چيقارمق ويا پارهلمق وياخود ركاب همايونه اشتكا ايدرك ديوان همايونده بالمحاكمه تأديب ايتديرمك مخاطراتى دخى وارد وجارى اولديغندن هرحالده بونلرى دخى درپيش نظر مطالعه ايلمك وزرا وامرا ايچون اهم مهامدن ايدى

برده اوائل دولتده بكلربكى وميرلوالرك منصب واقتدارلرينه كوره اوچر بشر يوزقدر دائرهٔ مخصوصه‌لرى خلقى وارايديسه‌ده اصل قوهٔ عسكريه‌لرى محول عهده‌لرى بولنان ايالات والويه‌ده اولان زعما وارباب تيمارك اجتماعندن حاصل اولور ايكن احوال عسكريه بحثنده ايراد اوله‌جغى وجهله انلرك نظام وكيفيتنه خلل طريان ايلديكنه مبنى بكلربكى وميرلوالر لوند وسكبان ناميله ايكيشر واوچر بيك ومواخذهٔ دولتدن خوف اوزره اولنلرى دها زياده حشرات جمع واستخدام واهالينك باشنه بلا ايدر اولديلر بوسبيله يوزر وايكيشر يوز سكبان ولوندى جامع پك چوق بلوكباشيلر حادث اولوب وزرا وامرا خدمتلرنده امرار وقت ايدرلر وقپوسز قالدقلرى هنكامده برمحله انتساب ايدنجيه قدر كويدن كويه دولاشوب كندولرينى اهالىيه بسلتديررلر ايديكه وقتا بوقة ظهور ايدن جلاليلرك منبع ومنشئ بونلردر

چغاله زاده سنان پاشا وقنيره محافظى ترياكى حسن پاشا واسترغون فاتحى لالا محمد پاشا وصدر اعظم بوسنه‌لى خسرو پاشا وكمانكش قره مصطفى پاشا وحانيه فاتحى يوسف پاشا وكريد سردارى دلى حسن پاشا وكوپريلى محمد پاشا واوغلى فاضل احمد پاشا ومرزيفونى قره مصطفى پاشا بوعصرده ابراز خدمات عظيمه ونائل فتوحات فاخره اولان وزراى نامدندر

احوال عسكريه

جيوش عثمانيه‌نك علوفهٔ يوميه ايله موظف اولان صنفى ينكچرى وسپاه

وسلحدار وعلوفجیان وغربای یمین ویسار وجبه‌جی وطوبجی وترسانه
اوجاقلرندن عبارت اولوب بونلرك مقدار نفوسی وعلوفه‌لری باب سابق
تکمله‌سنده بیان اولنمش وسپاه طائفه‌سنك خدمت ناملیه التزامجیلغه الیشوب
خلاف قانون اناطولینك هرطرفنه منتشر اوله‌رق شوراده بوراده توطن
ایلدکلری ایراد قلنمشیدی بوجهتله نائل ثروت واقتدار اولان صنادید سپاه
ظاهرا علوفه ومعنا التزام الماق ایچون سنه‌ده برکره استانبوله کلوب ایلچی
خانی وسائر خانلرده اقامت وانواع فتن وشقاوته مباشرت ایده کلدیکلریله
وقایع فجیعه‌لری وقوعات صره‌سنده توضیح قلنمش اولدیغندن تکرارینه
حاجت یوقدر سلطان مراد رابع مرحومك اواسط سلطنتنه قدر هر
استدکلری زوربالغی اجرا ایده کلدکلری حالده خاقان مشارالیه حضرتلری
یکیچری اوجاغنی قوله الوب انلرك سطوتیله اشقیای سپاهی بروجه اتم
تأدیب وتربیه‌یه اهتمام ایلدیکندن برطاقی قنطرهٔ شمشیردن کذار وبرطاقی
دخی خوف سیاست ایله ممالك بعیده‌یه فرار ایتمکله شهریار مشارالیه
حضرتلری اوتوز بیکی تجاوز ایتمش اولان والتی بلوك خلقی تعبیر قلنان
ابنای سپاهیانی بش التی بیك راده‌لرینه تنزیل وکسر رفعت وحیثیتلریله
تحقیر وتذلیل ایلدی سلطان ابراهیم وقعه‌سندن صکره وکوپریلی محمد
پاشا صدارتنده برقاج دفعه دها علم افراز تغلب اولدیلر ایسه‌ده ینه
یکیچریلرك مدافعه‌لریله تنکیل وتدمیر قلنمقلرندن بعدازین کانون عتو
وطغیانلری منطفی اولدی
یکیچری طائفه‌سی جانبندن دولت علیه‌یه اولدرجه‌ده ضرر ترتب ایتمیوب
چونکه جابجا واقع اولان بغی وطغیانلری سپاهیلرك تحریکی وبعض
وکلای دولتك اثر تشویقی اولدیغندن قطع النظر دیکر اوجاقلره نسبتله
ضابطانی مکمل واداره‌لری تحت انضباطده ایدوکندن تغلب وتسلطلری
ممتد اولمیوب آز وقتده دائرهٔ اطاعته دخول ایده کلمشلردر سپاه طائفه‌سی
نظر اعتباردن ساقط اولدقده یکیچریلر بارکاه سلطنتك حارس صداقت
کستری وجیوش عثمانیه‌نك عمدهٔ شجاعت رهبری مزیتنی حائز اولوب
جبه‌جی وطوبجی وترسانه اوجاقلری ایسه هرحالده یکیچریلره پیرو اولمق
مجبوریتنده ایدیلر
طوائف عسکریه‌نك تزاید وتدنیی خصوصی دخی شو وجهله واقع

اولمشدر كه بيك تاريخندن صكره واقع اولان نمچه وايران سفرلرى سببيله هرسنه يكيدن عسكر يازيله كلديكندن ماعدا بيك اوتوز بوده حادث اولان عثمان خان شهيد وقعه‌سندن صكره اون سنه قدر شورش احوال ممتد واداره دولت برهمزده هرج مرج اولمغله سپاه اشقياسى ولدش ناميله اولاد واقربالرينى وصدر اعظم وسردار اكرم اولنلر دخى توابعات ومنسوباتلرينى جيوش عثمانيه سلكنه ادخال ايلدكلرندن وظيفه يوميه ايله موظف اولان عساكر دولت يوز بيك نفرى تجاوز ايتدى وعلوفه‌لرينك تدارك واعطاسى فتحى مشكل برمعما حكمنه كيردى مؤخرا سلطان مراد رابع حضرتلرى بغاة عسكريه‌نك تأديب وتنكيلنه موفق اولدقده هيچ كيمسه‌نك عسكره ادخال قلنه‌مامسنه فوق الغايه اقدام واعتنا ايتمكله كافه اوجاقلر خلقنى اللى بش بيك مرتبه‌سنه قدر تنزيل ايلدى

حتى يكيچرى كاتبى عثمان افندى‌يه هيئت متنكره‌ده بر آدم كوندروب يوز التون رشوت عرضيله يكيچرى يازلمسنى طلب ايتديردى عثمان افندى دفعه اولاده حريفى رد ايتمشيكن تكرار كلوب بنم صدر اعظم دائره‌سنده بر بيلديكم واردر انك واسطه‌سيله نائل مطلب اوله‌جغم بو التونلرى المديغك قاله‌جق ديمكله مبتلاى دام طمع اوله‌رق مبلغ مزبورى اخذ وحريفى دفتر عسكريه قيد ايلديكى خاقان مشار اليهه واصل اولديغى آنده دفترى وعثمان افندى‌يى حضورينه جلب ايدوب انكار وتأويله دخى مجال ومحل اولمامغله بيچاره كشته شمشير سياست اولدى پادشاه مرحومك سپاه طائفه‌سنه غيظ وغضبى ومقدارلرينك تزايد ايده‌مامسى خصوصنه اعتناسى بغايت زياده اولديغندن يكيچريلردن وسائر بندكاندن فوق العاده خدمت ابراز ايدنلر قاعده اسلاف اوزره سپاه بلوكلرينه الحاق ايله تلطيف اولنمق لازم كلدكجه وعرض اولندقجه صورت آخرله مكافات ايدرلر ايدى سلطان ابراهيم وقعه‌سندن صكره طائفه عسكريه‌نك عتو وطغيانلرى يكى باشدن شرر افشان اولوب سلطان مراد رابع زماننده نبرو اولان جاقلر يعنى مقطوع العلوفه مطرودلر تكرار اوجاقلره قبول اولنديغنه وكريد سفرلرى دخى هر سنه يكيدن عسكر يازلمسنى استلزام ايلديكنه مبنى افراد عسكريه كوندن كونه چوغالمقده ايكن وبانه انهزامندن صكره

دفعه اوتوز بيك يكيچرى واون بيك سپاه تصحيح بدركاه قلنمغله بيك طقسان
طقوز سنه سنده واقع جلوس سليمان خان ثانيده كرك باركاه دولتده وكرك
سرحداتده يتمش بيك اوچيوز طقسان درت نفر يكيچرى واون ايكى بيك
يوز اللى اوچ نفر جبه جى وبش بيك سكسان درت نفر طوبجى والتيوز يتمش
التى نفر طوب عربه جيسى وتقريبا اون يش بيك مقدارى سپاه وسلحدار
وعلوفجيان وغرباى يمين ويسار نفراتى موجود بولندى واكرچه
سلطان محمدك خلعى خصوصنده اكثر اركان دولت وامراى عسكريه
متفقلر ايسه ده آتش فساده سپاه اوجاغندن علوانكيز اولدى
مقدملرى سراى همايونلرده وعجمى اوغلانلرى قشله سنده تربيه اولنان
ديوشرمه جوجقلرى اوقات معينه لرنده وياخود لزوم كورندكجه قپويه
چيقمه تعبيريله سوارى وپياده اوجاقلرينه چيقه كلدكارى حالده صكره لرى
بوقانون دخى بشقه بر اصوله تحول ايلدى شويله كه مثلا قنيژه قلعه سى
فتح اولندقده اولا جوارنده واقع الويه دن برقاچ سنجاق الحاقيله ايالت
اتخاذ و بكلر بكى نصب واقعاد اولنور وثانيا اراضى مفتوحه تحملى
درجه ده تيمار وزعامته تقسيم ومستحقينه تفويض قلنه رق انلر دخى خدمت
محافظه ايله مكلف اولنور ايدى ثالثا جبه جى وطوبجى و يكيچرى
اوله رق ايكيبيك يرلى قولى وتعبير اخيرله قلعه عاغى ترتيب قلنوب علوفه لرى
اوجاقلق تخصيص قلنان اراضئ معينه واردات عشريه سندن وياخود
جزيه وكرك مثللو رسومات حاصلاتندن تعيين وحواله اولنور اولدى
رابعا اكر صلح منعقد اولميوب ده قلعه يه تسلط دشمن وقوعى ملحوظ ايسه
علوفهٔ قديمه لرينه اوچر بشر اقچه ترقى اعطاسيله و برسنه خدمت
محافظه ده بولنمق شرطيله اسكى يكيچريلردن بر ايكى بيك ترقيلو يازيلور
وخامسا كذلك برسنه خدمت محافظه ده بولنمق و بعده سوارى وياخود
پياده اوجاقلرينه الحاق قلنمق شرطى وقول اوغلى تعبيريله ايجابى مقدار
نفرات دخى مجددا علاوهٔ جيوش عثمانيه قلنور ايدى كريد محاربه سى
هنكامنده دخى هرسنه كوندريلان عسكر وجه مشروح اوزره يا ترقيلو
وياخود يكيدن يازيلان نفرات اولوب ضابطان عسكريه ايسه عجمى
اوغلانلرندن زياده حمال و بوزبجى وچوربجى مثللو شحنهٔ شهر تأديبيله

تذلیل اولنمش اصناف مقوله‌لرینی یازه کلدکلرندن عجمی اوغلانلری دفعاتله عرض شکایت و عسکره چیقمق بزم حقمز ایکن ضابطلریمز بر طاقم اجلافك بشر اونر غروشنی الەرق بزدن زیاده انلردن عسکر یازیورلر دیو اعلام حاله مباشرت ایتمشلر ایسەده دم فساد عروق دولتك هرجهتنه یول بولمش ایدوکندن ایشی قانون قدیمه ارجاع امواتی احیا قدر کسب مشکلات ایلدی بو جهتله عساکر عثمانیه هم کوندن کونه تکثر وهمده ایچنه اصناف واتباعی کروهی قارشمش وقشله نشین اولمق قاعدەسی بر طرف اولمشدر بناء علیه هرکس کار وکسبیله مشغول وقشله‌لرده یالکز اوطه باشی واشجی اوسته ومتولی ویازیجی وباش قره قوللقجی وقوللقجیلر وقوللق تعبیر قلنان قره غوللخانه‌لرده دخی بر مقدار نفرات ایله چورباجیلر مقیم اولور اولدی وکیدرك جبه‌جی وطوبجی اوجاقلری دخی بورنکه کیردی ودیوشرمه المق وعجمی اوغلانلری قشله‌سنده تربیه قلنمق اصولی بالکلیه مضمحل ومندرس اولمق لازم کلدی

بالاده مسطور اولان تصحیح بدرکاه تعبیرینك منشئ وتفسیری دخی شو وجهله بیان اولنورکه اناطولی وروم ایلیده واقع شهرلرده بولنان یرلی قولی نفراتنك فی الاصل مقدار نفوسی وعلوفه‌لری معین ومحدود ایکن صکره‌لری شهر اشبهلری متیازات عسکریه ایله طفره فروش وبلکه حرکات هوا وهوسلرنده سربست اولمق مقصدیله بلا علوفه یکیچری یازیلوب منسوب اولدقلری اورته‌نك نشاننی قوللرینه وبجاقلرینه دوکدیررلر وعصرمز اصطلاحنه کوره عساکر ردیفه حکمنده بولنورلر ایدی سفرلر واقع اولدقجه طرف طرف اوجاق ضابطاننەدن طورناجی باشیلر اعزام اولنەرق بایراقلر اچیلوب اوشلاو نفرات طاقم طاقم اردوی همایونه کتوریلور وتصحیح بدرکاه یعنی بوقلەلری اجرا اولنەرق اولوقت علوفه‌یه نائل وکوتوك دینیلان اصل دفتر عسکریه‌یه داخل اولورلر ایدی

ایالات عسکری اولان زعما وارباب تیمار کابرا عن کابر مملکتلرینك خاندان واوجاق زادەلرندن اولوب دولکاری حاصلاتندن ماعدا املاك وعقار صاحبی ذی قدرت وارباب توابع وحشمت آدملر اولملریله بونلرك ثروت وداراتلری منظور نظر دولت اولدقجه عطایای دولتدن استفادەلری

استکثار اولنمغه باشلادیغندن عصر محمد خان ثالثده زعامت وتیمارلرینك اساس معاملاتی اولان اقچه اعتباریله وبدل تیمار نامیله جابجا ویرکو استحصال قلندیغندن بشقه کله وجبخانه مثللو اردولر مهمات حربیه سنك نقلی بونلره تحمیل و بعض قلعه لره وضع اولنمق ایچون ینه اقچه اعتباریله ذخائر عینیه تحصیل قلنور اولدی وجانلیجه تیمارلر محلول اولدقجه مقاطعات میریه یه تبدیل اولنمغه وبعضیلری دخی بالتفریق اوچ بش کشی یه توجیه قلنمغه باشلانلدی مع مافیه محلول اولان تیمار وزعامتلری هر کیم زیاده رشوت عرض ایدر ایسه بکلر بکیلر انلره توجیه ایتدیرمکی عادت وسفره کیدلمك لازم کلدکده ذی قدرتلرندن رشوت اخذیله سفردن عفو ایتمکی اصول اتخاذ ایتملریله وفتیله دولت علیه نك پك منتظم ومکمل اولان وجبه لولریله برابر یوز بیك نفردن متجاوز بولنان تیمارلو سواریسنه ضعف وقدرتسزلك طاری اولدیغندن سفره کلنلری اسکیسنه نسبتله پك آز وانلر دخی ایشه یارامز ایدی وزرا ووکلا توابعاتندن افندیلرینك قوهٔ نفوذیه لری ایله تیمار وزعامته نائل اولمش پك چوق اشخاص وار ایدیکه متبوعلرینه استنادا سفره کیتمك تکلفندن وارسته اولدقلرندن ماعدا دیرلکلری داخلنده بولنان اهالی یی دست ملتزمینه تسلیم ایدرك انواع جور وجفایه وتخریب بلاد وفقرایه باعث وبادی اولمقده ایدیلر دولت علیه نك برده اقنجی عسکری وار ایدیکه بونلر مملکتلرنده ساکن اولوب برجانیه سفر ظهورنده بکلری معیتنده تجمع ایدرك ممالك دشمنی غارت وتخریب ایدرلر وکندولری خفیف سواری اولدقلری جهتله قلعه واردو اوزرینه واربوب قرا وجبرالرده بولدقلری دشمن توابع وحیواناتنی اسیر واغتنام ایلیه رك انکله تعیش ایلرلر ایدی لکن مرور زمان وتکثر اسلحهٔ آتش فشان اصول حربیه یی بشقه رنکه قویمش اید وکندن اولکی درجه ده مستفید اوله مدقلرینه واسکی بطش وشدت دخی زائل اولدیغنه مبنی بالطبع مندرس اولدیلر وتحت امکانده اولان غارت وتخریب ایشلرنده قریم خانلرینك کتوردکلری ویا کوندردکلری تاتار سواریسی استخدام اولنور اولدی

احوال بحریه

قبرس فتحندن صکره وندکلولر ایله عقد اولنان مصالحه کرید سفری ظهورینه دکین التمش سنه دن زیاده ممتد اولمغله سلطان بایزید عصرندن برو احداث اولنان بیوك کمیلر وقالیونلره لزوم قالمدیغندن انلر الغا اولنه‌رق دونمای همایون چکدیری انواعنه منحصر قالمشیدی قپودان پاشالر ذکر اولنان چکدیری کمیلریله هرسنه آقدکزه چیقار وامرا کمیلری دخی التحاق ایدرك اسپانیا وایتالیا قورصانلرینك دفع وتنکیلارینه وعسکری طائفه‌سنی مغتنم ایتمك ایچون دول غیر متعاهده ساحل وجزیره‌لرینك یغما وغاراتنه اعتنا ایله اکتفا قلنور ایدی کرید سفری حادث اولدقدن صکره وندکلولر آقدکز بوغازینی عظیم قالیونلر ایله ابلوقه ایده کلمریله دولت علیه دخی قالیونلر انشا ایدرك مقابله‌یه مبادرت ایدوب اکرچه دونمای همایون برقاچ دفعه مبتلای کسر وانهزام اولدی ایسه‌ده وندکلولرده دخی تاب وطاقت قالمدیغنه وباخصوص کوپریلی مرحوم بوغاز محاربه‌سنده غیرت وشجاعتله موصوف اولان وندیك امرالنی بندیکی کمی ایله برابر سوختهٔ قوارع توفیق ایلدیکنه بناء دشمنك اقدامنه تزلزل طاری اولدی بروده آقدکز بوغازنده فاتح مرحومك اثری اولان ایکی قطعه قلعهٔ معلومه‌دن بشقه تا بوغازك اغزنده مؤخرا ایکی قلعه دها انشا اولنمغله وندکلولر ارتق بوغازی ابلوقه ایتمکه قدرتیاب اوله‌مدیلر بناء علی ذلك فاضل احمد پاشا مرحوم سواحل وجزائر عثمانیه میرلوالری معیتنده قرق قطعه چکدیری ترتیب وترسانه‌ده دخی ینه بو نوعدن اون بش کمی تجهیز ایدرك قالیونلری ایکنجی دفعه اوله‌رق الغا ایلدی قالیونلر یلکن وچکدیری انواعی کورك ایله استعمال اولنمق حسبیله چکدیریلر اولوقتك واپوری حکمنده اولدیغندن قالیونلره رو برو مقابله ایده‌مزلر ایدیسه‌ده قالیونلر دخی انلرك سیر وحرکتنی منعه قادر اوله‌مز ایدی وبوجهتله کرید سفری ختام بولنجه‌یه قدر نقل عسکر ومهمات خصوصنده مشکلات چکلمدی لکن ویانه انهزامنی متعاقب وندکلولر موره‌یه هجوم ایلدکلرندن ینه قالیونلر انشاسی تصویب وللیشر وقرق بشر ذراع طوانده دفعه اون قطعه قالیون انشا اولنمغله بوندنصکره ترسانه‌نك عسکر ومصرفجه احوالی

بتون بتون کسب تغیر وجسامت ایلدیکه تفصیلاتی ان شاء الله تعالی فصل تی تکمله سنده بیان وایراد اولنور

﴿ احوال امور مالیه ﴾

سلطان مراد ثالث مرحوم ایچ خزینه‌ده، کلیتلو مبالغ جمع وادخار ایلمش اولدیغندن بیك تاریخندن صکره واقع اولان نمچه سفرلرنده برکونه مضایقهٔ مالیه حادث اولمدیغی مثللو سلطان احمد اولك مدت سلطنتی کاملا نمچه وایران وجلالی سفرلریله مرور ایتمش ایکن مصارف لازمه تسویه اولندقدن بشقه شهریار مشارالیهك نام نامیلرینه منسوب جامع شریفی مع تمامات بنا وانشا بیورملری خزینهٔ دولتك عدم مضایقه‌سنی اثباته کافیدر انجق بیك یکرمی التی تاریخنده سلطان مصطفی واوج ای مرورنده سلطان عثمان ودرت سنه کذرانده ینه سلطان مصطفی وسنه صکره سلطان مراد رابع جالس سریر سلطنت اولوب بوجهتله بش سنه مدتده درت دفعه جلوس بخششی اعطا اولنمقله برابر سلطان مصطفی والده‌سی اشقیایی تلطیف واوغلنی تأیید ایتمك مطالعه‌سیله خزائن عثمانیه‌یی بغاة عسکریه‌یه ابذال واسراف ایلدیکندن نقود مدخره بالکلیه رهین تلف اولدیغنه مبنی سلطان مرادك جلوس بخششی بعض تجار ومتمولیندن استدانه وسلاطین ماضیه زمانندن قالمه سیم وزردن مصنوع ادوانه ضرب سکه اولنه‌رق ایفا قلندی هر جلوس انعامی تقریباً اوچ یوز ملیون اقچه یعنی درت ملیون ریال درجه‌سنده ایدیکه نسبت فیأت اشاغیده توضیح قلنور سلطان مراد حضرتلری غارتکر واردات دولت اولان اشقیای عسکریه‌یی تأدیب وتنکیل ایلدکدن صکره امور مالیه دخی یولنه کیرمکله ایچ خزینه ینه نقود کثیره ایله مالامال اولدی سلطان ابراهیم جلوسنده صدر اعظم بولنان کمانکش قره مصطفی پاشا امور دولته کماینبغی نظام ویروب واردات ومصارفاتی تارشه‌وانه‌دیرمش اولمغله کرك وظائف عسکریه وکرك مصارفات معهوده جاری اولان حواله وسرکی اعطاسنی الغا وجمله‌سنی وقت وزماننده نقداً اعطا ایلدیکی حالده بهر درکلی ریال سکسان اقچه اعتباریله التیبك کیسه للك نقود ارتیروب اندرون خزینه‌سنه تسلیم ایلمشیدی صدر مشارالیهك قتلندن صکره مصارف تکثیر ووارداتك مجرای صحیحی تغییر

اولنمغله كوندن كونه مضايقهٔ ماليه حادث اولمغه باشلايوب باخصوص سلطان محمد رابعك جلوسنى متعاقب طوائف عسكريه نك زروهٔ عتو وطغيانه عروج ايلدكلرينه مبنى برطرفدن عسكرك مقدار وعلوفه‌لرى تزايد ايدرك وبر طرفدن اموال خزينه شونك بونك دست تغلب وتسلطنه كيره‌رك مصارفات مهمه رؤيت اولنه‌مز وعلوفه ويريله‌مز اولدى بنابرين صدر اعظم ملك احمد پاشا توجيه مناصب مقابلنده اسلافك آله كلديكى رشوتلرى قبول ايتميوب خزينه‌يه ايراد قيد ايتكى يا حسن تدبير عد ايلديكندن وياخود بشقه چاره تدارك ايدن عاجز ايدوكندن اصول وقاعده اتخاذ ايلدى وبعض سبك مغز ومغشوش الطبع اولان دفتردارلر دخى خزينه‌يه كلان نقودى صرافلره اعطا ومقابلنده زيوف اقچه استيفا ايدرك بونك فضله‌سنى فائده ظن ايتديلر وبو تصرفات سببيله نيجه نيجه فتنه حادث اولوب انواع تزيلات وتذليلاته كرفتار اولديلر بومثللو تدابير فاسده وآراى كاسده امور ماليه‌يى كوندن كونه فنالشديروب تا كوپريلى محمد پاشا مرحومك صدارتنه قدر ممتد اولديغى حالده مشاراليه مصارفات زائده‌يى قطع وواردات خزينه‌يى مجراى صحيحنه وضع ايلدى چونكه سلطان مراد ثالث مرحوم تصوفه مائل وخنكار شيخى ناميله عصرنده كسب اقبال واشتهار ايدن شيخ شجاعك ولايتنه قائل اولديغندن كرك موهى اليهه وكرك بومثللولره اوقاف سلاطين وكمرك وسائر اموال ميريه‌دن دعاكو وظيفه‌لرى تخصيص ايدوب كيدرك بو اصول كسب وسعت وجسامت ايتمكله دائرهٔ سلطنته وباخصوص حرم اغالرينه وحرم سراى پادشاهى متنفذه‌لرينه كسب تعلق ايدن برطاقم قلاش ومغربى‌يه كليتلو وظائف تعيين اولنمشيدى حتى بوزجه اطه محافظه‌سنه مأمور اولان غزاتك علوفه‌لرى اوجاقلق وجهله اوحوالى محلله‌رندن مرتب ومحول اولوب مؤخراً بو اوجاقلغك وارداتندن دخى برطاقم مفتخوارانه دعاكو وظيفه‌لرى تخصيص قلنمش اولديغندن انلرك مزاحمه‌سيله علوفهٔ غزات تسويه اولنه‌ماموق درجه‌سنه كلديكندن بو كيفيت مستحفظلرك طاغلمسنه واطه‌نك كرفتار دست اعدا اولمسنه بادى اولديغى مرويدر كوپريلى مرحوم بونلرى تنقيح ايدر ايكن شيخ سالم نامنده برمغربينك كمرك واوقاف وسائره‌دن يومى يك اقچه قدر دعاكوى وظيفه‌سى اولديغنى كوردكده نصفنى قطع ايلكله شيخ مزبور

روات همايونى يره آتوب بونلرى بكا پادشاه ويردى سن نصل قطع ايدرسن
ديه رك بى ادبانه اوضاعه متجاسر اولديغندن درحال اعدام ايلدى قبرس
جزيره سنده واقع لفقوشه قلعه سنك برلى اغالغنه يعنى عساكر مستحفظه
ضابطلكنه مخصوص اولان زعامت صادر اولان تصحيح امر عاليسى
موجبنجه باخط توفيقى ماوضع لهندن اخراج ودعاگو يلق وجهله شيخ
مزبوره توجيه قلنمش اولديغى قيود خاقانيده منظور فقير اولمشدركه اداره
امور دولتده حاصل اولان اغتشاشك درجه سى بوندن استدلال اولنمق
لازم كلور ويانه انهزامنه دكين اوتوز سنه دن متجاوز زمانده مشكلات
ماليه بالكليه برطرف اولمشيكن مؤخرا ينه سرزده ظهور اولمغه باشلاديكه
تفصيلاتى ان شاء الله تعالى فصل آتى تكمله سنده ايراد اولنور
اورخان غازى زماننده برو دولت عليه نك قطع ايتدرديكى نقود اقچه يه
منحصر اولوب فاتح عصرنده مجار التونى وزن وعيارنده التون وبيك
تاريخندن صكره اونلق يعنى اون اقچه لك ودها صكره لرى پاره قطع ايتدرلمكه
باشلانمش ايسه ده اساس معاملات اقچه اعتباريله اولديغنه واوروپادن
ممالك عثمانيه يه ادخال اولنان اشيا ساعت وچوقه وشكر مثلاو برقاج نوع
امتعه دن عبارت بولنديغنه مبنى اخراجنه مساعده اولنان ذخائر وسائر محصولات
ادخالاتدن پك زياده اولمغله ممالك عثمانيه ده كليتلو يالديز ومجار التونى
واسدى ديدكلرى ديركلى ريال ايله قره قوش تعبير قلنان قوشلى ريال بولنور
وجانب دولتدن بونلرك منع تداولنه اهميت ويرلمديكندن اقچه نك وزن
وعيارى تغير ايلدكجه غروش والتونك فيئاتى ترقى ايدر ايدى حتى بيك
اون تاريخنده التون ايكيوز يكرمى اقچه يه چيقمش ايكن صدر اعظم عشجى
حسن پاشا جديد وخالص العيار اقچه قطع ايتدرمكله التون يوز يكرمى
وغروش سكسان اقچه يه تنزل ايلدى بيك اللى تاريخنده كمانكش قره مصطفى
پاشادخى سكه امورينى تصحيح ايدوب التون ايكيوز اللى وغروش يوز يكرمى
بش اقچه يه چيقمش بولنديغى حالده التون يوزالتمشه وغروش سكسان
اقچه يه ومصر پاره سنك بهرى ايكى اقچه يه تنزيل قلندى وبو ماده
حد ذاتنده امور ممدوحه دن ايكن برغروشه اون برقيه لحم النور ايدى شمدى
سكز قيه النور اولدى ديو اعتراضات واقع اولمشدر بوندن صكره مسكوكاتده
تغيرات كثيره حادث اولديغى مثلاو بوعصره قدر دولت عثمانيه التونلرى

هیچ بوزلمیوب مجار التونی وزن وعیارنده اولدیغی حالده بودخی مشکلات
مالیه حسبیله تغییر اولندیغندن مقیاس صحیح اتخاذ اولنان یالدیز ومجار
التونلرینك وغروش دینیلان ریالك فیئاتی ترقی ایده ایده بیك بوز تاریخلرنده
یالدیز التونی اوچیوز وغروش یوز یکرمی اقچه‌یه طوغری فرلادی طقسان
سنه ظرفنده التون ایله کمش بیننده حاصل اولان تفاوت دخی بوفیئاتلردن
استدلال اولنمق اقتضا ایدر

بیك التمش درت تاریخنده تنظیم قلنمش اولان موازنه دفتریکه ترخونجی
لایحه‌سی دیمکله مشهوردر انك منطوقنجه سلطنت سنه‌نك اون درت بیك
بشیوز اوچ کیسه وارداتی واون التی بیك درتیوز کیسه مصارفاتی
بولندیغندن بیك طقوز یوز کیسه اچیغی اولدیغی وبرچوق سنه‌لك واردات
تداخلده بولندیغی محرر وواردات ومصارفاتك مفرداتی وطوائف عسکریه‌نك
مقدار وکیفیتلری مندرج ایسه‌ده تعبیرات عتیقه ایله یازلمش اولمسنه مبنی تمامیله
حل مشکلات اولنمق قابل دکلدر فقط اشبو موازنه‌ده مسطور اولان ایراد
ومصرف طوغریدن طوغری‌یه خزینه‌یه ادخال وخزینه‌دن اخراج اولنان
اموال اولوب بونك خارجنده وحواله وتقسیم صورتنده دها پك چوق واردات
ومصارفات وار ایدیکه عصرمزده تنظیم اولنمقده اولان موازنه دفترلرینه
تطبیقا وقیاسا بیان وتذکیر قلندیغی حالده ایضاح ماده اولنمش اولور
شویله که اولا مصر ارسالیه‌سیله اردل وافلاق وبغدان ودوبره وندیك
مثللو ممالك ممتازه ویرکولری ومعادن حاصلاتی واموال غنایم ومخلفات
وزرا وامرا طوغریجه ایچ خزینه‌یه وضع اولنه کلمکله مذکور موازنه
دفترندن خارجدر ثانیا کرك سرای همایون وکرك طوائف عسکریه
تعییناتی ایچون النان اونده‌لق اغنامی وعینا استحصال قلنان پرنج وسائره
دخی داخل دکلدر ثالثا بالجمله وزرا ورجال وکتبه وطشره‌ده بولنان
والی ومیرلوالرك خاص وزعامت وخرج ومخصصات معینه‌لری اولدیغندن
وطریق علمیه رجالنك دخی خرج مواشیقدن واردات مقرره‌لری یله صدور
وموالی معزوللرینك ارپه‌لقلری بولندیغندن خزینهٔ دولتدن بونلره معاش
اعطا قلنمامغله خزینه برطاقم وارداتنی بوصورتله انلره تقسیم وحواله ایلمش
دیمك اولور برده اول عصرده عوارض وبدل نزول نامیله ممالك محروسه
اهالیسنه بر ویرکو طرح اولنور ایسه‌ده زمانمزده جاری اولان اقچه فیئاتنه

نسبتله تقریبا آلتی التمش بیك كیسه راده‌سنده اولوب شمدی ایسه اموال
ویركو التیوز بیك كیسه‌دن متجاوز اولمسنه نظرا اولوقت خزینهٔ دولته وارد
اولان مذكور آلتی التمش بیك كیسه‌نك فضله‌سی اولمق لازم كلان بشیوز
بوقدر بیك كیسه حضریه وسفریه نامیله والی ومیراوا وویووده‌لره وشهر
وقصبه‌لر اهالیسنك تعمیر وانشاسنه مجبور اولدقلری كوپری وطریق مثللو
شیلرك ومنزل باركیری وسائر بونك كبی مصارفات بلدیه‌نك تسویه سنه
مخصوص ومعین حكمنده ایدوكندن هر مملكتده برصورتله توزیع وتحصیل
قلنور ایدی رابعا قلاع خاقانیه‌ده بولنان مستحفظ وبیوك شهرلرده
اولان یرلی‌قولی نفراتنك علوفه‌لری اوجاقلقلرندن مرتب ومحول اولمغله
بودخی خارج از موازنه‌در خامسا ممالك محروسه‌نك هر طرفنده متمكن
ومتوطن اولان زعما وارباب تیمار دیرلكلرینك حاصلات عشریه‌سیله متعیش
اولدقلرندن كلیتلو عساكر سواریدن عبارت اولان اویله برقوهٔ جسیمه ایچون
جانب خزینه‌دن براقچه ویرلمیوب بالعكس مضایقهٔ مالیه زمانلرنده بدل تیمار
نامیله برویركو دخی النور ایدی كذلك یورتلق واوجاقلق اصحابی اولان
امرا حدود خاقانیه محافظه‌سی خدمتنی ادا ایدرك طرف دولتدن برشی
المیوب دیرلكاری حاصلاتیله كچنورلر ایدی سادسا ترسانهٔ عامره مصارفی
اولان بیك التیوز كیسه‌نك طقوز یوز بوقدر كیسه‌سی جانب خزینه‌دن
اعطا وماعداسی ترسانه اوجاقلقلرندن استیفا قلنه كلدیكی سالف الذكر
بیك التمش درت سنه‌سی موازنه سنده مسطوردر سابعا سلاطین ماضیه
ووزرا وامرا وسائر اصحاب خیرات كرك استانبولده وكرك ممالك دولت
علیه‌نك هر جانبنده پك چوق جوامع ومدارس ومكاتب وكوپری وخان
وحمام مثللو ابنیهٔ خیریه ولازمه انشا وصولر اجرا ایدرك هم بلاد وقصباتی
اعمار وتزیین وهمده انتشار علوم وفنون ضمننده مدرس وخواجه
وطلبهٔ علوم وخدمهٔ وقفه وظیفهٔ نقدیه وعینیه ترتیب وتعیین ایدوب
حتی مكتب چوجقلرینه بیله قیامه تعبیر اولنور البسه وسائره تخصیص
ایلمشلردر وبعض مهم طریق وجسرلرك تطهیر وتعمیری ایچون جوارنده
بولنان كویلر تكالیف عرفیه‌دن معاف طوتلمغله انلر دخی دائما وظیفه‌لرینی
اجرا ایدرلر ایدی بنابرین عصرمز موازنه‌لرنده مرقوم اولان اوقاف

ومعارف ونافعه تخصیصاتلرینه دخی محل اولمیوب امور مذکوره بو وجهله
رؤيت قلنه کلمشدر

دولتك امور مالیه سی بومرتبه کرده وارکان سلطنتك ثروت واقتدارلری دخی
مشهود اولان اثارلریله معلوم اولی الابصار اولدیغندن اولبابده تطویل
مقاله حاجت اولمیوب فقط بالاده بالمناسبه ایراد اولنان مخالفات یعنی
مصادرات ماده سیله اوقاف حقنده بعض مرتبه تفصیلات درج وتسطیر
اولنمسی فائده دن غیرخالی واتیان اولنه جق مقالاتك محاکمه سی ارباب
مطالعه ودانشك محول عهدهٔ کفایتلریدر

وزرای عظامك واردات مناصبلری غیرمقرر اولمق حسبیله استقرار
مناصبه نائل وحسن ادارهٔ مصالح ذاتیه سنه قادر اولنلر کسب ثروت
وسامان ایده کلدکلرندن ودائرهٔ وزارت لدی الاقتضا قوللانلمق اوزره
کوچك براردو حکمنده بولندیغندن حین ارتحاللرنده نقود موجوده ایله
بعض ذی قیمت اشیا واسلحه وحیوانات وچادر کبی مهمات سفریه جانب
میریدن قبض اولنوب ورثه سنه املاك وعقار وسائره دن بکنه جکاری
درجه ده اموال ترك اولنور ومدار تعیش براقیان وزرا وامرانك
اولادلرینه طرف دولتدن معاش اعطا قلنور ایدی حتی کوپریلی اوغلی
فاضل احمد پاشانك وفاتنده بیك کیسه قدر نقودی خزینهٔ همایونه
اخذ اولنوب اموال واملاك کلیه سی ارثا برادری فاضل مصطفی بك ایله
همشیره لرینه انتقال ایلمشدر کذلك مرزیفونی قره مصطفی پاشا مغضوباً
مقتول اولدیغی وبالجمله نقود واشیاسی میری یه قبض اولندیغی حالده اوغلی
علی بك كه صکره لری مقتول زاده علی پاشا نامیله کسب اشتهار اتمشدر
دیوان یولنده اولان مدرسه ومتفرعاتی پدرینك عقیب اعدامنده انشا
ایتدیروب بونلرك ایسه نقدر مصرف وثروته موقوف ایدوکی محتاج بیان
دکلدر ودهاپك چوق وزرا زاده لر بابالرندن قلان اموال واملاك ایله
مرفها اوقات کذار اولمشلردر كه هربرینك اتیانی موجب تفصیل اوله جغندن
ترك قلنمش وظن اولندیغی کبی هروزیرك وفاتنده کافهٔ اموال واملاکی
مصادره اولنمق وعیال واولادی سوقاقلره اتلمق واقع اولمامشدر برده
حد معروفی تجاوز ایله جمع مال ایدن اصحاب اقبال ومتنفذان اکثریا مبتلای
مؤاخذه ومصادره اولمشلر ایسه ده دقت اولندیغی حالده هربریسی برسبب

ولزوم تحتنده در اثنان جلوس سلطان ابراهیمه کسب تقرب ایدن مشهور جنجی خواجه‌نك اوجیك ایکیوز کیسه‌لك نقود واشیاسی مصادره اولنمشدرکه عصرمز حسابنجه یوزبیك کیسه اقچه دیمکدر خواجهٔ مزبور بوقدر مبالغی اوج بش سنه ظرفنده وزرا وامرانك تقدیمنه مجبور اولدقلری رشوتلر ایله اوقاف سلاطین وسائره‌دن بلااستحقاق تخصیص ایتدیردیکی وظائف وطرف پادشاهیدن الدیغی عطایادن جمع وادخار ایلمش ایدوکی میدانده اولسنه نظرا بونلری بالاسترداد امور مهمهٔ دولته صرف ایلمك عدل وظلمدن قنغیسنه شبیه اولدیغی ارباب انصافك مطالعهٔ بیطرفانه‌سنه براغلدی شوقدر وارکه اساس ماده وجه مشروح اوزره اولدیغی حالده کیدرك سؤ استعمالاته منقلب اولوب مأمورین وملتزمیندن وبلکه دولت ایشنه قاریشمیوب کندو تجارت وزراعتیله کسب ثروت وسامان ایدن اغنیادن وفات ایدنلرك اموالی برنام ووسیله ایله مصادره اولنمغه باشلاندیغندن بوقاعده‌نك نه درجه‌لره قدر واردیغی انشاءالله تعالی فصل آتی تکمله سنده توضیح قلنور

اوقاف بحثنده دخی شو وجهله تسطیر مافی الضمیر اولنورکه هرعصرك ارکانی اسلافنه عزو تهمت وزمانلرنده واقع اولان فنالقلرك سببینی انلرك اداره‌لرینه اسناد ایله کندولری تبرئهٔ ذمت ایلمك امور طبیعیه‌دن اولوب فقط بزم عصرمز خلقی بوبابده بر ایلرویه کیدرلر بونك سببی دخی اسعد افندی مرحومك وقعهٔ خیریه‌یی متضمن اولان اس ظفر نام تاریخنده طائفهٔ عسکریه‌یی واکا متفرع ادارهٔ سابقه‌یی پك زیاده فصل ومذمتله برلیانه بش قانارق ودرلو شعبدلر ومضحکات علاوه ایدرك جابجا واقع اولان افعال ردیه‌یی علی الدوام جریان ایدرمش کبی کوسترمسیدرکه متأخرین بوکا تمامی تمامنه اعتقاد ایدرلر حالبوکه تاریخ مزبور یکیچریلرك الغاسی اوزرینه طائفهٔ مرقومه‌دن هرکسك نفرتنی استلزام ایلمك مقصدیله ترتیب وتنظیم قلنمش اولسندن غفلت ایلرلر واقعا یکیچریلرك انحلال عقدهٔ نظامات سیئه‌سیله آثار شقاوتکارانه وحرکات جاهلانه‌لری غیر منکر ودولت علیه‌نك عساکر منتظمه تشکیل وترتیبنه مجبور ومضطر اولدیغی مسلم ایسه‌ده تزییل وتحقیر اولنان آدملر بشقه برقوم اولمیوب بزم آبا واجدادمز واداره‌لری تقبیح اولنان وکلا ورجال دولتك ایچنده اخلاق

مقدوحه ایله متصفلری بولنمق طبیعی ایسه‌ده پك چوغی دخی ولی نعمتلری
اولان سلطنت سنیه اغورینه جان ومالارینی فدا ایدن اسلافز اولمریله
واخلافزك بزاره ایده‌جکلری اعتراضات دخی درخاطر قلنمق اقتضا ایده‌جکی
جهتله برطاقم خوش آمدکویانك ریش خندینه وجود ویره‌رك اسلافه طعن
وتشنیع ایلمك مناسب اولمامق ظن اولنور

بوجمله‌دن بریسی دخی کویا اسلافك اوقاف ترتیب وتنظیم ایلملری مجرد
مصادره خوفندن نشأت ایتمش واولاد واحفادلرینه ایراد براقمق مقصدینه
مبنی ایمش دیو تفوه اولنان اقوال بی مآلدر چونکه انجلرنده اویله‌سی
اولسه بیله اکثریتی بوکا مخالف اولدیغی ادلهٔ آتیه ایله ثابت اولور اولا
غرض ایراد براقمق اولدیغی تقدیرجه خیرات ومبرات انشاسنده اختصار
اولنوب عقار ومسقفات تنظیمنده افراط اولنمق اقتضا ایدر ایدی حالبوکه
مشهودمز اولان بونجه ابنیهٔ جسیمهٔ خیریه‌دن ماعدا اصحاب خیراتك
وقفیه‌لرینی مطالعه ایدنلرك معلوملری اولدیغی اوزره کوپریلی مرحوم
استانبولده وفتح وتسخیرینه موفق اولدیغی بوزجه اطه ولمنی ویانوه
وورات قلعه‌لرنده ووطن اتخاذ ایلدیکی وزیرکوپریسنده وکیوه وقسطمونی
وسائر یرلرده متعدد جوامع ومدارس ومکاتب وخان وحمام یاپدیردقدن
بشقه کلیس طرفنده مارین وعابرینك تأمینی ایچون قلعه‌لر بنا ایدوب
مستحفظلرینك وظائفنی وقفی جانبندن تخصیص ایلمشدر اوغلی فاضل
احمد پاشا دخی قندیه وایوار وقانیجه قلعه‌لرنده وبلغراد وسائر مواقع
متعدده‌ده پك چوق جوامع ومدارس ومکاتب وخان وحمام بنا ایلمش
وباخصوص ازمیرك کسب شرف ومعموریت ایلمسنه کتوردیکی صو
وانشا ایتدیردیکی قرق قدر چشمه ومتعدد کوپریلر ووزیر خانی نامیله مشهور
جسیم خان وجوارنده واقع چارشو وحماملر سبب اولمشدر فاضل
مشارالیهك شهر مذکورده اولان آثاری فی زماننا یوز بیك کیسه‌یه
یاپیله‌میه‌جغی درکار اولدیغندن همت ومکنتك درجه‌سی بوندن استدلال
قلنمق اقتضا ایده‌جکی مثلا بوقدر عقار ملکا وارثا برادری فاضل مصطفی
پاشایه وهمشیره‌لرینه قالدقده مشارالیه مصطفی پاشا ورثهٔ سائره حصه‌لرینی
بالاشترا قرنداشم بونلری وقف ایتمك نیتیله تنظیم ایلمشیکن تعجیلنه وقتی

اولهمامشدر دیه‌رك وقف ایلمسی علو جنابك مرتبهٔ علیاسیدر سلطان
محمد رابعك مقبل ومقبولی اولان مصاحب مصطفی پاشایه تیره و بایندر
قضالری خاص تخصیص اولندیغندن و پاشای مشارالیه مقرب پادشاهی
بولنمق سببیله متسلملرینك متجاسر اولدقلری مظالم وتعدیاتك منعنه وکلای
دولت قادر اوله‌مدقلرندن مذکور قضالرك خراب اولدیغی بعض
تاریخلرده مندرج اولوب اکرچه اول عصرك احوالی شمدی حقیله بیلنمك
قابل دکل ایسه‌ده پاشای مشارالیهك بایندر قصبه‌سنه کتوردیکی صو
وسائر آثار خیریه‌سی الآن جاری و بونلرك موقوف اولدیغی مصرف اویله
بر قصبه و بلکه اوچ بش قضا خلقنك اقتدارندن خارج ایدوکی مشهودی
اولنلرك تسلیم کرده‌لری اوله‌جغندن انقربه صورتیله اهالی‌یه یاپدرلمش اولمق
خاطره‌سندن دخی مستغنیدر ثانیا دارالسعاده اغاسی وقپو اغاسی مثللو
وارستهٔ قید انساب اولان پك چوق ذوات دخی کلیتلو خیرات ومبرات
ومسقفات وعقار ترتیب وتنظیم ووقف وتسجیل ایلمشلردر
حال بو مرکزده ونشر علوم ومعارفی موجب واعمار ممالکی مستلزم بوقدر
آثار جسیمه ونافعه میدانده ایکن فرعی اصله تقدیم ایله سوء ظنه ذاهب
اولمق لایق انصاف دکلدر
اوقاف مذکوره‌یه صرف اولنان مبالغ اکتساب مشروعه مستند اولوب
اولمامسی بحثنه کلنجه واقعا بونلرك جمله‌سی طیب اموالدن یاپلمشمیدر
دینله‌مز ایسه‌ده هرنه صورتله ایسه مادامکه جمع وادخار اولنه کلمشدر
اسراف وسفاهته صرف اولنمقدن ایسه عامه‌نك مستفید اوله‌جغی مواد
خیریه‌یه خرج قلنمسی البته مقبول وممدوح اولمق اقتضا ایدر مثلا وقتنی
ادراك ایتدیکمز ذواتدن شیخ الاسلام اسبق مکی زاده عاصم افندی کمال
امساك ایله ادخار ایلدیکی مبالغی و بعض اغنیای وزرا تزیینات بیهوده‌یه
وحظوظات نفسانیه‌لرینه صرف ایلدکاری اقچه‌لری وقتیله اصحاب خیرات
طرفندن انشا اولنوب مرور زمان ایله خراب اولان ممالك محروسه‌ده
واقع بونجه مهم ومعتنا کوپریلرك وطریقلرك تعمیر وتسویه‌سی کبی
وعصرمزده وجود ولزومی مستغنی توصیف بولنان خسته خانه‌لر وعلوم
ریاضیه مکتبلری مثللو منفعت ملکیه وملیه‌یی موجب آثار خیریه‌یه خرج

ایلسه‌لر هم کندولرینه دلاللغی قالور وهمده رحمت ایله یاد اولنملرینه
سبب اولور ایدی

فقط استانبول وادرنه وبروسه کبی شهرلرده جامع شریف انشاسنده لزوم
واحتیاجلک مرتبه‌سی نظر تدقیقه آلنمامش واراضی ورسومات وقف ایلمک
مثللو تقلیل اصحاب سیفی مستلزم شیلره تصدی قلنمشدر چونکه تشکیل
دولته خدمت ایدن امرای اسلامیه‌نک سیف شهامتلریله فتح ایتدکلری
محللرده عهده‌لرینه بر مقدار اراضی تملیک اولنه‌رق وقف ایتدکلری
واقع وبونلره بریه‌جک اولمدیغی بدیهی ایسه‌ده متأخریندن بعضیلری
عقار ومسقفات انشاسنه عدم اعتنا ایله زعامت وتیمار ومقاطعات میریه‌یه
مربوطیتی اولان اراضی‌یی وحتی کیالیه وقنطاریه وباج بازار کبی رسوماتی
بیله یا معجله اعطا ایدرک ویاخود احسان صورتیله کندولرینه تملیک ایتدیره‌رک
وقف ایدر اولمشلردر که بونلر وقف صحیح اوله‌مدقلرندن قانوننامهٔ همایونده
تخصیصات قبیلندن اولان اوقاف نامیله مذکور ومسطوردر مع مافیه
بومثللولرک ایچنده دخی معقول اولنلری واردر که مثال اوله‌رق بربنی ایراد
ایده‌لم دفترخانهٔ خاقانیده محفوظ اولان وقفیه‌لردن سلطان احمد خان ثالثک
اوائل سلطنتنده نائل صدارت عظمی اولان انشته حسن پاشا وقفنامه‌سی
مزایاسندن مستفاد اولدیغی اوزره عزیر سنجاغنده شیخ الحدید دیمکله
معروف مقاطعه داخلنده قره موزط نام محل که حرمین شریفین وبالجمله
عربستان طرفلرینک ممری ایکن مرور اعوام ایله قراسی بالکلیه خراب
ومزارع وانهاری معطل اولوب مأوای لصوص اولمشیدی دفتردار وقت
مقاطعهٔ مزبوره‌یه بشبیک غروش قیمت تقدیر ایلمش اولدیغی حالده صدر
مشارالیه یدی بیک بشیوز غروشه اشترا وعهده‌سنه تملیک ایتدیردکدنصکره
وقف ایدوب طریقک تأمینی ومقاطعهٔ مزبوره‌ده متوطن اهالینک حصول
اسایشی ایچون برقلعه بنا ودرونده برجامع شریف وبرجفته حمام وطقسان
اوجاقلی برخان وبرمکتب وبرعمارت واوتوز عدد دکان ونفرات قلعه
ومتولی وکاتب وواعظ ومؤذنان وقیم ساکن اولمق ایچون منازل متعدده
انشا ایدوب مقاطعهٔ مزبوره حاصلاتندن تسویه اولنمق ومادین وعابرینی
محافظه ایتمک اوزره یومیه اون بشر اقچه علوفه ایله یکرمی التی نفر
سواری واوتوز اقچه یومیه ایله برسواری اغاسی ویکرمی اقچه یومیه ایله

بر كتخدا واون يدى اقچه يوميه ايله بر علمدار واون التى اقچه يوميه ايله
بر چاوش تعيين وقلعه محافظه سى ايچون دخى اون اقچه يوميه ايله اون
بش نفر پياده واون بش اقچه يوميه ايله بر دزدار واون ايكيشر اقچه يوميه
ايله درت بواب ترتيب ايتديكى مثللو ذكر اولنان جامع ومكتب وعمارتك
خدمه سنه وظائف متفاوته وعمارتده طبخ اولنه جق پلاو وزرده دن ماعدا
ذكر اولنان نفرات وضابطان وخدمهٔ وقفه هر چفتى ايكيوز قرق درهم
اولمق اوزره يوميه سكسان ايكى چفت فدوله وعمارت لوازماتى ايچون
سنوى يوز سكسان بش كيل پرنج ودرت يوز قرق درت قيه ساده
ياغى واوچ بيك ايكيوز قيه لحم غنم واوچيوز قيه عسل و بونلره متناسب
اشياى سائره تعيين ايتمش وهمشيره لرينه دخى وقف مزبوردن يوميه اللشر
اقچه وظيفه شرط ايلمشدر نظر انصاف ايله باقلديغى حالده بو وقفك
ترتيبى اعمار ممالك وتأمين طرق ونشر علوم مثللو اوچ مادهٔ مهمه
وخيريه يى جامع و بويوزدن تحصيل اجر ومثوبات مقصدينه مبنى اولديغى
ظاهر و بوقدر مصارف كليه ايچنده همشيره لرينه يالكز يوميه اللشر
اقچه تخصيص ايلملرى تأييد مطالعه يه سند باهر اولديغى مثللو مقاطعه نك
بو بولده وقفه تبديلى دخى معفو ومعذور طوتيله جق موادندر

احوال علوم ومعارف وصنايع

بو بابك حاوى اولديغى عصرده مقام مشيخته كلان ذوات فخام وصدور
عظامك اكثرى فضائل وكمالات ايله اراسته وبالخصوص خواجه سعدالدين
افندى خاندانى وزكريا افندى ومخدومى يحيى افندى وصنع الله افندى
وقره چلبى زاده عزيز افندى وصاحب فتاوا عبدالرحيم افندى وچتاجه لى
على افندى مشاهير فضلاى مشايخ اسلاميه دن اوله رق بحق اعلم العلماء
مدحه سنه شايسته بولندقلرى آثارلريله ثابت اولديغى كبى ارباب
طريقك قسم اعظمى وايه دار فضل ومعارف وشاذ قبيلندن اوله رق
خواجه زاده مسعود افندى وملك زاده مثللو جهله نسبت اولنانلر
بيله مباحثهٔ مسائل شرعيه يه قادر وواقف اولدقلرى تتبع آثار ايدنلره
ظاهر در مع مافيه بونلرك اكثريسى بالذات طشره لرده حكومت شرعيه ده

بولندقلرندن احوال ممالك واداره ٔ مهام دولته کسب وقوف ومعلومات ایده
كلمشلردر

معمار سنان مرحومك بتشدیردیکی چراقلردن معمار داود اغا وسلطان احمد
جامع شریفنك معماری محمد اغا ویکی جامع معماری مشهور قاسم اغاکه
کرك استانبولده وکرك مسقط رأسی اولان اولونیه سنجاغنده کلیتلو اوقافی
ومتعدد خیرات ومبراتی واردر انلر وبونلر امثالی اصحاب هنرك درجه ٔ
لیاقتلری اشبو فصلك حاوی اولدیغی بیك اوچ تاریخیله بیك طقسان طقوز
سنه سی بیننده بنا وانشا اولنوب الآن موجود اولان جوامع ومدارس وخان
وحمام وقلاع وکوپری وسائر ابنیه ٔ جسیمه ومتینه ایله ثابت ومبرهندر

استانبولده وممالك محروسه نك مواقع عدیده سنده اصنافی معرفتیله هرنوع
اسلحه اعمال اولنه کلدیکندن بشنجی جلد اولده مسطور علوفه خواران
دفترنده مندرج اولان اغایان وخدمه ٔ ارباب حرف که طقوز یوز بوقدر کشیدن
وسراج وخاص اخور خلقی که درت بیك اوچیوز کسور نفوسدن عبارتدر
بونلر موظفا دولت فابریقه لرنده مستخدم اولان ارباب هنر وصنایع
اولوب علی الدوام طوب وتفنك وقلیج واسلحه ٔ سائره وچادر وحیوان طاقمی
مثللو مهمات سفریه اعمالیله مشغول اولورلر و برخیلیسی اردوی همایونلر
رفاقتنده کیدوب اثنای راهده اقتضا ایدن ادوات حربیه یی انشا وتعمیر
ایدرلر ایدی حتی سلطان مراد مرحوم روان سفرنده ارضرومده
وبغداد سفرنده ماردینده وفاضل احمد پاشا قندیه محاصره سی هنکامنده
اردوده جسیم طوبلر دوکدرمشلر ومعمار ومهندسلرك مهارتلری محاصره ٔ
مذکوره ده بزم طرفدن یاپیلان لغملرك وندکلولرك لغملرینه تفوقیله ثابت
اولمشدر

دفتر خاقانیده مقید اولدیغی اوزره ادرنه ودیمتوقه وفلبه وسلانیك
واناطولیده واقع اسکیشهرده وبونلرك حوالیسنده اون طقوز قطعه
حیوانات اوجاقلغی اولوب بو اوجاقلر برطاقم مرعی وچایر واورمان
وقوریلقلری حاوی وابنیه ٔ مقتضیه یی محتوی اولدیغی حالده زعمادن بر
اوجاق اغاسنك تحت اداره سنده وضع اولنمغله میری دوه واسب واسترلری
بورالرده بسلنور ودائما دولابی النوب تکثیرلرینه اعتنا قلنور ایدی برده

ممالك محروسه ده يتمش سكسان بيك تيمارلو سپاهيسى اولوب بونلر اولاكندو
نفسلرى ايچون ثانيا فضله سنى صاتوب تمتع ايلمك مقصديله دائما چفتلكلرنده
حيوانات يتشديره كلدكلرندن ممالك عثمانيه ده كليتلو حيوانات بولنوب
خارجه چيقارلمغه دخى رخصت ويرلمز و بنابرين سفرلرده كرك سواريجه
وكرك نقليات خصوصنده اصلا مضايقه چكلمز ايدى ايران سفرلرينك
امتدادندناشى بغداد وارضروم طرفلرينه على الدوام عسكر ومهمات
سوق اولنمقده اولديغندن منتظم قالديرملر وجابجا كاربان سرايلر وجسيم
خانلر انشا اولنمشدركه الآن اثرلرى باقيدر

احوال خارجيه

حكمران ايران اولان شاه عباس دولت عليه نك اوستريالولر ايله اولان محاربات
متماديه سندن استفاده يه سالك اوله رق بو بابده نمچه ايمپراطوريله بالمخابره بيك
اون ايكى تاريخنده بغتة نقض صلح ايدرك مقدما تحت حكومت سلطنت
سنيه يه داخل اولان اذربايجان وشروان الكاريني استرداد ايتدكدن صكره
بكرصوباشى عصياننده بغدادى دخى غصب ايتمشيدى بنابرين دولت
عليه ايله دولت ايران بيننده مدت مديده حرب وقتال دوام ايدوب عاقبت
سلطان مراد رابع حضرتلرينك بغدادى استردادە موفق اولملرينه مبنى بيك
قرق طقوز سنه سنده تجديد صلح اولندى تعيين وتحديد اولنان حدودكه
الآن مرعى ومعتبردر حدود طبيعيه حكمنده اولمغله بعدازين دولتينك
بونى تغييره چالشمسى بيهوده اضرار عبادى موجب وبلا فائده اتلاف مال
ورجالى مؤدى اوله جغى تجاريب عديده ايله ثابت اولديغندن صلح
مزبور تادولت صفويه نك انقراضنه قدر تطرق خللدن وقايه اولنمشدر

دولت عليه ايله روسيه دولتى بيننده چهرين سفرينه كلنجه يه قدر طوغريدن
طوغرى يه محاربه واقع اولميوب قريم خانلرى جابجا محاربه ومصالحه
ايده كلمشلر ايكن سفر مزبورك ختامنده روسيه دولتى جانبندن استانبوله
ايلچى اعزام اولنوب اوزى نهرينك صاغ طرفى دولت عليه يه وصول
جهتى مسقوله عائد اولمق اوزره عقد صلح اولنمش و بيك يوز تاريخنه قدر
دوام ايلمشدر

له دولتی فرصت بولدقچه بغدانه تعرض ایده کلدیکندن لهستان بالدفعات پامال خیول اسلامیه اولدقدن صکره اوقرانیا اراضیسنی قورتارمق تشبثنده بولنمسی دخی بودلیا ایالتنك وقمانیجه قلعه سنك فتح وتسخیرینی مستلزم اولمغله چار ناچار عقد صلحه طلبکار اولدیغندن سنوی یکرمی بیك التون ویرکو ویرمك ولبقه تاتارلرینك ممالك اسلامیه یه خروجنه ممانعت ایتمامك وقزاق طائفه سنك قره دکزه جیقملرینه مانع اولمق شرطلریله بودلیا واوقرانیا ایالتلرینك طرف دولت علیه ده قالمسنی تصدیق ایلدی وبو معاهده ویانه محاصره سنه قدر مستمر اولدی

اوستریا وونديك دولتلريله واقع اولان محاربه وعقد اولنان مصالحه‌لر ایله شرائط مهمه‌لری متن تاریخده مسطور اولدیغندن تکرارینه لزوم اولمیوب بالکز شوراسی بیان اولنورکه دولتین مشارالیهما کوپریلی اوغلی فاضل احمد پاشانك عقد ایتدیکی مصالحه‌لری اولدرجه ده تلقیٔ بالقبول ایتمشلر واول مرتبه ده انفساخ عهوددن متوحش بولنمشلر ایدیلرکه دولت علیه قمانیجه واوقرانیا سفرلرنده برقاج سنه له وروسیه دولتلریله محارب اولدیغی حالده انلرله اتفاق واسترداد ضایعاته جسارت ایده‌مامشلردر

فرانسه دولتی سلطنت سنیه ایله سلطان سلیمان عصرندنبرو معاهد ومتفق اولوب فقط بعض اوروپا تاریخلرینك بیانه کوره کویا درسعادتده مقیم فرانسه ایلچیسی کوپریلی محمد پاشانك صدارتنده معتاد اولان هدیه‌یی اعطاده مسامحه ایلمش ایدوکندن کوپریلیلر خاندانك انقراضنه قدر نظر اعتباردن اسقاط اولنمش اولوب بزم تاریخلرك ویردیکی معلومات ایسه بونك خلافنه ملابس وحتی بیك سکسان درت تاریخنده کوپریلی اوغلی فاضل احمد پاشا صدارتنده فرانسه دولتیله مجدداً تجارت معاهده سی عقد اولدیغی وبیك یوز درت تاریخنده کوپریلی اوغلی فاضل مصطفی پاشا صدارتنده قدس شریفده واقع قمامه کلیساسنجه فرانسه‌لولره بعض مساعدات اعطا قلندیغی ادلهٔ مسلمه دندر فقط کرید سفرنده فرانسزلك عادتا دونما واردو سوقیله وندکلولره اعانه ایلمری دولت علیه نك اغبرارینی موجب اولدیغندن فرانسه ایلچیسنك دیوان همایوندن اسکمله سی قالدیرلمشیکن مؤخراً سلطنت سنیه دول اربعه ایله مشغول حرب وستیز

اولدیغی حالده فرانسه‌لونك بونلره قفادار اولماسی دولت علیه‌جه موجب ممنونیت اولوب کما فی السابق ایلچی اسکمله‌سنك وضع قلندیغی فندقلیلی تاریخنده مسطوردر

انکلتره دولتیله سلطنت سنیه بیننده اصلا معادات واقع اولمیوب باخصوص کرید سفرلرنده سفن نقلیه ایجاریله من جهة اجرای معاونت ایلمش اولمسنه مبنی بیك سکسان التی تاریخنده معاهدات ومساعدات سابقه‌یی مکمل اوله‌رق تجارت عهد نامه‌سی تنظیم وتعاطی قلنمشدر

تم الجلد الثانی ویلیه الجلد الثالث

﴿ تاريخ الوقوعات ﴾

﴿ جلد ثالث ﴾

الجلد الثالث

من تاريخ نتايج الوقوعات

بسم الله الرحمن الرحيم

باب رابع

(باب رابع بيك طقسان طقوز سنه‌سنده واقع جلوس سلطان سليمان)
(خان ثانيدن بيك يوز سكسان سكزسنه‌سنده منعقد قينارجه مصالحه‌سنه)
(قدر اولان حادثاتی متضمندر)

جلد سابقده بيان اولنديغی اوزره سلطان سليمان خان ثانی حضرتلری جالس سرير عثمانی اولوب لكن طوائف عسكريه‌نك عتو وطغيانلری كوندن كونه متزايد اولمغله قائممقام كوپريلی زاده فاضل مصطفی پاشانك سيل طغيانه سد سياست چكمك تشبثنده اولديغی اشقيا طرفندن تفرس قلنديغندن شيخ الاسلام دباغ زاده محمد افندی‌يه كيدوب، قائممقام مشار اليهك قتلنه فتوا طلب ايلديلر مفتی صاحب صلابت مصطفی پاشا دشمنه قلعه‌می ويردی يوخسه عساكر اسلاميه‌نك هزيمتنه‌می سبب اولديكه اعدام اولنه اصلاح مزاج دولت ايچون قتلی مشروع اولان اشخاص مضره سزلرسكز ديو متجلدانه جواب وعتابه جرأت ايتمكله صدراعظمه كيدوب شيخ الاسلام افندی‌يی عزل ونفی ايتديرديلر ومصطفی پاشا صدراعظمك هم افندی زاده‌سی وهم قايني اولمسنه مبنی وقوعبولان شفاعتی اوزرينه

مشار الیهك بحر سفید بوغازی محافظلغنه طرديله اكتفا ايلديلر بعدازين بغاة عسكريه‌نك تغلب واموال مقاطعاته تسلطلری صدچندان وصدراعظم زیر بار غلبه‌لرنده دمبسته وحيران اولديغندن يكيچرى اغاسى پيشرو طغيان اولنلرك اعدام وتنكيلنه اغاز ايلدكده اولا اغاى مشار اليهى قتل وافنا وبعده صدراعظمك قوناغنى باصوب اموال واشياسنى نهب ويغما وكندوسنى الحاق زمرهٔ شهدا ايتدكدنصكره علنا اموال اصناف وتجاره‌دخى دست تعرضى دراز ايلدكلرينه مبنى دكان صاحبلرندن برسيد بريشيل بيراق اچوب وخلق دخى اردينه دوشوب دادخواهانه سراى همايونه عزيمت ايلديلر بونك اوزرينه اركان دولت صوابديدى ايله سنجاغ شريف اخراج وبوستانجى وطوپجى نفراتيله اعتضاد اولنوب اولكون واول كيجه الله كچن برخيلى اشقيا قنطرهٔ سياستدن امرار وبو قاريشقلق اراسنده قحط رجال سببيله نشانجى بولنان مرعشلى اسماعيل پاشا صدر صدارتله كامكار قلندى

نيجه‌لولر سنهٔ سابقه‌ده اردوى همايونك مع الاختلال عودت ايلسندن ومركز سلطنتده وقوعبولان حادثات فجيعه‌دن مستفيد اولوب استونى بلغراد وايوار واكرى قلعه‌لرينى واردلستانى كمند تسخيره بند ايتدكلرى حالده اغتشاش امور داخليه‌دن وصدراعظم اسماعيل پاشانك لياقتسزلكندن ناشى دشمن اوزرينه حركت اولنه‌ميوب سردارلق امر عظيمى يكن عثمان پاشا كبى برتوريدى‌يه تفويض اولندى مرقوم قطاع طريق كروهندن اولوب برقاچ سنه دنبرو اناطولى محافظه‌سيله تقيد اولنه‌مديغندن جمعيتنى تكثير واعصار سابقه‌ده اولان جلاليلر روشنه سلوك ايلمش ايكن اواخر سلطنت محمد خانيده برتقريب ايله جلب وبكلر بكيلك ومؤخرا رتبهٔ وزارت ايله تلطيف اولنوب باشنده بولنان برقاچ بيك حشرات ايله روم ايلنه كچورلمش ووقعهٔ سابقه‌ده سرچشمه ناميله اردوى همايونده اصحاب حل وعقددن بولنمشيدى بويله برشخصك ادارهٔ امور سپهسالارى ايده‌ميه‌جكى مسلم اولمسيله ثمرهٔ سؤ تدبير وخيانتى اوله‌رق نيجه‌لولر بلغراد قلعه‌سنه مستولى اولديغندن مشار اليهك عزليله اخذ وكرفتنه تشبث قلندى وعلت سببيت ايله اسماعيل پاشا معزول وتكفورطاغلى مصطفى پاشا

صدر صدارته موصول اولدی لكن كمال تلاش وحيرتدن ناشی مؤخراً مرقومك سرعسكرلكی ابقا اولنمشيكن قريم خانی سليم كرايك افادات صادقانه‌سيله خائن مرقومك وعونهٔ خونه‌سی اولوب بر ايالت وامارت ايله عباد اللهه تسليط ايتديركی چند نفر اشخاصك قتل وتدميرلری ايچون هرطرفه فتاوای شريفه ايله اوامر سلطانيه ارسال اولنمغين هربری بريرده اله كچيريلوب اعدام وافنا اولنديلر وطقسان طقوز سنه‌سی دخی بوغوائل ايله مرور ايلدی

پادشاه انامك بالذات سفره توجهی موجب تقويهٔ قلوب عسكريه اوله‌جغی بين الاركان تذكر اولنمغله بيك يوز سنه‌سی سلطان سليمان خان حضرتلری موكب همايون ايله صوفيه‌يه قدر كوتوريلوب لكن دار السعاده اغاسنك سوقيله سرعسكر نصب ومعيتنه عساكر وافيه ترتيب اولنان عرب رجب پاشا فی الاصل عربان غوغاريله مألوف برذات اولديغندن بلغراده تقرب ايلدكده اكثر طوپلری وپياده عسكرينی برمحلده توقيف ايدوب سكز اون بيك قدر سواری ايله دشمن اردوسنی باصمق قيدينه دوشمكله و بوبله طوپ وتفنكدن عاری وترتيب وتعبيه‌دن بری اولان عسكرك جيوش منتظمه‌يه تقابللرنده حال نيه منجر اوله‌جغی بديهی بولنمغله فنا حالده بوزيلوب اردو محلنده دخی پايدار اوله‌مديغنه مبنی ثمرهٔ غلبه اوله‌رق نمچه‌لولر نيش واوحواليده بولنان قلاع و پلانقه‌لری استيلا ايلديلر بوكيفيت اركان دولته موجب خوف وخشيت اولوب دشمنك بودرجه‌ده تغلب وتسلطی ميدانده ايكن پادشاهك صوفيه‌ده اقامتی تجويز اولنمامغله اردوی همايون ايله صدر اعظم صوفيه‌ده توقيف وپادشاه حضرتلری ادرنه‌يه رجعت ايتديرلدی دولت عليه‌نك بودرجه‌لرده پريشانلغه مبتلا اولمسی مدبر اموراولنلرك كفايتسزلكندن نشأت ايلديكی ظاهر واشكار اولديغندن اركان دولت بامر همايون ادرنه‌ده عقد انجمن جمعيت ايدوب بودردك چاره‌سی سابق محافظی بولنان كوپريلی اوغلی فاضل مصطفی پاشانك صدارته كتورلمسنه منوط ايدوكنی بامضبطه عرض ايتمرليه موجبنجه مشار اليه جلب ومقام صدارته اصعاد اولنوب صدر سابقی معيتنده بولنان اردونك سرعسكرلكی دخی قوجه خليل پاشايه تفويض قلندی

سنهٔ سابقه‌ده قریم خانی سلیم کرای خان کابیده مشتانشین اولوب اول بهارده
صوفیه طرفلرینه کلمك تدارکانده ایکن پك جسیم برمسقو اردوسنك
قریم اوزرینه هجوم وتقرب ایلدیکی خبری واصل اولمسیله بالضروره
یاننده بولنان عسکر ایله اوجانبه ایلغار وقریم شبه جزیره‌سنك قاره‌یه
محل اتصالی اولان واورقپوسی تسمیه قلنان موقعه برقاچ مرحله یرده
دشمن عسکرینه تصادف ایدوب درجنك اول اردونك برطرفندن دخول
ایله یکرمی درت قطعه طوپ وبر ایکیبیك اسیر المش ایسه‌ده مسقولرك
کثرت وبالنسبه عساکر تاتارك قلتنه مبنی فتوحات کلیه ممکن اوله‌مدیغندن
وبعدازین روسیه‌لولر اردولرینك اطرافنی یکرمی اوتوز صره مهمات
عربه‌لریله تحصین ایدرك حرکت ایده‌کلدکلرندن چارناچار خان مشارالیه
رجعت ایدوب اور قلعه‌سنی تحکیم وبردکزدن بردکزه خندق حفریله امر
مدافعه‌یی تتمیم ایدرك ظهور الطاف الهیه‌یه نکران اولدی حالبوکه
مسقو اردوسی پك کالیتلو اولوب اوزی نهرندن ایرلدقدن صکره بش اون
مرحله یرده صو بوله‌مامغله وطائفهٔ تاتار اطرافلرندن ایرلمیوب ذخائر
ومهمات فرقه‌لرینی نهب وغارت ایله تضییق دشمنه نصب نفس اهتمام
ایلمکله اوبله جسیم براردو مبتلای مضایقه اولوب اورقلعه‌سی مقابلنه
کلشیکن بلا محاربه عودته مجبور اولدی وخان مشارالیه برخیلی مسافه
ارقه‌لرندن کیدوب انواع خسارت ایصال ایلدیکندن تلفات کثیره‌یه
مبتلا اولدیلر

نمچه‌لولر نیشه مستولی اولدقدن صکره اضلال ایلدکلری رعایا انضمامیله
کسب جمعیت واسکوب وپرشتنه وکوستندیل طرفلرینی ضبط وغارت
ایدوب حتی رعایادن قاربوز نامنده برشقی‌یه تاج یرینه قالپاق وقومان اوه‌قرالغی
نامنی اعطا ایتمش اولمریله مرسوم اوراده انواع اوهام وخیالات ایله اجرای
ملعنت ایتمکده اولدیغی حالده خان غازی مسقو اردوسنك مدافعه‌سنه
موفق اولدیغنی متعاقب صوفیه‌یه کلوب سرعسکر پاشا ایله بالاجتماع
هرنقدر موسم شتا تقرب ایتمش ایسه‌ده اول حوالینك احوالی تصحیح اولنمق
اهم اموردن اولدیغنی قرارلشدیرملریله اسکوب وکوستندیل واکری دره
طرفلرنده بولنان دشمن ومعهود قاربوز قهر وتدمیر وقچانیق یلنقه‌سی

محاصره اولنوب الٔمق اوزره ایکن نمچه‌لولرك اون ایکیبیك عسكر وقرق
بش طوپدن مركب بارادولری واصل اولمغله لدی المحاربه فرقهٔ مذكوره
بروجه استیصال تنكیل وبالجمله طوپ ومهماتلری اخذ وتسخیر اولنه‌رق
بعده مذكور پلنقه دخی عنوة فتح اولندی وخان ذیشان مشتانشین اولمق
اوزره ادرنه‌یه دعوت بیورلدی

صدراعظم اول قیش ادرنه‌ده تنظیم مهمات والغای مظالم ومحدثات ایله
مشغول اولدی چونكه امتداد سفر ملابسه‌سیله اهالی اوزرینه برقاچ
نوع ویركولر طرح اولنمش وچوق عسكر ایله چوق ایش كوریلور
مطالعه‌سنه مبنی عساكر موظفه‌یه كلیتلو نفرات ضم وعلاوه قلنمشیدی
مذكور ویركولری كاملا الغا ویكیچری اوجاغیله سائر اوجاقلر نفراتنی تنقیح
ایدرك بیهوده وظیفه خوار اولان درنتی مقوله‌لرینی اخراج ایلدكدن
ودائرهٔ همایونده ودوائر سائرهٔ دولتده اولان زوائدی قطع ایله امور
دولتی یولنه قویدقدنصكره اوتوز بیك قدر عساكر موظفهٔ منتخبه ایله بیك
یوز برسنه‌سنده واقع حزیرانده ترفیع رایت ظفر وصوفیه اوزرندن نیشه
طوغری سفر ایلدی

صدرصاحب تدبیر ادرنه‌دن قبل الحركه برقاچ بیك سپاه وطوپجی وجبه‌جیدن
وبرقاچ ایالتك زعما وارباب تیمارندن مركب وتقریبا اون ایكیبیك كشیدن
عبارت برقوهٔ مفرزه‌یی چركس احمد پاشا سرعسكرلكی ومشهور توكلی
قرال انضمامیله اردلستانه سوق وموره سرعسكری توجه خلیل پاشایی دخی
اولونیه استردادینه وموره تسخیرینه تعیین ایلمش اولدیغندن نمچه‌لولر
اردلستان محافظه‌سی قیدینه دوشوب اردوی همایونه قدرتیاب مقابله
اوله‌مدقلرینه مبنی اولا شهركویی بعده نیش وودین وفتح الاسلام وسمندره
قلعه‌لری زور بازوی مجاهدین ایله استرداد اولنوب بوقدر فتوحات ایله
اكتفا وحسب الموسم عودت اولنور ظن وتخمین قلنمقده ایكن مجرد
صدر مشارالیهك اقدام وغیرتیله بلغرادقلعه‌سی دخی سكز كون محاصره ایله
عنوةً فتح اولندی وبرقوهٔ مفرزه ارسالیله اوسك قلعه‌سی تحت
محاصره‌یه الٔمشیكن موسم شتانك حلولی متریسلرده ارامه مانع اولدیغندن
ترك اولنوب عودت خلالنده اطه قلعه‌سی دخی ضبط وتسخیر قلندی

اردلستان طرفنـه سوق اولنـان چرکس احمد پاشـا افلاق حدودنده واقع اردل طاغلرندن کمال تکلف وزحمت ایله مرور ایدوب مشهور حیدر جنرال معیتنده بولنان و یکرمی بیك قدر عسـکردن مرکب اولان نمچه اردوسیله محاربه ایدرك مظهر فوز و ظفر و برچوق ضابطان و نفرات ایله جنرال مرقوم کرفتار قید اسر اولوب لکن پاشـای غازی اثنـای حربده الدیغی یارەدن مرتحل دار اخرت اولمغـله و اهالی اردل امید اولندیغی وجهله نوکلی قراله عرض اطاعت ایتمامکله مؤخراً وتران جنرال معیتیله وارد اولان نمچه اردوسی اوزرینه وار یله میوب اوچ ایدن متجاوز ممالك اردلده کشت و کذار اولندقدن صکره ینه افلاق ایچندن عودت قلندی و بو عودته سپاه طائفه سنك اصراری اقوای اسباب اولدیغندن علوفه لری قطع و کندولری سلك عسکریدن طرد اولندی

موره سرعسکری خلیل پاشا اولونیه یی استردادە موفق اولدقدن صکره اولحوالیده بولنـان وندکلولر اوزرینه هجوم ایلدیکـندن وندکلولر اضطرابه مبتلا اولەرق مقدمجه کریده ارسـال وحانیه قلعه سنی محاصره ایتدیردکاری اردولر ینی موره یه جلبه مجبـور اولمریله بو ایکی سرعسکرك مظفریتلری هم اردوی همایونك سربستجـه حرکتنه و همده کرید جزیره سنك تجاوز دشمندن خلاصنه سبب اولدی

سنهٔ سابقه ده نمچه لولرك نیش و اولحوالی یه استیـلالرنده اهالیٔ اسلامیه متفرق و پریشان اولدیغندن رعایانك اشقیاسی اعلان عصیان ایدوب اهل عرض کروهی حرکات عسکریه دن ناشی صعب المرور طاغلر باشنه صعود ایلدکلرندن بلغراد ایله صوفیه ارasنده شنلکدن اثر قالمامشیدی مؤخراً صدر غازینك استیماناً فتحـنه موفق اولدیغی قلعه لرده بولنان عصـاة رعایایی نمچـه لولر کـندو اللریله دولت علـیه نك سیف تأدیبـنه تسلیم ایده کلدکلرندن رعایا طائفه سی نیه اوغرادقلر ینی اکلادقلر ینـدە وصدر اعظم حضرتلری اسیراً تاتار و طوائف عسکریه اللرنده بولـنان رعایا چوجقلر ینی تخلیص و وایلرینه تسلیم ایتدیردکدن بشقـه رعایایه تخملق و حیوانات اعطاسیله لازم کلان اعانه یی اجرا واسـباب محافظه لرینه اعتنا ایتدیکنه بناء وطنلر ینـه عودت و زراعت و صنعـتلریله اشتغـال

ایلریله وروم ایلیدن قطع امید ایدرك اناطولی و سائر محلره کیدن
اهالیٔ اسلامیه دخی نیچه‌لولرك طونه‌دن قارشویه طرد اولنمرندن طولایی
یکیدن حیاته نائل وعودته مائل اولمریله اوحوالی ازسرنو معموریته
یوز طوتدی

مقیم کنج انزوا اولان سلطان محمد رابع حضرتلرینك طرفدارلرندن
امام اسبق قاضیعسکر ابراهیم افندی وعلما ورجالدن بعض کسان قاضی
قریه‌سنده عقد جمعیت خفیه ایدوب پادشاه زمان سلطان سلیمان خان
حضرتلری قرق سنه‌دن متجاوز طائفهٔ نسا وحرم اغالرندن غیری کیمسه‌یی
کورمامکله انلرك اخلاقیله تخلق ایتمش اولدیغندن درت سنه‌در دولت
پادشاهسزکبی قالدی بناءعلیه تکرار سلطان محمدی جلوس ایتدیره‌لم
دیو مذاکره ایلدکلرینه صدراعظم کسب اطلاع ایله جمله‌سنی نفی ایتلشیدی
لکن سلطان سلیمان علت استسقا ایله مشرف موت وصدر مشارالیه
دخی متهیٔ حرکت ایدوکندن وفات وقوعنده شاید استانبولده برحادثه
ظهوری وارد خاطر اولمسیله پادشاهك ادرنه‌یه کوتورلمسی وارتحالنده
کوچك برادری سلطان احمد ثانینك اجلاس قلنمسی بین الوکلا
قرارلشدیریلوب پادشاه حضرتلری تخت روان وسلطان محمد ایله
شهزادکان ایکیوز قدر بوستانجینك تحت محافظه‌لرنده وعربه‌لر ایچنده
اوله‌رق اردوی همایون ایله ادرنه‌یه عزیمت قلندی

صدراعظم بیك یوز ایکی سنه‌سی رمضاننده ادرنه‌دن فك رابطهٔ آرام
وقلبه صحراسنه نصب سرادقات اسلام ایلدکده سلطان سلیمانك
واصل ریاض جنت وسلطان احمد خان ثانی حضرتلرینك جالس سریر
سلطنت اولدیغی خبریله مهر جدید سلطانی وابقای صدارتی متضمن
خط همایون واصل اولدی شهریار مرحوم قرق سکز یاشنده نائل
سلطنت واوچ سنه سکز آی لابس فرؤ خلافت اولوب اللی بر یاشنده
وفات ایتمش وسلطان سلیمان خان قانونی تربه‌سنده دفن اولنمشدر غایت
حلیم وسلیم برپادشاه تقوی شعار اولمغله فتق ورتق امور ارکان سلطنتك
ید اداره‌لرنده ایدی

اردوی همایون بلغراده واصل اولدقده نیچه‌لولر دخی ورادینندن زمونه

طوغری کلمکده اولدیله نهر صاوه اوزرینه انشا اولنان جسردن زمون یقه‌سنه مرور اولنوب موکب اسلامك اطرافنه استحکام انشاسیله اقامت وقریم خانك ورودینه انتظار قلنمقده ایکن دشمن اردوسی کونده برر ایکیشر ساعت مسافه رجعته باشلادیغندن صدراعظم دخی تعقیبه مباشرت ایلدی ورادیندن بلغراده‌قدر طونه نهری سفن اسلامیه‌نك تحت محافظه‌سنده اولمق حسبیله نمچه‌لولر ساحلدن کیده‌میوب ورادینك اوچ درت ساعت بروسنده واسلانقمن جوارنده بولنان بوغازدن کچمکه محتاج اولدقلرندن صدر مشار الیه طونه نهری کنار یله عزیمت ودشمنی سبقت ایدرك مذکور بوغازه قونوب پیشکاهنه متریس وخندق انشاسیله تحکیم ایلدی لکن میدان محاربه‌لرنده دشمنك خط رجعتی کسلمك لاجرم اولوم اری اولوب فوق العاده چالشمه‌لرینی مستلزم اولمغله نمچه‌لولر بوحالی مشاهده ایله چار ناچار طالبکار حرب وقتال اولدیلر بناء علیه بیك یوز ایکی سنه‌سی ذی القعده‌سنك یکرمی بشنجی کونی دشمن متریسلر اوزرینه هجوم ایلدکده کلی تلفاته کرفتار اوله‌رق رجعته مجبور اولدی ایسه‌ده نمچه قوماندانی پرنس پولی اردوی همایونك ارقه طرفنده متریس اولمدیغنی خبر المش ایدوکندن بالجمله سوار یسیله صاغ قول اوزرینه شدتلو بر هجوم دها ایتمکله اناطولی والیسی معیتنده اولان وصاغ قول محافظه‌سنده بولنان ترکمان سواریسی دشمنك آتشندن اورکوب پریشان اولدقلری صدر مشار الیهك منظوری اولدقده کندو یاننده بولنان سپاه وسلحدار الایلریله مدافعه‌یه شتاب ایدرك نمچه‌لولك اوست باشنه چیقمغه آز برقالمش وآثار غلبه کرکی کبی ظاهر اولمشیکن صدر مشار الیه قورشون ایله اوریلوب شهید اولمغله وکتخداسی دخی کتمه قادر اولمامغله بوکیفیت عساکر اسلامیه‌نك روکردانلقلرینه بادی اولدیغندن نمچه‌لولر پیاده متریسلرینك ارقه طرفنه کچمکه فرصتیاب اولدیلر بونك اوزرینه وزرا وامرا آت اوزرنده مشورت وبعد ازین جنود اسلامیه‌نك سمت سلامته چیقارلمسنی تنسیب ایلدکلرینه مبنی پیادکانی سواری ایله محافظه ایدرك بلغراده رجعت وکافهٔ طوب وتجهیزاتی یرلرنده ترك ایلدیلر اکرچه هزیمت طرف اسلامده واقع اولدی ایسه‌ده نمچه‌لولر دخی بك زیاده تلفاته

كرفتار اولدقلرندن و باخصوص محاربه كونى سفن اسلاميه نيجه كميلرى اوزرينه هجوم ايدوب يدى سكزيوز اسير وخيلى مهمات وسفينه تسخير ايلدكلرندن جنود اسلاميه‌يى تعقيبه وحتى محل حربده اقامته‌يله قدرتياب اوله‌ميوب سير سريع ايله وردينه عودت واوردن طونه‌يى كچوب اردلستانه عزيمت ايلديلر صدر شهيد مائل ركوع اولان بنيان دولتى اقامه‌يه موفق اولوب برقاچ سنه دها همساز مصالح حرب وسفر وتنسيق فرماى مهام وعسكر اولسه تلافئ مافات واكمال ضايعاته مظهر اولمسى مأمول قوى اولديغى حالده مشيت الهيه عكسنه متعلق اولديغندن بوقضاى ناكهظهور ايله واصل رياض جنت وشيرين مذاق شهد شهادت اولدى

ركاب قائممقامى بولنان قاضى على پاشا متعجلا اردوى همايونه كتمك شرطيله صدر اعظم نصب اولنمشيكن وقت سفر كذران ايتدى واكمال مهمات وقته محتاجدر ديه‌رك حلب واليسى قوجه خليل پاشايى سرعسكر نصب ايتديروب كنديسى اجراى اغراض ونفسانيته وجمع ماله قويلغله بيك اوچ سنه‌سى اواسطنده معزول ومقتول وديار بكر واليسى مرزيفونى حاجى على پاشا مقام صدارته موصول اولوب بش اون كون مرورنده موكب همايون ايله بلغراده عزيمت ايلدى دشمن هيچ برطرفدن باش كوسترمديكنه وبلغراد قلعه‌سى دخى محتاج تعمير وتحكيم اولديغنه بناء بوسنه انكله اشتغال اولنه‌رق بيوك برمحاربه واقع اولمقسزين عودت اولندقدن صكره صدر مشار اليه عزلى اراده بيوريلان دفتردار احمد افنديئك ابقاسى خصوصنده پادشاه حضرتلريله مجادله وبالاخره استعفا ايلديكندن ركاب قائممقامى بولنان بوزقلى مصطفى پاشا صدر صدارته اعتلا ايلدى

صدر شهيد زماننده قريم خانى سليم كراى خان حجه كتمك اوزره استعفا ويرينه سعادتكراى خانك نصبنى سوق والقا ايتمكله مشار اليه حكومت قريم ايله تبجيل اولنمشيدى ورادين محاربه‌سنه يتشمامك تهمتيله معزول وصفا كراى خان تخت قريمه موصول اولدى ايسه‌ده مطلوب دولت وجهله حركته موفق اوله‌مديغندن كورك باران ديده الحاج سليم كراى

خان، بيك درت سنه‌سى صفرنده سلورى قربنده واقع چفتلكندن ادرنه‌يه
جلب بيوريلوب اوچنجى دفعه لابس فروهٔ خانى اولدى
خان مشار اليهك تصويب وتنسيبى اوزرينه بو سنه اردوى همايونك
اردلستان طرفنه عزيمتى قرارلشديرلمغله صدر اعظم بوزقلى مصطفى
پاشا بيك درت سنه‌سى ذى القعده‌سنده موكب اسلامى مستصحباً
روسجغه عزيمت ايتمشيكن نمچه‌لولرك كمال شدتله بلغرادى محاصره ايلدكلرى
خبرى وارد اولديغندن بالضروره اردل سفرندن فراغت وبلغراده
طوغرى حركت اولنوب ايكى اوچ مرحله مسافه قالدقده دشمنك ترك
محاصره ايله قارشو طرفه مرور ايلديكى استخبار اولندى وبو سنه دخى
بلغرادك تحكيم وترصينى ايله امرار وقت اولنه‌رق عودت قلندى
بيك بش سنه‌سى رمضاننده صدر اعظم مصطفى پاشا صيد وشكار ايله
مشغول اولمق تهمتنه بناء مسند صدارتدن فتاده ودفتردارلقدن طرابلس
شام واليسى اولان سرمه‌لى على پاشا اعتلاء مقام عاليه پانهاده اولوب
اواخر سنهٔ مزبوره‌ده عازم سفر اولدى نمچه اردوسى واراديننده
تحصن ايتمكله يكرمى ايكى كون محاصره وعقاتله اولنوب كثرت امطار
مانع فتح وتسخير اولمش ايسه‌ده معسكر دشمنى تحت محاصره‌يه المق دخى
برنوع غلبه وظفر عد ايديله‌رك عودت وبيك التى سنه‌سى ربيع الاخرنده
ادرنه‌يه مواصلت قلندى
ونديك دوننماسى ساقز جزيره‌سنه هجوم ايدوب اسباب محافظه‌سى ناقص
اولمق حسبيله بالضروره استيمانا تسليم قلعه قلنديغى خبرى پادشاهه
واركان دولته پك زياده سوء تأثير ايتمكله نزع وتخليصى ضمننده اناطوليدن
كليتلو عسكر ترتيب ودوننماى همايونك مكملا چيقارلمسنه اقدام وغيرت
اولنوب خبر ساره ظهورينه انتظار اولنمقده ايكن بيك التى سنه‌سى
جمادى الاخره‌سنك يكرمى اوچنجى كونى سلطان احمد خان ثانى عازم
ملك جاودانى وسلطان محمد رابع مرحومك بيوك شهزاده‌لرى سلطان
مصطفى خان ثانى جالس اورنك جهانبانى اولدى شهريار مغفور اللى
ياشنده نائل تخت دولت وعينيله برادرى سلطان سليمان ثانى كبى
اوچ سنه سكز آى يكرمى بش كون مربع نشين ديهيم سلطنت اولمش وسلطان

سلطنت سلطان
مصطفى خان ثانى

سلیمان خان قانونی تربه‌سنه دفن اولنمشدر حدید المشرب متهور المزاج برپادشاه ایدی

ساقز استخلاصنه سرعسکر نصب اولنان مصرلی زاده ابراهیم پاشا وقپودان دریا عموجه زاده حسین پاشا دونغای همایون ایله اق دکزه عزیمت وونديك دونغاسیله ایکی دفعه مطارحهٔ قرعهٔ حرب وقتاله مباشرت ایدرك دشمن دونغاسنك نصفندن زیاده‌سنی اغراق واحراق ایله نائل فوز وظفر ووندکلولر عازم سمت مفر اولدقلرینه ساقزه واریلوب درحال لیمانده وقلعه‌ده بولنان بیك قدر وندکلویی اسیر وچند قطعه سفینه ایله اوتوزدن متجاوز طونج طوپ وکلیتلو تفنك وجبه‌خانه ومهمات سائره‌یی ضبط وتسخیر ایتدکلری خبر مسرت اثری جلوس همایوندن اون اون بش کون صکره‌جه واصل اولمغله شهریار جدیدك مطلع سلطنتنده بومظفریتك وقوعی وساقز جزیره‌سنك تخلیصی تفأل خیرعد اولندی

پادشاه نوجاه بالذات علم افراز غزا اولمق عزمنده اولدیغی حالده صدر اعظم علی پاشا تأخیر ایتدیرمك ضمننده بعض حرکات مذبوحانه‌یه جرأت ایلك تهمتیله معزول ومقتول ورکاب همایون قائممقامی بولنان الماس محمد پاشا صدر وزارته موصول اولمسنی متعاقب علم سلطانی تبختر واهتزازه اغاز ایدوب بلغراده لدی الوصول نمچه‌لولرك اردلستانده اجتماع ایله طمشواری محاصره نیتنده بولندقلری استماع اولنمغله بیك یدی سنه‌سی محرمنده طونه اوزرینه تمدید اولنان جسردن پانچوه طرفنه مرور واوحوالیده واقع پلنقه‌لر ضبط وتسخیر اولندقدن صکره طمشوار صحراسنه نصب سرادقات عظمت بیورلدی دشمنك بیوك اردوسی اردلستانده واون ایکی بیك سواری وبرقاچ بیك پیاده ایله وتران نام جنرال شیش جوارنده اولدیغی استخبار اولندیغندن اولا طمشواره قریب لیپوه قلعه‌سنك فتحنه عزیمت وعنوهٔ اوردهٔ قبضهٔ دولت قلنوب طمشواری محاصره نیتیله قلعهٔ مرقومه‌ده ادخار اولنان اوتوز طقوز قطعه طوپ وکلیتلو مهمات وذخائر اغتنام اولندی بعده وتران جنرال اوزرینه حرکت اولنه‌رق جنرال مرقومك بولندیغی موقعك ایکی طرفی بطاقلق وارقه جانبی طاغ اولدیغندن بالذات پادشاه حضرتلری پیشگاه دشمندن

وقریم خانی سلیم کرای خان جبل طرفندن هجوم ودشمنی احاطه ایلریله
جنرال مشار الیه ایله فرقه مز بوره کاملا قهر وتدمیر وبالجمله طوب ومهماتلری
تسخیر قلندی وشیش ولغوش قلعه لری دخی درحال ضبط وتخریب اولندی
موسم شتا قریب اولمق حسبیله فتوحات مذکوره ایله اکتفا ونیکبولی
اوزرندن عودت اولنوب پادشاه غازی کمال فروشوکت ایله ادرنه یه مواصلت
واورادن دخی استانبوله عزیمت بیوردیلر
اولبهار حلولنده ساقس پرنسی قوماندهسنده بولنان نمچه اردوسنك
طمشواری محاصره ایلدیکی خبر النديغندن سلطان مصطفی خان حضرتلری
ینه بالذات نهضت وبیك سکز سنه سی محرمنده بلغراددن پانجوه جانبنه
مرور ایدوب دشمنك كذركاه اولان محللرده انشا ایلدکلری پلانقه ونهر
طونه ده بولنان درت قطعه کبیر قالیونلرینی احراق وتخریب ایله طمشواره
تقربلرنده نمچه اردوسی محاصره یی ترك ایدرك برطار بوغازده استحکام
انشاسیله موکب اسلامی کچورمامکه اقدام ایلش ایسه ده قدرتیاب
اوله مدیغندن وایرتسی کون وقوعبولان هجومنده دخی اون بشبیك قدر
تلفات ویردیکندن بالضروره رجعته مجبور اولمغله خیلیجه تعقیب وایصال
مضرت اولندقدن صکره طمشواره عودت وخراب اولان محللرینك
تعمیرینه مباشرت اولندی وقلعهٔ مرقومه تعمیر وتحکیم وعسکر ومهماتی
تتمیم اولنه رق بلغراده واورادن دخی مشتای ادرنه یه عودت بیورلدی
سنهٔ سابقه ده روسیه لولر ازاق قلعه سنی محاصره ایتدکلری حالده فرصتیاب
تسخیر اوله مامشلر ایکن بوسنه کمال شدتله تکرار محاصره ایلدکلرینه
وسلطنت سنیه نك اق دکز وموره ومجارستان ولهستانده اولان مشاغل
حربیه سی جهتیله ازاق قلعه سنك اکمال اسباب محافظه سنه لایقیله
باقیله مدیغنه مبنی قلعهٔ مز بوره موسقولونك کرفتار کف تسخیری اولدی
لهلولر برقاچ دفعه قامنچه قلعه سنی محاصره ایتمشلر ایسه ده خیبت وخسران
ایله مجبور رجعت اولدقلری مثللو بوسنه اولکون قلعه سنی محاصره
ایدن وندکاولر دخی انهزام فاحش ایله منهزم اولدیلر
اوچنجی دفعه اوله رق سلطان مصطفی خان حضرتلری رفیع لوای جهاد
ایدوب بلغراده لدی الوصول جهت حرکت قرارلشدیرلمق اوزره

حضور همایونده مجلس مشورت عقد اولنمغله ارکان دولت کما فی السابق
طمشوار طرفنه عزیمتی تنسیب ایتدکلرنده بلغراد محافظی عموجه زاده
حسین پاشا بورأیك خلافنده بولنوب نمچه اولرك عادتی دائما فرصت
کوزه‌درك یا بر صو کچیلور ویاخود قونوب قالقیلور ایکن هجوم ایله
تفرقه ویرمك مرکزنده اولدیغی بالدفعات مشاهده اولنه کلدیکنه
وپانجوه‌دن طمشواره قدر برقاچ جسیم نهر کچلمك اقتضا ایده‌جکنه بناء
بویله اغر عسکر ایله اوجهته حرکتك مخاطره‌سی درکاردر پادشاهمز
بلغرادده اقامتله اطرافه قوۀ مفرزه‌لر کوندروب ممالك دشمنی تاراج وارد ولرینی
ازعاج ایله اکتفا بیورمدقلری حالده صاوه نهرندن زمون یقاسنه کچیلوب
ورادین اوزرینه حرکت اولنور ایسه دونمای همایون کمیلری دخی موکب
اسلامك یانندن ایرلیدرق نقل مهمات ایدر وهروجهله موجب سهولت
اولور ان شاءالله تعالی ورادین تسخیر قلندقدن صکره اقتضاسی وجهله
حرکت اولنور دیمش ایسه‌ده بالجمله وزرا وامرا رأی اولدده اصرار
ایلدکلرندن بیك طقوزسنه‌سی محرمنده طونه اوزرینه تمدید اولنان جسردن
پانجوه طرفنه مرور اولندی نمچه اردوسی ورادینك قارشو حذالرنده
وطونه‌یه اوزاق صوسز برفنا محلده بولندیغندن اوزرینه هجوم اولنسه
فوز وظفر الطاف الهیه‌دن مأمول ومسئول ایکن وزرا وامرا صدر اعظمدن
ناخشنود اولوب موفقیتی استمدکلرینه مبنی بو فرصتك قاچیرلماسنه
بر وجهله ارضا اولنه‌مدقلرندن چارناچار طمشوار طرفنه عزیمت ومعبر
عسکر اسلامده واقع اولوب یدی سکز بیك قدر منتخب دشمن عسکریله
محافظه قلنمقده بولنان تل قلعه‌سنك تسخیرینه مباشرت قلنه‌رق درحال
جنود دشمن قهر وتدمیر وقلعۀ مرقومه تخریب قلندی نمچه بیوك اردوسی
کرفتار اولدیغی تهلکه‌دن قورتلدقدن صکره اغر اغر معسکر همایونك
ارقه‌سندن کلمکه باشلامشیدی شهر صفرك یکرمی اوچنجی کونی زانه
نام محلده نیسه نهری اوزرینه قوریلان کوپریدن دائرۀ همایون ایله
پادشاه انام طمشوار یقه‌سنه مرور ایدوب صدر اعظم وسائر وزرا
وامرا قصور عسکر ومهمات وطوبلری امرار ایتمك مشغولیتنده ایکن
بقضاالله تعالی کوبری منهدم اولمغله صدر مشار الیه ایله اناطولی والیسی

مصرلی زاده ابراهیم پاشا و طمشوار محافظی جعفر پاشا وادنه والیسی
فضلی پاشا ویکیچری اغاسی بالطه زاده محمود پاشا واونقدر بکار بکی
ویوزدن متجاوز یکیچری وسپاه وسلحدار ضابطانی و تیمارلو الای بکاری
و بروجه تخمین عسکر اسلامك ثمنی مقداری جیوش موحدین صویك
قارشو طرفنده قالدیلر نمچه‌لولر بوحالی مشاهده ایله هجوم ایدوب انهدام
جسر دلایله سیله‌نه معسکر همایون جانبندن قارشوده قلان غزانه امان قابل
ونه‌ده انلرك طمشوار یقه‌سنه عبورلری ممکن اولدیغندن دوکوشه‌دوکوشه
جمله‌سی سرمست سلاف صاف شهادت اولدیلر بوقضای ناکهظهورك
وقوعنده تسلیم قاعدهٔ فن حرب اقتضاسندن ایکن کاملا شهید اولنجیه‌قدر
چالشملری اسلافك حمیت وغیرتنی ارائه ایدن بر میزان صحیح الاعتباردر
پادشاه حضرتلری طمشواره واصل اولدقلرنده عموجه زاده حسین
پاشایی بلغرادن جلب ایله صدر صدارته اصعاد ایدوب نمچه‌لولر دخی
فنا حالده زده‌لندکاری جهتله اردلستانه رجعت ایلدکلرندن طمشوار
قلعه‌سنك اکمال لوازماتیله موکب همایون دخی بلغراده واورادن ادرنه‌یه
عودت ایلدی
نمچه‌لولر ابتدای سفردن کوبریلی زاده فاضل مصطفی پاشا صدارتنه
کلنجه سکز سنه علی التعاقب نائل مظفریت اولمریله طمشواردن ماعدا
بالجمله مجارستان قلعه‌لرینی و بعده بلغراد ونیشی ضبط وتسخیر ایتمشلر ایکن
صدر مشار الیه طونه‌نك بوطرفنده بولنان قلعه‌لری استرداد ودشمنی
قارشو جانبه طرد وابعاد ایدوب بوندن صکره وقوعبولان محاربانده ایسه
غلبه وظفر طرفینده متداول اولدیغندن ونمچه‌لولر جابجا فرانسه لولر ایله
غوغایه مجبور اوله کلدکلرندن بعد ازین ایلرولیه‌میوب بلکیده عکس
قضیه ظهوری ملحوظ اولمغله انعقاد صلحه طلبکار ایدیلر ونداکولر
موره جزیره‌سنه مستولی اولمشلر ایسه‌ده بحر سفیدده بالدفعات دونمالری
مغلوب و منکسر اولوب بوسنه طرفلرنده وموره جهتنده واقع اولان
محاربات متوالیه‌ده دخی کلیتلو تلفاته کرفتار اولدقلرندن موره‌نك تملکیله
اکتفا ایلمکه مجبور ایدیلر لهلولر اون بش سنه ممتد اولان اشبو محاربه‌ده
برقاچ کره قامنچه قلعه‌سنی محاصره ایلمشلر ایکن خیبت وخسراندن غیری

برشیئه دسترس اوله‌میوب طوائف تاتارایسه علی الدوام مملکتلرینی نهب
وغارات ایده‌ کلدیکندن متفقلرینك سایه‌سنده صلحاً قاینجه‌نك استردادی
امیدندن بشقه صورتله متسلی دکللر ایدی مسقولولر ازاق قلعه‌سنی
ضبط ایله مقصدلرینك مبدائنه واصل اولوب هنوز مقام حکمداری‌یه
نائل اولان دلی پترو اول امرده دولت وعسکرینی تنظیم و بعده منویٔ ضمیرینی
اجرایه قیام ایلمك مطالعه‌سنده بولنمیله اودخی صلح وصلاحه میل ایلدی
دولت علیه‌نك دوام محاربه‌دن عجزی اولمیوب هرسنه تجهیز طوائف
عسکریه وترتیب لوازمات سفریه ایتمکده ایدیسه‌ده تکالیف شاقه ایله
ممالك محروسه اهالیسی مبتلای مضایقه وضجرت و عمران ممالك کوندن
کونه متحول خرابیت اولمغله و بویله درت دولت ایله محاربه ایتدکجه
استرداد ضایعات ممکن اوله‌میه‌جغی میدانده بولنمغله هم اشبو اتفاق مربع
قرین انحلال اولمق وهمده برمقدار نفس الوب ادارهٔ ملکیه وعسکریه‌سنه
نظام و یرمك ایچون سلطنت سنیه‌نك دخی صلحه احتیاجی اولدیغندن
ضایعاتنی کوزدن چیقارمش وعقد مصالحه‌یی متمنی بولنمشیدی بناء علیه
بوکره انکلتره وفلمنك دولتلری طرفندن عرض اولنان توسط دول محاربین
جانبندن قبول اولنه‌رق قارلویچه نام محلده اجتماع اولنمق اوزره
هرطرفدن مرخصلر تعیین اولنمغله جانب دولت علیه‌دن دخی رئیس
الکتاب رامی افندی و دیوان همایون ترجمانی اسکرلت زاده پناوت بك
مرخص انتخاب وارسال قلندی
سفرك اوچنجی سنه‌سنده سرعسکر اولان ملك ابراهیم پاشا غنیثره
قلعه‌سنی بدل صلح اوله‌رق ویرمك اوزره نمچه‌لولره تکلیف معاهده
ایتمشیکن برنتیجه حاصل اوله‌ماسی ودولته طانشمقسزین خود بخود
بویله برامر عظیمه جرأت و برقلعه ویرمکه نیت ایلمسی اسباب قتلندن
بریسی اولمشیدی کیتدکجه امور حربیه مشکلاته صارمق حسبیله سفرك
التنجی سنه‌سنده واقع جلوس سلیمان خان ثانیده دوست اولان دولتلرده
جاری اولان قاعده‌یه قیاساً رجال دولتدن ذوالفقار افندی ظاهراً
اخبار جلوس ایچون بروجه سفارت نمچه دولتی نزدینه ارسال قیلنوب
سلطنت سنیه بووجهله اختیار تنزل ایلمش اولدیغی حالده نمچه‌لولرك

اوان غلبهٔ مطلقه‌لری اولدیغندن اوچ سنه قدر سفیر مومی الیهی
گاه حبس ایدرك وگاه درلو تحقیرات ایله ازعاج ایلیه‌رك الیقویوب
بعده خارج ازامکان تکالیف بارده ایله اعاده ایلدیلر . بوندن صکره
وقت وقت انکلتره و فلمنك دولتلری توسطیله رطب و یابس تکلیفلر
وقریم خانی واسطه‌سیله لهلولر جانبندن طلب صلحی متضمن استدعالر
واقع اوله کلمش ایسه‌ده اکثریسی اغفال مقصدینه مبتنی اولدیغندن
حوالهٔ روی التفات اولنمیوب دارالملك مجارستان اولان بودین استرداد
اولنمدقجه صلح اولنمیه‌جغی بیان قلنمقده ایکن بالاده مسطور اسبابك
اجتماعیله دول محاربینك جمله‌سی بو وجهله میل صلح ایلدیلر

صدر اعظم حسین پاشا اردوی همایون ایله ادرنه‌دن حرکت وصوفیه‌دن
مرخصلری موعد اجتماع اولان قارلوویچه‌یه اعزام ایلدکدن صکره
بلغراده عزیمت ایدوب هر نقدر امر مصالحه دردست مذاکره ایسه‌ده
متارکه عقد اولنمدیغندن صاوه نهری اوزرندن زمون طرفنه وطونه
نهرندن یانچوه یقاسنه جسرلر تمدید ایتدیروب احوال مکالمه‌یه انتظار
وشاید فسخ مذاکرات اولنور ایسه متهیئ هجوم بولندیغنی یاروغیاره
ابراز واشعار ایلدی . مرخصلر بیننده دور ودراز مذاکرات جریانیله
بالاخره ید استیلالرنده بولنان اردلستان ومجارستان نمچه‌لولرده وطمشوار
ایالتی دولت علیه‌ده قالمق شرطیله اوستریالولر ایله وقمانیچه قلعه‌سی
تخلیه وتسلیم اولنمق اوزره حدود قدیمه موجبنجه لهلولر ایله وونه‌دکلولرك
ید استیلالرنده بولنان اینه‌بختی سلطنت سنیه‌یه رد قلنمق وموره جزیره‌سی
ونه‌دکلویه عائد اولمق اساسیله انلر ایله بیك یوز اون سنه‌سی رجبك
یکرمی التنجی کونی صلحنامه‌لر تنظیم ومواد متفرعه دخی تتمیم وترقیم
اولنه‌رق اون التی سنه‌دنبرو رخنه افکن بنای سبحانی اولان حرب
قتال مندفع اولدی . حسب الموسم مقدمجه اردوی همایون عودت
ایتمش اولدیغندن رئیس مشارالیه عهدنامه‌لری مستصحباً ادرنه‌ده رکاب
همایونه مواصلت ایلدی . روسیه مرخصنده رخصت کامله بولنمامسنه
مبنی اوچ سنه عقد متارکه اولنوب بعده رکاب همایونه وارد اولان

بیوك ایلچیسی معرفتی وازاق قلعه‌سی مسقولوده قالمق شرطیله بیك اون اوچ تاریخنده انلر ایله دخی عقد مصالحه قلنمشدر

بو محاربه سلطنت سنیه‌نك رجعت نجم کشور کشاییسنه مبدأ اولوب واقعا درت دولتله اون التی سنه علی الدوام جنك ایلمك قولای شی دکل ایسه‌ده ابتدای سفرده صدراعظم قره مصطفی پاشانك واوچنجی سنه‌سنده سرعسکر ملك ابراهیم پاشانك تهمت انهزام ایله قتل اولنملری اخلافلرینك تلاش وعدم جرأتلرینی مستلزم اولدیغندن بوکیفیت اقوای اسباب مغلوبیت اولدیغی بی‌اشتباهدر هر قوماندار نائل فوز وظفر اولور ایسه انواع منافع والتفاته مظهر وعکسی تقدیرنده مقهور ومدمر اوله‌جغی رتبهٔ بداهتده ایکن شق ثانی‌یی اختیار ایدر ادم بولنمق ممکنمیدر اسباب مجبرهٔ ناکهظهوردن ماعدا هزیمت یانقصان لوازماتدن ویاخود مدبرعسکر اولان ذاتك عدم کفایتندن نشأت ایده‌کلمشدر حالبوکه مصطفی پاشا قتل اولنمسه تلافیٔ مافاته قادر اوله‌جغنده اول عصرك ارباب بصیرتی متفق ایدی مشارالیهمادن ماعدا محاربات واقعه‌ده واستیلارده دین ودولتلری اغورنده فدای جان ایدن وزرا وامرا پك چوق اولوب یالکز اوتوزدن متجاوز وزیر دلسیر نعمت شهادت اولشدر بوسفرك ظهورینه باعث وبادی وقورص قرالی نامیله مشتهر اولان اورته مجار قرالی توکلی امره‌نك خیلی خدماتی سبقت ایتمش ایسه‌ده حکم قدر مانع تفیضی اولدی ومذکرات صلحیه‌ده نیچه مرخصلری مشارالیهك مقیداً کندولرینه تسلیمی خصوصنده فوق العاده اصرار ایلش اولدقلری حالده سلطنت سنیه عودت حربی اختیار ایدوب بومهمان کشلکی بروجهله قبول ایده‌میه‌جکنی قطعیاً افاده وتذکار ایتمکله بالضروره نیچه اولر بودعوادن فراغت ایلدیلر بومشارالیهه ازمید جوارنده جسیم چفتلك ومعینات وافیه احسان اولنه‌رق بالجمله توابعاتیله اوراده اسکان قلندی

حسب المصالحه وارد اوله‌جق بیوك ایلچیلرك استانبولده قبول اولنمسی مناسب اولدیغندن پادشاه حضرتلری ادرنه‌دن تحریك رکاب نهضت واستانبوله عودت بیوروب سفر تقریبیله ممالك محروسه اهالیسنه طرح اولنان ویرکولرك رفع والغا وبقایاسی بولنان اوچبیك بوقدر کیسه‌نك عفو وامحا

اولندیغنی متضمن فرمانلر نشر واهالی اوزرینه بار اولمالری ایچون اناطولی
وروم ایلی وقونیه وسیواس وایالرینه سنوی یکرمیشر یوك اقچه‌الك خاصلر
تخصیص قلندی واو لوقتك ایلچیلری پك غلبه‌لکلو کلدکارندن بو دفعه
وارد اولان نمچه ایلچیسنه یومیه قرق طاوق واوچ هندی واون قاز
واوتوز کوکرجین ویوز اللی اوقه اون واون اوقه میوه واوتوز اوقه سبزه
واوچ رأس اوکوز وبر بوزاغی واون قویون واللی کیله ارپه واون
قنطار صمان واوچ عربه اوتلق واوتوز چکی اودون ویوز اون اوقه کمور
وبر اوقه بهار ویوز اللی غروش یومیه خرجلق تخصیص اولندی
سلطان مصطفی خان حضرتلرینك شهزاده‌لکلری اوانده خواجه‌لری
اولان مشهوروانی افندی دامادی فیض الله افندی جلوس سلیمان خان
ثانیده رؤسای عسکریه التماسیله شیخ الاسلام اولوب ازمدتده عزل ووطن
اصلیسی اولان ارضرومه نفی قلنمش والتی سنه‌دن متجاوز پیغوله نشین
عزلت اولمشیدی جلوس همایون وقوعنی متعاقب شهریار وفاشعار
حضرتلری کتوردوب مقام فتوایه اصعاد وفوق العاده حرمت ورعایت
بیورملریله برابر مستشار سلطنت ومؤتمن دولت اتخاذ ایدرك مصالح
مهمه‌ده رأینه مراجعت ایدرلر وصدراعظمه شیخ الاسلام افندینك
رضاسندن خارج ایشده بولنمامق اوزره تنبیه بیوررلر ایدی مفتیٔ
مشارالیه افاضل دهردن ایدیسه‌ده اولاد وانسابنه مفتون وشان واقباله
حریص اولدیغندن ازمدتده درت نفر اولادینی قاضیعسکرلك پایه‌لریله
بهره‌مند ایتدیکنه قناعت ایتمیوب بیوك اوغلنی کندوسندن صکره شیخ
الاسلام اولمق اوزره پایهٔ فتوا ایله دخی سربلند ایتدیردی صدراعظم
عموجه زاده حسین پاشا مشارالیهك بودرجه تغلب وتسلطنه طاقت
کتوره‌مدیکنه و برعلت مزمنه‌یه دخی مبتلا اولدیغنه مبنی صدارتدن استعفا
ایتمکله بیك یوز اون درت سنه‌سی اوائلنده بغداد والیسی دال طبان
مصطفی پاشا صدر صدارته اعتلا ایلدی
سفر ختامنده قریم خانی سلیم کرای خان حضرتلری خانلغی بیوك اوغلی
دولتکرایه فراغ ایلك نیازینه ابتدار ایدوب طرف همایوندن دخی مساعدهٔ
سنیه ارزان بیورلمشیدی لکن مشارالیه دولتکرای خان قرنداشلریله

اویوشـه مامغله برمدت انلرله مناقشـه وبالاخره جانب دولت علیه یه
صورت عصیان ارائه ایدرك قالغای سلطانی عساکر کلیه ایله بوچاق
اراضیسـنه کوندرمش اولدیغندن بوکیفیت موجب دهشت اولوب بابا
طاغی وسائر ایجاب ایدن یرلره عساکر وافیه ومهمات لازمه کوندرلمسیله
برابر سلیم کرای خان حضرتلری تکرار جلب بیوریله‌رق دردنجی
دفعه سلطنت قریم ایله تبجیل اولندی بیچاره دال طبان شیخ الاسلام
افندی واولاد وانسابنه قوللق ایتمك اوزره هردرلو فداکارلق وتنزلاتی
اختیار ایتمکده ایسـه‌ده غلظت طبیعتی سالب امنیت اولدیغندن دفع
وجود مفتی الانام ایچون تاتار فتنه‌سنی تحریك ایتمـك تهمتیله معزول
ومقتول وبر ایکی ای مقدم ریاستدن نائل وزارت اولان رامی محمدپاشا
مقام صدارته موصول اولدی

صدر جدید تدابیرحسنه ایله فتنهٔ تاتاری ازاله ایتمش ایسه‌ده شیخ الاسلام
افندینك معاملات متحکمانه‌سی روز بروز ترقی وتحمل اولنمق درجه‌سنی
کذران ایدرك حکم مقام حقوق لطف دیده کی یه غلبه ایلدیکندن تحریك
فتنه ایله مفتیٔ مشارالیهك مدافعه‌سـنه قیام ایلدی لکن کانون فسـاد
ترتیبی مرتبه‌سنده قالمیوب تبدل سلطنت درجه‌سـنه قدر علو افشـان
وکندوسی دخی اصابت شرارهٔ فتنه ایله مبتلای خسران اولدی چونکه
شیخ الاسلام افندینك منصب ومراتب علمیه‌یی اولاد وانسـابنه تخصیص
ایلمسندن ناشی رجال طریق منکسر ومنفعل وعصر سابقده صوفیه حقنده
متجاسراهانت اولان وانی افندینك دامادی بولنمق حسـبیله شیخ افندیلر
دخی خاندانـنك عدوی قویسی ایدیلر حتی ظهور واقعهٔ اتیـه‌ده وانی
افندی مرحومك ایکی نفر اوغلی اون اون‌بش سنه‌دنبرو بروسه جوارنده
پدرلرینك احیا کرده‌سی اولان جامع شریف قربنـده واقع چفتلکارنده
ساکن ومصالح دولتدن مجتنب اولدقلری حالده مومی الیهمایی کتوردوب قتل
ایتدیردیلر وکویا بووجهله وانی افندیدن اخذ انتقام ایلدیلرسلطان مصطفی
خان حضرتلری بعد المصالحه استانبوله عودت ومؤخراً ینه ادرنه‌یه عزیمت
ایدوب پدرلری مثللو صید وشـکار ایله اوقاتی اورالرده امرار وقت ایتمکـده
وکریمه‌لرینی کوپریلی زاده صـدر شهید فاضل مصطفی پاشـانك اوغلی

نعمان پاشایه ومقتول قره مصطفی پاشا زاده علی پاشایه وسلحدارلری
چورلیلی علی اغایه نامزد ایدوب ادرنه‌ده سرایلر تنظیم وانشا ایتدیرمکده
اولدیغندن یقین وقتلرده استانبوله کلیه‌جکی اکلاشلمغله بوکیفیت دخی
درسعادتده بولنان عسکری طائفه‌سنك واهالینك اغبرارینی موجب
اولمش وقضاء قدر استعداد اختلالی تماما استحضار ایتمشیدی بنابرین
بیك اون بش سنه‌سی ربیع الاولنده ایکیوز قدر جبه‌جی علوفه‌لرینی
طلب بهانه‌سیله علم افراز عصیان اولدقلرنده درحال هرنوع خلقك
انضمام وتشویقاتیله جمعیت شقاوت کسب وسعت وجسامت ایدرك جمهور
انتخابیله قوانوز احمد پاشا صدراعظم ومفتی اسبق امام محمد افندی
شیخ الاسلام وقول کتخدالغندن منفصل چالق احمد اغا یکیچری اغاسی
اولوب سائر مناصب علمیه وسیفیه وملکیه دخی معزولیندن معلوم الاسامی
کسانه تفویض اولندی ورکاب همایونه تقدیم اولنان عرض محضرده
شیخ الاسلام فیض الله افندی ایله درت نفر اولادینك عزل اولنه‌رق
بعض سؤال وجواب ضمننده استانبوله کوندرلمسی وشهریار انامك استانبوله
تشریف بیورمسی التماس قلندی بوخبر ادرنه‌ده پادشاه انامه لدی
الوصول مفصلات تواریخده بیان وتوضیح اولندیغی اوزره شیرازهٔ اختلال وعد
وعیدایله منتج انحلال اولمامغله محاربه‌یه قرار ویریلوب یکرمی بیکدن متجاوز
طوائف عسکریه نفراتیله اوچ بشبیك قدر سیرجی ومشوق کروهی
استانبولدن حرکت وپادشاه حضرتلری دخی رکاب همایونده بولنان ارکان
دولت ویکیچری وسائر عساکرموظفه ایله‌حفظه مرحله‌سنه نهضت ایدوب
فریقین بیننده ایکی ساعتلك مسافه قالدقده معیت همایونده بولنان عسکر
مقدمجه پس پردهٔ خفاده استانبول اردوسنده اولان همجنسلری جانبندن
جلب قلنمش ایدوکندن بغتة جمله‌سی استانبول معسکرینه دخالت ایتملریله
سلطان مصطفی خان حضرتلری یاننده سرای خلقندن ووزرا توابعاتندن غیری
کیمسه قالمدیغنه مبنی بالضروره ادرنه‌یه عودت ایلدی متعاقبا
استانبول اردوسی ادرنه‌یه واصل وبلا افادهٔ وقت سلطان احمد خان
ثالث ابن سلطان محمد خان رابع حضرتلرینی سنهٔ مزبوره ربیع الاخرینك
اونجی کونی تخت سلطنته اجلاس ایله مراد فؤادلرینه نائل اولدیلر

سلطنت سلطان احمد خان ثالث

شهریار سابق حضرتلری اوتوز بر یاشنده جلوس وطقوز سنه‌یه قریب پادشاهلق ایدوب خلعندن یوز قرق کون مرورنده مرتحل دار اخرت اولمش و یکی جامع تربه‌سنه دفن اولنمشدر متقدمین اجدادی مثللو ایکی دفعه صف مصافده بالذات احراز مثوبات غزا ایلمش خشکو وفطین بر پادشاه ایدی

نصب کردهٔ جمهور اولان صدراعظم وشیخ الاسلام وسائرلری ابقا و یکیچری اغاسی چالق احمد اغایه وزارت اعطا اولنوب صدر سابق رامی پاشا ایله بعض ارکان دولت اختفا ایلدیلر ومحبوس اولان مفتی سابق فیض الله افندی و بیوك اوغلی فتح الله افندی کمال اذا وجفا ایله اعدام وقصورلری قبریسه اجلا قلندی

پادشاه حضرتلری موکب سلطنت ایله استانبوله تشریف بیوردقدنصکره یکیچری اغاسی چالق احمد اغانك اطوار تحمل فرساسی پاداشی اولان متغلبه‌دن افزون اولمغله اولا انك نفی وازاله‌سندن بدأ اولنوب بعده صدر اعظم وشیخ الاسلام وسائر نصب کردهٔ اشقیا اولان ارباب مناصب برر ایکیشر نفی وتبعید وکلزار سلطنت خار ازار استیلالرندن تخلیص قلنمغله و متجاسر بغی وطغیان اولمق تشبثنه مباشرت ایدن خونه دخی قهر وتدمیر اولنمغله بیك یوز یکرمی اوچ سنه‌سنه قدر ممتد اولان انشته حسن پاشا وقلایلی احمد پاشا و بالطه‌جی محمد پاشا وچورلیلی علی پاشا وکوپریلی زاده نعمان پاشا ایام صدارتلری کمال اسایش ایله مرور ایلدی

ازاق قلعه‌سی حسب المعاهده روسیه‌ده قالمق حسبیله طیغان لیمانده دونغا تدارکی و اورقیوس خارجنده مواقع معتدده‌ده قلعه‌لر انشاسیله قریم حکومتنی تحت تهدید و اخافه‌یه المقده اولدیغندن سلطنت سنیه دخی ازاق دکزی بوغازنده واقع یکی قلعه‌نك بناسنه اقدام وقوبان نهری ساحلنده و سائر ایجاب ایدن یرلرده متعدد استحکاملر انشاسیله مشغولو جانبندن مشهود اولان سوء نیتك اسباب مدافعه‌سنه اهتمام ایتمکده اولدیغی حالده مسقو چاری بیوك پترو ایله اسوچ قرالی مشهور تیمور باش بیننده اتش حرب و قتال کرماکرم اشتعال اولمسی دولت علیه‌نك پولتیقه‌سنه موافق کلمش و حتی من غیر رسم اسوچ قرالنه اعانه

ایلچی خفیاً قریم خانه اشعار قلنمشیکن موجب نقض صلح اوله‌جغی
مطالعه سیله مؤخراً فرمان کوندریلوب بی طرف طورمسی
توصیه و تنبیه اولنمشیدی حکمداران مشارالیهما بیننده واقع اولان
محارباتده همای ظفرکاه بریسنک وکاه دیکرینک باشنه قونمقده ایدیسه‌ده
هیچ بریسنده لانه‌ساز استقرار اولمدیغی حالده بالاخره رأس حدودده واقع
بالطوه نام محلده وقوعبولان ملحمهٔ کبراده اسوج قرالی انهزام فاحش
ایله منهزم و مملکتنه عودت ایده‌میوب مجروحاً سرحدات خاقانیه‌دن
بندره عازم اولمغله مسقولولر تعقیب کنان حدود دولت علیه‌یی تجاوزه
جسارت وممالک محروسه اهالیسنه ایصال خسارت ایلدیلر
بو کیفیت دولتین بیننده موجب قیل وقال و عاقبت منتج حرب وقتال
اولمغله اوتوز بیک یکیچری و اون بیک سپاه و یدی بیک طوبجی وجبه‌جی
ترتیب و ایکنجی دفعه صدارته کلان بالطه‌جی محمد پاشا سردار اکرم
نصب اولنه‌رق بیک یوز یکرمی اوچ سنه‌سی اوائلنده طونه‌یه طوغری
حرکت ایلدی وولاة اطرافه موکب همایونه سرعت مواصلتلری
ضمننده اوامر اکیده اصدار و ارسال قلندی معسکر اسلام طونه
نهرینی مرور ایتدکدنصکره پرود صوبی کنارنده بغتةً روسیه ایمپراطوری
بیوک پترونک تحت قوماندا سنده بولنان اردویه تصادف ایتمکله صباحدن
اخشامه قدر محاربه و عساکر دشمنی محاصره ایدوب مسقولولر ایسه
کرک حربجه و کرک ذخیره‌جه پک زیاده مضایقه‌یه کرفتار اولدقلرندن
و قریم خانی خط رجعتلرینی قطع ایتمک حسبیله بر وجهله عودته دخی
مقتدر اوله‌مدقلرندن چارناچار استیمان و هرنه تکلیف اولنور ایسه قبول
ایده‌جکلرینی عرض و اتیان ایلدیلر بونک اوزرینه اسوج قرالی
و قریم خانی حاضر اولدیغی حالده مذاکرهٔ مصلحت اولنوب ازاق
قلعه‌سی کافهٔ طوب و مهماتیله طرف دولت علیه‌یه تسلیم و مجدداً انشا
اولنان سائر قلعه‌لر هدم اولنمق و قریم خانه و له حکومتنه تابع اولان
قزاقلره مسقولو جانبندن وجهاً من الوجوه مداخله اولنمامق و اسوج
قرالنک سالماً مملکتنه مرورینه ممانعت قلنمامق و استانبولده روسیه
ایلچیسی اقامت ایتمامک شرائطیله تجدید مصالحه‌یه قرار ویریلوب اسوج

قرالنك و قریم خاننك اشبو استیمانی عدم قبول ایله مسقو اردوسنی
حربا اسیر ایتمك حقنده اولان رائیلرینه التفات اولنمدی چونکه دولت
علیه جه اك مهم ماده کندوسنه دخیل دوشن اسوج قرالنی مملکتنه
کوندرمك وخلاف عهد اورقپوسی خارجنده انشا اولنان استحکاماتی
هدم ایتدیرمك ایدی لطف حقله بونلردن فضله اولەرق ازاق قلعەسنك
تخلیصی و قزاقلره عدم مداخله کبی حدود اسلامیەدن تباعدی متضمن
شرائطك قبول ایتدیرلمسیله اکتفا قلندی وشمدی مسقواردوسنی
هیئت حاضرەسیله طوتمق ممکن اولسه بیله مواد منعقدەنك فعله کلمسی
تکلفات ومحاربات عظیمەیی موجب اولور دنیلەرك ذبون کشلك وادیسنه
ارخای عنان اولنمدی
صدراعظم بالطەجی محمد پاشا کتم ضمیره قادر اولمدیغندن رکاب همایون
قائممقامی بولنان داماد علی پاشاکه صکرەلری شهید علی پاشا نامیله مشهور
اولمشدر انك حقنده دلکیرلکی متضمن بعض تفوهاتی واقع اولمغله
علی پاشا مضطرب اولوب صدر مشارالیه بویله مظفراً رکاب همایونه
کلور ایسه کندوسی ایچون وخامتی مستلزم اولەجغنی درپیش
وشیخ الاسلام افندی ایله دارالسعاده اغاسنی دخی افکارینه جلب ایدرك
حضور همایونده فصل ومذمت ایتمکه وروسیه ایمپراطوری بودرجه
مغلوب اولمشیکن صالیویرلمسی ایمپراطوریچەنك خفیاً تقدیم ایتدیکی
مجوهرات واموال بی پایانك ثمرەسیدر دیمکه باشلدیلر لکن پادشاه
حضرتلری بویله برمظفریت فوق العادەیه مظهر اولان ذاتك تنکیلنی
تجویز ایتمیوب فصل ومذمتلرندن اغماض عین ایتمکده اولمسیله مجوف
برافترا ترتیب ایدوب پادشاهم صدراعظم متجاسر اولدیغی قباحتنك
طویولدیغنی استماع ایدرك خوف مؤاخذه ایله ادرنەده اقامت وامرای
عسکریەیی خدمتمز تقدیر اولنمدیغندن بشقه حقمزده ترتیبات مجازات
تصور قلنمقدەدر باشمزك چارەسنه باقەلم یوللو القاآت ایله تحریك
فتنه ایتمك اوزرەدر درحال چارەسی کورلمزایسه نتیجەسی فنا اولور
دیەرك تخویف وهربریسی یکدیکرینی تصدیق ایتمکله صدر مشارالیه
ادرنەده علوفه ویرمك ایله مشغول ایکن معزول ویکیچری اغاسی یوسف

پاشا مقام صدارته موصول اولدی مؤخراً قریم خانی استانبوله جلب اولنوب انك افاداتی دخی صدر سابقك عظیم برفرصت فوت ایتدیکنی مشعر اولدیغندن کتخداسی عثمان اغا ایله مکتوبجیسی عمر افندی اعدام اولنوب پاشانك دخی قتلی ضمننده فرمان عالی اصدار قلنمشیکن قبل الوصول منفاسی اولان لمنیده وفات ایلمشدر مشارالیه بالطه‌جیلقدن کلمه ایسه‌ده جهلادن اولمیوب فن موسیقی وصنعت کتابتدن بهره‌دار واولدقجه علم ومعارفه انتساب ایله شهرتشعار ایدی یازیجی افندی باش خلیفه‌سی ایکن سلطان احمد خان حضرتلرینه کسب اختصاص ایلمش اولدیغندن جلوس همایونلری وقوعنده دفعةً میراخور اول ومتعاقبا قپودان دریا نصب اولنوب چوق کچمکسزین صدر صدارته اعتلا ایلمش وایکنجی صدارتنده بویله بر خدمت عظیمه‌یه موفق اولمشدر

روسیه ایمپراطوری اجرای شرائط منعقده‌ده تأخرات واسوج قرالنك مملکتنه عزیمتی خصوصنده مشکلات کوسترمکده اولدیغندن تکرار اختیار سفر اولنمغه قرار ویریلوب لکن صدراعظم یوسف پاشا کوشك طورانمقده اولمسیله عزل ونشانجی بولنان سلحدار سلیمان پاشا نصب اولندقدن صکره روسیه‌لولر ایفای تعهداتده قصورلرینی اعتراف واجرای شرائطه ابتدار ایلدکلرندن سفر ماده‌سی تأخیر اولنوب اسوج قرالنك عزیمتی کندوسنه تبلیغ اولندقده مخالفت ایتمکله وبو حال ایله بندرده اقامتی دخی دولتك ایشنه الویرمامکله جبراً قالدیریلوب دیمتوقه‌یه کتورلدی لکن قرال مشارالیه حقنده اختیار اولنان معاملهٔ بارده شان سلطنت سنیه‌یه غیر لایق ایدوکی جهتله معترض انام اولدیغندن بوایشه سبب اولان صدراعظم وشیخ الاسلام وقریم خانی عزل اولنه‌رق مقام صدارته قپودان ابراهیم پاشا وقریم خانلغنه خان معزولك کوچك برادری قبلان کرای خان اعتلا ایلدی

مشارالیه ابراهیم پاشا قالیون قپودانلرندن اولوب اقدکزده خدمات مبروره‌سی ظهور ایتمش جری وجسور بر ذات ایسه‌ده امور دولتدن بالکلیه غافل اولمغله وداماد علی پاشایی بغتةً قتل واعدام ایتمك افکارنده اولدیغی استماع اولنمغله صدارتنك یکرمی برنجی کونی اندرون همایونه

جلب ایله مهر صدارت استرداد و ساحهٔ همتیدن ابعاد اولنوب بش التی سنه‌دنبرو وزیر معنوی اولان مشارالیه علی پاشا لابس فروهٔ صدارت عظما اولدی

صدر جدید علم وفضل ایله اراسته واستقامت وصلاح ایله پیراسته اولوب هله اخذ رشوت ماده‌سی بغایت منفوری اولدیغندن یکیچری اغالرینك حین نصبنده صدراعظملره و ضابطان عسکریه‌نك یکیچری اغالرینه و یره‌کلدکاری هدایای معتاده‌یی بیله رفع والغا وهر طریقجه اهل وارباینك انتخابی خصوصنه اعتنا ایدوب عدالت و حقانیتی متضمن کندو قلمیله بالجمله ولاته تعلیماتلر ارسال وامور مختلهٔ دولتك تصحیح وهیئت سابقه‌سنه ارجاعی امرنده بذل اقتدار ایلدی حتی حرمین شریفین اوقافی دارالسعاده اغالرینك نظارتنده اولمق حسبیله بر طاقم غاصب ونا اهلر امور اوقافه مستولی اولدقلرندن اکثر اوقاف حرمینی اوقاف محاسبه‌سی نامیله تشکیل ایتدیکی هیئت اداره‌یه قالدیروب قطع تناسل مادهٔ نامشروعنك منع وابطالی ضمننده دخی مصر والیسنه مؤکد فرمانلر کوندردی لکن بغض و عداوتی قوی وسفك دمایه دخی مائل اولدیغندن تقرب پادشاهی ایله کسب اقبال ایتدکدن صکره صدراعظم نصب اولنجه‌یه قدر بش التی سنه مدتده مقام وکالته کلان وزرایه راحت وحضور ویرمیوب اولا جورلیلی علی پاشا کبی درت سنه‌دن متجاوز زمان صدارتنده حسن اداره‌یه نائل اولمش و بر قاچ سفره کفایت ایده‌جك ذخائر و مهمات جمع وادخارینه همت ایتمش اولان ذاتی مجرد خصومت ذاتیه‌سی اغورنده عزل ونفی ایتدیرمکله قناعت ایتمیوب بر بچق سنه مرورنده قتل ایتدیرمشدر بعده کوپریلی زاده نعمان پاشا اوچ ای قدر صدارتده بولنوب فضل ونجابتنه مبنی یالکز عزل ایله بونلر قورتلدی ونعمان پاشانك خلفی اولان بالطه‌جی محمد پاشا فتوحات فوق العاده‌یه مظهر اولمشیکن مکافات یرینه عزل و نفی ایتدیروب هله قتل فرمانی واصل اولمقسزین فوت اولدی مؤخرا صدارته کلان یوسف پاشا وسلحدار سلیمان پاشا و ابراهیم پاشانك بلاموجب قتللرینه علت مستقله اولوب سائر وزرا وامرادن دخی نفوس کثیره اتلاف ایتمشدر

حاصل كلام بر صورتله مغبر اولديغى اشخاصى مطلقا اعدام ايتدبرنجه‌يه قدر اوغراشمق معتادى اولمغله بروجه آتى موره فتحى كبى خدمات مبروره‌يه موفق اولمشيكن ورادين محاربه‌سنده شهادتى وقوع بولدقده اركان دولت مسرور و محاكمهٔ افعالى وابستهٔ يوم النشور اولدى

روسيه مسئله‌سى ختام بولدقدن و اسوج قرالنه طرف پادشاهيدن اون بيك التون يول خرجلغى ومرصع بساطلى اتلر وسائر لوازمات اهدا و بر مقدار عسكر دخى ترفيق اولنه‌رق مملكتى جانبنه اعاده اولندقدن صكره دولتجه مشغوليت قالمديغندن موره‌نك تخليصى دوشونلمكه باشلانيلدى بو اواندە ايسه بوسنه واليسى كوپريلى زاده نعمان پاشا قره طاغ عصاتنى تأديبه مأمور اولديغندن طرف طرف تدمير وتنكيل اولنان عصاتك بقية السيوفلرى ونديك حكومتنه التجا ايدوب بعض مرتبه مظهر معاونتلرى اولمريله واقدكزده بر قاچ قطعه اسلام سفينه‌لرى غائب اوله‌رق مؤخرا بونلرك ونديك قورصانلرى طرفندن طوتلمش ايدوكى تبين ايلسيله بيك يوز يكرمى يدى سنه‌سى اوائلنده پادشاه حضرتلرى ادرنه‌يه عزيمت واورادن صدر مشاراليهى سردار اكرم نصب ايدرك موره استردادينه مأمور ايلديلر

معسكر اسلام موره جزيره‌سنه داخل اولدقدن صكره برايه وارمقسزين كردوس واناپولى قلعه‌لرى ومتعاقبا متون وقرون وسائر قلاع جزيره كاملا ضبط وتسخير و ونديك عسكرى وانلره معاونت ايدن سركشان اهالى تنكيل و تدمير اولندقدن بشقه دونمای همايون قوتيله استنديل وچوقه اطه‌لرى وحانيه و قنديه محافظلرى و بوسنه غازيلرى معرفتلريله فاضل احمد پاشا صلحنده ونديكلولر يدنده قلان صوده واسپرلونقه جزيره‌لرى وبهكه سنجاغى مضافاتى فتح واسترداد اولندى

صدراعظم ازوقت ايچنده بو قدر فتوحاته مظهر اولديغندن دلبستهٔ غرور اولمغله ركاب همايونه عودتندن صكره سنهٔ آتيه‌ده قورفه اطه‌سى وونديك ساحللرينى ضبط وتسخير ايله بوسنه‌يه بر طريق بحرى اچق و بو سبيله تجارتستان طرفلرينه حركتى تسهيل ايلمك ارزوسنه دوشوب

اسباب سفریه استحضارینه دامن درمیان ایدی نمچه‌لولر ایسه اشبو
وندیك محاربه‌سنه تشبث اولنه‌لیدنبرو عرض توسط واجرای تعریضات
ایتمکده اولدقلری حالده موره‌نك فتحیله اکتفا اولنمدیغنی وایشك
نتیجه‌سی کندولرینه طوقونه‌جغنی کوردکلرنده وندکلو ایله اتفاقز
اولدیغندن سنهٔ سابقه‌ده ایصال اولنان مضرت تضمین اولنمز ایسه بزده
داخل حرب اولمغه مجبورز دیو اعلان حرب ایده‌جکلرینی صراحةً
بیان ایلدیلر اکرچه ایراث اولنان مضرت تضمین اولنسون دیمکدن
مرادلری سلطنت سنیه‌نك ایکیوز ییللق ملك قدیمی اولان و بو کره
استرداد اولنان موره‌یی وندکلویه کیرو ویردیرمك دیمك اولمدیغی وبونك
امکانی بولنمیه‌جغی معلوم ایسه‌ده استندیل وجوقه اطه‌لرینی قورتاروب
صلح ایتدیرمك ایسترلر ایدی لکن صدراعظم اصلا اورالره
یناشمیوب نمچه و وندکلو ایله مقدما عقد اولنان مصالحه‌لر یکدیکرینه
مربوط وعهدنامه‌لر بوقید ایله مشروط اولدیغندن نمچه‌لولرك بودعوایه
حقلری یوقدر دیو ایراد دلائل ایله الزام قیدینه دوشدی وموره فتحیله
اکتفا اولنوب ماده‌نك طاتلی یرینه باغلانمسنی سوق ایدن ارکان دولته
جبن جبن اظهاریله اخافه‌یه باشلادی دولتلر بیننده جریان ایدن
معاملات قوت وقدرته مستند اولوب ادلهٔ قویه وملزمه‌نك اصلافائده‌سی
اولمدیغی امثال عدیده‌سیله مبرهن اولدیغندن تکون ایدن احوال منتج
حرب وقتال اولمغله بیك یوز یکرمی سکز سنه‌سی اوائلنده صدر مشار
الیه اردوی همایون ایله بلغراده طوغری نهضت وقورفه اطه‌سنك
تسخیری ضمننده دیاربکر بکلربکیسی قره مصطفی پاشایی سرعسکر نصب
ایدرك دونمای همایون ایله قپودان پاشایی معیتنه بالتعیین اوجانبه
اعزام ایلدی

سنهٔ مزبوره شعبانك اواسطنده ورادین قلعه‌سی محاصره اولنمق نیتیله
بلغرادن زمون طرفنه مرور اولنوب قلعهٔ مرقومه‌یه تقرب اولندقده
عساکر طرفین طلیعه‌لری بیننده شدتلو بر محاربه واقع اوله‌رق ایکی بیك
قدر دشمن عسکریله برجنرال قتل وتدمیر و بریسی دخی اسیر قلندی
اولکون علی‌العموم نمچه اردوسی اوزرینه هجوم اولنمق تصور قلنمش

ایسه ده هنوز عسکر اسلامك ارقه‌سی آلنمدیغندن وطوپلر ایله مهمات حربیه کاملا واصل اولمدیغندن جسارت اولنه‌مدی واقعا نواقص عسکر و مهمات ایله بلا ترتیب هجوم اولنمق مخاطره‌لو ایدیسه‌ده دشمنك عسکری دخی تجمع ایتمامش بولندیغی جهتله بو تأخیردن نمچه‌لولر دها زیاده مستفید اولدیلر وکیرودن کلمکده اولان امدادلرینه برلشدیلر

ایرتسی کون معسکر همایونك پیشکاهنه متریسلر قازیلوب اطرافی دخی مهمات عربه‌لری دیزیله‌رك تحصین قلندی دها ایرتسی کون وقت صبحده نمچه‌لولر صول قول ویکیچری متریسلری اوزرینه ساخته برحرکت کوستروب صاغ قول متریسلرینه شدتله هجوم ایلدیلر بو متریسلرده بولنان پیاده ارنود عسکری پایدار اوله‌میوب ارقه‌لرنده بولنان اناطولی سواریسی دخی والی و قوماندارلری بولنان تورك احمد پاشانك شهادتی سببیله رجعت ایلدکاری صدراعظم علی پاشانك منظوری اولدقده یاننده بولنان سپاه وسلحدار سواریلری وکندو دائره‌سی خلقیله بالذات مدافعهٔ دشمنه شتاب ایتدیکی حالده النندن قورشون ایله اوریلوب شهید اولمغله بو کیفیت جنود اسلامیه‌نك پریشانلغنه ودشمنك اردوی همایون درونه فرصتیاب ولوج اولملرینه باعث اولدی

یکیچریلر کندی اوزرلرینه کلان دشمن عسکرینی پریشان و تعقیب ایدرك دشمنك برقاچ طابیه وخیلیجه طوپلرینی ضبط ایتمشلر ایکن صدراعظمك شهادتنی وصاغ قولدن اعدانك اردوی همایون درونه کردیکنی ادراك ایله انلر دخی بالضروره رجعت ایلملریله کافهٔ خیام و طوپلر و سائر مهمات یرلرنده ترك اولنه‌رق اولکون اخشامه قدر طاقم طاقم بلغراده واصل اولدیلر ونمچه‌لولر دخی بو غلبه ایله اکتفا ایدوب تعقیب ایلمدیلر خبر هزیمت رکاب همایونه واصل اولدقده صدارت وسردارلق بلغراد محافظی خلیل پاشایه توجیه اولنوب قورفه جزیره‌سنی محاصره ایدن عسکر کیرو الندی واوستریالولر بعدالغلبه طونه‌یی کچوب طمشوار قلعه‌سنی محاصره‌یه اعتنا واوچ ای قدر حرب وقتال وقوعندن صکره بروجه استیمان استیلا ایلدیلر

ایرتسی سنه که بیك یوز یکرمی طقوز تاریخیدر نمچه‌لولر بلغرادی محاصره

ایتمکله صدراعظم خلیل پاشا ادرنه‌ده رکاب همایوندن مفارقت ومستصحب معیتی بولنان عساکر کلیه ایله جانب بلغراده سوق نوش مسارعت ایدوب لکن دشمن استحکامات جسیمه ایله اردوسنی تحصین ایتمش بولندیغندن واقع اولان محاربه‌ده عسکر اسلام مبتلای کسر وانهزام اولمغله بو بوزغنلق دخی بلغرادك ایادی اعدایه کرفتار اولمسنی مستلزم اولدی بونك اوزرینه صدر مشارالیه معزول ونشانجی بولنان محمد پاشا صدر صدارته موصول اولوب اردوی همایونی ادرنه‌یه کتوردی مشهور نوشهرلی ابراهیم پاشا که پادشاه حضرتلری شهزاده ایکن بالطه‌جی بولندیغندن بر تقریبله کسب تخصص ایدوب جلوس همایوندن صکره‌جه دارالسعاده اغاسی یازیجیلغی منصبنه تعیین اولنمش وخیلیجه کسب تعین ایتمشیدی جورلیلی علی پاشا صدارتنده عزل واخراج وبعض مرتبه ازعاج اولنوب ورادین وقعه‌سنده موقوفاتجیلق منصبیله اردوی همایونده بولندیغندن خبر انهزامی متضمن تنظیم اولنان عرض محضر مومی الیه واسطه‌سیله تقدیم قلنمغله حضور همایونه واصل اولدقده تجدید رات عبودیت ایدوب اولا میراخور ومتعاقباً رکاب همایون قائممقامی نصب اولندی مشارالیه اولدقجه اوقور یازار واصحاب معارف وکماله اعتبار والتفات ایدر نبض کیر ومزاج اشنا سخی وباذل وذوق وهوایه مائل بر رند قلاش اولمغله کوندن کونه تقرب واقبالی تزاید ایدرك دامادلق شرفنه دخی مظهر اولدی اوصاف مبسوطه حکمنجه بر ان اول حربك اندفاعیله دنیادن کام المق نخبهٔ امالی ایدوکنه مبنی قائممقام اولور اولمز انکلتره وسائر دول سفارتلرینه مراجعت ایله استحصال مصالحه‌یه دامن درمیان اولمشیکن بو تشبثی جنود اسلامیه‌نك موجب فتوری اولمق اوزره اتهام اولندیغندن بالضروره دست کش فراغ اولدی لکن بلغراد انهزامی ترقیدار اولان استدراجنه خدمت ایتمکله اوتوز سنه‌سی اوائلنده صدر صدارته اعتلا ایدوب متهیٔ حرکت اولان اردوی همایونی بالاستصحاب صوفیه‌یه طوغری عزیمت ایلدی انکلتره وفلنك دولتلرینك توسطی قرارلشدیرلمش ومووره نهرندن حدود قطعیله طمشوار وبلغراد ایالتلرینك نیچه‌لویه ترکنه وچوقه اطه‌لریله وندیك کورفزنده واقع بعض محللرك

وندكاويه ردينه اظهار موافقت اولنمش اولديغندن بيك يوز اوتوز سنه‌سى رمضانى اوائلنده پوزروفچه صلحى ناميله مشهور اولان عهدنامه‌ده مندرج شروط موجبنجه دولتين مشار اليهما ايله تجديد مسالمه قلندى
صدراعظم ابراهيم پاشا هر نصل اولور ايسه اولسون شمديلك عقد صلح اوله‌رق عسكره نظام ويرلدكدن و لوازمات سفريه استحضار قلندقدن صكره استرداد ضايعاته مباشرت قلنمق سوزيله مسامع دولتى طنين انداز ايدوب حتى مجبوريت صلحيه‌يى متضمن بر طاقم دلائل واتى ايچون درلو تسليت وماخوليايى حاوى بر لايحه قلمه الديرمشدركه وقعه نويس اسعد افندى مرحوم بالمناسبه بو لايحه‌يى تاريخنه درج ايلشدر وروش افاده‌سنه باقلنجه بر اجنبى ضابطى جانبندن يازلمش و هيئت دولتى قاندرمق مقصدينه مبنى ترتيب قلنمش اولمسى تخمين اولنور
ختام مصالحه‌دن صكره صدر اعظم عسكر اسلام ايله ادرنه‌يه عودت واورادن دخى پادشاه حضرتلريله برابر استانبوله مواصلت ايدوب محلول اولان علوفهٔ عسكريه‌نك خزينه مانده ايدلمسنه اعتنا ايدرك ايكى اوچ سنه ظرفنده اون بيك كيسه قدر تنقيص مصارفاته موفق اولديكه عصرمز حسابنه كوره اوچ درت يوز بيك كيسه ديمك اولور لكن بو پاره‌لر ايله تنظيم لوازمات حربيه وترتيب مقتضيات ملكيه خصوصلرينه نصب نفس اهتمام ايلمك فرائض حاليه‌دن ايكن بلغراده بدل ودين و نيش قلعه‌لرينك مجدداً انشاسندن غيرى بر شى كورلميوب همت ومساعيسى كاغدخانه وبوغاز ايچى مسيره‌لرينك اعمار وتسويه‌سنه وسور همايونلر تنظيمنه ونونبياد وميراباد و باغ فرح وسائر بو مثللو ناملر ايله كندوسنك و عوناتنك بنا و انشا ايلدكلرى قوناق و ياليلرده موسم شتاده حلوا صحبتلرى وايام بهارده لاله چراغانلرى ترتيب ايدرك شعرا وندما و ارباب ذوق وطرب ايله امرار ايام ايلك ماده‌لرينه منحصر و مصروف ايدى
بش التى سنه قدر حال بو منوال اوزره جريان ايدوب هر نقدر خلق ذوق وشوقه طالمش ايسه‌ده بو كيدش عاقبت بر نتيجهٔ وخيمه توليد ايده‌جكى ميدانده اولديغندن وصدر اعظمك بو درجه سفاهت و هوايه انهماكى هيئت دولته سرايت ايلديكندن بحثله قدح و مذمتى زبان زد انام اولمغه

باشلادی ودولتجه موجب شرف وشان اوله‌بیله‌جك و بقای جاه واقباله‌خدمت ایده‌جك بعض نمایشلره احتیاج حاصل اولدی بناء علیه بروقتدنبرو دولت صفویه‌یه اعلان عصیان ایلمش اولان افغانلیلر بو اوانده یعنی بیك یوز اوتوز بش سنه‌سنده اصفهانی استیلا و دولت شاهانی محو وافنا ایلمش اولدقلرندن داغستان طرفلرنده بولنان امرای اهل سنت جانب دولت علیه‌یه عرض تبعیت ایلدکلریله ایچلرندن داود خان نامنده بر نامداره شروان خانلغی توجیه وتفلیس طرفلرینه دخی سوق عسکر اولنه‌رق ضبط اولنوب اورایه دخی دادیانلردن شهنواز نامنده بر خان نصب قلندی لکن مسقولولر بحر خزر اطرافنه یایلمش ودربند وباکو قلعه‌لرینی تسخیر ایلمش بولندقلریله بوندن طولایی سلطنت سنیه ایله روسیه دولتی بیننده مخالفت ظهور ایدوب جریان ایدن قیل و قال موجب حرب وقتال اولمق درجه‌سنه واصل اوله‌رق اعلان سفره قرار ویرلمشیکن فرانسه ایلچیسی توسطیله بحر خزر سواحلی و مذکور دربند و باکو قلعه‌لری و داغستانك بر طاقم یرلری روسیه‌لوده قالمق وشروان خانی شماخیده اقامت ایدوب جانب دولت علیه‌دن ایجاب ایتمدکجه اوحوالی‌یه عسکر و سرعسکر کوندرلمامك شرطلریله عقد مصالحه اولندی داغستان خلقی حکومت شیعه‌دن قورتلمق صددنده ایکن مملکتلرندن برقسم اعظمنك و اهالیسندن پك چوق اهل سنتك جانب دولت علیه‌دن رسماً روسیه‌یه ترك قلندیغنی بالمشاهده کرفتار اندوه وحیرت وبالاخره بو کیفیت ابراهیم پاشانك فلاکتنه صوری و معنوی اقوای اسباب وعلت اولمشدر بوندن صکره مرکز اجتماعیه‌لری طاغلمش اولان ولاة صفویه اوزرلرینه ارضروم وبغداد جانبلرندن اردولر سوق اولنه‌رق همدان وکرمان شاهان وروان وکنجه و تبریز شهرلری ضبط ایتدیرلدی سلطنت سنیه ایچون بوایشلر موجب شان ومفخرت اولمیوب بلکه زبون کشلك کبی بر حرکت ناروا اولدیغی و بیهوده سفك دماء مسلمینی مستلزم بولندیغی حالده ابراهیم پاشا طاقی بونلری اعظام ایدرك شهر آیینلر اجراسیله و شعرا طرفلرندن قصائد و تاریخلر انشاسیله خلقك کوزینی بویامغه و بویله فتوحات جسیمه مسبوق

الوقوعیدر دیمکه قویلدیلر و کوندن کونه سفاهت وهوالرینه اب وتاب ویروب ازتدیلر

اصفهانده مربع نشین حکومت اولان اشرف شاه افغانی استانبوله ایلچی کوندروب کندوسی دولت صفویه مقامنه قائم اولدیغندن بحثله جانب سلطنت سنیه‌دن ضبط اولنان یرلرك ردینی طلب اتمش ایسه‌ده مساعده اولنمدیغندن بغداد والیسی وهمدان سرعسکری بولنان احمد پاشانك اوزرینه هجوم ایدوب واقع اولان محاربه‌ده طائفهٔ اکرادك خیانتیله سرعسکر مشار الیه منهزم اولدی لکن ایرتسی سنه که بیك یوز قرق تاریخدر تدارکات جسیمه ایله اصفهانه طوغری حرکت اولنمغله واصفهان محاصره سنده برقربله چیقوب صاوشمش اولان شاه حسینك اوغلی طهماسب شاهك باشنه امرا وایلات ایراندن خیلی ادم تجمع ایدرك افغانیلری صقشدیرمقده بولنمغله اشرف شاه هر نصل اولور ایسه اولسون دولت علیه ایله اویوشمغه مجبور اولدیغندن ممالك مفتوحه حکومت سلطنت سنیه‌ده قالمق اوزره سرعسکر مشار الیه واسطه‌سیله عقد مصالحه ایدلدی

افشار عشیرتنك رئیسی اولان نادر علی که صکره‌لری نادر شاه نامیله کسب اشتهار ایلمشدر کیاست وشجاعتی جامع قوی العزم و بطش شدید صاحبی برآدم اولدیغندن کشور ایرانك پریشانلغندن استفاده‌یه عازم اولوب فقط مضمر دروننی ستر ایله شهزاده طهماسبك خدمتنی اختیار وقاعدهٔ اعجام اوزره کندوسنی طهماسب قولیخان لقبیله تلقب ایدرك قبیله‌سی خلقندن وشهزادهٔ مشار الیهك باشنه طوپلانان اعجامدن مرکب براردو ایله افغانیلر اوزرینه هجوم ایلدی ووقوعبولان محارباتده نائل فوز وظفر اولمغله اصفهان وسائر ممالك ایرانك تخلیصنه موفق اولدی

بعده جانب دولت علیه‌دن ضبط اولنان ممالکك ردینی طهماسب شاه استدعا اتمکله شروان وتفلیس وروان ایالتلری حکومت سلطنت سنیه‌ده قالمق اوزره تبریز وکرمان شاهان وهمدان ایالتلرینك ردینه موافقت وتخلیه‌سنه مباشرت قلنمش اولدیغی حالده نادر علی بونلر ایله قانع اولمیوب معاملهٔ خصمانه‌یه

مباشرت ایلدیکنه ومذکور نادر علینك ظهور وخروجی مدهش کورندیکنه مبنی ابراهیم پاشا ایشلك فنالشدیغنی اکلایوب سفر اچدیغنه نادم اولمش ایسه ده خلقك کندو حقنده نفرتنی وقولایلقله کوز بویامق قابل اولمدیغنی بالاستدلال پادشاه حضرتلریله معاً ایران اوزرینه حرکت اولنمق تصمیمیله اسکداره اردو قوردردی لکن بو حرکت مزاج پادشاهی‌یه موافق اولمدیغندن سلطان احمد خان حضرتلری اظهار تعلل ایتمکده ایکن ترکی موجب فتنه وفساد اوله‌جغی تبین ایلسیله بالضروره اسکدارده معسکر همایونده منصوب اوطاغه نقل شهریاری وقوعبولدی ابراهیم پاشا بعدازین حرکت همایون سوزینی اغزینه الیوب کاه اردوی همایونه کندوسی کیتمك وکاه سرعسکر کوندرمك شایعه‌لریله امرار زمان ایتمکده اولدیغی حالده بیك یوز قرق اوچ سنه‌سی ربیع الاولی اواسطنده بغتةً فتنۀ مشهوره ظهور ایلدی چونکه ابراهیم پاشا هم کندوسی وهمده اوغلی کنج محمد پاشا ویکنلری علی پاشا ومصطفی پاشا پادشاهك دامادی وکندوسنك بیوك دامادی اولان قیماق مصطفی پاشا قپودان وکوچك دامادی محمد پاشا روم ایلی بکلربکیلکی پایه‌سیله کتخدای صدر عالی اولوب قصور ارکان دولت دخی دائره‌سی خلقی حکمنده اولدیغندن بو قدر اقباله ومنافع دولتی کندوسنه وتوابعاتنه حصر ایلمکله هیچ کیمسه تحمل ایده‌میوب احساندیده‌لری بیله زوال دولتنی متمنی ایدیلر باخصوص حلوا صحبتلرینك ولاله چراغلرینك تحتنده برطاقم فحشیات مروی وابراهیم پاشانك کاغدخانه‌ده قادینلره التون اتوب پاشمقلرینك ایچنه دوشرمکده اولان مهارتی مرئی ایدی حتی استانبول قاضیسی زلالی حسن افندینك صاحبۀ حسن وجمال اولان زوجه‌سنه حیل مصنعه ایله تعرض ایلمسی استعداد تام ایله مستعد اولان فتیل فتنه‌نك اشتعالنه سبب اولدی دیو السنۀ ناسده برفقرۀ طویل الذیل جریان ایدر بنابرین سلطان بایزید جامعی خدمه‌سندن مصلی ویاطرونه نامنده ایکی نفر ارنبود اون یدی کشیدن مرکب اولان عونه‌لریله رفع علم شقاوت ایلدکلرینی متعاقب قوۀ استعداد دائرۀ عصیانی درحال توسیع ایلمکله یکیچری قشلالری وسطنده واقع ات میدانی مجمع عسکر اولوب قاعدۀ جاریه‌لری

اوزره قشلالرده اولان قزنغانلری اخراج ایلدیلر زیرا قزغان چیقارمق عصیان و مخالفتك تأسس ایلدیکنی متضمن علامت معروفه ایدی بو خبر سمع دولته واصل اولدقده پادشاه حضرتلری اسکداردن استانبول سراینه امرا او لنوب ارکان دولت عقد جمعیت ایلدیلر سنجاغ شریف اخراجیله تشکیل اشقیایه تشبث اولندی ایسه ده ابراهیم پاشا طاقمنه اولان نفرت عامه سببیله تأثیری اوله مدیغی مثللو طائفهٔ عسکریه نك مطلوبلری اولان صدراعظم ابراهیم پاشا وقپودان مصطفی پاشا ومحمد کتخدانك ازالهلری وشیخ الاسلام عبدالله افندینك عزل ونفییله دخی اتش فساد تسکین اولنه مامغله سلطان احمد خان حضرتلری تخت سلطنتنی برادرزادهلری سلطان محمود خان اول حضرتلرینه تسلیمه مجبور اولدی خاقان سابق مشار الیه بیك سکسان درت سنهسنده تولد وبیك یوز اون بش سنهسنده جلوس ایدوب اشبو قرق اوچ سنهسی ربیع الاولنك اون بشنجی کونی خلع اولنمش وقرق طقوز تاریخنده وفات ایدرك یکی جامع تربهسنده پدرلری یاننه دفن قلنمشدر

نعیما مرحومك ادرنه وقعهسنی متضمن قلمه الدیغی رسالهٔ مخصوصهده مشار الیه سلطان احمد خان حضرتلری شهزاده ایکن برادرلری سلطان مصطفی خانه معرض نصیحتده فیض الله افندی یه بوقدر نفوذ واقبال ویرمکز چندان مناسب دکلدر دیدکلری مسطوردر حالبوکه کندوسی ابراهیم پاشایه فوق العاده یوز ویروب صادر اولان خط همایونلرده اولان التفات وتکریماتی مسبوق اولمیان درجهده اولمغله (من عیر اخاه بذنب لم یمت حتی یعمله) حدیث شریفنك ماصدقی اولمش وصدراعظمك سوء احوالنه دائر بیولك شهزادهسی سلطان سلیمانك وشیخ الاسلام عبدالله افندینك افادات صحیحهلرینی قبول ایتمدکدن ماعدا ابراهیم پاشایه شیخ الاسلام افندی سنك حقنده فنا شیلر سویلیور دیمش اولمسیله پاشای مشار الیه ارباب جفر ونجومك اخبار مجربهلری اقتضاسنجه دها زمان اقبالمز چوقدر دیو جواب ویروب شیخ الاسلام افندیه دخی تزید تلطیفات ایله مجازات طریقنی اختیار ایلمشدر

مشار الیه ابراهیم پاشا زاده کنج محمد پاشانك ابراهیم بك نامنده معمرندن

براوغلی اولوب بیك ایکیوز اوتوز تاریخندن صکره لره قدر برحیات اولمش وچراغان ساحلسراینك یاننده پدرمانده اولان یالیسنده اقامت ایدوب جدینك فضلهٔ اوقافیله تعیش ایدر ایمش که مشهور حالت افندینك اقبالی دخی انك توصیه‌سیله حاصل اولدیغی مروی‌در زیرا سلطان محمود خان ثانی حضرتلری چراغانه کیتدکجه خفیاً ملاقات ایدر ایمش میرمومی الیهك احباسندن اولوب شیخ الحرم ایکن وفات ایدن زیور پاشا نقل ایدر ایدیکه سلطان مصطفی خان ثالث زماننده ابراهیم بك اندرون همایون اغواتندن بولنمغله سلطان مصطفی مرحوم کندوسنه خطاب ایدوب سنك جدك بك قلاش برحریف ایدی پدرمه متمادیاً طوربه طوربه التونلر کتوروب تقدیم ایدر وپدرم دخی انشته کزك النی تقبیل ایدك دیو بزه امر ایلر ایدی دیر ایمش

سلطنت سلطان محمود خان اول

سلطان محمود خان اول حضرتلرینك جلوسیله تلاطم فتن کسب سکونت ایتمش ایسه‌ده مصلی وبطرونه که ارنبود طائفه‌سندن بریسی قهوه‌جی وبریسی سلطان بایزید جامنده سرنوبت ایکن اثنای فتنه‌ده پیشوای شقاوت اولمریله سیل مداخله‌وتسلطلری باشدن آشوب حتی قریم خانلغیله مملکتین ویوده لقلرینی بیله منتخبلرینه توجیه ایتدیرمشلر وکندولری قول کتخدالغی وروم ایلی والیلکی مثللو مناصب رفیعه‌یه کمند انداز اولمشلر ایدی بناءعلیه ترتیب جزالرنده استعجال اولنمق اقتضا ایلدیکندن ایران مسئله‌سی مشاوره اولنمق بهانه‌سیله روان کوشکنده عقد مجلس اولنوب مقدمجه حاضرلنمش اولان بوستانجی بهادرلری واسطه‌سیله مزبور موصلی وبطرونه وعونه‌لری اعدام واشقیا التماسیله اناطولی قاضیعسکری واستانبول قاضیسی نصب اولنان زلالی حسن افندی ودلی ابراهیم مثللولر اجلا وکمنام قلندی برقاچ کون مرورنده اخذ انتقام سوداسیله خذلهٔ اشقیا علم افراز عصیان اولمشلر ایسه‌ده سنجاغ شریف چیقاریلوب اصدقای صنادید عسکریه واتفاق ارکان دولت ایله تأدیب وتربیه‌لری کماینبغی اجرا وکانون عنود طغیانلری اطفا اولندی

طهماسب شاهك اعتماد الدوله‌سی وسبب تسلطن واستقلالی اولان نادر علی خانکه قاعدهٔ اعجام اوزره طهماسب قولی خان لقبیله تلقب

ایتشیدی بقیهٔ افغانیانی تنکیل ایلك ایچون قندهار جانبنه عزیمت وشاه مشار الیه دخی استخلاص ملك موروث مقصدیله همدانه طوغری تحریك ركاب نهضت ایدوب لكن بغداد والیسی احمد پاشا ایله ترتیب ساز اولدیغی بزم زرمده منكسر ومغلوب اولمغله وتبریز شهری دخی تكرار جانب دولت علیه‌دن ضبط قلنمغله بالضروره استدعای صلحه ابتدار ایلدیكنه مبنی تبریز و همدان ایالتاری شاه مشار الیهه ترك قلنمق وروان وشروان ایالتاری طرف دولت علیه‌ده قالمق اوزره عقد معاهده اولندی نادر علی خان شرائط مصالحه‌یه كسب اطلاع ایلدكده مضمر درونی اولان ایران حكمدارلغنك تحصیلنه بونی وسیله اتخاذ ایدوب ممالك قدیمهٔ صفویه كاملا تخلیص قلنمقسزین عقد مصالحه‌یی تقبیح وعلنا لعن وتشنیع ایدرك سرعت سیر ایله اصفهانه وارد وشاهی خلع ایله شیرخواره بولنان اوغلنی تخت سلطنته بالاجلاس كندوسی شاه وكیلی نامیله مقام حكمرانی‌یه متصاعد اولدی بعده جمعیت كثیره ایله عراقه هجوم وبغدادی محاصره ایلدیكی خبری مسامع دولته واصل اولدقده ارضروم والیسی صدر سابق طوپال عثمان پاشا سرعسكر نصب ومعیتنه جنود وفیره ترتیب وتسییر قلنمغله سرعسكر مشار الیه بیك یوز قرق التی سنه‌سی صفرنده بغداده قریب محلده محاربه ایدوب عسكر ایران منهزم و پریشان ونادر علی خان دخی مجروحاً همدانه كریزان اولمسیله عساكر عثمانیه بغداده داخل وبلیهٔ محاصره زائل اولدی لكن بغداد والیسی احمد پاشا سرعسكر عثمان پاشادن امین اولمدیغندن قلت ذخائر عذریله استثقال ایلدیكنه بناء سرعسكر مشار الیه بالضروره معیتنده بولنان امرایه اذن انصراف ویروب كندوسی دخی عساكر قلیله ایله عودت ایلدی نادر علی خان بوزلمقله وجریحه المقله مفتور اولور واقدام وغیرتدن كیرو طورور ادم اولمدیغندن سرعسكر مشار الیهك كركوك طرفلرنده اولدیغی خبر الدقده جمع ایده‌بیلدیكی سواری ایله علی طریق الالغار عساكر عثمانیه‌یه یتشدی دشمنك بووجهله بغتةً ظهوری وسرعسكر پاشانك خسته وتختروان ایله ره پیما بولنمسی جهتلرله ترتیب صف وقتاله میدان وامكان قالمدیغندن جیوش عثمانیه پریشان وسرعسكر مشار الیه دخی شهیداً عازم سوی جنان اولدی ایرتسی سنه

سرعسکر نصب اولنان کوپریلی زاده عبدالله پاشا دخی روان جوارنده واقع اولان صف مصافده منهزم وبودخی شهیداً دار آخرته عازم اولمغله مضافات ایراندن ضبط وتسخیر اولنان ممالك كاملاً ایادی اعجامه انتقال ایلدی مشارالیه نادر علی خان برقاچ سنه‌دنبرو صیدینه چالشدیغی همای سلطنتی دام تسخیره رام ایتمك زمانی حلول ایلمش ایدوکنی درك وتیقن ایتمکله مغان صحراسنده برعالی دیوان ترتیب وبالجمله امرا وصنادید اعجامی جمع ایدوب شو وجهله خطابته اغاز ایلدیکه دولت ایران محو وپریشان اولمشیکن ثمرهٔ تدابیر وغالبیتمله اسکی حالنه عودت واستیلا دیده اولان ممالك تکرار سلطنت عجمه تجدید مربوطیت ایلدی بعدازین وطنمه رجعت واستراحت ایلك ارزوسنده بولندیغمدن ادارهٔ امور دولت ایچون سلالهٔ صفویه‌دن ویاخود سائره‌دن برحکمدار صاحب لیاقت انتخاب ایلمکزی توصیه ایلرم مآلنی ایراد ایلدکده حضارك جمله‌سی یکزبان اوله‌رق سندن غیری شاه قبول ایلیمز دیو ولوله‌ساز اولدیلر مشارالیه دخی تأکیداً للمقال برقاچ کون تأخیر مصلحت وبالاطراف مطالعهٔ کیفیت ایلملرینی تنبیه ایدوب مؤخراً ینه ارزوی سابقلرینی تکرار ایلدکلرنده بنم دخی سزه ایکی تکلیفم واردر برنجیسی بعدازین سلالهٔ صفویه‌دن کیمسه‌یه بیعت ایلیه‌جککزه وایکنجیسی مذهب روافضی ترك ایده‌جککزه بنی تأمین ایله‌ملیسکز دیمسنه مبنی جمله‌سی بوشرطلر اوزرینه عهد ومیثاق ایتملریله مشارالیه کمال طنطنه ودارات ایله جالس سریر شاهی اولدی بوندن صکره جانب دولت علیه‌یه ایلچیلر کوندروب شاهان صفویه زماننده اولان حدود اوزرینه تجدید معاهده اولنمسنی طلب وفقط اثار غالبیتنی خلقه کوسترمك ایچون سالك اولدیغی مذهب جعفری طرف دولت علیه‌دن تصدیق وحرم شریفده مذاهب اربعه ارکانی مثللو بر رکن تخصیص اولنمسی وحجاج ایران ایله امیرالحجاج نصب وارسالنه مساعده بیورلمسی شرطلرینی دخی علاوه ایلدی سلطنت سنیه ایران محاربه‌لرندن اوصانمش وبرنتیجهٔ مفیده‌یی منتج اولمیه‌جغنی بوکره دخی تجربه ایلمش ایدوکندن حدود قدیم ایله تجدید صلحه اظهار موافقت ایدوب انجق مذهب جعفری تصدیقی وامیرالحجاجك شام طریقیله اعزامی

ماده‌لری شرعاً وملکاً جائز اوله‌میه‌جغنی بیان وافهام و بو ماده‌لر ایچون
طرفیندن مکرراً علما وسفرا بعث واعزام قلندی ایسه‌ده صلحه رابطه
ویریله‌میوب نادر شاه دخی هند طرفلرینه ره‌پیمای صولت اولمغله درت
بش سنه قدر متارکه حالنده قالندی

روسیه‌لولر ممالك ایراندن ضبط ایتدکلری دربند قلعه‌سیله مواقع سائره‌یی
کاملاً نادرشاهه رد واعاده وبو کا مقابل دولت علیه علیهنه اتفاق وبعض مواد
تجارتی حاوی عقد معاهده ایتدیلر بالخاصه قریم وبصرایه حقنده اولان نیت وارزولرینی
قوه‌دن فعله کتورمك ایچون بیك یوز قرق سکز سنه‌سی اواخرنده نقض عهد ایدرك
بریسی ازاق قلعه‌سی ودیکری قریم وار چنجیسی اوزی اوزرینه اوچ بیوك اردو
سوق ایلدیلر بو خبر در دولته واصل اولدقده درحال صدراعظم بولنان
سلحدار محمد پاشا سردار اکرم نصب وتعیین اولنه‌رق اردوی همایونله طونه‌یه
طوغری عزیمت وبابا طاغی صحراسنه مواصلت ایلدکده نمچه‌لولر طرفندن
اصلاح ذات البینه توسط صورتیله اغفالات وقوعنه مبنی مذاکرات
ومحاورات ایله بر قاچ ای امرار وقت اولنوب نهایت متوسط کورینان
نمچه‌لولر بلاشرم وحیا بغتةً اظهار عداوت وطرف طرف ممالك اسلامیه‌یه
هجومه مبادرت ایلدیلر سردار اکرم مشار الیه مقدما سلحدارلقدن دفعةً
صدارته چیقمش عجمی واحوال دولتدن بی خبر اولمق حسبیله فتق
ورتق مصالح وزیر کتخداسی عثمان خالصا افندینك ید استبدادنده ایدی
موکب همایون بابا طاغی مشتاسنده اولدیغی حالده نمچه‌لولر ایله مکالمه
اولنور ایکن اوزی وبندرودین سرعسکرلری طرفندن مهمات حربیه طلب
اولندقجه ومسقولولرك هجومی ونمچه‌لولرك حاضرلنمقده بولندقلری اخبار
قلندقجه کتخدای مشار الیه تنظیم مصالحدنی مقرر بیله‌رك بیهوده مال
میری اتلاف اولنمغه محل یوقدر قریباً ختام مصالحه ایله اردوی همایون دخی
عودت ایده‌جکدر دأئما جوابلر ویردکلریکنه مبنی عکس قضیه ظهورنده
صدر مشار الیه معزول و کتخدای مزبور دخی مقتول اولوب بندر
سرعسکری محسن زاده عبد الله پاشا نائل صدارت عظمی اولدی

روش حاله باقلنجه بیچاره عثمان کتخدا غایت متصرف وصادق غافل بر
ذات اولوب اموال میری‌یی صیانت ایدییم دیر ایکن هم دولتك وهم

کندوسنك باشـنی بلایه اوغراتدیغی اکلاشیلور بروجه محرر اسباب
مدافعه نك مكمل بولنمامسی ازاق واوزی و قلبورون قلعه لرینك ایادئ دشمنه
کرفتار اولمسنی مستلزم اولدی . قریمه هجـوم ایدن مسقولولر
اکرچه درون جزیره یه پای اندازتعدی اوله بالدیلر ایسه ده اهالئ قریم عیال
واولادلرینی صعب المرور طاغلره چیقاروب محصولات ارضیه لرینی دخی
کندو اللریله یاقش ودشمن عسکرینـك اطرافندن ایرلمیوب علی الدوام
اضرار و تعجیزه نصب نفس اهتمام ایلش اولدقلرندن کرك قلت ذخائر
سببیله و کرك اهالئ مزبوره نك تسلطلری ثمره سیله یکرمی بیکدن زیاده
مسقو عسکری تلف اولدیغندن وکفه یه دخی فوج فوج عساکر عثمانیه
ورود ایتمکده بولندیغندن چار ناچار رجعته مجبور اولدیلر وندن
وامصاری احراق و تخریب ایدرك کلدکلری یولدن عودت ایلدیلر
مع مافیه بهادران تاتار عقبیکرلکده پك زیاده غیرت واقدام ایلمریله نتیجهٔ
هجوم روسیه لولرك تلفات کثیره سندن وقریمك خرابیتندن غیری بر شئ
مفید اولمدی
نمچه لولر دخی نیش وبوسنه وودین جهتلرینه اوچ قول اردو سوق ایدوب
فرقـهٔ اولی نیشك تسخیرینـه مقتدر اولدی ایسه ده مفصلات تواریخده
مسطور اولدیغی اوزره بوسنه اوزرینـه کلان و بیوك اردولری حکمنده
بولنان فرقهٔ جسیمه یی بوسنه والیسی صـدر اسبق حکیم زاده علی پاشـا
کندو دائره سی خلقی وایالت بوسـنه نك زعمـا و ارباب تیمـاری وکوکللی
عسکری ایله قارشولیوب لدی المحاربه انهزام فاحش ایله منهزم ایلش وودین
جهتنه هجوم ایدن دشمنیده ودین سرعسـکری عوض محمـد پاشا تدمیر
وتنکیله موفق اولمش اولمغله وروم ایلی والیلکیله نیش استخـلاصنه تعیین
اولنان کوپریلی زاده صـدر شهید مصطفی پاشـانك اوغلی احمد پاشـا
دخی موفقیت ابا واجدادینه تردیفاً قلعهٔ مرقومه نك فتح واستردادینه ظفر
بولمغله در جنك اول نمچه لولر هر طرفده مظهر قهر ونكال اولدیلر
سنهٔ سابقه ده موسم شتانك حلوایله اردوی همـایون استانبـوله عودت
ایلدکده صدراعظم عبداله پاشا معزول و یکن محمد پاشا مقام صـدارته
موصول اولمشیدی . سفرك اوچنجی سنه سی یعنی بیك یوز اللی اواخرنده

جانبنه طوغری عزیمت ایلدی روسیه‌لولر بو سنه دخی قریم و بندر جهتلرینه ایکی اردو سوق ایتمکله برنجی فرقه اور قلعه‌سنی ضبط ایدوب یکن سنه‌کی کبی درون جزیره‌یه کیرمك فکرنده ایکن قریم خانی منکلی کرای خان ایله کفه سرعسکری محمد پاشا مجتمعاً قارشولیوب بر قاچ کون محاربات و مقاتلات وقوعندن صکره اعادهٔ دشمنه موفق اولدقلری مثللو فرقهٔ ثانیه‌یی دخی بندر سرعسکری نعمان پاشا طوورله کنارنده مدافعه و ارجاع ایلمش و اشبو ایکی فرقه‌نك کرك محارباتده و کرك عقبکیرلر جانبندن ایقاع اولنان اضرارنده کلیتلو تلفاتلری واقع اولدیغنه و بو جمله مقدما استیلا ایلدکلری اوزی و قیبرون قلعه‌لرینی محافظه‌یه قدرتلری قالمدیغندن بالتخلیه فرار ایتمش ایدوکلرینه بناء سرعسکر مشارالیه جانبندن مذکور قلعه‌لره درحال جیوش اسلامیه ارسال و ادخال و اسباب حفظ و حراستلری استکمال قلندی

وودین سرعسکری عوض محمد پاشا طونه‌نك قارشو طرفنه کچروب مهادیه و خرشوه جانبلرنده بولنان نمچه اردولرینی منهزم و پریشان ایلمش اولمسیله موکب همایون بلا مانع طونه نهری درونسنده بولنان و نمچه‌لولر جانبندن استحکامات قویه ایله تحکیم و ترصین قلنمش اولان اطه قلعه‌سنك محاصره‌سنه مباشرت ایدوب محاربات شدیده وقوعیله فتح و تسخیر قلندی و اردوی همایون بر سابق مشتانشین اولمق اوزره استانبوله عودت ایلدی

روسیه‌لولر ایله باب محاربه کشاد اولنمسی متعاقب اصلاح ذات البین ایچون انکلتره و فلمنکلولر عرض توسط ایتمشلر ایسه‌ده مسئولر جانبندن قبول اولنموب نمچه‌لولرك توسطی اختیار اولنمشیدی انلرك حقانیت و استقامتلرینك درجه‌سی معلوم انام و عنایت باری ایله دولت علیه‌نك غلباتی نمایان اولدقدن صکره فرانسه ایلچیسی اظهار توسط ایتمکله باشلادی و اطه قلعه‌سنك فتحی عقیبنده ارتق دولت علیه تمامیله اکمال ناموسه و دشمنلرینی قهر و تدمیره موفق اولمش اولدیغندن بحثله صلحه مساعده ایلمسی تکریر و مواضعت اولندیغی حالده بالضروره کندولری دخی حربه داخل اولمق مجبوریتنده بولنه‌جقلرینی علی طریق الاخافه تذییل ایلمکله اغاز ایلدی وکلای دولت عصر سابق و اسبقده ایکی دفعه واقع اولان نمچه

محاربه‌لرندن دولت علیه‌یه ترتب ایدن مضراتی در پیش مطالعه ایتمکله کوزلری قورقش اولدیغندن اشبو سفرك هیئت سابقه‌ـه اوزره مبدل صلح اولمسنه قائل اولدقـلری حالده سنهٔ سابقه‌ده واقـع اولان مظفریتلر و بالخصـوص اطه قلعه‌سـنك فتحی مثللو موفقیت فاخره و نمچـه‌لولرك صراحة وقوعبولان طلب واستدعالری اوزرینه عقدصلح اولنمسی جانبه منت بیلورلر وسـوق وترغیب ایدرلر ایدی لکن صدراعظم بولنان یکن محمد پاشا غیور وغیرمفتور برذات اولدیغندن بلغرادك تخلیصیله نمچه‌لولرك طونه‌نك قارشو جانبنه طرد وابعادلری خصـوصنه نصب نفس اهتمام و بوبابده سینهٔ صداقتنی هدف سهام مخاطرات دشنام ایدرك دوام حربه مجاسرت واطه قلعه‌سـنك تسخیری ایچـون اختیار اولنان بو قدر تعب وتلفـات مجرد بلغرادك فتحنه یول بولـق ونهراً نقـل مهمـات وذخائر اولنه‌بیلمك مقصدینه مبتنی ایکن بلاحصول مطلب عقد معاهـده موجب اضاعهٔ وقت وفرصتدر دیه‌رك عرض افکار غیرت وحمیته جرأت ایتمکله فرانسـه ایلچیسی لیت ولعـل ایله اویدیلوب اردوی همـایونك اکمال لوازماتنه اقدام اولنور ایدی موسم حرکـت تقربنده بغتةً صدر مشارالیه معزول وودین سرعسکری عوض محمد پاشا مقام صـدارته موصول اولدی ایسه‌ده صدر سابقك طوتدیغی طریقك تغییرینه زمان وامکان قالمدیغندن بالضروره موکب همایون قائممقام شهلا احمد پاشا ایله بیك اللی سنه‌سی اواخرنده استانبولدن اخراج وادرنه‌ده صـدر جدیده تسلیم اولندی

نمچه‌لولر بوسنه قوهٔ عسـکریه‌لرینی جهات عدیده‌یه تفریق ایتمیوب مجتمعاً بلغرادك محـافظه‌سی طریقنده قوللانمـغی قرارلشدیرمش اولملریله یتمش سکسان بیـك کیشیدن عبارت جسیم بر اوستریا اردوسی بلغرادك ایکی ساعت خارجنده استحـکام ایچنه کیروب عساکر اسلامیه‌نك ورودینـه مترقب اولمشلر ایدی موکب همایونك درت بش ساعتلك محله ورودینی خبر الدقلرنده شبخون ایلمك قصدیله استحکامدن چیقدقلری صدراعظمك تحقیقکرده‌سی اولمغین اول کیجه که بیك یوز اللی ایکی سنه‌سی ربیع الاولنك اون بشنجی کیجه‌سیدر دشمندن اول پازارجق بوغازینی طوتمق ایچون

اولا روم ایلی والیسی علی پاشا ومتعاقباً یکیچری نفراتی و سائر طوائف عسکریه طاقم طاقم سوق اولنوب صدراعظم دخی کیجه ساعت بشده حرکت ایلدی   فرقهٔ اولی دها شفق سوکمکسزین ذکر اولنان بوغازه واصل وقارشو جانبدن دشمن الایلری دخی ظاهر اولمغله اعمال اسلحه‌یه مباشرت قلندی و پیدرپی طرفینك عسکرلری یتشمکله کیتدکجه اتش حرب وقتال کسب اشتداد ایلدی   حاصل کلام ایرتسی کون اخشامه قدر اون یدی ساعت جنکه دوام اولنوب خیلولت ظلمت شام ترك مکافحه‌یی مستلزم اولدی ایسه‌ده وزرا و امرا وصنوف عسکریه بولندقلری یرلرده ارام ومحافظهٔ مواقع مهمه‌یه اعتنا واقدام ایلدیلر

اثنای محاربه‌ده اوستریا قوماندانی اولان پرنس والس یاره‌لنوب معیتنده بولنان اردونك ثلثی مرتبه‌سی دخی تلف اولمغله بالکلیه منهزم و پریشان اولمق درجه‌سنه کلمشیکن اخشامه قریب یکرمی بیك قدر امداد ایله برجنرال یتشه‌رك ودرحال قوماندهٔیی النه الهرق وقت شامه قدر طیانمش ایسه‌ده بعدازین قدرتیاب مدافعه اوله‌میه‌جغنی اکلادیغندن کیجه قرانلغنده رجعت واکثر مهماتلرینی ترك ایدرك و یوللرده دوکه‌رك عودت ایلدی ومقدما انشا ایتدکاری استحکاملرده طوره‌مدقلرندن بشقه بلغراده دخی ارام ایده‌میوب محدود اولان کوپریلردن قارشو جانبه فرار ایلدیلر

بناءعلیه موکب همایون پازارجق صحراسندن حرکت و بلغرادك محاصره‌سنه مسارعت ایدوب نجه‌لولر ایسه منهزم اولان اردولرینك رجعتنی اصلا خاطره کتورمدکارندن ناشی بلغرادك تحکیمنه چندان اعتنا ایتمامش اولملریله قلعهٔ مرقومه‌نك ویره ایله تسلیم اولنمسی مذاکراتی ضمننده اردوی همایون ارکانی بش التی کون اشغال و لوازمات مدافعه‌یی استکمال ایلدکدن صکره جنك وحربه مباشرت ایلدیلر

مقدما عرض توسط ایدن فرانسه ایلچیسی اردوی همایون جانبندن دعوت اولنوب نیشه ورودنده نتیجهٔ حرب تعین ایدنجیه قدر اوراده توقیف قلنمشیدی   عون حق ایله دشمنك بیوك اردوسی تدمیر و بلغراد قلعه‌سی محاصره ایدلمش اولدیغندن ایلچیٔ دومی الیه معسکر پادشاهی‌یه

جلب اولنوب بر طرفدن جنك وحربه اقدام وبر جانبدن سلطنت سنيه شانه موافق صلحدن امتناع ايتمه‌جكى ايلچئ مومى اليه واسطه‌سيله افهام اولنور ايدى بو صورتله ايام محاصره قرق كونه تقرب ايلديكى حالده بلغراد وصربستان وجاسار افلاقى دينيلان يرلر وايرشوه اراضيسى جانب دولت عليه‌يه ترك وتسليم قلنمق شرطى وشرائط سائره ايله عقد مصالحه قرارلشديريلوب بيك يوز اللى ايكى سنه‌سى جمادى الاولىسى اواخرنده تمسكلر مبادله قلندى وبش كون صكره جيوش اسلاميه بلغراده داخل اولدى

قورير ناميله فرانسه ايلچيسنك يانده بولنان مسقو مأمورينك عقد صلحه مأموريت ومأذونيتى اولديغى افاده اولنديغندن انك ايله دخى عقد مجلس مذاكره قيلنوب ازاق قلعه‌سى هدم واراضئ قديمه‌سيله دولتين بيننده حدفاصل اعتبار اولنمق وقبار طايلر سابق مثللو هيچ برطرفه تابع اولميوب باشلو باشلرينه قالمق وروسيه‌لولر ازاق دكزنده جنك سفينه‌سى انشا ايتمامك شرائطى وحدود قديمه اعتباريله انلرايله دخى تنظيم مصالحه اولندى

يتمش سكسان بيك كيشيلك بر مسقو اردوسى خوتين جوارنده رونما اولمغله بندر سرعسكرى بولنان پاشا تحت قوماندا‌سنده اولان عساكر اسلاميه ايله مدافعه‌سنه مباشرت وبرقاچ كون اعمال ادوات حرب وجنك ايله كركى كبى تضييقه همت ايتمشيكن اوزو واليسى كنج على پاشا قپوسى خلقى ومعيتنده بولنان بيك قدر بوستانجى نفراتيله خلاف امر سرعسكرى هجومه ابتدار ودرجنك اول دشمنك بوستانجى نفراتنى احاطه ايلديكنى مشاهده ايلدكده بيچاره‌لرى تخليصه غيرت ايتمك شويله طورسون اوزى‌يه طوغرى فرار ايتمكله بوكيفيت جيوش اسلاميه‌نك رجعتنه بادى وخوتين قلعه‌سنك كرفتار يد دشمن اولمسنى مؤدى اولديغى خبرى موكب همايونك عودتى اثناسنده وارد اولدى وعقد صلح اولنمق حسبيله هر نقدر بو وقعه‌نك موجب تلاش اولمامسى لازم كاور ايسه‌ده احتياطاً لزومى مقدار امرا وعسكر ارسال قلنه‌رق اردوى همايون استانبوله عودت ايلدى

درت سنه قدر كمال اسوده‌كى ايله امرار وقت اولنمقده ايكن

هند طرفلرنده غلبات کثیره واموال وفیره یه دسترس اولان نادر شاه
اوحوالیجه ایشنی بتوردکدن وجمعیت واقتدارینی تزیید ایلدکدن صکره
بیك یوز اللی التی سنه سی بغتةً عراقه مهاجمه نمای ورود اولوب
کرکوکی ضبط وبغدادی محاصره ایلدیکی خبری در دولته واصل اولدقده
صدر اسبق شهلا احمد پاشا شرق سرعسکری نصب ومعیتنه صنوف
عسکریه دن جیوش وافیه ترتیب اولندیغندن ماعدا صدراعظم بولنان اغا
حسن پاشانك دخی اردوی همایونله عراقه طوغری حرکتی اسبابنه
تشبث اولنمشیکن شاه مشارالیهك بالذات موصل قلعه سی اوزرینه هجومنده
محافظی بولنان عبدالجلیل زاده حسین پاشانك مدافعهٔ دلیرانه وتدابیر
جهتکارانه سیله هزیمت کامله یه کرفتار والتی بیك قدر مقتول براغدرق
رهرو وادیٔ ادبار اولدیغی پیام مسرتی توارد ایلدی بروجه محرر
ارضرومده احمد پاشا اردوسی تحزب واجتماع ایتمکده اولمق حسبیله
شاه مشارالیهك عراقده پایدار اوله مامسی طبیعی اولدیغی حالده کمال
نخوت وغرورندن ناشی اضطراب حالنی اخفا ومقدما طهماسب شاه
محاربه سنده ضبط وبغداده نقل اولنان اون بش یکرمی قطعه طوپ
کندوسنه تسلیم اولنور ایسه بغداد اوزرندن رفع بار ثقلت ایده جکنی
والیٔ ولایت اولان احمد پاشایه انها ایلدیکنه مبنی شر ومضرتندن عباد
اللهك تخلیصی مطالعه سیله مسؤلنه مساعده اولندی وقالقوب آذربایجان
طرفنه طوغری عزیمت ایلدی

سرعسکر احمد پاشا معیتنده بولنان امرا وصنوف عسکریه یی مستصحباً
اللی یدی سنه سی اوائلنده قارصه واصل و نادر شاهك دخی
عساکر کلیه ایله کلمکده ایدوکنه کسب اطلاع ایله جوار قلعه ده
اردوسنی استحکام التنه الدرق مترقب ظهور دشمن اولمشیدی شاه
مشارالیهك ورودیله برابر محاربه یه مباشرت وایکی ای قدر اعمال ادوات
حرب وجنکه مبادرت اولنوب بعده شهر رمضان شریفك حلولنی شاه
مشارالیه وسیلهٔ ترك حرب ایدرك عودت ایلدی اکرچه طرفینده
غالبیت ومغلوبیت تعین ایتمامش ایسه ده احمد پاشانك میدان محاربه سنه
جرأت ایده مامسی نزد دولتده قرین پسند اولمامغله خدمت سرعسکری

صدر اسبق یکن محمد پاشایه تفویض قلندی ایرتسی ییل که بیك یوزاللی
سکز سنه‌سیدر سرعسکر جدید روان ایله قارص بیننده نادر شاهی
محاصره واوچ درت کون تضییق ایدوب حتی شاه مشارالیه اقبالنك
غایته واستدراجنك نهایته واصل اولدیغنی تفوه ایله اظهار اضطرابه
مضطر اولمشیکن بحکمة تعالی سرعسکر مشارالیه درجنك اول علت حما
ایله محموم وکتدکجه مشتد اولمغین بو کیفیت موکب سرعسکرینك اجزای
متممه‌سندن بولنان لوندات طائفه‌سنك عتو وطغیانلرینه بادی ومضمر
درونلری اولان غارتك اجراسنه سبب عادی اولمغله اشقیای مرقومه‌نك
عجم باصدی غلغله‌سیله طوائف عسکریه‌یی پیچتابه کرفتار ومقتدر اولدقلری
مرتبه‌ده اردوی همایونی یغما ایدرك فرار ایلملری عساکر سائره‌نك دخی
انهزامنی مستلزم وبو وقعهٔ ناکهظهورك اندوه والامیله ایرتسی کون سرعسکر
مشارالیه دخی سمت عقبایه عازم اولدی
نادر شاه تنکنای اضطرابدن خلاص اولمسیله برابر من غیر مأمول اکرچه
بویله برغلبه‌یه دخی مظهر اولدی لکن جانب سلطنت سنیه‌دن تدارکات
حربیه‌یه اقدام قلنمسنه وحکیم اوغلی علی پاشا مجدداً سرعسکر نصب
اولندیغنه نظراً مطالب سابقه‌سنی بوکره دخی قبول ایتدیره‌میه‌جکنی وبین
العجم اسکی شان ورونقی قالمدیغنی استدلال ایله طالب مصالحه اولدیغندن
سلطان مراد رابع حدودی اساسیله بیك اللی طقوز سنه‌سی اواسطنده
عقد صلح اولندی وچوق چکمکسزین بعض امراسی خیانتیله شاه
مشار الیه کشتهٔ تیغ فنا اولوب کشور ایران ازسرنو شورش واختلال
ایله مالا مال اولمش ایسه‌ده جانب سلطنت سنیه‌دن مداخله وتعرض
اجراسندن اتقا قلندی
بوندن صکره سلطان محمود خان حضرتلرینك بقیهٔ ایام سلطنتی کمال شان
وعظمتله مرورایدوب بیك یوزاتمش سکز سنه‌سی صفرنده جمعه سلاملغندن
عودت وتپور قپودن سرایه دخول ایدرایکن آت اوزرنده ارتحال دار بقا
بیوردیلر نور عثمانیه جامع شریفنك اتمامنی قوهٔ قریبه‌یه کتورمش
وتربهٔ مخصوصه‌ده دخی بنا ایلمش اولدقلری حالده جانشینلری اولان برادرلری
سلطان عثمان خان ثالث حضرتلری جامع مذکوری تملك ایدنمك عزمیله

مرحوم مشارالیهی تربه‌یه دفن ایتدیرمیوب یکی جامع تربه‌سنه کوندرمش وجامع شریفی کندو نامنه تخصیص ایلمش ایسه‌ده سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری مکافاةً انی دخی یکی جامع تربه‌سنه دفن ایتدیرمکله نور عثمانیه تربه‌سی خالی قالمشدر خاقان مغفور سلطان محمود خان حضرتلری اوتوز بش یاشنده جالس سریر سلطنت ویکرمی بش سنه حکم فرمای ممالک دولت اولوب هنکام سلطنتلری دولتك اوان انحطاطنه تصادف ایتمشیکن مدت دولتلرنده ضایعات ملکیه واقع اولمدیغندن ماعدا بلغراد وسمندره واطه قلعه‌لریله صربستانی نمچه‌لولردن استردادە موفق اولمشدر ثبات اقوال وافعال ایله موصوف وفن موسیقی ولعب شطرنج ایله مألوف برپادشاه اولوب مهتاب کیجه‌لرنده سیر دریایه بغایت مائل ایدیلر یکرمی سنه قدر مستشار مؤتمنلری اولان دار السعاده اغاسی حاجی بشیر اغا مرجع انام اولوب هرطرفدن تقدیم اولنان نقود وهدایایی اغور همایونه فدا وفضله‌سیله استانبول وازمیر وسائر یرلرده مبرات کثیره وابنیهٔ جسیمه انشا ایلمشدر حتی اولوقتلرده دفتردار اولان عاطف افندی مرحومك مصارفات ذاتیه دفترلرنده هرای اغای مشارالیهه بیکر التون تقدیم اولنه کلدیکی مشهود فقیر اولمشدر اغای مشارالیهه خلف اولان حافظ بشیر اغا سلفی کبی حسن اداره واعتدال معامله‌یه قادر اوله‌میوب باخصوص توابعاتندن اولان مشهور سلیمانه ارخای عنان ایتمکله ومزبور دخی اطوار مغرورانه وافعال ملعونانه‌یی مرتبهٔ کماله ایصال ایلمکله سوبسو کفتکو حدوثنه باعث وطوائف عسکریه‌نك وقعهٔ وقواقیه کبی برحال ظهوره کتورملری اماراتی حادث اولدیغندن درحال اغای مشارالیه ایله مزبور سلیمان وامثاللری قتل واعدام ومنسوباتلری دخی نفی واجلا قلندی اواخر سلطنتلرنده واقع اولان اشبو حادثهٔ مدهشه‌دن بشقه احوال ردیه ظاهر اولمامشدر

سلطنت سلطان عثمان خان ثالث

پادشاه مرحومك برادری اولان سلطان عثمان خان ثالث حضرتلری اللی سکز یاشنده جالس سریر سلطنت اولوب کرك برادرلری مرحومك وکرك کندوسنك اولادی اولمامغله وبوقدر مدت حرمسرای پادشاهیده تنها نشین اولدیغندن مزاجلرینده تهور وطبیعتلرینده تغیر کلمکله دائما عزل

ونصب وكلا ايله مشغول اولوب بونك دخی سببی شهزادكانه سوء قصدی عزمنده بولنمسندن منبعث ایدوكی مشهور ایدی حتی حكیم اوغلی علی پاشایه بركون كمال غضبله بن شمدی سنی عزل ایدر وجالر كتخداسی علی اوسته یی وزیر ایدینوریم دیدكده اوت یاپارسكز لكن جمال علی پاشا اولور حكیم اوغلی علی پاشا اوله مز دیدیكی منقولدر بوحاله بناء اویله مسبوق الخدمه غازی بروزیری اوچ آیه وارمقسزین عزل ایدوب قتل ایلمك نیتیله قیز قوله سنده حبس ایتمشیكن والده سلطان شفاعتیله خلاص اولمشدر مشارالیه سلطان عثمان خان حضرتلری اوچ سنه دن ایكی كون نقصان سلطنت سوردكدن صكره بیك یوز یتمش بر صفرنده مرتحل دار اخرت اولمغله سلطان احمد خان ثالثك بیوك شهزاده لری سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری زیب ارای دیهیم عثمانی اولدیلر

سلطنت سلطان مصطفی خان ثالث

پادشاه نوجاه حضرتلری عقل ودرایت ایله متصف وكمال تصرف وامساك ایله متخلق اولدقلرندن خزائن كثیره جمع وادخار ایتمك وفنون مغیباته بغایت رغبت واعتمادلری بولنمق وطالعلرینی سعید وهروجهله غلبه یه مساعد كورمك جهتلریله ویتمش سكسان سنه دنبری روسیه لولرك ممالك اسلامیه حقنده اولان سوء نیتلری ان بان تجسم ایده كلسیله مسقولو اوزرینه اعلان حرب ایلمكی تصمیم ایدرلر ایدی لكن صدراعظم بولنان راغب پاشا برفاضل حكمت بین وفیلسوف رندایین اولدیغندن عساكر افرنجیه نك كسب ایلدیكی انتظامی وبالعكس جیوش عثمانیه نك حاصل ایتدیكی اغتشاش وعدم انضباطی مقایسه ایدرك تبین ایدن نتیجه یی تعبیرات حكیمانه ایله عرض وافاده ایتمكده وبعض مشاغل ارائه سیله چكشدیرمكده ایدی فقط بوبابده اقتضا ایدن اسباب مدافعه یی استحضار ایلدكجه هر نقدر سفردن اجتناب اولنسه وطریق مسالمته كیدلسه اكمال لوازم ایلدكدن ووقت وزمانی بولدقدن صكره خصمك اجرای تصمیماتدن كیرو طورمیه جغی بدیهی اولدیغی حالده راغب پاشانك تجدید نظامات عسكریه وتنظیم لوازمات حربیه خصوصلرینه اعتنا ایتمیه رك یالكز كندو وقتنك خوشجه كچمسنه حصر همت ایلسی یابالكلیه امیدسزلكندن ویاخود ملحوظ اولان مخاطرات خوفندن ناشی

اولوب سنجه دخی مابین ستین و سبعین تیه حیرتنده بولنمسی بوکا منضم اولمش دنیله بیلور ایسه ده علی کلا التقدیرین مشارالیهه موجب نقیصه عداولنمه بجادر

بیك یوز یتمش بش سنه سنده زوجنی اعدام ایله نائل تخت ایمپراطوری اولان مشهوره قترینه فتوحات فاخره واجراآت نافعه ایله روس ملتنك حسن توجهلرینی قزانمغه محتاج اولدیغندن له امورینه مداخله ایتمکه ومسقو دولتنك تاتارستان وترکستان حقنده اولان نیت استیلاکاریسنك قوه دن فعله چیقارلمسی اسبابنه تشبث ایلدی له بکزاده لرندن برقاچ کشی عرض محضرلر ایله استانبوله کلوب روسیه لونك خلاف عهدنامه اوله رق له دولتی امورینه مداخله ولهستانه عسکر ادخال ایلمسی غصب مقصدینه مبتنی ایدوکنی وبوندن صکره دولت علیه ممالکنه اطالهٔ دست تعدی ایده جکنی ادلهٔ قویه ایله سرد واتیان وسلطنت سنیه روسیه نك کسر تسلطنه همت ایدر ایسه شکرانهٔ لطف اوله رق پودلیا ایالتنی دولت علیه یه ترك واهدا ایده جکلرینی بیان ایلدیلر برطرفدن فرانسه ایلچیسی دخی کندو پولتیقه لری ایجابنجه حربه تشویق ومسقو اولولرك نیت وتصمیملرینی ایصال مرتبهٔ تحقیق ایتمکله بوبابده ارکان دولت عقد انجمن مشورت ایدوب کشاد سفر پادشاهك مطلوبی اولدیغنی بیلنلر کسب تقرب واقبال ایلك مقصدیله مزاج همایونه تبعیت واظهار صلابت ایله امر حربی تسهیل ولزومنی تصویب وتذکیر ایدوب بعضیلری دخی روسیه لو دولت علیه ایله حربی اختیار ایتمز ومعسکر همایون طونه یه وارمقسزین لهستانی تخلیه ایدر و پودلیا ایالتی کبی کثیر النما برمملکت قولایلقله کشور دولت علیه یه ملحق اولور دیدیلر

صدراعظم بولنان محسن زاده محمد پاشا پدریله اسکی سفرلرده بولنمش ومدت مدیده اوزی وخوتین محافظلقلرنده استخدام اولنمش اولدیغندن احوال سفر وسرحدانه واقف ودشمنك قوت وسطوتنه مطلع اولمق حسبیله لازم کلان محللرده ذخیره ادخار اولنمقسزین وحدودده بولنان قلاعك تحصین وتحکیمنه اعتنا قلنمقسزین دفعة اعلان حرب اولنمسنك خلافنده بولندیغندن ناشی معزول واناطولی والیسی سلحدار حمزه پاشا مسند وکالت عظمی یه

موصول اولدی شیخ الاسلام ولی الدین افندی صدر سابقله هم افکار
اولدیغی حالده بحکمته تعالی اوکونلرده فوت اولمغله حرب طرفلولرندن
پیری زاده عثمان ملا مقام مشیخته اعتلا ایلدی صدر جدیدك استانبوله
وصولندن برهفته مرورنده حضور همایونده مشورت عمومیه عقد اولنوب
کشاد حربه قرار ویرلمسنه مبنی بیك یوز سکسان ایکی سنه‌سی اواخرنده
روسیه ایلچیسی باب عالی‌یه جلب ایله لهستاندن مسقو عسکرینك اخراجی
وله امورینه مداخله‌دن بالکلیه کف ید ایلملری دولت علیه‌نك مطلوب
قطعیسی ایدوکی بیان ولهلو فرقه‌لرینی تعقیب اثناسنده مسقو عسکرینك
بالطه نام محله تجاوز وایصال خسارت ایتمش اولملری جهتیله واقع اولان
ضررك تضمینی درمیان اولندقده ایلچیء مومی الیه بو بابده دولتندن تعلیمات
جلب ایلك ایچون طلب مهلت ایلمش ایسه‌ده بودخی بیهوده اضاعهٔ وقتی
موجب اولوردنیله‌رك ایلچیء مومی الیه یدی قله‌یه حبس اولندی زیرا
اولعصرك حکمنجه تاتار وسائره‌دن روسیه ممالکنده خیلیجه تجار بولنه
کلدیکنه مبنی انلرك سلامتله بلاد اسلامیه‌یه خروجنه قدر الده رهن
بولنمق مقتضی ایدی حمزه پاشانك شعورنده اختلال مشاهده اولندیغندن
مدت صدارتی برایه وارمقسزین منفصل ورئیسلکدن رتبهٔ وزارتله نشانجی
نصب اولنان یاغلقجی زاده امین پاشا صدارت وسردار اکرملك مقامنه
واصل اولوب بیك یوز سکسان ایکی سنه‌سی ذی الحجه‌سنده جیوش
عثمانیه‌یی مستصحباً طونه‌یه طوغری عزیمت ایلدی کافهٔ مورخین سلطان
مصطفی‌نك بوسفری اچمسندن طولایی اعتراض ومحسن زاده‌نك اکر مطلقا
باب حرب کشاد اولنه‌جق ایسه باری سرحدانك ذخائر وسائر لوازماتی
استکمال اولنمق ایچون برسنه قدر مخابره ایله امرار وقت اولنسون
دیدوکنی ایراد ایدرلر واقعا بوصورت موافق نفس الامر ایدیسه‌ده
اللی التمش سنه‌دنبرو مسقولولر ممالك تاتار ولهی ضبط ایلك ایچون
حاضرلنمقده وایمپراطوریچه اولان قترینه دخی قوه‌دن فعله چیقارمق عزمنده
اولدیغی نزد دولتده مجزوم اولوب حتی عاطف افندی کتابخانه‌سنده
بررساله منظور فقیر اولمشدرکه مآلی مسقولولرك ازاق دکزنده وقوبان
واوزی نهرلری جوارلرنده متشبث اولدقلری تدارکات جسیمه‌یی واسباب

مدافعه‌سی نوجهله استحضار واستکمال قلنمغه محتاج ایدوکنی متضمن
اولوب سلطان محمود اول زماننده قبله الغمش اولدیغی نمایاندر ایش
بومرکزده اولدیغی حالده کرك قریم حوالیسنده وکرك اوزی وبندر قلعه‌لرینه
وبالخصوص ساحلدن اوتوز قرق ساعت ایچروده بولنان خوتین قلعه‌سنه
استحکام ویرلمك واسباب مدافعه استکمال قلنمق شویله طورسون لایقیله
ذخائر ومهمات حربیه وعساکر مستحفظه بیله وضع اولنمامشیکن هرنه
صورتله مماشات اولنسه البته برقاچ سنه ظرفنده کانون حرب وقتال
شرر افشان اولمق مقرر ایدی غایتی سلطان مصطفی‌نك تشبثاتی تعجیل
حربی مؤدی اولدی موکب همایون طونه‌یی عبور ایله بندره عزیمت
و عسکره خان تبه‌سنه عودت ایدوب مسقولولر دخی طورله نهرینی
بالمرور خوتین قلعه‌سنی محاصره ایلشلر ایسه‌ده مولدوانجی علی پاشاوقریم
خانی دولتکرای خان عساکر کافیه ایله ارسال ومسقولولر عودته اجبار
اولندیغندن طورله‌یی قارشویه کچوب ممدود اولان کوپریلرینی رفع ایلدیلر
سردار اکرم امین پاشا پیمانهٔ پیمان کلیاً قیریلوب دوکلمکسزین مصلحته
برنتیجه ویرلمك امیدیله روسیه ایلچیسی معاً استصحاب ایتمشیکن انعکاس
کأس تخیل ایله دم بسته وسوق اولنان جیوش کافیه‌یه کافی ذخیره
ادخار قلنمدیغندن ادارمجه اولان عسرت وانضباطجه کورلان
نواقص المیله خسته اولدیغندن استعفایی متضمن بعض تعبیرات ایله
تقدیم معروضات ایلشیدی بناء علیه سکسان اوچ سنه‌سی ربیع الاخرینك
طقوزنجی کونی معزول ومقام صدارته مولدوانجی علی پاشا موصول
اولدی

اردوی همایوندن قاچوب کلان طوائف عسکریه ظفره فروشلری امین
پاشانك بطائتندن شکایت واکر عسکره رخصت ویرسه روسیه‌یی مضمحل
ایدر ایدك دیه‌رك سترعیوب فراره مباشرت ایلدکلریله احوال عالمدن بیخبر
سرای اغواتی بیننده بوکفتکو کسب اهمیت ایدرك طوائف عسکریه‌یی
تلطیف مقصدیله بیچاره امین پاشا کشته تیغ قضا اولدی

مولدوانجی علی پاشا خوتینده اعمال عسکر ایله مشغول ایکن موسم حربده
نائل صدارت اولوب شمالك نقربندن ناشی مسقولونك طرد ودفعی

موفقیتیله اکتفا ومشتایه عودت خیرلو اوله‌جغی اصحاب آرا جانبندن القا
اولنمسی اوزرینه کندوسیدخی بوصورتی تصویب ایلمش ایسه‌ده خوتین
صحراسنده التمش بیك قدر عساکر مجتمع وبلا محاربه رجعت ایلسه
سلطنتك تهمتیله متهم اوله‌جغی بدیهی اولدیغندن بالضروره طورله نهری اوزرینه
کوپری قوردیروب قارشو طرفه امرار عسکر ایلدی اولحوالیده
بولنان روسیه فرقه‌لری کرکی کبی تضییق اولنوب حتی بوخبرلرك شیوعندن
ناشی پترسبورغده قترینه علیهنه اختلال اماره‌لری ظهوره کلمشیکن بحکمة
تعالی برقاچ کون ممتد اولان باران سببیله طورله نهری طاشوب کوپری‌یی
شکست ایلدیکندن قارشوده بولنان عسکرك برمقداری تدارك اولنه‌بیلان
قایقلر ایله برویه النوب ماعداسی ومهمات کلیه محو وپریشان اولدی
بوکیفیتك وقوعی وشتانك حلولی سببلریله طوائف عسکریه طاقم طاقم
فراره باشلادقلرینه وفقدان ذخائر ومهماتدن ناشی خوتین قلعه‌سنه وضع
عسکر ومحافظه ایلك ممکن اولمدیغنه مبنی قلعهٔ مرقومه بلاجنك وجدال
ترك اولنه‌رق هزار اندوه والم ایله صدر اعظم خان طبه‌سنده اولان اردوی
همایونه واورادن دخی مشتا اتخاذ اولنان باباطاغنه رجعت ایلدی مسقوولولر
خوتین قلعه‌سنی ضبطدن صکره بغدان وافلاق ایچنه یاییلوب فقط اوزی
وبندر قلعه‌لری اوزرلرینه هجوملرنده مغلوب ومنکسر اوله‌رق چکیلوب
کیتدیلر

صدر اعظم مولدوانجی علی پاشا درت آیدن زیاده‌جه مسند صدارتده
بولنوب خوتین قلعه‌سنك ترکی تهمتیله سنهٔ مزبوره شعبانده معزول وعوض
پاشازاده خلیل پاشا صدر صدارته اعتلا ایدرك باباطاغی مشتاسنده بولنان
معسکر همایونه داخل اولدی اولبهار حلولنده قریم خانی ایله بغدان
سرعسکری عبدی پاشا یاش استخلاصی نیتیله حرکت ودرجنك اول خان
طبه‌سنده بولنان روسیه فرقه‌سنك طرد وتنکیلنه مباشرت ایدوب لکن دشمن
استحکام التنده بولندیغندن ظفر میسر اولمامغله وروسیه قوماندانی
رومانجوف اطرافده بولنان عسکرینی جمع ایدرك یکرمی بشبیك کیشیدن
مرکب براردو ایله کلمکده ایدوکی استخبار قلنمغله موکب همایوندن استمداده
باشلادیلر بناء علیه یکیچری اغاسی قپو قیران محمد پاشا بالجمله یکیچری

نقرانیله اعزام وقرتال صحراسنده امرار قلندی لکن دشمن بونلرك اجتماعنه میدان ویرمیوب بغتةً عبدی پاشا اردوسنی باصوب پریشان ایلدیکندن یکیچری اغاسی بولندیغی یرده توقف وبالذات صدر اعظمك ورودی لزومنی اشعار ایلدی بوسنه طونه نهری فوق العاده طاشدیغندن جسر انشاسنه مقتدر اولنه مامسیله صدر اعظم اردوسنك قارشویه نقلی مشکل ومخاطره‌لی اولدیغی درکار ایسه‌ده قارشوده بولنان اوقدر جیوش اسلامیه‌یی حال اضطرابده ترك ایتمك دخی قابل اولمدیغندن بیك یوز سکسان درت سنه‌سی ربیع الاخری اوائلنده اجیق تعبیر اولنور مراکب نهریه ایله ایساقجیدن قرتال جانبنه عبور اولندی روسیه قوماندانی عبدی پاشا عسکرینی تعقیب ایله مشغول ایکن کندو قوتنك اوچ بش مثلی اولان صدر اعظم اردوسنه تصادف ایدوب ارقه‌سنده دخی جنود تاتار ایله قریم خانی موجود اولمسیله عینیله بالطه‌جی محمد پاشا وقعه‌سی کبی برحال خطرناکه کرفتار اولدیغنی مشاهده ایلدکده مأیوسانه هجومدن غیری چاره قالمدیغنی مطالعه ایدرك متفرقا کلکده اولان عسکرینك جمعنه مسارعت ایلدی اردوی همایون بلا افاته وقت متصدیٔ حرب وقتال اولسه مسقولولرك اجماع عسکر وترتیب وتعبیه‌یه وقت بوله‌میه‌جقلری میدانده ایکن متریس قازمق عزمیله اولکون وکیجه امرار ودشمنك محتاج اولدیغی وقته روی مساعده اظهار اولنمغله ایرتسی کونی وقوعبولان محاربه‌ده انتظام عسکر دشمن کثرت جیوش اسلامیه‌یه غالب کله‌رك بالجمله طوپ ومهمات نصیب اعدا اولدی صدر اعظم بعض ارکان دولت وپیاده عسکریله مراکب نهریه‌یه راکبا طولیچی طرفنه مرور ایدوب اکثر وزرا ویکیچری اغاسی قپوقران محمد پاشا ورئیس افندی وسواری عسکری اوزی وبندر ویرکوی طرفلرینه طوغری منتشر ومؤخرا طاقم طاقم مشتا اتخاذ اولنان بابا طاغنه واصل اولدیلر

بوسنه‌نك وقوعات مدهشه‌سندن بریده دونمای همایونك احتراقی ماده‌سیدر شویله‌که بدایت حربده روسیه‌لونك اق دکزه دونما سوق ایتمك تدارکاتنده بولندیغی فرانسه‌لولر طرفندن اخبار اولندقده امکانی اولوب اولمامق حقنده تردد اولنمقده ایدی مسقولولر ایسه بحر بالطقدن سوق ایلدکلری برقاچ قطعه

سفن حربیه‌لرینی انکلتره وفلمنك ووندکلولردن اشترا ایلدکاری سفاین
واستیجار ایلدکاری ضابطان ونفرات بحریه ایله تقویه ایلدکدن صکره
موره صولرنده کورینوب مانیه اهالیسندن وسائر مستعد فساد اولان محللر
اشقیاسندن برطاقم رعایایی بالاضلال اعلان عصیان ایتدیردیلر بناءعلیه
صدر اسبق محسن زاده محمد پاشا درحال موره سرعسکری نصب اولنه‌رق
ارسال قلنمغله وقوعبولان محارباتده جمعیت اشقیا تأدیب وتدمیر وشورش
جزیره ازاله قلندی قپودان دریا بولنان حسام الدین پاشا دخی دونمای
همایونی بالاستصحاب بحر سفیده عزیمت ایلدی دشمن دونماسیله
لدی التلاقی ایکی دفعه محاربه اولنوب قپودانهٔ همایون اولان جزایرلی
حسن بکك سوار اولدیغی قالیون مسقولورك قپودانه‌سنه چاتوب تسخیر
ایتمك صددنده ایکن اتش ظهوریله ایکیسی دخی محترق اولدی وطرفین
دونمالری یکدیکرندن ایریلوب سفن اسلامیه چشمه لیماننه دخول ایلدی
برقاچ کون صکره که بیك سکسان درت صفرینك عشر اخیریدر روسیه
دونماسی لیمان اغزینه کاوب برطرفدن طوپ انداختیله عساکر اسلامیه‌یی
اشغال وبرجانبدن تدارك ایلدکاری اتش کمیلرینی دونمای همایون اوزرینه
سوق وایصال ایتمکله وسفن اسلامیه قاعده‌سز وغایت صیق اوله‌رق
لنکر انداز اولمش بولنمغله تحریك وتفریقه میدان وامکان بولنمدیغندن
جمله‌سی سوختهٔ اتش خسران وقپودان پاشا ایله اجلی کلمیان جیوش موحدین
ساحل نجاته پویان اولدیلر بوپیام فجیع واصل سامعهٔ دولت اولدقده
مشارالیه حسن بك بالوزاره قپودانلق وبوغاز سرعسکرلکی ایله چناق
قلعه‌سنده اقامه واحوال سفریه برطرف اولنجه‌یه دکین سفن تجاریه‌نك
لیمانلردن خروج ایتمامسی لازم کانلره تنبیه واشاعه قلندی روسیه‌لولر
لمنی قلعه‌سنی محاصره وتضییق ایدرك ضبط ایلك درجه‌سنده ایکن قپودان
مشارالیه تدارك ایلدیکی نقلیه سفینه‌لریله جزیره‌نك جهت اخراسنه عسکر
دوکوب دشمنی قهر وتدمیر وبرقاچ قطعه طوپلرینی تسخیر وجزیره‌یی
اعدادن تطهیر ایتمکله بوکیفیت فی الجمله موجب تشفیٔ درون ومستلزم
توجه همایون اولوب بعدازین القاب ومناشیرده مشارالیهك نامی غازی
اضافه‌سیله معنون قلنمسی حقنده فرمان پادشاهی صادر اولدی سنهٔ

ایسه‌ده روسیه امرالی اشتانکوی جزیره‌سنه دخی عسکر دوکمش ایسه‌ده بنه هزیمت ناعشه و تلفات کثیره‌یه کرفتار اولدی و اول اوانده مصرده علم افراز عصیان اولان بولوت قپان علی بکله اتحاد و مصری حکومت سلطنت سنیه‌دن تفریقه تشبث ایلمش اولدیغی حالده ازمدت ظرفنده یکدیکرندن سلب امنیت ایلملریله بوبابده دخی نائل مطلب اوله‌مدی حاصل کلام مسقولولرک اشبو غلبهٔ بحریه‌لری اقدکزده سلطنت سنیه‌یه خیلیجه یاره‌لر اچمغه قابلیتلی ایکن جناب حق امرال علکسینک رابطه‌سزلغی سبب خلق ایدرک امت مرحومه‌یی مضرات ملحوظه‌دن امین ایلدی

صدراعظم خلیل پاشانک قرتال انهزامی سببیله رونق واعتباری زائل اولدیغندن سکسان درت سنه‌سی شعبانده معزول وقره‌طاغ عصاتنک تأدیب وتربیه‌سی موفقیتله نائل شهرت اولان بوسنه والیسی سلحدار محمد پاشا مقام صدارت وسرداری‌یه موصول اولمغله بابا طاغنده مشتانشین اولان اردوی همایونه مواصلت ایلدی لکن سردار اکرمک طونه‌یی قارشویه کچمامسی وطرف طرف سرعسکرلر تعیینیله تشکیل دشمن خصوصلرینه اعتنا ایلمسی غایت خفی اوله‌رق باخط همایون امر وتنبیه بیورلمش اولدیغندن بیک یوز سکسان بش سنه‌سی اوائلنه تصادف ایدن فصل ربیعده ممالک اسلامیه‌نک هرجانبندن فوج فوج وارد اولان جیوش موحدین ودین سرعسکری محسن زاده محمد پاشا وافلاق سرعسکری عزت احمد پاشا واوزی سرعسکری شاهین علی پاشا معیتلرینه وطونه ساحللرنده بولنان وزرا وامرا رفاقتلرینه تقسیم وارسال قلندی بناءعلیه اوائل موسم صیفده اوزیده وطونه بوینده واقع اولان محاربانده اهل اسلام منصور ومظفر اولمش ویرکوی قلعه‌سی استرداد ومسقولولرک بش اون قطعه طوپلری ضبط قلنمش ایسه‌ده موسم حریفده جیوش اسلامیه‌نک مملکتلرینه رجعتلری سببیله دشمن طونه‌یی بوطرفه کچوب ایساقجی وطولچی ساحللرینی استیلا ایلمشیدی بابا طاغی صحراسنده خیمه‌زن اقامت اولان اردوی همایونک اطرافنه استحکام یاپلیق وشاید بغتة دشمن ظهور ایدر ایسه مدافعه قلنمق کبی اسباب احتیاطیه‌یه تشبث اولنمدیغی مسقولولرک جمله تحقیقاتندن اولمق حسبیله التی بیک کشیدن عبارت بردشمن فرقه‌سی

موكب همايون اوزرينه صولت ايتدكده معسكر اسلامده اعدای وارده‌نك يرقاچ مثلی عسكر موجود ايكن احتياطسزلق وعدم اداره بليه‌لريله مقاومت اولنه‌ميوب سردار اكرم وبالجمله اركان اردوی همايون فرار كنان پازارجغه عزيمت واكثر طوپ ومهماتی اعدايه ترك ايلديلر

ودين سرعسكری محسن زاده محمد پاشا قلفات جانبنه چكوب طونه ساحليله يركوی‌يه طوغری كلمش واوحواليده بولنان وزرا وامرانك التحاقيله معيتنده اوتوز بيك قدر عسكر تجمع ايتمشيدی مشاراليه مزاج جيوش واحوال دشمنه واقف ارباب حزم واحتياطدن اولمغله صنوف عسكريه‌نك و نمايش جمعيته فريفته اولان وزرا ورؤسانك دشمن اوزرينه كتمك حقنده اولان خواهشلرينه اعتماد والتفات ايتميه‌رك يكيچری طائفه‌سنه خطاباً سز حسب القانون پياده عسكر ايكن شمدی جمله‌كز اسب سوار اولديغكزدن وترتيب صفوف حربيه‌ده ايسه پياده‌يه احتياج دركار ايدوكندن اكر اتلريكزی ترك ايدر ايسه‌كز شمدی حركت ايدرم ديه‌رك اجرای نصيح وپنده اغاز ايلمش ايسه‌ده تأثيری كوريله‌مديكی وبر ايكی ای مقدم روسچق سرعسكری محمد پاشانك دشمن اوزرينه حركتده عدم مسارعتی بين العسكر خيانتنه حمل قلنه‌رق كشتهٔ سيف عذر قلنديغی جهتلرله بالضروره بكرشده بولنان دشمن فرقه‌سنی طرد ايلمك اوزره حركته قرار ويريله‌رك كزيدهٔ عسكر عزت احمد پاشا وديكر احمد پاشا معيتلريله ايلرويه سوق وارسال اولنوب سرعسكر پاشا دخی قوة الظهر اولمق اوزره بقيهٔ جنود ايله يركوی صحراسنده آرام ايلمكده ايكن عساكر مرسوله درجنك اول منهزم وپريشان و فراريلرك ورودی سرعسكر اردوسنك دخی ان واحدده طاغلمسنه بادی اولديغندن چارناچار سرعسكر مشاراليه دخی روسچق جانبنه مرور ايلدی

بوسنه‌نك حادثات مكدره‌سندن بريسی دخی قريم استيلاسی اولوب تفصيلی شو وجهله‌دركه كچن سنه بروس اردوسی اورقپوس جوارينه رهبت بخشای وصول اولدقده قريم سرعسكری سلحدار ابراهيم پاشا معيتنده بولنان جنود عثمانيه ايله موكب خانی‌يه التحاق ايدرك مدافعهٔ دشمنه صرف يارای قدرت ايلريله مسقولولر رجعته مجبور اولمشلر ايدی بناءعليه روسيه‌لولر طريق مكر واغفاله

سلوك ايله بعض سلاطين وامراى تاتاره سز سلالهٔ جنكيزيه‌دن بر حكومت مستقله اولديغمز حالده برمدتدن برو ال عثمانك تحت حكم واداره‌سنه دخول ايلديككمز حسبيله حقكزده درلو درلو معاملات تحقيريه اجرا ويمادتا كندو مملكتلرى واليلرى مثللو عزل ونصبكزه ابتدار ايده‌يورلر اكر بزله اتفاق وعهد وميثاق ايدر ايسه‌كز استقلال قديمكزك استرداد وازسرنو تأسيسنه متعهد اولورز ديه‌رك سبكمغزان قومى اضلال ايلمريله سرعسكر مشار اليهك تدارك لوازمات حط وترحالنده ابراز مشكلات وقاعده‌ٔ يكجهتى ومعاونتكاريده اظهار نفاق ايلدكارينه مبنى سرعسكر مشار اليه مشتانشين اولديغى كفه‌دن حركته قادر اوله‌مديغى حالده بيوك برمسقو اردوسى بيك يوز سكسان بش سنه‌سى اوائلنده قريم جزيره‌سنك قاره‌يه محل اتصالى ومدخل ومخرجى اولان اور بوغازى جوارينه وارد اولدى اور قلعه‌سنك جانب سلطنت عثمانيه‌دن محافظه‌سنه مأمور اولان طوپجى شردن چكديلرى محاربهٔ دشمن ايله مشغول ايكن مجلوبين تاتار قلعه قپولرينى اجوب دشمنى ايچرويه الديلر بوندن صكره قريم خانك يانده بولنان جمع اندك شمار ايله وقوعبولان مهاجاتى نتيجه پذير اولمامغله خان مشار اليه عودت وساحلدن بركمى‌يه بنوب استانبوله عزيمت ايلدى مسقو اردوسى قول قول اوله‌رق درون جزيره‌يه پاى انداز تعدى اولمغله ساحلده بولنان اهالى سفينه‌لر ايله ممالك اسلاميه‌يه فرار ومقتدر اوله‌ميانلر عيال واولادلرينى صعب المرور طاغلر باشلرينه‌چيقاروب انجام كاره انتظار ايلديلر سرعسكر ابراهيم پاشا بوحالك ظهوريله دمبستهٔ حيرت ايكن امراى تاتاردن اور بكى كلوب مسقولو ايله اولان معاهدهٔ خفيه‌لرينى اظهار ايتمكله بوكيفيت دخى جنود عثمانيه‌نك پريشانلغنه بادى وسرعسكر مشار اليهك كرفتار قيد اسار اولمسنى مؤدى اولدى

صدر اعظم سلحدار محمد پاشا اطعمهٔ نفيسه والبسهٔ فاخره‌يه مبتلا اولوب مهام سردارى شويله طورسون خود بخود امور دائره‌سنى اداره‌يه بيله مقتدر دكل ايكن حكم قضا صدارتنى اقتضا ايتمشيدى اردوى همايونك پريشانلغى ووقوعات سائره‌نك انضمامى اسبابيله بيك سكسان بش سنه‌سى

شعبانـده عزل اولنه‌رق مهر صدارت محسن زاده محمد پاشایه ارسال قلندی وغرائبدن اوله‌رق مشارالیهك منهزما روسجقه ورودینك ایرتسی کونی وصول بولدی صدر جدید موکب همایونی شمنی‌یه جلب ایدوب اوراسنی مشتا واس الحرکات اتخاذ ایلمش واستحکامات قویه ایله تحصین ایتمش اولمغله بعدازین یوز سنه قدر اوراسی مرکز عسکریه اولدیغی مشارالیهك درایت وکیاسته بر دلیل علنیدر

بو سنه‌نك اواخرنده یعنی موسم شتاده پروسیالولرك توسطیله عقد متارکه اولنوب سنهٔ اتیه اوائلنـده دولت علیه مرخصلری یکیشهرلی عثمـان افندی ایله یسنجی زاده وروسیه مرخصلری ارلوف وابرشقوف بکرشده‌لدی الاجتماع روسیه‌لولر اولا مصارفات سفریه‌نك تضمینی ثانیا طائفهٔ تاتارك سربستلکی ثالثا یکی قلعه وکرش لیمانلك کندولرینه ترکی وقبلرون قلعه‌سنك هدمی رابعا روسیه‌لویه التجا ایدن بغدان ویوده‌سی لیغورك علی طریق الوراثه بغدان امارتنه نصبی خامسا سیرسفاین تجارت وکرجی اسراسنك منع بیع وشراسی مثللو برطاقم موادی درمیان ایلدیلر عثمان افنـدی اقچه ایله ایشی تسویه ایلمك قیدینه دوشوب سربستیٔ تاتار وترك قلاع ماده‌لرینه یناشماق قاضیعسکرلر جانبندن کندوسنك بر ورطهٔ عظیمه‌یه القاسنی مؤدی اوله‌جغنی مطالعه ایلدیکنه وارلوف دخی ایمپراطوریچه‌نك قدیما منظور نظر افتضاحی اولدیغی حالده هنکام غیبوبتنده کندوسنه بعض شریك ورقیبلر پیدا اولدیغنی استماع ایدرك قرار وارامه صبری قالمامسیله برابر ایشك دخی نتیجه پذیر اولمسندن امیدی منقطع اولدیغنه مبنی عروس صلحی دراغوش ایده‌میه‌رك طرفین یکدیکرندن مفارقت ایلدیلر

صدراعظم صلحك انعقادینه وهیچ اولمز ایسه مذاکراتك تمدیدیله تنظیم مهمات وترفیه عسکر حصولنـه مترقب ایکن بو وجهله ایشـك قیرلمسندن بغایت منفعل اولمغله روسیه فلدمرشالی ایله بالمخابره سـنهٔ اتیه نوروزینه قدر تکرار عقد متارکه اولنه‌رق رئیس الکتاب بولنان عبدالرزاق افندی جانب دولت علیه‌دن وسالف الذکر ابروشقوف روسیه دولتی طرفندن مرخص تعیین وینه بکرشده ترتیب مجلس مذاکره قلندی اول امرده مواد متفرعه قرارلشدیرلدقدن وتضمین سفر طی اولنـدقدن صکره

استقلال تاتار وترك قلاع مادهلری موقع تذكره قونیلوب مسقولولرك اساس
مطلوبلری ایسه بونلر ایدوكندن بوبابده مباحث كثیره جریان ایلدی شویله كه
روسیه مرخصی تاتار طائفه سی دولت علیه یه مربوط اولدقجه حمایه یه مغروراً
ممالكمزه هجومدن كیرو طورمامقده اولملریله استقلاللرینی طلبدن مقصدمز
بو محذورك ازاله سی اولوب ینی قلعه وكرش لیمانك یدمزده اولمسنی طلب
دخی سفاین تجاریه مزك بحر ازاقده سربستئ مرور وعبوری ارزوسنه
مبتنیدر دیو چوجقلرك بیله قانع اوله میه جغی اقوال بیالده ثبات ودولت
علیه مرخصی دخی استقلال تاتار اجتماع خلیفتین قضیه سنی منتج اوله جغی
جوابیله مدافعه ایلمش ایسه ده بونلر تصدیق اولنمدقجه صلحك امكانی
بولنمیه جغی تعین ایتدیكندن چارناچار تاتار قومی وحكمدارلری مستقل
اولوب فقط اهالئ قریمك انتخاب ایلیه جكلری خانلره طرف سلطنت
سنیه دن تشریفات كوندرلمك وخطبه لرده كما فی السابق نام پادشاهی یاد
اولنمق وقاضیعسكر افندی طرفندن قریم قاضیعسكرینه بلا بدل مراسله
اعطاسیله احكام شرعیه اجراسنه مأذون ایدلمك وقریم قلاعنده دولت
علیه عسكری بولنمامق شرائطیله سربستئ تاتاره وطمان قارشوسنده واقع
جزیرهٔ صغیره یه ایستر ایسه دولت علیه برقلعه بنا ایدوب ایچنه مستحفظ
قویمق اوزره ینی قلعه وكرش لیمانك روسیه دولتنه تركی خصوصلرینه
قرار ویریله رك مرخص افندی طرفندن جانب سردار اكرمی یه اشعار
كیفیت قلندی انك اوزرینه اردوی همایونده موجود وزرا واركان
وضابطان عسكریه مواجهه سنده مواد مبسوطه اوراقی قرائت وایشك
زیر وبالاسی بالاطراف مطالعه وتدقیق اولندقده احوال حربیه ومشوار
عسكریه یه نظراً فیما بعد دوام سفرده فائده غیر ملحوظ وبوندن اهون
شرائطه دسترس اولنمیه جغی محسوس اولمق حسبیله مواد مرقومه نك
قبولی حقنده اتحادارا حاصل اولدیغی حالده صدر اعظم غایت موسوس
ومتوهم اولدیغندن ایشی قطع ایتموب رأی همایونه تعلیق ایدرك
عرض وتلخیص ایلدی وبونك سببی دخی كویا سلطان مصطفی
خان حضرتلری انعقاد مصالحه یه طالب كورینور ایسه ده
اردوی همایونجه قطع وتنظیم اولنمسی ارزوسنده ومظهر تعریض اولور

ایسه یاپانره تحمیل مسئولیت ایدرك هر بریسنی بر جانبه نفی وتبعید ایله
خلقك لساندن تخلیص کریبان ایتمك عزمنده بولندیغنی قاضیعسکرلردن
بریسی عبدالرزاق افندی‌یه اخبار وبو سوزك پادشاهك اغزندن استماع قلندیغنی
بالواسطه تذکار ایلمسیله افندیٔ مشارالیهك وسائر اردوارکانننك موجب توحشلری
اولمسی قضیه‌سی ایدیکه بر بوش بوغازلق سلطنت سنیه‌نك نه درجه‌ده ازدیاد
خساریبی مؤدی اولدیغی وقوعات آتیه‌دن معلوم اولور رکاب همایونده
عقد اولنان مجالس عدیده‌ده موادمذکوره موقع بحث ومذاکره‌یه قونلدقده
لوازمات حربیه واسباب غلبه‌دن غافل ویالکز کثرت عسکر موجب فوز وظفر
اولور اعتقادنده بولنان جاهلر اردو خلقنك عین مشاهده مجزوملری
اولان مجبوریتی تفکر ایتمیه‌رك شرائط مزبوره بروجهله قابل التجویز
اولمیه‌جغندن بحثله بویله‌لکله ایش بتمز ودشمن برایو قلیج یمدکجه دلخواه
اوزره مصالحه‌یه رغبت ایتمز دیوب وارد اولان قرارنامه‌یی اعدانك
قبول ایتمیه‌جکی درجه‌ده تعدیل وطرف سردار اکرمی‌یه توصیل ایلدیلر
بناءعلی ذلك شهباز خون افشان حرب وقتال هوای وغاده تکرار طیرانه
اقبال ایتمکله طرفین اردولری حرکات حربیه‌یه مباشرت ایلدی
سکسان یدی سنه‌سی اوائلنده روسیه فلدمرشالی رومانجوف بالذات سلستره
اوزرینه قادمه جنبان صولت اولوب اوراده بولنان واردوی همایوندن
سوق اولنان جیوش اسلامیه ایله بش اون کون علی الدوام ایقاد نائرهٔ
جنك ایدرك بالاخره تلفات کثیره‌یه مبتلا ومکسوراً طونه‌یی قارشویه
کچمکه مجبور اولدی وحین مرورلرنده کوپری قیرلمغله پك بیوك برمخاطره‌یه
کرفتار اولمشیکن طرف اسلامدن کسب اطلاع اولنه‌مامسی بیوك برفرصتی
ضایع ایلدی
بوندن صکره روسیه‌لولر دوبریجه‌ده بولنان قوتلرینی تکثیر و پازارجق
سرعسکری نعمان پاشا اردوسنه هجوم ایدرك ایکی دفعه بوزمشلر
ایسه‌ده موکب صدراعظمیدن پیدرپی عسکر ومهمات ارسالیله مدافعه‌یه
اقدام اولدیغنه ووارنه‌یی محاصره ایدن دشمن فرقه‌سی دخی منهزماً
رجعت ایلدیکنه مبنی اوراده پایدار اوله‌میوب عودته مضطر اولدیلر
قریم خلقنك بعضیلری مسقولونك فریقهٔ مکر والی اوله‌رق اولکی سنه

عقد معاهده ایله دشمن مملکتلرینه ادخال ایلمشلر ایکن روش حالدن وخامت عاقبتی استدلال وطرف دولت علیه‌دن استعانه واستمداده اغاز ایلملریله اسبق قریم خانی دولتکرای خان استانبوله جلب وقریمك تخلیصی حقنده اولان مطالعه‌سی سؤال اولندی انك سوق و تعریفی اوزرینه جانیك محصلی حاجی علی بك معرفتیله اوحوالیدن یکرمی بیك قدر پیاده عسکری بالترتیب لوازم ومهماتلری تنظیم ومحصل مومی الیهه دخی رتبهٔ وزارت احسان اولنه‌رق خان مشارالیهله مرافقة وسفینه‌لره ارکاباً قریم جانبنه ارسال قلندیلر بونلر سواحل قریمه واصل اولدقده طوائف تاتاردن کلیتلی ادم تجمع ایدرك جزیره‌نك تخلیصنی قوهٔ قریبه‌یه کتورمشلر ایسه‌ده سنهٔ اتیه اوائلنده بالضروره عقد مصالحه‌یه مجبوریت الویردیکندن ثمرهٔ نافعه اقتطافنه میدان قالمدی

بوسنه‌نك ایام صیفی وقوعات مبسوطه ایله کذران ایلدیکندن شمنی صحراسنده خیمه‌زن ارام اولان موکب همایون درون قصبه‌یه نقل ایله مشتانشین اولدی

بیك یوز یکرمی طقوز تاریخنده متولد ویتمش برسنه‌سی صفرنده جالس دیهیم عثمانی اولان پادشاه زمان سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری اشبو سکسان یدی سنه‌سی ذی القعده‌سنك سکزنجی کونی منزولاً مرتحل دار آخرت اولمغله برادر کهترلری سلطان عبدالحمید خان ابن احمد خان ثالث حضرتلری زیب ارای تخت خلافت اولدیلر خاقان مغفو بالذات ادارهٔ امور سلطنت ایدن پادشاهلردن اولوب غایت متصرف وسفاهتدن مجتنب اولمغله نقود کثیره ادخار ایتمش ایسه‌ده سببیتی کندیسنه عزو اولنان روسیه سفری اغورنده صرف واستهلاك ایتمشدر مع مافیه ایازمه‌ولاله‌لی جامعلرینی بنا وزلزله‌دن منهدم اولان فاتح جامع شریفنك یالکز شادروان حولیسنی ابقا واصل جامع شریفی مجدداً انشا ایدوب یکی خان ولنغه قپوسنك خارجنده واقع ریختم وابنیهٔ سائره مثللو اثاره دخی موفق اولمشلردر

مقابلات واقعه‌نك اکثریسنده اکرچه روسیه‌لولر مظهر غلبه اولمقده ایسه‌لرده بش التی سنه‌درنمنده اولان محاربات کرك عسکر وکرك اداره‌لرنجه انواع مشکلاتی مستلزم وبالخصوص مسقوه طرفلرنده ظهور ایدن بوهاجینه نامنده برخارجنك کون

بكون جمعيتى متزايد ودائرهٔ فسادى متوسع اولمقده ايدوكندن ومرام اصليلرى اولان ترمیم تسخیری مقدماتنی استحصال ایاش بولنـدقلرندن انفساد صلحه خواهشگر ایدیلر انجق اطرافده غوغا ایتمك وطونه ساحللرنده اولان قلاعی تسخیر ایلمکله سلطنت سنیه یی صلحه اجبار قابل اوله میه جغنی تفرس ایتملریله هیچ برجانبه باقیوب طوغریجه موکب همایونی محاصره وتضییق ایدرك واصل امال اولمق تدارکنه شروع ایلدیلر بناء علی ذلك اشبو سکسان سکز سنه سی اول بهارنده مرکز اردوی همایون اولان شمنی یه طوغری حرکت ایتدکاری واصل مسامع ارکان دولت اولدقده دها عساکر اسلامیه تماميله مجتمع اولمدیغندن دشمنك بوحرکت ناکهظهوری موجب تلاش اولوب نه حال ایسه الده بولنـان صنوف عسکریه دن برقوهٔ مفرزه ترتیب وپیاده سی یکیچری اغاسی یکن محمد پاشا وسواریسی رئیس الکتاب عبدالرزاق باهر افندی معیتنه ویریله رك لاجل المدافعه بعث وتسریب اولندی ایسه ده سکز اون ساعت مسافه ده واقع قوزلیجه جوارنده واقع اولان محاربه ده منهزم ورجعت قهقری ایله اردوی همایونه عازم اولدقلرندن مسقولولر بلا حائل شمنی پیشکاهنه ورود ومعسکر اسلامی محاصره وتضییقه بذل مجهود ایلدیلر

ایکی سنه دنبرو انشاسنه بذل قدرت اولنان شمنی استحکاماتی ایچنده وکاه طشره یه چیقـارق اون بش کون قدر محـاربه اولنوب اکرچـه دشمنك صولت وهجومی دفع اولنمقـده ایدی لکن اردوی همـایونك بووجهله محصوریتی ومسقولولری تهدید ایده جك خارجده برقوهٔ احتیاطیه بولنمامسی جهتیله امتداد محصوریت اردو ارکانه باعث خوف ودهشت اولدیغنه وفلدمرشال طرفندن طلب صلحی ولاجل المذاکره مرخص ارسالنی متضمن مکاتیب توارد ایلدیکنه مبنی کتخدای صدر عالی احمد رسمی افندی مرخص اول وغلوی عسکر ایله فراره مجبور اولان عبدالرزاق افندی اوزرینه رئیس نصب اولنـان ابراهیم منیب افندی مرخص ثانی تعیین اولنه رق بالارسال قینارجه مصالحه سی نامیله مشهور اولان واتیده عیناً صورتی ترقیم قلنان صلحنامه احکام مضره سی چارناچار قبول وتعاطئ سندات اولنه رق التی سنه دنبرو شررافشان اولان اتش حرب وقتال زیر رماد مصالحه ده تستر ایلدی برقاچ کون صکره اردوی همـایون استانبول جانبنه عودت

واثنای راهده صدراعظم محسن زاده محمد پاشا ارتحـال ایتمکله رکاب همایونده قائممقام بولنان عزت محمد پاشا صدر صدارته اعتلا ایلدی

﴿ قینارجه عهدنامه‌سی ﴾

﴿ اولکی ماده ﴾

ایکی دولت بیننده سبقت ایدن هردرلو معادات ومخاصمه شمدیدن الی الابد محو وازاله اولنوب کرك الات حربیه وکرك سائر تقریب ایله طرفیندن عمل وتبادر واجرا اولنان ضرر وتعدیات نسیان مؤبدی ایله فراموش اولنوب بوبابده وجوه ایله واصلا بروقتده اخذ انتقـام اولنمیه دشمنلك یرینه برا وبحرا مؤبد وقوی وتغیردن منزه مصالحه‌یه رعایت وحراست اولنه کرك طرف همایونمدن وکرك اخلاف وامجادم طرفلرندن وکذلك روسیه پادشاهی مشارالیها واخلافی بینلرنده تمهید اولنان اتفاق ایله صافی ومؤبد وتغییردن بری موالات حفظ وحراست اولنوب اشبو ماده‌لر کمال دقت واهتمام ایله اجرا ومعتبر قلنه‌لر وایکی دولت واملاك وممـالکی ورعایا واهالیٔ طرفین میانه‌لرنده اشبو موالات ماده‌سی بویله رعایت اولنه که فیما بعد جانبیندن برینك علیهنه سرا وعلانیهٔ بردرلو عمل بغض واضرار اولنمیه وتجدید اولنان موالات ومصافات مقتضاسنجه بلا استثنا ایکی طرفه هرنه کونه تهمت ایدن جمله رعایالرك طرفیندن نسـیا منسیا جرایملری کلیـا عفو اولنوب چکدری وسائر محبسلرده بولنانلری آزاد وسبیللری تخلیـه ومنفی ومکث ایتدیریلان کسانه عودته رخصت ویریلوب مقدما کامیـاب اولدقلری هردرلو پایه واموالری مصالحه‌دن صکره رد وارجاع اولنوب وسـائرلریکه هرنه عقوبته مستحق اولدیلر ایسه دخی حقلرینـه اصـلا برعلت وبهانه ایله تعرض وزیان وضرر وتأدیب اولنمیه‌لر وآخرلر طرفندن مزبورونه بردرلو ضرر وزیان وتعرض اولنمق تجویز اولنمیـوب اضرار وتعرضلرینه قصد ایدنلر تأدیب اولنه‌لر ومرسـومون‌دن هربری زیر حمایت ومحافظهٔ قوانین وولایتلرنك عادتلری اوزره سائر هم ولایتلرینه قیاسا معاشرت ایده‌لر

﴿ ایکنجی ماده ﴾

اشبو عهدنامهٔ مبارکه‌نك انعقـادی وتصدیقنامه‌لرك مبادلـه‌سندن صکره

ایکی دولتك رعایاسندن بعضیلری اخر برتهمت وعدم اطاعت ویاخود خیانت ایدوب دولتینك برینه اختفا ویاخود التجا قصدنده اولور ایسه دولت علیه‌مده دین اسلامی قبول وروسیه دولتنده تنصر ایدنلردن ماعدا اصلا بربهانه ایله قبول وحمایت اولنمیوب درعقب رد ویاخود هیچ اولمز ایسه التجا ایلدکلری دولتك ممالکندن طرد اولنه‌لر که بومثللو یرامزلرك سببی ایله ایکی دولت بیننده مورث برودت ویاخود باعث بحث عبث اولور اصلا برمعنی واقع اولمیه کذلك طرفین رعایاسندن اولوب کرك اهل اسلام وکرك خرستیان زمره‌سندن برکمسنه بر درلو تقصیرات ایدوب هرنه ملاحظه ایله بردولتدن اول بر دولته التجا ایدرلر ایسه بومثللولر طلب اولندقجه بلاتأخیر رد اولنه‌لر

اوچنجی ماده

قریم وبوجاق وقوبان وبدیسان وجانبویلق ویدیجکول قبائل وطوائف تاتار وبالجمله بای حال بلااستثنا دولتین طرفندن سربسیت وبغیرتعلق مستقل وجوهله اجنبی بردولته تابع اولمامق اوزره اعتراف وقبول اولنه‌لر وطوائف تاتار بالجمله رأی واتفاقلریله آل جنکیز صوییندن انتخاب ونصب اولنان کندو خانلری مستقل اولان تحت حکومتلرنده اولمغله وبرزمانده دول اخردن بردولته وهیچ برماده‌یه محاسبه ویرمامك شرطیله عتیق قانون وعادتلری اوزره مرقوملره حکم وکرك خان مومی الیهك انتخاب ونصبی خصوصنده وکرك امور مخصوصه ودرونیه وامور دولتلرینه دائر بردرلو دولت علیه‌مزله روسیه دولتی مداخله ایلیوب حکومت خارجیه ودولتلرینه دائر برمستقل دولت سائر مستقل دول کندو کندولرله مملکتلرینی تحکیم ایدرلر کبی وجناب باریدن غیری کمسنه‌یه تابع اولمامق اوزره طائفهٔ مرقومه اعتراف وقبول ولکن مذهبلری اهل اسلامدن اولوب ذات معدلت سمات شهریارانه‌م امام المؤمنین وخلیفة الموحدین اولدیغنه بناء طائفهٔ مرقومه عقد اولنان سربسیت دولت ومملکتلرینه خلل کتورمیه‌رك امور مذهبیه‌لرینی طرف همایونم خلقنه شریعت اسلامیه مقتضاسنجه تنظیم ایده‌لر وروسیه دولتنه تخصیص اولنان کرش ویکی قلعه اراضیسی ولیمانلرندن ماعدا قریم وقوبان جانبلرنده واقع استیلا اولنان قصبه وقلاع ومساکن واراضی

وبرداوقونسكی ووی واوزی صوینی نهرلرینك اق صو وطورله نهرلرینك بیننده
ولان جمیع اراضی‌له مملكتی حدودینه وارنجه طوائف مرقومه‌یه استرداد
واوزی قلعه‌سی قدیمی الكاسیله كالاول دولت علیه‌مك تحت تصرفنده
باقی اقاله و مصالحه عهدنامه‌سنك مبادله‌سندن صكره ممالك تاتاریه‌دن
روسیه دولتی جمله عسكرینی اخراج ایلمسنه تعهد ایده قریم جزیره‌سنك
وقوبان وطمان جزیره‌سنده واقع قلاع وقصبه ومساكن وسائرلری
حقنده جزئی وكلی هر نه‌لو استحقاقندن دولت علیه‌مزك كذلك كف
یدینه تعهد ایده ومحل مرقومه فیمابعد محافظ عسكری ویاخود بشقه
عسكر ارسال ایلیه ممالك مذكوره‌یی طوائف تاتاره بو وجه اوزره دولت
علیه‌مز استرداد ایدوب وكمسنه‌یه تابع اولمقسزین حكومت دولتلرینه
روسیه دولتی مرقوملرك حقیقة مستقلا تحت حكومتلرنده وسربستیت
مطلقه وجه معمول به اوزره ایلدیكی كبی كذلك دولت علیه‌مز تعهد
ایدركه قصبه وقلاع واراضی ومساكن مذكورلرنده فیمابعد محافظ عسكری
ویاخود بشقه بر نوع عسكر وسكبان ویاخود سائر عسكر زمره‌سندن
هر نه اسمده ونه كونه ایسه بعث وتسییر ایلیوب جمله طوائف مرقومه‌یه
روسیه دولتی طرفندن ترك اولنسان سربستیتی وكمسنه‌یه تابع اولمقسزین
استقلاللری اوزره دولت علیه‌مز دخی ترك ایلیه

دردنجی ماده

جمله دوله مخصوص اولان استحقاق اصلیسی مقتضاسنجه كندو مملكتنده
مناسب كوره‌جك نظامی اجرا ایتمك هر دولته جائز اولمغله ایكی دولته
رخصت كامله نامحصوره ویریلور كه كندو مملكتلرنده وحدودلرنده
مناسب كوردكلری یرلرده قلاع وشهرلر وقصبات وابنیه ومساكن بنا
عتیق قلاع وشهر وقصبات وسائرلری تعمیر وتجدید ایده‌لر

بشنجی ماده

اشبو مصالحه مبارکه‌نك انعقادیله تجدید موالات ومصافات همواری
میسر اولدقدن صكره روسیه دولتی جانبندن پایه ثانیه یعنی اونوپیاتو تعبیر
اولنوب اورته ایلچیسی ویاخود مرخص ایلچیسی نصبیله دولت علیه‌مزده

على الدوام بر روسيه ايلچيسى اقامت ايدوب زياده معتبر اولان دولتك ايلچيلرى حقنده ايفا اولنان مراسم اعتبار ورعايت مومى اليه روسيه ايلچيسنك رتبه‌سنه دخى دولت عليه‌مز جانبندن ايفا اولنه عموما رسم عامه وقوعنده المان ايمپراطورينك ايلچيسى پايهٔ رفيعه وياخود صغيره‌ده اولديغى تقديرده درعقب ندرلانك بيوك ايلچيسندن صكره تعقيب ايليه ندرلانك بيوك ايلچيسى بولنماز ايسه ونديك بيوك ايلچيسندن صكره تعقيب ايليه

التنجى ماده

دولت عليه روسيه ايلچيسنك بالفعل خدمتنده بولنانلردن بركمسنه سرقه وتهمت عظيمه وياخود شايستهٔ تعزير برفعل ناشايسته ايتدكدن صكره بعدالتقرير اشياى سرقه ايلچى طرفندن بيان اولنه‌جق وجه اوزره تماما استرداد اولنه وحال سكرنده دين محمدى‌يى قبول ايتمك سوداسنده اولنلر دين محمديه‌ده قبول اولنميوب رفع سكرندن صكره حال اصليلرينه رجعت ايدوب عقللرى باشلرينه كلدكدن صكره اقرار واعترافلرى ايلچى طرفندن كوندريله‌جك ادمك مواجهه‌سنده دخى وبعض بيغرض مسلمانلرك قارشوسنده بيان ايتديريلوب بويله قبول اولنه‌لر

يدنجى ماده

دولت عليه‌مز تعهد ايدركه خرستيان ديانتنك حقنه وكنيسالرينه قويا صيانت ايده وروسيه دولتنك ايلچيلرينه رخصت ويره‌كه هر احتياجده كرك اون دردنجى ماده‌ده ذكر اولنوب محروسهٔ قسطنطنيه‌ده بيان اولنان كنيساى مذكوره وكرك خدمه‌سنك صيانتنه ابراز تفهيمات متنوعه ايليه وايلچئ مومى اليهك بركونه عروضى دولت عليه‌مك دوست صافى وهمجوارى اولان دولته متعلق ادم معتمدى طرفندن عرض وتبليغ اولنمغله دولت عليه‌مز طرفندن قبول ايتمليرينى دولت عليه‌مز تعهد ايدر

سكزنجى ماده

روسيه دولتنك كرك رهابين زمره‌سندن وكرك سائر رعاياسندن اولنلره تماما رخصت ويريله‌كه قدس شريف وشايستهٔ زيارت اولان سائر محللره

سیاحت ایده‌لر بو کونه یوجی وسیاحلردن کرك قدس شریفده وکرك
سائر محللرده اثنای طریقده دخی بردرلو جزیه وخراج وویرکو واصلا
بر تکلیف طلب اولنمیه سائر دولك رعایالرینه ویریلان فرمانلر ویول
امرلری مرسومونه دخی وجه لایق اوزره ادا اولنه ومادامکه دولت
علیه‌مز اراضیسنده اقامت ایده‌لر کندولرینه بردرلو دخل وتعرض اولنمیوب
قوت احکام شریعت مقتضاسنجه تماما حمایت وصیانت اولنه‌لر

طقوزنجی ماده

محروسهٔ قسطنطنیه‌ده مقیم روسیه ایلچیلرینك خدمتنده بولنان ترجمانلر
هر نه ملتدن اولور ایسه اولسون دولت امورینه خدمت ایلدکلرینه بناء
خدمتلری ایکی دولته راجع اولمغله کمال مروت ایله معامله واعتبار اولنه‌لر
ومخدوملری طرفندن کندولرینه سپارش اولنان مواد ایچون شایستهٔ
مؤاخذه اولمق جائز اولمیه

اونجی ماده

اشبو مصالحهٔ مبارکه امضا اولنوب طرفین عسکرلرینك سردارلری
طرفلرندن لازم اولان تنبیهات اقتضا ایدن محللره ایصال اولننجه اول
ارالقده اکر بر محلده بردرلو فعل مخاصمه حدوث ایدر ایسه ایراث تعرض
اولنمق اوزره عد اولنمیوب بو تقریب ایله واقع اوله‌جق فتوحات واستیلالر
دخی معدوم الظهور اولمق اوزره معتبر طوتلیوب بویله واقعه‌دن بر
کمسنه فائده مند اولمیه

اون برنجی ماده

منفعت دولتین ایچون ممالکی ترشیح ایدن جمله دریالرده ایکی دولته متعلق
کمی وتجار سفاینه بغیر ممانعت سربستیت اوزره کشت وکذار ایلملری
عقد وتعهید اولنوب واسکله‌لرینه وهر محله مطلقا سائر دولتلرك اجرا
ایتدکلری تجارتلرنده کامیاب اولدقلری وجه اوزره اشبو روسیه کمیلری
تجار وسفاینه دخی دولت علیه‌م جانبندن رخصت ویریله قره دکزدن
اق دکزه واق دکزدن قره دکزه وعامهٔ سواحل وقیلرینك لیمانلرنده

مارالذكر دریالر اتصالنده اولان نهر و بوغازلرنده مكث ایدنلر واشبو
ماده‌یه دائر بالاده ایضاح اولندیغی اوزره دولت علیه‌مزك ممالكنده امر
تجارته دائر بعینه فرانجه وانكلتره مثللو دوست احب اولوب زیاده مساعده
بیوریلان مسالمات ومعافیاتیله تجارت میاه مثللو برا تجارت ایتمك روسیه
دولتنك رعایالرینه دولت علیه‌مز جانبندن رخصت ویریلوب بر منوال محرر
نهر طونه‌ده دخی كشت وكذار ایده‌لر كرك امر تجارت وكرك روسیه
تجارینك حقنده اشبو ماده‌ده لفظا بلفظ تحریر اولندیغی كبی هر درلو
احتیاج ظهورنده مارالذكر ایكی ملتك وسائرلك شروطلری مرعی
ومعتبر طوتیله ملل مزبوره‌نك ویردكلری رسومات مشاكله‌سنی وعینی ادا
ایتدكلرندن صكره روسیه تاجرلری هر درلو امتعه مقوله‌سنی نقل واخراج
ایدوب قره‌دكز وسائر دریالرك سواحل ولیمانلرینه ومحروسهٔ قسطنطنیه‌یه
وارملری جائز اوله وجه مشروح اوزره بلا استثنا عموما صولرینك امر
تجارت وسیر سفاین ماده‌سنی طرفین رعایالرینه تجویز برله كندو تاجرلرینه
ایكی دولت جانبندن رخصت ویریلور كه رؤیت مصالح وادارهٔ تجارتلرینه
لازم اولان مدتده طرفین ممالكنده اقامت ایده‌لر بوبابده طرفیندن تعهد
اولنور كه دوست اولان سائر دولتلرك رعایالرینه ارزانی قلنان سربستیت
ومسالمت روسیه تجارینه دخی ارزانی قلنه وحراست نظام ماده‌سی جملهٔ
كیفیاتده مواد الزمدن اولمغله روسیه دولتی طرفندن لازم كوریله‌جك
عامهٔ مواقعده قونسلوسلر وقونسلوس وكیللرینك تعیینده دولت علیه‌مز
جانبندن رخصت ویریلوب دوست اولان سائر دولك قونسلوسلری
اعتبار اولندقلری كبی بر قوملر دخی معتبر طوتیله‌لر واشبو قونسلوس
وقونسلوس وكیللرینه رخصت ویریله كه براتلو تعبیر اولنور برات
پادشاهانه‌م ایله مسلم ترجمانلر معیتلرنده طوتوب انكلتره وفرانجه وسائر
ملتلرك خدمه‌لرنده بولنان امثاللری كامیاب اولدقلری معافیاته بونلر دخی
نائل وكامیاب اوله‌لر وروسیه دولتنك دوست احبی اولان ملك امتیازات
ومعافیاتی ایله برا وبحرا روسیه ممالكنده تجارت ایتمكه ورسوم معتاده‌یی
ادا ایتدكدن صكره دولت علیه‌م رعایالرینه روسیه دولتی جانبندن رخصت
ویریلوب وسیر دریا اثناسنده قضایه دوچار اولان سفاینه طرفیندن وجوهله

اعانت وبو كونه قضالر ظهورنده دوست احب اولان ممالك حقنده اجرا اولنان مظاهرت ايله معاونت اولنه‌لر كندولرينه لازم اشيا نرخ جارى ايله كندولرينه اليويريله

اون ايكنجى ماده

افريقه‌ليلر ايله يعنى طرابلس غرب وتونس وجزاير غرب اوجاقلريله روسيه دولتى عقد شرائط تجارته رغبت ايتدكارى حالده دولت عليه‌مز تعهد ايدركه دولت روسيه‌نك بوكونه رغبتى پذيراى حصولنه كندى اعتبار ورخصتنى بذل وشاملى ايده عهودات مرسومه حفظ وحراست اولنمق امرنده دخى مارالذكر اوجاقلرك حقنده دولت عليه‌مز ضامن اوله

اون اوچنجى ماده

جمله سندات ومكاتيب عامه ده وهر خصوصده تماما روسيه‌لولرك ايمپراطوريچه‌سى لقب معتبرنه دائر دولت عليه‌مز جانبندن تركى لسان ايله تماما روسيه‌لولرك پادشاهى تعبيرى استعمال اولنه

اون دردنجى ماده

دول سائره‌يه قياسا كليساى مخصوصه‌دن ماعدا غلطه طرفنده بك اوغلى نام محله‌نك يولنده طريق عامده روسيه دولتى بركنيسا بنا ايده‌يرعك جائز اوله اشبو كنيسا كنيساى عوام اولوب دوسوغرفه كنيساسى تعبيريله تسميه والى الابد روسيه دولتنك ايلچيسى صيانتنده اولوب هر درلو تعرض ومداخله‌دن امين وبرى حراست اولنه

اون بشنجى ماده

ايكى دولتك حدودلرى تعيين وتحديد اولندقلرى نظام مقتضاسنجه طرفين رعايالرينه موجب مباحثه وباعث نزاع جسيم اوله‌جق بر ماده اولمديغى اكرچه ملاحظه‌دن بعيد اولمغوب لكن عوارض غير مأموله‌دن ظهورى محتمل اولان اسباب مضرت وزيانلرك دفعنه ايكى دولت بالاتفاق قرار ويرمشلردركه بوكونه نسنه‌لرك ظهورنده رأس حدودده اولان حاكم

ظهوره کلان ماده‌یی تفتیش ویاخود مخصوصا تعیین اولنان مأمورلرك معرفتیله تفحص ایده‌لر بو کونه مأمورلر کرکی کبی ماده‌یی تفتیش ایتدکدن صکره بلا تأخیر حق اولان شخصك حقنی احقاق ایده‌لر ویاك تعهد اولنور که اشبو عهدنامهٔ مبارکه انعقادیله مجددا تمهید اولنان موالات وحسن نظام ماده‌سی بو کونه قضایانك ظهوریله اصلا تغییر اولنمیه

اون التنجی ماده

جمله بوجاق مملکتی اقکرمان وکلی، واسمعیل قلعه‌لریله سائر قصبات وقرا درونلرنده موجود بولنان عامهٔ اشیا ایله روسیه دولتی طرفندن دولت علیه‌مه رد اولنوب وبندر قلعه‌سنی دخی دولت علیه‌مه رد ایدر وکذلك افلاق وبغدان مملکتلرینی جملهٔ قلاع وشهرلر وقصبات وقرالری درونلرنده موجود بولنان جمله اشیالریله کذلك دولت علیه‌مه رد ایدر دولت علیه‌م دخی اتی البیان شرائط ایله ممالك مرقومه‌نی قبول ایدوب اشبو شرائطی تماما وکاملا محافظه وحراست ایلمسنی وعد معمول به ایله تعهد ایلیه اولا اشبو ایکی ویوده‌لقلرك اهالیسی هر نه پایه وکیفیات وحال واسم وعیاندن ایسه‌لر بلا استثناحقلرنده تماما وکاملا نسیا منسیا عفو اولنوب هر درلو تهمتلری ویاخود دولت علیه‌مك امورینه مخالف حرکت ایلدکلرینه اسناد ومظنه اولنان جملهٔ اعماللری الی الابد فراموش اولنوب اولیکی ماده‌نك مضمونی اوزره منصب وپایه‌لری واملاك سابقه‌لری مجددا حاللری تکمیل اولنوب اشبو محاربه‌دن مقدم مالك اولدقلری املاکلرینه اعاده اولنه‌لر ثانیا کالاول خرستیان دیانتی وجوهله سربست اولوب اجراسنه بردرلو ممانعت اولنمیوب کنیسالرك مجددا بناسنه وعتیقلرینك تعمیرینه ممانعت اولنمیه ثالثا ازقدیم مناسترلرینه وسائر شخصه متعلق اولوب بعده بغیر حق کندولردن اخذ اولنوب ابرائیل وخوتین وسائر یرلرك دائره‌سنده موجود بولنان اراضی واملاککه الان رعایا اسمیله تسمیه اولنور مرسومونه استرداد اولنه‌لر رابعا رهابین زمره‌سنه مناسب اولان امتیاز ایله اعتبار اولنه خامسا ترك وطن ایدوب آخر محلره وارمق رغبتنده اولان خاندانلر اشیالریله نقل ایتمکه سربست

اوزره مأذون اوله‌لر واشبو خاندانلره کندو مصالحنک تنظیمیچون وقت کافیلری اولمق ایچون سربسیت اوزره وطنلرندن نقل ایتملرینه برسنه مدت امهال اولنوب اشبو مدت مهلت تصدیقنامهٔ مبارکه‌نک مبادله‌سی تاریخندن معدود ومحسوب اولنه سادسا عتیق محاسبه‌لر ایچون هر نه کونه ایسه کرک نقود اقچه وکرک سائر طریق ایله برنسنه تحصیل اولنمیه سابعا اشبو محاربه‌نک تماما مدتی ایچون بردرلو تکلیف وياخود اخر بردرلو طلب اولنمیوب محاربه امتدادنده یازده اولدقلری مضرات وتخریبات متعدده‌لرینه نظرا مرسومونه بوندن صکره دخی ایکی سنه‌لك مهلت ویریلوب اشبو مهلت مبادلهٔ تصدیقنامهٔ همایون تاریخندن عد اولنه ثامنا اشبو مهلت مروراتیدیکندن صکره دولت علیه‌مز تعهد ایدرکه جزیه‌لرینک اقچه‌سنی تعیینده مروت کلیه ایله معامله وحیز امکان رتبه‌سنده سخاوت جلیله‌سنی حراست ایده‌ایکی سنه‌ده برکره مبعوثلرینک وساطتیله جزیه‌لری ادا اولنه وتعیین اولنان اشبو جزیه‌لرینک تماما اداسندن صکره اصلا بر پاشا وياخود حاکم وهرکیم اولور ایسه اولسون مرسومانه اصلا بروقتده تعرض ایتمیوب آخر بردرلو ویرکو وياخود تکلیف هرنه کونه اسم وبهانه ایله کندولرندن طلب اولنمیوب جد امجدم سلطان محمد خان رابع زمان سعادتلرنده متمتع اولدقلری امتیازات ایله کامیاب اوله‌لر تاسعا ملك امورلرینی رؤیت ایدن قپو کتخدالرینک برنده‌اشبو ویووده‌لقلرك بکلرینه دخی رخصت ویریله که دولت علیه‌ده هر برینک طرفندن روم مذهبنده خرستیان اولمق اوزره مصلحت کذارلر تعیین ایلیه‌لر که اشبو مملکته متوقف اولان مصالحنی رؤیت ایده‌لر دولت علیه‌م جانبندن دخی حقلرینه کمال مروت ایله معامله اولنوب حال عاجزانه‌لرنده قواعد ملل استحقاقنه مستحق اولوب یعنی هر درلو تعرضدن امین وبری اولمق اوزره اعتبار اولنه‌لر عاشرا دولت علیه جانبندن روسیه ایمپراطورلغنك ایلچیلرینه رخصت وموافقت ویریلور که اشبو ایکی ویووده‌لقلرك اقتضاسنه کوره صیانت ومساعده اولنملرینه مذاکره ایده‌لر دولتینه لایق اولان اعتبار دوستانه مقتضاسنجه ایلچیلرینك عرض ایتدکاری کلماتلرینه رعایت ایلمسنه دولت علیه‌مز تعهد ایدر

اون يدنجى ماده

الان روسيه دولتنك زير ضبطنده بولنان اق دكز اطه لرينى روسيه دولتى دولت عليه مزه استرداد ايدر دولت عليه م دخى تعهد ايدركه اولكى ماده سنده مصرح اولان هر درلو قباحتلرك ودولت عليه مك امورينه مخالف اولمق مظنه سيله اجرا اولنان عامهٔ افعالك نسيا ومنسيا عفو كلى ايله محو وعفو اولنمق ماده سنى جزاير مذكوره نك اهاليسى حقنده دخى كمال استقامت ايله رعايت ايدر ثانيا خرستيان ديانتنه اصلا ادنى برتعرض ايله ايصال تضييق اولنميوب كليسالرك تعمير وتجديدينه وجوهله ممانعت اولنميه مارالذكر كليسالرينه خدمت ايدن اشخاص اصلا برتقريب ايله تعرض ومداخله اولنميه ثالثا اشبو محاربه سببى ايله كندولرينه ايراث اولنان تكديرات وتخريبات سببى ايله روسيه دولتنك زير حكومتنده بولندقلرى تاريخنده وبوندن صكره ايكى سنه مدتنه دكين اشبو جزاير مرقومه نك دولت عليه مه استردادى تاريخندن عد اولنمق كركدر دولت عليه م جانبندن جزاير مذكوره اهاليسندن اصلا بر درلو رسم سنوى تحصيل اولنميه رابعا ترك وطن ايدوب آخر محله وارمق رغبتنده اولنلر تمام مال واشيالريله نقل ايتمك اوزره دولت عليه م جانبندن مرقومونه رخصت ويريلوب وتنظيم مصالحلرينه وقت كافى اولمق ايچون اشبو تصديقنامهٔ مباركه نك مبادله اولنه جق تاريخندن برسنه مهلت مدتى كندولرينه امهال اولنه خامسا روسيه دونمانك عود ورجعتنده كه انشاءالله تعالى اشبو تصديقنامهٔ مباركه نك مبادله سندن صكره اوچ آى مدتده واقع اولمق كركدر برنسنه يه احتياجى واقع اولور ايسه دولت عليه م جانبندن وسع امكان مرتبه سنده مظاهرت اولنه

اون سكزنجى ماده

اوزى صويى بوغازنده واقع قلبرون حصارى نهر مزبورك صول طرفى ساحلنده كفايت ايده جك اراضى ايله واق صو ايله اوزى صويى بيننده واقع صحراى خاليه نك معارضه دن عارى مستقلا على الدوام روسيه دولتنك تحت تصرفنده قاله

اون طقوزنجی ماده

قریم جزیره‌سنده واقع یکی قلعه قلعه‌سی وکرش ولیمانلری درونلرنده موجود بولنان ایله واراضیلریله بحر سیاهدن باشلیوب طولا کرشك عتیق حدودلرینه وارەرق بوخاجه نام محله وارنجه وبوخاجه محلندن خط مستقیم ایله بالادن ازاق دکزینه وارنجه معارضه‌دن عاری مستقلا علی الدوام روسیه دولتنك تحت تصرفنده قاله

یکرمنجی ماده

میلاد عیسانك بیك یدی یوز سنه‌سی یعنی تاریخ هجرت نبوینك بیك یوز اون اوچ سنه‌سی تولستوی نام حاکمی ایله آجو محافظی حسن پاشا بینده عقد وتمهید اولنان سندات مفهومنده بیان اولندیغی اوزره ازاق قلعه‌سی اولکه وحدودیله الی الابد روسیه دولتنه تخصیص اولنه

یکرمی برنجی ماده

ایکی قبارطه‌لر یعنی بیوك قبارطه وکوجك قبارطه تاتار طائفه‌سیله واقع جواریتلرندن ناشی قریم خانلریله تعلقلری اولمغله روسیه دولتنه تخصیص اولنملری ماده‌سی قریم خانلرینك ومشورتنك وتاتار باشلرینك اراده‌سنه احاله اولنه

یکرمی ایکنجی ماده

ایکی دولت بینده انعقادی وقوعبولان جمله عهودنامه وشرائط سابقه‌یی وبلغراد قلعه‌سنده واقع عهدنامه‌یی واندن صکره وجوده کلان عامهٔ شرائطی محو وازاله والی الابد فراموش ایتك ایکی دولت میانه‌سنده بالاتفاق قرار ویریلوب شویله که مرسوم عهوداتك حقنده فیمابعد بردرلو داعیه مقوله‌سنی بنا ایتمیه‌لر ولکن میلاد حضرت عیسانك بیك یدی یوز سنه‌سنده تولستونام حاکمی ایله آجو قلعه‌سنك حسن پاشانام محافظی ازاق اولکه‌سی حدودی وقوبان سنورینك تعیین وتحدیدینه دائر واقع شرائط اشبو استنادن بری اولوب کالاول بلاتغییر باقی قاله

یکرمی اوچنجی ماده

کورجی ومکریل حوالیسنده واقع بغدادجق وکوتایسی وشهربان قلعه‌لریکه

روسیه عسکری طرفندن ضبط اولنمشلردر قدیمدنبرو متعلق اولدقلری اصل صاحبلرینه متوقف اولمق اوزره روسیه دولتی طرفندن قبول اولنوب شویله که اکر تحقیقات قدیمدن برو یاخود مدت مدیدهدن مقدم دولت علیهم قلاع مذکورهیه مالك اولمش ایسه دولت علیهمه راجع اولمق اوزره قبول اولنوب اشبو تصدیقنامهٔ مبارکهنك مبادلهسندنصکره وقت معهودده روسیه عسکری قلعهٔ مذکورهیی تخلیه ایلیه دولت علیهم دخی کندو طرفندن تعهد ایدر که اولکی مادهنك مضمونی مقتضاسنجه حوالیٔ مزبورهده اشبو محاربه امتدادنده دولت علیهمك علیهنه هر نه منوال اوزره حرکت ایتمش اولنلری نسیا منسیا عفو ایلیه ووجه معمول به اوزره والی الابد اوغلان وقز ویرکوسندن وهرکونه جزیهٔ سائره طلبندن اباوکف ید ایدر اوتهدنبرو متعلقلری اولنلردن ماعدا طوائف مذکوره اراسنده کندو رعایاسی اولمق اوزره فرد واحدك حقنده داعیه ایتامکه دولت علیهم تعهد ایدر وکورجی ومکریللر طرفندن اوتهدنبرو ضبط اولنان اراضی وسائر مستحکم یرلری تکرار مرسومونك حکومت ومحافظهٔ مطلقهلرینه ترك ایلیه ودیانت مناستر وکنیسالری حقنده بردرلو تعرض وتضییق ایتمیوب عتیق اولنلرك تعمیرینه وجدیدلرك بناسنه ممانعت اولنمیه وچلدر پاشاسی وسائر سرکرده وضابطان طرفندن بردرلو داعیه تحتنده اموال‌لرینی اضاعت ایله تعرض اولنملرینی دولت علیهم منع ایلیه وطوائف مزبوره دولت علیهمك رعایاسندن اولمغله روسیه دولتی اصلا مرسومونه مداخله ایتمیوب تعرض ایلمیه

﴾ یکرمی دردنجی ماده ﴿

بعدالامضا وتصدیق المواد درعقب نهر طونهنك صاغ طرفنده موجود بولنان جمله روسیه عسکری عودت ورجعته متوجه اولوب امضا تاریخندن برآی ظرفنده طونهنك صول قیسنه مرور ایدلر وعسکر مزبور تماما طونهنك صول قیسنه کچدکدن صکره حرسوه حصاری بوشالدیلوب عسکر اسلامه تسلیم اولنه وبعده افلاق وبوجاق مملکتلرینك تخلیهسنه بردن وآن واحدده مبادرت اولنوب اشبو تخلیه مادهسنه ایکی

آى مهلت تعيين اولنور وجمله روسيه عسكرى مملكتين مزبورتندن
چكلدكلرندن صكره بر طرفدن يركوكى قلعه‌سنى وبعده ابرائيلى وطرف
ديكردن اسمعيل قصبه‌سنى كلى واقكرمان قلعه‌لريله روسيه عسكرى ترك
ايدوب عساكر سائره‌لرينه ملحق اولمغه متوجه اولدقدن صكره عساكر
اسلاميه‌يه قلاع مذكوره‌يى ترك ايدرلر اشبو ايكى مملكتك تماما تخليه‌سنه
اوچ آى مدت توقيت اولنور بالاده ذكر اولنان كيفيتدن صكره روسيه
عسكرى بغدان مملكتنى ترك ايدوب نهر طورله‌نك صول طرفنه مرور
ايده‌جكلر بو تقريب ايله مارالذكر مواضع وممالك تخليه‌سى ايكى دولتك
مسالمت ومصالحهٔ مؤبده‌لرينك امضاسندن صكره بش آى ظرفنده واقع
اولوب جمله روسيه عسكرى نهر طورله‌نك صول قييسنه مرور ايلدكده
اول زمان خوتين وبندر قلعه‌لرى عساكر اسلاميه‌يه تسليم اولنور انجق
مجرد بو شروط ايله كه يننه وقت مزبورده قابرون حصارى تصريح
اولنان اراضيسى مصالحهٔ مؤبده‌نك اون سكزنجى ماده‌سنده ايضاح
اولنديغى اوزره آق صو ايله اوزو صوى بيننده واقع صحراى خاليه‌نك
زاويه‌سيله الى الابد معارضه‌دن برى روسيه دولتنه تسليم اولنه وآق دكز
اطه‌لرينه دائر روسيه دوننماسنك مصالحى وتنظيمات درونيه‌لرينه قابل
اولديغى سرعتله جزاير مذكوره اولحواليده بولنان روسيه عسكرى طرفندن
كالاول معارضه‌دن برى دولت عليه‌مك ضبطنه رد اولنه‌لر چونكه بعد
مسافه سببى ايله قابل دكلدركه توقيت وقت اولنه ودولت عليه‌م تعهد
ايدركه دوست بر دولت اولديغى جهتله دونناى مذكوره‌نك استعجال عزيمتى
ملاحظه‌سيله دولت عليه‌م ايفاى لوازمه اعانت ايدوب وسع وامكان
مرتبه‌ده اقتضا ايدن نسنه‌لرى ويريلوب اولبابده دولت عليه‌مه رد
اولنان مملكتلرده مادامكه روسيه عسكرى موجود بولنور ايسه اشبو
مملكتلرك حكومتى ونظامى روسيه‌لونك ضبطنده بولنديغى اوزره قالوب
جمله روسيه عسكرينك كليا خروجلرى وقتنه دكين دولت عليه‌م
جانبندن ممالك مذكوره‌نك حكومتنه مداخله اولنميه وبو مملكتلرده بولنان
روسيه عسكرينك اقتطاف مأكولات وتدارك لوازم سائره‌سنه الآن عمل
اولنديغى اوزره كذلك تماما خروجلرينه دكين عمل اولنه وروسيه

عسکرینك باش سرعسکری بو بابده مخصوصا تعیین اولنان دولت علیه‌مك مأمورلرینه ممالك مزبوره‌نك هر بری تخلیه اولندیغنی خبر ایتدکجه دولت علیه‌مك عسکرلری رد اولنان اشبو قلعه‌لره ایاق باصیوب بالنفس دولت علیه‌م دخی رد اولنان اشبو مملکتلرنده کندو حکومتنی ادخال ایتمیه قلاع وقصباتده موجود اولان روسیه‌لونك ذخیره ومهماتی مرادلری اوزره روسیه عسکری طرفندن تخلیه اولنوب دولت علیه‌مه رد اولنان قلعه‌لرده مجرد بو اثناده موجود بولنان دولت علیه‌م طوپلرینی ترك ایده‌لر ودولت علیه‌مه رد اولنان عامهٔ ولایتلرك اهالیسی هر نه جنس وحال وکیفیتدن ایسه‌لر که روسیه دولتنك خدمتنده مستخدم اولمشلردر عقد اولنان مهلت سنویه‌ده اهل وعیال واموالری برله روسیه عسکری ایله معا چکیلوب نقل ایتمك رغبتنده اولنلر منع اولنمیوب شروط مذکوره مقتضاسنجه کرك اولزمان وکرك تماما برسنه مدتنده وجوهله منع اولنماسنه دولت علیه‌م تعهد ایده

﴿ یکرمی بشنجی ماده ﴾

کرك اناث وکرك ذکور جنسندن اولان بالجمله اسرای محاربه وسائر اسیرلر هر نه پایه ورتبه‌دن ایسه‌لر ایکی دولتك اراضیلرنده بولندقجه روسیه دولتنده حسن ارادتلریله تنصر ایدن مسلمین ودولت علیه‌مده حسن ارادتلریله دین محمدی‌یی قبول ایدن خرستیانلردن ماعدا بالجمله اشبو عهدنامهٔ مبارکه‌نك تصدیقنامه‌لری مبادله‌سندن صکره درعقب واصلا بردرلو بهانه ایله طرفیندن بلاعوض وبغیر ثمن آزاد واسترداد وتسلیم اولنه‌لر کذلك کرفتار بند استرقاق اولان بالجمله خرستیانلر یعنی لهلو وبغدانلو وافلاقلو وموره‌لو واهالیٔ جزایر وکورجیلر وسائر بالجمله وبلا استثناء بلاثمن وغیر عوض آزاد اولنه‌لر کذلك اشبو مصالحهٔ مبارکه‌نك انعقادندن صکره برتقریب ایله کرفتار بند استرقاق اولان روسیه رعایالری دولت علیه‌مده بولندقجه رد وتسلیم اولنه‌لر وکذلك دولت علیه‌مك رعایالری حقنده بعینه بو معاملهٔ متشابهه اوزره حرکت ایتمکه روسیه تعهد ایدر

﴿ یکرمی التنجی ماده ﴾

اشبو ماده‌لر امضا اولندیغی خبری قریمه واوزی‌یه رسیده اولدیغی کبی درعقب قریمده اولان روسیه سرعسکری اوزی محافظیله مخابره ایدوب اشبو امضا تاریخندن ایکی آی ظرفنده معتمد آدملر کوندریله‌رك قلبرون حصارینی مارالذکر اون سکزنجی ماده‌ده تصریح اولنان صحرالر ایله تسلیم وتسلم قبول ایده‌لر واشبو معتمد ادملری ملاقاتلری کونندن ایکی آی ظرفنده مارالذکر ماده‌یی تکمیل ایده‌لر شویله که بای حال اشبو عهدنامه امضا اولندیغی کوندن درت آی مدتده وقابل ایسه مدت اقلده ماده‌ٔ مشروح ختام پذیر اولوب کلیا اجرا اولنه ومأموریتلری تکمیل اولندیغی صدر اعظم جانبنه وفلد مارشال طرفنه بلا تأخیر اخبار ایده‌لر

﴿ یکرمی یدنجی ماده ﴾

بو مصالحهٔ مبارکدیی وموالات ومصافاتی بین الدولتین زیاده تأکید ایله تمهید وتقویه ضمننده طرفین رضاسیله توقیت اولنه‌جق میقاتده اشبو مصالحهٔ خیریه‌یی تصدیقا تصدیقنامه‌لر ایله فوق العاده بیوك ایلچیلر بعث وتسییر وایکی ایلچیلر رأس حدودده معاملهٔ متشابهه ایله مقابله اولنوب دولت علیه‌مك عندنده زیاده معتبر اولان اوروپا دولتنك ایلچیلری حقلرنده رعایت اولنان رسم معتاد اوزره مومی الیهما دخی مرعی قلنوب دلالت صفوت جانبین اولمق اوزره ایلچیان مومی الیهما وساطتیله شان دولتلرینه لایق هدایا ارسال اولنه

﴿ یکرمی سکزنجی ماده ﴾

دولت علیه‌م مرخصلری مومی الیهما توقیعی رسمی احمد ورئیس الکتاب ابراهیم منیب دام مجدهما ودولت روسیه‌نك لغوتنا جنرالی پرنج رپنین ختمت عواقبه بالخیر طرفلرندن اشبو مصالحهٔ مؤبده‌نك ماده‌لری امضا اولندقدن صکره صدر اعظم وروسیه دولتنك فلد مارشالنك تنبیهاتی ایصالیله برا وبحرا کلیتلو وسائر یرلرده واقع عساکر جانبین میانه‌لرنده هر درلو معاملهٔ خصمانه منع اولنمق لازم کلمکله درعقب صدر اعظم وفلد مارشال جانبلرندن اق دکز وقره دکز وقریم قارشوسنده واقع دونمایه

ومواضع سائرهٔ محاربه یه اولاقلر کوندریلور که بعد انعقاد المصالحه هر یرده معادات ومقاتلات دفع اولنه‌وبر کونه اولاقلر صدر اعظمك وجنرال فلد مارشالك تنبیهنامه‌لریله مصون ومأمون اوله‌لر که روسیه اولاغی روسیه سرعسکری طرفنه تسابق ایدر ایسه اشبو روسیه سرعسکرینك وساطتیله صدر اعظمك تنبیهنامه‌سنی دولت علیه‌م سرعسکرینه تسییر ایلیه وصدر اعظمك اولاغی تبادر وتقادم ایدر ایسه سرعسکر دولت علیه وساطتیله فلد مارشالك تنبیهنامه‌سنی روسیه سرعسکرینه بعث وتسییر ایلیه وعقد اولنان مصالحهٔ مبارکه‌نك عقود وعهودی تمهیدی کرك طرف همایون خسروانه‌مدن وکرك روسیه پادشاهی مشار الیها طرفندن صدراعظم ودولت روسیه فلدمارشالی پترو قونته رومانچوفه تفویض واحاله اولنمغله عهدنامه‌ده مسطور اولان مصالحهٔ مؤبده‌نك جمله ماده‌لری ایکیسنك حضور ومواجهه‌لرنده عقد اولنمش کبی صدراعظم وفلد مارشال جانبلرندن دولتین طرفلرندن کندولره ویریلان رخصت کامله مقتضاسنجه مواد مذکوره‌یی امضا وخاتملریله تصدیق ایدوب اشبو مواد مفهومنده عقد وتمهید ووعد اولنان ماده‌لر قویا وبلا تغییر مرعی ودقتله اجرا اولنوب خلافنه اصلا برنسنه عمل اولنمیوب فرد واحده دخی ایتدیرلمیه وبعینه مطابق المعنی صورتلری امضا وخاتملریله تقریر وتصدیق اولنوب صدر اعظمك سندی ترکی واطلیان لسانیله فلدمارشالك سندی روسیه واطلیان لسانیله دولتین جانبلرندن کندولره ویریلان رخصتنامه‌لر دخی مرخصلر طرفلرندن ودولت علیه‌م جانبندن اولمق اوزره فلد مارشاله ایصال ومو‌ادك امضاسندن صکره بش کون ویاخود قابل اولور ایسه مدت اقلده دخی مبادله اولنوب صدر اعظمك سنداتنی تسلیم ایتدکاری انده فلد مارشال قونته رومانچوفك سندلرینی اخذ ایده‌لر

خاتمه

ایمدی فیمابعد مواد مرقومه اوزره تجدید وتمهید اولنان صلح وصلاح رافع الحرب والکفاح مقرر ومعتبر طوتیلوب شیمهٔ کریمهٔ شهریاران

صداقت معتاد وقاعدهٔ مرعیهٔ تاجداران وفا اعتیاد اوزره عهد ومیثاق وتماما تصدیق ایدرزکه کرك ذکر اولنان یکرمی سکز موادك شروط وقیودینه وصلح وصلاحك مواثیق وعهودینه وکرك دیکر ایکی قطعه اعطا اولنان نشان همایونمده محرر ومسطور مادتینك شروطلرینه کمال رعایت اولنوب مادامکه اوجانبدن دخی مرخصلری طرفندن تأیید وتصدیق اولنان موادك خلافنه وضع وحرکت صادر اولمیه طرف همایون پادشاهانه‌مزدن واخلاف نصفت اتصافمزدن وکلای عالیمقام ومیرمیران صاحب الاحتشام وامراء ذوی الاحترام وعموما عساکر نصرت ارتسامز وبالجمله عبودیتمز ایله شرفیاب اولان طوائف خدامدن برفرد خلافنه متعلق وضع وحرکت ایلمیه

تمت تمام

خاتمهٔ عهدنامه‌ده مذکور ایکی ماده‌دن بریسی مصارف حربیه تضمینیدرکه دولت علیه اوچ تقسیط ایله بهر سنه بشر بیك کیسه اقچه ویرلمك اوزره اوچ سنه ظرفنده روسیه‌لویه اون بش بیك کیسه اقچه تأدیه ایتمکی تعهد ایتمشدر ایکنجیسی آق دکز اطه‌لرینك سرعت تخلیه‌سیدرکه ذکر اولنان عهدنامه‌نك اون یدنجی ماده‌سنده اق دکزده بولنان روسیه دونماسنك اوچ آی مدتنده چکلمسی مشروط ایسه‌ده ممکن مرتبه براناقدم حرکت ایتمسنی روسیه دولتی تعهد ایلمشدر

﴿ دردنجی بابك تکمله‌سی ﴾

اشبو دردنجی بابك حاوی اولدیغی زمان سلطنت سنیه‌نك انحطاط جلیسی اوانی اولمغله ضایعات مادیه ومعنویه‌سی کون بکون تزاید وترقی ایلمشدر فقط شوراسی دخی فراموش اولنمامیدرکه دولت عثمانیه‌نك ابتدای ظهورندن التمش سنه صکره اوروپا قطعه‌سنه تجاوز قلمش اولدیغی حالده بیك یوز اون تاریخنده واقع قارلوفچه معاهده‌سنه کلنجه‌یه قدر اوچیوز الی سنه قدر مدتده سلطنت سنیه مغلوبانه عقد مصالحه‌یه مضطر اولمیوب علی الدوام علم افراز غالبیت اولمغله بویله برفیوضات طویلدکه بردولتده واقع اولدیغی احوال نوله کسب وقوف ایدنلرك مسلمیدر

مقتضای احکام کونیه ایله معاهدهٔ مزبوره طمشوواردن ماعدا کاملاً مجارستانی حکومت دولت علیه‌دن اخراج ایلدیکی مثلو موره جزیره‌سنی وندکلوله پودلیا ایالتنی لهلولره ازاق طرفلرینی روسیه‌لولره ترک وتسلیم ایلمکله دفعة بوقدر ممالك الدن چیقدی اکرچه اون ایکی سنه مرورنده بالطه‌جی محمد پاشانك غلبهٔ مشهوره‌سیله مسقولو النه کچن یرلر ودرت سنه صکره شهید علی پاشا همتیله موره جزیره‌سی مع زیادة استرداد اولنمش ایسه‌ده بونشئه غالبیت دوام ایتمیوب ورادین انهزامنك تعاقب خماریله مبدل حزن وملال اولدی ونمچه‌لولر طمشوار وبلغراد ایالتلرینی استیلا ایلدیلر مؤخراً ابراهیم پاشانك شان سلطنته غیر جسبان اوله‌رق اچدیغی ایران سفری دخی اتلاف مال ورجال وتخریب ممالك اسلامیه‌دن بشقه برشیئی مفید اولمدقدن ماعدا ممالك طاغستانی مسقولولر ایله مقاسمه‌یه تشبث ایلمسی سلطنت سنیه‌نك اوحوالیده بولنان اهل اسلام نظرنده‌کی اعتماد واعتبارینی ضایع ایلدی بیك یوزاللی تاریخنده ظهور ایدن روسیه ونمچه محاربه‌لرینك برنجی سنه‌سنده مسقولولر اوزی ونمچه‌لولر نیش قلعه‌لرینی استیلا ایلملری موجب دهشت اولمشیکن ایرتسی سنه مذکور قلعه‌لر استرداد اولندقدن بشقه اطه قلعه‌سی فتح وتسخیر اولندیغندن وبوندن اول ایکی دفعه واقع اولان نمچه محاربه‌لرنده سلطنت سنیه ضایعات عظیمه‌یه کرفتار اولمق حسبیله ارکان دولتك نمچه محاربه‌سندن کوزلری قورقمش ایدوکندن هیئت سابقه اوزره صلحی غنیمت اتخاذ ایده‌کلدکلری حالده مجرد صدر اعظم بولنان یکن محمد پاشا مرحومك اقدام وهمتیله سفره دوام وبلغراد قلعه‌سنك فتحنه اقدام اولندی ولطف حقله بومقصد دخی حاصل اولدقدن صکره صلحه نظام ویرلدی

اوستریالولرك طونه‌نك بوطرفنده تمکن واستملاکلری سلطنت سنیه‌یه باعث انسلاب اسایش وامنیت اولمشیکن بووجهله بلغراد ایالتنك استردادی ونمچه‌لولرك طونه‌نك قارشو جانبنه طرد وابعادی دولت علیه نظرنده شمدی‌یه‌قدر واقع اولان کافهٔ ضایعات کیر والتمشجه‌سنه موجب ممنونیت وباعث فخر ومباهات اولوب جهانکیرلك وکشورکشالك خاطره‌لری دخی بالکلیه متروك وحال حاضرك دوام وبقاسندن بشقه امید وامال طریقلری

غیر مسلوك اولمغله اوتوزسنه قدر غائلهٔ حرب وقتالدن اجتناب ایله امرار زمان اولندی انجق (حاضر اول جنکه اکر ایسترایسك صلح وصلاح) قاعدهٔ کلیه‌سنه اعتنا ودقت اولنه‌مامسیله سکسان ایکی سفرنده دولت علیه‌نك اولانجه نظامات عسکریه‌سی دخی پریشان وازمایش حرب وقتال ایدن وزرا وامرانك منقرض اولمش ایدوکی میدانه چیقدی قینارجه معاهده‌سی مسقولولرك ممالك سلطنت سنیه حقنده اولان سوء قصدلری دستکاهنی قورمش وتارپود استیلایی حاضرلمش اولدیغی ارکان دولتك مشهود ومعلومی اولمغله بعد ازین روسیه تعرضات وتجاوزاتندن قورتلق پك کوج اوله‌جغی مطالعاتیله خیرخواهان سلطنت کرفتار اندوه وملال اولمشدر ٠

احوال ملکیه

فصل سابقده بیان اولندیغی اوزره غرب اوجاقلری باشلو باشلرینه بر اداره اولوب طرف دولت علیه‌دن والی کوندریله‌مز ایسه‌ده جابجا رکاب همایونه وارکان دولته هدیه تقدیم ایدرلر وقپودان پاشالری مرجع بیلورلر ایدی کوپریلی مرحوم بونلری مؤاخذه‌یه ابتدار وسلطنت سنیه‌نك سزلك کبی عاصیلرك قوللغنه احتیاجی یوقدر دیو شدت اظهار ایدوب سواحل عثمانیه محافظلرینه فرمانلر اصداریله غرب اوجاقلری کمیلرینك مدافعه اولنملرینی وحتی حاجیلرینك بیله سواحل مصریه‌ده قبول قلنماملرینی توصیه وتنبیه ایلمسیله اوجاقلر خلقی بومعامله‌دن وباخصوص اناطولی ساحللرندن عسکر یازمق ماده‌سی کبی منبع عصبیتلری اولان شیدن مهجور اولملرندن بغایت توحش ایدرك دامن استرحامه صارلدیلر وجانب سلطنت سنیه‌دن کوندریله‌جك والیلره اطاعت ایده‌جکلرینه تعهد ایلدیلر بناء علیه ذکر اولنان اوجاقلره بکلربکیلر کوندرلدی ایسه‌ده ایشك ارقه‌سی آرالمدیغندن ازوقت ظرفنده ینه اسکی حاله مبدل اولدی بوندن صکره طرابلسده قره‌مانلی وتونسده حسینلی اوغلی خاندانلری تأسس ایدوب قره‌مانلی سلاله‌سندن اك صکره والی بولنان علی پاشا اواخر سلطنت محمود خان ثانیده استانبوله جلب وطرابلسه جانب دولتدن والی

نصب اولنمش و ممنلی اوغلی خاندانی الحالة هذه تونسده اجرای حکومت ایتمکده بولنمشدر جزایرده بویله برسلاله تأسس ایده میوب الحکم لمن غلب قاعده‌سی اوزره دایی تعبیر ایتدکاری صنادید اوجاقدن مقتدر اولنلر فرصت بولدقجه والی‌یی عزل ومسند حکومته متصاعد اوله کلورلر ایدی احوال عسکریه بحثنده ایراد اولنه‌جغی وجهله مصرده بولنان ینکیچری وسائر طوائف عسکریهٔ موظفه‌نك قوت وسطوتاری زائل اولدقجه امرای چراکسه‌نك تغلب وتسلطلری ارتدیغندن والی بولنانلرك اجرای حکومت ایده‌بیلسی انلرك انضمام رأی ورضالرینه موقوف اولدی بوکوله‌من بکلرینك عصبیتلری دولت چراکسه زماندنبرو ممتد اولوب چونکه یاوز سلطان سلیم خان حضرتلری مصری فتح ایتدکده استیمان ایدن امرایه مناصب مصریه‌دن شیخ البلدلك وامیر الحاجلك ولسان عصرمز اوزره مدیرلك وقائممقاملق مقامنه قائم اولان کاشفلك کبی برطاقم مراتب ومأموریت تخصیص واحسان ایتمشیدی بونلر عادت قدیمه‌لری وجهله نوبنوچرکس کوله‌لری اشترا ودائره‌لرنده تربیه ایدرلر وقابلیتلیجه چیقانلری کاشفلك وسائره مثللو مأموریتلر ایله چراغ ایتمکله ترقی ایده ایده سلك امرایه داخل اولورلر ایدی لکن امرای مرقومه برقاچ فرقه اولوب یکدیکریله مخاصمه‌لری دخی اکسك اولمدیغندن فرقهٔ مغلوبه صعید ایچنه فرار ووقت فرصته انتظار ایدوب وقتاکه مناصبده بولنان امرانك یاظلم وتعدیلری سببیله خلقك نفرتی زماننده ویاخود میل اسایش واستراحت ایله بطالتلری وقوعنده دائره‌لری خلق وجمع ایده‌بیلدکاری عربان عسکریله مصره هجوم ومتصدی حرب وقتال اولورلر ایدی والی بولنانلر اقتضای وقت وحاله کوره یامناصبده اولان امرایه معاون ویاخود بی‌طرف کبی بولنوب اکر هجوم ایدنلر نائل فوز وظفر اولورلر ایسه انلر مصره داخل ومخالفلری فراره مجبور اوله‌جقلرندن اوحالده والی دخی امرای غالبه‌یه مناصب مزبوره‌یی توجیه وخلعتلر اکسا ایدوب طرف دولته دخی فراریلرك خباثتندن وفرقهٔ غالبه‌نك خدمات دولتده حسن سلوکه تعهد وعلمای مصری کفیل ارائه ایلدکلرندن بحثله عرض محضر تقدیم ایدرلر ایدی بعضاً دخی اتفاق امرا ایله

والی بولنانلر مقام حکومتدن تنزیل و بر طاقم اسباب واعذار واهیه‌یی متضمن جانب دولته عرض محضر تقدیم اولنوب اکرچه بونلرك تزویراتی نزد دولتده معلوم ایسه‌ده تأدیب و تربیه‌لرنده حکیمانه حرکت وتکلفات عظیمه اختیارندن مجانبت اولنه کلمکله یکیدن والی نصب وارسال قیلنور ایدی حتی روسیه سفری هنکامنده رئیس امرا اولنان بولوت قپان علی بك روسیه دونغماسی امیرالی ایله اتحاد ایدرك علناً عصیان وتبدیل خطبه درجه‌سنه قدر اجتسار ایتمش وایکی اوچ سنه مصره والی کوندریله‌میوب خیلیجه باعث تشویش اولمشیکن کندو چراغی اولان امرادن ابو الذهب محمد بکك همت وسطوتیله مغلوب ومقتول اولدی وغائلهٔ طغیانندن دولت وملت قورتلدی عصر احمد خان ثالث ومحمود خان اولده اوتوز سنه‌یه قریب بغداد والیلکنده بولنمش وقوت وثروتی مشهور افاق اولمش اولان حسن پاشا زاده احمد پاشا پك چوق کوله اشترا ایدوب بونلردن کسب لیاقت وقابلیت ایدنلری کرك دائرهٔ حکومتده وکرك ملحقات ایالتده استخدام ایتمکله بغدادده دخی برکوله‌من حکومتی تحدث ایلدی مشارالیهك وفاتندن صکره جانب دولتدن والی کوندرلش ایسه‌ده پایدار اوله‌مامغله ایالت بغداد مذکور کوله‌منلردن تحصیل نفوذ واقتدار ایدنلره توجیه اولنمغه باشلیوب تا محمود خان ثانی اواخر سلطنتنده والی بولنان داود پاشادن تخلیص اولنجه‌یه قدر کوله‌من حکومتی دوام ایلمشدر مشارالیه احمد پاشا اکرچه مطیع ومنقاد اولوب حتی حکیم اوغلی علی پاشا ایله بینلرنده خصومت قویه واقع اولدیغندن قرق التی تاریخنده بغداددن عزل ورقه ایالتنه نقل ایلدکده مشارالیه احمد پاشا اطاعت ومنصبی جانبنه عزیمت ایدوب مؤخراً کوپریلی زاده عبدالله پاشا انهزامنده شرق سرعسکری نصب اولنمشیدی طالعی مساعد بالذات اولمغله هنکام سرعسکریسی نادر شاهك هند طرفلرینه هجومی اوانه تصادف ایدرك مخاطرات حربیه‌دن امین وایرتسی سنه‌ینه بغداد والیلکنی تحصیل ایله کامیاب اولدی بوندن صکره وفاتنه قدر حکومت دار السلامده مسند نشین استقلال وایکنجی دفعه نادر شاهك بغدادی محاصره‌سنده مدافعهٔ حکیمانه ایله نزد دولتده حائز اعتبار واقبال اولمشدر نادر شاه احمد پاشا ایچون

پك عقل ودرايت اصحابندن برادمدر زيرا غله دولت عثمانيه يى ودولت عثمانيه ايله بنى اخافه ايدوب كندوسى راحت واسايش ايله امرار وقت ايدر ديديكى منقولدر پاشاى مشار اليهك يالكز بيك ايكيوز كوله وايچ اغاسى اولوب بالجمله دائره سى خلقى اون بيك كشى يه بالغ اولديغى عنعنهٔ ثقاة ايله مروى اولمسنه نظراً اطاعت وانقياديله برابر شويلجه بغداددن عزل اولنوويرمسى دخى پك قولاى شى اولمديغى استدلال اولنور وبو قضيه مشار اليهك كوله سى وداماذى اولوب كندوسندن صكره والى اولان سليمان پاشانك عزلى واقع اولمشيكن فعلاً اجراسى قابل اوله ميوب استعفاى قصور واستدعاى مرحمت ايلمسنه بنا ايديله رك ابقا قلنمش اولمسيله مؤيددر بو بابده سلطان محمود خان اول حضرتلرينك مفصل برقطعه خط همايونلرى صادر اولمشدر كه عينيله واصف تاريخنده مسطوردر

بو عصرك اواخرينه طوغرى اناطوليده دره بكلرى وروم ايلنده اعيانلر حادث اولوب سلطان محمود خان ثانينك اواسط سلطنتنه قدر پايدار اولمشلردر كه بونلرك روش اداره لرى واسباب نشئت وحدوثلرى بمنه تعالى باب اتى تكمله سنده ايراد وتفصيل اولنور

﴾ احوال اركان دولت ﴿

كوپريلى صدارتندنبرو استانبولده چوقلق وزرا بولنديرلماسى قاعده اتخاذ وكيدرك تأييد وتشييد اولنمغله قبه وزارتى بالكليه متروك اولديغى مثللو دفتردارلره وزارت ويرلمك اصولى دخى الغا قلنديغندن استانبولده وزرادن يالكز صدراعظم وقپودان پاشا ونادراً سلطان قوجه لرندن توقيعى پاشا بولنور واركان دولت دينيلان ذوات مشار اليهم ايله شيخ الاسلام افندى وقاضيعسكرلر واستانبول قاضيسندن ووزير كتخداسى ودفتردار ورئيس افنديدن عبارت ايدى اكرچه فى الاصل وزير كتخدالرى مقام صدارتده بولنان ذواتك خدمهٔ مخصوصه لرندن ايديسه ده صكره لرى عظماى رجال دولتدن انتخاب اولنه كلمسيله بالجمله مناصب خواجكان واغوانك مافوقنده طوتلمشدر معمافيه ديوان همايون مناصبندن

معدود اولماغله بعض مراسم وتشريفاته وتوقيعات ودفتردارلقلر
وریاست ودفتر امانتندن عبارت اولان مناصب ستّه‌یه داخل اولمدیغی
حالده شیخ الاسلاملره ولی النعم علم اولدیغی مثلو علی الاطلاق اغاافندمز
تعبیری دخی وزیر کتخداسی دیمك ایدی ایکنجی درجه اعتبار اولنان
مناصب چاوش باشیلق وضربخانه ومطبخ عامره وشهر وترسانه وکمرك
امانتلری کبی مأموریتلر اولوب بونلر قپوجی باشیلره وخواجکانه توجیه
توجیه اولنور وبیوك وکوچك میراخورلقلر وقپوجیلر کتخدالغی وبلوك
اغالقلری وطوبجی وجبه‌جی باشیلق قپوجی باشیلره تفویض قیلنور ایدی
میرعلملك فی الاصل مناصب مذکوره مثلو مستحق اولنلره ویریلور ایکن
صکره‌لری قپوجی باشیلرك اك اسکیسنه مخصوص اولش وبالجمله قپوجی
باشیلرك ضابط ورئیسی اولمق حیثیتنی اکتساب ایلمشدر نشانجیلق
ودفتر امانتی مناوبه صورتیله وشق ثانی وثالث دفتردارلقلرینك
ایشلری پك خفیف ونوادر حکمنده قالغله بومأموریتلر قید حیات وجهله
عظمای رجاله توجیه اولنور وباش محاسبه وبیوك روزنامجه واناطولی
محاسبه‌سی وسائر قلم خواجه‌لقلرندن عبارت اولوب مناوبه مناصبی
دینلان مأموریتلر برسنه‌لك اولمق اوزره معزول قلان رجال وخواجکانه
احاله قیلنور ایدی مفصلات تواریخده واسکی تقویم وقایع نسخه‌لرنده
مسطور اولدیغی اوزره هرسنه عقیب عید فطرده توجیهات عمومیه اجرا
اولنوب بالجمله وزرا ورجال وامرای عسکریه وقپوجی باشی وخواجکان
منصبلری ابقاء ویا مجدداً توجیه وسالف الذکر مناوبه مناصبنك
باش محاسبه وبیوك روزنامجه واناطولی محاسبه‌سی مثلو بیوکلری
کتخدا ودفتردار ورئیس معزوللرینه وکوچکلری خواجکانه تفویض
اولنوب بونلردن دخی محروم قالانلره عطیهٔ سنیه احسان اولنور
ایدی
قپوجی باشیلق وخواجکانلق رتبه‌لرینی حائز اولنلر اوتوزقرق کشیدن
عبارت اولوب حتی صدراعظم داماد ابراهیم پاشا کندوسنك دیوان افندیسنی
خواجکانلق رتبه‌سیله بکام ایتمك اوزره عرض ایلدکده سلطان احمدخان
حضرتلری خواجکانك دفترینی طلب وبکرمی عدده بالغ اولدیغنی معاینه

ایدرك استكثار وادارلری مشكل اولور جوابیله شمدیلك تأخیرینی اراده بیوردقلری منقولدر

ذكر اولنان مناوبه منصبلری قلم خواجه اكلری دیمك اولوب اگرچه هر قلمك خدمت مخصوصه‌لری وار ایسه‌ده كیسه‌دار و ممیزلری معرفتلریله اداره اولنمغله منصب صاحبی خانه‌سنده اوطورر و كیسه‌دار افندی تمهیر و صحیح اولنه‌جق اوراقی كوتوروب ایجابنی اجرا ایتدیرر ایدی هر قلمده مصالح جاریه‌دن خرج المق و حصه اعتبار یله منصب صاحبنه و كیسه‌داره و ممیزلره و موجود خلفایه علی مراتبهم تقسیم قلنمق قاعدهٔ مرعیه‌دن اولدیغندن اشبو مناوبه منصبلرینه نائل اولنلرك بو وجهله چكندیرلسی اصول عصریه‌دن ایدی باش محاسبه دینلان قلم خزینهٔ دولتك بالجمله قوانین و نظاماتنك و كافهٔ قیوداتك مركزی و اك اهمیتلی بر موقع اولدیغندن كیسه‌دارلغی اكثریا دفتردارلغه مخرج اوله كلمشدر

طریق علمیه رجالی فی الاصل مدت مدیده مقام حكومتده پایدار اوله كلمشلر ایكن كیدرك شیخ الاسلاملق ایله نقیب الاشرافلقدن ماعداسی مناصب موقته‌یه منقلب اولمغله معلوم و معروف اولان ترتیب قدم ایله بر سنه‌لك اولمق اوزره تفویض اولنور و بعضاً دخی تمدید قیلنور ایدی مع مافیه خنكار امامالغی و حكیم باشیلق واردو قاضیلغی كبی خدمات ممتازه‌ده بولنانلر و فضائل مادرزاده مالك اولان مخادیم قاعدهٔ مرعیه‌نك خارجنده اوله‌رق طفرات محمیانه ایله یكدیكره تقدم و شیوخ طریقك یكرمی اوتوز سنه‌ده واره‌مدقلری مراتبه از مدتده ترقی ایده كلورلر ایدی

فصول سابقه‌ده بیان اولندیغی وجهله وزرا و میرمیران و میرلوالرك منصبلرینه مخصوص اولان خاصلر درجه درجه الغا و مقاطعات میریه‌یه الحاق قیلنوب بیك یوز اون تاریخنده واقع قارلو بجه مصالحه‌سندن صكره بعض ولاته مجدداً خاصلر تخصیص و اهالیٔ مملكت اون بش سنه ممتد اولان محاربه سببیله تكالیف متنوعه تحتنده ازلمش اولدیغندن اشبو خاصلر وارداتیله كچنوب ظلم و جوردن اجتناب ایلملری تنبیه قلنمشیدی لكن بو دخی دوام ایده‌مامكله یالكز صدارت و قپودانلق و نشانجیلغه مخصوص بر مقدار خاص قالوب رجال دولته تخصیص اولنان زعامتلر دخی قید

حیاته منقلب وایراد حکمنده متحول اولدیغنده و حاصل اولان منافعلری بو عصره کوره اداره‌یه کافی اولمدیغنه مبنی کرك استانبولده وکرك طشره‌لرده بولنان ارباب مناصبه صور عدیده ایله واردات معینه تشکل ایلمدیکه بروجه‌آتی بیان اولنور اولا مقدمجه قبریس وموخراً ایدین سنجاقلرندن مقام صدارته مخصوص اولان خاصلر سنوی درت بشیوز کیسه‌یه قدره‌لتزمینه الزام اولنه کلدیکی وفاتح وسلطان سلیم وسلیمانیه رقفلرینك اداره‌لری صدر اعظملره محول ایدوکندن بعدالمصارف بوندن دخی بر ایکیوز کیسه منافع حاصل اولدیغی اداره ایدنلردن منقولدر

ثانیا وزرا توجیهاتنده وباخصوص افلاق وبغدان و بوده‌لقلری تبدلنده صدراعظمه ووزیر کتخداسنه ومکتوبجی وتشریفاتجی افندیلره ودائرهٔ صدارت خدمه‌سنه عوائد ومصر وبغداد وحلب وشام والیلرندن هدایای معتاده مرتب اولمغله بعض اسکی تشریفات دفترلرنده کورلدیکی اوزره بونلردن عصرمز حسابنجه مقام صدارتده بولنانلره سنوی یکرمی بیك کیسه مقداری واردات معینه حاصل وارتکاب وارتشایه میلنه کوره منافع غیر مشروعه‌یه دخی واصل اولور ایدی صدر اعظم وکبرا دائره‌لرنده توابعاته ایلق و برمك عادت اولمیوب انجق دائرهٔ صدارت اوچ بشیوز کیسه‌دن مرتب اولدیغندن ماعدا امدجی ومکتوبجی وتشریفاتجی و کتخدا کاتبی قلملری خلفاسنه کیلار صدر اعظمیدن تعیینات ویریله کلدیکندن مطبخ مصارفاتی کلیتلو شیئه بالغ اولور وعیدیه ونوروزیه مثللو کاب همایونه تقدیم اولنان هدایای معتاده دن بشقه صدر اعظملر سرای همایونه کیتدکجه وباب فتوایه وترسانه‌یه وحریقلره عزیمت ایلدکجه وتبدیله چیدقجه آوج آوج آلتون ویرمك معتاد ایدوکندن صدر اعظملرك بعض مسرفلری حین عزللرنده مدیون چیقارلر ایدی

شیخ الاسلاملره وصدور وعظمای موالی‌یه اربه‌لق نامیله بر ایکیشر قضانك حکومت شرعیه‌سی محول واورالره نائب کوندروب حاصلات واقعه‌نك برمقداری نائبلره وقصوری اربه‌لق صاحبلرینه عائد اولمق اصول جاریه‌ایجابندن اولدیغندن مقام مشیختده بولنانلر اشبو اربه‌لقلردن مستفید اولدقلرندن بشقه مناصب علیه توجیهاتنده وغده بها نامیله

معيناتلرى ودائرەلرى خلقنك عوائداتى اولمسيله وقديماً سلطان بايزيد مدرسەسى مدرسلكى و اوقافى ادارەسى دخى مقام فتواده اولانلره مخصوص بولنمسيله منافع عظيمەيه دسترس اولورلر وبالفعل قاضيعسكر واستانبول قاضيسى بولنانلره كذلك اربەلقلردن وكندولرينه مخصوص حكومت شرعيه خرجلرندن مبالغ وفيره حصول بولور ايديكه يقين وقتلره قدر روم ايلى قاضيعسكرلرينه سنوى اوج در تبيك واناطولى قاضيعسكرلرينه بيك بشيوز ايكيبيك كيسه رادەلرنده منافع حاصل اولديغى اغزلرندن استماع اولنور ايدى

قپودانلق منصبنه كليبولى سنجاغيله بوغجه اطه ولنى جزيرەلرى منضم اولديغى مثلو قپودان پاشالرك بالجمله اطەلره وتونس وطرابلس وجزاير اوجاقلرينه برنوع نظارتى بولنديغندن مقاطعات ميريه فضلەسندن وعوائدات وهداياى رسميەسندن خيليجه مبالغ حاصل اولور ومصارفات ضروريەسنه بلغاً مابلغ كفايت ايدر ايدى وزير كتخدالرينك صدر اعظملرك وارداتى صرەسنده بيان اولنان عوائداتدن ودفتردارلرك الزام اولنان مقاطعات ميريه قلميه وخرجلرندن ورئيس افنديلرك اذن سفينه وسائر مواد متنوعه حقنده صادر اولان فرمان خرجلرندن معين اولان وارداتلرى كايتلو شيئه بالغ اولوب حتى برايكى سنه بومنصبلرده بولنان وتلف وسرف مثلو صفات مدخولەدن برى اولانلر بعدازين مضايقه چكمز ديرلر ايدى

تيمار وزعامت توجيهاتى الغا اولنججەيه قدر دفترخانەنك توجيهات مرقومه ومرافعات ومحاكمات ضمننده اخراج اتديريلان قيودات خرجندن شهريه ايكى يوز اللى كيسەيه قريب حاصلاتى اولوب دفتر امينى وكيسەدارينك وسائر ضابطان وكتبەسنك بوندن خصص معينەلرى وار ايدى وكتبەيه مخصوص زعامتلر منحل واخره توجيه اولندقده ايلك سنه لكى دفتر امينلرينه عائد ايدى ترسانه وضربخانه امينلرينك ترسانه وضربخانەيه مربوط اوجاقلق ومقاطعات ومعادن ادارەلرندن خرج وقلميەلرى ومناصب سائرەنك دخى معاملات مأموريتلرندن خرجلرى وار ايدى دولتك اماً اوچ قلى اولوب بونلرك برنجيسى ديوان همايون

ایکنجیسی خزینهٔ عامره واوچنجیسی دفترخانهٔ خاقانی کتبه‌سی اولمغله
اشبو قلمره مخصوص ایکی اوچیوز قدر زعامت اولوب امدی ومکتوبی
قلملری ودوائر سائره‌ده وقتاً بوقت ترتیب وتشکیل قلنان قلملر مأموریت
عد اولنور ایدی وبوجهتله اوقلمره مخصوص زعامت یوغیدی حاصل
کلام کافهٔ ارکان دولت ومأمورین وکتبه وخدمه وجه مشروح اوزره
معین ومرتب اولان عوائد وخرج ورسوم معتاده ایله تعیش ایدوب فقط
وزرا وکبرادن تقاعد ایدیلان ونادراً استانبول جوارنده واکثریا بروسه
وکلیبولی وتکفور طاغی مثللو محللرده اقامه اولنان ذواته کمرکلردن بشر
یوز بیکر غروش درجه‌سنده ماهیه‌وبعض علیل‌واختیار کتبه ومحتاجینه
کمرکلردن تقاعد علوفه‌سی نامیله برر مقدار شی احسان اولنور ایدی
ارکان دولتك ثروت وسامانلری ایسه تحصیل علوم ومعارف وتسهیل
خوایج انام ایچون بنا وانشا ایلدکلری خیرات ومبرات ایله قیاسیله متبین
اولوب ایچلرندن از قضا یاخود بالاقتضا نفی ومصادره اولنان ویاحریق
وسائره مثللو بلایای کونیه‌یه کرفتار اولنلره کلی اعانه‌لر ایدرلر ایدی
حتی سلطان محمود خان ثانی عصرنده کتخداالقدن منفصل بولنان هادی
افندینك قوناغی کافهٔ اشیاسیله محترق اولدقده هرطرفدن وارد اولان
اعانات ایله قوناق یاپلدقدن ولوازمات بیتیه تدارك اولندقدن صکره
ایکیوز اللی کیسه مقداری فضله قالدیغی وبعض تکلیفسز احباسنك
معرض لطیفه‌ده بوحریق سزه ایکیوز اللی کیسه‌یه اولدی دیو توریه
ایلدکاری منقولدر
قپوجی باشیلر ایکیسی علی طریق المناوبه سرای همایونده واقع اورته
قپوده نوبت بکلمك وجمعه سلاملقلرنده وایام رسمیه‌ده جمله‌سی
رکاب همایونده بولنمق اوزره مأمور اولوب بونلرك مادوننده برطاقم
صلاخور اغالر دخی وار ایدیکه بونلر دخی رکاب همایون خدامندن
معدود ورسم کونلرنده ذات شاهانه‌نك آتلرینه بینوب تعلیم کنان عرض
حشمت ودارات ایدرلر ایدی دیوان همایون قلمیله امدی ومکتوبی
وکتخدا کاتبی ودفتردار مکتوبجیسی اوطه‌لری کتبه‌سنك بعض متحیرانه
خواجکانلق رتبه‌سی توجیه اولنمق اوصولاً مجاز اولمغله بونلره مناوبه

منصبلرندن مناصب مناسبه توجيه قلنديغى مثللو ذكر اولنان قپوجى باشى وصلاخور اغالر وديوان همايون خدامندن اولوب متفرقه تعبير قلنان وكدكلو زعامت صاحبلرى بولنان زعما ومنصبسز قلان خواجكان تحصيل اموال ميريه وتحقيقات امور معظمه ومصادرهٔ مخلفات وزرا واغنيا وسوق عسكر وبعض وزرايى برمنصبدن ديكر منصبه وياخود منفابه كوتورمك وياقتل ايلمك مثللو خدمات موقتهده استخدام اولنورلر وايشنك درجهسنه كوره منتفع اولورلر ايدى

بيك تاريخندن صكره وزرا تكثر ايلديكندن ميرميران منصبى اولان ايالات وزرايه توجيه اولنه كلكله بكلر بكيلرك اكثرى بالطبع ميرلوالق منزلهسنه تنزل ايدرك عهدهلرينه بر سنجاق تفويض قيلنور ايدى كيدرك وزرا بر درجه دها تزايد ايلديكنه مبنى ايالات داخلنده بولنان سنجاقلردن بعضيلرى وياخود برايكيسى برلشديريلهرك وزرايه توجيه قلنمق وافلاق وبغدان داخلنده بولنان خوتين و بندر وسائر سرحد قلاعى محافظلرى بولنان وزرا وامرانك مدار تعيشلرى اولمق اوزره روم ايلى واناطوليدن الحاقاً مناسب سنجاقلر تفويض اولنمق اصولدن اولدى زيرا اومثللو سرحدات محافظلرينك حوزهٔ حكومتلرى ضيق وحاصلاتلرى قليل اولغله وقاعدهٔ قديمه اوزره خاص تعيينى دخى متروك بولنغله بو وجهله اقدار اولنملرى ضروريادن ايدى برسنجاقده مقاطعات ميريه كثرت اوزره اولوبده زعامت وتيمار واراضئ موقوفه از بولنور ايسه ولاة ايچون اول سنجاق نمادار اولوب عكسى تقديرنده بى حاصل اعتبار اولنور ايدى چونكه زعامت وتيمار داخلنده بولنان اراضىيى صاحب ديرلك بولنانلر واراضئ موقوفهيى متوليلر تعشير ايده كلكله بونلردن واليلره منفعت عائد اولميوب مقاطعات ميريه ايسه بدلات مقيدهلريله ولاته الزام قيلنور وانلر دخى ضمايميله ملتزمينه الزام ومنافع وغيره استحصال ايدرلر ايدى مع مافيه برسنجاقده سكسان يوز مقاطعه وار ايسه والى بولنانلر انك بش اون عددينى اركان دولت واندرون رجالنك طلب وشفاعتلرى اوزرينه بدل مقيده وياخود جزئى ضمايم ايله منتسبينهويرمكه مجبور اولديغى مثللو بش اوننى دخى مملكت وجوه واشرافنه وبرمقدارينى

دخی دائره‌لری متحیرانه ویرر و ماعداسنی ذکر ایله طالبلرینه احاله
ایدر ایدی
ولاة ومتصرفین محول عهده‌لری بولنان سنجاقلرك ملحق قضالرینه
دائره‌لری کدکلولرندن ویاخود محللری خاندانلرندن ویوده‌لر
نصب و تعیین و الحاقاً عهده‌سنده بشقه سنجاق وار ایسه اکا دخی
متسلم ارسالیله اداره ایتدیردیکی مثللو محافظ قلاع بولنان وسفریه اولان
و بالاقتضا سرحدات خاقانیه‌ده اقامه اولنان وزرا و امرا کذلك متسلم
نصبیله منصبلری اولان الویه‌یی اداره ایتدیررلر و منصبی حاصلاتندن
بر مقدارینی متسلمه ترك ایدوب قصورینی اخذ ایلرلر ایدی بیك
ایکیوز اوتوز طقوز تاریخنده ودین و نیکبولی سنجاقلری والیسی
اولان سنکللی ابراهیم پاشانك اولوقت کتخداسی بولنان کرکجی
صالح پاشا مرحوم نیکبولی سنجاغی مقاطعاتی پك منفعتلی اولدیغندن
بعدالخرج و المصارف والیه اوچبیك کیسه منفعت قالور ایدی دیو
روایت ایدردی
وینه اواخر سلطنت محمود خان ثانیده الویهٔ ثلاثه یعنی یانیه وترحاله
وسلانیك والیسی اولان سرکاتبی مصطفی نوری پاشا مرحومدن بالمشافهه
استماع اولنمشدر که سلانیك وترحاله متسلملری بولنان میر میرانلره یکرمی
بشر بیك غروش ماهیه ویرر ودربندان محافظه‌لرنده بولنان ارنود
سرکرده‌لریله معاً دائره‌سی خلقی درتبیك کشی‌یه بالغ اولور ایکن بالجمله
معاشات ومصارفاتی تسویه اولندقدن صکره کندوسنه سنوی اون بیك
کیسه‌دن متجاوز منفعت قالور ایمش وبو حاصلاتك اکثریسی ترحاله
سنجاغندن اولوب سلانیك ویانیه سنجاقلری بالنسبه نمادار اولمدیغنی
وممالکتلر توزیعاتنه کرك عیناً وکرك بدلاً کندوسی ودائره‌سی ایچون
برپاره وضع ایتدیرمدیکنی والمدیغنی مرحوم مشارالیه افاده وتوثیق ایدر
ایدی وینه اواخر سلطنت محمود خان ثانیده پارس سفیری اولان
احمد فتحی پاشا مرحومه ایدین سنجاغی توجیه اولنمغله اولوقت فریقاندن
بولنان سرعسکر اسبق نامق پاشا حضرتلری یکرمی بشبیك غروش
ماهیه ایله دولتجه متسلم نصب اولنمشیدی برمدت مرورنده سفیر مشارالیه

موقتاً استانبوله واورادن منصبی اولان ایدینه کلدکده سنجاغک منافع مقاطعاتی کاملاً کندوسنه عائد اولمق وقپو التی حاصلاتی وسائر طیارات ایله چیقدکدن ماعدا ماهیه یکرمی بشبیك غروش دها کندوسنه ویرمك اوزره مشارالیه نامق پاشایه تکلیف ایدوب اودخی بوصورتی قبول ایلمدیکندن اقرباسندن احمد افندی نامنده برآدمی مسلم نصب ایتمش واوسنه دردبیك کیسه قدر منافع حاصل اولدیغی ثابت اولمش اولمغله سلطان محمود خان حضرتلری اولوقت مقاطعات ناظری بولنسان نافذ پاشایه اعلام ایتدیرەرك نصفنی فتحی پاشایه ویروب نصف دیکرینی خزینه‌یه الدیرمشدرکه بوقضیه فتحی پاشا ایله نافذ پاشا بیننده اولان عداوتك منشئیدر بومثاللری ایرادن مقصد عاجزانه متمادار سنجاقلره والی ومتصرف اولنلرك منافع عظیمه‌یه دسترس اوله‌کلدکلرینی واهالی اوزرینه طرح اولنان ویرکولره کندولری ایچون پاره ضم ایتدیرمکه احتیاجلری اولمدیغنی بیاندن عبارت اولوب لکن طربزون وکردستان وارضروم سنجاقلری مثللو مقاطعات میریه منافعندن عاری اولان سنجاقلرك والی ومتصرفلری بولنان وزرا ومیرمیرانك دائره‌لرینه کفایت ایده‌جك ذخائر وسائره اهالی اوزرینه طرح اولنان ویرکویه علاوهٔ استحصال اولنور وطیارات تعبیر قلنان وارداتکه قپو التی حاصلاتی یعنی تحصیلیه وارباب جنایتدن النان جریمه وویوده‌لرك وامرای اکراد وعشایرك تقدیم ایده‌کلدکلری ویرکوی مقطوع وهدایای معتاده وبعض رسوم متفرقه‌دن عبارتدر ولاتك مصارف نقدیه‌لری بونلر ایله تسویه قیلنور ایدی حاصل کلام هر ایالت والویه‌نك والی ومتصرفنه عائد اولان حاصلاتی وقتا بوقته تأسس ایدوب هیچ بریسی دیکرینه تمامیله توافق ایتمز ایدی

وسط الحال اولان بروزیرك دائره‌سنی دخی تعریف ایدەلمکه میرمیران ومتسلم وویوده‌لرك دائره‌لری ومصرفلری بوندن قیاس اولنه بیلنسون اولا کتخدا ودیوان افندیسی ومکتوبجی وکتخدا وخزینه کاتبلری وامام وحرم کتخداسی مثللو محررانندن بشقه اوله‌رق هر وزیرك ایچ اغالرندن یکرمی درت کدکلیسی بولنمق تعامل اقتضاسندن وبونلرك جمله‌سنك رئیس وضابطی سلحدار اغا اولمق اصول مرعیه ایجابندن اولوب سلحدارلر

دائما پاشانڭ یاننده بولنور وملتجی اولان سلام اغاسی وقپوجیلر کتخداسی تشریفاتجیلق وظیفه‌سنی ایفا ایدرلر ایدی بونلردن صکره خزینه‌دار ومهردار ودوتدار وخفتان اغاسی وچوقدار اغا وایچ اوغلان باش چاوسی وچاشور اغالر یکه وزرانڭ الڭ زیاده محرمی اولوب اکثریا کوله‌لرندن وکروه شباندندر دها صکره وکیل خرج وانختار اغاسی وسنجقدار وطوغجی باشی وتوتونجی باشی وابریقدار اغا وکیلارجی باشی ومعجون اغاسی ومقرمه‌جی باشی وسفره‌جی باشی ومیراخور وسجاده‌جی باشی وپشکیر اغاسی وقهوه‌جی باشی صاحب کدڭ اولوب هر بریسنڭ دخی اوچر یماغی بولندیغندن بو جماعت سکسان یوز کشی یه ودها زیاده‌یه بالغ اولور ایدی ثانیاً قواص وتاتار ومهترخانه طاقمی وسایس وعکام ومشعله‌جی واشجی وسرایدار کبی تتمهٔ دائره دخی لااقل یوز اللی ادمه بالغ اوله کلمشدر صکره‌لری وزرا دائره‌لرنده قواص صنفی تکثر ایتمش ایسه‌ده فی‌الاصل بونلر درت یا التی کشیدن عبارت اولوب قوس طاشیرلر وپاشالرڭ یاننده یاور مثللو بولنورلر ایدی بردرجه‌یه قدر منزلخانه‌لر قدیم اولدیغی حالده منتظم پوسته‌لر ترتیب اولنمامش اولدیغندن کرڭ استانبوله وکرڭ جوارده بولنان ولاة وامرایه ایصال اولنه‌جق محررات تاتارلر واسطه‌سیله کوندرلمك اصول جاریه‌دن ایدوکندن هر وزیرڭ دائره‌سنده بر تاتار اغاسی وبر تاتار اوطه باشیسی تحت اداره‌لرنده اوله‌رق قرق اللی تاتار بولنمق مقتضی اولوب بوخدمتی فی‌الاصل فرسرانلق ایله مشتهر اولان تاتار قومی ایفا ایده‌کلمشلر ایکن مؤخراً هر درلو کسان بوصنفه داخل اولمغله اسم جنسی اسم نوعه منقلب اوله‌رق جمله‌سنه تاتار دینلمشدر وزرانڭ اوچر ومیر میرانلرڭ ایکیشر طوغی اولدیغی مثللو وزرانڭ طقوز قات یعنی طقوز طاول وطقوز سورنا وطقوز بوری وطقوز دومبلك ومیرمیرانلرڭ یدیشر قات مهتر خانه‌لری اولوب کونده ایکی نوبت یعنی ایکندی ویتسو عقبنده چالنور وبرمحلدن دیکر محله عزیمتنده طوغلرڭ بریسی برکون اول قوناقجی ایله کوندریلور ودیکرلری پاشانڭ اوکنده چکیلور ایدیکه بونلرڭ هیئت وکیفیتلری رسم کتابلرنده مصوردر

ثالثاً کدکلو ایچ اغالرینك ظوبو تعبیر اولنور اوچر بشر خدمتکارلری وقوغوش اوشاقلری وسایساری اولمغله بونلر دخی سکسان یوز کشی یه بالغ اولور و بر آدم دفعة ایچ اغاسی اولهمیوب اولا ظوبو اولمق وبعدالتربیه ایچ اغالری سلکنه ادخال قلنمق قانون تعاملیلری اقتضاسندن اولمغله اغالردن بریسی ظبوسنی چراغ ایدهجك اولدیغی حالده لازم کلان ات واسلحه والبسهیی اعطا و برضیافت ترتیب ایدوب خزینه اوطهسنده کدکلو اغالر حضورنده دعا اولنهرق وباشنه قاوق کیدریلهرك سلك اغواته ادخال قلنور ایدی حتی وزرا وامرا کولهلرنده بیله بو قاعده اجرا اولنمدقجه ایچ اغاسی قاوغی کیمك قابل دکل ایدی کذلك ایچ اغالرندن بریسنك سرقت وسائره مثللو جنایت عظیمهسی ظهور ایلدکده ینه بالاجتماع باشندن قاوغی النوب سلك اغواتدن اخراج اولندقدن صکره تربیهسی ویریلور و بوکا اصطلاحلرنجه کجه کلاخ ایلدی دینلور ایدیکه فیمابعد اوآدم هیچ بردائرهده ایچ اغالغی ایدهمیوب صنعت اخره سلوك ایلمکه مجبوردر

رابعاً وزرا دائرهلرنده بر تفنکجی باشی وبردلی باشی بولنوب بونلرك رفاقتنده یوزر یوز اللیشر نفر عسکر بولنور ایدیکه تفنکجی طاقمی پیاده ودلی کروهی سواریدر ارضروم ودیار بکر وموصل و بغداد وشام وحلب مثللو ایالتلر والیلرینك اوچر بشر تفنکجی باشی ودلی باشیسی بولنمق مقتضی اولمغله ایچلرندن برینه سرچشمه اطلاق اولنوب بیکباشی حکمنده ودیکر تفنکجی باشی ودلی باشیلر یوزباشی مقامنده طوتیلور ودلی باشیلر معیتلرنده ملازم کبی اولان ضابطهکوکلی اغاسی دینیلور ایدی فی الاصل وزرا ومیرمیران دائرهلرنده اللیشر التمیشر کشیدن عبارت اولهرق اونر یکرمیشر بیراق لوند وبوکا متناسب صاری سکبان استخدام اولنور ایکن وقت وقت بونلردن جلالیلر ظهور ایتمك وسائر وجهله مضرتلری کورلمك حسبیله بیك یوز تاریخندن صکره دلری لغو وذکر اولنان تفنکجی ودلی طائفهلری احداث اولنمغه باشلندی برمدت مرورنده بونلرك دخی انتظام وانضباطلرینه وهن وخلل طاری اولدیغندن قپوسز دلی باشیلر زیر رایتلرنده اولان حشرات ایله کویدن کویه کزوب اهالییه

انواع ظلم وتعدی یه جسارت ایدرلر وبالضروره وزرا وامرا بونلری یانلرینه الوب مضرتلرینك دفعنه مجبور اولورلر ایدی مع مافیه سابقلرده اولان جلالیلر کبی تجمع ایدرك طرف دولته عصیان وطغیانلری واقع اولمامش واسم صحیحلری پیشدار معناسنه اوله رق دلیل عسکری اولدیغی حالده بالتحریف دلی تعبیری زبانزد اولمشدر بو طائفه قالپاقلریمز امیر المؤمنین حضرت عمر رضی الله عنهك چیرمه سنك قونجغیدر واوجاغمز مشارالیه افندمزه منسوبدر دیرلر ایدی بونلری بغداد والیسی مشهور احمد پاشانك باباسی حسن پاشا بیك یوز اوتوز بش تاریخلرنده وایران سفرلری هنگامنده بر درجه دها تنظیم ایلمش اولمسنه نظراً بو اعتقادك وضعی غالبا ایرانیلره شدت خصومتلرینی استلزام ایلمك مقصدینه مبتنی اولمسی ظن اولنور

ایچ اغالری ملحقات ایالات والویه یه مباشرلك ایله کیدوب درجه‌لرینه کوره خدمت مباشریه اله کلدکلرندن ومتسلم و ویوده‌لر جانبندن دخی عوائد معتاده‌لری اولدیغندن بونلره ماهیه ویرلمك عادت اولمیوب وزرا وامرا یالکز دائره‌لری خلقنك دیکر صنفلرینه بر مقدار معاش اعطا ایدرلر ایدی بناء علیه اولوقتك مصارفاتی عصرمز حسابنه اصلا نسبت قبول ایلمز

بو فصلك حاوی اولدیغی زمانده مخرج وزارت تنوع ایدوب اولا خنکار سلحدارلرندن ومیراخور و بوستانجی باشی کبی سرای همایون منسوباتندن اولنلره ثانیا وزیر کتخداسی ودفتردار ورئیس مثللو عظمای رجاله وبعضاً یکیچری اغالرینه وقپوجی باشیلره ثالثاً شام وموصل خاندانلرندن عظم زاده وعبدالجلیل زاده‌لر مثللو طشره اکابرینه رتبهٔ وزارت احسان اولنه کلوب وزرا کتخدا و سلحدار و خزینه دارلرندن و دلی باشیلرندن محاربه‌لرده اظهار شجاعت ولیاقت ایدنلره قپوجی باشیلق ومیرمیرانلق ووزارت ویرلمك دخی معتاد حکمنه کیرمشیدی چونکه عامه‌نك نظرنده لازمهٔ وزارت شجاعت وجلادت وفن فروسیت وسلاحشورلقده مهارت خصلتلرینه منحصر اولوب علم وعرفان داخل دائرهٔ حساب اولمدیغندن اکثر وزرا وامرا جاهل وامی اولورلر ایله مبلغ اقتدارلرینه کوره حکومت

ایدرلر وبعضلرینه ارباب لیاقت وقابلیتدن دولتجه کتخدا نصب اولنور
ایدی مع مافیه کوپریلی اوغلی صدر اسبق فاضل احمد پاشا وبرادری
صدر شهید فاضل مصطفی پاشا وانک اوغللری صدر اسبق نعمان پاشا
وعبدالله پاشا واسعد پاشا ونعمان پاشانک اوغلی قائممقام حافظ احمد پاشا
وعبدالله پاشازاده عبدالرحمن پاشا عصرلرینک فضلاسندن اولدقلری
مثللو صدر اسبق شهید علی پاشا و حکیم اوغلی علی پاشا ودفتردار
عزت علی پاشا وعصر محمود خان اول وعثمان خان ثالثده ریاست
و دفتردارلق و وزیر کتخدالرندن نائل رتبهٔ وزارت اولان پیر مصطفی
پاشا ومشهور راغب پاشا وراقم محمد پاشا و نائلی عبدالله پاشا و یکرمی
سکز چلبی زاده سعید پاشا و طوپال عثمان پاشا زاده احمد پاشا
وعظم زاده خاندانندن و سائرهدن بعضیلری اصحاب علم و کمالدن
ایدیلر
سلطان سلیمان مرحومدن صکره سلطان محمد ثالث اکری محاربهسنده
وسلطان عثمان ثانی له سفرنده وسلطان مراد رابع روان وبغداد فتحلرنده
وسلطان محمد رابع قانیجه محاصرهسنده وسلطان مصطفی خان ثانی اوچ
سنه متوالیا نمچه محاربهلرنده بالذات علم افراز غزا وجهاد اولوب بونلردن
بشقه وقوعبولان محاربات عدیدهیه صدر اعظملر سردار اکرم نصب
اولنهرق اعزام قلنمق قاعدهسی تأسس ایتمشیدی لکن سردار اکرملر
نفوذ تام ودولتک قوهٔ اجرائیهسنی حائز اولمغله ترسانه وضربخانه وکمرک
امینی مثللو ایشلری مطلقا درسعادتده بولنمغه منحصر اولنلردن ماعدا
کافهٔ ارباب مناصب وطوائف عسکریه اوجاقلری واغالری وحتی وزرای
عظام قپو کتخدالری یله اردوی همایونله عزیمت ایدوب استانبولده
کتخدا ودفتردار ورئیس وسائر اهل مناصبک وکیللری قالور وبالجمله
توجیهات وتشریفات موکب همایونجه اجرا قیلنور ایدی ولاة
ومتصرفین دخی دائرهلری خلقی وتحت اوالرنده بولنان زعما وارباب تیمار ایله
معسکر پادشاهی یه کلوب طرف طرف قلاع خاقانیه محافظهلرینه
وسرعسکرلر معیتلرینه تعیین اولنهرق ایفای وظیفه ایدرلر ومنصبلرینی
براقدقلری متسلملری واسطهسیله اداره ایتدیررلر ایدی

احوال عسکریه

فصول سابقه‌ده بیان اولندیغی اوزره دوشیرمه چوجقلرینک سرای
همایونلرده وعجمی اوغلانلری قشلالرنده تربیه کورمك وبعده عساکر
موظفه سلکنه ادخال اولنمق وعلی الدوام قشلانشین اولوب صنعت
اخرا ایله متوغل اولمامق قاعده‌لری متروك اولمغله ایجاب ایتدکجه
بورکجی وحمال ومناو مثللو اصحاب سوقدن یکیچری یازیلوب لازمکلان
محله کوندریلور وختام سفرده هرکس کار وکسبیله مشغول اولور
ایدی بیك طقسان درت سنه‌سنده حادث اولوب بیك یوز اون سنه‌سنه
قدر ممتد اولان سفر مشهورده درت دولت ایله محاربه جریان ایده
کلدیکندن هرسنه کلیتلو عسکر یازلمغله جیوش موظفه‌نك عددی
وعلوفه‌لرینك مقداری فوق العاده تزاید ایلدیکندن عقد مصالحه‌دن
اون ایکی سنه صکره وقوعبولان روسیه محاربه‌سنه قدر محلولات
عسکریه خزینه مانده ایدلدی ذکر اولنان روسیه ومتعاقباً واقع اولان
موره ونمچه محاربه‌لری دخی بیك یوز اوتوز بر سنه‌سنده ختامه رسیده
اولوب ابراهیم پاشانك اوان سفیهانه‌سی ظهور ایتمکله وقوعبولان
علوفه محلولاتی مستمراً خزینه‌مانده ایدیله‌رك تنقیص عساکر موظفه‌یه
دوام اولنور وهرسنه نه‌مقدار مبالغ خزینه‌یه قالمش ایسه ایشکذارلق
وصداقت شعارلق معرضنده اولوقتك وقایعنامه‌سی اولان راشد تاریخنه
درج قلنور ایدی مؤخراً واقع اولان ایران سفرلرنده اکثریا زعما
وارباب تیمار ووزرا وامرا دائره‌لری وعشایر عسکرلری استخدام
اولندیغندن وعصر محمود خان اولده حدوث ایدن نمچه ومسقو سفرلری
دخی ایکی اوچ سنه‌ده ختام پذیر اولدیغندن چوقلق عساکر موظفه
تحریر قلنمدی اکرچه بروجه مسطور اصناف وسائره‌دن ایجاب
ایتدکجه یکیچری یازیلوب اقتضا ایدن محله اعزام قلنمق قاعده‌دن ایدیسه‌ده
بو حالده دخی لاجرم یکیچری وسائر عساکر موظفه اوجاقلری افرادینه
داخل اولمق وبونلره مخصوص علوفه‌یه تملك ایلمك بردفعه اولسون
سفر ویرمکله حاصل اولدیغندن نفرات عسکریه شدائد سفریه واحوال
حربیه‌یه اولدقجه واقف ومألوف ایدیلر موره سفری عقبنده وعلی

روایة بیك یوز اللی اوچ سنه‌سی خلالنده علوفه تعبیر اولنان معاشات عسکریه‌نك بیع وشراسنه مساعده اولنمغله بیك تاریخندنبرو انتظام وانضباطلری بوزلمش اولان جیوش عثمانیه‌نك اولانجه قانون وقاعده‌لری دخی مختل وپریشان اولدی چونکه چوق وقت کچمکسزین علوفهٔ عسکریه‌نك اکثریسی اتباع واصناف مقوله‌لری طرفندن اشترا اولنه‌رق عادتا ایراد حکمنه کیردی بناء علیه عسکرلك بشقه وعلوفه خوار اولمق بشقه شی اولوب یکیچریلك دعواسیله طفره فروش اولان بورکجی وحمال کبی اشخاصك یازولرنده اولان نشانلردن ماعدا نه تعلیم وتربیه جهتندن ونه ده وظیفه وعلوفه یوزندن یکیچریلکله اصلا تعلقلری یوغیدی لفظاً ومعناً یکیچری دنیله‌بیله‌جك کسان هر اورته‌نك قشله‌سنده بولنان اوسته واوده‌باشی وبایراقدر ومتولی وامام وقره قوللقجیلر مثللو بش التیوز قدر ضابطان ونفراتدن وقوللقلرده بولنان برر چوربابجی ایله قوللق نفراتندن وحربه‌جی وموجبی اطلاق اولنوب اغا قپوسنده بولنان برایکیوز قدر کساندن عبارت ایدیکه بونلرك جمله‌سی انجق ایکیبیك کشی‌یه بالغ اوله‌بیلور ایدی

اوجاقلو بیننده یکیچری اغالرینه قرق بیك قول اغاسی دنیلوب واقعا یکیچریلك دعواسنده بولنان اشخاص قرق بیکدن چوق زیاده ایسه‌ده شرائط عسکریه‌دن بی بهره ایدیلر بیك یوز اللی اوچ سنه‌سنده واقع بلغراد مصالحه‌سندن بیك یوز سکسان ایکی سفرینه قدر اوتوز سنه‌یه قریب محاربه ظهور ایتمامك حسبیله یکیدن عسکر یازلمدیغندن علوفهٔ عسکریه‌نك قسم اعظمی محلول اولمق لازمکلور ایکن بیع وشرا مساعده‌سی بوکا مانع اولدی برده بیع وشرا ماده‌سی یالکز اشخاص بیننده جریانه منحصر اولمیوب یکیچری اغالری دخی محلول اولان علوفه‌نك برمقدارینی خزینه‌سنده ایدلك ایچون طرف دولته ارائه وبرمقدارینی فروخت وبرازینی دخی شوکا بوکا اعطا ایدرلر ایدی مثلا هر علوفه اعطاسنده بشبیك اقچه محلول ظهور ایدر ایسه بونك ایکیبیك بشیوزینی دولته کوستروب ایکی بیکنی صاتار وبشیوزینی دخی کندو ادملرینه وبعض اوجاق یولداشلرینه واندرون رجالی وارکان دولت توابعاتی جانبندن

رجا والتماس اولنان اشخاصه اوچر بشر اقچه اوله رق تقسیم
ایدرلر ایدی بو مثللو اتباعی گروهنك عهدلرنده بولنان علوفه یه
قپولی علوفه سی وایرادجیلرك علوفه لرینه اوتراق علوفه سی اطلاق
اولنه کلمشدر حمال وبورکجی ومناو کبی اشخاصك همشهریلری
کلدکده درحال کل یولداشم سنی یکیچری یازهلم دیو حریفی منسوب
اولدقلری اورته نك قشلاسنه کوتوروب قوللرینه اورته نك نشانی
دوکدیررلر واننه صفه تذکره سی ویررلر ایدیکه بو تذکره نك مآلی بزکه
یکیچریلرز حاجی بکتاشی ولی پیرمز واردر واولیالر دستگیرمزدر
قیرلقله بتمز بریمز اکسیلور ایسه بیکمز حادث اولور یوللو برطاقم
مقالاتدن صکره فلانجه اسم اورته مزه کیلك براقدی واوجاغمزه دخوله
طالب اولدی بزده اوجاغ عامره نك دفترینه قید ایدوب یدینه اشبو
صفه تذکره سنی ویردك مضمونی حاوی اولوب اوسته واوطه باشی
طرفلرندن تمهیر قیلنور وجمعه سلاملقلرنده وعلوفه کونلرنده قره
قوللقجیلر بومقوله اشخاصی جمع ویکیچریلك قیافتنه وضع ایدوب ایفای
مأموریت ایتدیررلر ایدی
علوفه سنوی درت تقسیط ایله ایفا اولنوب محرم وصفر وربیع الاول
آیلرینه مخصوص اولانه نفرورنده مصر علوفه سی دینلور وربیع الاخر
ایله جمادیه معین بولنانلره رجج وشهور ثلثهٔ مشهوره یه عائد اولانه رشن
وبقیهٔ شهور ثلثه ایچون لذ علوفه سی اطلاق قیلنور که هر عربی آینك
اشارات مخصوصه لری اولان حروفك ترکیباتیدر ابراهیم پاشا دورندن
سکسان ایکی سفرینه کلنجه یه قدر مجموع علوفه نك مقدار سنویسی تقریباً
اون اون ایکیبك کیسه رادهلرنده دوران ایده کلمکده ایکن فصل آتی
اوانده برمقدار دها تزاید ایدرك نهایت الغاسی وقتلرنده یکرمی بیك
کیسه یه طوغری بالغ اولمشدر صورت تقسیمی حقنده معلومات اجمالیه
حاصل اولمق ایچون بیك ایکیوز یکرمی سنه سی مصر مواجبنده اعطا
اولنان مبالغك صورت توزیع وتقسیمی متضمن دردست ایدیلان برقطعه
دفتر عیناً ترقیم قلندی

﴿ دفتر اجمال مواجب دراستانهٔ علیه درقسط واحد ﴾

کیسه دیوانی

١٩٩٦	یکیچریان درکاه عالی
٠٣٣٤	ابنای سپاهیان
٠٣٠٨	ابنای سلحداران
٠٠٥٨	علوفجیان یمین ویسار وغربای یمین ویسار
٠٢٧١	جبه‌جیان
٢٩٦٧	
٠٤٥٢	طوپجیان
٠١٧٩	عربجیان
٠٠٣٠	خمبره‌جیان
٠٠٠٥	لغمجیان
٠٠١٣	خدام ترسانهٔ عامره
٣٦٤٦	
٠٠٢٣	لوندات قالیون ها
٠٠٢٤	اندرون همایون اغالری
٠٠٠١	اغایان متقاعدین
٠٠٣١	مشاهره خواران
٠٠١٤	چاوشان دیوان عالی
٣٧٣٩	
٠٠١٠	بوابان سرای همایون
٠٠٠٨	خدام مطبخ عامره
٠٠١٣	خدام اصطبل عامره
٠٠٤٠	بوستانیان خاصه
٠٠١١	بوستانیان بغچهٔ ادرنه
٣٨٢١	

٣٨٢١	نقل يكون
٠٠٠٤	تبرداران
٠٠٠٩	مهتران خيم خاصه
٠٠٠٣	طبل وعلم
٠٠٠١	اهل حرف خاصه
٠٠٠١	خياطين خاصه
٣٨٣٩	
٠٠٠٤	پيكان خاصه
٠٠٠١	خزينه داران بيرون
٠٠٠١	اطباى خاصه
٠٠٠٥	شرفا
٣٨٥٠	

كيسهٔ رومى التمش بيك اقچه اولديغندن تمام بشيوز غروش ايدر ايسه ده كيسهٔ ديوانى اللى بيك اقچه ايدوكندن درتيوز اون التى غروش كسوز پاره ايدر بناءعليه عصرمز حسابنه كوره بالاده محرر مبالغ تقريباً يكرمى بر بيك كيسه يه بالغ اولور

علوفه چيقه جغى كون عقد ديوان اولنوب صدر اعظم واركان دولت قبه التنده حاضر وپادشاه عالم دخى نشيمنكاه معلومدن ناظر اولوب هر اوجاغك علوفهٔ مقيده سى مشين كيسه لر ايچنده اولديغى حالده بشقه بشقه ايرلدقدن ماعدا يكيچرى اوجاغنك هر اورته سنه ويريله جك كيسه لر دخى تفريق اولنور قره قوللقجيلر يكيچريلك دعواسنده بولنان حمال واصناف مقوله لرندن صاحب بال وبال اولان برايكى بيك كشى يى اخشامدن قشله لره جمع واطعام واكسا ايدوب ايرتسى كونى هر اورته نك نفراتى ضابطلريله طاقم طاقم سراى همايونده واقع اورته قپويه كلوب طوررلر مطبخ عامره دن مقدار كفايه چوربا وپلاو ووزرده حاضرلنوب باب السعاده پيشكاهنه وضع وقبه التنده بولنان قول كتخداسى وقت معينى حلولنده لابس اولديغى اوينغور مه نك اتكيله اشارت ايلدكده اورته قپوده منتظر اولان يكيچريلر شتاب تام ايله كيردوب اطعمهٔ مذكوره يى اخذ وساحهٔ

سرای همایونده اکل ایدرلر ودرحال ذبح قرابین اولنور زیرا بعض مطالب اظهاریله اطعمه‌یی المدقلری وقوعبولمشدر

مصلحت طعام قرین ختام اولدقدن صکره ینه جمله نفرات اورته قپویه چکیلوب طوررلر بعده ضابطاندن مأمور مخصوص بلند اواز ایله برنجینک اغا بلوکی دیو چاغردقده درحال اوبلوکك نفراتی سکردوب کیسه‌لری دردوش ایدرك قشله‌لرینه کوتوررلر صره‌سیله ایکنجی واوچنجی تا التمش دردنجی یه قدر دعوت واعطای علوفه اولنوب التمش بشنجی یه کلدکده دعوته اجابت ظاهر اولمامغله اوچ کره تکرار اولنور اوچنجی دفعه‌ده یوقدر دیو جواب ویرلدکده چاغیران ضابط طرفندن یوق اولسون دینلوب التمش التنجی یه کچر و بو وجهله اتمام توزیعات اولنور خلق بیننده مشهور اولدیغنه کوره شهزادکاندن بریسی التمش بشنجی بلوکك قشله سنه فرار ایتدکده حمایه ایتیوب تسلیم ایلدکلرندن شهزاده اعدام اولنمش وبعده بلوك دخی سرحداته نفی قیلنوب قشله‌سی قپادلمش اولمغله بو وجهله تذکیر وقعه اولنور ایمش بوخصوصه دائر تاریخلرده برروایته تصادف اولنمامش ایسه‌ده سلطان محمد ثالثك اعدام ایلدیکی شهزاده‌سی سلطان محمودك واقعه‌سی بوماده‌یه منشأ اولدیغی بعض سیاق وسباق قرینه‌سیله استدلال قلنور

قشله‌لرده سرکی فرشیله نفراته ونفرات نامنه اولان ایرادجیلره توزیع مبالغ اولندیغی صره‌ده طاس پاره‌سی نامیله یوزده اوچ بش غروش اخذ واورته صندیغنه وضع ایدرلر که دبوی دیمکدر اورته برمحله مأمور اولور ایسه لوازمات راهلرینی وقشله‌لرینك تزییناتنی وضابطانك کمش جبراستلرینی وایام رسمیه‌ده نفراته الباس ایلدکلری البسه‌یی بو پاره‌لر ایله تنظیم وتسویه ایلرلر پادشاهان عظام حضراتی برنجی بلوکه منسوب واورادن علوفه خوار اولملریله اخراج مواجب قلندیغنك ایرتسی کونی یکیچری اغاسی قیافتنده وقرنا دخی حربه‌جی هیئتنده اوله‌رق تبدیلاً برنجینك قشله‌سنه عزیمت ودائرۀ مخصوصه‌سنده که شهزاده باشنده واقع عثمان بابا تربه‌سنك اوستی ایمش اوراده برمقدار استراحت ایدوب علوفۀ معینه‌سی رسم معهود اوزره ایفا واستیفا اولنور

سپاه وسلحدار وعلوفجيان يمين ويسار وغربای يمين ويسار اوجاقلريكه علوفهٔ يوميه ايله موظف اولان جيوش عثمانيه‌نك سواريسی اولوب علی طريق التغلب جمله‌سنه درگاه عالی سپاهيلری دينلور وايالات عسكری اولان تيمارلو سپاهيسنك غيريدر بونلرك علوفه‌لری باب عاليده واقع ديوان يرنده صدر اعظم ودفتردار افندی وسائر اركان ديوان ومذكور اوجاقلرك اغا وكاتب وچاوشلری حاضر اولديغی حالده سركی فرشيله ايكی اوچ كون اعطا اولنوب بقيه‌سی اغالرينك قوناقلرينه نقل واوراده توزيع قلنور وتاريخلرده دور واقع اولدی وصدر اعظمه خط همايون وكورك وخنجر كلدی ديو محرر اولان ماده بودر يعنی عساكر دولتك علوفه‌سی تماماً اعطا اولديغندن ناشی صدر اعظم نائل تشريفات اولور طوپجی جبه‌جی خمبره‌جی قاليونجی بوستانجی وسائر اوجاقلر نفراتنك علوفه‌لری طوبدن اعطا اولنمغله قشله‌لرنده تقسيم وتوزيع ايدرلر

سپاه طائفه‌سی فی الاصل سرای همايونلرده تربيه كوردكدن صكره بولكره چراغ اولنه كلمش وبو جهتله مراتب عسكريه‌نك برنجی درجه‌سنده بولنمشيكن فصول سابقه‌ده بيان اولنان اسباب ايله نظام وانتظاملرينه خلل كلديكندن متجاسر اولدقلری طغيان وعصيانلرندن ناشی نظر اعتباردن اسقاط اولندقلرينه وذاتاً قشله وقره‌غولخانه‌لری بولنماماق حسبيله وقت حضرده اصلا خدمتلری اولمديغنه بناء يكيچری اوجاغندن زياده مختل وپريشان وعلوفه‌لری ايرادجيلره منتقل اولمغله استانبولده بش اون سپاه چاوشی واوجاق كتخدالری مثللو ضابطلرندن غيری كمسه كورلمز ايدی حتی علوفه اعطا اولنور ايكن تدارك ايده بلدكلری شرذمهٔ قليله يدابيد اخذ علوفه ايدوب ايرتسی كونی تبديل جامه ايله ينه كلورلر وقصورلرينك اساميسی اوقوندقده چاوشلری مرد غريب ديو جواب ويروب كويا غربتده بولنديغنی افاده ايلرلر ايدی

طوپجی وجبه‌جی وخمبره‌جی ولغمجی اوجاقلرينك طوپلری وعربه‌لری ديلوب وسپورمك وجابجا تعليم ايلمك مثللو وقت حضرده دخی خدمتلری وقشله‌لری جوارنده اولان وحدود معينه‌لری داخلنده بولنان محللرك

محافظه‌سنه مأموریتلری ومتعدد قره‌غولخانه‌لری اولغله وبونلرك ایچنده
اصناف وار ایسه‌ده وقت معیننده خدمتی باشنده بولنمغله مجبوریتلرندن
ناشی علوفه‌لری ایرادجیلره انتقال ایلمامکله یکیچریلره نسبتله حال انتظامده
ایدیلر باخصوص عصر محمودخان اولده طوپچی باشیلق خدمتنده بولنان
اوروپالو مهتدی احمد پاشا اولوقته کوره بو اوجاقلری تنظیم ایدوب
حتی بوسنه اهالیسندن اولمق شرطیله یوزر کشیدن عبارت اوچ بلوك
خمبره‌جی ترتیب ایدوب هربلوکه بریوزباشی وایکی اللی باشی واون نفر
اون باشی تخصیص ووظائف یومیه وخدمات لازمه‌لرینی وقدیماً
خمبره‌جیلره مخصوص اولان زعامت وتیمارلر محلول اولدقده بونلرك
امکدارانه ویرلمسنی تنصیص ایلمشدر

ابتدای احداثندنبرو دولت علیه‌نك دونماسی چکدیری تعبیر اولنور
وکورك ایله یوروریر فن متنوعه‌دن عبارت ایکن کرید سفرلری هنکامنده یلکن
ایله یوریمکده اولان قالیونلر ایجاد اولنوب لکن لایقیله استعمالنی بیلور
ملاح بتشدیریله‌مدیکندن چوقلق فائده‌لری کورلمامسنه مبنی فاضل احمد پاشا
صدارتنده رفع والغا وقدیماً اوله کلدیکی وجهله ترسانهٔ عامره‌ده
وجزیره‌لر میرلوالری معیتنده قرق عدد امرای دریا چکدیریلری ترتیب
قلنمشیدی قره مصطفی پاشا ویانه سفرینه حرکت ایتمك اوزره ایکن
مؤخراً وندیکلولرك اوزرینه هجومی دخی تصمیم ایلدیکندن مجدداً آلتی
قطعه قالیون انشاسنه تشبث ایلیوب ویانه سفری ایسه له ووندیك
وروسیه‌لولرك انضمامیله جسامت واون بش سنه قدر امتداد کسب ایلمسیله
قالیونلرك تکثیری ایجاب ایلدی وشهید علی پاشانك موره سفرنده دخی
استعمال اولنوب بالدفعات وندکلولره غلبه چالندی

بوندن صکره قالیونلر انشاسنه مداومت اولندی ایسه‌ده بیك یوز اوتوز
تاریخندن سکسان ایکی سنه‌سنده واقع اولان مسقو سفرینه قدر اللی
سنه‌دن متجاوز محاربهٔ بحریه واقع اولمامغله قپودان پاشالر هرسنه دونمای
همایون ایله اطه‌لر ارەسنده کزنوب درجهٔ انصافلرینه کوره جزائر وسواحل
خلقنی تجریم ایدرك عودت ایدرلر وبرقاچ خرسز کمیسی طوته‌بیلورلر
ایسه فتوحات بحریه‌دن عد اولنور ایدی

مواجب دفترنده محرر ترسانه خلقنك اوتوز التی کیسه علوفه‌لری عصرمز حسابنه کوره شهریه قرق بیك غروش راده‌لرنده اولوب ما وضع لهنه نسبتله جزئیاتدن کورندیکنه مبنی بوبابده تفصیلات ویرلمك لازم کلمشدر اولا ترسانه عمله‌سنك اجاره نامیله معروف اولان اجرتلری وامرا وقپودانلرك وسائر ضابطان سفن حربیه‌نك سالیه ومخصصات تعیینه‌لری ترسانه خزینه‌سندن اعطا اولنور ایدی ثانیا فصول سابقه‌ده بیان اولندیغی اوزره مسلم و یورك نامیله اناطولی وروم ایلیده اللی بیك قدر آدم اولوب بونلره جانب دولتدن بر چفتلك یعنی سکسان یوزر دونم اراضی اعطا قلنمش وزراعتلرینك اعشار شرعیه‌سی دخی بدل خدمت اوله‌رق کندولرینه ترك یعنی تعبیر اخرله عشردن معاف ومسلم طوتلمش اولدقلرندن سفرلر وقوعنده نوبت ایله بشده بری یعنی اون بیکی سفره کیدوب تسویهٔ طریق وحفر خندق کبی ایشلری رؤیت ایدرلر ایکن مؤخراً بونلرك خدمت اصلیه‌لری ترك والغا وکندولری دریا قلمنه الحاق قلنه‌رق هرسنه بشده بری دونغای همایونده ایفای خدمت ایتمکه مأمور ایدلمشلر ایسه‌ده سائر صنوف عسکریه کبی بونلرك دخی احواللری تغیر ایدرك عادتا زراع اهالیدن فرقلری واجرای خدمات عسکریه‌یه قابلیتلری قالمدیغندن نوبتلیلرندن هر ییل بر بدل النوب ترسانه خزینه‌سنه ایراد قید اولنمق و سواحل ممالکده قالیونجی بیراقلری اچیلوب جمع اولنان سکز اون بیك کشی روز خضرده کمیره ادخال واقدکزه اخراج اولنوب روز قاسمده کمیلر ترسانه‌یه کتورلمك وبیراق عسکرینه رخصت ویرلمك اصول اتخاذ قلندی بناء علیه علوفهٔ مسطوره کدکلی قالیونجی دنیلان ودائما ترسانهٔ عامره‌ده موجود بولنان یلکنجی وطوپجی اوسته‌لری و پاشا چاوشی وترسانه باش اغاسی چاوشلری مثلو بیك قدر آدمك علوفه‌لری ایدی اوائلده طوپ استعمالی یك ایلروله‌مامش اولدیغندن محاربات بحریه‌ده برایکی نوبت طوپ اتلدقدنصکره دشمن کمیلرینه صاریلوب رانپه یعنی اقدارمه اولنمق جاری اولمغله دونغایه وضع اولنه کلان کرك یکیچری و کرك بنه اوجه‌لودن اولان بیراق عسکرلری اولدقجه ایشه یرایه کلدکاری حالده مؤخراً اسلحهٔ ناریه استعمالی کسب وسعت

ایلدیکنده و بیراق عسکرلری ایسه فن دریا وطوپ استعمالندن وتعلیم وتعلمدن بی بهره ایدوکلر بنسه مبنی تیمور المق وطوپ صالیه ایلمك مثللو خدمات حمالیه‌دن بشقه برایشه یرامزلر ایدی ایشته بوسببلرله چشمه لیماننده روسیه لولر برقالیونه اتش القا ایلدکلرنده باجمله کمیلرده بولنان عسکر دکزه دوکیلوب ساحله جان اتدیلر ودونغمای همایون کاملا محترق اولدی

شمعدانی زاده تاریخنده درکه مصروسائر ممالك محروسه ساحللرینه ایشلر بر طاقم سفن تجاریه‌وار ایدیکه بونلرك قپودان وطائفه‌لری کرك رسمندن معاف اولوب محاربات بحریه واقع اولدقجه دونغمای همایونده ایفای خدمت حربیه ایله مکلف ایدیلر عصر محمود خان اولده کرکجی بولنان اسحاق اغا بونلرك معافیتنی الغا ایتدیرمکله دونغمای همایونك ابرویی حکمنده بولنان و سیر دریاجه مهارتلری اولان بر ایکیبك کشینك انقراضنه سبب وبروجه محرر اللی سنه قدر محاربهٔ بحریه‌نك عدم وقوعندن ناشی کرك ضابطان وکرك نفرات بحریه‌نك الفت حربیه‌لری مندرس اولمسیله چشمه وقعهٔ مؤلمه‌سی حادث ودولت علیه‌نك تزاید اضطرابنه باعث اولدی دیو اظهار حیف وتأسف ایدر

سرای وقصر همایونلر بوستانجیلری خدمت مخصوصه‌لریله برابر کیدرك برنوع عسکری اوجاغی هیئتنه کیرمکله سرای همایونك وداود پاشا ورامی چفتلکی وکاغدخانه وفنار بغچه‌سی وقواق سرایی حوالیلرینك وعموما بوغاز ایچنك ضابطه وحراستی بوستانجی باشی بولنانلره محول اولدیغندن مواقع مذکوره ایله چنکل کوینده وکوچك صو وچبوقلی وبیوك دره وبالطه لیمانی وقوری چشمه مثللو یرلرده برر بوستانجی اوجاغی وبرر اوسته ومقدار کافی نفرات وارایدی بوستانجی باشیلر یالی کوشکنده واقع دائرهٔ مخصوصه‌سنده اقامت وایام رسمیه‌ده ذات شاهانه‌نك بندیکی قایغك دومنی قوللانمق ایله تمیز ایدوب کیجه وکوندز ایجاب ایتدکجه جسیم صندالر ایله حوزهٔ اداره‌سنی کشت وکذار ایدر ایدی سرای همایونده اوچ درت یوز بوستانجی اولدیغی مثللو ذکر اولنان مواقعده دخی براوقدر ضابطان و نفرات بولنمغله مواجب دفترنده محرر اولان

علوفه بونلرك مخصصاتی اولوب مع مافیه ملازم صورتنده اوجاغه یازلمش ایکی اوچبیك كشی وار ایدیكه قایقجیلق و بغچوانلق كبی كار و صنعتلر ایله مشغول ایسه‌لرده اقتضاسی حالده درعقب منسوب اولدقلری محللرده مجتمع اولورلر ایدی

مواجب دفترنده اوج كیسه اقچه ایله مقید اولان خدمهٔ طبل و علم سكسان یوز كشیدن متجاوز اولوب مبلغ مزبورك ایسه حساب عصره كوره شهریه‌سی اوچبیك غروش راده‌لرنده اولمغله بو قدر ادمك اول مقدار وظیفه ایله تعیشی ممكن اوله‌میه‌جغی بدیهی ایسه‌ده بیرام كونلرنده وولادت همایونلرده و توجیهاتلر وقوعنده ضرب طبل مسرت ایدرك ذات شاهانه طرفندن و وزرا و وكلا و خواجكان دیون همایوان جانبلرندن عطایای معتاده اخذ ایده كلملریله بونلردن مبالغ وفیره‌یه دسترس اولورلر ایدی

سرحدات و بلاد جسیمه‌ده بولنان و یرلی قولی تعبیر اولنان یكیچری اوجاقلری فی الاصل عساكر منتظمه و موظفه‌دن معدود ایكن مرور زمان بونلرك دخی نظام و انتظاملرینی پریشان ایتمكله علوفه‌لری قارشولغی اولان اوجاقلقلری و معینات مرتبه‌لری متنفذان مملكت و ضابطان نامنه اولان متغلبه‌لره مأكل اولدی و ممالك محروسه‌نك هر طرفنده پازولری و بالدیرلری نشانلر ایله مملو حد و حسابه كلمز یكیچری موجود ایسه‌ده بونلر وظیفهٔ معینه و تربیهٔ عسكریه‌دن عاری بر طاقم عارسزدن و بروجه سربستی چاپقنلق ایتمك ارزوسنده بولنان بالدیری چپلاقلردن عبارت اولدیغی مثلاو سرحداتك احوالی نوعما دیكرلرندن اهونجه و ضابطانی و بعض مرتبه نفراتی یكیچری اوجاغی طرفندن نصب و ارسال قلنور ایسه‌ده شام و حلب و بروسه و كوتاهیه مثلاو محللرك یرلی اغاقلری و بعض قلاغ دزدارلقلری سرای همایونده افنای عمر ایدوب تقاعده كسب استحقاق ایدن بیر و عمل مانده اغواته چراقلق اوله‌رق توجیه اولنور ایدی ارتق نفرات و انضباطك درجه‌سی بوندن استدلال اولنسون ایشته بو مثلاو عسكردن هر سنه قالیونجی بیراقلری اچلدیغی كبی سفرلر ظهورنده طورناجی باشی و سردن كچدی اغالری مثلاو ضابطان عسكریه طرف

طرف مباشر تعيين اولنه‌رق وفتاوای شریفه وفضائل جهادی مبین
ایات واحادیث جلیله ایله معنون فرمانلر اصدار قلنه‌رق یکیچری بیراقلری
اچیلور وتجمع ایدن عساکر اسلامیه طاقم طاقم اردوی همایونلره سوق
قلنور ایدی
بیك تاریخلرینه کلنجه‌یه قدر سلطنت سنیه ارباب زعامت وتیمار وبونلرك
جبه‌لولری اوله‌رق ات واسلحه‌سی مکمل وفن فروسیتده ماهر سکسان
یوز بیك سواری‌یه مالك ایکن بو قوت دخی عددجه ربعی وایشه یرامق
اعتباریله عشری درجه‌سنه تنزل ایلدی وبو تنزلك اسبابی متنوع
اولوب برنجیسی جسیم ونمادار زعامت وتیمارلر محلول اولدقجه جانب میریدن
ضبط اولنه‌رق مقاطعات میریه سلکنه ادخال قلنمیدر ایکنجیسی برطاقم زعامت
وتیمارلر سرای همایون اغواتنه چراقلق اوله‌رق توجیه اولنمق وصدر
اعظم وعظمای دولتك کندو خدمتکارلرینه ومثللو اصحاب سیفه مخصوص
اولان دیرلکلری احسان ایده‌بیلمك قاعده‌سنك حدوثیدر چونکه قیود
خاقانیده توقیعی قلملر یله تصحیح اولنمش پك چوق قید کورلکده در که فلان
ذاتك عهده‌سنده بولنان فلانجه زعامتك مقاطعاته تحویلی التماس اولنوب
هرنقدر بومثللو دیرلکلرك مقاطعه‌یه تبدیلی اصحاب سیفك تناقصنی موجب
اوله‌جغی جهتله ممنوعیت قویه تحتنده ایسه‌ده مومی الیه امکدار دولت
وشایان عاطفت ایدوکندن امثال اولمامق اوزره اسعاف مسئولی خصوصنه
بالاستیذان اراده‌ٔ سنیه صادر اولدی وبو وجهله تصحیح قلندی دیو محرر
وبعضیلرنده دخی فلانجه وفلانجه تیماری حاصل اولوب درعهده‌سنه
طالب بولنمدیغندن مقاطعه‌یه بالتحویل صدر اعظم ویاقائممقام پاشا سلحداری
ویامهرداری فلانجه‌یه احسان بیورلسنه بالاستیذان اراده‌ٔ سنیه تعلق
ایلدی دیو مسطوردر اوچنجیسی برتیمار ویازعامت محلول اولدقده
ولاة والای بکاری استحقاقه نظر ایتمیوب هرکیم زیاده رشوت ویرر ایسه
اکا عرض ایدرلر وتوجیه ایتدیررلر ایدی دردنجیسی سپد تیماری
نامیله برطاقم تیمار وار ایدیکه کوبا تغلب ادوار ایله بونلرك تماری پك زیاده
تناقص ایلدیکندن کیمسه طالب اولمامغله براتی سپده قونلمش دیمك معناسنه
اولوب حالبوکه بونلرك ایچنده حاصلاتلی وبش اون طالبلی تیمارلر اولدیغی

حالده ولاة والای بکلرینه مأکل اولمق ایچون سپدتیماری دنیلمش وبعضیسنه
اسم بی مسما اولەرق برات دخی تنظیم ایتدیرلمشدر بشنجیسی ارباب
زعامت وتیمارك برجانبه مأموریتلری ظهورنده ولاة والای بکلری بونلرك
اغنیاسندن پارەلر الەرق بر عذر واهی اسناد ایدوب ضعفاسنی سفره
کوتورملریدر ایشته بوسببلر معلم ومنتظم بیوك بر سواری قوتنك
سکتەدار اولمسنی مستلزم اولدی وفصول سابقەده بیان اولندیغی اوزره
بونلره ذاتاً جانب دولتدن نەعلوفه ونەده تعیین ویرلمدیکندن وبروجه
محرر اردولره کلان زعما وارباب تیمار ضعفاوفقرا کروهی اولدیغندن بیچارەلر
رجال وکبار دائرەلرنده سایسلك کبی خدمات سفیلەیه بی اختیاره مضطر
اولورلر ایدی

صنوف جیوش عثمانیه غبطه فرمای ملوك اعصار ایکن درجه درجه
بالاده بیان اولنان صور غیر منتظمەیه منقلب اولمسیله برابر سلطنت
سنیەنك ابتدای ظهورندنبرو غیر مسبوق اولەرق اوتوز سنه قدر محاربۀ
دولیه منقطع اولدیغندن احوال سفریه ایله عسکرك الفتی منقرض
اولدیغی حالده بیك یوز سکسان ایکی سنەسنده روسیه سفری ظهور
ایلدی وموکب همایونده وسرعسکرلر ومحافظلر معیتنده بلا مبالغه
اوچیوز بیك قدر آدم تجمع ایتدی لکن نەچاره که نظام وانضباطدن
حصەمند اولمدقلرندن شجاعت مادرزادلری منتج فائده اولەمیوب موسم
حریفك دخولی زمانلرنده مأذوناً وغیر مأذوناً مملکتلرینه عودته مضطر
اولملریله سفرك ایلك سنەسی اخرنده خوتین قلعەسی ایکیوز نفر مستولیه
ترك قلنمق عاری اختیار اولندی

قهوەخانه عقلاسی بیننده بزم عسکری ایاغی طوزیله جنکه سورمك
لازمدر زیرا دشمن بوندن بغایت توحش ایدەکلدیکندن مکالمات ایله امرار
وقت ایتمك وبالضروره عسکره فتور کلوب طاغلدقدن صکره هجوم
ایلمك قاعدۀ حیله کاریسیدر دیو دوران ایدن مالا یعنی سرای اغالرینه
واحوال حربیەدن بیخبر متنفذان عصره مدار اقدام وحرکت اولمغله
سفرك ایکنجی سنەسی اول صیفنده اردوی همایون هیئت مجتمعەسیله
طونەیی یکوب قرتال صحراسنده دشمن ایله لدی التقابل انهزام فاحش ایله

منهزم اولدیغندن بویله عسکر ایله مسقوه غلبه ممکن اوله میه جغی کاردانان دولته معلوم اولدی ومیربلو نامیله یعنی ایلقله ارنودلقدن وقیرجه ایلردن واناطولیدن جمع وجلب اولنان نفرات عادتا نفیر عام حکمنده اولدیغندن اصلا ایشه یرامیه جقلری تبین ایلدی بناء علیه موکب همایون ارکانی عساکر موظفه اوجاقلرینك اصلاح احوالیله عساکر منتظمه هیئتنه کتورلمکدن بشقه چاره اولمدیغنی درپیش ملاحظه ایدرلر ایدیسه ده انشاءالله تعالی فصل آتیده ایراد اولنه جغی وجهله بو ماده سلطان احمد خان ثالث زماندنبرو منوی ضمیر دولت اولدیغی حالده موقع اجرایه کتوریله میوب سفر اثناسنده ایسه بروجهله قابل اوله میه جغی درکار ایدی کندن چار ناچار الده بولنان عسکر ایله اداره امور ایدرك نهایت قینارجه مصالحه سنی نتیجه ویردی اناطولی وروم ایلیدن بیراق بیراق وارد اولان جیوش اسلامیه موکب همایونده تجمع وتکثر ایتدکجه اون اون بشر اقچه علوفه ایله سرعسکرلر معیتنه اوچر بشر بیك دال قلیچ یازیلوب کوندریلور وبش اون کونصکره بوز یلوب کاورلر وینه دیکر محله دال قلیچ یازیلورلر ایدیکه برسنه ده برآدمك ایکی اوچ کره دال قلیچ یازیلوب علوفهٔ یومیه یه نائل اولدیغی واقع اولمشدر بویله دال قلیچ یازیله رق ویاخود برقلعه محافظه سنه مأمور اوله رق علوفهٔ یومیه تخصیص اولنان نفراته ممهور تعبیر اولنور بر کاغد ویررلر ایدیکه علوفه نك سندیدر اردوده بوکاغدلری اشترا ایدر کارجیلری اولمغله بهر اقچه سنی طوتدیره بلدیکنه یعنی سکز اون اون بشر غروشه صاتیون الوب ایرادجیلره بیع ایدرلر ایدی مع مافیه شوراسیدخی معلوم اولملیدرکه سفر خصوصنده اولان انقطاع الفت یالکز طوائف عسکریه یه منحصر اولمیوب تدارکات حربیه واعمال عسکریه ده ارکان دولته دخی عجمیلك طاری اولدیغی جهتله عسکرك کثرتی التزامله برابر مقتضی اولان ذخائر ومهماتی کماینبغی تدارك ایلمدکلرندن همان بر ایکی آی ظرفنده ذخیره قلتی حادث اولدی وقلعه لرده بولنان اسکی وکوفلنمش حبوباتی توزیع ایتمکه مجبور اولدیلر بوندن ونظافته دقت اولنه مدیغندن درلو درلو علل ساریه ظهور ایتمسیله ویاره لو وخسته لر ایچون لزومی درجه ده

خستەخانه واطبا استحضار اولنماق حسبيله شهدای حربيەنك برقاچ مثلی
آدم باقسزلقدن تلف اولدی بناء علی ذلك هر سنه مقتضای احكام
اسلاميه ومبتغای غيرت مليه ايله كليتلو عسكر تجمع ايدر ايديسه ده اوائل
صيفده برايش كوريله بيلور ايسه كوريلوب اسباب مسروده دنناشی برقاچ
ای مرورنده عودته مجبور ومضطر اولورلر ايدی واشبو روسيه سفرنده
قلعه محاصره‌سی موهوم وميدان محاربه‌لری واقع اوله‌جغی مقتضای حال
وموقع ايكن صحرا طوپلرندن زياده جسيم طوپلر كوتوروب بيهوده اختيار
كلفت ومشقت وبالاخره دشمنه ترك ايله عدم وقوفلرينی اثبات ايلديلر

﴿ احوال ماليه ﴾

ويانه انهزامندن صكره ونديك وله وروسيه دولتلری نیچه اولر ايله بالاتفاق
اعلان حرب ايلديلرينه مبنی محاربه كسب جسامت وتشعب ايدرك اون
بش سنه قدر دخی امتداد ايلسيله هر ييل يكرميشر اوتوزر بيك عسكر
يازلمق لازم كلديكندن بونلرك علوفه‌لری ومصارفات سائرهٔ حربيه خزينهٔ
دولتی افنا ايلمكله درلو درلو ويركولر ايجاد واحداث اولديغندن ماعدا
رزوسيه متعلق خزينهٔ دولته بولنان ووكلا واغنياده اولان اشيا برقاچ
كره علی طريق الاعانه جمع اولنه‌رق سكه ضرب اولندی وعصر سليمان
خان ثانيده برقيه باقردن سكز يوز منقر قطع ايتديريلوب اولا هر اوچی
براقچه‌يه ومؤخراً ايكيسی براقچه‌يه رايج ايله تداوله چيقارلدی لكن
كيدرك باقر چوغالمقله اعتباردن ساقط اولوب تجار واهالی بو يوزدن پك
متضرر اولديغندن طبيعتيله رفع والغا وبونك مرتب ومؤسسی اولان
صاحب عيار فرنك مصطفی مصادره واعدام قلندی كوپريلی زاده صدر
شهيد فاضل مصطفی پاشا مرحوم بلا استحقاق علوفهٔ عسكريه‌يه دسترس
اولنلری تنقيح ومصارف زائده‌يی طی ايدوب اهالئ بلاد اسلاميه‌يه
موجب پريشانی اولان تكليفات ظالمه‌يی ابطال والغا ايتمش ومصالح
خزينه‌يی انتظام صحيح تحته الشيكن شهادتی وقوعندن صكره خلفلری
كما فی السابق تجديد مظالم ايتدكدن بشقه زمان عفو والغايه عائد اولان
ويركوی ميطله‌يی بيله بقايادر ديه‌رك تحصيله قيام ايلديلر سلطان مصطفی
خان ثانينك طبيعتی مصادره طرفنه مائل اولديغندن وزرای سالفه توابع

ومنتسباتندن شهرت ثروتله مشتهر اولنلری وحتی برقاچ سنه مقدم دار السعاده اغالغندن وخزینه دارلقدن چراغ ومتقاعداً مصره اعزام قلنان اغالرك زنكینلرینی بیله مصادره ایدرك امور سفریه یه صرف ایلدی هر نه حال ایسه بیك یوز اون سنه سنده عقد معاهده اولنه رق مصارف فوق العادهٔ حربیه منقطع اولدیغندن ومرة بعد اخری ذكر اولندیغی اوزره دولتك مصارفات جسیمه سی اولمق لازم كلان وزرا وامرا ومأمورین وسواری عسكری وقلاع وسرحدات نفراتی معاشلری تیمار وزعامت واوجاقلق وسائر تخصصات معینه لرندن مرتب اولوب خزینهٔ دولتدن ویریلان قبوقولی مواجبلری وبعض مصارفات متفرقه بالنسبه جزئیاتدن ایدوكندن مضایقهٔ مالیه درحال برطرف اولدی بوندن صكره واقع اولان روسیه وونذیك ونمچه سفرلری بر ایكیشر سنه ده مندفع اولدیغنه وایران محاربه لری دخی اوروپا سفرلری كبی مصارفات كلیه یی مستلزم اولمدیغنه مبنی خزینهٔ دولت كوندن كونه مالامال اولمغه باشلادی باخصوص داماد ابراهیم پاشا عصرنده تقلیل وظائف عسكریه یه پك زیاده اعتنا قلنمغله برابر طربزون حوالیسنده واناطولینك سائر محللرنده بولنان كمش معدنلری فوق العاده ایشلمكله منافع عظیمه حاصل اولور ایدی حتی نقلیه تكلفندن قورتلمق ایچون كمشخانه ده ورونده مسكوكات قطع اتدیرلمشدر

عصر مزبورك ثروتنه مقیاس اولمق اوزره ایراد اولنور كه ابراهیم پاشا علی الدوام ذات شاهانه یه وحرمسرای سلطنت كبراسنه وقرنای پادشاهی یه نقود بیشمار ومجوهرات قیمتدار عرض وتقدیم ایده كلدیكی ونوشهر اسمیله اعمار ایتدیكی مسقط رأسنده واستانبولده مصارفات عظیمه یی مستلزم ابنیهٔ خیریه انشا ایتدیردیكی وشعرا وندما ومقربینه آوج آوج التون صاچوب سفاهت اغورنده دخی مال بیكران خرج ایلدیكی حالده حین قتلنده ایكیبیك درت یوز كیسه سی وكتخداسی بولنان محمد پاشانهاب غیر وهاب اولدیغندن یكرمی اوچ بیك اوچیوز طقوز كیسه لك مدخر ومدفون نقدی چیقمش واندرون همایون خزینه سنه وضع اولنمشدر مبالغ مزبوره استانبول التونی یوز اون پاره اولمق حسابیله معتبر اولدیغندن شمدیكی حسابه كوره بریچق ملیون لیرا درجه لرینه رسیده اولور برده اوائل

سلطنت محمود خان اولده نادرشاهك بغتةً بغدادی محاصره ایلدیکی خبری استانبوله واصل اولدقده تلاش عظیمی موجب اولەرق درحال مدافعەسی ایچون ترتیب اولنان عسکر ومهماته صرف اولنمق اوزره اندرون همایون خزینەسندن کذلك حساب عصره کوره بر ملیون لیرایه قریب مبالغ اخراج ولازم کلان مواقعه ارسال قلنمشدرکه بودخی وسعت خزینەیه بر دلیلدر

سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری غایت متصرف وجمع نقوده متهالك اولدیغندن واردات دولتك فضلەسنی پەدرپی اندرون همایون خزینەسنه اله کلدکدن بشقه سلاطین ماضیەدن قالمه زر وسیمه متعلق خیلیجه اوانی‌یی سکه قطع ایتدیردیکی وحتی بعض کتب نفیسەیی بیله ال التندن صاتدیردیغی مرویدر بناءعلیه موجودی اوزرینه نقود وفیره ضم وادخار ایلمش ایسەده بالاخره روسیه سفیری اوغرنده صرف واستهلاك ایلدی حاصل کلام بیك یوز اون ٠ نه سنده واقع اولان معاهدۂ عمومیەدن تاسکسان ایکی سفرینه کلنجەیه قدر خزینۂ دولتده مضایقه مشاهده اولنمیوب دائما نقود کلیه ایله مالا مال ایدی

ایراد ومصرفك مفرداتی بحثنه کلنجه دولتك وارداتی مقاطعات میریه اعشارندن ورسومات متفرقه وجزیۂ شرعیه حاصلاتندن وممالکتین ومصر وبغداد مثللو بعض محللرك مقطوعات عینه ونقدیەلرندن ومخلفات ظهوراتندن عبارت اولمغله بونلرك تفصیلاتلری بروجه آتی ایضاح اولنور

فصول سابقەده بیان اولندیغی اوزره خاص همایون ایچون تفریق اولنمش برخیلی اراضی وار ایدیکه اعشاری جانب میریه عائد ایدی صکرەلری درجه درجه وزرا وامرا خاصلری رفع والغا وخواص همایونه الحاق اولندیغی کبی نماوجه زعامت وتیمارلر دخی محلول اولدقجه اخره توجیه اولنمیوب کذلك جانب میریدن ضبط والزام اولنمغه باشلانمق حسبیله جملەسنه مقاطعات میریه اطلاق قلنور ایدی بووجهله مقاطعات میریه کسب جسامت وکثرت ایتدکدن بشقه وقت وقت بیوك شهرلرده قنطاریه وکیالیه وباج بازار وقره کمرکاری ورسوم مسکرات مثللو برطاقم رسومات

احداث اولنمغله بونلر دخی مقاطعات میریه جمله سنه ادخال قلندی بیك یوز اون تاریخندن صکره جه اداره‌ٔ امور مالیه مأمورلرندن بعضیلری ملتزملر بو مقاطعاتی برنهایت ایکی سنه‌لك اوله‌رق دزعهده ایده‌كلدكلرندن اعمارینه اعتنا ایلمیوب بالکز کندو زمانلری حاصلاتنك ازدیادینه دقت واهالی‌یه ظلم و اعتسافه جرأت ایده‌یورلر بدلات معینه‌لری سنه بسنه خزینه‌یه تسلیم قلنمق واول امرده برمقدار معجله دخی آلنمق اوزره قید حیات شرطیله تفویض اولنسه هم اعمار مملکتی وهمده تدنی‌ٔ مظالمی موجب اولور دیو ایراد مطالعات ایلدکلرینه مبنی بو صورت قرین قبول اولوب مقاطعات میریه‌نك برجزئی اولوجهله تفویض قلندی وبونلره مالکانه مقاطعاتی نامی ویریلوب جانب میریده قالانلره کمافی السابق مقاطعات میریه دینلدی

مقاطعات میریه‌نك بعضیلری خزینه‌دن ملتزملره وبعضیلری ولاة ومیرلواره الزام اولندیغی مثللو مالکانه مقاطعاتی اصحابنك کیمیسی کندوسی اداره ایدر وکیمیسی الزام ایلر ایدی بونلرك قلمیه تعبیر اولنان بدل قدیملری غروش حسابی اوزرینه موضوع اولدیغندن کیدرك ترقیات فیئات مسکوکات حسبیله جزئیات حکمنده قالدیغنه بنی اصحابی منافع عظیمه‌یه واصل ومحلولاتی بالمزایده صاتیلوب سنوی خزینه‌یه دخی خیلیجه واردات حاصل اولور ایدی اشبو مالکانه مقاطعاتی هم صاغلم وهمده ترقیدار اولدیغندن وکوندن کونه کسب اعتبار ایلدیکندن رجال دولت واغنیای ملت کندولرینه وعیال واولادلرینه بوندن ایراد پیدار ایدرلر وبعض ذی نفوذ اولنلر اراده‌ٔ سنیه استحصال ایدرك وقفلرینه تخصیص ایلرلر ایدیکه بو صورت انقطاع محلولاتی مستلزم وخزینه‌ٔ دولته مضر اولدیغندن او مثللو متغلبانك اندارس نفوذلری هنکامنده هیئت اصلیه‌سنه ارجاع اولندیغی دخی پك چوق واقع اولمشدر

سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلرینك اوائل سلطنتلرنده اسهام ایجاد اولندی شویله که استانبول کمرکندن ویاخود واردات سائره‌دن مثلا سنوی بشر کیسه فائضلو یوز قلم سهم چیقاریلوب سکزر اون سنه‌لك کنه طالبلرینه ومیریدن الاجقلو بولنان بعض بنا امینارینه توجیه واعطا اولنمغله اکرچه

قارشولغی اولان محل سنوی بش یوز کیسه فائض ویررایدی لکن بونك
بیع وشراسی مجاز اولدیغندن وفراغی وقوعنده برسنه‌لك فائضی خرج
فراغ اوله‌رق خزینهٔ دولته ویرلمك مشروط ایدوکندن بوخرجدن
وواقع اولان محلولاتی معجله‌سنه خزینه‌نك ویردیکی فائضدن چوق زیاده
واردات حاصل اولور ایدی اشبو اسهام مقاطعاتك برنوعی ایسه‌ده
قارشولغنك اداره‌سی ید دولتده اولمق وهرقاچ غروش طوتر ایسه
طوتسون اصحاب اسهامه براتلرنده مقید اولان فائض سنوی اعطا قلنمق
حسبیله مقاطعات مثللو ترقیدار اولمدیغندن رجال وکبار ومتنفذان عندنده
معتبر اولمیوب اکثریا بونی عجزهٔ نسوان وضعفای ناس الورلر وبعض ایتامه
الیویررلر ایدی فقط ایتام اسهامنك شروط مخصوصه‌سی ایجابنجه متصرفی
حین طفولیتنده فوت اولور ایسه ورثه‌سی محروم قالمز ایدی

ممالك عثمانیه فتح اولندقجه متمکن اولان اهل ذمته جزیه تخصیص اولنوب
لکن هریرده نسبت متساویه‌ده جاری اولمدیغندن ودائما فیأت مسکوکات
تنزل ایده‌کلدیکندن جابجا ویریلان فتاوای شریفه موجبنجه ضم اولنور
ایدی نهایت کوپریلی زاده مصطفی پاشا صدارتنده جزیه امورینك تنظیم
وتقریرینه تشبث اولنه‌رق اعلا واوسط وادنا اعتباریله اوچ درجه ترتیب
وکتب فقهیه‌ده مسطور اولان حکم شرعی‌یه توفیقاً اعلاسی قرق سکز
واوسطی یکرمی درت وادناسی اون ایکی درهم کمش اولمق اوزره
تخصیص اولنوب اول عصرده شریفی تعبیر اولنان التون اون ایکی درهم
کمشه مساوی ایدوکندن اعلا جزیه‌دن درت اوسطندن ایکی ادناسندن
برالتون النمق وممالك محروسه‌نك هربرنده بووجهله استیفا اولنمق اوزره
نظامه ربط اولنمشیدی بعض غوائل اسبیله بونظام یالکز خطهٔ مصریه‌ده
اجرا اولنه‌مامش اولدیغندن عصر محمودخان اولده دفتر امینی علی افندی
مأمور وارسال ایدیله‌رك اوراده دخی بالاجرا ایکی یوز قرق بیك عدد
جزیه اوراقی توزیع قلنمشدر

انجق صکره‌لری اشبو جزیه ویرکوسی نه فیئات مسکوکات حسابیله
جریان ایلدیکی جهتله وقت وقت ضمایم وتنزیلات وقوعبوله‌رق بیك
ایکیوز یتمش ایکی سنه‌سنده بدل عسکری‌یه تحویل اولندیغی زمانه

اعلاسی التمش اوسطی اوتوز ادناسی اون بش غروش ایدی جزیه
ملل غیر مسلمه ذکورینك کافه‌سنه مخصوص بر ویرکو ایسه‌ده عموماً
مأمورین روحانیه وحد بلوغه واصل اولمیان صبیان مستثنا وخدمات
دولتده بولنمش نتیجه‌سنده قالمیالر وکاروکسبدن قالمش اختیارلر بروات همایون ووزرا
وامرا بیورلدیلریله معفو اولدقلری مثلو بعض جزیره ومواقع مهمه
جزیه‌لری دخی مقطوعه مربوط وبعضیلری کلیاً معاف ایدیلر
هر قضانك جزیه اوراقی خزینهٔ مالیه‌ده تنظیم وبوغجه‌لر ایچنه وضع
اولنه‌رق تمهیر قلندقدن صکره جزیه‌دارلره تسلیماً محللرینه بالایصال
شهر محرم دخولنده محکمه‌ده مهری فك وبرایکی ایده توزیع وجبایت
اولنمق قانون موضوعی اقتضاسندن ایدوکندن محرم کلمینجه جزیه
بوغجه‌سی اچیلمز ووقت معیننك خارجنده تبعه‌دن جزیه طلب قلنمز ایدی
بعض اوراق ودفاترمزایاسندن استفهام وبوایشلرده بولنمش اولان قدمای
مأموریندن استماع قلندیغنه نظراً جزیه حاصلاتی عصرمز حسابنه کوره
تقریباً برملیون ایکیوز بیك لیرا راده‌لرنده اولوب بوحسابه باقلنجه ممالك
عثمانیه‌ده اون ایکی ملیون نفوس غیر مسلمه بولنمسی وبونك نصفی اناثه ونصف
دیکرینك ثلثی دخی چوجق ومعاف طاقنه چیقارلدیغی حالده درت
ملیون نفوسدن جزیه النه کلمسی استدلال اولنور مبالغ حاصله‌نك
اکثریسی سرحدات قلاعی مستحفظلرینك علوفه‌لرینه وسائر بعض مصارفات
مهمه‌یه محول وبعضیلرندن دخی سهم ترتیب وفروخت قلنمش اولمغله
بونلردن فضله قلان مبالغ خزینهٔ دولته کلور ایدی
مقطوعه مربوط ایالتلر که تعبیر اخرله میریلو ایالات دنیلور وبرنجیسی
مصردر بونك بالجمله حاصلاتی مصر خزینه‌سنده تجمع ایدرك بعده محل
صرفلرینه تقسیم وارسال قلنه کلمشدر شویله که حضرت عمر رضی الله عنه
زماندنبرو حرمین اهالیسنه سنوی سکزبیك اردب ذخیره مرتب ومخصوص
اولدیغندن ومؤخراً سلاطین عثمانیه حضراتی طرفلرندن دخی بر مقدار ذخیره
ونقود وقف ووضع ایدلمش ایدوکندن اولا بونلر کوندریلور ایدی
ثانیاً کیلار همایونه عیناً ایصال اولنه کلان قهوه وشکر وپرنج وسائره
مثلو مرتبات عینه‌دن بشقه التیوز بیك التون ارسالیه تقدیم قلنمق اصول

قديمه اقتضاسندن اولوب عصرمز حسابنه كوره التمشبيك كيسه راده سنده
اولديغی حالده صكره‌لری درلو درلو التونلر قطع اولنمق ووزن
وعيارلرينه دخی تغيرات جزئيه واقع اولمق حسبيله قيمت حقيقيه بر مقدار
تدنی ايدوب بعضاً دخی متغلبهٔ امرا اسباب متنوعه ايله عرض معذرت
ونقصان كوندرمكله مجاسرت ايدرلر ايدی ثالثا مصرده بولنان يكيچری
وسواری بلوكلری نفرات وضابطاننك علوفهٔ معينه‌لری اعطا ورابعا
والئ ولايت ومصر ارباب مناصبنك معينات ومخصصاتلری تسويه
اولنور ايدی ايكنجيسی بغداد اولوب بونك اداره‌سی دخی مصره
شبيه ايسه‌ده بعض ملحقاتنك اراضيسی تيمار وزعامت اوله‌رق طوائف
عسكريه‌يه مفوض ايدوكندن بالطبع وارداتی وطرف دولته تقديم اولنان
ارساليه‌سی مصره نسبتله دون ايدی بصره ايالتی قديمدنبرو حاكملری
بولنان ابن عليان خاندانه توجيه اولنه كلمشيكن عصر محمد خان رابعده
مندرس اولمغله جانب دولت عليه‌دن والی كوندرلمكه باشلادی لكن كيدرك
حكومتده ضعف طاری وعربانك عتو وطغيانی مترقی اوله‌رق اضعاف
ضعفت حكومت مقصديله نهر شطك سدلرينی تخريب وبو وجهله حكومتی
اضرار وتعجيز ايده‌كلدكلرندن پك چوق اراضئ منبته معطل وجيادت
هوا عفونت ووخامته مبدل اولمسنه مبنی بصره ايالتنك ثروت ومعموريتی
كوندن كونه زائل اولدی بناء عليه بصره ايالتی بعضاً بغداد واليلرينه
الحاقاً توجيه وبعضاً وزرا وميرميرانلره تفويض قلنور ايدی كذلك عربانك
تغلب وتسلطندن ناشی لحسا وقطيف طرفلرنده حكومت دولت بتون بتون
متزلزل اولدی چلدير ايالتی بارتبهٔ وزارت خانه‌دان قديملرينه توجيه
اولنه كلديكی مثللو وان وسائر كردستان جانبلرنده بولنان اكثر سنجاقلر
يوردلق واوجاقلق وجهله امرای اكراده مفوض اولوب بونلرك دخی
خزينهٔ دولته واولحواليده بولنان ولاته مقطوع ويركولری وهديهٔ
معتاده‌لری وار ايدی

افلاق وبغدان امارتلرينك ودوبره‌ونديك جمهوريتنك بدل جزيه‌ناميله ويركوی
مقطوعلری اولوب قينارجه عهدنامه‌سندن صكره افلاق ويركوسی التبوز
اون طقوز كيسه وركابيه وعيديه ناميله وبو دنك تقديمی معتاد اولان ويركو

دخی ایکیوز اللتمش کیسه‌یه و بغدادك و یرکوسی یوز اوتوز التی ورکاییه وعیدیه‌سی ایکیوزبش کیسه‌یه قطع اولنمشدر دوبره‌ونیك جمهوریتنك ویرکوی سنویسی یکرمی بشبیك قره غروش یعنی اللی بیك فیلوری اولوب اوچ سنه‌ده برکره جمهور طرفندن کوندریلان مخصوص ایلچی واسطه‌سیله ومعتاد اولان تشریفاتك اجراسیله دیوان همایونده تقدیم اولنور ایدی

حاصلات مخلفاتکه مصادرات دخی بونك داخلنده‌در فصول سابقه‌ده بیان اولندیغی اوزره اولدقجه برصورت معقوله‌ده ایکن کیدرك سوء استعمالاته منقلب اولمغله تفصیلاتی بعنه تعالی فصل اتی تکمله‌سنده ایراد ورفع والغاسی کیفیتیله منظومهٔ عدالت مستزاد قلنمق اوزره تأخیر قلندی

دولتك باشلوجه وارداتی بالاده محرر شیلر اولوب بعضیلری دخی مصارفاتك بیانی صره‌سنده تسطیر اولنمق لازم کلکله مصرف بحثنه نقل کلام اولنوب دوائر سلطنتك برنجیسی دائرهٔ همایون اولدیغندن بروجه اجمال توضیحه عطف زمام قلندی اولا حرم همایون خلقی دائما حرمسرای سلطنتده مقیم وشهره چیقوب کزملری کلیاً ممنوع اولدیغی مثللو اندرون اغالری دخی سلاملق وبنش رسملرندن بشقه سرایدن طشره‌یه چیقمدقلرینه مبنی بالطبع مبتلای تلف وسرف اولمدقلرندن اتیده بیان اولنه‌جق معیناتلریله تعیش ایدرلر وخزینهٔ همایوندن ایلمق نامیله هیچ کیمسه‌یه پاره ویرلمز ایدی ثانیا مطبخ عامره‌نك ات واکمکی تعیینات میریه ادارهسندن وپرنج وشکر وقهوه مثللو شیلرك اکثریسی مصر وقلبه اوجاقلقلرندن مرتب اولمغله لوازمات سائره جزئیات حکمنده اولوب حتی بیانی صددنده اولدیغمز تاریخلردن سکسان یوز سنه صکره‌که اواخر عهد محمود خان ثانیدر ترقیٔ فیئات مسکوکات بش التی مثلنه بالغ اولمشیکن مطبخ امینی صالح پاشا مرحومك دفترلرینی کوردم شهریه‌سی اللی التمش بیك ورمضانلرده سکسان طقسان بیك غروش درجه‌لرنده مصارفاتی متضمن ایدی

ثالثاً استانبول جوارنده وچتالجه‌ده اصطبل عامره‌یه مربوط کلیتلو

چابرلر اولدیغندن بونلر دائرهٔ همایون حیواناتنه کفایت ایتدکدن وبر
مقداری دخی رجال وکباره توزیع واحسان قلندقدن صکره فضله‌سی
ایجار والزام اولنور وحاصلات واقعه‌لری اصطبل عامره مصارفاتنی تسویه
ایدر ایدی رابعاذات شاهانه‌یه ودار السعاده اغاسی وسلحدار اغایله اندرون
رجالی تعبیر اولنان متحیزانه شام وحلب ومصر وبغداد مثللو محللر ولاتی
طرفلرندن ات وشال واقشه وقریم خانلری وارضروم وبوسنه وروم
ایلی والیلری جانبلرندن کورك وکوله وجاریه وسائرلری طرفندن دخی
مناسب هدایا تقدیم اولنور وبوکبی شیلرك خارجدن مبایعه‌سنه حاجت قالمز
ایدی باخصوص کرك اوروپا وکرك اسیا دولتلری طرفلرندن وارد اولان
ایلچیلر حکمدارلری جانبندن هدیه کتورمك عادات عصریه‌دن اولدیغندن
اقشهٔ فرنکیه وکورك ومجوهراته متعلق پك ذی قیمت شیلر کلور ایدیکه
الان خزینهٔ همایونده بعضیلری موجوددر اندرون اغالرینك مخصص
اولان علوفه‌لری وقتیله مرتبهٔ کفایه‌ده ایکن اقچه‌نك قیمت حقیقیه‌سی
تنزل ایده‌ایده جزئیات حکمنده قالمش ایسه‌ده صکره‌لری اغواتك اکثریسی
وزرا وکبار زاده‌لردن ترکب ایده کلدیکندن غنا وثروتلرندن ضعفاسی
دخی متمتع اولورلر وسرای همایوندن نائل مراتب اولان وزرا وکبرا
منشاء فیضاری اولان دائره‌لره معینات مقتضیه ترتیب ووقف ایتمش
اولملریله بونلردن دخی استفاده ایدرلر ایدی
نظامات عسکریه مختل ودوشرمه اصولی متروك اولدقدن صکره سرای
اغالرندن طوائف عسکریه اوجاقلرینك اغالقلرینه ویاخود نفراتی سلکنه
چیقمق قاعده‌سی دخی منقرض اولغله باب تفیض بر درجه‌یه قدر مسدود
اولوب فقط سلحدار وخزینه کتخداسی مثللو بعض اکابر اندرون نائل
وزارت وبعض ارباب علم ومعارفدن بولنانلری دخی مدرسلك وخواجکانلق
وقپوجی باشیلق توجیهیله برابر چراغ اولور وحالرینه مناسب خدمات
دولتده استخدام قلنورلر ایدی اشبو اغالردن سرای همایونجه واصل
مراتب اولنلری استانبول وادرنه وبروسه‌ده واقع سلاطین عظام ووزرا
تولیت وکتابتلری ودرجهٔ ثانیه وثالثه‌ده بولنان اغوات وسائر خدمهٔ
مخصوصهٔ بادشاهی طشره برلی اغالقلری وبعض قلاع دزدارلقلری

واصناف کتخدالقلری وسرای همایون چراقلغنه مخصوص زعامت وتیمارلر ایله علی مراتبهم حصه‌مند نعم تقاعدی اولورلر ایدی
عصرمزده جاری اولان بودجه قاعده‌سنه قیاساً مصارفات دولتك ایکنجی قسمی داخلیه مصرفی اولوب انجق مقدمهٔ تکمله‌ده بیان اولندیغی اوزره کرك استانبولده وکرك طشره‌لرده بولنان بالجمله وزرا وعلما ومأمورینك معینات مخصوصه‌لری اولمق حسبیله سلطنت سنیه بونلره معاش اعطاسندن مستغنی اولدیغندن ذکر اولنان مصارفات ابنیهٔ میریه تعمیراتندن ومأموریت مخصوصه ایله بعض خدماته اعزام اولنان بندکانه ویریلان خرجراهلردن واوروپا واسیا حکمدارلری جانبندن کلان ایلچیلر ایچون عادت عصریه موجبنجه اعطا اولنه کلان تعیینات مصارفاتندن واسارتدن قورتلمش ویاخود برقلعه محافظه‌سنده اولوب منصبی وارداتی اخراجاتنه کفایت ایده‌میان وزرا وامرایه ودر دولته کلان بعض سادات وعلمایه ویریلان عطایای سنیه‌دن عبارت اولوب سلطان سلیم خان ثالث عصرنده هر ای عرض اولنان مصارفات مزبوره دفترلرینك یکونلری سکز طقوز یوز نهایت بیك کیسه رادەلرنده اولدیغی کورلمشدر
مصارفاتك اوچنجی قسمی مخصصات عسکریه اولوب بونك جمع واستحضاری اهم امور دولتدن ایدیکه تأخیری نیجه دفعه وقوع شورش واختلالی مستلزم اولمشدر بناء علیه علوفه اعطاسی عقیبنده صدر اعظم ودفتردار افندی تشریفات پادشاهی‌یه نائل ودیکر علوفه زمانه قدر حضور واسایشه واصل اولورلر ایدی جیوش عثمانیه صنوف عدیده اوزرینه مرتب ایسه‌ده من جهة المعایش ایکی نوعه منقسم اولوب برنجیسی طوغریدن طوغری‌یه خزینهٔ دولتدن وظیفه خوار اولان درکاه عالی یکیچریلری وسپاه وسلحدار وعلوفجیان یمین ویسار وغربای یمین ویسار وطوپچی وجبه‌جی وقالیونجی وبوستانیان وسائر بندکاندرکه علوفه‌لرینك کمیت وکیفیتی یوقاروده تواضیح قلندی دیکر صنفی زعامت وتیماره تصرفله موظف واشکنجی یعنی سیار اولان زعما واصحاب تیمار ایله مستحفظ تیمارینه متصرف بولنان ویاخود اوجاقلق تعبیر اولنان

اقطاع ویاجزیه ومحلجه مثللو رسوماتدن علوفه‌لری محول اولان قلاع
وسرحدات اسلامیه محافظلری ویرلو نفراتی اولوب بونلرك قواعد
ونظاماتی دخی مرةً بعد اخری تسطیر اولنمشدر

یکیچری بلوکارینه وترسانه وطوبخانه وسائر صنوف عسکریه اوجاقلرینه
وسرای همایونه مرتب اولان ات واکمك وپرنج وسائره طرف میریدن
اعطا اولنور ایسه‌ده بونلر ایچون خزینهٔ دولت بیوك وبلکیده هیچ
مصرف اختیار ایتمز ایدی چونکه روم ایلیده بولنان اغنامك عدد اغنام
رسمی نامیله هرسنه اونده بری النه کلدیکندن بوندن ایکی اوچیوز بیك
قیون عیناً النوب ماعداسی بدلاً استیفا وطاقم طاقم سوق اولنه‌رق
میری تعییناتی بونکله اداره قلنور وحتی فضله‌سی اهالینك تهوین احتیاجی
مقصدیله استانبول قصاب اصنافنه توزیع اولنور ایدی

ممالك محروسه‌ده براً وبحراً نقل اولنان ذخائردن کمرك النیوب بوکا مقابل
اق دکز وقره دکز ساحللرنده اولان قضالردن وبعض ذخیره یتاغی بولنان
مواقعدن مبایعه ذخیره‌سی نامیله وبهر کیلی یکرمی پاره فیئات ایله هر
قضانك درجهٔ ثروت وجسامتنه کوره اللیشر ویوزر بیك کیل ذخیره مرتب
ومخصوص اولمغله موسمنده هر طرفه مبایعه جیلر کوندریلوب ذخائر مرتبه
جلب وجمع اولنه‌رق استانبوله کوندریلور ودوائر میریه بونکله اداره
اولندقدن بشقه فضله‌سی استانبول اتمکجی اصنافنه فروخت ایدیلور
ایدی وبعض قضالر ذخائرینك نقلنده صعوبت مشاهده اولندیغی ویاخود
مرتبات مخصوصه فضله‌لو کورندیکی تقدیرده بدلاً استحصال قیلنور
ایدیکه مثلا کوتاهیه سنجاغی قضالرینك ایکیوز بیك کیله مبایعه ذخیره‌سی
مرتبی اولدیغی ، رایج ذخیره یوز پاره راده‌سنده بولندیغی حالده یکرمی
پاره‌سی فیئات مقطوعه‌یه بالمحسوب سکسانر پاره‌دن بدلی اولمق لازم کلان
درتیوز بیك غروش نقداً استحصال اولنور ایدی

فلبه وحوالیسنده واقع چلتکات یعنی پرنج تارلالری دولتك مالی اولوب
هرسنه ملتزمینه احاله اولنه کلمکله بدل التزامك لزومی مقداری عیناً
وماعداسی بدلاً استحصال ودوائر میریه‌یه اعطا اولنور وطوائف عسکریه
البسه ومفروشاتی ایچون بکلك تعبیر اولنان برنوع عبا وقالیچه اسلمیه

وشار کوبی وسائر مواقع متعدده ده اعمال ایتدیریلور ایدی حاصل کلام مرتبات مذکوره ایچون ویریلان اثمان مقطوعه بدلا استحصال قلنان مبالغدن وفضله سندن اضافه صاتیلان اشیانك منافعندن حاصل اولور ایدی ترسانه وطوپخانه ایچون مقتضی اولان کراسته اقدکز وقره دکز ساحللرنده اولان کراسته کش قضالردن وکندر وبذر یاغی وبز وکهرجیله مصر وجانیك وقونیه سنجاقلرندن وباقر وقورشون وتیمور مثللو اشیا دخی معدنلردن مرتب ومخصص اولمغله هرسنه مأمورلر کوندریلوب ترتیبی وجهله جمع واستحصال اولنور وبونلرك فیئات مقطوعه لری پك جزئی اولدیغندن باد هوا کبی کلور ایدی بیك التمش درت تاریخنده یازلمش اولان ترخونجی لایحه سنده ترسانهٔ عامره نك سنوی بیك التیوز درت کیسه مصارفاتی اولوب بونك التیوز کسور کیسه سی اوجاقلقلردن یعنی ترسانه یه مخصوص وارداتدن وطقوز یوز بو قدر کیسه سی خزینهٔ مالیه دن اعطا قلنمقده ایدوکی محرر اولوب لکن تاریخ مزبور کرید سفرلری اوانه وهرسنه کلیتلو دونغا چیقارلمق مجبوریتی زمانه تصادف ایدر بناء علیه ایام حضرده هرنقدر قپودان پاشالر دونغا ایله اق دکزه چیقمق معتاد ایسه ده محاربه وقتلرینه نسبتله ترسانه مصارفاتی اهون اولدیغندن خزینهٔ مالیه دن چوقلق اعانه یه محتاج اولمز ایدی

فصل سابقده بردرجه یه قدر تفصیل قلندیغی وجهله سلاطین عظام ووزرا وامرا وسائر اصحاب خیرات ممالك عثمانیه نك هرجهتنده ولزومندن فضله دنیله جك درجه ده جامع ومدرسه ومکتب وتکیه وچشمه وکوپری وقالدیرم وحمام مثللو خیرات ومبرات انشا واعمار ایتدکلرندن ماعدا مخوف دربندلرده ومواقع مقتضیه ده قلعه لر وخانلر یاپدیروب مداین وقصبات اهالیسنی احتیاجات ضروریه دن وارسته وارباب سیر سفری تسهیلات وامنیته پیوسته ایلمشلر ایدی لکن افسادات دهریه ایله خیرات ومبراتك تعمیر وانتظامی ایچون تخصیص اولنمش اولان واردات وقفیه نك بعضیلری متولی ویاخود متغلبهٔ زمانه نك مأکلی و بعضیلری دخی اسباب سائره ایله مندرس اولدیغندن واردات تعمیریه دن معرا اولان طرق وجسور ومجرای اب مثللو شیلر مملکتجه تعمیر ومصارفات واقعه لری توزیع

دفترلرینه ادخال واهالیدن استحصال قلنور ایدی وبعض جسیم
کوپریلرك ومهم طریقلرك جوارلرنده بولنان قرا اهالیسی تکالیف
دیوانیه‌دن معاف وعلی الدوام بونلرك تعمیر وتنظیمیله مکلف ایدیلر
حکمت حکومته واقف اولان ولاة وحکام باعث معموریت وثروت اولان
شیلرك اجراسنه اهتمام ایدوب اگرچه بونلرك ابتدای اعمالاتنده اهالی
بارگران خدمات عمومیه‌ده فی الجمله گرفتار تعب ومشقت اولورلر ایسه‌ده
ایلروسنده استفاده ایدرلر وبقای آثار ایله ابقای نام ایلرلر ایدی ازان
جمله مشهور راغب پاشا مرحوم بولاودین ایله ایساقلی بیننده اولان
طولاً اوچ وعرضاً برچق ساعت بطاقلغی املا وتسویه وجسر
وقالدیرملرینی تعمیر وکوبلك بوغازینی رمضان اوغلی یایلاسندن دربنده
کانجه اون زراع عرضنده طریق کشادیله تنظیم واذطاکیه ایله حلب
بیننده جسر جدید وبرقله ودربند انشاسنه موفق اولمش ومحسن‌زاده
مرحوم تبدل منصب سببیله اثنای عزیمتنده قجانیق بوغازنده واقع ایکی اوچیوز
زراع طولنده برجسیم قیانك ایچندن طونل یاپدیروب مارین وعابرینك مبتلا
اوله گلدکلری مشقت وتلفاتی ازاله ایتمشدر بوتفصیلاتدن مقصد
عصرمزده معارف ونافعه تخصیصاتی نامیله مشهود اولان مصارف
دخی صورت مشروحه اوزره رؤیت اولنوب خزینهٔ دولتدن اخراجاتی
مستلزم اولمدیغنی بیاندر والحاصل دولته مقتضی اولان مأکولات
عسکریه وادوات حربیه ولوازمات ملکیه ممالك عثمانیه‌نك مواقع
مناسبه‌سندن مرتب ومخصص اولدیغی مثلو بالجمله وکلا ومأمورین وحکام
ووزرا وامرا ومستحفظین قلاع وبقاع وبرلی قولی تعبیر قلنان معظمات
بلاد ضابطان ونفراتنك وارباب زعامت وتیمار دنیلان سواری
عساکرینك جهت معیشتلری محلارنده تفصیل قلندیغی وجهله مرتب
ومنقسم اولمغله خزینهٔ دولت درگاه عالی ینکچری وسپاهیلری علوفه‌سیله
مصارفات متفرقه اوله‌رق سنوی برایکی ملیون لیرا قدر مصارفاته محتاج
ایدی

فصول سابقه‌ده توضیح اولندیغی اوزره عصر اورخان غازیده اوچی
بردرهم اولمق اوزره اقچه قطع اولنوب سلطان سلیمان زماننه قدرچوقلق

تغيرات كورمامش ايكن مصارفات دولت تكثر ايتمك ومعاملات ميريه
اقچه اعتبارى اوزرينه جريان ايلمك حسبيله مخصصات عسكريه دن
برنوع تنزيلات اجراسى ضمننده اقچه نك وزن وعيارى تنقيص اولنه
اولنه بيك تاريخلرندن صكره لرى بر درهم كمشدن اون اقچه وبلكه دها
زياده قطع اولنمغه باشلانلديغى مثللو اوچ اقچه اعتبارنده پاره واون اقچه لك
كمش سكه ضرب اولنوب بيك يوز تاريخندن صكره طقسان اقچه اعتبارنده
و يدى درهم وزننده زولته ناميله برنوع سكه دها احداث اولندى
ورفته رفته تنقيص قيمت حقيقيه اولنمغله برابر كيدرك قرق پاره يعنى يوز
يكرمى اقچه رايج ايله غروش وايكى غروشلق ويوز پاره لك كمش سكه لر
قطع اولنديكه سلطان مصطفى خان ثالثك غروشلرى التى درهم وزننده
والّلى برعيارنده در بناءعليه اسدى غروش وقاره غروش تعبير اولنان
دركلى وقوشلى ريالرك فيئاتى طبيعتله اوچيوز اقچه يه طوغرى والتونلرك
فيئاتى دخى بونسبتله ترقى ايلدى
فاتح زماننده يالديز التونى وزن وعيارنده وفيلورى ناميله التون قطع اولنمغه
باشلايوب برطرفنه ضارب النضر صاحب العز والنصر فى البر والبحر
يازيلوب برطرفنه دخى پادشاه عصرك اسمى ومحل ضربى وتاريخ يازيلور
ايدى سلطان سليم ثانى سلطنتنده برطرفنه سلطان البرين وخاقان البحر
السلطان ابن السلطان وديكر طرفنه اسم پادشاهى ايله محل ضربى وتاريخ
يازلمغه باشلانلدى وبو وجهله رسمى تبديل واسمى شريفى نامنه تحويل
اولندى ايسه ده وزن وعيارى تغيير قلنمامشيدى يوز سنه قدر دها
بو بلهجه دوام اولندقدن صكره عصر محمد خان رابعده التونك دخى وزن
وعيارى تنزل ايدرك فقط كمش مسكوكاتى كبى ايكى اوچ مثلى راده سنده
واردير لميوب يوزده اون درجه سنده تناقص حاصل اولدى سلطان
احمد ثالث زماننده يالديز التونى وزن وعيارنده اولمق اوزره فندق التونى
نامى وبرطرفى طغراى همايون وديكر طرفى ضرب فى اسلامبول نقشيله
برنوع التون قطع اولنديغى مثللو شريفى تعبير قلنان قديم التونلرك دخى
ضربنده دوام قلنه رق زر محبوب نامى واستانبول التونى شهرتيله مشهور
اولمشدر بونلرك نصفيه وربعيه لرى وايكيسى واوچى ودردى بريرده بيوكلرى

دخی اولوب عصر محمود خان اولده استانبول آلتونی یوز پاره‌یه چیقدیغی
وقت فندیق آلتونی یوز اون پاره‌یه و استانبول یوز اون پاره‌یه اولدیغی زمانده
فندیق اوچ غروشده تداول ایدر ایدی وشهریار مشار الیه عهدنده بر
بچق درهم وزننده ویکرمی اوچ عیارنده محمودیه نامیله بشقه نوع بر آلتون
دها قطع اولنمش ایسه‌ده مسکوکات ذهبیه‌ده اساس فندیق و استانبول
آلتونلری ایدی

﴿ احوال خارجیه ﴾

ویانه انهزامندن صکره سلطنت سنیه نمچه وله و وندیك و روسیه دولتلریله
اوغراشمقده ایکن فرانسه‌لولر دخی برقاچ دفعه نمچه دولتیله ایقاع حربه
مباشرت ایتملریله من جهة سلطنت سنیه ایله متفق حکمنده اولوب انکلتره‌لولر
بیطرفلغی اختیار ایتمشلر ایدی اوستریالولر ایران دولتنی ممالك عثمانیه‌یه
تجاوز ایتدیرمکه صرف وسع ومکنت ایلدکلری حالده دولت صفویه‌نك
حرب و قتالدن آزاده سر اولدیغی اوان پر یسنه تصادف ایلدیکندن
اللی سنه‌دن برو منعقد اولان مصالحه‌نك فسخنه و دماء مسلمینك اساله‌سنه
جواز داده اولمدی
سلطان احمد ثالث زماننده سردار اکرم بالطه‌جی محمد پاشا روسیه اوزرینه
علم افراز صولت اولدقده له و اوستریا و وندیك دولتلری بیطرف قالدقلری
مثللو موره فتحندن صکره سردار اکرم شهید علی پاشا قورفه جزیره‌سنی
تسخیره نصب نفس اهتمام ایلدکده بوندن مقصد نمچه اوزرینه تسهیل
حرکات سفریه اولدیغی جهتله بالضروره اوستریالولر اعلان حربه مجبور
اولوب بو وقعه‌ده دخی روسیه وله دولتلری حربه اشتراك ایلمدیلر
بیك یوز اوتوز بش سنه‌سی افغانلیلر اصفهانه مستولی و دولت صفویه
مندرس اولمغله صدر وقت بولنان داماد ابراهیم پاشا سلطنت سنیه‌نك
غرباً اولان ضایعاتنی شرقاً قزانمق فکری و شاهان صفویان ایله منعقد
اولان مصالحه‌نك بالطبع زائل اولدیغی سررشته‌سیله مرکز اجتماعلری
طاغلمش اولان امرای اعجام اوزرینه سوق عسکر ایتدیردی سنی المذهب
اولان طاغستان اهالیسی دخی حکومت شیعه‌دن تخلیص گریبان ایلمك
اوزره زیر جناح دولت علیه‌یه صیغنمق هوسنه مسارعت ایلدیلر لکن

روسیه‌لیلر ممالك ایراندن حصه‌مند اختلاس اولمق اوزره حرکت وبو
خصوصدن طولایی دولت علیه اوزرینه اعلان حرب درجه‌لرینه قدر
اظهار شدت ایلدکلرینه مبنی طاغستان روسیه‌لولرده وتفلیس وروان
ایالتلری سلطنت عثمانیه‌ده قالمق اوزره عقد معاهده اولنمغله بیچاره
طاغستانلیلر ابراهیم پاشانك بو ظلم وغدرینی مشاهده ایله یغمورردن قاچار
ایکن طواویه طوتلدقلرینی اکلایوب باشلری قایغیسنه دوشدیلر وبونك
شأمتی ابراهیم پاشا اقبالنك برکشته اولمسنی مستلزم اولدی مؤخراً ایرانه
تسلطن ایدن نادر شاه دولت علیه علیهنه مسقو دولتیله عقد معاهده
ایتمکله بیك یوز قرق سکز سنه‌سی روسیه‌لولر ممالك عثمانیه‌یه هجوم ایدوب
فقط نادر شاه قندهار وهندستان طرفلرنده مشغول حرب وستیز بولندیغندن
مسقولولره معاونت ایده‌مدی نمچه‌لولر دولت علیه ایله روسیه دولتی ارا سنه
کیروب بارشدیرمق حیل مقدوخانه‌سیله برمدت امرار ایام وبغتة نقض
عهده قیام ایلدیلر بو سفرده ونده‌کلولر حربه اشتراك ایلدکلری مثلاو
له دولتی دخی مسقولولرك کندی حقلرنده اولان نیات وافکارینی تفرس
ایلمکله اول طرفه اعانه شویله طورسون دولت علیه ایله عقد اتفاقه
تشبث ایلدکلری حالده کمال خوف وتلاشلرندن بوکا دخی موفق اوله‌مدیلر
فرانسه‌لولر عرض توسط ایتمکله برابر بالاخره روسیه ونمچه دولتلریله
اشتراکه مجبور اوله‌جقلرینی علی طریق الاخافه صراحة بیان ایلمشلر
ایکن دولت علیه بلغرادك فتحنه قدر اظهار ثبات وتجلد ایلدی ونهایت
فرانسه مرخصی ومأمورلرینك اقدام واهتمامیله امر مصالحه نتیجه پذیر
اولدی
روسیه ایمپراطوریچه‌سی قترینه اوائل سلطنتنده انکلتره دولتنه ارائه روی
التفات ومساعده وفرانسه‌لولره عکسیله معامله ایده کلدیکندن سلطان
مصطفی خان مرحومك مسقو سفرینی اچمق حقنده اولان اصرار وتهالکی
درسعادتده بولنان فرانسه ایلچیسی تقویه وتشدید وبرطاقم دلائل وادلهٔ
موهومه سردیله حصول منافعی توثیق وتأیید ایدرك اعلان سفره سبب
قوی اولدی
نمچه‌لولر ایله روسیه علیهنه تجاوزی وتحفظی عقد معاهدهٔ رسمیه اولنوب

مقابلنده بغدان مضافاتندن غاليچيا تعبير اولنان اراضى اوستريا دولتنه هبه وتمليك ومصارف سفريه اولەرق تقريبا اون مليون فرانق قدر اعانهٔ نقديه دخى اعطا اولنمشيدى

اثار هزيمت ومغلوبيت جيوش عثمانيه جانبنده رونما اولدقده نمچه لولر سالك سمت ثانى اولوب مؤخرا روسيه وپروسيا دولتلرى بيننده لهستان ممالكنك مقاسمه سى قرارلشديرلمق اوزره ايكن نمچه لولرك دخى حصه مند اختلاس اولمسنه مساعده اولنه جغى قترينه طرفندن تلميح اولنمغله تجارت ايكى طرفلى اولمق ايچون نمچه لولر درعقب تبديل روش وحركت وثبات قدم وايفاى تعهد مثللو ملاحظات مردانه كيدن كف نظر رغبت ايلديلر

انكلتره ووندك دولتلرى اقدكزده اولان روسيه دونماسنه ضابطان ونفرات اعطاسيله ولوازمات حربيه بيعيله معاونت ايلمشلر ايسه ده بو صورتى اجرتله ادم طوتمق وتجارت يولنده اخذ واعطا ايلمك رنكنده ابراز وارائه ايتديلر

ايران دولتى نادر شاهك قتل واضمحلالندن صكره طوائف ملوك هيئتنه كيروب ذكر اولنان روسيه محاربه سى اوائلنده امراى اعجام يكديكريله محاربه ومقاتله يه قيام اوزره اولدقلرندن دولت عليه نك مغلوبيتندن استفاده يه وقتلرى يوغيدى

﴿ احوال علوم ومعارف ﴾

اوائل دولت عثمانيه دن برو ظهور ايدن فضلا واصحاب كمال تاريخ وطبقات كتابلرنده مسطور واثار قلميه لرى متداول ومشهور اولوب فنون حكميه وتنظيم مصالح دوليه خصوصلرنده اولان مهارتلرى دخى اثردن مؤثره انتقال قاعده سيله معلومدر

شويله كه از مدت ايچنده بويله بر عظيم الهيكل دولت تشكيل ايلمك وعساكر منتظمه ودونما ترتيب ايتمك وباروتك ظهورينى متعاقب طوب وتفنك وخمپره اعمال وايجاد قلنمق وويانه وبغداد مثللو ممالك بعيده يه جسيم اردولر سوق ايده بيلمك وقوهٔ بحريه ارساليله افريقا ساحللرينى تسخير ايتديرمك وسويشده سفن حربيه انشا ايتديرەرك هندستانه طوغرى اعزام وجزيرة العرب ساحللرينى ضبط ايتديرمك ونوعصرلره كوره موجب انتظام ومستلزم محاسن

عديده اولان قوانين مهمه وضع وتأسيس ايلك فنون حكميه وسياسيه ده مهارته متوقف ايدوكندن اسلافك فضل وكمالى اشبو موفقيتلرندن استدلال اولنمق لازمدر لكن بيك تاريخندن صكره لرى علماى اسلاميه نك معلوماتلرى علوم شرعيه وفنون ادبيه يه منحصر وزرا ووكلانك دخى اكثرى جاهل اولمغله اداره پركار دولت مركزينى غائب ايتمكه باشلدى كيدرك ايش بو مرتبه ده دخى قاله‌سيوب بابا ونده‌لرينك فضل وكمالنه تعظيماً هنكام صباوتلرنده مدرسلك رتبه‌سى توجيه اولنان مخاديمى سلسلهٔ طريق منصب عليه‌نك زروهٔ علياسنه قدر چكه كلديكندن تحصيل علم وكمالاته احتياج قالمديغنه وبعض وزرا واكابر دخى طريق عليه‌نك من جهة المؤاخذه خفتنه وبلا استحقاق قطع مراتب ايلمكه الت اولديغنه نظر ايدرك شائبهٔ حاللرنده ضعف وعجز مشاهده ايلدكلرى اولادلرينى طريق عليه‌يه ادخال ومدرسلك رؤسى استحصاليله بهره‌دار ايتدكلرينه مبنى طريق عليه ايكى‌يه منقسم اولوب بريسى مخاديمدن وديكرى نائل مراتب اولان درس خواجه‌لرندن مركب ايدى لكن مخاديم هنكام صباوتده ودرس خواجه‌لرى مسن اولدقلرى حالده طريقه داخل اوله كلديكله قاضيعسكرلك درجه‌لرنده مخاديم صنفى اكثر وبونلردن تحصيل علم وكمال ايدنلرى ايكى صورتله موقر اولوب بى بهرهٔ فضل وعرفان اولنلرينه علماى طريق وعلماى رسميه اطلاق اولنور ايدى

دولت عليه‌نك خصائص جميله‌سندن اولديغى اوزره وزرا وامرا مواد حقوقيه‌يه وضع يد استيلادن ممنوع اولديغندن امر حكومتى اجرا ايچون حكام شرعيه طريقى ترتيب وتشكيل قلنمش اولديغى حالده وضع اصليسى تغير ايتمسيله وبالخصوص نا اهل اولان قاضيعسكرلر قاضيلك منصبلرينى چراقلق صورتيله دائره‌لرى مكدارانه توجيه ايده كلديكله صنف مواليده نا اهللر حادث وطريق قضا جهلاى اغوات ايله مالامال اولدى كرك منصب وكرك ارپه‌لق درعهده ايدن نائبلر ايسه ملتزم نوعندن بولندقلرندن بالطبع تزييد وارداتدن بشقه شيئه عطف نظر ايلمزلر ايدى بناء عليه ممالك محروسه‌ده اجراى حكومت ايدن قاضى ونائبلرك علم ومعارف ايله متحلى واخلاق ممدوحه ايله متصف بولنانلرى نوادر

حكمنه كيردى وبو جهتلرله حكام شرعيه نك اسكى رونق واعتبارى وحقلرنده دولتك وخلقك وثوق واعتمادى قالمدى وزرا وامرا ومتسلمين وويوده لر اومثللو جاهل وظالم قاضى ونائبلرى ياهديه وپاره اعطاسيله وياخود حكومت ظلميه لرندن اغماض عين ايله محجوب ايدرك ايستدكلرى كبى اعلاملر الورلر وكندو اويغونسزلقلرينك سترينه ومنفعتلرينك جلبنه آلت ايدرلر ايدى

قاضيلرك تعدياتى حقنده بك چوق حكايات متداول اولوب اگرچه بعضيلرى مضحكات جمله سندن ايسه ده مرحوم صالح پاشا درامه متسلمى ايكن بر حاكم كلوب ابتداى ملاقاتنده سزه استانبولدن هديه كتورمك لازم ايدى لكن بن مهرمى هديه كتوردم ديو چيقاروب اوكنه وضع ايلديكنى يعنى نصل اعلام ايستر ايسه كز اعطاسنده تردد ايتمم مآلنى اشراب ايتديكنى مرحوم مشاراليه حكايت ايدر ايدى

اوائل دولتده كرميانى يعقوب وشيخى ناميله مشهور اولان مولانا سنان وشفا صاحبى حاجى پاشا وچلبى سلطان محمدك حكيم باشيسى كورد اورن وياوز سلطان سليمك حكيم باشيسى اخى چلبى كبى حذاق اطبا وكاتب رئيس وسيدى رئيس وپيرى رئيس مثللو هيئت وهندسه خواجه لرى ومعمار الياس ومعمار كمال الدين ومعمار سنان كبى ارباب هنر ظهور ايتمش وعلوم رياضيه تعليم وتعلم اولنوب باخصوص سلطان سليمان خان حضرتلرى مستقل طب وهندسه وهيئت مدرسه لرى وتيمارخانه لر انشا واعمار ايتديرمش ايسه ده بو علملر تجربيات وتحقيقات ايله اوروپاده استكمال اولندقجه بزده كيرو قالديغندن بو بابده اجنبى استخدامنه مجبوريت حاصل اولدى معمار سنان قوللرندن معمار داود اغا وسلطان احمد جامعى معمارى محمد اغا وينى جامع معمارى قاسم اغا متأخرين هنرمندانندن اولوب اشبو قاسم اغا ميخانه لر انشاسنه رخصت ويرمك تهمتيله قتل اولندقدن صكره جامع مذكورى معمار مصطفى اغا نامنده بر ذات اكمال ايلدى وبعدازين دولتجه معمار اغالق منصبى ومعمار خليفه لرى وار ايسه ده بو مثللو ابنيهٔ جسيمه انشاسى ارمنى وروم قلفه لرينه منتقل اولدى بناء على ذلك نور عثمانيه ولاله لى جامعلرينى

سیمون قلعه ودها صکره انشا قلنان ابنیهٔ جسیمه‌یی چراغی اولان قومیانوس قلعه بناء ایلمشدر

متأخرین علماده اکرچه علوم حکمیهٔ وفنون ریاضیه‌یه واقف ذاتلر ظهور ایلمش ایسه‌ده موقعلری نابجل والات وادواتجه دخی عدم استطاعتلری مقرر اولدیغندن معلوماتلرینك ما وضع لهنی اقتطاف ممکن اوله‌یوب فقط لاتین لساننده واقف اولان کاتب چلبی فن جغرافیادن جهاننمایی و فنون حربیه‌یه متعلق بعض رسائل وتاریخ یازمش ودامادابراهیم پاشا صدارتنده ابن خلدون مقدمه‌سی وسائر کتب تواریخ ونظامات عسکریه‌یی متضمن کتابلر ترجمه وتألیف قلنمشدر فی الاصل اوروپالو اولوب اهتدا ایدن متفرقه ابراهیم افندینك همتیله صنعت طبع وتمثیل دخی احداث اولنوب خیلیجه کتاب باصلدی لکن سلطان مراد ثالث عصرنده براجنبی ترکجه حروف ایله کتاب طبع ایتمك وکمرك رسومندن معاف طوتلمق اوزره رخصت استدعا ایدرب مساعده‌یی حاوی فرمان ویرلمش اولدیغندن طقوز یوز طقسان التی تاریخنده واصف تاریخی حجمنده برکتاب باصمش وفرمان عالیٔ مذکوری دخی دیباجه‌سنه عیناً یازمش اولغله برنسخه‌سی شیخ الاسلام اسبق حسام افندی مرحومه منظور فقیر اولوب فقط اسمی وقنغی فندن اولدیغی خاطرده قالمدی دیمك ایسترم که فن طبع اشبو ابراهیم افندیدن یوز اللی سنه اول ترکستانده حاصل اولمش ایسه‌ده ایلرولیه‌مامشدر

فی الحاصل فرانسه‌لو اولوب دونغای همایونده طوبجیلق خدمتنده قوللانلمش ومؤخراً شرف اسلام ایله مشرف اوله‌رق کرجك داود اسمیله تسمیه قلنمش اولان داود اغا بیك یوز اوتوز ایکی سنه‌سنده حریق طولمبه‌لرینی ایجاده موفق اولمغله یومی یوز اقچه وظیفه ایله طلومبه‌جی باشی نصب اولنوب معینه ضابطان ونفراتیله طلومبه‌جی اوجاغی ترتیب وتنظیم قلنمشدر که بودخی جملهٔ ترقیاتدندر

دولت علیه بیك یوز اللی برسنه‌سنده واقع بلغراد معاهده‌سنه کلنجه‌یه قدر علی الدوام سفر برحالنده بولنوب جابجا مصطبه نشین حضریت اولدیغی مدت اون سنه‌یی تجاوز ایتمامکله سوق الجیش و تعبیة الجیش

فنلری امرای عثمانیه یه صنعت مألوفه حکمنده ایدی کوپریلی زاده
صدر شهید فاضل مصطفی پاشا مرحومك بلغراد محاصره سنده اردوی
همایونك وضعیتنی وترتیب اولنان موازیلری متضمن تنظیم ایتدیرمش
اولدیغی خریطه مؤخراً اله کچمش اولدیغندن فن حربه وقوف
ومعلوماتلرینك ادلهٔ قویه سندن اولدیغی ارکان حربیه دائره سنك جملهٔ
افاداتندندر سردار اکرملرك متأخرینی اکثریا سلحدارلقدن ومأمورین
ملکیه و قلمیه دن نشأت ایتمش بولندقلری حالده واقع اولان موفقیتلری
غریب کورینور لکن بروجه محرر امرای عسکریه وارکان دولتك فرقهٔ
غالبه سی مکرراً اردولرده بولنمش و سوق عسکر وترتیب لوازمات سفر
خصوصلرنده تجربه لری سبقت ایتمش اولدیغندن و باخصوص سرحد
امراسی احوال دشمنی و طرق و معابرك وضعیت وکیفیتلرینی پك اعلا
بیلدکلرندن عقد اولنان مجلسلرك مذاکراتی ثمرهٔ نافعه حاصل ایدر
وسردار اکرملر دخی عقل ودرایتلری مرتبه سنجه مستفید اولورلر ایدی
طوب وخمبره دوکمك وتفنك و قلیج واسلحهٔ سائره و باروت وکله
وقورشون مثللو شیلری اعمال ایلمك وکمی وقلاع تعمیر وانشا ایتمك وحیوان
طاقلری وچادر کبی مهمات سفریه تنظیم ایتدیرمك خصوصلرنده چوقلق
اجانبه احتیاج اولمیوب علمی وعملی بو ایشلرك اهل وارباب بولنور ایدی
حتی عصر احمد خان ثالثده علی اوسته نامنده برهنرمند سکسان قنطار
ثقلنده قالیون تیمورلری یاپمش واو لوقته دکین اجنبیلردن النان تیمورلردن
استغنا حصولنه موفق اولمشدر

فصول سابقه ده ذکر اولندیغی اوزره روم ایلی واناطولیده و باخصوص
ادرنه جوارنده متعدد دوه وسائر حیوانات مرعا ومشتالری اولوب کلیتلو
میری حیوانانی یتشدیریلور و اردوی همایونلرك نقلیاتی خدماتنده
قوللانیلورلر ایدی بونلر دخی درجه درجه تدنی ایتدیکی مثللو بیك یوز اللی ایکی
سنه سندن سکسان ایکی سفرینه کلنجه یه قدر ممتد اولان ایام حضریت
اس اساس حرکات عسکریه اولان اشبو حیوان یتشدیرمه قاعده سنی
دخی محو و افنا ایتدکده مرعا و مشتالرك بعضیسی شوکا بوکا تملیك
اولنه رق اراضیٔ موقوفه عدادینه داخل و بعضیلری متغلبان عمال ید

غصبنه كرفتار اولديغندن سكسان ايكى سفرنده اهالى حيواناتى جمع وجلب اولنهرق قوللانلمق اقتضا ايلدى حالبوكه جسيم اردولرك نقلياتى اومثللو غيرمنتظم مكارى حيواناتيله ايفا اولنمق مشكل اولمق حسبيله بو خصوصده پك زياده ضرورت چكلدى ودها صكره‌كى سفرلرده بو مضايقه كتدكجه مشتد وجيوش اسلاميه‌نك پريشانلغنه سبب قوى اولدى بالجمله قلاع خاقانيه‌ده وبابا طاغى وصوفيه مثللو مواقعده جسيم انبارلر وكايتلو ذخائر مدخره بولنوب هرسنه برثلثى استبدال اولنمق وبوجهتله اوچ سنه‌ده تجدد ايتمك اصول دولتدن ايكن بودخى مختل ومشوش اولديغى كبى كرك موكب صدراعظمينك وكرك قوهٔ مفرزه اولان سرعسكرلر اردولرينك رجال دولتدن مقدم ومقتدر نزول امينلرى وقصاب باشيلرى واهل واربابندن سادبان باشيلرى اولوب اردولرك لوازمات ونقلياتنى ترتيب واستحضار ايلمك قاعدهٔ قديمه‌سى دخى كاينبغى اجرا اولنه‌مديغندن سكسان ايكى سفرينك برنجى سنه‌سنده ذخيره مضايقه‌سى حادث وعساكر اسلاميه‌نك تلفات وپريشانلغنه باعث اولدى

برده عساكر عثمانيه تتمه‌سندن اوله‌رق علوفهٔ يوميه ايله موظف اصحاب حرف ضابطان ونفراتى وار ايديكه كميت ومقدار علوفه‌لرى فصل سابقده محرر مواجب دفترنده مسطوردر بونلر اردوى هماوينلر ايله برابر كيدر واثناى راهده ومركزلرده طوب وتفنك وسائر اسلحه وحيوان وچادر طاقلرى مثللو لوازمات سفريه‌يى اعمال وتعمير ايدرلر ايدى مرور زمان ايله بونلرك دخى قاعده ورابطه‌لرى خللپذير اولغله اردولر خروجنده استانبولك هرنوع اصنافندن خيليجه اجلاف تجمع ايدرك كيدرلر ومركزلرده چادر وبرقه‌لردن بربر وقهوه‌جى ومناو وترزى دكانلرى وفرون وكچه‌دن حاملر ياپوب عظيم برپازار يرى تشكيل ايلرلر ايدى ذاتاً عسكر دينلان يكيچرى نفراتنك اكثريسى بوركجى وحمال ومناو مقوله‌لرندن مركب اولغله وعلوفه وانتظامدن عارى بولنملريله بونلردخى اصنافه قاريشوب كار وكسبله مشغول ودشمن ظهورنده الات وادواتلرينك استخلاصى قيدينه دوشوب ارباب حربك تلاش وفتورينى مستلزم اولورلر ايدى وقتيله غايت منتظم ولوازمات حربيه ونقليه‌لرى مكمل اولان

و بلا تعب اوچر بشریوز ساعتلك مسافه‌لره سوق قلنان عثمانلی اردولری ایشته بوحاله کیردی وغلبه وظفردن محروم اولدی

بوفنالقلرك اس اساسی خدمات مخصوصه‌یه معین اولان خاص و زعامت وتیمار مثللو اقطاعاتك ایفای خدمته غیرمقتدر عجزیه وسبب اخری ایله نااهلاره توجیهی وعلوفهٔ عسکریه‌نك ایراد حکمنه کیروب ارباب حربك بالضروره نظامسز و اطاعتسزلکه مجبور اولملری قضیه‌لری اولوب بونلر دخی بالتدریج اوچ درتیوز سنه‌ده حاصل اولمش شیلر اولمغله کرك مدبران دولتك وکرك طوائف عسکریه‌نك بوخصوصلرده اولان قباحتلری اوقدر مدت طویله‌ده کاوب کچن اسلافه تقسیم اولنسه هر بریسنه پك جزئی تهمت اصابت ایدر اصل سبب مرور زماندرکه هرشیئی افساد ایلر اکرچه سلطان مراد رابع وقویجی مراد پاشا وکوپریلیلر اولدقجه تنظیم امور دولت ایلدیلر لکن اساسلی اولمدیغندن وجودلریله قائم اولوب کندولرندن صکره ایش ینه اسکی یوله عودت ایلدی وان شاء الله تعالی فصل اتیده بیان اولنه‌جغی وجهله خلیل حمید پاشا وشیخ الاسلام حمیدی زاده امور مأموره‌لرینی اصلاحه تشبثلری یولنده قربان اولدیلر وسلطان سلیم رجالی وعلمدار پاشا ایله همدست اتفاق اولان ارکان دولت بتون قنطرهٔ خطره اوغرادیلر بونلرك نتیجهٔ احواللرینی کورنلر فداکارلقدن اجتناب ونفسلرینی مهلکه‌یه القا ایلمکدن اتقا ایدرلر ایدی نهایت ثمرهٔ اقدام واقتداری اوله‌رق سلطان محمود خان ثانی حضرتلری اصلاح مزاج دولته موفق اولدی

تمت الجلد الثالث و یلیه جلد الرابع

صحیفه	سطر	خطا	
٥	١	کلیبولیده	[illegible]
٥	٤	ابلقار	[illegible]
١٤	٢٤	زانه	[illegible]
١٥	٩	تسلیم قاعدهٔ	تسلیم اولنمق قاعدهٔ
٢٠	١٤	دیده‌کی	دیدکی
٢١	٥	وقضاء قد	وقضا وقدر
٢٣	٧	سرحدان	سرحدات
٣٠	٢	نوش	توسن
٣٤	١٣	ابراهیم پاشا	ابراهیم پاشانك
٣٤	٢٥	یاطرونه	پاطرونه
٣٥	٣٠	(من عبره)	(من عیره)
٣٩	٧	دصرایه	بسارابیه
٤٠	٢٨	اواخرنده جانبنه	اواخرنده صوفیه جانبنه
٤١	٨	اضرارند	اضرارنده
٤١	٩	قبرون	قلبرون
٤٢	١٨	اللی	اللی بر
٤٣	١٧	محدود	ممدود
٥٠	٢٧	فقر	فقیر
٥٤	١٣	بیك سکسان	بیك بوز سکسان
٥٧	٢٨	بیك سکسان	بیك یوز سکسان
٨٤	٤	عنعه	عنعنه
٨٩	١٢	مبرات ایله قیاسیله	مبرات قیاسیله
٨٩	٢١	قیوجی باشیلر	قیوجی باشیلرك
٩١	١٨	دربندان	دربندات
٩٣	٩	اوچر	اوچر بشر
٩٩	١٠	کینك	کپنك
١١١	٢٤	طیله‌یی	ظلمه‌یی
١١٣	١٢	سفیری	سفری

نتائج الوقوعات

جلد رابع

برنجی دفعه اوله‌رق اخوت مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر

سنه ١٣٢٧

افادهٔ مخصوصه

بیك اوچ یوز یدی سنه‌سنده اوقاف همایون ناظری ایکن دار بقایه ارتحال ایدن مصطفی نوری پاشا طقسان اوچدن طقسان سکز سنه سنه قدر دفتر خاقانی نظارتنده بولندیغی صره‌ده (نتایج الوقوعات) عنوانیله برتاریخ عثمانی طبع ایتدرمکه باشلامش ایدی. و بو اثری اساساً درت جلد اوزرینه ترتیب ایتمش اولدیغی حالده بونك انجق اوچ جلدینی پیدرپی نشر ایده‌بیلوب دردنجیسنك نشرینی بعض اسبابدن طولایی تأخیر ایتمش ویا تصادف غریب یاخود اثر مالهمیت اولمق اوزره‌ده برجمعه کونی آکسزین وقوع بولان وفاتندن برهفته اول قاین برادری بولنان پدرم داخلیه ناظری اسبق سعید افندی‌یه خطاباً (برادر اکر بن اوله‌جك اولورسه‌م تاریخمك دردنجی جلدینی برزمان مساعده‌ده طبع ایتدیریکز) یولنده وشهود محضرنده وصیتده بولنمش ایدی .

مصطفی پاشانك وفاتندن پدرمك ارتحالنه قدر اون سکز سنه کچدران اولمش ایکن مع التأسف اواسباب زائل اولمامش وبناءً علیه (زمان مساعد) حلول ایتمامش ایدی. پدرم ایسه شو موفقیتسزلکندن ناشی تأسفلر ایدرك انشته‌سنك وصیتنی دائما تذکار وبر کون کلیرده امکان بولنورسه بو وصیتك یرینه کتیرلمسنی بو عاجزه امر واخطار ایدر ایدی .

فی الحقیقه پدرمده انشته‌سنك وصیتنی ایفایه مقتدر اولمقسزین بوندن برسنه اول مرتحل دار آخرت اولدی . فقط لله الحمد والمنه بوندن بش آی اول نسیم حریت ، طلوع آفتاب مشروطیتله برابر وزان اولمغه باشلایجه نیجه آثار مستحضره‌نك بر ر نهال شتادیده کبی صارغیلرندن چیقارلمغه باشلامسی وبوفیض ایله ساحهٔ مطبوعات پك آزوقت ایچنده یوزلرجه مؤلفات مرغوبه ایله زینتیاب اولمسی انشته‌دن پدره وپدردن بوعاجزه مدوروصیت احکامنك اجراسنه بر سائق مؤثر اولمغله جلد رابع مذکورك‌ده بلطفه تعالی طبع ونشرینه ابتدار قلنمشدر .

برده اثرك اقسام ثلثهٔ اولیه‌سی اساساً آز مقدارده طبع ایتدیرلمش اولوب مع مافیه

نسخ منتشرهسی دخی بالآخره بعض کارکذارلرك آماج دانهٔ انتفاعی اولمغله هیچ
بریرده آلتون صاتیلمز اولمش وعمومك استفادهسنی تأمین ایدر یولده محرر بولنان
بو دکرلی اثر اسباب معروضهدن طولایی بسبتون اورتهدن قالقمش ایدوکی جهتله اوچ
اولکی جلدلرکده بوکره یکیدن طبعی ـ مؤلفك اودای متباقیهسنك اخطارینه وشو صورت
مشار الیهك نامنك خیر و رحمتله یاد ایدلسنه وسیله اولهجغنه بناءً ـ مناسب کورلمشدر .
شوراسنیده علاوه ایدهیم که (نتایج الوقوعات) کرچه درت جلددر فقط مندرجاتی اعتباریله
آلتی بابه منقسمدر که برنجیسی ابتدای ظهور آل عثماندن سکز یوز درت تاریخندهکی
تیمور وقعهسنه قدر اولان یوز بش سنهلك وقوعاتی ، ایکنجیسی ییلدیرم بایزیدخانك
وفاتندن سلطان بایزید خان ثانینك ترك سلطنت ایتدیکی تاریخه قدر تقریباً یوز اون اوچ
سنهلك احوالی ، اوچنجیسی سکز یوز اون سکز سنهسنده واقع یاوزسلطان سلیمك
جلوسندن بیك اوچ تاریخنده سلطان مراد ثالثك وفاتنه دکین سکسانبش ییللق حادثاتی ،
دردنجیسی بیك اوچ سنهسنده وقوع بولان سلطان محمد ثالثك جلوسندن بیك طقسان
طقوزده سلطان محمد رابعك خلعنه قدر اولان طقسان بش سنهلك وقایعی ـ بشنجیسی
سلطان سلیمان ثانینك جلوسندن بیك یوز سکسان سکز سنهسنده منعقد قینارجه
مصالحهسنه قدر اولان وقوعاتی مبیندر .

بشنجی بابی تشکیل ایدن اشبو جلد رابع ایسه بیك یوز سکسان سکز تاریخندن
بیك ایکیوز اللی یدی تاریخنه قدر جریان ایدن التمش طقوز ییللق احوالی محتویدر .

« ومن الله التوفیق » محمد غالب

بسم الله الرحمن الرحيم

بشنجی باب

اشبو تاریخك بشنجی بابی بیك یوز سكسان سكز تاریخندن بیك ایكی یوز اللی یدی تاریخنه قدر اولان وقوعاتی مبیندر .

باب سابقده بیان اولندیغی اوزره روسیه‌لو ایله عقد مصالحه اولنوب لكن روسیه‌لولر قریمك ضبطنه مقدمه اولان تاتار سربستلكنی قبول ایتدیرمش اولدقلرندن بمنه تعالی آتیده تفصیل اولنه‌جغی اوزره نوبنو اختلاللر ایقاع ایدرك بالآخره غصب وتملك ایلدكلری جهتله اون اوچ سنه قدر ممتد اولان اشبو مصالحه عادتا برمتاركه حكمنده اولوب حتی بین الدولتین جریان ایدن منازعات ومحاورات برایكی دفعه اعلان حرب مرتبه‌سنه واصل اولمشیكن جسارت اولنه‌مامشیدی . چونكه دولت علیه تنظیم عسكر وتتمیم مهماته محتاج اولوب سلطان عبدالحمید خان حضرتلری ایسه بونلرك حصولی مقصدیله صدر اعظملره رخصت كامله ویرمش وارکان دولته تحمیل تمشیت مصلحت ایتش اولدیغی حالده ابتدا كی صدر اعظملری اولان عزت محمد پاشا غایت بطی و اقربا واتباعنه مغلوب وایكنجیسی درویش پاشا هوا وهوسی ایله مشغول اولدیغنه واوچنجیسی اولان دارنده‌لی محمد پاشا تهدیدینی ایقاعه قادر كوپریلی طرزنده برپیر صاحب تدبیر ایدیسه‌ده سلحدار محمد افندی ایله اویوشه‌مدیغنه مبنی بودخی كمایلیق برخدمته موفق اوله‌مقسزین منفصل وقلفات محمد پاشا مسند صدارته واصل اولدی. بوذات یكیچریلكدن نشأت ایدوب چندان ادارهٔ مهام دولته لیاقت وكفایتی حائز اولمدیغندن بیك یوزطقسان اوچ شعبانده عزل اولنه‌رق سلحدار مشارالیه كه قره وزیر نامیله مشهوردر . اخذ مهر همایون ایله بالذات متصدیٔ امور صدارت اولمغه مجبور اولدی . صدر مشارالیه سلطان عبدالحمید خان حضرتلرینك معتمد ومؤتمنی اولمغله هرخصوصده مستشار سلطنت ایدی عاقل ومعارف شناس وصلاح حال ایله موصوف مقدم ومقتدر برذات اولدیغندن واستقلالی دوبالا ایدوكندن بربچق سنه قدر ممتد اولان ایام صدارتنده حسن اداره‌یه موفق وباخصوص استانبولك ضبط وربطی وحوایجنك جلب واستحضاری خصوصلرنده ابراز مهارت ودرایتله بین الانام ممدوح اولوب امور كلیهٔ دولتك اصلاح وتمشیتنه دخی مظهر اولمسی امید اولنور ایكن بیك یوز طقسان بش صفرنده مرتحل دار آخرت

اولدی . عزت پاشا ثانیاً متکا پیرای صدارت اولوب سابق وجهله وظیفهٔ صدارتی اقربا وقرناسنه تسلیم ایدرك بربچق سنه قدر تعطیل مهام وخلقی اولان یکن محمد پاشا غایت بغیض وغرضکار برآدم اولمغله درت آیدن عبارت اولان ایام صدارتنده اجرای نفسانیته نصب نفس اهتمام ایدوب طقسان یدی محرمنده معزول و وزیر کتخداسی بولنان خلیل حمید افندی مسند صدارته ارتقا ایله نائل مسئول اولدی .

خلیل حمید پاشانك تشبثاتی

قینارجه مصالحه‌سی متارکه حکمنده و دولت علیه لاجرم عهد قریبده حربه مجبور اوله‌جغی مرتبهٔ بداهتده اولدیغندن دونمانك تکثیری ضمننده کلیتلو کراسته ولوازم سائره ترتیب وتنظیمنه اقدام اولندیغی مثللو سرحداتك احکام وترصیننه واهمیت موقعیه‌سی سفر سابقده متحقق اولان اسماعیله مجدداً برقلعه بناسنه مباشرت وچرکس قبائلنك لدی الحاجه قوللانلری مقصدیله تحت حکومته ادخال و اصلاح احواللری ضمننده فرح علی پاشا صوغوجق محافظی نصب اولنوب مشارالیهك تدابیر حمیتمندانه‌سیله آناپه قلعه‌سی بنا وقبائل مذکوره کوندن کونه دائرهٔ دین مبین ومدنیته ادخال اولنمقده ایسه‌ده بونلر تفرعات قبیلندن اوله‌رق اصل اعتنا اولنه‌جق ماده عساکر موظفه‌نك تصحیح انتظام واطاعتی قضیه‌سی ایدی لکن ضابطان عسکری اغتشاش نظاماتدن مستفید ونفرات نامنه اولان اشخاص ایسه خیر وشری تمییزه غیر مقتدر اولدقلرندن تنظیم احواللرینه قیام ومفت خوران اللرنده اولان علوفهٔ عسکریه‌نك استردادینه اقدام اولندیغی آنده ضابطانك جزؤی تحریکاتیله رفع علم عصیان و اوجاغمزه سوء قصد ومعاملاتنه حقارت اولنه‌یور دیه‌رك انواع مفسدته آغاز ایده‌جکلری درکار اولدیغندن بوخصوصه جسارت اولنه‌میوب یالکز تیمارلو سپاهینك توجیهاتنه و نا اهل اولانلره تیمار وزعامت توجیه قلنمامسنه دائر برنظام یاپلشیدی . حتی سلطان عبدالحمید خان حضرتلرینه برادرکز عساکر منتظمه ترتیبنه نیت ونظاماتلرینی قلمه آلدیرمغه همت ایلشلر ایدی . سفر ظهوریله اجراسنه موفق اوله‌مدی دیدکلرنده الیله صقالنی کوستروب انشاءالله اوغلی موفق اولور دیو جامع الکلم برجواب ویرمش اولدقلری منقولدر .

صدر جدید فطین ودرایتکار وصبرلی وجسور کنج ودینج برذات اولدیغندن بوکار لازم ودشوارده عازم اولوب اقدمجه ترتیب قلنمش اولان اوچیوز نفر سرعت طوپجیلرینی ایکی بیك نفره ابلاغ ومواقع مهمه‌ده ذخائر کلیه ادخار وسائر لوازم حربیه‌نك استحکامانه

صرف وسعی واقتدار ایلدی . لکن تنظیم عسکر مصارفات عظیمه‌یه محتاج و قارشولق بولمق مقتضی اولمسیله اولا مستحفظ نامیله سرحدتده بولنان طوائف عسکریه علوفه‌لرینی یوقلمه ایتدیروب کلیتلو محلول بولدی . بعده استانبولده دخی یوقلمه اجراسنه وفیما بعد علوفهٔ عسکریه‌نك منع بیع وشراسنه وتباع واصناف کبی ایرادجیلرك عهده‌لرنده بولنان عساکر علوفه‌لرینك ابطالنه قرار ویروب بعض مرتبه اجرا آته دخی تشبث ایلمسیله اوجاقلو بیننده تحدث ایدن شرارهٔ قیل وقاله ایرادجیلر دخی لهیب افروز اولدقلرندن ولوله‌ساز مسامع اعیان اولمغه باشلدی . مع مافیه ابتدای صدارتنده اغراض شخصیه‌دن مجانبت ایده‌جکنه یمین وارکان دولتی تأمین ایدوب برسنه‌قدر عهدنده ثابت‌قدم‌اولمشیکن صکره‌لری تغییر اوضاع ایتمسی وجمع نقود واموال حرص وتهالکی وقریم استیلاسنك هنکام صدارتنه تصادفی پیمانهٔ وقع واعتبارینی شکست ایلشیدی . خلافکیران صدر مشار الیهدن شیخ‌الاسلامقدن معزول عوض پاشا زاده ابراهیم بك همشیرهٔ پادشاهی اسما سلطانه تذکره تحریر وصدر اعظمك علوفهٔ عسکریه‌یی تنقیحدن مرادی یکیچریلری آیاقلندیروب تجدید سلطنت ایتدیرمکدر دیو تذکیر ایله لیل ونهار آرزومند اولدیغی مقام فتوایی تحصیله بو صداقتی آلت ایدوب قپودان دریا غازی حسن پاشا دخی قول مذکوری تأیید وتصدیق ایلدیکنه ودفتردار بولنان سلیم اغا زاده نظیف افندی‌که سلطان حمید خان حضرتلرینك شهزاده‌لکلری اواننده تولد ایدوب آخرتلك خانم نامیله مشهور اولان کریمه‌لری درشهوار خانمك زوجیدر حرمی واسطه‌سیله اشبو شرارهٔ القا آته مروحه جنبان اشتداد اولدیغنه‌مبنی بیك یوزطقسان‌طقوز سنه‌سی جمادی‌الاولینك یکرمی سکزنجی کونی عزل وبوزجه اطه‌سنه نقل اولنوب بش اون کون مرورنده جده‌والیلکی توجیه اولنمشیکن متعاقباً قتل واعدام اولندی . واقعا خلیل حمید پاشانك تشبثاتی باعث اختلال اوله‌بیلمك مظنون ایسه‌ده اویله‌برشیٔ واقع اولسه طوپك آغزینه اولا کندوسی کله‌جکی آشکار اولمسیله بووسیله ایله تجدیدسلطنت عزویاتی بی اساس وغیرمعقول اولدیغی بدیهیاتدندر . مقام‌صدارته کتوریلان شاهین علی‌پاشا امی وعامی بر آدم‌اولوب صدارتی ایسه سفر سابقده اوزی قلعه‌سنك محافظه وروسیه‌لی مهاجماتنك مدافعه‌سنه موفقیتی ایچون برنوع مکافات اولدیغندن سرحداتده طبخی ممکن اولمیان نفایس اطعمه اکلیله کذارندهٔ ایام وطقوز آی قدر متکا پیرای مسند عز واحتشام اولدقدن صکره معزول واوچ درت آی مقدم قپودان پاشا کتخداالغندن رتبهٔ وزارتله موره والیسی نصب اولنان قوجه یوسف پاشا ایکی یوز سنه‌سی اوائلنده صدر صدارته منقول اولدی بونك

زماننده روسیه ونتیجه سفرلری کشاد قلنمش اولدیغندن بمنه تعالی احوالی آتیده تفصیل اولنه‌جقدر .

احوال جزایرلی غازی حسن پاشا

قپودان دریا جزایرلی غازی حسن پاشا دولت عبدالحمید خانی وقوعاتنده اکثریا صاحب رأی وتدبیر اولدیغندن خدمات واقعه‌سیله احوال ذاتیه‌سی بیان اولنمق مقتضی کورلمشدرکه سلسلهٔ حادثاتك توضیحنه قوت ویرر .

جلد سابقده بیان اولندیغی اوزره چشمه وقعه‌سنده ولمنی جزیره‌سی تخلیصنده مشارالیهدن مشهود اولان شجاعت وموفقیت سببیله رتبهٔ وزارت ایله قپودان دریا نصب اولنوب عنوان غازی ایله منشور اعتباری توشیح ایدلمشیدی . محاربهٔ سابقه اواخرنده روسجق سرعسکرلکی و بعدالمصالحه ایکنجی دفعه قپودان پاشالق خلعتیله دوش افتخاری تزیین قلندی . بر الشام طرفلرنده ملتزمیندن ایکن تحصیل ثروت وقدرت ودولت علیه‌نك روسیه محاربه‌سیله اشتغالندن استفاده ایله سواحل شامیه‌یی ضبط وعکا قلعه‌سنده تحصن ایدن طاهر عمر نام متغلب مصرده تفرعن ایدن بولوت قپان علی بك ایله اتحاد و مسقو دونماسی امیرالیله دولت علیه علیهنده اجرای مخابرات ومذاکرات ایتمکده ایکن ابوالذهب محمد بکك سیف سطوتیله علی بك مقتول واو آرالق مصالحه دخی منعقد اولمغله مشارالیه محمد بك جانب سلطنت سنیه‌دن طاهر عمرك تنکیلنه مأمور ایدلمشسه‌ده برالشامه وصولنده مرتحل دار آخرت اولمغله بو خدمت قپودان مشارالیهك عهدهٔ درایتنه حواله اولندی . بناءً علیه سکسان طقوز سنه‌سی اواخرنده دونمای همایون ایله عزیمت وعکا قلعه‌سنی محاصره‌یه مباشرت ایدوب طاهر عمرك اکثری عسکری مغربی وقپودان مشارالیه دخی غرب اوجاقلری بیننده صاحب نام وشان اولدیغندن مغربیلردن ال طوته‌رق باغیٔ مرقومك قتل وازاله‌سنه موفق اولدیغی مثللو ایرتسی سنه دخی اوحوالیده بولنان اولاد واتباعنك اشقیاسنی قتل واعدام ایله بقیه‌سنی استانبوله کتوردی . ینه سفر سابق سیأتندن اوله‌رق هنکام محاربه‌ده موره رعایاسی علم افراز طغیان اولمغله آرنؤدلقدن عسکر سوق اولنوب جمعیت شقاوت پریشان ایدلمشیدی . لکن آرنؤد طائفه‌سی موره جزیره‌سنده پرلشوب تجارت صورتیله کرك اسلام کرك خرستیانلری پنجهٔ قهر وظلملرینه آلدقلرینه وبونلرك دفع تغلب وتسلطلرینه والیلرك قدرت ولیاقتلری قاصر اولمسنه مبنی بیك یوز طقسان ایکی سنه‌سنده قپودان مشارالیهه موره والیلکی ضمیمهً بالتوجیه ارسال

قلندی . مقر ولایت اولان طرابلیجه‌یه تقربنده آرناوودلر استحکام انشاسیله مدافعه‌یه قیام ایلدکلرندن عظیم بر محاربه وقوعیله ایکی اوچبیك شقی اعدام اولنوب بقیه‌سی استیمان ایلدیلر. اهالی اوزرنده اولان مطلوبلری یوزبیك غروشه قطع وکندولری جزیره‌دن دفع اولنوب فیمابعد کلمامللریچون کرك ارناودلره کرك اهالی‌یه نذرلر تخصیص وتعیین قلنه‌رق آسایش مملکت اعاده اولندی. جزیرهٔ مرقومه‌ده واقع‌مانیه رعایاسی مناعت موقعیه‌لرینه استناداً اوته‌دنبری شقاوت وعصیان اوزره اولدقلرندن مشارالیه ایرتسی سنه دونمای همایون‌ایله آق‌دکزه خروجنده انلرك دخی‌تأدیب وتربیه‌لرینه مباشرت وشمدی‌یه قدرمسبوق اولمدیغی وجهله حرباً مانیه طاغلرینی آوردهٔ قبضهٔ جلادت ایلدی بوندنصکره هرسنه معتاد اولدیغی اوزره دونمای همایون ایله آق‌دکزه سفر وجزیره‌لرده و آناطولی ساحللرنده مخالف طور تابعیت حرکات باغیانه‌یه متجاسر اولان دره‌بکلری مثللو متغلبه‌یی کشتهٔ تیغ ظفر ایتمکله کوندن کونه وقع وشانی مترقی اولوب اتابك دولت و محارس تخت سلطنت مقامنده بولنور ایدی . بیك‌ایکی‌یوز برسنه‌سی بغاة امرای مصریه‌یی تأدیب مأموریتیله اوجانبه عزیمت و خطهٔ مصریه‌یی عصاة امرادن تخلیص و تخلیه‌یه همت ایدوب انجق روسیه سفرینك ظهورینه مبنی بروجه مسارعت استانبوله دعوت اولندیغندن امر تأدیبی لایقیله اکمال ایتمکسزین عودت و تحصیل ایلدیکی اون ایکی بیك کیسه ذممات امرایی خزینه‌یه تسلیم ایلدی مشارالیه مهیب ووقور وکثرت ثروت‌وقدرت ایله مشهور بر وزیر شجاعت سمیر اولوب حتی اعانهٔ سفریه اوله‌رق اون بیك کیسه ویرمشدرکه دیرکلی ریال ایکی غروش اعتباریله شمدیکی حساب اوزره یوزبیك کیسه‌یی تجاوز ایدر . چشمه وقعه‌سنده دونمای همایون کلیاً محترق اولمشکن ازسرنو انشا و اکمالی اثر غیرت واقدامی اولدیغندن بشقه ترسانه‌ده مجدداً قالیونجی قشله‌سی و جسیم برجامع شریف وسائر ابنیهٔ خیریه انشاسنه موفق اولوب آق دکز آطه‌لرنده و دونمانك کشت وکذار ایلدیکی ساحللرده چشمه و سائره مثللو آثار خیریه‌سی بولنمدق محل یوقدر . عصرینك مورخلری جمع ماله انهماك ایله اتهام ایدرلرسه‌ده هر حالده محاسنی سیئاتنه غالب اولدیغی درکاردر .

قریم وقوعاتی

کله‌لم قریم وقوعاتنه : طائفهٔ تاتارسربست اولوب ایستدکلرینی قریم خانلغنه انتخاب ایلملری قینارجه معاهده‌سی احکامندن اولمق حسبیله عقب مصالحه‌ده قریم علما وامراسی

صاحبکرایی مقام خانی‌یه انتخاب ایدوب لکن موسقولونك نیت و افکار غصب کاریسنی تفرس ایتملریله طرف دولت علیه‌یه ارسال مبعوثان و تقدیم معروضات ایله سربستلکك رفعنی و قدیمی وجهله جانب سلطنت سنیه‌دن صاحبکرایه خانلق توجیه اولنمسنی استدعا ایلدیلر. بو ماده معاهدهٔ مذکوره‌نك اس اساسی اولوب روسیه‌لولرك بوکا بر وجهله موافقت ایتمیه‌جکی معلوم ایسه‌ده هیچ اولمازسه بر صورت متوسطه‌یه ربط اولنمق اوزره پادشاه انام خلیفهٔ اسلام اولدیغندن خان مشار الیهه ارسال تشریفات ایله تصدیق امارتی لوازم مذهبیه‌دن اولدیغی هنوز استانبوله کلان روسیه ایلچیسنه افاده اولنوب قرق بر کونده پترسبورغدن جواب موافق کلمکله میرعلم محمد بك ایله‌ازمان سابقه‌ده معتاد اولان تشریفات ارسال قلندی. سفر هنکامنده سابق خانلردن دولت کرای خان جانب دولت علیه‌دن مأموراً قوبان طرفلرنده بولندیغندن عقد مصالحه عقبنده قریمه کذار ایلدکده طائفهٔ تاتار صاحب کرایی خلع و مشار الیهی مسند حکومته اقعاد ایدرك طرف سلطنت سنیه‌یه عرض محضر تقدیم و صاحبکرایك خانلغی اوان مضایقه‌ده اختیار اولنوب دولت کرای کلدکدن صکره آکا کیمسه‌نك اطاعت و انقیاد ایتمیه‌جکی بدیهی اولدیغندن رفع ربقهٔ اطاعت و دولتکرایه تجدید بیعت اولندیغنی تذکیر ایتملریله برابر روسیه دولتنه دخی بو مألده تبلیغات رسمیه ایفا ایلدیلر روسیه‌لولر محاربهٔ سابقه‌ده قریمه دخول و طائفهٔ تاتار ایله عقد مصالحه ایلدکلری اوانده صورت سفارتده پترسبورغه کیتمش اولان شاهینکرای آرایش دنیایه فریفته و صید همای حکومت هوسیله بصر بصیرتی بسته بر میرزای اقبال پرست اولدیغی روسیه‌لولرك معلومی اولدیغندن قوردقلری دولاب استیلانك اداره‌سنی مشار الیهك کردن بلاهتنه تحمیل ایلمکی تصمیم ایلدیلر بناءً علیه پاره‌لر صرف ایدرك و انواع دسایس اجرا ایلیه‌رك پیدا ایتدکلری طرفدارلری واسطه‌سیله بیك یوزطقسان برده مسنده شاهینکرایی مقام خانی‌یه انتخاب ایتدیروب معاونت فعلیه ایچون دخی معینه مقدار وافی روسیه عسکری ترفیق و دولتکرایی قوهٔ عسکریه ایله اخافه و فراره مجبور ایلدکدن صکره مخالفت اظهار ایدن وجوه تاتاری جبراً و کرهاً شاهینکرایه بیعت ایتدیردیلر. بو خبر طرف دولت علیه‌یه منعکس اولدقده قریم خلقی حقنده روسیه‌لونك قولاً و فعلاً واقع اولان مداخله‌لری معاهدهٔ منعقده‌نك تمامیله خلافی اولدیغندن بو بابده هر درلو شکایات و دعوایه قیام اولندیسه‌ده اصلا بر ثمره حاصل اوله‌مدیغندن جانب دولت علیه‌دن دخی بوندن مقدم ایکی دفعه قریم خانلغنده بولنمش اولان سلیم کرای خان انتخاب و قریمه ارسال قلندی. شاهینکرای ایله سلیم کرای بیننده بالدفعات محاربه‌لر واقع اولوب

لكن شاهينكراى طرفى روسيه عسكرينك اعانه‌سيله قوتلو بولنديغندن سليم كراى ايشى باشه
چيقاره‌ميوب بالضروره استانبوله عودت ايلدى. آرتق بونك اوزرينه قريم امورينه
دولت عليه‌نك دخى فعلاً مداخله ايلسى بين الوكلا قرار كير اولوب بوندن طولايى روسيه
دولتى اعلان حرب ايدرايسه متوكلاً على الله مدافعه‌سنه قيام اولنمسى اختيار اولنمغله جانيكلى
حاجى على پاشا قريم سرعسكرى نصب وحوزهٔ حكومتى اولان طربزون وجانيك طرفلرندن
قرق بيك قدر عسكر ترتيب اولنوب بمنه تعالى ايلروده ايجابى وجهله حركت اولنمق اوزره
شمديلك سكز اون بيك قدرينى بالاستصحاب دونمای همايون ايله قريم جانبنه مرور ايلسى
ضمننده ارسال منشور وقپودان دريا غازى حسن پاشا دخى هم دونمای همايون ايله سرعسكر
مشار اليهى قريمه كچورمك وهمده بالاتفاق مطالب دولتى يرينه كتورمك ايچون مأمور
بيورلدى طقسان ايكى سنه‌سى ربيع الآخرنده دونمای همايون ترتيبات سفريه ايله مملو اوله‌رق
بشكطاش پيشكاهنه چيقوب موافق هوايه مترقب اولديغى حالده بحكمته تعالى قرق كون قدر
لدوس روزكارى اسمديكندن حركت ايده‌مدى. فرانسه لولر سكسان ايكى سفرنده سلطنت
سنيه‌يى حربه تشويق وترغيب ايتمشلر ايكن بو كره روسيه‌لولره برخدمت ايتمك وقترينه‌نك
نظر خشنودى وممنونيتنى قزانمق پولتيقه‌لرى اقتضاسندن اولديغندن فرانسه ايلچيسى
درلو دلائل واخافه‌لرله قريم مسئله‌سنى صلحاً بتورمكه چالشمقده اولديغندن بونك تأثيريله
دولت عليه‌نك قرار سابقى توهن ايدوب روسيه جنراليله بالمخابره ايجاب وقت وحاله موافق
حركت اولنمسى ضمننده قپودان وسرعسكر مشار اليهمايه تعليمات ويرلدى بنابرين دونمای
همايون سينوب ليماننده على پاشا عسكرينى آلوب قريم ساحللرينه وصول بولدقده مسقوولولر
قرنتينه بهانه‌سيله مخابره ماده‌سنى قرق كون قدر تأخير ايلدكلرندن مشار اليهما تعليمات جديده
وقطعيه طالبنه مجبور اولديلر بونك اوزرينه عساكر اسلاميه‌نك مناسب برمحله اخراج
واكر روسيه لولر محاربه‌يه جرأت ايدرلرسه مقابله ومدافعه‌لرينه قيام اولنمسى ايچون
مأموريت قطعيه ويرلمش ايسه‌ده قريه عسكر چيقارلديغى تقديرده مسقوولولرك حربه
مباشرت ايده‌جكلرى ميدانده بولنه‌رق موسم دريا دخى كذار ايلش اولديغندن حربه جسارت
اولنه‌ميوب دونمای همايون ايله مشار اليهما سنهٔ مزبوره رمضاننده سينوبه عودت ايلديلر
فرانسه ايلچيسنك پيدرپى واقع اولان افادات صلحجويانه‌سيله سنهٔ مزبوره ايام شتاسنده
دولت عليه‌نك درجه درجه حرارتى زائل ومطالعهٔ مشكلات سفريه ايله برصورت تسويه‌يه
مائل اولديغندن عبد الرزاق باهر افندى مرخصلغى وفرانسه ايلچيسى توسطيله آينه‌لى قواق
تنقيحنامه‌سى تنظيم وطقسان اوچ محرمنده تعاطى اولنه‌رق قوهٔ قريبه‌يه كلمش اولان حرب

وقتال برمقدار تأخر ايتدی . بوتنقيحنامه قينارجه معاهده سنك بعض موادينی مفسر حكمنده اولوب فقط روسيه لولر شاهنكرايدن وازكچمكدن ايسه اختيار سفر ايلك برجه دها مرجحدر ديه رك مشارالیهك مؤبداً تصديق حكومتی خصوصنده اصرار ايلمريله مؤبد لفظی يرينه محلوليت حقيقيه تعبيری وضع اولنه رق بو قدرجه تعديلات ايله اكتفا واوزی قيری ديبلان اراضينك جانب دولت عليه يه عائد اولديغی تصريح وممالكت حقنده معهود اولان احكام دخی توضيح قلندی .

بوصورتله شاهنكرای مسقولولرك نصب كرده سی اولديغندن طرف خلافت اسلاميه يه بك بارد معامله لر كوسترمكله برابر روسيه ايمپراطوريچه سی قترينه دن بررتبهٔ عسكريه رجا وعادتا استجدا ايتمكله استدعاسی قرين قبول ونشان وقواليرلك رتبه سی اعطاسيله واصل مسئول اولوب ياور صورتنده يانته برقاچ مسقو ضابطی دخی ترفيق قلندی . مشاراليه انلرك تعليم والقا آتيله عساكر منتظمه يازمق وقريمده بولنان اوتانی الغا ايلك وآلافرانغه سفره ده طعام يمك وعلناً شراب ايچمك كبی اهالينك حوصله لرينه صيغشميه جق حركاته مباشرت وطعن ايدنلر حقنده مجازات شديده يه جرأت ايدوب بوحال ايله درت بش سنه قدر جابرانه حكومت ايلديسه ده مسقولر هم مشاراليهی بوواديلره سوق والقا وهم ده برفسادچيقاره ق ايچون پس پرده دن امرای تاتاری تشويق واغرا ايلكده اولدقلرندن عاقبت طقسان آلتی سنه سی اواسطنده شاهنكرايك برادرلرندن بهادر كرای وآرسلان كرای اهالينك اوكلرينه دوشوب شاهنكرايك اوزرينه هجوم ايلمريله مشاراليه بحراً يكی قلعه ده بولنان روسيه قوماندانته التجا ايلدی . وجوه تاتار دخی بهادر كرايی مقام خانی يه وارسلان كرايی قالغايلق مسندينه اقعاد وعرض محضر ومبعوثلر ارساليله كيفيتی طرف دولت عليه يه وروسيه يه اشعار ايلديلر . روسيه لولرك تاتار سربستلكندن وانتخاب قاعده سيله خان نصبندن مقصدلری قريمده اختلال وفساد اكسيك اولمامق وبرصره سنی دوشورديكی آنده غصب واستملاك ايتمك قضيه سی اولوب بواوانده ايسه انكلتره لولر آمريقا اختلالنك دفعی تداركيله مشغول وفرانسه لولر ايسه انكلترهنك تباعد طبيعيسندن ناشی قترينه نك نظر خشنوديسنی قزانمق املنده بولنغله وآوستريا ايمپراطوريچه سی ماری ترهزك وفاتيله جالس تخت حكومت اولان ايمپراطور جديد غايت ساده دل ودولتنك منافع ومضراتنی ادراكدن غافل اولوب ممالك سلطنت سنيه دن بعض يرلرك نحجه دولته الحاق قلنمسی حقنده قترينه نك عرض ايلديكی مواعيد ابلهفريبانه يه قاپيله رق عقد اتفاق ايلكله مشاراليهانك آراديغی فرصت ميدانه كلش ومارشال پوتمكينی عساكر كليه ايله قريمه

جوارينه كوندروب تصميماتنى تهيه ايلدكدنصكره بودفعه‌كى اختلالى احداث ايلشدى . بناءً عليه شاهين‌كرايك يانينه مقدار كافى عسكر ترفيق ايدرك قريمه ارسال وقوۀ جبريه ايله تكرار مقام خانى‌يه اقعاد ايتمكله نقش برآب حكمنده اوله‌رق مشار اليه بوكره دخى يدى سكز آى قدر مسند حكومتده بولنديغى حالده مارشال مزبور موجود معيتى اولان اردو ايله طقسان يدى سنه‌سى اوائلنده قريمه داخل ووسط مملكتده واقع آق صوصحراسنده وجوه تاتارى جمع ايله روسيه ايمپراطوريچه‌سى قترينه قريم وقوبان مملكتلرينى كشور حكومتنه ضم والحاق ايلديكنى بالاعلان جبراً تبعيت ايتديره‌رك نتيجۀ تشبثاتنه واصل اولدى برمدت دها اغفال قصديله شاهين‌كرايه سنوى سكز يوز بيك روبله معاش تخصيص قلنمش ايسه‌ده اوچ درت سنه مرورنده استقلال اولنديغندن مشار اليه چارناچار ممالك عثمانيه‌يه رحلت وبالآخره ردوسده مقتولاً دار مجازاته مواصلت ايلشدر قوم تاتار بو نتيجۀ فلاكت اشتمالى مشاهده ايله كرفتار اندوه وملال اولوب چاره وتدبيره اقتدارلرى مفقود اولديغندن اون بيك قدر خانه اوزى قيرينه مرور وبرطاقمى دخى بحراً اناطولى ساحللرينه عبور ايدوب عجزه وضعفاسى كرد ندادۀ ربقۀ اسارت اولديلر . بوندن صكره يعنى طقسان يدى سنه‌سى اواخرنده وخليل حميد پاشا صدارتنك برنجى سنه‌سنده اوزى صويى كنارينه جسيم روسيه اردولرى كلمكله برابر درسعادتده بولنان مسقو ايلچيسى قريمك روسيه مملكتنه الحاق اولنديغنى مصدق سند ويرلمك اوزره تكاليف شديده‌يه ابتدار ونمچه ايلچيسنى دخى شريك ايدوب حدودده بولنان قوۀ عسكريه‌يه يوميه يوز بيك غروش صرف قلنمقده اولديغندن بخله سريعاً باسند مطلوبنك اعطاسى وياخود جواب رد ويرلمسى خصوصنده فوق الغايه استعجال ايلدى . اركان دولت بالدفعات عقد انجمن مشورت ايدوب ايكى مليون نفوس اسلاميه‌يى حاوى اولان قوجه بر اقليمك مسقولينك كرفتار يد استيلاسى اولمسى ديناً وملكاً سلطنت سنيه‌يى حربه مجبور ايده‌جكى بديهى ايسه‌ده دشمن تداركات قويه ايله حدودلرده حاضر ودولت عليه ايسه لوازمات حربيه‌سنى هنوز اكمال ايلديكى باهر اولوب باخصوص قريم روسيه‌لونك يد ضبطنه كيرمش وشمدى اختيار اولنه‌جق سفر مقدمۀ استيلانك وقوعنه ممانعت دائره‌سنى تجاوز ايدرك تخليص مملكت مقصدينه مبتنى بولنمش اولمغله اكمال لوازمات حربيه ايچون سكوت ايله براز زمان تزائلق صورتى قرار پذير اولدى لكن روسيه‌لو سند طلبنده اصرار وفرانسه ايلچيسى بلامحاربه اشك بتورلمسى خصوصنده صرف وسع واقتدار ايتمكله نهايت قينارجه معاهده‌سنك اوننجى ماده‌سى كه قوم تاتارك سربستلكنى متضمندر انك كائناً ما يكن حكمنده

اولدیغنی مشعر سند اعطاسنه قرار ویرلدی . وکویا دولت علیه قریمك روسیه‌لو حکمنه داخل اولدیغنی صراحةً تصدیق ایتمیوب یالکز قریم حقنده اولان معاهده‌سنی الغا ایتمش اولدی مع مافیه ارکان دولت سند ویرمیه‌رك سکوت ایله کچشدیرمك خصوصنه چالیشدقلری حالده بودرجه‌سنی طوتدیره‌میوب وقریمك روسیه ممالکنه الحاقنی تصدیقاً سند اعطاسنی دخی کوزه آلدیره‌میوب ایکیسی اورتاسی اوله‌رق قوم تاتارك وقریمك بیطرفلغی مقاوله‌سنی اسقاط ایله تنظیم مصالحت اولنمق ترجیح ایدلدی بوماده کویا بردیپلوماتاق اولوب ایلروده سلطنت سنیه‌نك دعوایه قیام ایده‌بیلمسی حقنی محافظه مقصدینه مبتنی ایسه‌ده دولتلرك بومثللو دعوالرینی فصل ایده‌جك محکمه انجق قوهٔ حربیه اولمغله بوکبی تکلفاتدن هیچ بروقتده استفاده اولندیغی کورلمامشدر. حتی ایکی یوز التی سنه‌سنده عقد اولنان زشتوی عهدنامه‌سنك ایکنجی ماده‌سنده قریم وطمانك روسیه ممالکنه الحاقنی مبین اولان سندده اختیار اولنان مطالعات وتکلفات هپ بیهوده اولمشدر. بوکبی شیلر ایکی سببدن منبعث اولوب برنجیسی حقیقةً فائده امید وخلیاسیله یاپیلور . ایکنجیسی همعصر اولان معترضاره نوعما مدافعه ایچون حاضرلنور. نته‌کیم عصرمزده بالفرادی صربستانه ترك ایدنلر برقلعه‌یی امارتك امتیازینه ادخال ایتمیوب بافرمان مخصوص محافظلغنی صرب بکنه تفویض ایتدك وقلعه‌ده صرب بایراغیله برابر عثمانلی سنجاغنك رکز اولنمسنی دخی شرط قوشدق دیرلر ایدی بوبابده جریان ایدن مذاکرات ونشراولنان اعلاننامه‌لر واعطا اولنان سند مفصلات تواریخده مسطور اولمغله ومرةً بعد اخری اشعار اولندیغی اوزره مقصدعاجزانه‌م هرعصرده ادارهٔ اموردولتی بیانه منحصر بولنمغله سمت تفصیلاته کیدلمیوب فقط بو ماده حقنده وقوعات سابقه وآتیه‌دن استنباط اولنان احکامنك برنبذه بیانه ابتدار قلندی .

حکم زمان چوق شیلری جریان اصلیسندن چیقاردیغی درکار اولدیغندن بیلوربیلمز احوال اسلافه طعن انذار اولمق مسلك عاجزانه‌مجه مغایر انصاف ایسه‌ده بوبابده وارد خاطر اولان شیلرك اتیانی فائده‌دن خالی اولمامقله بروجه آتی ترقیمنه ابتدار اولندی روسیه‌لولرك قریم حقنده اولان اقوال وافعاللرینك حاصل ایده‌جکی نتیجه مرتبهٔ بداهتده اولوب اویله برکشور اسلامك استیلاسی ایسه بلا محاربه هضم اولنمق قابل اوله‌میه‌جغی آشکار ایدوکندن یدی سکز سنه صکره واقع اولان محاربه طقسان اوچ سنه‌سی یعنی شاهنکرایك خانلغه انتخابی زماننده اختیار اولنمش اولسه دولت علیه ایچون اهون اوله‌بیلمسی مأمول ایدی. چونکه سلطنت سنیه‌نك وقت قزانوب حربه حاضرلنمسی

اتخاذ ایدیلری اسماعیل قلعه‌سی بنا وچرکستان طرفلری تحت انضباطه وضع اولنمق وبر
مقدار ذخایر ادخاریله ترسانه وطوپخانه‌جه بعض تنظیمات اجرا قلنمق قضیه‌لرندن عبارت
اولوب دشمنه جوابی ویریله‌بیله‌جك درجه‌ده برتدبیر کلی اولمدیغندن بونلر مهما امکن
اولوقت دخی یاپیله‌بیلوردی لکن مسقولولر تأخر سفردن درت بیوك فائده‌یه دسترس
اولدیلرکه برنجیسی نمچه ایمپراطوریچه‌سی ماری ترهز قترینه‌نك مزاج و مشواریته
وبالآخره اوستریا دولتنی دخی اضراراید‌ه‌جکنه عارفه اولدیغندن قولاً وفعلاً حرکاتنه
معارض اولدیغی حالده هم کندوسی هم‌ده بالآخره جالس مسند حکومت اولان اوغلی
ایمپراطور ژوزه‌ف روسیه‌لو ایله‌عقد اتفاقه مجبور اولمغله‌بالضروره قوهٔ اسلامیه ایکی‌دشمن
اوزرینه منقسم اولمق لازم کلدی ایکنجیسی طقسان اوچ تاریخنده دها قریم‌اوجاغی کلیاً
سونمامش و قوم تاتار طاغلمامش ایدوکندن مسقولو ایچون بر چبان اوله‌بیلوردی.
اوچنجیسی تاریخ مزبورده روسیه‌لونك قره‌دکزده‌دونمای همایونی تهدید ایده‌جك درجه‌ده
قوهٔ بحریه‌سی تأسیس ایلمامش اولمسیله سفر آتیده واقع اولان مشکلات بحریه‌یه محل
یوغیدی. دردنجیسی روسیه‌لولر هنوز تفلیس‌خانی ارکلی خانی تحت حکومته آلمامش
اولملریله اوجانبدن سلطنت سنیه‌یی ازعاج و اضراره مقتدر دکل ایدیلر بونلردن باشقه
پولتیقه‌جه وتدارکاتجه اولان منافعلرینی بی‌حد وقیاسدر .

سفر ایران

عصر عبدالحمید خانیده خفیفجه بر ایران محاربه‌سی دخی واقع اولمش اولدیغندن
آنی دخی اجمالاً بیان ایده‌لم : نادر شاهك قتلندن صکره عجمستانده صفویه ونادریه
منسوباتندن خیلیجه آدم دعوای شاهی‌یه قیام ایده‌رك یکدیکریله محاربه‌لر ایتمشلرسه‌ده
هیچ برنسی علم افراز استقلال اوله‌مدیغی حالده طائفهٔ زندیه‌دن کریم خان شیراز طرفلرنده
امثالنه نسبتله کسب عظمت وقدرت ایدوب کمال عقل ودرایتندن ناشی اسلافی کبی شاهلق
دعواسنه عدم تصدی ایله ایران وکیلی نامنی اشعار وکویا مسند شاهی ایچون مذهب ایرانیانه
موافق برنسنی اختیار ایده‌جکنی ایما و تذکار ایلدی . مع مافیه دولت علیه‌نك مشغولیت
حربیه‌سندن استفاده ایله بغداد طرفلرینی ضبط ایده‌بیلورسه ایرانیان بیننده وقع
وشانی برقات دها تزاید ایده‌جکی مجزومی اولدیغندن سکسان طقوز سنه‌سی اوائلنده برقوهٔ
مفرزه ایله برادری صادق خانی بصره محاصره‌سنه ارسال و بغداد ملحقاتنه دخی اطالهٔ
دست تجاوز ایتسیله وقوعه‌حال اقدمجه سفارتله مشارالیه زند کریم خانه کوندرلمش اولان شاعر

مشهور وهبی افندی طرفندن وبغداد والیسی عمر پاشا جانبندن انها وعساکر کلیه ارسالیله
اعانه وامداد اولنمسی استدعا قلندی بناءً علیه دیاربکر والیسی اسپناقجی مصطفی پاشا واوزون
عبداه پاشا وکرکوك والیسی عبدالجلیل زاده سلیمان پاشا وکی عبدی پاشا مشار الیه
عمر پاشا معیتنه تعیین وارسال اولندی فقط استیضاح ماده‌یی متضمن اوالحوالی مأمورلرینه
یازیلان امرنامه‌لره کلان جوابلر یکدیکرینه موافق اولمیوب باخصوص مشار الیه سلیمان
پاشانك تحریراتنده زند کریم خانك بغداد طرفلرینه هجومی عمر پاشانك زوار ایران حقنده
متجاسر اولدیغی ظلم وتعدیسندن وبغدادده وفات ایدن عجملرك مخلفاتلرینی ضبط وبابان
پاشالرینی رشوت اخذیله صیق صیق عزل وتبدیل ایتسندن نشأت ایلدیکی اشعار اولندیغنه
وعمر پاشا سکز اون سنه‌دنبرو بغداد والیلکنده بولنوب عزلی اوته‌دنبرو جایکیر ضمیر
دولت بولندیغنه مبنی بغداد والیلکی بیك طقسان سنه‌سی اوائلنده اسپناقجی مصطفی پاشایه
ودیاربکر والیلکی عمر پاشایه تفویض اولنه‌رق توجیه فرمانلریله برابر شاید عمر پاشا
اطاعت ایتمیوبده بغدادی تسلیم ایتز ایسه قتل اولنمسنی متضمن آیروجه برفرمان دخی
خفیاً مصطفی پاشایه تسیار قلندی. عمر پاشا امر سلطانی یه اطاعت وبغداددن خروجه
مسارعت ایتمشیکن مصطفی پاشا مالنه طمعاً یدنده‌کی فرمان عالی‌یی سوء استعمال وبرتقریبله
مشار الیهی قتله استعجال ایلمکله برابر عجملرك صلحی متضمن اولان اخبار اغفال انکیزلرینه
فریفته اوله‌رق عمر پاشانك ازاله‌سیله مخاصمات برطرف اولدی ظن ایدوب معیتنه مأمور
اولان امرا وعسکری طاغتدی. بصره محاصره‌سی ایسه اون درت ماهه بالغ وامداد
ظهوری دخی ممتنع اولمغله صادق خان تکرار هجوم ایدرك بصره‌یی تسخیر ومتسلمی
بولنان سلیمان اغا ایله اشراف بلده‌یی اسیر ایدوب اموال وغیره ایله شیرازه ایصال ایلدی.
بوخبردر دولته واصل اولدقده ویریلان فتوای شریفه موجبنجه زند کریم خان اوزرینه
اعلان حرب اولنوب آنجق آزربایجان خانلری جانب دولت علیه‌یه ابراز محبت وزند
کریمدن عرض شکایت ایده‌کلدکلرندن آنلره استمالتنامه‌لر تحریر وارضروم جانبندن سوق
عسکر اولنمق صورتی تأخیر اولنوب بغداد والیلکی مقتول عمر پاشا کتخدالرندن عبداه
آغایه وکرکوك ایالی ماردین ویوده‌سی حسن اغایه بارتبهٔ وزارت توجیه اولنوب مصطفی پاشا
دیاربکرده قلعه بند ومتعاقباً قتل واعدام قلندی.

کردستان طرفلرنده بعض مرتبه محاربات ومدافعات واقع اولمش ایسه‌ده بصره‌نك
استخلاصی ممکن اوله‌میوب عبداه پاشا دخی وفات ایلدیکندن ایالت بغداد مشار الیه حسن
پاشایه توجیه بیورلدی. صادق خان بصره‌یی ضبط ایتدکدنصکره اون ایکی بیك عسکر ایله

برادر زاده‌سی علی محمد خانی محافظ براقشیدی . خان مومی الیه منتفك عشیرتی شیخی تامری تحت اطاعته آلمق اوزره اون بیك قدر عسكر ایله بصره‌دن حركت وتقابل وقوعنده عسكر ایراندن اوتوز بش قدر آتلو آنجق تخلیص جان ایدوب ماعداسی وخان مزبور ایله ایكی نفر برادرلری مقتول اولمغله بو وقعه زند كریم خانه پك زیاده تأثیر ایده‌رك خسته وبیك یوز طقسان اوج سنه‌سی صفرنده سفر آخرته كمربسته اولدی . اوتوز سنه‌دنبرو مشار الیه زند كریم خان ممالك ایرانده اولدقجه علم افراز استقبال اولمشیكن وقوع وفاتیله اقربا وتعلقاتی بیننده آتش اختلاف شرر افشان اولمغله وقاچار قبیله‌سندن آغا محمد خان عراق عجمده متصدیٔ دعوای استبداد اوله‌رق كوندن كونه نشو ونما بولمغله دولت زندیه اون ایكی سنه صكره كلیاً منقرض اولمشدر بروجه محرر زندیه طائفه‌سی بیننده مقاتلات ظهور ایلك جهتیله ارتق بصره‌یی محافظه ایده‌میه‌جكلری محسوسلری اولدیغندن سالف الذكر بصره مسلمی سلیمان اغایه بصره‌یی توجیه ایدوب ارسال ایلشلر ایدی . حالبوكه اولجه عجملرك بصره‌دن چكلمش اولدقلری خبری بغداده واصل اولدقده حسین پاشا طرفندن نعمان افندی نامنده بریسی مسلم اوله‌رق كوندرلمش وشیخ تامر دخی سلیمان اغانك خصمی بولنمش اولدیغندن اغای مومی الیه هویزه‌ده اقامت ووقوعات سابقه‌یی وكیفیت صداقت وخدمتنی استانبوله تحریر ایدوب ظهور جوابه منظر اولدی . مومی الیهك لیاقت وقابلیتی نزد دولت علیه‌ده متعین واو اراالق شیخ تامر دخی مقتول اولمسیله ایالت بصره ومتعاقباً ایالت بغداد بارتبهٔ وزارت مشار الیهه توجیه بیورلدی . اشبو سلیمان پاشا یكرمی سنه‌دن متجاوز بغدادده حكومت وضبط وربط مملكته موفق اولمغله بعدازین بیوك سلیمان پاشا نامیله كسب شهرت وعظمت ایلمشدر .

ایرانیلر یكدیكرینه دوشوب غوغا ایتمكده اولدقلرندن ومطلوب دولت اولان بصره استخلاصی دخی حصول بولدیغندن طبیعتیله ایران محاربه‌سی برطرف اولدی .

روسیه ونمچه‌یه اعلان سفر

قینارجه معاهده‌سی سینهٔ دولتی مجروح ایدوب قریم استیلاسی ده داغ بربالای داغ اولمشیكن طرف دشمنده كوریلان نشو ونما وبالعكس هیئت اسلامیه‌ده مشاهده اولنان عدم انتظام و فقدانیٔ اسباب وغاچار ناچار اركان دولتی صبر و سكوته اجبار ایتمكده اولمسیله برابر سلطان عبد الحمید خان حضرتلری واصل سن فتور اولدیغندن وباخصوص كمال ورع وتقوی ایله متصف وسفر سابقده سرحدات‌ده بولنان صبیان ونسوانك كرفتار اولدقلری بلا كتلره واقف اولدیغندن وقوع حربی ایسته‌مز وزمانمده عباداه پایمال

اوله‌جقسه جناب حق روحمی قبض ايلسون ديودعايلردی لكن روسيه ايلچيسنك نوبنو واقع اولان تكاليف طاقتفرساسی وايمپراطوريچه‌نك كمال دبدبه ودارات ايله قريمه كلمسی غيرت وحميت‌عاميانه وامیانه‌ايله‌متصف اولان‌صدراعظم يوسف پاشانك‌واكا‌پيرو‌اولان‌اركان وخدامك صبروآراملرينی احراق وافنا ايدوب انكلتره وپروسيا ايلچيلری دخی كندو دولتلرينك پولتيقه‌لری ايجابنجه سلطنت سنيه‌يی حربه تشويق ايتمكده ايديلر روسيه ايمپراطوريچه‌سی كندی حسابنجه سفرك برمدت‌دها تأخری آرزوسنده اولديغندن ابراز رفق وملايمت ايچون ايلچيسنه تعليمات كوندرمكده اولديغی حالده رئيس وكلاسی بولنان بوتمكين قريم وبسارابيه ولهستانی برلشديروب حكمدار اولمق ماليخولياسنده اولديغندن وقوع حربه متهالك وايلچی ايسه انك تحصيل رضاسنه منهمك اولمسيله ظاهراً ابراز ملايمت‌وحقيقتده استلزام‌سفری متضمن حركاته نصب نفس‌مفسدت ايلديكنه مبنی‌طرفين حكمدارلرينك مرضيسی دكل ايكن‌مقتضای قدر امر‌سفر‌مقرر‌اولدی‌بناءً‌عليه عقداولنان مجلس مشورتده صدراعظم كشاد سفری التزام ايدوب‌شيخ الاسلام مفتی‌زاده‌احمدافندی صورت مماشات كوستر‌ديكندن ورأی‌خلافده بولنان اكابر‌صدر‌مشار‌اليهك چهره‌خراش ازاری اولمسندن وهمناك اولدقلرندن بيك‌ايكی‌يوز برسنه‌سی شوال شريفنده اعلان حربه قرار ويرلدی حتی‌اولجه آينه‌لی‌قواق قصرنده عقداولنان مجلس‌مكالمه‌يی ورای باب‌خفادن سلطان عبدالحميدخان حضرتلرينه اسماع‌وروسيه ايلچيسنك اظهار ايلمكده اولديغی رعونته بالذات كسب اطلاع ايله تهييج عروق غضب وغيرت ايتديرلمش وبوكره دخی ويريلان فتوای شريفه موجبنجه اعلان حرب اولنمق ضروری اولديغی وتأخيری موجب مخافات اوله‌جغی‌صدراعظم‌طرفندن افاده‌اولنه‌رق‌ايسترايسته‌مز‌قبول‌وتصديقه اجبار ايدلمشدر‌شهريار مشاراليه حضرتلری اكر سفر اولمزايسه تختكده اوطوره‌مزسين ديورلر ومسقو كميلری بالالتزام سرای بروننده ياتوب قصداً وتحقيرآ‌بی‌ادبلكه جرأت ايده‌يورلر ديو سويليورلر لكن بن‌اويله‌شی كورمدم ديدكلری منقولدر .

عقدمجالس عمومی اولنديغی كونكه بيك ايكی‌يوز برسنه‌سی شوال شريفنك يكرمی سكزنجی كونيدر روسيه ايلچيسی باب‌عالی‌يه احضار وتنفس اوطه‌سنه‌اقعاد اولنوب مواد منازع فيهادن اولا بغدادده مقيم مسقوقونسلوسی مفسد بر آدم اولمغله بلاتوقف ممالك محروسه‌دن قالديرلمسی ثانياً تفليس خانی اركلی خان حقنده روسيه دولتنك دعوی‌ايلديكی محابت مغاير عهد‌اولوب تفليسده مسقو عسكرينك بولنمسی دخی ايكی سنه‌دنبرو جلدر وكرجستان طرفلرنده انواع‌شورش‌واختلاله‌بادی اولديغندن روسيه‌عسكرينك اوحواليدن

چكلمسى ثالثاً استانبولدن مرور وعبور ايدن مسقوكميلرى ممنوعاتدن مال آلدقلرى محقق اولمغله بلااستثنا يوقلانمسى رابعاً التى آى مقدم ياشدن فرار ايدن بغدان ويوده‌سى علكساندرينك روسيه دولتنه التجا ايلديكى تحقيق قلنمش اولديغندن طرف دولت عليه‌يه ردوتسليم قلنمسى خامساً برموجب عهداوزى اهاليسنه ويرلمسى مشروط اولان طوزك اعطاسنده تردد قلنمامسى سادساً روسيه ممالكنده بولنان دولت عليه تجاروتبعه‌سنك حمايه‌سى ضمننده روسيه مملكتلرنده جانب سلطنت سنيه‌دن مأمورلر اقامه‌سى قطعياً مطلوب دولت اولديغى شفاهاً وبالواسطه افاده اولندقده ايلچئ مومى اليه دولتندن استيذان ايتمدكجه جواب ويره‌ميه‌جكنى بيان ايلمكله وبودخى وقت كچورمك مقصدينه مبتيدر دينمكله ايلچئ مومى اليه برمعتاد يدى‌قله‌ده بالتوقيف اعلان سفر اولندى صدر اعظم تداركات سفريه ايله اشتغال ايلمكده اولوب علامت حركت اولان طوغ اخراجى رسمى اجرا اولنديغى كون نمچه ايلچيسى برقطعه تقرير كوندروب موسقولو ايله اولان اتفاقلرى حسبيله انلردخى اعلان حرب ايلدكلرينى بيان وپساپورطنك اعطاسنى درميان ايلمكله بوكيفيت صدر مشاراليه موجب دهشت وتلاش اولمشسه‌ده اظهار تجلددن بشقه چاره قالمديغندن نمچه دولتى حقنده جانب سلطنت سنيه‌دن فوق العاده رعايت و مساعده ابراز اولنمشيكن بلاموجب نقض عهد ايلديكى حقنده قلمه آلنان اعلاننامه‌نك دول معظمه‌يه ارساليله بيان حال قلندى بونك اوزرينه حضور همايونده عقد مجلس اولنوب اردوى همايونك قنغى جانبه توجهى مقتضى ايدوكى مذاكره اولنمش ايسه‌ده بر نتيجه استحصال اولنه‌مامغله ادرنه‌يه بعدالوصول ايجاب حاله كوره حركت اولنمغه قرار ويرلدى .

وبيك ايكى يوزسنه‌سى جماذى الاولنده سردار اكرم يوسف پاشا سنجاق شريفى وصنوف عسكريه‌يى مستصحباً درسعادتدن قيام وادرنه صحراسنه ربط طناب خيام ايلدى يوزسنه‌دنبرو صربستان رعاياسنك دماغنه هواى استقلال صعود ايلمش اولديغندن نمچه سفرلرى واقع اولدقجه طرف طرف عقد جمعيت ايله ذروهٔ عصيانه عروج وقطع طرق ومعابر ايده‌كلدكلرندن اردوى همايون سلستره طرفلرينه سوق اولنديغى تقديرجه بلغراد محصور حكمنده قاله‌جغى مطالعه‌سنى مبنى روسيه جانبنك جهت بحريه‌سى قپودان درياغازى حسن پاشايه وطرف بريسى اسماعيل سرعسكرى صدرسابق شاهين على پاشايه حواله اولنه‌رق موكب همايونك دخى ايكيسى اورته‌سى بولنمق اوزره ودين جهتنه سوق اولنمسى قرارلشديرلدى واسماعيل سرعسكرى معيتنه واوزى وخوتين وبندرقلعه‌لرى محافظه‌لرينه صنوف متنوعه‌دن يوزبيكدن متجاوز عسكر ترتيب واسرا قلندى .

نمچه‌لوله غلبه

نمچه‌لولر اول امرده بوسنه‌یه تعرض ایتمشلرایسه‌ده ارسال ایلدکلری قوهٔ مفرزه‌لر منهزم اولمغله بلغرادك محاصره‌سنه نیت ایلمشلر ایدی لکن موکب صدر اعظمینك ودینه طوغری توجهنی استماع ایلدکلرنده قراننته‌موقعی اولوب نظارت دینیلان قصبه‌یه‌وکیروسنده واقع مهادیه بوغازینه استحکامات انشاسیله مترقب مدافعه‌وانجام کاراولدیلر اردوی همایون ودین صحراسنه لدی‌الوصول ایکی‌یوزایکی سنه‌سی ذی‌القعده‌سنده ودین سرعسکری بولنان ملك پاشا کتخداسی حسن پاشا که جنازه حسن پاشا دخی دیرلر قلفات طرفنه امرار واورادن نظارت اوزرینه ارسال اولنمغله محاربات شدیده وقوعیله استحکامات موجوده ضبط وعساکر دشمن طرد قلندی صدراعظم سنجاق شریفی واردوی همایونك آغرلغنی ودین صحراسنده براغوب عساکرمنتخبه ایله فتح الاسلام صحراسنه وارد اوله‌رق پیدرپی سرعسکر اردوسنه عسکرارسال ومهادیه بوغازینك تسخیرینه اقدام اولنمسنی اشعار ایدوب بالآخره کندوسی دخی مرور وساحل طونه‌ده واقع اینلك نام براستحکام مشکل التسخیری فتح ایلدی بوندن صکره زوربازوی مجاهدین ایله ذکر اولنان مهادیه بوغازی استحکاماتی ضبط وغایت صرب طاغلره طوپلر اخراجیله ونمچه ایمپراطورینك قوماندسی تحتنده اولان بیوك اردوسی تضییق اولنه‌رق عساکر منتظمه‌دن مرتب اولان اویله جسیم براردو رجعت وفراره مجبور اولمغله عساکر اسلامیه‌نك تعقیباتندن کلی تلفات وضرره کرفتار اولدی بلغراد سرعسکری دخی طونه‌نك قارشوسنده واقع پانچوه‌یه عسکرامرار ایلکله اورادن افلاق حدودینه قدر ساحلاً یکرمی وعرضاً کذلك یکرمی ساعتلك اراضی که بنات اووه‌سی نامیله معروفدر کاملاً ضبط وتسخیر وحاوی اولدیغی قرا وقصبات یغما وتخریب قلندی بومحاربه‌لرده‌سکساندن متجاوزطوپ وعسکرواهالیدن اللی بیکدن زیاده‌اسیر اخذ واغتنام اولنمشدر . صدر اعظم غایت مقدم وغیور برذات اولدیغندن ضبط وتسخیر اولنان یرلرك ترکنی حوصلهٔ حمیتنه صیغشدیره‌مامقله محافظه‌لری اسبابنه تشبث ایتمش ایسه‌ده مال غنائمله مغتنم اولان جیوش اسلامیه طاقم طاقم مملکتلری جانبنه روبراه فراراولدقلرینه وروزقاسم مرور ایدوب روسیه طرفی دخی فنالشمقده ایدوکنه مبنی بالضروره ایکی یوز اوچ سنه‌سی محرمنده طونه‌یی بروطرفه کچوب شهر صفرده روسجق مشتاسنه داخل اولدی ومهادیه ونظارت طرفلرنده براغیلان مستحفظین دخی نمچه‌لولك مهاجماتنه تاب آور مقاومت اوله‌میه‌جقلرینی ادراك ایله مجبور رجعت اولدیلر . نمچه‌لولر ابتدای سفرده

دارالامارهٔ بغدان اولان یاش شهری اوزرینه براردو سوق ایدوب بغدان ویوده‌سنی اسیر وشهرمذکوری ضبط ایتمش اولدقلری حالده افلاق ویوده‌سی بولنسان ماروپانی بك بذل اموال ایله خیلیجه عسکر جمع ایتمش واسماعیل سرعسکری طرفندن دخی معیتنه جیوش وفیره تعیین وارسال قلنمش اولدیغندن طرف‌طرف نمچه ممالکنه هجوم‌ایله ممالك دشمنی پامال جند منصور ایلدیکنه وقوبان خانلغی نامیله بسارابیا طرفلرینه مأمور قلنان شهباز کرای دخی عسکر تاتار ایله هیبت بخشای ورود اولدیغنه بناءً نمچه‌لولر یاشی ترکه مجبور وخان مشار الیه ایله جانیکلی علی پاشا زاده مقداد پاشا شهر مزبوره داخل اولمشلر ایدی .

استیلای اوزی

روسیه فلدمارشالی پوتمکین معیتنه تعیین اولان یوزیکرمی بیك قدر عسکرك‌سکسان بیکنی بالاستصحاب اوزی قلعه‌سی محاصره‌سنه عزیمت ویکرمی بشر بیك کشیلك ایکی قوهٔ مفرزه‌نك برینی یاش اوزرینه ودیکرینی خوتین تسخیرینه سوق ایلدی . یاش‌اوزرینه مأمور اولان مسقولولره برنمچه قوهٔ مفرزه‌سی دخی منضم اولمغله شهباز کرای خان ومقداد پاشا اشبو ایکی‌دشمنه مقاومت‌ایده‌میه‌جکلرینی درك ایله اسماعیله کلمرلیه یاش‌شهری تکرار کرفتار استیلا اولدی . بنابرین اسماعیل اردوسیله خوتین بیننه دشمن خیلولت ایتمش اولدیغندن امداد واعانه قپولری مسدود اولمغله برآیدن متجاوز مدافعه‌دن صکره خوتین قلعه‌سی دخی اعدا النه کیردی . اوزی محافظی محمد پاشا ابتدای سفرده قلبرون قلعه‌سنی ضبط ایتمك داعیه‌سیله اوچ بش بیك قدر عسکری اوفق قایقلر ایله قارشویه کچوروب مسقولولر کرویه چکلمکله اشبو خدعهٔ حربیه‌یه فریفته اوله‌رق تکرار عسکر کتورمك ایچون قایقلر عودت ایلدکده مسقولر کلیتله هجوم ایلدیکندن عساکراسلامیه دوکوشه دوکوشه واصل رتبهٔ شهادت و بوکیفیت اوزیده مجتمع اولان عسکرك قلتنه وضعف قلبنه علت اولدیغندن‌محافظ مشارالیه تبدیل واسماعیل اردوسندن عساکرجدیده ارسالیله بازوی اقتدارلری تشدید قلنمشیدی .

قپودان دریا غازی‌حسن پاشا دونمای همایون‌ایله اوزی پیشکاهنه واصل اولوب لکن صولر صیغ اولمق حسبیله بیوك کمیلر قلعه‌یه تقرب ایده‌مدکلرندن مستصحبی اولدیغی اینجه دونمایی سوق ایدوب برقاچ کون محاربه اولندی ، مسقولولرك اینجه دونماسی کثرت اوزره اولمغله وطرف اسلامدن‌صیغ محللره وضع اولنان نشانلر برتقریبله دشمن‌طرفندن

تحويل اولنه‌رق سفن عثمانیه‌نك خط حركتلرینی شاشیرتمش اولملریله مراكب اسلامیه‌نك اكثریسی صیغلره اوطوروب كیمیسی محترق وكیمیسی ایادئ اعدایه كرفتار اولدی . بعده روسیه‌لونك بیوك دونماسی سیواستپول لیماننددن خروج ایله برولره طوغری كلمكده ایدوكاری استخبار اولندیغندن قپودان پاشا دونمای همایونی قالدیروب اوزرلرینه وارمش وبالمحاربه ینه مذكور لیمانه فراره اجبار ایلدكدن صكره اوزی پیشكاهنه عودت ایلمشسه‌ده استانبولدن طلب ایلدیكی سفن صغیره ایله عساكر جدیده مدت مدیده لدوس روزكاری اسامسندن ناشی قره‌دكز بوغازندن حركت ودونمای همایونه التحاقه مسارعت ایده‌مدكلرندن وموسم شتا دخی تقرب ایتدیكندن بالضروره قپودان پاشا عودته مبادرت وایكی یوز اوچ سنه‌سی صفرنده درسعادته مواصلت ایلدی .

مسقولولر اوزی قلعه‌سنی كمال كرمی ایله تضییق ایتمكده اولدقلری حالده دونمای همایونك عودتندن صكره قلبرون وهوجه بك وسائر ساحللره استحكامات انشاسیله بحراً دخی محاصره‌یی تشدید ایدوب حكمت خدا بوسنه‌كی قیش قرق اللی سنه‌دنبری كورلمدك صورتده شدید اولدیغندن كرك استانبولدن وكرك روسجقده مشتانشین اولان اردوی همایوندن ودها اقرب بولنان اسماعیل اردوسندن بووجهله اعانه وامداده چاره بولنه‌مدی . روسیه‌لولرك واقع اولان هجوملری تلفات كثیره‌یی مؤدی اولمقده ایدیسه‌ده مارشال پوتمكین هردرلو مشكلات وضایعاته تحمل ایدرك تسخیر قلعه‌یه نصب نفس اقدام ایدر ایدی . اوزی نهری منجمد اولمق وقلعه‌نك اوجهتی سهل التسخیر بولنمق حسبیله ایكی یوز اوچ سنه‌سی جماذی الاولنده‌كه اربعینك یكرمی التنجی كونیدر . لایعد نردبانلر ایله هجوم ایدوب اكرچه جیوش اسلامیه قلعه بدنلرنده مدافعهٔ دلیرانه ایله یكرمی بیك مسقولو تپه‌لمش ایسه‌ده عسكر دشمن بیتر توكنور درجه‌ده اولمدیغندن بالآخره قلعه‌یی ضبط ایلدیلر . وپوتمكین اوچ كون نهب وغارته رخصت ویرمكله یكرمی بش بیك قدر عساكر واهالی غریق لجهٔ شهادت اولدی .

ارتحال سلطان عبدالحمید خان اول وجلوس سلطان سلیم خان ثالث

اوزی استیلاسی عامهٔ اهل اسلامه موجب اندوه وملال اولدیغی مثللو سلطان عبدالحمید خان حضرتلرینه دخی زیاده تأثیر ایلمكله عیش زندكانیلری كوندن كونه متغیر اوله‌رق نهایت بیك ایكی یوز اوچ سنه‌سی رجب شریفك اون ایكنجی كونی واصل ریاض جنت

وبرادر زاده‌لری سلطان سلیم خان ثالث حضرتلری جالس تخت سلطنت اولدیلر .
شهریار مرحوم حضرتلری بیک یوز اوتوز یدی تاریخنده متولد و سکسان یدی اواخرنده نائل دیهیم عثمانی اولوب اون بش بچق سنه‌دن متجاوز پادشاهلق ایتمشدر . ورع وتقوی ایله متصف وعبادالله حقنده شفقت ومرحمتی مسلم برسلطان ولایت شعار اولوب قره‌سلحدار دیمکله مشهور سید محمد پاشا و جزایرلی حسن پاشا وکریمه‌لری در شهوار خانم زوجی نظیف افندی واندرون رجالندن بعض مؤتمن ومعتمدلرینك القاآتی موجبنجه حرکت ایدرلر وصدراعظملره استقلال تام ویروب معروضاتلرینی رد ایتمزلر ایدی . انجق صفوت قلبلرندن ودسائس کونیه‌یه عدم وقوفلرندن‌ناشی تشخیص اغراض خصوصنده چندان مهارتلری اولمامغله جابجا واقع اولان القاآت مزورانه‌یی صحته حمل ایده کلمشلردر .
سلطان سلیم خان حضرتلری کنج وصاحب عزم برپادشاه اولمغله واصلاح مصالح دولت حقنده اولان موفقیتسزلکی خاقان سابقك اختیارلغنه حمل ایدنلر کندوسندن امیدوار بولنملریله اسباب‌غلبه‌نك تحصیلی وامور مهمه‌نك تنظیمی‌ایچون هردرلو فداکارلغی اختیار ایده‌جکلرینی صادر اولان خط همایونلرنده بیان وتوضیح ایدوب تفقد امور ضمننده دائما تبدیل کزرلر ایدی .
پدرلری مرحوم اکثریا صو یولجی قیافتنده وعمیلری مرحوم دخی بعضاً سوخته هیئتنده کشت وکذار بیوردقلری مثللو سلطان سلیم حضرتلری غالباً خمبره‌جی قیافتنی اختیار بیوردقلری منقولدر. شهزاده‌لکلری اوانده طرف همایونلرینه منتسب بولنانلری مناصب مناسبه ایله تطییب وبرنجی لالالری محمود بکی والده کتخدالغی وایکنجی لالالری ولی‌شمس‌الدین بکی قپوجیلر کتخدالغی ایله تلطیف بیوردقلری مثللو خلیل حمید پاشا ماده‌سنده ذیمدخل بولنان ترسانه امینی حاجی سلیم اغایی واوغلی اولان وزیر کتخداسی نظیف افندی‌یی اعدام ایتدیردیلر . قپودان دریا غازی حسن پاشا دخی بوجمله‌دن‌ایسه‌ده مسبوق‌الخدمه غازی بروزیر اولدیغندن یالکز عزلیله اکتفا واسماعیل سرعسکرلکیله اردوی‌همایون جانبنه اسرا قلندی . حتی اول عصری ادراك ایدنلردن منقولدرکه مشار الیهك دائره‌سی خلقی درت بش‌بیك کشیدن مرکب اولوب استانبولدن حرکت ایلدیکی کون سلطان سلیم حضرتلری کاغد خانه کوشکندن آلاینی تماشا بیورمشلر قصرهمایون حذاسنه کلدیکنده مشار الیه زمین بوس تمنا اولدقدن صکره عادت عصر اوزره کورك کیدیرلمك ایچون درون قصره دعوت اولندقده دها برخدمتمز سبقت ایتمدی ان‌شاالله

تعالی خدمت ایدر ونائل التفات اولورز دیه‌رك آتنی سوروب ودرحال البسهٔ رسمیه‌سنی سفری قیافتنه تحویل ایدوب عسکرینك ایچنه قارشمش و تکرار دعوته تشبث قلندی ایسه‌ده اولوقته‌قدر قارشوکی طاغده عسکرینك اوکنده کیتمکده‌ایدوکی مشاهده اولنمشدر. روش حاله وبو روایته باقیلنجه انك حقنده دخی سؤ قصد ملحوظ اولدیغی حالده کثرت خدم وحشمی وقدم خدمت وحیثیتی بردرجه‌یه قدر اغماض عینی موجب اولمشدر.

صدر اعظم یوسف پاشا غایت غیور ومقدم وتهدیدینی ایقاعه قادر برذات اولوب حتی شدت شتا مناسبتیله اوزی قلعه‌سنه امداد واعانه طریقلری مسدود اولدقده اوچ بیك نفر منتخب سواری‌یه قیشلق البسه یاپدیروب بالذات امداده کیتمك اوزره ایکن استیلا وقوعیله بالضروره تأخر ایتمشیدی. موسم بهارك حلولی جهتیله طرف طرف تجمع ایتمکده اولان عساکری یوقلمق ایچون کاه یرکوکی‌یه کچوب وکاه طونه ساحللرینی کشت وکذار ایدوب لوازم حربیه‌نك تنظیم وتدارکیله مشغول اولدیغی حالده بیك ایکی یوز اوچ سنه‌سی رمضاننده خدمت صدارت وسپهسالاری ودین سرعسکری کتخدا حسن پاشایه تفویض وذکر اولنان سرعسکرلك دخی مشارالیه یوسف پاشایه احاله قلندی. چونکه قپوجیلر کتخداسی اولان ولی شمس الدین بك عصر سابقده کوردیکی مؤاخذه‌لری یوسف پاشادن بیلوب غایت بغیض وبویله بروقت مضایقه‌ده تبدل صدارتدن طرف سلطنت سنیه‌یه عارض اوله‌جق مضراتی ادراکدن عاجز اولمغله مهر جدید سلطانی‌یی وابقای صدارتی متضمن خط پادشاهی‌یی ایصاله مأموراً اردوی همایونه کلدکده یوسف پاشا هرنه‌قدر تطییب وتألیفه سعی ایتمش ایسه‌ده اغراض ذاتیه‌سنك تسکیننه مقتدر اوله‌مدیغندن بعدالعوده پاشای مشارالیهك سنهٔ سابقه‌ده نمچه‌دن آلنان اسرا قیزلرندن متمتع اولمق کبی احوال ذاتیه‌سنی وشوندن بوندن استماع ایلدیکی بعض قبایح واقعه وغیر واقعه‌سنی اعظام وذات شاهانه‌یی اغضاب ایدرك عزل وتبدیلنی استحصال ایلدی. لکن چوق کچمکسزین سلطان سلیم حضرتلری میر مشارالیهك امور مهمه‌ده استخدامه لیاقتی اولمدیغنی تفطن ایتمکله نظر التفاتدن اسقاط بیوردیلر. واقعا یوسف پاشا سفرك مقتضی اولدیغی مهمات و مشکلاتی لایقیله تدقیق وارباب وقوفك سوزلرینه التفات ایتمیه‌رك علی العجله اعلان حرب ایلمسندن ناشی مخطی ایسه‌ده حد ذاتنده مقدم وغیر مفتور وتهدیدینی ایقاعه قادر اولدیغندن اصلح موجود وپروسیالیلر ایله عقد اتفاق ایدرك سبب اولدیغی حربك ضررسزجه ختام پذیر اولمسی حقنده بذل مجهود ایلمکده ایدوکی مشهود ایدی. یرینه انتخاب اولنان آدمك

رجحانی ونه پایه‌یه بیله‌جکی موازنه اولنمقسزین شمس الدین بك کبی بر بدلانك سوزیله مشار الیهك عزلی دولت علیه ایچون ضایعات عظیمه‌یی مؤدی اولدیغی وقوعات آتیه ایله معلوم اولور .

بوزه بوزغنی

صدر جدید سنهٔ سابقه‌ده مهادیه سرعسکری ایکن موفق اولمش ایسه‌ده سردار اکرم بولنان یوسف پاشانك علی التوالی عسکر ومهمات یتشدیرمسی ومکرراً بالذات موکب سرعسکری‌یه کلوب تمشیت مهام ایلمسی اعظم اسباب فتح وظفر اولمشیدی امر عظیم صدارت مشار الیه جنازه حسن پاشانك دوش بی اقتدارینه تحمیل اولندقده نه یپاجغنی شاشیروب ارکان دولتك اقوالنه معقول ومناسب دیمکدن غیری چاره‌سی قالمدی . سلطان سلیم خان حضرتلری ایسه کنج وغیور وقرناسنك لاف وکذافلرینی واصل واساسدن عاری تدابیر بی معنالرینی صحیح ظنیله مغرور اولدیغندن اردوی همایونك افلاق طرفنه کچوب مسقو ونمچه‌لولری تدمیر وتحت محاصره‌ده بولنان بندر وآق کرمان قلعه‌لرینی تخلیص ایلمسی ضمننده سردار اکرمی تضییق ایلمکده ایدی . بناءً علیه ایکی یوز درت سنه‌سی محرمی که ایام حریف ایدی . اردوی همایون ایله روسجقدن حرکت وماچین طرفلرندن طونه نهرینی قایقلر ایله مرور وبونده نهرندن دخی عبور اولنوب فوفشان جوارنده برموقع اتخاذ اولندی ایسه‌ده ایلروده دها مناسب بریر بولمق احتمالیله موکب همایونك کافهٔ سواریسی کمانکش مصطفی پاشا رفاقتیله ایلرویه سوق قلنمشدی . موکب همایوندن تقریباً ایکی ساعتلك ایلروده نمچه‌لونك برقوهٔ مفرزه‌سنه تصادف اولنوب قاعدهٔ حربیه اوزرینه کرو چکلمك مقتضی ایکن حربه مباشرت قلنمسیله ویالکز سوارینك طوپ وتفنك قارشوسنده پایدار اوله‌مامسی طبیعی اولمسیله یواش یواش کیرو لیه‌رك موقع اردوی همایونه کلدیلر وبو آره‌لق بر روسیه فرقه‌سی دخی ظهور وهجوم ایلدیکه اشبو ایکی دشمن فرقه‌لرینك جمله‌سی اوتوز بیك قدر مکمل ومرتب عسکردن عبارت ایدوکی مرویدر بش بچق ساعت قدر محاربه اولنوب آنجق بروجه محرر سواریان اسلام درجنك اول زده‌لنمش اولدیغندن پیادکانك جناحینی محافظه‌یه قادر اوله‌مامریله اردوی همایون کرفتار کسر وانهزام اوله‌رق افتان وخیزان بوزه نهرندن عبور ایلك صددنده ایکن پك چوق انسان وحیوان ومهمات وحتی رئیس الکتاب خیری افندی دخی غرقاب عدم اولدیلر . بو انهزام سببیله تحت محاصره‌ده بولنان بندر وآقکرمان قلعه‌لری مسقولو طرفندن وبلغراد حصن حصینی نمچه‌لو جانبندن کرفتار کمند استیلا

اولدی . مسقولولرك بیوك اردوسی اسماعیل اوزرینه هجوم ایدوب سرعسکر بولنان
جزایرلی حسن پاشا اولا خارجده مقابله بعده ورای استحکامدن مدافعه ایدرك مسقولولر
كایتلو تلفاته كرفتار ومنهزماً عازم سمت فرار اولدقلری اخبار سارەسی اردوی همایونك
رجعتی اوانده وارد اولمغله نوعما موجب تسلیت اولدی . صدر اعظم جنازه حسن پاشا
موكب همایونه مشتا اتخاذ اولنان شمنی‌یه دخولنی متعاقب عزل وجزایرلی حسن پاشا
مسند صدارته نصب اولنوب ابتدای صدارتنده مقدما ویره‌ایله‌بندر آقكرمان وكیلی قلعه‌لرینی
تسلیم ایدن طیفور پاشا واكثر امرایی قتل ایلدكدنصكره شمنی‌یه وصولنك اوچنجی كونی
كتخدا سلیمان رشید افندی ایله مكتوبی امین افندی‌یی دخی بغتةً اعدام ایلدی . بو
بابده روایات عدیده‌یه تصادف اولنوب عقله قریبی صدر سابقك جربزه‌سزلكندن ناشی
ایش بونلرك الندە بولندیغندن هزیمت سابقه‌نك سببی كندولرینه عطف اولنه‌رق
تأدیبلری طرف پادشاهیدن اراده بیورلمش اولمسی وصدر جدیدك دخی عداوت سابقه‌سی
بولنمسی قضیه‌لریدر . صدر مشارالیه اول امرده استقلال تام ویرلمشیكن چوق كچمكسزین
مباینت افكار ظهوریله اجراآت ومعروضاتی طرف همایوندن رد وابطال اولنمغه باشلادی
هر نه حال ایسه اول بهار ایچون تداركات حربیه ایله مشغول بولندیغی وسكسان یاشنی
متجاوز اولدیغی حالده صدارتنك دردنجی آیی اولان ایكیوزدرت رجبنك اون دردنجی
كونی حمای محرقه‌دن شمنیده وفات ایلدی . مهیب و خونریز بر وزیر غازی ایدی .
رحمة الله علیه سلانیكده اولوقتلری مدرك بر پیردن استماع اولنمشدركه اورنوس زاده‌لردن
فاتحان ناظری اولان احمد بك سفره مأمور اولمغله كندوسی و عسكری حاضرلنوب
سنجاقلر دیكلمش ووقت حركت حلول ایتمش اولدیغی حالده میرمشار الیه آیاق سوریوب
وقت كچورمكده اولمسنه كیمسه برمعنا ویره‌مز ایكن ناكاه جزایرلی حسن پاشانك وفاتی
شیوع بولدقده درحال حركت واردوی همایون جانبنه سوق سمند عزیمت ایتمش اولمغله
سبب تأنی صدر مرحومك مهابتی خوفی اولدیغی آكلاشلمشدر . اردوی همایون اركانی
دخی كمال دهشت ایچنده بولندقلری حالده مرحوم مشارالیهك و فتیله تحصیل حیات
جدید ایلدكلری منقولدر .

مقام صدارته برینك انتخابی خصوصی اندرون رجالی وقائممقام پاشا وشیخ الاسلام
افندی بیننده بالدفعات مذاكره اولنوب لكن مطالعهٔ انجام كار ایله هیچ بریسی بو امر
عظیمه رأی ویره‌مدكلرندن نهایت قرعهٔ شرعیه ایله انتخابنه قرار ویرلمكله روسجقلی
شریف حسن پاشانك صدارتی موافق قرعهٔ تقدیر دوشدی . مشارالیه سكسان ایكی

سفرنده روسجق اعيانلغندن رتبۀ و زارته نائل وختام سفردن صكره اوتهده بروده اقامته مأموريتله ثروت وسامانی زائل اولوب بوسفرده راخوه محافظه‌سنه مأمور ایدلمشیدی. بناءً عليه حيثيت ذاتيه وزمانيه‌دن عاری برذاتك صدارتی نه كندوسنك ونه‌ده هيچ كمسه‌نك اصلا خاطرينه ظهور ايتمز ايكن سائق تقدير بويله برصورت غير ملحوظه تصوير ايلدی.

وقوع نصرت دريركوی

بكرشده بولنان نمچه اردوسی قوماندانی قوبورغ قرق بيك قدر عسكرله يركوی قلعه‌سنی محاصره ايدوب صدر مشاراليه دخی كمال غيرت و اقدام ايله اردوی همايوندن وروسجق حواليسندن پيدرپی عسكر ومهمات ارساليله تقويۀ بازوی مجاهدين ايلديكندن بالآخره عساكر دشمن هزيمت فاحشه‌يه كرفتار واللی قدر طوپ وخمبره وكليتلو جبه‌خانه ومهمات ترك ايدرك رهروسمت فرار اولملريله بومظفريت ومتعاقباً نمچه‌لو ايله عقد متاركه‌يه موفقيت صدر مشاراليهه باعث ممدوحيت اولمشيكن بروجه آتی ماورويانی بكی قتل ايلسی مقدمۀ نكبتی اولدی چونكه ميرمشاراليه مدت مديده ترسانه ترجمانلغنده بولنمغله جزايرلی حسن پاشايه منتسب اولوب انك همتيله عصر عبدالحميد خانيده افلاق ويوده‌سی نصب اولنمش ايدی حد ذاتنده جری وجسور وغيور برذات اولمغله سفر ظهورنده خزينۀ ثروتنی آچوب معيتنه تعيين اولنان عساكر وكندوسنك جمع ايده‌بيلديكی بهادرلره ايثار ايدرك شهرت وشانی اولحوالی‌يی طولديرلمش ومهاديه محاربه‌سی هنكامده طرف طرف نمچه ممالكنه هجوم ايله كسب مظفريت واردوی همايونه كلی خدمت ايتمشدی بوزه بوزغنندن صكره افلاقده پايدار اوله‌ميوب برقاچ بيك آدميله زشتوی طرفنه مروره مجبور اولمشيدی ياننده كليتلو مجوهرات بولنمق شايعه‌سنه مبنی صدراعظم آنلری غصب ايتمك طمعنه دوشوب بيچاره‌يی دماغنده خيانت اولمق ومتهئ فرار بولنمق اوزره طرف پادشاهی‌يه عرض واعدامنه اراده استحصال ايلمكله اولحواليده بولنان مأمورين ايله اطرافنی بالاحاطه قتل واعدامنه ظفربولدی شوقدروار كه ميرمشاراليه مقدما افنديسی اولان پتراكينك فاملياسندن ضربخانه صرافی بولنان ديكر پتراكی‌يه عداوت وغمز وسعايتله قتل ايتديرمه درجه‌سنه‌قدر مجاسرت ايدوب حتی افلاق بكی اولديغی كون الای ايله باب همايوندن خروجنده صراف مرقومك سرمقطوعنی سير ايلمش وكندوسی دخی بالآخره مثليله مجازات كورمشدر

استيلای اسماعيل

سكسان ايكی سفرنده اسماعيل موقعنك اهميتی تحقق ايلديكنه مبنی بعدالمصالحه غايت

متين وجسيم برقلعه بنا وتجهيز وتسليحنه اعتنا اولنوب اشبو سفرده عساكر كليه ايله تحصين اولنمش وحدود اسلاميه‌نك الك مهم استنادگاهی بولنمشيدی . كچن سنه روسيه‌ليلرك هجومنده اولوقت اسماعيل سرعسكری بولنان جزايرلی حسن پاشانك سيف سطوتيله منهزماً ارجاع اولنمشلر ايكن بوسنه دها مكمل قوت و كمال شدتله محاصره ايلديلر . صدراعظم ايكی يوزدرت سنه‌سی ذی‌القعده‌سنك دردنجی و تموزك التنجی كونی اردوی همايونله شمنيدن حركت و روسيه اوزرينه توجيه وجهه‌ٔ عزيمت ايتمشيكن نمچه‌ليلرك يركوكيده مبتلا اولدقلری انهزام سببيله انلرك اوزرينه صولت اولنمق دهاسهولتلی كورنديكنه مبنی تحويل نيت و روسجقدن يركوی جانبنه مروره مبادرت ايلدی . انجق متعاقباً پروسياليلر حدود سابقه اساس اولمق اوزره آوستريا دولتنی مصالحه‌يه اجبار وارضا وعقد متاركه سندلرينی امضا ايلدكلری خبری وارد اولمغله يركوی صحراسنده اللی كون قدر امرار اولنان وقت اوان حربی اضاعه‌دن بشقه برشیٔ مفيد اولمدی . بعده اردوی همايون روسجغه عودت و موسقولو اوزرينه عزيمته تجديد نيت اولنوب سلستره‌يه قدر كيدلمش ايسه‌ده موسم شتانك حلولی جهتيله موكب همايونك اكثر عسكری طاغلمش اولديغندن حصول مقصده امكان و اقتدار مفقود اولمغله بالضروره شمنی مشتاسنه رجعت اولنوب فقط صدراعظم كمال حيرت ودهشتندنناشی برمقدار سواری استصحاب واسماعيله امداد ايلك خلياسيله دوبريجه طرفلرينه طوغری شتاب ايلدی . موسقوليلر كيلی قلعه‌سنی استيلا وطولچی و ايساقچی قصبه‌لرينی احراق ايلدكدن صكره بش التی آيدنبرو تحت محاصره‌ده بولنان اسماعيل قلعه‌سنی براً ونهراً تضييق ايدوب صدر مشاراليه هر نه قدر امداد واعانه‌يه دامن درميان اولديسه‌ده بر وجهله مقتدر اوله‌مديغنه وموسقولولر هر درلو تلفاتی اختيار وكمال شدتله بالدفعات هجومه ابتدار ايلدكلرينه مبنی بالآخره ايكی يوز بش سنه‌سی ربيع‌الآخرينك اون‌التنجی وكانون‌اولك اون برنجی كونی حرباً استيلا ايلديله طرفيندن يكرميشر بيك آدمدن زياده تلفات واقع اولوب حتی روسيه‌لونك معتبر برجنرالی ومحافظ قلعه آيدوسلی محمد پاشا دخی قنطرهٔ سيفدن مرور ايلدی . صدر اعظم بووقعه اوزرينه كمال خوف وخشيتله صحراالرده طولاشمقده ايكن عزل و قتلنه ارادهٔ سنيه تعلق ايلديكندن ايكی يوز بش سنه‌سی جماذی‌الآخره‌سنك طقوزنجی وشمنی مشتاسنه دخولی كونی قتل و اعدام اولنوب ودين سرعسكری بولنان صدر اسبق قوجه يوسف پاشا ثانياً متكا پيرای صدارت عظمی اولدی .

اسوچ اتفاقی

ابتدای سفرده دولت علیه ایله اسوچ دولتی بیننده صلح وحربده برابر اولمق وجانب سلطنت سنیه‌دن یکرمی بیك کیسه اعانهٔ حربیه ویرلمك اوزره عقد اتفاق اولنمغله دولت مشارالیها دخی حربه مباشرت ایتمشیدی . واقع اولان محاربات بحریه‌ده اسوچلو مظهر غلبه اولمش ایسه‌ده محاربات بریه‌ده اکثریا مغلوب اوله کلدیکنه و دولت علیه اردولری دخی مبتلای انهزام اولدیغنه نظراً اسوچ قرالی منوی ضمیری اولان استرداد ممالکه قدرتیاب اوله‌میه‌جغنی وروسیه‌لو افسادیله داخل ممالکنده دخی بعض مخالف فرقه‌لر ظهور ایلدیکنی مشاهده ایسه‌یله عهد نامهٔ اتفاقك مغایری اوله‌رق ایکی یوز بش سنه‌سنده روسیه‌لو ایله عقد مصالحه ایلدی . دولت علیه مبالغ موعوده‌یه محسوباً بر مقدار اقچه اعطا ایلمش اولمغله بوکا مقابل بحربالطقده بولنان روسیه دونماسنك آق دکزه کله‌مامسی منافعنه دسترس اولدی .

پروسیا اتفاقی

سلطنت سنیه‌نك اعلان حرب ایلسنی متعاقب پروسیا وفرانسه واسپانیا دولتلری عرض توسط ایدوب آنجق پروسیالولر اشبو توسطی عقد اتفاق ایله تأیید وتشدید ایدرك پروسیا دولتی طونه‌نك بوطرفنده اولان ممالك دولت علیه‌یی ضامن اولمق وروسیه ونمچه دولتلرینی بالتهدید قبول صلحه اجبار وبوصورت ممکن اوله‌مز ایسه ایکیسنه دخی اعلان حرب ایلمك و دولت علیه دخی پروسیالودن غیری بر دولت توسطیله عقد صلح ایتمیه‌جکنی تعهد ایلمك شرائطیله تجاوزی وتحفظی اتفاق ایلمکی طلب ایدرلر وفرانسه‌لونك عرض ایتدیکی توسط مجرد رقیبلری اولان انکلتره‌لویی روسیه ایمپراطوریچه‌سی قترینه‌نك نظرندن اسقاط ایلمك ایچون روسیه دولتنه خدمت ایلمك افکارینه مبنیدر دیرلر ایدی .

فرانسه‌لولر ابراز خلوص ومودتله برابر یالکز عرض توسط ایدوب پروسیالولر ایچون آنلرك مرامی دولت علیه‌نك زمام اداره‌سنی ید اداره‌لرینه آلوب دردست تقسیم اولان لهستاندن حصهٔ جسیمه الهکچیرمك وروسیه و آوستریادولتلرینی اخافه وتهدید ودولت علیه اتفاقنی بهالوصاتمق ضمننده‌در دیوبسط وتمهید واذهان ارکان دولتی تخدیش وتشویش ایلرایدی اسپانیالولر بزم اصلا منفعت ذاتیه وپولتیقه‌جه استفاده‌مز اولمیوب مجرد انسانیته خدمت وبووسیله‌ایله تحصیل شان وشرف ایلمکدن بشقه مطالعه‌مز یوقدر دیرلر ایدی .

تفصیلاتی جودت پاشا تاریخنده مسطور اولدیغی اوزره بوبابده بین الوکلا انواع مباحث وسفرا ایله اوزون اوزون مجاوبات ومکاتبات جریان ایدوب توسط ایده جك دولتك اولدقجه تهدیدینی ایقاعه قادر اولمسی لازمه دن واسپانیالو محارب اولان دولتلردن اوزاق محلده بولندیغندن انك توسطندن ثمرهٔ نافعه مأمول اولمامغله ذهنلر پروسیا وفرانسه لو اوزرنده قالوب بالآخره پروسیا اتفاقی ترجیح واجرای ایجابی تصحیح قلنمقده ایکن سلطان سلیم خان حضرتلرینك جلوسلریله هواد کیشوب دشمنلرك دفع تغلب وتسلطریله قریمك استردادی خیالاری تجددایلدی وشهریار مشارالیه حضرتلری اخذ انتقام اولنمدقجه صلحه راضی اولمدقلرینی خطوط متعدده ایله اعلان بیوردیلر . برقاچ ماه مرورنده بوزه بوزغنی وقوعبولمغله نظامسز عسکر وفقدان مهمات سیروسفر ایله غلبه ممکن اوله میه جغی وکارایده یم دیر ایکن ضروه اوغرانلدیغی جهتله جزایرلی حسن پاشا صدارتنده پروسیا اتفاقی تمهید وسنداتی امضا وتعاطی اولندی . انك اوزرینه پروسیالولر نمچه حدودینه برقوهٔ جسیمه سوق ایدرك حدود قدیمه اساسیله عقد مصالحه یه اجبار ایلملریله متارکه اولنوب فقط نمچه لولر من جهة روسیه لویه معاونتی الدن براقمدقلرندن مصالحه مذاکراتی طقوز آی قدر سوروکلیوب دولت علیه نك اوستریا حدودلرنده بولنان عسکرینی روسیه اوزرینه سوق ایتمکه میدان ویرمدیلر .

محاربهٔ ماچین

اول بهار حلولنده روسیه لولر دوبریجه یه کچوب ایصال خساره مباشرت و عساکر مجتمع اولمقسزین اولحوالیده بولنان جنود موحدینه ایقاع پریشانی ودهشت ایلدکلرندن صدر اعظم ایکی یوز بش سنه سی شوال شریفنك سکزنجی کونی اردوی همایونی شمنیدن قالدیروب دوبریجه یه طوغری عطف زمام وروم ایلی والیسی مصطفی پاشایی سرعسکر نصب ایدرك معیتنه عساکر کلیه ترفیقیله ماچینه اعزام ایلدی . سرعسکر مشار الیه دشمن طونه طرفندن ظهور ایدر ظنیله طوپلری اوجهته تعبیه ایتدیرمش اولدیغی حالده مسقولولر اولطرفدن برمقدار عسکر ابراز وقوهٔ موجوده لریله ارقه طرفندن یوریش ایتدیلر . کوردعلو وتپه دلنلی علی پاشا وجبار زاده سلیمان بك وقره عثمان اوغلی محمداغا کندولرینه منسوب سواری ایله برقاچ دفعه دشمن آلایلرینه هجوم وابراز شجاعت وجلادت ایتدیلر ایسه ده سواری ایله پیاده بی مدافعه قابل اوله مدیغندن بش التی ساعت قدر محاربه دن صکره عساکر اسلامیه برساعت قدر برویه چکیلوب بوهنگامده موکب

صدر اعظمی دخی تقرب ایلمشیدی . محاربه‌نك غالبیت ومغلوبیتی لایقیله تعین ایده‌میوب
روسیه‌لولر دخی کلیتلو تلفات ویردکلرندن انلر دخی پایدار اوله‌میه‌رق طونه‌دن قارشویه
کچدیلر . صدر اعظم حرسوه‌یه عودت ویکیدن استکمال اسباب مقاتله‌یه مباشرت ایدوب
چندکون صکره تتمیم مهمات ایله تکرار ماچین صحراسنه نصب سرادقات اسلام ایلدی .

محاربهٔ بحریه

محاربه‌نك ایکنجی واوچنجی سنه‌لری قپودان دریا کریدلی حسین پاشا دونمای همایونی
بالاستصحاب قره‌دکزه چیقوب اوچ درت دفعه مسقو دونماسیله محاربه ایلمش وطرفیندن
اوچر بشر کمی تلف اولمشسه‌ده غلبهٔ مطلقه هرایکی جانبه‌ده نصیب اولمدیغندن ختام سفره
قدر قره دکز تحت امنیته النه‌مامشدر .

استیلای آناپه

مقدما چیچن قبیله‌سندن شیخ منصور نامنده بر ذات ظهور وباشنه طوپلادیغی قبائل
خلقیله اولحوالیده بولنان روسیه فرقه‌لری اوزرینه هجوم ایدوب نائل فوز وظفر اولمغله
ولولهٔ شهرتی عالمگیر اولمشدی سفر وقوعنده اقوام چراکسه‌دن استمداد نامه‌لر وارد
اولمسیله جانیکلی حاجی علی پاشانك اوغلی بطال حسین پاشا آناپه سرعسکری نصب
اولنه‌رق عساکروفیره ایله اعزام قلندی چراکسه خلقی خفیف سواری دیمك اولدیغندن
اچیقدن عساکر منتظمهٔ دشمنه مقابل اوله‌میه‌جقلری مطالعه‌سنه واردوی سرعسکری‌یی
نقله کافی عربه وحیوان تدارکی مشکل ایدوکنه مبنی بطال پاشا آناپه‌ده اقامت واطرافه
فرقه‌لر سوقیله تعجیز دشمنه مباشرت ایتمکی تصویب ایلمش وروسیه‌لولرك برنجی هجوملرینی
دفع ایتمش اولدیغی حالده طرف پادشاهیدن بهمه‌حال عساکر اسلامیه‌یی قبارطای ایچنه
صوقمسی امروتأکید وخاصکیاندن جلاد محمود دخی مباشر تعیین وارسال اولنمغله بطال پاشا
خوف ودهشته دوشه‌رك چارناچار ایکی‌یوزدرت سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنده آناپه‌دن حرکت
وبش سنه‌سی صفرنده نهرقوبانی مرورایله قبارطایه مواصلت ایلدی اردوده قرق قدر طوپ ایله
یکیچری وکوکللو وقپوخلقی اوله‌رق اوتوزبیکه قریب عسکر موجود اولدقدن بشقه
برطرفدن قبائل دلاورلری دخی تجمع ایتمکله اولدیجه برقوت حاصل اولدیغندن رؤسای
چراکسه سرعسکرپاشایی‌دها ایلرویه طوغری تشویق ایتمکده اولدقلری حالده مشارالیه
اول‌امرده جوارده بولنان برروسیه فرقه‌سنی ازاله لازمدر دیه‌رك دلی‌باشیسی ایله برمقدار

عسکر افراز وارسال وامرای چراکسه باری هیئت مجتمعمزله کیدهلم دیدکجه تعند وتجبر اظهار ایلدی لدی التقابل دلی باشی منهزماً عودت ودشمن دخی تعقیبه مسارعت ایدرك بونلرك تقربی اردوده قارغشه لق وقوعنی مستلزم اولدیغی هنکامده سرعسکر بطال پاشا اوچ بیش آدمی ایله روسیه عسکری طرفنه فرار ودخالت ایلدی بناءً علیه عساکر اسلامیه فوج فوج رجعته آغاز وقبائل خلقی دخی بونلری تعقیب دشمندن محافظه ایدرك قوبان نهرینی لچوب افتان وخیزان آناپه یه واصل اولدیلر بطال پاشا کندو عهده سنده بولنان طربزون منصبك پدری کتخدا الغندن نشأت ایدن ارضروم والیسی صاری عبداه پاشایه توجیه اولنمسندن وتبدیل خاصکیسی جلاد محمورك تعجیل قیام وحرکت ایچون مباشر تعیین قلنمسندن خوف ودهشته مستغرق اولوب خصوصیله بعض روایته کوره جلاد محمودده بطال پاشانك قتلنی متضمن خط همایون اولدیغی دخی جملهٔ تحقیقاتدن ایدی انسانك خوف جان ایله هر فنالغی اختیار ایلمسی طبیعی اولمسنه نظراً بطال پاشا بر درجه یه قدر معذور اوله بیلورسه ده معیتنده مجتمع اولان قوهٔ موجوده یی مقدمانه و غیورانه استعمال ایدرك دشمن ایله لایقیله چارپیشمش اولسه یاغالب ویاخود مغلوب اولمقدن بشقه احتمال اولمیوب غالب کلور ایسه حقنده اولان سوء تصمیم مبدل الطاف واعتبار اولور ومغلوب اولور ایسه اولوقت نفسنی موسقولولره تسلیم ایدرك مجبوراً اسیر اولمش رنکنه قویه بیلور ایکن صرف وسع و مقدرت ایتمکسزین دشمنه دخالت ایلسی کندوسنك مقدوحیتنی واولاد ومنسوبینك مقتول ومحزون اولمسنی مستلزم اولمشدر. بو خبر موحش در دولته واصل اولدقده سالف الذکر صاری عبداه پاشا اناپه سرعسکری نصب اولنوب سیر سریع ایله یتشمسی تأکید و توصیه اولندیغی حالده مشار الیه طربزون طرفلرنده بولنان بعض خصماسیله اوغراشمغه ابتدار ومأموریت مهمه سنی عقدهٔ تأخره دوچار ایتمکله مسقولولر ایکنجی دفعه آناپه یه هجوم ایدوب حرباً استیلا ایلدیلر ومؤخراً بو تهمت ایله عبداه پاشا دخی قتل اولندی .

متارکهٔ روسیه

دولت علیه قریمك استردادی خلیاسیله اعلان حرب ایلمش اولدیغی حالده بوقدر قلاع وممالك ید دشمنه لچدیکندن امکانسزلغی میدانه چیقدیغنه مبنی ضررسزجه عقد مصالحه اولنه بیلور ایسه موفقیتدن معدود اوله جغی تسلیم کردهٔ انام اولوب فقط سلیم خان ثالث حضرتلری هیچ اولمز ایسه بر محاربه قزانیله رق اولدقجه اکمال ناموس ایله صلح

اولنمسی ارزوسنده بولنمغله بو بابده سردارا کرمه تأکیدات و توبیخات اجرا ایتمکده ایدی . اردوی همایون ارکانی ایسه عسکرک انتظام و انضباطسزلغنی مشاهده و پروسیا دولتی فرانسه اختلالنک کسب اهمیت و جسامت ایتمکده اولدیغندن نه نتیجه حاصل ایده جکنی درپیش نظر ایدرک روسیه اوزرینه اعلان حرب ایتمیوب یالکز تهدیدات ایله امر صلحی متمنی بولندیغنی مطالعه ایله غلبه دن بالکلیه مأیوس ایدیلر بناءً علیه طرف صدراعظمیدن قلاصده بولنان روسیه قوماندانی جنراله مکتوب تحریر و اردوی همایونك عساکر کلیه ایله ماچینه کلدیکندن وبوکره وقوعبوله جق محاربه ده غالبیت نه جانبه عائد اوله جغی مجهول بولندیغندن بحثله دولت علیه جنکه حاضر اولدیغی مثللو صلحه دخی مهیا ایدوکی تزبیر اولندی کلان جوابده طوره نهرندن حدود قطع اولنمق وقینارجه معاهده سیله انك متفرعاتندن اولان مقاولات کما کان مرعی اولمق وممالکتینه دائر بولنان معاهدات ومساعدات ابقا قلنمق اساسلریله عقد متارکه یه راضی اولدقلری اشعار قلنمغله کیفیت اردوی همایون ارکانی بیننده لدی التذکر احوال حربیه وعسکریه یه نظراً بوصورتك قبولنده مجبوریت درکار اولوب محاربه یه دوام اولندیغی تقدیرجه دها بیوك فنالقلر ظهوری آشکار اولدیغندن هرحالده عقد مصالحه دولت وملت ایچون خیرلو اوله جغنه اتفاق آرا ایله قرار ویرلمکله وبو اوانده مذاکرات صلحیه یه مباشرت قلنمسی ایچون طرف پادشاهیدن مأذونیت دخی وارد اولمغله مورخ مشهور واصف افندی ارسال اولنه رق چرکستان و آناطولی حدودلری قبل السفر بولندیغی منوال اوزره قالمق وید دشمنده بولنان قلاع وبقاعك طرف دولت علیه یه تسلیمی اساس اولمق اوزره ایکی ماده دخی علاوه سیله ایکی یوز بش سنه سی ذی الحجه سنك اوننجی وتموزك اوتوز برنجی کونی سکز آی مدتله قلاصده عقد متارکه اولندی .

مصالحهٔ نمچه

پروسیا وانکلتره وفلمنك دولتلری توسطلری ایله زشتوی قصبه سنده عقد اولنان مجلس مکالمه یه دولت علیه طرفندن رئیس الکتاب عبدالله بری افندی واستانبول پایه لولرندن عصمت بك ومکتوبی دری افندی مرخص اول وثانی وثالث تعیین قلنمش اولدیغندن نمچه دولتلری مرخصلری و دول متوسطه مأمورلریله لدی الاجتماع مباحثات کثیره وبالدفعات بسط بساط مکالمه دن صکره ایکی یوز بش سنه سی ذی الحجه سنك اون بری تاریخیله مورخ اولان مصالحه نامه نی تنظیم وتعاطی ایلدیلر قلاصده مقیم وپا برکاب سوی جنجیم اولان روسیه فلدمارشالی پوتمکین ایله بالمخابره یاش قصبه سی موقع مذاکره تعیین اولنمغله مشار الیهم مرخصلرك اردوی همایونه کلدیکی متعاقب مرخصیتلری تجدید ایله قصبهٔ مذکوره جانبنه بعث وتسییر اولندیلر .

مصالحهٔ روسیه

طوره‌دن حدودقطعی اوزی ایالتنی واوزی‌قری دینیلان اراضیٔ جسیمه‌یی مسقوولره ترك وتسلیمی متضمن اولدیغندن سلطان‌سلیم خان‌حضرتلری بغایت منفعل‌اولمغله‌وهرنقدر اساس سندنده مندرج ایسه‌ده بونك رفع‌وازاله‌سی مطلوب وملتزمی بولنمغله بوبابده اقدام واصرار اولنمسی وممکن اوله‌مدیغی تقدیرده مدت‌متارکه‌نك ختامنده ینه حربه دوام‌اولنمق اوزره شمدیدن تدارکات مقتضیه‌یه مباشرت قلنمسنی صدراعظمه امر واراده بیورمقده اولملریله موکب همایونده بولنـان وزرا ورجال دولت واوجاق اغالری دینیلان ضابطـان عسکری اوطاغ سردار اکرمی یه دعوت و افادهٔ کیفیت اولندقده مطالعات سـابقه‌لرینی تکرار وعسکره نظام ویرلمدکجه ومهمات سفریه استحضار واستکمال‌اولنمدقجه مسقولولره مقابله ناقابل‌وحربه دوام‌اولندقجه ضایعات‌ملکیه واتلاف‌نفوسدن‌غیری برشی‌حاصل‌اولمیه‌جغی ظاهراولدیغنه مبنی طرف پادشاهیدن وقوعی‌ملحوظ اولان مؤاخذه‌یه راضی‌اولور ودولت وملته خیرلو اولان صورتی‌بیاندن اجتناب‌ایلمز دیه‌رك فداکارلق اظهار ایلدیلر وتفصیلات لازمه درجیله ترقیم اولنان عرض محضری بالاتفاق تمهیر وتقدیم ایتدیلر .

بونك اوزرینه استانبولده عقد اولنان مجالس متعدده آن بآن توسع ایتمکده اولان فرانسـه سیل اختلالنك اوکنه سـد چکمك قصدیله آوروپاده براتفاق دولی آرزوسی مشتد اولدیغنه بناءً پروسـیالولر روسیه اوزرینه اعلان حرب ایتمدکلرندن ماعدا مقدما کندولرینه حصر ایتدیردکلری توسطدن فراغت صددنده بولندقلرندن واردوی همایونك حالی دخی سالف‌الذکر عرض محضردن مستبان اولدیغندن چارناچار عقد مصالحه‌یه‌قرار ویریلوب طرف پادشاهیدن دخی قرین قبول اولمغله موکب همایون شمنی مشتاسنه عودت و یاش قصبه‌سـنده بولنان مرخصلر مذاکراته مداومت ایدرك ایکی یوز آلتی سـنه‌سی جمادی‌الاولیسنك اون‌بشی تاریخیله مورخ واون اوچ‌ماده‌یی‌حاوی اولان ویاش‌عهدنامه‌سی نامیله معروف بولنان‌صلحنامه تنظیم وتعاطی اولندی . غرائبدندرکه قینارجه‌مصالحه‌سنده سلطنت سنیه بالضروره تاتارك سربستلکنی تصدیقه مجبور اولمغله بوکا مقابل مقدما وعد اولنـان تضمین سـفری‌یه محل قالمامشیکن رئیس‌الکتاب ومرخص ثانی بولنان ابراهیم افندینك بوش بوغازلغی دولت علیه‌یی تضمین نقدی بلاسنه مبتلا ایتمشیدی . بوکره آنك خلافنه‌اوله‌رق استانبولده‌ارکان دولت تضمین‌سفری اعطاسنه رضا داده اولدیغی‌ومرخصلره مأذونیت ویرلدیکی حالده روسیه مرخصی شرائط صلحیه‌یی قبول وطلب تضمیندن عدول ایتمشدر. سکسان ایکی‌سفرنده اولان پریشانلغه نسبتله بومحاربه‌نك وقوعاتی‌اهونجه‌در. زیرا

سفرمز بورده دولت عليه‌نك امرا وعسكرى متروكيت حالنده بولنوب بودفعه ايسه سفر
سابق سببيله اولدقجه تجديد ممارسه ايتمشلر ايدى . اكر نمچه‌لو اعلان حرب ايلمامش
وبوجهتله سلطنت سنيه‌نك قوتى ايكى يه منقسم اولمامش اولسه بلكه بعض مرتبه موفقيت
اميد اولنور ايدى. نه‌چاره كه شيوهٔ قضا حكمنى اجرا ايدوب قريمى تخليص ايده‌لم ديرايكن
اوزى ايالتى الدن چيقدى .

بعدالمصالحه صدراعظم يوسف پاشا اردوى همايون ايله شمنيدن حركت وايكى يوز التى سنه‌سى
شعباننده درسعادته مواصلت ايدوب رمضانك اون ايكنجى كونى طربزون واليلكى وآناپه
سرعسكرلكيله مسند صدارتدن منفصل وعصر محمود خان اولده نائل وزارت اولوب سكسان
ايكى سفرنده على التوالى بش التى سنه قائممقاملقده بولنمش ومتنفذان عصرك تحصيل رضالرينه
موفق اولمش اولان ملك محمد پاشا مقام صدارته نائل اولدى .

بو اوانده ايسه قوهٔ بريه وبحريه‌نك تنظيمى ايچون باارادهٔ سنيه اركان دولت لايحه‌لر تقديم
ايتمكده وامور مختلفهٔ دولتك يولنه قونمسى خصوصنه چاليشمقده اولديغى حالده صدر مشاراليه
پركار اداره‌يى متنفذان عصره تسليم ايلديكندن بين الظرفا بال بچاغى ناميله مشتهر اولمشدر
بعض محرملرى رخاوت اداره‌سندن بحث ايلدكده (بن نائل صدارت اولدقدن بش اون
كون صكره سلطان سليم خان حضرتلريله ايلك ملاقاتمده يوقلمه نيتيله طوغريسى رجال
دولتكزى پك غيور وصادق ذاتلر بولدم ديدم ايرتسى كونى متنفذان عصر طرفندن عظيم
تشكر وهديه‌لر تقديم اولندى اكلادمكه هرنه سويلر ايسه‌م درحال آنلره واصل اوله‌جق
وانلرله استشاره بيوريله‌جق بناءً عليه اويوشمق يولنى طوتدم وصفاى خاطرله امرار اوقات
ايلدم) ديو جواب ويرديكى مرويدر لكن بو برعذر واهى ظن اولنور زيرا ابتداى
نشأتندن برو حالى بو مركزده در اسايش نفسنى هرشيئه ترجيح ايدن ذوات بويله اعذار
متوهمه تصنيع ايدرلر .

فتح وهرات

فى الاصل جزاير ملحقاتندن اولديغى حالده عصر محمود خان اولده اسپانيه‌النه كچن وهرات
قلعه‌سى مؤخراً جزايرلو ايله اسپانيه بيننده عقد اولنان مصالحه‌ده خارج ازمكالمه طوتلمش
اولمسنه مبنى بو اوانده جزاير غزاتى براً وبحراً هجوم ايله ضبط وتسخير ايتمش اولدقلرى
خبرمسرت اثرى در دولته واصل اولدى .

كوچك حسين پاشانك قپودانلغى

سلطان سليم خان حضرتلرينك اوان صباوتندنبرو بندهٔ خاص الخاصلرى اولان

کوچك حسين اغا جلوس همايونده باش چوقدار نصب اولنمش وبعدالمصالحه بارتبهٔ وزارت قپودانلق واسما سلطان شوهر اکيله قدری دوبالا قلنمشيدی سفر هنکامنده روسيه‌لو طرفندن کوندريلان مأمورلرك تشويق واقداريله موره جزيره‌سنده واقع صولوجه ومانيه اشقياسی علم افراز شقاوت اولوب تدارك ايلدکلری اون بش يکرمی قدر سفينه‌نك قومانده‌سنی قره‌چاق ولامبو نامنده ايکی شقی‌يه تسليم ايدرك سواحل وتجار کميلرينه خسارت ايده کلدکلری حالده مصالحه وقوعيله قپودان جديد بونلرك ازاله واستيصاللرينه مأمور بيورلديغندن دونمای همايون ايله شراعکشای عزيمت وچامليچه اوکلرنده ملاقات ايدوب بالمحاربه کميلرينك کيمنی ضبط وکيمنی احراق وقره‌يه دوکيلان اشقيايی قتل وتدمير ايلدکدن صکره مرکز اتخاذ ايلدکلری موقعلرده اولان استحکاملرينی دخی تخريب ايلدی بوخبر اشبو ايکی يوز التی سنه‌سی ذی القعده سنده واصل اولوب سلطان سليم خان حضرتلری تربيتکرده‌سی اولان قپودان مشار اليهك بووجهله موفقيتندن فوق العاده مسرور اولدی صدراعظم ملك محمد پاشا ايکی بچق سنه قدر مسند آرای وکالت اولوب رضای همايونه توفيق حرکت ومتنفذان عصرك مزاجنه کوره حکومت ايتمش ايسه‌ده بواوانده شهريار انام حضرتلری نظام جديد عسکرينك تنظيمنه وترسانه‌نك اصلاح احوالنه وايراد جديد تدارکنه همت واقدام ايتمکده اولمسيله ومقدم ومقتدر برذاتك مقام صدارتده بولنمسی لزومی متبين اولمغله ايکی يوز طقوز سنه‌سی ربيع الاولنك يکرمی التنجی کونی مشار اليه معزول وايکی سنه‌دنبرو مصر والياکنده حسن سلوکی مشهود اولان عزت محمد پاشا مقام صدارته موصول اولدی .

پاسبان اوغلی وقعه‌سی

ان شاء الله تعالی بوبابك تکمله سنده ايراد اولنه جغی وجهله اناطولی وباخصوص روم ايلی ممالکی اعيان ودره بکی وطاغلی اشقياسی کبی متغلبه اللرنده اولوب بونلردن ودين محصلی اولان پاسبان اوغلی عثمان اغا که فی الاصل ودين تماقلرندن يعنی مستحفظ يکيچريلرندن ايکن کسب قدرت وتميز ايدرك محصللغی دردست ايتمش ومؤخراً ودين واليلکنه دخی ظفرياب اولوب کوندن کونه دائرهٔ حکومتنی توسيع وطرنوی وروسجق طرفلرينه قدرپای اندازلقلری اولمشيدی .

روم ايليده بولنان ولاة متغلبهٔ مرقومه‌نك تأديب وتنکيللرينه چالشمقده ايسه‌لرده پاسبان اوغلی طاقمی جسامت واهميت حاصل ايلش ودفع وازاله‌سی ولاتك حوصلهٔ اقتدارندن خروج ايتمش اولديغنه مبنی بيك ايکی يوز اون ايکی سنه‌سی قپودان دريا کوچك حسين پاشا

بالاستقلال ودين سرعسكرى نصب ومعيتنه عساكر وافيه وطوپ ومهمات تعيين وترتيب اولنەرق ارسال قلندى پاسبان اوغلنك روسجق وبلغراد جانبلرينەسوق ايلديكى ايكى فرقه اشقيا واليلرك مدافعەسيله منهزم اولەرق اردوى سرعسكرينك تقربى جهتيله زيرحكمنده بولنان قلاع وبلدان دخى تخليص اولنمغله ودين قلعەسى تحت محاصرەيه النديى برقاچ آى مقاتلات ايله كركى كبى تضييق اولنمشكين فرانسزلرك مصرى استيلاسى خبرى وارداولمغله وپاسبان اوغلى دخى فيمابعد رضاى دولتدن خارج حركتده بولنمامق شرطيله استيمان ايتمكله حسب الوقت قرين عفوپادشاهى اولوب رتبهٔ وزارتله ودين واليسى نصب اولندى .

فرانسزلرك مصره استيلاسى

فرانسه حكومتنك جمهوريته تحولندن صكره درسعادتده بولنان مصلحتكذارك طلب وتشويقيله ايكى يوز طقوز سنەسى جانب دولت عليەدن جمهوريت مذكوره تصديق اولنمغله ورتبناق نام ذات ايلچيلكله درسعادته واصل اولمش واول اوانده جانب سلطنت سنيەدن آوروپا دولتلرينه اقامت ايلچيلرى نصب وارسال قلنمقده ايدوكندن دفتردار كيسەدارى على افندى دخى پارسه سفير تعيين اولنەرق اعزام ايدلمشدى . مومى اليه ورتبناق دولت عليەايله فرانسه حكومتى بيننده تحفظى وتجاوزى عقد اتفاق استدعاسنه اغاز ايدوب بونك طرفينه فوائدى حقنده لسان ديپلوماسى اوزره انواع دلائل ايراد وقريمك استردادينه قدر توسيع منافعنى مستلزم اولەجغنى ياد ايدرك سلطان سليم خان حضرتلرينك ميل وخواهشنى استحصاله موفق اولمغله الحالة هذه آوروپاده جارى اولان محاربانك ختامندن اعتباراً آوروپا قطعەسنده وقوعبولەجق محاربەلرده دولت عليه وفرانسه حكومتى مشترك اولمق ويالكز فرانسەنك انكلتره ايله محاربەسى حالنده سلطنت سنيه بيطرف قالمق شرائطيله اون بش مادەيى متضمن بر اتفاقنامه لايحەسى تنظيم وخواص وكلا بيننده مطالعه قلندى فرانسه پولتيقەسنك تغيرات متواليەسنه وبو اتفاقدن اغبرار ايله روسيه ونمچه دولتلرينك مخاصمەيه قيام ايلملرى وارد خاطر اولمسنه نظراً بعض اركان دولت بونك شمديلك تأخيرى رأينده بولنمشلر ايسەده بوبابده طرف پادشاهيدن اقدام اولنمقده ايدوكندن شيخ الاسلام افندى ايله صدور وسائر لازمكلنلرك جلبيله بالاطراف تدقيق ومطالعهٔ كيفيت اولنمغه تعليق اولنەرق حضور همايونه عرض اولندقده بوايش صدورك بيلەجكى شى اولميوب بغايت مكتوم طوتلمسى دخى الزم اولديغندن همان امضا وتعاطى اولنمسى باخط همايون تأكيد بيورلمغله ايكى يوز اون سنەسى ذى القعدەسنك اون يدنجى كونى تمهير ومبادله اولندى .

آراسی چوق کچمکسزین فرانسه‌لو ایله نمچه‌لو بیننده و ندیك اراضیسی تقسیم اولنوب جزایر سبعه ایله قارشوسنده واقع پروزه ساحللری فرانسزلرك حصه‌سنه اصابت ایلمش وبو جهتله روم ایلی قطعه‌سی روسیه و آوستریا دولتلریله همحدود ایکن برده فرانسه ظهور ایتمش اولدیغندن سلطنت سنیه‌نك اندیشه‌سی متزاید اولدیغی هنکامده فرانسه ترسانه‌سی اولان طولونده عظیم دونما وقوه‌عسکری حاضرلنمقده اولدیغی وبو تدارك مصرك تسخیری مقصدینه مبتنی ایدوکی حوادثلری شیوعبولمغله دولت علیه مصر قلعه‌سنده استحکامات انشاسی ولوازم مدافعه استحضاری خصوصلرینه‌تشبث ایلمش ایسه‌ده اوراره وقت‌قالمدی.

شویله‌که بو اوانده ایسه فرانسزلرك ازغونلغی مرتبهٔ کالده اولدیغندن ایتالیا محاربه‌لرنده تحصیل‌صیت وشهرت ایتمش اولان جنرال بوناپارت تزیید وقع‌وحیثیت‌ایچون بو امر عظیم وخیم النتیجه‌یه مباشرت و حکومت جمهوریه‌دن استحصال رخصت ایتمکله حاضرلدیغی آلتمش بیك قدر عسکری یکرمی بش قطعه سفن حربیه ایله اوچیوزدن متجاوزمراکب نقلیه‌یه تحمیل‌وطولون ترسانه‌سندن‌خروج ایتدی . اولا مالطه‌جزیره‌سنه اوغرایوب جزؤی محاصره ایله تسخیر وردوسلك فتحندنبری مالطه‌یه منتقل و اوچیوز سنه‌یه قریب حکومت ایدن شوالیه‌لر اداره‌سنی الغا ایدوب بعده بیك ایکیوز اون اوچ سنه‌سی محرمی اواسطنده اسکندریه‌یه مواصلت وقره‌یه عسکر اخراجنه مسارعت ایلدی. اسکندریه‌یی حرباً ضبط ایتدکدنصکره مصر اوزرینه توجه ایدوب والیٔ ولایت بکر پاشا ورئیس امرا ابراهیم‌بك ومرادبك اوتوزبیك‌قدر عسکر جمع ایله مدافعه‌یه مبادرت ایتمشلر وکوله‌من‌سواریسی دینانك برنجی اتلوسی ایدوکنی فرانسزلره تسلیم ایتدیرمشلر ایسه‌ده طوب وتفنك ایله پرآتش اولان عساکر منتظمهٔ دشمنه تاب آور مقاومت اوله‌مدقلرندن هربری برطرفه پریشان اولملریله فرانسزلر مصری تسخیر ایلدیلر . انکلتره دونماسی فرانسز کمیلرینی تحریده اولدقلری حالده برطاقم وقوعات جسیمه‌نك ظهوری وبك‌چوق قانلر دوکلمسی مقرراولدیغندن اسکندریه‌یه عسکر اخراج ایتمکسزین راست کتوره‌میوب اون‌کون صکره انجور پیشکاهنده بولدیلر ودرحال ایقاء نائرهٔ جنك ایله برمقدارینی حرق‌وغرق وماعداسنی کمند تسخیره ربط ایلدیلر بونك‌اوزرینه فرانسه اردوسنك پارس ایله مخابراتی منقطع وامداد واستمداد قپوسی منسد اولمغله فرانسزلر مصرده محصور حکمنده قالدیلر جنرال بوناپارت افکار اسلامیه‌یی جلب ایلمك قصدیله مصره ورودی انکلتره‌لونك هند معاملاتنی قطع ایتمك وکوله‌من بکلرینی تأدیب ایلمك ایچون مساعدهٔ دولت‌علیه‌یه مستند ایدوکنی اعلان‌وشعائر اسلامیه‌نك کمافی‌السابق‌اجراسی

وملكتك اعمار واحياسى خصوصلرينه نصب نفس اهتمام ايده‌جكنى درميان ايتمكده اولوب بوبابده عكا واليسى جزارپاشايى دخى اغفاله چاليشمش ومخصوص ايلچى اعزاميله عقداتفاقه دعوت ايتمش ايسه‌ده جزار پاشا جانب دولت عليه‌دن مصرك استخلاصنه مأمور اولمغله كلان ايلچى‌يى حضورينه بيله قبول ايتميه‌رك اعاده ولوازم حربيه‌نك اكمالنه مسارعت ايلديكندن بوناپارت مصردن حركت وجزارپاشا اوزرينه عزيمت ايلدى حيفاقلعه‌سنى ويره‌ايله ويافه‌قلعه‌سنى حرباً استيلا وترك سلاح ايدن بشبيك قدر ارنؤد وعربان عسكرينى قورشونه ديزمك كبى غدارلغى اجرا ايدرك عكايه واصل اولوب اللى كوندن متجاوز كمال شدتله تضييق وبالآخره سيدعلى بورجنى هدم ايله يوريش ايلدى جزار پاشادخى مقدما حضرلمش اولديغى ايكى عدد لغمه آتش ويرمكله خبليجه فرانسز برهوا اولوب قلعه‌يه‌داخل اولنلر دخى طرف طرف تدمير ويوزاللى قدرى اسير اولندى حتى جزار پاشا كندى سراينك نردباننده بالذات ايكى فرانسز قتل ايلديكى مرويدر .

بوناپارت بونك اوزرينه بردها هجوم ايتمش ايسه‌ده ينه شجيعانه وفداكارانه مدافعه اولنديغندن مأيوساً عودته قرار ويروب بيوك طوپلرى اوته‌يه برويه كومه‌رك وكندى اغورنده مجروح اولان خسته‌لرينى آفيون روحى ايله تسميم ايدرك مصره عودت ايلدى فرانسه ژورناللرنده محرر اولديغى اوزره مصره كلان فرانسه عسكرى آلتمش بيكه قريب ايكن بووقعه‌دن صكره اوتوز بيكه تنزل ايدوب مصر محاربه‌لرنده تلف وخسته‌لقدن فوت اولان فرانسزلر اشبو عكا جنكنه نسبتله جزؤى اولمسنه نظراً بومحاربه‌ده بوناپارت اون بش بيك عسكردن متجاوز تلفات ويرديكى و عكا اوزرينه هجوم ايتمامش اولسه فرانسزلرك مصرده دها زياده اقامته مقتدر اوله‌جقلرى استدلال اولنور . بوناپارت كبى هرطوتديغنى قوپاران برجهانكيرك عكادن منهزماً فرارى جزار پاشايه بيوك بر سرمايهٔ افتخار اولسه سزادر .

مصرك فتح واستردادى

فرانسزلرك مصره استيلاسى خبرى استانبوله واصل اولدقده صدر اعظم بولنان عزت محمد پاشا معزول وارضروم واليسى يوسف ضيا پاشا صدرصدارته موصول اولمغله ايكى يوز اون اوچ سنه‌سى جمادى الاولنده درسعادته كلمش و فرانسه عليهنده انكلتره وروسيه دولتلريله عقد اتفاق قلنمش اولديغندن ايكى يوز اون درت سنه‌سى اوائلنده اون درت قطعه‌دن عبارت روسيه دونماسى خليج درسعادته وارد اولمغله قپودانهٔ همايون

اولان شرمت قپودان رفاقتنه برفیلوسفن حربیه ویریله‌رك مسقو دونماسیله معاً فرانسه‌نڭ النده بولنان جزایر سبعه‌نك تسخیرینه اعزام اولندی .

قورفه وچوقه اطه‌لری حرباً وجزایرملحقه استیماناً تسخیر وایکی بیك قدر فرانسز اسیر ایدلدیکی مثللو ساحلده بولنان پروزه وپارغه ودیکر ایکی قطعه قلعه‌نك دخی فتحنه مأمور تپه دلنلی علی پاشا دلوینه قربنده فرانسزلری مبتلای انهزام و پریشانی وقلاع مذکوره‌یی علاوهٔ قلمرو عثمانی ایلدی . جزائر سبعه نامیله مذکور اشبو اطه‌لرده برجمهوریت تشکیل ودوبره ونديك جمهوری کبی اوچ سنه‌ده برکره یتمش بیك غروش ویرمك اوزره تابعیت سلطنت‌سنیه‌یه ربط اولنوب ساحلده بولنان قلاع اربعه طوغریدن طوغری‌یه حکومت دولت علیه‌یه الحاق وبوبابده سلطنت سنیه ایله روسیه دولتی بیننده عقد مقاوله اولندی . بوناپارت منهزماً عکادن عودت ایلدکدنصکره بر مدت مصرده مهمساز مصالح‌جمهور اولوب لکن کوندن‌کونه فرانسه عسکرینه تنزل طاری وفرانسه‌دن امداد واستمداد قپولری منسد اولمق حسبیله مصرده پایدار اوله‌میه‌جغی شبهه‌دن عاری اولمغله استکشاف احوال‌شایعه‌سیله اسکندریه‌یه عزیمت وفرانسه‌یه آدم کوندرمك‌زمیننده انکلتره آمیرالنی اغفال وتحصیل رخصت‌ایله ایکی یوز اون‌درت سنه‌سی ربیع الآخرنده ایکی قطعه کوچك‌کمی ایله مارسلیایه عودت ایلدی. مصرده بولنان جنرال قله‌بره یازدیغی مکتوبده کندیسنك فرانسه‌یه کیتمسنه لزوم کورندیکندن بحثله مقام‌اداره‌ده‌جنرال قله‌بری توکیل ایلدیکنی والتی‌ماهه قدر امداد کوندره‌مز ایسه مصری تخلیه ایتمك اوزره عقد مصالحه‌یه مأذون اولدیغنی تحریر ایلدی .

اولجه جزارپاشا مصرك تخلیه‌سی‌ضمننده سرعسکرنصب‌اولنمش ایسه‌ده حضورهمایونده عقد اولنان مجلس عمومیده صدر اعظم یوسف ضیا پاشا خفیفجه براردو ایله کندوسنك عزیمتی خصوصنی درمیان ایدوب هر طرفدن تقدیر وتحسین اولنمغله ایکی یوز اون درت سنه‌سی اوائلنده برمقدار یکیچری وطوپجی ودائره‌سی خلقیله اسکداردن حرکت وشام شریفه مواصلت‌ایدوب ولاة وامرا وزعما واصحاب تیمارك التحاقیله تقریباً التی بیك قدر عسکر تجمع ایتمکله مصر اوزرینه تحریك لوای سطوت ایلدی . عریش قلعه‌سی تسخیر وفرانسه عسکرندن مستحفظ بولنانلرك بقیة السیوفی اولان یوز اللی‌قدری اسیراولندیغی متعاقب جنرال قله‌بر مصری ترك و تسلیم ایله چیقوب کیتمکه راضی اولدیغندن سردار اکرم وانکلیز آمیرالی وعومی‌الیه جنرال طرفدن تعیین اولنان‌مأمورلر بالاجتماع شرائط تخلیه‌یی قرارلشدیروب بیك ایکی یوز اون بش سنه‌سی شعبانك یکرمی سکزنجی کونی

عقد مقاوله اولندی . بناءً علیه فرانسزلر تخلیهٔ مواقعه مباشرت ایلملریله مصر والیسی
نصب اولنان نصوح پاشا ووزیر کتخداسی مورەلی عثمان افندی وجبه‌جی‌باشی وشیخ‌البلد
ابراهیم بك درت بش بیك قدر عسکر ایله مصره سوق اولنوب انجق قلعەنك تسلیم
اولنەجنی کونك کیجەسنده یعنی سنهٔ مزبوره شوالنك اون سکزنجی کوننده عکس قضیه
ظهور ایلدی . شویله‌که انکلترەدن آمیراله وارد اولان امرنامەده فرانسزلرك سلاح ایله
تسلیم ایلملری اشعار قلندیغنه مبنی امیرال هزار شرم وحجاب ایله تبلیغ مأموریت
ایلدکده فرانسزلر پرآتش اولوب درآن ساعت یکرمی بیك قدرعسکر ایله جنرال قلەبر
اردوی همایون اوزرینه هجوم ایلدی . عساکر اسلامیه متفرق وبیوك طوپلر کیروده
براغلمش اولدیغندن وقوعبولان محاربەده موکب صدر اعظمی کرفتار انهزام و پریشانی
اولمغله صدر اعظم شامه عودت وفرانسزلر مصره رجعت ایلدیلر. درون شهرده بولنان
جیوش عثمانیه ایله زقاق آرەلرنده جنکه آهنك ایدوب برهفته قدر محاربه ممتد اولدیسەده
قلعه دشمن الندە اولدیغندن نتیجهٔ مطلوبه‌یه وصول ممکن اولەمامغله عساکرعثمانیه‌چیقوب
کیتمك واهالی حقنده عفوعمومی اجرا اولنمق شرطیله عقد مقاوله اولنەرق نصوح پاشا
وعثمان افندی موجودعسکری آلوب اردوی همایون جانبنه عازم اولدیلر. فرانسزلر اکرچه
بویله برغلبه‌یه نائل اولدیلر لکن کلیتلو تلفاته کرفتار اولدقلرندن قوتلری بردرجه دها
تنزل ایتدی. حلب اهالیسندن یکرمی یاشلرنده وسلیمان نامنده برفدایی جنرال قلەبری قتل
واعدام ایلمکله فرانسه ضابطانك انتخابیله جنرال مینو مقام قوماندانی‌یه اصعاد قلندی. بیك ایکی
یوز اون بش سنەسی اواخری که اول بهار ایدی انکلترەلولر آلمانیا واسویچره ومالطه
طرفلرندن تدارك ایلدکلری اون بیك قدر عسکری انجوره اخراج ایلدکلری مثللو قپودان دریا
کوچك حسین پاشا دخی دونمای همایونده بولنان التی بیك قدر نظام جدید وطوپجی
وارناؤد عسکریله اولا رشیدی و بعده رحمانیه‌یی حرباً تسخیر وآلنان فرانسز اسیرلرینی
انکلترەلولره تسلیم ایلدکدن صکره مصره طوغری حرکت ایتمکله جنرال مینو التی بیك
فرانسز ایله اسکندریه محافظەسنه شتاب ایدوب تحصن ایلدی . بوسنه سوریەده قحط
وغلا ومتعاقباً علت وبا ظهورایتمك جهتیله اردوی همایونده کلیتلو تلفات وقوعبولدیغنه مبنی
عساکر اسلامیه‌یه نقصان طریان ایتمش اولدیغندن صدراعظم یالکز اون بیك قدر یکیچری
وطوپجی ویکرمی بیك مقداری باشی‌بوزوق عسکریله شامدن حرکت ومصره تقرب ایتمکله
مصرده قوماندان بولنان جنرال بلیار روم و قبطی طائفەسندن مقدما عسکر یازدیغی درت
بش بیك کشی‌یه بش التی یوز فرانسز ترفیق ایدرك قپودان پاشا فرقەسنی اشغال ایچون

ارسال وكندوسى قلعه‌برك يا پديغى كبى اردوى همايونى اوروب طاغتمق اوزره سكز اون بيك قدر عساكر منتخبه ايله موكب صدر اعظمى اوزرينه هجوم ايلدى . لكن جيوش اسلاميه سنهٔ سابقه كبى غافل ومتفرق بولنمدقلرندن بيك ايكى يوز اون التى سنه‌سى محرمى اوائلنده وقوعبولان محاربه‌ده فرانسزلر منهزم اوله‌رق مصره عودت ايلديلر . قپودان پاشا اوزرينه كيدن فرقه دخى جزؤى محاربه‌دن صكره ترك سلاح ايتلريله جمله‌سى اسير ايديله‌رك انكلتره‌لولره تسليم قلندى . بونك اوزرينه صدر اعظم و قپودان پاشا اردولرى براشديككندن جنرال مومى‌اليه آرتق تسليم مملكت ايله چيقوب كيتمكدن بشقه چاره قالمديغنى تيقن ايتمكله ياپيلان مقاوله وجهله بقية‌السيوف اولان فرانسزلرى آلوب رشيد ساحلندن كميلره بينه‌رك فرانسه‌يه عودت ايلدى و عسكر اسلام مصره داخل اولدى . جنرال‌مينو بوناپارطه‌نك كوندرديكى امدادك ورودينه مترقباً اسكندريه قلعه‌سنك محافظه‌سنه اهتمام ايلدى‌ايسه‌ده ذكر اولنان امداد انكلتره‌لولرك كرفتار پنجهٔ مدافعه كارانه‌لرى اولديغندن بالضروره تسليم مملكت ومعيتنده بولنان فرانسزلرى مستصحباً مارسليايه عزيمت ايلدى. فرانسزلرك كرك مصرده وكرك اسكندريه‌ده ترك ايلدكلرى طوپ وتفنك ومهمات وغيره دولت‌عليه ايله انكلتره دولتى بيننده تقسيم اولندى . فرانسزلرك مصرده مدت اقامتلرى اوچ سنه‌يه قريب اولوب كلوب كيتملرى دخى قرق اللى بيك قدر عسكر وبر دونما اتلافندن بشقه برشيئى مفيد اولمدى . خطهٔ مصريه‌نك تخليص خبرى درسعادته واصل اولدقده بك بيوك شنلكلر اجرا اولنمشدر . مصر واليلكى قپودان پاشانك كتخداسى اولوب اولجه عهده‌سنه رتبهٔ وزارت احسان اولنان خسرو پاشايه توجيه وكوله‌منلرك رفع تسلطلرى ضمننده معيتنه سكز اون بيك‌قدر روم ايلى عسكرى تعيين اولنه‌رق صدراعظم براً استانبوله رجعت وسكز آى صكره انكليزلر دخى اسكندريه‌نك تخليه‌سنه مباشرت ايلديلر.

مقدمهٔ وقعهٔ سليم خانى

بوندن صكره دولت عليه نظام جديد عسكرينك تكثير و تنظيمنه وروم ايلده رفع لواى طغيان ايدن طاغلو اشقياسنك تنكيلنه و حجازه تسلط ايتمكده اولان وهابيلرك استيصاللرينه تقيد و اهتمام ايلمكده اولمسيله برابر فرانسه ايمپراطورلغنى تحصيل ايدن بوناپارت انكليزلر ايله حربه مداوم ونمچه وپروسيا وروسيه دولتلريله كاه مصالحه كاه محاربه ايدرك مقام مظفريت وتعظمده قائم اولمغله انكلتره وروسيه دولتلرى وقت وقت اتفاق سابقك تجديدينى طلب ايله سلطنت سنيه‌يى تعجيزه ابتدار وبعدالمصالحه درسعادته

وارد اولان فرانسه ایلچیلری ایکنجی دفعه اوله‌رق سلطان سلیم خان حضرتلرینی طرفلرینه جلب واماله‌یه درلو درلو مواعید ومعروضات ایله نصب شبیکهٔ اختیال ایلملریله ارکان دولت کمال حزم واحتیاط ایله ادارهٔ اضداده چالشمقده ایدیلر .

نظام جدید تکثر ایتدکجه یکیچریلرک خصومت وعداوتی دخی ترقی ایده‌کلوب ارکان دولتک رأیی ایسه یکیچریلرک کلیاً رفع وازاله‌سی مرکزنده اولدیغی حالده سلطان سلیمک حلمی وجسارتسزلکی مانع اوله‌رق ایکی طرفی دخی تلطیف ایله بروقعه چیقارمقسزین حصول مطلبی متمنی اولوب حالبوکه کوندن کونه یکیچریلرک شقاوتی آرتمقده واستمالت اولندقجه شمارمقده اولدقلرندن بو کیدیشک برفنا نتیجه‌یی منتج اوله‌جغی مرتبهٔ وضوحه رسیده اولمسیله صدراعظم یوسف ضیا پاشا تقدیم استعفا ایلدیکنه مبنی اقدمجه بوستانجی باشیلقدن قپودان دریا اولان حافظ اسماعیل پاشا ایکی یوز یکرمی ایکی سنه‌سی محرمنده نائل مسند صدارت عظمی اولدی .

روم ایلینک هرقضاسنده برر اعیان اولوب بونلرک اکثریسی کسب عصبیت وقوت ایلملریله والیلرک امر ونهیی کما ینبغی جریان ایده‌میوب یکدیکریله محاربه‌لری دخی اکسیک دکل ایدی . برده طاغلو اشقیاسی دنیلان فرقه‌لر واردی که بالقانلرک ایکی جانبلرنده اوچر بشر یوز کشی اوله‌رق کشت وکذار وقرا وقصباتی نهب وغارت ایدرلر وطرف دولت علیه‌دن اوزرلرینه سوق اولنان وزرا ومأمورینی کوزلرینه کسدیره بیلورلر ایسه مقابله ایدوب عکس حالده صعب المرور طاغلره واوزاق محللره چکیلوب صکره ینه سرنمای ظهور اولورلردی . بووجهله روم ایلینک اغتشاشی وباخصوص ودین وبلغراد یماقلرینک یعنی مستحفظ یکیچریلرینک مظالم وتعدیاتی روسیه‌لونک تشویقاتنه منضم اولمغله صربستان رعایاسی علم افراز بغی وشقاوت اولدقلرینه وودین والیسی پاسبان اوغلی عثمان پاشا اکرچه مظهر عفو پادشاهی اولمش ایسه‌ده طرف دولتدن بروجهله امین اوله‌مدیغی جهتله رئیس عصاة اولان قره‌یورکی ایله مخادنت اوزره بولندیغنه مبنی مادهٔ عصیان مشتد اولدیغندن قونیه والیسی قاضی عبدالرحمن پاشا سرعسکر نصب اولنه‌رق معیتنه سواری وپیاده یکرمی درت بیک قدر نظام جدید ترتیب اولنوب ظاهراً صرب عصاتی اوزرینه وحقیقتده روم ایلی اصلاحنه وبلکه‌ده روسیه لونک ممالک عثمانیه‌یه هجومی ملحوظ اولمغله انک مدافعه‌سنه مأمور ایدیله‌رک ایکی یوز یکرمی برسنه‌سی ربیع الاولنده ادرنه‌یه طوغری اعزام قلندی .

روم ایلی اعیانلری بو عسکرک سوقندن متوحش اوله‌رق بر برلریله عقد اتفاق وادرنه‌ده اجتماع ایدوب مقابله‌یه وبعد الغلبه استانبوله هجومه حاضرلنمقده اولدقلری استخبار اولنمقده

اگرچه نظام جديدك آنلردن برواسى يوغيسه‌ده مركز سلطنت دخى اشقياى مزبوره ايله متفق‌الافكار اولان يكيچريان ونظام جديد دشمنلرى اولان سبكمغزان ايله مالامال اولديغندن ومديران دولت ايسه عزم قوى و بطش شديد اربابندن بولنمدقلرندن نظام جديد اردوسى استانبوله جلب وعبدالرحمن پاشا منصبنه اعاده اولنمغله ادرنه جمعيتى دخى يرلو يرينه طاغلدى .

سلطان سليم خان حضرتلرينك اندرونده امور دولتجه مؤتمنى ومستشارى سركاتبى احمد افندى وامور ذاتيه‌سنجه محرم اسرارى مابينجى كرد احمد بك اولوب طشره‌جه‌ده كيزلى ستمه ديو مشهور اولان حاجى ابراهيم افندى ايله كتخدا دينيلان ابراهيم نسيم افندى منظور ومعتمد پادشاهى ايدى . والده كتخداسى يوسف اغا سنهٔ سابقه‌ده اوج اقبالدن ساقط و قپودان دريا كوچك حسين پاشا ايكى يوز اون سكز سنه‌سنده لحد قبره هابط اولمغله ميدان شهسوارى مذكورالاسامى اوتاد اربعه‌يه قالمشيدى . سركاتب عقلادن برذات اوله‌رق حتى مابينجى احمدبك ايچون بوكرد پك ايلرويه كيديور جمله‌مزك باشنى بلايه اوغراده‌جق ديديكى منقولدر .

صدر اعظم حافظ اسماعيل پاشا قلباً نظام جديدك خلافنده اولوب باخصوص ابراهيم كتخدانك اقبال و استقلالنه طاقت كتوره‌مديكندن وطرف سلطنته اولان افداتى دخى مثمر اوله‌مديغندن على رواية روم ايلى اعيانلرينى خفياً تحريك ايتمش و ابراهيم كتخدايى قايق ايله ياليسنه كيدر ايكن وياخود ياليسنده اوردرمق كبى افعال وحشيانه تصميم ايتمش اولديغندن هم افكار عامه‌يى تسكين وهمده يكيچريلرى تلطيف يولنده بيوك بر توجيهاته لزوم كورنمكله ينه اوتاد اربعهٔ مذكورەنك تنسيبلرى اوزرينه ايكى يوز يكرمى بر رجبنده صدر مشاراليه اسماعيل پاشا وشيخ‌الاسلام صالح زاده اسعد افندى عزل اولنوب مقام صدارته يكيچرى اغاسى بولنان وكچى بوينوزى ديمكله مشهور اولان ابراهيم اغا ومسند مشيختە دخى آل فيضدن عطاءالله افندى نصب اولنوب اقبال واجلال ايله زبانزد انام ونظام جديد مخالفلرى طرفندن مظهر دشنام اولان ابراهيم كتخدا و دفتردار مصطفى رشيد افندى كه كوسه كتخدا ديو معروفدر . بونلر دخى عزل اولنه‌رق برعظيم توجيهات اجرا قلندى . لكن سنهٔ سابقه‌ده اعلان عصيان ايدوب خوف قهرسلطانى ايله قريمه فرار ايدن طربزون واليسى طيار پاشا ايله ادرنه‌ده مجتمع اولان اعيانلرك و استانبولده‌كى يكيچرى بقاتنك شهزاده سلطان مصطفى ايله مخابره‌لرى تحقق ايدوب واسطه اولنلرك تأديب و تربيه‌لرى لازمهٔ ذمت حكومت ايكن سلطان سليمك حلم وشفقتى مانع اولدى .

وقوع سفر روسيه

مؤخراً وارد اولان فرانسه سفيرى جنرال سباستيانى از سرنو سلطان سليمك فرانسه يه ميلنى استحصال ايدوب جنك و صلحده متفق اولمق درجه‌سى متحقق اولمغله وبو اوانده روسيه دولتيله فرانسه بيننده محاربه تجدد ايلمكله دالماچياده بولنان فرانسه عسكرى طونه ساحليله لهستانه هجوم ايده‌بيلملرى احتمالنى سد ايچون روسيه‌لو بغتةً ايكى اردو سوق ايدرك ايكى يوز يكرمى بر سنه‌سى رمضاننده سرحد خاقانيده واقع خوتين وبندر قلعه‌لرينى استيلا ايلديلر بوخبر درسعادته واصل اولدقده روسيه اوزرينه اعلان حرب اولنه‌رق تداركات سفريه‌يه اشتغال قلندى .

انكلتره دونماسنك استانبوله ورودى

انكلتره دولتى فرانسه‌يه دوست اولنلره دشمن ودشمن اولنلره دوست اولمق مسلكنده پايدار اولمغله انكلتره ايلچيسى روسيه‌يه اعلان حربك تأخيرينى تكليف وقلعتين مرقومتينك استردادينى ضامن اوله‌جغنى افاده ايله برابر سلطنت سنيه بوصورتلره موافقت ايتمديكى حالده انكلتره دولتى دخى دولت عليه‌يه اظهار خصومت واستانبوله دونما سوقيله حرب وقتاله مباشرت ايده‌جكنى بيان ايلدى . لكن فرانسه ايلچيسنك افاداتى نزد پادشاهيده بغايت مثمر ومؤثر اولديغندن انكلتره ايلچيسنك تكاليفنه حوالهٔ سمع اعتبار قيلنمدى . بناءً عليه انكلتره ايلچيسى بغتةً فرار وبوزجه اطه‌ده بولنان انكلتره دونماسنده قرار ايدوب موافق هوايه انتظاراً بوغاز محافظلرينى مخابرات ايله اغفال ايدرك نهايت سنهٔ مرقومه قربان بيرامى كونى ايكى اوچ انبارلى وبش قپاق وايكى فرقتين وايكى قروتدن عبارت اولان انكليز دونماسى قوتلى برلدوس هوا ايله آتش افشان اوله‌رق قلعهٔ سلطانيه‌دن مرور ونغره بروننده لنكر انداز اولان التى قطعه فرقتيندن دردينى احراق وايكى عددينى ده اخذ ايتدكدن صكره قزل اطه‌لر پيشگاهنه كلوب لنكر انداز اولديلر . پاى تخت عثمانى يه دشمن ورودى غيرمسبوق اولديغندن بوكيفيت كرك دولته وكرك اهالى‌يه پك بيوك وحشت ودهشتى مستلزم اولمسيله يدى قله‌دن سراى بروننه و قاضى كويندن اسكداره قدر استحكامات انشاسنه و دونماى همايونك تجهيز و اخراجنه فوق الغايه اعتنا وسرعت كوسترلدى . انكليز آميرالى برتقرير ارساليله روسيه‌لو ايله عهد سابق اوزره تجديد مصالحه اولنمق وفرانسه ايلچيسى استانبولدن طرد قيلنمق ودونماى همايون امانةً كندولرينه تسليم اولنمق شرطلرينك قبولنى يكرمى درت ساعت مهلت ايله تكليف ايلديكندن ترسانه ترجمانى اولان مشهور رياضيات خواجه‌سى اسحق افندى انكلتره دونماسنه اعزام اولنوب دونماى همايونك

تسليمى مسئله‌سى كلياً طى والغا وفرانسز ايلچيسنك طردى انكلتره دونماسنك عودتندن صكره برمناسب زمين ايله اجرا اولنمق وانكلتره دولتنك كفالتيله روسيه معاهدهٔ سابقه‌سى تجديد قلنمق اوزره قرارلشديريله‌رق واوچ كون دها مهلت آلنه‌رق افندئ مومى اليه عودت ايلدى. لكن فرانسه ايلچيسى سباستيانى كرك مابين همايونى وكرك باب عالى‌يى تشجيعده دامن درميان اولوب (انكلتره دونماسنده قره عسكرى يوقدركه استانبولى ضبط ايده‌بيلمك احتمالى موجب خوف اولسون يابسه يابسه استانبولك بعض محللرينى احراق ايده‌بيلور. حد ذاتنده دخى طرف طرف قضاءً يانمقده‌در. بوندن دولت عليه‌يه بيوك برضرر ترتب ايتمز انجق اون برقطعه انكليز كميسنده قورقيلويده اظهار موافقت ومغلوبانه تنظيم مقاوله اولنورايسه پك بيوك نقيصه‌يى وسلطنت سنيه‌نك كسر ناموسنى مستلزم اولور) ديو بيان حقيقت حاله قيام ايتمكين بوافادات نزد دولت عليه‌ده قرين تصويب اولمغله انكلتره اميرالنه خبرارسال وآق دكز بوغازندن چيقمدقجه تنظيم مصالحه قابل اوله‌ميه‌جغى تذكار قلندى اسكداروا استانبول ساحللرينه بيكدن متجاوز طوب وضع اولنوب يكرمى قطعه سفن حربيه كه اكثريسى فرقتين وقروت ايدى بشكطاش پيشكاهنه چيقارلمش اولمغله انكلتره‌لولر حربه مباشرت ايلدكلرى تقديرده بعض مرتبه ايراث خسار ايته‌لربيله كندولرى دخى زده‌لنه‌جكلرى ولامحاله عودته مجبور اوله‌جقلرى جهتله تشييد وتنظيم قلنمقده اولان آق دكز بوغازنده يكيدن برآتشه طوتيله‌جقلرى مطالعاتى مانع جرأتلرى اولمغله استانبول پيشكاهنه ورودلرينك اونجى يعنى ذى الحجه‌نك يكرمى ايكنجى كونى رجعت واقدمجه اخذ ايتدكلرى ايكى قطعه فرقتينلرى لاپسكى اوكنده براغوب بوغازدن خروج ايلديلر. لكن چيقيشلرى كيريشلرى كبى قولاى اولميوب ايكى قطعه فرقتينلرى اغراق وقصور كميلرى دخى كليتله رخته‌دار ايدلمكله بر مدت بوزجه اطه‌ده تعميرات ايله مشغول اولدقدن صكره چكيلوب كيتديلر ابراهيم كتخدا وابراهيم افندى و سركاتبى احمد افندى انكلتره‌لو پولتيقه‌سنه مائل وفرانسه‌لولره التفات ايله انكليزلرك كوجندرلمسنه غيرقائل اولدقلرى حالده سلطان سليمى اقناع ايده‌مدكلرى معلوم اولمغله فرانسه سفيرى جنرال سباستيانى سكبمغز اولان يكيچرى اغاسى پهلوان اغايه و سائر اوعيارده بولنانلره انكليز كميلرينك استانبوله كلمسى اركان دولتك دعوتى اوزرينه‌در يوللو القاآت مفسده اجرا ايلديكندن و ذاتاً مشار اليهم حقنده خصومت عموميه حاصل اولمش اولديغندن پك چوق آدم بونك موافق حقيقت اولديغنه اعتقاد ايتمش ودرلو روايات تحدث ايتمشدركه عاصم افندى تاريخنده تفصيلاً محرردر. حالبوكه سالف الذكر ذوات اصدقادن و عقلادن اولوب پادشاهى اخافه ايتمك

ایچون پای تخت دولته دشمنی دعوت ایتمك مثللو خطر عظیمی اختیار ایتمیه‌جکلری
شویله طورسون پك ساده دل اولنلرك بیله بویله وخیم العاقبه حالاته قولایلقله جسارت
ایده‌میه‌جکلری درکاردر . بناءً علیه بواسناد ، سباستیانینك اکدیکی تخم فسادك ثمره‌سی
وبرطاقم سبکمغزانك اقوال بی مآلی اولدیغنده شبهه اولمیوب فقط عاصم افندی کبی اصحاب
فضل وکمالدن اولان برذاتك بوکا وجود ویرمسی جای تعجبدر .

خروج اردوی همایون

ایکی یوزیکرمی ایکی سنه‌سی محرمنك یکرمنجی کونی که مارتك اون یدیسی ایدی صدراعظم
وسردار اکرم ابراهیم پاشا قاعدهٔ قدیمهٔ دولت اوزره سنجاغ شریفی استصحاب ومرتب
آلای ایله داود پاشا صحراسنه چیقوب صفرك اوچنجی کونی ادرنه‌یه طوغری حرکت
وربیع الاولك اون التنجی کونی سلستره‌یه مواصلت ایلدی واستانبولده مهام امور دولت
قائمقاملغنه انتخاب اولنان کوسه موسی پاشانك دست خیانت و شیطنتنه تسلیم قلندی .

وقوع اختلال وجلوس سلطان مصطفی خان رابع

ایکی یوز یکرمی ایکی سنه‌سی ربیع الاولنك یکرمی برنجی کونی سلطان سلیم خان
حضرتلرینك خلعلری مادهٔ فجیعه‌سی واقع اولمغله بونك اسباب وتفصیلاتی بروجه آتی
بیان اولنور شهریار مشارالیه حضرتلری طریق مولویه‌یه سالك وشعر وموسیقی‌یه مائل
غایت حلیم وسلیم شاعرمشرب برپادشاه ظریف ونکته‌دان ایدی عساکر منتظمه ترتیب
ایتمك وطوپخانه وترسانه مصالحنه نظام ویرمك وهندسه‌خانه وباروتخانه ومطبعه واقمشه‌کار
خانه‌لری مثللو مدنیت ومعموریتی مستلزم شیلر ایجاد ایتمك کبی دولت وملته پك بیوك خدمتلر
اجراسنه تشبث ایلمش وخیلیجه‌دخی ایلرولتمش ایسه‌ده اسباب آتیه ایله محووتلف ووجود
همایونلری سهام آلامه هدف اولدی . اولا یکیچریلر ویکیچریلرك علوفه‌سنی مأکل ایدینان
ایرادجیلر نظام جدیدك دشمن قویلری اولدیغی مثللو مرض جزام کبی عروق عوامه
سرایت ایتمش اولان یکیچری غیرتکشالکیله مفطور اولانلر دخی آنلره منضم اوله‌رق
دائما نظام جدیده لعن وطعن ایدرلر وبلکه کفره نسبت ایلرلر ایدی . ثانیاً عساکر
منتظمه‌نك لزومنی متفطن اولان علما وصدور ورجال دولت معدود ومحدود اولوب ساده
لوحات وزرا ومتعصبین صدور وارکان وروم ایلی واناطولی اعیانلری عموماً طرف خلافده
ایدیلر . باخصوص سلطان سلیم خان حضرتلری ذوق وشوق ایله آلفته ومتنفذان عصر
دخی اکا پیرو اولدقلری جهتله بوغازایچنده مهتابلرده وسیریرلرنده وقوناق وساحلخانه‌لرده
اولان طرب وسفاهتی ونظام جدید تتمه‌سندن اولان بعض الافرانغه شیلری کورنلرك

تعصب واركان دولت حقلرنده اولان خصومتلری آن بآن قوت بولمقده ایدی . رابعاً شهریار مشارالیه حضرتلری طریق علمیه رجالنه چندان اهمیت ویرمیوب حتی فرانسزلر ایله برنجی دفعه عقد اتفاق اولنه‌جغی وقت ارکان دولت بسط محاذیر وصدور علمانك جمعیله کیفیت بالاطراف تذکر اولنمسنی عرض ایتدکارنده بو ایش صدور دنیلان آدملرك بیله‌جکی شی دکلدر دیو خط همایون اصدار بیورمغله درحال اتفاقنامه تعاطی اولنمشیکن متعاقباً فرانسزلرك مصره استیلا ایلملرینه وایکنجی دفعه ینه فرانسزلره الدانوب وارکان سلطنتك سوزنی دیکله‌میوب عقد اتفاق ایلسی انکلتره دونماسنك استانبوله کلمسنه وروسیه‌لونك قلاغ خاقانی‌یه استیلا ایلسنه سبب اولدیغنه مبنی طریق علمیه رجالنك اکثریسی مغبر و امور خارجیه‌یه وقوفی اولانلر معترض ایدیلر . خامساً خاقان مغفورك ارباب قدرت وسطوتدن برمعین صادقی یوغیدی .

اولوقتك احوالنه واقف بعض اصحاب وثوقدن استماع اولنمشدرکه برقاچ سنه اول برفساد جمعیتی تشکل ایتمش ایکن قپودان دریا بولنان کوچك حسین پاشانك مهابت و اقتداری مانع جسارت اولمشدر . چونکه قپودان مشارالیهك افراط عطایا واحسانی سببیله دائره‌سی خلق وترسانه چاوشلری وقالیونجی ضابطان ونفراتی اوله‌رق اوچ بش بیك قدر عسکر امر وارادەسنده ایثار نقدینهٔ جان ایتمکه حاضر وکندوسنك دخی سلطان سلیم خان حضرتلری اغورنده هردرلو فداکارلغی اختیار ایده‌جکی ظاهرایدی. مشارالیهك حلم ومرحمتی حکم مقامیله متناسب اولمدیغندن ابتدای جلوسنده بعض قرناسنك تشویقات وتشجیعاتیله اظهار ایلدیکی جرأت وشهامتدن آز وقت ظرفنده فطرت اصلیه‌سنه رجوع ایتمکله خوف سیاستی قلوب عامه‌دن زائل اولمشیدی. جودت پاشا تاریخنده تفصیل اولندیغی وجهله یکیچریلرك سرکشلکلری آرتدقجه تربیه وتأدیبلری شویله طورسون بالعکس تلطیفات متنوعه‌ده بولنور وشهزاده سلطان مصطفانك عونه‌سی ایقاظ فتنه‌ده دامن درمیان اولدقلری طیارپاشا وادرنه‌وقعه‌لرنده مرتبهٔ ثبوته وارمشیکن مجازاتلرندن وهیچ اولمزایسه طرد ودفعلرندن بیله اجتناب ایلردی برده شیخ الاسلام اولان عطاءاه افندی ظاهراً زهد وتقوی اصحابندن اولمسیله برابر نظام جدید مروجلرندن کورینور ایکن قلباً طرف خلافنده اولدیغندن تقویت بخش اشرار ایدی متجرین صدوردن سیروزی زاده طاهرافندی مرحومدن استماع اولنمشدرکه سلطان سلیم علیهنده بولنان فئهٔ باغیه‌دن بعضیلری خزینه کتخداالغندن مخرج رستم افندی وصالح بك نامنده ایکی نمك بحرامی خفیاً شیخ الاسلام مشارالیهك حضورینه کوتوروب شهریار شهیدك مقام خلافته منافی بعض احوالنه شهادت ایتدیرمشلر وانك اوزرینه فتوی المشلردر .

اشبو رستم افندی ایله صالح بك مؤخراً شامه تغریب اولنوب منفور انام اولدقلری حالده اوراده واصل دارمجازات اولدیلر قائممقام کوسه موسی پاشا مقدما بعض تأدیبه اوغرامش اولدیغندن ارکان دولت حقنده آتش عداوتی فروزان اولمشیکن درون شیطنت مشحوننده صاقلیوب تبصبص کلبی ایله قلوب کبرایی ربودهٔ چوکان اختیال ایلمش اولمسیله لین الجانب بر آدمدر دینیله‌رك مقام قائممقامی‌یه اصعادقلنمشدی . حافظ اسماعیل پاشا وقتدنبرو حاضر لنمقده اولان جمعیت فتنه‌یی حسن تلقی ودرحال شرزمهٔ بغی وطغیان دائرهٔ اتفاقنه دخول ایلدی . اسباب مشروحه ایله هیولای فتنه صورت بولمقده ایکن اردوی همایونك خروجندن صکره قره‌غوللره نظام جدید قونیله‌جق وقره دکز بوغازی محافظه‌سیچون طربزوندن وقره‌دکزك سواحل سائره‌سندن ترتیب وجلب‌اولنان ایکی بیك قدر قلاع یماقلرینه نظام جدید البسه‌سی کیدیریله‌جك حوادثلری شیوعبولمغله وباخصوص حرمین شریفنه وهابی طائفه‌سی مستولی اوله‌رق بوسنه حجاج مسلمینی مدینهٔ منوره‌یه قویمیوب زیارت روضهٔ مطهره‌دن محروماً عودت ایلدکاری خبرلری وارداولمغله غلیان افکار مشتد اولدی . مع مافیه مصر سفری نظام جدیدك زمان ایجادینه تصادف ایتمشیکن عکایه وقپودان پاشا معیتنده اسکندریه‌یه سوق اولنمش اولدقلری حالده بو دفعه دها مهم اولان روسیه سفرینه کوندرلمامرینه دائر مطالعهٔ رسمیه‌یه تصادف اولنمامسی ایکی ملاحظه‌یه مبنی اولمسی طبیعیدر : برنجیسی یکیچری طائفه‌سی و روم ایلی اعیانلری نظام جدیدك دشمن جانلری اولدیغندن بر مقاتلهٔ داخلیه وقوعندن احتراز قضیه‌سی وایکنجیسی یکیچریلرك اردوی همایون ایله عزیمتلری اوررینه نوعما استانبول اشقیادن تخلیه قلنمش اوله جغندن مرکز سلطنتك نظام جدیده تودیع وتسلیم قلنمسی مقصدی اولمق کرکدر

وقوع فتنه و تبدل سلطنت

بیك ایکی یوز یکرمی ایکی سنه‌سی ربیع الاولنك اون یدنجی پازار ایرتسی کونی سالف الذکر قره دکز بوغازی قلعه‌لرینك یماقلری عقدجمعیت و بزه نظام جدیدالبسه‌سی کوندرلمش قبول ایتمیز دمدمه‌سیله رفع لوای شقاوت ایدوب قباقجی مصطفی نامنده برفتنه انکیزی قوماندان انتخاب ایدرك اغالری اولان خلیل خاصکی‌یی وطابیه‌لر تعمیرینه مأمور رئیس سابق انکلیز محمود افندی‌یی پاره‌لدقلری خبری درسعادته واصل اولدقده استعداد دهر وشهره نظراً بوشراره‌نك بر آتش خانمانسوز اوله‌جغنی سلطان سلیمك اصدقاسی کندوسنه تبلیغ ودرحالده نظام‌جدیددن برمقدار عسکر سوقیله تأدیب وتربیه‌لرینی تدبیر

ايتمشلر ايسه‌ده شهريار مشار اليهك مزاج همايونلرى عطف نظر جلادت ايتمكه مساعد اولمديغندن و(آمان افندم هم كنديكزه وهمده بزه قييارسكز) ديلدكجه قان دوكولمكسزين سهولتله ايشك بتورلمسى رأينده مصر اولدقلرندن موجد فتنه اولان قائممقام پاشا ايله آنكله همدست اتفاق بولنان خونيه جمعيت فتنه‌نك حسن تدابير ايله دفع ورفعى خصوصنى تحميل ايلديلر . حالبوكه براختلال عظيم وقوعبوله‌جغنى دور انديش اولان اصحاب زكا چوقدنبرو جزم ايتمشلر ايدى . حتى دده پاشا مرحوم نقل ايدر ايدى‌كه كوسه كتخدا ديمكله معروف اولان مصطفى رشيد افندى وقعه‌يى استماع ايدر ايتمز حادثات مشكله ظهورنده عادت مألوفه ومشهوره‌سى اولديغى اوزره بش اون قيلدن عبارت اولان صقالنى انامل تفكر ايله قاريشديره‌رق برمدت كزندكدن صكره كتخداسنى چاغروب عجبا بزم دائره‌ده قباجى‌يى بيلور آدم وارميدر ديو سؤال و او دخى آشجى باشينك يكنى ايدوكنى اخبار ايلدكده آشجى باشى‌يى ماين اوطه‌سنه جلب ايله قباجى مصطفى اغا اوغلمزه سلام ايدرم عامه‌نك معلوميدركه بن اتلى‌يه سوتلى‌يه قارشمدم هرنه امر اولندى ايسه آنك اجراسنه تقيد ايلدم بو جهتله حمايه ايتملرينى رجا ايدرم وشمدى اوغلمه بعض مصارف ايچون پاره لازمدر ديه‌رك بيكر عدد يلديز التونى ايله مملو ايكى طوربه التون اعطا و بريسنى قباجى خرجلق ايلسون و ديكرينى رفاقتنده بولنان سوز صاحبلرينه توزيع ايتسون ديو ارسال ايتمكله اشبو التونلر اشقيايه واصل اولدقده كوسه كتخدا بزم بابامزدر بزدن اكا ضرر كلمز مستريح اولسون جوابيله آشجى باشى‌يى اعاده ايتمشلر وبوجهتله تخليص كريبان حيات ايلمشدر .

صالى كونى شيخ الاسلام افندى وصدور علما جلب اولنه‌رق باب عاليده مجلس عمومى عقد اولنوب ويريلان قرار موجبنجه اجراى نصيحت ايله جمعيت اشقيايى تفريق ايتمك ضمننده صناديد يكيچريلردن قزغانجى مصطفى بوغازه كوندرلدى ومرقوم اخشام اوزرى عودت ايدرك يماقلرك ضابطانى محمود افندينك وخليل اغانك قتلندن بغايت مكدر ومضطرب اوله‌رق احاد عسكريه‌دن ظهور ايدن بو فعل مكروهك دامن عفو وصفح ايله مستور بيورلمسنى ونفرات عسكريه اولحواليده خيمه‌نشين اقامت اولان نظام جديددن متوحش اولدقلرندن عساكر مرقومه‌نك قشله‌لرينه چكلمسنى رجا ايلدكلرينى سويلدى .

كيفيت حضور همايونه عرض اولنه‌رق نظام جديدك قشله‌لرينه چكلمسى‌چون امر ويرلدى وسلطان سليم حضرتلريله اصدقاى دولت بردرجه اغفال واشقياى مرقومه‌نك استدكلرى كبى سير وحركت ايتملرينه ارائه طريق احتيال قلندى . بوصورتله ايش بيتدى

ظن اولنیورکن چهارشنبه اقشامی اشقیا طوپخانه یه واصل وقائممقام پاشا طرفندن بومصلحت جمله اتفاقیله اولمشدر صاقین مدافعه قیدنده اولمسونلر دیو طوپجیلره خبر کوندرلمش اولدیغندن انلر دخی اشقیایه ملحق اولمغله صباحه قدر استانبوله کذار ومجمع یکیچریان اولان آت میدانینه قزغانلری چیقاروب مقام بغی وطغیانده قرار ایلدیلر . قلعه یماقلری بیك قدر کشتیدن عبارت ایکن طوپجیلرك وسائر یکیچریلرك انضمامیله جمعیت عظیمه حاصل اولدی . پنجشنبه کونی علی السحر تکرار باب عالیده عقد مجلس اولنوب ابراهیم کتخدا نظام جدید ایله مدافعهٔ اشقیا خصوصنی ایراد ایدر ایتمز روم ایلی قاضیعسکری ولی شمس الدین اطالهٔ لسان دشنامه اغاز وسائر متفقین دخی تصدیق ضمنی ایله اتحاد نهفته یی باز ایتمکله شمدی یه قدر تحت شبهه ده بولنان اتفاق فتنه میدانه چیقمغله ابراهیم کتخدا وحاجی ابراهیم افندی صاوشوب کیتدیلر وشیخ الاسلام ایله قاضیعسکرلر جمعیت اشقیایه اعزام قلندی . نظام جدیدك کلیاً رفع والغاسی و ابراهیم کتخدا وحاجی ابراهیم افندی وسرکاتبی احمد افندی ومابینجی احمدبك وکتخدا وکیلی محسن افندی و رئیس وکیلی صفی افندی وضربخانه امینی بکر افندی و بوستانجی باشی شاکر بك ووالده کتخداسی سابق یوسف اغا و نظام جدیدك ذخایرینه مأمور اولان قپان نائبی عبداللطیف افندینك قتل واعداملری طائفهٔ باغیه نك مطلوبلری اولوب مساعده اولنمدقجه انحلال جمعیت ممکن اوله میه جغی قائممقام پاشا طرفندن حضور همایونه انها وبوبابده مجمع اشقیاده اولان شیخ الاسلام افندی جانبندن دخی تأکید واستعجال اولندیغی اشعار قلنمغله ارتق ایش ایشدن کچمش اولدیغندن بیچاره سلطان سلیم تخلیص نفس ایچون اظهار موافقته مجبور اولدی . بناءً علیه نظام جدیدك رفع والغاسی دلاللر واسطه سیله اعلان وطلب اولنان ذواتك دخی هر بری بر یرده دردست اولنوب اعدام قلندی . فقط یوسف اغا هنوز حجدن عودت ایدرك قونیه طرفلرینه تقرب ایلدیکنه و قپان نائبی دخی طریق علمیه دن بولندیغنه مبنی ایکیسی دخی بروسه یه نفی اولنوب ونائب مومی الیهه میرمیرانلق توجیه اولنوب بعده اعدام قلندیلر .

رؤسای اشقیانك شدتلری زائل و دائرهٔ اطاعته رجوعلری متقرب اولمشیکن محرك فتنه اولان اعاظم مصلحت بو درجه یه کلدکدنصکره سلطان سلیمدن امنیت جائز اولماز دیو القاآت خفیه یه مبادرت ایلملریله تبدل سلطنته قرار ویرلدی و ایکی بیك قدر عسکر ترفیق اولنه رق شیخ الاسلام ایله صدور علما جمعه کونی صباحلین باب عالی یه کوندرلدی . قائممقام موسی پاشا خدنك مفسدتنك هدف مقصده وصولندن منشرح الفؤاد اوله رق

باب عالی رجالنی وعلما طاقمنی آلوب سرای همایونه بالعزیمه سلطان سلیمه افادهٔ کیفیت اولندقده بالضروره حرمسرای همایونه عزیمت بیوروب بعده ساعت بشه قریب سلطان مصطفی خان رابع حضرتلری جالس سریر سلطنت اولدی ورسم بیعت اجرا اولندقدن صکوره آیاصوفیه جامشریفنه سلاملق رسمی دخی ایفا قلندی .

احوال علمدار مصطفی پاشا

سنهٔ سابقه‌ده روسجق اعیانی ترسنکلی اوغلی برقداپی قورشونیله فوت اولدقده متعلقاتندن هزارغراد اعیانی اولان مصطفی بیراقدار یرینه قائماولوب فقط جانب سلطنت سنیه‌یه عرض محضر تقدیمیله استحصال مساعدهٔ سنیه‌یه مبادرت و مطاوعتکارانه حرکت ایتمکله روسیه سفری ظهورنده رتبهٔ وزارتله سلستره ایالتی مشار الیهه توجیه اولنمشیدی . اصحاب قدرت وسطوتدن اولدیغندن اسماعیل ویرکوی طرفلرینه وقوعبولان تعرضات دشمنی مدافعه وغالبانه محاربه ایتمکده اولدیغی حالده اردوی همایونك طونه سواحلنه تقربنده بش التی بیك سواری ایله استقبال ایدرك موجب تقویت جیوش مسلمین ولوای شریف سرعسکرلکیله تعظیم وتوقیر اولمشیدی . استانبولده اختلالك ابتدای ظهورنده اردوده یکیچری اغاسی بولنان پهلوان اغادن امنیت دولت منسلب بولندیغنه مبنی عزل وتبدیلنه ارادهٔ سنیه سنوح ایتمکله موجبنجه قول کتخداسی یکیچری اغاسی نصب اولنمشیکن طائفهٔ یکیچریان زوربازوی تغلب ایله ابقا ایتدیردکلرینی متعاقب جلوس خبری واصل اولمغله اغای مومی الیه دخی یکیچریلری تحریك ایله صدر اعظم ابراهیم پاشایی فراره مجبور ایتدی . بوخبر استانبوله وارد اولدقده بوغاز محافظی چلبی مصطفی پاشا صدر اعظم نصب اولنه‌رق ربیع الآخرك یکرمی دردنجی کونی مرکز اردوی همایون اولان سلستره‌یه وصولنده بیراقدارمصطفی پاشا صدارتك تبدلندن دلکیر وبوجهتله صدر جدید ایله میانه‌لرنده آتش عداوت جایکیر اولمغله ارائهٔ روی درشتی ایله روسجق جانبنه عطف زمام ایلدی . مشار الیه تأمین وتلطیف مقصدیله یکیچری اغاسنه الباس فروهٔ وزارت ایتمسیله عتو وطغیانی صدچندان اولدیغندن بعض ارکان دولتك تحریکیله یکیچریلر بوکره مشار الیه علیهنه قیام وپاره‌لیوب کتمام ایلدیلر . سلطان سلیم رجالندن رامز افندی وبهیج افندی بر طرفه نقل ایله تبعید اولنمش ایسه‌لرده علمدار پاشا طرفندن جلب اولندقلرینه ووزیر کتخداسی رفیق افندی ایله رئیس غالب افندی دخی سلطان سلیم طرفدارلری ایدوکلری جهتله حقلرنده معاملهٔ غدریه اجراسی متصور ایدوکنی تفرس ایلدکلرینه مبنی آنلر دخی یکیچری اغاسنك پاره‌لندیغی کون بغتةً روسجغه فرار وعلمدار

پاشا حمایه‌سنده قرار ایلدیلر . اردوی همایون بر بحران ایچنده ایکن فرانسه و روسیه
ایمپراطوری بیننده تیلسیتده عقد مصالحه اولنوب دولت علیه ایله مسقولو بیننده متارکه
ومتعاقباً مصالحه اولنمسی دخی شرط قلنمغله رئیس سابق غالب افندی مأمور ایدیله‌رك جماذی
الآخره اواخرنده تنظیم متارکه اولندی . اردوی همایون دخی مشتا نشین اولمق اوزره
ادرنه‌یه عودت ایلدی .

محاربهٔ بحریه

انکلیز کمیلرینك عودتندن صکره قپودان دریا سیدی علی پاشا اون‌سکز قطعه سفن
حربیه ایله آق دکز بوغازندن خروج وانکلتره دونماسی مصرطرفنه کیتمش اولدیغندن
بوغچه اطه‌ده بولنان روسیه دونماسیله جنکه آغاز ایلدی . لکن سفن اسلامیه‌نك اکثریسی
قارنیتده قاله‌رق غوغا ایده‌مامکله یالکز قپودان پاشانك راکب اولدیغی مسعودیه نام اوچ
انبارلو ایله قپودانه بکك سوار اولدیغی قپاق وبر ایکی کمی دها یدی سکز ساعت جنك
ایلدیلر . واقعا پاشا کمیسنده یلکن ودیرکدن اثر قالمیوب قپودانه کمیسی دخی ایادیٔ
دشمنه کرفتار اولدی ایسه‌ده مسقو سفینه‌لرنده دخی ایلرطوتار یرقالمدیغندن بوغچه اطه‌یی
ترك ایله قورفه‌یه رجعته مجبور اولدیلر وبوجهتله آق دکز بوغازی محاصره‌دن قورتلدی .
حقا که قپودان مشارالیهك اظهار ایلدیکی شجاعت محیرعقول اولدیغی معلوم انام ایکن
لوندانه مشربی مزاج دولته غیر موافق اولدیغندن عصرینك مورخلری یعنی وقعه نویس
عاصم افندی وشانی زاده خدمات جان سپارانه‌سنی مداهنه طریقنه قربان ایتمشلردر. بشقه
خصوصلرده فنالغی اولسه بیله بویله برغازی آدمك دین و دولت اغورنده سبق ایدن
فداکارلغنی اضاعه ایلمك لایق انصاف دکلدر .

انکلیزلرك اسکندریه‌یه تسلطلری

فرانسه‌لولردن استرداد اولندقدن صکره مصرك حالی پك قاریشمش وانکلتره‌لولر
بعض کوله‌من بکلرندن ال طوتمش اولدقلرندن جزؤی اقداملہ خطهٔ مصریه‌یی ضبط
ایده‌بیله‌جکلری امیدیله اواخر سلطنت سلیم خانیده درونلرنده سکز بیك قره عسکری
اولدیغی حالده قرق قطعه‌دن متجاوز سفن حربیه ونقلیه‌دن عبارت اولان انکلتره دونماسی
بغتةً اسکندریه‌یی ومتعاقباً رشیدی تسخیر ایتمشلر ایسه‌ده مصر والیسی بولنان محمد علی
پاشا کوله‌منلری تأدیب وتربیه ایله اولدقجه اداره‌یی یولنه قویمش بولندیغندن اولا رشید
اوزرینه مهاجمه‌نمای سطوت اوله‌رق انکلیزلولری تدمیر وبش التی یوز قدرینی اسیر ایدوب

بعده اسكندريه‌يي محاصره ايتمكله انكليزلر خلاف مأمول بو مدافعه‌يي كوردكلرنده عقد شرائط تخليه‌ايله عودته مجبور اولديلر .

تبدلات داخليه وجلوس سلطان محمود خان ثانى

قائممقام موسى پاشانك اباواجدادندن موروث چفتلكاتى عصر سابقده ايكى دفعه مصادره اولنوب بعده ينه كندوسنه صاتلمش ومدت مديده اينه‌بختى محافظه‌سنده ترك اولنه‌رق تذليل وتحقير اولنمش اولديغندن اركان دولت حقنده حاصل اولان بغض وعداوتى هضم وكظم ايده‌ميوب اله فرصت كچديكى آنده اخذ انتقامه مسارعت ومطالعهٔ انجام كار ايله تبديل سلطنت مادهٔ فجيعه‌سنه‌دخى جرأت ايتمش ومقتوللرك مجوهرات نفيسه واموال كثيره‌سندن خيليجه‌شيئ اختلاس ايتمش ايسه‌ده افعال ملعونانه‌سنك يانه قالميه‌جغى انديشه‌سيله مسلوب الشعور ايكن پادشاه جديدك قرناسى سلطان سليمك اعدامنى تكليف ايله تضييق ايده كلدكلرينه وبوكارمكروهه‌دخى متجاسر اولديغى تقديرده ارتق كندوسى ايچون تخليص كريبان حيات حيزامكانده اوله‌ميه‌جغى مجزومى بولنديغنه مبنى ايشدن چكلمك تدابيرينه تشبثله استعفايه آغاز ايلديكندن ايكى يوز يكرمى اوچ سنه‌سى ربيع الآخرينك يكرمى دردنجى كونى چاوش باشى شهسوارزاده حمداه بك مقام قائممقامى‌يه اصعاد وموسى پاشا بروسه‌ده اقامت ايتمك اوزره ابعاد اولندى اون كون صكره شيخ الاسلام عطاءاه افندى دخى عزل وصمانى زاده عمر افندى مقام فتوايه اقعاد اولندقده معزولك هوادارلرى القاآتيله يكيچرى ضابطلرى رفع پردهٔ ادب وعطاء اه افنديك ينه مقامنه اعاده‌سنى طلب ايله اصرار ايلدكلرندن بالضروره ايرتسى كونى مسندمشيختده تقرير قلندى وبونك اوزرينه مفتئ مشاراليهك استبداد واستقلالى صدچندان اولدى بناءً عليه حمداه پاشانك قائممقاملغى قرق كونه وارمقسزين متفق اولان موسى پاشايى دفعهٔ ثانيه اوله‌رق قائممقام نصب ايتديرتدى عصر سليم خانيده طربزون واليسى ايكن عصيان ايدوب بعده قريمه فرار ايدن طيار پاشا پادشاه جديده اولان منسوبيت سابقه‌سنه مغروراً استانبوله كلمكله نائل توقير واحترام وموسى پاشا اوزرينه اواخر شعبانده قائممقام اولدى لكن حبث طينت وسلطان سليمه عداوت اصحابندن اولمغله شايد برغدر واهانته تشبث ايدر مطالعه‌سيله اردو رجالى بغايت متوحش ومضطرب اولوب رفع ودفعى ضمننده صدراعظم ايله بينلرينى افساد وطيار پاشا مقام قائممقاميده بولندقچه ماجراى سابقه بناءً جبارزاده اردوى همايونه كلمز ديو برمطالعه اختراع وايجاد ايدرك ايكى يوز يكرمى اوچ محرمنده عزلنه ظفرياب اولمغله رحال دولتدن اكينلى مصطفى افندى مقام قائممقامى‌يه اعتلا ايلدى .

مقدمهٔ وقعهٔ ثانيه

علمدارپاشانك ياننده مجتمع اولان رفيق وغالب وتحسين وبهيج ورامز افنديلر سلطان سليمك احسانديده وبركشيده‌سى ومتغلبهٔ عصرك منفورى اولدقلرندن علمدار پاشايه شهريار مخلوعك محاسن ومكارمنى تعداد وانك خلعيله دولت عليه‌نك كرفتار اولديغى اغتشاش ومصائبى بيان وايراد ايده‌ايده عاقبت اعادهٔ جلوس خصوصنه اقناع ايلديلر لكن بوامر عظيم پك چوق مقدماته محتاج اولمسيله صره‌سى دوشدكجه اقتضاسنه كوره حركت اولنمق اوزره ترتيب وتصميم اولندقدنصكره اولا رفيق افندى وايكنجى دفعه‌ده بهيج افندى استانبوله كلوب ومقربان دولته حلول ايدوب متغلبهٔ دارالسلطنه‌نك امور دولته مداخله بوذات شاهانه‌نك برشيخ الاسلام عزلنه اقتدارينى سلب ايتمك درجه‌ده مغالبه‌لرى اصدقاى دولتى دلخون وخصوصيله علمدار پاشايى مكدر ومحزون ايتمكله مساعدهٔ سنيه‌ازران بيوريلور ايسه تأديب اشقيايه حاضر وظهور امر فرمان پادشاهى‌يه منتظردر ديه‌رك انواع ريش خند وحتى سلطان سليمك اعدامنى دخى تعهد ايله قرنانك بوم شوق فؤادلرينى مطمح نظر اولان نقطه‌دن دانهٔ ابلهفريب ايله صيدوبند ايلديلر بناءً عليه علمدار پاشانك استانبوله كلمسنه غايت خفى اوله‌رق رخصت سنيه تعلق ايدوب يكديكرينى متعاقباً رفيق افندى وزير كتخداسى وغالب افندى رئيس وبهيج افندى دفتردار وتحسين افندى چاوش باشى نصب اولنه‌رق بووجهله اردوى همايونك اداره‌سى متفقين النه كچدى و رامز افندى عقل خواجه‌سى اولمق اوزره علمدار پاشا يانده قالدى . متفقين مشاراليهم صورت ظاهره‌ده علمدار پاشايى صدراعظمه مطيع ومنقاد ايدرك صدر مشاراليهى تحت امنيت وامتنانه الدقدنصكره استانبول متغلبه‌لرينك تأديب وتربيه‌لرى كيفيتنى اشراب ايلمرله وصدراعظم دخى ذاتاً متغلبه‌نك تسلط وتجبرندن بيزار وايشك ايچ يوزينى ادرا كدن عاجز اولمغله تدابير متصوره‌يى حسن تلقى ايلدى بونك اوزرينه ارتق مصلحت مركز مطلوبه واصل اولمش وحسب التعليمات دور آيالت بهانه‌سيله علمدارپاشا اون‌اون‌بشبيك قدر عسكر ايله روسچقدن حركت وبرولره طوغرى عزيمت ايلمش ايدوكندن مذاكرهٔ احوال سفريه ايچون ادرنه‌يه دعوت اولندى .

وبرقاچ كون لوازم مهماننوازى وتعظيمات فائقه اجرا قلندى بعده عقد اولنان مجلس مشورتده سفار كه‌نك امتدادى سببيله ادرنه‌ده اقامت بيهوده مصارف كليه‌يه سبب اولمغله استانبوله عودت ايديله‌رك تنظيم مصالحه مقدر اولمديغى حالده تجهيز لوازمات حربيه ايله حركت دهاسهولتلى ومنفعتلى اوله‌جغى تذكر اولنمغله وعلمدار پاشا دخى بنده برابر كيدر وخاكپاى همايونه يوز سوررم ديمكله

اولوجهله حرکته قرار ویرلدی. فقط رسماً استیذان اولنورایسه طائفهٔ متغلبه‌نك جواز کوستره‌میه‌جکلری درکار اولدیغندن استیذاندن صرف نظر وبرقاچ کون مارین وعابرینك سیر و سفرلری منع اولنه‌رق استانبوله تقرب اولنمدقجه طویلامسنه اعتنا اولنمق صورتی اختیار اولندی . رئیس الاشقیا اولان قره دکز بوغازنی ناظری قباقجی مصطفی نك درجنك اول تدمیری ایچون برمقدارعسکر ایله خصکوی‌اعیانی ارسال وجماذی‌الاولینك اون طقوزنجی کونی ادرنه‌دن انتخاب اولنوب اعیان مومی الیه بغتة باغیٔ مرقومك روم ایلی فناری قلعه‌سنك خارجنده اولان خانه‌سنی باصوب قتل وقلعه یماقلری‌مطلع اولنجه‌یه قدر قلعه‌یی ضبط وتحصن ایلدیکی خبریله باغیٔ مرقومك سر مقطوعی اردوی همایونك چورلی مرحله‌سنه وصولی کونی وارد اولدی. قباقجینك قتلی استانبولده انواع کفتکویی موجب اولدیغی حالده اردوی همایونك علمدار پاشا ایله کلمکده اولدیغی ارکان سلطنتك معلومی اولدقده جماذی‌الاولینك یکرمی اوچنجی پازار کونی باب فتوا پناهیده عقد مجلس اولنه‌رق کیفیت میدانه قونلدی . وقعهٔ سابقه‌ده ذی مدخل اولنلرك جان باشلرینه صچرایوب بعضیلری مدافعه‌لرینی تدبیر وبعضیلری دخی قلعه قپولرینك سدیله دخوللرینه رخصت ویرلمامسنی تقریر ایدرلر ایکن قائممقام پاشا بوکون سلوری‌یه وصالی کونی استانبوله واصل اوله‌جقلرنی بیان ایلمکله ارتق تدابیر وتدارکاته میدان قالمدیغی تبین ایلدیکندن بالضروره بر معتاد طرف سلطانیدن دعوتجی ارسال اولندی . وبروجه ترتیب ماه مزبورك یکرمی بشنجی صالی کونی سلطان مصطفی خان حضرتلری سنجاغ شریفی استقبال ایچون انجیرلی چفتلکنه‌دك چیقوب مرتب الای ایله اردوی همایون استانبوله داخل وصدراعظم باب عالی‌یه قائد اولوب علمدار پاشا ولی افندی صحراسنده مرکوز اوردوکاهنده قرار ایلدی. ماه مذکورك یکرمی یدنجی کونی علمدار پاشانك اوچ بش بیك آدم ایله باب عالی‌یه کلمسنی‌متعاقب شیخ‌الاسلام عطاءاه افندی عزل وعرب‌زاده عارف افندی نصب اولنوب ایکی کون صکره روم ایلی واناطولی قاضیعسکرلری چاوش زاده شمس‌الدین افندی وحومی زاده محمود نورالدین افندی وانا طولی پایه‌سنی حائز مشهور خواجه منیب افندی نفی وابعاد ویکیچریلرك اشداء اشراسندن ایکی چورباجی اعدام قلندی .

متفقیندن علمدار پاشانك معیتنده بولنان رامز افندی سلطان مصطفی نك سنجاغ شریفی استقباله ورودنده بالتوقیف سرعت سیر ایله استانبوله کیدیلوب سلطان سلیمی اجلاس ایلمك صورتنی تذکر ایتمش اولدیغی حالده دیکرلری بونی تنسیب ایتمیوب

متغلبه‌نك طرد ودفعندن صكره سرای همایونده برمجلس عمومی عقدیله سلطان محمدرابع خلعی طرزنده تبدیل سلطنت اولنمسنه قرار ویرمشلردی. بناءً علیه شیخ الاسلام وصدورك عزل ونفی اولنملرینی متعاقب قپودان دریا سیدی علی پاشانك دخی عزلی طرف صدر اعظمیدن عرض ایتدیرلمش ایسه‌ده والده سلطان حمایه‌یه قیام ایلدیكندن صدر مشارالیه شدیلك بونك تأخیری لازم كلدیكنی وانتظام امور دولت حاصل اولمش ایدوكندن ارتق عودت ایلملری لزومنی علمدار پاشایه اشعار ایلدكده علمدار پاشا بهمه‌حال قپودانك عزلی مقتضی وبزم عودتمز انك حصولنه موقوفدر . دیو تند وتیز برجواب ارسال ایتمكله وصدر اعظم بعض قرائن حالیه‌دن سلطان سلیمی اجلاس نیتنده بولندقلرینی استدلال ایدوب بوایسه كندی‌منافع ومطالعه‌سنه مغایر بولنمغله كیفیتی مقربان‌سلطنته اشعار ورفیق وبهیج وتحسین افندیلرك قتللری خصوصنده طرف سلطنتدن ترخیص بیوریلور ایسه متفقینك ترتیب وتصورلری زائل وقلعه قپولرینك سدیله علمدار پاشانك دخی مدافعه‌سی قابل اوله‌جغنی تذكار ایتمش ایسه‌ده مقربان سلطنت متفقین طرفندن اوله‌جق كركی كبی اغفال قلنمش اولدیغندن صدر اعظمك اخطارینه اصلا وجود ویرمدیلر وبویله شیئك احتمالی یوقدر دیو جواب كوندردیلر رفیق وبهیج وتحسین افندیلر اشبو مخابرات خفیه‌یه مطلع اولدقلری آنده علمدار پاشا اردوسنده بولنان رامز افندی‌یه ابلاغ‌ماجری وبعدازین برلحظه توقف موجب‌وخامت‌اوله‌جغنی انها ایلملریله جماذی‌الآخره‌نك دردنجی پنجشنبه كونی علی‌السحر علمدار پاشا اون بیك قدر عسكر ایله حركت وباب عالی‌یه دهشتنمای مواصلت اولوب عرض اوطه‌سنده قهراً صدر اعظمدن مهر همایونی اخذ وچاوش باشی تحسین افندی‌یه تسلیم وصدر مشار الیهی قرق اللی سواری‌یه تسلیماً ولی افندی صحراسنده اولان اردوسنه ارسال ایلدكدن صكره شیخ‌الاسلام افندی ایله سائر اقتضا ایدن اركان دولتی جلب وجمع ایله سرای همایونه عزیمت ایلدی . سلطان مصطفی خان حضرتلری احواله واقف ولدقده اورته قپویی سد ایتدیروب سلطان سلیم وشهزاده سلطا محمودك اتلافنه امر ویرمش اولمغله باش چوقدار فتاح وخزینه كتخداسی ابه‌سلیم ومیراخور محمد وخزینه وكیلی نذیر وتبدیل خاصكیسی بغدادلی‌علی وبونلره تابع بش اون نفر بوستانجی حرم همایونه دخول ایله سلطان سلیمی شهید ایدرك سلطان محمود خان حضرتلرینه دخی هجوم ایتمشلر ایسه‌ده لالالری عنبر و حافظ عیسی آغالرك محافظه‌لریله سقف سرایه چیقوب تخلیص كریبان حیات ایلدیلر بعض سرای آغالرندن منقولدركه سلطان مصطفی خان چراغان كوشكنه بینش امر ایدوب كیتمك اوزره

ایکن علمدارك باب عالی‌یه ورودی استماع اولنمغله ترك اولنمش و اکر علمدار پاشانك کلسی یارم ساعت قدر تأخر ایتمش اولسه ایدی سلطان مصطفی سرایده بولنمیه‌جق وامر مطلوب سهولتله حاصل اوله‌جق ایمش نه چاره‌که مقدرات الٓهیه سلطان سلیم حضرتلرینك شهادتنه وبو سببله پك چوق قان دوکلسنه متعلق اولمسیله حکم قضا قرین امضا اولمشدر . علمدار پاشا باب‌السعاده‌یی آچدیرمغه چالشمقده ایکن سلطان سلیمك شهادتی متیقن وسلطان محموده سوء قصد وقوعی محسوس اولمغله اصدقای دولته بر درجه خشیت وملال استیلا ایلدیکه کمال حیرت ودهشتدن نه یاپه‌جقلرینی شاشرمشلر ایدی .

هله رامز افندینك اخطارات متجلدانه‌سی ایله آرتق سلطان محمودك صحت وسلامتنه حصر همت اولنوب زور بازو ایله باب‌السعاده آچدیرلدی ومشارالیه حضرتلری دخی بالای بامدن اینوب قوشخانه قپوسی جانبندن ظهور ایتمکله درحال تخت عثمانی‌یه اجلاس وبیعت عمومیه اتمام اولنوب علمدار پاشا مقام صدارته اعتلا ایلدی .

خاقان مغفور بیك‌یوز یتمش‌بش سنه‌سنده‌تولد وایکی‌یوز اوچ تاریخنده جلوس ایدوب یکرمی ایکیده مخلوع و اون درت آی مرورنده شهید اولمغله سن شریفلری قرق سکز ومدت سلطنتلری اون‌طقوز سنه‌یه قریبدر. شهادتلرینك ایرتسی جمعه‌کونی لاله‌لیده واقع پدرلری تربه‌سنه دفن اولندیلر قتلهٔ منفوره ایله بو مادهٔ مستهجنه‌ده قولاً وفعلاً ذی مدخل بولنان اوچیوزدن متجاوز اشخاص قتل و اعدام اولندیغی مثللو خونهٔ سلیم خانیدن قائممقام اسبق موسی‌پاشا وطیارپاشا منفالری اولان ازمیر وشمنیده شمشیر مجازات قنطرەسندن امرار اولندیلر ووقعهٔ خلعده آت‌میدانی جمعیتی ارکانندن اولان‌شیخ‌الاسلام اسبق عطاء‌الله افندی ایله قاضیعسکرلر نفی وتغریب و قپودانلق بارتبهٔ وزرات رامز افندی‌یه توجیه اولنه‌رق سلفی سیدی‌علی پاشا بروسه‌ده اقامت‌ایتمك اوزره‌تبعید اولندی .

صدر اعظمك هیبتی وسطوت سیاستی یکیچریلری سوت دوکمش کدی‌یه دوندروب باخصوص مذاکرهٔ احوال سفریه وتنظیم مهام دولت‌علیه ضمننده اناطولی والیسی قاضی پاشا و جبار زاده وقره عثمان زاده وسیروزی یوسف بك و سائر اعیانلر استانبوله جلب اولنمغله درسعادت صحرالری عساکر متنوعه ایله مالامال اولدیغندن ادارهٔ امور دولته تعرض وتعریض ایتمکه کیمسه‌نك زهره‌سی قالمدی . بناءً علیه قانون اساسی طرزنده بر اتفاقنامه یازلوب صدر اعظم وشیخ‌الاسلام و قپودان پاشا وقاضی پاشا وقاضیعسکرلر ورجال‌دولت ومذکورالاسم اعیانلر جانبندن تمهیر وطرف‌پادشاهیدن باخط‌همایون تصدیق بیورلدی وسکبان نامیله عساکر منتظمه یازمغه شروع اولندی .

بعده سنهٔ آتیه‌ده سفر مقتضی اولدیغی حالده عساکر کلیه ایله سفره کلمك شرطیله
اعیانلره رخصت ویرلدیکندن عودت ایتدیلر .
بو کره دخی یکیچریلرك کلیاً رفع والغاسی تنسیب اولنمش ایسه‌ده طرف پادشاهیدن
مساعده بیورلمدی . لکن بو عدم مساعده ایله سلطان سلیم مرحومك جسارتسزلکی
بیننده فرق کلی واردر . زیرا سلطان سلیم زماننده اون اون بشبیك نظام جدید میدانه
کلمشیدی . بو دفعه ایسه هنوز عساکر منتظمه تدارکنه تشبث اولنوب باخصوص آستانهٔ
علیه صدر اعظمك سکز اون بیك قدر قیرجه‌لی عسکریله مملو اولدیغندن ای فنا ینه دولت
عسکری اولان یکیچریلرك محو وازاله‌سی حالنده مرکز سلطنت بتون بتون صدر مشار الیهك
عسکری النده قالمق لازم کلوب بو ایسه موافق قانون عقل وسیاست دکل ایدی . حتی سند
اتفاق حضور همایونه عرض اولندقده سلطان محمود خان حضرتلری خواجه‌لری اولان
شهر امینی ابراهیم افندی و باش چوقدار عمر اغا ایله لدی الاستشاره بو شرائط استقلال
سلطنتی مخل اولدیغی میدانده ایسه‌ده شمدیکی حالده تصدیق اولنمامسی ممکن اوله‌میه‌جغندن
ایلروده الغا وامحا اولنمق لازمهٔ ذمت سلطنتندر دیدکلری وسلطان محمود خان حضرتلری
دخی بو نیت ایله خط تصدیق کشیده بیوردقلری منقولدر .

وقعهٔ علمدار پاشا

صدراعظم استانبولك احوالنه غیرواقف ومدیرامور اولانلر یکیچریلرك کلیاً مغلوبیتنه
معتقد اوله‌رق صدر مشارالیهی اطرافدن تقدیم اولنان جواری ایله ذوق وشوقه مبتلا
وکندولری دخی تکمیل دارات واحتشامه اعتنا ایدوب حزم واحتیاطی فراموش وروم
ایلی عسکرینی خانلره ووکلا قوناقلرینه تفریق وتقسیم ایله عروس غفلتی دراغوش ایلدکلرینه
مبنی منتظر وقت فرصت اولان صنادید یکیچریان هیولای فتنه‌یه صورت ویردیلر ورمضان
شریفك یکرمی یدنجی صالی کیجه‌سی امساك وقتلرنده بغتةً باب عالی‌یه مهاجمه نمای ورود
اوله‌رق القای آتش ایلدیلر ایش بو درجه‌یه کلنجه‌یه قدر ارکان دولت خبر آله‌مامش
وحین اقتضاده عسکرك تجمعی ایچون اعیانلره تعلیمات وبعض علایم کبی شیلر اعطا وترتیب
اولنمامش ایدوکندن صدر مشارالیه دائرهٔ صدارتده بولنان توابعیله مدافعه‌یه قیام ایلدی
ایسه‌ده امداده دسترس اولنه‌مامسیله وآتش هولناك باعث تفرقهٔ جمعیت اولمغله بالضروره
برمخزنه کیروب تحصن وهجوم ایدنلره قورشون آتمغه اغاز ایلدی . سکز طقوز ساعت
قدر بو حال دوام ایلدکدن صکره یکیچریلر مخزنك قبه‌سنی دلمکه شروع ایلدکلرندن

صدر مشار اليه ياننده بولنان جبخانه‌یه آتش ویرمکله قبه‌ده و جوارده اولان ایکی اوچیوز قدر شقی پاره‌هوا وکندوسی دخی عازم دار عقبا اولدی .

اشقیانك برطاقمی بونکله مشغول ایکن برطاقمی دخی رئیس غالب افندینك قوناغنه کیدوب مسافر بولنان اللی التمش قدر روم ایلی عسکرینی طلب ایتملریله افندئ مشار الیه بلامخالفت تسلیم ایلدی . اشقیا دخی بزم خصومتمز وزیر اعظمك ذاتنه منحصر وانك ایشی ایسه تمام اولدیغندن سزه برکونه ضررمز یوقدر دیوب واوکلرینه آدم قاتوب قلعه قپوسندن اخراج وخانلرده وسائر یرلرده بولنانلری دخی بووجهله طرد ودفع ایلدیلر .
وزیر کتخداسی رفیق افندینك قوناغنه کلنلره خاصکوی اعیانی اولوب نفراتیله برابر اوراده مسافر بولنان سلیمان اغانك رأی و تنسیبی اوزره دانهٔ تفنك ایله جواب ویرلمکله آنلر دخی جنکه ابتدار وبالآخره برچرخه طوپی کتوروب انك صدمه‌سیله قوناغك قپوسنی رخنه‌دار ایلدکلرندن افندئ مشارالیه لاجل الاستیمان بنك طاشنه ایندکده اوزرینه هجوم ایله پاره پاره ایلدیلر جهادیه ناظری بهیج افندی اختفا ایدوب دفتردار تحسین افندی مختفی اولدیغی محلده طوتلمش اولدیغندن آنی دخی پاره‌لیوب درجنك اول کشتهٔ تیغ شقاوت اولان یکیچری اغاسنك اغا قپوسنده اولان نعشی یاننه القا ایلدیلر . اولوقتی مدرك اولان بعض ارباب وقوفدن استماع اولندیغنه کوره غالب افندی‌یه عدم تعرضك سببی بوایمشکه رمضان شریفده رفیق وبهیج وتحسین افندیلر آیاصوفیه وسائر جوامعده اجتماع ایتدکجه تصحیح امور دولتی مذاکره ایدرلر وغالب افندی آنلره قارشمیوب قرائت قرآن کریم ایله مشغول اولور ایمش . یکیچریلرك جاسوسلری بونلرك احوالنه مد نظر دقت واستراق اقواللرینه حوالهٔ سامعهٔ ملعنت ایده‌کلدکلرندن غالب افندینك بوحالی باعث سلامتی اولمشدر . قپودان رامز پاشا ظهور فتنه‌یه واقف اولدقده کویا سلوری وادرنه طرفلرندن یکیچریلره امداد کله‌جکی جملهٔ تحقیقاتندن اولمق حسبیله آنلری مدافعه ایچون ادرنه قپوسی طرفلرینه برفرقهٔ عسکریه کوندروب کندوسی ترسانه‌ده آرام وبویله بیهوده برمطالعه وتدبیر ایله افاتهٔ وقت ایلدی .

وقعهٔ هولناك منظور پادشاهی اولدقده عساکر منتظمه سرعسکری قاضی پاشا وقپودان رامز پاشا وجرخه‌جی علی پاشا واسکدارده مقیم قپودان اسبق صالح پاشا وسلیمیه قشلاسنده بولنان عساکر منتظمه‌دن اوج درت بیك عسکری سرای همایونه جلب ونتیجهٔ مصلحته انتظار اولنوب فتنهٔ باغیه ایسه وکلایی افنا ایتدکدنصکره سرای همایونه هجوم ایتملریله جیوش منتظمه سرکرده‌سی اولان سلیمان اغا ساعت طقوز راده‌لرنده ایکی اوچ بیك قدر

عسکر ایله خروج واشقیایی قهر وتنکیل ایدرك چنبرلی طاشـه قدر کلوب اورادن باب عالی طریقیله صغوق چشمه قپوسندن سرای همایونه دخول ایلدی وفرونلرده بوله‌بیلدیکی اتمك وسمید وچورك مثللو مأکولاتی آلوب کتوردی . سلیمان اغانك بو سیر وسفری ایکی ساعت اول واقع اولسه و رامز پاشا کبی دهاة عصردن بولنان برذات تدابیر بیهوده ایله امرار وقت ایتمیوب باب‌عالی‌یه امداد ایلسه صدرمشار الیهك تخلیصی ممکناتدن‌اولمسنه نظراً عن‌قصدٍ اغماض‌اولندیغی تحت‌شبهه‌ده در حتی سرای همایون ارکانینك وقعه‌دن اول خبردار ایدوکلری بعض قرائن ایله استدلال اولنمشدر .

سلطان مصطفانك تکرار سلطنتی زبانزد اشقیا و سرای‌همایونه هجوملری دخی بونی مؤید اولدیغندن چهارشنبه کیجه‌سی شربت شهادت اشراب اولندی . پادشاه مشارالیه غایت ساده‌دل ومیوهٔ نارسیدهٔ سلطنتی اله کچورمك ایچون ایقاظ فتنه‌یه متجاسر اولوب دولت علیه‌نك انواع فلاکت وضایعاتنه سبب اولمسیله برابر هم سلطان سلیمك وهمده کندوسنك اتلافنه بادی اولدی . بیك یوز طقسان اوچ سنه‌سنده متولد وایکی‌یوز یکرمی ایکی‌سنه‌سنده جالس‌اورنك عثمانی اولوب اون‌درت ماه مرورنده مخلوع واوچ آی‌یکرمی کون‌صکره شهیداولمشدر. اختلالك ختام بولدیغی جمعه کیجه‌سی پدرلری یاننه‌دفن‌اولنمشدر.

فرداسی چهارشنبه کونی فتنهٔ باغیه ینه سرای همایونه مهاجمه نمای ورود اولدیغندن سالف‌الذکر سلیمان اغا اوچ درت بیك عسکر ایله اخراج وخونریزانه جنکه شروع اولنمغله درت بش بیك قدر شقی رهرو وادئ عدم اولوب دونمای همایوندن دخی مجمع امرای یکیچریان اولان اغا قپوسنه کله انداختنه مباشرت قلنه‌جغنه مبنی طائفهٔ باغیه‌نك بنیان ثباتلری متزلزل اوله‌رق اقدمجه اغا قپوسنه احضار ایلدکلری قاضیعسکرلری عفو جرایم رجاسیله حضور همایونه کوندردیلر و فیما بعد مرکز اطاعتده قائم اولمق شرطیله عفو پادشاهی ارزان بیوریلوب طوپ وتفنك منقطع اولدی . بو وجهله ایش بیتدی ظن اولنور ایکن ایرتسی پنجشنبه کونی صنادیدیکیچریاندن قاندیره‌لی نامنده برکشتنی علی‌الصباح غلطه طرفلرنده علم افراز طغیان اولوب خوف قهر سلطانی ایله دونکی کون هر بری بریرده اختفا ایدن اشقیا اجتماع ایدرك درحال طوپخانه و ترسانه‌یی ضبط و طوپخانه‌نك قوزغانلرینی میدان لحمه ایصال ایتمکله آتش فتنه یکی باشدن علو افشان اولدی. ایکی کوندنبرو وقوعبولان مقاتلاتده مومی الیه سلیمان اغا وبعض ضابطان و التی یوز قدر سکبان مقتول اولوب اشقیا ایسه سرای همایونك صولرینی کسمك و آیاصوفیه مناره‌لرندن درون سرایه قورشون آتمق درجه‌لرنده ادبسزلکه جرأت ایتملریله و سبکمغزان اهالی جانبندن قولاً

وفعلاً طائفهٔ باغیه‌یه معاونت وحتی سرای پادشاهی آشجی وقپوجیلری مثللو بعض خائنلر بیله عساکر منتظمه‌یه اظهار خصومت ایتمکده بولنملریله آرتق امید غلبه برطرف اولدیغندن قاضی‌پاشا و رامز پاشا وترسانه‌امینی موره‌لی علی‌افندی فراره مجبور اولدیلر بعده چرخه‌جه علی پاشا وقاضیعسکرلر مجمع اشقیایه کوندریلوب طول ودراز محاوراتدن صکره سکبان اوجاغی لغو اولنمق اوزره‌سدباب فتنه اولندی وایرتسی جمعه کونی یکیچریلرسلیمیه ولوند چفتلکی قشله‌لرینی احراق واللرینه کچن عساکر منتظمه ضابطان ونفراتنی اعدام وافنا ایله تمیم شقاق ایلدیلر .

اشقیانك طعن انداز اوله کلدکلری شیخ‌الاسلام عرب زاده افندی عیدشریفك اوچنجی کونی عزل‌ودری‌زاده عبداه افندی نصب‌اولنوب بدایت وقعه‌ده چاوش‌باشیلقدن قائممقاملغه انتخاب اولنان محسن پاشا دخی صدرصدارته اعتلا ایلدی رؤسای اشقیادن قاندیره‌لی محمد چکدیر کوندروب بروسه‌ده اقامته مأمور اولان قپودان سابق سیدی علی پاشانی کتورتمش اولمسیله طلب اشقیا ایله مقام قپودانی‌یه اصعاد اولندی قاضی‌پاشا مملکتی اولان علائیه‌یه واصل اولمش ایسه‌ده یکیچریلرك ابرام والحاحلریله صادر اولان فرمانلر موجبنجه تکه‌لی‌اوغلی محمداغا هجوم ایدوب سلخ سنهٔ مزبوره‌ده اعدام ایلدی بهیج‌افندی وموره‌لی علی‌افندی دخی دانه‌دام فریب ایله میدانه چیقاریلوب سنهٔ آتیه اوائلنده ازاله اولندیلر رامز پاشا روسجغه مواصلت ایدوب لکن سالف‌الذکر قاندیره‌لی محمده میرمیرانلق توجیهیله تعقیبنه کوندرلمش وسلستره والیسی خسروپاشادخی روسجق‌اوزرینه مأمور ایدلمش اولدیغندن بالضروره قارشویه کچوب روسیه‌لولره‌التجا ایلدی ودرت‌بش‌سنه اورالرده آرام ایلدکدنصکره بعد المصالحه بلغراد محافظلغی‌نامیله اغفال وجلب اولنه‌رق یرکویده اعدام قلندی .

انکلتره ایله تجدید مصالحه اولندیغی

دولت علیه فرانسه خاطری ایچون روسیه‌یه وانکلتره‌لولر روسیه خاطری‌ایچون‌دولت علیه‌یه اعلان‌حرب‌ایتمش اولدقلری حالده فرانسه وروسیه دولتلری عقدمصالحه وتنظیم اتفاق‌ایتمش اولدقلرندن سلطنت سنیه‌ایله انکلتره‌لودخی تجدید مصالحه‌یه عرض‌خواهش ایتدکلری جهتله بامخابره طرف دولت‌علیه‌دن مرخص‌تعین‌اولنان وحیدافندی‌ایله‌انکلتره مرخصلری چناق‌قلعه‌سنده اجتماع ایتمشلرایدی.افندیٔ مشارالیه اصحاب‌درایت ومکانتدن برذات اولمغله بك کوزل برمعاهده عقد وتنظیم ایتمکله سلطنت سنیه‌یی برغائلهٔ هائله‌دن تخلیص ایلدی معاهدهٔ مذکوره ایکی یوز یکرمی سنه‌سی ذی‌القعده‌سنك اون طقوزی

تاریخیله مورخ ومحافظهٔ حقوق دولت‌علیه‌یی متضمن اولوب عهدنامه مجموعه‌سنده مسطور اولمغله عیناً درجنه تصدی اولنمدی

تجدد سفر روسیه

سلطان‌سلیم مرحومی درلودرلو مواعید دلفریب ایله اغفال ایدرك روسیه‌لویه اعلان حرب درجه‌سنه قدر کتورمش اولان فرانسه ایمپراطوری بوناپارته یتلسیتده روسیه ایمپراطوریله عقدمصافات ایلدکده دولت‌علیه‌نك دخی روسیه‌لوایله متارکه ومتعاقباً معاهده ایتلرینی شرط ایلدیکنه مبنی روسیه‌نك ضبطنه کچمش اولان قلاع وممالك دولت علیه وبوزجه اطه محاربه‌سنده ضبط اولنان قالیون عقب متارکه‌ده جانب سلطنت سنیه‌یه تسلیم قلنمق شرائط اساسیه‌سی ایله ایکی یوز یکرمی اوچ سنه‌سی جماذی‌الاخره‌سنك یکرمنجی کونی عقد متارکه قلنمش ومذاکرهٔ مواد صلحیه پارسده اجرا اولنمق اوزره اوراده بولنسان دولت علیه سفیری محب افندی‌یه مرخصلق فرمانی کوندرلمشیدی . مؤخراً روسیه وفرانسه ایمپراطورلری ارفورتده ملاقات ایدرك بینلرنده منعقد اولان مصالحه مرتبهٔ اتفاقه ایصال اولنمغله وباخصوص فرانسه ایمپراطوری سلطان سلیمك خلعیله دولت علیه‌نك برخیلی وقتدنبرو چالیشدیغی تنظیمات عسکریه وملکیه‌سی برآنده محو وهبا اولدیغنی مشاهده ایله اصلاح احوال دولتدن بالکلیه مأیوس اولمغله ممالك دولت علیه‌نك تقسیمی مذاکره‌سیله مسقوولرك حریص ومنهمك اولدقلری نقطه‌دن ارائهٔ دانهٔ فریب ایدرك روسیه ایمپراطورینك شهباز فؤادینی شکار ایلدی . لکن بوصورت یکده قولای اولمیه‌جغندن بشقه استانبولك مسقولو النه کچمسی بروجهله تجویز اولنور موادد ن اولمدیغندن نهایت شمدیلك افلاق وبغدانك تملکیله روسیه ایمپراطورینی ارضا ایده‌بیلدی. بناءً علیه مذاکرهٔ صلحیه‌یه مباشرت اولنمق ایچون محب افندی طرفندن فرانسه‌خارجیه نظارتنه افاده واستعجال اولندقجه کاه پترسبورغدن ایلچی کله‌جك دنیلوب وکاه سلطان سلیمك شهادتندن ناشی عرض انفعال ایدیلوب بویله‌جه برخیلی زمان امرار اولندقدن صکره بالآخره مسقولولر افلاق وبغدانی ترك ایتمیور ومقدما عقد اولنان متارکه‌شروطنه روسیه ایمپراطورینك مساعده‌سی استحصال اولنه‌میور دیه‌رك وتوسطدن دخی اعراض ایدیله‌رك عادتا محب افندی‌یی استثقال ایلدیلر بوحالك ظهورنده آرتق دولت علیه‌نك طوغریدن طوغری‌یه مسقولو ایله مخابره ایتمسی لازم کلمکله علمدار مصطفی‌پاشا صدارتنده بکرشده بولنسان روسیه فلد مارشالنه مکتوب یازیلوب جواب موافق النديغندن بعدالوقعه رئیس غالب افندی وحرمین پایه‌لولرندن محمد رضا افندی وبکلکچی

عزت بك مرخصی اول وثانی وثالث انتخاب اولنوب يکرمی اوچ سنه‌سی شوالنده
اعزام قلنديلر غرائبدندر که فرانسه ايمپراطوری سلطنت سنيه‌يی روسيه وانکلتره کبی
ايکی دولت عظيمه ايله بوزشديردقدنصکره اورته‌ده براقيويرمش وبو کره دخی واقع اولان
بيوفالغی دولت عليه‌يه داغ بربالای داغ اولمشيکن ايکی سنه‌يه وارمقسزين روسيه وفرانسه دولتلری
بينده اولان مصافت واتفاق مبدل خصومت وشقاق اولمقله بوناپارته دولت عليه‌يی يکی باشدن
اغفاله چالشدی ايسه‌ده دولت عليه اوچنجی دفعه اوله‌رق الدانمقدن اجتناب وکندوسندن
اوکرنديکی لسان ديپلوماسی ايله کچشديروب نهايت روسيه‌لو ايله فرانسه‌لونك کرما کرم حرب
وقتال اولديغی اوانده مسقولر ايله عقدمصالحه ايلمشدر حتی بعض فرانسز تاريخلری بوناپارتك
خطيئاتنی تعداد ايتدکلری صرده‌ده دولت عليه‌يی نظر اتفاقدن براقمسی سببيله مسقولولر
فرانسزلرك هجومنی مشاهده ايتدکلرندن درحال سلطنت سنيه ايله عقدمصالحه ايدرك طونه
سواحلنده بولنان يوزاللی بيکه قريب عسکرلرينی جلب وفرانسه عليهنده اعماله مقتدر
اولديلر ديو بوناپارته‌يه طعن انداز اولمشلردر. علمدار پاشا وقعه‌سنده صدراعظم نصب اولنان
محسن پاشانك عدم اقتدارندن وسيدی علی پاشانك زوربالر التزاميله قپودانلق مقامنه اصعاد
قلنمش اولمسندن ناشی يکرمی اوچ سنه‌سی ذی القعده‌سنك اونجی کونی محسن پاشا ويکرمی
درت سنه‌سی صفرينك دردنجی کونی سيدی علی پاشا عزل اولنوب مهر صدارت حلب
واليسی صدراسبق يوسف پاشايه ارسال وچرخه‌جی علی پاشا قائممقاملق ومؤخراً قپودانلق
ايله اجلال قلندی وصدر جديد دخی ربيع الاولك طقوزنجی کونی درسعادته واصل اولدی
اسماعيل ويرکوی وابرائيل قلعه‌لرينه هجوم ايدن مسقوفرقه‌لری مدافعه اولنمقده ايسه‌ده
دشمنك طونه‌نك بوطرفنه کچمك صددنده اولديغی محقق اولمغله صدراعظم سردارا کرم
نصب اولنه‌رق سنجاق شريفی مستصحباً موقع حربه عزيمتی قرار کير اولديغندن يکرمی
درت سنه‌سی جمادی الاولی‌سنده قاعدهٔ قديمهٔ دولت عليه وجهله صدرمشاراليه اردوی همايونله
حرکت وشمنی‌يه مواصلت ايلدی .

يکرمی درت سنه‌سی محارباتی

روسيه‌لينك بيوك اردوسی دوبريجه‌يه کچدکدن صکره ايکی‌يه منقسم اولوب برفرقه‌سی
وارنه وديکر فرقه‌سی شمنيده بولنان اردوی همايون اوزرينه صولت ايلدی ويك فدا کارانه
جنکه کيرشدی عساکر اسلاميه دخی امر مدافعه‌ده دليرانه حرکت وتدمير دشمنده ابراز

شجاعت ایتلریله مسبوق اولو خیلیجه تلفاته دوچار اولدقلرینی مشاهده و برایشه مقتدر اوله میه جقلرینی
استدلال ایدرك عودته مضطر اولدقلری مثللو دونمای همایونك وارنه یه وصولی جهتله
اوراده بولنان دشمن فرقه لری دخی کاینبغی تضییق اولندیغندن انلر دخی رجعت قهقری یه
مجبور اولدیلر بناءً علیه اردوی همایون روسجغه سوق اولنوب یرکویه کچمك و بکرشه
طوغری حرکتله طونه نك بوطرفنده بولنان دشمنی عودته اجبار ایتمك خصوصنه قرار
ویرلمشیکن طونه سرعسکری خسرو پاشا رصوانده بر فرقه روسیه عسکریله محاربه ایدرك
منهزم اولمغله ومسقوبیوك قومندانی کافۀ جیوش متفرقه سنی جمع ایدرك التمشبیك قدر
عسکرایله سلستره یی محاصره ایتمکله بالضروره بکرش اوزرینه مصمم اولان حرکت ترك
و شجعان غزاتدن پهلوان ابراهیم اغا و بوشناق اغا وفوج فوج کلمکده اولان دره بکلری
واعیانلر سلستره طرفنه اعزام اولنوب وصدراعظم دخی اردوی همایونی روسچقده
براغوب عساکر منتخبه ایله بالذات عازم سمت غزا اولدی .

روسیه لولر سلستره پیشکاهنده انشا ایلدکلری استحکاملرنده جزئی عسکر تدارك ایدوك
قوۀ کلیه ایله سلستره نك ایکی ساعت بعدنده جنود اسلامیه یی قارشولدیلر و رمضان شریفك
اون بشنجی کونی حربه مباشرت اولندی سکز طقوز ساعت آتش جنك وقتال کرما کرم
اشتعال واحتشامه قریب تپه دلنلی علی پاشازاده مختار پاشانك ارنبوددلاورلریله امداده یتشمسی
دشمنك باعث انهزامی اولوب سالف الذکر استحکاماتده دخی پایدار اوله میه رق دوبریجه یه
طوغری فرار ایلدیلر بو محاربه ده اون بیکدن متجاوز روسیه لولر تلف اولدیغی مرتبۀ
تحققه واصل اولمشدر . بعده صدراعظم سلستره صحراسنه اردو قوروب مشارالیه پهلوان
ابراهیم اغایه وزارت توجیه وسائر غزات موحدینی عطایای مناسبه ایله تلطیف ایلدی .
روسیه لولر پاره لولرینی ومهمات وآغرلقلرینی وعسکرلرینك چوغنی قلاص طرفنه کچیروب
بروده برقاچ استحکام ایچنده برمقدار عسکر براغوب حال تدافعی یه کیرمش اولدقلرندن
وموسم شتا دخی دخول ایلدیکندن صدراعظم شوال ایچنده واقع قاسمك اون التیسنده
اردوی همایونی مشتای شمنی یه ایصال ایلدی .

بوسنه طونه نك بروجهتنده اکرچه خیلیجه موفقیت ظهوره کلدی لکن التی یدی
آیدنبرو محصور اولان اسماعیل وابرائیل قلعه لرینه معاونته امکان بولنه مامش اولدیغندن
مذکور قلعه لرك کرفتار آیادیٔ اعدا اولدیغی خبری اردوی همایونك مشتایه دخولندنصکره جه
واصل اولمغله موجب تزاید اکدار وآلام اولدی .

ارضروم والیسی وشرق سرعسکری اولان فرهاد پاشا وطربزون والیسی وچرکستان

سواحلی سرعسکری شریف پاشا وچلدیر والیسی سلیم پاشا اولحوالی خاندان قدیملرندن وذاتاً یکدیکریله منافس اولدقلرندن هنکام سفرده اولسون اتحادایلملری فریضهٔ ذمتلری ایکن بالعکس تشدید خصومت ایلملریله بونلرك اتفاقسزلغی اولحوالیده برایش کوریله‌مامسنی وفاش قلعه‌سنك روسیه‌لو النه‌کچمسنی موجب اولمغله جمله‌سی عزل وتنکیل اولنوب سنهٔ آتیه ایچون شمدیدن ولاة وعسکر ترتیبنه مباشرت اولندی .

یکرمی بش سنه‌سی وقوعات حربیه‌سی

یوقاریده بیان اولندیغی اوزره روسیه وفرانسه ایمپراطورلری بیننده عقد اولنسان مقاوله‌نامه حکمنجه دولت علیه‌یی افلاق وبغدان قطعه‌لرینی ترکه اجبار ایتمك ایچون مسقولولر کمال کرمی وشدتله جنکه مباشرت ایدوب اکرچه اسماعیل وابرائیل قلعه‌لرینی ضبط ایده‌بیلمشلرایسه‌ده شمنی وسلستره محاربه‌لرنده منهزم اولدقلرندن وسلطنت سنیه بلافتور مدافعه‌یه دوام ایتمکده بولندیغندن ایکی یوز یکرمی بش سنه‌سی اول بهارنده روسیه‌لو تکرار تدارکات جسیمه ایله دوبریجه‌ده اجتماع ایدوب وارنه وسلستره وشمنی وینکیبولی اوزرلرینه درت قول عسکر ترتیب ایدرك هجوم واقتحامه مبادرت ایلدیلر وارنه‌یی محاصره ایدن فرقه دونمای همایونك اورایه وصولیله عودته مجبور وشمنی اوزرینه کلان فلدمارشال اردوسی دخی بش اون کون محاربه ایتدکدنصکره تلفات کلیه‌یه کرفتار اوله‌رق رجعته مضطر اولدی ایسه‌ده دوبریجه جوارلرنده بولنان بابا پاشا وجرخه‌جی سروری پاشا وقوشانجه خلیل پاشا مفرزه‌لرینه غلبه ایدوب باباپاشا ایله سروری پاشایی اسیر وخلیل پاشایی شهید ایلدیلر وبالآخره سلستره وروسجق قلعه‌لرینی ضبطه ظفریاب اولدیلر نیکبولی اوزرینه سوق ایلدکلری فرقه اوجهتدن بالقانلره طوغری ایلرولمك وممکن اولورسه تجاوز ایدرك دولت علیه‌یی تهدید ایتمك مقصدینه مبنی اولوب کرچه لوفچه‌یه‌قدر تسخیر ایتمشلر ایسه‌ده مدافعات شدیده ثمره‌سیله اضمحلال درجه‌لرینه قریب تلفاته کرفتار اولدقلرندن لوفچه‌ده پایدار اوله‌میوب طونه ساحلنه عودته مجبور اولدیلر بوسنه‌نك ایام صیفی محاربات مذکوره ایله مرور ایدوب انجق روسیه‌لولر اللی بیکدن متجاوز عساکر معلمه ضایع ایتملریله قوتلری خیلیجه تدنی ایلدی .

صدارت لاز احمد پاشا

صدراعظم یوسف ضیاپاشا عصر سلیم خانیده نظام جدید مرتبلرندن اولمغله یکیچریلرك

منفوری اولوب کندوسی دخی بونی اندیشه ایدینه‌رك بغاة یکیچریانك تلطیف واستمالتلرینه مکب وساعی وبوجهتله اردوی همایونده طائفهٔ مرقومه‌نك متجاسر اولدقلری سیئاته اغماض عین ایله تربیه‌لرندن متحاشی اولمق تهمتیله عزل وتبدیلی نزد پادشاهیده قرارگیر اولمش واولوقتی ادراك ایدن بعض ارباب وقوفدن استماع اولندیغنه کوره تزیید وقع وحیثیتی ضمننده خانلق پایه‌سی طلبنه متجاسر اولمسی اغبرار طبع ملوکانه‌یی استلزام ایلمش ایدوکنه مبنی ایکی یوز یکرمی التی سنه‌سی ربیع الاولنده عزلی واقع اولدی ومقام صدارته علمدار پاشا چاشنیسنده ارباب حرب وضربدن بریسی آرانلدیغندن ابرائیل ناظری لازاحمداغا بومثللولرك مرججی کورنمکله خدمت صدارت وسرداری محول عهدهٔ اشتهاری قلندی یوسف ضیاپاشا صاحب معارف وفن تاریخه واقف برذات اولدیغی حالده خانلق پایه‌سی طلبی کبی معناسز وطبع ملوکه کران کله‌جکی شبهه‌سز اولان برشیئه تصدیسی عقله ناملایم ایسه‌ده پك زیاده زیب وزینته ودارات وحشمته مائل اولمسنه نظراً بلکه بویله برامر نامعقوله جرأت ایتمشدر چونکه صدر مشارالیه اردوی همایون ایله داودپاشا صحراسنده اقامت اوزره بولندیغی حالده شیخ الاسلام دری زاده عبدالله افندی مکتوبجیسنی استفسار خاطر ضمننده ارسال ایلدکده لوازم تکریماتی بعدالایفا خزینه‌دارینی چاغروب مکتوبجی افندی اوغلمزه دائرهٔ خیامزی سیر ایتدیردیو امر ایتمکله اوطاغ وتیاق چادرلری تماشا اولنور ایکن بریسینك کمش آویزه‌سی ناقص اولدیغندن خزینه‌دار اغا بورایه مقتضی اولان آویزه‌در دست اعمالدر دیدکدنصکره لاجل التنفس خزینه‌دار اغانك چادرینه واردیغی متعاقب قیومجی باشی‌یه عتاب وآل عثمان اردوسنك برهفته‌دنبرو تأخر عزیمتنه سبب اولدیغی بیان ایله آویزه‌نك سرعت تنظیمنی تنبیه ایلمش اولدیغنی مکتوبجیٔ مومی الیهك اوغلی موالیدن عزیز افندی مرحوم نقل ایدر ایدی .

یکرمی التی سنه‌سی محارباتی

اول بهارك حلولیله عساکر عثمانیه فوج فوج اردوی همایونه وارد اولمقده اولدیغندن صدر جدید روسجغك استردادینی تصمیم ایدرك ایکی یوز یکرمی التی سنه‌سی جمادی الاخره‌سنك التنجی کونی شمنیدن حرکت وروسجق اوزرینه صولت ایلدی .

مسقولولرك مدافعه قصدیله کوندردکاری قوهٔ مفرزه منهزم اولمغله وروسیه دولتیله فرانسه دولتی بیننده محاربه‌وقوعی مرتبهٔ تحققه وصول بولمغله مسقولولر(له) حدودینه عساکر

کلیه سوقنه مجبور و بو جهتله کچن سنه طونه سواحلنده واقع اولان ضایعات کلیهٔ عسکریه لرینی اکماله غیر مقتدر ایدوکلرینه مبنی هجوم اسلامیانه تاب آور مقاومت اوله میوب ماه مزبورك اون سکزنجی کونی روسجقی ترك ایلدکلرندن جیوش موحدین قلعه یه داخل اولدی .

اشبو روسجق مظفریتی اوزرینه سلستره و دوبریجه طرفلرنده بولنان مسقوفرقه لرینك طرد و تنکیلی متصور ایسه ده طرف همایوندن طونه نك قارشو طرفنه کچلمسی و بکرشه طوغری حرکت اولنمسی امر بیورلدیغندن ودین والیسی ادریس پاشا و سیروزی اسماعیل بك قلفاته امرار اولنوب صدر اعظم دخی اون بیك قدر منتخب عسکر ایله خلال رمضانده یرکوی جانبنه مرور ایلدی . روسیه لولر ایکی ساعت قدر کیرویه چکیلوب استحکام آلتنه کیردیکی مثللو صدر اعظم دخی استحکام انشاسیله مشغول اولدی . بعض ارکان دولت مادام که طونه عبور اولنمشدر باری بلا توقف ایلرویه کیدیلور ایسه خصمك ضعف حالی مشهود اولمسیله بلکه برایش کوریلور دیو صدر مشار الیهی تشجیع ایلدیلر ایسه ده کارکیر اولمدی . رمضانك اواخرنده روسیه لولر روسجغك برقاچ ساعت آشاغیسندن اوچ بش بیك عسکر امرار و روسجق خارجنده بولنان تپه دلنلی زاده ولی پاشا اردوسنی باصوب تارومار ایلکله وزیر کتخداسی غالب افندی ایله برابر قالان کتبه و خدمه و اصناف مثللو درندی جمعیت بر برینی باصه رق درون قلعه یه جان آتدیلر . روسیه لولر دخی محاصره صورتنده ساحللری احاطه ایلمکله صدر اعظم اردوسی مبتلای اضطراب اولدی . زیرا ذخایر و مهماتلری منقطع اولدقدن بشقه پك احتیاطسز کچلمش و حتی لزومی مقدار مراکب بحریه بیله استحضار قلنمامش ایدی . صدر مشار الیه هزار مشقتله روسجغه عودت ایده بیلوب قسم اعظمی حال محبوسیتده قالدیلر . بو اوانده ایسه فرانسه ایمپراطوری بوناپارت روسیه ممالکنه هجوم ایتمك اوزره اولدیغندن روسیه لیلر عقد صالحه خواهشکر اولملریله بالمخابره وزیر کتخداسی غالب افندی مذاکرهٔ صلحیه ضمننده بکرشه کوندرلدی . آنجق مسقولولر عساکر اسلامیه نك عودتنه رخصت ویرمیوب فقط ذخیره اعطا ایدرلردی . بو حال ایله براز زمان دها مرور و موسم شتا حلول ایدوب چادرلرده آرام ممکن اولمدیغندن مسقولولر عساکر اسلامیه نك سلاحلرینی آلوب مسافرةً افلاق کویلرینه تقسیم ایلدیلر .

مصالحهٔ روسیه

بوندن اول وقوعبولان مکالمه لرده مسقولولر افلاق و بغدان ممالکنی و فاش نهرینه قدر چرکستانی تماماً طلب ایده کلدکلرندن بشقه صربلولره دخی بیوك امتیازلر ایسترلردی .

شمدی ایسه فرانسه‌لو ایله منتهی حرب اولدقلرندن هر نصل اولور ایسه دولت علیه ایله عقدصلحه مجبور ایدوکلرینه مبنی پروت نهرندن حدود قطع اولنه‌رق خوتین وبندروکیلی وآق کرمان واسماعیل قلعه‌لرینك تملکیله اکتفا وصربلولری دولت علیه‌نك آغوش مرحمت وعاطفتنه تسلیم ایلدیلر. روش حاله باقیلنجه اکرهزیمت مزبوره واقع اولمیوب دولت علیه اظهار ثبات ایده‌بیلسه حدود سابقه اوزره عقدصلح میسر اوله‌جغی امید اولنور ایدی. اولبابده بکرش عهد نامه‌سی نامیله مشتهر اولان وایکی یوز یکرمی یدی سنه‌سی جماذی الآخره غره‌سی تاریخیله مورخ بولنان صلحنامه رساله عهدیه‌ده مندرجدر.

احوال صرب

ویانه انهزامندن صکره نمچه‌لولر بلغراد ونیشه قدر تجاوز واستیلا ایلدکلری هنکامده صرب رعایاسی تحصیل استقلال سوداسنه دوشوب علم افرازعصیان اولمشلر ایسه ده بیك یوز ایکی تاریخنده کوپریلی زاده صدر شهید فاضل مصطفی پاشا صربستان قلعه‌لرینی نمچه‌لولرك آیادی تغلبلرندن تخلیص وعصاة صربیه‌یی تازیانهٔ شمشیرایله تأدیب ایلمشیدی.

اوتوز سنه صکره بلغراد وسائر قلاع صربیه تکرار نمچه‌لولرك کرفتار استیلاسی اوله‌رق یکرمی سنه قدر زیر اداره‌لرنده قالدقدنصکره ینه جانب دولت علیه‌دن استرداد اولندی وصربلولرك آرزولری استقلاله دسترس اولمق مرکزنده اولمسیله نمچه‌لرك اداره‌لرندن دخی چندان محظوظ اوله‌مدیلر. سالف البیان عصیان واستیلالر سببیله قرای صربستانده اولان اسلام طاغیلوب بعد ازین دخی امنیت کامله حاصل اوله‌مدیغندن اهالئ اسلامیه بلغراد وسمندره وبوکردلنی وفتح الاسلام واوزونجه وصوقل کبی صربستانده واقع قلعه‌لرده تمکن ایتمکله نوعما صربیه اراضیسی اسلامدن تخلیه اولنمشیدی. بوندن صکره اجانبك القای مفاسدیله کوندن کونه فلك رقبهٔ تبعیت هواسی ذهنلرنده تزاید وتقرر ایدوب سلطنت سنیه دخی بوحاله مطلع اولمش وحتی ایکی یوز ایکی سفرنده اردوی همایونك روسیه وآوستریا دولتلرندن قنغیسی اوزرینه سوق اولنوب دیکرینه سرعسکر کوندرلمسی تذکر اولندیغی اثناده صربستانك ملحوظ اولان عصیان وطغیانی در پیش نظر مطالعه قانه‌رق موکب صدر اعظمینك ودین جانبنه سوقی مقتضی کورلمشیدی. عصرسلیم خانیده روم ایلینك هرجهتی برر متغلبه النده اولدیغی مثللو بلغرادده دخی قلعه یماقلرندن یعنی مستحفظ یکیچریلرندن جزایر غرب اوجاغی طرزنده دایبلر تغلب ایدرك صربیه رعایاسی حقنده انواع مظالم وتعدیاته قویلدیلر وایکی یوز اون التی تاریخنده والی

بولنان مصطفی پاشایی دخی اعدام ایلدیلر . بناءً علیه صربستان رعایاسی روسیه‌لولردن کوردکلری تشویقات ودایپلردن مشاهده ایلدکلری تعدیات اوزرینه ایکی یوز اون سکز سنه‌سنده زروهٔ عصیانه عروج ایدوب قره یورکی نامنده بر کنزی یعنی کوی کهیاسنی عموم قوماندانی انتخاب ایلدیلر . دایپلر بو وجهله ایشك فنالشدیغنی کوردکلرنده کرك جانب دولت علیه‌دن وکرك بوسنه وودین جهتلرندن استمداد وبلغراددن کیدییور دیو فریاد ایتمشلر ایسه‌ده نظر دولتده متهم اولدقلرینه وقره یورکی دخی صرب رعایاسی دولت علیه‌یه عاصی اولمیوب دایپلرك مظالمنه طاقت کتوره‌مدکلرندن بالضروره انلرك علیهنه قیام ایتمش اولدقلرینی بیان ایله بوسنه و ودین والیلرینی اغفال ایده‌کلدیکنه بناءً کرك جانب دولت علیه‌دن و کرك ولاة مزبوره طرفندن کما ینبغی معاونت وامداد اولنمامغله صربستان قلاعنده بولنان اهالیٔ اسلامیه محصور حکمنده قالدیلر . یکرمی تاریخنده بلغراد محافظلغی سلیمان پاشایه توجیه اولنوب فقط صربستان طریقلری اهل اسلامه مسدود اولدیغندن نیجه ممالکندن مرورایله بلغرادك قارشوسنده واقع زمونه کلدی . اول آرالق بوسنه والیسنك ایکی اوچ بیك آتلو ایله بلغراد امدادینه کوندردیکی قوشانجه‌لی خلیل اغا حملهٔ صف شکنانه ایله بلغراده واصل وبغتةً قلعه‌یه داخل اولوب اهالینك اکثریسی دایپلردن بیزار اولدقلرندن خلیل اغایه عرض مطاوعت ایلمریله سلیمان پاشا دخی درحال بلغراده مرور ورئیس بغاة اولان درت نفر دایی‌یی اعدام ایلدکدن صکره قره یورکی‌یه خبر ارسال وسبب فتن اولان دایپلرك ازاله‌سی جهتیله بعدازین اهالیٔ صربیه مظهر عدالت دولت اوله‌جغندن ترك سلاح ایله یرلی یرینه طاغلملری بیان اولندقده ترك سلاح ایتمك شویله طورسون بر درجه دها قلعه‌ده تقرب ایله دائرهٔ محاصره‌یی تضییق ایلدیلر . نهایت ایکی یوز یکرمی بر سنه‌سی عید اضحی کیجه‌سی بغتةً وبلغرادلی راشد پاشا تاریخی قولنجه واروش قپوسی محافظی بولنان عزیز بك نامنده بر خائن بیك مجار التونی اعطاسیله اطماع ایدرك واروشه مستولی اولملریله قره یورکی قلعه‌ده بولنان محافظ سلیمان پاشا وقوشانجه‌لی خلیل اغایه خبر کوندروب دولت علیه بلغرادك محافظه‌سنی بزه حواله ایلدی چیقوب کیتسونلر دیو تکلیف تخلیه وتسلیم ایلدی . بلغراد اوچ درت سنه‌دنبرو محصور حالنده اولوب بوکره واروش دخی الدن کیتمش اولدیغندن بلا زاد وذخیره درون قلعه‌ده اوتورمق تحت امکانده اولدیغنه مبنی خلیل اغا کندی عسکرینی واهالیدن برمقدار کسانی استصحاب ایدوب بر تقریب ایله نهراً سمت سلامته واصل اولمش ایسه‌ده محافظ پاشا وسالف الذکر عزیز بك نیشه کیتمك اوزره بلغراددن سکز اون ساعت مفارقت ایلدکلرنده صربلولر

باصوب جمله‌سنی اتلاف واهالیٔ قلعه حقنده دخی انواع مظالم ایله قتل عام قاعده‌سنی اجرا ایلدیلر بو وجهله بلغراد الدن کیتدکدنصکره صو قولدن ماعدا قلعه‌لر پایدار اوله‌میوب جمله‌سی عصاة صربیه ید تغلبنه کچدی متعاقباً روسیه سفری ظهور ایتمکله دولت علیه بونکله مشغول ایکن بوسنه و ودین وصوفیه طرفلرندن عساکر کلیه تعیین اولنوب عصاة صربیه‌نك تأدیبیله اوغراشیلوردی . صرب قومی بدویت وجفا کشلکله مألوف وبش اون سنه‌دنبرو کرك کندیلرینك ممارسه‌سی وکرك مسقولرك تعلیمیله قواعدحربیه‌یه ذی‌وقوف اولدقلرندن پك کلیتلو تلفات وضایعاته مبتلا اولدقلری حالده شدائد مقاتله‌یه تحمل ایدرك اصلا فتور کتورمدکلرینه وطاغلر باشنده تحصن ایده‌کلدکلرینه بناءً استیصاللری ممکن اوله‌مامشیدی . روسیه محاربه‌سی ختام پذیر اولدقدن صکره ایکی یوز یکرمی یدی سنه‌سی رمضاننده صدراعظم لاز احمدپاشا معزول وصوفیه سرعسکری خورشیدپاشا مقام‌صدارته موصول اولوب اردوی همایونی ادرنه‌یه کتوردی واغراقی استانبوله کوندردی مسقولولر حسب‌المصالحه صربلولره آچیقدن معاونت فعلیه ایده‌مامکده‌ایسه‌لرده تشجیعات وترغیباتدن واعمال‌شدت اولنمامسی ایچون دولت‌علیه‌یی تعجیزاتدن خالی اولمدقلرندن صرب رؤساسی بکرش عهدنامه‌سنده مسطور اولان مساعداته قناعت ایتمیوب استقلاله قریب امتیاز طلبنه جرأت وحرکات عصیانیه‌یه مداومت ایلدیلر . بناءً علیه صدر مشارالیه اوچ قول عسکر ترتیبیله اوزرلرینه هجوم و راست کلدیکی فرق عصاتی تدمیر وتنکیل ایلمکله ارتق مقاومته طاقتلری قالمدیغندن بالضروره استیمان وقلاع مغصوبه‌یی تسلیم ایله دائرهٔ اطاعته کیردیلر وسلاحلری دوشیریلوب قلعه‌لره وزرا وامرا ومستحفظین نصب واقامه اولنوب صدر اعظم دخی یکرمی طقوز سنه‌سی اوائلنده استانبوله واصل اولدی .

احوال حجازیه

جودت پاشا تاریخنده تفصیلاً بیان اولندیغی اوزره عصر عبدالحمیدخان اولده حادث اولان وهابی مذهبی جزیرةالعربده کوندن کونه توسع ایدوب بونلرك دفع شر وشورلری ایچون بغداد وشام والیلرینه مأموریت ویرلمش وبغداد طرفلرنده بالدفعات مقاتلات واقع اولمش ایسه‌ده دفع صائل صورتنه منحصر ومرکز اجتماع وهابیان اولان درعیه‌یه مواصلت غیرقابل اولمغله کیتدکجه اکثر قبائل مذهب مذکوره مائل ودرعیه‌ده مقیم اولان نجد شیخی سعودك اطاعتنه داخل اولملریله شیخ مزبور حرمین شریفینی تهدید ایتمکه باشلادی . اول اوانده سلطنت سنیه فرانسزلری مصردن چیقارمق تدارکاتیله مشغول

اولديغندن وهابيلرك استيصاللرينه باقمغه وقتى يوغيدى . بناءً عليه اواخر سلطنت سليم خانيده وهابى طائفه‌سى حرمين شريفينى ضبط ايلدى . متعاقباً روسيه سفرى وتجدد سلطنت وقوعيله دولتك مشغوليتى تزايد ايدوب خصوصيله حرمين شريفينك تخليصى مصردن اعمال قوته موقوف اولديغى حالده سردار اكرم يوسف ضيا پاشانك مصرده براقديغى اون بيك قدر ارنبود وروم ايلى عسكريله كوله‌من طائفه‌سى بيننده مقاتلات جريان ايتمكده ايدى . بمنه تعالى فصل مخصوصنده تفصيل اولنه‌جغى وجهله محمد على پاشا مصر واليلكنده مستقر و كوله من بكلرينك استيصاليله استقلال و اقتداره نائل اولدقدن صكره ايكى يوز يكرمى التى تاريخنده اوغلى طوسون پاشايى عساكر كافيه ومهمات لازمه ايله ينبوعه ارسال ايدوب محاربات عديده ايله حرمين شريفين تخليص اولنمغله يكرمى سكز سنه‌سى اوائلنده اولا مدينهٔ منوره‌نك و مؤخراً مكهٔ مكرمه‌نك مفتاحلرى والئ مشار اليهك انختار اغاسى لطيف آغا واوغلى اسماعيل پاشا واسطه‌لريله استانبوله واصل وعظيم آلاى ايله خرقهٔسعادت دائره‌سنه داخل اولدى. احوال حجازيه‌نك اصلاحى وطائفهٔ وهابيه‌نك استيصالى ايچون والئ مشار اليهك بالذات جانب حجازه عزيمتى امروارادہ بيورلديغيدن مشار اليه ايكى سنه قدر حرمين شريفين ده اقامت وشيخ وهابيان اولان سعودك كتخداسى عثمان طامى نام شخصى بالمحاربه اله كتيروب استانبوله ارسال ايلمكله الاى كوشكى پيشكاهنده اعدام قلندى . بعده والئ مشار اليه اوغلى طوسون پاشايى بالاستصحاب مصره عودت ايتمسنى متعاقب طوسون پاشا مطعوناً مرتحل دار آخرت اولديغندن منحل اولان جده واليلكى رتبهٔ وزارتله ديكر اوغلى ابراهيم پاشايه توجيه بيورلدى . مشار اليه برقاچ سنه دها وهابيلرك تعقيب واستيصالنه اقدام وبالاخره مركز اجتماعلرى اولان درعيه‌يى تسخير وسعود ايله اوغلى عبدالاهى اسير ايدوب روضهٔ مطهره‌دن اختلاس ايلدكلرى مجوهراتى استرداد ايلديكندن جمله‌سى آستانهٔ عليه‌يه وارد اولدقده سعود وعونه‌سى قنطرهٔ سيفدن امرار ومجوهرات مذكوره بالتعمير محل عاليسنه ارسال قلندى .

دره بكلرينك استيصاللرى

سلطنت سنيه‌نك غائلهٔ سفريه‌سى برطرف اولدقدن صكره بروقتدنبرى اناطولى وروم ايلينك هرطرفنده حادثات اولوب دره‌بكى واعيان تعبير اولنان و اوامر دولت‌عليه‌يه كاينبغى انقياد ايليان اشخاصك رفع وازاله‌لرينه تشبث اولنوب بونلردن تكه‌لى اوغلى

وقلیونجی وطاغ دویرن اوغلی وسائر معلوم الاسامی اشخاص مأمور تنکیللری اولان وزرا وامرا معرفتلریله اعدام اولنوب سیروزلی یوسف بك وقره عثمان زاده وجبار زاده دره بکلرینك اصحاب قوت و سطوتندن اولملریله برابر مرکز اطاعتده قائم وسفرلرده خدمتله مسبوق اولمغله انلره تعرض اولنمدی .

احوال تپه دلنلی علی پاشا

یانیه والیسی تپه دلنلی علی پاشا ذاتاً ارنبودلق خاندانندن واصحاب درایت وشجاعتدن اولوب یالکز کندیسنك امارتی قرق سنه‌یه قریب ممتد اولمسندن ناشی یانیه‌ویکیشهر وسلانیك و مناستر سنجاقلرنده ایکی یوزدن متجاوز جسیم چفتلکلره مالك اولدیغندن ثروتی کوندن کونه متزاید وقوت ومهابتی مترقی اوله‌رق اوحوالیده علم افرازا ستقلال اولمش وروسیه و نمچه و فرانسه سفرلرنده خدمات مبروره اظهار ایلمش ایدوکنه بناءً اوغلی ولی پاشایه وزارت و دیکر اوغلی مختار پاشا وصالح پاشا وحفیدی محمد پاشایه میرمیرانلق احسان اولنوب موره والیلکی و جوارده اولان سنجاقلر مشار الیهمه توجیه اولنوردی . علی پاشانك افراد حقنده مظالم و تعدیاتی فوق‌الحد ایسه‌ده یوللر تنظیمی و زراعتك تکثیریله اوالحوالی‌یی اعمار ایتمك خصوصنده اولان اقدام و غیرتی غیر منکر اولوب حتی طوپجی نامیله سکز اون بیك قدر عساکر منتظمه ترتیب ایلدیکی حالده استانبولده یکیچریلر تعریض و شکایته اغاز ایلدکلرندن عساکر مرقومه‌یی قلعه‌لره تقسیم ایلمش ایدی .

اولویه متصرفی وزیر ابراهیم پاشا که علی پاشانك بیوك اوغلی ولی پاشانك قائن پدریدر علی پاشا عادت مألوفه‌سی اوزره اورالرینی دخی حوضهٔ حکومته ادخال ایلمك ایچون یکرمی بش تاریخنده اهالی‌یی تحریك ایله ابراهیم پاشا اوزرینه غلو ایتدیروب اعانه صورتنده بر مقدار عسکر ارسالیله ابراهیم پاشایی تخلیص ویانیه‌یه جلب وحبس ایلدی . بوکیفیت سلطان محمود خان حضرتلرینك باعث غضب وانفعالی اولوب ابراهیم پاشانك تکراریرینه اقامه‌سی ایچون متعدد خط همایونلر کوندرلمشیکن برطاقم اعذار واهیه سردیله عدم مطاوعت اظهار وبالاخره روم‌ایلیده استخدام اولنمامق اوزره پاشای مشار الیهك تخلیهٔ سبیلی اشعار اولندقده بونده‌دخی مبادلاتسزلق ابراز ایلدیکندن تأدیب وتنکیلی لازمهٔ ذمت سلطنت اولوب فقط مستعد فساد اولان موره اهالیسی علی پاشانك هیبت و سطوتیله اجرای مافی‌الضمیره قادر اوله‌مدقلری معلوم اولدیغندن پك ایلرویه کیدلمیوب کاه تهدید

وكاه تلطيف ايله معامله اولنوردی. اول عصرده مستشار سلطنت ومؤتمن پادشاهی اولوب
زمام اداره يد استقلالنده بولنان نشانجی حالت افندی علی پاشانك معتاد اوزره تقديم
ايلديكی مبالغ وهدايايه عدم قناعتله مقطوعاً سنوی بيك كيسه طلب وعلی پاشا دخی بويله
ويركوی معين كبی تقدمه اعطاسندن مجانبت ايلديكندن حالت افندی منفعل اولوب علی
پاشانك قهر وازالهسنه نصب نفس اهتمام ايلدی . وقتا كه علی پاشانك كتخداسی اولان
پاشو بك بعض اسباب ايله مشارالیهدن خوفه دوشوب فراراً استانبوله كلدی . علی پاشا
بر ارنبود فدايیسی ارسال ايدوب ميرمومیاليه سلطان بايزيد جوارنده ساكن اولديغی
قوناغك پنجرهسنده اوطورر ايكن قورشون اتديرمش اولديغندن علی پاشانك دارسلطنت سنيهده
بووجهله فدايی استخدام ايلمسی كندوسندن بالكليه امنيت واعتمادی سلب ايلديكنه وبررجه مشروح
حالت افندی دخی شرارهٔ فسادهمروحه جنبان اولديغنه مبنی علی پاشانك تنكيلنه قرار ويرلدی اشبو
قورشون آتلق مادهسنی بعضلر حالت افندينك تصنيعاتنه حمل ايتمشلر ايسهده عقلاً ضعيف كورينور
اول امرده علی پاشا واوغللرينك حوزهٔ حكومتلرينی يانيه سنجاغنه حصر والويهٔ سائرهدن
كف يدله اورالرده اولان چفتلكاتنی سائر اصحاب املاك كبی اداره ايتديرمسی امر اولنوب
علی پاشا عفو جرايم رجاسنه اغاز ايتدكجه شدت غضبی مؤدی ورفع وزارت وامارتلريله
تبهدلنده اقامت ايلملری اراده بيورلمسنه بادی اولوب بالآخره اوتوز التی سنهسی اوائلنده
موره واليسی صدراسبق خورشيد پاشا سرعسكر نصب وتعيين وروم ايلی واليسی ايله جوارنده
بولنان وزرا وامرا علی پاشا توابعاتنك رفع تسلط واستيلالرينه مأمور بيورلديلر بناءً علی ذلك
طرف طرف مقاتلاته بدأ ومباشرت اولنمغله وعلی پاشانك اوغللری ولی پاشا ومختار پاشا وصالح
پاشا وحفيدی محمد پاشا بلامخالفت موكب سرعسكريه دخالت ايلمريله علی پاشا يانيه قلعهسنده
تحت محاصرهيه آلنوب اوغللری كوتاهيه وانقرهيه نفی اولنديلر :

ايام محاصره ممتد اولدقده مصالحتده سهولت بيان ايدنلر خوفه دوشوب علی پاشا
خاندانك اضمحلالی كورلمدكجه ارنبود طائفهسی عاقبت انديشلك ايدر ولايقيله علی پاشا
عليهنده اولهمزلر ديهرك سلطان محمود خان حضرتلرينی غدر صريحه سوق ايتمريله سالف الذكر
ولی پاشا وصالح پاشا ومحمد پاشا منفالرنده اعدام اولنديلر مختار پاشا روسيه سفرنده اردوی
همايونك مضايقهسی حالنده يتشوب غلبهٔ اسلاميانه سبب مستقل اولمغله حضر پاشادينلورايدی
ايكی سنهيی تجاوز ايدن مدت محاصرهده علی پاشانك منتخبی اولان درت بيك قدر عسكرينك
بك چوغی تلف وبرمقداری دخی فرار ايتمكله ناچار علی پاشا استيمان ايدوب قلعهدن چيقمش
وخورشيد پاشا سننه وقدم خدمتنه بناءً مظهر عفو عالی اولهرق استانبولده اقامهسنی

بالدفعات عرض ونيـاز ايلمش اولديغى حالده قرين مسـاعدهٔ پادشاهى اولهمامغله ايكى يوز اوتوزسكزسنه‌سنده قنطرهٔ تيغدن امرار اولندى . بعض تواريخ خصوصيه‌ده كورلديكنه نظراً على پاشاده مأمول اولان درجه مجوهر ونقود چيقميوب املاك كندن ماعدا قرق بيك كيسه‌يه قريب نقودى ظهور ايلمشدر .

روم اختلالى

موره جزيره‌سنده بر روم حكومتى تشكيلى خيلى وقتدنبرو روسيه‌لولرك آرزو كرده‌لرى اولديغيدن واقع اولان تشويق وترغيبلريله سكسان ايكى سفرنده موره رعاياسى علم افراز عصيان اولمشلر ايسـه‌ده محسن زاده محمد پاشانك ومؤخراً جزايرلى حسن پاشانك سيف سطوتلريله تأديب اولنمشلر ايدى دهاصكره‌لرى تپه‌دلنلى على پاشانك حاصل ايلديكى قوت واقتدار مانع تصميماتلرى اولمقده ايكن على پاشانك قولى وقنادى قيريلوب يانيه‌ده تحت محاصره‌يه وضع اولنمغله وموره واليسى خورشيد پاشا دخى جزيرهٔ موره طوائف عسكريه‌سنى بالاستصحاب عزيمت ايلمكله مسـقولولرك اراديغى وقت وروملرك منتظر اولدقلرى زمان مساعد يوز كوستردى وعلى پاشا دخى تخليص كريبان ايچون روملرى عصيانه دعوت ايلدى بناءً عليه اوتوزالتى سنه‌سنده افلاق وموره‌ده آتش فسـادعلو انداز اولوب اكرچه افلاق اختلالى دائره‌سنى تجاوز ايده‌مامش وابرائيل ويركوى كبى قلاع طونه ساحلنده اولديغندن پيدرپى اعانه وامداد اولنديغى جهتله كيدعصاتدن مصون اولمش ايسه‌ده موره‌نك مقر ولايتى اولان طرابليجه قلعه‌سى وسط جزيره‌ده وامداد واعانه‌دن مأيوس وذخيره‌سزلكدن بى تاب اولمغله درجنك اول تسليمه مجبور اولدى يانيه‌ده مشغول جنك وستيز اولان سرعسكر خورشيد پاشانك حرمى دخى طرابليجه‌ده بولنمغله دائرهٔ اسارته داخل اولدقلرندن مشاراليه كليتلو پاره اعطاسيله تخليص ايلمشدر اشبو روم اختلالنده كرك استانبول پطريقخانه‌سـنك وكرك طشره‌لرده بولنان يك چوق پاپاس وقوجه باشيلرك ذيمدخل ومتفق الكلم اولدقلرى الهچين اوراق مزاياسندن معلوم اولمغله مظنهٔ سوء اولان اشخاصك قتل واعدامنده استعجال وطرف طرف اطه‌لره وسـاحللره وزرا وامرا ومحافظين تعينيله تقويه‌لرينه اعتنا اولندى اوتوز يدى سنه‌سنده سرعسـكر خورشـيد پاشا انتخابيله درامه‌لى محمود پاشـا موره سرعسكرى تعيين اولنوب يكرمى بشبيك قدر عسـكر ومعيتنه مأمور وزرا وامرا ايله ازدينندن تحريك وموره دربندندن امرار اولنوب محصـور بولنـان انابولى قلعه‌سى پيشكاهنه نصب سرادقات سطوت اولنمش واولحواليده بولنان اشقيا طرد وتنكيل وقلعه‌يه

قرق كوناك قدر ذخاير جمع ووضع اولندقدنصكره طرابليجه‌نك استردادی ضمننده سوق
موكب عسكری اولنمسنه تشبث قلنمش اولديغی حالده يدی بيك قدر ارنبود عسكری كذشته
علوفه‌لرينی طلب ايدوب ايفاسنه چاره بولنه‌مامسی سببيله بغتةً عودت ايلمش اولدقلرندن
بوكيفيت عساكر سائره‌نك شاشقنلغنی مستلزم اولدی چونكه بواردونك لوازمات نقليه
ومهمات مقتضيه‌سی پك ناقص وموره خرستيانلری عموماً اياقده وطاغ ودره واورمانلر
ايچلرنده مترصد فرصت اولدقلرندن مخابره طريقلری وجلب ذخاير ومهمات يوللری
بالكليه مسدود اولمسيله اناپولی‌يه كلورايكن چكيلان مضايقه ومشقت يوماً فيوماً مزداد
اولدی بنابرين طرابليجه‌يه كيدلمك شويله طورسون اناپوليده دخی اقامته
امكان اولمديغندن افتان و خيزان عودت و كردوسه مواصلتده اناپولينك آچلقدن
تسليمه مجبور اولدبغی استخبار اولندی وبوغموم ايله سرعسكر محمود پاشا وفات ايلدی .
تپه دلنلی ايشی بتدكدنصكره موره اختلالی برطرف اولور اميدی بالكليه خلاف چيقوب
كيتدكجه آتش عصيان كسب اشتداد ايلديكندن بوفنالقلره سبب مستقل عد اولنان حالت
افندی اوتوز سكز سنه‌سنده مقتول و خورشيد پاشا دخی موره اردوسنك پريشانلقله
عودتندن ناشی كنديسی تحت مسئوليته آلنور واهمه‌سيله خسته‌لنوب ايكی اوچ كون
صكره دار آخرته موصول اولدی . بوندنصكره موره سرعسكری نصب اولنان بوسنه
واليسی جلال پاشا موقع مأموريتنه واصل اولمقسزين وفات ايدوب خلفی ابوكبود محمد
پاشا دخی يكيشهردن ايلرويه كچه‌مامكله روملر موره جزيره‌سنه كاملاً استيلا ايتدكدن
بشقه خارجه دخی تجاوز ايدرك آتنه‌يی ضبط وساقزه برايكی بيك اشقيا ارساليله اهاليسنی
اياغه قالديروب قلعه‌يی محاصره ايلديلر . محافظ بولنان وحيد پاشا قرق كون قدر مقام
مدافعه‌ده قائم وقپودان علی پاشانك دونمای همايونله ورودی اوزرينه اشقيا بالكليه منهزم
اولوب قرای رعايا سرتاسر يغما اولندی . خورشيد پاشا مرحوم معيتنده ابراز حسن
خدمت واظهار شجاعت ولياقت ايتمش اولان ودين واليسی رشيد محمد پاشا ايكی يوز
قرق سنه‌سنده روم ايلی سرعسكری ومصر واليسی محمد علی پاشانك اوغلی ابراهيم پاشا
موره واليسی نصب اولنمغله مشار اليه ابراهيم پاشا چند سنه‌دنبرو مصرده ترتيبنه اقدام
اولنمقده اولان عساكر منتظمه‌دن اوچ آلای عسكر ايله موره جزيره‌سنه داخل اولوب
طرف طرف اشقيايی تنكيل وطرابليجه‌يی تسخير ايلدكدن صكره سرعسكر رشيد پاشا
ايله بالملاقات روملرك دارالحركات اتخاذ ايلدكلری مسلنك استحكاماتنی محاصره ايلديلر .
قپودان دريا خسرو پاشا دخی دونمای همايونله وارد اولوب روملرك بحراً اميدوار اولدقلری

راه اعانه‌یی سد ایتمکله محصور بولنان التی یدی بیك قدر فدایی اشقیادن یك جزؤیسی فرار ایده‌بیلوب ماعداسی قنطرهٔ شمشیردن مرور ومسلنك قلعه‌سی ایادئ اسلامیه‌یه دخول ایلدی . قپودان مشار الیه قرق برسنه‌سی خلالنده مجمع سفائن اشقیا اولان سیسام اطه‌سنی اوروب استحکاماتنی تخریبه ویوزدن متجاوز سفائن اعدایی ضبطه موفق اولدی.

وقعهٔ خیریه

عساکر موظفهٔ دولت علیه‌نك اك کزیده‌سی اولان یکیچریلرك نظام وانتظامی بالکلیه مختل اولدیغی مثللو لوازمات سفریه ترتیباتی دخی محو و مندرس اولدیغندن موره قلاعنه بش التی سنه‌دنبرو سوق اولنان اردولره ذخیره و مهمات یتشدیریله‌میوب بوحال ایسه میدانده ودشمن خارجی اولمسه بیله موجب پریشانی اوله‌جغی درت یوز سنه‌دنبرو دولت علیه‌نك رعیتنده بولنان روم طائفه‌سنك متجاسر اولدقلری عصیانك رفع وازاله‌سنه قدرتیاب اوله‌مامسیله متبین وتنظیم احوال عسکریه و سفریه‌یه تشبث واعتنا اولنمدیغی حالده دوام دولت تحت مخاطره‌ده ایدوکی آرتق عقول بسیطه اصحابنك دخی کرکی کبی منظورلری اولدیغنه مبنی اتفاق ارکان دولت ایله یکیچریلردن اشکنجی عنوانیله عساکر منتظمه ترتیبنه قرار ویریلوب قرق برسنه‌سی اواخرنده تعلیم وتعلمه شروع اولنمشیدی. لکن صنادید یکیچریان بوخصوصده اظهار مطاوعت و اعطای سند ایتمشلر ایسه‌ده امنیت جائز اوله‌میه‌جغندن عصیان وطغیان ایدرلر ایسه تأدیب و تربیه‌لرینه حاضر بولنمق ایچون طوپچی وخمبره‌جی ولغمجی وترسانه اوجاقلری رؤساسی وضابطانی ایقاظ اولندقدن بشقه روم اختلالی سببیله قره دکز بوغازینك جانبینی محافظلری اولان آغا حسن پاشا وعزت محمد پاشانك معیتلرنده بولنان ایکی اوچ بیك قدر سکبانك درحال استانبوله نقلی لوازماتی دخی تهیه ایتدیرلمشیدی فی الحقیقه ظن وتخمین اولندیغی اوزره تعلیمه مباشرت اولندقدن برآی کچوکچمز فئهٔ باغیه علم افرازشقاوت اولمق اوزره عقد اتفاق ایدرك قرق برسنه‌سی ذی القعده‌سنك طقوزنجی پنجشنبه کیجه‌سی باب عالی یی و آغا قپوسنی باصوب یغما ایتمشلر ایسه‌ده صدر اعظم یالیسنده بولنمغله ویکیچری اغاسی جلال الدین اغا دخی اختفا ایتمکله تعدئ اشقیادن مصون اولدیلر صدراعظم سلیم پاشا ومشار الیهما حسین پاشا وعزت پاشا ومعزول ومنصوب شیخ الاسلام وقاضی عسکرلر ودرس خواجه‌لری و رجال دولت سرای همایونده مجتمع اولوب سلطان محمود خان حضرتلری دخی بشکطاشدن سرای مزبوره کذار ایلدی . عساکر مرتبهٔ مذکوره فوج فوج سرای همایونه واصل اولمغله سنجاق شریف اخراج اولنوب سلطان احمد خان جامع شریفی مرکز حرکت اتخاذ اولندی . اشقیا ات میداننده واقع قشله‌لرده

مجتمع اولدقلرندن حسن پاشا وعزت پاشا وطوپجی باشی قره‌جهنم ابراهیم اغا وخمبره‌جی باشی دده اغا کندولرینه منسوب عسکر وایکی قطعه طوپ ایله اعزام اولندیلر. فئهٔ باغیه میدان قپولرینی سد ایله تحصن ایتمك ایسته‌مشلر ایسه‌ده طوپ صدمه‌سیله قپو قیریلوب برقاچ نوبت صالقم انداخت اولنه‌رق برمقدار اشقیا عازم داربوار اولمسنی متعاقب پرا کنده وپریشان اولدیلر. قشله‌لر دخی درحال یاغلو پاچاوره ایله احراق اولندی. یکیچری اوجاغنك بقا ویاخود الغاسی بین الارکان تذکر اولندقده فیما بعد بونلردن حسن خدمت مأمول وامنیت جائز اولمامغله برغلبه واقع اولمشیکن اضاعهٔ فرصت اولنمامسنی رئیس الکتاب سیدا افندی وسائر اصدقا ایراد واتیان ایلمکله وارادهٔ سنیهٔ پادشاهی دخی بوم‌رکزده متعلق اولمغله یکیچری اوجاغنك کلیاً الغا اولندیغی ممالك محروسه‌یه اعلان ویکیچری ضابطان ونفراتندن اسائت سابقه‌لری معلوم اولان بیکدن متجاوز اشقیا کرك درسعادتده وکرك منفالرنده اعدام اولنوب اهون شر اولانلریتك نفی وتبعیدیله اکتفا قلندی.

بشیوز سنه‌دن زیاده ممتد و وقوعات جسیمه‌یه مظهریتله اس اساسی مشتد اولان یکیچری اوجاغنك بویله اوچ بش ساعت ایچنده محو ونابود اولیویرمسی نفرت عامه‌یه مبتلا اولملرندن وبو دخی نظامات موضوعه‌لریتك بالکلیه محو ومندرس اولمسندن نشأت ایلمشدر. بمنه تعالی تفصیلاتی تکمله‌ده ایراد اولنه‌جق ایسه‌ده یالکز فقرهٔ آتیه‌نك بیاننه شروع اولندی. مومی الیه دده اغا که اللی اوچ تاریخنده فریقلق رتبه‌سیله قرانتنه ناظری نصب اولنوب مأموریتنه نسبتله حفظی پاشا نامی ویرلمشدر. مشار الیه شویله سویلر ایدیکه واقعا یکیچریلرك ملحوظ اولان طغیانلرنده نه وجهله حرکت اولنه‌جغی اولجه مصمم بولنمش وطوپجی وخمبره‌جی اوجاقلری ضابطانندن بر درجه‌یه قدر امنیت النمش ایسه‌ده تمامیله اطمئنان حاصل اوله‌مامشیدی. وقعه‌نك ظهورنده درحال خاصکویده اولان خمبره‌جی قیشله‌سنه کیتدم قشله قپوسنده ضابطان ونفراتك مجتمع وبکا مترقب اولدقلرینی کورمکله بعض مرتبه خوف وتلاشه دوشدم لکن ای اغالر وقعه معلوممکز اولمشدر. نه یپاجقسکز دیدیکمده جمله‌سی یکزبان اوله‌رق سلطان سلیم خان مرحوم بزم اوجاغمزك تنظیمنه‌بك چوق همت ایتمش وحقمزده احسانلر ایتمشیکن هرنصلسه اووقعه‌ده یکیچریلره اتباعمزدن ناشی متهم اولدیغمزدن بولکه‌نك اوزرمزدن ازاله‌سی ایچون بر خدمت ابرازینه منتظر ایدك بناءً علیه شمدی ارادهٔ دولته جان وباش فدا ایتمکه حاضرز دیدیلر بن دخی اویله ایسه بیورك کیده‌لم دیدیکمده کمال سرعتله قایقلره بینوب وارقهم صره یالی کوشکنه کلوب جانسپارانه خدمت ایلدیلر دیو توضیح افکار ایدر ایدی. سائر اوجاقلر وعلما واهالینك دخی عموماً متنفر بولنملری ایشك بویله سهولتله تمسنی موجب اولمشدر.

ظهور سفر روسیه

بالاده مسطور اولدیغی اوزره موره جزیره‌سیله حوالیسنده بریونان حکومتی تشکیلی روسیه‌لولرك نصب نفس اهتمام ایتدکلری شی اولوب بوخصوصده انکلتره وفرانسه‌دولتلرینك موافقتلرینی دخی قزانمش اولدقلرندن دول مشار الیهم طرفندن اقچه و مهمات وکوکللو ضابطان و نفرات اعطاسیله فسدهٔ روم اقدار اولنمغله برابر موره رعایاسنه امتیاز اعطا اولنمسنی هربار تکلیف ایتمکده ایدیلر اولجه مسلنك و مؤخراً رشید محمد پاشانك سیف سطوتیله آتنه دخی فتح اولنوب اشقیای روم کرکی کبی تضییق اولنمش وبوحالدن برمدت دها دوام ایدر ایسه بالکلیه مقاومت اقتدارندن ساقط اوله‌جقلری میدانه چیقمش اولمسیله دول مشارالیهم سفراسی تکلیفات سابقه‌لرینی تشدید ایدوب مقدماموره قلاعی اهل اسلام النده بولنمق اوزره امتیاز طلب ایدرلر ایکن شمدی موره وحوالیسنك بالکلیه اهل اسلامدن تخلیه‌سنی وبر ویرکوی مقطوع ویرلمك شرطیله ادارهٔ داخلیه‌لرینك کندولرینه ترکنی طلب و موافقت اولنمدیغی حالده ترك سفارت ایده‌جکلرینی قطعیاً بیان ایتدیلر طرف همایوندن دخی موره اهالیسی سلطنت سنیه‌نك تبعهٔ قدیمه‌سندن اولوب تأدیب و تربیه‌لری متحتم ذمت حکومت اولمغله اجانبك مداخله‌یه حقلری اوله‌میه‌جغی و بو بابده هردرلو حادثاتك اختیارقلنه‌جغی صورت متجلدانه‌ده افاده وبیان اولندیغندن سفرای مومی الیهم قرق اوچ سنه‌سی اوائلنده استانبولدن افتراق وانکلتره وفرانسه وروسیه‌لونك موره‌ساحللرنده طولاشمقده اولان سفن مجتمعه‌لری بغتةً هجوم ایله ناوارین لیماننده لنکر انداز اولان دونمای همایونی اغراق واحراق ایلدیلر بوجهتله موره مصلحتی فنالشمش وتکالیف مزبوره‌نك عدم قبولی حالنده روسیه‌لولرك اعلان حرب ایده‌جکلری مرتبهٔ وضوحه رسیده اولمش ایسه‌ده طرف سلطنت سنیه‌دن طونه‌ساحللرینه وموره جهتلرینه عساکر ومهمات ارسالیله ابراز متانت وصلابت اولندیغنه مبنی ایکی یوز قرق اوچ سنه‌سی شوالنده روسیه عسکری مفصل حدود اولان پروت نهرینی مرور ایله حرکات خصمانه‌یه مباشرت ایلدی.

اغا حسین پاشا طونه سرعسکری وقپودان دریا عزت پاشا وارنه محافظی تعیین وارسال وطرف طرف مدافعه تشبثاتنه ابتدار اولنوب انجق دولت علیه عساکر منتظمه ترتیبنه اشتغال ایده‌لی ایکی سنه‌یه وارمقسزین روسیه سفری کبی بر بار کران آلتنه کیرمش ودونمای همایون ناوارین وقعه‌سنده تلف اولمق حسبیله موجود اولان و یکیدن تدارك قلنان بش اون قطعه سفن حربیه قره‌دکزك محافظه‌سنه غیرکافی بولنمش اولدیغندن روسیه‌لولر

طوزلجی وایساقجی وابرائیل قلعه‌لرینی ضبط واستیلا ووارنه‌یی براً وبحراً تضییق ایلدکلری خبرلری وارد اولدقده اولا وارنه‌یی تخلیص وبعده طونه ساحللرینه عزیمت ایتمك اوزره صدر اعظم سلیم پاشا سکز اون بیك قدر عسکر ایله قرق درت سنه‌سی اواسط صفرنده اعزام اولنوب ذات پادشاهی دخی داود پاشایه خروج و اوراده بولنان رامی قشله‌سنی مرکز موکب همایون اتخاذ ایتدیلر اوچ آی قدر محصوریتدن صکره وارنه قلعه‌سی گرفتار دست اعدا اولمغله محافظی بولنان عزت محمد پاشا صدر اعظمه اسناد قصور ورخاوتی متضمن خاکپای همایونه عریضه‌لر تقدیم ایلسنه وصدر مشارالیهك دخی وارنه‌نك تخلیصنه موفق اوله‌مامسنه مبنی عزل اولنوب مشارالیه عزت پاشا صدر اعظم نصب اولندی غرائبدندرکه سلیم پاشا موکب صدارتده عزت پاشایی کوز حبسنه وضع ایدوب ترتیب مجازات شدیده عزمنده ایکن کندوسنه خلف اولمش وسلیم پاشانك کافهٔ اموال واشیاسی وحتی ادرنه‌ده برصرافه براقدیغی تحقیق کردهٔ عالی اولان بشیوز کیسه‌لك نقودی دخی عزت پاشایه احسان اولنمشدر .

دول ثلثه دونمالری موره‌یی ابلوقه تحتنه آلملریله موره سر عسکری ابراهیم پاشا بعد ازین اوراده عسکرینك ذخایر ومهماتنی تدارکده عاجز اولدیغندن وبروقتدنبرو پدری محمد علی پاشا مشارالیه ابراهیم پاشایی مصره جلب ایلمك استدعاسنده بولندیغندن هرنقدر مساعدهٔ سنیه ارزان بیورلمامش ایسه‌ده بالضروره عسکرینی مستصحباً مشارالیه ابراهیم‌پاشا مصره عودت ودرحال موره‌یه برمقدار فرانسزعسکری چیقوب ید اسلامده بولنان برقاچ قلعه‌یی ضبط ایلدکلری خبری وارد اولدی فرانسه وانکلتره دوللری روسیه‌لو ایله متفقاً دونمای همایونی یاقش وعلناً روملره اعانه ایتمکده بولنمش ایسه‌لرده رسماً سلطنت سنیه‌یه اعلان حرب ایتمدکلرندن مقتضای وقت وحال الجاسیله استانبولدن مفارقت ایدن ایلچیلری دعوت اولندیغندن قرق درت سنه‌سی اواخرنده وارد اولدیلر وحقلرنده تکریمات فوق‌العاده اجرا اولنه‌رق ینه موره‌مصلحتی‌مذاکراتنه مباشرت‌قلندی موسم شتانك تقربی ووارنه‌نك الدن چیقمسی سببلریله صدر جدید موکب صدارتی شمنی مشتاسنه ایصال ایلسیله برابر فحشیاته انهماکی وخلاف رضای عالی بعض حرکاتی شیوعنه وایفای خدمته مقتدر اوله‌میه‌جغی تحقق ایلدیکنه مبنی‌قرق درت سنه‌سی رجبنده معزول وموره محاربه‌لرنده ابراز شجاعت وتحصیل شهرت ایدن رشید محمد پاشا مقام صدارته موصول اولدی . مسقولونك قفقاسیه اردوسی اناپه وصخوم واخسقه وقارص قلعه‌لرینه استیلا ایتدکدن صکره ارضروم‌اوزرینه یوریمکده اولدیغندن وارضروم‌والیسی

وشرق سرعسكرى اولان صدر اسبق غالب پاشا مدافعه‌نك امكانسزلغندن بحثله عقد مصالحه‌نك لزومنى عرض ايلمش ايدوكندن بو كيفيت فتور ورخاوتنه حمل اولنه‌رق عزل اولنوب اكينلى صالح پاشا شرق سرعسكرى نصب اولندى . قرق درت سنه‌سى بو فلاكتلرله مرور وقرق بش سنه‌سى موسم حربى حلول ايلدكده تكرار مقاتلاته مباشرت اولنوب بعض محللرده اوفق تفك مظفريتلر ظهور ايتمش ايسه‌ده دشمن برقاچ آيدنبرو تضييق ايتمكده اولديغى سلستره قلعه‌سنه استيلا وشمنيده اردوى همايونى محاصره ايلدى . شمنينك استحكامات موقعيه‌سى وايچنده اوتوز بيك قدر عسكر بولنمسى جهتلريله ضبط وتسخيرى ناقابل اولديغى مسقولرك معلومى اولدقده شمنى‌يى تحت محاصره‌ده طوتوب ديكر بر اردويى ادرنه‌يه طوغرى سوق ايتمكله بالقانده وقزانلقده مدافعه‌سنه چاليشلديغى حالده موفق اولنه‌مديغندن وادرنه شهرى استحكاماتدن خالى ايدوكندن قرق بش سنه‌سى صفرينك اواخرنده اول پاى تخت قديم كرفتار دست اعدا ومتعاقباً ارضرومك استيلاسى خبرى دخى هويدا اولدى. بناءً عليه هرنه صورتله اولورسه اولسون مصالحه‌دن بشقه چاره قالمديغندن دفتردار صادق افندى وموالى‌دن امين بك زاده عبدالقادر بك وآمدجى كوسه عاكف افندى مرخص تعيين وادرنه‌يه اعزام اولنمغله قرق بش سنه‌سى ربيع الاولى اواسطنده شروط آتيه ايله عقد صلح قلندى .

ادرنه معاهده‌سى ناميله مشهور اولان اشبو معاهده حكمنجه موره حكومتى تصديق اولنـدقدن بشـقه كاملاً چركستان و آخسـقه قلعه‌لرى روسـيه‌لويه و افلاق اراضيسنده بولنان قلاع هدم اولنه‌رق امارتنه ترك قلنمش ومملكتينك وصربيه‌نك امتيازاتى تزييد واحكام والتى ناحيه علاوه‌سيله صربيه حدودى توسيع اولنمشدر تجارت تضميناتى اوله‌رق بر بچق وسفر تضمينى اوله‌رق اون مليون مجار التونى ويرلمك دخى جمله‌ٔ شرائطدن اولديغى حالده مؤخراً روسيه ايمپراطورى كمال فتوتندن اوچ مليونى عفو ايلمشدر .

سلطنت سنيه موره‌يه امتياز ويرمامك سوداسيله بوقدر مال وجان اضاعه ايلدكدن صكره هم موره‌نك قراللق وجهله تصديقنه وهمده ضايعات مذكوره‌نك اختيارينه مجبور اولدى اولوقتلك اصحاب نفوذندن وسفر طرفلولرندن پرتو پاشا بر لايحه‌سنده اكرچه مسقولويه غلبه اميد اولنمز لكن بلامحاربه موره قراللغى قبول اولنورايسه يول اولور ويك چوق محللره سرايت ايدر بناءً عليه وسعمزى صرف ايتدكدن صكره بالمجبوريه اختيار ايلرايسه‌ك دشمن هروقت بوقدر تكلف التزام ايلمز ديمشدر .

بونك محاكمه‌سى اوزون مقالاته محتاج ايسه‌ده طقسان اوچ سنه‌سنده بو قضيه‌نك عينى

مع زيادة بزم دخی باشمزه کلدیکندن بویله شیلر حکم زمانك اقتضاسنه تابع اولدیغنی اعتراف ایتمك ضروریدر .

احوال بغداد

فصل سابقده ذکر اولندیغی اوزره بغداد ایالتی یوز سنه‌یه قریب زماندنبرو کوله‌منلر النده اولوب بونلر طرف دولت علیه‌یه اطاعت ابراز ایدرلرسه‌ده دولتك حکمی کرکیکبی جریان ایتمز ایدی . ایکی‌یوزیکرمی التی تاریخنده مشهور حالت افندی بغدادك مخصصات سنویه‌سی اولان ایکی‌بیك کیسه‌یی تزیید ایتدیرمك وبقایایی تحصیل ایتمك مأموریتیله اعزام اولنوب اولوقت والی بولنان سلیمان پاشا بورالره یناشمدیغندن حالت‌افندی موصله عودت وحائز اولدیغی استقلال ویدنده بولنان فرمانلر موجبنجه بابان پاشالرینی وموصل والیسنی معیتنه بالاستصحاب بغداده رجعت وبالمحاربه سلیمان پاشانك قتلیله‌ینه کوله‌منلردن عبداه اغایی مع‌الوزاره والی نصب ایلمش ومؤخراً بیوك سلیمان پاشانك اوغلی سعیدپاشا مقام ولایته انتخاب قلنمش ایسه‌ده سوء اداره‌سی جهتیله پدرینك کوله‌لرندن داود افندی تغلب ایلدیکندن ایالت بغداد مشارالیه داود افندی‌یه بارتبهٔ وزارت توجیه بیورلمشیدی بو ذات فضلادن واصحاب لیاقت واقتداردن اولدیغندن تزیید قوت ومکنته موفق اولوب حتی اوتوزطقوز تاریخنده ایرانلو ایله‌دولت علیه بیننه‌شقاق طاری اولمغله ایرانلولرك شهزاده عباس میرزا ومحمدعلی میرزا معیتلریله ارضروم وبغداد طرفلرینه سوق ایلدیکی ایکی اردونك برنجیسی شرق سرعسکری نصب اولنان جبارزاده جلال‌الدین پاشا عسکرینی پریشان ایلدیکی حالده ایکنجیسنی مشارالیه داودپاشا منهزم ایلمش اولدیغندن تجدید معاهده خصوصنده منافع کلیه‌سی مشاهده اولنمشیدی سلطنت سنیه عساکر منتظمه ترتیبندن وموره وروسیه سفرلرینك تتابعندنناشی مصارف کلیه‌یه مبتلا اولوب اگرچه بغدادده دخی عساکر نظامیه تشکیل قلنمش ایسه‌ده مخصصات سنویه‌نك تزییدینه بغداد خزینه‌سنك تحملی آشکار ایدوکندن مخصصات قدیمه‌یی اون‌ایکی‌بیك کیسه‌یه ابلاغ ایتدیرمك مأموریتیله دفتردار سابق صادق افندی قرق‌ایش سنه‌سنده بغداده اعزام قلندی صادق افندینك احوال محلیه‌یه لایقیله کسب وقوف ایتمکسزین بغداد والیلکنی داود پاشانك دائره‌سی متحیرانندن بعضیلرینه وعدایلسی کندوسنك سبب اتلافی اولدیغی خبری طرف دولت علیه‌یه منعکس اولدقده بغداد ایالتی حلب‌والیسی لازعلی پاشایه توجیه ومعیتنه عساکر نظامیه وتجارلو سواریسندن مقدار کافی عسکر ترتیب وترفیق اولنه‌رق ارسال اولنمغله وبواوانده بغداد

وحوالیسنده شدتلو برطاعون ظهور ایدرك داود پاشانك قوت ومكنتنی اضاعه ایتمكله طقسان كون محاصره‌دن صكره بغداد قلعه‌سی فتح وداود پاشا دردست اولنوب استانبوله كوندرلدی وكوله‌من طائفه‌سندن اكثریسی كرك اثنای محاربه‌ده وكرك بعدالفتح مقتول اولدیغندن كوله‌من اوجاغی بالكلیه منطفی اولدی داود پاشانك علم وفضلنه حرمةً وتپه‌دلنلی علی پاشانك قتلی امثالی مثللو وزرانك وباخصوص مصر والیسی محمد علی پاشانك موجب توحشی اولدیغنه بناءً اعدامنه تصدی اولنمیوب استانبولده اقامه اولنمش ومؤخراً بعض مناصبده بولندقدنصكره شیخ الحرم ایكن ارتحال دار بقا ایلمشدر .

احوال اشقودره‌لی مصطفی پاشا

اباً عن جدٍ اشقودره والیسی بولنان مصطفی پاشا هنكام سفرده‌دین سرعسكری نصب اولنوب مسقولونك ادرنه‌یه تخطیسی اوانده معیتنده بولنان اون بش یكرمی بیك قدر ارنبود عسكریله فلبه‌یه جلب اولنه‌رق بردرجه‌یه‌قدر مصالحه‌ده حسن تأثیری كورلمشیدی بعدالمصالحه روم ایلی ایالتی صدر اعظم رشید پاشا عهده‌سنده ابقا وارنبودلغك اصلاحنه مأمور بیورلمغله صدر مشارالیه‌ایله مصطفی پاشا بیننه شقاق مستولی اولدیغندن قرق یدی سنه‌سنده مشارالیه مصطفی پاشا صورت ظاهرده‌ده رشید پاشا علیهنه وحقیقتده دولت علیه اوزرینه علم افراز طغیان اولوب بوسنه وارنبودلق طرفلرنده بولنان امرایی تحریك ایله صوفیه‌یه‌قدر تحت حكمنه آلمشیكن صدر مشارالیه عساكر نظامیه ایله پرلپه‌ده مدافعه ومنهزم ایتمكله اشقودره قلعه‌سنده تحصن ایلدی وبرمدت محصوریت حالنده بولندقدنصكره نفسنی تسلیمه مجبور اولدی . بودخی اصحاب علم ومعرفتدن اولوب عینیله داود پاشا كبی مظهر عفو همایون اولمش وعصر عبدالمجید خانیده مناصب عدیده‌ده بولنه‌رق شیخ الحرم ایكن وفات ایلمشدر .

غرب اوجاقلری وفرانسه‌لونك جزایره استیلاسی

فصل سابقده مسطور اولدیغی اوزره غرب اوجاقلری اوروپا دولتلریله حرب وصلحه مأذون اولوب تواریخ مختلفه‌ده اوروپالولر جانبندن یالكز جزایر غرب اوزرینه اون یدی دفعه هجوم واقع اولمشیكن ضبطنه مقتدر اوله‌مدقلرینه‌مبنی سفن تجاریه‌لرینك تأمینی مقصدیله برمقدار بدل مقطوع اعطا ایدرك صلح اولورلر ایدیكه بوناپارته كبی برجهانكیر بیله بووجهله عقد مصالحه ایلمشدر . حتی مورخ واصف افندی سفارتنامه‌سنده یازاركه ایلچیلكله اسپانیاده بولندیغم اوانده جزایرلولر كلیتلو مبالغ وهدایا اخذ ایدرك اسپانیالولر ایله عقد صلح ایلمش اولملریله جزایر ضابطانندن برقاچ دایی ایله مادرید شهرنده ملاقات وسزك مدار تعیشكز

اسپانیا سفائن وسـاحللرینی غارته منحصر ایکن نصل صلحه راضی اولدیکز دیوسؤال ایلدیکمده بوصلحك غایتی انجق ایکی سـنه ممتد اوله‌بیلر وبوکره الدیغمز مبـالغ وهدایا اغتنـام ایده‌جکمز اموالدن زیاده‌در دیو جواب ویردکلرینی بیـان وصلحلرینك مبنی علیهی وماهیتنی ایضاح ایتمشدر . اشبو جزایر مجاهدلرینك محـاربات بحریه‌ده اولان ورزش والفتلری ونائل اولدقلری غلبه ومظفریتـلری حیرتده عقول اوله‌جق درجه‌ده ایدی لکن اوروپاده صنایع حربیه واسلحهٔ ناریه ترقی ایتدکجه اولکی کبی دشمن کمیلرینه چاتوب رانپه ایتمك قابل اوله‌مدیغندن بازوی همتلرینه فتور کلمشیدی جزایر بکلر بکیسی حسین پاشا احوال عالمدن بی خبر برجاهل جسور وادخار ایلدیکی نقود وفیره‌یه مغروراولمغله فرانسه تجارسفائننندن ضبط وتسـخیر اولنان کمیلری ودرونلرنده بولنان مال وملاحلری فرانسه دولتی طلبه آغاز ایلدکده رد وتسلیم ایتمدکدن بشقه فرانسه قونسلوسی حقنده معاملهٔ بارده دخی اجرا ایتمش اولدیغندن اول امرده فرانسه دولتی جانب سلطنت سنیه‌یه عرض شکایت ایتمکله طرف دولت علیه‌دن جزایر والی و امراسنه خطاباً اصدار اولنان فرمان عالی مأمورمخصوص واسطه‌سیله تسیار ومطلوبات مذکوره‌نك اعاده وتسلیمیله برابر ترضیه ویرلمسی دخی امر وتذکار اولنمشـیکن والیٔ مشـارالیهك حمق و بلاهتی وامرا وارکاننك بوبابده مشارکتی اندفاع مضرتی حاصل ایده‌مدی مرویدرکه والیٔ مشار الیه طرف دولتدن کیدن مأموره قلعه‌نك متانت ورصانتنی وطوپلرینك جسامت وجبه‌خانه‌سنك کثرتنی ونقود مدخره‌نك وفرتنی تماشا ایتدیروب بوقدر قوت وقدرتله فرانسه‌لویه نصل سرفرو ایلیه‌یم دیدکده مأمور مومی الیـه بوالتونلر بوجبه‌خانه‌یی طوپلره وضـع ایدوب آتمزمی دیو جواب ویرمش ایسـه‌ده والیٔ غافل بوالتونلر بنده اولدقجه آدم تدارکنده زحمت چکلمز دیه‌رك رأی وقرارنده اصرار ایتمشدر . بناءً علیه برفیلو فرانسه دونماسی ایکی سنه قدر جزایر لیمانی آبلوقه ایله تضییق ایتدکدن صکره قرق یدی سنه‌سی اواسطنده برفرقه فرانسه عسکری طولون ترسانه‌سندن حرکت وخارج لیمانده قره‌یه خروج ایدوب جزایر قلعه‌سنی تحت محاصره‌یه آلدی درون قلعه‌ده آنجق درت بیك قدر ترك عسکری بولنوب پاشانك امیدوار اولدیغی عربان دخی امداده شتابان اولمامغله بش اون کون ظرفنده امکان مقاومت بالکلیه مندرس اولدیغندن حسین پاشا کندوسنك وامرانك اموال ذاتیه‌لریله چیقملرینی مقـاوله ایدرك اموال وفیرهٔ حکومتی و دارالجـاهده اولان جزایر قلعه‌سـنی فرانسزلره تسلیم ایتدی وبوده بویله کیتدی . مؤخراً قلعهٔ مرقومه‌نك ردی جانب سلطنت سنیه‌دن فرانسه دولتنه تکلیف اولنمش و بعض مرتبه وعد دخی آلنمش ایسـه‌ده

علت فرنكي كبي التيام پذير اوله‌مدى جزاير ملحقاتندن قسطنطنيه قلعه‌سنى مركز اتخاذ ايدينان مشايخ عربادن شيخ عبدالقادر اون بش سنه قدر فرانسزلر ايله اوغراشمش ايسه‌ده بودخى بالآخره نيل مقصددن مأيوس اولمغله فرانسه‌لويه دخالت وانلرك التماسيله شام شريفه رحلت ايدوب اوراده عازم دارعقبا اولمشدر .

قره‌مانلى خاندانندن طرابلس غرب بكلر بكيسى اولان يوسف پاشا فوت اولدقده بيوك اوغلى على پاشا مقام امارته صاعد اولوب جانب دولت‌عليه‌دن دخى تصديق اولنمش اولديغى حالده برادرلرى عصيانه قيام وطرابلسى محاصره‌يه اقدام ايلملريله على پاشا طرف دولتدن استمداد ايلمش اولمسنه مبنى اللى ايكى سنه‌سنده برقاچ قطعه سفن حربيه ايله سكز طابور عسكر فريق نجيب پاشايه ترفيقاً ارسال قلنمشيدى . وصوللرنده على پاشا قلعه قپولرينى آچوب عسكرى ايچرويه آلمسى عقبنده نجيب پاشا كندو واليلكنى اعلان وعلى پاشايى بالجمله عيال وتوابعيله استانبوله اعزام ايلدى بوجهتله طرابلس ايالتى طوغريدن طوغرويه حكومت سلطنت سنيه‌يه كيرمش وعلى پاشانك قرنداشلرى مندرس اولمش ايسه‌ده عربانك اطاعته آلنملرى ضمننده قپودان دريا طاهر پاشا كوندريلوب برقاچ سنه حركات عسكريه متمادى اولمشدر . على پاشا حقنده الطاف سنيه ارزان بيوريلوب اون بيك غروش شهريه تعيين وقوناق تخصيصيله توقير اولندى لكن بوكيفيت تونس حكومتنك طرف دولتدن توحشنه بادى اولمغله نه نتيجه‌يى انتاج ايلديكى بمنه الكريم محلنده توضيح اولنه‌جقدر .

احوال مصريه

عصر سليم خان ثالثده قپودان دريا اولان كوچك حسين پاشا فرانسزلرك يد غصبندن مصرى تخليص ايلمك اوزره دونمای همايون ايله مأمور اولدقده كندوسنه منتسب بولنان قواله چورباجيسى حسين اغايه مكتوب كوندروب برمقتدر ضابط ايله برايكى يوز كزيده عسكر طلب ايلمش اولديغندن حسين اغا دخى يكنى محمد على اغايى انتخاب ومعيتنه ترتيب ايتديكى عسكر ايله ارسال ايتمكله حسين پاشا بونلرى دونمای همايونه بالاركاب صوب مأموريته عزيمت ايتمشدى . بعد الفتح آرنبودلقدن وروم ايلينك سائر جهتلرندن كيدن طوائف عسكريه‌نك اكثريسى اوراده قالدقلرى مثللو محمدعلى اغا دخى قالمش وكندوسى امى ايسه‌ده درايت و شجاعتله متصف وحكمت حكومته واقف تهديدينى ايقاعه قادر برضابط متبصر اولمق حسبيله سرچشمه‌لك يعنى بالجمله باشى‌بوزوق عسكرى سركرده‌لرينك رئيسى مقامنه قائم اولمشدر .

سردار اکرمك عودتنده مصر والیسی نصب اولنان خسرو پاشا عساکر نظامیه ترتیبی وقشله بناسیله مشغول اولوب باشی بوزوق عسکرندن مصری تخلیه مقصدیله بعض سرکرده‌لره رخصت ویرمش ایسه‌ده کذشته علوفه‌لرینی اعطایه مقتدر اوله‌مدیغندن باشی بوزوق طاقمی عصیانه قیام ودفتردار جابی افندی‌یی اعدام ایتدکلرندن ماعدا خسرو پاشایی دخی فراره اجبار ایتملریله میرمیراندن ارنبود طاهر پاشا قائممقاملغه انتخاب وجانب سلطنت سنیه‌دن والی کوندرلمسی عرض محضر ایله استدعا اولندی .

قپودان سیدی علی پاشانك برادری جزایرلی علی پاشا مقدما خیلی وقت مصرده اقامت ایدرك احوال مملکته کسب وقوف ایلدیکنه وبو اوانده استانبولده بولندیغنه مبنی والی نصب وبحراً ارسال قلنوب آنجق حجازه مأموراً مصره وارد اولان یکیچریلر علوفه‌طلبیله طاهر پاشایی قتل ایتمش وکوله‌من بکلری دخی علی پاشادن سوء قصد توهمیله مصره تقربنده تلف ایتدیرمش اولدقلرندن مصر والیلکی خورشید پاشایه توجیه بیورلدی ومکملدائره‌سی خلقیله قاهره‌یه داخل اولدی ذکر اولنان وقعه‌لر بتون محمدعلی اغانك تصنیعاتی آثارندن اولدیغی متبین اولمغله قولایلقله مصردن چیقارلمسی ضمننده خورشید پاشانك انهاسی اوزرینه جده والیلکی رتبهٔ وزارتله محمدعلی اغایه توجیه قلندی ایسه‌ده مشارالیه محمدعلی پاشانك معیتنده بولنان عسکری طائفه‌سی ینه عصیانه آغاز وخورشید پاشایی قلعه‌ده محاصره ایلدکلری خبری در دولته واصل اولمغین قرناء شهریاریدن صالح بك ارسال وقنغی طرف قوتلو ایسه اکا ویرلمك اوزره برقطعه ابقا وبرقطعه توجیه فرمانی اصدار وتسیار اولندی. محمدعلی پاشا هدایای کلیه اعطاسیله میرمومی الیهی جلب ایتمکله مصرك محمدعلی پاشایه توجیهنی متضمن اولان فرمان ابراز اولندیغندن ایکی‌یوز اون طقوز تاریخنده ولایت مصر محمدعلی پاشا عهده‌سنده تقرر ایلدی .

محمدعلی پاشا شمدی‌یه قدر کوله‌من بکلریله خوش کچینوب اقتضا ایتدکجه والیلر علیهنده آنلری دخی استعمال ایدر ایدی . زمام اداره ید اقتدارینه کچدکدنصکره بالطبع کوله‌منلرك رقیب حکومت اولملری حقنده اولان مضمرینی اظهار وبعضلرینی قوله آله‌رق دیکرلرینی اوروب ازمکه شروع ایلدی . محمدعلی پاشانك کیدیشی ومصری تحصیل ایدیشی سلطنت سنیه‌نك نظر دقتنی جلب ایتمکله ایکی‌یوز یکرمی برسنه‌سنده ایالت مصر موسی پاشایه واندن منحل اولان سلانیك وقواله سنجاقلری محمدعلی پاشایه توجیه اولنوب موسی پاشا قپودان قدری پاشایه ترفیقاً ودونمای همایونه ارکاباً اسکندریه‌یه کوندرلدی . محمدعلی پاشا اسباب مدافعه‌نك استحضارینه مسارعتله برابر کندوسنك ابقاسنی متضمن مصر علماسی واشرافی

طرفندن تنظيم ايتديرديكي عرض محضرلري قپودان پاشايه واستانبوله تقديم وكليتلو مبالغ وهدايا دخي تسيار ايلكله موسى پاشا سلانيكه ارجاع ومحمدعلى پاشانك بيوك اوغلى ابراهيم بك كه مشهور ابراهيم پاشادر رهن صورتيله استانبولده اقامت ايتمك شرطيله ايالت مصر محمد على پاشا عهده سنده ابقا قلندى . بوخصوص حقنده اركان دولتك مذاكراتنى متضمن اولان مضبطه خزينهٔ اوراقده محفوظ اولمغله منظور فقير اولمشدر ايكى يوز يكرمى ايكى سنه سنده انكلتره دونماسى استانبول ليماننه ولوج وبش اون كون ظرفنده خروج ايتدكدن صكره اسكندريه يه عزيمت وسكز اون بيك قدر عساكر بريه اخراجيله اسكندريه ورشيدى ضبط ايتديكى زمانده محمدعلى پاشا كوله من بكلريله محاربه اوزره بولنمغله درحال كوله منلر ايله باريشوب بالاتفاق انكليزلر اوزرينه هجوم ايلديلر

وقوعبولان مقاتلاتده انكليزلرك پك چوغى مقتول وبرمقدارى دخى مركزه دوكلمكه مجبور اولمغله دونمالرى رجعت قهقرى يه مبتلا اولدى ومحمدعلى پاشا تشريفات پادشاهى ايله تلطيف بيورلدى بوندنصكره برطرفدن مأمور اولديغى حجازسفرى تداركاتنه اقدام وبرجانبدن دخى كوله من بكلرينك تنكيلنه نصب نفس اهتمام ايدوب كوله منلرى مغلوب واقطار مصريه حاصلات واداره سنه مداخله لرينى قطع ايتدكجه حكومتك وقع ونفوذى وواردات واقتدارى ترقى ايتمكده ايدى نهايت حجازه اردو چيقاره جغى كون آلايده بولنمق اوزره مصرده موجود اولان كوله من بكلرينى قلعه يه دعوت وترتيب ايتديكى عسكرى بغتةً اوزرلرينه هجوم ايتديروب برآنده برقاچ يوز امرا وكاشف اتلاف ايتديرديكى مثللو اطراف ونواحيده بولنانلرك دخى اكثرى الهكچيريلوب قتل واعدام وبرمقدارى افريقا چوللرينه وطرابلس طرفلرينه فراره اجبار اولندى وكوله من اوجاغى بالكليه سوندى وبو دفعه ده بيكدن متجاوز بهادران چراكسه محو ونابود اولدى يوقاروده بيان اولنديغى وجهله حرمين شريفينى وهابى طائفه سندن تخليصه موفق اولمسى بين الاسلام موجب توافرشان وشهرتى اولمغله برابر مصرك زراعت وعمارتنى تزييد وباخصوص نهر نيلدن اسكندريه يه آچديغى جدول كه محموديه ناميله مشهوردر اقطار مصريه نك فوق العاده ثروت وترقيسنى استلزام ايلديكندن محمدعلى پاشانك موفقيتلرى دللرده داستان اولمغه باشلادى صدر اسبق يوسف كامل پاشا محمدعلى پاشادن استماعاً روايت ايدر ايدى كه ايالت مصرى اون اوچ بيك كيسه وارداتله بولوب بوواردات ايكنجى سنه سى اون سكز بيك كيسه يه ترقى ايتمشيكن اوچنجى سنه سى اون بيك كيسه يه تنزل ايلمشكه غالبا بونك سببى انكليزلرك اسكندريه ورشيدى ضبط ايلرى غائله سى اولمشدر . دردنجى سنه اوتوز بشبيك كيسه يه چيقوب بعده ترقى ايده ايده

محمد علی پاشانك اواخر ايامنده غيراز برالشام درت يوزبيك كيسه‌يی تجاوز ايلديكی محققدر . بو ترقينك برمقداری فيئات مسكوكاتك تقريباً بش مثلی راده‌سنده تزايد ايتمسی قضيه‌سی ايسه‌ده قسم اعظمی كوله‌من بكلرينك مضبوطاتی اولان اراضينك حكومته انتقال ايتمسندن وزراعت وتجارتك تكثرندن منبعث اولمشدر .

طرف دولته ويريلان مال مقطوع بالترقی اون ايكی بيك كيسه‌يه بالغ اولمش ايسه‌ده حاصلاته نسبتله پك جزؤی بولنديغندن ومحمد علی پاشانك عزمی قوی وافكاری بلند ايدوكندن كندوسنه قالان مبالغ كليه ايله برطرفدن عساكر منتظمه ترتيب وتكثيريله طوپ وتفنك وباروت فابريقه‌لری وترسانه وحوض انشاسی مثللو لوازمات حربيه‌يه اقدام ايدر وبرجانبدن دخی كوله‌لرندن واولاد اهاليدن اوروپايه شاكردان ارسال ايدرك علوم حربيه وفنون رياضيه‌يه مالك آدم يتشديرر و آوروپا ارباب معارفندن جلب ايلديكی اشخاص واسطه‌سيله هم نظامات عسكريه‌سنی اكمال وهمده شكر ومنسوجات فابريقه‌لری انشا ايتديرمك كبی وسائط تمدن وترقی‌يه اهتمام ايلر ايدی مع مافيه بووجهله دول مستقله‌ده جاری اولان قاعده وآيينه تطبيقاً تداركات حربيه‌يه مباشرت ايتمسی نزد سلطنت سنيه‌ده قرين جواز اوله‌ميه‌جغی طبيعی بولنمسنی درپيش مطالعه ايدرك بونك ازالهٔ تأثيری مقصديله طرف همايونه ومتنفذان مقربينه وسائر اركان دولته پيدرپی هدايای كليه تقديم ايده‌كلديكی كبی ممالك محروسه‌نك هرجهتندن حج شريفه كيدن علما ومشايخ واشرافه پاره‌لر وهديه‌لر ويرر وبعضلرينه كيزلوجه ماهيه ووظيفه‌لر تخصيص ايدرك عامهٔ ناسك قلوبنی جلبه بغايت اعتنا ايدر ايدی حتی يوسف كامل پاشادن استماع اولنمشدركه كمرجی عثمان پاشانك سلحدار علی اغايه چوق پاره ويره‌كلديكی وبركره اوچيوز كيسه بردن تقديم ايلديكی بالمناسبه محمدعلی پاشانك حضورنده تفوه اولندقده اوچيوز كيسه‌نك لقرديسمی اولور بن سلحدار اغايه بالدفعات آغرلغنجه آلتون اعطا ايلدم ديمشدر . رجال دولتعليه‌دن مشهور حالت افندی وهابی غائله‌سی بتدكدنصكره كه تقريباً اوتوز بش تاريخلريدر شام وحلب وياخود بغداد وموصل ايالتلری برلشديريله‌رك صورت تلطيفده محمدعلی پاشانك بو قدر خدمت وموفقيتی اوزرينه بو وجهله ازعاج اولنمسی لايق شان سلطنت دكلدر ديه‌رك منعنه نصب نفس اهتمام ايلديكی مرويدر . سرعسكر اسبق سليمان پاشا مرحوم كه سرای همايوندن مخرجدر مصر مسئله‌سنك ظهوری اثناسنده بررسم كونی سرای همايون اغالرينك متحيزانيله برابر برمعتاد حضور همايونده قائم ايكن سلطان محمود خان حضرتلری سلحدار اغانی مؤاخذه‌يه باشلامغله اغالر طشره‌يه چيقمق استدكلرنده صاليويرمبوب وقعهٔ مذكوره‌يی تذكار واغالره خطاباً محمد

علی پاشانك بو درجه‌یه كلمسنك سببی بو احمقدر دیو سلحدار اغانی ارائه ایلمش ایدوكنی نقل ایله تأیید روایت ایدر ایدی

استانبولده یكیچریلرك الغاسندن اول محمد علی پاشا مصرده عساكر منتظمه ترتیب وتأسیس ایدوب موره‌ده ابراهیم پاشا معیتنده استخدام ایلمش ومحسناتی دخی كورلمش ایدی روسیه سفری ظهورنده جانب دولت علیه‌دن وقوعبولان طلب اوزرینه اون ایكی بیك عساكر نظامیه وعد وترتیب ایلمشیكن او آرالق مصر آلتونلرینك فیئاتی بر مقدار تنزیل اولنمغله بونی بهانه ایدرك عساكر مرتبه‌یی كوندرمیوب یكرمی بشبیك كیسه قدر اعانهٔ نقدیه ارسالیله اكتفا ایلدی بلا استیذان موره‌دن عسكرینی چكمسی ومسقوسفرینه اعانهٔعسكریه‌ده بولنمامسی بروقتدنبرو حقنده‌مضمراولان‌شبهه‌یی‌تأیید ومركزمطاوعتكاریدن انحرافنی تحقیق ایلمكله روسیه سفری بتدكدن وبغداد تسخیری حاصل اولدقدن صكره صدر اسبق سلیم پاشا شام والیسی نصب اولنوب علی‌روایة مصرده برحادثه احداثیله محمد علی پاشانك تنكیلی اسبابنه چالشمق اوزره مأموریت خفیه ویرلمش ایمش ومحمد علی پاشانك ایسه اقچه قوتیله اندرون همایونده و اركان دولت ایچنده متعدد جاسوسلری اولدیغندن كیفیته كسب اطلاع ایدرك ذكر آتی تشبثاته ابتدار ایلدی چونكه محمد علی پاشا یكرمی اوتوز بیك عساكر نظامیه و قپاق وفرقتین اوله‌رق اونبش یكرمی كمی‌یه مالك اولوب اوته‌دنبرو ارزوسی دخی شام وحلب ایالتلرینی حوزهٔ حكومتنه الحاق ایلمك ایدی حتی بو صورت اركان دولتك مجزومی اولدیغندن وقت سفرده شرق سرعسكری غالب پاشا مذكور ایالتلرك محمد علی پاشایه تفویضیله اناطولی حدودینك محافظه‌سنی عهدهٔ اقتدارینه تودیع ایلمك حكم زمان ایجابندن اولدیغنی یازمش اولدیغندن بوكیفیت غالب پاشا حقنده موجب اغبرار همایون اولمشیدی جزار احمد پاشادن صكره عكا والیسی اولان عبداه پاشا چندسنه مقدم فرمانلی اولدیغی حالده محمدعلی‌پاشانك توسط وشفاعتیله مظهرعفو پادشاهی اولمشیكن محمدعلی‌پاشانك عكایه فرارایدن كوله‌لرینی ویرمامسندن‌طولایی بینلرنده حاصل‌اولان مخالفت اوزرینه محمدعلی‌پاشا سوق ایتدیكی عسكر ودونما قوتیله‌عكایی‌تضییق وتسخیر ایلیوب عبداه پاشایی استانبوله ارسال ایلدی وبعض وسائط ایله شامده اختلال احداث ایدوب والی بولنان سلیم پاشایی اتلاف ایتدیرمكله شام اهالیسی مؤاخذهٔ دولتی درپیش ملاحظه ایدرك محمد علی پاشایه دخالته مجبور اولدیلر بوبابده نصایح وتهدیدی حاوی اصدار وتسیار اولنان اوامر علیه‌دن برثمره حاصل اولمیوب باخصوص محمد علی پاشانك اشقودره‌لی مصطفی پاشایی عصیانه تشویق ایلدیكی مركز ثبوته وارمغله طرف

شیخ الاسلامیدن ویریلان فتوای شریفه که بالجمله معزول شیخ الاسلاملر ایله صدور علما ومشهور درس خواجه‌لرینك امضالریله دخی توثیق وتصدیق اولنمشدر انك موجب شریفی اوزره محمد علی پاشا ایله عونه‌سنك تدمیری ضمننده ادرنه والیسی اغا حسین پاشا سردار اکرم ومصر والیسی نصب اولنوب معیتنه ترتیب اولنان اوتوز بیك قدر عساکر منتظمه وغیرمنتظمه ایله اعزام قلندی .

عساکر عثمانیه‌نك طلیعه‌سی اولان اینجه بایراقدار اوغلی محمد پاشا معیتنده‌کی باشی بوزوق عسکریله میرلوا بکر پاشا قوماندەسنده بولنان اوچ آلای پیاده ومیرالای عصمت بکك سواری آلایی حمص وحورانه واصل اولدقلری کون ابراهیم پاشا یدی آلای پیاده وبش آلای سواری ایله حمصه داخل اولمغله وسردار اکرم مدیق قلعه‌سنده وجیوش دولتعلیه مذکور ایکی نقطه‌نك اره‌سنده واقع اوتوز ساعتلك مسافه‌ده طاقم طاقم کچمکده بولنملریله قاعدهٔ حربیه‌یه توفیقاً عسکرك اجماعیله حربه مباشرت لازمه‌دن ایکن امرای عسکریه جاهل وحرکات عسکریه‌دن غافل اولدقلرندن قرق سکز سنه‌سی اواخر محرمنده ذکر اولنان طلیعه فرقه‌سی همان جنکه کیریشوب بوزولدیلر . بوانهزام کیروده اولان عسکرهٔ وسردار اکرمه موجب دهشت وتلاش اوله‌رق اولا حابی طوتمق ایچون اولجانبه حرکت ثانیاً اسکندرونه کلان مهماتی محافظه ایتك مطالعه‌سیله اسکندرونه رجعت ایدرك یتمش سکسان ساعتلك مسافه‌نك قطعیله عسکر دەتاب وتوان قالمیوب برطرفدن قولرا علتی دخی ضایعات کثیره‌یی موجب اولدیغندن اردی همایونك ایلروطوتاریری قالمدی بناءً علیه سردار اکرم عزل واولجوارده بولنان صدر اسبق رؤف پاشا قائممقام ومشار الیه محمد پاشا سرعسکر نصب اولندی . مسقو سفری ختامندن برو ارنبودلق اصلاحیله مشغول اولان صدراعظم رشید محمد پاشا معیتنده بولنان عسکرك برمقداریله استانبوله جلب وابراهیم پاشا اوزرینه مأمور ایدیله‌رك اولکی اردودن دهامکمل براردو ترتیبیله اعزام قلندی ابراهیم پاشا قونیه‌یه کیرمش وموسم شتادخی حلول ایتمش اولدیغندن صدراعظم بهاره‌قدر آق شهرده اقامت وخفیف سواری ایله قونیه‌یی تحت محاصره‌یه الوب مصر ایله مخابراتنی قطع ومحتاج اولدیغی لوازم ومهماتك ورودینی منع ایله تضییق ایتمك افکارنده ایدی .

زیرا اول وقتلك حکمنجه قونیه‌نك اطرافنده بولنان والی ومتصرف ومسلملرك بشرالتیشر یوزقدر قپولری خلقی اولدیغندن قریب وبعید بونلری قونیه‌نك اطرافنده دور ایتدیره‌رك ممکن اولان تضییقاتی اجرا ایتدیرمك قابل ایدی لکن سلطان محمود خان حضرتلری حسین پاشا اردوسنك پریشانلغندن پك زیاده متأثر وراحت وآرامی منسلب

اولمغله صبره اقتداری قالمیوب اولوقت مابین همایون مشیری بولنان فراری احمدپاشایی ارسال وبلاافاته وقت حربه مباشرت اولنمسنی قطعیاً امرایلدی بناءً علیه قرق سکز سنه‌سی رجبنك اواخریله کانون اول اوائلی ایدی که آق شهردن حرکت وقونیه صحراسنه مواصلت اولنوب شدت شتادن ناشی موقع طوتمق واستحکام یاپمق کبی شیلره زمان وامکان مساعد اولمدیغندن همان عسکرك ایاغی توزیله حربه مباشرت قلندی التی ساعت قدرجنکه دوام اولنوب آثار غلبه نمایان اولمش وصدراعظم قونیه درونه عسکر صوقمق ایله مشغول بولنمشیکن هوا غایت سیسلی اولدیغندن واقشام تقرب ایلدیکندن صدر مشارالیه کندو عسکری اولمق ظنیله دشمن سواریسی ایچنه کیریویرمکله اسیردوشدی وبونك درحال شیوعی عساکر عثمانیه‌نك رجعتنه بادی اولدی عساکر عثمانیه جیوش مصریه‌نك ایکی قاتی درجه‌سنده ایسه‌ده مصر عسکری هم معلم وهمده فرانسز جنراللرندن اولوب سلیمان پاشا نامیله مشهور اولان برفن حرب ماهرینك ترتیب وپلانی تحتنده اولمغله نائل غلبه اولدیلر .

بو وقعه اوزرینه ایش کسب اهمیت ودهشت ایلدیکندن سلطان محمودخان حضرتلری روسیه ایمپراطورندن استعانه ایلکله سنهٔ مزبوره ذی القعده‌سی اواسطنده برفرقه روسیه عسکریله برفیلودونما بوغاز ایچنده واقع خنکار اسکله‌سنه وارد اولدی .

وابراهیم پاشا دخی کوتاهیه‌یه کلدی عقب وقعه‌ده طوپخانه مشیری خلیل پاشا وآمدی رشیدبك که صدراسبق مشهور رشید پاشادر مصره اعزام اولندقلری مثللو روسیه‌لو طرفندن دخی مأمور مخصوص کوندرلمش وانکلتره وفرانسه دولتلری سریعاً ایشه برنتیجه ویرلمز ایسه بك بیوك وقعه‌لرك ظهورینه سبب اوله‌جغنی تفرس ایدرك انلر طرفندن دخی محمدعلی پاشایه اجرای نصایح وتهدیدات اولنمش اولمغله محمدعلی پاشانك عهده‌سنده بولنان مصروکرید ایالتلرینه الحاقاً شام وحلب وصیدا ایالتلرینك وابراهیم پاشانك عهده‌سنده بولنان جده وایالتلرینه الحاقاً اطنه ایالتنك توجیهیله اصلاح ذات البین اولنمسی قرارلشدیرلدی ورشیدبك استانبوله بعدالعوده کوتاهیه‌یه کیدوب ابراهیم پاشایی ارجاع ایلدی .

سرعسکر سابق نامق پاشا که قدمای ارکان دولتدن اولوب وجودیله افتخار اولنور وهروقتده طوغری‌یی سویلر برذات اولدیغی جمله‌نك معلومیدر اللی تاریخنده میرلوالق رتبه‌سنی حائز ایکن محمدعلی پاشا حقنده اوروپا دولتلرینك افکارینی یوقلمق ودولت علیه‌یه نافع برصورت استحصال ایلك اوزره سفارت مخصوصه ایله اوروپایه کوندرلمش وانکلتره‌دن بدأ ایله فرانسه ونمچه وپروسیا وروسیه حکمدارلریله کوریشوب بوبابده استحصال ایلدیکی معلوماتی کلوب سلطان محمودخان حضرتلرینه عرض ایلشدر مشارالیهدن

شو وجهله مرويدر كه محمدعلی پاشا كوندن كونه تزييد قوت وتكثير ثروت ايتمسيله برابر دولت عليه‌نك كرفتار اولديغی مهاجمات خارجيه وداخليه‌دن ناشی اعادهٔ اقبال ايتمسنی غيرممكن كبی كورديكندن سلطنت عثمانيه‌يه وارث اوله‌بيلمسنی ذهننده قرارلاشديرمش وبونك مقدماتنی استحضاره نصب نفس اهتمام ايتمشيدی . اوغلی ابراهيم پاشانك موره‌يه مأموريتنده چونكه اوله‌جه عساكر منتظمه ترتيبنه موفق اولمش اولديغندن عصاة رومی تنكيل واستيلا ايلدكلری قلاعی استرداد ايلدی ويالكز طاغلرباشلرنده بعض اشقيا فرقه‌لری قالدی بوحال اوروپالولرك مشهودی اولدقده يونان حكومتنك تأسيسی بين‌الدول مقرر اولديغندن بوايشدن ال چكمسنی محمدعلی پاشايه تبليغ ايلديلر مشاراليه‌دخی شمديكی حالده كندوسنك اورادن چكلمسی دولت عليه دونماسنك امحاسنه موقوف اولديغنی واولوقت خط رجعت منقطع اولدی اعتذاريله عسكرينی موره‌دن جلب ايده‌بيله‌جكنی تعهد ايتمكله فاوارين وقعه‌سی ظهورو ابراهيم پاشا دخی عسكرينی بالاستصحاب مصره عودت ايلدی بونك اوزرينه روسيه محاربه‌سی آچيلوب اون ايكی بيك عسكر امداد كوندرمك اوزره تعهد ايتمشيكن بعض اعذار واهيه سرديله آنی دخی بدله ربط ايتديردی و ايكی اوچ سنه مرورنده اجرای مافی الضميره قيام ايلدی .

بو روايتی مؤيد اولمق اوزره لطفی افندی تاريخنده مسطور بعض خطوط همايونده (محمد علی موره حقنده اوروپا دولتلريله مذاكرات ومقالاته كيرشمش بونه ديمكدر هيچ بروالينك بويله شيلره لياقت و استحقاقی وارميدر) مألنده بعض فقره‌لر واردر لكن نه چاره كه اولوقتلرده محمد علی پاشانك بوتصميماتنی احاد ناسه دكل اركان دولتك اكثريسنه آكلاتمق غيرقابل ايدی . چونكه محمد علی پاشا اصحاب خروجك دول قديمه حقنده اختيار ايده‌كلدكلری ابن خلدونده مسطور اولان قاعده و مسلكه تماميله توفيق حركت ايدر ايدی بناءً عليه حكمت بين اولان ذوات محدوده‌دن غيری كافهٔ خلق محمدعلی پاشا دولتك صادقی اولوب تنظيم احوال نخبهٔ آمالی و مسقودن اخذ انتقام نتيجهٔ مقصدی مافی‌الباليدر اعتقادنده ايديلر حتی بوافكارك بقيه‌سندن اوله‌رق لطفی افندی بيله تاريخنده حيف صد حيف كه بعض ارباب نفاق پادشاه آنام ايله بويله بروزير ذی‌قدرتك آره‌لرينی بوزديلر ديو تأسف ايدر .

ارباب نفاقدن مراد خسرو پاشادر چونكه بين‌الانام مشهور اولديغی اوزره خسرو پاشانك تا مصر واليلكندن برو محمد علی پاشايه غيظ وخصومتی اولوب دائما عليهنده بولنور ايمش . حالبوكه خسرو پاشانك الی وفاته مصردن موظف اولديغی عسكردن

تحقق ایلدی مع مافیه خسرو پاشا مصردن پاره آلمغله سلطنت عثمانیه یه اولان صداقت واستقامتنه خلل کلمیوب هم پاره آلور وهمده دولت علیه حقنده اولان تصمیمات مضره‌نك اندفاع وازاله‌سنه چالیشور ایدی ظاهرده مصالحت بتمش ایسه‌ده حقیقتده تدارکات وتهیاته دوام اولنمسی ضروری ایدی چونکه ابراهیم پاشا قونیه ایله اطنه‌نك آره‌سنده واقع کولك بوغازینی استحکامات جسیمه ایله ترصین ایدوب مصرده دخی دونمانك تزییدینه اقدام وعساکر نظامیه‌نك تکثیرینه اهتمام اولنمقده و آیالات سائره‌نك مقطوعات معینه‌لرینك اعطاسنده تسامح وخصوصات سائره‌ده مستبدانه معامله قلنمقده ایدی صدراعظم رشیدپاشا کوتاهیه‌ده موقوف ایکن معزول وصدر اسبق رفقی ثابت پاشا صدرصدارته موصول اولوب بش اون کون صکره رشید پاشانك سبیلی تخلیه قلنمغله استانبوله کلمش وایکی یوز اللی سنه‌سی اواسطنده سیواس ایالتی ومؤخراً دیار بکر وخرپوت طرفلرینك اداره‌سی عهده‌سنه تفویض ومعیتنه براردو ترتیبیله صورتا کردستانك اصلاحنه مأمور ایدلمشیدی خیلیجه کردستانده اصلاحاته دخی موفق اولمش ایسه‌ده اساس مأموریتی اولان مصرلو مدافعه‌سنه حاضرلنمقده ایکن اللی ایکی سنه‌سی شعبانده مرتحل دار آخرت اولمغله عهده‌سنده بولنان دیار بکر وسیواس ورقه ایالتلری بارتبهٔ وزارت کوتاهیه فریقی حافظ محمد پاشایه توجیه بیوریلوب اردوی همایونك استکمالنه اعتنا ایدلدی .

پروسیا مارشالی مشهور مولتکه اولوقت خدمت دولت علیه‌ده وحافظ پاشا اردوسنده ایدی آنك رأیی اردوی همایون فرات نهرینی کچمیوب یالکز ارائهٔ سطوت و مهابتله اکتفا ایدلدیکی حالده آز وقت ایچنده مصر عسکرینك طبیعتیله پریشان اوله‌جغی مرکزنده ایدیسه‌ده طرف همایوندن جنکه مباشرت اولنمسی خصوصنده تأکید وتعجیل بیورلمقده اولوب حتی قرنای شاهانه‌دن محمد علی بك که صکره داماد وصدر اعظم اولمشدر تنفیذ امر پادشاهی ضمننده اعزام اولنمشیدی بنابرین اللی بش سنه‌سی ربیع الاولنده حافظ پاشا اردوی همایونی مستصحباً فرات نهرینی مرور و حلب جوارنده واقع نزیب نام محلده محاربه‌یه آغاز ایدوب سوء تدبیر ثمره‌سیله معسکر عثمانی بوکره دخی رهین انهزام و پریشانی اولدی .

سلطان محمود خان حضرتلری مصر وقوعاتیله خواب وحضوردن مهجور اولدیغندن دفع اندوه وملال قصدیله استعمال ایلدکاری مشروبات شدیده طبع همایونلرینی تغییر ایتمکله چاملیجه‌ده واقع اسما سلطان باغنه نقل بیورمشلر ایدی .

خبر انهزام واصل اولمقسزین اللی بش سنه‌سی ربیع الآخرینك اون طقوزنجی

کونی اللی التی یاشنده وسلطنتنك اوتوز ایکنجی سنه‌سنده مرتحل دار آخرت اولوب وصیتلری موجبنجه دیوان یولنده واقع اسما سلطان سرایی عرصه‌سنه دفن وبعده مکلف تربه بنا قلندی خاقان مرحوم حضرتلری یوز اللی سنه‌دنبرو کلان پادشاهلرك اعظم واعقلیدر هنکام سلطنتلری دولت علیه‌نك اوان انحطاطنه تصادف ایلدیکندن ممالکجه خیلی ضایعات واقع اولش ایسه‌ده برمدتدنبری طوائف ملوك حکمنه کیرمش اولان اعیان ودره بکلرینك ازاله‌سیله حدیقهٔ سلطنتی خار آزاردن تطهیر ایلدی باخصوص بغاة عسکریه‌یی تأدیب وجنود منتظمه تأسیسنه موفق اولملری غیور ومقدم ومصالح دولتك وخدمهٔ سلطنتك دقایق احوالنه واقف تهدیدینی ایقاعه قادر وبالذات ادارهٔ دولته مقتدر برشهریار جلیل المآثر ایدی .

جلوس سلطان عبدالمجید خان حضرتلری

بیوك شهزاده سلطان عبدالمجید خان حضرتلری اورنك عثمانی اولوب صدارت عظمی مجلس والا رئیسی خسرو پاشایه ومجلس والا ریاستی سلفی رؤف پاشایه وسرعسکرلك چندکون اولجه تجارت ناظری نصب اولنان خلیل پاشایه ونظارت مذکوره سرعسکرلکدن انفصال ایدن سعید پاشایه توجیه بیورلدی . ایرتسی کون نزیب انهزامی خبری و بش اون کون صکره قپودان دریا فوزی احمد پاشانك دونمای همایونی اسکندریه‌یه کوتوروب محمد علی پاشایه تسلیم ایلدیکی پیام غریبی واصل اولدی . چونکه احمد فوزی پاشا معتمد ومؤتمن محمودخانی ایدی . اولوقت کسب اشتهار ایدن روایاته نظراً کویا سلطان محمود خان حضرتلری خلیل پاشا وخسرو پاشادن سلب امنیت ایله بعض مرتبه وسوسه‌یه مبتلا اولدقده احمد فوزی پاشا شهزادهٔ جوانبخت حضرتلرینه سوء قصدی درعهده ایتمش ایدوکندن شمدی جلوس همایون وقوعنی وخصماسندن خسرو پاشا وخلیل پاشانك صدراعظم وسرعسکر اولدقلرینی استماع ایله جان خوفنه دوشوب بوخیانتی اختیار ایلمشدر . شویله که دونمای همایون قلعهٔ سلطانیه‌ده ایکن تبدل سلطنت خبری واصل اولدقده احمد پاشا کتخدامی بولنان شریف اغا وانك اوغلی اولوب ریالهٔ همایون اولان عثمان بك که تحول حکم زمان ایله مؤخراً استانبوله کلوب مع الوزاره بوسنه والیسی اولمشدر . انلر ایله بالمذاکره صورت فراری قرارلاشدیردقدن صکره امرای بحریه‌یی بعض اقوال اباطیل‌بیانه ایله اغفال ایده‌رك همان حرکت ومصره طوغری عزیمت ایلدیلر .

دونمای همایونك بووجهله کیدیشی ارکان دولته موجب اندیشه اولمغله مجلس والا کاتبی محسن افندی‌یه بریسی احمد پاشانك ابقاسنی ودیکری قپودانهٔ همایون بولنان مصطفی

پاشانك قپودان دريا لقبنی متضمن ايكی فرمان ويريلوب اولابقا فرمانی اعطا ايله احمد پاشايی اغفال وبعده مصطفی پاشانك مأموريت فرمانی ابراز ايله اجرای مأموريت ايتمسی تعليم قلنه‌رق مخصوص واپور ايله اعزام قلندی. مومی‌ايله محسن افندی ردوسدن ايلروده دونمای همايونه مواصلت واحمد پاشايه ابقا فرمانی اعطا ايلدكده احمد پاشا فرمانی قرائت ايتديروب محسن افندی‌يی كتخداسی شريف اغايه مسافر ويردی. ومحسن افندی كرك مصطفی پاشا وكرك امرای بحريه ايله ملاقات قپولری مسدود اولديغنی كوروب شايد تحری اولنور خوفيله مصطفی پاشانك مأموريت فرمانی دكزه آتمغه مجبور اولدی. اكر مصطفی پاشانك قپودان پاشالغی رسماً اعلان وفرمانی دخی طوغريجه كندوسنه اعطا اولنمش اولسيدی احمد پاشانك هيچ برشيئه قادر اوله‌ميه‌جغی بديهی ايكن اركان دولتك عقلالغی ايشی مشكلاته كرفتار وبالعكس احمد پاشانك ابقا فرمانی تقويهٔ نفوذ واجرای مافی‌الضميری امرنده تسهيلاتی استلزام ايلدی. خارجيه ناظری رشيد پاشا مصر عليهنه دول معظمه ايله عقد اتفاق ايچون ايكی سنه‌دنبرو اوروپاده بولنوب موفق دخی اولمشدی. تبدل سلطنت عقبنده استانبوله كلوب اللی درت سنه‌سنده اجراسی تصميم اولنمشيكن بالايجاب تأخير اولنان تنظيمات خيريه‌يی اعلان واجرا ايتديردی بوبابده كلخانه‌ده قرائت اولنان خط همايون ايله سنهٔ مزقومه‌ده تنظيماتك ايلرويه تعليقنی متضمن اولافرمان عالی صورتلری دستور نامنده اولان مجموعه‌ده مسطوردر .

مصر محاربهٔ اخيره‌سی

انكلتره و اوستريا و پروسيا وروسيه دولتلريله باعهدنامه عقد اتفاق اولندی . فرانسه دولتی محمد علی پاشانك مجلوبی اولديغندن قرال بولنان لويی‌فليپ وخارجيه ناظری كيزو بواتفاقك حاصل اوله‌مامسنه پك چوق اقدام ايتمشلر ايسه‌ده مقتدر اوله‌مديلر . ومع‌مافيه اتفاق دوله داخل اولمديلر ايسه‌ده مصره دخی اعانه‌يه جسارت ايده‌مديلر بناءً عليه مصر ايالتی بالوراثه وعكاقلعه‌سيله صيدا ايالتی قيدحيات ايله محمدعلی پاشايه تفويض اولنمق اوزره شام وحلب وجده كريد واطنه ايالتلرينك ردی ودونمای همايونك اعاده‌سی تكليفيله صدارت مستشاری رفعت بك مصره كوندريلوب مذاكرات ومخابرات طويله جريان ايلديكی حالده محمدعلی پاشانك ارضاسی قابل اوله‌مديغندن اللی التی سنه‌سی اواسطنده حربه مباشرت اولندی .

استانبولدن كوندريلان بر قپاق وبرقاچ قطعه سفن حربيه ونيچه‌لولرك چندقطعه سفينه‌لری انكلتره دونماسيله بالاجتماع مصرو برالشام سواحلی تحت ابلوقه‌يه النديی ومركز

عسکری اتخاذ اولنان قبریس جزیره‌سنه تقریباً یکرمی بیك قدر عساکر عثمانیه سوق اولنوب اردوسرعسکرلکی صدر اسبق عزت محمدپاشایه وعسکر قوماندانلغی سرویلی سلیم پاشایه احاله قلندی بیروت قلعه‌سی جزؤی محاربه ایله تسخیر اولندقدنصکره ابراهیم پاشا درزی طاغی اتکلرنده چند دفعه مقاتله‌یه تصدی ایتمش ایسه‌ده جمله‌سنده مغلوب اولدیغندن طوتنق راده‌سنده ایکن شامه فرار ایدوب اعتماد ایلدیکی عکا قلعه‌سنك دخی اوچ بچق ساعت ظرفنده قوهٔ بحریه ضربیله فتح اولندیغنی استماع ایتدکده ارتق شامده دخی آرام ایده‌میه‌رك چوللره دوشدی وتعریف اولنمز مضایقه وشدائد ایله آج عریان مصره طوغری چیقوب کیتدی .

ابراهیم پاشا رشیدپاشا وحافظ پاشا اردولری مثللو جسیم قوتلره غلبه ایتمشیکن بوکره عساکر جزؤیه‌یه قارشوسنده تخته پرده قدر مقاومت ایده‌مامسی غریب کورینه‌جکندن بونك اسبابنی تفصیل ایتمك اقتضا ایلدی .

مقدمهٔ بخثده ترقیم اولندیغی اوزره محمدعلی پاشا حج شریف ایچون مصردن کلوب کچن مشایخ وخواجه‌لره واشراف ممالکه عطیه‌لر وخرجراهلر اعطا ایدرك وقابل خطاب اولنلرینه دولتك اغتشاش احوالندن ومسقوك غلبه‌سندن یانوب یاقیله‌رق دین ودولته خدمت ارزوسنی اظهار ایده کلمکله وبرطرفدن دخی کرك استانبول وکرك طشره‌لر اشرافنه خفی وجلی پاره‌لر کوندرمکله اویله برتوجه عمومی جلب ایتمشیدیکه اکثر خلق ولایتنه ومؤید من عندالله اولوب قریبك تخلیصی بونك یوزندن اوله‌جغنه اعتماد ایدرلر وحرمینك خوارجدن تطهیرینه موفقیتنی براعت استهلال عد ایدرك مدح وستایشیله امرار اوقات ایلرلر ایدی . بالخصوص مرض جذام کبی عروق انامه سرایت ایتمش اولان یکیچری غیرتکشلکندن وعساکر نظامیه احداثندن وآنك تفرعاتندن اولان بعض معاملاتدن والبسهٔ اجنبیه‌یه میل ورغبت قلنمسندن طولایی کافهٔ انام بیزار اولوب بوشیلرك سببتی خسروپاشایه عطف ایله پادشاهی بویوللره سوق وترغیب ایدن خسرو پاشادر دیرلر ایدی . حتی محمد علی پاشا ایله خسرو پاشانك فی الاصل بینلری بوزوق اولدیغندن محمدعلی پاشا بونی سررشته ایدینه‌رك ابلهفریب اولان بومثللو سوزلر ایله اصلاح مزاج دولت ضمننده اتفاقه دعوتی متضمن بعض والیلره مکتوبلر کوندروب اغفاله چالشمش وبو مکتوبلرك اکثری ولاة طرفندن جانب دولت علیه‌یه تقدیم قلنمشدر . توجه عامه شول درجه‌ده ایدیکه حسین پاشا اردوسنه دفتردار نصب واعزام اولنان عظمای رجال دولت علیه‌دن طاهر افندی عقلادن واصدقای دولتدن برذات اولدیغی حالده یولده کیدر ایکن بونه کیفیتدرکه بن جانب سلطنت سنیه‌دن مصر

اوزرينه سوق اولنان اردونك دفترداری اولديغی حالده كوكلی اوطرفه محب ومتوجهدر ديو بعض محرملرينه سويلديكی محققدر . ايشته ابراهيم پاشانك غلبه‌سی توجه عمومينك كندو طرفنه معطوف اولمسندن وقدومنه هركسك ديده كشای انتظار بولنمسندن منبعثدر .

بو دفعه‌كی پريشانلقی ايسه يدی سكز سنه‌دنبرو زير اداره‌سنده بولنان سوريه اهاليسنك انعكاس اميد عدالت ايله نه‌يه اوغرادقلرينی اكلاملرندن ناشی كمال نفرتلرندن وطائفهٔ عسكريه‌سنك روكردانلغندن نشأت ايتمشدر . چونكه حربه مباشرت اولنمسيله برابر جبل لبنان اهاليسی وعشائر و عربان مصرلو عليهنه قيام ايدوب جنود مصريه دخی فوج فوج وحتی صادق بك نامنده برميرالايك تحت قومانداسنده بولنان الای هيئت مجتمعه‌سيله اردوی همايونه دخالت ايلدی . بونلرك جمله‌سی دوبرجه‌يه كوندريلوب اوراده اسكان اولنديلر امرای مصريه‌دن اولوب كذلك طرف دولته دخالت ايتمش اولان كليسلی محمد پاشا ومير آلای صادق بك نقل ايدرلر ايديكه ابراهيم پاشا درزی طاغندن شامه عودت واطرافده بولنان عسكرينی جمع ايتدكده كيجه‌لری طاقم طاقم فراره آغاز ايلملريله محافظه‌لريچون قره‌غوللره ضابطان اقامه اولنمش اولديغی حالده فراريلرك اوكی آلنمق شويله طورسون ضابطان دخی فراره شتاب ايلدكلرندن برقاچ كون ايچنده عساكر مجتمعه‌نك نصفی قالميوب قالانلرك دخی كوزلری اويولده اولديغی مشاهده اولنمغين ابراهيم پاشا بالضروره چوللری طوتوب مصره طوغری عودته مجبور اولمشدر

عكا قلعه‌سنك تسخيرندن صكره اسكندريه‌نك ضبطی تصميم قلنمقده ايدی لكن محمد علی پاشا آرتق قوهٔ نفوذيه اعمالی زمانی كچمش اولديغنی تفرس ايدرك انكلتره باش وكيلی بولنان ذاتی دام اطماعه دوشورمش اولديغندن مصر ايالتی وراثتله توجيه اولنمق صورتنه محمدعلی پاشا راضی اولورايسه ايشك بتورلمسی ضمننده اميراله تعليمات كلمش واللی يدی سنه‌سی شوالنده بو بابده محمد علی پاشانك ركاب همايونه استعطافنامه‌سی وورود ايتمش اولمسيله مصر بالتوارث محمدعلی پاپه توجيه بيوريله‌رق ايشه ختام ويرلدی ودونمای همايون استانبوله واصل اولوب ايالات مستحصله ولاة عظامه توجيه بيورلدی اولوقت انكلتره ايلچيسی بولنان بونصونبی بوقرارك عليهنده اولديغندن مقتضای مأموريتی اوزره رسماً قبولنی باب عالی‌يه عرض ايدر وخفياً انكلتره دولتی محمدعلی پاشانك كلياً قالديرلمسنه باعهدنامه بورجلی ايدوكندن قبول اولنمامسنی اخطار ايلر ايمش لكن هر نصلسه قرار واقع نزد دولتعليه‌ده قرين تصويب اولنمشدر واقعا مصری حرباً ضبط ايتمك بيوك تكلفاته وكليتلو تلفاته محتاج اوله‌جغندن بشقه انكليزلولر دخی برلكده بولنه‌جغی جهتله ايلروده نه‌رنك كسب ايده‌جكی مطالعه‌سی

جای دقت ایدی بناءً علیه بوقدرله اکتفا مناسب کورلمشدر خارجیه ناظری رشید پاشا
مرحومك امتیاز شرائطنی حاوی قاىمه آلدیغی فرمان عالی مصره ارسال اولندقده محمدعلی
پاشا ایکی شرطنك تبدیلی استدعاسیله اعاده ایتکله بوکا دخی مساعده اولنمق اقتضا ایلدی
مذکورشرطلك بریسی وراثت ایالتك اولاد ارشده منحصر اولمسی شرطنك اولاد اکبر
شرطنه تبدیلی وایکنجیسی مصرك حاصلاتندن اوچ ربع مصارف محلیه ایچون بالتوقیف
ربع دیکرینك خزینهٔ دولته تقدیمی فقره‌سنك دخی سکسان بیك کیسه مقطوعه ربط
قلنمسی ایدی مذکور فرمانلر دستورده مسطوردر بوندنصکره مصرك تغیرات احوالی
بمنه تعالی جلد آتی‌یه عائد اولمغله بو فصلك تکمله‌سنه شروع اولندی .

بشنجی فصلك تکمله‌سی

سلطنت سنیه بو فصلك حاوی اولدیغی زمانده ضایعات عظیمه‌یه مبتلا اولدی اولا
سکسان ایکی سفرینك نتیجه‌سی اوله‌رق اقلیم قریم الدن چیقمغله بوماده ارکان دولت
وافراد اسلامیه‌یی دلخون ایلدی چونکه بوندن سکسان سنه مقدم مجارستان دخی
حکومت سلطنت سنیه‌دن منفك اولمش ایسه‌ده اورالرده اهل اسلام یالکز قلعه‌لرده
ساکن ومسافر صورتنده اولوب کافهٔ اهالیسی خرستیان ایدی قریم ایسه ایکی ملیونه
قریب سکنهٔ مؤمنینی حاوی بولندیغندن بوجهتله بالطبع اهل اسلامه زیاده تأثیر ایتمشیدی
بناءً علیه قریمك تخلیصی نخبهٔ آمال انام اولوب موقوف علیهی لایقیله مطالعه وموازنه‌یه
دخی صدر اعظم یوسف پاشانك شدت تهالکی مانع اولمغله وانکلیزلر ایسه فرانسه‌لونك
روسیه ایمپراطوریچه‌سی نزدلرنده حاصل ایلدکلری اعتباره رغماً سلطنت سنیه‌یی حربه
تشویق وترغیب ایده‌کلریله ایکی یوز ایکی سفری کشاد اولندی لکن بونك نتیجه‌سی
اوله‌رق قریمی تخلیص ایدلم دیر ایکن اوزی ایالتی اوسته ویرلدی فرانسزلو ایله عقد
اتفاق قلنمق حسبیله ایکی یوز یکرمی بر سنه‌سنده ینه روسیه سفری ظهور ایدرك
بوکره دخی طوزله نهریله پروت نهری بیننده اولان اراضیٔ وسیعه وقلاع متعدده
ضایع ایدلدکدن بشقه صرب ملتنه امتیاز ویرلمك مجبوریتی حادث اولدی بوندن صکره
روم اختلالی ظهور ایدوب بونك نهایتی دخی هم موره‌نك قراللق اولمسنی وهمده
چرکستان وچلدیر ایالتلرینك روسیه‌لویه ترك قلنمسنی وافلاق ایچنده بولنان قلاع
خاقانینك امحاسنی وصرب امتیازینك توسیع وتأکیدینی مستلزم اولدی وبونی متعاقب
فرانسزلر دخی جزایر غربی استیلا ایلدی .

سلطان محمود خان حضرتلرینك جلوسلرنده ارنبودلغك بر جهتی یانیه والیسی تپه دلنلی علی پاشا وبرجهتی اشقودره والیسی قره محمود پاشا خاندانی تحت ادارهلرنده وسیروز وسلانیك طرفلری سیروزلی اسماعیل بك عهدهسنده وروم ایلینك سائر بلاد وامصاری اعیان دینیلان متغلبه ضبطلرنده اولدیغی مثللو جزایر غرب اوجاقلری دایيلرك وحرمین محترمین وهابی طائفهسنك ید غصبنده ومصر محمد علی پاشا حكمنده وبغداد كولهمن پاشالری وچلدیر وكردستان ایالتلری دخی امرا نامنه اولان بغاة اللرنده ایدی اناطولینك بوزوق طرفلری جبار زاده وآیدین طرفلری قره عثمان زادهلرده اولوب قصور بلاد وقصباته دره بكلری دنیلان متغلبه مستولی اولمغله والیلر یالكز مركز ایالت اولان یرلرده اوطورور وبونلره مداهنه ایله جلب منفعت وامرار ایام حكومت ایلرلر ایدی جبار زاده وقرهعثمانزادهلر ایله سیروزی اسماعیل بك هم عظما واشراف اعیاندن وهمده اوامر پادشاهینك اجراسنه مداوم مطاوعتكاراندن اولوب سفرلرده دخی خدمتلری سبق ایتمش اولدیغندن مومی الیهم حقلرنده معاملهٔ تأدیبیه اجراسنه محل اولمامغله خاندانلرینه تعرض اولنمیوب مؤخراً اسماعیل بكك اوغلی یوسف بك وجبار زاده جلال الدین بك وقره عثمان زاده یعقوب اغا رتبهٔ وزارته نائل وتغیر ادارهٔ امور دولت سببیله ایالات عدیدهده والی اولمشلردر وقوعات صرهسنده مسطور اولدیغی اوزره بونلرك غیریسی پنجهٔ سطوت محمود خانیده نابود اولوب طوائف ملوك رنكنه كیرمش اولان ممالك دولتعلیه قوهٔ قاهرهٔ پادشاهی ایله هیئت منتظمهٔ سابقهسنه رجعت ایلدی وسلسلهٔ انضباطی قرین انحلال اولان نسخهٔ كبرای سلطنت شیرازه بند انتظام اولدی.

سالف الذكر اعیانلر ایله دره بكلری یوز سنهیه قریب زماندنبرو كسب قدرت وتمیز ایتمش اولدقلرندن بونلرك منشائی بروجه آتی تفصیل اولنور : فصول سابقهده مسطور اولدیغی اوزره ولاة ومتصرفین طرفندن برسنجاق ادارهسنه مأمور اولان كسانه متسلم وقضا ادارهسنه مأمور اولانلره ویوده تعبیر اولنور وهر شهر وقصبهده اهالی طرفندن منتخب برده اعیان بولنورایدی مملكتك ضبط وربطی ولاة ومتصرفین ومتسلم وویودهلره وامور حقوقیه ونرخ ارزاق حكام شرع شریفه عائد اولدیغی مثللو مرتبات امیریهنك ومملكت مصارفی اولان مبالغك توزیع وتحصیلی ودفترلرینك ترتیب وترقیمی خصوصلرنده ولاة وحكام طرفلرندن مخاطب اعیانلر اولمغله اعیان بولنانلر بوایشلری اشراف مملكت ایله بالاجتماع تسویه ایدر ایدیكه اعیانلر اهالینك وكیلی وحكام ایله اهالی ارهسنده واسطه دیمك اولور ایدی اشبو اعیانلر مملكتلرینك اغنیاسندن

واصحاب حیثیت ونفوذدن اولملریله ولاة ومتصرفینه امیدلرندن زیاده منفعت ابراز ایدرك
متسلملکی وویوده لقلری درعهده ایتمکه باشلادیلر ایچلرندن لیاقت ودرایتی حائز اولانلر
هم ولاتی وهمده حکامی خشنود ایتمکله تزیید حشمت وثروت وتأسیس بنیان عصبیت
ایدوب وفاتلری وقوعنده یاخاندانندن ویا منسوبیننددن برمقتدری انك مقامنه قائم اولور
ایدی بونلرك بك وحشی اولنلری چوقلق پایدار اوله میوب دور اندیش وحکمت بین
اولنلری مملکتی کما ینبغی اداره وولاتی مطیب ایتدکدن بشقه ارکان دولتدن بعضیلرینه
کسب انتساب ایدرك وکندوسنی دولته طانتدیروب سفر وحضرده خدمات مقبوله ابراز
ایلیه‌رك کوندن کونه توثیق حکومت ایلرلر ایدی سلطنت سنیه عساکر منتظمه ترتیبنه
موفق اولدقدن صکره تنظیماتك مقدماتی حکمنده اولان اصلاحات ملکیه دخی یوز
کوسترمکه باشلامشیدی شویله‌که والی ومتصرف وویوده‌لرك کیف مایشاء قتل نفوسه
مجاسرتلری بافرمان عالی منع اولنوب قصاصاً ویاخود سیاسةً ازاله‌لری مقتضی
اولنلر حکام شرعشریفك تحت تصدیقنه الندقجه اجرا قلنمامسی امر اولندی.
ومخلفات ضبطی فی الاصل نوعما معقول ومشروع بردرجه‌ده یعنی مخلفات واقعه اموال
امیریه‌دن مختلس ومدخر اولمسی مظنون اولنلر حقنده جاری ایکن صکره‌لری سوءاستعماله
واردیغندن میری ایله معامله‌سی اولسون اولمسون وخدمت دولتده بولنسون بولنمسون
اغنیادن بریسی فوت اولدقده ورثه‌سنه جزئی برشی ترك اولنه‌رق مصادره قلنور وبعضاً
دخی مخلفات ورثه‌یه ترك اولنه‌رق مقطوعه ربط اولنور یعنی برمبلغ معین اخذیله بتریلور
ایدی بودخی بافرمان عالی الغا قلندی یکیچریلرك الغاسیله انلره متعلق منصب وقلملریعنی
یکیچری افندیلکی وسپاه وسلحدار کتابتلری وبونلره مماثل مأموریتلرکه لغو اولنان
اوجاقلرك محاسبه جیلکلری دیمکدر بونلر دخی الغا اولنوب عساکر منتظمه سرعسکرلکی
ومقاطعات ومصرف نظارتلری خاصه ونظامیه محاسبه جیلکلری مثللو منصبلر احداث وماهیه
معاشلر تخصیص قلندی فصول سابقه‌ده برنبذه بیان اولدیغی اوزره اوقاف سلاطیندن فاتح
وسلطان سلیم وسلیمان حضراتی وقفلرینك اداره‌سی صدراعظملره وسلطان بایزیدك اداره‌سی
شیخ الاسلاملره مخصوص اولوب قصور اوقاف سلاطین ایله نسللری منقرض اولمش بعض وزرا
وامرا وقفلری قرنا وخدمهٔ مخصوصهٔ پادشاهی‌یه چراقلق اوله‌رق توجیه اولنور ایدی
بردفعه وقف ترتیب ایدن اصحاب خیرات وقفلرینك شرائطی تعیین وخیرات ومبرالرینه
صرف اولنه‌جق مبانی وخدمه‌سنه ویریله‌جك وظائفی تخصیص ایتدکدنصکره تولیتی ولاد
واعقابنه ونظارتی صدراعظم وشیخ الاسلام ودارالسعاده اغاسی واستانبول قاضیسی مثللو

ارباب مناصبه تفویض ایلمش اولدقلرندن بو نظارتلرك برر مفتشی اولوب تحت نظارتلرنده بولنان
اوقافك هرسنه محاسبانی رؤیت ایتدیرر وشرط واقفك اجرا قلنمدیغی ویاخود خیرات
ومبراتك محتاج تعمیر ایدوکی خدمهٔ وقف طرفلرندن ویامحله‌لیسی جانبندن افاده واشتکا
قلنور ایسه متولیلری شرائط اوقافك تمامیٔ ایفاسنه اجبار ایدرایدی وقتاً بوقت واقفلرك
سلاله‌لری منقرض اولدقده تولیتلری نظارت طرفلرندن مناسب آدملره توجیه ایتدیریلور
وارتق اولاد مشروطیتندن چیقمش اولدیغندن بومثللو تولیتلره صدقه تولیتلری اطلاق
قلنور ایدیکه توجیه پادشاهی ایله تصرف اولنور برنوع مأموریت دیمکدر استانبول شهری
مرور زمان ایله کاملاً دیه‌جك درجه‌ده وقفه منقلب اولمغین معاملات بیع وشرانك توثیق
واجراسی متولیلرك وجابیلرك اللرنده قالدیغندن انواع فساد وتزویر واقع اولمقده ایدوکنه
مبنی ذکر اولنان مناصبك حق نظارتلری برلشدیریله‌رك اوقاف همایون نظارتی احداث
قلندی انجق بوصورتك موافق حال ومصلحت ایدوکی مسلم اولمسیله برابر ناظراولنلردن
بعضیسنك مزاج غصبکارانه‌سی وبعضیسنك امرمهم حقوقدن بی‌خبرلکی جهتلریله خزینهٔ
اوقاف سؤاستعمالات ایله مالامال ایدی شویله‌که سلطان محمودخان حضرتلرینك وقفلرینه
ایراد بولمق فکریله اسم بی‌مسما اوله‌رق کدك ایجاد قلندی بوکدکلرك برصنفی محدود اولوب
مثلا استانبولده یوزسکسان قلایجی کدیکی احداث واصنافه بیع اولنمقله بومقداردن زیاده
قلایجی دکانی کشاد اولنه‌مز ایدیکه برنوع انحصار امتیازی دیمك اولور ایدی برصنفی دخی
قوندره‌جی کدیکی مثللو غیرمحدود کدکلردرکه هرکیم طالب اولور ایسه‌ویریلوروهیچ کیمسه
بلاکدك قوندره‌جیلق صنعتی اجرا ایده‌مز ایدیکه بودخی من جههٔ اوصنعتك‌ده اجراسنه
رخصت دیمك اولورایدی بوکدکلر اصناف بیننده آلنوب صاتلمقله عادتا مستقفات اوقاف
کبی خرج فراغ وانتقال واجارهٔ مقرره اخذ اولنور ایدی معمافیه بر دکان ویاخود
بوستانده برقاچ سنه‌مستأجراً مقیم اولنلر مال صاحبنك خبری اولمقسزین خزینهٔ اوقافدن
برر کدك الوب صکره مال صاحبی مستأجری چیقارمق ویا کرایی تزیید ایلمك مراد
ایلدکده مستأجر بنم بوراده کدیکم بولندیغندن مقرر اولان کرادن بشقه برشی طاب
ایتمکه حقك یوقدر دیو دعوایه قیام وتنفیذ مرام ایتمکله اومثللو دکان وبوستان وسائرهنك
هم وقف قدیم وهمده صاحبلرینك حقلری مصادره اولنمش اولدی .

سوء استعمالاتك برنوعی دخی فراغ وانتقال خرجلرینك ومحلولات معجلاتنك
نصفی متولی وجابی وکاتبلره ویریلوب نصف دیکرینك خزینهٔ اوقافده توقیف اولنمسیدر .
بو اصولك اتخاذندن مقصد کویا بوپاره‌لر خزینهٔ اوقافده تجمع ایده‌جك وهروقفك

خيرات ومبراتى تعميره محتاج اولدقده نقود متراكمه‌سندن تسويه اولنه‌جق ايدى .

حالبوكه اوقاف خزينه‌سنده متعدد قلملر وپك چوق مأموريتلر احداث اولنمغله بونلره وخارجدن شوكا بوكا معاشلر ومعيناتلر وثواب اعتقاديله نو بنو تحدث ايدن تكيه‌لره طعاميه‌لر وتعيينلر تخصيص وبيكر وبيك بشر يوز كيسه‌لر صرفيله مجدداً وتعميراً تكيه‌لر انشا اولنمغله وقفلرك مبالغ متراكمه‌لرى اضاعه قلندى وخيرات ومبراتك تعميره احتياجلرى محله‌لى ومتوليلر طرفلرندن اوقاف نظارتنه خبر ويرلدكجه وقفلرك حاصلات متراكمه‌سى دفترلرده موجود ايسه‌ده وزنه‌ده مفقود ايدوكندن بالضروره كچوشديريلور اولدى اوقاف خزينه‌سى بوخصوصده مدعى عليه اولديغى حالده حاكملك صفتنى دخى حائز اولمسيله وقفلرك حاميسى اوله‌جق ايكن مخربى اولدى .

تنظيماتك ظهوريله بالجمله سلاطين وسائره اراضئ موقوفه‌سى ماليه خزينه‌سى طرفندن ضبط وتعشير اولنوب عندالحساب اراضئ موقوفهٔ مزبوره حاصلات عشريه‌سى سنوى قرق دورت بيك كيسه‌يه بالغ اولمغله شهريه‌يه بالتقسيم خزينهٔ ماليه‌دن اوقافه اعطا قانون ايدى . صكره‌لرى فؤاد پاشا مرحوم اشبو بدل مقطوعه ماليه‌نك اوقافه ويرديكى پاره‌يه اعانه نامنى ويروب موازنهٔ عموميه‌ده آچيق كوروندكجه تنقيص ايده ايده ربع درجه‌سندن آشاغى تنزيل ايلدى جوامع سائره خيرات سلاطينك ايسه اكثر وارداتلرى اراضئ موقوفه حاصلاتى اولديغندن وبروجه مشروح بوندن تنزيلات كليه وقوعبولديغندن مصرفلرى قارشولقسز قالمق حسبيله بالضروره شونك بونك وقفلرى حاصلاتيله اداره اولنملرى ايجاب ايلدى بناء عليه پك چوق اصحاب خيراتك مبراتلرى خراب ومتروك اولديكه مشهود آنامدر كلهم تنظيماتك اجراسيله ادارهٔ امور ملكيه‌ده اتخاذ اولنان اصول ادارهٔ جديده‌نك تفصيلاتنه كلخانه وتنظيمات فرمان عاليلرنده بيان اولنان شرائط ايله تنظيمات خيريه اعلان اولندقده حكومت كيفيه‌يه مألوف اولان والى ومتصرف وويوده‌لر وعموماً ملتزملر بونك عليهنده بولنديغى مثللو حكمت حكومتدن غافل ومنافع شخصيه لرينه منهمك بعض ساده دلان اركان دخى طعن وتشنيع ايدرلر وانواع محاذير بسط وبيان ايلرلر ايدى لكن حقيقت حالده قيام ودوام دولت ايچون تنظيمات خيريه‌نك اهم والزم اولديغى كوندن كونه ميدانه چيقدى وتفرعاتى نوبنو اصلاح قلندى بويله امور كليه‌ده كوچك كوچك يا كلشلقلر ضرورى اولوب حالبوكه هر شيده نظر واعتبار كلياته راجع اولديغندن بشقه بدايت حالده يولسز كوريلان مواد درجه درجه حسن نتيجه‌يه ايصال قلنمش والآن قلنمقده بولنمشدر .

تنظيماتك اس اساسى امنيت جان ومال وناموس قضيه‌لرندن عبارت اولمغله شرعاً

وقانوناً حكم ترتب ايتمدكجه هيچ كيمسه حقنده مجازات اولنمامسى ومصادراتك بالكليه رفعى ومظنون جنايت اولانلر حقنده جارى اولان اشكنجه مادۀ قجيعه‌سنك تركى متعدد فرمانلرله تنبيه وتأكيد وهرقنغى مأمور اولورايسه اولسون ونه‌رتبه وحيثيتده بولنورسه بولنسون افعال مردودۀ مزبوره‌يه متجاسراولانلرك مجازات شديده‌يه كرفتار اوله‌جقلرى اعلان واشاعت قلندى زيرا ولاة ومتسلمين شهر وقصبه‌لرده اغنيادن بريسنى كوردكلرى آنده ياقباحت جزئيه‌يه بناءً وياخود كلياً بى اساس برافترايه ابتناءً قتل ونفى مثللو مجازات شديده‌ايله تهديد ومال واملاككى مصادره وتجريم ايتمككى اعتياد ايدنمشلر ايدى . عصرسابق وكلاسندن اولوب آيدين وادرنه‌وبروسه وسلانيك واليلكلرنده بولنان طاهر پاشاوعاكف پاشا ونائذ پاشا وصدر سابق خسرو پاشا وحسيب پاشا كبى عظما خلاف تنظيمات حركات تهمتيله تحت محاكمه‌يه آلنوب مأمورين سائره‌يه عبرت كوسترلدى اكرچه بونلر حقنده اولوقتده خارجيه‌ناظرى اولوب تنظيماتك مؤسسى اولان‌ومتكلم وحده بولنان رشيدپاشانك بعض مرتبه‌اعراض شخصيه‌سى مروى وتقويم وقايع نسخه‌لريله نشر اولنان مقالات‌نوعما بونى مؤيد ايسه‌ده تنظيماتك تقررى بومثللو تهديدات وعبرته محتاج ايدى .

تنظيماتك اساسلرندن بريسى دخى هر نوع واردات دولتك طوغريدن طوغرى‌يه خزينه‌يه كلوب هردرلو مصارفك دخى خزينه‌دن اعطا اولنمسى ماده‌سى ايدى . چونكه فصول سابقه‌ده بيان اولنديغى اوزره سلطنت سنيه‌نك الكباشلو وارداتى‌اولان اعشارخاص همايون ومقاطعات ميريه وزعامت وتيمار ومالكانه مقاطعاتى ويوردلق واوجاقلق واوقاف نامليله منقسم اولمغله خاص همايون ضربخانۀ عامره‌دن ومقاطعات ميريه خزينه طرفندن ولاته ويامltزمينه الزام وديكرلرى دخى اصحابى جانبندن يابالذات‌تعشير اولنور وياخود الزام قلنورايدى‌تنظيماتك برنجى وايكنجى سنه‌لرى كافۀاعشارورسومات امانةً اداره ايتديرلدى لكن معشرلرك ارتكابلتندن بشقه ذخائر مدخره‌يى حفظ ايتمك ووقت وزمانيله صاتمق دولت مأمورلرينك يابه‌بيله‌جكى شى اولمديغندن كليتلو خسار نمايان اولمغله تنظيماتدن اول ملتزملرك متجاسر اولدقلرى مظالم وتعدياتك ازاله‌سى‌وقاعدۀ معتدله وجهله استيفاى‌حقوق عشريه قلنمسنى متضمن نظامات وضع وياتأسيسيله ينه الزام اصولنه رجعت قلندى ماليه ناظرى اسبق صفوتى پاشا مرحومدن مسموع‌فقير اولمشدركه بدايت تنظيماتده درت سنه قدرماليه نظارتنده بولنديغى‌حالده امانتاً اداره اولنان‌سنه‌لرك كار وضررى شويله‌طورسون قاچ غروش حاصلات اولديغى ميدانه چيقارمق ايچون نصب نفس اهتمام ايلمشيكن مقتدر اوله‌ميوب خلفى اولان نافذپاشا مرحومك دخى بوبابده واقع اولان اقدام واهتمامى نتيجه

بخش مطلوب اولمامغله تعيين ماده محكمهٔ كبرايه قالمشـدر دير ايدى

بردە وقيله اراضينك قوهٔ نابتەسنه كوره اونده وطقوزده وسكزده براولەرق تعيين اعشار اولنمش وقيود خاقانی‌دە هر مملكتك مقدار اعشاری ورسومات متنوعەنك كميت وكيفيتی تحرير قلنمش ايكن بدايت تنظيماتده كار فرما بولنانلرك عدم وقوفلرندن ناشی عشر ديمك اونده بر ديمك اولوب طقوز وسكزده براولەرق عشر استحصال اولنان يرلر ملتزملرك غدر وظلمنه اوغرايوب تأسس ايلمش ظنيله اونده بردن زياده عشر الناممسی مؤكداً امر واعلان قلنمشدر . شيخ الاسلام اسبق رفيق افندی مرحوم يا كاشلقله بويله بر حقوق مشروعه اضاعه اولندی ديو تأسف ايدر ايدی .

مقاطعات اميريەنك غيريسی اولان و اعشاری اصحابنه عائد بولنان اراضی كه بروجه بالا خاص همايون ايله مالكانه مقاطعاتی و زعامت و تيمار و اوقاف و يوردلق واوجاقلق ناملريله منقسم اولان اراضيدر بونلرك امانةً اداره اولندقلری اوچر سنەلك حاصلاتی بالتثليث بدل تعيين اولنمق وسنەبسنه جانب خزينەدن اصحابنه ويرلمك اوزره قرارلشديريلوب اجرا اولندی . انجق بر طاقم ارباب نفوذ اعمال قوهٔ نفوذ ايله طشرەلردن حاصلات واقعەنك بر قاچ مثلنه مضبطەلر كتوروب موجبنجه مالك اولدقلری مقاطعه وزعامتلرينه اضعاف مضاعفی اولەرق بدل تقدير ايتديرديلر وهنوزبدله ربط اولنميان مقاطعات اصحابندن اشترا ايدرك و اولوجهله خلاف واقع مضبطەلر جلب ايليەرك عشر تعيين ايتديردكلری پك چوق واقع اولمشدر .

ينه تنظيمات اساسی جملەسندن اولمق اوزره ويركو ناميله طشرەلرده توزيع اولنان مبالغك سنەبسنه خزينهٔ ماليەيه كوندرلمسی امر اولندی فصول سابقەده تفصيل اولنديغی وجهله ويركونك ماوضع لهی اولان شيلردن ولاة ومتصرفين حضريه وسفريەلری توزيع دفترلرينی تصديق ايتدكلری‌ايچون حكام شرع عشريفه ويريلان خرج امضا وكاوب كيدن مباشرلره اعطا اولنان خدمت مباشريه ومسافرخانه مصرفلری كلياً الغا اولندی چونكه حسب التنظيمات بيوك وكوچك كافهٔ مأمورينه معاش تخصيص قلنمش ايدوكندن جملەسی مصارفات واقعەلرينی معاشلرندن تسويه ايتمك و هيچ كيمسەدن بر آقچه و بر حبه مطالبه و اخذ ايتمامك شروط اعظمندن ايدی وينه ويركودن تسويه اولنه كلان حكومت قوناغی و كوپری و قالديرم مثللو شيلرك مصارفات انشائيه و تعميريەلری و منزلخانه مصرفلری خزينهٔ جليلەدن اعطا اولنه‌جغی اعلان قلندی بناءً عليه هر قضانك محصلی هرسنه توزيع اولنان مبالغك مقدارينی تحقيقه قيام و بعضلری شمدی‌يه قدر بلا فرمان توزيع اولنان مبالغی

سلطنت سنیه متجاسرلرندن استرداد ایده‌جکدر دیو وجود مملکتی اغفال ایدرك توزیعات سابقه یکونتی قپاتدیلر واعتقادلرنجه دولته خدمت ایلدیلر. لکن بعض مملکتلرك وجوهی نتیجهٔ مصلحتی درك و تفطن ایتمکله غایت خفیف دفتر تقدیم ایلدیلر.

واقعا توزیعات دفترلری استانبوله کلمك و قومیسیون مخصوصنده بالتدقیق قبولی حاوی فرمان عالی صادر اولمق نظامی اقتضاسندن ایدی لکن ولاة ومتسلم وویودەلر خارج از فرمان چوق شیلر علاوه ایدرلر ایدی اشبو دفترلرك موجبنجه هرقضا وقرایه‌ویرکولر تخصیص اولندقدن صکره شهر و قصبه‌لرده واقع املاك تحریر و ارباب تجارتك تمتع مخمنه‌لری درجات وضعیله ترقیم اولنه‌رق آیرو آیرو ویرکولر طرح وتوزیع اولندی. لکن تحریر املاك وتمتعات ماده‌سی امر عظیم ووقوعاتی یورتمك تکلفات متمادیه‌یه موقوف اولدیغندن بوقاعده باشه چیقاریله‌میوب ایکی‌سنه مرورنده هر شهر وقصبه وکویلرك معین ومخصوص اولان ویرکولری قومشوجه توزیع وتقسیم وبالتحصیل خزینه‌یه تسلیم قلنمسی اختیار قلندی یدی سکز سنه بوقاعده جاری اولدقدن صکره الآن مرعی اولان تحریر املاك اصولنه تشبث وسنه بسنه اکمالنه اعتنا قلنمشدرکه الی هذه الآن سعی وغیرت اولنمقده‌در.

کراسته وکندیر وکهرجله مثللو تکالیف عینیه‌ایله مکلف اولان قضالره دخی ویرکولر وضع اولنوب او مثللو لوازمات حربیه‌یی دولت پاره‌سیله مبایعه ایده‌جکدر دینلدیکی کبی بعض کوپری و طریق تعمیر و تنظیمی مقابله‌سنده ویرکودن معاف اولان کویلره دخی ویرکو وضع اولنمش و مکلف اولدقلری شیلرك جانب خزینه‌دن تسویه قلنه‌جغی اعلان قلنمشیدی. برقاچ سنه مرورنده خزینه‌نك تعمیراتی درعهده ایلدیکی شیلرك خراب‌اولمغه باشلادیغندن پیدر پی محللرندن استدعالر کلدکجه بك جزئیسی اجرا اولنه‌بیلوب ماعدالری استعلاملر ایله و بو سنه خزینه‌نك وقتی یوقدو جوابیله کچشدیریلور اولدی لکن کیتدکجه خرابی تکثر ایدرك خزینه ایسه واردات مقرره‌سیله مصارف دائمه‌سنی اداره‌دن عاجز قالدیغندن اومقوله مملکتك مصارفنی رؤیت ایتمك ایچون شهروقصبه‌لرده بلدیه صندقلری کشاد اولنوب قنطاریه و کیالیه مثللو رسومات متفرقه بوصندقلره ترك اولندی.

فصل سابقده ذکر اولندیغی اوزره ذخیره یتاغی اولان محللردن کیله‌سی یکرمیشر پاره‌فیئات مقطوعه ایله ومبایعات امیریه ذخیره‌سی نامیله ذخایر کلیه مرتب اولوب بوذخیره استانبوله کتوریلوب وتعیینات عسکریه و سائره بوندن ایفا اولندقدن صکره بقیه‌سی رایج وقته کوره فرونلره توزیع اولنور ایدی. حسب التنظیمات بو دخی رفع اولنوب اکمکجی

اصنافلك دیلیدکلری یردن ذخایر مبایعه ایدرك طوتیلان چاشنی‌یه تطبیقاً تعیین اولنان نرخ ایله صاتملری اعلان قلندی. لغو اولنان اشبو مبایعات ذخیره‌سنك اداره‌سی ایچون دولتجه مناصب معتبره‌دن اوله‌رق ذخیره ناظری و خزینه کتبه‌سی وار ایدی. آرتق بونلره لزوم قالمیوب فقط وکلالق مناصبندن اولمق و ممالك محروسه‌نك تکثیر زراعتنه چالشمق اوزره زراعت نظارتی احداث اولنمقله معیتنه مستشار و مجلس و مکتوبجی و محاسبه‌جی و کتبه ومأمورین ترتیب و تشکیل اولندی شوراسی غرائبدندرکه ایکی اوچ سنه ظرفنده نظارت مذبوره ذخیره خزینه‌سنده مدخر اولان مبالغی معاشات مخصصه‌یه ویردکدن صکره اکمکجی اصنافندن اولان بقایایی تحصیل و معاشلره توزیعه صرف همت ایدوب بو دخی ختامه رسیده اولدقده غیری ایش قالمدیغندن هیئت نظارت طاغلمشدر .

جزیهٔ شرعیه اوروپالولرك اك زیاده کوزلرینه باتان دیکن اولوب بو اواننده ایسه اوروپالولری خشنود ایده‌جك دولتعلیه‌نك دول متمدنه مسلکنه سلوك ایتدیکنی کوستره‌جك شیلر التزام قلنمقده اولدیغندن درجنك اول علی الرؤس جزیه جبایتنی الغا و بطریقخانه‌لر معرفتیله عن جماعةٍ تحصیلنه قرار ویرلدی لکن تنظیماتك ایکنجی سنه‌سنده مؤسس و حامئ تنظیمات اولان رشید پاشا موقع اقتداردن ساقط و عزت پاشا صدارته وصفوتی پاشا مالیه‌یه صاعد اولمغله مشیرلك نظامی نامیله تنظیماتك مواد متفرعه‌سی اصلاح اولندیغی صیره‌ده جزیه‌نك علی الرؤس جبایتی اصولی اعاده قلندی زیرا پطریقخانه‌لر دخی عن جماعةٍ استیفای حقوقدن اظهار عجز ایتمشلر ایدی بش آلتی سنه صکره‌که رشید پاشانك کوکب اقبالی تکرار ضیاپاش کمال اولدیغی زماندر ینه عن جماعةٍ تحصیله رجوع اولنوب نهایت قریم محاربه‌سی اواننده صادر اولان اصلاحات فرمانی حکمنجه بدل عسکری‌یه منقلب وصورِ اجرائیه‌سی برقاچ هیئته متحول اولدیسه‌ده الآن برقرار صحیح وسالم تحتنه وضع اولنه‌مامشدر .

وقعهٔ خیریه‌دن صکره اصول ادارهٔ دولت تحویل اولنمغه باشلادیغندن اکرچه وکلا ومأمورینه معاشلر تخصیص اولنمقده ایدی حسب التنظیمات کافهٔ مأمورین و کتبه‌یه اَیلقلر تخصیصیله اله کلان خرجلری بعضلری کلیاً الغا و بعضلری خزینه‌یه ایراد قید اولندی مقام صدارته یوز بیك و وزرایه یتمش بشر بیك و عظمای رجاله یکرمیشر اوتوزر بیك واوچنجی درجه‌ده بولنان مناصبه اون بشر یکرمیشر بیك غروش وقلملره دخی مقدار کافی معاشلر تخصیص وات اکمك تعینلری دخی ترتیب و اعطا قلندی

مرکز ایالت اولان سنجاقلره بر والی و برمحصل والویهٔ ملحقه‌یه امرای عسکریه‌دن بر

ضابطه مأموری و بر محصل وقضالره دخی کذلك بر ضابطه مأموريله بر محصل ومال وتحريرات کاتبلری تعيين اولنوب واليلره يتمش بشر و کافهٔ محصل وضابطه مأمورلرينه يديشر بيك بشر يوزغروشدن اون بيك غروشه قدر وکاتبلره بيك بشر يوز ايکيشر بيك غروش رادهلرنده معاشلر تخصيص قلنديغی مثللو حکام شرع شريفه و تشکيل اولنان مملکت مجلسلری اعضالرينه وترتيب قلنان ضبطيه وتحصيلدار نفراتنه معاشات متناسبه تعيين قلندی

قديماً مرتب اولان ايالتلر اکرچه ظاهراً ابقا اولنمش ايسهده قضا محصلنك سنجاق وسنجاق محصلنك مرکز ايالت محصلنه ارتباطی اولميوب جملهسی مستقل اولمغله بر والی ايله قضا ضابطه مأمورينك وعموماً محصللرك وظيفهجه يکديکرندن فرقلری يوغيدی بر ايکی سنه قدر بو وجهله اداره اولنوب لکن ترتيب اولنان معاشاتك يکونی وارداتی امحا ايلمش وحتی بعض قضالرك کافهٔ حاصلاتی مصارفنه مقابل کورنمشدر بناءً عليه سالف الذکر مشيرلك نظامی وضع اولنوب بونك حکمی موجبنجه ولاتك الويهٔ ملحقهيه حکمی جاری اولمق قاعدهٔ قديمهسی اعاده و معيتلرينه بر دفتردار و هر سنجاغه بر قائممقام وقضالره اهالينك ارباب حيثيت و اقتدارندن بر مدير نصب اولنوب اشبو مديرلره معاش مقابلی قپو آلتی حاصلات موضوعهسيله اراضی فراغ و انتقال حاصلاتی و ايکی بيك غروشدن اشاغی اولان محلولات معجلاتی تخصيص قلندی حکام شرع شريفه بر موجب نظام اخذ اولنه کلان خرج مواثيق اعاده اولنهرق معاشلری قطع و مجلس اعضالری مملکتلرينك خاندانندن اولهرق خدمتلری فخری اولمق اقتضا ايدهجکندن معاشلری بالکليه الغا اولندی.

احوال عسکريه

فصول سابقهده تفصيل اولنديغی اوزره دولت عليهنك بدايت ظهورنده ترتيب و تشکيل اولنوب اولوقتلرده اکثر دولده موجود اولميان عساکر موظفهٔ منتظمهنك ثمرهٔ نظام و انتظاملريله سلاطين عثمانيه حضراتی فتوحات متواليهيه نائل ودشمنلرينك دفع وتنکيليله کوکب شان و شهرتلری اوج کماله واصل اولمشيدی عصر سليمان خاندن صکره ادارهٔ دولت بشقه رنك و هيئته منقلب اولمقدن ناشی موظف و منتظم اولان عساکر عثمانيهنك يعنی يکيچری وسپاهينك دخی انضباط وانتظاملری مختل و مشوش اولديغندن تحدث ايدن عتوو طغيانلری درجه درجه تزايد ايدرك سلطان عثمان وقعهٔ فجيعهسی مثللو نسيانی نا قابل بر مصيبت عظيمهيه قدر منتهی اولدی مؤخراً سلطان مراد رابع وکوپريلی محمد پاشانك سيف سطوتلريله تأديب و تربيه اولنديلر ايسه ده هيئت منتظمهٔ سابقهلرينه

ارجاعی ممکن اولمدی مع مافیه معایش عسکریه اولان علوفهٔ مخصصه‌نك بیع و شراسنه مساعده اولندقدن صکره مخصصات عسکریه‌نك قسم اعظمی ایرادجیلره منتقل اولمغله جیوش موظفه اطلاقی اسم بی مسمی حکمنه کلوب یکیچریلك فخری بر خدمت دیمك اولدی پیدر پی ممالك دولت علیه استیلای اجانبه کرفتار اولمغه باشلادی .

بناءً علیه احوال سیاسیه‌یه واقف اولان ارکان دولت بیننده عساکر منتظمه ترتیبنك لزوم و اهمیتی میدانه چیقوب حتی داماد ابراهیم پاشانك اواخر ایامنده بر مقدار عسکر ترتیب و اسکدار ده بر قشله تنظیم اولنمشیکن پطریق وقعه سنده محو و مندرس اولدیغی شمعدانی زاده تاریخنده مسطوردر عصر محمود خان اولده ینه بوداعیه تجدد ایدوب بعض نظامات ولایحه‌لر قلمه الدیرلمش ایسه‌ده اجراسنه موفق اولنه‌میوب فقط طوپجی خمبره‌جی اوجاقلرینه عساکر منتظمه ترتیبنه شبیه نظام ویرلمشدی سلطان مصطفی خان ثالث حصرتلری بومقصدك حصولنی پك زیاده ارزو ایتمش اولدیغی حالده یکیچریلرك سرکشلکلرندن خوف اولنه‌رق میدانه کتوریله‌مدیکی محققدر عصر سلطان عبدالحمیدخان اولده صدراعظم اولان خلیل حمید پاشا عاقل فطین وحمیتکار برذات اولمغله عساکر عثمانیه‌نك اصلاحنه تشبث ایدوب اولا سرعت طوپجیلری نامیله اولوقته کوره منتظم ومکمل وقشله نشین اوله‌رق ایکی بیك نفر طوپجی تحریر وخمبره‌جی ولغمجی اوجاقلرینی دخی بردرجه دها تنظیم ایلدی ثانیاً سرحدده بولنان یکیچریلری یوقلمه ایتدیروب کلیتلو محلولات میدانه چیقارمش ومخرب نظامات عسکریه اولان علوفه بیع وشراسنی کلیاً منع ایدرك استانبولده بولنان یکچریلرك دخی یوقلمه‌سنه شروع ایتمش اولمسیله تحدث ایدن قیل وقال خصماسنه سررشتهٔ اعتراض اوله‌رق القاآت مفسدتکارانه ایله بیچاره‌یی قتل واعدام ایتدیردیلر وبقای دولت ایچون اهم والزم اولان اویله بر تشبث خیرك تأخرندن حاصل اوله‌جق نتایج وخیمه‌یی یادرك ایده‌مدیلر ویاخود اختیار ایلدیلر متأخرین ارکان دولتدن قپوجی مراد پاشا وکوپریلی محمد پاشا سکسان طقسان یاشنده اولدقلری حالده اصلاح مزاج دولت ایچون راحت وحضوری ترك ومدت صدارتلرینی سفرلرده آت اوزرنده وانواع مشاق ومخاطرات ایچنده مرور ایتدیکلری تتابع دهور مزاج ابنای زمانی افساد ایلدیکندن مشارالیها مزاج ومشوارنده جوان طبع ویأس وکسلدن عاری ذاتلر واوصاف برکزیده‌یی جامع آدملر یتشدیرمکه مزرعهٔ دولتك قوتی قالمامغله نه‌راغب پاشانك فضل وکمالندن ونه‌ده قوجه یوسف پاشانك امیانه فداکارلغندن برثمرهٔ نافعه حاصل اولمامشدر یوزسکسان ایکی وایکی یوزایکی سفرلرنده اوروپالولرك عساکر

منتظمه‌سنه باشی بوزوق حکمنده اولان جیوش اسلامیه‌نك مقابله ایده‌میه‌جکی عامهٔ ارکان
دولت نظرنده مرتبهٔ ثبوته واصل اولمش اولمغله سلطان سلیم مرحومك اوائل سلطنتنده
نظام جدید نامیله عساکر منتظمه ترتیب وقشله وسائر لوازماتی تتمیم اولنوب تکثیر
وتنظیملرینه اقدام وهمت قلنمقده بولنمشدی لکن مدیران سلطنت بوعسکرك یکیچریلرله
برابر دوام وبقاسی حیزامکانده اولمدیغنی تفطن ایتمکله وبر قاچ سنه ظرفنده عساکر
مرقومه یکیچریلری الغا ایده‌بیله‌جك مرتبه‌یه رسیده اولمغله بغتةً یکیچری اوجاغنك
رفعی خصوصنده متفق الکلم بولنمشلر ایسه‌ده سلطان سلیم خان حضرتلرینك حلم
وشفقتلری مانع مجاسرت اولدیغندن یکیچریلر فرصتی دوشیروب شهریار مشارالیهك خلعیله
ارکان دولتی کشتهٔ شمشیر اعتساف وعساکر منتظمه‌یی دخی محو واتلاف ایلدیلر علمدار
پاشا وقعه‌سی دخی اشبو مقدمه‌یه تالی اولدی .

بوندن صکره یکیچریلرك کانون عتو وطغیانلری لهیب افروز اشتعال اولوب وقعهٔ
خیریه‌یه قدر بر اختلال دائمی ایچنده بولندیلر بووجهله امثالی غیرمسبوق صورتده ممتد
اولان آزغونلقلری نفرت عامه‌یی مستلزم اولدیغندن وقعهٔ خیریه‌ده پك قولایلقله تنکیل
والغالری میسر اولدی نظام جدید عسکرینك یکرمی بیکدن زیاده‌یه واصل اولدیغی
تاریخلرده روایت قلنمقده ایسه‌ده بونلرك ساکن اولدقلری سلیمیه قشله‌سی شمدیکی
قشله‌نك ثلثی راده‌سنده ولوند چفتلکی دها کوچك اولدیغی اووقتلری مدرك اولنلر
متفقاً روایت ایدرلرایدی بوحاله کوره مذکور قشله‌لرك اولمقدار عسکری استیعاب
ایده‌میه‌جکی درکار اولدیغنه وقونیه والیسی قاضی پاشا معیتنده وبولی متسلمی احمد آغا
رفاقتنده تنظیم قلنمش وقونیه وبولیده انشا اولنان قشله‌لرده اقامه اولنمش اولان نظام
جدید دخی ایکی اوچ بیك کشیدن عبارت ایدوکی کذلك مسکنلری دلالتیله میدانده
بولندیغنه نظراً یکرمی بیك راده‌سنه وارمق مستبعددر اکثر خلقك مشهود اولان جمعیت
عسکریه‌یی اوچ مثلی تخمین واشاعه ایتلری طبایع بشریه اقتضاسندن اولدیغندن بوروایتك
دخی اوقبیلدن اولمسی ظن اولنه‌یور بروجه مسطور استانبول وقونیه وبولیدن غیری
یرده نظام جدید یاپیله‌میوب جبار زاده دخی تعهد ایتمش ایسه‌ده فعله کلمامشدر چونکه جبار
زاده عاقبت اندیش برآدم اولدیغندن بوخصوصده جانب سلطنت سنیه‌دن وقوعبولان تکلیفی
ردایده‌میوب فقط بندبند برلایحه تقدیم ایدرك مألنده امر دولتی اجرا ایده‌جك ایسه‌ده
ایشلك نیك وبدنه متداخل ومسؤلیتنه شریك اولمیه‌جغنی بیان ایتمش وصدر عصر بوئسان
لچی بوینوزی ابراهیم پاشا دخی هربندك اوزرینه شرح ویروب تمهیر ایلمشدر بولایحه

منظور فقیر اولوب تاریخه نظراً سلطان سلیم مرحومك اواخر ایام سلطنتی اولمق حسبیله موقع اجرایه کله‌مدیکی وقوعات دلالتیله متبیندر .

وقعهٔ خیریه نك ایرتسی کونی عساکر منتظمه تحریرینه شروع اولنوب پیدرپی تکثیرینه اقدام قلنمقده اولدیغی حالده ایکی سنه‌یه وارمقسزین روسیه سفری ظهور ایدوب عساکر منتظمه ایسه هنوز اوتوز طابوره بالغ اولمامشدی حسب القدر مسفولولر مظهر غلبه اوله‌رق ادرنه‌یه قدر پای انداز تجاوز اولملریله استانبولده یکیچری بقیه‌سی وغیر - تکشلری اولان اجلاف بومغلوبیتی یکیچریلرك الغاسنه وجیوش منتظمه ترتیبنه عزو واسناد ایدرك انواع قیل وقاله جرأت وبعض مرتبه تمایشه مجاسرت ایتمشلر ایسه‌ده سلطان محمود خان حضرتلری مهیب وغیور برشهریار قوی العزم اولدقلرندن اصلا فتور کتورمیوب لازم کانلری تأدیب وتأسیس نظامات عسکریه‌یه فوق الغایه اهتمام ایتمکله برطرفدن قشله‌لر وخسته‌خانه‌لر ودبویلر یاپیلور وبرطرفدن عسکرك تکثیریله برابر اوروپادن تعلیمجیلر وخواجه‌لر جلب قلنه‌رق تعلیم وتعلمك اکمالنه چالیشلور ایدی عساکر منتظمهٔ موظفه خاصه ومنصوره نامیله ایکی صنفه تقسیم وبعض وزرا معیتلرنده دخی طابورلر تشکیل اولونوب التی التمش بیك‌راده لرینه بالغ اولدیغی حالده اللی تاریخنده اناطولی وروم ایالتك ایالات مناسبه‌سنده عساکر ردیفه ترتیب وتحریر اولندی اشبو عساکر ردیفه هرسنجاقده اوچر دردر طابوردن عبارت اولمغله هر ایالتك اون اون ایکیشر طابور ردیفی حاصل اولوب ولاة عظام بونلرك مشیری وقوماندانی ایدی اهالینك شوق وغیرتلرینی مستلزم اولمق اوزره عساکر مذکوره‌نك بیکباشی وقائمقام ومیرالایه قدر ضابطانی ممالکتلرینك اعیان ووجوه زاده‌لرندن ترتیب اولنوب عساکر منصوره‌نك ربع معاشلری ویریلور . وهفته‌ده ایکی کون البسهٔ عسکریه‌یی لابس اوله‌رق تعلیم ایدرلر وسائر کونلرده ایشلریله مشغول اولورلر ایدی .

سلطان محمود خان حضرتلری بدایت نظامده اندرون اغالرندن برطابور ترتیب ایدوب تعلیم ایتدیرر وبعضاً بالذات کندوسی قوماندہ ایلر ایدی سرعسکر خسرو پاشانك اوته‌دنبرو دائره‌سنده یتمش سکسان کوله اکسیك اولمیوب بونلری اوقودور ویازدیرر وبعضیلرینی اوروپایه کوندروب تحصیل فنون ایتدیرر ایدی . نوبنوکشاد اولنان عساکر خاصه ومنصوره طابورلرینه بونلردن ضابطان انتخاب قلنمقده ایسه‌ده فنون حربیه‌یی تعلیم وتعلم ایتدیرمك اس اساس نظام اولدیغی تبین ایتمکله اللی بر سنه‌سی مکتب حربیه انشا وخواجه وشاکردانی ترتیب وتنظیم اولنه‌رق مقتضیات عسکریه اجرا قلندی . یعنی

ردیفلر عساکر منصوره‌یه قلب وضابطانی مملکتلرینه ارجاع قلنوب بش سنه خدمت عسکریه‌ده بولندقدنصکره ردیفه چیقمق نظاماتی وتفرعاتی اعلان وخاصه ودرسعادت وروم ایلی واناطولی وعربستان اردولری نامیله بش اردو تشکیل اولنوب هر بریسنك سواری وپیاده وطوپجی اوله‌رق اوتوز بیك کشیدن مرتب اولمسی تصویب قلندی. چونکه بدایت نظامدن برو عساکر خاصه ومنصوره‌یه النان نفراتك خدمتلری مدتی غیر معین اولدیغندن خلق عسکره کیدن اولادلرینه فوت اولمش نظریله باقرلر وبوجهتله عسکرلکدن کمال مرتبه نفرت کوستررلر ایدی.

وقتیله سلطنت سنیه‌نك صنوف عسکریه‌سندن بر شعبه اولان تیمارلو سواریسی یوز بیکدن متجاوز منتظم و مکمل و امور حربیه‌ده وفن فروستده ماهر ایالات عسکری ایکن فصول سابقه‌ده بیان اولندیغی اوزره درجه درجه نظام و انتظاملری مختل اولدیغندن وقتاً بوقت اصلاح احواللرینه اعتنا اولنمش وعصر عبدالحمید خان اولده توجیهاتلرینك اجراسی و بر طرفه مأموریتلری وقوعنده صورت حرکتلری حقنده نظامات جدیده وضع اولنمشیدی. ایکی یوز بش سنه‌سنده اناطولی ایالتنك بالجمله سپاهیسی اسماعیل قلعه‌سی محافظه‌سنه مأمور اولدقلری حالده روسیه‌لو حرباً قلعهٔ مرقومه‌یه مستولی وپك چوق تلفات واقع اولدیغندن شهدانك کیفیات و مقداری تبین ایدنجه‌یه قدر محلول دینیلان تیماراتك توجیه اولنمامسی خصوصنه ارادهٔ سنیه متعلق بیورلمشیکن بعدالمصالحه اصحاب تیمارك اکثریسی حیاتده وبلده‌لرنده استراحتده اولدیغی نمایان وسفره کلیوب بر صورتله الای بکلرینی و سائر ضابطلرینی ارضا و اسکات ایلدکلری عیان اولمغین هم ارباب تجارتی بر نوع تأدیب وهمده نظام جدید ایچون واردات بولمق مقصدیله تیمارات محلوله جبه‌لولرینه یعنی ملازملرینه توجیه اولنمیوب جمله‌سی مقاطعه‌یه تحویل و میری‌یه ضبط اولنمق جاری ایدوکی فصول سابقه‌ده اتیان اولنمشدر بناءً علیه زعامت و تیمارلرك مقداری تنزل ایتمش ایسه‌ده ینه یکرمی اوتوز بیك سپاهی موجود اولدیغندن بونلرك عساکر منتظمه هیئتنه قونلمسی تصمیم و آلایلر ترتیبیله امرای عساکر موظفه‌دن و کندولرندن ضابطلر نصب اولنه‌رق تعلیم و تنظیملرینه اعتنا قلندی یدی سکز سنه بویله‌جه مرور ایلدکدن صکره آلتمش تاریخنده عساکر ضبطیه وظائفنی ایفا ایلملریچون حکومت اداره‌لرینه جلب اولندیلر صدر اسبق مترجم محمد رشدی پاشا مرحومدن استماع قلندیغنه کوره ذکر اولنان سپاهیلره سنوی ایکی یوز بیك کیسه‌یه قریب تیمارات بدلاتی اعطا قلنمقده اولدیغی حالده لایقیله استفاده اولنه‌مدیغی و بو قدر پاره ایله مکمل و منتظم یکرمی بش بیك سواری اداره

اولنه بیله‌جکی تذکر و مطالعه قلندیغندن التمش اوچ سنه‌سی کافهٔ ارباب تیمار باقید حیات نصف بدل تیمار ایله تقاعد ایدلدیلر .

واقعا وزرا و امرانك سوء استعمالاتیله اکثر زعامت و تیمارلر نا اهل وضعفاللرینه چوب عادتا مأکل حکمنه کیرمش اولدیغندن بونك اصلاحی لازمه‌دن ایدی لکن کلیاً الغا اولنمقدن ایسه تحت نظام و انتظامه آلنمسی دها خیرلو اوله‌جغی شمدیکی حالده متفق علیهدر چونکه لسان قانونده صاحب ارض دینیلان سپاهیلر تیمارلری داخلنده بولنان قرانك جدبجد ضابط وحامیسی اولدیغندن اهالی نظرنده قدروحیثیتلری وقوهٔعصبیه‌لری وار ایدی و زراعت و حراثتدن خالی قالمامسی منفعتلری اقتضاسندن ایدوکندن اهالی‌یه اقتضاسنه کوره چفت وتخم ادانه ایدرلر و صو باصمق و بطاقلق حاصل اولمق کبی مانع زراعت حالات وقوعنده اهالی‌یی جمع ایدوب علی قدرالاستطاعه دفع مضرت ایلرلر ایدی . برده بونلرك لوازماتلرندن بولنان الك برنجیسی آت اولدیغندن دائما حیوان یتشدرمکه اعتنا ایده‌کلریله ممالك محروسه‌ده استدیکی قدر حیوان بولنور ایدی که بومادهٔ مهمه تیمارلولرك الغاسندن یکرمی یکرمی بش سنه صکره‌لری عساکر نظامیه ایچون ممالك دولت علیه‌ده حیوان بولنه میه‌رق ممالك اجانبه مراجعت اولنمق مجبوریتیله ثابت اولمش واسلافك بومثللو تأسیساتده اولان دقایق ومطالعاتی بونکله دخی تحقق ایتمشدر .

بالاده تسطیر اولندیغی اوزره طوپچی وخمبره‌جی و لغمجی اوجاقلری اللی آلتمش سنه دنبرو فی الجمله نظام وانتظام تحتنه وضع اولنمش ووقعهٔ خیریه‌ده خدمت دولتده بولنمش اولدقلرندن بونلرك الغاسی طرفنه کیدلمیوب اصلاح احوال وتوثیق نظاماتلرینه مباشرت وچورباجی واوسته وسائر یکیچریلره منسوبناملرله مسمی اولان ضابطلرینه عساکر منتظمه‌یه تطبیقاً یوزباشی وبیکباشی دینلوب طابورلر وآلایلر ترتیب قلندی وجمله‌سی براشدیریلوب طوپخانه مشیرلکی احداث اولندی جلوس عبدالمجید خانیدن صکره حربیه نظارتی که اولعصرك اصطلاحنجه اعمالات لوازم حربیه ایله مکلف ایدی بومأموریت وباروتخانه‌لر نظارتی کاملاً طوپخانه مشیرلکنه علاوه والحاق قلنمشدر .

ترسانهٔ عامره‌نك کدکلو تعبیر اولنور طوپچی وآرمادور نفراتی ایچون جزایرلی حسن پاشا مرحوم قشله انشا ایتدیروب علی الدوام ترسانه‌ده توطین ایتمش ونظام جدیده شروع اولندیغی وقت باجمله قپودان وکمی خواجه‌لرینك وطوپچی ضابطانك وظیفه‌لری تزیید وتنظیم قلنمغله برابر کمیلره مطبخلر انشاسیله عساکر بحریه‌یه چوربا وپلاو ویرلمکه باشلانمش ایسه‌ده بنه هرسنه روزخضرده ساحل اولان یرلردن بیراق عسکری تعبیر اولنان

كوكللو عسكرلرى كاوب كميلره بالتقسيم سفر دريايه اوندن قدن صكره روزقاسم ومتكيلرينه كيدرلر وبونلره قورى تعيين ويريله كلديكندن كميلرك ايچنده بقال ومنادو دكانلرى آچوب سفينه‌لرك ايچنى چارشو وپازاره دونديررلر ايدى .

آرمادور نفراتنك اكثريسى روم طائفه‌سندن ايكن روم اختلالنده بونلردن سلب امنيت اولنديغندن طرد اولنديلر ايسه‌ده فن دريايه كسب مهارت ايتمش اولملريله عصاتك خيليجه ايشلرينه يرادقلرى اول عصرده يتشمش اولان قپودانلردن استماع اولنور ايدى . وقعهٔ خيريه‌دن صكره ارتق باپراق عسكرى ابطال وعساكر منتظمهٔ بحريه ترتيب اولنوب روملردن ينه نفرات آلنمغه باشلانمش ايسه‌ده جبخانه‌جى كبى مهم ايشلرده واونباشى وچاوشدن بيوك ضابطلكده استخدام اولنمزلر ايدى آلتمش دوت تاريخنده ينه ترك اولندى . سلطان محمود خان حضرتلرى عساكر منتظمه‌نك ايلروله‌مسنه بالذات اقدام بيوردقلرى مثللو ترسانه‌نك دخى اصلاحنه اهتمام بيورملريله اوروپادن خواجه‌لر ومعمارلر ومهندسلر جلب ايتديروب مكتب بحريه‌يى تشكيل وفنون بحريه‌يى تعليم ايتديردكلرندن ماعدا طلبه‌نك مستعدلرى لوندره‌يه اعزام وانكليز كميلرنده سير وسياحت ايتديريله‌رك علماً وعملاً فن دريايه ماهر ضابط وقپودانلر يتشديرلمكه اعتنا وغيرت قلندى .

سفن جسيمه‌نك تعميريچون عصر سليم خانده برحوض ياپلديغى مثللو سلطان محمود وسلطان عبدالمجيد زمان سلطنتلرنده دخى برچوق انشا وترقيات فن بحريه تطبيقاً فابريقه ودستگاهلر ومخزنلر بنا اولنوب ترسانهٔ عامره‌نك كوندن كونه اكمال نواقصنه همت قلندى . وسلطان عبدالعزيز خان حضرتلرينك اقدام مجددانه‌لريله اوروپاده وترسانه‌ده اون بش قدر بيوك وكوچك زرهلى سفن حربيه ياپديرلدى ضبط وربط ممالك ومحافظهٔ طرق ومسالك ولاة ايچون ومتسلمين وويوده‌لر كندى بدنلرندن دلى وتفنكجى وسكبان ناملريله عساكر متنوعه استخدام ايدرلر ايدى تنظيماتدن صكره هر ولايتك اقتضاسنه كوره ضبطيه نفراتى واموال اميريه‌نك استيفاسيچون تحصيلدارلر تعيين وصكره‌لرى عساكر منتظمه‌يه تطبيقاً آلايلر وطابورلر وضابطان ترتيب اولنوب الحالة هذه استكمال نظامات وانضباط ادارهلرينه چالشلمقده‌دركه بو كونكى كونده يعنى اوچيوز بر سنهٔ هجريه‌سنده مقدار ضابطان ونفرات اللى بيكى متجاوز ومصارفات واقعه‌لرى ايكى مليون ليرايه قريبدر .

احوال ماليه

سلطان مصطفى خان ثالث حضرتلرى مبالغ كليه ادخار ايتمشيكن سكسان ايكى سفرى اوغورنده استهلاك اولنوب حتى خليل حميد پاشا برهند ايلچيسيله مكالماتده سفر مزبور

ایچون بالکز خزینۂ دولتدن ایکی یوز بیك کیسه صرف اولندیغنی سویلمشدر اول
عصرده یلدیز التونی درت درت بچق غروش راده‌لرنده اولمق حسبیله سالف الذکر
ایکی یوز بیك کیسه شمدیکی حسابه کوره اون ایکی ملیون لیرا درجه لرینه بالغ اولور
ومذکور سفر ایسه بش سنه ممتد اولدیغندن ظاهر حالده بوقدر مصرف آزبرشی کورینور
لکن فصل سابق تکمله‌سنده بیان اولندیغی اوزره سفره مأمور اولان ولاة ومتصرفین
حوزۂ حکومتلری ایچنده بولنان اهالی‌یه سفریه نامیله ویرکو توزیع وتحصیل ایتدکلرندن
ماعدا صیف وشتا ترتیباتی اوله‌رق هربر مملکتدن تحریر اولنان جیوش اسلامیه‌نك
لوازمات سفریه‌لری و التی ایلق علوفه کذلك مملکتلری اهالیسنه بالتوزیع استحصال
اولنه کلمکله وزعامت وتیمار اصحابی دخی ذاتاً دیرلکلری حاصلاتیله موظف بولنمغله بونلر
خزینۂ دولتدن ویریلان پاره‌نك خارجنده‌در قینارجه مصالحه‌سندن صکره سلطنت سنیه‌نك
آز وقت ظرفنده ینه حربه مجبور اوله‌جغی تحقق ایتمك حسبیله دونمانك تکثیرینه وطونه
سواحلنده استحکامات انشاسنه و ذخیره ادخارینه اقدام اولنمغله برابر اس اساسی لوازم
اولان پاره استحضارینه دخی اعتنا اولنوب ضربخانۂ عامرده اوتوز بیك کیسه تهیه
ایدلمشیدی ایکی یوزبر سفری ظهورنده درحال اوتوز بیك کیسه قدر مبالغ دها تدارك
اولندی که جزایرلی حسن پاشانك مصردن کتوردیکی و اعانۂ حربیه اوله‌رق کندوسنك
اعطا ایلدیکی یکرمی بیك کیسه ایله حلب جوارنده واقع مقاطعات امیریه‌نك مالکانه
مقاطعاتنه تحویلیله طالبلرینه صاتلمسندن حاصل اولمشدر

حساب سالف الذکر اوزره بونلرك مجموعی دخی درت ملیون لیرایه قریب بر مبلغه
بالغ اولور عصر سلیم خانیده نظام جدید تنظیمنه شروع اولندقده مصارفنه قارشولق
تدارکی لازم کلمکله قدیم شق ثانی دفترداراغی نظام جدید دفترداراغنه تحویل ومستقل
خزینه تشکیل اولنوب پموق وانفیه و افیون کبی شیلر یدواحد اصولی اوزره تحت
انحصاره النه‌رق و زجریه رسمی ازسرنو تنظیم قلنه‌رق بونلرك حاصلاتی نظام جدید
خزینه‌سنه ایراد قید اولندقدن بشقه محلول اولان جسیم مالکانه مقاطعاتی وتیمار وزعامتلر
دخی خزینۂ مرقومه طرفندن ضبط وسائر صورتلرله واردات بولندقجه ضم وعلاوه
قلنور ایدی حتی سلطان سلیم مرحومك خزینۂ اوراقده منظور فقیر اولان برقطعه خط
همایونلری مفادی (والده مرحومه‌نك خاصلرینی نظام جدید خزینه‌سنه ویرمکی تصور
ایلدم ایسه‌ده والده خاصلری ایدوکندن وقتیله اخراج قلنور مطالعه‌سنه مبنی ترسانه‌ده
انشا اولنجقده اولان حوض مصارفنه قارشولق تخصیص ایلدم) حکمنی متضمندر که نظام جدید
خزینه‌سنك توسیعنه نه درجه‌لرده اقدام قلندیغی بوندن معلوم اولور

بعض تواريخك روايتنه كوره نظام جديد خزينه‌سى وارداتى يتمش بيك كيسه‌يه رسيده اولمشيكن وقعهٔ معلومه‌ده خزينهٔ مذكوره الغا وواراداتنك بعضلرى دخى ابطال و افنا اولنوب قصورى ايچ خزينه شعبه‌سى اولان ضربخانهٔ عامره خزينه‌سنه نقل اولندى چونكه مرةً بعد اخرى ذكر وتفصيل اولنديغى اوزره دولتك ميرى خزينه‌سى وايچ خزينه ناميله ايكى خزينه‌سى اولوب مصارفات دائمه حكمنده اولان علوفهٔ عسكريه ايله بعض مصارفات متفرقه ميرى خزينه‌سندن رؤيت وتسويه و فضله واردات ايچ خزينه تعبير اولنان اندرون همايون خزينه‌سنه وضع اولنه كلمكله سفر ظهورنده وياخود مهم بر مصرف كلى وقوعنده اورادن اخراج واعطا قلنور ايدى

ينه روسيه سفرى ختامندن صكره بيك ايكى يوز يكرمى طقوز سنه‌سندن اوتوز التى سنه سنه قدر واردات مرقومه‌دن خيليجه مبالغ تراكم ايتمش اولديغى حالده روم اختلالنده صرف و استهلاك اولنمشدر قرق بر تاريخنده عساكر منتظمه تنظيم اولنمغله ينه قارشولق تداركى ايچون كرك استانبولده وكرك طشرده واقع جسيمجه شهرلرده رسوم احتسابيه احداث اولنديكه يوميه دكاكين وسائره‌دن عبارت اولوب برنوع پاتنت رسمى ديمك ايدى حتى شامده حادث اولان فتنه وسليم پاشانك اتلافى بونلردن نشأت ايتمشدر برده اناطوليده واقع اون بش قدر سنجاق ولاة ومتصرفينه توجيه اولنميوب متسلم ايله اداره ايتديريله‌رك ولاة و متصرفينه عائد اولان منافع مقاطعات خزينه‌سى كه عساكر نظاميه خزينه‌سى ديمك ايدى اورايه ايراد قيد قلندى

نافذ پاشا مرحومدن استماع اولنديغنه كوره تنظيمات خيريه‌يه قدر معينات مرتبه‌دن بشقه سلطنت سنيه‌نك كافهٔ وارداتى التى يوز بيك كيسه رادەلرنده اولوب بوقدر پاره ايله روسيه ومصر سفرلرى اداره وروسيه تضميناتى اوله‌رق بشيوز بيك كيسه قدر مبالغ اعطا قلنمش اولديغى حالده عساكر رديفه‌دن ماعدا خاصه ومنصوره وبحريه وطوپجى اولمق اوزره يوز بيكه قريب جيوش موظفه‌نك ويكرمى قدر اوچ انبارلى و قپاق وفرقتين و بر چوق سفن صغيره‌نك معاشات ومصارفاتى كونى كوننه تسويه اولنور ومصارفات معتاده‌دن بشقه فضله اوله‌رق مسقو سفرنده خسار ديده اولان محللر اهاليسنه ايكيشر اوچر بيك كيسه ادانه قلنور ايدى كه تفصيلاتى اسكى تقويم وقايع نسخه‌لرنده مسطوردر بودخى سلطان محمود خان حضرتلرينك كافهٔ مصالح سلطنت سنيه‌يه بالذات نظارت و حسن اداره‌يه اهتماملرى ثمره‌سى ايدى خاقان مشار اليه حضرتلرينك ارتحاللرنده طوپقپو سراى همايوننده واقع شوقيه دائره‌سنده سكسان بيك كيسه‌لك التون و مايه ومقاطعات اوقاف و ذخيره

خزینه‌لرنده دخی مبالغ وفیره مدخر وموجود ایدوکی ینه نافذ پاشا مرحومدن استماع قلنمشدر .

تنظیمات خیریه اجراسنده واردات دولت دفعةً بر مثلی راده‌سنده ترقی ایتمش ایسه‌ده انك مقابلی اولان مصارفات دخی یکون مصارفاتی او نسبتده قبارتدی و تغییر اصولدن ناشی واردات تأخر ایدرك خزینه‌جه مضایقه حاصل اولدیغندن یوز بیك کیسه‌لك قائمهٔ نقدیه اخراج قلندی که خزینه صورتلری مثللو یازمه ومالیه ناظری بولنان صائب پاشانك مهریله ممهور ایدی ایرتسی سنه صفوتی پاشا مرحوم بالاستقلال مالیه ناظری نصب قلنمقله و مشار الیه فن اداره‌ده ماهر و درایت و لیاقتله متصف بر ذات اولمغله درت سنه قدر ممتد اولان اشبو برنجی نظارتنده سالف الذکر قوائم نقدیه‌یی امحا و بدایت تنظیماتده تخصیص اولنان معاشات لاتحصایی تنقیح والغا ایدرك خزینه‌یی بر حسن حاله قویدی که معاشات ومصارفات کونی کوننه اعطا اولنوب حتی بعضاً ای باشندن بر کون اول عسکرك توزیع معاشاتنه مباشرت قانون ایدی . معمافیه وزرالك یتمش بشر بیك وعظمای رجالك یکرمیشر اوتوزر بیك وطشره دفتردار ومتصرفلرینك اونر اون بشر بیك غروش آیلقلری وار ایدی . تصرفات مشروحه عموم آیلقلردن یوزده شو قدر بوقدر کسمك قاعدهٔ غیر صحیحه سیله اولمیوب لزومسز مأمورلری واهم اولمیان مصارفاتی تنقیح ایله حاصل اولمشیدی .

دولت علیه‌نك داخلاً وخارجاً اصلا دیونی اولمیوب بعض تجاردن مبایعه اولنان اشیانك اثمانی اعطا قلنمق اوزره تجاره تکلیف اولندقجه مصارف نقلیه سندن اجتناباً المقدن استنکاف ایدرلر ونه وقت اقتضا ایدر ایسه اولزمان اخذ ایدرز دیرلر ایدی . مشار الیه التمش برسنه‌سنده ورضا پاشانك انحطاط اقبالنده عزل اولنوب یرینه نافذ پاشا مالیه ناظری اولدی وخزینه‌ده یوز طقسان بیك کیسه اموال مدخره بولدی بوندن صکره رشید پاشا دوری ظهور ایدوب امور ملکیه ومالیه وخارجیه‌ده تغیرات کلیه حاصل اولمش اولوب آنجق انلرك تفصیلاتی ونتایج طبیعه‌سی احوال آتیه وقوعاتنه عائددر .

سلطان مصطفی خان ثالث عصرندن سلطان سلیم مرحومك اواخر سلطنتنه قدر اللی سنه مقداری مدتده بالتدریج سیم مسکوکاتك وزن عیاری تنقیص اولنمغله التونك فیاتی بر مثلی ترقی ایلمدی یعنی یالدیز التونی درت بچق غروش رادملرنده ایکن طقوز اون غروشه طوغری فیرلادی . سلطان محمود خان حضرتلری زماننده کرك التون وکرك کموش مسکوکاتده تبدلات کثیره واقع اولمغله ابتدای سلطنتلرنده یکرمی بش غروش فیاتله قطع اولنان محمودیه التونی که بربچق درهم ویکرمی ایکی عیارنده ایدی اواخر سلطنتلرنده

يتمش غروشه چيقدى چونكه الك صكره قطع اولنان ممدوحيه التونى يكرمى عيارنده ويارم
درهم وزننده اولديغى حالده يكرمى غروش فياتله تداخله چيقارلمشدر . سلطان سليم مرحوم
شهزاده ايكن اجداد عظامنڭ سكه لرينى جمع ايدوب عيارلرنده اولان تفاوتى نظر تأسفله
كورر وكندولرى نائل سلطنت اولدقده اصلاحنه عزم وجزم بيوررلر ايمش . حالبوكه
جلوس همايونلرى اوان سفره تصادف واسوچ دولتنه اعانهٔ حربيه اوله رق ويرلمسى شرط
اتفاق اقتضاسندن اولان سكز بيك كيسه نك ايفاسى كسب مشكلات ايتمكله بالضروره
غروش مسكوكاتك عيارى تنقيص اولندى وبوتدبير ايله دفعةً برايكى بيك كيسه منفعت
كورلدى . سلطان محمودخان حضرتلرى دخى بعض سبكمغزانك القا آتيله ايچ خزينه ده
مدخر بولنان نقودى نوبنو احداث اولنان مسكوكاته تبديل ايتديره رك غروش حسابيله
اولان ترقياتى منفعت صحيحه اعتقاد ايدرلر ايدى . واقعا بوصورت يكيچرى علوفه سى
مثللو معيناتى تنقيص ديمك ايسه ده اشيا فياتنك اوتوز سنه ظرفنده اوچ درت مثلنه ترقيسنى
مستلزم اولدى . اوائل سلطنت عبدالمجيد خانيده يعنى التمش درت تاريخنده تصحيح
سكه اولنوب يوزلك التون ويكرميلك مجيديه واقسامى قطع اولندى . شوراسى جاى
دقتدر كه سيم مسكوكاتك الك كمعيارى اولان متالك اقسامنك بشلكنده طقسان بش پاره لك
قدر ماليت اولديغى حالده اللى سنه دن متجاوز التوندن جزؤى فرق ايله تداول ايلدى .
يعنى يكرمى برعدد بشلكه بريوزلك التون تبديل اولنور ايدى . بوندن استدلال اولنديغنه
كوره برمليون كيسه لك قدر نقود مغشوشه قطع اولنمشيكن ممالك عثمانيه يه منتشر ومنقسم
اولمق ودوائر اميريه ده قبول اولنمق وتناسبى مرتبهٔ افراطه واصل اولمامق حسبيله ماليتندن
برمثلى زياده كسب اعتبار ايتمشدر . بوقضيه يى مؤخراً قطع اولنان ودرجهٔ افراطه ايصال
قلنان باقر مسكوكاتك احداثى تأييد ايلمشدر كه تفصيلاتى احوال آتيه يه عائد اولمسيله اولبابده
اطناب مقال اولنمدى . فقط اشيانك تزايد فياتى يالكز تغير مسكوكاتدن اولميوب ترقئ
طبيعى دخى ظاهر اولدى . چونكه ايكى سنه دنبرو مسكوكات برحالده ايكن اشياده برمثلى
دها زياده ترقى مشهود اولدى . مثلا التمش تاريخيله يتمش تاريخى بيننده بغدايك بهر
كيله سى سكز وطقوز غروشدن اون بش غروشه ولحم ياز وقيش اعتباريله اوچ غروشدن
بش غروشه طوغرى ايكن تاريخ تحرير اولنان اوچيوز سنه سى خلالنده برمثلى درجه سنده
ترقى ايتمشدر . التمش سكز وطقوز تاريخلرنده شعيرك كيله سى وحطبك چكيسى التيشر
غروشه مبايعه اولنديغى خاطر نشان نامق الحروفدر . سكسان بش والتى تاريخلرنده بعض
محالسده واردات عشريه برمثلى تزايد ايلدى بودخى اخراجات كمركنك الغاسيله زراعتك

تكثيرندن منبعثدر دنيلوب بعضلرى دخى بونى رد ايله فيأت ذخائرك برمثلى ارتمسى واردات عشريه‌نك دخى اونسبتده تزايدينى مستلزم اولدى ديو مقابله ايلمشدركه برنجيسى حساب تخمينى ايكنجيسى حساب بسيطدر . دولتك احوال ماليه‌سى بومركزده اولوب اركان سلطنتك دخى ثروت وسامانلرينى ودارات واحتشام وعلو جنابلرينى ايراد بونمونه طرزنده بعض واقعات موثوقه‌لرينى ذكر وتعداد ايلمك نوعما فائده‌دن خالى اولمامغله بيانه مباشرت قلندى : اركان دولت دنيلان صدر اعظم وشيخ الاسلام وقپودان پاشا واجلهٔ صدور ووزير كتخداسى ودفتردار ورئيس كبى عظماى دولتك يالى وقوناق ودائره صاحبى كتخدا ومهردارلرى اولدقدن بشقه اوتوز قرق دانه ملبس ومزين ايچ اغالرى وبر اولقدرده چوقدارلرى بولنور واشجى وسايس وقايقجى وسرايدار مثللو خدمه دخى داخل حساب ايدلدكده بر ايكى يوز كشى‌يه بالغ اولور ايدى وسائر دارات واحتشاملرى بونسبتده اولوب حتى ابراهيم كتخدا بر دفعه اتلرينك بر مقدارينى بعض بندكانه اعطا ايتدكدنصكره ارتق التمش آتم قالدى بعد ازين كيمسه‌يه ويرمم ديديكنى عاصم افندى مرحوم تاريخنده حكايه ايدر .خليل حميد پاشايه برهند ايلچيسى عرض معاونت زمينده جانب سلطنت سنيه‌يه بشبيك كيسه ويره‌بيله جكلرينى افاده ايلدكده مشار اليه اولقدر پاره‌يى بن وحاضر بالمجلس اولان قپودان پاشا پدرمز دخى ويره‌بيلور ديمشدركه حساب عصره كوره ايكى يوز اللى بيك التون قدر ايدر .وقعهٔ سليم خانيده مقتول اولان والده كتخداسى يوسف اغا وابراهيم كتخدا و كيزلى ستمه حاجى ابراهيم افنديك اكثر اشياى نفيسه‌لرى قائممقام موسى پاشا وسائر يغما كرانك دست غصبلرنده نابديد اولمشيكن مخلفاتلرى اوتوز بيك كيسه‌يى تجاوز ايتمشدر بونلرك عطايا وتصدقاتلرى حقنده ايشيديلان حكايه دخى عقل قبول ايده‌ميه‌جك درجه‌لرده مبالغه‌لى ايسه ده رمضانلرده و سائر اوقاتده فقرا محله‌سى اولان يرلره مخصوص آدملر كوندروب محله بقال واتمكجى وقصابلرينك ذمت دفترلرى رؤيت وفقرا دينلرينى كاملاً اعطا ايتديرمك عادات جاريه‌لرندن اولديغى و محبسلرده اولان مديونينك وقت وقت بورجلرينى تسويه ايده‌كلدكلرى متوتراً ثابتدر . روايات موثوقه‌دندركه طوپقپولى صالح افندى شيخ الاسلام ايكن سلطان مصطفى خان ثالث حضرتلرى تبديلاً خانه‌لرينى تشريف ايدوب اثناى محبتده (افندى هر وقت كلمك ايسترم فقط قوناغكز پك اوزاق يرده‌در) ديدكده جوابنده (بشقه بر قوناق تدارك قابل ايسه‌ده جوارمزده بولنان ومنظور شاهانه كيز اولان شو اولرك هيچ برينده مطبخ بولنميوب سايهٔ همايونكزده طعاملرى بنده خانه كزدن

کیدر وبو جهتله محرومیتلرندن احترازاً تبدیل مسکن ایده‌میورم) دیمشدر

کوسه کتخدا نامیله مشهور اولان مصطفی رشید افندینك چاملیجه‌ده واقع کوشکی که حالا سامی پاشا مرحومك ورثه‌سنده‌در و کوسه کتخدا بناسیدر بر مقدار باغچه‌یی حاوی ایدوکندن بعض بندکانی اتصالنده واقع برباغی مبایعه ایتمك اوزره تشویق واوزومندن استفاده اولنور دیو ترغیب ایلدکده اوزوم و سبزه یتشدیرمك زراع اهالی‌یه عائد برشی اولوب انلرك منافعنه اشتراك طبیعی بزه یاقشمز مناسب اولان باغجه‌لر اوزوم کتورمك وبز پاره ایله آلمقدر دیمشدر مع هذا مشار الیه خست و اداره‌یه اعتنا ایله مشهورلردندر

محمد علی پاشانك انسلاب شعوری حسبیله اوغلی ابراهیم پاشا مصر والیسی اولوب انجق متعاقباً وفاتی وقوعنه مبنی التمش درت تاریخنده عباس پاشا ایالت مصر ایله کامروا اولمش وعمیسنك وبیوك باباسنك مسلکلرینی ترك ایله طرف سلطنت سنیه‌یه ابراز تمحض ایتمشیدی لاجل التشکر اسلامبوله ورودنده وکلا و مأمورینه وحتی قلملره قدر عطیه‌لر اعطا ایلدی مالیه ناظری بولنان نافذ پاشا که بودخی خست وادارهٔ امور بیتیه ایله معروف وثروت وغنا ایله مشهوردر حصه‌سنه اصابت ایدن بشیوز کیسه‌یی تذکیر ماسبق ایله قبولدن استنکاف وصدر عصر اولان رشید پاشا بوصورت ملتزم اولان مضی ما ماضی قضیه‌سنی اخلال ایده‌جکی جهتله قبولنی ابرام و الحاح ایتمکله نهایت مشار الیه پاره‌یی المغه مجبور اولدیسه‌ده ینه کندوسی وضع ید ایتمیوب بعض اصدقا و بندکانه تقسیم ایلدیکی مشهودات عاجزانه‌مدندر .

فصل سابقده ذکر اولنان مناوبه منصبلری که مالیه خزینه‌سنه نظام ویرلدکده جمله‌سی لغو اولنمشدر ازان جمله باش محاسبه‌دنیلان قلم خزینهٔ عامره‌نك اس اساسی اولوب دولتك کافهٔ واردات ومصارفاتی و نظامات وقوانین مالیه‌سی و حتی اندرون همایون و خاص اخور خزینه‌لرنده بولنان مجوهرات وهر نوع اشیا یوقلمه‌ده مقید ایدی قلم مذکور بر کیسه‌دارك والتی صنفه منقسم اوله‌رق التی خواجه‌نك تحت اداره‌سنده اولوب هرخواجه طوپخانه وترسانه ومطبخ و ذخیره و حرمین خزینه‌لری مثللو شعبات خزینه‌نك حسابانه مأمور اولمغله علی الدوام واردات ومصارفاتلرینی تدقیق ایدرلر ایدی قنغی خزینه‌دن اولورایسه اولسون اصحاب مطلوبه ویریله‌جك دین صورتلری مطلقا باش محاسبه‌دن اعطا اولنور و ذکر اولنان شعباتك امنا ومأمورلری وخزینه کتخداسی ومیراخور اغا تبدیل اولندقده حسابی رؤیت وقیودیله تطبیق قلنور ایدی

اشته باش محاسبه‌جی دینیلان ذاتکه اکثریا وزیر کتخداسی و دفتردار و رئیس کبی عظما معزول قالدقجه بو منصبی و دفتر امانتنی و نشانجیلغی حائز اولورلر ایدی بو قلمك خواجه‌سی اولوب نادراً خزینه‌یه کلور و اکثریا خانه‌سنده مقیم اولوب کیسه‌دار افندینك کوندردیکی اوراقی صحیح و تمهیر ایدر ایدی مصالح جاریه‌دن النسان خرجلردن قلمك شاکردان و کتبه‌سنه توزیع خصوصی اجرا اولندقدن صکره باش محاسبه‌جیلره سنوی یوز یکرمی بیك غروش مقدار حاصلات قالدیغی بعض معروضات قیودندن استنباط اولنمشدر

اشبو قلم دفتردار بولنان ذاتك معیتنده ایسه‌ده خلاف نظام ویا خود مغایر منافع خزینه بر امری صادر اولسه بلا تردد جواب ویریلور ایدی چونکه قلمك حامیسی اولان محاسبه‌جی عظمای دولتدن و بلکه دفترداردن حیثیتلی ذواتدن اولوب دفتردارلر بر وجهله بو قلم اوزرینه اجرای نفوذ ایده‌مزلر ایدی اشبو اصول پك حکیمانه بر شی ایسه‌ده بالالتزامی وضع اولنمشدر یوقسه کیف ماتفق‌می تأسس ایتمشدر بوراسی محل شبهه‌در .

مواد خارجیه

اشبو فصلده بیان اولندیغی اوزره پروسیا و اسوج دولتلریله تجاوزی وتحفظی عقد اتفاق اولنوب بو اوانده واقع اولان ایکی یوز ایکی سفرنده اکر پروسیالیلر حربه اشتراك ایتمامشلر ایسه‌ده جسیم بر اردو سوقیله نمچه‌لولری تهدید ایدرك قبل السفر معین اولان حدود اوزرینه تجدید معاهده‌یه موفق اولدیلر فقط روسیه حقنده اولان تعهدلرینی (له) تقسیماتندن حصه اخذی منفعتی اوغورنده ترك وفدا ایتدیلر اسوجلولر دولت علیه ایله برابر حربه قیام ایلدیلر ایسه‌ده نه‌چاره که برقاچ دفعه مغلوب اولملریله اکمال تعهده قدر تیاب وسلطنت سنیه‌نك عقد مصالحه سنه قدر پایدار اوله‌میوب بالضروره بعض فداکارلق اختیاریله مسقولولر ایله تجدید معاهده ایلدیلر دولت علیه حسب المقاوله اسوجلولره سنوی سکسز بیك کیسه ویرمك تعهدی التنده بولندیغندن خیلیجه پاره ویرمش و بونك مقابلنده اسوج دونمامسی بحر بالطقده بولنان روسیه دونماسنه غلبه ایلدیکی جهتله روسیه دونماسنك آق دکزه کله‌مامسی منفعتنه دسترس اولمشدر .

ایکی یوز اون بر تاریخنده سلطان سلیم خان حضرتلری فرانسزلرك یاغلی باللی سوزلرینه آلدانوب عقد اتفاق ایتمشیکن ایکی سنه مرور ایتمکسزین فرانسزلر بغتةً مصره استیلا ایلدیلریله سلطنت سنیه دخی انکلتره و روسیه‌لولر ایله اتفاق ایدرك خطهٔ مصریه تخلیص

اوندی چونکه اولوقتلرده انکلیزلر فرانسه‌لولرك دشمن دائمیسی ومسقولر دخی فرانسزلر
ایله بوزوشوق اولدیغندن منافع تقابل ایلدی چند سنه مرورنده فرانسه ایمپراطوری
بوناپارته ایکنجی دفعه اوله‌رق سلطان سلیمی اغفال وعقد اتفاقی از سرنو استحصال
ایلسیله بو کیفیت انکلتره دونماسنك استانبوله ورودینه وروسیه‌لونك اعلان حرب ایلمسنه
وبالآخره سلطان سلیمك دوچار فلاکت اولمسنه سبب اولمشیکن فرانسزلر تیلسیت نام
شهرده مسقولولر ایله عقد مصالحه ایتدکارنده دولت علیه‌یی براقیویردیلر و دها غریبی
ممالك عثمانیه‌نك تقسیمی مذاکراتنه کیریشدیلر ایشته فرانسه اتفاقلری دخی بو نتیجه‌یی
حاصل ایلدی. بوندن صکره روم اختلالی ظهورنده سلطنت سنیه بر متفق بولمغه موفق
اوله‌میوب بالعکس فرانسه و انکلتره و روسیه دولتلری دولت علیه علیهنه عقد اتفاق
ایتملریله موره قراللغنك حدوثی منتج اولدی. مصرلولر کوتاهیه‌یه قدر کلملری اوزرینه
سلطان محمود خان حضرتلری روسیه‌لولره مراجعته مجبور اولمغله بر فرقه عسکر ایله بر
فیلو دونما بکقوزه کلمشیدی یوقاروده اسمی واوصافی مسطور اولان نامق پاشانك تحقیقنه
کوره مصر والیسی محمدعلی پاشا صاحب قوت وقدرت اولان ولاة دولت علیه‌یه مکتوبلر
کوندروب سلطان محمود خان حضرتلرینه بر طاقم عزویات بسط وبیانیله شهزاده سلطان
عبدالمجید خان حضرتلرینی اجلاس ایدرك امور مختلهٔ سلطنت سنیه‌یی یولنه قویمق وبعده
بالاتفاق روسیه‌لو اوزرینه هجوم ایله اخذانتقام ایلمك دعوای ابلهفریبانه‌سیله اتفاقه دعوت
ایلمش و ولاة صادقه طرفلرندن بو مکتوبلر طرف پادشاهی‌یه تقدیم اولنمش اولدیغندن
سلطان محمود خان حضرتلری تلاشه دوشمش وحتی روسیه ایمپراطوری نیقوله دخی
معاذالله تعالی بویله بر غائلهٔ عظیمه ظهوری احتمالندن توحش ایدرك عرض معاونت ایلمش
اولدیغندن سلطان محمود خان حضرتلری دخی حسن تلقی ایدرك مذکور عسکر ودونما
بروجه محرر بکقوزه کلمشدر

بعد ازین سلطان محمودخان حضرتلری روسیه ایمپراطوریله متفق حالنده بولنوب بونك
علت غائیه‌سی دخی مصر مسئله‌سی اولمغله وبو اتفاق اوروپالولرك وهمنه الویرمامکله بالآخره
انکلتره واوستریا وپروسیا وروسیه دولتلری سلطنت سنیه ایله مصرلو علیهنه بالاتفاق نتیجهٔ
معلومه استحصال قلندی بوفصلك جاری اولدیغی زمانده دولت علیه‌نك احوال خارجیه‌یه
دائر معاملاتی بو اساسلره مستند اولوب تفرعاتی ایسه وقوعات صره‌سنده مسطور اولمغله
بو قدر اجمال قلندی

اعتذار

بلطفه تعالی اشبو اثر عاجزانهم بوراده ختامه رسیده اولمش ایسه‌ده من غیر حد بعض اخطارات خصوصیه‌نك دخی تذییلیله قصور وخطیئاتك خلوس نیت فقیرانه‌مه بناءً عفوی وبلکه تصحیح وتوثیق مطالعه‌یه رغبت بیوران اخوان کرامدن مرجودر

اولا وقایع سابقه‌نك نتیجهٔ منبعثه‌سی اعتباریله بادیٔ نظرده تحسین ویا تقبیح اولنمق طبیعت بشریه ایجابندندر انجق بو بابده تعمیق افکار یعنی قبل الوقوع حکم حال و زمانه قیاساً ایشی نه نظرله کورمك ایجاب ایده‌جکی امثالی دلالتیله ویاخود سائر قرائن ایله تدقیق اولنمق لازمدر مثلا یلدیرم بایزیدخانك تیمورله محاربه‌سی تقبیح اولنوب اوقدر شدت کوسترمامللی ایدی دینلور .

یاوز سلطان سلیمك شاه اسماعیل ایله محاربه‌سی تحسین وقوجه ارسلان شویله هجوم ایتدی بویله قیردی کچردی دیه مدح اولنور شمدی بونلرده اولان فرقی تعداد ایدهلم: برنجیسی تیمور ممالك عثمانیه‌یه کیرمش وسیواسی تخریب ایله شهزاده علاءالدینی اتلاف ایتمشدی شاه اسماعیل ایسه کوندردیکی نامه‌لرده پدریکزله بابا اوغل ایدك نه‌ایجاب ایلدیکه اوزریمه هجوم ایده‌یورسکز مقالنی تحریر ایدر ایکنجیسی تیمور ممالك رومی تملك ایتمسی قابل اوله‌میوب بعدالغلبه ییقیلوب کیده‌جکی طبیعی وشاه اسماعیل ایسه ممالك عثمانیه‌یه ملاصق بولندیغندن اکر غالب اولسه اناطولینك اکثر یرلرینی تملك ایده‌بیله‌جکنه نظراً مخاطره‌سی بالنسبه دها قوی ایدی اوچنجیسی یلدیرم‌خان زمانه قدر رایات عثمانیه مغلوبیت کورمدیکندن مرارت انهزام هنوز دماغ دولته طوقنمامش اولوب سلطان سلیم زماننده ایسه دها تیمور وقعه‌سی اونودلمامش اولمغله اندن عبرتبین اولمق ایجاب ایدرایدی بونلری ایراد ایتمکدن مقصد سلطان سلیمك حرکاتنه تعریض معناسنی متضمن اولمیوب بویله شیلرده حکم عصره کوره حرکت اولنمق ضروریدر

امابعضیسی موجب منفعت وبعضیسی مستلزم مضرت اولور دیرلو بو دخی اوقبیلدندر بوقسه کافهٔ محاذیردن سالم ایش بکلمك محض مضرتدر بناءً علیه یالکز نتیجه‌یه حصر نظر ایتمك طوغری اولماز ثانیاً سردار وقپودان پاشالرك اکثریا امور خیریه وفنون بحریه‌یه واقف آدملردن اولمامسی معترضدر حالبوکه سردار اکرم اولنلره کافهٔ مهام دولت مفوض اوله‌یغندن ایکی صفتی حائز اولمق مقتضی اولوب برنجیسی اصحاب رأی وتدبیردن وایکنجیسی فنون حربیه‌یه واقف ذواتدن اولمقدر لکن هروقتده بوایکی صفتی جامع آدم بولمق قولای

اولمدیغندن برنجی صنفك اربابی ترجیح اولنه کلمشدر چونکه صاحب عقل ودرایت اولان سردارلرهم امور مهمهٔ دولتی اداره ایدر وهمده ارباب حرب اولان وزرا وامرا وغزات اسلام ایله بالاستشاره آرای متنوعه‌نك معقول وصائبنی فرق وتمیز ایدرك او یوله کیدر ومستفید اولور نته‌کیم کوپریلی اوغلی فاضل احمدپاشا رتبهٔ وفعلاً مدرس ایکن یکرمی التی یاشنده وزیر وایکی سنه مرورنده صدر اعظم وسردار اکرم اولوب اون‌التی سنه مدت صدارتنده فتوحات متوالیه‌یه مظهر اولمشدر کذلك بالطه‌جی محمد پاشا موسیقی شناساندن کوزلجه مؤذن نامیله مشهور بربالطه‌جی ایکن برایکی سنه ظرفنده وزیر ومتعاقباً صدراعظم وسردار اکرم اولوب فتوحات عظیمهٔ معلومه‌یه نائل وشهید علی پاشا دخی سلاحدارلقدن وزارتله چیقوب نشانجی وقائمقام اولدقدن صکره ایکی اوچ سنه مرورنده صدر اعظم وسردار اکرم اولوب برآیه وارمقسزین کاملاً موره قلاعنی فتحه موفق اولمشدر. عهد محمد خان رابعده وسلطنت احمد خان ثانیده قپودان پاشا اولانلردن مراد پاشا یکیچری اغالغندن وقپلان مصطفی پاشا میراخورلقدن وعموجه زاده حسین پاشا ملکیه‌دن یتشمش ذاتلر ایکن معیتلرنده بولنان اصحاب فنون بحریه‌یی حسن استخدامه قادر وتهدیدلرینی ایقاعه مقتدر ذواتدن اولملریله فتوحات فاخرهٔ بحریه‌یه موفق اولمشلردر عصرمزده دخی بونك مثالی واردرکه مالیه ناظری اوله‌جق ذاتك مطلقا فن حسابده ماهر اولمسی التزام اولنمیوب اداره‌ده صاحب لیاقت اولمسی ارانیلور زیرا اك دقیق حساباتی ایکنجی واوچنجی درجه‌ده بولنان مأمورین یاپه‌بیلورلر.

ثالثاً خلق بیننده بعض مبالغات وبعضاً دخی هیچ اصلسز برطاقم حکایات تأسس ایتمشدرکه شبهه‌دن وارسته وقوعات محققه کبی تلقی اولنور مثلا صدراعظملر عزل اولندقده مطلقا بالقخانه‌یه کوتوریلوب اکثریسی اعدام وبعضیسی نفی اولنورایمش حالبوکه سلطان محمود خان حضرتلرینك اون التی صدراعظملرندن یالکز بندرلی علی پاشا قبریسده وسلطان سلیمك طقوز نفر صدر اعظملرندن یالکز روسجقلی شریف حسین پاشا اردوی همایونده وسلطان عبدالحمید خان اولك اون نفر صدر اعظملرندن خلیل حمید پاشا بوزجه آطه‌ده وسلطان مصطفی خان ثالثك کذلك طقوز نفر صدر اعظملرندن مصطفی ماهرپاشا مدللوده ویاغلقجی امین پاشا ادرنه‌ده قتل اولنمشدرکه قرق‌درت ذاتك ایچندن بشی مقتولدر دها یوقاریلره نظر اولندقجه بعض زمانلرده بردرجه تکثر وبعض اوقاتده بردرجه تنزل ایتدیکی کوریلور هله بدایت دولت علیه‌دن فاتح زماننه کلنجه‌یوز اللی سنه‌یی متجاوز مدتده صدر اعظم قتلی واقع اولمامشدر وقپو آره‌سنده وسرای همایونك سائر مواقعنده بالاده مسطور

اولان مقتولیندن اول بعض صدر اعظملر اعدام اولنمش ایسه‌ده هیچ بر وقتده بالقخانه‌ده بردانه اولسون قتل واقع اولمامشیکن بو شهرت کاذبه اولقدر تأسس ایتمشدرکه هر کیمه سویلنسه بدیهیاتی انکاره حمل ایدر وقنغیسی قتل اولنمش دینلسه بریسنی تعیین ایده‌من صدر اعظملرك حین عزللرنده بالقخانه‌یه ایندیرلملری اکثریا آقدکز اطه‌لرینه کوندریله کلدکلری جهتله اوران کمی‌یه بندیریلوب اعزام اولنمق مقصدینه مبنی ایدی بو شایعه‌یه قوت ویرن شی رؤف پاشا مرحومك حکایهٔ مشهوره‌سیدرکه کویا رؤف پاشانك صدارتدن برنجی عزلنده بالقخانه‌یه ایندیریلوب قتلی تصمیم ولوازماتی احضار اولنمشیکن سلطان محمود خان حضرتلری رؤف پاشا کنج وکوزل آدمدر قلاوی دخی پك یراشور دیه قتلندن عفویله نفی ایتمش ایدوکندن پاشای مشارالیهك صکره‌کی صدارتلرنده کوشکلکندن بحث ایدن محرملرینه شمدی کنجلك وکوزللك قالمدی قلاوی دخی ابطال اولندی جوابیله حکایهٔ مسطوره‌یی تلمیح وتذکیر ایده کلسی قضیه‌سیدر حالبوکه رؤف پاشانك آسایش حال وآرامش بالندن بشقه ملتزمی اولمیوب هر صدارتنده عصرینك متفذانه تسلیم زمام امور ایتمك عادتی اولدیغی عصرینی مدرك اولنلرك معلوملریدر حتی تنظیماتدن صکره دخی بالدفعات صدراعظم اولمش ومدار اعتذار ایلدیکی خوف اعدام بالکلیه مرفوع ومندرس بولنمش اولدیغی حالده سرعسکر رضا پاشا ومالیه ناظری صفوتی پاشانك دست اقباللرینه تسلیم ریش سفید ایله وقتنی خوشجه کچورمشدر برده فلاکت اعدامه اوغرایانلر بیوك بیوك ایشلره تشبث ایدنلردر مثلا بندرلی علی پاشا حالت افندینك ازالهٔ وجودی ایچون یکیچریلری تحریك ایلمك وشریف حسین پاشا اسماعیلی قلعه‌سنك استیلاسنه سبب اولمق وخلیل حمید پاشا اصلاح احوال عسکریه کبی امر عظیمه مباشرت ایتمك سببلریله قتل اولندقلری مثللو یاغلقجی زاده امین پاشا سکسان ایکی سفرنده سردار اکرم اولوب خوتین محاربه‌سنده عساکر اسلام پریشان اولمغله قاچوب کلان یکیچریلرك بزدشمنی قزل المایه قدر سوره‌جك ایدك لکن یاغلقجی اوغلی براقدی دیه‌رك اصل واساسدن عاری اولان نشریاتلری لاف وکذافدن وجملهٔ مفتریاتدن عبارت اوله‌جغی معلوم ایسه‌ده بالضروره ایشی اویله اکلامق وطوائف عسکریه‌یی تألیف وتصدیق ایتمك واهمه‌سیله اعدام اولنمشدر حتی شیخ الاسلاملقدن معزولاً وفات ایدن عمر وحید افندی حفیدی حسام الدین افندی جدندن روایةً نقل ایدرایدی که؛ بدایت سفرده عسکر اسلامك پریشانلغندن سلطان مصطفی خان مرحوم بغایت منفعل وبیك طقسان سکز سنه‌سنده اولدیغی کبی عسکرینده اختلال ظهور ایدر وهمیله متوهم اولوب کمال اضطراب وحیرتندن ناشی علی الدوام تبدیل

قيافتله كشت وكذار وباالذات تحقيق احوال ايده كلديكندن بر كون وفاده واقع امينه سلطان سراينه كلوب قارشوسنده قوناغى اولان ركاب دفتردارى عمر وحيد افندى يى جلب ايله اردونك حالى نصل اوله جق وخزينه ده پاره قالمديغى حالده هر كون پاره ايسترلر ديويانوب ياقلديغى صره ده امين پاشانك دخى قتلنه امر ويرمش اولديغنى افاده ايلدكده عمر وحيد افندى عفوينى استرحامه قيام ايلمسى اوزرينه امين پاشا ذاتاً بيتمش وشعورى مختل وبلكه ويريلان امر شمدى يه قدر اجرا قلنمشدر ديمسيله عمر وحيد افندى شديداللسان برذات اولديغندن امين پاشايى اوچ درت سنه ايچنده مكتوبجيلقدن رئيس ومؤخراً مع الوزاره نشانجى وداماد ومتعاقباً صدراعظم وسردار اكرم نصب بيورمش اولديغكزدن انك ايچون ديوانه اولمقدن بشقه برشى قالمدى ديو جواب ويرمشدر .

مصطفى باهر پاشايه كلنجه مشاراليه اواخر محمود خان اولده اعدام اولنانه دارالسعاده اغاسى بشير اغانك بر كشيده سى ايكن قتل ايتديرمكه ترتيب مقدمات مكر وفريب ايتمسيله عموماً اندرون خلقنك خصومتنه مبتلا اولمشيدى سلطان مصطفى ثالثك لابوين برادرى اولوب عصر عثمان خانيده وپاشاى مشار اليهك ايكنجى صدارتنده مغدوراً وفات ايدن شهزاده سلطان محمدك اتلافنه مانع اولمق اقتدارينى حائز اولديغى حالده تقيد ايتمامسى تهمتى عزو اولنه رق وخاندان عثمانى يه خيانت ايدنلرك بقاسى جائز دكلدر دينله رك اعدام ايتديرلمشدر وؤف پاشا ايسه بويله اغراپشلره تشبث شويله طورسون خاطرينه كلسه برقاچ كون اويقوسى قچار وكولكه سندن اوركر برذات اولمسنه نظراً مجازات اعدامدن وجهاً من الوجوه عارى ايدى بو تفصيلدن مقصد التزام راحتدن حاصل اولان تكاسللرى ستر ايچون بويله حكايه لر تصنيع اولنوب سلطنت سنيه نك يار واغيار نظرنده بلا سبب صدر اعظم قتل ايتمك وقلاوى ياقشمق كبى غايت كوچك بر سببله عفو ايلمك مثللو حركات كوركمنشانه دن اولديغنى بيان وحقايق احوالى ميدانه قويوب بو قبيلدن حكايات منتشرهٔ غير واقعه وغير معقوله يه وجود ويرلمامك ايچون براخطار خالصانه وبيغرضانه در .

افادهٔ مخصوصه‌ده عرض ایتدیکم اوزره اشبو اثر مفیدك دردنجی جلدینی شو صورتله طبع و نشر ایتمکه و بناءً علیه وصیت واقعه‌یی یرینه کتیرمکه موفق اولدیغمدن طولایی جناب حقه حمد ایلرم .

ینه او افادهٔ مخصوصه ده بیان اولندیغی وجهله اثرك نسخ منتشره سی قالمامش اولان اوچ اولکی جلدلرینك ده صره سیله یکیدن طبعی وانشاءالله الرحمن قریباً موقع انتشاره وضعی مقرردر .

دولت عثمانیه‌ده جریان ایدن احوال ووقایعه دائر شمدی‌یه دکین مورخین سالفه طرفندن یازیلان تاریخلر میاننده برقیمت مخصوصه‌یی حائز بولنان (نتایج الوقوعات) ك مضبوطاتی بیك ایکی یوز الای یدی سنه‌سنه قدر ارلوب او تاریخدن اشبو بیك اوچ یوز یکرمی یدی سنهٔ هجریه‌سی ربیع الاخرینك یدنجی کوننده کی جلوس حضرت محمد خان خامسه قدر مرور ایدن یتمش‌ییللق وقوعاتك دخی بواثر نافعه ذیل اولمق اوزره تحریری جملهٔ تصورات عاجزانه‌مدندر حتی دردست طبع اولوب نیجه حقایق و معلومات مهمهٔ تاریخیه‌یی محتوی بولنان (سعداه پاشا - یاخود مزاردن ندا) نام اثر ناچیزانه‌مك مقدمه‌سنده افاده ایلدیکم کبی اشبو ذیله سلطان عبدالمجید خانك جلوسنه مصادف اولان بیك ایکی یوز اللی بش تاریخندن تا بیك ایکی یوز طقسان بش تاریخنه دکین کذار ایدن قرق سنه‌لك وقایعه متدائر پدرم سعید افندی مرحومك قسماً تحریر وقسماً تقریر ایتمش اولدیغی خاطراتنك ده علاوه‌سی مصممدر .

مقدمه‌ده کی (افادهٔ مخصوصه) نك صوڭ فقره‌سی که اشبو جلد رابعك بیك یوز سکسان سکز سنه‌سندن بیك ایکی یوز اللی‌یدی سنه‌سنه قدر جریان ایلیان آلتمش طقوز ییللق احوالی احتوا ایتدیکنه متعلقدر او فقره‌نك باشنده (آلتنجی بابی تشکیل ایدن) دینیله‌جك ایکن سهواً (بشنجی بابی . . . .) دیو ترتیب ایدلمش اولدیغنك ده تصحیحاً بیاننه مبادرت قلنمشدر .

محمد غالب